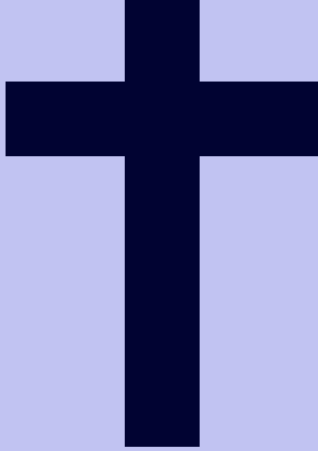

Melĕ Mékōōlē

New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

Mel̥ Mékō̄lē

New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48

Contents

Matyo	1
Makose	38
Lukase	61
Jone	98
Mbeltéd	123
Roma	157
1 Korinto	173
2 Korinto	188
Galesia	199
Efesus	205
Filipi	211
Kolose	216
1 Tesalonika	220
2 Tesalonika	224
1 Timoti	226
2 Timoti	231
Titus	235
Filemon	238
Hibru	239
Jemse	252
1 Petro	257
2 Petro	262
1 Jone	265
2 Jone	269
3 Jone	270
Jude	271
Mam nime mbenléd	273

Nkalaŋ ní bwám níme Yesuε ngáne

Matyo

átélé

Ndibned ní kálag

Nkalaŋ ní bwám ngáne Matyo átélé ríhóbe nén bán Yesuε mó adé Nsoode awě Dyöb dénhábpé aá móslóm á nkòŋsé te. Mbwiined ne mó dǎo Dyöb dénlónedté mekan níme ánhábpé aá mósbélé ábē bad se' boód. Mmén nkalaŋ ní bwám rídé áyāl e nkòŋsé rísyāāl.

Mekan níme Yesuε áyágté'áá békábé mó áte metón métáan. (1) Abé áde bad bé nkamlen ní Dyöb bétáŋgéné awóŋ ne mbéltéd nímbāb, mekan níme mbēb nímbāb ne mekan níme mébenléd ne bó (E'ped 5-7); (2) Nsón níme bembapεε dyóm ne bébe bétáŋgéné abel (Eped 10); (3) Ngáne nkamlen ní Dyöb rídíí (Eped 13); (4) Ngáne mod átáŋgéné Dyöb abele (Eped 18); (5) Mekan níme mébenlad ne ngáne ébεε áde Krístæ ápéé (E'ped 24-25).

Nkabtéd ní kálag

Nchyaátén ne echyáa éche Yesu Krístæ 1.1-2.23

Nsón níme Jone, Ndusenε 3.1-12

Edusen ne mekágsen níme Yesuε 3.13-4.11

Nsón níme Yesuε á mbwóg e Galilia 4.12-18.35

Nsón níme Yesuε áde áhídté á Galilia ápe á Jerusalem 19.1-20.34

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 21-27

Mpuu ne alúmed áde Sánŋwéé álúmtáá bad yál áde ámáá apuu 28.1-20

Betaa ábe Yesuε

(Luk 3.23-38)

¹ Tóŋgé e betaa ábe Yesu Krístæ edii nén. Yesuε ambíd á nchyaátén níme kǎŋ Dabide, Dabide mó'-ε abíd á nchyaátén níme Abrahame.*

² Abrahame mó abédé sáá awě Aisige. Aisige-ε ambé sáá awě Jakóbe, Jakóbe-ε mó anchyáá Judaa bǎobe baányan. ³ Judaa bó mwaád Tamaa, bénchyaā Perεε ne Zεraa. Perεε ambé sáá awě Hεserone, Hεserone-ε sáá awě Rame. ⁴ Rame mó abédé sáá awě Aminadabe, Aminadabe-ε abédé sáá awě Nashone. Nashone ambé sáá awě Salmone. ⁵ Salmone bó mwaád, Rahabe bó-áá bénchyaā Boase. Boase bó mwaád Rute bénchyaā Obede, Obede-ε ambé sáá awě Jese. ⁶ Jese ambé sáá awě kǎŋ Dabide.

Kǎŋ Dabide bó Uria mwaád béchyaā Solomone. ⁷ Solomone ambé sáá awě Rehoboame, Rehoboame-ε mó ambé sáá awě Abijaa, Abijaa ambé sáá awě Asaa. ⁸ Asaa ambé sáá awě Jehosafade, Jehosafade mó-ε ambé sáá awě Jorame, Jorame mó-ε ambé sáá awě Uzzia. ⁹ Uzzia abédé sáá awě Jotame, Jotame mó-ε ambé sáá awě Ahase. Ahase mó-ε ambé sáá awě Hezekaya. ¹⁰ Hezekaya-ε ambé sáá awě Manase. Manase-ε sáá awě Amose. Amose mó ambé sáá awě Josia. ¹¹ Josia móo anchyáá Jekonyase bóobe baányan, á póndé eche bad bé alon á Israel bēnkweé nzum bon bad bé Babilon bésweéné bó áwāb alon.

¹² Ade nén dēmmadté atóm, kǎŋ ne á póndé eché bénchyaā'ε Yesuε, betaa ábe Yesuε bébédé; Jekonyase móo ambé sáá awě Shelyeε, Shelyeε-ε mó ambé sáá awě Zerubabele. ¹³ Zerubabele ambé sáá awě Abuteε, Abuteε-ε sáá awě Elyakime. Elyakime-ε ambé sáá awě Azoo. ¹⁴ Azoo abédé sáá awě Zadoge, Zadoge mó-ε ambé sáá awě Akime, Akime-ε sáá awě Eliudε. ¹⁵ Eliudε mó ambé sáá awě Elizaa. Elizaa-ε sáá awě Matane. Matane mó-ε ambé sáá awě Jakóbe. ¹⁶ Jakóbe mó abédé sáá awě Josebe. Josebe mó awóŋ Maria awě anchyáá Yesuε awě béchagéé bán Krístæ.

¹⁷ Né-óó, nyongel ésyāāl, mbooted ne Abrahame ápe wéε Dabide, édé dyóm-é-nyongel ne éniin. Mbooted ne Dabide ápe póndé eche bésweéné bad bé Israel á Babilon áde bēnkweé nzum, édé dyóm-é-nyongel ne éniin. Bootya póndé eche bēnsweénné bad bé Israel á Babilon áde bēnkweé nzum, kǎŋne á póndé eche béchyaā Yesuε, áde dyóm-é-nyongel ne éniin.

Echyáa éche Yesuε

(Luk 2.1-7)

¹⁸ Echyáa éche Yesuε ébédé nén: Maria, nyaá awě Yesuε, ábédé ngon e mmwaád eché enkémbíí mwenchóm. Bēnkíí mó mod nhóg awě béchagé'áá bán Josebe. Bon byánán Maria ástú á e'wóngé wéε Josebe, ényínnéd nén bán adé nkog á ngíne e Edáádəŋ éche Esáá. ¹⁹ Josebe-ε, ngáne abédé mó mod a bwám, enkéndəŋgé Maria e'son awóged. Né-óó, abelé'áá mboŋsén áchene mó á mesoom-té. ²⁰ A póndé eché nímbé mewémten médíí mó áte, áŋgel e Dyöb empií mó áde ánángé nló. Áŋgel ne enláá mó nén aá, "A-Joseb, mod á mbyaa níme Dabide,

* 1:1 Mmén nchoo rídé kǎŋne á kálag e Dyöb e'só 5.1, 6.9, 10.1, 11.10, 27.

weebáá' Maria atéd nées mmwaád awón, áyāle Edəəđəŋ éche Esáá chə́o épíídé mó boŋ abé nkog. ²¹ Achyāā mwān a mwəŋchóm, échuu-é mó đín wéé Yesue† áyāle nén mósəhúd ábē bad á mbéb-te.” ²² Mmén mésyāāl mēmbənléd álóned e'yale ábe Dyöb dénlómənnē nkal é'dəəđəŋ aá,

²³ “Nyənəne', ngon e mmwaád echē eébfí mwəŋchóm ēbē nkog, echyāá-é mwān a mwəŋchóm, béchəg-ke mó bán Emmanuēle.”

Adén đín adé nén bán, “Dyöb adé ne sé.” ²⁴ Nées Josebe əsyānggé əsé, ambēl ngāne ángel enlāā' é mó. Antéd Maria nées awé mmwaád. ²⁵ Boŋ kə́əŋ ne pónđe eche Maria áchyāā mwān, Josebe enkəndyēnnē mó. Josebe anchuu-é ane mwān đín aá Yesue.

2

Belāŋ-bé-betintine bébidé á akuu ahye dé abe Yesue edúbé

¹ Bəŋchyāā Yesue á dyad á Betelhem á mbwóg e Judeya á pónđe eche Herəde ábédé kəŋ. Bad behóg ábe beláá'áá betintine ábii mekan, bémbíd á akuu,* bépē á Jerusalem. ² Ade bépédé á Jerusalem, bənsədéd bánken, “Héé kəŋ e bad bé Israel, ane awé achyāáđté wén ádíí? Sənyíné tintine á akuu awé alúmtə nén bán achyāáđté. Nē đóo ákə́ə boŋ sépəg ábe mó edúbé.” ³ Adé kəŋ Herəde áwógé nē, nē dəntagéd mó á mewəmtən-té bwāmbwam. Dəntagéd mó, átəgəd-te bad bé Jerusalem bəsyāāl. ⁴ Herəde anlād ábe beprise bəmbáá ne bemeleede bé mbéndé bəsyāāl áte. Boŋ əsəđté bə áaken, “Héé Ane awé Dyöb Awógté, awé bəsinéé, áchyāáđté?” ⁵ Đóo bəkəwənténé mó bán, “Bəchyāā mó á dyad á Betelhem, á mbwóg e Judeya. Nkal é'dəəđəŋ antél aá,

⁶ ‘A-bad bé Betelhem á ndəob e Juda, adén dyad adé dyad ahóg áde adé etógnén bwāmbwam áftínté e myad mé alon á Juda.

Áyāle mod ábid áftínté echēn, awé ályāgəd ábəm bad bé alon á Israel.’ ”

⁷ Nées Herəde áwógé nē, anchélé ábē belāŋ-bé-betintine á kun-té, boŋ əsəđté bó nyaa e pónđe echē tintine ne ámbíđté. ⁸ Đóo álómé bó á Betelhem aá, “Nyékag, nyétón anon. Nzé nyənyíné wéé ane mwān áchyāáđté, nyétim ámbíd nyéhé nyeláá mə, ábəl boŋ mēmpé ríke ríbe mó edúbé.” ⁹ Ade bémáá mekan míme kəŋ álāngé bó awóg, bəmbóótéd akə ámpé. Boŋ áde bənoné ámin, bənyín melemlem mé tintine míme bənyínne á akuu nées ákagké bó á'só. Ane tintine anké kə́əŋ atyéém wéé ane mwān áchyaáđté. ¹⁰ Anyín áde bənyíné ane tintine, bənwóg menyínge bwāmbwam. ¹¹ Bənsəl á ndáb-te. Nées bəsolé, bənyín ane mwān bó nyan, Maria. Bəmbwógé ane mwān mebóbón ábe mó edúbé. Bəmbíđéd mende áwed míme bənwánlédte mó, bəbe-é mó. Mmə mende mébédé gól,† móg mé e'lod é' bwám míme bəchəgəé bán frankinsen‡ ne mía. § ¹² Nées bémáá ane mwān edúbé abe, bəmbwógé esú áwāb alon, boŋ bəmpón nzi ekepé, áyāle Dyöb dénlāá bó á nló-te aá bəétimé' ámbíd wéé Herəde.

Bəsobné Yesue, bəkə́éné mó á alon á Egipto

¹³ Ade ábē belāŋ-bé-betintine bémáá akə, ángel e Dyöb enlāá Josebe á nló-te aá, “Hidé əsé, étéd anén mwān bó nyan əsoben bó, étimən bó á Egipto. Nyédye-é áwed kə́əŋ né nlāngé nyé məé nyéhíde, áyāle Herəde álom bad áhed anén mwān, áwúu mó.” ¹⁴ Mmə nkúu dən, Josebe anhidé əsé, atéd mwān bó nyan, ákə́ən bó nkúu ne nkúu, átimnád bó á Egipto. ¹⁵ Áwed đóo bəndyēé' kə́əŋ ne pónđe eche Herəde áwédé. Nén dəmbənléd álóned e'yale ábe Dyöb dénlómənnē nkal é'dəəđəŋ aá, “Nlébpé awem Mwān məé ábid á alon á Egipto.”

Bəwúú e'ched é' bán á Betelhem

¹⁶ Ade Herəde əsónjéné nén aá belāŋ-bé-betintine bē bédógé mó, anlīŋ bwāmbwam. Anlóm éche sánze á Betelhem ne ene ped e mbwóg esyāāl, aá bəwúu bán bé baachóm bəsyāāl ábe bəepede mwé rílaán. Ambel nē átəŋgen ne pónđe eche belāŋ-bé-betintine bənlāā-é mó bán bənkəlē tintine awé anlúmed echyāá éche Yesue anyín. ¹⁷ Nén dəmbənléd álóned e'yale ábe Dyöb dénlómənnē nkal é'dəəđəŋ Jeremayaa. Jeremayaa anhób aá, ¹⁸ “Bad bənwóg e'saad ne awé á ngine adé ábidé'áá á Rama, áde Rashede áchyēé' ábe bán. Bəlénté'áá mó awé, boŋ eəkoppe aléned áyāle nén bán bémmad mó awé.”

Josebe, Maria, ne Yesue bəbidé á Egipto bəttm á Nazaret

¹⁹ Ámbíd e kwéed eche Herəde, ángel e Dyöb empii Josebe á nló-te áde ámbē abé á Egipto, élanjgə mó nén aá, ²⁰ “Téd awón mmwaád bó mwān, nyétime ámbíd á alon á Israel. Herəde ne ábē bad ábe bəhédé'áá ane mwān awúu bémáá awé.” ²¹ Nées Josebe áwógé nē, anlād yəl, atéd Maria bó mwān, bə́əbə́ə bəttm ámbíd á alon á Israel. ²² Boŋ áde Josebe áwógé bán Achelause

† 1:21 Yesue: Adén đín ádíí bán Mod a e'sooson. * 2:1 A akuu: Ped echē etondé ábidé. † 2:11 Gól: Edii ekii éche éde nkun bwāmbwam éche éltimte bán Yesue adé kəŋ. ‡ 2:11 Frankinsen: Abédé dyóg áde bəbagné Dyöb mende.

§ 2:11 Mía: Mébédé dyóg áde bənabnadte ndim.

atédé atii dé nkamlén áde sáá, kàñ Heròde á mbwóg e Judeya, ambàñ atim ámbíd áwed. Àngel e Dyòb enhyè mós mekan mémpèe aláa á nló-te. Nè dèmbèl, á mbwóg e Galilia dós àntímmé áke. ²³ Ànkè alón á dyad ámbáá ahóg áde béchégè'áá bán Nazaret. Nén dèmbènléd állóned e'yale ábe Dyòb dénlòmènnè bekal bé'dáádàñ tãñgene Yesue áá, "Ábyèen nées Mod á Nazaret."

3

Nkalañ níme Jone, Ndusene

(Mak 1.1-8; Luk 3.1-18; Jón 1.19-28)

¹ Etùn é pónédé ámbíd ené, Jone, Ndusene ámbíd nkal é'dáádàñ á Dyòb. Akalé'áá eyale é Dyòb á ehyánge á Judeya, állángè bad áá, ² "Nyétede ábel dé mbébé áyale nén nkamlén ní Dyòb rídé bènben." ³ Jone mós abédé mod awè nkal é'dáádàñ Yesayaa áhóbé'áá, áde ánhòbpe áá,

"Ehàngé ébídé' á ehyánge bán, 'Nyéboñsen epe éche Sàngwéé. Nyétii échè nzii.' "

⁴ Jone ahágé'áá mbóté éche bébènlé nyon éche ébídé á yál e kamél.* Awáá'áá ngós á ngob e nyam. E'chuu ne bengóméé bós bébédé ndyééd éché. ⁵ Bad bébídé-'áá á Jerusalem, ne nímíní myad mé mbwóg e Judeya esyáál ne á melonj mémpèe níme mébédé á nkag mé edib é mbáá é Jodan, békag wée Jone. ⁶ Née bèmpaléé nímáb mbébé áte, Jone ádusen bós á edib é Jodan. ⁷ Bonj áde Jone ányíné nées Befarisia ne Besadusia béhúé'é ábel bonj ádusen bós, anláá bós áá, "Píí é nyè chén! Nzéé múmós alánggé nyé áá nkáásé ní Dyòb ríhúé' bonj alébé-pe nyé áá nyékúme abánggé?" ⁸ Nyéke nyébele mam níme mélúméd nén bán nyétédé áden abé dé mbébé. ⁹ Nyéewémántán nén bán nzé nyéhóbé bán, nyédé bán ábe Abrahame, nyéekuté nkógšen ní Dyòb. Bonj rílaa nyé nén méé, Dyòb áhele ábenléd nímén meláá átiméd mós bán ábe Abrahame. ¹⁰ Bóob-pós ehón émáá anaa á nkanj ní mel. Né-ós, bwel ké é'héé ábe bééchyáá' e'pun é' bwám, békwel bós bébwém-me bós á muú-te. ¹¹ Ndusan nyé bóob ne mendíb álúmed nén bán nyéhàñléné áden abé dé mbébé. Bonj mod ampée ahúé', awé atómé me. Meékwognedé ké ápém níme metámbé. Ádusen nyé ne Edáádàñ éche Esáá, ádusen-me nyé ne muú. ¹² Awánléd échè epeben á ekáá, ábel nén, ápeb níme menyán ámín. Nzé amadé, álad mbum é bwám áte, ákóó chós. Bonj álad e'pós, ahyáád bós á ebonde é muú éche éédíme."

Bédúséné Yesue

(Mak 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³ Bóob-pós, Yesue ámbíd á mbwóg e Galilia, áke wée Jone á edib é Jodan ábel nén Jone ádusen mós. ¹⁴ Bonj Jone anwanén mós mewémten ahànjen, áhóbé nén áá, "Née édíí bán we-éé wembé edusan me, chán étimé abé éche wewe éhyagké áwém wée rídušen we?" ¹⁵ Bonj Yesue ankwentén mós áá, "Mwé ébè nè bóob ábel nén débel mam mésyáál bwám ngáne Dyòb áhedéé." Né-ós, Jone ankwentén mós ádusen. ¹⁶ Melemlem mé pónédé níme Jone ámáá Yesue ádusen, Yesue ansyáás á mendíb-te. Dós ngob e dyòb énédnédé, bonj ányíné nées Edáádàñ é Dyòb ébídé ádyòb ésudé ásé nées éláá, étyéém-me mós á nló mín. ¹⁷ Ehób chós-é ámpé ébídé ádyòb nén, "Awem Mwán a nlem nén, awógte me menyínge bwámbwam."

4

Satane akagé Yesue

(Mak 1.12-13; Luk 4.1-13)

¹ Ámbíd e pónédé, Edáádàñ é Dyòb éntimén Yesue á ehyánge ábel nén Satane ákag mós. ² Yesue andid yál nzaa á mekáne-té móom mé e'pun méniin. Ámbíd e ene pónédé nzaa ewagé'áá mós. ³ Dós Satane ápédé bonj alánggé mós áá, "Nzé We-éé edé Mwán á Dyòb, kamlén nímén meláá métim e'wele." ⁴ Bonj Yesue antimtén mós áá, "Eténlédé á kálag e Dyòb nén bán, 'Saké ndyééd chémpen edide moonyonj á alongé. Bonj eyale téé éche Dyòb áhóbé, chós édíídé moonyonj á alongé.' "

⁵ Dós Satane ákééné Yesue á Jerusalem, dyad áde ásáá bonj átyéemán mós á nzongge e Ndáb-e-Dyòb mín, ⁶ állánggé mós áá, "Nzé we-éé edé Mwán á Dyòb, éheb á bwele-mín hén éhún á ndóob, áyale éténlédé á kálag e Dyòb nén bán,

'Dyòb dékamlén éche ángel ásáb we, épém-me we ámín ábel weébómé ekuu á aláá.' "

⁷ Yesue-'é antimtén mós áá, "Bonj kálag e Dyòb ehóbé ámpé nén áá, 'Weékágé Sàngwéé ádonj Dyòb áte.' " ⁸ Satane antéd Yesue ámpé, búmós bétyéém á mbóod mín, bonj álúmté mós melonj mé nkòñsé mésyáál ne nhon rísyáál níme rídé áwéd-te. ⁹ Dós állánggé mós áá, "Mébè we ábén bwém é'syáál nzé ebwógké me mebóbónj bonj ébág-ke me edúbé." ¹⁰ Dós Yesue állánggé mós áá, "Syáás me á díd-te, a-Satan! Eténlédé nén bán, 'Ébwógke' Sàngwéé ádonj Dyòb mebóbónj,

* 3:4 Kamél: Edii nyam éché edé nées nyag éché bébenladté á ehyánge ápém nted.

ébage-'ε mós edúbé. Mwēnpen-naá étáŋgéné abele.' "

¹¹ Né-ᵛᵛ, Satane antedé Yesue, akē. Angel ɛmpɛ, éwóngén Yesue.

Yesue abootédé nime nsón á Galilia

(Mak 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹² Ene pónde béhñē Jone, Ndusene á mbwōg. Ade Yesue áwógé nē, antím ámbíd á mbwōg e Galilia. ¹³ Anhidé á dyad á Nazaret, áke ádyēē á dyad á Kapenahum. Kapenahum abédé á nkag mé edib-é-nzab é Galilia, á abwōg á hóm á túmbé e Zebulon ne e Naftali. ¹⁴ Yesue ankē á Kapenahum álóned mekan nime nkal é' dásdāŋ Yesayaa ánhōbpē aá,

¹⁵ "A-mbwōg e Zebulon, a-mbwōg e Naftali, ntimmēd ne edib é nkẁẁ, á múde mé edib ní Jodan, Galilia mbwōg echē bad ábe béesē bad bé Israel bédyē' é.

¹⁶ Bad ábe bébéde á ehintén-tē békúde e'nyinen bé ekíde;

Bad ábe bébéde á nsál ní son békúde e'soosōŋ."

¹⁷ Bootya pónde echē Yesue ánkéé á Galilia ambootéd eyale é Dyōb akal áhōbē nén aá, "Nyéhñŋen abé dé mbéb, áyāle nkamlen ní Dyōb rídé benben."

Yesue apwédé bembapēe bé'sō

(Mak 1.16-20; Luk 5.1-11)

¹⁸ Epun ehōg Yesue akagé'áá á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Annýin bñn bé baachóm bébe; Simōne awē béchágé'áá bán Petro, bós mwānyarŋ Andreyā nēē bébwéméé mbínzé. Bébédeé bekób-bé-súu. ¹⁹ Dᵛᵛ alāŋgēé bós aá "Nyéhíde me. Ngáne nyékóbeé súu bᵛᵛb, méyāgēd nyé ngáne nyétēdtē bad nlém á abum áhíd me." ²⁰ Abwōg-ábwōg bēntēde échab mbínzé, béhídé-'ε mós. ²¹ Nēē bésídtē á'sō, Yesue annýin bñn bé baachóm bémpēe bébe; Jemse bós mwānyarŋ Jone, bñn ábe Zebēdie. Bᵛᵛbe sáá bémbé á bñle-tē, bébwémé'áá échab mbínzé. Hē dᵛᵛ Yesue áchēnléé bós bad bébe aá béhíde mós. ²² Abwōg-ábwōg bēntēde sáá ne bñle, béhídé-'ε Yesue.

Yesue ayágté'áá, dchōŋtē-'ε bad

(Luk 6.17-19)

²³ Yesue akagé'áá myad mésyāal á alon á Galilia ayágtē eyale é Dyōb á ndáb é mekáne, ákalé-'ε nkalāŋ ní bwām mé nkamlen ní Dyōb. Achōŋtē'áá bad bé nkole bésyāal ne nyaa e nkole téé echē émbē áfintē echáb. ²⁴ Né-ᵛᵛ mekan nime Yesue ábélé'áá nwógnádtáá á mbwōg e Siria esyāal. Nē dēnkāŋ bad bēpééné'áá bad bé nkole bésyāal áwē. Bēpééné'áá bad áwē ábe békónlé'áá nkole ne mewē nyaa ne nyaa. Bad ábe e'dásdāŋ bé mbéb bémbēē áte, bad ábe béhúne ekikíd, ne bad ábe béwéde epe'd, Yesue áchōŋtē ábē bad bésyāal. ²⁵ Nē dēnkāŋ, ndun e mod ehídé'áá Yesue. Bad béhídé'áá melon bootya á Galilia ne mbwōg e Myad Dyóm, Jerusalem, Judeya, ne pēd echē edé á múde mé edib é Jodan níminí.

5

Yesue ayágté bad á ekone mín

¹ Ade Yesue ányiné ene ndun e mod, anchágé é ekone mín, ádyēē áse. Ahed-taá ábē bembapēe bétáné mós ² bonj ábootéd bós ayáged, áhōbē aá,

³ "Nnam mbē ne bad ábe bédé atóg á edásdāŋ-tē áyāle bédé áse e nkamlen ní mín.

⁴ Nnam ne bad ábe bélebe', áyāle Dyōb déwōgēd bós menyinje ámpē.

⁵ Nnam ne bad ábe bēpwítédé, áyāle nkōŋsé nisyāal mébē nímbāb.

⁶ Nnam mbē ne bad ábe bédé nzaa ne píd ábel mam nime Dyōb áhēdeé aá mébenled, áyāle Dyōb dékōdéd bós.

⁷ Nnam ne bad ábe béwōge bad bémpēe ngāl, áyāle Dyōb dámpē déwōg bós ngāl.

⁸ Nnam ne bad ábe békénlé nlém á abum, áyāle bēnyín Dyōb.

⁹ Nnam ne bad ábe békóme nsāŋ, áyāle Dyōb déchag bós ábē bñn.

¹⁰ Nnam ne bad ábe békude metake áyāle bébéleé mam nime Dyōb áhēdeé. Bédé áse e nkamlen ní mín.

¹¹ Nnam mbē ne nyé ábe bad bésyāá' é, nyé ábe bétagtéé, bēbānē nyé e'bébtéd é' mam áyāl, bébídé-'ε nyé mbōŋ é metóm áyāl, á dñn ádēm. ¹² Nyéwōge bwām, nyébé-'ε menyinje áyāle nsábe nime nyékudté ádyōb ríchábé ámin. Nén dᵛᵛ bad bétágté'áá bekal bé'dásdāŋ bé' bᵛᵛd.

Nkẁẁ nime níbódé e'nyin, ne etrukāŋ éche békōŋgé

(Mak 9.50; Luk 14.34-35)

¹³ "Nyédé etógnén á alongé á bad bé nkōŋsé ngáne nkẁẁ nídí etógnén áyāle ndyééd. Bonj nzé nkẁẁ níbódé alāŋ chán béhele-se bēnyínēd mós ámpē? Méesaá dyam dé ábelēn ámpē. Né-ᵛᵛ, apim dᵛᵛ bēpimeé, bad békōgtáád mós ámin. ¹⁴ Nyēē nyédé nēŋgáne etrukāŋ álúmed bad bé nkōŋsé bésyāal nzii e Dyōb. Dyad áde álōŋnéde á ekone mín déesōoméé. ¹⁵ Mod eémāā-'áá etrukāŋ achod se ákōō chós á ebwōg-sé, bonj ábelé ákélé chós ámin, ábel nén ényínte

kéńzée awě adé á ndáb-te ekíde. ¹⁶ Nyémpě nyépené', melemlem néé etrukáŋ. Nzé bad bényíné nsón mí bwám míme nyébéłéé, béken Dyób, awěn Titée awě adé amín.

Ayáged áde Yesue tãngene mbéndé

¹⁷ "Nyéewém tán nén bán mpedé á nkõŋsé ábóded mbéndé éche Mosee ne mekan míme bekal bé'dáádaŋ béyágté nyé. Meépedéé ábóded mó, boŋ mpedé álóned mó. ¹⁸ Ne mbále nlãŋge nyé nén meé, kááŋ ne á asóg dé nkõŋ ní sé ne mí mín, ké mwám pin mé eyale nhóg awě atěnlédé á mbéndé e Dyób eéhidtée áse kááŋ né mésyáál melóné." ¹⁹ Né-óó, kéńzée awě abóó mbéndé póg áfinté éché mbéndé é Dyób, ké ene éché béwémténé bán eesáá etógnén, áyágté-é bad bémpée aá bébel melemlem, ene ndín e mod ébē ndimtene áfinté e bad ábe bédé áse e nkamlen mí mín. Boŋ kéńzée awě abele ngáne mbéndé éhóbé, áyágté-é bad bémpée ábel melemlem, ábē etógnén bwám bwam áfinté e bad ábe bédé áse e nkamlen mí mín. ²⁰ Né-óó, nlãŋge nyé nén meé, ésebán abele á Dyób áden átómé áde Befarisia ne bemeléede bé mbéndé, né nyémpě nyéesónlé á nkamlen mí mín mbéd."

Ayáged áde Yesue tãngene meliŋgá
(Luk 12.57-59)

²¹ Yesue ambád ahób aá, "Nyéwógé nén bán bénlāá bad bé' bód bán, 'Mod eewúé mod. Kéńzée awě awúú mod, betãngéné mó akáád.' ²² Boŋ nlãŋge nyé nén meé, kéńzée awě alŋné† mwãnyãŋ betãngéné mó akáád. Kéńzée awě ásyãŋ mwãnyãŋ bépéén mó á kóte e bad bémbáá békáád mó. Kéńzée-é awě áchag mwãnyãŋ aá, 'Edimdim é chõm chén', béhele bébwém mó á dū-á-muú. ²³ Né-óó, nzé ekag á menyán mé mende áke dé abe Dyób mende, boŋ ekámténé nén weé nyé mod nyéwánléné kókóó, ²⁴ ébānē nímõŋ mende áse á'só é' menyán mé mende. Esébe éke ébēl nsãŋ ne ane mod boŋ étim ámbid éke ébe mende. ²⁵ Nzé mod ahede we áke dé asómēn á kóte, bēl kááŋ nyúúmō nyépe á nchemten byánán nyéepé á kóte. Esebē nē, ahelēse asómēn we á kóte. Kóte-é ébēe we á mekáá mé plúse, plúse chõ-é éhé we á mbwog. ²⁶ Ne mbále, nlãŋge we meé, weéhēlē-se ebíd á ndáb e mbwog-tē wē kááŋ né etwedé ádõŋ alúm ásyáál.

Ayáged áde Yesue tãngene akáb dé mesón

²⁷ "Nyéwógé ngáne béhóbé nén bán, 'Nyéekábé mesón á ndáb e'wóngé.' ²⁸ Boŋ nlãŋge nyé meé, kéńzée awě anané mmwáád boŋ awémtén aá né mđnnaŋnéd mó, amaá asón akáb ne ane mmwáád áwe nlém-tē. ²⁹ Nzé ádõŋ díđ ábelte we mbéb, ehúđ dó, épim. Edé mboŋ ábód dó, tómaa bó ábwém echõŋ yál esyáál á dū-á-muú. ³⁰ Melemlem nē, né echõŋ ekáá ébelte we mbéb, esíl chõ, épim chõ. Edé mboŋ ábód chõ tómaa bó ábwém echõŋ yál esyáál á dū-á-muú.

Ayáged áde Yesue tãngene abóo-dé-e'wóngé
(Mat 19.9; Mak 10.11-12; Luk 16.18)

³¹ "Kálag e Dyób ehóbé ámpē nén, 'Kéńzée awě anané mwaád á e'wóngé atãngéné ábe mó apab áde álúmtē nén bán anané mó á e'wóngé.' ³² Boŋ nlãŋge nyé nén meé, nzé mod anané mwaád á e'wóngé ésebán ane mmwáád akábé asón, boŋ ane mmwáád akii mod ampée awõŋ, né nchóm awě anané mó á e'wóngé mó atímté mó mmwáád awě akábé' mesón. Kéńzée-é awě awóó mmwáád awě benáné á e'wóngé né mómpē akábé asón.

Ayáged áde Yesue tãngene amwé dé melē

³³ "Nyéwógé nén bán bénlāá bad bé' bód bán, 'Mod eemwág melē ngén, boŋ nzé mod amwéde melē atãngéné ábēl dyam áde ámwééne melē á'só é Dyób.' ³⁴ Boŋ nlãŋge nyé nén meé, nyéemwág melē ké mehóg. Nyéemwág melē á díŋ dé nkamlen mí mín, áyāle áhed dóó Dyób áwóó e'dii bé nkamlen. ³⁵ Nyéemwág-ke á díŋ dé nkõŋsé, áyāle áhed dóó Dyób ásumé mekuu. Nyéébenlād-te ké díŋ á dyad á Jerusalem, áyāle ádii dyad áde kãŋ embáá. ³⁶ Nyéemwág melē ké á díŋ dé nló mímēn, áyāle nyééhēlē ké mbum e esid póg ahõŋlen áwen nló, ápúbed ké'e áhined chõ. ³⁷ Boŋ nzé ehóbé wéé móbele dyam, ehób wéé, 'Ee, mēbel dó.' Ké-é wéé, 'Aáy, meébenlé.' Kéchée éche ébádé áhed né ebídé wéé Satane.

Ayáged áde Yesue tãngene akun-d-yál
(Luk 6.29-30)

³⁸ "Nyéwógé ngáne béhóbé nén bán, 'Nzé mod atúbé mod díđ, betúb mómpē díđ. Nzé mod ahúde-é mod asõŋ, béhúđ mómpē asõŋ.' ³⁹ Boŋ nlãŋge nyé nén meé, nzé mod abelé we mbéb, éched yál. Nzé mod abómé we abén á akag ahóg, ékunnéd mó ádinú ámpē. ⁴⁰ Nzé mod ahede we asómēn á kóte ákoben we nímõŋ nkobe, ébag mó kááŋ ne echõŋ súde. ⁴¹ Nzé mod anyágté we aá ékeen mó máyl mehóg, ékēēn mó máyl mébe. ⁴² Kéńzée awě achómé we chõm, béé mó. Nzé mod ahóbé-é aá, ébál mó chõm éche éwóó, ébál mó.

* 5:18 Né mésyáál melóné káa adé ayáge ásyáál álóné. † 5:22 Kéńzée awě alŋné; donge á kálag áwóó kéńzée awě alii ngén.

Ayáged áde Yesue tãhgene bad bé ekoyi
(Luk 6.27-28, 32-36)

⁴³ “Nyéwógé ngáne béhóbé bán, ‘Edəw mwānyon, ékoo-’-e mod awé akoo we.’ ⁴⁴ Boŋ nlanje nyé nén mée, nyédəw bad ábe békóó nyé, nyékánnad-tə ábe bétagte nyé. ⁴⁵ Nzé nyébelé nê, né nyééwé bán ábe Titée awên awé adé ámín. Alóme’ enyen ne mbúú wée bad bé mbéb ne bé bwám nyaa póg. ⁴⁶ Nzé edaó bad ábe bédáó we bənpen, nê déepiinédte wé nsábe ké nhóg. Kóáŋne besaad-bé-tááse bómpe bébele melelem. ⁴⁷ Nzé elente’ ábōŋ bad bənpen né ebele melelem ngáne kenzéé ampée ábelé. Kááŋne bad ábe béese bad bé Israel bébele nê. ⁴⁸ Né-óó, mbeltéd nímən rítánŋéné néé rítýéémé bwám, nēŋŋáne mbeltéd níme awên Titée awé adé ámín.

6

Ayáged áde Yesue tãhgene áwóŋgen bad

¹ “Nyétéd pónde! Nyéébelé nsón ní Dyöb ábel boŋ bad bényín nyé. Nzé nyébele nê, né nyéekudte nsábe wée awên Titée awé adé á nkamlen ní mín.

² “Né-óó, nzé ebage mod chóm éche átógnéné, weékümé nkāŋ nēŋŋáne bad ábe bédoge yál. Békume nkāŋ á ndáb é mekáne ne á dyad-té wée bad bédíí, ábel boŋ bényín bó. Ne mbále nlanje nyé mée, bémáá nímab nsábe rísyáál akud. ³ Boŋ nzé ebage mod chóm éche átógnéné, weébélé’-se ké awon wən awé étómténé adəw abíí. ⁴ Nê débél mod ké nhóg éebíí’ é chóm éche ébágé mó. Dyöb, awon Titée awé anyíne mam níme mébenled á e’koŋnéd-te mósáábé we.

Ayáged áde Yesue tãhgene mekáne
(Luk 11.2-4)

⁵ “Nzé nyékánné’, nyéékánné’ néé bedog-badé, ábe nzé békánné’ bédəə atyéem á ndáb é mekáne ne á mbom, ábel boŋ bad bényín bó. Ne mbále nlanje nyé nén mée, bémáá nímab nsábe rísyáál akud. ⁶ Boŋ pen, nzé mod akánné’, asól áwé toŋ-té, ádíb ekob, boŋ akánné wée eche sán Dyöbe awé mod éenyíné. Ene pónde awóŋ Titée awé anyíne’ mam níme méde á e’koŋnéd-te ášābē we. ⁷ Nzé nyékánné’, nyéebádnán e’yale mbád ne mbád, ngáne bad ábe béese bad bé Israel bébele. Bébelé béwəmtán bán Dyöb déwög bó mekáne áyale bébudé e’yale áte. ⁸ Nyéebág néé bó, áyale Dyöb, awên Titée, amaá abii chóm éche nyétógnéné byánán nyéesedéd mó. ⁹ Né-óó, enén nyaa e mekáne chóó nyétánŋéné akáne, Dyöb, Titée awéd, awé adé ámín, edúbé ébē ne ádon dín.

¹⁰ Mmōŋ nkamlen ríhye rítéd etál.

Bad bé nkōŋsé bébel mekan níme éhédeé, ngáne ébenlaadté ámín.

¹¹ Bag sé echəd ndyééd e epun e bín é’ chii.*

¹² Lagsén sé níméd mbéb, ngáne sémpé sélagsanné mod téé awé ábelé sé mbéb.

¹³ Weémwäg-se séhún á mekáŋsen-té, boŋ húd sé á mekáá mé Satan.†

¹⁴ Nzé nyélagsan bad mewusé níme bébenlé nyé, né Dyöb Titée awên awé áde ámín mómpé álagsén nyé. ¹⁵ Boŋ nzé nyéélagsán bad, né ké Dyöb awên Titée éelagsénné nyé.

Ayáged áde Yesue
tãhgene adíd á yál nzaa á mekáne-té

¹⁶ “Nzé edide yál nzaa á mekáne-té, weésudné’ ngáne bedog-badé bébele. Béchémté’ e’só á nló ábel boŋ bad béchem bán bédide yál nzaa á mekáne-té. Ne mbále, nlanje nyé nén mée bémáá nímab nsábe rísyáál akud. ¹⁷ Boŋ nzé edide yál nzaa á mekáne-té, éwōbē e’só, éšēde-’-e nló áte. ¹⁸ Bēl nê, ábel boŋ bad béchemé bán edide yál nzaa á mekáne-té, étóméé awóŋ Titée awé mod éenyíné. Anyíne’ mam níme méde á e’koŋnéd-te, mó-’aa ášābē we.

Ayáged áde Yesue
tãhgene awóŋ á bwēm
(Luk 12.33-34)

¹⁹ “Nyéekonnád yál nhon á nkōŋsé wén, wée síi ne ngag bébébédte, bechíb-pe ámpé bébóó ndáb, béchíb. ²⁰ Boŋ nyékoo nímən nhon wée síi ne ngag bébébédte, bechíb-pe ámpé bééboó’ é ndáb se béchíb. ²¹ Nyébíí bán wée nhon nábáŋké mod, áhed dóó nlém-me nábáŋké mó.

²² “Díd dóó adé ngáne etrukán é yál e mod. Nzé díd ákénlé we áte, echon yál esyaál chómpé ebélé ekéle. ²³ Nzé déekénle, yál chómpé élon we áte ne ehíntén. Né-óó, nzé chóm éche ényínte nyé ekide étímé abé chóm éche étímté nyé á ehíntén-té, né échē ehíntén échē nyébēé áte étómtēn ngíne abé.

* **6:11** Bag sé ndyééd e epun e bín é’ chii káa ndyééd e epun e bín é’ chán. † **6:13** Donje á kálag dé’só ábádé bán Nkamlen, ngíne ne ehúmé bédíí ábōŋ á ngíndé ne á ngíndé.

²⁴“Modmod eehēlē-se abé mbaledε a bewōŋ bébe. Alūmēd nhóg edəŋge tómaa aníní, ké ε áfīmēn nhóg, abán-ε aníní áyāl. Weehēlē-se ebé mbaledε a bad bébe abé ahóg. Weehēlē-se ebé mbaledε a Dyōb se ebé-ε mbaledε a mōné.

²⁵“Né-óó, nlánge nyé nēn mēé nyéētāgē áte á alongé, se nyéhābē nēn bán cheé nyédyēē, ké ε nzé-chómé nyēm wēē, ké ε cheé nyéwāā-ε á yāl. Eesaa mbále bán alongé átómé ndyééd-ε? Yāl-le ámpē eesaa etógnén tómaa mbóté-yε? ²⁶ Nyénone menon, méewēnēē bwēm, méēpādēē, méēwóo-áa hóm adé békongéé medyé. Kénē, Dyōb awēn Titēε awé adé ámín addite mó! Nyéebíí-ε bán nyédé etógnén bwāmbwam tómaa menon-ε? ²⁷ Nzé-módé áwen tinté ahele átāg áte kāsŋ, abād ké epun ehóg áwē alongé? ²⁸ Cheé-ō ékásŋ bon nyétagé áte áyāle mbóté éche nyéwāā-ε? Nyénone mbonja éche édé á mehín-te ngáne ékwogéé. Eebeléé ntū, éebanǵéé mesan. ²⁹ Nlánge nyé nēn mēé, ké kāsŋ Solomone ne mímē nhon rísyāāl eewāā-áa mbóté éche épédé échén mbonja ké póg e’bon. ³⁰ Nzé Dyōb áheleε áwāādtē e’sum abé é’bāg chíi bon chān béhé bó á dū, né éetómme nyé awāad né-yε? Chán adúbe ádíí nyé mwāmpín nēn? ³¹ Né-óó nyéētāgē áte bán, ‘Cheé sédyēē? Cheé sémwēē? Ké-ε bán, ‘Cheé séwāā-é?’ ³² Bad ábe béesé bad bé Israel bós bēchyεε’ ákud échén ndín é bwēm. Awēn Titēε awé adé ámín abíí áa nyétógnéné ábén bwēm é’syāāl. ³³ Bon nyésébe nyé nyéhēd mam mé nkamlen ní Dyōb tómaa mam mésyāāl, nyébele-ε ngáne Dyōb áhēdnéε nyé. Nzé nyébele nē, né Dyōb débē nyé ábíníí bwēm é’syāāl. ³⁴ Né-óó nyéētāgē áte áyāle epun é’ chān. Epun é’ chān chēn éwōŋ mímē metake mímē mékwognéd chó. Epun téé éwóó mímē metake.

7

*Ayáged áde Yesuε
təŋgene bad ábe békáadte baab
(Luk 6.37-38, 41-42)*

¹“Mod eekáádtē waáb. Nzé eekáádtē wēn, né Dyōb dómpē dékáād wε. ² Nyaa eché ékáádtē wēn, chós Dyōb dómpē dékáádtē wε. Melemlem mé nhagtéd mímē ébénlédé mó Dyōb dómpē débenlédé. ³ Cheé ékásŋ bon éwāmsān mwá púuted anyín á díd áwēn, ésebān ehēle nkog mímē rídé mmōŋ á díd anyín? ⁴ Chán éhele-se eláá mwānyon wεé ámwε máhūd mó púuted á díd, áde nkog rídíí mmōn á díd? ⁵ A-edog-bad! Sébé éhūd nkog mímē rídé mmōn á díd, dós wētōŋ-é púuted eché edé mwānyon á díd anyín, bon ehūd-te chós. ⁶ Weetédé mam mé Dyōb se ebē mbwé, áyāle ékunéd wε yāl ékūm-mε wε. Weebwémme nguu échōŋ ngese áyāle édyantéd chós ámín.

*Hedén Dyōb kéchéé éche éhēdéé
(Luk 11.9-13)*

⁷“Hedén Dyōb, ábē wε. Héd, Dyōb débēl enyín, kūm ekob, Dyōb dédíbnéd wε. ⁸ Ayāle kénzéé awé ahēdné Dyōb, ákūd, awé ahēde-ε, anyín. Kénzéé-ε awé akumé ekob, Dyōb dédíbnéd mó. ⁹ Sáa-a-mwān ahéé mwān áhédénné ewele, bon ábe mó aláá? ¹⁰ Ké-ε nyé ahéé mwān áhédénné súu, bon ábe mó nyé? ¹¹ Nzé e’bébtéd é’ bad néε nyé nyébage áben bán kase é bwēm, tógtén-naa echen Sāŋ awé adé ámín? Chán-nō éebaá bad ábe bēhédné mó kase é bwēm? ¹² Né-óó, kéchéé éche édás wεé bad bēbel áwōŋ, ébel chós áwāb. Nēn dós mbéndé e Dyōb ne bekal-bé-e’daásŋ ekoo-é ayáged.”

*Nzii e alongé áde déemaá’,
elélé áte
(Luk 13.24)*

¹³ Yesuε ambád áa, “Bwεé á ekob éche échíné áte, áyāle ekob éche ékag á dū-á-muú ékálé áte, nzii eched-te etánlédé, bad ábe bēbwag-kε áhed bēbúú áte. ¹⁴ Bon ekob é nzii e alongé áde déemaá’ edé mwāmpín. Nzii-ε eché etime áwed elélé abwε áte. Nguse é bad chós ébwag-kε áhed.

*Bekal-bé-e’daásŋ bé metóm
(Luk 6.43-44)*

¹⁵ “Nyétéd pōndé ne bekal-bé-e’daásŋ bé metóm. Bélúmte byánán bēpwéédtédé néε rídyŋ mí mbód, bon áwab nlém-té bédé ebébtéd néε ngā. ¹⁶ Nyéēchem bós á mbéltéd nímāb. Mewāŋ méchyāa e’pum é’ besabé-yε? Ké-ε mekód méchyāa e’pum é’ mángale-yε? ¹⁷ Melemlem-áa bwel ké é’héé ábe é’kwoge’ bwām, é’chyāa-ε e’pum é’ bwām. Bon ké é’héé ábe békwoǵé’ bwām, bēéchyāā-ε e’pum é’ bwām. ¹⁸ Bwel é’ bwām bēeheléé e’pum bé mbéb achyāa. Bwel bé mbéb-pe bēeheléé e’pum é’ bwām achyāa. ¹⁹ Bwel ké é’héé ábe bēéchyāā’ e’pum é’ bwām, nwóo-nzag ákwel bós, abwém bós á dū. ²⁰ Né-óó, nyéebíí bekal-bé-e’daásŋ bé metóm á mbéltéd nímāb.

‡ 6:27 Abád ké epun ehóg áwē alongé káa áchab tómaa ngáne ádíí.

*Bad ábe behíde Yesue
ne nlém mbé*

(Luk 13.25-27)

²¹ “Saké mod téé awě achagtaad me aá, ‘A-Sán, A-Sán,’ àsöl á nkamlen mí mín. Bad ábe bébele ngáne echem Sán awě adé ámín áhednéé bó, bósó bésöl. ²² Ade epun é nkaásé mé asóg épéé, bad híin bépé áwém, beláŋgē me bán, ‘A-Sán, A-Sán, ngómé sēkánlé’ áá bad mam níme Dyób álómné’ áá sé aá mébenléd, á dín ádōŋ, sébenléd-te ádōŋ dín ábided bad e’ dáádāŋ bé mbéb áte, sébelé-’é menyáké híin!’ ²³ Héé melāā’ é bó meé, ‘Meebii’ é me nyé. Nyésyāē me á díd-te! E’bēbtéd é’ bad ngēn!’ ”

*Belōŋ-bé-ndáb bébé:
a debyéé ne a eyókél*

(Luk 6.47-49)

²⁴ Yesue ambád ámpē aá, “Né-ōó, mod téé awě awógé ábēm e’yale bēn, boŋ ábelé-’é ngáne é’hóbcé, ádíi néé mod a mekínzé awě alóó ndáb á ebēn é aláá mín ábel boŋ éwúu ásē. ²⁵ Ambíd e nē, mbúú e ngíne enchá, e’díb é’lóné, ekukud-te étóm wéé ene ndáb émbēē, boŋ enkēnkwéé, áyāle enlōŋnéd á aláá mín. ²⁶ Boŋ kénzée awě awógé ábēm e’yale bēn, boŋ eébele ngáne é’hóbcé, ádíi nēŋgáne eyókél é mod éche élóó eche ndáb á nsíi mín. ²⁷ Ambíd e nē, mbúú e ngíne enchá, e’díb é’lóné, ekukud-te étóm wéé ene ndáb émbēē. Ene ndáb enkwé. Enkúme émad-te ahēnted áte.”

Kunze eche Yesue awóó áyáged

²⁸ Ade Yesue ámáá nímén mésyāēl ahób, amute áde áwóglánáá mó démbē menyáké bwámbwam áyāle nyaa echē áyágté’ áá. ²⁹ Áyágté’ áá bó néé mod awě nzé ahóbé, né émáá. Eeyágté’ áá, nēŋgáne bemeléede bé mbéndé.

8

*Yesue achōŋté mod
awě melōŋ mékóbé*

(Mak 1.40-45; Luk 5.12-16)

¹ Yesue ansúd á ekone sé. Ade ápédé é ekone sé ndun e mod ehídé’ áá mó. ² Hē dōó mod nhóg awě melōŋ mékóbé ápédé áwē boŋ ábwōgē mebóbōŋ ne edúbé ésyāēl, áhōbē nēn aá, “A-Sán, nzé eadā ehele ébēl me nsán!”* ³ Dōó Yesue ábídte ekáá, ábānē mó á yāl boŋ álāŋgē mó aá, “Ndāó, sán!” Abwōg-ábwwōg nímmē melōŋ mēmmaá ane mod á yāl. ⁴ Dōó Yesue álāŋgē mó aá, “Weelāŋgé modmod dyam áde ábēnlédé, boŋ ké élúmed yāl wéé prise, ásimen wē. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Moseé éhedeé, álúmed bad wéé mósāā.”

*Yesue achōŋté mbālede
a mod ambáá a sánze*

(Luk 7.1-10)

⁵ Ambíd e nē, Yesue ankē á dyad á Kapenahum. Néé ápédé áwed, mod ambáá a sánze é Roma ambé awě akamlaan mbwókel e sánze. Ane mod anhye mó achán, áhōbē ⁶ áá “A-Sán, awēm mbālede eédye’ é bwām, adé á anōŋ de nkole á ndáb. Eéhēlēē ahide ásē. Atage bwámbwam.” ⁷ Yesue anláá mó aá, “Mēépē, ríchōōd-te mó.” ⁸ Dōó mod ambáá a sánze ne átimtanné Yesue aá, “A-Sán, mmēm meékwognedéé ákob wē nken awēm ndáb, boŋ hób ké eyale, awēm mbālede ádyéé bwām. ⁹ Mmēm ndii mod awě adé ásē e nkamlen, mmēm-ne nwóó sánze éche níkamlanné. Nlāŋge póg meé, ‘Kág’, ékág-ke nē dēn, empée meé ‘Hyág’, éhyág-ke nē dēn. Nzé nlāŋge awēm mbālede meé, ‘Bēl échén’, ábelé-’é nē dēn.” ¹⁰ Ade Yesue áwógé nē, yāl enkóm mó áte. Dōó álāŋgēé bad ábe behídé’ áá mó aá, “Ne mbāle, nlāŋge nyé meé, meényínēē mod a lonj á Israēl ké nhóg awě awóó nyaa e adúbe eché anén nken-e-mod áwóó. ¹¹ Nlāŋge-’é nyé nēn meé pónde echē ngande ébēē á nkamlen ní Dyób, bad híin ábe bēnkētāŋgēn abé áhed bēbíd á akuu ne á mbōŋ ábē á ngande nchoo ne betaa, Abrahame, Aisige ne Jakōbe. ¹² Boŋ bēbídéd bad ábe bēntāŋgēn abé á nkamlen ní Dyób á ebwōg-te, bēhwém bó á ehintén-tē. Áhed-taá béchyéé’ é bēdyāg-ke mesonj á nsāl.” ¹³ Dōó Yesue álāŋgēé ane mod á sánze aá, “Súé’ á ndáb, ébenled ngáne édúbpé.” Melemlen mé pónde mbālede awě ane mod ambáá a sánze andyē bwām.

Yesue achōŋté ekud é bad

(Mak 1.29-34; Luk 4.38-41)

¹⁴ Adé Yesue ápédé á ndáb wéé Petro, antán Petro mwaád nyaá á anōŋ dé nkole, ahéb dēnsog mó. ¹⁵ Néé Yesue áchāŋgé mó á ekáá, ahéb ámāá mó. Anhidé ásē, ákōb-pe Yesue

* **8:2** Mmēm nteltéd rídé á Kálag e Levitikus eped dyóm ne é’láán nchoo móóm méniin ne rítáan ápe nchoo móóm méniin ne ntóób (Lev 13.45-46).

nken. ¹⁶ Ene ngukél bad bẽmpɛ́ɛ́n bad híin wéɛ Yesue, ábe e'dáádɔ́n bé mbé́b bémbɛ́ɛ́ áte. Yesue ambenléd ábè e'yale bé nsaɓ abidéd ábè e'dáádɔ́n bé mbé́b, áchóód-te bad bé́syáál ábe békónl'é'áá. ¹⁷ Yesue ambèl nínmán mé́syáál á́lónéd e'yale ábe Dyóɓ dénlómènné nkal é'dáádɔ́n Yesayaa nèn áá, "Ankobén syáné nkole nísyáál ne nínméd metake."

Bad ábe bẽmpon Yesue áhid
(Luk 9.57-62)

¹⁸ Ade Yesue ányíné ngáne ndun e mod é́lɔ́nédé mós, anláá ábè bembapɛɛ́ aá bóbɔ́o bétíme á pɛd e edib-é-nzab eníníí. ¹⁹ Hè dós meléede a mbéndé nhóg ápédé áwè bonj áhóɓè aá, "A-meléed, mēhíd wé kéhée áde ékagké." ²⁰ Yesue antimtén mós aá, "E'bubwóg é'wóó ábab e'lóm wéé bésálee, menon-ne ámpè méwóó nínmab mùm, bonj Mwán-a-Moonyonj eewóó' é hóm ádè ábánnéé nló." ²¹ Dós mod ampée awè mómpè ahidé'áá Yesue á́lángéé mós aá, "A-Sánj, mwé, nísebe níke nílime echem sánj." ²² Dós Yesue átimtanné mós aá, "Hídé mé, chené ndim ní bad mēn nílime nínmab ndim."

Yesue ahóódté ekukud
(Mak 4.35-41; Luk 8.22-25)

²³ Ene pónédé dós Yesue á́sólé á bǎ́le-té ne ábè bembapɛɛ́ bonj bébwógè eke. ²⁴ Adè bépédé á edib-te, dós ekukud é ngíne ébóótédé atóm. Embé ngíne nyaa eché káájne bǎ́le bẽmponné asú áse á mendib-te. A pónédé eched Yesue akúné'áá. ²⁵ Hé-'aá bembapɛɛ́ bényeméé mós áse bonj bélángé mós bán, "A-Sánj, són, wónjén, pón syáné dewág-óó!" ²⁶ Yesue ankwentén bós aá, "Cheé ékásá bonj nyéwógè mbwóg? Cheé ékásá bonj áden adúbe ábè mwámpín nèn?" Dós átyéémé ámín, bonj ákamlan ekukud éche étómé'áá, ne edib éche éhódé'áá áte. Ábwóg-ábwóg ekukud énséle, edib ámpè éche éhódé'áá áte énsóg ahod. ²⁷ Yál enkóm bembapɛɛ́ áte bwámbwam áde bényíné nē, bésédte bánken, "Ebal é mod éhéé chén éche kááj ne ekukud ne mendib béwógneé?"

Yesue achójté bad bébe
ábe e'dáádɔ́n bé mbé́b bémbɛ́ɛ́ áte
(Mak 5.1-20; Luk 8.26-39)

²⁸ Ade Yesue ne ábè bembapɛɛ́ bépédé á múde mé edib-é-nzab níminíí, á mbwóg e bad bé Gérasin, bad bébe ábe bémbíd á soóbađe bẽmbomén mós. E'dáádɔ́n bé mbé́b bémbɛ́ɛ́ ábè bad bébe áte. Ábè bad bémbé nganjén nyaa eché mod ké nhóg écheue'aá ene nzii abwe. ²⁹ Ányín áde bényíné Yesue, bẽmbootéd abón bán, "A-Mwán a Dyóɓ, cheé syáné déwóóné? Epédé hén ákógsen sé áde pónédé éépédéé-ye?" ³⁰ Esóg é nguu chós-é ébédé benben ne áhed, édyág medyé. ³¹ Héé ábè e'dáádɔ́n bé mbé́b é'cháa-é Yesue bán, "Sébií bán wébidéd sé, bonj tédé sésíl á esóg é nguu-té éche édé híníí nē." ³² Dós Yesue ákamlané ábè e'dáádɔ́n bé mbé́b aá, "Nyébidí!" Ábid áde ábè e'dáádɔ́n bé mbé́b é'hídé ábè bad áte, bẽnsól nguu ché áte. Ábwóg-ábwóg, éché esóg é nguu émpáde áse, ényógté' á eláá é nkin mé edib-é-nzab, éhún á edib-té, éwé-é. ³³ Benon bé nguu béntóm mehélé á dyad-té, békag békanlé bad dyam áde ábénlédé ne ábè bad ábe e'dáádɔ́n bé mbé́b bémbɛ́ɛ́ áte. ³⁴ Awóg áde ábè bad bé dyad béwógé nē, bẽmpáde áse áke dé atán Yesue. Néé bényíné mós, béncháj mós bán, áhíde áwab mbwóg.

9

Yesue achójté mod
awé awédé epɛd

(Mak 2.1-12; Luk 5.17-26)

¹ Ámbíd e ene pónédé, Yesue ansól á bǎ́le-té ámpè, áchábè edib-é-nzab, áttim ámbíd áwè dyad wéé ádyéé'áá. ² Apɛ áde Yesue ápédé áwè dyad, bad behóg bẽmpɛ́ɛ́n mod á mekále mín awé awédé epɛd. Ade Yesue ányíné adúbe áde ábè bad, anláá ane mod awé awédé epɛd aá, "A-mwán, weewóg mbwóg, nagséné wé mbé́b." ³ Hè dós donje mod bemeléede bé mbéndé bényonjéé áte bán, "Anén mod asyáá Dyóɓ!" ⁴ Yesue anchém bós mewémten áte. Héé ásdédé bós aáken, "Cheé ékásá bonj nyéwón nínmán mewémten mé mbé́b áte? Áhéé adé dyam ásad, áhóɓ wéé, 'Nlágéné wé mbé́b,' káá áhóɓ wéé, 'Syáá áse, ébooted áke?' ⁶ Bonj mēlúméd nyé méé Mwán-a-Moonyonj awóó kunze á nkónsé álagšen mbé́b." Héé á́lángéé ane mod awé awédé epɛd aá, "Syáá áse, étéd nínmón mekále, ésúé' á ndáb." ⁷ Dós ane mod áhídte áse bonj á́súé-é á ndáb. ⁸ Mbwóg ménkób bad ábe bényín ngáne áden akan ábénlédé. Bébootéd-te Dyóɓ áken áde ábágé baányonj kunze ábel échén ndín é mam.

Yesue achénlé Matyo
áhid mós

(Mak 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹ Ambid enê Yesue ansyáá adê abwóg á hóm. Ade ákagké nê, annyín mod awê béchágé'áá bán, Matyo. Matyo andyee áse á ndáb eche ásájté'áá tááse áte. Héé Yesue álángéé mó nén aá, "Hidé me." Dóo Matyo átyéémé ámín, bonj áhídé-'e mó. ¹⁰ Ambid e pónde Yesue anké á ndáb wée Matyo* ádyé ndyééd. Ekud é besaad bé tááse né bad bé mbéb bémpée bémpé bédyēēn Yesue ne ábē bempapee áhed. ¹¹ Néé donge dé Befarisia bényíné ngáne Yesue ádyééné échē ndín é bad, bénsedéd ábē bempapee bánken, "Cheé ékásá bonj awen meléede ádyág ndyééd ne besaad bé tááse ne bebel bé mbéb bémpée?" ¹² Dóo Yesue ákwentanné bó aá, "Bad ábe bédyééé bwám béetógnēnéé mod-a-bwel. Bad ábe békone' bósó bétógnéé mod-a-bwel. ¹³ Nyéke nyéhéd áte ábel nyésōn̄ten ábén e'yale ábe é'ténlédé á kálag e Dyób nén bán, 'Chóm eche ríhēdnéé bad édií nlém ní ngól, saké mendé.' Meépedéé á nkōnsé áchéle bad ábe békónédé á'só é' Dyób, bonj mpedé áyāle bad bé mbéb."

Nsédted tǎngene ádid yǎl nzaa á mekáne-té

(Mak 2.18-22; Luk 5.33-39)

¹⁴ Hé dóo bempapee ábe Jone, Nduzene bépédé wée Yesue bonj bésedté mó bánken, "Cheé ékásá bonj sé ne Befarisia sédidé yǎl nzaa á mekáne-té, bonj ábōn bempapee pen béedidé?" ¹⁵ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, "Chán bad ábe belébpé á ngande e e'wóngé béhele bélebe' áde bédíí ne mod awé akudé sómbé? Béeheléé. Bonj epun épé éche békobénné bó mod awé akudé sómbé. Echē epun dóo bédidté yǎl nzaa á mekáne-té. ¹⁶ Nyébíí nén bán, nzé mod anabpe' mbóté, eetedéé epéd é abad ékásá se ábnabnéd nchun mí mbóté, áyāle nzé échē epéd é abad ékásá ébótédé abób áte ébelé éhabnéd abad dé nchun. Nê ábele' échē epōn é mbóté ékale' áte tómaa ngáne énsēbēé abé. ¹⁷ Melelem nēngáne mod éetedéé mím mékásá se ápen mó á nchun mé ntyág ní ngob e nyam. Áyāle nzé ábelé nê, né mím méhōd kásān ntyág ní'yéd? Mím mémad asyoge, ntyág-ke ámpé mbéb. Bonj bétédéé mím mékásá béhé á ntyág mékásá-le. Nê ábele' mím mébéé bwám, ntyág-ke ámpé mbéé bwám."

Yesue apuidté ngōndéré pág eché enwé

(Mak 5.21-43; Luk 8.40-56)

¹⁸ Ade Yesue álángéé bad nímén mekan, mod a nkamlen nhóg ámpé áwē abwóg mebóbōn ne edúbé ésyāál, áhābē nén aá, "Awem mwān a mmwaád awédé bōōb nén dēn, hyág ebán mó ekáá á yǎl ábel nén ápuu." ¹⁹ Né-óó Yesue ampádé áse ne ábē bempapee béhídé ane mod. ²⁰ Ade békagké nê, mmwaád nhóg ambé awé anwōn nkole níme mekií mébidé'áá mó á yǎl pónde ésyāál. Mmē nkole mbédé mó á yǎl á etún é dyóm-a-mwé ne mbē. Héé ane mmwaád ábidé Yesue á mbíd, ásitán mó mesó mé nkobe níme ánwāá'é. ²¹ Ambel nê áyāle ánwálé mewēmtēn aá, nzé māsíténé níme nkobe, aá né módyééé bwám. ²² Dóo Yesue ákúnnédé bonj anyín ane mmwaád. Anyín áde ányíné mó dóo álángéé mó aá, "A-mwān-a-mmwaád, adúbe ádōn ádidé wē bwám." Abwōg-ábwōg ane mmwaád andyeeéé bwám. ²³ Yesue ámpé á ndáb eché ane mod a nkamlen. Ade ásolé á ndáb-te, antán ndun e mod ebele ntōgag ní ngine ne bad ábe bétóó e'lōn, békōnē-'e nkángéé ní kwééd. ²⁴ Dóo Yesue áhōbēéé aá, "Nyé moosyāál nyébíd á ebwóg, áyāle anén mwān-a-mmwaád eewédééé, akúne kúnén." Héé bó moosyāál bébótédéé mó awōō. ²⁵ Bonj áde ene ndun e mod émáá ábid á ebwóg dóo Yesue ásolé á tonj eché bēnnaádté ane mwān. Néé Yesue áchéngéé mó á ekáá, apádé-'e áse ábwōg-ábwōg. ²⁶ Adén akan dēnkanléd ene ped é alonj esyāál.

Yesue áchōjté bad bé ndim bébe

²⁷ Néé Yesue áhídte áde abwóg á hóm, bad bébe ábe bēnkweé ndim béhídé'áá mó ámbíd, bélebpe-'e e'saád bán, "A-Mwān a mbyaa níme Dabidē, wóg sé ngól." ²⁸ Ade Yesue ásolé á ndáb-te, ábē bad bébe ábe bēnkweé ndim bēntán mó. Dóo Yesue ásedteéé bó aá, "Nyédúbpe nén bán nhele mbel nyēnyīnen-é?" Bēnkwentén mó bán, "Ée. A-Sān, sédúbpe." ²⁹ Dóo Yesue ábáné bó mekáá á míd, bonj áhābē nén aá, "Nyēwóó adúbe bán nyēnyīnen, né-óó ébēndel ngáne nyédúbpe." ³⁰ Abwōg-ábwōg bébootéd-tē anyīnen. Bonj Yesue asim bó etuu áte, álángéé bó aá, "Nyéelángéé mod ké nhóg ádén dyam áde ábēnlédé." ³¹ Bonj ké nê, néé bébidé áhed, bēmbē békēēn nkalanj ene ped é alonj ésyāál ngáne Yesue ábéléé menyáké.

Yesue áchōjté mod áwē eehōbē'áá dyam

³² Néé ábē bad bébe ábe bēnkweé ndim ábe Yesue áchōjté béhídté, bad bémpēēn mod wée Yesue awē ankwē ebóbé áyāle edáádān é mbéb émbē mó áte. ³³ Bonj áde Yesue ámáá ane mod échē edáádān é mbéb ábidéd áte, ambootéd dyam áhób. Nén dēnkōbēd ndun e mod eché ebédé áhed menyáké, béhābē-'e bán, "Dyam néé ádén déēbēndēéé á Israel mbéd." ³⁴ Bonj

* 9:10 Ndáb wée Matyo káa ndáb eche Yesue.

Befarisia pen béhōbē nēn bān, ahēle bad e' dāōdān bé mbéb ahúd áte áyāle k̄n̄ e e' dāōdān bé mbéb chōō ebage mō ngine ábel nē.

Yesue awógé bad nḡol

³⁵ Né-ōó Yesue akagé'áá myad méšyāāl, mémábáá ne méšad ene ped e alon, áyāgté eyale é Dyōb á ndáb é mekáne, ákalé-'e nkalan̄ ní bwām mé nkamlēn ní Dyōb. Yesue achōnté'áá bad bé nkole béšyāāl ne nyaa é nkole éšyāāl éche émbē áfinté echáb. ³⁶ Ade Yesue ányiné ndun e mod, nḡol enlóg mō á nlēm-té bwāmbwam áyāle echáb. Ambé bō nḡol áyāle betágté'áá áte, béēwōo-'e nwōngēn. Bémbē nēé rídyon̄ ní mbód nīme méēwōo nnōn. ³⁷ Dōo álāngéé ábē bembapēe áá, “Nzag echyáá bwāmbwam, bwēm é'hednaad apád, bon̄ bepád béebuu' é áte. ³⁸ Né-ōó, nyékānne nēn bān nwóó-nzag álóm bepád.”

10

Bembapēe bé nlómag

dyóm ne bébe

(Mak 3.13-19; Luk 6.12-16)

¹ Ambíd e nē Yesue anlād ábē bembapēe dyóm ne bébe áte. Ambé bō kunze ábided bad e' dāōdān bé mbéb áte, áhood bad bé nkole ne nyaa é nkole éšyāāl. ² Mīn nīme bembapēe bé nlómag dyóm ne bébe ábe Yesue māmēn: A'só, Simōne awé béchágé'áá bān Petro ne mwānyan Andreyā. Jemse bō mwānyan Jōne, bān ábe Zebēdie, ³ Filibe ne Batolomyo, Tōmase ne Matyo nsaad-a-tááse, Jemse mwān awé Alfōse, ne Tadiose, ⁴ Simōne awé ambé á epepé é k̄n̄ e alon, ne Judas Iskariōde awé antīm Yesue asóm.

Yesue alāngé bembapēe bé nlómag

ngāne bébenlé nīme ns̄n̄

(Mak 6.7-13; Luk 9.1-6)

⁵ Abē bad dyóm ne bébe bōo Yesue ánlōmmē. Anlāá bō áá, “Nyéekāg á myad nīme méesē myad mé alon á Israel, nyéekāg-ke dyad ké ahóg á alon á Samaria. ⁶ Bon̄ nyéekag wēe bad bé Israel. Bédé nēé rídyon̄ ní mbód nīme mbōó. ⁷ Nyéekag, ngāne nyékagké, nyéhānte nēn bān, ‘Nkamlēn ní mín rídé benben.’ ⁸ Nyéehōnte bad bé nkole, nyépuudte bad ábe béwédé, nyéehōnte bad ábe békonle nkole mé melān̄ ábel bēsān, nyébídte-'e bad e' dāōdān bé mbéb áte. Mbagé nyé ngīne ábel nīmēn méšyāāl, meéhēdnēé nyé nsábe. Né-ōó nyémpē nyéke nyébele melemlēn nyééhēdnē bad nsábe. ⁹ Nyéewānlé mōnē ké nhóg áyāl. ¹⁰ Nyéewānlé ekwe, ké'e mbóté ébe áyāl. Nyéewānlé metāmbé, ké'e ntōn̄. Áyāle mod a ns̄n̄ atāngéné ndyéed akud wēe mod awé ábenléé ns̄n̄. ¹¹ Nzé nyésólé dyad ké ahéé, nyéhēd mod awé akwēténé nyé nken akob, nyédyēē áwe ndáb kōān̄ ne pōndé éche nyéhídteé ádē dyad. ¹² Ndáb ké ehéé echē nyésólé áte, nyélēlēd bad ábe bédé áwēd-te nēn bān, ‘Nsan̄ níbē ne nyé.’ ¹³ Nzé bad ábe bédé áwēd-te békóbé nyé nken, nīmēn melentēn mé nsan̄ ní Dyōb níbē ne bō. Bon̄ nzé béekobe nyé nken, nīmēn melentēn rísú ne nyé. ¹⁴ Bon̄ nzé nyépedé ndáb ké'e dyad ké áhéé, bon̄ béekwētēne nyé awóglēn, nyékūd ebumbú á mekuu áde nyéhídteé áhed, álúmed nēn bān, Dyōb deekobéé bō. ¹⁵ Ne mbále, nlāngē nyé nēn mēé á Epun é Nkáásé, nkāgsēn nīme myad mé Sodom ne Gomora bényīnnē mébē mwāmpīn tómaa nīme bad ábe bédé ádē dyad.”

Metake nīme

bembapēe békudté

á dīn áde Yesue

(Mak 13.9-13; Luk 21.12-17)

¹⁶ Yesue ambád áá, “Nyénoēn, nlóme nyé nēé rídyon̄ ní mbód áfinté e nḡo. Né-ōó nyébē mekinzē nēe nyā, nyépwīited-te nēe éláā. ¹⁷ Nyétéd pōndé, áyale bad bébē ábe békéén nyé á kóte, béswādtēd nyé e'tangú áwab ndáb é mekáne. ¹⁸ Áyāl e echēm bépēén nyé á'sō é' benkamlēne ne é' k̄n̄. Bébél nē ábel nyékale bō nkalan̄ ní bwām, nyékale-'e bad ábe béesē bad bé Israel. ¹⁹ Nzé bépēéné nyé ké ahéé ákād nyé, mod eētāgē' áte áyāle chōm-éé áhōbpē ké'e ngāne áhōbpē chō. Ade pōndé épēé, chōm ébe éche áhōbpē. ²⁰ E'yale ábe áhōbpē béebáá ábē, béhūū ne Edāōdān éche eche Sān̄ awé áhōbpē mō. ²¹ Mod ábe mwānyan á mekáá mé bad bēmpēe ábel béwūu mō. Séé mwān ámpē ábēl melemlēn ne mwān. Mwān ákunneín sáá ne nyan̄ yāl ábēl béwūu-'e bō. ²² Mod asyāól ákōs nyé, áyāl echēm, bon̄ kēnzéé awé ákaán nīmē metake nlēm kōān̄ ne a asóg, ákūd e'soóson̄. ²³ Nzé betágté nyé á dyad ahóg, nyényāged nyéke ádíní. Ne mbále, nlāngē nyé nēn mēé, nyéepāá ns̄n̄ amad á myad mé alon̄ á Israel méšyāāl, bon̄ Mwān-a-Moonyon̄ ápag. ²⁴ Mwān-a-ayáge eetómēé mod awé ayágte mō. Mbāledē-'e eetómēé eche sán̄. ²⁵ Né-ōó mwān-a-ayáge eetāngēneé nēe áhedéé edúbé éche étómé éche mod awé ayágte mō. Mbāledē-'e ámpē eetāngēneé nēe áhedéé edúbé éche étómé

éche eche sán. Nzé béchúúdé sáá-a-mbwóg bán Belzebule, né béchúú bad ábe bédé áwe ndáb m̄n n̄me mébébé tómaa n̄.

Mod awè bétàngéné abán

(Luk 12.2-7)

²⁶ “Né-òó nyéebáá’ moonoyon. Ayále dyamdyam déesaá á e’konnéd-te áde déebíd áwed. Ké ahòg-ke déesaá, áde ásóómé bon bán déebyéénné. ²⁷ Mam mésyāāl n̄me r̄lāngéé nyé á eh̄ntén-té, nyéh̄b m̄ó á e’nȳinen bé ekide. Mésyāāl-le n̄me nyéwógé á kun-té, nyékal m̄ó á nh̄éné. ²⁸ Nyéewógé mbwóg ne moonoyon awè ah̄ele awúú ekob é yāl, bon eéh̄lē’ edáádān awúú. Bon nyébáa Dyòb áde ah̄ele ábèbéd ekob é yāl, ábèbéd-te edáádān á dū-á-muú. ²⁹ Eesaá mbále n̄n bán, bésóme’ ndun ébe ayále kábpe póg-é? Ké n̄, ké póg eeh̄únéé á ndaáb ešebé á nkwen̄ten n̄me echen Sán Dyòbe. ³⁰ Bon ne nyé, Dyòb ábíí kááh̄ne mesongé mé e’sid ábe é’dé nyé á nló. ³¹ Né-òó, nyéewógé mbwóg, nyéde etógn̄n tómaa ndun, ké émbuú ké áte.

Abid Yesue mbón,

ké’ é abán mó ayāl

(Luk 12.8-9)

³² “Kézn̄éé awè ábíd me mbón á’sò é’ baányon, me-’e m̄ebíd mó mbón á’sò w̄é echem Sán awè adé ám̄n. ³³ Bon kézn̄éé-’e awè ábān me ayāl á’sò é’ baányon, me-’e m̄ebān mó ayāl á’sò w̄é echem Sán awè adé ám̄n.

Yesue ad ngabén chò

m̄p̄ééne át̄nté e baányon

(Luk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “Nyéewém̄tán n̄n bán, nhyedé á nkòj̄sé áp̄een nsan. Aáy, meépedéé áp̄een nsan, bon ngabén. ³⁵ Mpedé ákón mwān a mw̄enchóm át̄t̄nḡen sáá, mwān a mmwáád át̄t̄nḡen nyaá, mmwáád-te át̄t̄nḡen nyān-kálé. ³⁶ Bad bé ekoyí bé mod b̄ebíd áwe ndáb-te d̄en.

³⁷ “Kézn̄éé awè adáá nyaá ké’ é sáá tómaa me eékwognedé awém mbap̄ee abé. Kézn̄éé-’e awè adáá awe mwān a mw̄enchóm ké’ é awe mwān a mmwáád tómaa me, eékwognedéé awém mbap̄ee abé. ³⁸ Kézn̄éé-’e awè éepém adé awòg se ah̄idn̄e me, eékwognedéé áb̄e awém mbap̄ee. ³⁹ Kézn̄éé awè ah̄ede adé alongé ason, áb̄òd d̄ó. Bon kézn̄éé-’e awè áb̄òd adé alongé ayále ech̄em, ákud alongé áde déemaá’.

Nsábe ní Dyòb ne bad

ábe békobe’ ábe bembáede

(Mak 9.41)

⁴⁰ “Kézn̄éé awè akobé nyé nken, né me-éé ákóbé nken. Kézn̄éé-’e awè akobé me nken né echem Sán awè alómé me m̄óó ákóbé nken. ⁴¹ Kézn̄éé awè akobé nkal é’ d̄aádān nken ayále ádíí nkal é’ d̄aádān, ákud nsábe mé nkal é’ d̄aádān. Kézn̄éé-’e awè akobé mod awè asáá nken ayále ásáá, ákud nsábe n̄me mod awè asáá. ⁴² Ne mbále, nlānḡe nyé n̄n meé, kézn̄éé awè abagé ké mend̄ib m̄ámwé nḡen w̄é an̄en nh̄óg awè ah̄ide me, ké ane awè eébude etógn̄n abé, at̄t̄nḡéné n̄éé ákúde nsábe ní Dyòb.”

11

Jone, Ndusene alómé

áb̄e bembap̄ee w̄é Yesue

(Luk 7.18-35)

¹ Ade Yesue amáá áb̄e bembap̄ee dyóm ne bébe m̄im̄én mésyāāl alýógt̄n, anhidé adé abwóg á h̄om áke déyáged ne ákal eyale é Dyòb á myad n̄me mébébé b̄enben ne áhed.

² Ene p̄ondé Jone, Ndusene ambé á mbwóg. Ade áwógé mam mésyāāl n̄me Kr̄ist̄āá áb̄el̄é’ áá, anlóm áb̄e bembap̄ee áw̄e. ³ Anhób aá b̄és̄eded m̄ó bánken, m̄ó adé ane awè Dyòb ah̄óbé aá m̄óól̄om-é, ngé b̄és̄ine’ mod amp̄éé? ⁴ Héé Yesue át̄imtanné b̄ó aá, “Nyétime’ ámbíd, nyéke nyéláá Jone mekan n̄me nyéwógé ne n̄me nyényinné d̄id. ⁵ Nyéláa m̄ó bán, bad ábe b̄enk̄w̄é ndim̄ b̄ényinne’, ábe b̄esyágt̄áá, b̄ekag bwám, ábe mel̄n̄ m̄enk̄òbp̄e, b̄ésáá. Abe b̄enk̄w̄é ndóg b̄éwógne’, ábe b̄enw̄e, b̄épuude’, nkalaj̄ ní bwám-me ámp̄e níkalte’ w̄é betóót̄oké bé bad. ⁶ Nnam m̄ib̄é-’e ne kézn̄éé awè eéh̄n̄l̄ene nlém á abum t̄ānḡene me.”

Yesue ahóbé t̄ānḡene

Jone Ndusene

⁷ Ade bembap̄ee áb̄e Jone b̄etimeé ámbíd n̄, d̄óó Yesue áb̄óót̄édé ndun e mod ech̄é embé áhed akale t̄ānḡene Jone. Ansedéd b̄ó aáken, “P̄ondé ech̄é nyemb̄id̄t̄e áke d̄étán Jone á eh̄yānḡe, cheé nyéw̄em̄t̄enn̄é bán nyéenyin? Apab á ch̄yáá áde epub ésáḡte-ye? ⁸ Cheé nyenkongé abid áke dé anyin? Mod awè ah̄edé mb̄óté ech̄é éb̄óó bwám̄bwam-é? Bad ábe

béhág échê ndín é mbóté bédýe dásá á ndáb é kâñ. ⁹Nyeláa me, cheé nyémbídtē áke dényín. Nkal é' dásádan mào nyénkéé ayín-é? Nê dên! Ne mbále nlanje nyé meé, nyényíné mod awé atómé nkal é' dásádan. ¹⁰Jone mós adé ane awé behóbé'áá áde bétélé e'yale ábe Dyób áhóbé aá, 'Nóné', nlóme nímém mésénze níme mésébē we á'só, áboñsen we nzii.' ¹¹Ne mbále, nlanje nyé nén meé, mod ké nhóg awé abidé á abum dé mmwáad eetóméé Jone, Nduzene. Boñ ké nê, mod awé adé ndimten áyále bad ábe bédé á nkamlen ní mín, adé etógnén tómaa Jone. ¹²Booty ne pónidé échē Jone, Nduzene ábótótédé nkalan rí Dyób akal káñ ne epun é' chii, nkamlen ní mín níkude metake hiin á mekáá mé bad, e'wanje é' bad-te é'kume níme nkamlen nzum.* ¹³Mbéndé ne bekal bé' dásádan behóbé tãngene níme nkamlen káñ ne pónidé échē Jone. ¹⁴Né-óó, nzé nyébõñséné échab ehób adúbe, Jone mós adé ane awé behóbé'áá áde bēnhõpē bán, Elaijaa ahúé'. ¹⁵Kéñzéé awé awóó metuú áwóge'.

¹⁶“Boñ cheé mēhãgténné nyongel e'chii? Enén nyongel edii nēngáne bēndem ábe bédýéé á dyad-té, boñ bēlébpe nhóg ne aníníí,

¹⁷bán, 'Sétóngé nyé e'lonj,

boñ nyéeságéé.

Sékónné nyé nkánjé rí kwééd,

boñ ké nê nyéélebēé.'

¹⁸Ayále, Jone abédé, eýyoke'áa ndyééd adyé, eemwáge'áa-é mím, behóbē bán, 'Edásádan é mbéb édé mós áte.' ¹⁹Mwán-a-Moonyon apedé, ádyág ndyééd, ámwág-ke mím, behóbē bán, 'Nyénóné mós, adás ndyééd bwámbwam. Mmwé-míme ngēn, awoñne belad bé tááse ne bebel bé mbéb.' Boñ káñ ne á asóg, mam níme mébenléd mēlúmed nén bán, debyéé á Dyób átãngéné.”

Myad níme bad bēnkēndúbéé Yesue

(Luk 10.13-15)

²⁰Bad ábe bēbédé á myad níme Yesue ámbenlé ekud é menyáké áte bēnkēnhãñlénné ádab abé dé mbéb. Né-óó Yesue ambootéd bós akáne áte, ²¹áhõbē aá, “A-bad bé Korazin, ebéen nyé ebébtéd! Ebēen nyémpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Ayále nzé émbē bán, ndále é mekan éche Dyób ábélé áwēn myad, mēmbenléd nē á dyad á Tírē ne dyad á Sidón, né bēnwāā melebe se etún, bēmwagtéd-te mbúbú áyál álúmed nén bán, behãñléné ádab abé dé mbéb. ²²Mbále, nlanje nyé nén meé, á mbwe mé nkáásé, nkáá níme bad bé Tírē ne bé Sidón mébē mwãmpín tómaa nímēn. ²³Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyéwēmtan bán, nyémaá ape ádyób, boñ bésudéd nyé káñse ásé á dù-á-muú. Nzé menyáké níme Dyób ábélé áwēn dyad mēmbenléd á Sodom† né ádé dyad ádíí ádé chii. ²⁴Boñ ne mbále nlanje nyé nén meé á mbwe mé nkáásé Dyób délúmed ngol ne bad bé Sodom tómaa ne nyé.”

Yesue alébpē bad ad,

béhyag áwē

(Luk 10.21-22)

²⁵Ene Pónidé Yesue anhób aá, “A-Tê, Sáñgwéé á nkoñ ní mín ne rí sé, nsãgnen mbê ne we, áyále elúmté mpín ní bēndem mam níme ébánjé bad bé debyéé ne bad bé nsõñten. ²⁶Eé, A-Tê, nê dên dós edásá wéé ébenled.” ²⁷Dós ábádéé aá, “Echem Sáñ ebagé mekan mésyãál áwem mekáá. Mod ké nhóg éekõñtéé mwán abíí ésebé Dyób Titéé. Mod ké nhóg-ke ámpē eebíí'é ngáne Titéé ákõñté abé ésebé mwán, ne kéñzéé awé mwán ádásá aá mólúmed mós.

²⁸“Nyéhyag áwēm, nyé bad bésyãál ábe nyékömé nted níme rídélé apém, mébē nyé nkóme-áte. ²⁹Nyékwēnten áhíd nímém mekuu, nyéyágke-é awēm, áyále mpwiítédé, nchíí-é nlém á abum. Nyéhyag, nyéekud nkóme-áte. ³⁰Ayále ayáged ádēm délelééé áte, nted nímém-me méedeléé.”

12

Atón dé Mbwe-mé-nkóme-áte

(Mak 2.23-28; Luk 6.1-5)

¹Mwãmpín ní pónidé ámbíd e nê, Yesue ne ábē bembapēé bétómé'áá á nzag é ngun-tē.* Nén abédé á mbwe-mé-nkóme-áte. Nzaa ewagáá ábē bembapēé. Né-óó bēmbootéd e'sóg é' ngun apád, bépãké', bédýág. ²Befarisia bényín nê, dós belãñjéé Yesue bán, “Nóné, ábõñ bembapēé bébēle dyam áde mbéndé éebagéé kunze abel á mbwe-mé-nkóme-áte.”† ³Dós Yesue átimtanné bós aá, “Nédē nyéeláá' é mbéd á kálag e Dyób dyam áde kãñ Dabide ámbenlé áde nzaa ékóbé mós ne ábē bad-é? ⁴Étenléd é nén bán, ansól á Ndáb-e-Dyób mós ne bad ábe

* **11:12** E'wanje é' bad-te é'kume níme nkamlen nzum káa nípag ne ewanje. † **11:23** Dyób démbēbēd dyad á

Sodom áyále ebébtéd éche émbē áwed. * **12:1** Echē ngun ebédé nyaa e ngun eche bēbenléé e'wele. † **12:2** Bad bēnkēntãngénné nsón abel á mbwe-mé-nkóme-áte. Ne Befarisia, apád áde bembapēé bépádé'áá ngun ebédéé nēé abel dé

nsón.

bénwoón mós, bédyé e'wele ábe é'bédé ndé e Dyöb, ábe echéd mbéndé eébageé mod ké nhóg kunze ádyé. Ké bad ábe bénwoón mós békéntàngénné ádyé. Bepriše bēnpen bōō bēntāngēn ádyé. ⁵ Káa nyéeláá'é á mbéndé eche Mosēē nēn bán, mbwē-mé-nkóme-áte téé, bepriše bé Ndáb-e-Dyöb békweg mbéndé e mbwē-mé-nkóme-áte áyāle nsón nīme bēbēléé boŋ ké nē, nē déesaá mbéb á'sō é' Dyöb-é? ⁶ Nlāngē nyé nēn mēé dyaŋ áde hēn bōōb áde áde etógnén tómaa Ndáb-e-Dyöb. ⁷ Eténlédé ngāne Dyöb áhóbé áá 'Chóm eche níhēdnéé bad édíí nlem ní ngol saké abe dé mende.' Nzé nyēnkoŋ ábén e'yale asōŋten né nyéēhēlēē-se nyéchagé bad bán, bédé bebel bé mbéb áde bēbēléé mbéb. ⁸ Nyébīi-ōō nēn bán Mwān-a-Moonyoŋ awóó nkamlēn kááŋne ámīn e mbwē-mé-nkóme-áte."

Yesue achōŋtē mod

awé ekáá éwédé

(Mak 3.1-6; Luk 6.6-11)

⁹ Ambíd e póndé, Yesue anhidé hē, áke asól á ndáb e mekáne. ¹⁰ Mod abédé áhed awé ekáá éwédé. Bad behóg ábe bēhédé'áá Yesue awusé akóben, bēnsadéd mós bánken, "Echéd mbéndé ebagé kunze ádid mod bwām á mbwē-mé-nkóme-áte-ye?" ¹¹ Dōó ásedtēé bō áaken, "Nyé ahéé nīmē mpām ní mbód méhūnnē á echóg-te á mbwē-mé-nkóme-áte boŋ eékg mós ahúd?" ¹² Nzé nyéhele-se nyébel nē ne mbód ngēn, tógténnē moonyoŋ awé áde etógnén tómaa mbód. Né-ōō, mbéndé eésaa nēn bán mod eébéle bwām á mbwē-mé-nkóme-áte." ¹³ Dōó álāngēé ane mod awé ekáá énwēē áá, "Sálé ekáá áte." Asále áde ane mod ásanlé ekáá áte, ekáá éndyēé mós bwām ámpē néé échiníí. ¹⁴ Ade nēn ábēnlédé, Befarisia bēmbíd á ndáb e mekáne, bēbootéd Yesue ahāge, áwúú mós.

Yesue, mbāledé awé Dyöb ápwédé

¹⁵ Yesue ambíí áá bēhagke mós. Nē dēmbēl anhidé áde abwóg á hōm. Ade áhídté, ndun e mod enhíd mós, anchoód-te bad bé nkole bésyāal. ¹⁶ Boŋ ansím bō etúú áte áá bēélangē bad nyaa e mod eche módíí. ¹⁷ Ambel nēn álóned e'yale ábe Dyöb dénlōmēnnē nkal é'dáádāŋ Yesayaa áá,

¹⁸ "Nyénōne', awēm mbāledé nēn awé nīpwédé,

ndāá mós nwógne-é mós menyīngē.

Mēlōm échēm edāádāŋ ébē ne mós.

Ábídéd mbakú eché etyēémé áfínté e bad ábe béesē bad bé Israēl.

¹⁹ Eebeléé nswāŋ ne bad, éetógé-áá.

Béewóg-kaá mós ehób á dyad-té.

²⁰ Eekógédté ngen eché enšgké, éedíméd-taá etrukāŋ eche éhede adím.

Ábel nēn kááŋ né mbéltéd ní bwām múmós nítédé etál.

²¹ A dīn áde dōó bad ábe béesē bad bé Israēl bésūmmé nlem."

Bad bán Yesue abenlaad

ngīne eche Belzebule

(Mak 3.20-30; Luk 11.14-23)

²² Dōó bépééné mod wéé Yesue, awé ankwé ndím, ákwē-é ebóbé áyāle edāádāŋ é mbéb émbē mós áte. Yesue anchoód mós. Ambootéd anyīnen, áhōbē-é akan. ²³ Ade bad bésyāal bényíné nē, yāl enkóm bō áte bwāmbwam. Bēn ne bēn bēmbootéd áhób nēn bán, "Ehēle-se ébē né anēn mod adíí mwān á mbyaa nīme Dabidē awé bésinēé-yōō?" ²⁴ Boŋ áde Befarisia bēwógé nē, bēnhōb bán, "Saá ngīne eche Belzebule awé akamlan e'dāádāŋ bé mbéb chōó ábenlaadté ábided bad e'dāádāŋ bé mbéb áte-ye?"

²⁵ Yesue ambíí nīmāb mewēmten, né-ōō, anláá bō áá, "Aloŋ ké ahéé áde ákábne áte, boŋ nchemten meesē, dēbēb. Dyad ké áhéé-é, ké'ē abum á ndáb áde ákábne áte, boŋ nchemtēne meesē, déetyēēmē. ²⁶ Né-ōō, nzé Satane awanne Satane, né awanne eche yāl. Chān-nō nīmē nkamlēn méhēnlé atyēem? ²⁷ Nzé ngīne eche Belzebule chōó nībenlادتé ábided bad e'dāádāŋ bé mbéb áte, né ngīne eche nzéé-ōó ábēn bad ábe bēbídte e'dāádāŋ bé mbéb bēbenlادتé? Bēn bōó békwid nyé nkáá. ²⁸ Boŋ ngāne édíí nēn bán ngīne e Edāádāŋ é Dyöb chōó nībenlادتé ábided bad e'dāádāŋ bé mbéb áte, nē álūmte nēn bán nkamlēn ní Dyöb nīpédé áfínté echēn.

²⁹ "Mod eéhēlēē-se asól á ndáb e mod á ngīne se ádūm ábē bwēm ésebán asebpé mós ahaŋ. Amaa-áa mós ahaŋ boŋ atéd ábē bwēm é'syāal.

³⁰ "Kéznéé awé éesē ne me, né atāngan me. Kéznéé-é awé eewóŋgán me álad, né apáa páán. ³¹ Né-ōō, nlāngē nyé mēé, Dyöb délagšén bad mbéb ké ríhēé nīme bēbélé ne nzyāŋ ké ehéé eche bésyāá Dyöb. Boŋ kéznéé awé áhóbé e'bébtéd é' mekan tāngene Edāádāŋ eche Esáá éekudté alagsēn. ³² Dyöb délagšén kéznéé awé áhóbé eyale é mbéb tāngene Mwān-a-Moonyoŋ, boŋ déelagsēnné kéznéé awé áhóbé eyale é mbéb tāngene Edāádāŋ eche Esáá, ken bōōb ké'ē á póndé eché ehúé'.

A epum dɔɔ bécheméé bwel
(Luk 6.43-45)

³³ “Nzé epum é’ bwel ébóó, né bwel ábe é’ chyaá éché epum bǎmpē é’ bóó. Nzé epum é bwel ébébé, né bwel ábe é’ chyaá éché epum bǎmpē é’ bǎbé. Áyále á epum dɔɔ bécheméé bwel. ³⁴ Píí e nyǎ chén! Chán nyéhéle-é-se nyéhób mekan mé bwám, áde nyé bĕn nyédíí mbéb? Mam níme ríloné mod á nlém-té, mǎ-áá mébide mǎ á nsal. ³⁵ Mod á bwám abele bwám áyále é’ bíde mǎ á nlém-té wéé bwám é’ kǒñnéde. Mod á mbéb-pe abele mbéb áyále mbíde mǎ á nlém-té wéé mbéb ríkǒñnéde. ³⁶ Nlǎnge nyé nĕn mǎé, á mbwe níme Dyǒb dékáádté bad bé nkǒñsé, mod téé ábĕ nzǎm echĕ enkǎñ boj ahób ekúkú é eyale téé éché ámbídté á nsal. ³⁷ Né-óó, kéchéé éche wénhǒbpē chǎó ékǎñ boj esúú nzǎm káa ékwe nkáá.”

Béhédné Yesue e’chemléd
(Mak 8.11-12; Luk 11.29-32)

³⁸ Dɔɔ donje dé bemeléde bé mbéndé ne Befarisia bǎlǎngeé Yesue nĕn bǎn “A-meléed, sĕhede nĕn bǎn élúmed sé e’chemléd ábe é’lúmte nĕn bǎn echorŋ ngine ehúú ne Dyǒb.” ³⁹ Yesue antimtĕn bǎ aá, “Echĕn ebébtéd é nyongel, nyééhĕdĕé Dyǒb awógen, nyéhede-é e’chemléd bé menyáké! Boj nyéekudté nzése e’chemléd bé menyáké ábe nkal é’ dáádǎñ Jonaa. ⁴⁰ Jonaa ambé e’pun é’lǎán á abum á súu e mbáá-té. Melemlem dɔɔ Mwǎn-a-Moonyonj ábĕé á ndǎob-sé e’pun é’lǎán. ⁴¹ A mbwe mé nkáásé, bad bé Ninive bényemé á son-tĕ nchoo ne enĕn nyongel e bad. Bĕtyĕĕm mbǒñ echĕ ékwíd enĕn nyongel e bad nkáá, áyále áde Jonaa ákánlé-áá bad bé Ninive eyale é Dyǒb, bĕntédé abel dé mbéb. Boj mod adé hĕn bǎob awĕ atómé Jonaa, boj nyéewóglǎnné mǎ. ⁴² A mbwe mé nkáásé, mmwaád awĕ akamlǎnnáá alonj á Sĕba, ányemé á son-tĕ, nchoo ne nyongel e bad bé’ chíi, átyĕĕm mbǒñ echĕ ékwíd bǎ nkáá. Békwe nkáá áyále áde Solomone áyágté-áá, ane mmwaád ambíd se nchabnede wéé nkǒñsé rísógé áhye dé awóglĕn mam mé debyéé níme Solomone áyágté-áá. Boj chíi nĕn mod adé hĕn awĕ atómé Solomone.”

Nzé edáádǎñ é mbéb
étíme mod á yǎl ámpĕ
(Luk 11.24-26)

⁴³ Yesue ambád ahób aá, “Nzé edáádǎñ é mbéb ébídé mod áte, ébelé ébwágĕ á ehýange áhed abwóg áde ékǎmméé áte. Nzé éekude, ⁴⁴ ébelé éhób aá, ‘Mĕtĕm ámbíd á ndáb eche mémbídté áte.’ Ape áde épagké ébelé étán néé chǒmchǒm éesaa á ndáb-te, néé ndáb ésaá áte ne néé bĕnǎbpĕ-é chíí áte. ⁴⁵ Héé ékagké bǎob, éke épĕĕn e’ dáádǎñ bé mbéb bĕmpĕe saámbé ábe é’ dé ebébtéd tómaa mwĕn, boj é’hye é’ sǎl ane mod áte, é’bwóg-ke e’ díi áhed. Ene pǒndé, ane mod abág ebébtéd tómaa ngáne ánsĕbĕé abé. Né-óó, nĕ dɔɔ ébenlédte ne nyongel e ebébtéd e’ chíi.”

Túmbé eche Yesue
(Mak 3.31-35; Luk 8.19-21)

⁴⁶ Áde Yesue álǎngeé bad nímĕn mekan, nyaá ne Yesue baányanj bĕmpĕ bĕtyĕĕm á ebwóg-te. Béhédé-áá Yesue ábel boj bǎobǎo békál. ⁴⁷ Hĕ dɔɔ mod nhóg álǎngeé Yesue aá nyaá ne baányanj bĕpédé, bésine mǎ ebwóg-te, ákalen mǎ. ⁴⁸ Héé átímtĕné ane mod aá, “Nzéé adé echĕm nyanj, benzéé-é bédé bǎnned?” ⁴⁹ Hĕ dɔɔ Yesue ányítanné abé bĕmpĕe ekáá boj áhóbĕ aá, “Echĕm nyanj ne bǎnned bǎo bĕn! ⁵⁰ Kéznéé awĕ abele mam níme awĕm Titéé awĕ adé ámĕn áhedéé adíi mwǎnned abé-é echĕm nyanj.”

13

Ngan e mbál-e-bú
(Mak 4.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Mmĕ mbwe mĕn ámbíd e nĕ, Yesue ámbíd á ndáb-te wéé ámbĕé, áke ádyĕé ásĕ á nkin mé edib-é-nzab é Galilia, áyáged bad. ² Bad ábe bĕmpĕ áhed bĕntǒmtĕn abuu áte. Nĕ dĕnkǎñ ansǎl á bǎle-tĕ, ádyĕé ásĕ áyáged bǎ. Abé bad bĕsyaál bĕtyĕĕm á nkin bĕwóglĕn mǎ. ³ Abĕnládtáá ngan áyáged bǎ mekan híin. Ankalé bǎ ngan aá, “Nkwel-é-nzag nhóg ankĕ mbál asob á nzag-tĕ. ⁴ Ade ásobéé mǎ nĕ, donje dénhūn á nzii-tĕ, menǎn mĕmpĕ, mémad mǎ asǎmted. ⁵ Donje dénhūn á meláá-tĕ wéé ndǎob énkĕmbuí-é áte. Enwǎmsĕn abíd ásĕ ngáne ndǎob énkĕnchabpĕ ásĕ áhed. ⁶ Boj néé enyĕn é ngine épédé, énhýáád ábĕ bwĕm é wĕ-é, áyále nkanj ménkĕnsǎnlé bǎ á ndǎob-tĕ bwám. ⁷ Mbál mĕmpĕe ménhūn wéé mekǒd médíi. Néé mekǒd mé mékwógé, mékǎñ akwog áde ábĕ bwĕm. ⁸ Boj donje dé mbál démpĕe dénhūn á ndǎob e bwám. Mmĕn mbál mémbíd ásĕ bwám, ríchyáá-é bwám bwam. Donje dé e’ sǒg dénwálé mbwǎkel é mbum, donje móom ntǒó, ábíní-é móom meláán.” ⁹ Ade Yesue ámadé nĕ, ambád áte aá, “Kéznéé awĕ awóó metúu áwóge’.”

‡ 12:47 Donje á kálag dé e’ sǎ déewóó’ nímĕn nchoo.

*Nzom echë ekáá boŋ Yesue
ábenláád ngan áyáged bad
(Mak 4.10-12; Luk 8.9-10)*

¹⁰ Ambíd e nê, bembapɛɛ ábe Yesue bèmpɛ mós bɛnɛn boŋ bésɛdté mós bánken, “Cheé ékáá boŋ ébenláád ngan áyáged bad?” ¹¹ Yesue ankwentén bós áá, “Dyób ábágé nyé kunze ábíi kun é nkamlen mí mín, boŋ ene kunze eébagnedé ne bad bèmpɛ. ¹² Kéznéé awé awóó nsóŋten ní kun é nkamlen mí mín, Dyób débád mós níímé nsóŋten ábe, ábel nén átómten awóŋ. Boŋ kéznéé awé eewóó, Dyób dékobén mós ké mwá nsóŋten awé awóó. ¹³ Nzom echë ekáá boŋ ríkanlé bad ngan edíi áyále bényíne’, boŋ béecheméé, béwóge’, boŋ béésóŋtänné. ¹⁴ Nén álónte e’yale ábe Dyób dénlómɛnné nkal é’daádɛŋ Yesayaa áá, ‘Nyééwóg awóg-ne-awóg boŋ nyéesóŋténné, nyéényín, anyín ne anyín boŋ nyéechemmé.

¹⁵ Nhóbe nén áyále áben bad béeheléé dyam ayáge ámpɛ. Békálé metúu, bélélé-’ɛ míd. Béewógké, béenyín-naa dyaamyam.

Nzé énkémbé nê, né bényín, béchém-’ɛ. Né béwógɛn metúu, nlém níímáb-pe nísoŋten.

Nzé bébélé-’ɛ nê, né bétimén me, né méchoód-te bós.’ ”

¹⁶ Héé Yesue ábádeé ábè bembapɛɛ aláa áá, “Nsimé rídé ne nyé áyále nyényíne’ mam níme nyényínéé, nyéwógɛ-’ɛ mam níme nyéwógɛé. ¹⁷ Ne mbále, nláŋge nyé nén méé, bekal-bé-’e’daádɛŋ ne bad bé Dyób híin bɛnwanén ányín mekan níme nyényíné ne áwóg mekan níme nyéwógé boŋ bɛnkényínné, bɛnkénwóg-kaá.

*Yesue atógké ngan e nwén-é-mbál
(Mak 4.13-20; Luk 8.11-15)*

¹⁸ “Bóob-’pós nyésóŋten ngáne enén ngan e nwén-é-mbál edíi. ¹⁹ Nzé mod awóge eyale tãŋgene nkamlen mí mín, boŋ eesóŋtene chós, Satane abelé áhye, ahúd mós chós á nlém-té. Echén ndín é bad edíi nɛŋgáne mbál níme ríhúné á nzii-té. ²⁰ Mbál níme ménhün á meláá-te ríúmte bad ábe békobe’ eyale é Dyób ne menyinge ábwóg-ábwóg áde béwógé chós. ²¹ Boŋ éché eyale ééwennáádté bós á nlém-té. Bédúbpe chós á esóŋ é pónde boŋ nzé ndutul ne metake bepéde áyále éché eyale, bédol yál ámbíd. ²² Mbál níme ríhúné á mekód-te ríúmte bad ábe béwóge eyale é Dyób, boŋ kásŋ ne á asóg, mpúlé mé nkóŋsé ne adɛŋ dé abud á bwém awóŋ akán bós nlém áte. Nê ábele’, béeheléé ahɛŋlen ábel mam mé bwám. ²³ Mbál níme mós-’ɛ méntán kase e ndóob ríúmte bad ábe béwóge eyale é Dyób boŋ bésóŋtán-ne chós. Abén bad bébele kase é mekan nɛŋgáne e’ sóg é’ ngun ábe é’wánlé mesongé mé mbum é ngun mbwókel móom ntóob, ne móom meláán.”

Ngan e mesison

²⁴ Yesue ankalé ene ndun e mod ngan empée áá, “Nkamlen mí mín rídé nɛŋgáne mod awé awéné kunze é mbál awé nzag-té, ²⁵ boŋ ámbíd e nê, nkuu nhóg áde bad bémáá akún, mod a ekoyí awé ane mod nhóg, anké á nzag e ngun-té wé, awén mbál mé mesison ²⁶ Ade ngun ché ébótódeé akwog, dós bad bényíne’ bán mesison mómpɛ mékwoge’ áwéd-te. ²⁷ Bembáledé ábe ane nwóó-nzag bèmpɛ áwé, bésɛdté mós bánken, ‘A-Sán, éesaá mbále bán, mbál ní ngun ní bwám mós wénwenne á nzag-té-yɛ? Chán ébenléde boŋ mesison mékwóg áwéd-te?’ ²⁸ Dós ákwentanné bós áá, ‘Mod a ekoyí awém nhóg mós awéné níímé mesison’. Abé bembáledé bɛnsɛdéé mós bánken, ‘Séke séhub mesison mé ásɛ-yɛ?’ ²⁹ Ankwentén bós ámpɛ áá, ‘Aáy. Nyééhúbe’, áyále nzé nyéhóbe bán nyéhube’, nyééhúben bósɛ ngun. ³⁰ Nyémwe ngun bósɛ mesison békwoge’ kásŋ ne áde pónde épeé eche bepádté chós. Ene pónde dós meláá’é bepád méé, bésébe béhúd mesison, béléad mós áte boŋ béhyáád mós. Ambíd e nê, dós bepádté ngun, bébané chós áwém etág-te.’ ”

Ngan e mbál-e-bü

(Mak 4.30-32; Luk 13.18-19)

³¹ Yesue ankalé ene ndun e mod ngan empée áá, “Nkamlen mí mín rídé nɛŋgáne mbál-e-bü eché mod átédé boŋ awén áwé nzag-té. ³² Mbál-e-bü edé mwámpín bwámbwam nzé béhágteé chós ne mbál mémpɛ. Boŋ nzé ekwogé, ekále’ tómaa melé mésad mésyáál. Menon méhyag-ke mùm alóŋ á ngen-té.”

Ngan e esulten

(Luk 13.20-21)

³³ Yesue ambé ákálé bós ngan empée áá, “Nkamlen mí mín rídé nɛŋgáne esulten éche mmwáád ámuúnédé asii á pán é mbumé ní ngun éláán kásŋ ésure.”

*Nzom echë ekáá boŋ Yesue
ábenláád ngan
(Mak 4.33-34)*

³⁴ Yesue abɛnládtáá ngan áyáged bad. Eeyágte'áá dyamdyam ešebán abɛnlédé ngan. ³⁵ Ambɛl nɛn álóned e'yale ábe nkal e'dáádɔŋ ánhábpɛ nɛn áá, "Mɛ̀bɛnléd ngan nzé nhábe wɛ́e bad. Mɛ̀yáged bɔ́ mam níme bɛnkɛmbíí'é bootya á mbooted mé nkɔ́sɛ́."

Yesue atógkɛ ngan e mesisonj

³⁶ Yesue antédé ene ndun e mod, áke asól á ndáb-te. Ahed dɔ́o ábe bembapɛɛ bétané mɔ́, bonj bɛlángɛ mɔ́ bán, "Tógnéd sé ngan e mesisonj." ³⁷ Yesue antimtén bó áá, "Mod awé anwén níme mbál ní bwám adíi Mwán-a-Moonyonj. ³⁸ Nzag edíi nkɔ́sɛ́. Mbál ní bwám nídii bad ábe bédé ásɛ e nkamlɛn ní Dyób. Mesisonj médii bad ábe Satane. ³⁹ Mod á ekoyí awé ane nwóó-nzag-kɛ, awé anwén mesisonj áwɛ nzag-té mɔ́ adé Satane. Póndé eche bépádɛ́ɛ ngun chɔ́ edé asóg dé nkɔ́sɛ́. Bepád bé ngun-ne bédii ángel. ⁴⁰ Ngáne bɛladɛ́ɛ mesisonj áte bonj béhyáád mɔ́, melemlem nɛ́ dɔ́o ébɛɛ ne bad ábe Satane, nzé nkɔ́sɛ́ nípédé á asóg. ⁴¹ Mwán-a-Moonyonj álóm éche ángel áhúd bad ábe bɛbɛlte bad bɛmpɛe mbéb, ne bad bésyáál ábe bɛbɛle mbéb. ⁴² Bɛ́bwɛm bó á dū-á-muú, áhed-taá béchye'ɛ́'ɛ́, bédyág-kɛ mesonj á nsal. ⁴³ Ene póndé bad ábe bɛmbɛ́l-le ngáne Dyób áhɛdɛ́, bɛpené' nɛ́e enyɛn á nkamlɛn wɛ́e echab Sáj. Mod ké ahéé awé awóó metúu, áwóge'."

Ngan tɔ́ngɛne Nkamlɛn ní mín

Ngan e nhɔn níme mɛnkoŋnéd

⁴⁴ Yesue ambád ngan empée áá, "Nkamlɛn ní mín níde nɛngáne nhɔn níme mɛnkoŋnéd á nzag-té, bonj nɛ́e mod nhóg adíbté mɔ́, akútén mɔ́. Menyínge níme ámbɛ́ɛ mɛnkɔ́ŋ anke bwém é'syáál ábe ánwɔ́ngɛ́ asóm, ábel nɛn áke áchan ene nzag.

Ngan e aláá dé etógnɛn

⁴⁵ "Nkamlɛn ní mín níde nɛhɔgtén ámpɛ́ nɛngáne mod a nyongé awé ahɛdɛ́'áá meláá mé etógnɛn níme níde nkun bwámbwam níme áchanɛ́. ⁴⁶ Anyín áde ányíné aláá áde átómténé abonj bwámbwam, áde bésómɛ́, anke ábɛ́ bwém é'syáál asóm, áchán-ne dɔ́."

Ngan e mbínzɛ

⁴⁷ Yesue ankál ngan empée áá, "Nkamlɛn ní mín níde nɛngáne mbínzɛ eche bekób-bé-súu bɛ́bwémé á edíb-te bonj békób nyaa é súu ésyáál. ⁴⁸ Ade mbínzɛ émáá alón, bɛndól chɔ́ á nkin, bédyɛ́́ ásɛ́ ábɔn súu áte. Eche émbonj adyé bɛnhɛ́ chɔ́ á melongɛ́-te. Eche chɔ́-ɛ́ énkɛmbonj adyé, bɛmpím. ⁴⁹ Né-ɔ́́ enén ngan elúmte ngáne asóg dé nkɔ́sɛ́ dɛ́bɛ́. Dyób délóm éche ángel áhúd bad bé mbéb átínté e bad ábe bésáá. ⁵⁰ Bɛ́bwɛm ábɛ́ bad á dū-á-muú. Ahed-taá béchye'ɛ́'ɛ́ bédyág-kɛ mesonj á nsal."

Ayáge dékɔ́alɛ ne dé nchun

⁵¹ Yesue ansedéd ábɛ́ bembapɛɛ ké bésóŋtɛ́né nímén mam. Bɛnkwentén mɔ́ bán bésóŋtɛ́né. ⁵² Né-ɔ́́ Yesue anláá bó áá, "Meléede a mbéndé ké ahéé awé ayágkɛ tɔ́ngɛne nkamlɛn ní mín adíi nɛngáne nwóó-ndáb awé abídte bwém bé ekóólé ne bé nchun wɛ́e ákongɛ́́ bwém."

*Bad bé Nazaret béekobéé Yesue
(Mak 6.1-6; Luk 4.16-30)*

⁵³ Ade Yesue ámáá ayáged ne ngan, anhidé áde abwóg á hóm, ⁵⁴ asú ámbíd áwe dyad wɛ́e ámbídtɛ́. Awed ayágtɛ́'áá bad á ndáb e mekáne. Bad ábe bɛnwóg ngáne ayágtɛ́, yál enkóm bó áte bwámbwam. Bésɛ́dtɛ́ bánken, "Héé múmó ákúde enén ndin e debýé'ɛ́? Chán múmó ámwagkɛ́-ɛ́ nímén menyáké mɛsyáál abel? ⁵⁵ Kíné saá mwán a kápéntaa adíi-ye? Saá Maria achýáá mɔ́-ye? Kíné saá Jemse, Josebe, Simɔ́ne ne Judase bóo bédé baányonj-ɛ́? ⁵⁶ Baányonj bé bebaád bésýáál-le ámpɛ́ bédyɛ́'ɛ́'ɛ́ á dyad-té hén ne syánɛ́-ye? Héé ákúde enén ndin e debýé'ɛ́? Héé ákúde enén nyaa e ngíne échɛ́ ábenléé níme menyáké?" ⁵⁷ Né-ɔ́́, bɛnkɔ́́ Yesue. Anláá bó áá, "Nkal e'dáádɔŋ awóó' edúbé hóm ásyáál étómɛ́́ áwɛ́ dyad ne áwe túmbé." ⁵⁸ Ngáne bɛnkɛndúbéé Yesue, enkɛmbɛnlɛ́ menyáké híin áhed.

14

*Kwééd echɛ́ Jone Ndusene
(Mak 6.14-29; Luk 9.7-9)*

¹ Ene póndé Heróde awé akamlánáá alonj á Galilia anwóg mam níme Yesue ábɛ́lé'áá. ² Dɔ́o álángɛ́́ ábɛ́ bembáledɛ́ áá, "Anén mod, Yesue, adíi Jone, Ndusene awé ammad awé bonj apúdí. Nɛ́e ákás bonj awónj ngíne ábel nímén menyáké mɛsyáál." ³ Heróde anhó́b nɛ́ áyále anlóm bad áá békób Jone, béhanj mɔ́, béhé-ɛ́ mɔ́ á mbwog. Ambɛl nɛn áyále mwaád, Herodyase, awé mwányonj Filibe ánsɛ́bɛ́́ awónj. ⁴ Heróde anhɛ́ Jone, Ndusene á mbwog áyále Jone anláá mɔ́ nɛn áá, "Weewóó'ɛ́ kunze áwónj Herodyase, mmwaád awé mwányonj." ⁵ Kénɛ́ Heróde áhɛ́dɛ́'áá Jone, Ndusene awúu, abédé mbwóg ne bad bé Israél. Bad bé Israél

béndübē bán Jōne adii nkal é' dǎsdǎj. ⁶ Bōj Herode antim Jōne awúu. Nén dēmbenléd epun-
 ée Herode ábélé' áá ngande áwēmten epun-éé áchyáádtē. Echē epun mwān-a-mmwaád awē
 Herodyase anság esáke á'sō é' bad bésyāāl. Nén dén wōgēd Herode menyinge bwāmbwam.
⁷ Nén dēmbēl ambe mō akag. Anhób nén aá, "Mmwág melē nén, mēbē wē kéchéé éche
 éhédeé." ⁸ Nyaa anláá mō chōm éche átǎngéné sáá ahēden. Né-óó anláá Herode áá, "Bág
 me nló nime Jōne, Ndusene á taplēt-te hén bōob." ⁹ Nén dén wōgēd kǎj Herode ndutul bōj
 ngáne ámmadtē melē amwé á'sō wéé ábē beken, ambéé kunze áá béhyene nló nime Jōne ábē
 ane mwān-a-mmwaád. ¹⁰ Né-óó anlóm bad á ndáb e mbwōg ásél Jōne nló. ¹¹ Bēmpēén nló
 níméd á taplēt-te, bēbē ane mwān-a-mmwaád, mō-'é ábē nyaa. ¹² Ambid e nē bembapēé ábē
 Jōne bēnké á ndáb e mbwōg bétéd mō ndim bēké béliime, bōj bēké bēlāngē Yesue dyam áde
 ábēnlédé.

Yesue aditde ndun e mod

(Mak 6.30-44; Luk 9.10-17; Jōn 6.1-14)

¹³ Ade Yesue áwógé dyam áde ábēnlédé ne Jōne, ansól á bǎle-tē áke á abwóg á hōm wéé
 ábédé mwēmpen. Bōj áde bad bēwógé bán Yesue amaa áke á bǎle-tē, bēnchené nímāb
 myad békēen mekuu áhíd mō ámbíd. ¹⁴ Ade Yesue ábíde á bǎle-tē, bōj anyin ndun e mod,
 antómtén bō ngol abé, ámad-te bō nkole. ¹⁵ Ade bīn é' bōótédé ahín, ábē bembapēé bēmpē
 áwē, bēhōbē nén bán, "Hén áde á etún-tē, pónde emaa-'é atóm bwāmbwam. Láá ábén
 bad bétíme' á myad-tē nime méde bēnben, ábēl béchan ndyééd eche bédyēē." ¹⁶ Dóo Yesue
 átimtanné bō áá, "Bētǎngeneé áke. Nyébó nyébe bō chōm éche bédyēē." ¹⁷ Dóo bēhōbē bán,
 "Séwóó e'wēle é'táan ne súu ébe chēmpen." ¹⁸ Yesue áá, "Nyéhyene'." ¹⁹ Ade ábē bembapēé
 bēpēénédé mō chō, anláá ene ndun e mod áá bédyēé áse á nkáákāe mīn. Hē dóo Yesue awánlé
 ábē e'wēle é'táan ne échē súu ébe á mekáá bōj ánoné ámīn áságnān Dyōb. Ankabtéd bō áte,
 bōj ábagé ábē bembapēé áá békabe ene ndun e mod. ²⁰ Bad bésyāāl béndyē ene ndyééd
 békód, élyāg-ke áse. Néé bēládé echē élyāgé áse, enlón e'lón dyóm ne é'be. ²¹ Mesongé mé
 bad nime mēndyē ene ndyééd mēmbē ké e'kálé é'táan. Mímē mesongé mé bad mēbédé-
 e baachóm. Bēnkéntongé bebaád ne bēndem.

Yesue akii á mendib-mīn

(Mak 6.45-52; Jōn 6.15-21)

²² Ambid e nē, Yesue anláá ábē bembapēé áá, bésól á bǎle-tē, békag á'sō á múde mé edib-é-
 nzab mīmíní, bōj álāngē-'é ene ndun e mod áá bésūē' áwab mendáb. ²³ Ade moosyáál ámáá
 áke, Yesue anchágé á ekone mīn ákáne. Ade ehíntén émáá akwē, ambé abé áhed mwēmpen.
²⁴ Enén pónde Yesue ábē bembapēé bēnchab bǎle ábēen áftinté e edib-é-nzab. Bǎle étágé' áá,
 bēhele' áá áke á'sō áyále epub é ngine émbíd bō á'sō-te.

²⁵ Epog é mbwēmbwē Yesue ankē á mendib mīn atán bō. ²⁶ Ade bembapēé bényíné mod
 akag á mendib mīn, bēnǎnéd, bēlébé-'é esaád ne mbwóg ní ngine, bēhōbē-'é nén bán, "Nwú
 mōo rídé." ²⁷ Abwōg-ábwōg Yesue anláá bō áá, "Nlém méehūnē nyé, me-éé ndé. Nyéebáá." ²⁸
 Dóo Petro álāngéé mō áá, "A-Sánj, nzé édé bán mmōn-éé edé, láá me ríkē á mendib mīn mīpe
 wéé edíí nē." ²⁹ Yesue anláá mō áá, "Hyāg." Dóo Petro ábíde á bǎle-tē ábootéd-te áke á mendib-
 mīn ápe wéé Yesue. ³⁰ Bōj áde anyíné ngáne epub é ngine étóméé, mbwóg ménkōb mō,
 ábootéd-te asú áse á mendib-te. Dóo álébpé esaád áá, "A-Sánj sōn, wóngén me!" ³¹ Melemlem
 mé pónde Yesue ansád ekáá, achás-'é mō, áhōbē áá, "Chán adúbe ádíí wē mwāmpin nén,
 cheé ékás bōj nlem rihūnē wē?" ³² Néé Yesue bō Petro bésólé á bǎle-tē, epub énsōg atóm.
³³ Ade nén ábēnlédé, ábíní bembapēé ábē bēmbē á bǎle-tē bēmbéé Yesue edúbé, bēhōbē-
 'é nén bán, "Ne mbále, edíí Mwān á Dyōb." ³⁴ Néé bēchápé edib-é-nzab, bēmpē á múde
 mīmíní, á mbwóg e Genesaret. ³⁵ Ade bad ábē bēmbē áde abwóg á hōm bēchémeé Yesue,
 bēnlōm bad bán bēpēen bad bē nkole bésyāāl ábē bēbédé ene ped e alon. ³⁶ Bad ábē bēmpēén
 bad bē nkole wéé Yesue bēchānj mō bán ámwē bad bē nkole bésítēn ké mesó mé mbóté nímé.
 Né-óó bad bē nkole bésyāāl ábē bēnsítēn nime mesó mé mbóté béndyēé bwām.

15

Ayáged á bad bé' bōóó

(Mak 7.1-13)

¹ Ambid e nē Befarisia ne bemelēede bē mbéndé bēmbíd á Jerusalem, bētān Yesue,
 bésēdté mō bánken, ² "Cheé ékás bōj ábōj bembapēé bēéhídé' ayáge áde ábēd betaa
 bétédndé sé? Béewobpéé mekáá nyaa echē éhadnéé bōj bédyē ndyééd." ³ Yesue ankwentén
 bō áá, "Cheé ékás bōj nyémpē nyééhídé' ngáne mbéndé e Dyōb éhōbēé áá débél, á etútú
 éche nyéhídéé ayáge áden dēn? ⁴ Dyōb áhóbé áá, 'Béé sóó ne nyon edúbé.' Ahōb-pe ámpē
 áá, 'Kéznéé awē ahōbé sáá ké' é nyaa dyam dé mbéb áyāl bētǎngéné bēwúú mō.' ⁵ Bōj nyé,
 nyéyágte nén bán, nzé mod awóó chōm éche ántǎngēnē sáá ké' é nyaa awōngēn bōj álāngé

bó aá mósbe Dyöb chós, ⁶ né eesaa nén bán atánjéné sáá bó nyan* chós edúbé abeen. Abel áde mod abéle nê, né nyéetédé eyale é Dyöb née dyam á etútú éche nyéhídeé ayáge áden. ⁷ Nyé bedog-badé! Nkal é' d'áádəŋ Yesayaa antánjén áde ánhəbpe ne e'yale ábe Dyöb dénlómenné mós tənġene nyé aá,

⁸ 'Aben bad bébage me edúbé é nsal ngên, boŋ nímbab ním méesaa áwəm.

⁹ Edúbé éche bébageé me eesaa dyamdyam, áyale béyágte bad áhíd mbéndé é baányon byánán édíi mbéndé é Dyöb.' "

*Mam nime mébele boŋ
mod eesaa' á'só é' Dyöb
(Mak 7.14-23)*

¹⁰ Héé Yesue áchénléé ene ndun e mod boŋ álánġé bó aá, "Nyéwóġlen, nyésóŋten-ne me!
¹¹ Saké chóm éche ékag mod á nsal ébele boŋ mod eesaa' á'só é' Dyöb, boŋ chóm éche ébide mós á nsal chós ébele' boŋ eesaa'." ¹² Ade áhóbé nê, dós abe bembapeé bépédé mós benben boŋ bésédte mós bánken, "Ebíi nén weé dyam áde móshóbé ábété Befarisia ním á abum-ε?"
¹³ Yesue ankwentén bó aá, "Bwel téé ábe awəm Titée awé adé amín éewéneé, béhüb bó ásé."
¹⁴ Nyéche bó. Bédii bad bé ndím ábe béltmte bad bé ndím bémpée nzii. Nzé mod awé akwedé ndím atómne mod á ndím ampée, búmō béhün á echóg-te. ¹⁵ Petro anláá mós aá, "Tógnéd sé enén ngan." ¹⁶ Héé Yesue álánġé bó aá, "Kósəŋ ne' bəəb, ké nyémpé nyésóŋténé-ye?" ¹⁷ Nyéenyínéé nén bán, chóm ké ehéé éche mod ádyédé, ésóléé mós á nsal, étim á abum-té, boŋ ébídte mós á yəl-ε? ¹⁸ Boŋ mam nime mod áhóbéé mbíde mós se á ním-té. Mmén mam mós-aá mébele mod boŋ eesaa' á'só é' Dyöb. ¹⁹ Ayále á ním-té dós mewəmten mé mbéb méhúe' é nime mékəə boŋ ábelé mam mé mbéb nənġane, ewűen, akáb dé mesón á ndáb e e'wóngé, echíb, abíd á mbóŋ é metóm, ne mehóben á mbíd. ²⁰ Mmén mam mós mébele boŋ mod eesaa' á'só Dyöb. Boŋ saké adyé á ndyéed áde éewobpée mekáá ngáne béhedeé, débél boŋ eesaa'."

*Adube áde mmwaád á Kanahan
(Mak 7.24-30)*

²¹ Ámbíd e pónde, Yesue anhidé adé abwóg á hóm átím á ped e mbwóg eché enchiitén myad mé Tíre ne Sidən. ²² Héé dós mmwaád á Kana nhóg awé adyé'áá adé abwóg á hóm ápééne awé awé boŋ áhóbé nén aá "A-Sán, Mwán á mbyaa nime Dabide, són wóg me ngól! Awem mwán á mmwaád atage bwámbwam, áyale edəádəŋ é mbéb éde mós áte." ²³ Boŋ Yesue ekéntimtinné mós dyamdyam. Héé dós abe bembapeé betáneé mós, boŋ béchāá mós nén bán "Láá anén mmwaád weé ákag ayále ahídne syáné ntógag ámbíd." ²⁴ Dós Yesue ákwentanné bó aá, "Bad bé Israel ábe bédé néé ndyən ní mbód nime mbós bó Dyöb álómé me awóŋgen." ²⁵ Néé ane mmwaád áwógé nê, ankwé Yesue á mekuu, boŋ ácháá mós aá, "A-Sán, wóngen me." ²⁶ Dós Yesue ákwentanné aá, "Eesaa bwám átéd ndyéed é bānbān boŋ ebwémé mbwé." ²⁷ Dós ane mmwaád átimtanné mós aá, "Nê den A-Sán, boŋ kósəŋne mbwé édyág píuted é medyé éche ábab bésaa' béhúnté." ²⁸ Héé dós Yesue ákwentanné mós aá, "A-mwán-a-mmwaád, ewóó adube ámbáá. Ebenled ngáne éhedeé." Melemlem mé pónde, ane mmwaád awe mwán-a-mmwaád andyéé bwám.

Yesue achóŋté ndun e mod

²⁹ Yesue anhidé adé abwóg á hóm, ápəŋ á nkag mé edib-é-nzab é Galilia. Ankwé adyéé ásé á ekone mín. ³⁰ Ndun e mod empé awé. Bépééne'áá bad ábe bésyágté'áá, ábe bənkwe' ndím, ábe mekuu ménwəé, e'bóbé ne ekud é bad bé nkole bémpée. Bébánné'áá ábe bad bésyāā á'só wéé Yesue, áchóōd-te bó. ³¹ Mnyáké ménkōb ene ndun e mod áde bényíné néé bad ábe béehəbe'áá akan néé béhóbéé'áá. Ábe mekuu ménwəé bəntyēem bwám, ábe bésyágté'áá békag bwám. Ábe bənkwe' ndím bényínne'. Bekené Dyöb á bad bé Israel.

*Yesue addté ndun e mod
(Mak 8.1-10)*

³² Yesue anchélé ábe bembapeé, álánġé bó nén aá, "Ndé enén ndun e mod ngól áyále békébe ne me e'pun é'láan, béewóo-áa chóm éche bédyáké bəəb. Mnéhédēé meé béhíde hén ne nzaa, áyále béhele se béhün ásé á nzii." ³³ Dós abe bembapeé bē bésédteé mós nén bán, "Héé syáné dékudté ndyéed á ehyanġe-té hén eché ékwóg enén ndun e mod?" ³⁴ Yesue ansedéd bó aaken, "E'wəle é'təŋ nyéwóó?" Bənkwentén bán, "E'wəle saámbe ne nguse é súu ésadé." ³⁵ Dós Yesue álánġé ene ndun e mod aá bédyēé ásé á ndəəb-té. ³⁶ Héé átédé ábē e'wəle saámbe ne éché súu, ásāgnān Dyöb, ákabtáád bó áte, ábagé ábe bembapeé, bó-ε békabpé ene ndun e mod. ³⁷ Bad bésyāā bəndyē ene ndyéed, békód-te, kósəŋ élyəg-ke ásé. Eché enlyəg ásé enlón e'ləŋ saámbe. ³⁸ Mesongé mé bad nime méndyē ene ndyéed mébédé e'kále é'niin. Mmé

* 15:6 Sáá bó nyan; donġe á kálag dé e'só déewóó'é bó nyan.

mesongé mé bad mébédéε baachóm, bénkëntóngé bebaád ne bëndem. ³⁹ Hée Yesue álanǵéé ene ndun e mod aá bésuε' awab mendáb. Ade amáá bó aláa nē, ansól á bǎle-té, áke á mbwóg e Magadan.

16

Béhédné Yesue

e'chemléd é' menyáké

(Mak 8.11-13; Luk 12.54-56)

¹ Ambíd e nē, Befarisia ne Besadusia bēnkē wée Yesue ákag mó. Bēnlāá mó bán álúmed bó e'chemléd ábe é'huú ádyób. ² Dóo Yesue álanǵéé bó aá, "Nzé ngukél epedé, nyéhóbe bán, 'Abobe áyage ámín, nē álúmte bán bín béboñ chán.' ³ Nzé bín é'sánǵé-ε, nyéhóbe bán, 'Abobe áyage ámín, bín-ne é'wáppé, nē álúmte bán mbúú échā.' Nyébié' bín alánj ámín, ngáne bēbēε, boñ nyééhēlēε mam níme mébenlad chii achem.* ⁴ Echén ebébtéd é nyonǵel, nyééhēdēε Dyób awóǵen, nyéhede-ε e'chemléd bé menyáké! Boñ nyéekudté nzése e'chemléd bé menyáké ábe nkal é' dáádǵen Jonaa bēnpen." Dóo átédté bó, boñ ákag.

Esulten éche Befarisia ne Besadusia

(Mak 8.14-21)

⁵ Yesue ne ábē bembapεε bēnchabé edib é nzab ámín, boñ bembapεε bēnchatén e'wele awále áyál. ⁶ Yesue anláá bó aá, "Nyétéd pónké ne esulten éche Befarisia ne Besadusia." ⁷ Hée ábē bembapεε bēn ne bēn bēbóótédé ahób bán, "Ahóbé nē áyále syáá deewánléé e'wele áyál." ⁸ Yesue ambíi chóm-εε békálé. Dóo ásedteé bó aáken, "Cheé nyé bēn ne bēn nyéhóbéé áyále e'wele ábe nyéewóó'ε? Chán adúbe ádíi nyé mwámpín nēn? ⁹ Kásǵ ne' bóob, nyéésóǵténé-ε? Nyēmaá achaten ngáne méndidēε e'kálé e' bad é'táan ne e'wele é'táan. Ambíd eché bémáá ene ndyéedé adyé, e'lónj é'tǵn eché enlyǵg ásé enlónné? ¹⁰ Nyéchaténé kásǵ ne adidé áde méndidēε e'kálé é' bad é'niin ne e'wele saámbe. Ambíd eché bómpé bémáá adyé, eché enlyǵg ásé chó-ε enlón e'lónj é'tǵn? ¹¹ Ade nlanǵé nyé méé nyétédén esulten pónké, saké ewale chēn chóo níhóbé áá. Nyétéd pónké ne esulten é Befarisia ne Besadusia." ¹² Dóo bembapεε bétímé asóǵten bán saké esulten éche bēbenléé ewale chóo Yesue ahóbé'áá áá bétédén pónké boñ ayáǵed áde Befarisia ne Besadusia býáǵté'áá dóo ákóǵté'áá ahób.

Petro ad Yesue mó

adé Ane-awé-Béwóǵté

(Mak 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³ Yesue anké á mbwóg e Kaisaria Filipi. Ade ápédé áwed, dóo ásedteé ábē bembapεε aáken, "Nzé-módé bad bó bēhóbéé bán Mwán-a-Moonyonj adé?" ¹⁴ Bēntimtén mó bán, "Donǵe á bad bēhóbe bán edii Jonε Ndusenε, bémpēe bán Elaijaa, ábíníí-ε bán Jeremayaa ké'ε nkal é' dáádǵen nhóg ampéε." ¹⁵ Hée Yesue ásedteé bó aáken, "Boñ nyébēn-ne, nzé-módé nyéhóbéé bán ndé?" ¹⁶ Simón Petro ankwentén aá, "Wε-εé edé Ane-awé-Béwóǵté, Mwán a Dyób áde áde á alongé." ¹⁷ Yesue antimtén aá, "Nnam ndé ne wε, a-Simón, mwán awé Jonaa. Saké moonyonj álanǵé wε nē, boñ echem Sǵn awé adé ámín móo ahóbté wε. ¹⁸ Né-óó a-Petro nlanǵe wε,† wéé edé ndim-e-aláá. Ámín e ene ndim e aláá dóo mélonǵé nímēm mwembé. Ké ngine e kwééd éhehnlé nímé mwembé ahóbed áse. ¹⁹ Awónj dóo mébéé mekii mé nkamlen ní mín. Kéchéé éche ébéné á nkóǵsé, né ébénnéde ámín." ²⁰ Hée Yesue ásiméé ábē bembapεε etúu áte nēn bēéhóbé bán móo módé Ane-awé-Béwóǵté.

Yesue ahóbé tǵngene

nmé metake ne eché kwééd

(Mak 8.31-9.1; Luk 9.22-27)

²¹ Bootya ene pónké, Yesue ambootéd ábē bembapεε alúmed áte aá móǵngēnē áke á Jerusalem. Awed-taá mǵkudté metake híin á mekáá mé bad bémáá, beprise bémáá ne bemeléde bé mbéndé. Aá bēwúú mó, boñ e'pun ábe é'lónténé é'láan móǵpuú. ²² Dóo Petro átǵngéné ásob yál meñj, ápēm áde awóǵ, boñ áhíde nēn aá, "A-Sǵn, Dyób déekwénténné mbéd aá nēn ábenled ne wε." ²³ Hée Yesue ákúnnédé boñ áhóbé wée Petro aá "Hidé me á'sote, a-Satan! Cheé ékás'ε me ábel mewémten mé Dyób? Ehóbe nē ne mewémten mé moonyonj saké mé Dyób." ²⁴ Dóo Yesue álanǵéé ábē bembapεε aá, "Kéznéé awé awémténé me ahíd, átǵngéné ásob yál meñj, ápēm áde awóǵ, boñ áhíde nēn aá, "A-Sǵn, Dyób déekwénténné mbéd aá nēn ábenled ne wε." ²⁵ Ayále kéznéé awé ahéde áde alongé asonj, ábód dó. Kéznéé-ε awé ábód áde alongé áyál echēm, ákud dó. ²⁶ Nsyǵn níhéé mod ákudté nzé akudé nkóǵsé rísyáal boñ abóde áde alongé? Ké-ε, cheé mod áhéleε ábe ákóde áde alongé? ²⁷ Nlanǵe nyé nímēm mekan áyále Mwán-a-Moonyonj ápē ne ehúmé éche

* **16:3** Donǵe á kálag déewóó'ε e'yale ábē Yesue ngáne é'ténlédé á nchoo 2 ne 3. † **16:18** Petro: á ehób é Grikia adii ndim e aláá.

eche Sárj nchoo ne éche ángel. Ene pónidé dǎo ákǎgsǎnnē ké'ε ánamédte kénzéé tǎngene chǎm éche ámbenlé. ²⁸ Ne mbále nlange nyé nén meé donje á bad áfnté echǎn béenyínénné kwééd dǎd ésebán bényíne néε Mwǎn-a-Moonyonj ápééné nímē nkamlǎn á nkǎjsé."

17

Yǎl ehǎnjléne Yesue

(Mak 9.2-13; Luk 9.28-36)

¹ Ámbid e epun ntóób Yesue ankeén Petro ne Jemse bó mwǎnyanj Jǎne á mbǎod eché echabé ámín. Bǎnpǎn-εé bémbē áhed. ² Dǎo ábē bembapεε bényíne néε áhǎnjléne, e'só é'pene mó á nló nǎngáne enyen. Mbóte chǎ-ε épúbē mó féréd émwaá-ε áte. ³ Ábwǎg-ábwǎg, ábē bembapεε bényín néε Moseε ne Elaijaa bébidé taléd, bóbe Yesue békale'. ⁴ Dǎo Petro álangéé Yesue áá, "A-Sárj, ébóó ngáne syáá dédíí hén. Nzé edáá, mǎlǎnj e'bem é'láán, échǎnj, éche Moseε ne éche Elaijaa." ⁵ Éepedéé ké amad á nsal bonj mbag eché ekine áte ekután bó. Héε béwógéé ehǎb ébide á mbag-té nén, "Awem Mwǎn á nlem nén, awógte me kényinge. Nyéwógne má." ⁶ Ade ábē bembapεε béwógéé éché ehǎb, bémbwǎg mebóbónj, bésǎnj-ε e'só ásē ne mbwǎg ní ngine. ⁷ Dǎo Yesue ápedéé wéε bémbēε bonj ábāné bó ekáá á yǎl, áhǎbē áá, "Nyéhíde ásē, nyéebáá." ⁸ Ade bényéne nló ámín, bényín Yesue mwǎnpǎn. ⁹ Ade bǎbǎo bésudeé á mbǎod mǎn nē, dǎo Yesue ásiméé bó etúu áte áhǎbē' áá, "Nyéelángé modmod dyamdyam áde nyényíne kǎánj ne á pónidé eché Dyǎb dépuúdté Mwǎn-a-Moonyonj á kwééd." ¹⁰ Héε ábē bembapεε bésédteé mó bánken, "Cheé ekáá bonj bemeléde bé mbéndé béhǎbén nén bán Elaijaa atǎngéne ásébe dé ape bonj Ane-awé-Béwógté ápe?" ¹¹ Yesue antimtén bó áá, "Ne mbále, Elaijaa atǎngéne ásébe dé ape, atíí-ε mam mésyáal. ¹² Bonj nlange nyé nén meé Elaijaa ammad ape, bonj bad bǎnkǎchemmé mó, bémbǎl-ε mó ngáne bǎndǎngé. Melemlem né-áá Mwǎn-a-Moonyonj átagké áwab mekáá." ¹³ Enén pónidé dǎo ábē bembapεε bésǎnjtǎnnē nén bán Jǎne, Ndušne móo áhǎbēé.

Yesue achǎnté mwǎn á mwǎnchǎm

awé edǎǎdǎnj é mbéé émbēε áte

(Mak 9.14-29; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ade Yesue ne ábē bembapεε bétímé ámbid ámpé bonj bétán ndun e mod, mod nhóg ampé áwē, akóg mebóbónj, bonj áhǎbē nén áá, ¹⁵ "A-Sárj sǎn, wóg awem mwǎn ngǎl. Awem mwǎn á mwǎnchǎm akonle nkele mé ekikíd, atage bwǎmbwam. Ayǎgké ahún kǎánj ne á muú-te ne á mendib-te. ¹⁶ Mempoé mó wéε ábǎnj bembapεε, bonj béheleé mó achood." ¹⁷ Dǎo Yesue átimtanné áá, "Wáá! Nyé bad bé' chíi, mbáltéd mímǎn méétyémeé, nyéewóo-áa adúbe. Chán mépeé nyé adyen hén-éé? Chán mépeé nyé awesǎn-é? Hyenáád me mwǎn awed hén." ¹⁸ Dǎo Yesue ákamlánné edǎǎdǎnj é mbéé éche étagté'áá ane mwǎn áá ébid, bonj ébid-te. Ábwǎg-ábwǎg ane mwǎn áchǎnj-ε. ¹⁹ Ámbid e pónidé bembapεε ábe Yesue bǎntán mó, bonj bésédteé mó á kun-té nén bánken, "Cheé énkǎnj bonj sǎnkǎnhǎl éché edǎǎdǎnj é mbéé abided?" ²⁰ Dǎo Yesue átimtanné bó áá, "Ayǎle adúbe áde nyé mwǎmpín. Ne mbále nlange nyé nén meé, nzé nyéwóo adúbe áde áde mwǎmpín nǎngáne mbǎl-e-bú, né nyéekamlǎn échǎn ekone kǎn éhíde hán, étim híní, étim-me nē dén. Dyam ké ahóg déetómmé nyé áte. ²¹ Nyéhele-se nyébidéé enén ndín e edǎǎdǎnj é mbéé nzé nyékǎnne, nyédidé-ε yǎl nzáa á mekáne-té."*

Yesue áhǎbē ámpé

ngáne bad béwúú'ε mó

(Mak 9.30-32; Luk 9.43b-45)

²² Yesue ne ábē bembapεε bǎnládén áte hǎm ahóg á mbwǎg e Galilia. Héε álangéé bó áá, "Bébéé Mwǎn-a-Moonyonj á mekáá mé baányonj. Bǎ-áá béwúú mó. ²³ Bonj Dyǎb dépuúdté mó ámbid e e'pun é'láán." Ade bembapεε béwógéé nē, bǎnwóg ndutul bwǎmbwam.

Yesue asǎngé tááse e Ndáb-e-Dyǎb

²⁴ Yesue ne ábē bembapεε bémpé á dyad á Kapenahum. Áhed dǎo bad ábe bǎsǎnté'áá tááse e Ndáb-e-Dyǎb bétáne Petro bonj bésédteé mó bánken, "Kíné awen meléede éasǎngéé tááse e Ndáb-e-Dyǎb-e?" ²⁵ Petro antimtén bó áá, "Asǎngé." Ade Petro áslé á ndáb sǎlén, éepedéé dyam ahǎb bonj Yesue ásedteé mó áá, "A-Simǎn, chǎn ényíne ádén akan? Benzébadé kǎnj é nkǎjsé éasǎntéé e'sǎngé ké'ε tááse? Bǎn bé alon-ε, ngé beken?"† ²⁶ Petro ákwǎntén áá, "Beken." Yesue áá, "Né álmte nén bán, bǎn bé alonj béetǎngeneé asaa. ²⁷ Bonj ké nē, ábel nén deéljǎsé ábē bad ábe bǎsǎnté tááse, ké ébwǎm e'chǎb á edib-é-nzab-té. Súu eche wésébéε akób, éne de chǎ nsal áte, wǎtǎn mǎné níme mékwog sóo tááse asǎnjed áwéd-te. Téd mó, éasǎnjed sóo."

* 17:21 Donje á kǎlag dé e'só déewóo'ε nímǎn nchoo. † 17:25 Ene pónidé beken bóo bǎsǎngé'áá tááse é kǎnj.

18

*Nzé átómténé mod ambáá
abé á'só é' Dyób?*

(Mak 9.33-37; Luk 9.46-48)

¹ Eebemeé áte ámbíd e nê, bembapee ábe Yesue bëmpě áwë, bësédéd mó bánken, “Nzé-módé-é átómténé mod ambáá abé á nkamlen ní mín?” ² Hê dáo Yesue áchénlé mwéndem nhóg, áfíldé mó áwab tínté, ³ bon áhób áá, “Ne mbále nlánge nyé nén meé ésebán mod ahǎnjéné ádé alongé bon abé nǎngáne anén mwǎn, eéheleε-se asól á nkamlen ní mín. ⁴ Né-óó, kénzéé awé asúdté yǎl nǎngáne anén mwǎn né móó átómténé mod ambáá abé áfínté e bad ábe bédé áse e nkamlen ní mín. ⁵ Kénzéé awé akobé enén ndín e mwǎn á dín ádem, né akobé me. ⁶ Bon kénzéé awé abélté enén ndín e mwéndem awé adúbpé me mbéb, émbē mbon né bēntáá ene ndín e mod sǎnkalaá a aláá á nkǎj, bon béhúnéd-te mó wée edib é nkwe étómténé achab áse. ⁷ E'beb é' yǎl áte ne nkǎjse áyǎle mekǎgse nime mébelte bad mbéb. Mekǎgse metǎngéné ape, bon e'beb é' yǎl áte ne mod awé abélté mod ampée mbéb. ⁸ Nzé échon ekáá ké'e ekuu ébelte we mbéb, esél chǎ, épm. Edé mbon we ákud alongé ne epeé é yǎl tómaa we áwón mekáá mébe ké'e mekuu mébe bon bébwém we á muú nime méédtímé'. ⁹ Melemlem nzé ádon did ábelte we mbéb, ehúd dó, épm. Edé mbon we ákud alongé ne did ahóg tómaa we áwón mǎd mébe bon bébwém we á dú-á-muú.

Ngan e ndyoy ni mbód nime membāo

(Luk 15.3-7)

¹⁰ “Nyényín nén bán nyéetédéé nímén mpín ní bán ké nhóg nkóntéd, bán meesaá etógnén. Nlánge nyé nén meé ángel éche énoné' bǎ ébág á'só ábe echem Sǎj awé adé ámín áhóbe bǎ.* ¹² Chán nyényiné ádén dyam? Nzé mod awóó mbwǎkél é ndyoy ní mbód, bon nhóg níbǎó, ngómé átedé nímíní móom mé ndyoy ní mbód abog ne abog wée bédyáké medyé á ekone mǎn áke dé ahead nímé nhóg nime níbǎó? ¹³ Ne mbále nlánge nyé nén meé, nzé adibte-é mó abelé awógén mó menyínge tómaa nímíní móom abog ne abog nime ménkémbǎó. ¹⁴ Melemlem nê dáo echen† Sǎj awé adé ámín éhedéé áá ké mpín ní mwéndem néé nímén níbǎó.

Mwǎnyon awé abénlé we awusé

¹⁵ “Nzé mwǎnyon abénlé we awusé, tán mó wée nyúmǎ bad bébe bǎnpén nyédíí, échu mó dó aláá. Nzé achemé ádé awusé, né nyé mwǎnyon nyétímé áse.† ¹⁶ Bon nzé eékwentene áá mópǎnné we, etéd mod ampée nhóg ké'e bébe ékēen áwé, ábel nén, ‘Mbéb ké níhéé nime éhóbé weé abelé we níbyén ne mbón ébe ké'e élaán.’§ ¹⁷ Nzé eékobe kǎjme chǎm-éé échē mbon éhóbé, épēen mó á mwembé. Nzé eékwentene ké bǎ awóglén, etéd mó néé mod awé eedúpe áyál e nime nsǎjten kǎ nǎngáne nsaad-a-tááse.*

*Yesue áá bembapee béwóó
ngíne kǎj ne ábe dyam kunze*

¹⁸ “Ne mbále, nlánge nyé nén meé, kéchéé éche nyébéné á nkǎjse ébénnéde ámín. Kéchéé-é éche nyébágé kunze á nkǎjse, ébágnéde kunze ámín. ¹⁹ Nlánge nyé ámpé nén meé, nzé nyé bad bébe nyéchémtené áyǎle kéchéé bon nyéhédé chǎ á mekáne-té, echem Sǎj awé adé ámín ábē nyé chǎ. ²⁰ Áyǎle wée bad bébe ké'e beláán beládné áwém dín, mémpé ndé áwab tínté.”

*Ngan e mod-a-nsǎn a kǎj
awé enkénlǎgsén waad*

²¹ Hê dáo Petro apédé wée Yesue, bon ásedté mó áá “A-Sǎj, nzé mwǎnné abenle me awusé pónde téé, ngen étǎj nǎngéné mó alagsen? Kǎjse ngen saámbé-ye?” ²² Dáo Yesue átimtanné mó áá, “Nlánge nyé nén meé, saké ngen saámbé, bon móom mé ngen saámbé ne saámbé.† ²³ Nê dáo édíí á nkamlen ní mín. Dyób ákamlanné nǎngáne kǎj póg eché echénlé bad ábe bébele nsǎn áse échē, ánon mǎné nime bǎ ké ahéé béwǎnlé mó. ²⁴ Abóotedé áde ábóotedé ánon mǎné nime ábe bad béwǎnlé mó, dóó bad bépéénéde mó mod nhóg awé anwálé mó nkúú ní mǎné. ²⁵ Ane mod enkénhenlé áde alúm atwe, né-óó kǎj enhób áá bésóm mó nchoo ne mwaad ne bán nǎngáne betǎj, bésóm-me bwém é'syǎl ábe áwóó. Mmē mǎné mébé ásaábe áde alúm. ²⁶ Ane mod ankwé kǎj á mekuu, ácháá mó áá, ‘Béé me

* **18:10** Donje á kǎlag dé'só ábáde nchoo 11: Nyébii nén bán Mwǎn-a-Moonyon apedé áson bad ábe bébǎó. † **18:14** Echen: donje á kǎlag dé'só áwóó echem. ‡ **18:15** Abénlé we awusé: donje á kǎlag dé e'só áwóó abelé awusé. § **18:16** Nén átenléde á kǎlag e Dyób, Diateronomi: 19.15. * **18:17** Bad bé Israel béndúbe nén bán besaad bé tááse bǎó bétómténé bad bé mbéb abé, bán béesl-laá á nkamlen ní mín. † **18:22** Móom mé ngen saámbé ne saámbé: donje á kǎlag dé e'só áwóó móom mé ngen saámbé ngen saámbé.

póndé, mētṽē ádonj alúm ásyāāl.’ ²⁷ Kāñ enwóg mós ngól, anchené mós aá ákag, álagsén-ne áde alúm. ²⁸ Né-ó, ane mod áhídté hē, ambomén waáb awē mómpē abelé’áá nsón ásē e kāñ. Waáb ne anwálé mós mwā mōné awē énkēmbuú áte. Dóo átléle waáb á mengōgíd, aá ásbé mós mímé mōné. ²⁹ Waáb ankwē mós á mekuu, ácháá mós aá, ábe mós póndé aá, móssābē mós áde alúm. ³⁰ Ane mod enkēnlagsénné waáb, anhé mós á mbwōg aá kósñ né asábpé áde alúm bonj bēbídé mós. ³¹ Ade bad ábe bēbédé áhed ábe bōmpē bēbélé’áá nsón ásē e kāñ bényíné dyam áde ábénléde, bēnlīñ bwāmbwam. Bēnkē kāñ dyam ásyāāl áde ábénléde aláa. ³² Né-ó, kāñ enchélé ane mod, álāngē mós aá, ‘Ekúkú é lāo nēn! Menlāgsēn wē alúm áde wēnwālēē mē áyāle wēnchāñ mē. ³³ Cheé ékásá bonj weewóge wēn ngól melemlēm nēngāne mē-’é ménwōgkē wē ngól?’ ³⁴ Kāñ ēnlīñ bwāmbwam, né-ó anlóm ane mod á mbwōg aá bēwóged mós ndutul. Aá ábē-’é á mbwōg kósñ né asábpé áde alúm ásyāāl.’ ³⁵ Né-ó, Yesue ansógtén nēn aá, ‘Nē dāo Titē Dyōbē awē áde ámín ábenlé. Nzé weelāgsēne mwānyonj ne nímōñ nlém rísyāāl, né Dyōb dēkōgsēn wē ngāne ene kāñ énkōgsēnné ane mod.’

19

*Ayáged tāngene anan
de mmwaád á e’wóngé
(Mak 10.1-12)*

¹ Ade Yesue amáá mímén mekan ahób, anhidé á Galilia áke á mbwōg e Judeya, áchábé á ped e edib é Jodan eníní. ² Ndun e mod enhíd mós áwed, áchōōd-te bad bé nkole. ³ Donje á Befarisia bēmpē awē ákag mós. Bēnsédéd mós bánken, ‘Mbéndé echéd ebage kunze nēn bán, mod ánan awē mwaád áyāle nyaa e nzām ké ehéé-ye?’ ⁴ Yesue ankwentén bó aaken, ‘Nyéeláá’ é á kálag e Dyōb nēn bán á mbooted, Dyōb dēnhag bó mmwaád ne mwenchóm-ē?’ ⁵ Dyōb á hōbpe aá, ‘Áyāle né-ó, mwēnchóm átedé sáá ne nyāñ abé ne mwaád, bonj búmō bad bébe bētīm mod nhóg. ⁶ Né-ó, búmō béesaá ámpē bad bébe, bonj bédíi mod nhóg. Né-ó, échē Dyōb áládé, modmod eepáá.’ ⁷ Hē dāo ábē Befarisia bésedteé mós bánken, ‘Nzé édé nē, cheé-ó énkāñ bonj Mosee ábagé bad kunze aá, mod ábe mwaád kálag eché elúmte nēn bán, e’wóngé é’ máá bonj ánan mós.’ ⁸ Dóo Yesue álāngéé bó aá, ‘Mosee ambāg nyé enén kunze áyāle nyélelé nlém á abum. Enkēmbáá nē á mbooted mé nkōnsé. ⁹ Né-ó, nlāngē nyé nēn mēé, mod ké ahéé awē anané mwaád ešebán ane mmwaád akábé asón, nzé ene ndín e mod awóo mmwaád ampé, né akábé asón.’ ¹⁰ Hē dāo ábē bembapee belāngéé mós bán, ‘Nzé nēn dāo mekan mé mmwaád ne nchóm médíi, né éesaá nsyāñ áwōñ mmwaád.’ ¹¹ Yesue antimtén bó aá, ‘Saké mod asyāal ahele ákob ádén ayáged. Bonj dékobndé ne bad ábe Dyōb ábagé dós. ¹² Nyébíi nēn bán, nzām édé hūn échē ékásá bonj bad bēwōōd bebaád. Behóg bédé ábe béchyáténé nē. Bēmpē-’é bédé nē áyāle bad bēbélé bó nē. Abíní-’é, bēbélé yāl nē ábel bonj bēbélé nsón mé nkamlēn rí Dyōb. Kénzēé awē ahele ádén ayáge akob, ákob dós.’

*Yesue anāmté bēndem
(Mak 10.13-16; Luk 18.15-17)*

¹³ Bad bēmpēén bēndem wē Yesue nēn bán ábán bó ekáá á nló, ákānned-te bó. Abē bembapee bēnkānē ábe bad áte. ¹⁴ Bonj Yesue anláá bó aá, ‘Nyétedé bēndem béhyag áwēm, nyéekásá bó, áyāle nēn, nyaa é bad néé bó chíso éwóo nkamlēn mí mín.’ ¹⁵ Né-ó, Yesue ambán ábē bán ekáá á nló. Ambíd e nē, anhidé áhed.

*Nhōn mí bad
ne nkamlēn rí Dyōb*

(Mak 10.17-31; Luk 18.18-30)

¹⁶ Póndé póg mod nhóg ampē wēé Yesue, ásedté mós aáken, ‘A-melēed, dyam á bwām áhéé rítāngéñé abel, ábel nēn níkud alōngé áde déemaá?’ ¹⁷ Hēé Yesue ákwentanné mós aá, ‘Chán ehelēé ésedté mē dyam áde áde dyam á bwām? Mod nhóg mwēnpen mós áde awē áde mod á bwām. Konjé’ mbéndé é Dyōb nzé ehede wē mókud alōngé áde déemaá.’ ¹⁸ Dóo ane mod ásedtéé mós aáken, ‘Mbéndé ehéé?’ Yesue ankwentén mós aá, ‘Weewú’ mod, weekábé asón á ndáb e’wóngé, weechíbé’, weebídé mbōñ e metóm, ¹⁹ bēé sóo ne nyon edúbé, edāñ-’é mwānyonj nēngāne echonj yāl.’ ²⁰ Hēé ene kōdemod élāngéé Yesue aá, ‘Nhídé échēn mbéndé ésyāāl; cheé émpēe ehēdne mē abel.’ ²¹ Yesue antimtén mós aá, ‘Nzé ehede wē móowóo awusé á yāl ké ahóg, kág éšóm bwēm é’syāāl ábe éwóo, étéd mímé mōné ébe betóótōkē bé bad. Nzé ebélé nē, wēkūd nhōn ádyōb. Ene póndé éhye éhíde mē. ²² Ade ene kōdemod áwógé nē, anwóg mbéb áte bwāmbwam áhídé-’é áyāle ambē nhōn bwāmbwam.’

²³ Hēé Yesue álāngéé ábē bembapee aá, ‘Ne mbále nlāngē nyé nēn mēé élél áte nhōn mí mod ásl á nkamlēn rí Dyōb. ²⁴ Nlāá nyé ámpē nēn mēé édé mwān á akan sāñkalaa á nyam néé Kamél áponj á epon é ndānde tómaa nhōn mí mod ásl á nkamlēn rí Dyōb.’ ²⁵ Ade bembapee bēwógé nēn, yāl enkóm bó áte bwāmbwam. Bēnsédéd bánken, ‘Nzéé-’ó ahele ákud e’sooson?’ ²⁶ Hēé Yesue ánóné bó chíōñ bonj áhōbē aá, ‘Ne baányonj nēn déehelēé se

ábenléd boŋ ne Dyöb dyamdyam déelelé áte.”²⁷ Héé Petro áhóbéé áá, “Nóné”, sètédte chöm ésyāal áhíd wε, cheé-5 ébē níméd nsyāŋ.”²⁸ Héé Yesue álāngéé bō áá, “Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, pónde echē Mwān-a-Moonyoŋ ádyéé’ á atii dé nkamlēn ne éche ehúmé ésyāal á nkōŋsé nīme rñúe’, nyé bad dyóm ne bébe ábe béhíde me nyémpē nyédyéé á metii mé nkamlēn, nyékāádtē metúmbé mé Israel dyóm ne mébe.”²⁹ Kénzéé-’-é awé atédte éche ndáb, baányan, sáá, nyaá, bán, ne eche mbwóg áyál echēm, ákud chí mbwókel e ngen, ákud-te alonjé áde déemaá’.³⁰ Boŋ bad híin ábe bédé á’sō bōob bélyæg mbíd, híin-ne ábe bényæg mbíd bébé á’só.”

20

Ngan e bad bé nsón

¹ Héé dōo Yesue ákaleé ngan áá, “Nhóbe nē áyāle nkamlēn ní mín rídé nhəgtén nēngáne nwóo-nzag nhóg awé ambíd á ndáb epəg é mbwεmbwε áke dé ahəd bad ábe ásābēē, ábel nsón awé nzag-tē.”² Bōbōo bēmpē á nchemten áyāle nsábe mé epun é bīn boŋ álómé bō áwé nzag-tē.³ Ane nwóo-nzag antīm ambíd ámpē á dyad-té á ngāŋ abog. Antán bad bé nsón bēmpēe áhed. Bentyēem ngēn, bébele’áá chōmchōm.⁴ Héé álāngéé bō áá, ‘Nyémpē nyéke nyébel nsón áwēm nzag-tē, mēsābē nyé nsábe nīme ríkwógnédé.’⁵ Né-óó, bēnkē. Ambēl melemlem mé dyam á kəd, ne á ngāŋ éláán.⁶ Dyam ngāŋ étáan néé ane mod átímé á dyad-tē ámpē, antán bad bé nsón ábe bōmpē bentyēem, bébele’áá dyamdyam. Héé ásedteé bō áá, ‘Cheé nyébébtē epun é bīn ésyāal hén ngēn áde nyébeléé dyamdyam.’⁷ Bēnkwentán mō nēn bán, ‘Modmod eetédéé sé á nsón.’ Héé ane mod álāngéé bō áá, ‘Nyémpē nyékag-kōó nyébel nsón áwēm nzag-tē.’

⁸ “Ade ngukél épédé, ane nwóo-nzag anláá awé mod awé anone ábē bad bé nsón áá, álad bad bé nsón áte, ásábe bō. Áá, ábooted ne bad ábe bédímténé ape, ásóg-ke ne ábe bésébpé ape.”⁹ Ambeé bad ábe bēmbóotéd nsón á ngāŋ étáan nsábe mé epun é bīn¹⁰ Ade bad ábe bēnsēbē nsón ábooted bépédé ákob nsábe, bēnwēmten bán, békud nsábe nīme rítómé ní bad ábe bēmbóotéd nsón á ngāŋ étáan. Boŋ bōmpē bēnkūd melemlem mé nsábe.¹¹ Ade békóbé mōné nīme bēmbéé bō, bēmbóotéd anyoo áte.¹² Béhōbē bán, ‘Ábén bad bēbélé nsón háwa póg chēmpen, ké nē, esábpé bō melemlem néé sé ábe sēbelé nsón epun é bīn ésyāal ne enyen é ngīne.’¹³ Nwóo-nzag antímtén ábē bad nhóg áá, ‘Amūē, meédogéé nyé. Eesaá mbále bán dentíi bán mēbe nyé nsábe mé nsón mé epun é bīn-ε?’¹⁴ Nyékob-pōó nīmēn mōné, nyékag. Mmēn-εé ntíidé meé mēsābē anén mod awé adímténé ape melemlem ngāne rísábpé’áá wēmpē.¹⁵ Meewóo’-é kunze ábenled nīmēm mōné ngáne rídás-yε? Cheé ékás boŋ nyébébtē nímé á abum áyāle ábēm e’boŋ bé nímé?”¹⁶ Yesue ansógtén ene ngan áá, “Né-óó, bé’só bētīm bé mbíd, bé mbíd-te bētīm bé e’só.”

*Yesue áhóbé ngen echē elónténé
éldán ngáne bēwūū’-é mō*

(Mak 10.32-34; Luk 18.31-34)

¹⁷ Yesue ne ábē bembapεε békágé’áá á akuu á Jerusalem. Ade békagké nē dōo áchágé bō á nkag, boŋ álāngē bō á kun-té áá,¹⁸ “Pón nyébíi bán dekaŋ á Jerusalem, áwed-taá bébéé Mwān-a-Moonyoŋ á mekáá mé beprise bēmbáá ne bemeléde bad mbéndé. Bó-’-é bébéé mbaku bán atāngéné awé.”¹⁹ Bēbe mō á mekáá mé bad ábe béesé bad bé Israel. Bó-’-é bēwóodé mō, bēswádtāád mō e’tanjú, bēbōmē-’-é mō á awóg. Boŋ ambíd e’p’un é’láán Dyöb dépuúd mō.”

Nyē-mwān ahēdte bán metii

(Mak 10.35-45)

²⁰ Ambíd e pónde dōo Zebēdie mwaád ápédé wéé Yesue ne ábē bán bé baachóm bébe, abwóg mebóbōŋ, ácháá-’-é Yesue áá ábele mō dyam.²¹ Yesue ansédéd mō aáken, “Cheé éhedeé?” Dōo ákwentanné mō áá, “Bág me akag nēn wéé, pónde eche wébēē á nkamlēn, ábēm bán bēn bébe bēdyéé wε á nkag, nhóg ekáá émbáá, aníní-’-é á ekáá é emwəd.”²² Héé Yesue ákwentanné bō áá, “Nyéebíi’-é chöm éche nyésédteé. Nyéēhēl metuné nīme mépēmme apēm-ε?” Bēnkwentán bán bēhēl.²³ Dōo Yesue álāngéé bō áá, “Ne mbále, nyéēpēm boŋ meewóo’-é kunze ápwəd mod awé ádyéé me á ekáá é mbáá ké’-é á ekáá é emwəd. Ábē e’tál é’díi e’tál ábe é’bágnédé ne bad ábe echem Sáj anábnédé bō.”²⁴ Ade ábíníi bembapεε dyóm bēwógé nē, bēnlíin ábē baányan bébe.²⁵ Né-óó Yesue anlad bō áte, boŋ álāngē bō áá, “Nyébíi nēn bán, benkamlēn ne bad bēmbáá bé nkōŋsé bēbenlad ngīne ákamlen bad ábe bédé áse echáb.²⁶ Boŋ éetāngenεé abē nē á’tínté echēn. Kénzéé awé ahēde áá móbē mod ambáá á’tínté echēn, atāngéné abē mbáledé awēn.”²⁷ Kénzéé-’-é awé ábē mod á’só á’tínté echēn, atāngéné abē awen ntāŋ.²⁸ Melemlem néé Mwān-a-Moonyoŋ eépedéé áá bad bēbenle mō, boŋ apedé ábele bad, ábe-’-é áde alonjé ákōde bad híin.”

*Yesue achōjté bad bébe
ábe bēnkwē ndim*

(Mak 10.46-52; Luk 18.35-43)

²⁹ Ade Yesue ne ábē bembapεε béhidtéé á Dyad á Jeriko, ndun e mod ehidé'áá mós. ³⁰ Ene pónidé-óó bad bébe ábe bēnkwē ndim bēndyεε á nkæg ní nzii. Ade bégwógé bán, Yesue atóme', bēmbootéd abón bán, "A-Mwán a mbyaa míme Dabide, wóg sé ngól!" ³¹ Ndun e mod eché embé áhed enkáné bós áte bán bédib nsál. Boj bós-ε bémádnēn abón ne ngíne bán, "A-Mwán a mbyaa míme Dabide, a-Sán, wóg sé ngól!" ³² Yesue antyéem, achélé bós boj ásedté bós aáken, "Cheé nyéhedeé bán, míbele nyé?" ³³ Bēnkwentén bán, "A-Sán, séhede bán, ébel sényínēn." ³⁴ Yesue anwóg bós ngól, né-óó ambán bós mekáá á míd. Abwōg-ábwōg bēmbootéd anyínēn, béhidé-ε mós.

21

Yesue asólé á Jerusalem néε kōj

(Mak 11.1-11; Luk 19.28-40; Jōn 12.12-19)

¹ Ade Yesue ne ábē bembapεε bēkwógé apε á Jerusalem, néε bépédé á dyad á Betpeg á ekone é menzab Yesue anlóm bembapεε bébe á'só. ² Anláá bós nēn áá, "Nyékag á dyad áde áde nyé á'só nē. Nzé nyésólé sólén, nyéētán néε bétángé ésel ne mwán ánkæg. Nyéhune bós nyéhiinad me. ³ Nzé mod asédté nyé aáken, cheé ékásá boj nyéhunne', nyéláá mós bán Sánjwéé* atógnéné bós. Nzé nyéhóbé nē, ábwōg-ábwōg ane mod áchennéd nyé." ⁴ Nēn dēmbenléd álonéd e'yale ábe Dyób dénlómēnnē nkal é'dáóódnj áá,

⁵ "Aláá dyad á Zayon áá,

Nyénnē', echen kōj ehýag áwēn,

asúdté yál, adiidé ésel, etum é nchóm a ésel."

⁶ Né-óó ábē bembapεε bēnkē bēbēl-le ngáne Yesue ányágtēnnē bós. ⁷ Bēmpεén éché ésel ne mwán, bétéd échab mbóté, bétal chós ámín, boj Yesue ádiide'. ⁸ Ekud é bad bēntál échab mbóté á nzii-té, ábíní-'ε bésélé' e'kikag é' mii, bétalé' á nzii-té. ⁹ Ndun e mod eché ékágé'áá mós á'só ne eché ehidé'áá mós ámbíd bēmbootéd abón bán, "Hosána, mekenag mébē ne mwán a mbya míme Dabide.

Nnam mbē ne ane awé apedé á dīn áde Sánjwéé.

Hosána, mekenag ne Dyób áde áde se ámín!"

¹⁰ Néε Yesue ásólé á Jerusalem nēn sólén, bad bésýāál bépuuté, bésédté-ε bánken, "Nzéé ne?"

¹¹ Dóó ene ndun e mod ékwentanné bán, "Yesue mós adé, nkal é'dáóódnj a dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia."

Yesue anané bekab bé nyongé

á Ndáb-e-Dyób

(Mak 11.15-19; Luk 19.45-48; Jōn 2.13-22)

¹² Ámbíd e nē, Yesue anke asól á Ndáb-e-Dyób. Annán bad bésýāál ábe békábé'áá dýon áwēd-te. Ánkuné betébele ábe bad bépénlé'áá mōné ámín mekuu ámín, ákūnē-ε metii nímé bad ábe bésómmé'áá mbəngé mekuu ámín. ¹³ Anláá-ε bós áá, "Eténlédé nēn bán, Dyób áhóbé áá,

'Echem ndáb etəngéné achəgned bán ndáb e mekáne.' Boj nyétimté chós, 'mbwōg mé bechfb!'"

¹⁴ Bad ábe bēnkwē ndim ne bad ábe mekuu ménwēé ábe bémbé áhed bēmpé áwē, ádid-te bós bwám. ¹⁵ Boj áde beprise bémháá ne bemeléede bé mbéndé bényíné menyáké míme Yesue ábélé, boj bégwóg-ke e'saad ábe bēndem bébónéé á Ndáb-e-Dyób bán, "Mekenag mébē ne mwán a mbyaa míme Dabide," bēnlīj bwám bwam. ¹⁶ Bēnsédéd Yesue bánken, "Ewóge chóm-εé ábē bán bēhóbé-ye?" Yesue ankwentén bós áá, "Éε, nwóge'. Nyélláá'ε mbéd á kálag e Dyób nēn bán, Dyób ábónséné e'ched é' bēndem ne é' bán bé nkásál ábe mós mekenag mé bwám-ε?" ¹⁷ Ámbíd e nē Yesue antedé bós á Jerusalem áke ánāá á dyad á Betani.

Yesue ne alín á ngól

(Mak 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Epog é mbwēmbwε áde átimeé ámbíd á Jerusalem nzaa enkób mós. ¹⁹ Ade ákagké nē anyín alín á ngól. Ánké áhed, boj enkényínne epum ké ehóg áwédé-mín étóméé byaa. Héε Yesue álanggé ábē bwel áá, "Wéechyáá'ε epum ámpé mbéd." Abwōg-ábwōg bwel bēnhyéle. ²⁰ Ade ábē bembapεε bényíné nē, yál enkóm bós áte bwám bwam. Héε bésédtéé bánken, "Chán ádén alín á ngól ámwédé ayéle á mehélé-te nēn-ε?" ²¹ Yesue ankwentén áá, "Ne mbále nlange nyé nēn meé, nzé nyédúbpé ne nlem nsyāál, né saké dyam áde mbélé ábén bwel ayál dēmpen nyébnlé. Boj né nyéhele-se nyélláá kóōjne enén mbóod nēn bán, 'Hidé hén, éke ébwēm yál á

* 21:3 Sánjwéé: káa nwón.

edib é nkwe-te, ébenléd-te nê dën. ²² Nzé nyéwóó adúbe bán, kéchéé éche nyéhédné Dyöb á mekáne-té nyéékúd, né nzé nyéhédé nyéékúd.”

Nsédéd tângene kunze eche Yesue

(Mak 11.27-33; Luk 20.1-8)

²³ Yesue ansól á Ndábe-e-Dyöb, áyágté bad. Ade áyágté nê, dóo beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bépédé áwé, béseádté mó bánken, “Kunze ehéé éwóó ábel nímén mekan? Nzé-módé abagé-é we ene kunze?” ²⁴ Yesue antimtén bó aá, “Me ámpé mēsedéd nyé dyam ahóg. Nzé nyékwénténé dó né me-é mēláá nyé kunze eché níwóó ábel nímén mekan. ²⁵ Edusen éche Jone ádúsánáá bad héé émbídté? Embíde ne Dyöb-é ngé ne baányon?” Bën ne bën bémbóotéd apenten bán, “Nzé dehóbé nén bán, Jone eché kunze enhúú ne Dyöb, né ásedéd syáné aáken, ‘Chee-ó enkññe bon nyénkëndúbé mó?’ ²⁶ Bon nzé dehóbé bán, ‘Eché kunze ehúú ne baányon; né échén ekud é mod ébel syáné mbébe áyale bad bésyáal béndúbe bán Jone abédéé nkal é dáádán.’ ²⁷ Né-óó bēnkwentén Yesue bán, “Séebíí’ é.” Mó-é antimtén bó aá, “Né ké me-é ámpé méeláá’ é nyé kunze eché níwóó ábel nímén mekan.”

Ngan e bán bé baachóm bébe

²⁸ Yesue ambé ásedéd beprise bémbáá ne bad bémbáá bé dyad aáken, “Chán nyényíné ádén akan tângene enén ngan? Mod nhóg abédé awé anchyáá bán bé baachóm bébe. Héé ákíí mwán ambáá aláa aá, ‘A-mwán, ké ébel nsón á nzag-té chíí.’ ²⁹ Mwán antimtén mó aá mósókaá. Bon ámbíd é pónde anhəñlən mewəmtən, áke. ³⁰ Dóo ane mod ákíí wée mwán asad, aláa-é mómpé melemlem mé dyam. Anén mwán antimtén sáá aá, ‘A-Sán, mēkē’ bon eékíí.” ³¹ Héé Yesue ásedéé beprise bémbáá aáken, “Áfinté ábén bán bébe, ahéé ambél ngáne sáá áhédé’áá?” Bēnkwentén mó bán, “Ambáá.” Né-óó, Yesue anláá bó aá, “Ne mbále, nlanđe nyé nén méé, besaad-bé-tááse ne bekwaleé bédé asól á nkamlen ní Dyöb tómaa nyé.” ³² Nhóbe nén, áyale Jone, Ndusene ampé, alúmedé nyé nzii eché etyéémé, nyénkëndúbéé mó, bon besaad-bé-tááse ne bekwaleé béndúbe. Ké nēe nyénnyín-naá nē, nyénkəñhəñlənne, nyénkëndúbé-’aá mó.”

Ngan e bebel bé nsón ntéd

(Mak 12.1-12; Luk 20.9-19)

³³ Yesue anláá bó aá, “Nyéwóglən ngan empée. Nwóó-nzag nhóg abédé awé ankwél nzag e e’pum é’ mel ábe bébenléé mím. Ankág chó, ábel bwál wée bémineé ábē e’pum é’ mel ábel mím, alón-’é ebem áwéd-te wée bédyéé’ é áñən nzag áte. Ambéé ene nzag wée bad ábe bósóó békáb mbote áte, áké á alon dēmpēe. ³⁴ Adé pónde épédé eche bépádéé e’pum, ane nwóó-nzag anlóm ábē bembaledé wée ábē bebel-bé-nsón ákobe mó áde asii dé e’pum. ³⁵ Héé ábē bebel-bé-nsón békóbé ábē bembaledé, béwanné’ nhóg, béwūe’ ampée, anínií-’é béwūenē meláá. ³⁶ Ambíd é pónde ane nwóó-nzag anlóm bembaledé bēmpēe ábe bémbuí áte tómaa ábinií. Ábē bebel-bé-nsón bémbél ábē bembaledé melemlem ngáne bémbenlé bé’só. ³⁷ Ambíd é pónde anlóm awe mwán áwáb, ne mewəmtən nén bébéé mó edubé. ³⁸ Bon áde bebel-bé-nsón bényíné ane mwán néé áhúé’ é, dóo bó bën ne bën béhóbéé nén bán, ‘Ndyé-a-mbwóg nén, nyéhyag! Déwúu mó, ábel nén, eche mbwóg ésuuned syáné.’ ³⁹ Hē dóo békóbé mó, bébidən mó á nzag-té, bon béwúú-’é mó.” ⁴⁰ Héé Yesue ásedéé ábē bad bémbáá bé dyad ne beprise bémbáá aá, “Bóob-póó, nzé nwóó-nzag ne apedé, cheé ábenlé ábē bebel-bé-nsón?” ⁴¹ Hē dóo békwanné bán, “Áwúú ábē e’bébtéd é’ bad e’bébtéd é kwééd, ábe-’é ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpēe ábe bébe mó áde asii á mbote nzé pónde epedé eche bépádéé e’pum.” ⁴² Yesue anláá bó ámpé aá, “Nyéeláá-’é mbéd wée eyale é Dyöb éhóbé nén bán, ‘Aláá áde belón-bé-ndáb bēnchenéé dóo átimé aláá dé etógnén abé. Səngwéé mó ambel nén, éde-’é syáné menyáké.’

⁴³ Né-óó nlanđe nyé nén méé, békobén nyé etál éche nyéwóó néé bad bé nkamlen ní Dyöb, bébé wée bad ábe bébele’ ngáne Dyöb áhédéé.” ⁴⁴ Ade beprise bémbáá ne Befarisa béwógé échén ngan éche Yesue ákálé, bēnchem bán, bóo ákanléé chó. ⁴⁶ Né-óó béhédé’áá mó akób, bon bémbāñ abel nē, áyale bényín bán, ene ndun é mod enyíné’áá Yesue néé nkal é dáádán.

22

Ngan e ngande e e’wóngé

(Luk 14.15-24)

¹ Yesue ambé ábenléd ngan ámpé ákalen ábē bad. Anhób aá, ² “Nkamlen ní mín rídé nēngáne kññe póg eché enláá ábē bembaledé aá bébonsen ngande e e’wóngé ábe awé mwán a mwenchóm. ³ Ene kññe-’é anlóm ábē bembaledé aá béké béchəg bad ábe álébpé áyale

† **21:31** Baá mbáá bé Israel béndúbe nén bán bekwaleé ne besaad-bé-tááse béésónlé á nkamlen ní mín. ‡ **21:43** Donđe á kálal dé’só ábáde nchoo 44: Mod ké ahéé awé alúme áde aláá ámin ábógtéd áte. Bon ane awé dēhüntedte ámin, ányogtéd áte.

ene ngande, bonj ábê bad békénkwenténné ape. ⁴ Hée álóméé bembáledé bémpéé aá beláa bad ábe málébpé nén bán, 'Nyébíí nén bán, mmaa nyag ne e'lem ábe é'boó yál awúu. Chóm ésyāā-lé édé mbonjén, nyéhyag-kóó á ngande.' ⁵ Bonj ké nê ábê bad ábe békénlébē békéntédte nímé nlébtéd néé dyam. Mod téé ahidé'áá nímé ntií ámbíd. Behág békéé awāb nzag-té, ábíníí béhíde nímab nsón mémpéé ámbíd. ⁶ Abíníí-é békóob ábē bembáledé, bébóm bó, bēwúú-é bó. ⁷ Ene kāj enlīj bwāmbwam. Né-óó, anlóm éche sánze. Néé épédé, éwūú bad ábe bēnwūú ábē bembáledé, éhyāā-dé ábē bad dyad. ⁸ Dóó álānggé ábē bembáledé bémpéé aá, 'Ngande e e'wóngé emaa mbonjén abé, bonj bad ábe nlébpé béekwognedéé chó abé ásé. ⁹ Bóob-póó, nyékaḡ á mbom ní nzii á dyad-té, nyéchéle bad bésyāā ábe bényíné bán, bēhyag á ngande.' ¹⁰ Né-óó ábē bembáledé békéé á dyad-té, belād bad bésyāā ábe bényínnē, ken mod a bwām ké'ε mod a mbéb, káj n ndáb e ngande enlāj áte.

¹¹ "Kāj empé á ndáb-te ānān bad ábe bépédé á ngande. Ade apédé anyín mod awé enkénhé asaj áde ántāngēnnē ahé á ngande e e'wóngé. ¹² Hée ásedtéé mó aá, 'Amúé, chán émwédé ape hán áde wééhédéé asaj á ngande e e'wóngé.' Bonj ane mod enkénhóbpé dyamdyam. ¹³ Dóó kāj élanḡé ábē bembáledé ábe békáḡté'áá beken aá, 'Nyéhanj mó mekáá ne mekuu, nyéwēm mó á ebwóg, á ahintén-té. Ahed-taá béchyéé'é, bédyāḡ-ke meson á nsál.' " ¹⁴ Hée Yesue ásoḡtéé enén nḡan ne e'yale nén aá, "Dyób áchēnle' bad hīn ábē ásé e nkamlen nímē, bonj nguse chóó épwednéd."

Yesue ne asaa á tááse

(Mak 12.13-17; Luk 20.20-26)

¹⁵ Ebédé pónde pág echē Befarisia békéé mbom, áhage Yesue, ábel békóben mó awusé tāngene e'yale ábe békíd mó á nsál. ¹⁶ Békénlóm ábāb bembapēē nchoo ne bad bé epepé éche Héḡóde wée Yesue. Néé bépédé áwē, belāngē mó nén bán, "A-meléed, sébíí nén bán, ekale mbále. Sébíí-é ámpē nén bán, ayáge ádoḡ tāngene mbéndé e Dyób áde mbále. Mewémten mé bad ne e'só é' mbom é' bad bēehānlānné ádoḡ ayáged. ¹⁷ Láá-é sé ngāne ényíné ádén akan. Mbéndé eche syāné ehóbe nén bán désāngé' tááse wée Kaisēé, kāj e Roma-ye?" ¹⁸ Bonj Yesue ámbíí nímab mewémten mé mbéb. Né-óó ansédéd bó aāken, "Nyé bedog-badé, cheé nyéhagkéé me? ¹⁹ Nyélúmed me mōné nímé bésāḡnadte tááse eched." Bémpiinéd mó mōné mé ekii. ²⁰ Dóó ásedtéé bó aāken, "Edíidinḡe éche nzéé chēn? Dín áde nzéé-é dēn?" ²¹ Békénwētén mó bán, "Abe Kaisēé." Dóó álānggéé bó aá, "Nyébag-kóó Kaisēé éche édé éche Kaisēé, nyébag-ke Dyób éche édé é Dyób." ²² Ade bēwógé nē, yál enkóm bó áte. Né-óó bēnhidé áhed, békē-ε.

Ayáged áde Yesue

tāngene mpuu ámbíd e kwééd

(Mak 12.18-27; Luk 20.27-40)

²³ Echē epun chēn doḡe á Besadusia bēmpē wée Yesue. Besadusia bēndūbē bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd. ²⁴ Dóó bēhóbéé bán, "A-meléed, mbéndé e Mosēé ehóbe nén bán, 'Nzé mod awóó mmwāád bonj awédé áde bó ane mmwāád béepedéé mwān awále, mwānyanj á abum ahóg atāngéné ane nkúd awóḡ, ábel bonj dīn áde mwānyanj déebāā.' ²⁵ Bóob-póó, bad bēbédé hén mod saámbé ábe bēmbíd abum ahóg. Mod á'só anwóḡ mmwāád, bonj awé áde bó mmwāád ne béepedéé bán awále, né-óó mwānyanj awé anhdé mó anlyāgnéd ane nkúd á mmwāád. ²⁶ Ane mómpē anwé áde bó ane mmwāád béepedéé bán awále. Melemlem mé dyam mēmbēnléd ne awé alónténé beláán, káj n bēbóm bó mod saámbé. ²⁷ Káj nne á asóḡ ane mmwāád mómpē anwé. ²⁸ Bóob-póó á pónde e mpuu, mmwāád awé nzéé ane mmwāád áchāgnédte áyāle bó moosyāál saámbé bēnwóḡ mó?" ²⁹ Yesue antimtén bó aá, "Nyépane' áyāle nyéésōḡtenéé chóm éche eyale é Dyób éhóbéé, nyéésōḡtenéé-ε ngāne ngine e Dyób ésoḡé abé. ³⁰ Ayāle pónde echē bad bēpuú'é ámbíd e kwééd mewóngéé mēebáá ámpē. Bad bēbē nēngāne āngel éche édé ámīn, bēewóḡnēé. ³¹ Nyéeláá'é mbéd dyam áde Dyób ahóbé áwēn tāngene mpuu-ye? Dyób ahóbé tāngene ábéd betaa aá, ³² 'Mε-éé ndé Dyób áde Abrahamε, Aisige ne Jakóbe.' Dyób ádíí Dyób á bad ábe bédé á alōḡgé, saké Dyób á bad ábe bēwédé." ³³ Ade ene ndūn e mod echē embé áhed éwógé nē, bēmbē menyáké bwāmbwam tāngene ayáged áde Yesue.

Mbéndé ébe éche étómténé

etóḡnén abé

(Mak 12.28-34; Luk 10.25-28)

³⁴ Ade Befarisia bēwógé bán nkwenten nímé Yesue ámbéé Besadusia mēmbēl bēehéle dyamdyam ahób, bēnladén áte. ³⁵ Hē dóó bó mod nhóg awé abédé meléede a mbéndé, áhyédé Yesue akāḡ, ásedtéé mó aá, ³⁶ "A-meléed, ántité mbéndé ésyāā, ehéé etómténé etóḡnén abé?" ³⁷ Yesue ankwentén bó aá, "Etāngéné édaḡ Sāḡgwéé ádoḡ Dyób ne mīmōḡ

nlém n̄syāāl, ne échon edaádān ɛsyāāl, édān-ɛ m̄s ne n̄mōn mewēm̄nten m̄syāāl. ³⁸ Enén mbéndé ch̄ otómt̄né etógn̄n abé, ebé-ɛ mbéndé e'só. ³⁹ Mbéndé eché elónt̄né ébe eché ch̄mp̄e edé etógn̄n melem̄lem n̄nḡáne e'só edii n̄n 'Edān mwānyon nḡáne édás̄ echon yāl.' ⁴⁰ Echén mbéndé ébe ch̄ó éwánl̄e mbéndé éche Mos̄e ɛsyāāl ne mekan n̄me bekal-bé-e daádān béyágt̄e."

Ns̄ed̄t̄é t̄āngene

Ane-aw̄-Béwógt̄é

(Mak 12.35-37; Luk 20.41-44)

⁴¹ H̄e d̄óo Yesue as̄ed̄t̄é ab̄e Befarisia ab̄e b̄enlad̄én áte aá, ⁴² "Chán nyéw̄mt̄anné t̄āngene Ane-aw̄-Béwógt̄é? A mbyaa n̄me nz̄éé áhúú?" H̄éé b̄ekw̄nt̄éné m̄s bán, "Abid̄é á mbyaa n̄me k̄ān Dabide." ⁴³ Yesue ans̄ed̄d̄ b̄ó aá, "Cheé-ɛ enk̄ān bon Dabide áde Edaádān é Dyōb̄ élyágt̄é m̄s ānch̄ágt̄é m̄s aá, 'A-S̄ān; áde ah̄ób̄é aá,

⁴⁴ 'S̄ān Dyōb̄e anl̄áá aw̄ēm S̄āngw̄éé aá,

Dȳéé aw̄ēm ekáá émbáá,

k̄ān̄ ne á pón̄dé ech̄é m̄b̄enl̄é bon ék̄ógt̄éd̄ ab̄on bad bé ek̄oȳí ám̄n ne mekuu.'

⁴⁵ N̄éé Dabide mw̄n̄n as̄ébp̄e m̄s ach̄aḡ aá, S̄āngw̄éé, chán-n̄o Ane-aw̄-Béwógt̄é áh̄el̄éé ab̄e awe mw̄n̄n?" ⁴⁶ B̄ó mod̄mod̄ b̄enk̄n̄h̄enl̄é m̄s dyamdyam akwent̄en. Bootya éch̄é epun b̄enk̄n̄ch̄u' é m̄s dyamdyam as̄ed̄ed̄ ámp̄e.

23

Elébé t̄āngene bemel̄éede

bé mbéndé ne Befarisia

(Mak 12.38-39; Luk 11.43, 46, 20.45-46)

¹ Amb̄id̄ e n̄e, d̄óo Yesue álānḡéé ene ndun e mod ne ab̄e bembap̄e ɛá, ² "Bemel̄éede bé mbéndé ne Befarisia b̄óo b̄étéd̄é et̄ál éche Mos̄e b̄óob̄ áyáged bad. ³ Né-ɔ́, nyétānḡéné b̄ó awógl̄en nyébel̄é-ɛ mekan m̄syāāl n̄me b̄elānḡéé nyé, bon nyéeb̄al̄é' mekan n̄me b̄ébel̄éé, áyale b̄ébel̄éé mekan n̄me b̄éh̄ób̄é. ⁴ B̄ékaa' e' d̄el̄t̄éd̄ bé n̄ted, b̄ép̄mt̄ad bad, bon b̄éesaá mbon̄s̄én ab̄án ké ekáá áwón̄gen b̄ó áp̄ém m̄s. ⁵ Kéch̄éé éche b̄ébel̄éé, b̄ébele ch̄ó ábel bon bad b̄ényín b̄ó. B̄ékal̄te' bán bé n̄tyágt̄é ab̄e b̄éh̄ágt̄é n̄choo mé e'yale e' Dyōb̄ áte, bon b̄étāá á mb̄on ne á mekáá, b̄échab̄te e't̄ud̄* ab̄e b̄éwáá' é á mengombe m̄n bw̄āmbw̄am. ⁶ B̄éd̄əə e't̄ál bé edub̄é adȳeé á h̄óm á ngande, b̄édān-ɛ metii mé edub̄é adȳeé á ndáb é mekáne. ⁷ B̄éd̄əə bán, bad b̄el̄ente b̄ó ne edub̄é ɛsyāāl á dȳon-t̄é, b̄édān-ɛ bán, bad b̄éch̄age b̄ó bán, 'A-mel̄éed̄.' ⁸ Bon nyé, nyéémw̄aḡ-se b̄éch̄aḡé nyé bán, 'Mel̄éede.' Áyale mel̄éede nh̄óg m̄s nyéwóó, baányān b̄ó-áá nyéd̄íí. ⁹ Nyééch̄aḡe-ɛ mod ké nh̄óg á nk̄ōns̄é w̄én bán Tit̄éé áyale nyéwóó-ɛ Tit̄éé nh̄óg, aw̄n̄ Tit̄éé aw̄é adé ám̄n. ¹⁰ Nyéémw̄aḡ-ke se b̄éch̄aḡé nyé bán, 'S̄āngw̄éé' áyale nyéwóó S̄āngw̄éé nh̄óg, Ane-aw̄-Béwógt̄é. ¹¹ Mod aw̄é adé ambáá áf̄int̄é e ech̄én atānḡéné ab̄e mb̄aled̄e aw̄n̄. ¹² Kénz̄éé aw̄é ach̄ágt̄é yāl, Dyōb̄ d̄ésud̄éd̄ m̄s, kénz̄éé-ɛ aw̄é as̄ud̄é yāl, Dyōb̄ d̄éch̄aḡéd̄ m̄s."

Yesue as̄el̄é bad bé medogk̄é

(Mak 12.40; Luk 11.39-42, 44, 52, 20.47)

¹³ D̄óo Yesue áh̄ób̄éé aá, "Eb̄ēn̄ nyé bemel̄éede bé mbéndé ne Befarisia eb̄ébt̄éd̄, nyé bad bé medogk̄é! Nyéd̄ibe' ekob é nkam̄len ní m̄n ábel bon bad b̄éés̄āl̄é'. Nyé b̄én nyéés̄āl̄éé, nyéémw̄aḡ-kaá bán bad b̄émp̄eé ab̄e b̄éh̄ede as̄l̄ b̄és̄āl̄.† ¹⁵ Eb̄ēn̄ nyé bemel̄éede bé mbéndé ne Befarisia eb̄ébt̄éd̄, nyé bad bé medogk̄é. Nyékaḡ melon̄ ne melon̄ ábel bon mod nh̄óg át̄im̄en nyé. Bon nz̄é amaá nyé át̄im̄en, nyébel̄é nyéb̄ébd̄éd̄ m̄s nyaa ech̄é ákwógn̄éd̄ ákud nk̄ōgs̄en á d̄ú-á-muú n̄me n̄tóm̄é n̄m̄n̄n ngen ébe.

¹⁶ "Eb̄ēn̄ nyé eb̄ébt̄éd̄ nyé bad ab̄e b̄ékw̄éd̄é nd̄im̄, bon b̄élyágt̄é bad b̄émp̄eé. Nyéyágt̄e bán, 'Nz̄é mod amw̄éd̄é mel̄é á d̄in á Ndáb-e-Dyōb̄, né n̄ d̄éesaá d̄yam, bon nz̄é mod amw̄éd̄é mel̄é á d̄in á bw̄ēm e' gól ab̄e é'dé áw̄éd̄-te, átānḡéné ab̄el d̄yam áde ámw̄ééné mel̄é.' ¹⁷ E'yók̄l̄ é' bad bán, nyékw̄éd̄é nd̄im̄! Cheé etómt̄éné etógn̄n ab̄e, gól-le, nḡé Ndáb-e-Dyōb̄ ech̄é eb̄el̄é bon gól eb̄é ch̄ōm éche ésaá á'só é' Dyōb̄? ¹⁸ Nyéyágt̄e' ámp̄e bán, 'Nz̄é mod amw̄éd̄é mel̄é á d̄in dé menyán mé mende, né n̄ d̄éesaá d̄yam. Bon nz̄é mod amw̄éd̄é mel̄é á d̄in dé mende n̄me m̄éd̄é á menyán m̄n̄, atānḡéné ab̄el d̄yam áde ámw̄ééné mel̄é.' ¹⁹ Bad bé nd̄im̄ b̄én! Cheé etómt̄éné etógn̄n ab̄e, mende nḡé menyán n̄me m̄éb̄el̄é bon n̄im̄é mende m̄éb̄é ch̄ōm éche ésaá á'só é' Dyōb̄? ²⁰ Né-ɔ́ kénz̄éé aw̄é amw̄éd̄é mel̄é á d̄in dé menyán mé mende, né amw̄éd̄é n̄im̄é mel̄é á d̄in dé menyán ne mende ké m̄éh̄éé n̄me m̄éd̄é áwed̄é-m̄n̄. ²¹ Kénz̄éé-ɛ aw̄é amw̄éd̄é mel̄é á d̄in á Ndáb-e-Dyōb̄, né amw̄éd̄é n̄im̄é mel̄é á d̄in á

* **23:5** Etud̄: B̄éwáá'áá e't̄ud̄ ál̄t̄imed̄ bán b̄ébenle Dyōb̄. † **23:13** Donḡe á k̄alaḡ d̄é'só ábád̄é n̄choo 14: Eb̄ēn̄ nyé bemel̄éede bé mbéndé ne Befarisia eb̄ébt̄éd̄, nyé bad bé medogk̄é. Nyél̄úmt̄an yāl ne nt̄ōn-nt̄ōn mé mekáne, nyéd̄um̄é-ɛ mbw̄óg é bek̄ud̄. Né-ɔ́, nyéékud nk̄ōgs̄en n̄me n̄ch̄áb̄é ám̄n.

Ndáb-e-Dyöb ne á dñn á Dyöb áde ádyεε' áwēd-te. ²² Kénzée'-ε ámpē awē amwédé melē á dñn dé nkonj m' mñn né amwédé melē á dñn dé atii dé nkamlēn rí Dyöb ne á dñn á Dyöb áde ádíídé ádē atii.

²³ "Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyébage Dyöb akab ahóg áttínté e mekab dyóm, ké dé meküle níme béchámneé ndyééd nēε mñnt, dñl ne kúmin.† Boj nyéehédeé nló áte ábel ndñn é mekan éche mbéndé éhóbé áá nyébele'. Nyéésaa mbále ne Dyöb, nyéewoo' é nlem rí ngol, nyéedúbpe-'áa Dyöb. Nyéntánjén nímén mésyāal ábel, ésebán nyéchébte' nímíní. ²⁴ Nyé bad ábe békwdé ndím boj bélyāgté bad bémpēe. Nyébude' mekan níme méesé etógnēn ahíd ámbíd. Nyéhúde' púuted á mendíb níme nyémwāgkē-te, boj nyéēdte mbinde émbáá éche édé áwēd-te.

²⁵ "Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyéwobpe mbwendé ne díse ámbíd e ebwóg, boj medyé níme méde áwēd-te médii medyé níme nyékúdné ndumbán ne ngoód. ²⁶ Nyé Befarisia, bad bé ndím bēn! Nyésébe nyéwobe mbwendé ne díse áte, káñne mbíd e ebwóg chāmpē éšān.

²⁷ "Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia, nyé bad bé medogké! Nyédii nēε sonj éche bépúbté. Ekine' áte ámbíd e ebwóg boj e' hid ne e' bōó bé ndim rí bad bōó é' lóné áwēd-te. ²⁸ Melemem nē dōo nyényínnadte á' sō é' bad nēε bad ábe bésáá boj áte nyéloné ne edogké ne mbéb.

*Dyöb dékāgsēn bemeléede
bé mbéndé ne Befarisia
(Luk 11.47-51)*

²⁹ "Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia, nyé bad bé medogké! Nyéloo' sonj é bekal-bé-e' daádān bwām, nyélonjé'-ε mebón níme bad ábe bésáá. ³⁰ Nyékag, nyéhóbe-'ε bán, 'Nzé sémbe á pónde échē ábed betaa, né sēnkēnlátēnné bō áde bēnwūú' é bekal-bé-e' daádān áte.' ³¹ Nē dēn álúmte nēn bán nyēnkweñtēn nēn bán nyébídé á mbyaa níme bad ábe béwúé' bekal-bé-e' daádān. ³² Nyékag-kōó á' sō nyémad nsón níme ábēn betaa bēmbotoédte. ³³ Nyé chén! Etōd é píi ngēn. Chán nyémwēé nkōgsen rí dū-á-muú abame? ³⁴ Né-ōó, mēlōmē nyé bekal-bé-e' daádān ne bad bé debyé-ne bemeléede. Nyéwūú donge, nyéhōmē'-ε bō á awōg. Nyéswādtéd donge e' tanjú á ndáb é mekáne. Abíní'-ε nyéyané myad ne myad. ³⁵ Awúu áde nyéwúé' é bō débēl Dyöb ákōgsēn nyé áyāle mekií mé bad ábe bésáá bésyāal ábe nyéwúu ében á nkōjsé, bootya kwééd eche Abéle awē béwúu ngēn, ápe kwééd échē Zakariyaa, mwān awē Berekaa. Zakariyaa awē nyéwúu áttnté e Ndáb-e-Dyöb ne hōm áde bēbageé mende. ³⁶ Ne mbále nlānge nyé nēn meé, enén nyonjēl chōó ékūd nkōgsen áyāle échēn kwééd ésyāal.

*Yesue adé ngol
ne bad bé Jerusalem
(Luk 13.34-35)*

³⁷ "Wóowó! A-bad bé Jerusalem, nyéwúé bekal-bé-e' daádān, nyéwūūnē'-ε bad meláá ábe Dyöb álómé! Nkénwān áte ngen ne ngen álad nyé áte nēngāne nyaá-kúb ákútanné bán, boj nyéehédeé etá! ³⁸ Nyéñone', Dyöb détedé echen ndáb, modmod éebáá-'áa áwēd-te. ³⁹ A mbále, nlānge nyé nēn meé, nyéenyínanné me díd ámpē káñj ne á pónde eche nyééhōpē bán, 'Nnam ne ane awē apedé á dñn á Sānjú.' "

24

*Mbooté mé metake
(Mak 13.1-2; Luk 21.5-6)*

¹ Ámbíd e nē, Yesue anhidé á Ndáb-e-Dyöb. Ade ákagké nē, dōo ábē bembapeε betáné mō, boj bēlāngē mō bán ánone nyaa eche bēlōó Ndáb-e-Dyöb. ² Héε Yesue ákwēntanné bō áá, "Ngāne nyényínéé ábē bwēm é' syāal nē, ne mbále, nlānge nyé nēn meé pónde épē échē aláá ké ahóg déelyāgké ámín e waáb. Bépāñtéd mésyāal áte."

³ Ánké á Ekone é Menzab ádyēē áse. Héε ábē bembapeε betáné mō wēε bēbédé bēnpen boj bēseédté mō bán, "Láá sé pónde échē nímén mekan mésyāal mébenlédté. E'chemléd é'héé bēlūméd epe échōñ ne asóg dé nkōjsé?" ⁴ Yesue antimtēn bō nēn áá, "Nyétéd pónde nēn modmod eédōgē nyé. ⁵ Bad híin bépē bán bōó bédé Ane-awē-Béwōgté. Bédōg-ke bad híin. ⁶ Nyéewōgē ngāne nzum éwanteé, nyéewōgē'-ε nzunze é nzum. Boj nyé modmod nyéénāš'. Mmēn mekan mésyāal méttāñgné ábenled, boj saké mōó mélūméd bán asóg ámáá ápe. ⁷ Alonj ahóg détyēēmēn ádííní nzum. Nkamlēn nhóg-ke rítyēēmēn nímíní. Nzaa ébe, ndōob-pe eēnāñnéd áse mebwóg ne mebwóg. ⁸ Echēn ndutul ésyāal ébē nēngāne mewε mé' sō

† 23:23 Mñnt, díl ne kúmin: bédii byaa ábē bēbēnládtáá áchám ndyééd.

níme mmwaaád áwógéé nzé ahede achyáa. ⁹ Ene pónké békòb nyé, bébe nyé á mekáá mé bad ábe békòsɛn nyé, béwúú-é nyé. Melon mésyāāl mékòs nyé áyale dín adém.

¹⁰ “Bad híin béewǎngé adúbe ámpē. Bébeé nhóg ne aníní á mekáá mé bad ábe békòs bó. Bó bèn-ne békòsɛn. ¹¹ Bekal bé’daádɔn bé metóm híin bébid, bédòg-ke ekud é bad áhíd bó. ¹² E’béb bé nlem á abum béchāgē, né-òs edange é bad híin esúd. ¹³ Bon kénéé awé ákaán mímé metake nlem kóón ne á asóg, ákùd e’sooson. ¹⁴ Mmén nkalan mí bwám tǎngene nkamlen ní Dyòb mékanléd nkònsé áte nisyāāl ábel bon melon mésyāāl méwòg. Ene pónké dós asóg dépéé.

E’bébtéd é’ mekan ábe bépē

(Mak 13.14-23; Luk 21.20-24)

¹⁵ “Nyéenyín nées ekúú é akan éche épeene e’són á’só é Dyòb ébenlédé á Ndáb-e-Dyòb á hóm áde ásáá * ngáne nkal é’daádɔn Daniele ánhǎbpē áá ébenléd. (Nyé ábe nyélláa’ mímén mekan nyésònten mós bwám.) ¹⁶ Nzé nyényíné nē, bad ábe bédé á Judeya bétóm mehelé, béke bésòm á e’kone mín. ¹⁷ Mod awé adé á nnon ní ndáb mín eétoǵné asud áke déttéd chóm éche édé mós á ndáb-te. ¹⁸ Mod awé mós-é ámpē adé á nzag-té, eéttímé ámbíd á ndáb áke déttéd sòte. ¹⁹ Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwǎntē nímé mesú. ²⁰ Nyékáanne nén bán áde abángé déttānē nyé á pónké e nkóg áde ahéb ádíí ngíne bwámbwam, ké’ é á mbwē-mé-nkóme-áte. ²¹ Áyale ndange echē ébē ene pónké ébē ndín echē eébenlédé mbéd bootya nkònsé míbootede káón ne epun é’chii. Dyamdyam nées áde déebenléd-taá ámpē mbéd. ²² Dyòb ámaá ábē e’pun é’ metake asél áte. Nzé énkémbé nē, né modmod éechongé. Bon á etútú é bad ábe ápwédé, ásel ábē e’pun áte. ²³ Ene pónké nzé mod alánggé nyé áá, ‘Nyénone’, Ane-awé-Béwǎgté mós nén’ káa áá, ‘Móníníí, nyéedúbpé’. ²⁴ Áyale bad híin bébidé’ ábe békálé metóm nén bán, bós bédé Ane awé Dyòb Áwǎgté. Bekal bé’daádɔn bé metóm ámpē bēbid. Bēbelé menyáké mé ngíne, bēlúmtē-é e’chemléd híin. Bēbel nén ábel bon bédog káónne bad ábe Dyòb ápwédé, nzé nzii edé ádog bó. ²⁵ Nyénone’, nláŋge nyé nímén mekan á’só é’ pónké. ²⁶ Né-òs nzé bad bēlánggé nyé nén bán, ‘Nyénone’ adé á ehyáŋge’, nyéekáŋ awed. Káa nzé bēlánggé nyé bán, ‘Nyénone’, adé á ton-tē hén, nyéedúbpé’. ²⁷ Epe éche Mwán-a-Moonyon ébē melemlen nēngáne emwēdmwēd étóméé á akuu ne á mbāŋ. ²⁸ Ké héé wée ndim mbāgkē dós benhǎgnoné bēladnéé.

Epe é Mwán-a-Moonyon

ne asóg dé nkònsé

(Mak 13.24-27; Luk 21.25-28)

²⁹ “Ade pónké e ndange ne étómmē tómén, etondéé ákwē ehíntén, ngón-ne esóg apen. Betintine bēbid ámín, bēhūn áse, ngíne-é éche édé ámín énáǵnéd á e’dii. ³⁰ Ene pónké dós nyényínnē nées e’chemléd é’ Mwán-a-Moonyon é’bídé ámín. Hē dós metúmbé mé nkònsé mésyāāl mébootédé achii ne mbwóg. Bad bényín nées Mwán-a-Moonyon áhúé’ é á mbag mín, ne ngum, ne ehúmé ésyāāl. ³¹ Esaád é elon émbáá éwǎgnéd. Ene pónké álom éche ángel á metóŋgé mé nkònsé mésyāāl méníin, álad ábē bad áte ábe Dyòb ápwédé, bootya atóŋgé dé nkònsé ahóg ápe ádíiníí.

³² “Nyétéd elánsén wée alín á ngəl. Nzé ngen ébóótédé byaá békòsɛl abided, nyébele nyébíí bán nchoŋ rídé benben. ³³ Melemlen nzé nyényíné mímén mekan mésyāāl mébenlad, nyébíí nén bán, Mwán-a-Moonyon akwogé ape, † adé-é benben. ³⁴ Ne mbále, nláŋge nyé nén meé, enén nyongel e bad éemaá’é káón né nímén mekan mésyāāl mébenlédé. ³⁵ Nkonj mí mín ne nkònsé bēmaá, bon ábēm e’yale bēbē abé ne abé.

Modmod eebíí’ é epun

éche Mwán-a-Moonyon ápéé

(Mak 13.32-37; Luk 17.26-30, 34-36)

³⁶ “Modmod eebíí’ é epun pen ké’ é pónké echē nímén mam mébenlédé. Ké ángel éche édé ámín eebíí’ é, ké mwán ámpē eebíí’ é. ‡ Titéé mwēmpen mós abíí pónké eche nímén mekan mébenlédé. ³⁷ Melemlen ngáne émbēé á pónké eche Noa, né dós ébēe pónké echē Mwán-a-Moonyon ápéé. ³⁸ Áyale á pónké eched, byánán mendíb mé mbúú mélón á nkònsé-te bad bédýágé áá bwēm, bémwǎg-ke, bebaád ne baachóm bēwǎŋne, káón ne mbwē níme Noa áslé á bōle é’mbáá-te. ³⁹ Bēnkémbíí’ é dyam áde ábenlad, káón ne pónké eche mendíb mé mbúú mélónné, méhóod-te bó. Melemlen nē dós ébenlédé á pónké echē Mwán-a-Moonyon ápéé. ⁴⁰ Bad bébe bēbelé nsón á nzag-té, Dyòb átéd nhóg, átédé aníníí. ⁴¹ Bebaád bébe békógé medýé, Dyòb átéd nhóg, áchenē aníníí. ⁴² Né-òs nyétéd pónké áyale nyéebíí’ é epun éche awen Sǎngwéé ápéé ámpē. ⁴³ Bon nyébíí nén bán, nzé nwóó-ndáb abyéé’ áá pónké eche nchíb

* **24:15** Hóm áde ásáá: ádíí hóm áde bēbagé Dyòb edúbé ne wée bad béndubēé bán, Edaádɔn éche Esaá édé. † **24:33** Mwán-a-Moonyon akwogé ape káa pónké ekwogé ape. ‡ **24:36** Ké mwán-ne ámpē eebíí’ é: donge á kálag déewóó’ é abén e’yale.

ápéé nkuu, né ádyéé epin áñon ndáb. Né enkémwaa áá nchíb ábóo mó ndáb. ⁴⁴ Né-óó nyémpé nyétánngéné mbonşén abé, áyále Mwán-a-Moonyonj ápé á pónké eché nyéekamţeneé.

Mbáledé a bwám ne mbáledé a mbé
(Luk 12.41-48)

⁴⁵ “Né-óó, nyé mod té ábē nēe mbáledé awē awóó debyéé, awē abele-’e mam nīme eche sánj álánge mó áá abel. Mó adé mbáledé awē eche sánj ábánné áá ákamlen bembáledé ábíníí, anyín-ne nén áá békúdé echab ndyééd pónké eché etánngéné. ⁴⁶ Nnam mébē ne ane mbáledé awē eche sánj áhūū’ē, bonj atán nēngáne ábeléé mam nīme ányágtēnné mó. ⁴⁷ Ne mbále nlanje nyé nén meé, ane mbáledé eche sánj ábané bwēm é’syáal ábe áwóó áwe mekáá áá ákamlan. ⁴⁸ Bonj nze ane mbáledé adé mbáledé a mbé, bonj áhóbé áwe nlem-té áá, ‘Ebēm áte bonj echem sánj áhūū.’ ⁴⁹ Né-óó aboótédé ábíníí bembáledé ábe bédé áse eché awanen, ádyág bwēm, ámwág-ke mīm ne be-mmwé-mīme. ⁵⁰ Bonj ane mbáledé eche sánj áhūū epun éche éewēmtēneé ne á pónké eché énkémbíí’ē áá áhūū. ⁵¹ Ane mbáledé eche sánj ákōgsēn mó hēén. Akōgsēn mó melemlen ngáne ánkōgsēnné bedog-badé, áhed dō-’áá áchyéé’ē bonj ádyág-ke mesonj á nsal.”

25

Ngan e ngondéré dyóm

¹ Yesue ambenléd ngan empée, áhōbē nén áá, “Pónké eche Mwán-a-Moonyonj ápéé, nkamlen mī mīn mébēē nēngáne ngondéré dyóm éche éntéd ábab e’trúkánj áke dé asin mod awē akude sámbé áke délyáged mó. ² Atínté eché ngondéré dyóm, étáan émbē eyókéí, étáan-ne énwōnj debyéé. ³ Abe bēmbē eyókéí bēnwālē e’trúkánj bonj bēnkēnwālēé dyóg dé etrúkánj áde ákwōgnédé. ⁴ Bonj ábe bēnwōnj debyéé bēnwālē ábab e’trúkánj ne dyóg démpēe á é’píd te. ⁵ Mod awē akudé’áá sámbé enkēnkobéé ape, né-óó e’chá é’tágté’áá bō, békūn-ne. ⁶ Melúde mé nkuu dōo esaad ébídé bán, ‘Mod awē akude sámbé mó ahúe’ nén! Nyéhyag-koó nyétán mó.’ ⁷ Dōo eché ngondéré dyóm ésyánge áse, échágéd ábab e’trúkánj. ⁸ Héé eché ébédé eyókéí élanje eché énwōnj debyéé bán, ‘Nyéwōngēn se ádēn dyóg dé etrúkánj áyále e’trúkánj ábēd é’dímme.’ ⁹ Ngondéré eché énwōnj debyéé entimtén bō nén bán, ‘Aáy! Dyóg áde séwóó déekwogké syānē moosyáal. Nyéke nyéchan ádēn wēe bésómé.’ ¹⁰ Né-óó, ngondéré ché énkē dyóg dé etrúkánj achan. Ade békíí nē, dōo mod awē akude sámbé ápédé. Eché ngondéré é debyéé étáan eché émbē mbonşén bōóbō bēnkē bésól á ndáb e ngande e’wōngé bédīb-pe ekob. ¹¹ Ambid e pónké dōo échíníí ngondéré épédé bonj bélébpé bán, ‘A-Sánj dibnéd sé ekob!’ ¹² Dōo mod awē akude sámbé átímtanné bō áá, ‘Ne mbále, nlanje nyé nén meé meebíí’é nyé.’ ¹³ Héé Yesue ásógtéé ene ngan nén áá, “Nyétéd pónké áyále nyéebíí’é pónké eche Mwán-a-Moonyonj ápéé.”

*Ngan e bembáledé beládn
ábe bényágnédte ngáb*
(Luk 19.11-27)

¹⁴ Yesue ambád ámpé áá, “Ene pónké nkamlen mīmīn mébē nēngáne mod nhóg awē anlédé eke ake, bonj achélé ábē bembáledé alyóg eche ngáb awáb mekáá. ¹⁵ Ambē bō mod té tǎngene eché ngude. Ambē nhóg e’kálé é’ kábpe é’táan, ábe aníníí e’kálé é’be, ábe-’e aníníí ekalé ehóg. Amaá-’áá bō abe bonj ákag. ¹⁶ Mbáledé awē ankūd e’kálé é’táan antéd mīmē melemlen mé pónké áke akábén nyongé, ákudé’ e’kálé é’táan bēmpēe nēe nsyán. ¹⁷ Awē mómpē ankūd e’kálé é’be ambēl melemlen ákūd-te e’kálé bēmpēe é’be nēe nsyán. ¹⁸ Bonj mbáledé awē ankūd ekalé ehóg anké echóg alim, atéd nīmē moné nīme awē sánjwéé ámbéé mó, ákóó mó áwēd-te.

¹⁹ “Etūn é pónké ámbíd enē, sánjwéé awē ábē bembáledé anhūū, bōóbōo belúmtén áte ngáne bō mod téé ábénlédé mīmē moné. ²⁰ Mbáledé awē ámbéé e’kálé é’ kábpe é’táan ampé wēe eche sánj, áhōbē nén áá, ‘A-Sánj, wembē me e’kálé é’táan ábe ménkábēnnē nyongé bonj ríkud e’kálé é’táan bēmpēe nēe nsyán, móómén.’ ²¹ Dōo eche sánj élanje mó áá, ‘Nē ábóó, edíí mbáledé a bwám, edé mod a mbále, ebélé bwám. Ngáne éhélé nsongé rísad alyáged, mébē wē nsongé ríabá alyáged. Hyág-kó, déwóg menyínje.’

²² “Mbáledé awē bēmbéé e’kálé é’ kábpe é’be mó-’e ampé, áhōbē nén áá, ‘A-Sánj, wembē me e’kálé é’be ábē ménkábēnnē nyongé bonj ríkud e’kálé é’be bēmpēe nēe nsyán, móómén.’ ²³ Dōo echab sánj álánje mómpē áá, ‘Ebelé dyam áde ábóó, edíí mbáledé a bwám. Ngáne éhélé nsongé rísad alyáged, mébē wē nsongé ríabá alyáged. Hyág-kó, déwóg menyínje.’ ²⁴ Dōo ane-’e awē bēmbéé ekalé é kábpe ehóg ápédé bonj áhōbē nén áá, ‘A-Sánj, mbíí meé edíí mod awē alélé áte. Ehúde’ wēe wēewēnéé, épādē-’e wēe wēesobéé. ²⁵ Menwóg mbwóg, né-óó, menké mīmōn moné alíme á ndoáb-tē. Mīmōn moné móo rídé, mó-’e wē mēn.’

²⁶ “Héé echab sánj álánje mó áá ‘A-ebébtéd ne ewōmwōm e mbáledé! Wembíí wēé ndíí mod awē ahúde’ wēe éwēnéé, wēé mpáde-’e wēe méesobéé. ²⁷ Cheé-óó énkánj bonj weehéde

nímēm mənē á ndáb eche békongéé mənē ábel nēn á ehúu échēm rítān nēe ríchyáá mənē mémpēe ámín? 28 Dóo ane mod álāngéé bembalede bémpēe áá, 'Nyékoben mó mímē mənē nyébe wée mod awé awóó e'kálé é' kábpe dyóm. 29 Kéngéé awé awóó, Dyób débād mós abe, ábūd-te awónj bwāmbwam. Bonj ane awé mós-é eewóó, Dyób dékóbén mós káájne mwāmpín awé awóó. 30 Né-óó anén mbalede awé eésé dyam dé abenled, bébwēm mós á ebwóg-te, á ehíntén-té. Ahed-táá áchyéé'é, ádyág-ke mesonj á nsəl.' "

Mbakú e asóg

31 Yesue ambád ahób ámpē áá, "A pónde échē Mwān-a-Moonyonj ápēé nēe kāj ne ángel é Dyób ésyāál ádyéé á atii dé nkamlēn ákáád bad. 32 Bad bésyāál a nkónsē bēladén áte awé e'só. Ene pónde ákab bós áte monje mébe melemlēn nāngāne nnōn-a-mbód ákabéé éche mbód áte, ábānē rídyonj ní mbód pēd póg, ábānē-é tón é mbód échíníí epēd. 33 Nē dóo ene kāj ébanéé bad ábe bésáá á ekáá émbáá, ábānē-é bad ábe bésáá á ekáá é emwed. 34 Ade nēn débenlédté, álāá bad ábe bédé mós á ekáá émbáá áá, 'Nyéhyag, nyé bad ábe echem Sāj ánámte! Nyéhye nyékob nnam mé nkamlēn ní Dyób nime ábónséné nyé bootya pónde eche áhágé nkónsē. 35 Nyéékūd nímén nnam áyāle áde nzaa ékóbé me, nyémbéé me chóm éche méndyēē. Ade píd ékóbé me nyénhé me mendíb mémwē. Ade mpédé-é nken, nyénkób me bwām. 36 Ade ménkénwónj' é chóm éche ríwáá'é, nyémbé me mbóté. Ade ménkéndyē' é bwām, nyéntogén me. Ade níbédé-é á mbwóg, nyénhyé me anōn.' 37 Héé bad ábe bésáá békwenténne mós bán, 'A-Sāj pónde ehéé sénnýinnē we ne nzaa bonj sébē we ndyééd, káa áde píd ékóbé we bonj sébē we mendíb? 38 Pónde ehéé-áá sénnýinnē we bonj sékób we nken áwed mendáb, k'é sébē we mbóté áde wéewóó' é chóm éche éhágkē? 39 Pónde ehéé wénkéndyē' é bwām, bonj sétógēn we, k'é-é séhyē sénōn we áde édíí á mbwóg? 40 Héé ene kāj étimtanné bós áá, 'Ne mbále, nlānge nyé meé, pónde k'é ehéé échē nyémbenlé nē ne mwānned k'é ahéé, k'é awé eésé etógnēn, né meé nyémbeléé.'

41 "Hé-áá álāá' é bad ábe bédé mós á ekáá é emwed áá, 'Nyésyāá me á díd-te, nyé ábe nyékudé nkógsen ní Dyób. Nyékag á dū-á-muú nime méédímē', nime Dyób ábónséné áyāl e Devalē ne éche ángel. 42 Nzaa ewagé'áá me bonj nyénkēmbáá me chóm éche rídyágkē. Ade píd énkóbpē me, nyénkēháá me mendíb. 43 Mbédé nken, bonj nyénkénkobpē me áwen mendáb. Ade ménkénwónjé chóm éche ríwáá'é, nyénkēmbáá me mbóté. Ade ménkéndyē' é bwām, mbé-é á mbwóg nyéētógne'áá me.' 44 Hé dóo békwenténne mós bán, 'A-Sāj, pónde ehéé sénnýinnē nēe nzaa, k'é é píd ékóbé we, k'é é nēe édíí nken, k'é é áde wéewóó' é chóm éche éwáá'é, k'é é áde ékonléé, k'é é édíí á mbwóg bonj séewónjēne we?' 45 Héé ene kāj étimtanné bós áá, 'Ne mbále, nlānge nyé meé, pónde k'é ehéé échē nyénkénwónjénnē ábēn bad k'é ahéé awé eebéde etógnēn, me-éé nyénkénwónjénnē.' 46 Abén bós-áá békē ákud nkógsen nime méemaá'. Bad ábe bésáá-é békē á alongé áde déemaá'."

26

Bad bémáád bé Israél

béhágke Yesue áwúu mós

(Mak 14.1-2; Luk 22.1-2; Jon 11.45-53)

1 Ade Yesue ámáá nímē mam mésyāál ayáged, dóo álāngéé ábē bembapēe áá, 2 "Nyébíí nēn bán, ámbíd e e'pun é'be Ngande e Nnyíme-ámín ébē. Echē epun dóo bēbéé Mwān-a-Moonyonj á mekáá mé bad ábe bēbóm mós á awóg." 3 Bepriše bémááá ne bad bémááá bé dyad bēmbóm á ndáb wée Kaifase, priše ambáámáá. 4 Ahed dóo bēbélé'áá ntií ákób Yesue á mesóm-té, áwúu mós. 5 Bonj bēnhōb bán, "Deébēlē nē á mbwē ní ngande, áyāle nēn bad bēpēén epuutéd."

Mmwáád nhóg awógté

Yesue á dyad á Betani

(Mak 14.3-9; Jon 12.1-8)

6 Yesue ambé á Betani á ndáb wée Simōne awé akékolé nkolē me melonj. 7 Ade ádyágkē ndyééd nē, dóo mmwáád nhóg ápédé áwē ne apom á dyóg dé elod é bwām áde dénlē nkun, ásyóg mós dós á nló. 8 Nēe ábē bembapēe bényíné nē, bēnlīn, bésēdté-é bánken, "Cheé ékáá bonj anén mmwáád ábēbtē, enén nyāa e dyóg? 9 Béhélé'áá se bésóm ádén dyóg nkun mbáá, bēwónjén betóótókē bé bad." 10 Yesue ambíí mam nime ábē bembapēe bēhóbé'áá. Né-óó anláá bós áá, "Cheé nyétagtéé anén mmwáád? Dyam áde ábénlé me átómténé abonj. 11 Betóótókē bé bad bēbē ne nyé pónde ésyāál, bonj me pēn méebáá ne nyé pónde ésyāál. 12 Ásyóg me ádén dyóg á nló ábónsēn me áyāle nime nímēm. 13 Ne mbále, nlānge nyé nēn meé k'éhéé áde nímén nkalanj ní bwām mékanlédté nkónsē áte rísyāál, bēhōb dyam áde anén mmwáád ábélé, ákamtēn mós."

*Judas akwënténé Yesue asóm**(Mak 14.10-11; Luk 22.3-6)*

¹⁴ Ambíd e nê, mbapεε nhóg átínté e dyóm ne bébe ábe Yesue, awé béchágé'áá bán, Judas Iskariode anké beprise bémháá atán. ¹⁵ Héé ásedtée bó aá, "Cheé nyébéé me nzé mbagé Yesue áwen mekáá ábel nyékób mós?" Dóo bétóó móom mé kábpe meláán boŋ bébágé mós. ¹⁶ Bootya ene pónéd dóo ábótédé nzii ahed ásom mós áwáb.

*Yesue ne ábē bembapεε bétómté**Ngande e Nnyime ámín**(Mak 14.12-21; Luk 22.7-13, 21-23; Jón 13.21-30)*

¹⁷ Bóob-póó, pónéd e Ngande e Ewele-é-Ngên empž. A epun é'só é ngande, bembapεε ábē Yesue béntán mós, bésedtē mós bánken, "Héé wédangé wée séhoŋsen we ndyééd e Nnyime-ámín?" ¹⁸ Dóo Yesue álóméé bós á dyad-té wée mod nhóg aá, beláa mós bán meléede áhóbé nén aá, "Echem pónéd emaa ape. Awóŋ ndáb dóo syáábé ábēm bembapεε sádyēē ndyééd e ngande e Nnyime-ámín." ¹⁹ Né-óó bembapεε bēmbēl ngáne Yesue anlāá' é bós, bēmboŋsén-ne ndyééd e Ngande e Nnyime-ámín. ²⁰ Ene ngukél Yesue ne ábē bembapεε bēndyéé áse, bēdyág ene ndyééd. ²¹ A ndyééd mún wē, dóo Yesue álāngéé bós aá, "Ne mbále, nlānge nyé nén meé nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekoyí." ²² Nén dēnwógēd bembapεε ndutul bwámbwam. Bēmbootéd mós aseded nhóg ámbíd aníní, bán, "A-Sán, ndúbpe meé saké me." ²³ Dóo Yesue átimtanné bós aá, "Mod awé súmō sētōdé ewele á díse-té atōde ahóg móššóm me. ²⁴ Mwán-a-Moonyonj áwē ngáne éténlédé, boŋ medim ne ane mod awé ášóm mós. Ebágé'áá bwám ne ane mod nze bēnkéntagen mós achyáa." ²⁵ Héé Judas awé ankwentén Yesue asóm ásedtēé mós aá, "A-meléed, me-ye?" Héé Yesue átimtanné mós aá, "Ngáne éhóbé."

*Ndyéed e Sāngú**(Mak 14.22-26; Luk 22.14-20; 1 Kōr 11.23-25)*

²⁶ Ade bēdyáké ndyééd nē, dóo Yesue átédé ewele, ášāgnān Dyób, boŋ akabtaád áte, ábágé ábē bembapεε áhóbē nén aá, "Nyékob, nyédyé, echem yál nén." ²⁷ Ambíd e nê, antéd mbwendé mím, ášāgnān Dyób, ábágé bós, boŋ áhóbē nén aá, "Nyé moosyáál nyémwē. ²⁸ Mmēm mekií māmén. Mmén mekií médíí melé mékōšlē. Mmén mekií méšyógkē á nló mím bad híin, ábel nén Dyób álagsen bós mbéb. ²⁹ Nlānge nyé nén meé, méemwáá mímén mím ámpē kááŋ ne epun éche mémwēé mós ekóšlē ne nyé á nkamlen nímé echem Sán." ³⁰ Bēnkōn nkāngé mé nsāgnen. Néé bémáá akón, bēnké á Ekone é menzab.

*Yesue áhóbé ngáne**Petro ábāngē mós áyāl**(Mak 14.27-31; Luk 22.31-34; Jón 13.36-38)*

³¹ Ade bēpédé á ekone mún, dóo Yesue álāngéé ábē bembapεε aá, "Nkuu nén dēn, nyé baasyáál nyēēnyágéd, nyétēdé me. Nyēēnyágéd, áyāle dyam áde ébenléd ne me. Éténlédé nén bán, 'Mēwúú nnān-a-mbód, éche mbód ésyáál epāntéd áte. ³² Boŋ ádé echem Sán ápuúdté me, mēké á'só á Galilia, áwed-taá nyétānnē me.' " ³³ Ade Yesue ámáá áhób nē, dóo Petro áhóbéé aá, "Ké moosyáál ambāŋ we áyāl, me pen méetēdéé we mbéb." ³⁴ Dóo Yesue átimtanné mós aá, "A-Petro, rílaa we meé, nchóm-a-kúb adéhób aá mó'tōo' nkuu nén, wēbāŋ me áyāl ngen éláán." ³⁵ Dóo Petro ábádtēé mós áte aá, "Ké nkāŋ mós bēšlēé me, méebāngé we áyāl mbéb." Ábiníí bembapεε bēsyáál bōmpē bēnhōb melemlen.

*Yesue akánné á Getsemani**(Mak 14.32-42; Luk 22.39-46)*

³⁶ Ambíd e nê, Yesue ne ábē bembapεε bēnké á abwóg á hóm áde béchágé'áá bán Getsemani. Ade bēpédé, Yesue anlāá bós aá bēdyéé áhed, aá mós-é móšidte' á'só, akáne. ³⁷ Ade ákagké, ankéén Petro ne bán ábe Zebēdie bébe. Ndānge ne metake híin bēbédé mós á nlém-té. ³⁸ Dóo álāngéé bós aá, "Ndānge echē edé me á nlém ehele-se ewúú me. Nyélyāg hén, nyédyēen me epin." ³⁹ Dóo Yesue ásídté á'só ámpē boŋ ábwēmē yál áse. Ankúdén áse, akánné aá, "A-Tē, nzé ébóŋnédeé we, ekóbén me mímén metuné. Boŋ ké nē, bēl ngáne ébóŋnédeé we, saké ngáne ébóŋnédeé me." ⁴⁰ Ade ámáá akáne, antím ámbíd wée ábē bembapεε beláán. Antán néé békúneé, boŋ álāngē Petro aá, "Cheé ekáá boŋ nyéēhele awesen ádyēen me epin ké háwa póg? ⁴¹ Nyédyēen epin, nyékānne ábel nén Dyób déemwāg-se mekáŋsen mépiinéd nyé. Nlém ndás, boŋ ekob é yál edé mbwóg." ⁴² Yesue anke akáne ámpē, áhóbē nén, aá, "A-Tē, nzé edé nén bán, weéhēlē-se ekōben me mímén nted mé metuné, ésebān mpémé mós, ébel ngáne ébóŋnédeé we." ⁴³ Néé átimé ámbíd ámpē, antán néé ábē bembapεε bēdíí békúneé áyāle e'chá bēmbē bós á díd bwámbwam. ⁴⁴ Yesue antím ámbíd á mekáne ámpē ngen éche élónténe éláán, áhóbē melemlen mé e'yale. ⁴⁵ Héé dóo Yesue átimé ámbíd ámpē wée ábē bembapεε, boŋ álāngē bós aá, "Nyélyāgé nyékúne", nyékómme-é nyé áte-ye? Nyēnōne',

póndé-'áá epedé nén eche bébéé Mwän-a-Moonyon á mekáá mé bad bé mbéb. ⁴⁶ Nyépáde áse dékag. Nyénəne', mod awé akií me ntúré mó ahúe' nén."

Békóbe Yesue

(Mak 14.43-50; Luk 22.47-53; Jón 18.3-12)

⁴⁷ Ehób éepedéé Yesue amaa á nsal bon Judase ápag. Judase, mbapere nhóg áfinté e bempapere dyóm-ne-bébe ábe Yesue, ampě ne amute áde dénwalé nkwaté ne mbid. Beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel hóó bēnlóm ábē bad. ⁴⁸ Ntúré awé Yesue amad bó e'chemléd abe áá, "Kézzéé awé mhēē tāl, né mod awé nyéhedeé mōne, nyékób mō." ⁴⁹ Néé Judase ápedé pēēn, atóm-me wée Yesue, álélēd mō áá, "A-meléed, nsar mbē ne we." Ahé-'e mō tāl. ⁵⁰ Yesue antimtén mō áá, "Amúē, wéebeléé chóm éche éhyédé abel-ε?"* Hē dōo ábē bad bésidté á'sō, bon békóbe' Yesue, bēwéd-te mō acháá. ⁵¹ Hē dōo mod nhóg áfinté e bad ábe bémbē ne Yesue ádoló nkwaté á abám, néé átómté mō bon asél-le ntān awé prise ambaámbáa etú. ⁵² Dōo Yesue álanjéé ane mod áá, "Timéd nūon nkwaté á abám. Kézzéé awé awanne nkwaté, nkwaté mō bēwūēne mō. ⁵³ Weebii' é nén wēé nze nhēdné echem Sān nwōngen, wēé né ábwōg-ábwōg, álómē me e'chon ne e'chon é ángel áwōngen me-ye? ⁵⁴ Bon nze mbelé nē, né chán-nō kálag e Dyób eche éhóbé nén áá, nén átāngéné abenléd élonne?" ⁵⁵ Héé Yesue álanjéé áde amute áá, "Nchib mōo ridí awé nyéhyédé akób ne mbid ne nkwaté-ye? Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyób, r'iyagte bad, bon nyéekóbe me. ⁵⁶ Bon nímén mésyāál mébēnlédé álóned mam nime bekal bé dáəđəñ bétélé á kálag e Dyób." Hē dōo bempapere bésyāál bétédte mō, bon bétómé mehélé.

Bépiéne' Yesue á kóte

(Mak 14.53-65; Luk 22.54-55, 63-71; Jón 18.13-14, 19-24)

⁵⁷ Hē dōo bad ábe bēnkób Yesue békééne' mō á ndáb wée Kaifase awé ambé Prise Ambáámbáa. Ahed dōo bemelēde bé mbéndé ne bad bémbáá bé Israel bémpēe bēnladénné áte. ⁵⁸ Ade békēene' Yesue nē, Petro ahidé'áá mō ámbid mwā etún kááj bépe nchiiten ne eyáde éche Kaifase. Néé ápedé áhed ansól á eyáde-té, ádyē áse ne benon bé Ndáb-e-Dyób, ábel nén ányín ngáne nkáásé nime Yesue mēsōgkē. ⁵⁹ Bōob-pōó, beprise bémbáá ne bad bé káánsel bésyāál bēhédé'áá bad ábe bēbid mbón é metóm á nló wēé Yesue ábel nén bēwúu mō. ⁶⁰ Ké nēngáne ekud é bad énhye' mbón é metóm abid áwe nló, bēnkēnkóbēnné mō awusé ké ahóg. Kááj ne á asóg, dōo mbón ébe ébidé, éhóbē nén bán, ⁶¹ "Anén mod anhób áá, mōhale mōbōótéd Ndáb-e-Dyób áá mólōn-'e chō ámbid ámpē áfinté e e'pun éláán." ⁶² Ade Prise Ambáámbáa éwógé nē, dōo átyéémé ámín bon ásedté Yesue ááken, "Weewóó' é dyamdyam áhób tāngene dyam áde ábén bad bēhóbé we á yāl-ε?" ⁶³ Bon Yesue enkēnkadénné mō. Hē dōo Prise Ambáámbáa álanjéé mō ámpē áá, "Ne melé á dín á Dyób áde áde á alonjé, láá sé mbále, we-ε éde Ane-awé-Béwōgté, Mwän á Dyób-ε?" ⁶⁴ Hē dōo Yesue ákwentanné mō áá, "Ngáne éhóbé." Yesue ámbád-te ámpē áá, "Á mbále, nlanje nyé nén meé bootya enén póndé, nyéēnyín néé Mwän-a-Moonyon ádyéé á ekáá émbáá é Dyób a Ngum. Nyéēnyín-ne néé ádyéé á mbag mín, ásude' á nkōjse." ⁶⁵ Dōo Prise Ambáámbáa ányábé mbóté álúmed nén áá mólíi, bon álangē bad bé kóte áá, "Asyáá Dyób! Mbón éhéé émpēe déhédeé? Nyé baásyāál nyéwógé bōob ngáne ásyáá Dyób!" ⁶⁶ Dōo ásedté bō ááken, "Chán nyéwémtné?" Héé bēkwénténé bán, "Akwedé nkáá, átāngéné-'e awé." ⁶⁷ Dōo donje á bad bēbōótédé mō meléed asobted á'sō, bēbōmē-'e mō. Abíníi-'e bēbōmē mō mebén, ⁶⁸ bēhóbé-'e bán, "A-mod awé ahóbé áá mōo módé Krístāe, láá-'e sé mod awé abōmē we."

Petro abáá Yesue áyāl

(Mak 14.66-72; Luk 22.56-62; Jón 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Ene póndé Petro andyēé áse á eyáde é kóte-té. Hē dōo ngōndére e mbaledé póg épédé áwe, bon éhóbé áá, "Wē nén, edé nhóg awé awōjné'áá Yesue, ane mod awé abidé á mbwōg e Galilia." ⁷⁰ Bon Petro antān á'sō wēé ábē bad bésyāál, ákwentén áá, "Meebii' é dyam áde éhóbéé." ⁷¹ Ade ámáá ahób nē, antīm á mmwe mé eyáde é kóte. Ahed dōo mbaledé a ngōndére ámpēe ányiné mō, bon álangē bad ábe bēbédé áhed áá, "Anén mod abédé ne Yesue, mod á dyad á Nazaret." ⁷² Bon Petro antān ámpē, áhóbé nén áá, "Mmwág melé nén meé meebii' é me ane mod." ⁷³ Eebeméé áte, bad ábe bentyēem áhed bēmpě wēé Petro, bon bēhóbé nén bán, "Etāa ngēn, edé nhóg awé ahidé'áá ane mod. Mbwédé e ehób echón epanle we áte, nén ébidé á mbwōg e Galilia." ⁷⁴ Dōo Petro ámwākē melé áá, "Dyób ákōgsen me nze nkale metóm! Meebii' é ane mod!" Ade ámáá ahób nē hóbén, nchóm-a-kúb antón. ⁷⁵ Dōo Petro ákámtné ehób éche Yesue ánlā'á' é mō áá, "Nchóm-a-kúb adéhób áá mótōo', wēbān me áyāl ngen éláán." Dōo Petro ábidé á ébwōg-te, bon ábānlé awé. Anchií bwāmbwam.

* 26:50 Amúē, wéebeléé chóm éche éhyédé abel-ε? Káa, Amúē, cheé éhyédé abel hén?

27

*Békééné Yesue wée Paylede**(Mak 15.1; Luk 23.1-2; Jón 18.28-32)*

¹ Née bín é'sàngé sàngén, beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bésyāal bébootéd Yesue ahage ngáne béwūú' é mō. ² Bēnhanj mō, bébāg-ke mō á mekáá wée Paylede awé kǎn e alonj á Roma émbanéé áá ákamlan bad bé mbwóg e Judeya á pónde eched.

*Kwééd eche Judase**(Mbel 1.18-19)*

³ Ade Judase, ntúré awé Yesue ányiné nén áá kóte ebage mbakú nén bán béwúu Yesue, ambé ngol ne awusé áde ábélé. Nē dēnkǎn, antéd móom mé kábpe meláán níme beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bémbéé mō, áke átímtéd bō ámbíd. ⁴ Anhǎb áá, "Mhélé mbéé áke mod ntúré awé eébele dyamdyam, awé béwūú-'áá bōob ngén." Dōo bétímtanné mō bán, "Cheé séwóó ábel ne nē? Nē ánoone we." ⁵ Née Judase áwogé nē, ambwémé bō nímé móom mé kábpe meláán áse wée bémbēē á Ndáb-e-Dyōb. Née ámáá abwém, ambíd áke ápan yál. ⁶ Beprise bémbáá bénlád nímé mōné áte, béhǎbē nén bán, "Mmén mōné rídú mōné mé ebēn. Né-óó, mbéndé eébageé kunze nén bán déladten nímén mōné ne mōné rí Ndáb-e-Dyōb." ⁷ Ade bémbáá ahagten tǎngene nímé mōné, béntéd mō, béchanen etúú éche ébédé etúú é mod nhóg awé atumé'áá mbeé. Bēnchan chō, álime beken. ⁸ Nē dōo ákásá bonj kǎn ne' chii, béchagé éché etúú bán, Etúú é Mekii. ⁹ Nén, dēmbenléd áloned e'yale ábe nkal é'dáádǎn Jeremayaa ánhǎbpē áá, "Bétéd móom mé kábpe meláán níme rídé nsonjé ní mōné níme donje á bad bé Israel bēnkwenténné asábe áwe nló, ¹⁰ bébēnléd áchanen etúú éche ntumé-mbeé. Nén dōo Dyōb dénlāá' é me áá, mbel."

*Paylede akáádté Yesue**(Mak 15.2-5; Luk 23.3-5; Jón 18.33-38)*

¹¹ Enén pónde-óó Yesue antyéém á nkáásé á'sō wée Paylede awé akámlánnáá mbwóg e Juda. Paylede ansédéd mō áá, "Wée edé kǎn e bad bé Israel-é?" Yesue antímtén mō áá, "Ngáne éhǎbē." ¹² Bonj áde beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bénhǎbpē mō mam áyál, enkēnhǎbpē dyamdyam. ¹³ Né-óó Paylede ansédéd mō ááken, "Weewógéé nímén mam mésyāal níme ábén bad béhǎbēé we áyál-é?" ¹⁴ Bonj ké nē, Yesue enkēnhǎbpē ké eyale, nē-é dēnkōméd Paylede yál áte bwámbwam.

*Mbakú e kwééd eche Yesue**(Mak 15.6-15; Luk 23.13-25; Jón 18.39-19.16)*

¹⁵ Bōob-pōó, mwé téé nzé Ngande e Nnyíme-ámín empé, Paylede ammentén mod á mbwog nhóg ábided á mbwog. Ane mod abagé'áá mod ké ahéé awé bad bé dyad bémpwédte. ¹⁶ Ene pónde mod á mbwog nhóg ambé awé béchogé'áá bán Barabase. Ane mod ambyéén bwámbwam áyale e'bébtéd é' mekan ábe ábélé'áá. ¹⁷ Né-óó áde ndun e mod éladné áte á ndáb wée Paylede, ansédéd bō áá, "Nzé-módé nyéhedeé bán mbided, Barabase ké' é Yesue awé béchogéé bán Krístáa?" ¹⁸ Ambel nén áyale ambii bwám áá prise ambáá ne baámbáá bébágé Yesue áwe mekáá áyale kónji embé bō áte. ¹⁹ Ade Paylede ádyéé á atii wée ákáádté'áá bad, mwaád anlómé mō nsál áá, "Weewóó dyamdyam ábel ne mbakú eche ane mod awé eébele dyamdyam, áyale nnángé mō nló nkuu níme rítómé nén níme rítágté me bwámbwam." ²⁰ Beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bénsál ábē bad áte nén bán beláa Paylede ábided dásō Barabase bonj ábe mbakú nén béwúu Yesue. ²¹ Né-óó, áde Paylede ásedté ábē bad áá, "Áyale ábén bad bébe, ahéé nyéhedeé bán, mbided?" Bō moosyáal bēnkwentén bán, "Barabase!" ²² Dōo Paylede ásedtéé bō ámpé áá, "Chán-nō nyéhedeé bōob bán mbel ne Yesue awé béchogéé bán Krístáa?" Dōo bēkwentanné bán, "Béhome mō á awog!" ²³ Héé Paylede ásedtéé bō ámpé áá, "Áyale chán? Ebébtéd éhéé ábélé?" Bonj bēnnabé abón bán, "Bomé mō á awog." ²⁴ Ade Paylede ányiné áá mósǎhēlē se mósǎhǎnlén ábē bad mewēmten tǎngene mbakú eche Yesue, ábán nén áá, ábē bad bépepe'ne' mpuutéé, dōo átédé mendíb bonj áwobpé mekáá áwab e'so, áhǎbē-é áá, "Mekáá mesáá me áyale kwééd eche anén mod. Nē ánoone nyé bēn." ²⁵ Héé ene ndun e mod ékwentanné bán, "Sékwénténé. Mmē mekii mébē áwed nló, nchoo ne níméd nchyáátén!" ²⁶ Né-óó, Paylede ambídtéd bō Barabase. Ambé kunze áá, sánze ébom Yesue, bonj béké bébome-é mō á awog.

*Sánze éwélé Yesue**(Mak 15.16-20; Jón 19.2-3)*

²⁷ Sánze éche Paylede éntéd Yesue, ékēen mō á eyade é nkamlene, belád-te baáb ábinií bésyāal áte áhed. ²⁸ Bēnhūd mō mbóté áyál, béhé mō mengombe níme rí'yage' níme ríwagné mengombe mé kǎn. ²⁹ Béntéd ngén é mechǎ, belóó mō ekóté éche émbē nēé ekóté é kǎn, béhé mō chō á nló. Bēnhē mō ntónj á ekáá é mbáá te, bébwōgkē-é mō mebóbónj áwél mō. Béhǎbē'áá nén bán, "Edúbé ébē ne we, a-kǎn e bad bé Israel!" ³⁰ Dōo bébóótédé mō meléed

asob á yǎl, boŋ bétédé nímé ntón, bébómé mós á nló. ³¹ Ade bémáá mós awel, bénhüd mós nímé mengombe á yǎl, béfíméd éche mbóté. Néé bémádé nê, békéén mós áke dé ábome mós á awog.

Bébómmé Yesue á awog

(Mak 15.21-32; Luk 23.26-43; Jon 19.17-27)

³² Ade békagké nê, néé eché sánze ébidénné Yesue á dyad-té, dós bébómmé mod awé ambíd á dyad á Sirine awé béchágé'áá bán Simóné. Héé békóbé mós, boŋ bépémte mós awog ade Yesue bán áhídne mós dós ambíd. ³³ Dós bépédé hóm áde béchágé'áá bán, Golgota, awé adé nén bán, "Hóm dé Ebóngéí é Nló." ³⁴ Ahed, bémbé Yesue mím nímé béhéde achéchéá áte. Boŋ áde áwógléné mós á nsál, enkénkwenténné amwé. ³⁵ Ade bémáá mós abome á awog bénsíd mbambú ákab éche mbóté. ³⁶ Néé bémáá mós mbóté akab, bényéé áhed ánon mós. ³⁷ Béntél eché nzom é kwéed á abámbé nén bán, "Yesue mós nén, kǎn é bad bé Israel." Béntéd áde abámbé, bébómé áwe nló-mín. ³⁸ Bémómé bechíb bébé á awog nchoo ne Yesue, nhóg á ped é ekáá émbáá, aníní'-é á ped é ekáá é emwed. ³⁹ Bad ábe bétómé'áá nzii benben ne áhed bébómé'áá nló bébwemme'-é mós nzyón ⁴⁰ bán, "Wenhób wéé mósbooted Ndáb-e-Dyób, wéé mólon'-é chós ámpé áfinté é e'pun é'láán. Nzé we-éé edé Mwán a Dyób, són echon yǎl, ésud ásé á awog hê." ⁴¹ Beprise bémáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémáá bé Israel bómpe béwélé'áá mós, béhóbé bán, ⁴² "Achónté'áá bad, bób éhéleé yǎl awóngen. Nzé ne mbále móde kǎn é alon á Israel, ásud-tós á awog hê bób. Hé dós sédübéé bán móde Ane-awé-Béwógté. ⁴³ Adúbpé áá Dyób áde ne mós, áá móde'-é Mwán a Dyób. Ahá! Dyób áwóngen-tós mós bób dényín." ⁴⁴ Káán ne bechíb ábe bémóméé á awog nchoo ne Yesue bómpe béyáá'áá Yesue.

Yesue awéde

(Mak 15.33-41; Luk 23.44-49; Jon 19.28-30)

⁴⁵ Ade bín é'pedé kad, ehintén énkwe' hóm ásyáál káán ne ngǎn éláán. ⁴⁶ Dós Yesue álébpe esaad áá, "Elí, Elí, lámá sábatáni," awé adé nén bán, "A-Dyób ádem, a-Dyób ádem, cheé ekáá boŋ étedé me?" ⁴⁷ Néé donje á bad ábe bémbé benben béwógé nê, bénhób bán, "Achéné Elaijaa áá áhye áwóngen mós." ⁴⁸ Abwóg-abwóg bó mod nhóg annyogéd, antéd kuchá, ásom á ntón, átsádé á ebéntéd é mím té, boŋ áhág mós á nsál áá ámwé. ⁴⁹ Abiníí'-é béhóbé nén bán, "Nyémwe, dényín nzé Elaijaa áhye mós awóngen." ⁵⁰ Hé dós Yesue álébpe esaad ámpé boŋ ámyé'-é nlem. ⁵¹ Ene pónde chén abad áde dénkáb Ndáb-e-Dyób áte, dénsalé áte e'ped é'be bootya ámín káán ne ásé. Ndób ennǎgnéd, meláá mésanlé áte, ⁵² son énednad. Ekud é bad bé Dyób ábe bémmad awé bémputú, ⁵³ bébid á son-té. Ambíd e pónde áde Yesue ámáá apuu, béké á dyad té á Jerusalem. Á dyad té wé, ekud é bad ényín bós. ⁵⁴ Néé mod ambáá a sánze ne sánze éche ésoné'áá Yesue bényiné néé ndób ésonéde, bényín-ne mekan mésyáál nímé mébénléde, mbwóg ménkób bós bwámbwam, béhóbé'-é nén bán, "Ne mbále, anén mod abédeé Mwán a Dyób." ⁵⁵ Ekud é bebaad éche émbooted Yesue ahíd ambíd se á Galilia, béwóngán-ne mós, bényéem etún, bénoné mekan mésyáál nímé mébenlad. ⁵⁶ Áfinté é ábé bebaad, Maria Magdalene, Maria awé abéde nyaá awé Jemse bós Joseb, ne nyaá awé bán ábe Zebédie bémbé áhed.

Níme nímé Yesue

(Mak 15.42-47; Luk 23.50-56; Jon 19.38-42)

⁵⁷ Néé ngukél épédé, nhón ní mod nhóg nímé béchágé'áá bán Josebe mémpe. Ane mod abédeé kuzé a dyad á Arimatia. Mómpe abédeé nhóg awé ahidé'-áá Yesue. ⁵⁸ Anké wéé Paylede áá ábe mós mod áted ndim nímé Yesue. Paylede ambé kuzé nén áá bébe mós ndim nímé Yesue. ⁵⁹ Josebe antéd ndim nímé Yesue, ákǎán mós mbóm é ekóólé, ⁶⁰ alímé mós á son eche bépwógé á aláá-té. Ene son ebéde'-é son é ekóólé eché Josebe mwén ánwóngé. Ambíd é nê, antínéd aláá ámbáá akóólén nsál ní son, áké'-é mós. ⁶¹ Maria Magdalene ne Maria awé anchyáá Jemse bós Joseb, bényáág bényéé á nkag ní son.

Paylede alómé sánze

ánon son eche Yesue

⁶² Néé bín é'sángé, nê démbé á Mbwe-mé-nkóme-áte, beprise bémáá ne Befarisia benladén, béke bényín Paylede, ⁶³ bélángé mós nén bán, "A-sán, sékamtan nén bán áde nkál a metómé ne abéde ámín, anhób áá mósputú ambíd é e'pun é'láán. ⁶⁴ Né-ós tómed akale nén, wéé bénomé' eché son bwám, káán ne e'pun é'láán ábel nén boŋ ábe bembape béhéleé nímé ndim achíb se bélángé bad bán apuúde. Né nén débé metóm nímé ríchábé ámín tómaa nímé ásébpé akal." ⁶⁵ Dós Paylede álángéé bó áá, "Nyétéd sánze ánon son bwám, ábel nén dyamdyam débenlad." ⁶⁶ Héé békíí, boŋ béhág e'chem á aláá áde démbé á nsál ní son, ábel nén bébii nzé mod anédté, bétéde'-é sánze áhed ábel boŋ béchéhbe' Yesue ndim.

28

*Yesue apuúde**(Mak 16.1-10; Luk 24.1-12; Jøn 20.1-10)*

¹ Ambíd e mbwε-mé-nkóme-áte, á epun é'sò é sòndé,* epog é mbwεmbwε, Maria Magdalεne ne Maria awé anchyáá Jemse bó Joseb, bēnkē soη eche Yesue anon. ² Esám-éékōmtēne, ndoob ennaηnéd, ángel e Dyob ebíd amín épe. Entínéd adē aláá adē démbē á nsal rí soη, édfi-'ε dó amín. ³ É'sò é'péné'áá ene ángel áte nēε emwεdmwεd, mbóté-'ε epúbē mós féréd. ⁴ Mbwóg ménkōb sánze éche énoné'áá ene soη. Nē dēnkōη bēnnaηnéd, békwe ásē, bēbé nēε ndim ní bad. ⁵ Hēε ángel élanğéé abē bebaád aá, "Nyéebáá". Mbíi meε Yesue awē bēmboméé á awog mó nyéhyédé anon. ⁶ Eésaá hén. Apuúde ngáne ánlāá'ε nyé aá ébenléd. Nyéhyε nyénon wéε bēnnaádté mós. ⁷ Nyékag-kos mehélé bōob, nyélaá abē bembapεε bán, apuúde, amaá-'ε ake á'sò á Galilia, áwed-taá bényíné mós. Nyééchatán dyam áde rílanğé nyé." ⁸ Né-ós, bēnhidnéd mehélé áhed, ké nēε bēbéde mbwóg, menyinğe mémbe bós áte. Bēnyagéd áke délaá bembapεε ábe Yesue dyam áde abénlédé. ⁹ Ade abē bebaád békagké nē, dso Yesue átáné bós taléd, boη áhōbē aá, "Nlēté nyé." Bēmpē awē, békóbén mós á mekuu ábe mós edúbé. ¹⁰ Hēε Yesue álanğéé bós aá, "Nyéebáá". Nyéke nyélaá abēm bembapεε ábe bédé nēε abēm baányan nén bán, békag á Galilia. Áwed dso bényíné me."

Sánze éhōbé dyam áde abénlédé

¹¹ Ngáne abē bebaád békagké álaá bembapεε ábe Yesue dyam áde abénlédé, donge á sánze adē ánóné'áá soη eche Yesue dēnkē á dyad-tē áke dé aláá beprise bēmbáá chōm ésyāal éche ébenlédé adē ángel épédé. ¹² Beprise bēmbáá ne bad bēmbáá bé Israel bēmbōm átií ngáne bēbenlé. Nēε bémáá átií, bēmbē éché sánze nsonğé ní moné míme ríchábé amín. ¹³ Béláá-'ε bós bán bēhōb bán, "Yesue abē bembapεε bēnhyε mós ndim achib nkou adē nyékúnéé. ¹⁴ Nzé Payledε awógé, né sēēbēl adúbé nén aá awusé déesaá ádēn. Nē débēl nyéesónlé á ndutul-tē." ¹⁵ Né-ós éche sánze énkōb míme moné, bēbēl-le ngáne bēnlāá'ε bós. Kóη ne' chíi, bad bé Israel bēdii békale míme nkalan.

*Yesue apuúde abē bembapεε**(Mak 16.14-18; Luk 24.36-49; Jøn 20.19-23; Mbεl 1.6-8)*

¹⁶ Bōob-pōó, bembapεε dyóm-ne-nhóg ábe Yesue bēnkē á ekone-mín á Galilia wéε ánlēbēε aá bēke. ¹⁷ Anyín adē bényíné mós, bēmbε mós edúbé, kénéε bós donge á bad bēnkēnkongé adúbé nén bán Yesue mwēn-εé akōηté abē. ¹⁸ Hēε Yesue ásidté bós benben, boη álanğē bós aá, "Kunze esyāal ebāgnédé me, ádyōb ne á nkōη rísé. ¹⁹ Nyékag meloη mé nkōηsé mésyāal, nyébele bad abēm bembapεε. Nyédusan-ne bós á đín adē Titéε, á đín á Mwān ne á đín dé Edāádəη éche Esáá. ²⁰ Nyéyágtε-'ε bós áhíd mekan mésyāal míme rísógténé nyé. Nyébii nén bán mēbē-'ε ne nyé kóη ne á asóg dé nkōηsé."

* 28:1 Néde á Sòndé.

Nkalanj ní bwám níme Yesuε ngáne

Makose átélé Ndibned ní kálag

Nkalanj ní bwám ngáne Makose átélé ríhóbe tǎngene Yesu Krístæ, Mwán a Dyöb. Nlúmté Yesuε ngáne mod awè abele mekan, awóh-ε kunze ábel nímé mekan. Ene kunze enyínnédé áyál e mekan níme áyágté'áá ne níme ábélé'áá. Yesuε ahóbé áá mós módé Mwán-a-Moonyonj awé ampé, ábe ádè alonjé, ábel boj bad békud alagsen dé mbéb.

A kálag té wén, Makose ábíté mekan áwed níme Yesuε ábélé'áá tómaa níme áhóbé'áá ne níme áyágté'áá. Ahóbe ngáne Jonε áhǎngé epe éche Yesuε, ahób tǎngene edusen éche Yesuε, ahób-pε mekǎgsen níme Yesuε ánkudté. Asóged, alúmté áte ngáne bǎmboméé Yesuε á awóg ne ngáne ámpuúé. Nyaa édé ébe éche enén kálag esógé, élúmté-ε nén bán saké Makose atelé chó.

Nkabted ní kálag

Mbooted mé nkalanj ní bwám 1.1-13

Nsón níme Yesuε á Galilia 1.14-9.50

Nsón níme Yesuε áde áhídté a Galilia ápe á Jerusalem 10.1-52

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne Jerusalem 11-13

Akáad áde békáádté Yesuε ne kwééd eche áwédé 14-15

Mpuu níme Yesuε 16.1-8

Alúmed áde Sǎngwéé alúmté yál ámbíd e mpuu ne mpume nímé 16.9-20

Ehǎngé éche Jonε, Nduεne

(Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28)

¹ Nkalanj ní bwám níme Yesu Krístæ Mwán a Dyöb mǎmén. ² Mbóótédé ngáne nkal é'dáádǎn Yesayaa ántenlé áá,

"Dyöb áhóbé áá,

'Nóné', nlóme nímém mésénze níme mésébē we á'só,

ábojnsen we nzii.'

³ Móbélé' ehǎngé á ehýange nén,

'Nyébojnsen epe éche Sǎngwéé. Nyétí eché nzii.'

⁴ Né-óó Jonε ampé á ehýange, ádusén bad, ákalé-ε eyale é Dyöb áá, "Nyéte de abel dé mbéb, nyékud edusen ábel boj Dyöb álagsen nyé mbéb." ⁵ Bad bǎbídé'áá á mbwóg e Judeya esyáál ne á dyad á Jerusalem, békag áwé áwóglen mó. Néε bǎmpaléé nímáb mbéb áte Jonε ádusén bó á edib é Jodan. ⁶ Jonε ahágé'áá mbóté éche bǎbénlé nyoj éche ébídé á yál e kamél.* Awáá'áá ngóá a ngob e nyam. E'chuu ne bengóméé bóó ádyágé'áá. ⁷ Ahǎnté'áá áá, "Mod ápé ámbíd echém awé atómé me. Meékwoignedéé ké ábwaam asé áhune nímé nkóod mé metámbé. ⁸ Nduεan nyé ne mendíb, boj ádusén nyé ne Edáádǎn éche Esáá."

Yesuε akudé edusen ne mekǎgsen

(Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22, 4.1-13)

⁹ Mímé mesú Yesuε ámbíd á dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia ápe wéε Jonε. Jonε andusén mó a edib é Jodan. ¹⁰ Ade Yesuε ábídéé á edib-te dáó ányíne néε ngob e dyöb énednadté. Edáádǎn é Dyöb émbíd ádyöb, ésud mó á nló mín néε éláá. ¹¹ Héε ehób ébídéé ádyöb nén, "Edii awem mwán a nlém awé rídáá bwámbwam. Ndé menyínje ne we." ¹² Abwóg-ábwóg éché Edáádǎn énkid Yesuε á ehýange. ¹³ Andyéé áwed móom mé e'pun méniin, Satanε ákagé mó. Nyam éché ékaa' ébédé áwed, ángel-le éwóhngán mó.

Yesuε apwédé bembapeε bé'só

(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15, 5.1-11)

¹⁴ Ámbíd e pónde bǎnhē Jonε á mbwóg. Ade bémáá mó ahé á mbwóg, Yesuε ampé á mbwóg e Galilia ákalé nkalanj ní bwám ní Dyöb, áhóbē nén, ¹⁵ "Pónde epedé, nkamlen ní Dyöb ndé benben. Nyé mod téé áhǎnjen áde abé dé mbéb, nyédúbe-ε nkalanj ní bwám." ¹⁶ Ade Yesuε ábamméé nkin mé edib-é-nzab é Galilia annyín Simónε bó mwányañ Andreyá, néε bǎbhéméé mbínzé. Bǎbédéé bekób-bé-súu. ¹⁷ Héε Yesuε álǎngéé bó áá, "Nyéhíde me. Ngáne nyékóbeé súu bóob, meéyǎgéd nyé ngáne nyétédte bad nlém á abum áhíd me." ¹⁸ Abwóg-ábwóg bǎntédé échab mbínzé, bǎhíde-ε mó. ¹⁹ Néε akíi mwá etún, annyín bán ábe Zεbedie,

* 1:6 Bǎbénládtáá nyoj é nyam eche béchagéé bán Kamél ábel mbóté. Mbóté éched éébage'áá kunze é mbóté.

Jemse bɔ mwānyan Jone á bɔle-té nées bébwémeé mbínzé. ²⁰ Anyín adé anyíné bɔ, anchélé bɔ. Béntedé echab sán Zebédie ne bad bé nsón á bɔle-té behídé Yesue.

Yesue abidté mod edááɗan é mbéb áte
(Luk 4.31-37)

²¹ Yesue ne abé bembapee béniin bènké á dyad á Kapenahum. Adé mbwe-mé-nkóme-áte nkópédé, Yesue anké asól á ndáb e mekáne, ábootéd bad ayáged. ²² Nyaa eche ayágté'áá nkóméd bad yál áte bwámbwam áyále ayágté'áá nées mod awé nzé ahóbé né émáá. Eeyágté'áá nēngáne bemeléede bé mbéndé. ²³ Héé mod nhóg awé edááɗan é mbéb émbéé áte ápédé táléd, ábōnē áá, ²⁴ "A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syánē déwónné? Ehyedé sé awúu-ye? Mbii wé bwám. Edii mod awé Dyób álómé, awé asáá." ²⁵ Héé Yesue ákánneé éché edááɗan é mbéb áte áá, "Lám, bíd ane mod áte!" ²⁶ Dóó éché edááɗan é mbéb éságte ane mod áte ngíne-ngíne, éhé-é esaád é ngíne, bonj ébíid-te mó áte. ²⁷ Menyáké mēnkób abé bad bwámbwam. Bésedté nhóg ne aníníí bánken, "Nzé-dyámé dēn! Ayáged dékóólé dēn-é? Anén mod awóó ngíne ákamlen e'dááɗan bé mbéb, é'wōgne-é mó!" ²⁸ Nēn dēmbēl nkalaj nime Yesue mēnkanléd mbwóg e Galilia esyáál.

Yesue achónté ekud é bad
(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)

²⁹ Nées behídté á ndáb e mekáne hidtén, Yesue nchoo ne Jemse bɔ Jón bènké á ndáb eche Simone bɔ Andreyá. ³⁰ Simone mwaád nyaá ambé á anoj dé nkole, ahéb dēnsog mó. Ade Yesue ápédé peén, bēnlāá mó tēngene nkole nime ane mmwaád. ³¹ Dóó ákíí wée ane mmwaád ábédé, bonj áchāngē mó á ekáá, awóngēn mó ásyá áse. Ahéb dēmmaá mó, ákób-pe bɔ nken. ³² Ene ngukél áde enyen émáá asud, bad bēmpēén bad bé nkole bésyáál ne bad bésyáál ábe e'dááɗan bé mbéb bēmbēé áte wée Yesue. ³³ Bad bé dyad bésyáál bēnkanjēn mmwe ndáb nime Simone. ³⁴ Yesue anchoód bad híin ábe békónlé'áá nkole nyaa ne nyaa, abíed-té bad e'dááɗan bé mbéb híin áte. Eémwage'áá pen áá abé e'dááɗan bé mbéb é'hób dyamdyam áyále bēmbii mod awé ádíí.

Yesue akalé nkalaj m bwám á Galilia
(Luk 4.42-44)

³⁵ Epog é mbwēmbwe áde bīn béékēnlēē, Yesue anhidé áse, áhídé á dyad-té, áke á ahángé á hóm, ákánne'. ³⁶ Simone ne bad ábe bóbōó bēmbē, bēmbootéd Yesue ahed. ³⁷ Bédíbté-áá mó, dóó bēlāngéé mó bán, "Moosyáál ahede we!" ³⁸ Yesue anláá bɔ áá, "Dékag hóm démpēe. Dékag á myad nime rídé bēnben ábel bonj ríkal nkalaj m bwám áwed ámpē, áyále mímé nkalaj móó ríkás bonj nīpē á nkōjse." ³⁹ Né-óó, anké mbwóg e Galilia esyáál, akalé nkalaj m bwám á ndáb é mekáne, ábídté-é bad e'dááɗan bé mbéb áte.

Yesue achónté mod awé melān mékóbé
(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)

⁴⁰ Mod nhóg awé melān mékóbé ampē wée Yesue, abwóg mebóbón, áchāá mó áá áwōngēn mó. Anhób áá, "Nzé edáá ehele ébél me nsán." ⁴¹ Ngól enkonndé Yesue. Dóó ábídté ekáá, ábānē mó á yál, bonj álāngē mó áá, "Ndáá, sán!" ⁴² Abwāg-ábwāg nime melān mēmmaá ane mod á yál, áchōj-é. ⁴³ Yesue anláá mó áá ákag, asím-me mó etúu áte áá, ⁴⁴ "Nōnē", weelāngé modmod dyam áde ábēnlédé, bonj ké élúmed yál wée prise, ásimen we. Ebag-ke mendé ngáne mbéndé e Mosee éhedeé, álúmed bad weé móssāá." ⁴⁵ Bonj ké nē, áde ane mod abíde, anké, áke akalé mó mímé nkalaj hóm ásyáál. Ankal mó bwámbwam nyaa eche Yesue éehēle'áá dyad ké ahóg asól ámpē á ntálé. Antím ádyéé' á mehāngé wée bad béesaá. Ké nē, bad bēbíde' mebwóg mésyáál béhyāg áwé.

2

Yesue achónté mod awé awédé eped
(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)

¹ Nées nguse é e'pun étómé, Yesue ansú ámbíid á Kapenahum. Bad bēnwóg bán ahúú. ² Ekud é bad énkūmēn áwe ndáb nyaa éché etál éébédéé á ndáb-te, ké á mmwe. Yesue ákánlé'áá bɔ eyale é Dyób. ³ Héé dóó bad béniin bēpēéné mod awé awédé eped. ⁴ Bonj ngáne ndun e mod émbéé áhed, bēnkēnhēnlé mó apēen wée Yesue ábédé. Né-óó, bēnhāgē á ndáb mīn, bēnēdē nnōj rí ndáb á nló mīn wée Yesue ántyēmmē. Ade bēmáá nnōj anede, bēnsudtén ane mod ebúm eche ánnáá' é amīn wée Yesue ámbēē. ⁵ Ade Yesue anyíné adúbe áde ábe bad bēwóó áte anláá ane mod awé awédé eped áá, "A-mwān, nlāgséné we mbéb." ⁶ Donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bēndyéé áse áhed bēmbootéd anyoo áte á nlém-té bán, ⁷ "Chán anén mod áheleé se áhābē' enén ndín e akan? Asyáá Dyób. Nzéé áhelese álāgsén mbéb ésebán Dyób dēmpēn?" ⁸ Abwāg-ábwāg Yesue anchēm bɔ mewēmten. Héé ásedtēé bɔ ááken, "Cheé ékás bonj nyéwóó' enén ndín e mewēmten?" ⁹ Ahéé áde dyam ásad, naa áhób

wée 'Nlagnséne wε mbéb,' káa áhób wée, 'Syáá ásē, étéd échōj ebúm ébooted akε?' ¹⁰ Bonj, mēlūméd nyé nén mεé Mwán-a-Moonyonj awóó kunze á nkōjsé álagsen mbéb." Dóo álánjgεé ane mod awé awédé eped aá, ¹¹ "Nlánjge wε nén, syáá ásē, étéd échōj ebúm, ésúte' á ndáb." ¹² Hē dēn wée moosyáál ánōneé mó nē, ane mod anhidé ásē, atéd éche ebúm ábootéd-tε akε. Yál enkóm bō áte bwám bwam, békēnē Dyōb, béhōbē bán, "Séenyinēé sé enén ndin e dyam mbéd!"

Yesue achénlé Levie

(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³ Ámbíd e nē, Yesue antīm ámbíd ámpé á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Ndun e mod empé áwe, ábootéd-tε bō ayáged. ¹⁴ Ade átóméé á nzii, annyin nlad-é-tááse nhóg awé béhágé'áá bán Levie, mwán awé Alpasee. Levie andyεé ásē á ndáb eché akóbé'áá tááse áte. Héε Yesue álánjgεé mó aá, "Hidé mε." Dóo Levie átyéémé ámin bonj áhíde-ε mó.

¹⁵ Ámbíd e pónde Yesue adyágé'áá ndyééd á ndáb wée Levie. Ekud é besaad bé tááse ne bad bé mbéb bémpée béhidé'áá mó. Bóbō bēndyεé á tébele ne ábē bembapεε. ¹⁶ Ade donje dé bemelēede bé mbéndé ábe bébédé Befarisia bényiné Yesue adyág ndyééd ne ábē bad bé mbéb, ne besaad bé tááse, dóo bésedteé ábē bembapεε bánken, "Cheé ékás bonj ádyag ndyééd ne échē ndin é bad?" ¹⁷ Ade Yesue áwógé nē, anláá bō aá, "Bad ábe bédyεé bwám béétógneé mod-a-bwεl. Bad ábe békōnle' bōo bétógneé mod-a-bwεl. Meépedεé á nkōjsé áchéle bad ábe békōbnédé á'só é' Dyōb, bonj mpedé áyεle bad bé mbéb."

Nsedtéđ tñgene adid á yál

nzaa á mekáne-té

(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸ Pónde póg ebédé, bembapεε ábe jōne, Ndusene ne Befarisia bēndíd yál nzaa á mekáne-té. Dóo bad behóg bépédé wée Yesue bonj bésedte mó bánken, "Cheé ékás bonj bembapεε ábe jōne, Ndusene ne ábe Befarisia bēdidé yál nzaa á mekáne-té bonj ábōj pēn bēdidé?" ¹⁹ Yesue ankwentén bō ne ngan aá, "Chán bad ábe bélébpé á ngande e e'wóngé, béhele bēdidé yál nzaa á mekáne-té áde mod awé akude sómbé ádií adé ne bō? Bēdidéé, béetāngeneé yál nzaa adid á mekáne-té pónde eché mod awé akude sómbé ádií ne bō. ²⁰ Bonj epun épē éche békōbnédé bō mod awé akude sómbé. Eché epun dóo bēdidté yál nzaa á mekáne-té. ²¹ Nyébíí nén bán nzé mod anabpe' mbóté, eetédéé eped é abad ékōlε se ábnéd nchun mī mbóté. Ayále nzé éché eped é abad ébótédé abób áte ébelé éhābnéd abad dé nchun. Nē ábele', éché epōn ékále' áte tōmaa ngáne énsēbēé abé. ²² Melemlem nēngáne mod éétēdēé mīm mékōlε se ahé mó á nchun mé ntyág,* se ápen. Ayále nzé abelé nē, né mīm méhōd kááj ntyág rýéd, mīm māmād asyōge ntyág-kε ámpé ntéb. Bonj bétédéé mīm mékōlε, béhé á ntyág mékōlε-te."

Nsedtéđ tñgene

Mbwε-mé-nkōme-áte

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³ Mbwε-mé-nkōme-áte nhóg Yesue átómé'áá á nzag e ngun-té. Ámbé ne ábē bembapεε. Ade békagké nē, dóo ábē bembapεε bébótédé e'sóg é' ngun apád. ²⁴ Héε Befarisia bélánjgεé Yesue bán, "Nōné", cheé ékás bonj ábōj bembapεε bébele dyam áde mbéndé éebageé kunze ábel á mbwε-mé-nkōme-áte?" ²⁵ Yesue antimtén bō aá, "Nédé nyéeláá'ε mbéd á kálag e Dyōb dyam áde kñ Dabide ámbenlé áde bétógé chōm éche bédyágké ne áde nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ²⁶ Ansól á Ndáb-e-Dyōb á pónde eché Abyataa ábédé prise ámbáámbáa. Andyé e'wele ábe é'bédé nde e Dyōb. Bonj eché mbéndé éebageé mod ké nhóg kunze ádyé ábē e'wele étóméé Prise. Mwēn andyεé ábē-ε káájne bad ábe bēnwōon mó donje." ²⁷ Dóo Yesue ásogtéé aá, "Dyōb dēnsēhé moonyon ahag, bonj áttidε epun éche békōmmēé áte. Enkēnsébéé epun átii bonj áhágé moonyon aá ákōmme áte éché epun. ²⁸ Né-óó, Mwán-a-Moonyon awóó nkamlēn káájne ámin e mbwε-mé-nkōme-áte."

3

Yesue achōjté mod

awé ekáá éwédé

(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

¹ Héε Yesue átímé ámbíd á ndáb e mekáne. Mod abédé áhed awé ekáá éwédé. ² Bad behóg ábe bébédé áhed béhédé'áá Yesue awusé akōben. Né-óó bēnóné'áá Yesue chodchod, ányin nzé ádid ane mod bwám á mbwε-mé-nkōme-áte. ³ Héε Yesue álánjgεé ane mod aá, "Hyé étyéem á'só hén!" ⁴ Dóo Yesue ásedteé ábē bad aaaken, "Nyélláa mε ké édé mbéndé ábel

* 2:22 Ntyág mīm bébénlé ngob e nyam móo bēbénládáá pónde eched.

mbonj á mbwε-mé-nkóme-áte, káa áβελ mbéb. Edé mbéndé ásonj alongé á mod, káa áwúu mós?" Bonj békénhóbé dyamdyam. ⁵ Anwóg ndutul á nlém-té bwámbwam áyale ábáβ e'el bé nlém á abum. Héε ánsóné bó ne melingá, bonj álāngē ane mod aá, "Sálé ekáá áte." Asále áde ane mod ásanlé ekáá áte, ekáá éndyεé mós bwám ámpé. ⁶ Héε Befarisia béhídé á ndáb e mekáne, bonj békē bétānē bad bé epepé éche Heróde, ábwōg-ábwōg bóbō bēhāgkē Yesue áwúu mós.

Ndun e mod ehídé

Yesue á edib é Galilia

⁷ Yesue ne ábē bembapεε bēnhidé békē á edib é Galilia. Ndun e mod enhíd mós áwed. Abē bad bémbíd á mbwōg é Galilia, á Judeya, ⁸ á Jerusalem, á mbwōg é Idumeya, á mbwōg eché edé échíníí eped é Jodan, ne á myad níme médé benben ne myad mémbáá mé Tiré ne Sidon. Abén bad bépágé'áá wéε Yesue áyale bēnwōg mam níme ábélé'áá. ⁹ Bad bēmbuú áte nyaa eché echabé ámín. Né-óó, Yesue anláá ábē bembapεε aá bébonjnen bóle áβel bonj bad béekanjnán mós. ¹⁰ Ammad ekud é bad ahood, né-óó bad béyāāl bēmpεe ábe békónlé'áá bēbuné ape wéε ádíí, ásitén mós áβel bonj bédyεε bwám. ¹¹ Póndé téé eché e'dáádānj bé mbéb ábe é'bédé bad áte bényinné mós, é'bélé'áá bad ábe é'díí áte bēhūne áse, é'bōne-ε bán, "Wε-éé edé Mwān á Dyōb!" ¹² Yesue ánsím bós etúu áte aá bélāngē bad nyaa e mod eche módíí.

Yesue apwédé bembapεε

dyóm ne bébe

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Héε Yesue áchāgkē á ekone mín, áchēnlē bad ábe áhédé'áá, bonj bépāg áwē. ¹⁴ Dóó ápwédé bad dyóm ne bébe ábē ne mós, áchāgē bó aá bembapεε bé nlómag ábe álōmmé-ε ákal eyale é Dyōb. ¹⁵ Ambāg-ke bó ngīne ábíded bad e'dáádānj bé mbéb áte. ¹⁶ Abē bad dyóm ne bébe bēbédéε: Simōne awe Yesue ánchuu'ε mbānj aá Petro; ¹⁷ Jemse bó mwānyanj Jone, bán ábe Zebedie, (ábe Yesue ánchuu'ε mbānj aá Bwanegese, awé adé bán, Bán bé ngin.) ¹⁸ Andreyá bó Filibe, Batolomyo, Matyo, Tōmase, Jemse mwān awē Alfōse, Tadiose, Simōne awē ambé á epepé é kán e alonj, ¹⁹ ne Judas Iskariōde awē antīm Yesue asóm.

Béchāgē Yesue bán Belzebule

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23, 12.10)

²⁰ Héε Yesue átimé á dyad. Ekud é bad énkāán ámpé nyaa eché Yesue ne ábē bembapεε békénwōngé póndé ádyé ndyééd. ²¹ Ade Yesue baányanj bēwógé nē, bēnkē mós áhed, átéd mós áswēn mós á ndáb áyale bad bēhóbé'áá nén bán, "Nlō méésáa'ε mós áte." ²² Donje dé bemelēde bé mbéndé ábe bēmbíd á Jerusalem bēhóbé'áá bán, "Belzebule adé mós áte. Ene kānj e'dáádānj bé mbéb chō ebagé mós ngīne ábíded bad e'dáádānj bé mbéb áte." ²³ Héε Yesue áchēnlé bó bonj ákanlé bó ngan aáken, "Chán Satane áhele se abidéd Satane? ²⁴ Nzé bad bé alonj ahāg békābné áte, bonj nchemtén méésē, ádé alonj déehelēé atyéem. ²⁵ Nzé abum á ndáb-pe ákábné áte, bonj nchemtén méésē, ádé abum á ndáb déehelēé atyéem. ²⁶ Né-óó, nzé nkamlén ní Satan nkábné áte, bonj bēn ne bēn bēwane, nímé nkamlén méebemmé, mékwē, nípé-ε ásoǵ. ²⁷ Né dóó mod eéhelēē se asól á ndáb e ngīne-e-mod se ádūm ábē bwēm ésebán asébpé mós ahanj. Amaa'-áa mós ahanj, bonj atéd ábē bwēm é'syāāl. ²⁸ Ne mbále nlānje nyé nén méé Dyōb délāgsén bán bé baányonj mbéb nisyāāl níme bēbélé káānje nzyānj ké ehéé eché bēbídté á nsal. ²⁹ Bonj kénzēé awé ahóbé e'bébtéd é' mekan tānjene Edáádānj éche Esáá, éekudté alagsen mbéd. Abelé mbéb níme mééwóo alagsen." ³⁰ Yesue anhób nén áyale bad bēhóbé'áá bán, "Edáádānj é mbéb edé mós áte."

Yesue nyaa ne baányanj

(Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

³¹ Héε Yesue nyaa ne Yesue baányanj bépédé, bétyéém é ebwōg-te, bonj bélōmē mós achāg. ³² Ndun e mod enlānjnéd Yesue. Bēndyεé áse. Dóó bélāngēé mós bán, "Echōnj nyonj ne baányonj bédé á ebwōg-te bēhede wε." ³³ Héε Yesue ásedtēé bó aáken, "Nzēé adé echēm nyanj, benzéé-ε bédé bānned?" ³⁴ Dóó Yesue ánonéé bad ábe bélānjnéd mós nē, bonj áhōbē' áá, "Echēm nyanj ne bānned bóó bēn!" ³⁵ Kénzēé awé ábele mam níme Dyōb áhedéé adíí mwānned, abé-ε echēm nyanj."

4

Ngan e mbál-e-bū

(Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Yesue ambootéd bad ayāged ámpé á nkāg mé edib é Galilia. Bad ábe bēnlānjnéd mós bēntōmtān abuu áte, nē dēmbēl asól á bāle-té ádyεε áwéd-te. Abē bóle bēmbē á edib-té. Ene ndun e mod chō-ε enlyōg á nkin mé edib. ² Abēnládtáá ngan áyāged bó mekan híin. Ankalé bó ngan aá, ³ "Nyéwōglén! Nkwel-é-nzag nhōg anké mbál asob á nzag-té. ⁴ Ade ásobeé mós nē,

donje dénhūn á nzii-tê, menon mēmpē mémad mós asōmted. ⁵ Donje dénhūn á meláá-tê wée ndoob énkēmbuú' é áte. Enwāmsēn abid áse ngáne ndoob énkēnchabpé áse. ⁶ Bonj nēe enyen é ngine épédé énhyaād ábē bwēm é'wé'-e, áyāle nkanj ménkēnsónlé bó á ndoob-tē bwām. ⁷ Mbál mēmpēe ménhūn wée mekád médíí. Nēe mekád mé mékwógé, mékánj akwog áde ábē bwēm, nē ábel bēnkēnchyaá' é. ⁸ Bonj donje dé mbál dénhūn á ndoob e bwām. Mmén mbál mēmbid áse bwām, nkwóg, ríchyáá'-e. Donje dé e'sóg dénwālē móom mé mbum meláán, donje móom ntóób, ábiníí'-e, mbwókel." ⁹ Yesue ansógéd enén ngan aá, "Kéznzé awé awóó metúu, áwóge'."

Nzom echē ekáá bonj Yesue akalé ngan
(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ade Yesue ályógé mwēmpen, ábē bembapēe dyóm ne bébe ne bad ábe bēmbē ne mó, bēnlāá mó bán atógndé bó échē ngan. ¹¹ Héé Yesue álánggēé bó aá, "Dyób ábágé nyé kunze ábíí kun e nkamlen nímē, bonj ne bad bēmpēe abele aá bēwóge' nímén mekan mésyāál dásō á ngan-tē. ¹² Abelé nē, ábel bonj, ké bényínē ké nyínén, bēchemé, ké bēwóge' ké wógén bēēsōntān áyāle nzé bēsōnténé né bētímén Dyób, békúd-te alagsen dé mbéb."

Yesue atókgé ngan e nsob a mbál-e-bū
(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)

¹³ Dóo Yesue ásdetēé bó aáken, "Nédé nyéesōntēncé enén ngan-e? Nzé nyéesōntēne chó chán-nō nyémwēé échiníí ngan asōntēn? ¹⁴ Nsob-a-mbál awéne eyale é Dyób. ¹⁵ Donje á bad bédé nēngáne mbál níme ríhúné á nzii-tē. Nzé bēwóge' eyale é Dyób ábwóg-ábwóg Satane abelé áhye ahúd bó chó á nlém-tē. ¹⁶ Ábiníí bédé nēngáne mbál níme ríhúné á meláá-tē. Bēwóge' eyale é Dyób, ábwóg-ábwóg békób-pe chó ne menyínge. ¹⁷ Bonj échē eyale éewēnnáádtē bó á nlém-tē, bédúbpē'-e chó dásō á esónj é pónké. Né-ōó, nzé ndutul ne metake bēpédé áyāle échē eyale bédol yál ámbid ábwóg-ábwóg. ¹⁸ Ábiníí'-e bédíí nēe mbál níme ríhúné á mekád-tē. Bédíí bad ábe bēwóge' eyale é Dyób, ¹⁹ bonj mpúlē mé nkōjsé ne adanj dé abud á bwēm awón, ne ahdé á bwēm bēmpēe ákánj bó nlém áte nyaa echē bēheléé e'pum achyáa. ²⁰ Bonj bad ábe bédé nēngáne mbál níme ríhúné á ndoob echē eboó yál, bédíí bad ábe bēwóge' eyale é Dyób, békób-pe chó, béchyāá'-e e'sóg ábe é'wánlé mesongé mé mbum móom meláán, móom ntóób ne mbwókel."

Nzé bēchódé etrukánj bēekonjéé chó
(Luk 8.16-18)

²¹ Héé Yesue ásdetēé ene ndun e mod aáken, "Mod asónléé etrukánj échē ámáá achod á ndáb-te, ábānē chó á ebwog-sé ké'e á anoj sé-ye? Saá á atíí dé etrukánj mín dóo ábelé ábānē chó? ²² Chóm ké ehéé éche ékónjédé ébid á enyen. Ké ehéé'-e éche békúténé bédibé chó. ²³ Kéznzé awé awóó metúu, áwóge'." ²⁴ "Nyétónj chóm-éé nyéwógeé anon áte bwám! Melelem mé nhagtéd níme ébénléde wée wēn móo Dyób dōmpē débenlédté, ábenléde-te mó tómaa ngáne wēmbenlédté wée wēn. ²⁵ Kéznzé awé awóó nsōntēn rí kun é nkamlen mí mín, Dyób débād mó nímē nsōntēn abe. Ane awé mó'-e ewóo, Dyób dékóbén mó kááñne mwāmpín awé awóó."

Ngan e mbál-e-bū

²⁶ Yesue ambé áhóbe aá, "Nkamlen rí Dyób rídíí nēngáne mod awé akíí mbál-e-bū asob á nzag-tē, ²⁷ áttím ámbid á ndáb, nkuu ákūne', mūte ábelé níme nsón. Ene pónké esyāál, mbál ébide áse, ékwógē' éseban abíe' ngáne nē ábenladtē. ²⁸ Ndoob chēn-éé ebele bonj bwēm é'kwógé', é'chyāá'-e e'pum. Nlóm ní byaa móo rísebpē abid, ámbid é pónké mbwéle kááñne ásoog, e'sóg bōmpē é'bid. ²⁹ Bonj nzé e'sóg é'máá awúu, ábwóg-ábwóg ane mod abelé atéd páá áke dé apád áyāle pónké echē bēpadéé epedé."

Ngan e mbál níme ríchíné
(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

³⁰ Héé Yesue áhóbeé ámpē aáken, "Cheé déheleé-sē déhagtén nkamlen rí Dyób-ē? Ngan ehéé débenlédté echē éluédé ngáne nímē nkamlen rídíí-ye? ³¹ Ndíí nēngáne mbwé e mbál-e-bū echē mod átédé bonj ásob á nzag-tē. Mbál-e-bū edé mwāmpín bwāmbwam nzé bēhagténé chó ne mbál mēmpēe níme rídé á nkōjsé. ³² Bonj nzé ékwógé, ékale' tómaa e'sum* é'syāál, éwóo'-e ngen éche menon méhyagké móm alónj áte." ³³ Yesue akánlé'áá bad eyale é Dyób, ábenláád ekud é ngan émpēe nēngáne échén. Akánlé'áá bó nyaa echē bēsōntēnnē. ³⁴ Eékanle'áá bó áde ébenlédeé ngan, bonj nzé anlyóg mwēmpen ne ábe bembapēe aláá bó mam mésyāál níme échē ngan éhóbeé.

* 4:32 Bán bé mel nēe ndóo.

*Yesue ahósdte ekukud**(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)*

³⁵ Echē epun dēn ngukél, dōo Yesue álāngēé ábē bembapēē aá, “Syáá déchabe pēd e edib eníní.” ³⁶ Hēē ábē bembapēē béchénné ene ndun e mod boŋ bésālē á bōlē-tē wēē Yesue ámbēē boŋ békēēné mō. Myšlē mémpēē mémbē áhed. ³⁷ Abwōg-ábwōg dōo ekukud é ngine ébóótéd átóm, boŋ mendib mészlē á bōlē-tē nyaa echē bōlē bēmponnē asú á mendib sé. ³⁸ Yesue ámbé á bōlē-tē á pēd e mbíd. Annaá ásē ábānē nló á mbōŋgé mīn, ákūne’. Hēē bényemēé mó ásē, boŋ bēlāngē mó bánken, “A melēed, weewóo’ é wē pónéd éē syánē dédíí á kwéed-te-ye?” ³⁹ Hēē Yesue átyéémé ámīn boŋ ákānnē échē ekukud áte aá éhóo, aláá-’é mendib aá mésud. Ekukud énsóg awan, ekíde-’é éhóótéd áte. ⁴⁰ Hēē Yesue ásedtēé bó aáken, “Cheé ékásá boŋ nyéwōgē mbwōg? Nyéewóo’ é adúbe kóšŋ ne bōob-’é?” ⁴¹ Boŋ mbwōg ménkōb bó bwāmbwam, bésēdté nhóg ne aníní bánken, “Ebál e mod éhéé chēn éche kóšŋne ekukud ne mendib bēwōgnéé?”

5*Yesue achōŋtē mod awe**awóo e’daádŋ bé mbēb**(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)*

¹ Yesue ne ábē bembapēē bēmpē á pēd e edib eníní, á mbwōg e Gerasin. ² Ade Yesue ábidé á bōlē-tē bídén, ámbomén mod awē ábidé á soóbadē. Edáádŋ é mbéb émbē ane mod áte. ³ A soóbadē dōo ádyéé’áá. Modmod enkēnhēnlé mó abane á mehaŋ ámpē, ké ne bengōbēngōbē. ⁴ Ayāle ngen ne ngen, bēháá’áá mō ne e’pwōg ne bengōbēngōbē boŋ ké nē aselē’áá bengōbēngōbē áhentéd-te e’pwōg bē áte. Antómtn ngine awōŋ nyaa echē modmod éehēle’áá mó abwōge. ⁵ Atamnádtáá á soóbadē ne á e’kone-tē nkuu ne mūte, ábōnē e’saad ákwel’táád-te yāl ne meláá.

⁶ Ane mod abedé mwā etūn áde ányíné Yesue. Hēē ányágté mehélé, boŋ ábwōgē mebóbōŋ áwē e’só-te, ⁷ ábōnē esaád é ngine, áhōbē aá, “A-Yesue, Mwān a Dyōb á Ngum, cheé sóo déwōŋné? Ncháa wē á dīn á Dyōb mēé weekógsán mē.” ⁸ Ane mod anhób nē áyāle Yesue anláá edáádŋ é mbéb aá, “A-edáádŋ é mbéb, bíd ane mod áte!” ⁹ Dōo Yesue ásedtēé mó aáken, “Chán dīn ádíí wē?” Ankwentén aá, “Dīn ádíí mē bán Amudtēē, áyāle sébuú áte.” ¹⁰ Ámbé ácháá Yesue aá eénānē’ ábē e’daádŋ bé mbéb ene mbwōg.

¹¹ Bōob-pōó, sánkalaa a esóg é nguu chó-’é ébédé benben ne áhed, édyāg medyé á mbám mé ekone. ¹² Hēē ábē e’daádŋ bé mbéb é’cháá’é Yesue bán, “Lóm sé á nguu-tē wē, émwē sésíl chó áte.” ¹³ Hēē Yesue ábágé bó kunze boŋ é’bíde ane mod áte. Ábid áde é’bíde ane mod áte é’sōlē échē nguu áte. Echē esóg ébédé dyam e’kálé é’ nguu é’be. Ábwōg-ábwōg échē esóg émpādē ásē, ényágté’ á eláá é nkin mé edib-é-nzab, éhún á edib-tē, éhó-’é.

¹⁴ Benōn bé nguu bēntōm mehélé á dyad-tē ne á mebwōg nūme médé benben, ákale bad dyam áde ábēnlédé. Ábē bad bēmbíd áke dényín. ¹⁵ Ade bēpédé wēē Yesue boŋ bényín ane mod awē ndun e e’daádŋ bé mbéb émbēé áte, néē ádyéé ásē, áhedé-’é bwēm á yāl bwām, ádyéé-’é sen, mbwōg ménkōb bó. ¹⁶ Bad ábe bényín áde dyam bēnlāá ábē bad ngáne émbēnlédé ne ane mod awē e’daádŋ bé mbéb bēmbēé áte. Bēnlāá-’é bó dyam áde ábēnlédé ne échē esóg é nguu. ¹⁷ Hēē ábē bad bēbóótédé Yesue achán bán ásyāá áwab mbwōg. ¹⁸ Ade Yesue ásóléé á bōlē-tē, ane mod awē e’daádŋ bé mbéb bēmbēé áte nē anchán mó aá bümō békag. ¹⁹ Boŋ Yesue enkēnkwenténné. Anláá mó aá, “Súé’ áwōŋ dyad, éke éláa áboŋ bad ndale e dyam eche Sāngwéé ábēnlé wē ne ngáne ápédé wē ngól awōg.” ²⁰ Hē dōo ane mod áhídte boŋ ákag á mbwōg e Dekapolis.* Akanlé mod té dyam áde Yesue ábēnlé mó. Bad bésyāál ábe bēnwōg, yāl enkóm bé áte bwāmbwam.

*Yesue achōŋtē mmwáád nhóg,**ápūūd-te Jauruse mwān**(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)*

²¹ Yesue antīm ámbíd á pēd e edib eníní ne bōlē. Ade ápédé á nkin mīmíní, ndun e mod enkanŋén áhed. ²² Dōo mod nhóg awē akamlan ndáb e mekáne awē bēchágé’áá bán Jauruse ápédé áhed. Anyín áde ányíné Yesue, ankwē ásē áwe mekuu. ²³ Ne mechángé mé ngine áhōbē aá, “Awem mwān a mmwáád awág. Són, hyē ébán mó ekáá á yāl, ábel nēn ádyēē bwām, ábē-’é á alonjé.” ²⁴ Hēē Yesue áhídé mó. Ekud é bad éhídé’áá Yesue nyaa echē bēnkanŋénné mó.

²⁵ Mmwáád nhóg-ke ámbé áhed awē anwōŋ nkole nūme mekií mébíde’áá mó á yāl pónéd ésyāál. Mmē nkole núbédé mó á yāl á etūn é dyōm-a-mwē ne nūbe. ²⁶ Atagé híin á mekáá mé bad bé e’bó, ábēbéd-te ngáb esyāál echē ánwōŋgē, boŋ ké nē enkēndyéé’é bwām, nkole

* 5:20 Dekapolis: adíí mbwōg e myad dyóm.

míbādē bádén. ²⁷ Anén mmwáád anwóg mam níme Yesue ábélé'áá, dǎo ábídíe mó ámbídi áfínté ene ndun e mod bonj ásitán mó nkobe. ²⁸ Ayále anhób áwe nlém-té aá nzé mósíténé ké nímé nkobe, né móodyéé bwám. ²⁹ Asitén áde ane mmwáád ásiténé Yesue nkobe, mekií níme mébíde'áá mó á yál ménsélé, awóg-ke á yál aá móchoó. ³⁰ Abwóg-ábwóg Yesue ambíi aá ngíne ebíde mó á yál. Hē dǎo ákúnndé áfínté ene ndun e mod, bonj ásedtē aaken, “Nzéé asiténé me nkobe?” ³¹ Dǎo ábē bembapēé békwentanné mó bánken, “Néé ényínéé bad békáné wē á yál nén ésedtē' wéé ken nzéé asiténé wē-ye?” ³² Ké nē, Yesue ambé ánoné' ekide ányín mod awé asiténé mó. ³³ Hēé ane mmwáád ábóótédé anaj ne mbwóg áde ányíné chǒm-éé ébénlédé mó. Dǎo ápédé wéé Yesue bonj ákwag mó á mekuu, álāngē mó mbále esyáál. ³⁴ Hēé Yesue álāngéé mó aá, “A mwán-a-mmwáád, adúbe ádǎj ádíde wē bwám. Kág ne nsaj. Ndutul echǒj chǒ-é émaa.”

³⁵ Ade Yesue áhóbéé nē, dǎo bad behóg ábe bēbíde á ndáb wéé Jairuse bélāngéé Jairuse bán, “Awonj mwán amaá mó awé. Cheé étagnéé Meléede ataged?” ³⁶ Bonj Yesue enkéntédte dyam áde behóbé nés dyam. Hēé álāngéé ane mod a nkamlén aá, “Weewódeé mbwóg! Dúbé dúbépén.” ³⁷ Yesue enkémwéé aá mod ampée áhíd mó étoméé Petro ne Jemse bó mwányaj Jone. ³⁸ Ade bépédé á ndáb wéé Jairuse dǎo ányíné mpuutéd, awóg-ke mewé mé ngíne níme bad béchyé'é. ³⁹ Hēé ásolé á ndáb-te bonj ásedtē bó aaken, “Cheé ekáá bonj nyébelé' nímén mpuutéd, nyéchyé-é mewé? Ane mwán eewédeé, akúne kúnén.” ⁴⁰ Bonj bēmbóotéd mó awóo. Ambídeé bó mod asyáál á ebwóg-te. Antéd ane mwán saá bó nyanj ne ábē bembapēé beláán, bésál á tonj eché ane mwán ámbéé áte. ⁴¹ Hēé Yesue áchǒngé ane mwán á ekáá, bonj álāngéé mó aá, “Talíta kúm,” (awé adé bán, “A-mwán a ngǎndéré, nlāngé wē mewé, hidé áse.”) ⁴² Ane mwán anhidé áse ábwóg-ábwóg, ábootéd-te ake. (Abédé dyóm á mwé ne mbé.) Yál enkóm bó áte híin áde nén ábénlédé. ⁴³ Hēé Yesue ásímeé bó etúu áte aá béélāngé modmod dyam áde ábénlédé, aláá-é bó aá bébe ane mwán ndyéed.

6

Bad bé Nazaret béekobéé Yesue (Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

¹ Yesue anhidé adé hǒm, asú áwē dyad nchoo ne ábē bembapēé. ² Néé mbwē-mé-nkóme-áte nípédé, ambootéd ayágé á ndáb e mekáne. Bad híin bēmbē áhed. Ade bēwógé áde ayáge yál enkóm bó áte. Bésédte bánken, “Héé mó ábídné nímén mésyáál-é? Ndin e debyéé éhéé bēbágé mó nén? Chán ámwagké nímén menyáké ábel-é? ³ Kíné saá kápéntaa ádí-ye? Saá mwán awé Maria nén-é? Kíné saá Jemse, Josebe, Judase ne Simone bóo bédé baányanj-é? Baányanj bé bebaád bésyáál-le ámpé béedyéé'é ádyad-té hén ne syáné-ye?” Né-óó, bēnkóó Yesue. ⁴ Dǎo álāngéé bó aá, “Nkal e'áásdǎj awóo' edúbé hǒm ásyáál étoméé áwē dyad, áwē túmbé-te ne áwē abum á ndáb.” ⁵ Éhéleéé menyáké ké mehóg ábel áhed, étoméé nguse é bad bé nkole ábe ábáné mekáá á yál, bédyēé-é bwám. ⁶ Yál enkóm mó áte bwámbwam ne adúbe áde bad bēnkénwǒngé.

Yesue alómé bembapēé dyóm ne bébe (Mat 10.5-15; Luk 9.1-6)

Dǎo Yesue ákíi á myad mésad níme médé bēnben, áyǒgtē bad. ⁷ Anchélé ábē bembapēé dyóm ne bébe. Anlád bó áte, alóm bó bébe ne bébe. Ambé-é bó kunze ábíded bad e'áásdǎj bé mbéé áte. ⁸ Anlyágtén bó aá, “Nyéewánlé chǒmchǒm á eke étoméé ntǒj. Nyéewánlé ndyéed ké'é ekwē, mod eesóó-é mǎné á mesó mé abad. ⁹ Nyéhé metámbe bonj nyéewánlé mbóté ébe.” ¹⁰ Ambád aá, “Ndáb ké ehéé eché ekobé nyé nyédyéé áhed kǎaj ne pǒndé eché nyéhídteé áde dyad. ¹¹ Nzé nyépédé dyad áde béekobéé nyé, káa béekwentenéé nyé awóglén, nyétédé dó, nyékúd-te ebumbú á mekuu, álúmed nén bán échab ebébtéd énoné bēn.” ¹² Né-óó, bēnké békale' eyale é Dyób bán bad bétede ádad abé dé mbéh. ¹³ Bémbídeé bad e'áásdǎj bé mbéb híin áte, bēwǒgtē bad bé nkole híin ne dyǒg dé menzab, bēchǒód bó.

Kwéed eché Jone, Nduzene (Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)

¹⁴ Bǎob-pǎo, Herode anwóg mam mésyáál níme Yesue ábélé'áá. Ayále mam mé bwám níme Yesue ábélé'áá mémbél ambyén hǒm ásyáál. Donje á bad behóbé'áá bán, “Jone, Nduzene apuúde. Néé ákǎá bonj awóaj ngíne ábel nímén menyáké mésyáál.” ¹⁵ Bémpeé behóbé bán, “Elaijaa móódé.” Abíní-é bán, “Adii nkal e'áásdǎj nǎngáne nhóg áfínté e bekal bé'áásdǎj ábe bēmbé se' bǎod.” ¹⁶ Ade Herode áwógé nē anhób aá, “Jone, Nduzene awé mémbenlé bonj bésél nló móódé. Atímé ámbíd á alongé.” ¹⁷ Herode anhób né ayále anwóg bad á békób Jone, béhanj mó, bēhé-é mó á mbwóg. Ambel nén ayále Herodyase, mwaád awé mwányaj, Filibe ánsēbēé awóaj, anwóaj mó. ¹⁸ Jone álāngé'áá Herode pǒndé téé aá, “Weewóó'é kunze áwóaj Herodyase, mmwáád awé mwányaj.” ¹⁹ Né-óó, Herodyase anhíi Jone péi á nlém-té, áhedé-é aá mówúu mó. Bonj Herode ambél enkénhenlé. ²⁰ Herode ambé mbwóg áte tǎngene Jone

áyale ambii aá adii mod a bwám awě asáá. Né-óó akǎngé mó bwám, ábel boŋ dyam dé mbébé dēbenlād mō. Adáá'áá mó awóglen kénéé edíí bán pónédé tée nze anwóglén mō, atagé'áá áte á mewémten-té bwámbwam. ²¹ Kááŋne á asóg, Herodyase ankūd nzii eché áhédé'áá. Nén ábédé epun-ée Herode ábél'áá ngande áwémten epun-ée ánycháadtē. A ngande wē, Herode anlébé ábē bad bémháá bé ngómēnaa, bad bémháá bé sánze, ne kase é bad é mbwóg á Galilia. ²² Eché epun mwán a mmwáád awě Herodyase anhyé aság esáke. Nē dēnwógéd Herode ne ábē beken menyinge. Né-óó, Kǎŋ Herode ansedéd ane mwán a mmwáád aáken, “Cheé edáá wée mbe we? Mēbē we kéchéé eché éhedeé.” ²³ Nén dēmbēl ammwe melē, álǎngé mó áá, “Mmwág melē mēé, mēbēé we kéchéé éche éhedeé. Ké eped é mbwóg échēm éché níkamlanné.” ²⁴ Né-óó ane mwán anké nyaá aseded aáken, “Cheé méhedénné mō?” Dóo nyaá átímténé mó áá, “Hédén mó nló míme Jone, Ndusene.” ²⁵ Héé ane mwán átímé ámbíd ábwóg-ábwóg wée kǎŋ, boŋ álǎngé mó áá, “Bág me nló míme Jone, Ndusene á taplēt-te hén bōob.” ²⁶ Nén dēnwógéd kǎŋ Herode ndutul bwámbwam, boŋ ngáne ámmadté melē amwé á'sō wée ábē beken, enkénhenlé mó nló míme Jone abáan. ²⁷ Héé álómé sánze póg áá épen nló míme Jone. Ene sánze enké á ndáb e mbwóg, esél Jone nló, ²⁸ épēen mímé nló á taplēt-te, ábē ane mwán a mmwáád. Ane mwán a mmwáád mō-é ábē nyaá. ²⁹ Ade Jone ábē bembapēé bēwógé nē, bēmpē, bētéd mó ndim, bēke bélime.

Yesue addíté e'kálé é' bad é'taan

(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jón 6.1-14)

³⁰ Bembapēé bé nlomag ábē Yesue ánlómme bēnhūu bétán mó beláá-é mó mekan mésyāál míme bēbélé ne míme bēyágté. ³¹ Ekud é bad épágé'áá wée Yesue ne ábē bembapēé bétímé-é ámbíd nyaa eché Yesue ne ábē bembapēé benkénwóngé etál ádyé ké ndyééd. Dóo Yesue álǎngéé ábē bembapēé áá, “Syáá détim á ahǎngé á hóm. Boŋ nyékové áte mwámfin.” ³² Héé dōo bésólé á bōle-té, boŋ bétímé' á ahǎngé á hóm. ³³ Ekud é bad ényin áde békagké, bēnchēm-me bō ábwóg-ábwóg. Ábē bad bēmbíd myad ne myad, békēen mekuu, bényāgéd á'sō ne mekuu, bésébé ape wée Yesue ne ábē bembapēé békágé'áá. ³⁴ Ade Yesue ábídé á bōle-té boŋ anyin ene ndun e mod, antómtén bō ngol abé áyale bēbédé nēe ndyōn ní mbód míme méewōo nnōn. Né-óó ambootéd bō ekud é mekan ayáged. ³⁵ Ade bīn é'bóótédé ahín, ábē bembapēé bēmpē awē, bēhōbē nén bán, “Hén adé á etún-té, pónédé emaa-é atóm bwámbwam. ³⁶ Láá ábén bad bétímé' á myad-té míme mēdé benben, ábel bēn béchan medyé míme bēdyēē.” ³⁷ Boŋ Yesue antímtén bō áá, “Nyé bō nyébe bō chóm éche bēdyēē.” Héé bēsedtéé mó bánken, “Ehede wée séke séchan e'wēle é' mbwókel é kábpe ébe,* sébe bō, bēdyē-ye?” ³⁸ Héé ásedtéé bō aáken, “E'wēle é'tǎŋ nyéwóó? Nyéke nyénōn.” Áde bémáá anōn dōo bēlǎngéé mó bán, “E'wēle é'dé é'taan ne sūu ébe.” ³⁹ Héé Yesue álǎngéé ábē bembapēé áá bēbél bad, békaben áte monje ne monje bēdyēé á nkaákā mán. ⁴⁰ Né-óó ábē bad bēndyéé áse, donje á monje, mbwókel é bad, donje-é móom mé bad méfán. ⁴¹ Héé dōo Yesue átédé ábē e'wēle é'taan ne éché sūu ébe, ánōné ámín, áságnān Dyób, ákabtaád bō áte, boŋ ábagé ábē bembapēé áá békabpe ene ndun e mod. Ankabé-é ábē bad kááŋne eché sūu ébe. ⁴² Moosyáál andyé, akód-te. ⁴³ Bembapēé bēnlád e'wēle ne sūu éche ényāg áse, enlón e'lón dyóm ne é'be. ⁴⁴ Mesongé mé baachóm ábē bēndyéé ene ndyééd mémbē e'kálé é'taan.

Yesue akil á mendib mīn

(Mat 14.22-33; Jón 6.15-21)

⁴⁵ Melemlem mé pónédé Yesue anláá ábē bembapēé áá bésíl á bōle-té, békag á'sō á Betsaida, á múde mé edib-é-nzab míminíí. Ade békagké nē, anláá ene ndun e mod áá bésūē' áwab mendáb. ⁴⁶ Ade Yesue amáá bō ályágten, anchógé á ekone mīn, ákáne. ⁴⁷ Néé ngukél épédé, Yesue ábē bembapēé bēmbēēn bōle áfínté e edib, Yesue-é abé á nkin mwēnpen. ⁴⁸ Annyin áá ábē bembapēé bétage ákēen bōle áyale epub é ngine émbíd bō á'sō-te. Né-óó, dyam-ée adé epog-ne-ngwa anké bō atán, akag á mendib mīn. Ahédé'áá áá mótóm bō ámín. ⁴⁹ Boŋ anyin áde bényiné akag á mendib mīn, bēnwémten bán nwú móo níde. Héé bēbóótédé abón. ⁵⁰ Bébóné'áá áyale áde bényíné mó, mbwóg ménkōb bō moosyáál bwámbwam. Ábwóg-ábwóg Yesue anláá bō áá, “Nlém mééhūnē nyé, mēé ndé. Nyéebáá.” ⁵¹ Héé ásílé á bōle-té wée bēmbēē, epub-pe énsóg atóm. Yál enkóm ábē bembapēé áte bwámbwam. ⁵² Yál enkóm bō áte áyale bēnkensójténné chóm-ée menyáké míme ámbenlé ádide e'kálé é' bad é'taan nílúmtéé. Bēnkénhenlé-é achem.

Yesue achōŋté bad

bé nkole á Genesaret

(Mat 14.34-36)

⁵³ Néé bēchábpé edib-é-nzab, bēmpē á múde míminíí, á mbwóg e Genesaret. Ahed-taá bēntā-é bōle. ⁵⁴ Bébídé-áá á bōle-té bídén bad bēchēm-me Yesue. ⁵⁵ Héé bényágté mbwóg

* 6:37 Mbwókel é kábpe ébe: ébédé nsábe ní mod nhág áyale ngōn waam.

áte esyāāl bēpēmē bad bé nkole á mekále mún, békeenē' hóm téé áde bēnwōgkē bán Yesue adé. ⁵⁶ Hóm téé-ε áde Yesue ánkéé, á myad mémháá ne mēsád, ne wée bad belóó á nzag-tē, bad bēpēénē' áá bad bé nkole wée bad bēbúdé aladen á dyad-tē ákáb nyongé. Néε bēmpēénē bō, bēchāā mó bán ámwε bad bé nkole bēsiten ké mesó mé mbóté nímē. Né-óó bad bé nkole bēsýāāl ábe bēnsitén níme mesó mé mbóté bēndyéé bwám.

7

Ayáged dé betaa

(Mat 15.1-9)

¹ Befarisia ne donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bēmbíd á Jerusalem bēnləŋnéd Yesue áwōglen mó. ² Bēnyín bán donje dé bembapεε ábe Yesue bēdyág medyé ne mekáá mé mbinde, nēdē béewobpe'áá mekáá nyaa echē Befarisia bēhōbēé bán bētəŋgéné awobe. ³ Befarisia ne bad bé Israel ábe belyágé ásē bēsýāāl bēhídé ayáge áde bēnkudté wée ábāb betaa. Bēedyágkē ndyééd ésebán bēwōbpé mekáá nyaa echē etəŋgéné. ⁴ Póndé echē mod ábídé á dyon-tē, eedyágkē chómchóm ésebán asēbpé yāl awobe. Mbéndé edé-ε ámpé hiin echē bēhídéé, nēŋgáne awobe á bwēm bwám. Bwēm nēŋgáne kōb, mbeé, kúmbe é e'kii, ne bwēm néε mebéndé. ⁵ Héε Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bēsēdtéé Yesue bánken, "Cheé ékásá bon ábōŋ bembapεε bēéhídé' ayáge áde ábēd betaa bētédnéd sé? Bēdyág ndyééd áde béewopεε mekáá nyaa echē éhēdnadté." ⁶ Yesue antimtén bō áá, "Nkal é'dəsdəŋ Yesayaa antəŋgén áde ánhōbpé ne e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē mó təŋgene nyé bedog-badé, ngáne éténlédé nēn,

'Abēn bad bébage me edúbé é nsal ngēn, bon nímab nlém méesaá áwēm.

⁷ Edúbé éche bébageé me éesaá dýamdyam, áyale bēyágte bad áhíd mbéndé é baányon byánán édii mbéndé é Dyōb.'

⁸ Nyétédte mbéndé é Dyōb bon pen nyéhíde ayáge á baányon." ⁹ Héε Yesue ábádeé áá, "Nyēbenlad mwane átede mbéndé é Dyōb ábel nēn nyéhíde ayáge ádēn dēn. ¹⁰ Mosεε ahóbé áá, 'Bēé sóó ne nyon edúbé.' Ahób-pe ámpé áá, 'Kéznéé awé ahóbé sáá ké'ε nyaá dýam dé mbéb áyāl bētəŋgéné bēwúú mó.' ¹¹ Bon nyéyágte nēn bán nzé mod awóó chóm éche ántəŋgēnnē sáá ké'ε nyaá awōŋgen bon ahóbé áá, 'Echén chóm édé Kōban,' (Né adé bán édii chóm é Dyōb), ¹² né eewóó'ε nzom áwōŋgen sáá ké'ε nyaá. ¹³ Né-óó, adé ayáge áde nyébageé bad ábélé nyéetédeé eyale é Dyōb néε dýam. Mam medé-ε ámpé hiin néε nímén níme nyébeléé."

Mam níme mébele bon

mod eesáá' á'sō é Dyōb

(Mat 15.10-20)

¹⁴ Héε Yesue áchēnléé ene ndun e mod bon aláŋgē bō áá, "Nyéwōglen, nyésōŋten-ne me. ¹⁵ Chómchóm éesaá éche ébide á ebwóg bon néε ésólé mod áte ébel mó abé mbinde á'sō é Dyōb. Bon chóm echē ébide mod áte chōó ébele bon abé mbinde á'sō é Dyōb."* ¹⁷ Yesue anchené ene ndun e mod, asól á ndáb-te. Dōó ábē bembapεε bēpédé bon bēlāŋgē mó bán átənléd bō ene ngan. ¹⁸ Héε Yesue ákwentanné bō aáken, "Nyémpé nyéésōŋtənné-yε? Nyéenyínéé nēn bán kéchéé éche ésólé mod áte, éche ébídé á mbíd e ebwóg, éebeléé-se mod abé mbinde á'sō é Dyōb-ε? ¹⁹ Ngáne ésóléé mod áte, éepagkē mó á nlém-tē. Ebelé ésud mó dásá á abum-tē ébíd-te." (Yesue anhób nē álúmed nēn áá ndyééd ké ehéé eboó adyé.) ²⁰ Ambád áá, "Chóm echē ébídé mod áte chōó ébele bon eesáá' á'sō é Dyōb. ²¹ Ayále, á nlém ní mod-tē dōó mewēmten mé mbéb nēŋgáne akáb dé mēsón, echíb, ne ewtuen bēbídéé. Mmē mewēmten mó mébelte mod mbéb. ²² Akáb dé mesón á ndáb e'wōŋgé, abé dé metog, ne abel á mam mé mbéb mémpεε nēŋgáne edogkē, ábel mbinde é mekan, akón á bad, akal á bad metóm áyāl, abé á kúmbe ne abel dé e'yókél é' mekan. ²³ Mmēn mam mé mbéb mésyāāl mébide mod á nlém-tē mébelé-ε mod eesáá' á'sō é Dyōb."

Adube dé nken-a-mmwaád

(Mat 15.21-28)

²⁴ Dōó Yesue ásyəŋgé bon ákág á eped é mbwóg echē enchiitén myad mé Tíre ne Sidon. Héε ásólé ndáb póg, eéhede'áá-ε áá modmod ábii áá móde áwēd-te. Ké nē bēmbēé bēbii. ²⁵ Néε mmwaád nhóg awé edəsdəŋ é mbéb ébédé awe mwán a mmwaád áte áwógé bán Yesue adé áhed, ámpé ákwē-ε mó á mekuu. ²⁶ Ane mmwaád abédéε mmwaád á alon á Grikia awé bēchýáá á ped e mbwóg é Siria echē bēchágéé bán Fonisia. Héε ácháá'ε Yesue áá ábided mwán echē edəsdəŋ é mbéb áte. ²⁷ Bon Yesue ankwentén mó áá, "Sé sébe sédide bēndem. Eesaá bwám áted ndyééd e bánbān ábwēme mbwé." ²⁸ Ane mmwaád ankwentén áá, "Nē dēn a-Sāŋ, bon kásŋne mbwé echē edyéé á tébele-sé ebelé edyéé píuted é medyé éche bēndem

* 7:15 Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 16: "Kéznéé awé awóó metuu áwóg."

béhúnté.”²⁹ Dóo Yesue álangéé mó aá, “Áyale échén ehóβ éche ehóβé nén, ehele esūē wε á ndáb. Edáádəŋ é mbéβ éche ébédé awonŋ mwān áte étédte mó.”³⁰ Né-óó, ane mmwaaád ansú á ndáb, atán nēŋgáne mwān ánəŋgé á anon mín. Echē edáádəŋ é mbéβ énməd mó atəde.

Yesue achōŋté mod awē

eewógne'áa, eehóβé'ad-ε dyam bwām

³¹ Hée Yesue áhídté á mbwóg e Tirε, átimé á Sidon á pəd e edib é Galilia, átimnád á pəd e mbwóg e Myad Dyóm. ³² Bad behóg bēmpεén mod awē awē eewógne'áa, eehóβé'áa-ε dyam bwām. Abē bad bēnchāŋ Yesue bán ábān ane mod ekáá á yāl. ³³ Hée Yesue áhídnédé mó wée ene ndun e mod édíi bon átmən mó á ahōŋgé á hóm. Ansóléd memii á metúu níme ane mod, ásob meléed bon ásitén mó echém. ³⁴ Hée Yesue ánóné ámín, áheeméd áte, bon áhōβé aá, “Efáta,” nē adé nén bán, “Dibnéd.” ³⁵ Abwōg-ábwōg, ane mod ábootéd-te awógnε, echém étyéém mó á nsal, ábootéd-te dyam ahōβ bwām. ³⁶ Hée Yesue ásiméé bó etúu áte áa béetúpé modmod ádén akan díŋ. Bon pónde téé echē áhóβé aá béehóβé, bó-ε bēnabpé bó ahōβ hóbén. ³⁷ Bad bésyāal ábe bēnwōg, yāl enkóm bó áte nyaa echē echabé ámín bwāmbwam. Béhóβé'áa bán, “Abele' mam mésyāal bwām. Abele kóŋne bad bé ndóg bēwógnε, ábele-ε e'bóβé é'hóβé dyam.”

8

Yesue addté e'kále é' bad é'niin

(Mat 15.32-39)

¹ Mmē mesú mēn ndun e mod empée empē wée Yesue. Ngáne bēnkēnwōŋgé chōm-εé bēdyágkē, Yesue anchélé ábē bēmbapεε, álangé bó aá, ² “Ndé enén ndun e mod ngol áyale bēkēβé ne mε e'pun é'láan, béewóo-áa chōm éche bēdyáke bōob. ³ Nzé nsúúténé bó nzaa bōob, né bēhūn ásé á nzii áyale bó donge á bad bēchábé abíd.” ⁴ Hée ábē bēmbapεε bétimtanné mó bánken, “Hée mod áhele ákud ndyééd á ehyāŋge-tē hén echē ékwōg ábān bad adyé-ye?” ⁵ Yesue ansédéd bó aáken, “E'wεle é'tāŋ nyéwóo?” Bēnkwentén bán, “E'wεle saámbe.” ⁶ Dóo álangéé ene ndun e mod aá bēdyεε ásé á ndōob-tē. Hée átédé ábē e'wεle saámbe, áśagnān Dyōb, ákabtád bó áte, ábagé ábē bēmbapεε, bó-ε bēkappé ene ndun e mod. ⁷ Bēnwōŋ-ε báa nguse bé sūu éśad. Yesue annaméd chōmpē. Amaá-áa chō anamed, ábagé bēmbapεε aá bēkabe bad. ⁸ Bad bēndyē ene ndyééd, bēkód-te, kóŋŋ élyāg-kε ásé. Echē enlyāg áse enlón e'lón saámbe. ⁹ Mesonŋgé mé bad níme mēndyē ene ndyééd mébédé dyam e'kále é'niin. Yesue ansúúd ábē bad áwab mendáb. ¹⁰ Asúúté-áa bó súútén, asól-le mó á bōle-tē ne ábē bēmbapεε, bēkē-ε á mbwóg e Dalmanuta.

Befarisia bēhede' e'chemléd

(Mat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Befarisia bēmpē wée Yesue bébootéd mó apentén, bēhedné mó e'chemléd ábe é'húu ádyōb. Bébélé'áa nē ákag mó. ¹² Hée Yesue áhéémédé áte, bon áhōβé aáken, “Cheé ékóó bon nyonŋel e'chii ehéde e'chemléd? Ne mbále, nlange nyé nén mεε, nyonŋel e'chii éekudte e'chemléd ké' ehōg.” ¹³ Hée áchénné bó, bon áślē á bōle-tē, átimé á pəd e edib enínii.

Esulten é Befarisia

(Mat 16.5-12)

¹⁴ Bōob-póó, áde bēmbapεε ábe Yesue bésólé á bōle-tē, bēnchatén e'wεle awále áyāl. Ewεle ehōg chēmpen chōo bēnlyāgnédte á bōle-tē. ¹⁵ Hée Yesue álangéé bó aá, “Nyétéd pónde ne esulten é Befarisia ne éche Heróde.” ¹⁶ Dóo bēkaléé bēn ne bēn bán, “Ahóβé nē áyale deewānléé e'wεle áyāl.” ¹⁷ Yesue ambii chōm éche bēhóβé, hée ásedte bó aáken, “Cheé nyéhóβéé áyale e'wεle ábe nyéewóo'ε? Kóŋŋ ne' bōob nyéebii'ε ké'ε nyéesōŋtεné-ye? Chán nyélélé nlem á abum nén?” ¹⁸ Nyéwóo míd, nyéenyinné-ye? Nyéwóo-ε metúu nyéewógné-ye? Kóŋŋne bōob nyéekamtánné-ye? ¹⁹ Ade mēnkappé e'wεle é'tān ádíde e'kále é' bad é'tān, e'lón é'tāŋ e'wεle ábe bēnlyāg áse ábe nyēnladte bēnlōnné?” Bēnkwentén mó bán, “Dyóm ne é'be.” ²⁰ Ambád bó áseded ámpé aá, “Áde mēnkappé-ε ewεle saámbe ádíde e'kále é' bad é'niin, e'lón é'tāŋ e'wεle ábe bēnlyāg áse ábe nyēnladte bēnlōnné?” Bēnkwentén mó bán, “E'lón saámbe.” ²¹ Ambád bó áseded aáken, “Bon ké nē nyéesōŋtεné-ye?”

Yesue achōŋté mod awē akwedé ndím

²² Yesue ne ábē bēmbapεε bēmpē á Betsaida. Áhed dóo bad behóg bēpééné mod awē akwedé ndím awē, bon bēcháā mó bán ábān mó ekáá á yāl. ²³ Yesue anchás ane mod á ekáá, áhídnéd mó á dyad-tē wē. Ansob mó meléed á míd, abán mó mekáá á yāl, bon ásedte mó aáken, “Enyíne chōmchōm-ε?” ²⁴ Hée ane mod ánóné ámín bon áhōβé aá, “Nnyíne bad bon bēnyinnad nēngáne mel níme mékag.” ²⁵ Hée Yesue ábáné mó mekáá á míd ámpé. Dóo ane mod ákídté anon, míd mēndibnéd mó, ábootéd-te anyínen bwām. ²⁶ Yesue ansúúd mó á ndáb, áhōβé aá, “Wētōgné-ε asól ádyad-tē ámpé.”

*Yesue mɔ adé Ane-awě-Béwɔgté
(Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)*

²⁷ Yesue ne ábē bembapɛɛ békágé'áá á myad níme mɛdé á mbwɔg e Kaisaria Filipi. Bépédé-áá á nzii wě, dɔɔ ásdɛtɛé bɔ áaken, "Nzé-módé bad bɔ béhóbé bán ndé?" ²⁸ Hée békɛwɛntanné bán, "Donje á bad béhóbe bán edii Jone Ndusene, bempɛe bán Elaijaa, ábiníí-é bán nkal é'daádɔɔ nhóg." ²⁹ Dɔɔ ásdɛtɛé bɔ ámpɛ áaken, "Boj nyébɛn-ne nzé-módé nyéhóbé bán ndé?" Hée Petro ákwɛntanné mɔ áá, "Wéé edé Ane-awě-Béwɔgté." ³⁰ Ade Petro amaá-áá ahóɔb nê, Yesue ansim bɔ etúu áte áá béélǎngɛ modmod nyaa e mod eché mɔdíí.

*Yesue ahóɔbé tǎngene metake nímé
ákudtɛ ne kwééd eché áwɛɛ
(Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)*

³¹ Yesue ambootéd ábē bembapɛɛ ayáged, ahóɔbé áá, "Mwǎn-a-Moonyon atǎngéné ákud metake hiin. Bad bémbáá bé dyad, beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bɛbǎn-é mɔ á yǎl. Béwúú mɔ, boj e'pún ábe é'lónténé é'láán, ápuú." ³² Yesue anhóɔ ádén dyam nyaa eché énkɛnkɔnédɛtɛ bɔ mbále ké póg. Hée Petro átimné Yesue á nkag, boj ákágé átimed mɔ áte. ³³ Boj Yesue ankuné, ánɔn ábē bembapɛɛ. Dɔɔ ákǎnné Petro áte áá, "Hidé me á'sɔ-te, a-Satan! Mmonj mewɛmtɛn mɛesaa mewɛmtɛn mé Dyób, médii mewɛmtɛn mé moonyon." ³⁴ Dɔɔ Yesue áchɛnlé ene ndun e mod ne ábē bembapɛɛ, boj álǎngɛ bɔ áá, "Kéznéé awé adaá me ahid, ásob yǎl mendib, ápɛm-me áde awog áhíde me. ³⁵ Ayale kéznéé awé ahede áde alongé asonj ábɔd dɔ. Kéznéé-é awé abóde áde alongé ayále echɛm ne ayále nímén nkalaj ní bwam né ákud alongé áde déemaá." ³⁶ Nsyááj níhéé mod ákudtɛ nzé akudé nkɔjɛ́ sýsýǎl boj abóde áde alongé. ³⁷ Cheé mod áhelese ábē ákɔde áde alongé? ³⁸ Kéznéé awé ákwágɛn me ne ábɛm e'yale á nyongel e'chii eché ehídne Dyób nlém mbɛ, abé-é ebébtéd, Mwǎn-a-Moonyon mɔ ámpɛ ákwágɛn mɔ á pónde eché ápɛé ne ángel éché ésaá ne ehúmé éche Sáá."

9

¹ Hée álǎngɛé bɔ áá, "Ne mbále, nlǎnge nyé nɛn mɛé, donje á bad áfinté echɛn béenyínénné kwééd díd áde bényínéé néé nkamlɛn ní Dyób nɔpédé ne ngine."

*Yǎl ehǎnléé Yesue
(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)*

² Ambid e epun ntóob Yesue ankeén Petro, Jemse ne Jone á mbɔɔd eché echabé ámin. Bɛmpɛn-ɛé bémbɛ áhed. Awáb e'sɔ-te hê dɔɔ ábē bembapɛɛ bényíné néé Yesue ahǎnléé. ³ Mbóté éche ánhɛé épené áte, épúbɛ-é féréd. Épúbé'áá nyaa eché modmod á nkɔjɛ́ éehélé-ɛɛ apúbed. ⁴ Hée bényíné Mosɛɛ ne Elaijaa bébíde taléd, bóɔbe Yesue békale'. ⁵ Dɔɔ Petro álǎngɛé Yesue áá, "A meléed, ébóɔ ngáne syáá dédíí hɛn. Délónj e'bem é'láán, échón, éche Mosɛɛ ne éche Elaijaa." ⁶ Petro enkɛmbíí'é chóm éche ahóɔbéé ayále mbwɔg ní ngine níme mémbe bóɔbe baáb á yǎl. ⁷ Hê dɔɔ mbag ékútné bɔ boj ehóɔpɛ ébídé' á mbag-té wé nɛn, "Awem Mwǎn a nlém nɛn, nyéwogne mɔ." ⁸ Abwɔg-ábɔwɔg dɔɔ bɛnóné ekíde boj béenyíne modmod ampɛé nzése Yesue. ⁹ Ade bésudé á mbɔɔd mɔn nê, Yesue ansim bɔ etúu áte, álǎngɛ bɔ áá, "Nyéélǎngé modmod dyam áde nyényíné kááj ne á pónde eché Mwǎn-a-Moonyon ápuú'é." ¹⁰ Né-ɔɔ, ábē bembapɛɛ bɛnkóó áde dyam ne bɛn, bésɛdtɛ yǎl chóm-ɛɛ mpuu ndíí. ¹¹ Hée bésɛdtɛé Yesue bánken, "Cheé ékás boj bemeléede bé mbéndé béhóbé nɛn bán Elaijaa atǎngéné asébe dé ape atíí-é mam mɛsýsýǎl. Cheé-ɔ ékás boj étenléd á kálag e Dyób nɛn bán Mwǎn-a-Moonyon ákud metake hiin, bad bɛbǎn-é mɔ á yǎl? ¹³ Boj nlǎnge nyé nɛn mɛé Elaijaa ammǎd apɛ, bémbɛl-le mɔ ngáne béndǎngé. Nê dénlónéd mam níme mɛntɛnléd áyál e eché."

*Yesue achójté mwǎn
awé edáádɔɔ é mbéb étagtɛé*

(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ade bépédé wéé ábiníí bembapɛɛ bébéde, bɛntǎn néé ndun e mod élángédé bɔ. Bemeléede bé mbéndé bɛpɛntǎnnáá ne bɔ. ¹⁵ Anyín áde ábē bad bényíné Yesue, menyáké ménkób bɔ bwámbwam. Bɛnnyágéd áwé áleled mɔ. ¹⁶ Hée Yesue ásdɛtɛé ábē bembapɛɛ áaken, "Cheé nyáábɔ nyépentanné?" ¹⁷ Dɔɔ mod nhóg áfinté e ene ndun e mod ákwɛntanné áá, "A-meléed, mpɛɛnɛn awém mwǎn a mwɛnchóm áwɔjɛn ayále edáádɔɔ é mbéb edé mɔ áte, ébále eehóɔbé-é dyam. ¹⁸ Nzé ékóbé mɔ, ébále éhúned mɔ áse, mehod-te mébíde mɔ á nsal. Ene pónde ádyág mesonj á nsal, anámɛn-ne. Nlǎngé-é ábɔj bembapɛɛ mɛé bébíde mɔ chɔ áte boj béehéleé." ¹⁹ Dɔɔ Yesue ákwɛntanné áá, "Wáá, nyé bad bé' chii, nyéewó' é adubé. Chán mɛpɛé nyé adyɛn hán-ɛɛ? Chán mɛpɛé nyé awesén-é? Hyɛnáád me mwǎn awed." ²⁰ Dɔɔ bɛpínédé mɔ ane mwǎn. Anyín áde éché edáádɔɔ é mbéb ényíné Yesue, énsɔg ane mwǎn,

éhūnēd mós ásē, áhānjlād á ndoob, mehod-te mébidē mós á nsəl. ²¹ Hée Yesue ásedtēé sáa aaken, “A etún é pónde ékátágkē nén?” Dóo sáa ákwentanné aá, “Bootyá se á mwēndemé. ²² Eyógkē mós ahúned á muú-te ne á mendib-te áwúu mós. Bonj nzé dyam áde áde éhélé-se éhél, ewóg sé ngəl, ewóngén sé.” ²³ Hée Yesue áttimténé mós aá, “Wéé nzé dyam áde áde áde níhélé-se se mbél-é? Chóm ésyáəl éhèle ébenled ne mod awé awóo adúbe.” ²⁴ Abwóg-ábwoóg dóo ane mwán sáa ákánté éhób ámin aá, “Ndúbpé, wóngén adúbe ádém áde déekwognede.” ²⁵ Ndun e mod enyágté-áa áladen áte áhed. Ade Yesue ányíné nē, ankáné éché edoádənj é mbéb áte aá, “A-edoádənj é ndóg ne é ebóbé, nkamlan wé mēé ébíd mós áte, weeslél-é mós áte ámpē.” ²⁶ Echē edoádənj élébpé-áa esaád, éságéd ane mwán ne ngíne, ébíd-te. Ane mwán antím nēé ndim ní mod kááj donje á bad béhābē bán, “Awédé.” ²⁷ Bonj nēé Yesue áchájgē mós á ekáá, áttidē mós ámin, ane mwán atyéém-me. ²⁸ Yesue ansól á ndáb-te. Hée ábē bembapēé bésedtēé mós á kun-tē, bánken, “Cheé énkáj bonj sēnkēnhél éché edoádənj é mbéb abided?” ²⁹ Ankwentén bós aá, “Mekáne mwēmpen móo méhele mébidéd enén ndín e edoádənj.”

Yesue ahóbé ámpē tǎngene eche kwééd

(Mat 17.22-23; Luk 9.43b-45)

³⁰ Yesue ne ábē bembapēé behídté-áa hē, bépōj á mbwóg é Galilia. Enkēnmwáa aá modmod ábii wéé módíí, ³¹ áyāle ayágté-áa ábē bembapēé aá, “Bébé Mwán-a-Moonyonj á mekáá mé baányonj. Bó-áa béwúu mós. Nzé bémáá-é mós awúu ápuú ámbíd e epun é láán.” ³² Bonj ábē bembapēé béenkénsójtēnné chóm éche ánhōbpē, bébáá-áa-é mós aseded.

Nzéé atómténé mod ambáá abé?

(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)

³³ Yesue ne ábē bembapēé bēmpē á Kapenahum. Ade bépédé, bénsál á ndáb-te. Dóo Yesue ásedtēé bós aaken, “Cheé nyéswántánnáá á nzii bwééd?” ³⁴ Bonj bēnkēnhōbpē dyamdyam áyāle bēn ne bēn bépéntánnáá tǎngene mod awé atómténé mod ambáá abé áttinté echáb. ³⁵ Hée Yesue ádyéé ásē, áchagé ábē bembapēé dyóm ne bébe bonj álānjgē bós aá, “Kéznzéé awé ahede mod a mbáá abé, atǎnjgéné abé ndimtene, abé-é mbáledé a moosyáəl.” ³⁶ Hē dóo átédé mwēndem bonj áttidē mós áwab tnté. Dóo abwáádé ane mwán, bonj áhōbē aá, ³⁷ “Kéznzéé awé akobé enén ndín e mwán á dín adém, né akobé mé. Kéznzéé-é awé akobé mé, eékobéé mmēn-pen. Akobé káájne ane awé alómé mé.”

Kéznzéé awé eetǎngán syánē,

né adé ne syánē

(Luk 9.49-50)

³⁸ Joné anláá Yesue aá, “A meléed sēnyín mod abídte bad e'doádənj bé mbéb áte á dín ádonj, sēnláá-é mós bán ásoóg abel nē, áyāle eesaá mod á echoj éche syánē.” ³⁹ Bonj Yesue anláá bós aá, “Nyéelángé mós bán ásoóg abel nē. Mod ké nhóg eesaá awé ámad menyáké abel á dín adém, bonj ámbíd e pónde áhōbē mé mam mé mbéb á yāl. ⁴⁰ Áyāle, kéznzéé awé eetǎngán syánē né adé ne syánē. ⁴¹ Ne mbále, nlānje nyé nēn mēé, kéznzéé awé abagé nyé ké kób e mendib ámwé á dín adém, áyāle nyédíí bad bé Krísto, atǎnjgéné níme nsábe akud.

Mekágsen níme mébelte bad mbéb

(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)

⁴² “Kéznzéé awé abélté enén ndín e mwēndem eché edúbpé mé mbéb, ébē mbonj átəə mós sánkalaa aláá á nkáj, béhúnéd-te mós á edíb é nkwxé. ⁴³ Nzé échoj ekáá ébelte wé mbéb, esél chós, épim. Edé mbonj wé ákud alongé áde déemaá' ne eped é yál tómaa wé áwónj mekáá mébe bonj bébwém wé á dū-á-muú.* ⁴⁴ Nzé échoj ekuu ébelte wé mbéb, esél chós, épim. Edé wé mbonj ákud alongé áde déemaá' ne eped é yál tómaa wé áwónj mekúu mébe, bonj bébwém wé á dū-á-muú.† ⁴⁵ Nzé ádonj díd ábelte wé mbéb, ehúd dós, épim. Edé mbonj wé ásol á nkamlen ní Dyób ne díd ahóg tómaa wé áwónj míd mébe bonj bébwém wé á dū-á-muú. ⁴⁶ Ahed, 'e'kuu ábē é dyág bad béewágkē, muú nímed-te méédímēē.”

⁴⁹ “Muú ményāō mod ké ahé á yāl ngáne nkwxé nínyānjgēé á ndyééd-te. ⁵⁰ Nkwxé mbóó, bonj nzé mbóódé alānj, chán béhele-se bényínéd mós ámpē? Nyényine' nēé nkwxé, nyédyē-é ne nsanj ne nhóg ne aníníí.”

10

Ayágéd tǎngene anan

dé mmwáád á e'wójgē

(Mat 19.1-12; Luk 16.18)

* **9:43** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 44: Ahed, e'kuu ábē é dyág bad béewágkē, muú nímed-te méédímēē. † **9:45** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 46: Ahed, e'kuu ábē é dyág bad béewágkē, muú nímed-te méédímēē.

¹ Yesue anhidé áde abwóg á hóm, ampõj á mbwóg e Judeya, áchābē á p̄ed e edib é Jodan eniñi. Ndun e mod epagē'áá awē, ayāgtē-ε bó ngáne ámenténné bó ayáged. ² Befarisia bémp̄ē awē ákag mós. Bēnsedéd mós bánken, "Echēd mbéndé chóchó ebagé kunze nén mod ánan mwaád á e'wóngé-ye?" ³ Hée Yesue átímtanné bó aáken, "Chán mbéndé eche Mosē ēkálé?" ⁴ Bēnkwentén bán, "Mbéndé echē Mosē ebagé kunze nén, mod ábe mwaád kálag echē elúmtē nén bán, e'wóngé é'máá boj ánan mós." ⁵ Hée Yesue álāngéé bó aá, "E'lēl bé nlém á abum ábēn bós bēmbēl boj Mosē ábe nyé échēn mbéndé. ⁶ Boj se á mbooted, áde Dyōb áhágé bad, anhāg mmwaád bó mwēnchóm. ⁷ 'Né-ós, mwēnchóm átedé sáá ne nyan, abé ne mwaád. ⁸ Búmō bad bébe bétim mod nhóg.' Né-ós, béesaá ámpē bad bébe, boj bédii mod nhóg. ⁹ Né-ós, échē Dyōb áládé, modmod eepáá." ¹⁰ Ade bétimé ámbid á ndáb-te, Yesue ábē bembapēe bēnsedéd mós tāngene dyam áde áhóbé. ¹¹ Hée Yesue álāngéé bó aá, "Kézzé awē anané mwaád boj awōj mmwaád ámpéé né akábé asón. ¹² Nzé mmwaád-te atēdté nchóm boj awóó mod ámpéé, né akábé asón."

Yesue anāmté bēndem

(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

¹³ Bad bēpēéné'áá bēndem wēe Yesue bán ábán bó ekáá á yāl ánamed bó. Boj ábē bembapēe bēnkānē ábē bad áte. ¹⁴ Ade Yesue ányíné nē, anlīj, aláá-ε ábē bembapēe aá, "Nyétede bēndem béhyag áwēm. Nyéekás bó áyāle nén nyaa e bad nēe bó chós éwóó nkamlēn rí Dyōb. ¹⁵ Ne mbále nlānge nyé nén mēé, kēzzé awē eékobe nkamlēn rí Dyōb nēngáne mwēndem, eesnlé áwēd-te." ¹⁶ Hée Yesue áládé ábē bán áte, ábané bó mekáá á nló nhógé-nhógé, anāmté-ε bó.

Nhōn mī bad ne nkamlēn rí Dyōb

(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

¹⁷ Ade Yesue ábwógké eke ámpē, dós mod nhóg ányágté awē, abwóg mebóbój awē e'só-te, boj ásedté mós áá, "A-meléed á bwám, dyam áhéé ntāngéné abēl, ábēl nén ríkud alonjé áde déemaá?" ¹⁸ Hée Yesue ásedtéé mós aáken, "Cheé ékás boj échagé mē meléede a bwám? Mod ké nhóg eesaá mod a bwám étómēé Dyōb dēmpēn. ¹⁹ Ebíi mbéndé eche éhóbe bán, 'Weewúé' mod, weekábé asón á ndáb e'wóngé, weechíbé', weebidé mbój e metóm, weédōgē bad, béé sóo ne nyon edúbé.' " ²⁰ Hée ane mod áhóbéé aá, "A meléed, nhidé échēn mbéndé ésyāal bootya se á mwēndemé." ²¹ Hée Yesue ánōnéé mós chóój ne nlém mé edānge, boj álāngéé mós aá, "Dyam ahóg áhēdne wē. Kág, ésom bwēm é'syāal ábe éwóó, étéd mímé moné, ébe betóótókē bé bad. Nzé ebēlé nē, wēkūd nhōn ádyōb. Ene pónde éhye éhíde mē." ²² Ade ane mod áwógé nē ansudén, asú-ε ne ndutul á nlém-tē áyāle ámbé nhōn bwāmbwam.

²³ Hée Yesue ákúnné mīd wēe ábē bembapēe boj álāngéé bó aá, "E'lēl áte bwāmbwam behōn bé bad ásl á nkamlēn rí Dyōb." ²⁴ E'yale ábe Yesue bēnkōméd ábē bembapēe yāl áte. Ámbád ahób ámpē aá, "A-baányan élélé áte bwāmbwam ásl á nkamlēn rí Dyōb! ²⁵ Edé mwān e akan sánjkalaa á nyam nēe Kamēl áponj á epon é ndānde tómaa nhōn mī mod ásl á nkamlēn rí Dyōb." ²⁶ Ade bembapēe béwógé nē yāl enkóm bó áte bwāmbwam. Hée bēn ne bēn béhóbéé bánken, "Nzé-ís ahēle ákud e'soosoj?" ²⁷ Hée Yesue ánōnéé bó chóój, boj áhóbéé aá, "Ne baányon nēn déehēlé se abenled, boj ne Dyōb dyamdyam déeleléé áte." ²⁸ Hée Petro áhóbéé aá, "Nōné, sētēdté chōm ésyāal áhíd wē." ²⁹ Dós Yesue áhóbéé aá, "Ne mbále, nlānge nyé nén mēé, kēzzé awē atēdté eche ndáb, baányan, nyaá, sáá, bán ne eche mbwóg áyāl echēm, ne áyāl e nkalarj mī bwám, ³⁰ ákūd tómaa ne nē á alonjé dé' chíi. Ákūd ndáb, baányan, bán, ne mbwóg mbwókēl é ngen. Ákūd-te kásjne metake á dīn ádēm. Ákūd-te alonjé áde déemaá' á pónde échē ehúe' ³¹ Boj bad híin ábe bédé á'sō bōob bélyag mbíd, híin-ne ábe bényag mbíd bébē á'sō."

Yesue áhóbé ngen eche elónténé

éladán ngáne béwūú-ε mós

(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

³² Yesue ne ábē bembapēe békágé'áá á akuu á Jerusalem, mós' aá antómén bó. Yāl enkóm ábē bembapēe áte bwāmbwam, mbwóg-ke ríkób bad ábe béhídé'áá bó. Ade békágé nē, dós Yesue átímné ábē bembapēe á nkag ámpē boj álāngéé bó mam mīme mébenléd ne mós. ³³ Hée áhóbéé aá, "Pón nyébii bán dekap á Jerusalem, áwēd-taá bébéé Mwán-a-Moonyon á mekáá mé beprisse bémbáde ne bemeléde bé mbéndé. Bós-ε bébē mbakú bán atāngéné awé, bébē-ε mós á mekáá mé bad ábe béésé bad bé alonj á Israel. ³⁴ Béwéléé mós, bésobtád mós meléed á yāl, béswādtāád mós e'tāngú, béwūú-ε mós. Boj ámbid e e'pun é'láán ápuú."

Jemse bó Jōne béhēde' e'tāl

(Mat 20.20-28)

³⁵ Ámbid e nē Jemse bó Jōn, bán ábe Zebēdiē bémp̄ē wēe Yesue. Ade bēpédé, bēnlāá mós bán, "A meléed, dyam áde áde séhēdeé bán ébele sé." ³⁶ Hée Yesue ásedtéé bó aáken,

“Cheé nyéhede ée bán mbele nyé.”³⁷ Dóo béhóbeé bán, “Sêhede bán áde wédyéé’ é ádõn atii dé nkamlen, émwé sédyéé wé á nkag, nhóg á ekáá émbáá aníní’-é á ekáá é emwéd.”³⁸ Hée Yesue ákwentanné bó aá, “Nyéebíí’ é chõm éche nyésedteé. Nyééhèl metuné míme mépèmmé apém-é? Nyééhèl edusen é metuné éche mékudté akud-é?”³⁹ Dóo békwentanné mó bán béhèl. Hée Yesue álanğéé bó aá, “Nyéèpèp metuné míme mépèmmé, nyéèkùd edusen é metuné éché mékudté,⁴⁰ bon meewó’ é kunze ápwed mod awé ádyéé me á ekáá é mbáá ké’ é á ekáá é emwéd. Dyõb dóo débè míme metii wéé bad ábe ánábnéde mó.”

⁴¹ Ade ábiníí bembapèe dyõm béwógé dyam áde Jemse bó Jon bésédté, bènliin bó bwámbwam. ⁴² Hée Yesue áchagéé bó moosyáál benben bon álanğé bó aá, “Nyébíí nén bán bad ábe bébyééné nées benkamlene bé nkõjsé ne bad bémbáá bé dyad, bébenlad ngine ákamlen bad ábe bédé áse échâb. ⁴³ Bon éetánğeneé abé nè áfinté echên. Kénzée awé ahede aá móbè mod ambáá áfinté echên, atánğéné abé mbaledé awèn. ⁴⁴ Kénzée’-é awé ábè mod a’só áfinté echên, atánğéné abé ntãj a moosyáál. ⁴⁵ Ayãle ké Mwãn-a-Moonyonj epepedéé aá bad bébenle mó, bon apedé ábele bad, ábe’-é adé alonğé ákõde bad híin.”

*Yesue achõjté mod
awé ankwe ndim*

(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

⁴⁶ Yesue ne ábè bembapèe bémpè á dyad á Jeriko. Ndun e mod ehidé’áá bó. Ade bémadté dyad áte nè, dóo betáné mod nhóg awé béchágé’áá bán Batimuse. Batimuse abéde’-éé mwãn awé Timause. Ankwe ndim. Andyéé á nkag ní nzii, áchãmè bwèm. ⁴⁷ Ade áwógé bán Yesue a dyad á Nazaret móo atómé’ nè, ambootéd abón, áhõbè aá, “A-Yesu, Mwãn a mbyaa míme Dabide, wóg me ngõl!” ⁴⁸ Bad híin békánne’áá mó áte, belánğé’-é mó bán ádib nsal. Bon mó’-é ambé ábõné aá, “A-Mwãn a Dabid, wóg me ngõl!” ⁴⁹ Hée Yesue átyéémé bon áhõbè aá, “Nyéchele mó.” Dóo béchénlè, belánğé mó bán, “Weetãgè áte. Tyéém ámin achênle wé.” ⁵⁰ Hée ane mod ábwémé kóte winíí, apádé áse, ápãg-ke wéé Yesue. ⁵¹ Hée Yesue ásedteé mó aãken, “Cheé éhedeé wéé mbele wé?” Ane mod anhõb aá, “A-meléed, nhede meé ñnyínen ámpè.” ⁵² Hée Yesue álanğéé mó aá, “Kãg, adúbe ádõn ádidé wé bwãm.” Abwãg-ábwãg ambootéd anyínen, áhídè’-é Yesue.

11

Yesue asólé á Jerusalem nées kãj

(Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jon 12.12-19)

¹ Ade Yesue ne ábè bembapèe békwógé ape á Jerusalem, benben ne myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm ábè bembapèe bébe á’só, ² álanğé bó aá, “Nyékag á dyad áde áde nyé á’só nè. Nzé nyésólé sólén nyéétán nées betánğé etum é nchóm a ésel awé mod éedíidè mbéd. Nyéhune mó, nyéhyeene’.” ³ Nzé mod asédté nyé aãken, ‘Cheé ékás bon nyébelé nèn?’ Nyeláa mó bán, ‘Sãngwéé atógénéé chõ, álõm-me chõ ámbíd ábwãg-ábwãg.’ ” ⁴ Hée békíí bon betãné’ etum é nchóm a ésel éche betánğé á mmwe-ri-nzii bon béhunné. ⁵ Hée bad ábe béntyèem benben ne áhed bésedteé bó bánken, “Cheé nyébeleé nè, nyéhunne éché ésel-é?” ⁶ Bembapèe béntimtèn bó ngáne Yesue ánhõppè aá béhõb. Dóo ábè bad-te bétedteé bó bán békag. ⁷ Bémpèén éché ésel wéé Yesue, bétal chõ échab mbóté ámin bon mó’-é ádiidé’. ⁸ Bad híin bëntál échab mbóté á nzii-tè ábe mó edúbé, ábiníí’-é bésel’ é’kikag é’ mii, bétalé’ á nzii-tè. ⁹ Bad ábe békágé’áá mó á’só ne ábe béhídé’áá mó ámbíd béhágé’áá é’saad bán, “Hosána, Mekenag!

Nnam míbè ne ane awé apedé á ãin áde Sãngwéé.

¹⁰ Nnam míbè ne nkamlen míme eché sãj Dabide, míme ríhúe’.

Hosána, Mekenag ne Dyõb áde áde se ámin!”

¹¹ Yesue apedé’-áá á Jerusalem, asól á Ndáb-e-Dyõb. Ansímén ekide ésyãl. Ngáne pónde émmadté atóm, antim ámbíd á Betani ne ábè bembapèe dyõm ne bébe.

Yesue abagé alín á ngal ebómãn

(Mat 21.18-19)

¹² Chãn é’biníí áde béhúe’ é á Betani, nzaa enkób Yesue. ¹³ Anyín alín á ngal nchabnede ne byaa ámin. Dóo ákíí áhed anyín nzé móhale se mókud e’pum áwedé-mín. Ade ápedé áhed enkéntanné epum ké ehóg étõmèé byaa áyãle enén pónde eebédeé pónde éché ngal échyaa’ é e’pum. ¹⁴ Hée álanğéé ábè bwel aá, “Wéechyaa’ é epum ámpè mbéd.” Ábè bembapèe bènwóg áde Yesue áhõbè nè.

*Yesue anané bekãb bé nyonğé
á Ndáb-e-Dyõb*

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jon 2.13-22)

¹⁵ Yesue ne ábē bembapēē bēmpē á Jerusalem. Ade bépédé, ansól á Ndáb-e-Dyöb, ábootéd-te bad ábe békábé'áa dyon áwēd-te ananted. Ankuné betébele ábe bad bépénlé'áa mōné ámín mekuu ámín, ákūnē-ē metii nīme bad ábe bésómmé'áa mbəŋgé mekuu ámín. ¹⁶ Enkēmmwaá-ē áa modmod átómēn chōm é nyonggé ké ehóg á eyáde é Ndáb-e-Dyöb-te. ¹⁷ Héé áyágtéé bō, áhōbē áa, "Eesaá mbále bán éténlédé nēn bán, 'Echem ndáb ēchagnéd bán ndáb e mekáne e melon mēsýāā-ē?" Boŋ nyétimté chō mbwəg mé bechíbi!" ¹⁸ Bepriše bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé bēnwōg áde Yesue áhóbé nē, bébootéd-te nzii ahed áwúu mó. Boŋ bēmbē mbwōg áyale ndun e mod esýāāl echē embē áhed émbē menyáké ne mekan nīme áyágté'áa. ¹⁹ Ade ngukél épédé Yesue ne ábē bembapēē bēnhidé á dyad-tē wē.

*Ayáged tǎŋene alín á ngal áde dēnwē
(Mat 21.20-22)*

²⁰ Mbwe mbwē, áde bétiméé ámbíd, bényín áde alín á ngal ngáne áwédé kásǎne á nkan. ²¹ Héé Petro ákamtáné dýam áde Yesue ámbenlé, boŋ álǎngē mó áa, "A-Sǎn, noné, alín á ngal áde wēmbéé ebómán áwédé." ²² Héé Yesue ákwentanné áa, "Nyédúbe Dyöb ne nlem rýsýāā. ²³ Ne mbále, nlǎnge nyé nēn meé, kénzée awē állā enén mbōod áa, 'Hidé ásē, ehún á edíb é nkwē-te' boŋ adúbé ne nlem rýsýāā áa dýam áde móhōbēé débenléd ésebán apide', né débenléd. ²⁴ Né-ōó, nlǎnge nyé meé kéchéé éche mod ásédte Dyöb á mekáne-tē, boŋ adúbe nēn áa móskud chō, ákūd-te chō. ²⁵ Póndé ké ehéé echē étyéémé wēé mókanné', nzé ewánléné mod melingá, élagšen mó, ábel nēn awōŋ Titée awē adé ámín mó-ē ámpē alagsen we nīmon mbéb."*

*Héé kunze eche Yesue ébidé?
(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)*

²⁷ Yesue ne ábē bembapēē bēmpē á Jerusalem ámpē. Ahyómmé'áa á Ndáb-e-Dyöb-te. Hé dō bepriše bēmbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bēmbáá ké dyad bépédé áwē. ²⁸ Dōó bésédteé mó bánken, "Kunze ehéé éwóó ábel nīmén mekan? Nzé-módé abagé-ē wē ene kunze?" ²⁹ Yesue ankwentén bó áa, "Mésédéd nyé dýam ahóg. Nzé nyékwēténé dā, né me-ē mēllā nyé kunze echē ríwóó ábel nīmén mekan. ³⁰ Nzéé ambē Jōne kunze ádusen bad? Dyöb-ē ngé baányon?" ³¹ Bēn ne bēn bēmbootéd apenten bánken, "Nzé dehóbé nēn bán 'Jōne echē kunze enhúú ne Dyöb,' né ásédéd syánē aáken, 'Cheé-ō enkǎn boŋ nyénkéndúbé mó?' ³² Boŋ nzé dehóbé bán, 'Echē kunze ehúú ne baányon?' " (Béwógé'áa bad mbwōg áyale bad bésýāāl bēndúbé bán Jōne abédéé nkal é' dǎsdǎn.) ³³ Né-ōó, bēnkwentén Yesue bán, "Séebíí'ē." Yesue mó-ē antimtén bó áa, "Né ké me-ē ámpē méeláá'ē nyé kunze echē ríwóó ábel nīmén mekan."

12

*Ngan e bebel-bé-nsón
ábe bebébé nlem á abum*

(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)

¹ Héé Yesue ábootédé ngan abenled ákalen bó. Anhób áa, "Mod nhóg ankwēl nzag e 'pum é' mel ábe bēbenléé mīm. Ankág chō, ábel bwāl wēé bémínéé ábē e 'pum é' mel ábel mīm, alón-ē ebem wēé bédýeé'ē áwēd-te ánan menon. Ambē ene nzag wēé bad ábe bóbóó békáb mbote áte, áké á alon démpēe. ² Néé póndé épédé echē bépádé e 'pum, ane nwóó-nzag anlóm awē mbaledé wēé ábē bebel-bé-nsón ákobe mó áde asii dé e 'pum. ³ Héé ábē bebel-bé-nsón békóbé ane mbaledé, bēwānen mó, bésúúnd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngēn. ⁴ Dōó ane nwóó-nzag álómé mbaledé ampée. Bēnlǎgēn mó á nló, bēwógéd-te mó e'són. ⁵ Nwóó-nzag ambē alóm mbaledé ampée, ábē bad bēnwúu ane ámpē. Bēmbēl melemlen ne ekud émpēe, bēbómé donje, bēwūē-ē ábíníí. ⁶ Mod awē anlyag mó alóm abédéé awe mwān-a-mwēnchóm awē ándǎnggé bwāmbwam. Kásǎne á asóg, dōó álóméé áne mwān ne mewēmtēn nēn áa, 'Ngáne ádíí awem mwān, bēbē mó edúbé.' ⁷ Boŋ áde ábē bebel-bé-nsón bényíné néé ane mwān áhúé'ē, dōó bēn ne bēn bēhóbéé bán, 'Ndyé-a-mbwóg nēn, nyéhyag déwúu mó ábel nēn eche mbwóg esuuned syánē.' ⁸ Héé békóbé mó, bēwūē' mó, bēbwēm-me mó ndim ámbíd e 'ké'." ⁹ Héé Yesue ásédteé aáken, "Bōob-pōó, cheé nwóó-nzag ábenlé ábē bebel-bé-nsón? Ap' awúú bó, ábē-ē ene nzag wēé bebel-bé-nsón bēmpēe. ¹⁰ Eyale é Dyöb éhóbe nēn áa, 'Aláá áde belón-bé-ndáb bēnchenéé, dōó átimé aláá dé etógnēn abé. ¹¹ Sǎngwéé mó abelé nēn, édé-ē syáné menyáké á díd-te. Nyéeláá'ē nē-ye?' " ¹² Né-ōó, bad bēmbáá bé Israel bēhédé'áa Yesue akób áyale bēmbíi bán áyale echáb dōó ákalé enén ngan. Boŋ bēmbē mbwōg áyál e ene ndun e mod embē áhed. Né-ōó bēntédé mó béke.

* **11:25** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 26: "Nzé nyéélagšan bad bēmpēe mbéb, ké awēn Titée awē adé ámín éelagsénné nyé nīmén mbéb."

*Nsedtéd tɔŋgene asaa á tááse**(Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)*

¹³ Bɛnlɔm Befarisia ne bad bé epepé éche Herɔde áke dé aseded Yesue dyam ábel nɛn békóben mó awusé. ¹⁴ Héé bépédé áwè bonj bɛlɔngɛ mó nɛn bán, “A meléed, sɛbíí nɛn bán ekale mbále. Weékwoɔnádte modmod. Weebáa-é bad mesó mé mbɔm. Bonj ekonje bad mam mé Dyɔb ayáged. Mbéndé eche syánɛ ehóbe nɛn bán désaɔge’ tááse wɛé Kaisɛɛ, kɔŋ e Roma-ye?” ¹⁵ Bonj Yesue anchɛm nímáb medogké, héé ásedtɛé áá, “Cheé nyékagɛé me. Nyéhiined me mɔné mé ekii rínɔn mó.” ¹⁶ Héé bépéénɛ mɔné nímɛd bonj ásedtɛé áaken, “Ediidinge éche nzéé chɛn, dín áde nzéé-é dɛn?” Bɛnkwentɛn mó bán, “Abe Kaisɛɛ.” ¹⁷ Dɔɔ álɔngɛé bó áá, “Nyébag-kɔɔ Kaisɛɛ éche édé éche Kaisɛɛ, nyébag-ke Dyɔb éche édé é Dyɔb.” Ade bɛwógé nɛ, yál enkóm bó áte.

*Nsedtéd tɔŋgene mpuu**(Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)*

¹⁸ Besadusia bɛmpɛ wɛé Yesue. Béndübɛ bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd. Dɔɔ bɛhóbeé bán, ¹⁹ “A-meléed, mbéndé e Mosɛɛ ehóbe nɛn bán, ‘Nzé mod awóɔ mmwaád bonj awédé áde bó ane mmwaád béepedéé mwán awále, mwáɔnɔn a abum ahóg atɔŋgɛnɛ ane nkúd awónj ábel bonj dín áde mwáɔnɔn déébɔɔ.’” ²⁰ Bɔɔb-pɔɔ, bad bɛbédé mod saámbé ábe bɛmbíd abum ahóg. Mod a’so anwónj mmwaád bonj awé áde bó mmwaád ne béepedéé bán awále. ²¹ Mwáɔnɔn awé anhíd mó anwónj ane nkúd a mmwaád. Mɔmpɛ awé áde bó ane mmwaád béepedéé bán awále. Melemlem mé dyam mɛmbɛnléd ne awé alóntɛnɛ bɛláán. ²² Kóáŋ bó mod saámbé asyáál bɛnwɔŋ ane mmwaád bɛwé-é, áde béepedéé mwán awále. Kóáŋne á asóg ane mmwaád mɔmpɛ anwé. ²³ Bɔɔb-pɔɔ á pónde e mpuu, mmwaád awé nzéé ane mmwaád áchagnédte áyále bó moosyáál saámbé bɛnwɔŋ mó?” ²⁴ Héé Yesue átimtanné bó áá, “Nyépane’ áyále nyéesɔŋtɛnɛé chóm éche eyale é Dyɔb éhóbeé, nyéesɔŋtɛnɛ-é ngíne ngíne e Dyɔb ésógé abé. ²⁵ Pónde eché bad bɛpuú’ é ámbíd e kwééd, mewóngé méebáá ámpɛ. Bad bɛbɛ nɛŋgáne ángɛl éche édé ámin, bɛwóŋnɛé. ²⁶ Bɔɔb-pɔɔ, tɔŋgene mpuu, kíne nyééláá’ é á kálag e Mosɛɛ á epɛd eché éhóbe áyále mwá bwɛl awé ahyáá’áá-ye? Ahed, étɛnlédé bán áde Dyɔb álɔngɛé Mosɛɛ tɔŋgene Abrahamɛ, Aisige ne Jakɔbe ábe bɛmmad awé, Dyɔb dénhɔb áá, ‘Mɛé ndé Dyɔb áde Abrahamɛ, Aisige ne Jakɔbe.’” ²⁷ Nɛ álumte nɛn bán bédé á alongé. Dyɔb ádíi Dyɔb á bad ábe bédé á alongé, saké Dyɔb á bad ábe bɛwédé. Nyépane’ bwámbwam.”

*Mbéndé ébe éche étómtɛnɛ étógnɛn abé**(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)*

²⁸ Meléede a mbéndé nhóg awé ámbé áhed anwóg chóm éche bɛhóbeé. Adé ányínɛ áá Yesue abagé Besadusia nkwentɛn ní bwám, ansédéd Yesue áá, “A meléed, áttintɛ e mbéndé ésyáál, mbéndé ehéé étómtɛnɛ étógnɛn abé?” ²⁹ Yesue ankwɛntɛn mó áá, “Mbéndé eché étómtɛnɛ étógnɛn abé edii mbéndé eché ehóbe nɛn áá, ‘A-bad bé Israɛl nyéwóglɛn: Sɔŋgwéé áded Dyɔb, mwɛmpɛn-éé adé Sɔŋgwéé.’” ³⁰ Edɔŋ Sɔŋgwéé ádonj Dyɔb ne mɔmɔn nlém nɛsyáál, ne échon edáádɔŋ ésyáál, ne nímóŋ mewɛmtɛn mɛsyáál, édɔŋ-é mó ne echon ngíne ésyáál.’ ³¹ Eché elontɛnɛ ébe eché chópɛ edé étógnɛn, edii eché ehóbe nɛn áá, ‘Edɔŋ mwáɔnɔn nɛŋgáne édás echon yál.’ Mbéndé empée éesaá eché étómtɛnɛ étógnɛn abé nɔŋgáne échɛn ébe.” ³² Héé ane meléede a mbéndé álɔngɛé Yesue áá, “A-meléed etɔŋgɛnɛ. Ekale mbále wɛé Dyɔb ádíi ahóg, Dyɔb démpɛe déesaá-é étómeé mwɛmpɛn. ³³ Mod ádɔŋ-é mó ne nímɛ nlém nɛsyáál, ne nímɛ mewɛmtɛn mɛsyáál, ne eche ngíne ésyáál, ádɔŋ-é mwáɔnɔn ngáne ádás eche yál, atómtɛnɛ étógnɛn abe tómaa ábe Dyɔb mɛndɛ nímɛ bɛháyɔŋtɛé ne mɛndɛ mémpɛe.” ³⁴ Ade Yesue ányínɛ áá ane meléede a mbéndé ahóbnɛ debýéé, anláá mó áá, “Nkamlen ní Dyɔb méechabnedéé wɛ yál.” Ámbíd enɛ modmod enkɛnchú’ é Yesue dyamdyam aseded ámpɛ.

*Nsedtéd tɔŋgene Ane-awè-Béwógtɛ**(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)*

³⁵ Yesue ayágtɛ’áá á Ndáb-e-Dyɔb. Ahed dɔɔ áhóbeé áaken, “Chán bemeléede bé mbéndé bɛhɛle bɛhɔbɛ bán Ane-awè-Béwógtɛ abídé á mbyaa nímɛ kɔŋ Dabidɛ? ³⁶ Dabidɛ mwɛn anhóɔ áde Edáádɔŋ éche Esáá émbɛé mó áte áá, ‘Sánj Dyɔbɛ anláá awɛm Sɔŋgwéé áá, Dycé áwɛm ekáá émbáá kóáŋ ne á pónde eché mɛbɛnlɛ bonj ékɔgtéd ábɔŋ bad bé ekoyí ámin ne mekuu.’” ³⁷ Nɛɛ Dabidɛ mwɛn ásebpɛ mó achag áá Sɔŋgwéé, chán-nɔ Ane-awè-Béwógtɛ áhɛléé abé awe mwán?”

*Elébe tɔŋgene bemeléede bé mbéndé**(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)*

Ndun e mod ewóglánnáá Yesue áhed ne menyinge bwámbwam. ³⁸ Ade áyágtéé b́o anhób aá, “Nyétéd póné ne bemeléede bé mbéndé, bédáa’ mengombe níme ríchábé ahyómen áte. Bédáa’-é bán bad bélente b́o ne edúbé ésyáál á mebwóg néé á dyon-té nê. ³⁹ Bédáa’-é metii mé edúbé adyee á ndáb é mekáne, bédáñ’-é e’tál bé edúbé á hóm á ngande. ⁴⁰ Bédume’ mbwóg é bekúd, bédogné’-é bad ntón’-ntón mé mekáne. Békúd nkógsen níme ríchábé amín.”

*Mende mé nkúd a mmwaad
(Luk 21.1-4)*

⁴¹ Yesue andyee benben ne ntyóg níme behágé’áá moné mé mende áte á Ndáb-e-Dyób, ánoné’ ngáne bad behágkē moné áwed-te. Ekud é behon bé bad behágé’áá ekud é moné. ⁴² Dóo ntógétóke a nkúd a mmwaad ápédé, bonj áhāg moné mé ekii níme ndé ké bedálee bébe. ⁴³ Héé Yesue áchógé ábe bembapēe benben bonj alāngē b́o aá, “Ne mbále, nlāngē nyé meé, mímén ntógétóke mé mmwaad ríhédé moné tómaa ábén behon bé bad bésyáál. ⁴⁴ Moné níme ábē bad behédé, ndii moné níme ríchóbé b́o áse, bonj anén mmwaad ne atóg áde ádíí, ahédé moné rísyáál níme áwóó, rísyáál níme ámbēe atognan yál.”

13

*Yesue ahóbé ad
b́epāntēd Ndáb-e-Dyób
(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)*

¹ Yesue ambíd á Ndáb-e-Dyób. Ade ábideé nê dóo awē mbapēe nhóg alāngēé ḿo aá, “A-meléed noné’, meláá ne nlóntéd rí Ndáb-e-Dyób mén ntóó bwámbwam.” ² Yesue ankwentén ḿo aá, “Enyíne’ échén ngíne é nlóntéd-é? Aláá ké ahóg déelyággkē amín e waab, b́epāntéd ḿo áte mésyáál.”

*E’bétéd é’ mekan ábe b́ebenléd
(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)*

³ Yesue ankē adyee á ekone é Menzab mín. Echē Ekone ébédé á müde rí Ndáb-e-Dyób. Ahed dóo Petro, Jemse, Jonē ne Andreyā b́epédé bonj b́elāngē ḿo wēe b́óbó b́enpēn b́ebédé bán, ⁴ “Láá sé póné echē mímén mam mébenlédte, élaa’-é sé e’chemléd ábe b́elümēd bán póné echē mébenlédte epedé.” ⁵ Yesue anláá b́o aá, “Nyétéd póné nyéemwāg-kē se modmod ádog nyé. ⁶ Bad híin b́epē á dín ádēm behóbē bán, ‘Mé-éé ndé Ane-awē-Béwógté.’ Bédóg-kē bad híin. ⁷ Nzé nyéwógé bán nzum éwante’ ké’nyéwógé nzunze é nzum, nyéētāgē áte. Nén átāngénē abenled, bonj nê déelümteē nén bán asóg amáá ape. ⁸ Aloñ ahóg détyeēmēn ádíín nzum. Nkamlen nhóg-kē rítyeēmēn mímíníí. Ndóob eénāñnéd mebwóg ne mebwóg, nzaa’-é ébē. Nén débē nēngáne mewē mé’só níme mmwaad áwógéé nzé ahede achyáa. ⁹ Nzé mímén mam mébóótédé-é abenled, nyétédēn yál póné áyale b́ékōb nyé, bébe nyé á mekáá mé bad bé kóte. Bēwanén nyé á ndáb é mekáne, nyétyeém-me á nkáásé á’só é’ benkamlenē ne kāñ é bad á yál echēm. Nén débēnléd ábel nyéale b́o nkalan rí bwám. ¹⁰ Bétāngénē néé bésébpē nkalan rí bwám akal melonj mé nkōñsé áte mésyáál, bonj asóg dépē. ¹¹ Nzé b́ékóbé-é nyé bonj b́epééné nyé á kóte, nyéētāgē áte, áyale dyam áde nyéhōbpē. Nzé ene póné epedé, nyéhōb kéchéé echē ébagnéd nyé, áyale dyam áde nyéhōbpē débíd ne Edásdāñ éche Esáá saké ne nyé. ¹² Bad b́ebagē baányanj á mekáá mé bad b́empēe áwúu b́o. Besáá-bé-bán b́ebēl melemlēn ne ábab bán. Bán-ne ámpē b́ekunnén besáá b́óobe benyáá yál ábel b́ewúu b́o. ¹³ Moosyáál ákóó nyé áyāl e dín ádēm. Bonj kénzēé awē ákaán mímé metake nlém káñj ne á asóg, ákūd e’sósoñj.”

*Dyam dé ébétéd
(Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)*

¹⁴ “Nyéenyín néé ekúkú é akan éche épēene e’són á’só é’ Dyób édíí wēe énkéntāngénné abé.” (Nyé ábe nyéláa’ mímén mekan nyésōñtēn ḿo bwám.) “Nzé nyényíné nê, bad ábē bédé á Judeya bétóm mehélé, béke b́ésóom á e’kone mín. ¹⁵ Mod awē adé á nnoñ rí ndáb mín éétógné aké á ndáb-te átéd chómchóm. ¹⁶ Mod awē mós’-é adé á nzag-té, eétlímé ámbíd átéd eche sôte. ¹⁷ Ebē ebébtéd ne bebaad ábe b́ebē nkog ne ábe b́emwāñtē nímé mesú. ¹⁸ Nyékánne nén bán, nén déebenléd ne nyé á póné e nkóg áde ahéb ádíí ngíne bwámbwam. ¹⁹ áyale ndāngē echē ébē ábē e’pun, ébē ndín echē eebédé mbéd bootya Dyób áhāge nkōñsé ape epun é chíi. Dyamdyan néé adé déebenléd-tāá ámpē mbéd. ²⁰ Bonj Sāngwéé amáá ábē e’pun é’ metake asél áte. Nzé énkémbé nê, né modmod éechonjé. Bonj á etútú é bad ábe ápwédé, asélé ábē e’pun áte. ²¹ Ene póné nzé mod alāngé nyé aá, ‘Nyénone’, Ane-awē-Béwógté ḿonén’ káa, ‘Noné’ ḿoníníí, ‘nyeedúbpé’. ²² Bad híin b́ebíd, b́o mod té ákalé metóm aá ḿo módē Ane-awē-Béwógté. Bekal bé dásdāñ bé metóm ámpē b́ebíd. B́ebelé menyáké, b́elümte’-é e’chemléd híin. B́ebel nén ábel bonj b́edog bad ábe Dyób

ápwédé, nzé nzii edé ádog b́. ²³ Nyétéd póndé. Nlángé nyé nímén mam mésyāāl á'sō é' póndé.

Ἐπε εἰ Mwān-a-Moonyonj
ne asóg dé nkòḡsé

(Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴ "Abè e'pun-ne, áde póndé e ndənge ne étómmé tómmén
'etondεε ákwε ehíntén,
ngən-ne esóg apen,
²⁵ betintine bébíd ámín béhūn ásé,
ngine-'ε éche edé ámín éñəḡnéd á e'dii.'

²⁶ Ene póndé d́ó bényínné nées Mwān-a-Moonyonj áhúe'ε á mbag-té ne ngum ne ehúmé é ngine. ²⁷ Alóm éche ángel á metóḡgé mé nkòḡsé mésyāāl méníin, álad bad ábe Dyób ápwédé áte, bootya atóḡgé dé nkòḡsé ahóḡ ápe ádínií.

Yesuε áá bad bétéd
eləḡsén ne alín á ngəl

²⁸ "Nyétéd eləḡsén ne alín á ngəl. Nzé ngen ébóótédé byaá békəḡlé abided, nyébele nyébíí bán nchoḡj ndé bənben. ²⁹ Melemlem nzé nyényíné nímén mekan mésyāāl mébenlad, nyébíí nén bán, Mwān-a-Moonyonj akwogé ape, adé-'ε bənben. ³⁰ Ne mbále, nlánge nyé nén meé, enén nyonḡel e bad éđii ebé ámín boḡ nímén mekan mésyāāl mébenlad. ³¹ Nkoḡj ní mín ne nkòḡsé bémaá boḡ ábém e'yale bébē abé ne abé.

Modmod eebíi'ε epun
éche Mwān-a-Moonyonj ápéé
(Mat 24.36-44)

³² "Modmod eebíi'ε epun pen ké'ε póndé eché nímén mam mébenlédté. Ké ángel éche edé ámín éebíi'ε, ké Mwān ámpε eebíi'ε. Titεε mwəmpen ḿó abíí póndé eche nímén mekan mébenlédté. ³³ Nyétéd póndé, nyéboḡsen, áyāle nyéebíi'ε áde ene póndé épéé. ³⁴ Ebē nēḡgáne mod awé anléde eke ake, boḡ alyáḡnéd ábē bembəlede ndáb, ábe nhóḡ-téé níme nsón, aláá-'ε mod awé anone' mmwε mé e'ké áá ábele nsón bwám. ³⁵ Né-óó, nyétéd póndé áyāle nyéebíi'ε pónde eché Sáḡḡwéé a ndáb ápéé. Ahéle ápe ngukél, ké'ε melúde, ké'ε epog é mbwəmbwε, ké'ε mbwəmbwε. ³⁶ Nzé apedé taléd eetəḡḡgenéé nées átáné nées nyékúneé. ³⁷ Né-óó, saké nyé bənpen nílanḡgé ádén dyam boḡ nlánge moosyāāl meé, 'Nyétéd póndé.' "

14

Béḡagke Yesuε
(Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jón 11.45-53)

¹ Enlyəḡ e'pun é'be, Ngande e Nnyime-ámín ne e Ewele-é-Nḡen ápe áte. Bepriε bémbáá ne bemeléde bé mbéndé béhóḡé'áá mwane ákób Yesuε á mesəəm-té, áwíuú ḿó. ² Boḡ bénhəb bán, "Deébélē nē á mbwε ní ngande áyāle né bad bəpéén epuutéd."

Béwóḡtε Yesuε á Bətani
(Mat 26.6-13; Jón 12.1-8)

³ Yesuε ambé á Bətani á ndáb wée Siməne awé ankwε nkole mé meləḡ. Ade ádyáḡké ndyééd nē, d́ó mmwáád nhóḡ ápédé ne apom á dyóḡ dé elod é bwám áde dēnləḡ nkun bwám bwám. Adé dyóḡ bébénlé d́ó nád. Hē d́ó ákóḡtε nló mé epom boḡ ásyogé Yesuε áde dyóḡ á nló. ⁴ Boḡ doḡge á bad ábe bébédé áhed bēnlḡj bwám bwám, bésédte nhóḡ ne aníníí bánken, "Cheé ékəḡ boḡ anén mmwáád ábēbté' enén ndín e dyóḡ? ⁵ Béhélé'áá-sε bésóm ádén dyóḡ nkun níme níhábé ámín, bétéd níme ḿoné bébē betóótókε bé bad." Né-óó, bēnhəbən ane mmwáád bwám bwám. ⁶ Boḡ Yesuε anláá b́ó áá, "Nyéchene ḿó. Cheé nyétagteé ḿó? Abēnlé me kase e dyam eché eboó bwám bwám. ⁷ Betóótókε bé bad bébē ne nyé póndé ésyāāl, pónde ké ehéé eché nyédáá-'ε b́ó awóḡḡgen nyéhele nyéwóḡḡn b́ó, me pen méebáá ne nyé pónde ésyāāl. ⁸ Abelé wée mekáá mépédé ḿó. Ásyogé me dyóḡ á nló áboḡsen níme nímem á'sō é' pónde. ⁹ Ne mbále, nlánge nyé nén meé, kéhéé áde nkalanj ní bwám mékanlédté nkòḡsé áte nísyāāl, béhəb dyam áde anén mmwáád ábélé ákamten ḿó."

Judasε akwεnténé Yesuε asóm
(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰ Ambid e nē, mbapεε nhóḡ áfínté e bembapεε dyóm ne bébe awé béchóḡé'áá bán Judas Iskarióde anké bepriε bémbáá atán ábel boḡ ásom Yesuε áwáb. ¹¹ Bepriε bémbáá bēmbē menyinḡe ne dyam áde Judasε anlāā'ε b́ó, béhəb-pe bán bébē ḿó ḿoné. Né-óó, Judasε ambóótéd nzii áhed ásom Yesuε.

*Yesue ne abe bembapee bedyede
Ndyeed e Nnyime-amn*

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jon 13.21-30)

¹² Baob-poo pondé e ngande e Ewele-é-Ngén empé. Mbwe mé'so áde béwúé'áá bán bé ndyoyi ní mbód abonşen ndyééd e Nnyime-amn, bembapee ábe Yesue béntan Yesue, bésédté mós bánken, "Héé wédangé wéé sebonşen we ndyééd e Nnyime-amn?" ¹³ Dóo Yesue álóméé bembapee bébe ne nlyágtén nén aá, "Nyékağ á dyad-té, mod ábómén nyé awé apémé apom dé mendib, nyéhíde mós. ¹⁴ Nzé nyépedé, nyéláa nwóó-ndáb bán, 'Meléede ahóbé aaken, Héé toj e beken édíí eché módyéé ndyééd e Nnyime-amn áte ne abé bembapee?' ¹⁵ Álúméd nyé toj eché ekalé áte eché bémaá abonşen, benábpé-é áte. Ene toj edé ámn á ndáb-te. Nyébonşen syáá ndyééd áhed." ¹⁶ Héé abé bembapee béhídté bon békáğ á dyad-té. Béntan mekan méşyáál ngáne Yesue ánláá'é bó, bémbonşen-ne ndyééd e ngande e Nnyime-amn. ¹⁷ Néé ngukél épédé Yesue ne abé bembapee dyóm ne bébe bempé áhed. ¹⁸ Bedyagé'áá ndyééd á tébelc. Póndé eché bedyaké ndyééd né, dóo Yesue áhóbé áá, "Nlånge nyé nén meé, nyé mod nhóg ábé me á mekáá mé bad bé ekoyí, nyé nhóg awé adyáğ ndyééd ne me." ¹⁹ Nén dëmbël bembapee bénsudén bwámbwam. Bëmbootéd mós aseded nhóg ámbíd e aníní bán, "Ndúbpe meé saké me." ²⁰ Dóo átímtanné bó aá, "Mod nhóg áfínté nyé bad dyóm-ne-bébe, mod awé súm sésétdé ewele á díse-té atode ahóg. ²¹ Mwán-a-Moonyon áwé ngáne étenléde bon medim ne ane mod awé áşóm mós. Ebáğáá bwám ne ane mod nze békéntogon mós achyáa."

Ndyeed eché Şaygwéé

(Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1 Kor 11.23-25)

²² Ade Yesue ne abé bembapee bedyaké ndyééd né, dóo átédé ewele, áságnán Dyób, bon ákabtaád áte, ábagé abé bembapee áhóbé aá, "Nyékob nén, yál echém nén." ²³ Ámbíd e né, antéd mbwendé móm mím, áságnán Dyób, ábagé bó. Bó moosyaál-le bémwáğ. ²⁴ Dóo Yesue álanğéé bó aá, "Mmém mekií mómén míme úşyógké á nló ní bad híin. Mmém mekií médií mekií mé melé mékásále. ²⁵ Ne mbále, nlanğe nyé nén meé, méemwáá nímén mím ámpé káşş ne epun éche mémwéé mós ekóşólé á nkamlen ní Dyób." ²⁶ Bénkşn nkşğé mé nságnen. Néé bémaá akşn, béké á Ekone é Menzab.

Yesue ahóbé ngáne

Petro ábånğé mós á yál

(Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jon 13.36-38)

²⁷ Yesue anláá abé bembapee aá, "Nyé başşyáál nyéenyagéd, nyétédé me. Ayále étenléde á kálag e Dyób nén bán, 'Mëwúú nnon-a-mbód, mbód éşyáál épántéd áte.'"
²⁸ Dóo Yesue áhóbéé aá, "Bon áde ápuúdté me, mëké á'só á Galilia áwed-taá nyétánné me."
²⁹ Dóo Petro áhóbéé aá, "Ké moosyaál annyagéd átédé we, me pen méetedéé we." ³⁰ Dóo Yesue álanğéé Petro aá, "Ne mbále, nlanğe we meé, nkku nén dën, nchóm-a-kúb adéhób aá mótoó' ngen ébe wëbån me á yál ngen élaán." ³¹ Héé Petro ábádtéé mó áte aá, "Ké nkşn mós béşéléé me, méebånğé we áyál mbéd." Bembapee ábiníí béşyáál bõmpé bënşb melemlem.

Yesue akánné á Getsemani

(Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)

³² Ámbíd e né Yesue ne abé bembapee béké á abwóg á hõm áde béchágé'áá bán Getsemani. Ade bepédé Yesue anláá bó aá, "Nyédyeé hén, me-é níke níkáne." ³³ Ankeén Petro, Jemse ne Joné ákáne. Ndånge ne metake híin bëmpií mós á nlém-té. ³⁴ Dóo álanğéé bó aá, "Ndånge eché edé me á nlém, ehele-se ewúú me. Nyélyøg hén, nyédyeem me epin." ³⁵ Ansíde á'só, abwém yál áşé, bon ákánné' aá nze nzii edé eché ene póndé e metake éheléé se ébámé mós, ébame. ³⁶ Anhób aá, "A-Té, Tité, ehele ébel kéchéé. Kobén me nímén metuné. Bon ké né, bël ngáne ébõnnéde we, saké ngáne ébõnnéde me." ³⁷ Ade ámaá akáne, antím ámbíd wéé abé bembapee bélaán. Antán néé békúnéé. Dóo álanğéé Petro aá, "A-Simon, ekúne-é? Cheé ékáş bon weéhele awesen ádyeem me epin ké háwa póg?" ³⁸ Nyédyeé epin, nyékánné-é ábel nén Dyób déemwáğ-se mekáğşen mépiinéd nyé. Nlém nídáş ábel bon ekob é yál edé mbwóg." ³⁹ Antím ámbíd ámpé, áke akáne melemlem ngáne ánsébéé akáne. ⁴⁰ Ade átimé ámbíd ámpé, antán néé békúnéé áyále e'chó bëmbe bó á díđ bwámbwam. Né-şş békëmbíí' é chõm éche bélanğéé mós. ⁴¹ Ade átimé ámbíd ngen éche élonéne élaán dóo álanğéé bó aá, "Nyélyógé nyékúne' nyékámme-é nyé áte-ye? Né ákwógé! Póndé epedé eché bébéé Mwán-a-Moonyon á mekáá mé bad bé mbéb. ⁴² Nyépáde áşé dékağ. Nyénoné', mod awé akií me ntúré mós ahúé' nén."

*Békóbe Yesue**(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jon 18.3-12)*

⁴³ Ehób éepedéé Yesue amaa á nsal bon Judase ápag. Judase abédeé mbapere nhóg áfínté e bembapere dyóm-ne-bébe ábe Yesue. Ampé ne ndun e mod. Abé bad bènwalé nkwaté ne mbid. Beprise bémbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémbáá bé Israel bóó bènłom bó. ⁴⁴ Bóob-póó, ntúré awe Yesue ammad bó e'chemléd abe áá, "Kéńzélé awé méhēē tál, né mod awé nyéhedeé mōne. Nyékób mō, nyéchóá-'e mō bwām bon nyékeene mō." ⁴⁵ Judase apedé-'áá pēēn, átomē-'e wēe Yesue. Anhób áá, "A-meléed." Ahé-'e mō tál. ⁴⁶ Héé abé bad békóbe Yesue, béwéd-te mō achóá. ⁴⁷ Dóo mod nhóg áfínté e bad ábe bémbē ne Yesue ádolé nkwaté á abám, néé átomté mō, asél-le ntān awé prise ambaábáa etúu. ⁴⁸ Héé Yesue ásedteé bó áá, "Nchíl mōo rídii awé nyépééne nkwaté ne mbid ahye dé akób-e?" ⁴⁹ Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyób ne nyé, n'yágté bad, nyéekóbe me. Bon e'yale é' kálag e Dyób é'tángéne alón." ⁵⁰ Héé dóo bembapere bésyāal bétédte mō, bon bétómé mehélé. ⁵¹ Kōdemod póg ebédé áhed, éhíde Yesue ámbíd. Anwáá dāsō esón é abad chēmpen. Abé bad bēnkág bán békób mō, ⁵² bon antóm mehélé ne nsób, áchennéde-bó éché esón é abad.

*Békáádté Yesue**(Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jon 18.13-14, 19-24)*

⁵³ Bad ábe bēnkób Yesue bēnkēēn mō wēe Prise Ambaábáa. Beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel ne bemeléede bé mbéndé bēmpé bēlādēn áhed. ⁵⁴ Ade bēkeeneé Yesue nē, Petro ahídé-'áá mō ámbíd mwā etún kóón asól á eyáde éche prise ambaábáa. Andyéé áhed ne benon bé Ndáb-e-Dyób, áwalé muú. ⁵⁵ Bóob-póó, beprise bémbáá ne bad bé káansel bésyāal bēhédé-'áá bad ábe bēbíd mbón é metóm á nló wēe Yesue ábel nēn béwúu mō, bon bēnkēnkudté ké nhóg. ⁵⁶ Eked é bad émbíd mō mbón é metóm á yál, bon bēbédéé nsal nhóg. ⁵⁷ Héé donge á bad bētyéémé ámín, bon bēbídē mō mbón é metóm bán, ⁵⁸ "Sēnwóg néé áhóbé áá, 'Mēbootéd enēn Ndáb-e-Dyób eché baanyon bēlóó, nlón empée, áfínté e e'pun é'láan eché bēlólōnēé mekáá.' " ⁵⁹ Bon ké nē, échab mbón é metóm énkēmbáá nsal nhóg. ⁶⁰ Dóo prise ambaábáa átyéémé ámín áfínté e bad bé káansel, bon ásedteé Yesue áaken, "Weewóó' é dyamdyam ahób tāngene dyam áde ábēn bad bēhóbé we á yāl-e?" ⁶¹ Bon Yesue andyéé mō ngēn, enkēnkobéé dyamdyam. Dóo ene prise ambaábáa ásedteé mō ámpē áá, "We-éé edé Ane-awé-Béwógté, Mwān awé Dyób áde bad bēbageé edúbé-ye?" ⁶² Héé Yesue ákwentanné áá, "Méé ndé, nyéenyín-ne néé áhúé-'é á mbag-té ámín." ⁶³ Héé prise ambaábáa ányábé mbóté álúmed nēn áá mólíi, bon áhóbé áá, "Mbón éhéé émpēe déhedeé? ⁶⁴ Nyéwógé néé ásyááé Dyób. Cheé nyéhóbé á yāl eché?" Héé bó moosyāal bēhóbéé bán atāngéne awé. ⁶⁵ Donge á bad bēmbootéd mō meléede asob á yál, békúttán mō míd, bēbómé mō, bēlāngē-'e mō bán, "Láá-'e sé mod awé abómé we." Dóo bembáede bétédé mō, bon bēbootéd-te mō abomted.

*Petro abáá Yesue á yál**(Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jon 18.15-18, 25-27)*

⁶⁶ Wēe Petro ádyéé áse nē á eyáde-té, dóo mbáede nhóg á mmwáad awé prise ambaábáa ápedé. ⁶⁷ Annyín Petro awále muú. Dóo ásimné mō bon álangē mō áá, "Wémpē wembé ne Yesue awé abídé á Nazaret." ⁶⁸ Bon Petro ambán éché ehób á yál, áá, "Meebíi' é, meesóntán-naa chóm éche éhóbéé." Amaá-'áá ahób nē abíd-te á mmwe. Ene pónde chēn nchóm-a-kúb antón. ⁶⁹ Dóo ane mbáede ányíné mō ámpē bon ábootéd bad ábe bēbédé benben aláá áá, "Anēn mod adé nhóg awé mómpē ahídé-'áá Yesue." ⁷⁰ Bon Petro ambán á yál ámpē. Eebemé áte ámpē dóo bad ábe bēntyēem áhed bēlāngéé Petro bán, "Mbále chó edé. Edé nhóg awé ahídé-'áá Yesue, áyale ebídé á Galilia." ⁷¹ Bon Petro ambootéd yál ebómán abe ámwāg-ke melé áá, "Meebíi' é anēn mod awé nyétúbéé dīn nē." ⁷² Melemlem mé pónde nchóm-a-kúb antón ngen éché éloténé ébe. Héé Petro ákamténé chóm éche Yesue ánlāá' é mō áá, "Nchóm-a-kúb adēhób áá mótōo' ngen ébe wēbán me á yál ngen éláán." Héé Petro ábánlé awé, ábooted-te achii.

15*Paylede akáádté Yesue**(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jon 18.28-38)*

¹ Bīn é'sāngé-'áá sāngēn, beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel, bemeléede bé mbéndé ne bad bé káansel embáá e bad bé Israel békób mbom. Bēnhān Yesue, bēbāg-ke mō á mekáá wēe Paylede. ² Héé Paylede ásedteé mō áaken, "We-éé edé kān e bad bé Israel-e?" Yesue ankwentén mō áá, "Ngáne éhóbé." ³ Beprise bémbáá bēmbān mō ekud é mekan á yál. ⁴ Héé

* **14:68** Donge á kálag dé'só déewóó' é Ene pónde chēn nchóm-a-kúb antón.

Paylede ásedtée mó ámpē áá, “Weewóó’ é dyamdyam áhób-ε? Mmōn wógé’ ekud é mekan échē béhóbéé we á yál.”⁵ Bonj Yesue enkēnhóbpé dyamdyam. Nē dénkāmēd Paylede yál áte.

Bán Yesue atáñgéné awé

(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jōn 18.39-19.16)

⁶ Bóob-póó, émbē nēn bán á Ngande e Nnyime-ámín, Paylede ammentén mod a mbwóg nhóg abided á mbwóg. Ane mod abágé’áá mod ké ahéé awé bad béhénénné mó. ⁷ Ene pónéd mod nhóg ambé á mbwóg awé béchágé’áá bán Barabase. Abédé ne bad ábe béntyēemēn nkamlēn n̄ Roma. ⁸ Dóo ndun e mod épédé wée Paylede, bonj bélāngē mó bán ábel ngáne áménténé bó abele. ⁹ Héé ásedtée bó áaken, “Nyéhede’ bán, mbídted nyé k̄ñ e bad bé Israel-ε?” ¹⁰ Abíi áde ámbíí’ é áá kónjí edé beprise bémbáá áte á yál wée Yesue, dóo dénk̄ñ bonj ásedēd bó nē. ¹¹ Bonj beprise bémbáá békóné’áá ábē bad bán béláa Paylede bán ábítéd bó dásō Barabase. ¹² Paylede ansēdéd bó ámpē áá, “Chán-nō nyéhede’ bán míbel ne mod awé nyéchége’ bán k̄ñ e bad bé Israel?” ¹³ Dóo bélébpée e’ saad bán, “Bomé mó á awóg.” ¹⁴ Héé Paylede ásedtée bó áaken, “Aysle chán? Ebébtéd éhéé ábélé?” Bonj bénnabé abón bán, “Bomé mó á awóg.” ¹⁵ Né-óó, ngáne Paylede áhédé’áá áá m̄kóóed ábē bad mewēmten, ambídtéd bó Barabase. Ambē kunze ná, s̄nze ébom Yesue, bonj béke bébome-’ε mó á awóg.

S̄nze éwélé Yesue

(Mat 27.27-31; Jōn 19.2-3)

¹⁶ S̄nze éntēd Yesue, békēēn mó á eyáde é nkamlēn, bélād-te baab ábíníí áte áhed. ¹⁷ Bénwāād mó mengombe n̄me méwáge’ n̄me méwágné mengombe mé k̄ñ, bélónj-’ε ekóté é mechā, béhé mó á nló. ¹⁸ Dóo béhóótédé mó awel, bélenté mó bán, “A-k̄ñ e bad bé Israel, edúbé ébē ne we!” ¹⁹ Bébómé’áá mó ntón á nló, bésobtád mó meléed á yál, bébwógkē-’ε mó mebóbónj áwel mó. ²⁰ Ade bémáá mó awel, bēnhūd mó n̄mē mengombe á yál, bétímed mó éche mbóté chēn á yál. Néé bémádé nē, bēnkēēn mó áke dēbome mó á awóg.

Bébómé Yesue á awóg

(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jōn 19.17-27)

²¹ Ade békagkē nē, dóo bébómné mod awé ambíd á dyad á Sirine. D̄n démbē mó bán Simōne. Simōne abédée sáá awé Alesandaa bó Refuse. Simōne atómé’áá ásl̄l á dyad-tē. Dóo békóbe mó bonj bényágté mó bán ápēm awóg áde Yesue. ²² Dóo bēpédé hōm áde béchágé’áá bán, Golgota, awé adé nēn bán, “Hōm dé Ebóngél é Nló.” ²³ Áhed bémbē Yesue m̄m n̄me béládténé ne bwel ábe béchége’ bán m̄iá* bán ámwē, bonj enkēnkwenténne ámwē. ²⁴ Bēmbómé Yesue á awóg. Bēnsíd mbambú ákab éche mbóté. ²⁵ Mbwembwē á ngāj abog dóo bébómné mó á awóg. ²⁶ Chōm éche bēntenlé á awóg áwe nló m̄n álúmed nzom échē béhómnédé mó á awóg émbē nēn bán, “K̄ñ e bad bé Israel.” ²⁷ Bēmbómé-’ε bechib bébe bómpē á awóg, nhóg á pēd e ekáá émbáá eche Yesue, aníníí-’ε á pēd e ekáá é emwēd.†

²⁹ Bad ábe bétómé’áá nzii benben ne áhed bébómé’áá nló, bébwēmme-’ε mó nzyāj bán, “Ahá! Wenhób wēé m̄s̄bóótēd Ndáb-e-Dyōb, wēé m̄lōnj-’ε chó ámpē átínté e e’p̄n é’láán. ³⁰ S̄ñj-’ε echnj yál baab, ésud ásé á awóg.” ³¹ Melemlem nē dóo beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé béwélé’áá mó. Bēn ne bēn béhóbé’áá bán, “Achōnjtē’áá bad, bóob ééhéleé eche yál awōngēn. ³² Mó awé áhóbé áá m̄s̄ módē Ane-awē-Béwógte, áá m̄s̄ módē-’ε k̄ñ e bad bé Israel ásud-t̄s̄ ásé á awóg hē bóob, dényín ábel dédúbe.” Abē bechib ábe bēmbóméé á awóg nchoo ne Yesue bómpē bésyás’áá mó.

Kwééd eche Yesue

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jōn 19.28-30)

³³ Ade k̄ad épédé, ehíntēn ēnk̄wē hōm ásyāāl, k̄óñ ne á ngāj éláán. ³⁴ Ade ngāj éláán épédé, Yesue anlébé esaad áan, “Elí, Elí, lámá s̄abatáni.” Nēn adé nēn bán, “A-Dyōb ádēm, a-Dyōb ádēm, cheé ékás̄ bonj étedé me?” ³⁵ Néé donje á bad ábe bémbē benben béwógé nē, bēnhōb bán, “Nyéwóge’, achēnle Elaijaa áá áhye áwōngēn mó.” ³⁶ Héé mod nhóg ányágté bonj átédé kuchá, átdtē’ á ebéntéd é m̄m-tē, ásomé’ á ntón bonj áhāg mó á nsal áá ámwē. Anhób áá, “Nyémwē dényín nzé Elaijaa áhye mó asuded á awóg.” ³⁷ Héé Yesue álébpé esaad bonj ámlē-’ε n̄lēm.

³⁸ Ene pónéd chēn abad áde dénkāb Ndáb é Dyōb áte, dēnsalé áte e’p̄d é’be bootya ámín k̄óñ ápē-’ε ásē. ³⁹ Adē mod ambáá á s̄nze awé antyéem Yesue á’ s̄o-te ánon mó ányíné ngáne Yesue áwéde,‡ anhób áá, “Ne mbáale, anén mod abédée Mwān á Dyōb.”

⁴⁰ Bebaád behóg bómpē bémbē nchabnede bēnōne’ mekan bésyāāl n̄me mébēnlad. Átínté é ábē bebaád, Maria Magdalēnē, Salomē ne Maria awé achyáá Jemse asad bó Josēb,

* 15:23 M̄iá: mébédeé bwel ábē bad bébēnládtáá ásudēd mewē. † 15:27 Donje á k̄alag dé’ s̄o ábádé nchoo 28: Adé nēn ábēnlédé, e’yale ábē é’tēnlédé á k̄alag é Dyōb bēnlōn. Etenlédé nēn bán, ‘Bēntón mómpē á nchoo mé bebel bé mbēb.’

‡ 15:39 Awéde: Donje á k̄alag dé’ s̄o áwóó álébpé esaad, awé-’ε.

bémbē áhed. ⁴¹ Abén bebaad béhidé'áá Yesue áde ámbēē á Galilia, béwōngān-ne mós. Ekud é bebaad émpēe eche bōbō bēmpē á Jerusalem chómpē émpē áhed.

Níme níme Yesue

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jōn 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Mod nhóg abédé awē béchógé'áá bán Josebe. Ámbid á dyad á Arimatia. Anén mod abédē mod e edúbe á kaánsel embáá e bad bé Israel. Mómpē asiné'áá pónde echē nkamlen ní Dyōb mépēé. Ngáne émbēē mbwe mé mbojsén (néde áde mbwe-mé-nkóme-áte nílyógé nēe chán), hēe ákáá nlém, bon ápag wēe Payledē benben ne ngukél, álāngē mós áá ábe mós ndim níme Yesue. ⁴⁴ Ade Payledē áwógé bán Yesue amaá awē, yāl enkóm mós áte. Hēe álómé ane mod a mbáá a sánze achag bon ásedtē mós ké Yesue amaá awē. ⁴⁵ Ade ene sánze élanngē mós áá Yesue awédé, dōo ákwénténé áá Josebe átdē níme ndim. ⁴⁶ Josebe anchān mbóm. Antéd Yesue ndim, ákáān mós ene mbóm, alimé-'e mós á son-tē echē bēpwógé aláá áte. Ámbid ene, antínéd aláá á mbáá ákólen nsel ní son. ⁴⁷ Maria Magdalene ne Maria awē anchyáá Josebe bēnóné'áá wēe bélimmēé Yesue.

16

Yesue apuudé

(Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jōn 20.1-10)

¹ Ámbid e mbwe-mé-nkóme-áte Maria Magdalene, Maria awē achyáá Jemse ne Salome, bēnchān dyóg dé elod é bwām áke dé awóged ndim níme Yesue. ² Mbwe-mbwe mé epun é'sō é Sōndé áde enyen étúbéé dōo békíí á son. ³ Ade bēkagké, dōo bēsedtēé nhóg ne aníní bánken, "Nzēé áhūdē syānē aláá á nsel ní son?" ⁴ Dōo bēsádé díd, bon bényínē bán bémáá áde aláá ahúd. Aláá áded dēnkān bwāmbwam. ⁵ Hēe bēsólé á son-tē, bon bényínē kódemod edyēé á nkag á ped e ekáá émbáá. Anhé megombe níme mépúbe'. Nén dēnkōbēd bós mbwóg bwāmbwam. ⁶ Hēe ene kódemod élanngē bós áá, "Nyéebáá", mbíí meé nyéhede' Yesue, mod a Nazaret awē bēmbomzéé á awóg. Apuudé, eésáá hén. Nyénone wēe bēnnaádtē mós. ⁷ Nyé-kag-kós bōob nyeláa ábē bembapēe, tanje Petro, bán Yesue apuudé, 'Akag-ke á'sō á Galilia. Awed-táá nyényinnē mós ngáne ánlāá'é nyé.' " ⁸ Hēe bēbóótédé anōj ne menyáké níme bényínē. Bēmbid á son-tē bēbootéd-te anyaged. Bēélanngē-'áa modmod dyamdyam áyale mbwóg ménkōb bós.

Nyaa póg echē

Kálag e Makose ésógé*

16.9-20

Yesue alúmté Maria Magdalene yāl

(Mat 28.9-10; Jōn 20.11-18)

⁹ Ade Yesue ámáá apuu, epog é mbwe-mbwe é epun é'sō é Sōndé, Maria Magdalene móo ánsēbēē yāl alúmed. Anén mmwaád móo Yesue ámbidēdtē e'daádān bē mbéb saámbe áte. ¹⁰ Hēe ane mmwaád ákíí bon álanngē bad ábe bōbe Yesue bēbágé'áá. Antán nēe béchyé'é kwééd eche Yesue. ¹¹ Bon áde bēwógé bán Yesue adé á alongé, bán ane mmwaád anyíné-'e mós, bēnkēndúbéé.

Yesue alúmté abē bad bébe yāl

(Luk 24.13-35)

¹² Ámbid e pónde Yesue anlúmed yāl wēe ábē bad bēmpēe bébe áde bēbidéé á dyad-tē. Bon enén ngen anlúmed yāl nyaa émpēe. ¹³ Hēe ábē bad bétímé ámbid, bēke beláá baab ábíníí. Bon ké nē, baab bē bēnkēndúbéé.

Yesue alúmté abē bembapēe

dyóm ne nhóg yāl

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jōn 20.19-23; Mbēl 1.6-8)

¹⁴ Ámbid e pónde Yesue anlúmed yāl wēe ábē bembapēe dyóm-ne-nhóg áde bēdyágkē ndyééd. Bēnkēndúbéé bad ábe bēnhōb bán bényínē mós áde ámáá apuu. Né-ōó, ankáné bós áte áa bēwóó'é adúbe, áa bēlélé-'e nlém á abum. ¹⁵ Anláá bós áá, "Nyé-kag nkōjsé áte rísyāal, nyékanle bad bēsyāal nkalanj ní bwām. ¹⁶ Kénzéé awē adúbpē bon bēdusén-ne mós ákūd e'choóchon, bon kénzéé awē eedúbpē ákūd nkógsen. ¹⁷ Bad ábe bēdúbpē bēwōj ngine ábel mam mé menyáké: bēbidtē bad e'daádān bē mbéb áte á dín adém; bēhōbe-'e mehōb mékōsōle. ¹⁸ Bēkōbēn nyā mekáá, ébenlé bós dyamdyam. Ké bēmmwē-'e ké e'wē, ábē e'wē bēebenlé bós dyamdyam. Bēbán bad bē nkole mekáá á yāl, bad bē nkole bē bēdyēē-'e bwām."

Yesue apūmmé

(Luk 24.50-53; Mbēl 1.9-11)

*

16:8 Donge á kálag dé'só déewóó'é nchoo 9-20.

¹⁹ Ade Sǎngú Yesuε á máá bó nímén mekan aláa, dǎo Dyöb ábélé boŋ ápümē ámín. Andyεé Dyöb á ekáá émbáá. ²⁰ Héε bambapεε bébidé, boŋ béke békalé Eyale é Dyöb hǎm tée. Sǎngwéeé ambé ne bó, ábē-’ε bó ngíne ábél mekan mé menyáké, álúmed nén áá chǎm éche béhóbéé édé mbále.

Nyaa empée echě kálag e Makose ésógé†

16.9-10

[⁽⁹⁾ Héε ábē bebaád békíi, boŋ bélǎngē Petro ne bad ábe bémbē ne mó mekan mésyāǎl níme bényǎgtǎnnē bó, bésēlē mó esóŋ-esóŋ. (⁽¹⁰⁾ Néε nē átómé, Yesuε mwēn anlóm bad nkǎŋsé áte nǎsyāǎl ákal nkalaŋ ní bwám. Mmē nkalaŋ ní bwám níme nǎsáá, méehǎŋlǎnné. Mmē nkalaŋ nídi nkalaŋ tǎŋεne alongé áde débē á ngíndé ne á ngíndé.]

† **16:20** Donje á kálag dé’só ábádé ádn asóg á kálag ámbld e nchoo 8.

Nkalanj ní bwám níme Yesuε ngáne

Lukasε átélé Ndibned ní kálag

Nkalanj ní bwám níme Yesuε ngáne Lukasε átélé nílúmte Yesuε ngáne Nsoode awé Dyöb ñhnhöbpé aá mōōlōmē bad bé Israēl. Lukasε ahóbé aá Edaádənj é Dyöb chōō épwéde Yesuε ápeεn nkalanj ní bwám wée betóótókē bé bad. Mmén nkalanj níbude ahób tǎngene e'boj bé nlém ábe Yesuε álúmteé bad. A mbooted menyinge ményinnédé áde ehǎngé ébíde tǎngene epe éche Yesuε, ményinnéd-te á asóg áde Yesuε ápúmmé ádyöb. Mekan níme Lukasε ákóó awéd áte médií: mekáne, Edaádənj éche Esáá, mekan níme bebaáb bébélé áfínté e nsón níme Yesuε ne alagsen áde Dyöb álagsanné bad mbéb.

Lukasε abádé mekan áte wén níme médé áyāl e nímmén nkalanj ní bwám dēmpen (Nñn e'ped é'be ne ntóób á nkabted).

Nkabted ní kálag

Ndibned 1.1-4

Echyáa éche Jōne, Ndusenε ne éche Yesuε 1.5-2.52

Nsón níme Jōne, Ndusenε 3.1-20

Edusen ne mekágsen níme Yesuε 3.21-4.13

Nsón níme Yesuε á Galilia 4.14-9.50

Nsón níme Yesuε áde áhídté á Galilia ápe á Jerusalem 9.51-19.27

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 19.28-21.38

Akáad áde békáádté Yesuε ne eche kwééd 22-23

Mpuu níme Sǎngwéé, álúmed áde ánlúmédte bad yāl ne níme mpume 24.1-53

¹ A-Tiofilos, mod a edubé, ekud é bad ékétéd pónde átel mekan ásé, níme mébenléde áfínté e' syané. ² Bétélé melemlem ngáne dénwōgkē wée bad ábe bényinnēn mō díd se á mbooted, békalé-ε Eyale é Dyöb. ³ Né-ōō, ntóó nímmén mekan ahead áte se á mbooted, nnyiné-ε nén meé ébóó mémpé nítd pónde, nítele wε mekan ásé ahóg-ahógē. ⁴ Nén débēl wεéchem mbále tǎngene mekan níme émáá abii.

Angel epíté Sakaria

⁵ A pónde eche Herode abédé kǎnj e Judeya, mod nhóg ambé bán Sakaria. Sakaria abédéε prise á nchoo níme Abiyaa. Mwaad ambé dñn bán Elisabete. Mō ámpé abédéε ngon e túmbé eche Arone. ⁶ Alongé áde bō mwaad dēmbē bwám á'sō é' Dyöb. Béhíde áá mbéndé éche Sǎngwéé ésyāāl. ⁷ Boj békénwáléé mwán ké nhóg áyāle Elisabete abédé ekōm. Bō bad bébé bēmmád-te achun.

⁸ Bōōb-pōō, áde pónde e nsón e nchoo níme beprise níme Sakaria bō épédé áte, ankē nsón níme prise abel á Ndáb-e-Dyöb epun ehóg. ⁹ Mō-áá bēmpwēdté ássl á Ndáb-e-Dyöb ábele Sǎngwéé, áhyáad e'twé, ngáne nsón níme prise níhédnádtáá. ¹⁰ Ade áhyǎntéé e'twé, ndun e mod embé ámbíd e ebwóg, békánne'.

¹¹ Hē dōō ángel e Sǎngú épíídé mō, etyéém mō á ped e ekáá émbáá benben ne menyán mé e'twé. ¹² Anyín áde Sakaria ányiné ángel, yāl enkóm mō áte, mbwóg ménkōb-pe mō bwám bwam. ¹³ Dōō ángel élanǎgēé mō áá, "A-Sakaria, weebáá'. Dyöb áwógé wε mekáne. Né-ōō, awōnj mwaad Elisabete, áchyāā mwán. Echuu ane mwán dñn wée Jōne. ¹⁴ Anén mwán áwōgéd wε menyinge. Ndun e mod ámpé éwōg menyinge é echyáa éché. ¹⁵ Ebē nē áyāle ane mwán ábē ndāle a mod á'sō é' Sǎngú. Eetǎngeneé néε ámwǎgkē mím níme mewag, káa chóm ké échē éwóó úte. Edaádənj éche Esáá élon mō áte se á ncháátén. ¹⁶ Atíméd bad bé Israēl nlém ámbíd wée Sǎngwéé awé adé ádab Dyöb. ¹⁷ Abē á'sō boj Sǎngwéé ápag. Awōnj-ε edaádənj ne ngine melemlem ngáne nkal é'daádənj Elaijaa a'boōd ánwōngē. Achéd bad nlém á abum, ábel bad bōōbe bán bétim ásē. Abēl bad ábe béwúiné Dyöb nló áte, bēhǎnjén, béwōnj debyéé néε bad ábe bétyéeme á'sō é' Dyöb. Né-áá abonsénné epe éche Sǎngwéé." ¹⁸ Sakaria ansedéd ángel áá, "Cheé élúmte me nén bán ádén akan áde éhóbé débēnléd? Mmén mmaá achun. Awém mwaad-te ámpé amaaá kōd atóm." ¹⁹ Dōō ángel étimtanné mō áá, "Ndíí Gabriele, mésénze níme mébenle Dyöb nsón. Dyöb álómé me áwōnj, áláa wε nímmén nlébtéd ní bwám. ²⁰ Bōōb-pōō, ngáne wéedūbpeé dyam áde níhóbé, wēkwé ébóbé kǎnj ne pónde echē mam mésyāāl níme nílanǎgē wε mélonné. Mekan mésyāāl mébenléde-á pónde echē métǎngéne ábenled."

²¹ Ene pónde ésyāāl bad bésíné'áá Sakaria ámbíd ebwóg, bényāgē' chóm éche ekáá boj ápe abem á Ndáb-e-Dyöb-te nē. ²² Ade ábíde áwed, eéhele'áá dyamdyam ahób áwāb. Dōō

béchémé nén bán, anyíné ndóg á Ndáb-e-Dyób. Mekáá mósó álúmtánáá bós, ésebán ahele dyam ahób.

²³ Póndé e nsón eché Sakaria emaa-'áá áte, asú á ndáb. ²⁴ Ambíd e póndé mwaád ambé nkog. Ankoó yál á ndáb-te á etún é ngon étáan. ²⁵ Anhób áá "Káñ ne á asóg Sàngwéé abènlé me adén. Awógé me ngól, ahúdé-'e me e'són áyál áttinté e abém bad."

Ángel epíidé Maria

²⁶⁻²⁷ Adé dyém áde Elisabete ádíí ngon ntóób, Dyób dénlóm ángel Gabriele á dyad á Nazaret, á alonj á Galilia, wée ngondére póg bán Maria. Maria enkémbííé mwénchóm. Mod ankiú mósó awe béchágé'áá bán Josebe. Josebe ambíd á túmbé eché Kāñ Dabidé. ²⁸ Ade ángel étané Maria enhób áá, "A-Maria, nsanj mbê ne we! Edíí mmwaád awé akudé mende ne Dyób. Titée Dyóbe adé ne we." ²⁹ Nén déntagéé Maria á mewémten-té bwámbwam. Akógláádtáá á nlém-té ábíí chóm éche ene nyaa e melenten éhele élumte'. ³⁰ Dósó ene ángel élanjéé mósó áá, "A-Maria! Weebáá', nsimé ní Dyób ridé ne we. ³¹ Ebíí weé, mósóbē nkog. Wéchyáá mwán a mwénchóm. Echuu mósó dín weé Yesue. ³² Ane mwán ábē ndále a mod. Béchágé mósó bán, Mwán a Dyób á Ngum. Titée Dyóbe mwén ábē mósó atíí dé nkamlen áde sáá ambáá Dabidé. ³³ Mósó ákamlen abum á ndáb áde Jakóbe á ngíndé ne á ngíndé. Nkamlen nime méewóngéé asóg." ³⁴ Héé Maria ásedtéé ángel ne aáken, "Chán níhele nchyáá mwán áde méébíí'é mwénchóm?" ³⁵ Ene ángel enkwentén mósó áá, "Edáádāñ éche Esáá epíí we. Ngum e Dyób ékúdtén we. Né-ósó, mwán awé asáá, awé wéchyáá'é, áchagnéé bán Mwán a Dyób. ³⁶ Bíí weé, Elisabete, mwányon a túmbé póg, mómpé adé nkog á e'chun-té. Mósó awe bēnhóbpe bán adé ekóm, adé dyém bōōb ngon ntóób. ³⁷ Edé nē áyāle dyamdyam déesaá áde átómé Dyób áte." ³⁸ Héé Maria áhóbéé áá, "Ndíí mbáledé awe Sàngwéé. Ebé ne me ngáne éhóbé." Dósó ene ángel étédté mósó bonj ékag.

Maria akií wée Elisabete

³⁹ Mmē mesú mēn, Maria anlád yál ne mehél mésyāāl, ákē á dyad á Juda ahóg áde adé á e'kone-té. ⁴⁰ Ade ápedé áwed, ansól á ndáb eché Sakaria, álēléd Elisabete. ⁴¹ Awóg áde Elisabete áwógé Maria nime melenten, mwán anhóbndé Elisabete á abum-té. Edáádāñ éche Esáá émpíí mósó. ⁴² Dósó-'áá álánjéé Maria ne esaád é ngine nén áá, "Nnam mbê ne we áttinté bebaád bésyāāl. Nnam mbê ne mwán awe wéchyáá'é. ⁴³ Chán ébēnléde éche memē níkúde échén edúbé? Chán nyaá awe Sàngwéé áhele áhye áwēm-é? ⁴⁴ Awóg áde níwógé nímmōñ melenten, mwán ahóbté me yál á abum-té ne menyinje. ⁴⁵ Dyób ánámte wé áyāle edúbpe nén weé, dyam áde Sàngwéé álánjéé wé débēnléd."

Ngāse eché Maria

⁴⁶ Héé Maria áhóbéé áá, "Nkémte Sàngwéé ne nlém nímmēm nísyāāl, ⁴⁷ edáádāñ échēm ámpé éwógne Dyób menyinje. Mósó adé awēm mod á e'soosōñ. ⁴⁸ Áyāle achemé me awé ndé awe mwá mbáledé ngēn. Bootya bōōb, ákē á'sō, nyongel e bad téé éhōb bán, ridé mmwaád awé Dyób ánámte. ⁴⁹ Dyób á Ngum abēnlé me ndále a akan. Mósó adé ane awé asáá. ⁵⁰ Ngól eché ébē nyongel ne nyongel e bad téé, ámín e kénzéé awé abage mósó edúbé. ⁵¹ Abelé ndále a akan ne éche ekáá chēn. Apuúdtéde bad ábe bédé kúmbe mewémten áte. ⁵² Ahúde benkamlene áwáb metíí mé nkamlen, bonj achágté bad ábe bésúdté yál. ⁵³ Akódté bad ábe bétagne nzaa ne kase é bwēm, bonj anané bad ábe bēbúde awōñ áá bésúe' ne mekáá mé ngēn. ⁵⁴⁻⁵⁵ Akámte né álonéd akag áde ámbéé ábéd betaa, bootya Abrahamē ne nímmē mbyaa nísyāāl káñ ne á ngíndé. Né-ósó, awóngéné ábē bembáledé, bonj bédé Israél." ⁵⁶ Ambíd e né, Maria andyéén Elisabete ngon éláán, bonj ásuē' ámbíd.

Echya éche Jone Ndusene

⁵⁷ Ambíd e póndé, e'we é' mwán bēnkōb Elisabete. Anchyáá mwán a mwénchóm. ⁵⁸ Túmbé eché ne bad ábe bóbōó bédyéé'áá abwóg ahóg, bēnsōñtén nén bán Sàngwéé ábagé mósó sánkalaa a nsimé, mómpé bēwóg menyinje. ⁵⁹ Mbwe mé asón-á-yál (ámbíd e e'pun waam) áde béhyédé mwán ayag, bēhédé'áá mósó dín áde sáá achuu bán Sakaria. ⁶⁰ Dósó nyaá áhóbéé áá, "Aáy! Dín débēé mósó bán Jone." ⁶¹ Héé bétimtanné mósó bán, "Modmod eesaá áwōñ túmbé-te awé awóó adé dín." ⁶² Né-ósó bēnhágtén Sakaria á mekáá mín áhed áte ngáne ádáá mwán dín achuu. ⁶³ Héé áhágténé ne mekáá áá bēpiined mósó abámbé. Antél áhed áá, "Dín ádíí mósó bán Jone." Anyín áde bad bényíné né, menyáké mékōb bós. ⁶⁴ Abwōg-ábwōg, ehób énsalé mósó á nsal, ábootéde-te dyam ahób ámpé, ákémte-'e Dyób. ⁶⁵ Nén dénkōbéd bad bésyāāl ábe bēbédé áhed mbwóg, békēné nkalanj hóm ásyāāl á myad mé e'kone á alonj á Judeya. ⁶⁶ Mod téé awé anwóg adén akan, ankoó dósó á nlém-té. Bésédté bánken, "Ebál é mod éhéé anén mwán ábēé-yéé?" Bésédté'áá nē áyāle bēmbíí nén bán Dyób adé ne ane mwán.

Ngæse echê Sakaria

⁶⁷ Βοῶβ-ρῶβ, Edæðan̄ eche Esáá empií sée mwän, Sakaria. Hée ábóótédé mam ahóbted, ahóbé aá,

⁶⁸ “Mekεnag mébê ne Sångwée, Dyöb á bad bé Israel.

Béken Dyöb áyale ahyedé ábe bad anyen ásε, akódté-ε bó.

⁶⁹ Akwógté ngum a mod á abum á ndáb áde awé mbalede Dabide, móchoód syánε.

⁷⁰ Se’ hōöd ansón bekal bé’ dæðan̄, alóm bó aá béhób bán,

⁷¹ Mósson syánε á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánε, ne bad ábe békós syánε.

⁷² Nê dáo Dyöb álúmteε ngól eche ánhí’ é ábæd betaa akag. Né-’aá ákamténé nímε melé,

⁷³ nédé melé nímε ámmwēε ne awed sáá ambáá Abrahamε.

⁷⁴ Anhób aá mósmadté syánε ason á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánε,

bon̄ déhel mó abele ésebán debáá’.

⁷⁵ Dεébnlé mó pónde eched ne nlém nímε rísáá ne mbeltéd nímε rídε ngáne Dyöb áhedeé,

á alongé áðed ásyāal.

⁷⁶ Wε-’óó, a-mwän, béchäg wε bán nkal é’ dæðan̄ awé Dyöb á Ngum.

Wε-’aá wésébε Sångwée á’ sō, ábon̄sen mó nzii echê ábwεé áte.

⁷⁷ Wébēl ábε bad bébíí nén bán, Dyöb áchónté bó áyale álágséné bó nímab mbéb.

⁷⁸ Nén débnlé áyale ngól e Dyöb ne ábε e’ bon̄ bé nlém.

Ene ngól chós-’aá ékōn̄ e nyínen bé ekide ábε é’ bíde ámín é’ piinéde syánε e’ sooson̄.

⁷⁹ Né-’óó bad ábe bédé á ehíntén-té, ne á nsal ní son̄, békúd e’ nyínen bé e’ kide.

Syánε-ε dεékúd debyéε áde álúmte syánε nzii echê epeene alongé dé nsan̄.”

⁸⁰ Ιῶνε ankwōg, edæðan̄ é Dyöb ébε-ε mó ngine. Andyé é ehyan̄ge káōn̄ ne á pónde eche

ábóótédé eyale é Dyöb akal á ntálé wée bad bé Israel.

2*Yesuε achyáádté á Betlehem*

(Mat 1.18-25)

¹ Mmε mesú-’óó Agóstuse, Kaisεε a Roma antóméd mbéndé aá, moosyāal awé adé ásε e nímε nkamlen, áke átelen dín. ² Nén démbē tóngé e bad e’ sō. A pónde eched Kirinuse mó ambé nló mé alon̄ á Siria. ³ Mod téε anké awé dyad ábel bon̄ bétel mó dín ásε.

⁴ Né-’óó Josebε mómpε anhidé á dyad á Nazaret á Galilia, achágé á Betlehem, dyad áde Kān̄ Dabide á Judeya, áyale ambíd á mbyaa nímε Dabide. ⁵ Anké nê ábel bétón̄ bó Maria, ngondéε eche ánkíí é. Maria mó-ε ambé nkog. ⁶ A Betlehem wé dós-’aá achád ákóbé Maria. ⁷ Anchyáá mwän a mwenchóm awé átúbne abum. Ankaán mó e’ ped bé mebad, ánāād-te mó á ebwōg eche bédíté e’ lém áte, ngáne etál éebédéé á ndáb e beken.

Angel éptidé benon̄ bé mbód

⁸ Aped eched, benon̄ bé mbód benóné’ aá échāb echon̄ é’ mbód á hóm dé medyé nkuu. ⁹ Angel e Sångú empií bó taléd, ehúmé é Sångú élan̄néd bó. Mbwōg ménkōb bó. ¹⁰ Hée ángel élan̄geé bó aá, “Nyéebáá’, mpiínédé nyé kase e nkalan̄ echê éwōgēd bad bésyāal menyinge bwāmbwam. ¹¹ Nyébíí bán, epun é’ chíi, Nsoode awēn achyáádté á dyad áde Kān̄ Dabide. Mó adé Ane awé Dyöb Áwógté. Mó adé Sångwée. ¹² E’ chemléd ábe mbageé nyé é’ díi bán, nyéētān mwän awe békānné e’ ped bé mebad ngáne ánángé á ebwōg eche bédíté e’ lém áte.”

¹³ Melemlem mó pónde echon̄ é ángel émbíd eníníí ángel á nkag taléd, ékené Dyöb bán, ¹⁴ “Ehúmé ébē ne Dyöb áde adé se ámín, nsan̄-ε ntbē ne baanyon̄ ábe ábágé nsimé á nkōñsé!”

¹⁵ Ambíd e nē, echê ángel énsū ámín. Hée benon̄ bé mbód belángεé nhóg ne aníníí bán, “Syāá dékag á Betlehem, déke dényín adé akan áde Dyöb á Ngum álúmte syánε áte aá ábnléde.”

¹⁶ Dós-’aá békíí á mehélε-te, bon̄ bédibté Maria bó Joseb ne nkóal mí mwän néε rínángé á ebwōg eche bédíté e’ lém áte. ¹⁷ Bémáá-’aá anyin nē, dáo bébóótédé nkalan̄ akal ngáne ángel énlāá’ é bó tångene ane mwän. ¹⁸ Bad bésyāal ábe bēnwōg nē, menyáké ménkōb bó. ¹⁹ Maria ankoó nímén mam mēsýāal á nlém-té, ádolé mó áte. ²⁰ Hée benon̄ bé mbód bétímé ámbíd, békémte Dyöb, békεnε-ε mó áyale mam mēsýāal nímε béwōgé, bon̄ bényínén-ne díd nēngáne bēnlāā’ é bó.

²¹ Ámbíd e e’ pun waam, mbwε nímε béyagεé mwän, bēnchúu mó dín bán Yesuε. Adé dín dáo ángel émmadté mó achäg bon̄ nyaá ábε dyēm.

Bépééne Yesuε á Ndáb-e-Dyöb

²² Βοῶβ-ρῶβ, mbéndé e Mosεε ehedáá bán, ámbíd e echýāa bébe mendε áwobe nyé mwän bó sée mwän. Ade bémádé nē, Maria bó Joseb bēnkeén mwän á Jerusalem álúmed mó á’ sō é’ Sångú. ²³ Bēnké nē nchoo ne ngáne éténlédé á mbéndé e Sångú bán, Mwän a mwenchóm

tée awē bétubné abum, bébe mós á mekáá mé Dyöb. ²⁴ Bēnkē nē kááñne ábe mende ne álóndé mbéndé e Sǎngú eché ehóbé bán mod ábe bé élǎá bébe káa mbəŋgē ésad ébe.

²⁵ A Jerusalem wē, mod ambé bán Simione. Ane mod anwōŋ abé áde atəŋgéné á'só é' Dyöb, ákoŋgé-é mbéndé é Dyöb. Edǎáđəŋ eché Esáá émbē ne mós. Asiné' áá pónđé eché Dyöb đəsoŋgé alonǵé á bad bé Israel. ²⁶ Edǎáđəŋ eché Esáá émmǎđ-te mós álúmed nén áá, éewáá ésebán ányíné Ane awē Sǎngwéé Awógté. ²⁷ Edǎáđəŋ eché Esáá émbēl Simione ankē á Ndáb-e-Dyöb. Dós Maria ne Joseb bépééne awab mwǎn Yesue áhed, ngáne mbéndé éhédé'áá. ²⁸ Simione ankobén bós mwǎn, abwáá mós, boŋ ákēmté Dyöb nén áá,

²⁹ "A-Sǎngú, ngáne élónté áđōŋ akag, téd-tō me, nkag ne nsan.

³⁰⁻³¹ Ayǎle mǐd mǐmēm rnyíné awōŋ mod a e'soosōŋ awe ébōŋséné wéé moosyǎál ányín.

³² Abē e'nyínen bé ekíde ábe bēbēl bad ábe béesē bad bé Israel ábíi wē, ápēén-ne edúbé wéé ábōŋ bad bé Israel."

³³ Joseb ne Maria bémbē menyáké áwóg mam níme bēhóbé təŋgene awab mwǎn. ³⁴ Héé Simione anámte bós, boŋ álǎŋgē Maria áá, "Nóné", anén mwǎn awē nyénýíneé nén, Dyöb dós álómé mós. Abēl bad behóg békud ebébtéd, ábíní-é békud e'soosōŋ á alonǵ á Israel. Abē nēŋgáne e'chemléd é' Dyöb, boŋ ekud é bad éfíi mós ámín, bétəŋgān mós. ³⁵ Á pónđé eched mod tée níme mbeléd mēn mébídéd níme mewēmten áwed. Héé ndutul ésoŋgé wē á nlem néé nkwaté."

³⁶⁻³⁷ Nkal é'dǎáđəŋ a mmwáád nhóg abédé, đín dēmbē mós bán Anaa, mwǎn awe Panuele awē ábíde á túmbé e Aseé. Anaa anchūn bwǎmbwam. Bós nchóm bēndýéé mwē saámbe á e'wóngé, boŋ ályǎgē mós akúd kááñ ne á móom mé mwé waam ne mwē rnyín. Eésyǎŋge'áá á Ndáb-e-Dyöb. Akánné'áá nkuu ne mǐte, ádíde-é yǎl nzaa á mekáne-tē. ³⁸ Ade Maria bós Joseb bépééne Yesue á Ndáb-e-Dyöb pēenén, Anaa ambé áhed. Héé ábóótédé Dyöb aken, ákanlé-é bad nkalaŋ təŋgene ane mwǎn. Abé bad bēbédéé bad ábe bésíné'áá pónđé eche Dyöb dēwǎbédé dyad á Jerusalem. Anláá bós nyaa e mod eché ane mwǎn ábē.

Joseb bós Maria bétimé mwǎn ámbíd á Nazaret

³⁹ Ade Maria bós Joseb bémádné mam mésyǎál ngáne mbéndé e Sǎngú éhédé'áá, bēntǐm áwáb dyad á Nazaret á alonǵ á Galilia. ⁴⁰ Ene pónđé mwǎn mós-é ákwógé', áwūw' áte, debyéé ákwógé mós, nsimé ní Dyöb mós-é rñhídé mós.

Yesue ákíi á Ndáb-e-Dyöb

⁴¹ Bǎb-pós, émbē bán, mwē tée Yesue sáá bós nyan békágé'áá á Jerusalem áyǎle Ngande e Nnyíme-ámin. ⁴² Ade Yesue ápédé dyóm á mwé ne mibe, bóbō bēnkē á ngande ngáne émmēténne abé. ⁴³ Ngande emaa-áá boŋ nyaá bós sǎŋ bésūē' á dyad. Yesue anlyǎg ámbíd á Jerusalem ésebán bēbíi. ⁴⁴ Mewēmten mémbē bós nén bán, adé á ehoŋ eché ésué'áá. Boŋ áde békékeé bootya mbwembwe kááñ ne ngukél, dós bēbóótédé mós áhed, bésēđtē mós wéé bad bé túmbé ne bad ábe bóbōó bébyééne. ⁴⁵ Anyín áde béenyíné mós, bēntǐm ámbíd á Jerusalem áhed mós áwed.

⁴⁶ Alónten e'pun é'láán dós bétimé mós adibed á Ndáb-e-Dyöb. Andyéé áttinté e bemeléede, áwóglān bós, ásedtē-é bós mam. ⁴⁷ Mod tée awē anwóg mam níme Yesue áhóbé'áá, ambé menyáké áyale nsōŋten níme ánwōŋgē ne nyaa eché ákwéntánnáá bós. ⁴⁸ Ade nyaá bós sǎŋ bényíné mós, yǎl enkóm bós áte. Dós nyaá ásedtēé mós áá, "A-mwǎn, chán-nō ébélé sé nén? Sé sōŋ sékómé wē áhed, sétage-é áte." ⁴⁹ Boŋ Yesue ankwentén bós áá, "Cheé ékás boŋ nyéhédé me? Nyénkēmbí' é bán, ntəŋgéné abé á ndáb eché echem Sǎŋ-é?" ⁵⁰ Bēnkēnhenlé dyam áde áhóbé asōŋten.

⁵¹ Ámbíd e nē, dós Yesue áhídé nyaá bós sǎŋ, boŋ bóbōó bésūē' á Nazaret. Enkēnwúénné bós nló áte. Nyaa-é ankoó nímén mekan mésyǎál á nlem-tē. ⁵² Ngáne Yesue ákwógé'áá, debyéé dǎmpé ákwógé'áá mós. Nsimé ní Dyöb ne ní baányon rñhídé mós.

3

Jone, Ndusené aboŋsan nzii

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Jōn 1.19-28)

¹⁻² A pónđé eché nkamlne Tibēriose, ákēbē Kaisē a Roma áyǎle dyóm á mwē ne rítāan, Dyöb dénlōm Jōne mwǎn awe Sakaria ne nlébtéd á ehyǎŋge wéé ábédé. Ene pónđé-é dós Pontus Payledé mós-é ábédé Nkamlne á Judeya, Herode ákamlán alonǵ á Galilia, mwǎnyan Filibe-é ákamlán alonǵ á Ituria ne alonǵ á Trakoniti. Boŋ Lisanía mós-é akamlánnáá alonǵ á Abilene. Mmē mesú mēn-naa Anase bós Kaifase bēbédé beprise bēmbáám-báa. ³ Jōne abwágé'áá mebwóg mésyǎál níme mēlǎŋnéde edib é Jodan. Akag ákalé eyale é Dyöb nén áá, "Nyétede ábel dé mbéh, nyékud edusen ábel boŋ Dyöb álagsen nyé mbéb." ⁴ Nén dénlōndé chóm-éé étenlédé á kálag eché nkal é'dǎáđəŋ Yesayaa bán, "Ehǎŋgē ébídé á ehyǎŋge bán,

nyébonſen epe éche Sánſſwéé.

Nyétií eché nzii.

⁵ Nyélonéd nhog té.

Nyéteded mbòod ne ekone té.

Nyétií mebwóg níme méhyómé.

Nyétaled mebwóg níme médé pwògléd pwògléd.

⁶ Abel bon moonyon asyàl ányín ngáne Dyòb ásoo' é alongé á bad."

⁷ Ndun e mod empè wée Jone béhedé bán, ádusen bó. Mó-'é ásédte bó aaken, "Píí é nyò chén! Nzéé múmó aláſſgé nyé áá nkáásé ní Dyòb ríhúe' bon aléb-pe nyé áá nyékúme abánſſgé?"

⁸ Nyéchyáa e'pum ábe é'lúmte bán nyétedé abel dé mbéb, tómaa áhób áwen nlém-té bán, 'nyéde bán ábe Abrahamé, nyéekudté nkògsen ní Dyòb.' Bon ríláa nyé nén meé, Dyòb áhele ábenléd nímén meláá átiméd mó bán ábe Abrahamé.

⁹ Bòob-pòó, ehón émáá anaa á nkanj mí mæl. Né-òó, bwel ké é'heé ábe béechyaa' e'pum é' bwám, békwlé bó, bébwém-me bó á muú-te."

¹⁰ Hé dso, bad bésedteé mó bánken, "Chán-nò sébenlé bóob?" ¹¹ Jone antimtén bó áá, "Mod awé awóó mbóté ébe, ábe pòg wée ane awé eewóó chòmchóm. Ane awé mó-'é awóó ndyééd, ákabe bad ábe béewóó."

¹² Belad bé tááse ábe bómpe béhnyé edusen akud bénsedéd mó bán, "A-meléed, cheé sébenlé?" ¹³ Antimtén bó áá, "Nyéesanjé tááse tómaa ngáne bétífidé."

¹⁴ Nguse é sánze chò-'é énsedéd mó bánken, "Chán-náa sé, sébel chán?" Jone ankwentén áá, "Nyéekobné bad moné. Nyéebáné-'é bad mekan áyál ngén, bon nyébé menyinge ne chòm-éé nyékudeé néé nsábe."

¹⁵ Bòob-pòó, bad ábe bébéde áhed, nímab mewémten mémbootéd acháge ne e'lyóg bé nlém, békòglád á nlém-té nzé édé bán Jone mó adé Ane-awé-Béwógté.

¹⁶ Héé Jone átimtanné bó moosyál áá, "Ndusan nyé bóob ne mendib, bon mod ahúé' awé atómé me. Meékwoonedéé áhune ké nímé nkòod mé metámbé. Adusen nyé ne Edósóðſſ éche Esáá, ádusen-ne nyé ne muú."

¹⁷ Awánlé éché epeben á ekáá, ábel nén, ápeb níme menyán ámín. Nzé amadé, álad mbum é bwám áte, ákòó chó. Bon álad e'pás, áhyáád bó á ebonde é muú éche éédímé'."

¹⁸ Né-òó Jone alébé'áá bad ne ekud é póle empéé, ákanlé-'é bó nkalanj mí bwám. ¹⁹ Jone anhób kóðſſne wée nkamlne Hérodé áá, ábelé mbéb ngáne áwóó Hérodyase, mwaád awé mwányan, nchoo ne e'bébtéd bé mekan bémpéé ábe ámbenlé.

²⁰ Abád-te áyále nímé mbéb rísyál Hérodé anhé Jone á mbwóg.

Bédúséné Yesue

(Mat 3.13-17; Mak 1.9-11)

²¹ Bòob-pòó, áde Jone amáá ekud é bad adusen, Yesue mó ámpé ampé áá ádusen mó. Ade amáá mó adusen, ábwóg-ábwóg ankáné. Ade ákánneé nē dso ngob e dyòb énédnédé.

²² Hé-'áá Edósóðſſ éche Esáá ébídé ngáne éláá, bon ésudé mó á nló mfn. Ehób chómpe émbíd ádyób nén, "Edíi awem mwán a nlém awé rídásá bwámbwam. Ndé menyinge ne wé."

Abum á ndáb áde Yesue

(Mat 1.1-17)

²³ Yesue ambé dyam móom mé mwé meláán bon ábootád níme nsón. Bad bényíné'áá mó néé mwán awé Josebe. Josebe ambé mwán awe Elie. Elie ambé ²⁴ mwán awe Matate. Matate ambé mwán awe Levie. Levie abédé mwán awe Melekye. Melekye ambé mwán awe Janne. Janne ambé mwán awe Josebe.

²⁵ Josebe abédé mwán awe Matatya. Matatya ambé mwán awe Amose. Amose abédé mwán awe Nahume. Nahume ambé mwán awe Esilye. Esilye ambé mwán awe Nagaya.

²⁶ Nagaya abédé mwán awe Maate. Maate ambé mwán awe Matatya. Matatya ambé mwán awe Simene. Simene ambé mwán awe Joseke. Joseke ambé mwán awe Jodaa.

²⁷ Jodaa abédé mwán awe Joanane. Joanane ambé mwán awe Resa. Resa ambé mwán awe Serubabele. Serubabele ambé mwán awe Salatye. Salatye ambé mwán awe Nerie.

²⁸ Nerie ambé mwán awe Melki. Melki ambé mwán awe Adie. Adie ambé mwán awe Kosame. Kosame ambé mwán awe Elamadame. Elamadame ambé mwán awe Ere.

²⁹ Ere ambé mwán awe Josua. Josua ambé mwán awe Elesaa. Elesaa ambé mwán awe Jorime. Jorime ambé mwán awe Matate. Matate ambé mwán awe Levie.

³⁰ Levie ambé mwán awe Simione. Simione ambé mwán awe Judaa. Judaa ambé mwán awe Josebe. Josebe ambé mwán awe Joname. Joname ambé mwán awe Elyakime.

³¹ Elyakime ambé mwán awe Meleya. Meleya ambé mwán awe Mena. Mena ambé mwán awe Matate. Matate ambé mwán awe Natane. Natane ambé mwán awe Dabide. Dabide ³² mwán awe Jese. Jese mwán awe Obede. Obede ambé mwán awe Boase. Boase ambé mwán awe Salmone. Salmone ambé mwán awe Nasoné. Nasoné ³³ ambé mwán awe Aminadabe. Aminadabe ambé mwán awe Ademine. Ademine ambé mwán awe Arenie. Arenie ambé mwán awe Heserone. Heserone ambé mwán awe Perese. Perese ambé mwán awe Judaa.

³⁴ Judaa ambé mwán awe Jakobe. Jakobe ambé mwán awe Aisige. Aisige ambé mwán awe Abrahamé. Abrahamé ambé mwán

awe Tera. Tera ambé mwän awe Naho. Naho³⁵ ambé mwän awe Seruge. Seruge ambé mwän awe Rewee. Rewee ambé mwän awe Pelege. Pelege ambé mwän awe Ebee. Ebee ambé mwän awe Sela. Sela³⁶ ambé mwän awe Kanané. Kanané ambé mwän awe Apasade. Apasade ambé mwän awe Seme. Seme ambé mwän awe Noa. Noa ambé mwän awe Lameke. ³⁷Lameke ambé mwän awe Metusela. Metusela ambé mwän awe Henoke. Henoke ambé mwän awe Jaredé. Jaredé ambé mwän awe Mehalele. Mehalele ambé mwän awe Kenane. Kenane³⁸ ambé mwän awe Enose. Enose ambé mwän awe Seta. Seta abédé mwän awe Adame. Adame-ε abédé mwän a Dyöb.

4

Satane akogé Yesue

(Mat 4.1-11; Mak 1.12-13)

¹ Bööb-pöö, áde Yesue abídé á edib é Jodan, anlón ne Edáádəŋ éche Esáá. Entimén mó á ehýáŋge. ² Andyéé áwed móom mé e'pun méniin, Devəle ákagé mó. Mmé mesú mésyəəl enkéndyáá chömchöm. Ámbid e né-óó nzaa ewagáá mó. ³ Dóo Devəle álāŋgeé mó aá, “Nzé we-éé edé Mwän a Dyöb, kamlén ádén aláá wéé, átim ewele.” ⁴ Yesue antimtén mó aá, “Etenléde á kálag e Dyöb nén bán, ‘Saké ndyééd chēmpen edide moonyonj á alongé.’ ”

⁵ Héε Devəle ákééné mó á ekone mín, álúmté mó melonj mé nkōŋsé mésyəəl áyāle mwā esōŋ é pónde. ⁶ Dóo álāŋgeé mó aá, “Nōné’, bébágé me nkamlen ámín e ábén bwēm é’syāəl. Nwóó-’ε kunze ábe mod ké ahéé awe rúdsó abe. Měbě wε mó. ⁷ Né-óó nzé ebagé me edúbé, né wéε ewóó ábén bwēm é’syāəl.” ⁸ Yesue antimtén mó aá “Etenléde nén bán, ‘Ebwógke’ Sāŋgwéé ádoŋ Dyöb meböbōŋ, ébage-ε mó edúbé. Mwēnpən-naá étāŋgéné abele.’ ”

⁹ Héε Satane ákééné Yesue á Jerusalem. Átyēēmān mó á nzoŋge e Ndáb-e-Dyöb mín, boŋ álāŋgē mó aá, “Nzé wε-éé edé mwän a Dyöb, éheb á bwəle-mín hén, éhún á ndóob. ¹⁰ Etenléde á kálag e Dyöb nén bán,

‘Dyöb dékamlén éche áŋgel ásab wε,’

¹¹ ‘épēm-me wε ámín, ábel nén weébāmē ekuu á aláá.’ ”

¹² Yesue-’ε antimtén mó aá, “Kálag e Dyöb ehóbe nén aá,

‘Weékāgē Sāŋgwéé, ádoŋ Dyöb áte.’ ”

¹³ Devəle amaá-’áá mó akog áte menzii mésyəəl, boŋ áhidte’, áhāg mó mwā etál.

Yesue abootédé nsñn á Galilia

(Mat 4.12-17; Mak 1.14-15)

¹⁴ Yesue antim ámbid á Galilia. Edáádəŋ éche Esáá émbē ne mó, đin dō-’ε ákanlád mó mbwóg áte ésyāəl. ¹⁵ Ayógté’áá bad áwab ndáb é mekáne, moosyāəl ákēmté mó.

Bad bé Nazaret béekobéé Yesue

(Mat 13.53-58; Mak 6.1-6)

¹⁶ Áde ápédé á Nazaret wéε ákwógé, ansól á ndáb e mekáne á Mbwe-mé-nkóme-áte, ngáne ámmēténne ábel. Dóo átyéémé ámín, álāŋ eped. ¹⁷ Bébě mó nhíbe ní kálag é metelag níme nkal é’daádəŋ Yesayaa. Anuhne chó áte, ákúné eped éche ehóbe nén bán,

¹⁸ “Edáádəŋ éche Sāŋgwéé edé ne me,

áyāle Dyöb ápwédé me aá, mbel ehāŋgé é nkalaj ní bwām wéε betóótōkē bé bad.

Alómné me ehāŋgé aá, bad ábe bédé á mehanjé, béhide á mehanjé,

aá, bad ábe békwédé ndim, bényīnən

aá, bad ábē békude metuné á mekáá mé baáb, nhúd bó á metuné-te

¹⁹ aá mbel-le ehāŋgé nén meé pónde epedé eché Dyöb álúmtéé bad ngəl.”

²⁰ Amaá-aá alāj, ádíb kálag áte, ábag chó ámbid wéε mod awé anone ndáb e mekáne. Anké ádyēé áse, míd mésyāəl ménoné mó. ²¹ Dóo álāŋgeé bó aá, “Echén eped éche nyéwógé, éloné epun é’chii.”

²² Moosyāəl ankéméd mó, menyáké mékób bó áyāle kase e póle eché ebídáá mó á nsəl, bésédté’ bánken, “Kíné saá mwän awé Josebe mó nén-ε?” ²³ Yesue ámbád bó aláa aá, “Mbíí meé, nyéékalé me ngan bán, ‘A mod a bwəl, choód yál.’ Nyéēlāā-ε me bán, mekan níme nyéwógé bán mbelé á dyad á Kapenahum bán, mbel-láa mó áwēm dyad-té hén.” ²⁴ “Nlāa nyé nén meé, nkal é’daádəŋ eewóó’é edúbé áwé dyad. ²⁵ Nyébíí-óó nén bán, á pónde eche Elaijaa, mbúú echódéé áyāle mwē rílāán ne eped. Né dēmbēl sājkalaa a nzaa ambé alonj áte ásyāəl. Bekúd híin bēmbē á mbwóg e Israel hén ene pónde. ²⁶ Boŋ Dyöb dénkēnlómme Elaijaa áwāb. Anlóm mó dásó á alonj á Sidon á dyad á Sarefa wéε nkúd a mmwāád ampée. ²⁷ A pónde eché nkal é’daádəŋ Elisha ámpē ndun e mod e melonj embé á Israel. Boŋ Elisha enkēnsáádté mod a melonj ké nhóg awé ámbid á alonj á Israel. Namane, mod awé ámbid á alonj á Siria móó ánsáádté.”

²⁸ Ade bad ábe bémbē á ndáb e mekáne béwógé-’e nê, ekanj énkōb bō áte. ²⁹ Hée bépádté ášē, béhé mō abum ámín, békēen mō á asóg á dyad. Ngáne bēnlōngē á ekone mín, bēntimén mō á mbám mé ekone ábel bētíned mō á ekone sé. ³⁰ Boj ansam bō áfinté, ákē-’e mō.

Mod awē edáádaj é mbéb émbē áte
(Mak 1.21-28)

³¹ Yesue ansyógé á dyad á Kapenahum á mbwóg e Galilia, ábootéd ayáged á mbwe-mé-
nkómē-áte. ³² Nyaa eche áyágté áá enkóméd bad yál áte bwámbwam áyále ábē e’yale bémbē
ngine. ³³ A ndáb e mekáne wée áyágté áá, mod ambé awē edáádaj é mbéb ékámílánáá. Hée
ábóótédé abón áá, ³⁴ “Bób! A-Yesu, mod a Nazaret, chee syáné déwónné? Ehyedé sé awúu-
ye? Mbíí we bwám. Edíí mod awē Dyōb álómé, awē asáá.” ³⁵ Dōo Yesue ákánné éché edáádaj
é mbéb áte áá, “Lám, bíd ane mod áte!” Hée ébómé ane mod ášē áfinté bad, boj ébídē mō á
yál, ésebán élógné mō.

³⁶ Menyáké ménkōb moosyáál, bésédte nhóg ne aníníí bánken, “Nyaa e nhóbtéd ehéé nēn-
é? Chán mod ákamíláné e’dáádaj bé mbéb ne kúmbe esyáál, é’wōgne-’e mō?” ³⁷ Dín dēnkē
mō mbwóg áte esyáál áyále mekan nímē ábélé’áá.

Yesue achōjté ekud é bad
(Mat 8.14-17; Mak 1.29-34)

³⁸ Ade Yesue áhídté á ndáb e mekáne, ankē á ndáb wée Simōne. Antán nēe Simōne mwaád
nyaa ákonléé, ahéb ámbáá dēnsog mō. Bēnchāj Yesue bán, ádid mō bwám. ³⁹ Dōo Yesue
ásídté mō á nkāg, awúlén ášē, aláá ahéb áded áá, átede mō. Abwōg-ábwōg ahéb dēmmaá mō
á yál, ásyāá ášē, ákōb-pe bō nken.

⁴⁰ Bōob-pōó, áde enyen ébóótédé asud, bad bésyāál ábe bēnwōj bad bé nkole ábe
békónlé’áá nkole nyaa ne nyaa bēmpēén bō áwē. Ámbán nhóg téé ekáá ámín, ádidé bō
bwám. ⁴¹ E’dáádaj bé mbéb bōmpē é’bídē ekud é bad á yál, é’bōnē’ bán, “Edíí mwān a
Dyōb!” Ankáné bō áte, eémwage’áá-’e áá bēhōb akan, áyále bémbíí bán, adíí Ane awē Dyōb
Awógté.

Yesue akalé nkalanj mī bwám
á ndáb é mekáne é bad bé Israēl
(Mak 1.35-39)

⁴² Mbwe mbwe pírib, Yesue ansyóá á dyad-té, ákē á ahángé á hōm. Bad bēmbootéd mō
ahéd. Ade bédíbté mō, bēnkēnháá mō etál áke hōm. ⁴³ Dōo álángéé bō áá, “Ntāngéne áke
á myad mémpēe, ábel nēn rílaa bōmpē nkalanj mī bwám tāngene nkamlen rí Dyōb. Mmēn
nkalanj mōó ríkás boj Dyōb álómē mē.” ⁴⁴ Né-óó akalé’áá nkalanj mī bwám á ndáb é mekáne
é mbwóg é Judeya.

5

Yesue apwēde bembapēe
(Mat 4.18-22; Mak 1.16-20)

¹ Mbwe nhóg Yesue antyéém á nkin mé edib é Genesaret. Bad bēnlōjnéd mō áwóg eyale
é Dyōb. ² Hée ányíné bétāngé myōle mébe á nkin. Bekób-bé-súu bēnkēmbáá áwēd-te.
Béwópé’áá échab mbínzē. ³ Dōo ásolé á bōle ábe Simōne, aláá mō áá, ásyājned mō á nkin.
Adyē-’áá á bōle-té, boj ábootéd bad ayáged.

⁴ Ade ámadé nē, anláá Simōne áá, “Kēén bōle wée ndib edíí, boj nyébwēm mbínzē.”
⁵ Simōne antimtén mō áá, “A-Sán, sékébwēm mbínzē nkuu rísyāál, séékōbēé chōmchōm! Boj
mēbēl ngáne éhóbé.”

⁶ Dōo bēbwémé mbínzē. Bēnkōb ndun e súu kááj mbínzē éhape’. ⁷ Bēnlēbē baáb ábe
bébédé á bōle ábiníí bán béhye béwōngēn bō. Ade baáb bēpédé, myōlé mésyāál mébe ménlōn
ne súu kááj mébootéd asú ášē. ⁸ Ade Simōne Petro ányíné nē, ankwe Yesue á mekuu, áhōbē
áá, “A Sāngú, sōn! Syáá wée ndíí áyále ndíí mbelē-mbēb.”

⁹ Simōne anhōb nē áyále émbē bōobe baáb menyáké bwámbwam ányín ndun e súu eche
békōbē. ¹⁰ Menyáké ménkōb káájne Jemse bō Jon, bán ábe Zebēdie, ábe bémbē á ehoj é
akób á súu. Hée Yesue álángéé Simōne áá, “Weebáá’. Bootya chíi nyētédé bad nlém á abum
áhíd mē.” ¹¹ Ade bépēéné nímab myōle á nkin, bēntédé chōm ésyāál áhed, bébootéd-te Yesue
áhíd.

Yesue achōjté mod awē melāj mēkóbé
(Mat 8.1-4; Mak 1.40-45)

¹² Mbwe nhóg Yesue abédé dyad ahóg. Mod awē melāj mēkóbé yál esyáál ampé áwē.
Ányín áde ányíné Yesue, ankwe mō á mekuu, ácháá mō áá, “A-Sán, nzé edáá ehēle ébēl mē
nsán.” ¹³ Dōo Yesue ábídte ekáá, ábānē mō á yál boj álāngē mō áá, “Ndáá, sánj!” Abwōg-ábwōg
nímē melāj mēmmaá ane mod á yál. ¹⁴ Yesue anláá mō áá, eelāngé modmod, aláá-’e mō

aá, “Käg éluúmed yǎl wée prise, ásimen wε. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Mosεε éhedeé álúmed bad wée mósaá.”

¹⁵ Ké nēngáne Yesue ánkāngē mó aá eelāngé mod, dīn démbē ákag mó mbwóg áte esyáál áyāle mím mbeltéd. Nē démbēl ndun e mod éladné mó á nkag, áwóg chōm éche áhóbéé, ne ábel ádid bó bwām. ¹⁶ Boj nzé pónde empé mó, ayōgkē’áá atim á ahāngé, ákáne.

Yesue achōjté mod awé awédé eped
(Mat 9.1-8; Mak 2.1-12)

¹⁷ Mbwe nhóg ámpē Yesue ayágté’áá bad. Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bémbē áhed. Bémbíd dyad ne dyad tée á mbwóg é Galilia ne Judeya, káōne á Jerusalem. Ngum e Dyōb empíi mó, ádid bad bé nkole bwām. ¹⁸ Dó-’aá bad behóg bépεεεé mod á mekále mīm awé awédé eped. Béhéde’áá nzii eché bésōnléé mó á ndáb-te, ánaad mó á’sō-te wée Yesue. ¹⁹ Bénkēnkudté etál áyāle ndun e mod enlón áhed. Dóo béchāgkē á ndáb mīm. Dóo bēnédtē nnā, bésudéd ane mod bóōbe mekále á etále-té á’sō-te wée Yesue. ²⁰ Ade Yesue ányiné adúbe ádé ábe bad béwóó áte anláá ane mod awé awédé eped aá, “Amūē, nłagséné wε mbéb.”

²¹ Dóo bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bébóótédé anyoo áte bánken, “Ebál é mod éhéé ésyáá Dyōb nēn? Nzéé áhele se áłagsén mbéb ésebab Dyōb dēmpen?” ²² Yesue anchem bó mewēmtēn áte. Héε ásedtēé bó aáken, “Cheé ékás boj nyéwóó’ enén ndín e mewēmtēn? ²³ Ahéé adé dyam ásad, áhób wée, ‘Nłagséné wε mbéb,’ káa áhób wée, ‘Syáó áse, ébooted akε?’ ²⁴ Boj mēlūméd nyé meé, Mwān-a-Moonyon awóó kunze áłagsen mbéb á nkōjsé.” Héε áłāngéé ane mod awé awédé eped aá, “Nłāngε wε nén meé, syáó áse, étéd nímōj mekále, ésúé’ á ndáb.”

²⁵ Abwōg-ábwōg ane mod anhidé áse átínté e bad, atéd mímē mekále, ásūē-’ε mó á ndáb, ákag ákēmté Dyōb. ²⁶ Menyáké ménkōb moosyáál awé ambé áhed. Héε bébóótédé Dyōb áken ne mbwóg áte bán, “Sényíné akan dé menyáké chíi nēn.”

Yesue achénlé Levie
(Mat 9.9-13; Mak 2.13-17)

²⁷ Ambíd e nē Yesue ansyáá áhed. Ade ákagkē nē, annyín nsaad-a-tááse nhóg bán Levie. Levie andyéé áse á ndáb eché ákóbáá tááse áte. Héε Yesue áłāngéé mó nén aá, “Hídé me.” ²⁸ Dóo Levie átyéémé ámín, áchēnē chōm ésyáál áhídē-’ε mó.

²⁹ Bóob-póó, Levie anchāg sánkalaa á ngande áwe ndáb á dīn áde Yesue. Besaad bé tááse híin ne bad bémpēé bémbē áhed. ³⁰ Héε Befarisia ne ábāb bemeléede bé mbéndé bényonjéé áte wée Yesue ábē bembapεε, bésēdtē bó bánken, “Cheé ékás boj nyáābe besaad bé tááse ne bebel bé mbéb bémpēe nyédyāg ndyééd, nyé mwāg-ke mīm hōm ahóg?” ³¹ Yesue antimtén bó ne ngan aá, “Bad ábe bédyéé bwām béetōgnεé mod-a-bwēl. Bad ábe békōnle’ bóo bétōgnéne mod a bwēl. ³² Nyébií nēn bán, meépédéé áchéle bad ábe békóbnédé á’só’ é’ Dyōb, boj mpedé áchéle bebel bé mbéb meé bésóg mbéb ábel.”

Nsedtéd tāngene
adid á yǎl nzaa á mekáne-té
(Mat 9.14-17; Mak 2.18-22)

³³ Befarisia bémbād áhób bán, “Bembapεε ábe jōne béménténé yǎl nzaa adid á mekáne-té. Melemlen né-’aá Befarisia ábāb bembapεε bómpē bébeleé. Cheé ékás boj ábōj bédyāg ndyééd, bémwāg-ke mīm?” ³⁴ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bélébpé á ngande e’wōngé béhele bédidé yǎl nzaa á mekáne-té áde mod awé akude sómbé ádií adé ne bó? ³⁵ Boj epun épē éche békóbnéne bó mod awé akude sómbé. Eché epun dóo bédidté yǎl nzaa á mekáne-té.”

³⁶ Yesue anláá bó ngan aá, nzé mod ahóbe aá, mónabpe’ mbóté, eeséléé eped é abad áyāle mbóté ekóólé boj ánabnáád mbóté e nchun. Nzé ábelé nē, né asalé mbóté ekóólé. Ké eped ékóólé-’ε éetāngánné ne mbóté e nchun. ³⁷ Melemlen nēngáne mod éētédēé mīm mekóólé se ahé mó á nchun mé ntyág, se ápen. Ayāle nzé ábelé nē, né mīm méhód káōj ntyág riyéd, mīm mémād asyoge, ntyág-ke ámpē níbé. ³⁸ Bétāngéné béhé mīm mekóólé á apom dékóólé. ³⁹ Bad ábe bó-’ε bémwāg mīm, béemaá’ é mīm mé nchun amwε se béhéde mekóólé. Bébele béhób bán, “Sáá mé nchun móo mébóó-ye?”

6

Nsedtéd tāngene ábel dé nsón
á mbwe-mé-nkōme-áte
(Mat 12.1-8; Mak 2.23-28)

¹ Mbwe nhóg Yesue ne ábē bembapεε bétómé’áá á nzag e ngun-té. Nén démbē á mbwe-mé-nkōme-áte. Ábē bembapεε bémbóótédé e’sóg é’ ngun apád, bépāgkē’, bédyāg. ² Nguse é Befarisia bényiné-’aá nē, boj bésēdté bó bánken, “Cheé ékás boj nyébelé akan áde mbéndé

éebageé kunze ábel á mbwε-mé-nkóme-áte?" ³ Hée Yesue mó-ε ásedteé bó aaaken, "Nédé nyéélaá'é á kálag e Dyöb dyaam áde kån Dabide ámbenlé áde nzaa ékóbé mó ne ábè bad-ε? ⁴ Ansól á Ndáb-e-Dyöb mó ne bad ábe bènwoón mó, atéd e'wele ábe é'bédé nde e Dyöb, adyé. Boñ eched mbéndé eébageé mod ké nhóg kunze ádyé ábè e'wale étóméé prise. Mwèn andyé, ábè-ε kááñne bad ábe bènwoón mó donje." ⁵ Yesue ámbádé bó áte áá, "Mwän-a-Moonyon awóó nkamlen kááñne ámín e mbwε-mé-nkóme-áte."

*Yesue achöñté mod awé ekáá éwédé
(Mat 12.9-14; Mak 3.1-6)*

⁶ Epun émpée Yesue anké á ndáb e mekáne. Ambootéd bad ayáged. Nén ámpé démbé á mbwε-mé-nkóme-áte. Mod nhóg-ke ámbé áhed awé ekáá émbáá éwédé. ⁷ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bénóné'áá mó chodchod, ányín nzé ádid ane mod bwám á mbwε-mé-nkóme-áte, ábel nén békóben mó awusé. ⁸ Yesue mó-ε anchém bó mewémten áte. Hée Yesue álángeé ane mod áá, "Hyé étyéem áfnté hén." Ane mod anwógén mó. ⁹ Dóo Yesue ásedteé bad áá, "Nyélaa me ké édé mbéndé ábel mboñ á mbwε-mé-nkóme-áte, káa ábel mbéb. Edé mbéndé áson alongé á mod, káa áwúu mó?" ¹⁰ Ahóbe nê, anóne-ε bad á mesó. Dóo álángeé ane mod áá, "Sálé ekáá áte." Asále áde ane mod ásanlé ekáá áte, ekáá éndyéé mó bwám ámpé. ¹¹ Nén dénkóbéd Befarisia ne bemeléede bé mbéndé ekan áte, béhagké mó ápid mó mekáá.

*Yesue apwedé bembapεε bé
nlómag dyóm ne bébe
(Mat 10.1-4; Mak 3.13-19)*

¹² Ámbíd e pónde Yesue anké á ekone mín ákáne. Ankané nkuu rísyāal kááñ ne mbwεmbwε. ¹³ Boñ áde bín é'kénlé, anchélé ábè bembapεε, ápwedé dyóm ne bébe áwab tínté, áchagé bó áá, bembapεε bé nlómag. Ábè bembapεε bé nlómag bébédéé, ¹⁴ Simone awe ámbagké dín áá, Petro, bó mwányan Andreyá, Simone, Jakóbe, Jone, Filibe, Batolomyo, ¹⁵ Matyo, Tomase, Jemse mwän awé Alfóse, Simone mod a kán, ¹⁶ Judase, mwän awé Jemse ne Judas Iskarióde awé antím Yesue asóm.

*Yesue ayágté, achöñté-ε ndun e mod
(Mat 4.23-25)*

¹⁷ Dóo bóobe bembapεε bésyógké á ekone sé, bépag á höm áde átánlé. Béntān bembapεε bémpée híin ne ndun e mod áhed. Ene ndun e mod embíd á mbwóg e Judeya-té esyāal, á Jerusalem, káñne á myad mé Tíre ne Sidon á nkin mé edíb é nkwe. ¹⁸ Bémpeé né áwóg Yesue eche póle, ne ábel nén ádid bad ábe békone bwám. Adidé'áá bad ábe edáádan bé mbéb é'tágté'áá bómpé bwám. ¹⁹ Mod téé áhedáá áá mó nsidén mó ngáne émbéé bán, ngine ebidé'áá mó á yíl eché edidé'áá bad bwám.

*Mekan mé nnam ne mé medim
(Mat 5.1-12)*

²⁰ Hée ábóótédé ábè bembapεε akalén áá, "Nnam mbè ne nyé betóótóké bé bad áyāle nyédé áse e nkamlen ní Dyöb. ²¹ Nnam mbè ne nyé ábe nyédé nzaa bóob, áyāle Dyöb dékódédé nyé. Nnam mbè ne nyé ábe nyélebe bóob áyāle nyééwóó. ²² Nnam mbè ne nyé nzé édé bán ngáne nyéhídeé Mwän-a-Moonyon, bad békóó nyé, bébáa nyé á yíl, bésyāá nyé, béchäge-ε nyé mín mé mbéb. ²³ Nyéwógeé bwám, nyébwεen ámín nímeé mbwε, áyāle nsábe níme nyékudté ádyöb ríchábé ámín. Melemlem nê dóo besáá bé' bóob bómpé bésyāá'áá bekal bé' dáádan. ²⁴ Boñ égdé ngól ne nyé ábe nyédé nhon, áyāle nyémaá echén nde akud. ²⁵ Edé ngól ne nyé ábe nyékódé bóob, áyāle pónde épe eché nyétaké nzaa. Edé ngól ne nyé ábe nyéwóó bóob, áyāle nyééléb, nyéchéi-ε. ²⁶ Edé ngól ne nyé nzé moosyāal ákémte nyé. Nê dóo ábāb besáá békémntáá bekal bé' dáádan bé metóm.

*Nyédan bad ábe békóó nyé
(Mat 5.38-48, 7.12a)*

²⁷ "Boñ nlánge nyé ábe nyéwóglan me hén bóob méé, nyédan bad ábe béhede nyé kókoo, nyébenle-ε bad ábe békóó nyé mboñ. ²⁸ Nyénamed bad ábe bésyāntad nyé, nyékánnadte bad ábe bébele nyé nhel mé mekan. ²⁹ Nzé mod abomé we abén á akag, ékunnéd mó ádínií ámpé. Nzé mod akóbné we nímón nkobe, weebáñné mó ké echorj sôte. ³⁰ Kénzéé awé achómé we chóm, beé mó. Mod ké ahéé-ε awé adumné we bwém, weéhédné mó bó ámbíd. ³¹ Kéchéé éche édás weé bad bébel áwóñ, ébel chó áwāb. ³² "Nzé nyédás bad ábe bédás nyé bénpen, né mekenag méhéé nyékudté ne nê? Kááñne bebel bé mbéb bómpé bédáa bad ábe bédás bó. ³³ Nzé nyébele mboñ dáas wée bad ábe

bébenle nyé mboŋ bēnpen, né nsyáŋ ríhée nyékudté ne nē? Káŋne bebel bé mbéb bōmpē bébele nē. ³⁴ Nzé edé nēn bán bad ábe nyélyágé nlém bán bōmpē bēbāl nyé bwēm bēnpen bōo nyébáléé bwēm, né nsyáŋ ríhée nyékudté ne nē. Ké bebel bé mbéb bēbále baáb ngáne bēbī bán bōmpē bēbāl bō melemlēm. ³⁵ Boŋ nyédəŋ bad ábe béhede nyé kókoo, nyébenle-é bō mboŋ. Nyébále-é bad bwēm ésebán nyésine dyamdyam ámbid e nē. Nē débēl Dyób ábe nyé nsábe níme ríchábé á mín, nyéchəgnéd-te bán, bán bé Dyób á Ngun. Nyébī-é bán, Dyób áde ngəl ne bad ábe béésəgnán Dyób, ne ábe bēbébé nlém. ³⁶ Nyéwōŋ nlém rí ngəl melemlēm ngáne awēn Titée áwóo nlém rí ngəl.

Nyaa eché bad bébidté mbaku
(Mat 7.1-5)

³⁷ “Nyéekáádté bad, boŋ Dyób dōmpē déekáádté nyé. Nyéehóbé bad, boŋ Dyób dōmpē dééhóbé nyé. Nyélagšan bad boŋ Dyób dōmpē álagsan nyé. ³⁸ Nyébage bad, boŋ Dyób dōmpē ábage nyé. Akab áde nyékudté, bēkín dō, bēpuméd-te dō ámín, káŋ asyagke, boŋ bēpémtéd nyé. Melemlēm mé nhəgtéd níme ébénlédé mōo Dyób dōmpē débēnlédté.” ³⁹ Yesue ankalé bō ngan aáken, “Mod awé akwedé ndím ahele alyágéd waáb mod á ndím-é? ⁴⁰ Mwän-a-ayáge eetóméé mod awé ayágte mō, boŋ kénzéé awé amadé ayáge áte, abelé abé ndəgke eche awe meléede.

⁴¹ “Cheé ékás boŋ éwāmsān mwā píuted anyín á díd á wēn, ésebán ehele nkəg níme rídé emōŋ á díd anyín? ⁴² Chán éhele-se eláá mwānyoŋ wée, ‘Amúé, mwé, ríhúd we mwā píuted á díd’, áde wéenyínē nkəg níme rídé mmōn á díd? A-bedog-bad! Sébé éhúd nkəg níme rídé mmōn á díd, dōo wétōŋ é píuted eché edé mwānyoŋ á díd anyín, boŋ ehúd-te chō.

A epum dōo bécheméé bwel
(Mat 7.16-20, 12.33-35)

⁴³ “Alín á bwel á bwām déebeléé-se áchyáá e’pum bé mbéb. Alín á bwel dé mbéb-pe dééchyáá’ é e’pum é’ bwām. ⁴⁴ A epum é bwel dōo bécheméé alín á bwel. Ebyééné bwām bán, bēépādēē ngun á yəl e mbisan káa besabé á yəl e mewān. ⁴⁵ Mod á bwām abele bwām áyale é’bídé mō á nlém-té wée bwām ékóŋnédé. Mod á mbéb-pe abele mbéb áyale ríbidé mō á nlém-té wée mbéb nkóŋnédé. Edé nē áyale, mam níme ríloné mod á nlém-té, mō-áa mébídé mō á nsəl.

Belōŋ bé ndáb bébe
(Mat 7.24-27)

⁴⁶ “Chán nyéchəgéé me pónde téé bán, ‘A-Sán, A-Sán,’ boŋ nyéebéle dyam áde rílanjéé nyé? ⁴⁷ Mod téé awé apedé awem, awé awógé ábém e’yale, boŋ ábelé-é ngáne ríhóbéé, méhəgtén nyé nyaa e mod eché ákóo abé. ⁴⁸ Adé néé nlón-a-ndáb, awé anlimé mekon mé ndáb se áse, ásumé ene ndáb eláá mín. Edib énlone, éból mō á ndáb-te ne ngine, boŋ énkénhenlé chō apāŋ, áyale ambíí chō alón. ⁴⁹ Boŋ kénzéé awé awóge ábém e’yale boŋ eébele ngáne é’hóbéé adíí nēŋgáne mod awé anlōŋ ndáb ésebán asumme chō. Ade edib ébólé mō á ndáb-te, ene ndáb enkwé melemlēm mé pónde, epáá-é nyaa eche ekamé ahəgtēn.”

7

Yesue achōŋté mbəlede
awé mod ambáá a sənze
(Mat 8.5-13)

¹ Bad bésyāl bēnwōg nímén mekan níme Yesue áhóbé’áa. Ade amáá mō ahób, anké á dyad á Kapenahum. ² A dyad-té wé, mod ambáá a sənze é Roma ambé awé akamlan mbwókel e sənze. Awé mbəlede nhóg awé ándəŋgé ákónlé’áa káŋŋ áhedé awé. ³ Néé ane mod ambáá a sənze áwógé Yesue dúu, anlóm belyágéd bé dyad áa bēchénd mō Yesue, áhye áchood awé mbəlede. ⁴ Bépédé-’áa wée Yesue, boŋ bēcháá mō ne nlém nhóg bán, “Hyé éhébe ane mod. Adíí mod awé atəŋgéné nímōŋ nhébe akud. ⁵ Adəá ádəd alon á bad, alónjé-é syané ndáb e mékáne.”

⁶ Yesue anwoón bō. Boŋ áde ákwógé ape á ndáb wée ane mod ambáá a sənze, dōo mod ambáá a sənze ne álóméé baáb wée Yesue ámpē áa, béléá mō bán, “A-Sán, weətagté we yəl, mmēn meékwoŋnedéé ákob we nken áwēm ndáb. ⁷ Nēn ábelé menkénhenlé ké ape áwoŋ e’só. Boŋ ké eyale chōo wénhōbpē, awēm mbəlede ádyéé bwām. ⁸ Mmēn ndíí mod awé adé áse e nkamlēn, mmēn-nē nwóo sənze éche ríkamlanné. Nlāŋge pōg méé, ‘Kág’, ékág-ke nē dēn. Nlāŋge empée méé ‘Hyág’, éhyág-ke nē dēn. Nzé nlāŋge awēm mbəlede méé, ‘Bēl échán’, ábelé-é nē dēn.”

⁹ Ade Yesue áwógé nē, yəl enkóm mō áte. Héé ákúnné e’só wée echoŋ é bad éche éhídé’áa mō, álāŋgé bō áa, “Ne mbále, nlāŋge nyé méé, meényínēē mod á alon á Israel ké nhóg awé

awóó nyaa e adúbe eché anén nken-e-mod áwóó.”¹⁰ Atim áde bad ábe bénlómmē bétimé ámbíd á ndáb, bétán nēngáne ane mbáede á máá bwám adyee.

Yesue apuidé nkúd a mmwaadd mwán

¹¹ Eebemé áte* Yesue anké á dyad áde béhagéé bán Nain. Abē bembapēe bémbē ne mó ne ehoŋ é bad. ¹² Ade ápédé benben ne mmwe ní dyad, bad bémbídēn ndim ní mod níme mémbe mpóm ní mwán níme nyaá. Nyaá abédé nkúd a mmwaad. Ndun e mod eché embíd á dyad-tē, embé ne mó. ¹³ Ade Sàngú Yesue ányiné ane mmwaad, ankóbtén mó etyag. Dóo álāngéé mó aá, “Lénéd awé!”¹⁴ Ansíde á’só, ásitén mekále níme bēmpemmē ndim ní mod ámín. Bepém bentyéem. Héé áhóbéé aá, “A-kódemod, nlānge we nén meé, syáá áse.”¹⁵ Dóo ane kódemod eché anwé ésyāngé áse, boŋ ébootáad dyam ahób. Héé Yesue ábágé mó wēe nyaá.

¹⁶ Mbwóg ménkób moosyáál, békémte Dyób bán, “Nkal é’ dáádəŋ ambáá abídé áwed fíntē,” béhóbē-’é bán “Dyób ápidé ábē bad!”

¹⁷ Mmén nkalan tāngene Yesue ménwōgnēd mbwóg e Judeya áte esyáál ne meloŋ níme méde benben.

*Jōne, Ndusené alómé abē bembapēe wēe Yesue
(Mat 11.2-19)*

¹⁸ Bembapēe ábe Jōne bómpē bēnwōg mímén mam. Héé békíí mó aláa. ¹⁹ Dóo átédé bébe, álómé bó wēe Yesue, áá béseded mó nén bán, “We-éé edé ane awé Dyób áhóbé aá móslóm-é, ngé sébē séesine’ mod ampée?”

²⁰ Abé bad bépédé-’aá wēe Yesue, bélangē mó bán, “Jōne, Ndusené alómé sé áwōŋ aaken, ‘We-éé edé ane awé Dyób áhóbé aá móslóm-é, ngé sébē séesine’ mod ampée?”

²¹ Póndé eche bépédé áhed nē, adidé-’aá ekud é bad bwám ábe bétágnáá nkole nyaa ne nyaa, ábe bēnkúđ medim ne bad ábe e’ dáádəŋ bé mbéb é’ bédé áte. Ambēl bad híin ábe bēnkwē ndim bényinne’.²² Héé átimtanné Jōne ábē bembapēe aá, “Nyétime’ ámbíd, nyéke nyéláa Jōne mekan níme nyényinné díđ ne níme nyéwógé. Nyéláa mó bán, bad ábe bēnkwē ndim bényinne’, ábe bésyágté-’áá békag bwám, ábe meloŋ ménkóbpē bésáá.† Abe bēnkwē ndóg bēwógne’, ábe bēnwē, bépuude’, nkalan ní bwám-me ámpē níkalte’ wēe betóótókē bé bad.²³ Nnam mbé-’é ne kénzéé awé eéhanjlene nlem á abum tāngene me.”

Yesue alángé bad nyaa e mod eché Jōne ádíí

²⁴ Ade mészēze níme Jōne ní máá atim ámbíd, Yesue ambootéd ndun e mod eché embé áhed akale tāngene Jōne. Ansédéd bó aáken “Póndé eché nyémbídte áke dé atán Jōne á ehýānge, cheé nyéwémtenné bán nyéenyín? Apab á chyaá áde epub éságteé-ye?”²⁵ Cheé nyénkeé anoŋ? Mod awé ahédé kase é mesan-é? Nyébin nén bán, bad ábe bēwáa’ kase é mesan, boŋ bétágné-’é yál, bédyee dásó á ndáb é kəŋ. ²⁶ Chee-ó nyénkeé anyín? Nkal é’ dáádəŋ móo nyénkeé anyín-é? Nē dēm! Ne mbále, nlānge nyé meé, nyényíné mod awé atómé nkal é’ dáádəŋ. ²⁷ Jōne mó adé ane awé béhóbé-’aá áde bétélé e’yale ábe Dyób áhóbé aá, ‘Nóné’, nlóme nímmē mészēze níme mészēbē we á’só, áboŋsen we nzii.’

²⁸ A mbále mod ké nhóg awé abídé á abum dé mmwaad eetóméé Jōne. Boŋ ké nē, mod awé adé ndimten áfínté e bad ábe bédé á nkamlen ní Dyób, adé etógnén tómaa Jōne.”

²⁹ (Bad bésyáál ábe bēnwōg chóm éche Yesue áhóbé, kəŋne besaad bé tááse bēnkwentén bán ntii ní Dyób ní tāngéné, áyale bēnkúđ edusen éche Jōne. ³⁰ Boŋ Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bēnchím yál kəŋne ntii ní Dyób áyale bēmbāŋ edusen éche Jōne akob.)

³¹ Yesue ambád ahób aaken, “Cheé méhəgténné nyonŋel é bad e’ chíi? Chán bēn békóó abé?”

³² Bédii nēngáne bēndem ábe bédyéé á dyad-tē, boŋ bélébpē nhóg ne aníní bán, ‘Sétóngé nyé e’loŋ, boŋ nyéeságéé. Sēkónné nyé nkāngé ní kwééd, boŋ ké nē nyééchyé’ é awé.’

³³ Ade Jōne, Ndusené ápédé, eéyake’ aá ndyééd adyé, eemwáge’ aá-’é mím. Nyébootéd ahób bán, ‘Edáádəŋ é mbéb édé mó áte!’³⁴ Mwán-a-Moonyoŋ apedé, ádyāg ndyééd, á mwāg-ke mím, nyéhóbē bán, ‘Nyéónóne mó, adáó ndyééd bwám bwam. Mmwé níme ngēn, awoŋne belad bé tááse ne bebél bé mbéb.’³⁵ Boŋ kəŋne ne á asóg, mod téé awé abíí dyam abelé ahób aá, nzii e Dyób etāngéné.”

Mmwaad awé belágséné mbéb

³⁶ Farisia nhóg anlébé Yesue áá ahye ádyē ndyééd áwe ndáí. Ade ápédé áwed, andyéé áse, ádyé ndyééd. ³⁷ Mmwaad nhóg mó-’é abédé á dyad-tē wē, awé abédé mbelé-mbéb. Awóg áde áwógé bán Yesue adyāg ndyééd á ndáb e Farisia, ampéén apom á dyóg dé elod é bwám

* 7:11 Eebemé áte: Donŋe á kálag dé’só éwóó: Nēe bin é’sángé. † 7:22 Asáad á yál: Nzé meloŋ ménkób mod bétédé áá mó nēe mod awé eesáa. Bēbéné-’aá mó bán eesíté wēe bad bédíí.

áhed. ³⁸ Anyogén asē benben ne mekuu nime Yesue, ábootéd achii, ásóbté' mós mekuu ne mésad. Ampiné mós mekuu ne éché esid é nló, ámwāá mós mekuu álúmed edúbé, anyónlé-é mós mekuu ne ádè dyóg dé elod é bwám.

³⁹ Anyín áde ane Farisia anyíné nê, anhób awe nlém-tè aá, “Nzé nkal é'daádəŋ mós anén mod ánkongé abé, né abagé'áá abíé' nyaa e mmwaád eche anén mmwaád awé akidtan mós ádíí ne abé áde áwóó, né abíí-é nén aá anén mmwaád adii mbelé-mbéb.” ⁴⁰ Héé Yesue álanğéé mós nén aá, “A-Simōn ndáá wε mwá póle aláa.” Farisia ne ankwentén aá, “A-meléed, cheé éde? Kág á'só, éláa me.” ⁴¹ Dáó Yesue áhóbéé aá, “Mod nhóg abédé awé abalé'áá bad ngáb. Ane mod akalé'áá bad bébe melúm. Akalé'áá nhóg móom mé e'kalé metáan, anííí-é e'kalé étáan. ⁴² Bó modmod békénhēnlé atue. Né-óó anlagsén bó mod téé áde alúm. Bóob-póó, áyāle bó bad bébe, nzé-módé édúbpé wεé átomtēn mós adəŋ?” ⁴³ Simōne antimtén mós aá, “Ndúbpé mēé, ane awé alúm déntōmtēnnē achab ámín.” Dáó Yesue áhóbéé aá, “Etóngéné.”

⁴⁴ Dáó ákunneé wée ane mmwaád, boŋ álanğē Simōne aá, “Enyine anén mmwaád-é? Ade nísólé áwōŋ ndáb, wenkēmbaá me mendíb wεé ríwobned mekuu. Boŋ anén mmwaád asánté me mekuu ne nímē mésad, apíné-é mós ne éché esid. ⁴⁵ Wenkēnháá me tál, boŋ taa mensól hēn, eesógéé me mekuu anyōle. ⁴⁶ Wenkēnwógédte me dyóg á nló ákob me nken, boŋ awógté me dyóg dé elod é bwám á mekuu. ⁴⁷ Edəŋge é ngine éche anén mmwaád álúmté, éde nhəgtén ne alagsen áde ákúde áyāle ekud é mekan mé mbéb éche ábéle. Mod-te awé béebudéé mbéb alagsen, eébūdēē edəŋge alúmed.” ⁴⁸ Héé Yesue álanğéé mmwaád ne aá, “Ekudé alagsen dé mbéb áyāle mbéb nímōŋ nisyāal.” ⁴⁹ Bad ábe bóbōó bédýágé'áá ndyēéd bēnsedéd yāl bánken, “Ebál é mod éhéé chén éche éwóó kəŋne kunze álagsen mbéb?” ⁵⁰ Yesue anláá mmwaád ne aá, “Adúbe áde éwóó áchóŋté wε, kág ne nsan.”

8

Nguse é bebaad éhíde Yesue

¹ Ambíd e nê Yesue ambootéd akε myad ne myad, mémbaá ne mésad. Akagé'áá, ákalé' nkalan nı bwám mé nkamlen rı Dyób. Akééné'áá abē bembapεε dyóm-ne-bébe. ² Bebaád ábe e'daádəŋ bé mbéb bémbēē áte ne ábe békónlé'áá nkole mémpēe, boŋ áchōód bó, bómpē bémbē á echoŋ. Abé bebaád bēbédéε, Maria mmwaád a dyad á Matala awé ánhūdté e'daádəŋ bé mbéb saámbé á yāl, ³ Joanaa, mmwaád awe Kusa, mod awé abédé nló áyāle bembáledε ábe Herode, Susanaa ne ekud é bebaád bēmpēe. Abé bebaád bēbēnládtáá ábab bwēm bēn, bétəgnán Yesue ne abē bembapεε.

Ngan e mbál-e-bū

(Mat 13.1-9; Mak 4.1-9)

⁴ Ekud é bad émbíd dyad ne dyad téé áhye dé anyín Yesue. Ade beládné áte nē bóob, ákalé bó ngan nén aá, ⁵ “Nkwel-é-nzag nhóg anké mbál asob á nzag-té. Ade ásobéé mós nē, donge dénhūn á nzii-té, betóm bé nzii bémad mós akogted ámín, menōn mómpē mémad mós asómted. ⁶ Donge dé mbál dénhūn á eláá mín. Mmē ménkōb, boŋ ménhyēlé áde méepedéé akwog, ngáne édíí bán ndáá e eláá mín eékonğéé mendíb. ⁷ Donge ámpé dénhūn wée mekód médíí. Néε bōóbōó békwōge, mekód ménkəŋ abé bwēm. ⁸ Mbál mémpēe méntán ndáob e bwám. Ménkwōg, rıchyáá-é bwámbwam. Donge dé e'sóg dénwālē mbwókεl é mbum.” Ade Yesue ámadé nē, ambád áte aá, “Kénzée awé awóó metúu áwōge.”

Chóm éche ékóó boŋ Yesue akalé' ngan

(Mat 13.10-17; Mak 4.10-12)

⁹ Ambíd e pónde, Yesue abē bembapεε bēnlāá mós bán, átógndé bó ene ngan. ¹⁰ Héé álanğéé bó nén aá, “Dyób ábágé nyé kunze ábíí kun é nkamlen rı Dyób. Boŋ bad ábe bélyágé asē, bēwōg chó néε ngan ábel nén, bényine', boŋ bēecheméé, bēwōge', boŋ bēēsōŋtānnē.

Yesue atógké ngan e nwén-é-mbál

(Mat 13.18-23; Mak 4.13-20)

¹¹ “Bóob-póó, rıtógndé nyé ene ngan. Mbál rıdíí Eyale é Dyób. ¹² Mbál nime ménhūn á nzii-té rılúmte bad ábe bēwōge eyale é Dyób, boŋ ámbíd e pónde Devəle áhye ahúd bó chó á nlém-té, ábel nén bēédúbpé Dyób se békúd e'sooson. ¹³ Mbál nime rıhúné á meláá-té rılúmte bad ábe, nzé bēwōge Eyale é Dyób, békobe chó ne menyınge, boŋ éché eyale éewēnnádté bó á nlém-té. Bédúbpe Dyób á esón é pónde boŋ á pónde e mekagsen bédol yāl ámbíd. ¹⁴ Mbál nime rıhúné á mekód-te, rılúmte bad ábe bēwōge Eyale é Dyób, boŋ kásəŋ ne á asóg, mpúlé mé nkōŋsé, abud á bwēm awōŋ, ne menyınge mé nkōŋsé rıkəŋ bó nlém áte.

† 7:44 A mbwóg e bad bé Israel, nzé mod akobé'áá mod nken, antóngén mós mendíb abe áwobe mekuu, ahé mós tál, awógéd-te mós dyóg á nló.

Nê ákəə', béehelée kəse é e'pum achyáa. ¹⁵ Mbál míme mós-é méntān kəse e ndəəb, rílūmte bad abe béwóge Eyale é Dyób ne nlém rísyāā, békōō-é chō á nlém-tē. Nê abele' béwəsan káəŋ béchyáá e'pum.

Nzé béchodé etrukán, béekonjéé chō
(Mat 4.21-25)

¹⁶ "Modmod eemāā' é etrukán achod se ákōō chō á ebwəg-sé, káa atibéd chō á anəŋ sé. Abelé ákəlē chō dāsō ámin, ábel bon kénzée awé asóle á ndáb, anyíne ekide. ¹⁷ Dyam téé áde áde á e'konjéd-te débíd á nhéné. Kéchée-é éche énsəóm á e'konjéd ébyeən, ébíd-te á enyən. ¹⁸ Nê-ə, nyétéd pónde ngáne nyéwóglanné. Kénzée awé awóó nsōŋten rí kun é nkamlen mí mín, Dyób débād mós mímé nsōŋten abe. Ane awé mós-é eewóo, ábsd ké éche áwémténé áá mósóō."

Tumbé eche Yesue
(Mat 12.46-50; Mak 3.31-35)

¹⁹ Bəəb-pəə, áde Yesue nyaá ne baányan béhyédé mós anyín, bénkénhenlé mós ape benben, áyāle etál éehédéé ngáne ndun e mod énləŋhédte mós. ²⁰ Dəə bad beləŋgéé mós bán, "Pón nyoo bəəbe baányon bétyéémé á ebwəg, béhede-é we anyín." ²¹ Héé Yesue átimtanné bō nén áá, "Bad ábe béwóge eyale é Dyób, bébelé-é ngáne éché eyale éhóbéé, bəə bédé awem nyaá ne ábēm baányan."

Yesue ahóódté ekukud
(Mat 8.23-27; Mak 4.35-41)

²² Mbwe nhóg Yesue ansól á bəle-tē ne abe bembapee, aláá bō áá, "Syāá déchabe ped e edib eníní." Dəə bébwógké eke. ²³ A eke-tē wé, e'chó bénkōb Yesue. Héé dəə ekukud étané bō áfinté e edib. Mendíb ménsəl bō á bəle-tē káəŋ, mam mébéén bō ebébtéd. ²⁴ Héé békíí Yesue anyem asé bon beləŋgéé mós bán, "A-Sán, a-Sán, pón syāné dewág-ōó!" Dəə ányémmé áse, ákanné ekukud éched áte, éhós-é. Edib éche éhódé'áá áte chōmpé énsóg ahod. ²⁵ Dəə ásedtéé bō aaken, "Néde nyeedúbpéé me-ye?" Nén denkōbéd bō mbwóg, yāl-le enkóm bō áte bwámbwam bésedte nhóg ne aníní bánken, "Ebál é mod éhéé chén, éche ékamlan káəŋne ekukud ne mendíb, káəŋ béwógne-é mós?"

Yesue achóŋté mod a Gerasin
awé e'dəəđəŋ bé mbéb bémbeé áte
(Mat 8.28-34; Mak 5.1-20)

²⁶ Yesue ne abe bembapee bēnchabé edib, bootya á Galilia, bépé á múde rímíní, á mbwóg e Gerasin. ²⁷ Ade ábidé á nkin ambomén mod a dyad nhóg awé e'dəəđəŋ bé mbéb bémbeé áte. Ebédé etún é pónde áde ane mod éeháge'áá mbóté. Eédye'áá ké á ndáb-te, nzése á soóbadé. ²⁸ Anyín áde anyíne Yesue, ankwe' mós á mekuu ne esaád á nsal, ábōné áá, "A-Yesu, Mwán a Dyób á Ngum, cheé sóo déwóŋné? Són, weekógsán me." ²⁹ Nê démbəé áde Yesue ámáá e'dəəđəŋ bé mbéb akamlen áá, é'bid mós áte. Ngen ne ngen, nzé e'dəəđəŋ bé mbéb bənsəl mós áte, ké á mehanjé dəə ámbəé, apádtádtáá bengəbengəbē ábe béhédé mós á mekuu ne mekáá, bon edəəđəŋ é mbéb ékéené mós á ehyanje. ³⁰ Yesue ansédéd mós aaken, "Chán đin ádíí we?" Ankwentén áá, "Amutee." Anhób nēŋgáne e'dəəđəŋ bé mbéb híin bənsənlé mós áte. ³¹ E'dəəđəŋ bé mbéb ábed é'cháá'áá Yesue bán, eehúnté bō á echóg éché éewóo asóg, ³² Esog é ngu ébédé áhed édyág medyé á mbám mé ekone. Dəə ábē e'dəəđəŋ é'cháá'é Yesue bán átede bésəl ké á esog é ngu-tē. Dəə Yesue ábágé bō kunze. ³³ Abíd áde e'dəəđəŋ bé mbéb bē é'bidé ane mod áte, bənsəl éché ngu áte. Dəə ngu éwúbpéé áse, ényəgté' á e'láá bé nkin mé edib, éhún á edib-tē, éhó-é. ³⁴ Ade benon bé ngu bényíné nē, bəntóm mehelé, békag bəkanlé bad nkaləŋ á dyad-tē ne á mebwóg míme médé benben. ³⁵ Awóg áde bad béwóge-áá nē, bébwógé-é áse áke dényín dyam áde ábēnlédé. Bépédé-áá wéé Yesue ámbəé, bényín ane mod awé ánhúdtē e'dəəđəŋ bé mbéb áte ngáne ádyéé mós á akéb, áhédé mbóté á yāl, ádyéé-é bwám. Dəə mbwóg ríkóbé bō. ³⁶ Bad ábe bényínən đid bēnkálé bō ngáne Yesue áchóŋté ane mod. ³⁷ Héé bad bé mbwóg e Gerasin beləŋgéé Yesue bán ásyāā áwāb ndəəb, áyāle mbwóg rí ngine ménkōb bō. Dəə ásálé mós á bəle-tē, bon ásuē'. ³⁸ Mod awé bēnhúdtē e'dəəđəŋ bé mbéb áte anchán mós áá búmō békag, bon Yesue antiméd mós ámbíd áá, ³⁹ "Timé' áwōŋ dyad, éke ékanle bad ndəle a dyam eché Dyób ábēnlé we." Ane mod ansú á dyad, ákag, ákanle mod téé dyam áde Yesue ábēnlé mós.

Yesue apuldté ngəndéré pəg
áchóōd-te mmwáđ ampéé
(Mat 1.18-25)

* **8:26** Gerasin: Donje á kálag dé'só áwóó Gadara, émpēe-é éwóó Gegesa. † **8:31** Ebíí: Mewēmtēn mémbē bad bán e'dəəđəŋ bé mbéb bēbé á mbwóg á ndib e ebíí káəŋ né echab pónde e nkógsen epedé.

⁴⁰ Ade Yesue áhúú, ndun e mod enhye mó aságnen ne menyinje ngáne embēē bán bésíné'áá mó. ⁴¹ Hée mod nhóg awē béchágé'áá bán Jairuse ápédé áwē. Jairuse ábédé nhóg áfinté benkamlene á ndáb e mekáne. Ankwe Yesue á mekuu, ácháā mó áá, áhye áwe ndáb. Áá ⁴² nímé mpòm ní mwán a mmwáád ríhede awē.

Ade Yesue ákagké áwed, bad bénlə̀néd mó. ⁴³ Mmwáád nhóg ambé áhed awē akónlé'áá nkole nime mekií mébíde'áá mó á yál pónde ésyā́l. Mmē nkole níbédé mó á yál á etún é dyóm-a-mwé ne níbe ésebán modmod ahele mó bwám adid. ⁴⁴ Hée ábíde Yesue ámbíd, bon ásitén Yesue mesó mé nkobe nime ánwā́'é. Abwōg-ábwoḡ mekií ménsóg mó ábíde á yál. ⁴⁵ Dóo Yesue ásedteé áaken, "Nzé-módé asidténe me?" Modmod enkə̀nkwenténne. Dóo Petro áhóbé áá, "A-Sán, ngómé ndun e mod elə̀nédé we, kóŋ békáŋnéné'-e we." ⁴⁶ Bon ké nē Yesue anhób áá, "Mod akidténe me, áyāle nwógé ngáne ngíne ebíde me á yál." ⁴⁷ Ade ane mmwáád ányíné nē bə̀ob áá móshéleé yál akoo, ámbíd Yesue á'sō. Aná'áá ne mbwōg. Ankwe mó á mekuu. Hée áhóbé á'sō wée bad bésyā́l chóm éche ékáá bon ásitén mó, ne ngáne módyéé bwám melem mó pónde. ⁴⁸ Dóo Yesue áhóbé áá, "A-mwán-a-mmwáád, adúbe ádōŋ ádíde we bwám. Kág ne nsaŋ."

⁴⁹ A pónde eche Yesue áhóbé nē, dóo mod awē bəlómé wée Jairuse ápédé bon áhóbē nén áá, "Weétoḡne we Meléede ataged. Awon mwán amáá mó awē." ⁵⁰ Yesue awógé-áá nē, bon álanḡé Jairuse áá, "Weewógé mbwōḡ! Dúbé dúbpén, né mpwán ádyé we bwám." ⁵¹ Ade Yesue ápédé wée Jairuse áwe ndáb, enkə̀nháá etál áá, mod ampée áhíd mó á ndáb-te éetómé Petro, Jone ne Jemse, nchoo ne ane mwán sáá bó nyaŋ. ⁵² Bad béchyé'áá, bélebé'-e. Yesue anláá bó nén áá, "Nyéechyē'." Ane mwán eewédeé, akúne kúnén." ⁵³ Bad bémbóotéd mó awoo, ngáne bémbí'é bán amáá awē. ⁵⁴ Hée Yesue áchánḡé mó ekáá, bon áchágé mó áá, "A-mwán, páde áse." ⁵⁵ Dóo edə́sdəŋ étimé mó á yál, apádé'-e áse ábwōg-ábwoḡ. Yesue anláá bó áá, bébe mó ndyéed, ádyē. ⁵⁶ Yál enkóm nyaá bó sán áte bwám bwam, bon Yesue anláá bó áá, béekanlé modmod dyam áde ábénléde.

9

Yesue alomé bempə̀e dyóm-ne-bébe (Mat 10.5-15; Mak 6.7-13)

¹ Yesue anchélé ábē bempə̀e dyóm ne bébe abwóg ahóg. Ambag bó ngíne ne kunze áhúd bad e'ə́sdəŋ bé mbéb áte, ne ámad nkole nyaa ne nyaa. ² Anlóm bó áá, béke békale nkalaŋ mé nkamlen ní Dyōb, béchoŋte'-e bad. ³ Dóo álanḡéé bó nén áá, "Nyéewánlé chómchóm á eke, ké ntón, ké ekwe, ké ndyéed káa ngáb, modmod eewánlé'-e mbóté ébe. ⁴ Ndáb ké ehéé echē nyésólé áte, nyédye áwēd-te kóŋ ne mbwe nime nyésyənḡé. ⁵ Dyad ké áhéé'-e áde béekobéé nyé nken, nyetēde dó, nyékūd-te ebumbú á mekuu álúmed nén bán échab ebébtéd éne ne bēn." ⁶ Hée bempə̀e bébwōḡgé áse, békág dyad ne dyad téé, békálé nkalaŋ ní bwám, bédíde'-e bad bwám hóm ne hóm téé.

Herode atage de (Mat 14.1-12; Mak 6.14-29)

⁷ Bə̀ob-pə̀ob Herode awē akamlánáá alon á Galilia anwóg mam mésyā́l nime mēmbə̀nléd. Mewēmtən metágé'áá mó áte áyāle bad behóg béhóbé'áá bán, Jone apuúde, ⁸ ábíní bán, Elaijaa átimé ámbíd á nkōŋsé, bēmpə̀e bán, nkal é'ə́sdəŋ nhóg a'boód mó átimé ámbíd á alonḡé. ⁹ Herode anhób áá, "Mēmbəl bésəl Jone nló. Nzéé ampée ríwógéé bán abele nímén mekan?" Nē dēmbəl ádāŋ áá mónyín ane Yesue.

Yesue adíté ndun e mod (Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Jə̀n 6.1-14)

¹⁰ Ade bempə̀e bé nlómag béhúú ámbíd, bēnlā́ Yesue mam nime bēbélé. Hée átedé bó bon átimé bó á ahónḡé á hóm á dyad á Betsaida. ¹¹ Ade amute á bad áwógé nē, dénhíd mó áwed, kóŋ bétán mó. Ankob bó bwám, ákanlé bó póle e nkamlen ní Dyōb, áchoŋté'-e bad ábe béhéde'áá bwám adyē. ¹² Ade ngukél épédé dóo bempə̀e bēlanḡe Yesue bán, "Chené ábén bad, bétíme' á myad-té nime méde bēnben, ábel béhed ndyéed ne hóm áde bēnaá'é. Ndyéed éesaá hén, e'noŋ'-e béesaá wée dédí nén." ¹³ Hée Yesue álanḡéé bempə̀e áá, "Nyé bó nyébe bó chóm éche bédyē." Dóo béhóbéé bán, "Sə̀wóó e'wəle é'táan ne súu ébe. Ene ndyéed eéhlḗ bad bésyā́l akwoḡ." ¹⁴ Mesonḡé mé bad ábe bēbédé áhed mēmbə̀ e'kálé é'táan. Bon Yesue anláá ábē bempə̀e áá, "Nyélad bad áte, nyékab bó bon akab téé ábē móom mé bad metáan." ¹⁵ Bēnkáb bad áte ngáne ánhə̀bpe. ¹⁶ Hée Yesue átedé ábē e'wəle é'táan ne éché súu ébe, ákabé áte, áságnān Dyōb bon ábagé bempə̀e áá bēkabpe bad. ¹⁷ Bad bésyā́l bēndyē, békód-te kóŋ ene ndyéed élyāḡ áse, eche bēládé áte e'lón dyóm ne é'be.

‡ 8:43 Donge á kálag dé'só ébádé bán: Ammád chóm ésyā́l éche ánwōḡé abébed wée bad bé mel.

Nzé-módé Yesue mwën akóó abé?

(Mat 16.13-28; Mak 8.27-9.1)

¹⁸ Mbwe nhóg Yesue anchib yál áke dé akáne. Bembapee bënpen bóo bémbé áhed. Ansedéd bó aaken, “Nzé-módé bad bó béhóbéé bán ndé?” ¹⁹ Béntimtén mó bán, “Donje á bad béhóbe bán, edii Joné Ndusené. Donje áhóbé bán, Elaijaa, bémpée bán, nkal é’ dáádəŋ a’ b’óóó atimé ámbíd á alongé.” ²⁰ Dóo Yesue áhóbéé áá, “Boŋ nyébən-ne, nzé-módé nyéhóbéé bán ndé?” Dóo Petro áhóbéé áá, “Edii Ane Awé Dyób Awógté.”

²¹ Héé ásiméé bó etúu áte, álāngē-é bó áá béepanlé áte. ²² Ambád áá, “Mwän-a-Moonyon atāngéné ákūd metake hiin, bad bémbáá bóobe beprise bémbáá ne bemelēede bé mbéndé bébāŋ-é mó á yál. Béwūú mó, boŋ e’pun ábe é’lónťéne é’lāán, ápuú.” ²³ Anlāá moosyáál áhed áá, “Kéńzée awé adáá me ahíd ásob yál mendib, ápēm adē awog mbwe tée, boŋ áhíde me. ²⁴ Ayāle kéńzée awé ahede adē alongé ason, ábōd dō. Kéńzée-é awé abóde adē alongé áyál echém, ákūd alongé áde déemaá’.” ²⁵ Nsyóáŋ níhée mod ákudté nzé ákudé nkóŋsé nísyáál boŋ abóó, ké’ é abóde échē edáádəŋ. ²⁶ Kéńzée awé ákwāgēn me ne ábēm e’yale, Mwän-a-Moonyon mómpē ákwāgēn mó á pónde échē ápée ne ehúmé échē, nédē ehúmé é Sāŋ ne ángel échē esáá. ²⁷ Boŋ á mbále, baahóg bédé nló ámín bóob, béenyinénne kwééd díd, áde béésēbpée nkamlēn ní Dyób anyín.”

Yál ehāŋléné Yesue

(Mat 17.1-8; Mak 9.2-8)

²⁸ Néé émadé ké e’pun waam, áde Yesue ámáá ahóó nē, ankeén Petro bó Joné ne Jemse á ekone mín ákáne. ²⁹ Ade ákánneé nē, e’ só bénhāŋlén mó á nló, nkobe níme mó-é nípuúbé féréd, mímwáá-é áte. ³⁰⁻³¹ Abwōg-ábwoŋ bad bébe, Mosse ne Elaijaa, bémbídēn ehúmé é ngum, bébootéd mó akalēn. Békálé’áá ngáne álonťéne ntii ní Dyób tāngene kwééd eche áwēé á Jerusalem. ³² E’chó bénlōn Petro ne baáb á díd. Ade békábnédé bényin ehúmé échē ne bad bébe áhed. ³³ Ade ábē bad bébe bétédteé Yesue, dóo Petro álāngéé mó áá, “A-Sāŋ, ébóó ngáne syáá dedíí hén. Délōŋ e’bem é’lāán, échōŋ, eche Mosse ne eche Elaijaa.” Anhóó nē ésebán abíí chóm eche áhóbéé. ³⁴ Eépedéé ké amad á nsal, boŋ mbag ébid, ékúdtén bō. Nén dénkóbéd bó mbwóg. ³⁵ Héé béwógé ehóó ébide á mbag-tē nén, “Mwän awēm mó nén. Móo mpwédé. Nyéwógne mó.” ³⁶ Emáá-áá ahóó nē dóo bényiné Yesue mwēnpen. Bénkoó adén akan ésebán békānle modmod dō.

Yesue achóŋté kódemod

eché edáádəŋ é mbéb embēé dte

(Mat 17.14-18; Mak 9.14-27)

³⁷ Ade bīn é’sāngé, Yesue bóobe bembapee bénsūd á ekone-sé. Ndun e mod ehye mó abomen. ³⁸ Héé mod nhóg á echoŋ é bad-tē wē álébpée mó áá, “A-melēed, són, ncháa’ wē meé, énon awem mwán á díd. Adii me mpom ní mwän. ³⁹ Edáádəŋ é mbéb étage mó. Nzé échāngé-é mó, abelé abón esaád, ahún áse, ánuádé kóŋ mehod mébídé mó á nsal. Elédte mó achene, né émáá mó yál ached áte. ⁴⁰ Mempoén mó wēé ábōŋ bembapee, nchāŋ bó meé, bébídé mó edáádəŋ é mbéb chē áte, boŋ béeheléeé.” ⁴¹ Dóo Yesue átimtanné áá, “Wáá, nyé bad bé’ chíi, mbeltéd mímēn méétyeemeé, nyéewóo-áa adube. Chán mápée nyé adyēen boŋ nyédúbé me? Hyēné awon mwán hén.” ⁴² Ade ane mwán áhúé’ é nē, edáádəŋ é mbéb échéd émpíí ane mwän, ébom mó áse, ánuádé. Dóo Yesue ákánneé échē edáádəŋ é mbéb áte, ádíd ane mwán bwám, ábag-ke mó wēé sáá. ⁴³ Menyáké ménkōb moosyáál, anyín ndāle á akan awé Dyób ábélé.

Yesue akānlé eche kwééd ngan dmpē

(Mat 17.22-23; Mak 9.30-32)

Ade bad bélyógé bényágéé nē, áyāle chóm eche ébénlédé, Yesue anlāá bembapee nén áá, ⁴⁴ “Nyésōŋgten dyam áde níhedeé nyé aláa bwám. Bébé Mwän-a-Moonyon á mekáá mé baányon.” ⁴⁵ Boŋ abē bembapee béenkénsōŋťénné chóm eche ánhóbpē. Embē néé ngan échē elélé bó atóge, bébáá’áá-é mó aseded.

Nzée atómténé mod

ambáá abé á’só é’ Dyób?

(Mat 18.1-5; Mak 9.33-37)

⁴⁶ Bembapee bémbóotéd aswanŋten tāngene mod awé atómténé mod ambáá abé áwab tĩntē. ⁴⁷ Yesue anchēm bó mewēntēn áte. Antéd mwāmpīn ní mwēndem, ápēen mó áwe akéb. ⁴⁸ Dóo álāngéé bó nén áá, “Kéńzée awé akobé anén mwán á dīn ádēm, né akobé me. Kéńzée-é awé akobé me, né akobé ane awé alómé me. Né-óó, ane awé adé mwāmpīn áwēn tĩntē, né mó atómé mod ambáá abé.”

Mod awé adé awóŋ

(Mak 9.38-40)

⁴⁹ ʒəne anhōb aá, “A-Sán, sennyín mod abídte bad e’daóðəŋ bé mbébé áte á ðín áðōŋ, sēnláá-’ε mós bán ásóğ abel nē, áyale eésaá ne syánē.” ⁵⁰ Dáso Yesue álanğéé bós aá, “Nyéelánğé mós bán ásóğ abel nē. Kénzée awē eetəŋəŋ syánē né adé ne syánē.”

Bébdá Yesue nken akob

⁵¹ Bəob-pəós, pónđe eche Yesue ántəŋğənnē akε ádyōb embootéd ape. Né-ós, ammad atii aá, mótəŋğəñε akε á Jerusalem. ⁵² Hé-’aá álómé mészénze á’sō. Ménkē á mwá dyad á Samaria nhóg, ábele mós mboŋsén. ⁵³ Bəŋ áde apédé áwed bad bé dyad bėnkėnkobpé mós nken áyāle á Jerusalem dáso ákágé’áá.* ⁵⁴ Ade bembapεε, Jemse bós ʒən bényíné nē, dáso bésédté Yesue bánken, “A-Sán, edəə wéé séchéle muú ádyōb, rhyε rhyáad bós-ye?”† ⁵⁵ Bəŋ Yesue ankuné áwāb, ákännē bós áte.‡ ⁵⁶ Héε bós bós békí á dyad démpée.

Bad abe bəmpon Yesue ahid

(Mat 8.19-22)

⁵⁷ Ade bėkagkε nē, mod nhóg anláá Yesue aá, “Mēhíd wε kéhéé áde ékagkε.” ⁵⁸ Dáso Yesue átimtanné mós aá, “E’bubwóg é’wóó ábab e’lóm wéé bésóléé, menən-ne ámpé mēwóó nímab mūm, bəŋ Mwān-a-Moonyon eewóó’ε hōm áde ábanné nló.” ⁵⁹ Yesue anláá mod ampée aá, “Hyág, éhíde mε.” Bəŋ ane mod antimtén mós aá, “A-Sán, mwé, rísebe ríke rílíme echem sán.” ⁶⁰ Yesue anláá mós aá, “Mwé ndim rílímme nímab ndim m bad. Bəŋ wε, éhedne bán, éke ékanle bad nkaləŋ mé nkamlen rí Dyōb.” ⁶¹ Mod ampée anláá Yesue aá, “A Sánğú, mēhíd wε, bəŋ mwé, rísebe ríke rilyəğten echem ndáb.” ⁶² Bəŋ Yesue anláá mós aá, “Kénzée awē aboótédé hōm alíi, bəŋ ánoné’ ámbíd, eékwognedεé ábel nsón ásé e nkamlen rí Dyōb.”

10

Yesue álómé bembapεε móom saámbé ne bébe

¹ Ámbíd e nē, Sánğwéé ampwéd bembapεε bėmpée móom saámbé ne bébe.* Anlóm bós á’só bébe bébe dyad téé ne hōm téé áde ámbíl’ε aá móspé. ² Anláá bós aá, “Nzag echyáá bwámwam, bwém é’hednad apád, bəŋ bepád béebuu’ε áte. Né-ós, nyékāne nén bán, nwóó-nzag álóm bepád. ³ Nyékag-kəós, bəŋ nyébii bán nlóme nyé nēε rdyəŋ m mósód áftnté e nga. ⁴ Nyéewánlé ekwε é ngáb á yāl, ké ekwε empée, káa metámbé. Nyéébwāğ-kε mod aleđ á nzii. ⁵ Ndáb ké ehéé eche nyésōnlé, nyéleđ bós nén bán, ‘Nsaŋ mēne ne nyé.’ ⁶ Nzé mod a nsəŋ adé áhed, né nímən nsəŋ mēbē ne mós. Nzé eésš, né métimén nyé bēn. ⁷ Ndáb ké ehéé eche nyésólé, nyédyεé áhed. Nyéəpenlād ndáb áte. Nyékob-pε kéchéé eche bėbagéé nyé ádyé káa ámwé, áyāle mod a nsón átəŋğéné nēε ákudéé nime nsábe. ⁸ Dyad ké ahéé áde nyépédé áte, bəŋ bėkob nyé nken, nyédyé kéchéé eche bėbágé nyé. ⁹ Nyéđide bad bé nkole bwām, nyéláa-’ε bós nén bán, ‘Nkamlen rí Dyōb rípédé nyé bēnbēn.’ ¹⁰ Bəŋ dyad ké ahéé áde bėekobéé nyé nken, nyéke á ntém nzii, nyéhōb nén bán, ¹¹ ‘Ké échéen ebumbú eche émbē sé á mekuu, sékudté nyé chós, bəŋ ké né nyébii bán nkamlen rí Dyōb rídé bēnbēn.’ ¹² Nlanğe nyé mē, á epun é nkáásé, nkógsen nime dyad á Sodom dényínnē mēbē mwāmpín tómaa nime bad ábe bėdé áđé dyad áte bėkudté.

Edé ngəl ne bad abe bėekunne mbíd

(Mat 11.20-24)

¹³ “A-bad bé Korazin, ébēen nyé ebébtéd! Ebēen nyémpé ebébtéd á-bad bé Betsaida! Ayāle nzé émbē bán, ndəle é mekan eche Dyōb ábélé áwēn myad, émbenléd nē á dyad á Tiré ne dyad á Sidon, né bēnwāá melebe se etún, bėmwagtéd-te mbúbubú áyál álúmed nén bán, bėhánğléné ádab abé dé mbébé. ¹⁴ Bəŋ mbwε mé nkáásé, nkáá nime bad bé Tiré ne bé Sidon mēbē mwāmpín tómaa nímən. ¹⁵ Nyé bad bé Kapenahum ámpé, nyéwēmtan bán, nyémaá ape ádyōb,

bəŋ bésudéd nyé kəŋ se ásé á dū-á-muú.”

¹⁶ Héε álanğéé bembapεε nén aá, “Kénzée awē awógné nyé, né awógné mε, bəŋ kénzée awē abáá nyé á yāl, né abáá kəŋne mε. Kénzée-’ε awē abáá mε á yāl, né abáá kəŋne ane awē álómé mε á yāl.”

Bembapεε Móom saámbé ne bébe bėhúú ámbíd

* **9:53** Alon á Samaria démbε áftnté melon mé Galilia ne Judeya. Bəŋ bad bé Israel bėnkėnkobpé bad bé Samaria nēε baányan. Né-ós bad bé Samaria bėekwentannaá bad bé Israel ábe bėbídé’áá á Galilia nken akob nzé bėkágé’áá ngande achog á Jerusalem. † **9:54** Donğe á kálag é’só ébáde bán: nēngáne Elaijaa ámbenlė. ‡ **9:55** Donğe á kálag dé’só ébáde bán: anhōb-pε aá, “Nyéebii’ε edəəðəŋ eche ékamlan nyé. Mwān-a-Moonyon épéđéé áwúu bad, apedé dás’óson bós.” * **10:1** Móom saámbé ne bébe: Donğe á kálag dé’só áwóó: móom saámbé.

17 Ade bembapee móom saámbé ne bébé ábe Yesue ánlōmmē béhuú ámbíd, bēnlāá mós ne menyinge mésyāāl bán, “A-Sán, kǎjne e'daádaj bé mbéb bēnsudéd yǎl áwəd e'só, atúb áde sétúbé we dín.” 18 Dóo Yesue áhóbéé áá, “Nnyíné Satane ahúné ádyōb nēngáne emwēdmwēd. 19 Mbágé nyé kunze ádyaa nyé bōobe bengaabobe bé mpwen ámín, ne átóm ngine esyāál eche Satane áte, Satane ne ane awé akós syānē. Dyamdyam déebenlé nyé. 20 Boj ké nē ámpé, menyinge nime nyéwógéé méébāg nēn bán, áyale e'daádaj éwógné nyé, boj pen nyéwóg menyinge dásō nēn bán, mīn méténlédé nyé ádyōb.”

*Yesue awógé menyinge
(Mat 11.25-27, 13.16-17)*

21 Abwōg-ábwōg Edaádaj eche Esáá† énwōgéd mós menyinge bwámbwam, ahób áá, “A-Tē, Sǎngwéé a nkoj ní sé ne ní mīn, nságnēn mībē ne we áyāle elúmté mpín ní bēndem mam nime ébānǎné bad bé debyéé ne bad bé nsōjten. Ee, a-Tē, nē dēn dóo édáá wéé, ébenled. 22 Nláa nyé meé, Echem Sán ebagé mekan mésyāāl áwēm mekáá. Mod ké nhóg eekojtéé mwān abii ésebé Dyōb Titée. Mod ké nhóg-ke ámpé eebii'é ngáne Titée ákōjté abé ésebé mwān, ne kenzéé awé mwān ádáá áá mólúmed mós.”

23 Héé ákúnné wéé bembapee, boj álāngē bó á kun-té nēn áá, “Nsimé ne bad ábe bényíne' mekan nime nyényínéé nēn! 24 A mbále nlānge nyé nēn meé, bekal-bé-e'daádaj híin ne kǎj é bad híin bēnwanén ányín mekan nime nyényíné ne áwóg mekan nime nyéwógé boj bēnkényinné, bēnkēnwóg-kaá.”

Ngan e mod a Samaria awé aboo nlém

25 Bōob-paós meléede a mbéndé anhyé Yesue akág áte áá, “A-meléed, cheé mébenlé boj níkūd alongé áde déemaá?” 26 Yesue antimtén mós áá, “Chán éténlédé á kálag e mbéndé. Cheé éláá áwəd-te?” 27 Meléede a mbéndé ankwtén áá, “'Etāngéné bán édaj Sǎngwéé ádōj Dyōb ne nlém rísyāāl, ne edaádaj ésyāāl, ne ngine esyāāl, ne mewēmten mésyāāl.' 'Edāj-é mwānyoj nēngáne echoj yǎl.' ” 28 Yesue anláá mós áá, “'Ebií akwenten. Nzé ebélé áned, né wēkūd alongé áde déemaá” 29 Ngáne ane mod áhéde'áá áá mósuud yǎl nzom, ansedéd aáken, “Nzé béchagéé wēn nē?” 30 Atimtén mós, Yesue ankāl ngan áá, “Mod a Israel nhóg akagé'áá eke, ámbíd á Jerusalem, átimé á Jeriko. Ade ápédé á etún-té, bechíb bēnkōb mós, békōbēn mós chōm ésyāāl eche ánwālē. Bēmbatmed mós káoj áhéde awé. Dóo béchénné mós á nkág ní nzii. 31 Prise póg chōmpé esyōgké'áá melemlém mé nzii. Dóo átáné ane mod. Ambamé nkág ní nzii mīmíní. 32 Mod a túmbé e Levi awé abel'é áá nsón á Ndáb-e-Dyōb# awé mómpé ampé áhed, boj anyín mós, ambamé melemlém. 33 Boj mod a Samaria nhóg awe atómé'áá ene nzii, ampé áhed. (Bad bé Samaria bōobe bad bé Israel béechemannaá.) Ade ányíné mós, anwóg mós ngol, 34 ákē áhed, ahé mós mel á sii-té, ákanj chós, boj ápēmē mós á ésel mīn. Apéñé-'áá mós á dyad-té, boj ásonlé mós á ndáb e beken, ábōjngē mós. 35 Née bīn é'sǎngé ahúd e'kálé é'táan, ábag nwóo ndáb áá, ‘Téd nēn, étoḡnan anén mod, kéchéé émpēe eche wébehdé, métimtéd we ámbíd á ehúu.’ ” 36 Héé Yesue ásedtéé ane meléede a mbéndé aáken, “'Atínté é ábē bad beláán ábe bēntān ane mod awé bechíb bēnlōgenné, ahéé anlúmed áá móde waab?” 37 Meléede a mbéndé ankwtén áá, “'Ane awé anwóg mós ngol.’ Héé Yesue álāngéé mós áá, “Kǎg-kō, wémpé ébele' melemlém.”

Mataa bó Maria békóbe Yesue nken

38 Yesue ne ábē bembapee bēmpé mwá dyad nhóg. Mmwaád nhóg awe béchagé'áá bán Mataa ankōb bó nken. 39 Ane mmwaád mwānyaj abédé dín bán Maria. Maria anhyé Yesue adyee á nkág, áwóg mekan nime áyógté'áá. 40 Boj Mataa anhágné áte ne nsón ní ndáb-te. Dóo áhyédé Yesue aláa áá, “A-Sǎngú, weenyínéé nēn wéé, awem mwānyaj atēdnédé mmēmpēn nsón rísyāāl-e? Láá mós wéé, áhye áwōngēn me.” 41 Boj Yesue antimtén mós áá “A-Mata, nlém rítage we áte áyāle ekud é mekan. 42 Boj dyam áde áhóg áde ákóo etógnēn abé. Maria apwedé dós, áde-'e bwám. Meéhēlē-'e áá se níbel se békōbēn mós dós.”

11

*Áyóged dé mekáne
(Mat 6.9-13, 7.7-11)*

1 Mbwe nhóg Yesue ambé hōm, ákánne'. Ade ámáá akáne awé mbapee nhóg anláá mós áá, “A-Sán, yágéd sé ngáne békánneé ngáne jōne án'yágédte ábē bembapee.” 2 Yesue anláá bó áá, “Nzé nyéhede akáne, nyéhōb bán, 'A-Tē, edúbé ébē ne ádoj dín. Mmoj nkamlēn níhye rítéd etál.

† 10:21 Donje á kálag dé'só áwóo Edaádaj eche Esáá; émpēe bán, éché edaádaj. ‡ 10:32 Mod a túmbé e Levi: Dyōb démpwéd enén túmbé ábel nsón á Ndáb-e-Dyōb. Bēwóngánnáá prise ánabe Ndáb-e-Dyōb áte ne ábōnsen ntii ní mende.

³ Bäg se eched ndyééd e epun é bín* mbwε téé.

⁴ Lagsén sé níméd mbéb, áyále sémpé sélagsan mod téé awé apänné sé, weémwāg se sehún á mekəgsen-té.”

⁵ Dóo áhóbé aá, “Nzé ewóó wén, bonj ekii awé melúde wεé, ‘Amúē, bál me e’wεle é’láán hē, ⁶ són, nkúde nken awé achabé abíd, awem nsón-a-echonj apedé awém. Meewóo-’áa chóm-éé richágtanné mó.’ ⁷ Bonj ane wén mó-’ε atímténé wε á ndáb-te aá, ‘Weétagté me. Mmaá me ekob adib, syáábe ábém bán sēmaá anaa ásé. Méehenlé apáde ásé ábe wε chómchóm.’ ⁸ Nláa nyé á mbále meé, saké ké echonj éche nyéúí, chóo épád mó ásé. Bonj abádnen áde wébádnenné wén, dóo dékəñ bonj apáde ásé, ábe wε kéchéé éche éhedeé. ⁹ Nlānge nyé nén meé, hedén Dyób, ábε wε. Héđ, Dyób débəl enyín, kúm ekob, Dyób dédíbnéd wε. ¹⁰ Ayále kénzéé awé ahéđné Dyób, ákúđ, awé ahede-’ε, ányín. Kénzéé-’ε awé akumé ekob, Dyób dédíbnéd mó. ¹¹ Nyé besáá bé bán, nyé ahéé mwán áhedełlénné súu, bonj mó-’ε átímé ébagé mó nyó? ¹² Káa nzé ahéđné wε akii á kúb, bonj wε-’ε étimé ébagé mó ngabobe a mpwen? ¹³ Nzé e’bébtéd é’ bad néε nyé nyébage áben bán kase é bwém, tógtén-naá echen Sáj awé adé ámín? Chán-nó éebaá bad Edááđəñ éche Esáá ábe béhédné mó chó.”

*Yesue eesad nlatén ne kəñ e e’daáđəñ bé mbéb
(Mat 12.22-30; Mak 3.20-27)*

¹⁴ Epun ehóg, Yesue abídté’áá mod edááđəñ é mbéb áte éche énkwid ane mod ebóbé. Ade émaá mó abíd áte, ane mod ambootéd dyam ahób. Nén, dénkóbéd ndun e mod eché ebédé áhed menyáké bwámbwam. ¹⁵ Bonj nguse é bad énhób bán “Belzebule, kəñ e e’daáđəñ bé mbéb móo abage mó ngine ábíded bad e’daáđəñ bé mbéb áte.” ¹⁶ Bémpee ábe béhédé’áá mó akag áte bénhób bán, álúmed bó e’chemléđ ábe é’huú ádyób. ¹⁷ Mó-’ε ambíí nímáb mewémten, né-’ó, anláá mó aá, “Alonj ké ahéé áde akábné áte, bonj nchemten meésé, débéb. Abum á ndáb áde nchemtén-ne meésé, dómpé dépántéd áte. ¹⁸ Nzé éde bán, nkamlén níme Satanε ríkábné áte, chán-nó méhenlé atyéem? Nhóbe né áyále nyéhóbé bán, mbídté’ bad e’daáđəñ bé mbéb áte ne ngine eché Belzebule. ¹⁹ Nzé ngine eche Belzebule chóo mbénladté ábíded bad e’daáđəñ bé mbéb áte, né ngine eche nzéé-’ó áben bad ábe bébídté e’daáđəñ bé mbéb béhénladté? Bén bóo békwid nyé nkáá. ²⁰ Bonj ngáne édíí nén bán ngine e Dyób chóo mbénladté ábíded bad e’daáđəñ bé mbéb áte, né álúmte nén bán nkamlén rí Dyób nípédé áfínté echén. ²¹ Nzé ngine e mod ebóńséné yál, enone áđé dyad, éché chóm ké ehóg éekagké hóm. ²² Bonj nzé mod awé atómé mó ngine, abulé mó áte, abwógké-’ε mó, abelé ákóbén bwém ábe áwanneé nzum, ákabtéd-te bwém ábe ákóbne mó. ²³ Né-’ó, kénzéé awé eesé ne me, né atəñgan me. Ane awé eewóńgán me álad, apáa páán.

*Nzé edááđəñ é mbéb éttímé mod áyál ampé
(Mat 12.43-45)*

²⁴ “Nzé edááđəñ é mbéb ébíde mod áte, ébelé ébwāgē á ehyanje áhed abwóg áde ákómmeé áte. Nzé éekude, ébelé éhób aá, ‘Métim ámbíd á ndáb eche mémbídté áte.’ ²⁵ Ape áde épagké-’ε, ébelé étán néε ndáb esáá áte, bənábpé-’ε chó áte. ²⁶ Héε ékagké bóob, éke épéēn e’daáđəñ bé mbéb bémpee saámbé ábe é’de ebébtéd tómaa mwén, bonj é’hye é’sól ane mod áte, é’bwóg-ke e’dii áhed. Akén eched, ane mod abág ebébtéd tómaa ngáne ánséheé abé.”

Menyinge mé mbále

²⁷ Bóob-póó áde Yesue áhóbé né, mmwaád nhóg áfínté e bad, ankanéd ehób ámín aá, “Nnam mbé ne abum áde áchyáá wε, ne abii áde ámwánté wε.” ²⁸ Yesue anhób aá, “Nnam mébε dáś né bad ábe béwóge’ Eyale é Dyób, bébelé-’ε ngáne éhóbéé.”

*Bad bé’ chii béhétđéé e’chemléđ díđ
(Mat 12.38-42)*

²⁹ Amute á bad dēmbootéd akəl. Héε Yesue áhóbéé nén aá, “Nyongel e’chii edii nyongel e e’bébtéd é’ bad. Béhede e’chemléđ bé menyáké anyín, bonj béekudté, nzése e’chemléđ bé menyáké ábε Jonaa. ³⁰ Nyaa eche Jonaa ámbéé néε e’chemléđ wéε bad bé Ninive, chóo Mwán-a-Moonyonj ábēé wéε enén nyongel e bad. ³¹ A Mbwe mé Nkáásé, mmwaád awé akamlánnaá alonj á Seba, ányemé á sonj-té, nchoo ne nyongel e bad bé e’chii. Abíd mbónj eché ékwid bó nkáá. Békwe nkáá áyále ambíd se nchabnede wéε nkóńsé rísógé, áhye déwóglen mam mé debyéé níme Solomone áyógté’áá. Bonj chii nén mod adé hén awé atómé Solomone. ³² A Mbwe mé Nkáásé bad bé Ninive bényemé á sonj-té nchoo ne enén nyongel e bad. Bébíđ mbónj eché ékwid enén nyongel e bad nkáá, áyále bad bé Ninive béntédé nímab mbéb áde Jonaa ánkaléé bó Eyale é Dyób. Bonj chii nén mod adé hén awé atómé Jonaa.

* 11:3 Ndyééd e epun é bín; káa ndyééd e epun éche éhúe’.

E'nyinen bé ekide é' yál e mod

(Mat 5.15, 6.22-23)

³³ “Modmod eémaá' é etrukán achod se ákōō chō káa akúdtén chō † á ebwōg-sé. Bonj abelé ákēlé chō dāsō amín, ábel bonj kénzée awé asóle á ndáb, ányinne ekide. ³⁴ Did dōo adé ngáne etrukán é yál e mod. Nzé did ákénlé wε áte, ehoj yál esyāal chōmpé ebélé ekéle. Bonj nze déékēnle, yál chōmpé ebélé elón wε ne ehintén. ³⁵ Né-ōō, nyétóo, ábel chōm éche ényínte nyé ekide, éetimé abé chōm éche étimte' nyé á ehintén-té. ³⁶ Nzé édé bán ehoj yál esyāal elóné ne e'nyinen bé ekide, ésebán ehintén édé abwōg ké ahóg, né yál émwaá áte, melemlem ngáne etrukán épentéé ekide.”

Yesuε aselé Befarisia ne bemeléede bé mbéndé

(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)

³⁷ A pónde eche Yesuε áhóbeé nē, Farisia nhóg, anchélé mó aá, áhyε búmō bédyε ndyééd áwe ndáb. ³⁸ Né-ōō ankē, asól á ndáb-te, búmō bédyēé á tébele. Ane Farisia ambé menyáké ányín bán Yesuε eéwopéé mekáá ngáne éhédnádtaá, bonj ábootéd ndyééd adyé. ³⁹ Dōo Sánjwéeé álāngwée mó aá, “Nōné, nyé Befarisia, nyéwoppe mbwendé ne díse ámbíd e ebwōg, bonj adum á bwēm ne ebébtéd bōo bélóné áwen nlém-té. ⁴⁰ E'dimdim é' bad ngēn! Mod awé ahagé ámbíd e ebwōg, saá mó ahagé káōj ne áte-yε? ⁴¹ Bonj nyétéd bwēm ábe é'dé áwēd-te, nyébage' betóótōké bé bad. Né chōm ésyāal áyāl echēn esāj.

⁴² “Medim ne nyé, Befarisia! Nyétéde ké meseb ne nduu ne byaa ábiníí é'syāal bémpée, nyébage Dyób donje nhóg áfinté e monje dyóm. Bonj nyééhédēé e'bonj bé nlém ne edānge é Dyób alúmed. Nyéntāngéné nímén mésyāal ábel, ésebán nyéchōbte' mímíníí.

⁴³ “Medim ne nyé Befarisia! Nyédēā metii mémbaá adyεε á ndáb é mekáne, nyédēā-ε melentén mé edúbé akud á dyōn-té. ⁴⁴ Medim ne nyé! Nyédíí néε soj éche ésóomé, éche bad betóméé amín, ésebán bébíí.”

⁴⁵ Dōo meléede a mbéndé nhóg álāngwée mó aá, “A-meléed, nzé ehóbe nē nédé né esyāá' sémpé.” ⁴⁶ Yesuε ankwentén mó aá, “Medim ne nyémpé bemeléede bé mbéndé! Nyépēmtad bad nted míme ríllé apém, bonj nyébēn nyéebanée ké ekáá apémed bō mó. ⁴⁷ Medim ne nyé! Ayāle nēn, bekal bé'daádāj ábe besóó bēnwū'ε, nyélóngé bō soj. ⁴⁸ Né-ōō nyébíde' mbónj, nyélúmte-ε bán, besóó bēmbel bwām ngáne bēnwū'ε bekal bé'daádāj. Nyé-'aa nyélóngé bō soj. ⁴⁹ Ayāle nē, Dyób ne áde debyéé anhób nēn aá, 'Mēlōmē bō ábēm bekal bé'daádāj ne bembapεε bé nlomag, bēwūū behóg, bēhəgkē-ε ábiníí.' ⁵⁰ Né-ōō, enén nyonjεl e bad chōo ékūd nkógsen áyāle bekal bé'daádāj bésyāal ábe nímāb mekíí mésyōgké se á mbooted mé nkónsé, ⁵¹ mbooted ne mekíí míme Abele átimé' wεε Sakaria, awé bēnwū'ε áfinté e menyán mé mendε ne hóm áde ásaá. A mbále, enén nyonjεl e bad ékūd nkógsen áyāle nímé mekan mésyāal.

⁵² “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé! Nyékáá e'kii bé ekob é debyéé. Nyébēn nyéesaá asól, nyékáá-ε bad bémpée ábe béhede asól.”

⁵³ Ade Yesuε ásyāngéé áhed áke, bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bēmbootéd mó ahób bwāmbwam, bésédte-ε ekud e mekan. ⁵⁴ Bébélé'áá nímén mésyāal áhiined mó melám ábel békóben mó awusé.

12

Elébé tāngene bad bé elāngé

(Mat 10.26-27)

¹ Ámbíd e pónde ndun e mod enladén áte, káōj etál éebédeé. Dōo Yesuε ábóótédé bō akalen, mbooted ne bembapεε álāngé bō nēn aá, “Nyétéd pónde ne elāngé éche Befarisia, édé nāngáne esultén. ² Dyamdyam déesaá á e'kojnéd-te áde déebíd áwed. Ké ahóg-ke déesaá, áde ásoomé bonj bán déebyéénné. ³ Dyam ké áhéé-ε áde nyéhábé á ehintén-té, déwōgnéd á e'nyinen bé ekide. Dyam áde nyékálé-'aa á kun-té ámbíd e ekob, dékanléd á nhéné.

Ane awé bétāngéné abāj

(Mat 10.28-31)

⁴ “Amúē, á mbále, nyéewógé mbwōg ne moonjōj awé áhεle awúu ekob é yál ésebán áhεle dyam démpée ábel. Awāb eetóméé nē. ⁵ Nlāa nyé méé, mod awe nyétāngéné abāj, adíí ane awé néε ámáá wε pemε e alonjé akoben, awōj-ε ngíne eché ábwéméé wε á dū-á-muú. Ne mbále ane móo nyétāngéné abāj. ⁶ Eesaá mbále nēn bán, káppe ébe ngēn, chōo béchanneé ndun étāan-ne? Bonj ké nē Dyób déechatánné ké póg. ⁷ Dyób ábíí káōj ne mesonjé mé e'sid ábe é'dé nyé á nló. Né-ōō, nyéewógé mbwōg, nyédé etógnén tómaa ndun, ké émbuú ké áte.

† 11:33 Donje á kálag dé'só éewóó'é káa akúdtén chō.

Akob Yesue káa ábáŋ mós á yál
(Mat 10.32-33, 12.32, 10.19-20)

⁸ “A mbále, kénzée awé ábid me mbón á’só é’ baányon, Mwán-a-Moonyon mómpé ábid mós mbón á’só é’ ángel é Dyób. ⁹ Bon mod awé abáa me áyál á’só é’ baányon, me-’e mēbāŋ mós áyál á’só é’ ángel é Dyób. ¹⁰ Kénzée-’e awé ahóbé eyale é mbéb tñŋene Mwán-a-Moonyon, ákud alagsen, bon kénzée awé ahóbé e’bébtéd é’ mekan tñŋene Edáádan éche Esáá éekudté alagsen. ¹¹ Nzé edé bán bésómné nyé wée belyáged bé dyal ne benkamlene, nyéetáge áte, ngáne nyékáá’ é káa dyam áde nyéhōbpe, ¹² áyale nzé pónde epedé, Edáádan éche Esáá éyáged nyé chóm éche nyétángéné ahób.”

Ngan e eyókél é nhon ní mod

¹³ Afinté e ene ndun e mod, nhóg anláá Yesue aá, “A-meléed, láá mwanned wée ákabe sümó mbwóg áte.” ¹⁴ Bon Yesue antimtén mós nén aá, “Nzé-módé abánné me nées mod awé akáadte’ bad, ákabe nyé mbwóg áte?” ¹⁵ Dóo álángeé bós moosyáál aá, “Nyétóo, nyéebanné nlem áyale awón á bwém, áyale saké nhon mós ndíde moonyon á alongé.”

¹⁶ Ankalé-’e bós ngan aá, “Nhon ní mod nhóg mémbe. Anwón nzag. Ade ene nzag échyáá, embidéd medyé nkute ne nkute. ¹⁷ Nhon ní mod mé ménhōb áwe nlem tē aá, ‘Chán mébenlé bōob áde etál élyágeé wée nkongé medyé?’ ¹⁸ Dóo ádlóle áte chóón bon áhōbē aá, ‘Nén dōo mébenlé. Mēpāŋ échem ndáb é e’kōŋnéd, nlón émpēe éche ékálé áte, bon nkúm medyé áwéd-te, ne nhon nímém nisyáál. ¹⁹ A pónde eched-taá méláá’ é échem edáádan meé, nládté yál nhon míme médyéé mwé ne mwé. Bōob-pōo mēched yál, ndyág, nímwág, ríchogé-’e alongé.’ ²⁰ Bon Dyób dénláá mós nén, aá ‘Edimdim é chóm chén. Nkuu nén dēn mēkōbén wē pemē e alongé. Ábē bwém é’syáál ábe émáá-’aá alad áte, nzé-módé wélyágnēdté bós?’ ²¹ Nē dōo édíí ne ké nzé-módé awé akúmmé yál nhon, bon eesé nhon á’só é’ Dyób.”

Weetáge áte á alongé

(Mat 6.25-34)

²² Dóo Yesue álángeé ábē bembapee nén aá, “Né-óo nyéetáge áte á alongé se nyéhōbē nén bán cheé nyédyéé, ké’ é cheé nyéwáá’ é á yál. ²³ Alongé átómé ndyééd, échen yál-le ámpé edé etógnén tómaa mbóté. ²⁴ Nyénōne’, nkónékōn. Méewēnēē bwém, méepādēē, méewóo-’áa hōm áde békongé medyé. Kénē, Dyób adidte mós! Nyéebíí’ é bán nyédé etógnén bwāmbwam tómaa menōn-’e? ²⁵ Nzé-módé áwēn fínté ahele átág áte káón, abad ké epun ehóg áwé alongé áyale átageé áte? ²⁶ Nées nyé modmod nyéeheléléé mpín mé akan nées nímé abel, cheé ékásá bon nyéetáge áte áyale mam míme mélyógé ásē?

²⁷ “Nyénōne’ mbonja ngáne ékwogéé. Eebeléléé ntü, éebāŋgéé mesan. Nlāŋge nyé nén meé, ké kōŋ Solomoné ne nímé nhon nisyáál eewáa’ aá mbóté éche épédé échén mbonja ké póg e’bon. ²⁸ Nzé Dyób áhelese áwaadte e’sum ábē é’bág chíi bon chán béhé bós á dù, né éetómme nyé awáad né-ye? Chán adube ádíí nyé mwāmpín nén?”

²⁹ “Nyéebanné nlem bán, cheé nyédyéé káa cheé nyémwēē. Nē déetagté nyé. ³⁰ Echē nyaa é bwém chōo bad bé nkōŋsé béchyee’ é akud. Awēn Titée mwēn abíí aá nyétógnéné ábén bwém. ³¹ Né-óo, nyésébe nyéhéd mam mé nkamlēn ní Dyób, dōo Dyób débéé nyé ábíníí bwém.

Nhon míme ndé ádyób

(Mat 6.19-21)

³² “A-bānbān, nyéewógé mbwóg. Echen Sāŋ awóo mewēmtēn míme mēsáá ábe nyé ngine e nkamlēn. ³³ Nyésóm áben bwém, nyébag betóótōkē bé bad mōné. Nyéhéd ekwé é ngáb éche éehelé amaa ásē. Nyéhē nhon nímēn á e’kōŋnéd ábe é’dé ádyób, wée dyamdyam déebenlé mós, wée bechíb béehenlé mós achib, síi-’e éehenlé mós adyé. ³⁴ Nyéebíí bán wée nhon nábáŋké mod, áhed dōo nlem-me nábáŋké mós.

Mod-téé ábē mbonšén

³⁵ “Nyépūd abad, nyéchod-te etrukán, ³⁶ nēngáne bad ábe bésine’ echab sán awé akíí á ngande e’wóngé ábel bon nzé ahúú huén, bon akumé ekob, bēnednéd mós ábwóg-ábwóg. ³⁷ E’bon é’ yál áte ne bembaledé ábe echab sán épeé, bon atán ngáne bédyéé epin, bésineé mós. A mbále ábonšén, ádíí bós ásē, atómtéd-te bós ndyééd. ³⁸ Ké melúde dōo ámpéé, káa epog é mbwombwē, bon atán bós melemlem, e’bon é’ yál áte bélyág é’tán bós. ³⁹ Nyéebíi-’e bán, nzé nwóo-ndáb abyéé’ áá pónde eche nchíb ápeé, né ádyéé epin, ésebán atedte aá, bésal mós ndáb. ⁴⁰ Nyémpē nyétángéné mbonšén abé, áyale Mwán-a-Moonyon ápē á pónde eche nyéewēmtēnēé bán ápē.”

* 12:25 Abád ké epun ehóg áwe alongé káa áchab tómaa ngáne ádíí.

*Mbaledε awε abele nīmē nsón
ne nlém nhóg ne awε eebēlē*
(Mat 24.45-51)

⁴¹ Petro ansεδéd aáken, “A-Sán, sé bēn pεn-εé ékanléé enén ngan-ε, káa bad bésyāāl?”
⁴² Sánḡwéé ankwen-tén aá, “Né-óó, nyé mod té ábê néε mbaledε awε awóó debyéé, awε abele-ε mam mpun eche sán álángé mós aá ábel. Mós adé mbaledε awε eche sán ábánné aá ákamlen bembaledε ábíníí, ányín-ne nén aá békúdé ádāb akab á ndyééd póndé eché etāngéné.
⁴³ Nnam mébē ne ane mbaledε awε eche sán áhūū’é, boḡ atān nēngāne ábeleé mam míme ányāgtēnnē mós. ⁴⁴ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, ane mbaledε eche sán ábané bwēm é syāāl ábe áwóó áwe mekáá aá ákamlan.

⁴⁵ “Boḡ nzé ane mbaledε adé mbaledε a mbéb, boḡ ahóbé áwe nlém-té aá, ‘Ebēm áte boḡ echem sán áhūū á eke-tē.’ Né-óó aboótédé ábíníí bembaledε bé bebaád ne bé baachóm ábe bédé ásé eché awanen, ádyāg bwēm, ámwāg-ke mīm mekóbe mós, ⁴⁶ ane mbaledε eche sán áhūū epun eche éewēmtεné ne á póndé eché enkēmbíí’ é aá áhūū. Né bēbwēm mós á ebwóg, † békógsén-ne mós ne nhel melemlen ne bad ábe bēwúú nló áte. ⁴⁷ Ane mbaledε awε abíí ntíí mé nsón míme sáá-a-ndáb, boḡ eéboḡsne, káa eehíde nímē ntíí ámbíd, ákud mbéte e ngine. ⁴⁸ Boḡ ane awε enkēmbíí ntíí, boḡ ábelé epandé, békúdé mós kúdtén. Mod ké ahéé awε bebúdé abe, né-’aá bēbudté mós ahēden. Ane-ε awe bétómténé abud dé abe, né-’aá bétómmēnnē mós abud dé ahēden.

Yesue aá mópééné nkabén
(Mat 10.34-36)

⁴⁹ “Muú móó ríhyédé akwéd á nkóḡsé. Mendāḡ-’ε meé, né mēmmad akóben. ⁵⁰ Boḡ ntāngéné nsébé ríkud edusen é metuné, mēmad-tε chó akud boḡ nlém mépwiitéd me.
⁵¹ Nyéwēmtan bán, nsan mós ríhyédé apεen á nkóḡsé-ye? Aáy, saké nsan, nkabén mós mópééné. ⁵² Bootya boob áke á’só, ndáb eché ewóó bad bétáan ékabén áte, beláán bétāngén bébe, bébe-ε bétāngén beláán.

⁵³ Kókoo ébē.

Sáá átāngēn mwān a mwēnchóm,
mwān a mwēnchóm átāngēn sáá.
Nyaá átāngēn mwān a mmwaád,
mwān a mmwaád átāngēn nyaá.
Nyāḡkálé átāngēn mwān a mmwaád,
mod mwān a mmwaád átāngēn nyāḡkálé.”

E’chemléé é’ bīn
(Mat 16.2-3, 5.25-26)

⁵⁴ Yesue anláá amute aá, “Nzé nyényíné mbag ébide á mbāḡ, nyébelé nyéhób bán, ‘Mbúú échā boob’, ébenléd-tε áned. ⁵⁵ Nyényíne-’áa epub éhúé’ á pεd e mbāḡ, nyéhóbé’ bán, ‘Enyen ébenēd mod boob,’ ébē-ε áned. ⁵⁶ A-bad bé elangé. Néε nyépédé abíí ngāne beláá’ é bīn nén, cheé ékás boḡ nyééhēlē mam míme mébenlad nyé á’só-te chíi nén achem?”

⁵⁷ “Cheé ékás boḡ nyébēn nyééhēlē adol áte nén bán, kase e akan nén eché ehednad abel?
⁵⁸ Nzé mod ahóbé aá, mókεεne we á kóte, hēd nzii kásḡ nyúmō bétim áse á nzii. Esehé nē, nzé ahédé we á kóte, kóte chó-ε ébē we á mekáá mé plúse, plúse chó-ε éhē we á mbwóg. ⁵⁹ A mbále, nlānge we meé, weéhēlē-se ebíd á ndáb e mbwóg-té wē kásḡ né etwedé ádōḡ alúm ásyāāl.”

13

Nyéte de abel dé mbéb, nyétimεn Dyób

¹ Ade Yesue ádíí áhóbéé nē, dóo nguse é bad eche émbē áhed élangéé mós ngāne Payledε ánwū’ é bad bé Galilia áde bēbágé’áá Dyób mende mé e’lém. ² Yesue antim-tén bó aá, “Nédé mewēmtεn médé nyé bán, ábē bad bé Galilia ábe bēnkūd éché eben, bétómé ábíníí bésyāāl ebébtéd abé áyāle bēnwēε ene ndín e kwééd-ε? ³ Aáy! A mbále, nzé nyééte dte nímεn mbéb se nyétimεn Dyób, né nyé moosyāāl nyééwé, nyébós-ε. ⁴ Chán-náa ábíníí dyóm á mod ne waam ábe ntōḡ-ntōḡ ní ndáb ménkúmtédte ámín á dyad é Silom, boḡ bēwé? Nédé mewēmtεn médé nyé bán, béntómtεn ebébtéd abé tómaa bad bésyāāl ábe bēnlōḡ á Jerusalem-ε? ⁵ Aáy! A mbále, nzé nyééte dte nímεn mbéb se nyétimεn Dyób, né nyé moosyāāl nyééwē, nyébós-ε.”

Ngan e bwel ábe bēéchyāā

⁶ Héε Yesue ákálé ngan aá, “Mod anwóḡ alín á bwel á nzag-tē. Anké epun é bwel ahed áwedé-mín ngen ne ngen, boḡ enkényínne ké ehóg. ⁷ Héε álāngεé nnan-a-nzag aá, ‘Edé

† 12:46 Bēbwēm mós á ebwóg káa bēsel mós áte e’són é’be.

bɔɔb mwɛ níláán áde nípagké á bwel-sé hén mwɛ téé, bon meenyínéé epum ké ehóg. Kwel bó. Chán é'hele é'madé ahón á ndɔɔb-tè ngên?" ⁸ Hée nnan-a-nzag átímtanné mó aá 'A-sán, tedé bó ké mwɛ nhóg ámpē. Mɛnabé bó áse, nhíí-é bó nkúmbág. ⁹ Nzé é'chýáá e'pum mwɛ ríme ríhúé', né édé bwám. Nzé-é béechyáá, né békwlé bó.' "

*Yesue adidé mmwaád nhóg
bwám á Mbwe-mé-nkóme-áte*

¹⁰ Mbwe-mé-nkóme-áte nhóg, Yesue ayágté'áá bad á ndáb e mekáne póg. ¹¹ Mmwaád ambé áhed awé edáádaj é mbéb émbēē áte á etún é dyóm á mwɛ ne waam. Embél mbíd enwúmén mó nyaa eché éehelaá yál asále áte bwám. ¹² Ade Yesue ányíné mó, anchélé mó, aláá mó aá, "A-nyan, nkole ríme ékonléé rímáá." ¹³ Ade ábáné mó mekáá á nló, ane mmwaád ansálé yál áte ábwōg-ábwōg, ábootéd-te Dyōb akɛn.

¹⁴ Hée mod awé abédé nló á ndáb e mekáne, álí áyale adid áde Yesue adidé ane mmwaád bwám á mbwe-mé-nkóme-áte. Alāngē bad aá, "E'pun é'dé ntóób ábe mod átāngéné nsón abel. Nzé nyédáá bwám adyee nyepē ábē e'pun, saké á mbwe-mé-nkóme-áte." ¹⁵ Hée Sāngwéé ákwentanné aá, "Nyédoge bad. Nyé ahéé eéhunné nyag káa ésel á ebem-té se ákēēn chó á edíb á mbwe-mé-nkóme-áte?" ¹⁶ Anán mmwaád adí mwán awe Abrahamē. Satane anhanj mó ne nkole á etún é dyóm á mwɛ ne waam. Nyéláa me ké mbéb móo rídé, áhúd mó á mehangé á mbwe-mé-nkóme-áte?" ¹⁷ Chóm éche ánhōbpē énwōgéd bad ábe bétāngánná mó e'són. Moosyál anwóg menyinge áyale mam mé ményáké ríme Yesue ámbenlé.

*Ngan ébe é nkamlɛn ní Dyōb:
Ngan e mbál ríme ríchiné*

(Mat 13.31-32; Mak 4.30-32)

¹⁸ Yesue anhób aá, "Chán nkamlɛn ní Dyōb ríkóó abé? Cheé ríhele ríhagtén mó-yēé?" ¹⁹ Ndií nēngáne mbwé e mbál-e-bū eché mod átédé bonj ásob á nzag-té. Ade ékwógé, étim bwel bēn, menon méhyé mélōj á ngen-té."

Ngan e esultɛn

(Mat 13.33)

²⁰ Yesue ansédéd aaken, "Cheé ríhele ríhagtén nkamlɛn ní Dyōb-e?" ²¹ Ndií nēngáne esultɛn éche mmwaád ámuúnédé asii á pán é mbumé ní ngun éláán kóáj ésuale."

Asól á ekob éche échiné áte

(Mat 7.13-14, 21-23)

²² Yesue andii ambé á eke-té éche ákágé'áá á Jerusalem. Dyad téé áde átómé'áá, ámbáá ne ásad, ayágté'áá bad. ²³ Mod nhóg ansédéd mó aaken, "A-Sāngú, mesongé mé bad ríme Dyōb désongé alongé, mébuú áte káa méebuú'é?" Yesue anláá bad áhed aá, ²⁴ "Nyéwanen kóáj nyésól á ekob éche échiné áte, áyale, á mbále, ekud á bad éwanén asól, bonj béehenlé. ²⁵ Póndé epē eché nwóó-ndáb áhídéé áse, bonj ápēn ekob. Ene póndé dáo nyébootédte atyéem á ebwóg, bonj nyékumé' ekob nyéhōbē bán, 'A-Sán, dibnéd sé ekob.' Mó-é átimtén nyé aá, 'Meebii' é wée nyébídé.' ²⁶ Nyé-é nyéhōb bán, 'Syáné dendyé ndyééd, demmwé-é mím hóm ahóg, eyágté'áá-é áwēd myad.' ²⁷ Atímtén nyé aá, 'Syáné deewōnneé dyamdyam. Nyésyæ me á díd-te. E'bébtéd é' bad ngên!' ²⁸ Ade nyényínné Abrahamē, Aisigé ne Jakóbē bóobē bekal bé'dáádāj bédé á nkamlɛn ní Dyōb-te, bonj nyé pen nyéchég á ebwóg, achii dé awé ne adyé dé mesoj á nsál, dáo détééd etál póndé eched. ²⁹ Bad bēbíd á akui ne á mbān, á mekonkone ne á mehúléhúlé, bétéd medii á ngande e nkamlɛn ní Dyōb. ³⁰ A póndé eched, bad ábe bēnylag mbíd bóó bétim á'só, bésó-é bélyag mbíd."

Yesue alebe áyale bad bé Jerusalem

(Mat 23.37-39)

³¹ Melemlem mé póndé nguse é Befarisia émpē wée Yesue, bēlāngē mó bán, "Syáó hén, ékag hóm démpēe, áyale kōn Herode ahede we awúu." ³² Yesue ankwentén bó aá, "Nyéke nyéláa éché esob bán, 'Chii ne chán méhūd bad e'dáádāj bé mbéb áte, ríchōd-te bad, bonj súú ébe mēmād nímém nsón.' ³³ Bonj ké chán ébēē, ntāngéné abé á nzii chii, chán, ne sú ébe, áyale éboó'é bán, nkal é'dáádāj áwé hóm démpēe ésebán á Jerusalem. ³⁴ Wóowó! A-bad bé Jerusalem, nyéwúe bekal-bé-e'dáádāj nyéwúnné-é bad meláá ábe Dyōb álómé! Nkénwán áte ngen ne ngen álad nyé áte nēngáne nyaá-kúb ákútanné bán, bonj nyééhédé etál! ³⁵ Nyéwane', Dyōb détééd echen ndáb. A mbále, nlānge nyé nēn meé, nyéenyínénné me díd ámpē kóáj ne á póndé eche nyéhōbpē bán, 'Nnam ne ane awé apedé á dín á Sāngú.' "

¹ Mbwe nhóg Yesue ankē ndyééd adyé wée ndale a Farisia póg. Nén démbē a mbwe-mé-nkóme-áte. Ade ápédé áwed, bénóné'áá mō chodchod. ² Mod mō-ε ambē áhed awē melóg mémბídtē á yál. ³ Hée Yesue ásedtē bemeléede bé mbéndé ne Befarisia aáken, "Edé kunze ádid mod bwám á mbwe-mé-nkóme-áte, ngé éesaá?" ⁴ Bonj bénkēnhóbpē dyamdyam. Dóo ákóbé ane mod awe melóg mébidé á yál á ekáá, ádidé mō bwám, asúút-te mō á ndáb. ⁵ Ambíd e nē dóo ásedtē bō aáken, "Nyé ahéé adé awē mwán káa nyag éhunnē echóg, bonj eékag chō abided ábwōg-ábwōg, ké émbē bán á mbwe-mé-nkóme-áte?" ⁶ Bonj bénkēnwōngé dyamdyam áhób.

Ake dé e'ken ne akob dé nken

⁷ Ade Yesue ányíné bad ábe bēnlēbē adyé ndyééd bésyāal ábe bēpédé bēbóótédé medii mémბáá apwede, ankalé bō enén ngan aá, ⁸ "Nzé mod alébpē we ngande, weepāg-se éhedé e'dii é'mbáá, áyale éhele ébē né belébpē mod ampée awē adelé áte tómaa we. ⁹ Nzá ene nyaa e mod epedé-ε, mod awē alébpē nyé moosyāal álāá we aá, 'Bé énén mod atii.' A póndé eched dóo étiméé atii asad atéd ne akwáké. ¹⁰ Bonj nzé epedé ene ndín e hōm, etédé e'dii ábe é'dé á ahāngé, ábel nēn nzé nwóo-ngande anyíné we, mōs álāá we aá, 'Amúé, ké édye á atii ámbáá híníí.' A póndé eched dóo ékudeé edúbé áfinté e bad ábe nyāábō nyétédé tébele. ¹¹ Né-óó, nyébii bán, kenzéé awē achágté yál, Dyōb désudéd mō. Kēnzéé-ε awē asúdté yál Dyōb déchāgéd mō."

¹² Hé-'aá álāngéé mod awē anlébé mō nēn aá, "Nzé ehóbé wéé, mōchage' ngande, weehóbé wéé mólébpē ábonj bēn, káa ábonj baányan, káa echonj túmbé, káa bewōnj bé ngau ábe nyāábō nyébyéne. Nzé ehidé nē, né bōmpē bélebē we. Nē ábele átim ehēn ne metuuten. ¹³ Bonj nzé echagé ngande, elébé dāsō betóótōkē bé bad, ne bad ábe béhúné eped, bōobe bad ábe békwdéé ndím. ¹⁴ Nzé ebelé nē, né wēkūd nsimé áyale béehēnlé we asábe ámbíd. Dyōb désábē we áde bad bé bwám bēpuú'ε."

*Ngan e sánkalaa a ngande
(Mat 22.1-10)*

¹⁵ Ade mod nhóg awē bōobe Yesue bēntéd tébele áwógé nē, dóo álāngéé Yesue aá, "Nsimé ne bad ábe bēdyē ndyééd á ngande e nkamlēn ní Dyōb!" ¹⁶ Dóo Yesue álāngéé bō aá, "Mod nhóg anchāg sánkalaa a ngande, ábūd-te bad alébe. ¹⁷ Ade póndé e ngande épédé, anlóm awe mbaledé wéé beken ábe ánlēbē aá, 'Nyéhyag, mbonj sēn nīsyāal nímáá abé.' ¹⁸ Bonj bō moosyāal, bēmbóótédé mechāngé ábe nhógé-nhógé. Nhóg anhób aá, 'Nchané etúú, ntāngéné chō áke dé anyín. Ncháa we, méehēnlé ahye.' ¹⁹ Ampée anhób aá, 'Bōob nēn dēn, dóo nchané nlád ní nyag nítāan éche élíe' nzag. Chōo níkgakgé ahāgtēn nēn. Sōn, méehēnlé ape!' ²⁰ Ampée-ε anhób aá, 'Nkudé sōmbé ekóólé-ekóólé. Né-óó, méehēnlé ape!' ²¹ Ane mbaledé antīm ámbíd, áke álāá eche sāj mam mēsýāal. Dóo ekanj ékóbé eche sāj áte, bonj álómē ane mbaledé. Anhób aá, 'Kāg mehélé, ékag á ntém ní nzii, kāsōne á mēte mé nzii mé dyadté, éhūen betóótōkē bé bad, ne ábe béhúné eped, ne ábe békwdéé ndím, ne ábe béehélé áke.' ²² Eebeméé áte ane mbaledé anhúú ámbíd, alāá sáá-a-ndáb aá, 'A-sāj, mbelé ngāne wēnhōbpē, bonj ké nē, etál élyágé édé.' ²³ Dóo Sáá-a-ndáb áhóbeé aá, 'Kāg á nzii émbáá ne nzii é mehín, échéle kēnzéé wéé áhyag ábel bonj ndáb élon. ²⁴ A mbále, mod ké nhóg awē mēnsēbē alébe, éewógké chōm ké ehóg á nsal á ngande-tē hēn!' "

*Abé mbapeε
(Mat 10.37-38)*

²⁵ Mbwe nhóg ndun e mod éhidé'áá Yesue ámbíd. Hée ábóótédé bō alāa nēn aá, ²⁶ "Nzé mod ahóbé aá, mōhíde me, ésebān achádténé nyaá, sáá, mwaád, bán, baányan, kāsōne áde alongé dēn, ene ndín e mod eékwognedéé ábe awēm mbapeε. ²⁷ Kēnzéé awē eepéme áde awōg, bonj áhídné me, eékwognedéé ábē awēm mbapeε.

²⁸ "Nzé-módé ábē awē áwōnj mewēmten álōnj sánkalaa a ndáb, bonj eesébpē adyēé áse, áhāgtēn nkun nīme ene ndáb étédte mō, ábii ké mōshēl chō amad, káa mōshēnlé? ²⁹ Nzé amaa-ε ndáb asume, bonj ééhele chō amad, moosyāal awē anyíné abelé ábootédé mō awal, béhábe ³⁰ bán, 'Mod nhóg ansáá ndáb, bonj eéheleé chō amad.'

³¹ "Nzé kōnj póg ewémnténé waáb kōnj bel akum, abelé asébé yál ahāg á ekáá ké mesōngé mé sánze nīme áwóo dyam dyóm dé ekálé, bēhēl ábe waáb awē awóo sánze dyam móom mé ekálé mébe. ³² Nzé anyíné aá mōskwognedéé, abelé álóm belyágéd bé dyad á'so wéé waáb, waáb adépe mō benben, ábel nēn békóm nsanj. ³³ Melemlem nē dóo édíf né ké nézé awē eehúde chōm ásyāal ním. Ene ndín e mod eékwognedéé awēm mbapeε ábe.

*Nkwē nīme mbódé e'nyin
(Mat 5.13; Mak 9.50)*

³⁴ “Nyébii bán nkwé ndé chóm é bwám. Bon nze mbódé alañ, chán béhele-se bényínéd mós ámpé? ³⁵ Méesaá dyam dé abelen ámpé. Apim dsó bépimeé mós. Bad ábe béwóó metúu, bésòñtən bwám.”

15

Ngan e ndyoyi mí mbód nime mémboó (Mat 18.12-14)

¹ Mbwé nhóg belad bé táase ne bebel bé mbéb bémpé, bémpé wée Yesue. ² Dsó Befarisia ne bemeléebe bé mbéndé bényonngé áte bán, “Nédē anén mod awonje bebel bé mbéb, bóbsó bédyag-ke ndyééd hóm ahóg.” ³ Héé Yesue ákánlé bó ngan nén aá,

⁴ “Nzé-módé adé awé áwōñ mbwákel é ndyoyi mí mbód, bon nhóg mbóó, bon eétedé mímní móom mé ndyoyi mí mbód abog ne abog á etún-té, áke dé ahead nímé nhóg nime mbóó káñ né adíbté mós? ⁵ Adibed áde ádíbté-áa mós, áhāg mós á abol ne menyinge mésyāal. ⁶ Bon néé ápédé á dyad-té álad besón bé echoñ ne baányan áte, aláá bó aá, ‘Syāñé déwóg menyinge áyale ndíbté nímém ndyoyi mí mbód nime mémboó?’ ” ⁷ Yesue ambád ámpé aá, “melemlem-áa rílangéé nyé meé, menyinge métóm abé nē ádyōb ámín e mbelé-mpéb nhóg awé atédé abel dé mbéb bon atímné Dyōb tómaa ámín e móom mé bad abog ne abog ábe bésáá, ábe béehédnād ahāñlen.

Ngan e kábpe eché embóó

⁸ “Káa, mmwaád ahéé adé awé áwōñ kábpe dyóm, bon néé póg ébóó, eéchōdē’ ekag, bon áhedé ndáb áte, atōñ ahead káñ né adíbté chós? ⁹ Adibed áde ádíbté-áa chós, alade baab ne baányan áte, aláá bó aá, ‘Nyéwōgné me menyinge áyale ndíbté ene kábpe eché embóó me.’ ¹⁰ Melemlem-áa rílangéé nyé nén meé, menyinge métóm abé nē ádyōb ámín e mbelé-mpéb nhóg awé atédé abel dé mbéb bon atímné Dyōb.”

Ngan e mwán awé ambóó

¹¹ Yesue ambád ahób aá, “Mod nhóg ambé, anchyáá bán bé baachóm bébe. ¹² Dsó epun ehóg, mwán asad álangéé sáá nén aá, ‘A-sán, beé me ádém akab á mbwóg áde rítngéné akud.’ Héé sáá átédé chóm esyāal éche ánwōngé, bon ákábpe bó áte. ¹³ Nguse é e’pun étómé-áa, bon mwán asad áladé nímé nted rísyāal, ákág á alonj démpéé áde áchábnédé. Awed-taá ápédé bon ábootéd alonjé á mbaambaa achog, ábēbté ngáb esyāal eché ánwōngé. ¹⁴ Ade chóm esyāal émaá mós áyál né bōob, sánkalaa a nzaa anhún á alonj-té wé. Atóg dō-é ábóótédé mós asól áyál ngine-ngine. ¹⁵ Héé ákú kunze e mod póg atán á dyad-té wé, áchóm mwá nsón. Ane mod mós-é alóm mós aá, áke ádítdad mós esog é nguu. ¹⁶ Anwónj á mewēmten aá, mósólonté abum ké ne medyé mé nguu, bon modmod enkēmbaá mós chómchóm éche áhelese adyé. ¹⁷ Dsó ádyéé chóón, bon ákwanlád, áhōbē aá, ‘Nōné’ ngáne bembaledé bélóné echem sánj á ndáb-te, bon ké nē bédyag medyé méchabe áse, bon me-é ríwág n-nyag hén! ¹⁸ Mésyāá, rúke ntán echem sánj, nláá mós meé, A-sán, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōñ. ¹⁹ Mmēn meékwoñgedé áchāgned néé awonj mwán ámpé. Téd me ké nēngáne awōñ mbaledé nhóg.’

²⁰ “Hé dsó ápádté áse, bon áásū’ á dyad wée sáá. Bon áde ákwógé ape á ndáb nē, sáá annyín mós mwá etún. Ankóbtén sáá ngol. Sáá annyagéd, alúm mwán ámín, ahé mós tál. ²¹ Dsó mwán álangéé mós nén aá, ‘A-sán, mbelé mbéb á’sō é’ Dyōb ne á’sō é’bōñ. Meékwoñgedé áchāgned néé mwán awōñ ámpé.’ ²² Héé sáá mós-é áchénlé ábē bembaledé, álangéé bó nén aá, ‘Nyéhiinad me nsob nime rítómténé adāñ nē, á mehélé-te. Nyéwáad mós mós á yál. Nyéhē-é mós ebónj á ekáá, nyéhē-é mós metámbe á ékuu. ²³ Nyétéd nchóm-é-nyag awé dékálté nē, nyékwel mós, ábel nén, syāñé moosyāal dédyé débél-le apaté. ²⁴ Nyébii bán, awem mwán nén ammād awé, bon atímé ámbíd á alonjé. Ambóó, bon abídé áwed.’ Hé-áa bébóótédé ngande achog.

²⁵ “Mmēn mésyāal mémbenléd áde mwányan ambáá adíi á nzag-té. Ade áhúú, dsó áwógéé bad békóne, béságe-é bwēm á ndáb-te. ²⁶ Dsó áchénlé mbaledé nhóg, bon ásedté mós dyam áde ábenlaad. ²⁷ Dsó mbaledé ne álúmtéé mós áte nén aá, ‘Pón mwányonj ahúú ámbíd-óó. Sóo akwēnlé mós nchóm-é-nyag ne, áyale anyínen áde anyínné mós díd ámpé, ésebán dyamdyam ábélé mós.’

²⁸⁻²⁹ “Awóg áde áwógéé nē, anlñ, eékwentene asól á ndáb-te. Héé sáá ábídé á ebwóg, bon áhye achánj mós. Dsó mós-é átimtanné sáá nén aá, ‘Nōné’, meé nkéndyēén wē hén mwé ne mwé áde mibenléé wē ntú mé nsón, ésebán nwúene wē nló áte. Bon ké eched é mbód weebāgēē me wée, mbel apaté ne abēm bēd. ³⁰ Bon ngáne awonj mwán a nlem ápédé ámbíd, mós awé amaá echoñ ngáb esyāal abébed ne bekwalee, ewúúde mós nyag eché etómténé akal.’ ³¹ Héé sáá álangéé mós nén, ‘A-mwán, wē-éé edé ne me hén pónde esyāal. Kéchéé éche ríwóó-é édií échón. ³² Embē bwám syāñé áchog ngande, áwóg menyinge. Nén, mwányonj ammād awé, bon atímé ámbíd á alonjé. Ambóó, bon abídé áwed.’ ”

16

Ngan e mbaleda awē abéde mwane

¹ Yesue anláá ábē bembape ampē aá, “Nhon ní mod nhóg mémbe. Bad bényhe mós aláa bán awē mbaleda ambáá abébe mós ngáb. ² Héé nímé nhon ní mod rílóme mbaleda awed achag, bonj ásdéde mós aá, ‘Ebál é póle éhéé ríwógéé áyál echónj nénj? Lúmed me áte ngáne mesongé mé bwēm níme mēmbanéé áse echónj médíí, áyále échē etál é nsón émaáné we áte.’ ³ Dóo mbaleda ádólé áte chóónj bonj áhóbē aá, ‘Chán-nō mébenlé bōob áde echem sánj áhedeé me ahúd á nsón? Ngáne eésáá me échē ríkwenléé nzag. Nzé ntímé-é á nchómbé, né nē dépiinéd me akwágkē á ngáne. ⁴ Ahá, nkudé debyéé áde méhágkē, ábel bonj ké á nsón dóo bényhúdtē me, bad bélyóg békōb me nken áwab mendáb.’

⁵ “Héé áchénlé mod téé awē anwálé sáá alúm, áchagé bó nhógé-nhógé. Ade mod e’só ápédé, ansedéd mós aáken, ‘Mesongé métánj echem sánj ékáléé we?’ ⁶ Ane mod aá, ‘Mbwókel é e’kwém é’ mól waam.’ Ane mbaleda anláá mós aá, ‘Nóné’, echonj kálag e melúm chónén. Dycé áse, étel á mehélé-te weé, mbwókel é e’kwém é’niin.’ ⁷ Ansedéd mod awē alónténé bébe aá, ‘Alúm áde we mesongé métánj?’ Ane anhób aá, ‘Mbwókel é nkute ní ngun éláán.’ Ane mbaleda anláá mós aá, ‘Kób echonj kálag, étel weé, mbwókel é nkute ébe.’ ⁸ Ade nímé nhon ní mod ríwógé nē, ménkémed échē ekúkú é mbaleda aá, ‘Abēnléde debyéé á bwám.’ ” Yesue ambád áte nén aá, “Nē dóo bad ábe béhíde mekan mé nkónsé bédíí. Bédé mehél áhagen échāb nyaa é bad debyéé, tómaa bad ábe béhíde e’nyinén bé ekíde é’ Dyób.” ⁹ Yesue ambád aá, “Nláa-é nyé meé, nyébenled nhon mé nkónsé, ákób e’chonj, áyále á pónde eche mémaa’ áte, békob nyé nken weé bad bédýeé’ é á ngíndé nē á ngíndé. ¹⁰ Ké nzé-módé awē awánlé mpín mé akan bwám, né áwālē ámbáá bwám. Kénzéé-é awē eéhele mpín mé akan awále, né éehenlé ké ámbáá awále. ¹¹ Nzé éde-é bán, weewánléé ngáb e nkónsé ngáne étánggéné awále, nzé-módé ábē we nhon ní mbále. ¹² Néé weewánléé nhon níme méesé nímōnj bwám, nzé-módé ábág we nhon nímoj mwénj?”

¹³ “Modmod eéhēlē-se abé mbaleda a bewónj bébe. Alúméd nhóg edəngge tómaa aníníí, ké’ é áfímēn nhóg, abánjge aníníí áyál. Weéhēlē-se ebé mbaleda a bad bébe abé ahóg. Weéhēlē-se ebé mbaleda a Dyób se ebé-é mbaleda a moné.”

Nguse é ngan éche Yesue

(Mat 11.12-13, 5.31-32; Mak 10.11-12)

¹⁴ Befarisia bénywóg nímén mésyāā, bonj ngáne bémbēē bedənj bé ngáb, bénsweđé mós swédtn. ¹⁵ Yesue anláá bó aá, “Nyédíí bad ábe bélúmte bán bésáá á’só é’ bad, bonj Dyób ábíí nyé nlém áte. Kéchéé éche baányonj békēmtéé, édíí abúú ngén á’só é’ Dyób.” ¹⁶ Yesue ambád bó aláa aá, “Mam níme mēntenléde á kálag é mbéndé é Dyób, bekal bé dāsəđənj bómpē bényhōb mós káñne á pónde eche Jōne. Taase nē, nkalənj ní bwám mé nkamlen ní Dyób ríkanlad, mod téé-é abune nímē nkamlen abé áte.

¹⁷ “Ké nēngáne nkonj rísé ne ní mín béhele bémaa, atəte ké ahóg á mbéndé e Dyób déekwaá.

¹⁸ “Kénzéé awē anané mwaád, bonj awónj mmwaád ampéé, né akábé asón. Ké nzé-módé-é awē awóó mmwaád awē benáné á ndáb e’wóngé, né akábé asón.

Ngan e nhon ní mod ne Lazarose

¹⁹ “Nhon ní mod nhóg mémbe, kəse é mebad chōó áwáá’áá á yāl. Mwēnze ne mwēnze mós ádyágáá mbwe téé. ²⁰ Ntógétōke ní mod nhóg mós-é rínánjé’áá awē mmwé me e’ké bán Lazarose. E’kwése bénylōn mós á yāl. ²¹ Mewēmtēn mémbe mós aá, bébe mós píuted é medyé éche éhúne’áá á tébele a nhon ní mod. Mbwé chōó épágé’áá áhed, bonj ényāngē mós e’kwese áte.

²² “Ade ntógétōke ní mod mé ríwédé, ángel éntéd mós, ékéēn mós á akéb áde Abrahame. Mmē nhon ní mod mōmpē ménwē, bélíme-é mós. ²³ A mbwóg e kwééd wē, nhon ní mod nábédé á metuné-te. Héé ányéné nló ámín bonj anyín Abrahame se wíníí, ne Lazarose áwe akéb. ²⁴ Dóo álébpeé nén aá, ‘A-Tē Abraham, són, wóg me ngól, élóm Lazarose átdé díú dé e’míí á mendíb-te, áhye áhóded me echém, áyále meewógéé bu á dū-á-muú hén.’ ²⁵ Abrahame anláá mós aá, ‘A-mwān, ewēmtan á pónde eche wémbēé á nkónsé ngáne wēnkudté bwēm é’ bwám, bonj Lazarose mós-é ákūd bwēm bé mbébe-é? Bōob-pōó awóge nímé menyíngge hén, wēmpē edé á metuné-te. ²⁶ Néé éhúde nē áte, wéé sédíí ne wéé édíí, sánjkalaa a mbánj akábé syáné áte, ábel nén mod eéhele asyāā wén se ápe wē. Modmod eéhēlē-áá ásyāā wē, se ápe áwēd.’ ²⁷ Nhon ní mod ménhōb aá, ‘Ncháa-ōó, a-Tē meé, élóm Lazarose á ndáb échē echem sánj. ²⁸ Nlyágé bānned bétáan. Aké áléb bó ábel nén, bómpē béepág á hōm dé metuné hén.’ ²⁹ Abrahame anhób aá, ‘Béwóó metelag níme Mosé ne níme bekal bé dāsəđənj. Béwógen chōm-éé bétélé áse.’ ³⁰ Nhon ní mod ménhōb aá, ‘Aáy, a-Tē Abraham. Nzé mod akíí bó atán awē abídé á mbwóg é kwééd, né bétédé ábel dé mbéb béfímēn Dyób.’ ³¹ Héé

Abrahame áhòbè áá, ‘Nzé béekwèntene Mosèe ne bekal bé’ dǎǎdǎn awógen, né béewógénné ké mod awè apuúde á mbwóg e kwééd boŋ aláá bǎ.’ ”

17

Abèled mod mbéb

(Mat 18.6-7, 21-22; Mak 9.42)

¹ Yesue anláá ábè bembapèe áá, “Nyébii bán mekagsen ríme mébǎlte bad mbéb métǎngéné nyé apii. Boŋ éde ngǎl ne kénzéé awè ápèén mó! ² Embè mboŋ né bǎntǎǎ ene ndín e mod sǎŋkalaa a aláá á nkǎŋ, bébwém mó á edíib-te, tǎmaa mó ábèled ábén bǎndem mbéb. ³ Nyétédén yǎl pǎndé.

“Nzé mwányonj abelè wè dyam dé mbéb, échu mó aláá wéé nǎ déeboo’è. Nzé achemé-è áde awusé boŋ ahǎŋléné, élagsén mó. ⁴ Nzé apǎnné wè ngen saámbé áyǎle epun é bǎn, boŋ apedé-è áwǎŋ ngen saámbé áchóm alagsen áá, ‘Nhǎŋléné’, etǎngéné mó alagsen.”

Adúbe déechinéé

⁵ Bembapèe bé nlǎmag bǎnlǎá Sǎŋgwéé bán, “Wéd sé adúbe áte.” ⁶ Sǎŋgwéé anhób áá, “Nzé nyénwǎŋ adúbe áde áde mwǎmpin nǎngǎne mbál-e-bǎ, né nyéékamlén ádén alín dé e’ sǎá bán, ‘A-wel, wubé ásè, éke ésumen á edíib é nkwe-te’, é’wógén-ne nyé.

Abel dé nsón

⁷ “Détéd bán, nyé mod nhóg nyéwóó mbǎlede awè akii nzag alii, kǎa akii ánon rǎyǎŋ ní mbód. Nzé ahúú á nsón, chán wélǎǎ’ é mǎ? Wélǎǎ mó wéé, ‘Hyé édyèe ásè hén, édyé ndyééd.’ ⁸ kǎa wéé, ‘Belé me ndyééd étǎmte me, étýéem-me á nkag, kǎŋŋ nímad adýé, boŋ ámbíd é pǎndé, wè-è édyág?’ ⁹ Nyélǎa me ké wésǎgnǎn ane mbǎlede áyǎle ábélè ríme nsón? ¹⁰ Né-óó nyémpè, nzé nyémaá chóm ésyǎal éche bétúinéde nyé abel, nyéhób bán, ‘Sédii bembǎlede ngén, nímed nsón-naa sébélé sé ngáne.’ ”

Yesue asǎŋté bad bé melǎŋ dyóm

¹¹ Ade Yesue ákagké á Jerusalem, atómé’áá á nchii ní nzii mé alonj á Samaria ne alonj á Galilia. ¹² Asól áde ásólé mwǎ dyad nhóg, antán bad dyóm ábe melǎŋ mékóbé. Bényéem nchabnedé, ¹³ bélébpè mó ne esaád bán, “A-Yesu, a-Sǎŋ, sǎn, wóg sé ngǎl!” ¹⁴ Ade ányiné bǎ, anláá bǎ áá, “Nyékag wéé beprise, nyélúmed bǎ yǎl.” Ade békagké nǎ, yǎl é nsǎŋ bǎ.* ¹⁵ Bǎ mod nhóg, annyín nǎn áá módyéé bwám. Héé átimé ámbíd, ákené Dyób ne ehób éche échǎgké. ¹⁶ Ankwe Yesue á mekuu, ásgǎnǎn mó. Anén mod abédéé mod a Samaria. ¹⁷ Yesue ansédéd mó aáken, “Eesaá mbǎle bán nsǎŋté nyé bad dyóm-è? Héé ábinii abog bédíí? ¹⁸ Nédé mod ké nhóg ampée eétimeé ámbíd áhye dé abe Dyób mekenag, éetóméé anén mod a nken-è?”† ¹⁹ Héé álǎŋgéé mó áá, “Tyéém ámín, ékag. Adǎŋ adúbe ádíde wè bwám.”

Epe é nkamlen ní Dyób

(Mat 24.23-28, 37-41)

²⁰ Befarisia bǎnsédéd Yesue bánken, “Pǎndé ehéé nkamlen ní Dyób mépèé?” Yesue anláá bǎ áá, “Nkamlen ní Dyób méesaá dýam áde mod ányínneé díí, ²¹ kǎa dýam áde mod áhǎbpè áá, ‘Nǎné’, mǎmǎn,’ kǎa ‘mǎmíníí.’ Ááy, nkamlen ní Dyób nímaá abé áttinté echén.” ²² Héé álǎŋgéé bembapèe nǎn áá, “E’pun é’ bín é’ hǎ é’ hǎ é’ sǎ abe nyédǎŋgé bán né nyényín ké mbwe nhóg ríme Mwǎn-a-Moonyonj álmǎédte nyé yǎl, boŋ nyéenyinné. ²³ Bélǎǎ nyé á pǎndé eched bán, ‘Mǎnén,’ kǎa ‘Mǎníníí,’ boŋ nyéehǎŋtǎn bǎ. ²⁴ Áyǎle, ngáne emwedmwed étóméé, boŋ épénte ngob e Dyób ped pǎg ne eníníí, nǎ dǎǎ epun éche Mwǎn-a-Moonyonj ápèé ébèé. ²⁵ Boŋ édébé né, atǎŋgéné metúne híin akud. Kǎŋne enén nyonǎel e bad eébanj mó áyál. ²⁶ Ngáne émbèé á pǎndé eche Noa, nǎ dǎǎ ébèé á pǎndé eché Mwǎn-a-Moonyonj. ²⁷ Bad bédýágé’áá medýé, bémwǎg mǎm, baachóm béwóó’áá bebaád, bebaád-te békǎg á mewǎngé kǎŋŋ ne mbwe ríme Noa ásolé á bǎle é’mbáá-te boŋ mbúú echó, mesén melóne, méhǎod ábè bad bésýǎal. ²⁸ Melemlem nǎ dǎǎ émbèé á pǎndé eche Lǎte. Bad bédýágé’áá medýé, bémwǎg mǎm, békǎbè dýon, bǎwǎnǎ bwém, bélǎǎ-è mendáb. ²⁹ Boŋ mbwe ríme Lǎte ásyǎŋgé á dyad á Sodom, níme mbwe dǎn muú ne meláá ríme méhyǎntǎn, mémbíd ádyób néé mbúú, níwúú ábè bad bésýǎal. ³⁰ Melemlem nǎ dǎǎ ébèé níme mbwe ríme Mwǎn-a-Moonyonj ányínnédte.

³¹ “Eché epun, mod awè adé á nnonj ní ndáb mǎn áde nhǎn nííí mǎ á ndǎb-te, eétoŋné asud ásè áhye dé atéd mó. Melemlem-’áá mod awè adé á nzag-té, eétoŋné atim ámbíd á ndáb. ³² Nyéwémten dýam áde dǎmbenléd ne Lǎte mwaád. ³³ Kénzéé awè awóó mewémten ásonj áde alonggé, ábǎd dǎ. Kénzéé-è awè abódé áde alonggé, né asóó dǎ. ³⁴ Á mbǎle, bad

* **17:14** Asáad á yǎl: Nzé melǎŋ ménkǎb mod bétédé’áá mó néé mod awè eesaa. Bǎbéné’áá mó bán, eesíté wéé bad bédíí. Prise chǎǎ énwǎŋ kunze ásimen mod melǎŋ boŋ ébided mbakú nǎn bán asáá, boŋ ábootéd ape wéé bad bédíí. † **17:18** Bad bé Israel bǎntéd bad bé Samaria néé benzinéé. Bǎbǎo béekagé’áá ké mwǎmpin áyǎle nyaa e mekan mé mbwóg ne mekan mé alonj. Ké nyaa e abele á Dyób ne hǎm dé mekáne bémbe bǎ nhǎŋlén.

bébe bénaa anoh ahóg nkuu, bétéd nhóg, bétédē aníní. ³⁵ Bebaad bébe békógé medyé, bétéd nhóg, bétédē aníní.” ³⁷ Dóo bembapee béscdtéé mó bán “A-Sán, héé nê débēnlédte?” Yesue antímtén bó aá, “Wéé ndim mbāgkē, áhed dóo behogoné béladné.”

18

Ngan e ngwée e mod bó nkúd é mmwaad

¹ Yesue ankalé ábē bembapee ngan álumed bó áte nén aá, bétāngéné békānnē pónde téé ésebán béhúnte nlém á abum. ² Anhób aá, “Mod abédé dyad ahóg, awé akáadte’ bad. Ane mod eebáa’áá Dyöb, eébage’áá-’e modmod edúbé. ³ Nkúd é mmwaad-te abédé melelem mé dyad, eémaa’áá’ wéé ane mod. Pónde téé álāngē mó aá, ‘Sé mod séwōngné mehób. Káad sé ésuud me nzom.’ ⁴ A mbooted ane mod enkénháá mó dúu. Boj ámbíd é pónde anláá yál aá, ‘Ké nēngāne méebagéé Dyöb edúbé, méebāā-’áá modmod, ⁵ ngāne édíí bán anén nkúd a mmwaad ahédé me nló, mēkāā rúme nkáá ábel rúsud mó nzom. Esebē nē, né kóōj ne á asóg éemwaa’áá ríkūn ne epe éche ápagké nén pónde ésyāāl.’” ⁶ Héé Sāngwéé áhóbéé aá, “Nyéwógé chōm-éé ekúkú é mod awé akáadte’ bad awé eebíi Dyöb éhóbé-ye? ⁷ Nédē Dyöb déekunnē ábē bad ábe ápwédé-ye? Béchyēne’ mó nwōngēn nkuu ne mūte, nédē ákōlēn bó metúu pónde té-ye? ⁸ Nláa nyé meé ákun bó mehélé mehélé. Boj nyédúbpé bán Mwān-a-Moonyōj átān adúbe á nkōñsē-te á pónde eché ápéé-ye?”

Ngan e bad bébe ábe bēnkē ákane

⁹ Yesue ankāl ngan empée tāngene bad ábe bényíné’áá yál nēe bad ábe básáá, bényíné-’e bad bēmpēe nkōjtéd. ¹⁰ Anláá bó aá, “Bad bébe bēnkē á Ndáb-e-Dyöb ákane. Nhóg abédé Farisia, aníní-’e ábē nlad-é-táase.

¹¹ “Ane Farisia antyéém á ámín, ákānne’, áhōbē á nlém-té* aá ‘A-Dyöb, nsāgnéné we. Ayāle nén, meesáá nēngāne bad bēmpēe, ábe bédume bwēm é’ bad, ábe bēbēbé nlém ábum, ábe békābe mesón á ndáb e e’wōngé. Nsāgnéné we ayāle meesáá nēngāne anén nlad-é-táase hén. ¹² Nde nén, ndide’ yál nzaa á mekāne-té ngen ébe sōndé téé. Chōm téé éche ríkudé-’e nkabe chó áte monje dyōm, mbagé we akab nhóg.’

¹³ “Nlad-é-táase pen antyéém nchabnede, eéhele ké mīd anyen ádyöb. Ambán ekáá á nlém, ákānne aá, ‘A Dyöb, wóg me ngāl. Ndii mbelē-mbēh.’” ¹⁴ Héé Yesue ábádé aá, “Nláa nyé nén meé, anén mod awé ndímténé nyé aláa, ansú áwe ndáb nēe mod awé asáá á’sō é’ Dyöb. Ayāle mod ké ahéé awé achágté yál, bésudé mó. Boj ane awé asúdté eche yál, bēchāgēd mó.”

Yesue ne bānbān

(Mat 19.13-15; Mak 10.13-16)

¹⁵ Bōōb-pōō bad bépééné’áá bēndem wéé Yesue nén bán ábán bó ekáá á yál ánamed bó. Ade bembapee bényíné nē, bēnkānē ábē bad áte. ¹⁶ Boj Yesue anchélé ábē bán, áhōbē aá “Nyétede bānbān béhyag áwēm. Nyéekás bó áyāle nén, nyaa e bad nēe bó chóo éwóo nkamlēn rí Dyöb. ¹⁷ Ne mbāle, nlānge nyé nén meé, kénzéé awé eékobe nkamlēn rí Dyöb nēngāne mwēndem, éesōnlé áwēd-te.”

Mod a nkamlēn

(Mat 19.16-30; Mak 10.17-31)

¹⁸ Nkamlēnē nhóg ansedéd Yesue aá, “A-meléed a bwām, cheé mébenlé ábel nén ríkud alongé áde déemaá?” ¹⁹ Dóo Yesue áscdtéé mó aaken, “Cheé ékás boj échagé me meléede a bwām? Mod ké nhóg eesáa mod a bwām étóméé Dyöb dēmpēn. ²⁰ Ebíi mbéndé éche éhóbé bán, weekábé asón á ndáb e e’wōngé, weewúwé mod, weechíbé’, weebídé mbōj e metóm, bēé sōo ne nyon edúbé.” ²¹ Ane mod a nkamlēn antímtén aá, “A meléed, nhídé échēn mbéndé ésyāāl bootya se á mwēndem.” ²² Yesue awógé-’áá nē, boj álāngē mó aá, “Dyam ahóg éhedne we. Sóm bwēm é’syāāl ábe éwóo, étéd mímé mané, ékabe betóótókē bé bad. Nzé ebelé nē, wékūd nhōn ádyöb. Ene pónde éhye éhíde me.” ²³ Awóg áde ane mod a nkamlēn áwógé nē, anwóg ndutul bwāmbwam, áyāle ambé nhon bwāmbwam. ²⁴ Yesue anyíné-’áá ngāne ástúdné boj áhōbē aá, “Elēl áte bwāmbwam behon bé bad ásl á nkamlēn rí Dyöb. ²⁵ Edé mwān e akan sājkalaa a nyam nēe kamēl ápon á epon é ndōnde, tōmaa nhon rí mod ásl á nkamlēn rí Dyöb. ²⁶ Bad ábe bēnwōg chōm eché Yesue ánhōbpé, bēnhōb bán nzé nēe édíí, né nzéé-’ō ahele ákud e’soosōj?” ²⁷ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Dyam áde baányōj bényíné bán álélé áte, déelenledéé Dyöb áte.” ²⁸ Héé Petro áhóbéé aá, “Nōné’, sētédte ábed bwēm é’syāāl áhíd we.” ²⁹ Dóo Yesue álāngéé bó aá, “A mbāle, nlānge nyé meé, kénzéé awé atédte eche ndáb

‡ 17:35 Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 36: Bad bébe bébe á nzag-té. Bétéd nhóg, bétédē aníní.

* 18:11 Antyéém ámín, ákānne, áhōbē á nlém-té: donje á kálag áwóo atyéém á nkag, ákānnád yál.

káa mwaád, káa baányan, káa sáa ne nyan káa bán, áyale nkamlen ní Dyöb, ³⁰ áküd nsyán ámbíd mbád ne mbád enén póndé. Akud-te alonjë áde déemaá' á póndé échë ehüé'."

*Yesue akánlé eche
kwééd ne mpuu
ngan ampë*

(Mat 20.17-19; Mak 10.32-34)

³¹ Héé Yesue áfímné ábë bembapëe dyóm ne bébe kun bon, álāngë bó aá, "Pón nyébíi bán dekağ á Jerusalem. Mam mésyāal-le níme bekal bé'dáádəŋ bétélé áse tənġene Mwān-a-Moonyon məbenléd áned. ³² Eténlédé nén bán bébë mó á mekáá mé bad ábe béese bad bé Israel. Bó-ε béwelé mó, bésyāá mó, bésobé-ε mó meléed á yāl. Béəmtéd mó, béwúú-ε mó. ³³ Bon ámbíd e e'pun é'láán əpuú."

³⁴ Bon bembapëe bó-ε bénkənsóŋténne dyamdyam áyale nímén mam mésyāal. Enén ngan entóm bó debyéé áte. Bénkənchemmé chóm eche Yesue áhóbé'áá.

Yesue achöŋte mod a ndim

(Mat 20.20-34; Mak 10.46-52)

³⁵ Bəəb-pəə áde Yesue ákwógé apε á dyad á Jeriko, mod a ndim nhóg andyεé á nkəğ ní nzii, áchəmë bwēm. ³⁶ Awógé-áá ndun e mod etóme, bon ásedtë bad dyam áde áde. ³⁷ Dóó bélāngë mó bán, "Yesue, mod a Nazaret mó atóme nē." ³⁸ Héé ábóné aá, "A-Yesu, Mwān a mbyaa níme Dabidë, wóg me ngəl!" ³⁹ Bad ábe bémbë á'só bénkənë mó áte, bélāá mó bán ádíb nsəl. Bon mó-ε ambé ábönë aá, "A-Mwān a Dabid, wóg me ngəl!" ⁴⁰ Dóó Yesue átyéémé, bon áhəbë aá béhyεne ane mod. Ane mod apedé-áá mó benben, Yesue ásedtë mó aá, ⁴¹ "Cheé ehédeé wéé, nibe le wε?" Mó-ε anhób aá, "A-Sán, bël nínýinen ampë." ⁴² Dóó Yesue-ε álāngë mó aá, "Nýínén-nō! Adúbe ádōŋ ádíde wε bwām." ⁴³ Ábwəğ-ábwəğ ambootéd anyínen, áhídë-ε mó, ábagé Dyöb mekenag. Ade ene ndun e mod ényiné nē, bəmpë bəmbootéd Dyöb akémed.

19

*Yesue atáné nlad a
tádsε bán Sakio*

¹ Yesue ampōŋ á dyad á Jeriko, bon atómé'áá tómén. ² Mod nhóg-ke abédé áwed bán Sakio, abédé-ε nlad-é-tádsε ambáá, abé-ε nhon mí mod. ³ Ahédé'áá áá mónyín ane mod awe béchəgεé Yesue, bon nzii enkəmbagnédte mó, ngáne amute démbəε áhed, mó-ε ambé esón. ⁴ Héé ányágté á'só bon áchəgkε bwel é' sikamə ábel bon ányín Yesue. Yesue ahúé'áá ene ped. ⁵ Apedé-áá áhed, bon áá mósad díd ámin, ányínë Sakioε. Dóó álāngεé mó aá, "A-Sakios, súd áse á mehélé-te. Ntāŋgénë nken abé áwōŋ ndáb chii." ⁶ Hε dóó Sakioε á súde áse ésebán abéhte póndé, bon ákobé Yesue nken ne menyínġe mésyāal. ⁷ Bad bésyāal ábe bényín nē, bényónġé'áá áte bán, "Akii nken abe á ndáb wéε mod awe adé mbelé-mbëb."

⁸ Sakioε antyéem ámin, álāngë Sāngwéé aá, "Nóné, a-Sán, mətéd nhon nímém, níkab mó áte e'ped é'be, mbé eped ehəğ wéε betóótokε bé bad. Nzé éde-ε bán nkóbnë mod kéchéé á edokε-te, mətímtéd mó chó ámbíd ngen éniin." ⁹ Bon Yesue mó-ε anláá mó nén aá "A epun é bín é' chii, e'sooson é' bəgnédé ne enén ndáb. Anén mod mómpë adí mwān a Abraham. ¹⁰ Mwān-a-Moonyon apedé ábel bon áhed bad ábe bébós, áhood-te bó."

Ngan eche bénylāgnédte bembalede ngáb

(Mat 25.14-30)

¹¹ Bad béwóglánáá chóm-εε Yesue áhóbé'áá. Yesue ammad apε benben ne dyad á Jerusalem. Né-əó béwəmtān bán nkamlen ní Dyöb mēpë ábwəğ-ábwəğ. ¹² Hé-áá áhóbéé aá, "Kunze e mod pəğ eladé'áá yəl áke eke á alon áde áchábndé ábel nén béwóged mó kəŋ, bon ásuε." ¹³ Ade ákagkε, anchélé ábë bembalede dyóm, ábagé nhóg téé ekálé é kábe dyóm aá, 'Nyétéd nén, nyékábe nyonġé káŋ ne á póndé échë məhūú'ε.' ¹⁴ Bon áde alon á bad dénkəndəŋgé mó. Bənlōm mészēnzε áhíd mó álaa ngómənaa bán, 'Séekobéé bán anén mod ábë échë kəŋ.'

¹⁵ "Ké nē bəmbəl mó kəŋ, áfím-mε ámbíd áwə dyad. Ade áhúú, ábwəğ-ábwəğ anlóm ábë bembalede ábe ámbagkε ngáb achəğ ábel bon ábíi nsyán níme békúdé á nyonġé-te. ¹⁶ Á'só ampë áhób aá, 'A-Sán, échon ekálé dyóm échyáá nsyán níme ríd ngen dyóm.' ¹⁷ Ane mod anláá mó aá, 'Né ábóó, edíi mbəlede a bwām! Ngáne ehélé mekan mėsad alyəged ngáne ehədnadté, mbage wε ngáne ákamlen myad dyóm.' ¹⁸ Mbəlede awə alónténé bébe mómpë ampë áhób aá, 'A-Sán, échon ekálé dyóm échyáá nsyán níme ríd ngen é'taan.' ¹⁹ Ane mod anláá ane ampë aá, 'Wəkamlén myad métāan.'

²⁰ "Dóó mbəlede ampée apédé bon áhóbé aá, 'A-Sán, ábon e'kálé dyóm wε bən. Menkan bó á wāŋgessε-té, níkoó. ²¹ Mbáá'áá me ngé, ngáne mbíi bwām meé, échon chóm éhünεé á ndəəb.

Weébēlēē bonj edyág, ehúde-’e wée wéewēnēé.’ ²² Hée ane mod átímtanné ane mbaledē aá, ‘Mmōj nsal mēn mōō mēwūū wē. Ebébtéd é mbaledē nēē wē. Nēē emōj emáá abii wēé, échēm chōm ééhūnēē á ndōob, ebíí-’e wēé, meébēlēē bonj rídyág. Nēē ebíí wēé nhúde-’e wēé meéwēnēē, ²³ cheé-’ē enkāj bonj weehéde echem ngáb á ndáb echē bad békōngēé ngáb, ábel bonj nzé ríhúú ríkōb chō nē nsyāj ámín?’

²⁴ ‘Hēē álāngēé bad ábe bényēēm á nkag áhed aá, ‘Nyékōben mō ábē e’kálé dyōm, nyébag bō wēē mod awē awóó mbwōkel e ekálé.’ ²⁵ Abē bad bō-’e bēnlāā mō bán, ‘A-Sāj, ane mod amaá mbwōkel e ekálé awōj!’ ²⁶ Hēē ane mod átímtanné bō aá ‘Nlāa nyé mēé, kēnzéé awē awóó, Dyōb dēbād mō abe. Bonj ane awē mō-’e eewóó, Dyōb dékōbēn mō káōjhe mwāmpīn awē awóó. ²⁷ Bonj bad ábe békōō mē, ábe bēehēde’áá bán mībē echab kāj, nyéhýēne bō hén. Bēwúu bō áwem e’só hén.’ ”

Yesue asólé á Jerusalem nēē kāj

(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Jōn 12.12-19)

²⁸ Yesue amaá-’áá enén póle akal, abwōgé ásē ámpē, áke á Jerusalem. ²⁹ Ade ákwógé ape á myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm bembapēē bébe aá, ³⁰ ‘Nyéke á dyad áde ádé á mūde mīmíní. Nzé nyēpedé á nló rí dyad nyēnyīn ngáne bētāngē mwān á esel awē mod ééñīdēē mbéd. Nyéhune mō, nyéhýēne hén. ³¹ Nzé mod asēdté nyé aáken, cheé ékásá bonj nyéhunné chō, nyelāa mō nēn bán, ‘Sāngwēé* atōgnéné chō.’ ”

³² Bad ábe ánlōmmē békíí-’áá, bētān-’e chō melemlen ngáne ánlāā’é bō. ³³ Ade béhunnēé esel, bewōj bēnsedéd bō bánken, ‘Cheé ékásá bonj nyéhunné échē esel?’ ³⁴ Bō-’e bēnhāb bán, ‘Sāngwēé atōgnéné chō.’ ³⁵ Hēē bēpēéné chō wēē Yesue. Bēntāl échab mbóté áwedé-mīn, bonj bēchāgtē Yesue áwedé-mīn. ³⁶ Ade ábóótédé áke, bad bētānlé’áá mō échab mbóté á nzii-té.

³⁷ Ade ábóótédé Ekone é Menzab asýoge ásol á Jerusalem, ndun e bembapēē embootéd abwēen ámín ne menyīnge, bēkené Dyōb ne esaád áyale ndale é mekan esýāál eche bényīné, ³⁸ Béhōbē bán,

‘Nnam ne kāj echē epag á ñin áde Sāngwēé!

Nsanj mībē ádyōb,

Ehúmé ébē-’e ne Dyōb áde ádé se ámín!’

³⁹ Nguse é Befarisia eche énsōblēn amute á bad áte bēnlāā Yesue bán, ‘A-melēed, láá ábōj bembapēē bēlám!’ ⁴⁰ Mō-’e antímtén bō aá, ‘Ne mbále, nzé ábén bad bédībē nsal, né meláá mómō mébootéd abón.’

Yesue alebe dyad á Jerusalem

⁴¹ Ade Yesue ápedé á nkag rí dyad á Jerusalem, annyīn dyad á’só. Dōō mēsōd mébóótédé mō abid á mīd, áchyéé’ Jerusalem ⁴² aá, ‘Embōj bán nyébīi mekan nīme mépēene nsanj. Bonj bōob, nyéēhēēé mō anyīn. ⁴³ E’pun é’ bīn é’húe nyé á’só á pōndé echē bad ábe békōō nyé bēlānédíté nyé nkumbág nēē e’ké, bēbentēn-’e nyé pēd esýāál, ⁴⁴ bonj bēmad nyé, nyāābe áben bán moosýāál. Aláá ké ahōg déelyāgkē ásē áyale nyēnkēnchemmé pōndé echē Dyōb ápedé ásonj ádén alōngé.’

Yesue apedé á Ndáb-e-Dyōb

(Mat 21.12-17; Mak 11.15-19; Jōn 2.13-22)

⁴⁵ Yesue ansól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd bad ábe bēsómé’áá bwēm áwēd-te ananted, ⁴⁶ álāngē bō aá, ‘Eténlédé á kálag e Dyōb nēn bán Dyōb áhōbē áá ‘Echem ndáb ébē ndáb e mekáne.’ Bonj nyētímté chō mbwōg mé bechīb.’

⁴⁷ Bootya nē, Yesue ayāgté’áá bad á Ndáb-e-Dyōb. Bepriē bēmbáá ne bemelēede bé mbéndé bōōbe belyāged bé dyad, bō-’e bēhédé nzii eche bēwúé’é mō. ⁴⁸ Nzii-’e eebédéé bō ábel dyam ádíi dyam, áyale moosýāál andāj e’yale ábe Yesue awōg ne kán esýāál.

20

Nsēdtéd tājgene kunze eche Yesue

(Mat 21.23-27; Mak 11.27-33)

¹ Mbwe nhōg Yesue ambé á Ndáb-e-Dyōb ayāgté bad, ákanlé-’e bō nkalanj rí bwām. Hēē bepriē bēmbáá, bemelēede bé mbéndé ne bad bēmbáá bé dyad, bēpédé áwe, ² bonj bēsēdté mō bánken, ‘Láá sé, kunze ehéé éwóó ábel nīmēn mekan? Nzé-módé abagé-’e wē enén kunze?’ ³ Dōō Yesue átímtanné bō aá, ‘Mémpē méēsēdéd nyé dyam ahōg; nyelāa me ⁴ wēē kunze echē Jōne ádúsánnáá bad émbídté, wēē Dyōb, káa wēē moonyōj?’ ⁵ Bēn ne bēn bēmbootéd atājtēn bán, ‘Nzé dehóbé bán, ‘Jōne echē kunze enhúú ne Dyōb,’ né ásedéd syānē aáken, ‘Cheé-’ē enkāj bonj nyēnkéndúbé mō?’ ⁶ Bonj nzé dehóbé bán, ‘Eché kunze ehúú ne baányōj,’ né ábén bad bēsýāál bēlūm syānē meláá, áyale bēndúbé bán, Jōne abédéē nkal

* 19:31 Sāngwēé káa nwōj.

é'daádanh." 7 Hé d'óó bétímténé m'ó bán, "Séebíí' é wée ene kunze émbídtē." 8 D'óó Yesue álanjéé b'ó aá, "Né ké mē-'é ámpē mēeláá' é nyé kunze eché r'wóó ábel mímén mekan."

Ngan e bebel bé nzag ntéd
(Mat 21.33-46; Mak 12.1-12)

9 Héé Yesue ákanléé bad ngan nén aá, "Mod nhóg ambé, ankwēl nzag e e'pum é mēl ábe bébenléé mím. Ambé ene nzag wée bad ábe b'ób'óó békáb mbote áte, áké eke á alonj démpēe, ábēm-me áwed. 10 Póndé epedé-'aá eche bépádéé e'pum, bonj álómē mbáledé wée bebel-bé-nsón, ákobe áte ch'óón, bonj áhábē aá, 'Chán-n'ó mébenlé b'óó? M'élóm awem mwán awé r'íd'áá bwámbwam. Kap'óg bébe m'ó edúbé.' 14 Bonj áde bebel-bé-nsón bényíné m'ó, bēnnónén á mesó, bēh'ób bán, 'Ndyé-a-mbw'óg mwēn nén. Déwúu m'ó, ábel eche mbw'óg ésuuned syáné?' 15 D'óó bēb'ídné m'ó á nzag-té, bonj bēwū-'é m'ó." Héé Yesue ásedtéé aáken, "B'óó-p'óó, chéé nw'óó-nzag ábenlé b'ó? 16 Apé awúú b'ó, ábē-'é ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpēe." Aw'óg áde bad bēw'ógé nē, bēnh'ób bán, "Ene ndín e dyam eébenlád mbé!'"

17 Yesue annon b'ó á mesó, ásedté b'ó aáken, "Chán nyés'ónténé eyale é Dy'ób eche éténléde bán,

'Aláá ádē belónj-bé-ndáb bēnchenéé d'óó átmé aláá dé etógnén abé.'

18 Mod ké ahéé awé álúm ádē aláá ámín áb'ógtéd áte. Bonj mod awé déh'untédte ámín, ányogtéd áte átm mbúmbú." 19 Bemeléede bé mbéndé ne beprise bém'baá bēnh'éd nzii eche bék'óbéé Yesue ábw'óg-ábw'óg, ngáne bēnchemmé bán áyale echáb d'óó ákálé enén ngan. Bonj bém'banj bad ábe bēbédé áhed.

Nsedtéé t'angene asaa á tááse
(Mat 22.15-22; Mak 12.13-17)

20 Né-'óó, bemeléede bé mbéndé ne beprise bém'baá bēhédé'áá kase e etál, ák'ób m'ó. Bēmpw'éd bad, bésábé b'ó, bēlóm b'ó áh'íd m'ó. Abé bad bēnt'angén abánten nén bán, bēh'íde m'ó ne nlém nhóg, ábel bonj bék'ób m'ó awusé á n'sal, bonj ene póndé bēb'é m'ó á mekáá m'ó ng'ómenaa a Roma awé adé á nkamlén. 21 Héé bad ábe bēnlómme nē bēlanjéé Yesue bán, "A-meléed, séb'íí bán eh'óbe', eyágte-'é mam m'íme mét'angéné. Weékwognádté modmod. Eyágte-'é bad mekan mé Dy'ób á nyaa eché et'angéné bwám. 22 Mbéndé eche syáné eh'óbe nén bán dés'angé' tááse wée Kaiséé, k'ánj e Roma-yé?" 23 Bonj Yesue anchem b'ó akwáb. Héé álanjéé b'ó aá, 24 "Nyélúmed mē m'óné mé ekii. Edíídnjé eche nzéé chén, d'ín áde nzéé-'é d'én?" Bēntímtén m'ó bán, "D'ín ne e's'ó ábe Kaiséé." 25 D'óó Yesue áh'óbéé aá, "Nyébag-k'óó Kaiséé eche édé eche Kaiséé, nyébag-ke Dy'ób eche édé é Dy'ób." 26 B'óó-p'óó, nzii ké p'óg enkém'baá eche bék'óbenné m'ó p'óle e awusé á n'sal. Né-'óó, bénd'íb mímáb n'sal ngáne dyam dénkém'bonjéé b'ó ah'ób. Nyaa eche Yesue ántímténné b'ó enk'óméd b'ó y'ál áte.

Nsedtéé t'angene mpuu
(Mat 22.23-33; Mak 12.18-27)

27 Donje á Besadusia bēmp'ē wée Yesue. Besadusia bénd'úbé bán mpuu méesaá ámb'íd e kwéed. 28 D'óó bēh'óbéé bán, "A-meléed, mbéndé e Moséé eh'óbe nén bán, 'Nzé mod aw'óó mmw'aaád, bonj aw'éde áde b'ó ane mmw'aaád béepedéé mwán aw'ále, mwán'yanj a abum ah'óg at'angéné ane nk'úd aw'ónj, ábel bonj d'ín áde mwán'yanj déé'b'óó.' 29 B'óó-p'óó, bad bēbédé mod saám'bé ábe bém'bid abum ah'óg. Mod a's'ó anw'ónj mmw'aaád bonj aw'é áde b'ó mmw'aaád ne béepedéé bán aw'ále. 30 Mod awé anl'óntén bēbe anw'ónj ane mmw'aaád. M'ómpē aw'é ésebán ach'yaá mwán. 31 Ámb'íd é póndé aw'é anl'óntén beláán m'ómpē anw'ónj m'ó, k'áshj b'ó mod saám'bé bēbom m'ó aw'ónj, nhóg ámb'íd a aníníí. Bonj b'ó mod ké nhóg bēnkénch'yaá mwán ne ane mmw'aaád, k'áshj b'ó moosy'ál bēwé-'é. 32 K'áshjne á as'óg ane mmw'aaád m'ómpē anw'é. 33 B'óó-p'óó á póndé e mpuu, mmw'aaád aw'é nzéé ane mmw'aaád ách'agnédte áy'ále b'ó moosy'ál saám'bé bēnw'ónj m'ó?" 34 D'óó Yesue ántímtanné b'ó aá "A póndé eche dédíí áte nén chíi, bebaád ne baach'óm bēw'ónjne'. 35 Bonj bad ábe bék'w'ognédé áb'é á mpuu á kwéed bonj bés'ón-le á alonjéé dék'óólé bēéw'ónjné. 36 B'éb'ēé néé ángel, bēew'ág-kaá ámpē. Apuu áde b'epuú' é, bán bé Dy'ób b'óó b'éb'ē. 37 Moséé mwēn ámpē alúmté áte aá, bad b'epuude'. Wée Moséé átléé á Kálag e Dy'ób aá, mwá bw'el ak'óbé muú, ach'agé S'angw'éé áhed aá, Dy'ób áde Abrahamé, Dy'ób áde Ais'ígne ne Dy'ób áde Jak'óbé. 38 Dy'ób ádíí Dy'ób á bad ábe bédé á alonjéé, saké Dy'ób á bad ábe bēw'édé. Né d'én alúmté bán ne Dy'ób, b'ó moosy'ál bédé á alonjéé." 39 Donje dé bemeléede bé mbéndé bēnh'ób bán, "A-meléed, ch'óm eche éh'óbé ét'angéné." 40 Né-'óó modmod enkénch'ú' é m'ó dyamdyam asced ámpē.

*Nsɛdtéd tɔ̀ngene Ane-awə-Béwógté
(Mat 22.41-46; Mak 12.35-37)*

⁴¹ Hée Yesue áseɛtɛé bɔ́ aáken, “Cheé ékás boŋ bad béhəbɛ bán Ane-awə-Béwógté abidé á mbyaa nime kɔ̀n Dabidɛ?” ⁴² Ngómɛ Dabidɛ mwən ahóbé á Kálag e Ngəse aá, “Sáŋ Dyöbɛ anláá awəm Sáŋgwéé aá, ‘Dyɛé áwəm ekáá émbáá, ⁴³ kásɔ̀n ne á pónɔ̀de eché mébenlé boŋ ékɔ̀gtéd ábɔ̀n bad bé ekɔ̀yí ámɩn ne mekuu.’”

⁴⁴ Née Dabidɛ mwən áseɛppé mó achəg aá Sáŋgwéé, chán-nɔ́ Ane-awə-Béwógté áhɛléé abé awe mwán?”

*Yesue abage elébé aá,
bétédɛn bemeléede bé mbéndé pónɔ̀de
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)*

⁴⁵ Bad bésyáál béwógé áá chòm eche Yesue áhóbé. Hée áláŋgɛé bembapɛɛ, aá, ⁴⁶ “Nyétédɛn bemeléede bé mbéndé pónɔ̀de. Bédəə mengombe ahyómɛn áte, bédəə-’ é bán bad bélɛnte bɔ́ á dyon-tɛ ne edúbé. Bédəə metii mé edúbé adyé á ndáb e mekáne ne á hóm á ngande. ⁴⁷ Boŋ bɔ́ bédume’ mbwóg é bekúd, bédogé-’ bad ne ntón-ntón mé mekáne. Eché nyaa é bad ékúd nkógsɛn nime ríchábé ámɩn.”

21

*Mendɛ nime nkúd á mmwaád
(Mak 12.41-44)*

¹ Ade Yesue ásádé díɔ̀, anyín née behɔ̀n bé bad béhəgkɛ mɔ̀nɛ á ntyóg mé mendɛ. ² Annyín-ne ntógétɔ̀ke á nkúd á mmwaád nhóg ahəg bedálee bébɛ. ³ Hée áhóbéé aá, “A mbále, nláŋge nyé meé, nímɛn ntógétɔ̀ke mé mmwaád ríhédé mendɛ á ntyóg-te tómaa bɔ́ moosyáál. ⁴ Mɔ̀né nime ábɛ bad béhédé, ndii mɔ̀né nime ríchóbé bɔ́ áse, boŋ anɛn mmwaád ne atóg áde ádíí ahédé mɔ̀né rísyáál nime áwóó, rísyáál nime ámbɛɛ atəgnan yál.”

*E’chemléd bé asóg dé nkóŋsé
(Mat 24.1-2; Mak 13.1-2)*

⁵ Bembapɛɛ behóg békálé áá ngáne Ndáb-e-Dyöb ébóó, ngáne bélóŋné chó kase é meláá, boŋ bɛnábɛ-’ é chó áte ne mendɛ nime bad bésáŋgé. Hée Yesue áhóbéé aá, ⁶ “Abén bwəm ábe nyényínɛé nɛn, pónɔ̀de épɛ eché aláá ké ahóg déelyagkɛ ámɩn e waáb. Bépəntéd mó áte mésyáál.”

⁷ Bɛnsɛdéd mó bán, “A-meléed, súútɔ̀n nɛn débenlédíté? E’chemléd é’héé bélúmɛd bán nɛn áhede abenled?” ⁸ Yesue antimtɛn bɔ́ aá, “Nyétéd pónɔ̀de nɛn mod éeputád nyé. Ekud é bad épɛ, á dɩn ádɛm, bédogé nyé, mod tɛé aá móó móde Ane-awə-Béwógté, béhəbɛ bán e’pun bé asóg é’pédé áte. Boŋ nyéehidé bɔ́. ⁹ Nzé nyéwógé-’ é bán bel é’wantɛ’, káa bán ekidɛ épáŋgé áte, modmod eebáá’. Mmɛn mekan mésyáál métáŋgɛné abenled, boŋ saké mó mélumɛd bán, asóg ámáá ape.” ¹⁰ Hée áláŋgɛé bɔ́ aá, “Alon ahóg détyeemɛn ádínií nzum. Nkamlɛn nhóg-ke rítyeemɛn nímínií. ¹¹ Ndəɔ̀b éeəŋné áse ngine-ngine. Nzaa ne nkole bébɛ hóm ásyáál. Mekan nime mébáŋte bad mébɛ. E’chemléd é’mbáambáa bɔ̀mpɛ bébid ádyöb. ¹² Mmɛn mésyáál médebenléd, béhɛ nyé abum ámɩn, bétagte nyé. Békɛɛn nyé á ndáb é mekáne, békáád nyé áwed, béhé-’ é nyé á mbwóg. Nyébii-’ é bán, bépɛɛn nyé á’só é’ kɔ̀n é bad ne benkamlenɛ áyál e dɩn ádɛm. ¹³ Nɛ débe nyé etál pónɔ̀de eched, aláá bɔ́ mekan mésyáál nime nyésóŋtɛné á yál echém. ¹⁴ Né-ɔ̀ó, nyɛmad á nlém tɛ ngen póg bán nyéetəŋgené atag áte ngáne nyékaa’ é. ¹⁵ Mmɛn mébɛ nyé dyaam áde nyéhəpɛ ne debyéé áde nyéhəbɛnné dɔ́, nyaa eché ábɛn bad bé ekɔ̀yí béehɛnlé nyé atyéemɛn. Béehɛl-laá ahób bán dyaam áde nyéhóbɛ déetəŋgené. ¹⁶ Kəŋne besóó ne benyoó, bɔ́bɛ ábɛn baányan ne bɛn, bɛn bɛpalé nyé áte, béwúú-’ é nyé nguse é bad. ¹⁷ Bad bésyáál békóó nyé áyale dɩn ádɛm. ¹⁸ Ké nɛ, dyaamdyaam déebɛnlé nyé, ké mbum e esid póg éebóó’ é nyé á nló. ¹⁹ Nyékan nlém ábel nyékud e’sooson.”

*Yesue ahóbé ngáne
dyad á Jerusalem dépá’ é
(Mat 24.15-21; Mak 13.14-19)*

²⁰ Yesue anláá bembapɛɛ aá, “A pónɔ̀de eche nyényínnɛ sánze élanɛné dyad á Jerusalem, dɔ́ nyébɩl’ é bán ekidɛ éhede apəntɛd áte. ²¹ Nzé nyényínɛé nɛ, bad ábɛ bédé á Judeya bétóm mehléle béke bésəɔ̀m á e’kome mɩn. Ane awé adé á dyad-tɛ wə, ából. Awé mɔ́-’ é adé ámbid e ebwóg eétəgné mó asól á dyad á Jerusalem. ²² Ayále nɛn, nímɛ mesú nime ríhóbɛé nɛ, médíí e’pun bé nkógsɛn. Pónɔ̀de eched dɔ́ mekan nime méténlédé áse mélonne. ²³ Ebɛ ebebédɛ ne bebaád ábe bébɛ nkog ne ábe bémwəntɛ nímɛ mesú. Ayále nɛn, metake híin mébɛ á nkóŋséte, enɛn nyonɔ̀l e bad ékúd-tɛ metuné bwəmbwam. ²⁴ Adɛn alon á bad déwə á bel-tɛ. Békóɔ̀b

nguse é bad née betân, békēen bó á melonj mémpeē. Bad ábe béese bad bé Israel békōgtéd dyad á Jerusalem áte, káñ né pónéd echē Dyōb átínédé bó émaa áte.

Epe é Mwān-a-Moonyonj
(Mat 24.29-31; Mak 13.24-27)

²⁵ “Etondeé bōbe ngon ne betintine bélmūd e’chemléd. Edíb é nkwe édum áte, étog née ahōpe dé edíb. Nén dékōbéd bad bé melonj mé nkōjsé mbwōg káñ bébyē’ née bébeleé. ²⁶ Bad bépimén ne mbwōg ní ngine áyale ebébtéd eche éhúe á nkōjsé, ngine-’e eche édé ámín énáñné á e’dii. ²⁷ Ene pónéd dōo bényínnē née Mwān-a-Moonyonj áhúe’ é á mbag-té ne ngum ne ehúmé é ngine. ²⁸ Á pónéd eche nyényínnē née nímén mekan mébóótédé abenled, nyétyéem ámín, nyésád díd, áyale nén pónéd é e’soosonj émaa nyé ape áte.”

Mel méyágte syānē debyéé
(Mat 24.32-35; Mak 13.28-31)

²⁹ Hée Yesue álāngéé bó ene ngan, áá, “Nyénon alín á ngəl bwām, káa bwel ké é’heé bémpeē. ³⁰ Abíd áde byaá é’bootadé bó abíd, nyébēn nyébele nyébíi bán nchoñ nímáá abé benben. ³¹ Melemlem nzé nyényíné nímén mekan mésyāāl mébenlad, nyébíi nén bán, nkamlen ní Dyōb nkwógé ape. ³² Ne mbále, nlānge nyé nén méé, enén nyongel e bad émaa’ é káñne nímén mekan mésyāāl mémáá abenled. ³³ Nkoñ ní mín ne nkōñ rísé bémaa bóñ ábēm e’yale bébē abé ne abé.

Nyéted pónéd

³⁴ “Nyétóo nén nyéetómté echen pónéd esyāāl ádyé ndyééd ne ámwé mím bwāmbwam. Nyéébūdē-’e atag áte áyale mekan mé alongé. Nzé nyébele nē, né échē epun étān nyé taléd née melám. ³⁵ Epun éched épií moonyonj asyāāl awé adé á nkōjsé. ³⁶ Nyéted pónéd, pónéd ésyāāl. Nyékānne bán nyéwōñ ngine átom nímén mekan níme mébenléd áte, ábel nén nyéhel atyéem á’sō wée Mwān-a-Moonyonj.”

³⁷ Mmē mesú mésyāāl Yesue ayágté’áá bad á Ndáb-e-Dyōb. Nzé ngukél empē, áke anāá á ekone é Menzab. ³⁸ Nzé bñn bénsāá sánjén, ekud é bad éhyágáá mó atán á Ndáb-e-Dyōb áwōglen má.

22

Békii kun áwúu Yesue
(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Jon 11.45-53)

¹ Bōob-pōó, Ngande e Ewle-é-Ngēn emmad abé benben. Enén ngande ebédeé dñn bán Nnyíme-ámín. ² Beprise bémbáá bóbe bekamlen bé Ndáb-e-Dyōb, ábel ntii ásom Yesue áwāb. ³ Nén dénwōgdé bó menyinje bwāmbwam. Bóbōo bémpe’ á nchemten. Bénlāá mó bán bésābē mó mōné. ⁴ Mō-’e ankwentén. Dōo ábóótédé nzii ahad ásom Yesue áwāb ésebán bad bébii.

Judase akwenténe ásom Yesue
(Mat 26.14-16; Mak 14.10-11)

³ Satane ansíl mbapee awe Yesue nhōg áte, awé béchāgéé bán Judase. Dñn démpēe démbē mó bán Iskariōde. Ambé nhōg átínté bembapee dyóm ne bébe. ⁴ Hée ásyāngé bóñ, áke atán beprise bémbáá bóbe bekamlen bé Ndáb-e-Dyōb, ábel ntii ásom Yesue áwāb. ⁵ Nén dénwōgdé bó menyinje bwāmbwam. Bóbōo bémpe’ á nchemten. Bénlāá mó bán bésābē mó mōné. ⁶ Mō-’e ankwentén. Dōo ábóótédé nzii ahad ásom Yesue áwāb ésebán bad bébii.

Yesue aboñsan Ngande e Nnyíme-ámín
(Mat 26.17-25; Mak 14.12-21; Jon 13.21-30)

⁷ Bōob-pōó, epun é ngande e Ewle-é-Ngēn áde béwúe’ é ndyōñ ní mbód mé Nnyíme-ámín empē áte. ⁸ Dōo Yesue álóméé Petro bó Jon áá, “Nyéke nyéboñsen syānē ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámín.” ⁹ Bénsédéd mó bánken, “Héé wédañgé weé séke seboñsen ádyé chó?” ¹⁰ Dōo ákwentanné áá, “Nyénōne’. Nzé nyépédé á dyad-té, mod ábomén nyé awé apémé apom dé mendib. Nyéhíd mó á ndáb ké ehéé eche ásnlé. ¹¹ Nyélláa nwóo-ndáb bán, ‘Awed meléede aáken, héé toñ e beken édíí echē módyéé ndyééd e Nnyíme-ámín áte ne ábē bembapee?’ ¹² Bélmūd nyé toñ echē ekalé áte eche bénábpé áte. Ene toñ edé ámín á ndáb-te. Nyébele syānē mboñsén ní ndyééd áhed.” ¹³ Dōo békii, betán-ne mekan melemlem ngáne ánlēbēé bó, bēmbōñsēn-ne ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámín.

Ndyééd e Sāngú
(Mat 26.26-30; Mak 14.22-26; 1 Kor 11.23-25)

¹⁴ Ade pónéd é ndyééd épédé áte, Yesue andyēé á tébele ne bembapee bé nlómag. ¹⁵ Hée álāngéé bó áá, “Mendāñ bwāmbwam méé ndyē enén ndyééd e Nnyíme-ámín ne nyé bóñ ríkude metuné. ¹⁶ Á mbále nlānge nyé méé méedyáá chó ámpé káñ ne á pónéd echē Dyōb délonédte chó mbon á pónéd echē nímé nkamlen mépéé áte.”

¹⁷ Dóo átédé mbwendé, boŋ ábagé Dyöb mekenag, álāngē-’ε bó aá, “Nyékob nén, nyémwê, nyétómted nhóg ne aníníí. ¹⁸ A mbále, nlānge nyé meé bootya bōob áke á’sō, méemwáá nímén mím ámpē kōŋ né nkamlēn ní Dyöb nípédé áte.”

¹⁹ Antéd kōŋne ewele, ábe Dyöb mekenag, ákabtééd chō áte, ábē-’ε bó chō aá, “Echem yāl nén, ebāgnédé áyāl echēn. Nyébele nén ákamten me.” ²⁰ Ade bémáá ndyééd adyé ambēl melemlem ne mbwendé ní mím. Anhób aá, “Mmēn mbwendé ndíi melē mékōšlē míme nsógténé ne mekií nímēm, míme mésyogé áyāl echēn.* ²¹ Boŋ nyénōne, mod awé akíi me ntúré, adyág ndyééd ne me hén.” ²² Mwān-a-Moonyoŋ áwē ngāne éténlédé, boŋ medim ne ane mod awé ášōm mō. ²³ Héε bembapεε bēn ne bēn bēbóótédé nhóg ne aníníí aséded, ábíi bó mod awé ábēl enén ndin e dyam.

*Bembapεε béswanŋan tāŋene
mod awe adé ambáá*

²⁴ Bembapεε bēn ne bēn bēmbootéd aselen, béhedé ábíi bó mod awé adé mod ambáá áwab tñtē. ²⁵ Dóo Yesue álāngéé bó aá, “Kōŋ é meloŋ élmte nganŋen ámín e bad ábe békamlanné. Benkamlne béchoge yāl bán, ‘Eboŋ-nlémē.’” ²⁶ Boŋ éetāngeneé abé nē áfñtē echēn. Embon bán ane awé adé mod ambáá áfñtē echēn, átim nēε ane awé atómtné mpín abé. Ane awé mō-’ε alyágte, átim nēε mbáledé. ²⁷ Nzé bad bédé bébe, nhóg adyéé á tébele, aníníí-’ε abenle mō, ahéé atóme waab e’del áte? Saá ane awé adyéé á tébele-ye? Boŋ me, ndé áwen tñtē nēε ane awé abenle nyé. ²⁸ Nyéé nyédé bad ábe bēwéséné me á pónde eche níkúde metuné. ²⁹ Ngāne Titéé ábágé me kunze ákamlen, né-’aá mémpē mébéé nyé. ³⁰ Nén débēl nyédyé ndyééd, nyémwé-’ε mím hōm ahóg ne me áwem nkamlēn-tē. Nyé mod té ádyéé-’ε á atii dé nkamlēn, nyékaádtē metúmbé mé Israel dyóm ne mébe.

*Yesue ahóbé á’sō e’ pónde áá,
Petro abāŋ mō áyāl*

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Jōn 13.36-38)

³¹ “A-Simōn, Nōné! Satanε akudé kunze ákag nyé moosyáál, ákab-pe nyé áte. Abane bé bwám ne bé mbéb nēŋgāne mod apebe kón éche bésálté. ³² Boŋ nkánnédé we meé adúbe áde éwóó déesudé. A pónde eché wétiménné me ámpē, éwéd baányoŋ áte.” ³³ Petro anhób aá, “A-Sán, ké á mbwog dóo bétimnéé we káa á kwééd, mbōŋséné we ahíd.” ³⁴ Dóo Yesue álāngéé mō aá, “Nlāa we, a-Petro, nchóm-a-kúb adēhób aá mótóo’ nkou nén, wēbāŋ me áyāl ngen eláán.”

Pónde e metake ekwogé ape

³⁵ Dóo Yesue ásedtéé ábē bembapεε aá, “A pónde eche ménlōmmē nyé ésebán nyéewánlé ekwe é ngáb, káa ekwe, káa metámbé, nzé-chómé nyéntōgkē?” Bembapεε bēnkwentñn bán, “Chōmchōm.” ³⁶ Dóo Yesue álāngéé bó aá, “Bōob-pōó, mod awé awóó ekwe é ngáb ké’ε ekwe, áwále áyāl. Ane awé mō-’ε eewóo nkwaté, ášōm nímē nkobe, áchan nkwaté. ³⁷ Nlānge nyé meé kálag e Dyöb ehóbé aá, ‘Bébánné mō nchoo nhóg ne bechíb.’ Né-’aá ébenlédé áyāl echēn. Etāngéné ébenlédé áned.” ³⁸ Bembapεε bēnlāá mō bán, “A-Sán, nōné, séwánlé nkwaté níbe hén.” Mō-’ε antimtné bó aá, “Désob nē bōob.”†

Yesue akii akáne á ekone é Menzab

(Mat 26.36-46; Mak 14.32-42)

³⁹ Hé dóo ábidé á ebwōg, áhídé á dyad-tē, ákē á ekone é Menzab ngāne ámmēténné abel. Bembapεε bō-’ε bēnhíd mō ámbíd. ⁴⁰ Ade bépédé áwed anlāá bó aá, “Nyékánne bán mekágsen méepiidé nyé.”

⁴¹ Ansyáó bó á nkag, asídé mwā nchabnede, akóg meböbōŋ, ákánné nén aá, ⁴² “A-Tē, nzé ébōŋnéde we, ékōbēn me nímén metuné. Boŋ ké nē, saké ngāne ébōŋnéde me, boŋ bēl ngāne ébōŋnéde we.” ⁴³ Ade Yesue ákánneé nē, ángel embid ádyöb, éhye ewéd mō áte. ⁴⁴ Anwéd mekáne áte ngāne ámbēē á ndutul-tē. Ebábé éche ébidé mō á yāl émbē ngāne metóté mé mekií, étēnē á ndōob taáb, taáb.‡ ⁴⁵ Ade ámáá akáne, antyéém ámín, áke wéε bembapεε bēbédé. Antán nēε békúnéé áyale ndutul e ngine. ⁴⁶ Dóo ásedtéé bó aáken, “Cheé nyékúnéé? Nyépáde ášē, nyékánne nén mekágsen méepiidé nyé.”

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Jōn 18.3-11)

⁴⁷ Yesue éepedéé ké amad á nsal dóo amute á bad ápédé. Mod awé antómén bó abédéε Judase, mbapεε nhóg áfñtē e bembapεε dyóm ne bébe ábe Yesue. Apedé-’aá Yesue á nkag ahé mō tál. ⁴⁸ Boŋ Yesue anse déd mō aá, “A-Judas, néde ahé áde éhédé Mwān-a-Moonyoŋ tál ádíi ášóm mō-ye?” ⁴⁹ Ade bembapεε ábe bóobε Yesue bēbédé áhed bényíné dyam áde áhede

* 22:20 Donje á kálag dé’só éewóó’ε e’yale ábe Yesue ámbíd e Echem yāl nén; á nchoo 19 ne nchoo 20 nisyáál. † 22:38 Désob nē bōob; káa Né ákwógé. ‡ 22:44 Donje á kálag dé’só déewóó’ε nchoo 43 ne nchoo 44.

abenled, bēnsedéd mós bánken, “A-Sángú, sēhēle séwān ne nímed nkwaté-ye?”⁵⁰ Hée mbapee nhóg átómté nkwaté, áselē ntān awē prisee ambáá etúu é ekáá émbáá.⁵¹ Bon Yesue anláá bó aá, “Nyésob nē bōōb!” Ansidtén mós ene ped e etúu, ádid mós bwām.⁵² Hée álāngēé beprise bēmbáá bóōbe benkamlene bé mészēze mé Ndáb-e-Dyōb ne belyágged bé dyad, bad ábe bēnhye mós akób aá, “Nchīb mós nyéhyédé akób, bon nyéwálé nkwaté ne mbid-e?”⁵³ Mbwe téé syāné debágáá á Ndáb-e-Dyōb, nyēnkēmbānné me ké ekáá á yāl. Bon echen pōndé epedé bōōb. Ehintén chíó édé á nkamlen bōōb.”

Petro abáá Yesue á yāl

(Mat 26.57-58, 69-75; Mak 14.53-54, 66-72; Jon 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Hée békóbé Yesue, bon békēene mós, bēfīmēn mós á ndáb wēe Prise Ambáámbáa. Petro mós-é ahidé-áá bó ámbid mwā etūn.⁵⁵ Bēnkonéd muu átínté e dyad, bad belādēn áhed. Petro mómpē anhyē adyee áhed.⁵⁶ Mbāledē a mmwaád nhóg annyín nēe Petro ádyéé á nkag ní dù. Dóó ánsóné mós chíóon, bon áhōbē-’ aá, “Anén mod mómpē ambé ne Yesue.”⁵⁷ Bon Petro antān aá, “A-mwān-a-mmwaád, meebii-é me mós.”

⁵⁸ Eebeméé áte, mod ampée anchem mós. Anhób aá, “Wēmpē edé nhóg áwāb echon.” Bon Petro anhób aá, “Amúé, weéhyāg me ngāne áyāl.”

⁵⁹ Ámbid e háwa póg mod ampée ambádnén aá, “Ntāntēn ké nhóg méesaá. Anén mod abédé ne Yesue, áyāle adii mod a Galilia.”⁶⁰ Bon Petro anhób aá, “Á-mod-e-ngé, meebii-é chíom éche mmōrj ékoo-é ahób.”

Ábwōg-ábwōg áde áhóbé nē, nchóm a kúb antón.⁶¹ Hée Sāngwēé ákúnné bon mīd mébomé bó Petro. Dóó Petro áwámtné e-’yale ábe Sāngwēé anlāá-é mós aá, “Nchóm-a-kúb adēhób aá mótōo’ chíi nēn, wēbān me á yāl ngen éláán.”⁶² Hée ábidé á ebwōg, abálé-’e awé. Anchii bwāmbwam.

Bébōmtédé Yesue, bēwelé-’e mós

(Mat 26.67-68; Mak 14.65)

⁶³ Bōōb-pōō, bad ábe bēnóné-’aá Yesue bēmbootéd mós awel, bēbōmtád mós,⁶⁴ bēkanj mós mīd, bēsēdté mós bán, “Láá sé, nzé-módé abómé wē?”⁶⁵ Bésyáá-áá mós nzyān nyaa ne nyaa.

Bépēné Yesue wēe belyágged bé dyad

(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Jon 18.19-24)

⁶⁶ Nēe bīn é-sāngé, bad bēmbáá bé Israel, beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé bēnkōb mbom, bēpēn Yesue áwab káansel.⁶⁷ Hée bēsēdté mós bán, “Láá sé nzé wē-éé édé Ane-awé-Béwōgté?” Dóó Yesue áhōbē-’e aá, “Ké menláá nyé, nyéedúbēé me.”⁶⁸ Ké mensédéd-te nyé akan, nyéekwentēnné me.⁶⁹ Bon bootya bōōb, Mwān-a-Moonyon ádyéé á ekáá émbáá é Dyōb á Ngum.”⁷⁰ Bó moosyáál bēnsédéd bánken, “Nédé wē-éé édé Mwān a Dyōb-e?” Ankwentēn aá, “Nyé bēn-éé nyéhóbé bán nēe edii.”⁷¹ Dóó bēhōbē bán, “Nzom ehéé empée déhédeé? Syāné bēn dewógé áwē nsāl.”

23

Payledé akáádté Yesue

(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Jon 18.28-38)

¹ Hée belyágged bé dyad bésyāāl bētyéémé ámln, bon békēene mós wēe Payledé.² Awed-taá bēbōótédé mós mekan abān áyāl bán, “Sékóbé anén mod ngāne ápuutadté sé alonj áte. Áhóbé nēn aá, séesānád Kaisēe tááse, áhōbē-’e nēn aá, mós mwēn mós módé Ane-awé-Béwōgté, nédé áhōbē-’e aá mósé kōn.”³ Dóó Payledé ásedtēé Yesue aáken, “Wē-éé édé kōn e bad bé Israel-’e?” Yesue ankwentēn mós aá, “Ngāne éhóbé.”⁴ Bon Payledé álāngē beprise bēmbáá ne amute á bad nēn aá, “Meenyínéé átote ké ahóg áde anén mod ákwééné.”⁵ Bon bēmbē bēkag á’sō, bēhōbē bán, “Anén mod akóne bad ne mam níme áyágtēé á mbwōg e Judeya esyáál. Ambootéd á Galilia, apedé-’e hēn bōōb.”

Herode akáádté Yesue

⁶ Nēe Payledé áwógé nē, ansedéd ké Yesue adii mod a Galilia.⁷ Bēnlūméd mós áte bán, nē dēn dōó edii. Ngāne alonj á Galilia abédé áse e nkamlen níme Herode, Payledé anlóm Yesue áwē. Herode mwēn ámpē ambé á Jerusalem ene pōndé.⁸ Áyōgké mewēmten awōnj ányín Yesue áyāle awógé-áá mós dúu. Ahédé-áá aá mōnyín menyáké níme ábeléé. Né-óó anwóg menyínge áde bēpēnéé Yesue áwē.⁹ Ansedéd Yesue ekud é mekan, bon Yesue enkéntimténné mós dyamdyam.¹⁰ Beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé bēntyēem ámln, bēbāntád Yesue mekan áyāl.¹¹ Hée Herode, bóōbe éche sánze bēbōótédé mós awōō, bēwelé-’e mós. Dóó bēwāádté mós kase é bwēm, bon álómē mós ámbid wēe Payledé.¹² Nēn dēnkōn Herode bó Payledé bēntīm áse éché epun; édé ape nē, búmō bēnsēbē ekōyí awonj.

*Bébiáté mbakú bán béwúu Yesue**(Mat 27.15-26; Mak 15.6-15; Jón 18.39-19.16)*

¹³ Hê dóo Payledé áladé beprise bémbáá áte nchoo ne belyáged, ne bad bémpēe, ¹⁴ boŋ álāngē bó aá, “Nyēnsébé anén mod apēen áwēm. Nyé bán apuutad bad nló áte. Bōob-pōó nheḁé áte áyāl éché wēe nyébēn nyéḁíí, boŋ meekóbnēé mós dyam dé mbéb ké ahóg áde nyéhóbé bán abelé. ¹⁵ Ké Herōde ámpē eekóbnēé mós awusé ké ahóg, né-’aá ákás boŋ álōmē mós ámbíd. Bōob-pōó dyam dé mbéb ké ahóg déesaá áde ábélé áde álúmte bán atāngéné kwéed. ¹⁶ Né-’ó mēhōb békúḁé mós, rítēḁé mós, ákag.”* ¹⁸ Dóo amute ásyāḁl ábónēé bán, “Téd anén mod, éwúu mós! Bídtéd sé Barabase.” ¹⁹ (Barabase abéḁé mod awē bēnhēē á mbwōg áyāle bel ábe ámbootéḁé á dyad-tē ne awúu áde áwúé’áá bad.) ²⁰ Ngáne Payledé ánwōngē mewēmten átēde Yesue, ambé aláá bó nē ámpē. ²¹ Boŋ bémbē bébōnē’ bán, “Bomé mós á awōg! Bomé mós á awōg!” ²² Anláá bómpē ngen éche élónténé éláán aá, “Áyāle chán? Ebéhtéd éhéé ábélé? Meekóbnēé mós awusé ké ahóg áde atāngéné kwéed. Né-’ó, mékúḁé mós, rítēḁé-’e mós, ákag.” ²³ Ké nē bémbē bébōnē’ bán ábome mós á awōg. Káŋŋ ne á asóg, échab ehōb énkobnéd. ²⁴ Payledé ámbíḁéḁé mbakú aá, mósōbēl nēngáne béhóbé. ²⁵ Antēḁé mod awē bēnhōbpē, awē ambé á mbwōg áyāle bel ne awúu áde áwúé’áá bad, boŋ ábagé bó Yesue aá, bétiméd mós ngáne bédás.

*Bébómme Yesue á awōg**(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Jón 19.17-27)*

²⁶ Ade sánze ékēnēé Yesue á hóm dé mpanag, émbomén Simōne, mod a dyad á Sirine. Anén mod ámbíd á mwā dyad awē adé á ahāngé. Héé békóbbé mós, bépémḁéḁé mós awōg áde Yesue bán áhídne mós dó ámbíd.

²⁷ Afinté e ndun e mod échē enanáá Yesue ámbíd, bebaád bémbē áwed, béchyé’áá, bélebe-’e mós. ²⁸ Dóo Yesue ánoné ámbíd, álāngē bó nén aá, “A-bán bé bebaád bé Jerusalem, nyéechyē’ me, nyéchyē’ échēn yāl ne áben bán. ²⁹ Nhóbe nē áyāle nén e’pun é’ bīn é’húe, áde bad béhōbpē bán, ‘Nnam ne ábē ábe bédé ekōm, ne ábē ábe béechyāá’, ne ábē ábe béēmwāntē mbé!’

³⁰ Á pónḁé eched dóo bad bēlāngēē mbōod bán,

‘kúmtéd sé ámīn,’

káa e’kone bán,

‘kútén sé.’

³¹ Nzé bébele’ mímén mésyāḁl bōob, áde bwel é’lyágé é’díí mendíb áte, chán-náa bébenlé áde bwel békinnē-yē?”

³² Bōob-pōó bēnkēén e’bébtéd é’ bad é’be, ápan bó nchoo ne Yesue. ³³ Ade bépéḁé hóm áde béchōgēé bán Ebōngéḁé é níló, bémbomé Yesue á awōg, ne ábē e’bébtéd é’ bad é’be. Bémbomé nhóg á ekáá é emwed, aníí-’e á ekáá émbáá. ³⁴ Héé Yesue ákánneé nén aá, “A-Sāŋ, lagsén bó áyāle béébíí’ é chōm éche bébeleé.”† Sánze énsíd mbambú, ákab mbóté éche Yesue. ³⁵ Ndun e mod entyéém á nkag, bēnoné’ chōm éche ébēnlad. Boŋ benkamlēe bé Israel béwéláá mós, béhōbē bán, “Achōnté’áá bad bémpēe, áchood-tōó eche yāl, nzé ne mbále mós adé Ane awē Dyōb Apwéḁé, boŋ Awógéḁé-te.”

³⁶ Sánze chōmpē ewéláá mós. Empiínéd mós ebéntéd é mīm, ³⁷ élāngē mós bán, “Nzé wēe edé kōn e bad bé Israel, ésoŋ echoŋ yāl!”

³⁸ Bēntēḁé áwe nló ámīn nén bán, “Kāŋ e bad bé Israel chōó nén.”

³⁹ Afinté e ábē e’bébtéd é’ bad é’be ábe bémbomēé bōobe Yesue á awōg, nhóg ansyāŋ mós aá, “Sáa wē edé Ane awē Dyōb Awógéḁé-yē? Sōŋ-’e échoŋ yāl, ésoŋ-’e sémpé!”

⁴⁰ Boŋ anííí mod ankané waáb áte aaken, “Weebáá’ é Dyōb-’e? Sómo bad bébe dekadé melemlen mé nkógxen níme mōmpē ákúḁé. ⁴¹ Boŋ pen, nkógxen níme dékúḁé, rítāngéné ne níme sóo mbéb. Boŋ anén mod eébeleé dyam dé mbéb ké ahóg.” ⁴² Héé ane mod ábádeé ahób aá, “A-Yesu, sōn, weéchatán me á pónḁé eche wēsōnlé á nkamlen.” ⁴³ Dóo Yesue álāngēé mós aá, “Á mbále, nlāngē wē meé, chíi nén ḁēn wēbē ne me á Paradis.”

*Yesue awéḁé**(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Jón 19.28-30)*

⁴⁴⁻⁴⁵ Bōob-pōó bīn bémbē dyam kōd. Etōndēe andím, ehíntén ékwē-’e ekíde áte ésyāḁl kóŋŋ ne á ngāŋ éláán. Abad áde ḁēnkāb Ndáb-e-Dyōb áte ḁēnsalé áte e’ped é’be. ⁴⁶ Hê dóo Yesue álébpē esaád aá, “A-Tē, áwōŋ mekáá dóo rilyágé échēn edáḁḁŋ!” Amaá-’aá ahób nē, ámīí-’e nlēm, awé-’e. ⁴⁷ Ade mod ámbáá a sánze ányíné nē, ankéméd Dyōb nén aá, “Á mbále, anén mod abéḁé-’e mod a bwām.” ⁴⁸ Néē ndun e mod échē enhyé anōn, ényíné mekan mé

* **23:16** Doŋge á kálag dé’ só ábáde nchoo 17: Bōob-pōó, mwē téé, nzé Ngande e Nnyíme-ámīn embé, Payledé antāngén bad bé dyad mod a mbwōg nhóg achenned. † **23:34** Doŋge á kálag dé’ só déewóó’ é: Héé Yesue ákánneé nén aá, “A-sāŋ, lagsén bó áyāle béébíí’ é chōm éche bébeleé.”

ményáké níme mébénlédé, mod téé ambán ekáá á nlém, ásū' á ndáb. ⁴⁹ Yesue ábe besón bésyāāl ne bebaád ábe bémbootéd mó anan ámbíd se á Gallia, béntyēem etūn, bēnōné nímén mekan méšyāāl.

Bélimmé Yesue

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Jon 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Bōōb-pōō mod ambé awé abédé dīn bán Josebe. Anén mod ambíd á dyad á bad bé Israel áde béchagéé bán Arimatia. Abédé mod a edubé. Abédé mod a bwám, asān-é. Kénéé abédé mod a káánsel enkēnkwēténné mbakú eché ábíní belyáged bé dyad bémbídedtē áwúu Yesue. Abédé mod nhóg awé anlyág nlém nén aá epun épé éche Dyōb dékōbpé nkamlēn. ⁵² Anké Payledé achán aá, ábe mó ndim níme Yesue. ⁵³ Néé ákúde kunze, anhúd mó á awōg, ákāān mó kase e mbóm, áke alimé mó á son eché bēpwógé á eláá-té, éche béēsēbpéé mod alíme áte. ⁵⁴ Nén démbē á Mbwe mé mboñsén, áde mbwe-mé-nkōme-áte ríhédé'áá abootéd. ⁵⁵ Bebaád ábe bémbootéd Yesue anan ámbíd se á Gallia, bēnhíd Josebe, bényín son, bényín-ne ngáne bēnānté mó ndim á son-tē. ⁵⁶ Dōó bétímé ámbíd á dyad-té, bēboñsán mág ne mekún níme bēnabnaté ndim. Á mbwe-mé-nkōme-áte bēnkōmē áte ngáne mbéndé e bad bé Israel étífidé.

24

Yesue apuidé

(Mat 28.1-10; Mak 16.1-8; Jon 20.1-10)

¹ A epun é'sō, nédé á Sōndé mbwēmbwē pírib, ábē bebaád bēnké á son. Bēnwālē mekún mé ndim níme bēmbōñsēnné. ² Bēntān néé aláá áde bēnkālēnné nsal rí son ásyōngé á e'dii. ³ Bēnsāl á son-té, bōñ bēnkētānné ndim níme Yesue áwēd-te. ⁴ Nén démbootéd bō ataged á mewēmtēn. Dōó bad bébé bēbíde táléd, bētyéém bō á nkag ne mesāñ níme mékine' áte. ⁵ Ne mbwóg bwāmbwam bēnsōñ mīd ásē. Héé ábē bad bébé bēlāngéé bō bán, "Cheé ekáá bōñ nyéhédé mod awé adé á alōngé áfínté e bad ábe bēwédé?" ⁶ Eésaa hén, apuidé. Nyékamten ngáne ánlāá' é nyé, áde abédé á Gallia, ⁷ aá bētāngéne Mwān-a-Moonyon abe á mekáá mé bebal bé mbé, bēhōmē mó á awōg. Bōñ āpuú á e'pun ábe é'lōnténe é'láán." ⁸ Hē dōó ábē bebaád bēkāmtné ábē e'yale.

⁹ Ade béhúú á son, bēnkālē bembapēe dyōm ne nhóg ne ábíní bēmpēe mam méšyāāl níme bényíné. ¹⁰ Bebaád ábe bēnkālē bembapēe bé nlomag nímén nkalañ, bēbédé Maria Magdalene, Joanaa, ne Maria, nyaá awe Jemse, nchoo ne bebaád bēmpēe. ¹¹ Bōñ bembapēe bé nlomag bēnwēmtēn bán ene póle edfí ngwēl. Bēnkēndúbéé chō. ¹² Hē dōó Petro ápádté ásē, bōñ ányāgté á son. Ade ápédé áwed anwúlén ásē, ánsōñ son áte. Anyín dāsō mbóm chēmpēn. Dōó ásuú á ndáb. Mewēmtēn mékōgládtáá mó áte tāngene dyam áde ábénlédé.*

Yesue apidé bad bébé á nzii e Emōs

(Mak 16.12-13)

¹³ Bōōb-pōō, échē epun dēn, bembapēe ábe Yesue bébé bēkágé'áá á dyad áde béchagéé bán Emōs. Abíd á Jerusalem ápe á Emōs abédé etūn dyam máyl saámbé. ¹⁴ Abē bembapēe bēkágé'áá bēkalé nímén mekan méšyāāl níme mékébēnléd. ¹⁵ Ade bēkékanlé kōōñ, dōó Yesue mwēn áhyédé bō atán, bōñ áwōñné bō. ¹⁶ Bōñ pēn mīd mēnkēnnédnté bō, áchem mó. ¹⁷ Héé Yesue ásedtéé bō aáken, "Póle ehéé nyépagké akal á eke-tē nén?"

Hē dōó bētyéémé ne ngōl esyāāl. ¹⁸ Dōó bō mod nhóg awe béchagéé bán Klopase, átimtanné mó aáken, "Emōñ pēn-éé edé nken a mod á Jerusalem, áde wēebii mekan níme níkébēnléd nímén mesú-ye?" ¹⁹ Dōó Yesue ásedtéé bō aáken, "Mekan méhéé mé?" Bōñ bēlāngé mó bán, "Mekan níme mébénlédé tāngene Yesue, mod a Nazaret. Ambé nkal é' dāōdāñ awé ahóbé'áá, ábelé-é ndale é mekan á'sō é' Dyōb ne á'sō é' baányon. ²⁰ Abed beprise bēmbáá ne belyáged bé dyad bēmbē mó á mekáá mé nkamlēn, ábíded mbakú bán bēwúu mó. Dōó bēbōmmé mó á awōg. ²¹ Bōñ sēnyāg nlém bán, mó adé ane awé áwōbē bad bé Israel. Néé ehúde nē áte, chíi dōó álōntan e'pun é'láán taa nē ábenlede. ²² Amin e nē ámpē, nguse é bebaád áfínté echéd bēpéénédé sé menyáké mé póle. Bēnké á son epōg é mbwēmbwē, ²³ bōñ bēētānéé ndim níme Yesue. Bēnhūú ámbíd, bēhōbē bán, ángel épífidé bō á ndōg-te, élāngé bō nén bán, Yesue adé á alōngé. ²⁴ Nguse é bad áfínté echéd énké á son, bētán chō melemlēn nēngáne bebaád bēnhōbpé, bōñ bēnyínéé mwēn."

²⁵ Dōó Yesue álāngéé bō aá, "E'yōkél é' bad bōó nyédíí. Nyéewámsánné mam méšyāāl níme bekal bé' dāōdāñ bēhōbē adube! ²⁶ Ngómé ehēdnádtáá bán, Ane-awé-Bēwōgté ákud nímén metake méšyāāl, bōñ ákud éche ehúmé." ²⁷ Yesue antōgnéd bō mam méšyāāl tāngene eche yāl, ngáne méténlédé á Kálag e Dyōb-te, mbooted ne kálag éche Mosēe ne kálag éche bekal bé' dāōdāñ bésyāāl.

* 24:12 Donge á kálag dé'só déewōó' é nchoo 12.

²⁸ Ade bépédé benben ne dyad áde békágé'áá, Yesue anlúmed byánán eke élyágé édé mós á'sō. ²⁹ Bonj bénkəŋ mós bán, "Hyě édyee áwəd ngáne bīn é'máá ahín, pónde-'e emáá atóm." Dóo áhídé bós ádyee áwāb. ³⁰ Ade bósō bédyěé ásē á tébele ádyé ndyéd, antéd ewele, ánáméd chós, ásāl chós áte, bonj ábagé bós. ³¹ Hē dós mīd metánlédé bós, bonj béchemé mós. Dóo ányóó bós á díd-te. ³² Bēnlāá nhóg ne aníní bán, "Ngómē nlēm ríhógkáá syánē á abum áde ákánl'é áá syánē á nzii, bonj átánlād syánē Kálag e Dyōb?"

³³ Abwōg-ábwōg dós bésyāngé ásē, bonj bēfīm-me ámbíd á Jerusalem. Dóo bétáné be-mbapee dyóm ne nhóg ngáne bēlādné áte hōm ahóg bósō be bembapee bēmpēe. ³⁴ Hēe bembapee ábe bétáné á ndáb-te bēlāngé bós bán, "Sāngwéé apuúdé ne mbáá, apiídé-'e Simane!"

³⁵ Dóo bós bad bébe bōmpē bēhóbé dyam áde ábēnlédé bós á nzii, bēhōbē-'e ngáne bēchémed mós áde ásaleé ewele áte.

Yesue apiídé ábē bembapee

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Jōn 20.19-23; Mbēl 1.6-8)

³⁶ A pónde eche békaleé nē, dós Yesue mwēn ábídé bós áfītē, bonj álenté bós áá, "Nsanj nībē ne nyé!"†

³⁷ Mbwóg ménkōb bós bwāmbwam, bēwēmtān bán, bényíné nwú. ³⁸ Dóo álāngéé bós áá, "Cheé nyétagéé áte? Cheé nyényágéé á nlēm-tē. ³⁹ Nyénōn me mekáá nyénōn-ne me mekuu, bonj nyébii bán mmēn-éé ndé. Nyékiten me yāl, nyényín nze nwú ríwóó nson ne e' hid ngáne nyényínéé nwóó nēn."

⁴⁰ Ade ámáá ahób nē, anlúmed bós nīme mekáá ne mekuu.‡ ⁴¹ Ade bēlyágé bényágéé nē ne menyīnge mésyāal, bēkōglad-táa á nlēm-tē, dós ásedtēé bós ááken, "Nyéwóó chóm éche bédyāgkē hēn-ε?" ⁴² Dóo bēbágé mós esōj é síu echē bētúmed. ⁴³ Bonj ákobé, ádyāg-ke chós áwab e sós-te.

⁴⁴ Hēe álāngéé bós áá, "Mmēn mam mós rílánge'áá nyé áde rílyágé ndé ne nyé méé, dyam téé átāngéne alón ngáne étēnlédé áyāl echēm á kálag é mbéndé éche Mosēe ne á kálag é bekal bē'dāādəŋ, ne á Kálag e Ngāse-tē."

⁴⁵ Dóo ánédté bós debyéé áte, ábel nēn bēsōŋten Kálag e Dyōb, ⁴⁶ bonj álāngē-'e bós áá, "Bétélé á Kálag e Dyōb nēn bán, Ane-awē-Béwógté átāngéne metake akud, awé, bonj e'pun ábe é'lónténé é'láán, ápuu. ⁴⁷ Bétélé bán, bad bēkalé melonj mé bad mésyāal nēn bán, bad bétēde ábel dé mbéb á dīn á Yesu, ábel bonj Dyōb álagsen bós mbéb. Bēbootéd bad nímē nkalan akale á Jerusalem. ⁴⁸ Nyé-'áá, nyédé bad ábe bényínné nímēn mekan díd. ⁴⁹ Mmēn mēlōmē nyé chóm éche Titéé ánhōbpē áá mós lómē nyé. Bonj nyélyag nyédyee á dyad-tē kááj né nyékudé ene ngíne echē ebíde ámīn."

Yesue apūmmé

(Mak 16.19-20; Mbēl 1.9-11)

⁵⁰ Dóo Yesue ásyāŋnéde bós á dyad-tē, ápeene bós benben ne dyad á Betani. Hēe ányéné mekáá ámīn, bonj ánamté bós. ⁵¹ Ade ánamtéé bós nē, dós áchēnnē bós, bonj ápummé ádyōb.§

⁵² Ábē bembapee bēmbwōgē mós mebóbōj. Bēfīm ámbíd á Jerusalem ne menyīnge mésyāal.

⁵³ Békāg-ke á Ndáb-e-Dyōb pónde ésyāal, ákémed Dyōb.

† **24:36** Donge á kálag dé'só déewóó'ē: álenté bós áá, "Nsanj nībē ne nyé!" ‡ **24:40** Donge á kálag dé'só déewóó'ē nchoo

40. § **24:51** Donge á kálag dé'só déewóó'ē bonj ápummé ádyōb.

Nkalan mí bwám míme Yesuε ngáne

Jone átélé Ndibned ní kálag

Nkalan mí bwám ngáne Jone átélé nílúmté aá Yesuε adii Eyale é Dyöb éche édé á ngíndé ná ngíndé. Eché Eyale éntím moonyon édyεε-ε áftínté e bad. Mmén nkalan, Jone atelé mó ábel bad ábe beláa mó bédúbe nén bán Yesuε, Mwán a Dyöb mó adé Nsoode awé Dyöb dénhábpé aá móslóm. Anlúmed-te aá nzé bad bédúbpé mó béküd e'soóson.

A kálag té wén á mbooted, Jone alúmté ngáne baahóg béndübεε Yesuε békwentén-ne ahíd mó, álúmté-ε ngáne bémpée-ε bétángánnáá mó, béekwenténe-ε mó adúbe. E'ped 13-17 é'hóbe tângene abé áde Yesuε ne ábē bembapεε bémbeε pónde esyáál kááñ ne epun éche békóbé mó ne mam míme ánlāá' é bó ene pónde esyáál. Jone ahóbé ámpε aá nzé mod adúbpé Krístaa áküd alongé áde déemaá'.

Nkabted ní kálag

Ndibned 1.1-18

Jone, Ndušenε ne bembapεε bé'sō ábe Yesuε 1.19-51

Nsón míme Yesuε 2.1-12.50

E'pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne Jerusalem 13.1-19.42

Mpuu míme Sángwée ne alúmed áde álúmtáá bad yál 20.1-31

Nsógten: Yesuε alúmté yál ámpε á Galíla 21.1-25

Eyale éntím moonyon

¹ A mbooted, byánán Dyöb déhág nköñsé Eyale émmad abé. Eyale émbē ne Dyöb. Eché Eyale ébédeε Dyöb. ² Kááñse á mbooted Eyale émbē hóm ahóg ne Dyöb. ³ Dyöb démbenléd éché Eyale áhag bhwém é'syáál. Chóm ké ehóg éesaá éche Dyöb dénhágké ésebé ne Eyale. ⁴ Alongé ásyáál déntím ne Eyale, áde alongé dó-áá ápiínédé baányon e'nyinen bé ekide.

⁵ Abé e'nyinen bé ekide é'pene' á ehintén-te, ehintén éehelεε bō abóded.*

⁶ Mod nhóg ampε awé Dyöb dénlómme. Dín démbē mó bán Jone. ⁷ Jone ampε álaa bad tângene abé e'nyinen bé ekide, ábel nén bad bésyáál béwóg, bédúbe-ε. ⁸ Saké mwén abéde abé e'nyinen bé ekide. Ampε ábid mbón tângene abé e'nyinen bé ekide. ⁹ Eyale chōó ébéde e'nyinen bé ekide é' mbále ábe é'nyinte' moonyon asyáál ekide. Mó-áá apagé áá á nköñsé-te. ¹⁰ Abéde á nköñsé-te, bon kénéε Dyöb dénhágké nköñsé ne mó, nköñsé ménkénchemmé mó. ¹¹ Ampε awé dyad bon abé bad békénkobpé mó. ¹² Ké nē, ambε donje á bad kunze abé bán bé Dyöb. Abé bad bébédeε bad ábe bēnkob mó ne adúbe áde béndübεε mó. ¹³ Béesaá bán bé Dyöb nyaa eché moonyon áchyáa'ε mwán. Békēmbáá bán bé Dyöb byánán moonyon mó achyáá bō. Dyöb dén dōó adé awáb Titéε.

¹⁴ Eyale éntím moonyon, édyεε áftínté echéd. Anlón ne nsimé, anlúmed-te syané ngáne mbále e Dyöb ékóó abé. Dennyin éché ehúmé, ehúmé éche sáá ábágé mó néε nímé mpom ní mwán. ¹⁵ Jone anhób mam áyál eché, anhósd aá, "Anén mod móó nílangé'áá nyé meé, 'Mod ahúε' ámbíd echém awé atómé me, áyále bédéchyáá me, né adé ámín.' " ¹⁶ Alón áde alóné ne nsimé ábélé syáá moosyáál dekadé nnam ámbíd e nnam. ¹⁷ Wéε Moseε dōó Dyöb démpoódté mbéndé. Bon nsimé ne mbále béhúú ne Yesu Krístaa. ¹⁸ Modmod eényínεε Dyöb mbéd, éetóméé míme mpom ní mwán awé adé Dyöb abé-ε mó á aké. Mwémpen mó akidényin mó. Mó abelé bon Tité Dyöbe abyéen.

Jone, Ndušenε ahóbé ad

mōsada Ane-awé-Béwógté

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Luk 3.1-18)

¹⁹ Baámbáá bé Israel bé dyad á Jerusalem bénlóm beprisε ne bad bémpée bé túmbé e Levi wéε Jone, bán béke béseded mó bánken nzé-módé adíí. ²⁰ Enkēmbangé ahób, bon ampanléd bō áte aá, "Saké me ndé Ane-awé-Béwógté." ²¹ Héε bésedteé mó bánken, "Nzé-ε édíí? We-εé edé Elaijaa?" Ankwentén aá, "Aáy, meesaá mó." Bēnsedéd mó ámpε bánken, "We-εé edé nkal é'dásdaj awe bésiné-ye?" Antimtén bō aá, "Aáy." ²² Kááñne á asog dōó bésedteé mó bánken, "Nzé-ε édíí? Láá sé ábel sétim ámbíd álaa bad ábe belómé sé. Nzé-módé wewe ehóbé wéé módé?" ²³ Héε Jone átimtanné bō ne e'yale ábe nkal é'dásdaj Yesayaa ánhábpé aá,

"Méε ndé ehób éche mod awé ahánje' á ehyánje aá, 'Nyétii nzii eche Sángwée.' "

* 1:5 Ehintén-ne éehelεε bō abóded káa ehintén énkénchemmé bō.

24 Bɔɔb-pɔɔ Befarisa bɔɔ bénlɔm ábê bad ábe bémpɛ wée Jone. 25 Bènsedéd mɔ ámpɛ bánken, “Nzè weesɛ Ane-awê-Béwɔgté, weesɛ-ɛ Elaijaa káa Nkal é daádəŋ awe bésiné, cheé-ɔ édušané bad?” 26 Hée Jone átímtanné bɔ áá, “Ndusan ne mendib, bon mod adé átínté echên awé nyéebii’ é.” 27 Mɔ adé ane awé ɔpɛ ámbid echém. Meékwognedé áhune ké mímé nkɔɔd mé metámbé.”

28 Mmén mésyáál mêmberléd á dyad á Betani á múde mé edib é Jodan mímíní wée Jone ádúsannáá bad.

Yesue, Mwán-a-Ndyɔŋ ní mbód a Dyòb

29 Née bín é sǎngé, Jone anyín née Yesue áhúé’ é níní. Hée áhóbéé áá, “Nyénoné’, Mwán-a-Ndyɔŋ ní mbód a Dyòb mǎne. Mɔ áhúde’ mbéb ní bad bé nkɔŋsé. 30 Anén mod mɔ rílangé áá nyé áde ménhɔbpé meé “Mod ɔpɛ ámbid echém awé atómé me, áyále bédéchyáá me, né adé ámín.’ 31 Ké mmén menkémbíí’ é mɔ, bon mempɛ rídusan bad ne mendib ábel bad bé Israel bébii’ mɔ.” 32 Hée Jone ábidéé mbón nén áá, “Menyín nēŋgáne Edaádəŋ é Dyòb ébidé ádyòb née éláá, ésud mɔ á nló mín, ébé-ɛ ne mɔ. 33 Ké nē, menkénsóŋténné meé mɔ ne. Bon Dyòb áde dénlóm me áá rídusan bad ne mendib démmád me aláa áá, “Mod awé wényínné née edaádəŋ é Dyòb ésidé á nló mín, bon étyéém áhed, mɔsdusén bad ne Edaádəŋ éche Esáá.’ 34 Nnyíné nímén mekan mésyáál, mbide-’ é mbón nén meé mɔ adé Mwán a Dyòb.”

Bembapɛ bé’só ábe Yesue

35 Née bín é sǎngé ámpɛ, Jone ambé áhed ne ábê bembapɛ bébe. 36 Annyní née Yesue atóméé. Adé anyíné mɔ, anhób áá, “Nyénoné’, Mwán-a-Ndyɔŋ ní mbód a Dyòb mǎne.” 37 Adé ábê bembapɛ bébe béwógé nē, bémbootéd Yesue áhid. 38 Ade Yesue ánoné ámbid bon anyín nēŋgáne béhídéé mɔ ansedéd bɔ ááken, “Cheé nyéhédeé?” Béntímtén mɔ bán, “Rabai” (awé adé bán meléede) “Hée édye’ é?” 39 Anláá bɔ áá, “Nyéhyag, nyényín wée rídye’ é.” Né-ɔɔ, bēnké anyín wée ádye’ é. Ade bépédé áhed ébédé dyam ngǎŋ éniín é nguké. Bēndye-’ é áhed kǎŋ bín é’híntén bɔ. 40 Áfínté é ábê bembapɛ bébe ábe bēnwóg dyam adé Jone ánhɔbpé bon béhíd-te Yesue, nhóg abédé dín bán Andreyá. Andreyá abédéé Simón Petro mwányan. 41 Né-ɔɔ dyam dé’só, ankɛ mwányan Simóné áhed. Anyíné-’ áá mɔ bon álangé mɔ áá, “Sényiné Ane-awê-Béwɔgté” (néde Krístáa). 42 Dɔɔ Andreyá ápééne Simóné wée Yesue. Yesue anané-’ áá Simóné chóŋ, bon áhábé áá, “Edii Simóné, mwán awé Jone. Béchagé we bɔɔb bán Sepase.” (Adén dín ádíí melemlem née Petro, nē adé ndim e aláá.)

Yesue achénlé Filibe bɔ Nataniéle

43 Née bín é sǎngé, Yesue ammád áá mókag á mbwóg e Galilia. Dɔɔ ákíí Filibe atán bon álangé mɔ áá, “Hídé me.” 44 Filibe abédéé mod a dyad á Betsaida, melemlem mé dyad adé Andreyá bɔ Petro bémbídté. 45 Filibe anyín Nataniéle. Hée álangéé mɔ nén áá, “Sényiné ane mod awé Moseé ántelndé mam áyál eché áwe mbéndé-te. Mɔ kǎŋne bekal-bé-’ daádəŋ bēntenlé mam á yál. Adii Yesue mod a dyad á Nazaret, mwán awé Josebe.” 46 Hée Nataniéle ásedtéé mɔ ááken, “Dyam á bwám áhéé áhele ábid á Nazaret?” Dɔɔ Filibe álangéé mɔ áá, “Hyé ényín.” 47 Ade Yesue anyíné Nataniéle áhúé’, dɔɔ áhóbéé áyál eché áá, “Nyénoné, mwán á Israel nén sóm-sóm, awé mbeltéd rítyéémé!” 48 Hée Nataniéle ásedtéé mɔ ááken, “Chán émwédé me abii’?” Hée Yesue ákwentanné áá, “Filibe adéhób áá mɔchage we, nnyíné we á alín á ngal sé.” 49 Hée Nataniéle áhóbéé áá, “A meléed, edii Mwán a Dyòb. We-éé edé kǎŋ e bad bé Israel.” 50 Yesue antímtén mɔ áá, “Edúbpé áyále rílangé we meé nnyíné we á alín á ngal sé. We ényín mam nímé métómé nén.” 51 Hée ábádeé áá, “Ne mbále, nlange nyé nén meé, nyéenyín née dyòb ánédnédé nyényín-ne née ángel é Dyòb échágkéé ésudé-’ é Mwán-a-Moonyon ámín.”

2

E’wóngé á dyad á Kana

1 Ámbid e e’pun é’be, e’wóngé bémbé á dyad á Kana á mbwóg e Galilia. Yesue nyaá ambé áhed. 2 Bēnlébé Yesue ne ábê bembapɛ bómpɛ á e’wóngé wē. 3 Mím mēmmaa áte. Hē dɔɔ Yesue nyaá ápédé áwé bon álangé mɔ áá, “Mím mémáá bɔ.” 4 Hée Yesue álangéé mɔ áá, “Anyan, weetǎngeneé me dyam áde ntǎngéné abel aláa. Echém pónde eépédéé.” 5 Hée nyaá ákíí bembaledé bé ngande bē aláa áá, “Nyébel kéchéé éche álangé nyé áá nyébel.” 6 Bɔɔb-pɔɔ, mbeé é meláá ébédé benben ne áhed. Eché ndín é mbeé chɔɔ bad bé Israel bébénládtáá áhé mendib áte á nwobe ní yál á pónde é mekáne echáb. Ké ehéé etedé’ áá dyam mbwókel e líta e mendib. 7 Hée Yesue álangéé bembaledé bé ngande bē áá, “Nyéloned mbeé ché ne mendib.” Né-ɔɔ, bēnlónéd eché mbeé hɔɔd ne mendib. 8 Dɔɔ álangéé bɔ áá, “Nyékabe-ɔɔ mendib bɔɔb, nyékeen wée mod awé alyógté’ mekan mé ncháged.” Né-ɔɔ, bēmbél áned. 9 Ade ane mod áwógléné nímé mendib nímé mémáá mím atim, enkémbíí’ é wée mébidé, (bon bembaledé ábe bēnké nímé mendib akábe bēmbíí). Dɔɔ áchagé mod awé akude sámbé, 10 bon álangé

mó aá, “Mod téé abelé asébe achágtén bad mím nímé mébóó. Bad bémaa-’áa mó amwé bwámbwam, bon ábagé bó nímé mééboo. Bon we, etimé ekóngé míme mébóó kááj ne bóob.”
 11 Mmén menyáké nímé Yesue ábelé á Kana á mbwóg e Galilia móó mébédé ábē e’chemléd é’só. Hē dō-’áá álúmté échē ehúmé, ábē bembapεε bénsúm-me nímab nlém áwē.

12 Néε nén ámáá atóm, Yesue ansyógé á dyad á Kapenahum nchoo ne nyaá, baányaj ne ábē bembapεε. Béndyεé-’ε áwed nguse é e’pun.

*Yesue anané bekáb bé nyongé á Ndáb-e-Dyób
 (Mat 21.12-13; Mak 11.15-17; Luk 19.45-46)*

13 Adē póndé e Ngande e Nnyíme-ámín ékwógé bad bé Israel ape, Yesue ankē á dyad á Jerusalem. 14 Adē ápédé áwed, ankē á Ndáb-e-Dyób. Antán néε bad bekábeε dyon. Bésómé-’áá nyag, mbód ne mbəngé, bepele-bé-məné-’ε bépenlé mənē. 15 Héε átédé nkəod, ámané etanjú ánnané bó nchoo ne échab mbód ne nyag á Ndáb-e-Dyób wē. Ampəntéd mənē nímé bad bépenlé-’áá áte, ákúnē-’ε betébele ábē bépénlé-’áá nímé mənē ámín mekuu ámín. 16 Anláá bad ábē bésómé-’áá mbəngé aá, “Nyébiden beləə bēn á ebwóg. Nyééitimé ndáb echē echem Sáj ndáb e dyon.” 17 Adē ábē bembapεε bényíné nē, dōó bekámnté eped é kálag e Dyób éche éhóbe nán bán “A-Sáj, kán echē níwóó áyale echoj ndáb éwūú me.”

18 Héε benkamlené bé bad bé Israel bétimé ámbíd, bésdté mó bánken, “E’chemléd é’héé éhele elúmed sé ábel sébíi bán ewóó kunze ábel enén ndín e dyam?” 19 Yesue antimtén bó aá, “Nyépanj enén Ndáb-e-Dyób, mēlōj chó ámpé áyale e’pun é’láán.” 20 Dōó ábē bad béhóbeε bánken, “Enén ndáb echē bétédé móom mé mwé méniin ne mwé ntóób chóó éhóbeε wéé mōlōj áyale e’pun é’láán-ε?” 21 Bonj ndáb echē Yesue áhóbe-’áá ebédéε dásó eche yál. 22 Né-’óó ámbíd eche Yesue áwédé bonj Dyób ápūúd mó, dōó ábē bembapεε bekámntén dyam ádē ánláá-’é bó. Béndübē mam nímé méténlédé á kálag e Dyób, bédúbé-ε e’yale ábē Yesue ánhóbpē.

Yesue abii mod asyáál nlém áte

23 A póndé e Ngande e Nnyíme-ámín, áde Yesue ámbēé á dyad á Jerusalem, bad hiin béndübē mó ngáne bényínné menyáké nímé ábeléé. 24 Bonj ké nē, Yesue enkənsummé nlém áwá, áyale ámbii moosyáál áte. 25 Modmod enkəntánjénné mó dyam aláa təngene mod ampéé áyale mwēn ámmád moonyoj asyáál nlém abii áte.

3

Yesue bó Nikodemuse

1 Mod nhóg abédé bán Nikodemuse. Abédéε nhóg awé alyágté-’áá bad bé Israel abé-’ε epepé é bad bé Farisia. 2 Mbwεe nhóg ampé wéε Yesue nkūu, álāngé mó aá, “A-meléed, séchemé nén bán, edii meléede awé Dyób álómé. Áyale nzé Dyób déesé ne mod, eéhēlēε-se ábelé mekan mé menyáké nímé ébeléé.” 3 Yesue ankwentén mó aá, “Ne mbále, modmod eéhēlēε-se asól á nkamlen í Dyób ésebán achyáádté ámpé.” 4 Nikodemuse-’ε ansedéd mó aáken, “Chán mod awé amaa akwog áhele se achyáád ekóólé-ekóólé? Eesaá mbále nén bán eéhēlēε-se asól á abum ádē nyaá ngen échē élónténé ébe ábel béchyáa mó ámpé-ye?” 5 Dōó Yesue átimanné mó aá, “Ne mbále, nlánje we mēé, nzé bééchyáa mod ne mendíb ne Edáádaj eéhēlēε-se asól á nkamlen í Dyób. 6 Ane awé achyáádté ne moonyoj á ekob, adii moonyoj. Awé mó-’ε achyáádté ne Edáádaj é Dyób adii Edáádaj. 7 Weebág menyáké ngáne níhóbe mēé ‘Mod átánjénné achyáád ekóólé.’ 8 Nzé epub éhóbe bán chó étóme, pəd eché édáá ake chóó ékagké. Ewóge’ ntəgag míme ébeléé bonj weebíé-’ε wéé ébídeé ké-’ε wéé ékagké. Melemlem nē dōó edii ne mod ké ahéé awé achyáádté ne Edáádaj é Dyób.” 9 Héε Nikodemuse ásedtεé mó aáken, “Chán nén áheleεe ábenled?” 10 Yesue ankwentén mó aá, “Néε edii meléede ambáá á bad bé Israel weéhēlē’ nímén mekan asəntən-ne?” 11 Ne mbále, nlánje we mēé, dyam áde sébíi dōó séhóbeé. Sébíde-’ε mbónj ne dyam ádē sényíné. Bonj nyé modmod nyéekwentenεé chóm eché séhóbeé adúbe. 12 Néε nílánjé nyé mekan míme méde mekan mé nkójsé, nyéedúbpe, chán-nō nyémwéé adúbe nzé nlánjé nyé mekan nímé méde mekan me nkoj mí mín? 13 Modmod eékfi’ é á nkoj mí mín étóméé Mwán-a-Moonyoj awé abídé áwed bonj ape á nkójsé.” 14 Ngáne Moseε ámboméé nyó á akon* bonj atii dōó ámín á ehyanje, melemlem nē dōó bétfi’ é Mwán-a-Moonyoj. 15 Nén débēnléd ábel bonj kénzéé awé adúbpe mó ákud alongé áde déemaá’.

16 Dyób átómnténé bad bé nkójsé adəj. Né-’óó anlóm nímé mpəm mí Mwán ábel kénzéé awé adúbpe mó eewág bonj ákud alongé áde déemaá’. 17 Dyób dénkénlómme awe Mwán á nkójsé ákáad bad. Alongé á bad dōó ánlómme mó ásonj. 18 Kénzéé awé adúbpe mó eékwaá nkáásé, bonj kénzéé awé eedúbpe mó, amaa nkáásé akwe áyale eedúbpe mpəm mí Mwán

* 3:14 Nyó eche Moseε ámboméé ebédéε nyó eché ámbēnlé. Nē dōó Dyób débēnlé áhood bad ábe nyó éndlété á ehyanje. Nzé bad bēnnōn ene nyó, bédyεé bwám. Nəm 21.9.

ri Dyöb. ¹⁹ Nén dáo mbakú e Dyöb edíi: E'nyínen bé ekide é'pédé á nkòṣé, boṅ baányon bédáá ehintén tómaa e'nyínen bé ekide áyále nímáb mbeltéd nídé mbéb. ²⁰ Kénzéé awé abele mbéb, akóó ábē e'nyínen bé ekide, éepaa'-aa á e'nyínen bé ekide-té ábáṅ nén nímé mbeltéd mé mbéb méébidé áwed. ²¹ Boṅ kénzéé awé abele mam mé mbále, abide' á e'nyínen bé ekide ábel nén bad bényín bán kéchéé éché ábeléé awógne Dyöb.

Mbóṅ eché Jone tǎṅgene Yesue

²² Ambíd e nē, Yesue ne ábē bembapēe bēnké á mbwóg e Judeya. Bóbóo bēndyēé áwed nguse é e'pun, ádusan-ne bad. ²³ Jone mómpē adusánaá bad á dyad á Anon benben ne á dyad á Salim áyále mendíb mémbe áhed bwámbwam. Bad békagé'áá awé, ádusan-ne bó. ²⁴ Nén ábédé byánán béhé Jone á mbwóg. ²⁵ Bóob-póó, donṅe dé bembapēe ábe Jone bépéntánnaá ne mod a Israel tǎṅgene nwohe ri yál. ²⁶ Dáo bépédé wēe Jone boṅ béléngé mó bán, "A-meléed, ekamtan mod awé nyúmō nyébédé á ped e edib é Jodan eníníi? Mod awé éhóbé'áá mam á yál eché. Noné! Máo adusan bad nínií! Bad híin békagke áwé." ²⁷ Jone ankwentén aa, "Modmod eéhéle-se ákud chóm, éseban Dyöb ábágé mó chó. ²⁸ Nyébén nyédé me mbóṅ nén bán menhób méé saké me ndé Ane-awé-Béwógté. Dyöb dénlóm me á'só áboṅsen bad áyále epe éche Ane-awé-Béwógté. ²⁹ Mod awé akude sómbé móo awóó sómbé. Boṅ nsón-a-echon a mod awé akude sómbé, awé atyéeme mó á nkag áwóglán mó, ábág menyínṅe nzé awóoge mó ehób. Né-óó, nén dáo akáá boṅ nlón ne menyínṅe. ³⁰ Edúbé éché étǎṅgéné néé échágkéé, échém-me ésuđe'."

Ane awé abidé ádyöb atomé moosyáál

³¹ Ane awé abidé ádyöb atomé moosyáál. Ane awé mō'-e achyaádté á nkòṣé adíi mod a nkòṣé, áhábē'-e mam mé nkòṣé, boṅ ane awé abidé ádyöb adé ámin e moosyáál. ³² Chóm éche ányíne ne éche áwóge cháo áhóbéé boṅ ké nē, modmod eedúbpéé mó. ³³ Boṅ kénzéé awé akobé chóm éché áhóbé, né akwenténe ne nlém rísyáál aa Dyöb áde mbále. ³⁴ Póle e Dyöb chóo mod awé Dyöb álómé áhóbéé áyále Dyöb déenonéé ámbíd nzé abage' mod éche Edáádṅ. ³⁵ Titéé adaá awe Mwán, abagé'-e mekan mésyáál áwé mekaa'. ³⁶ Kénzéé awé asumé nlém wēe ane Mwán, akudé alongé áde déemaá'. Boṅ kénzéé awé eébéle' ngáne áhóbé éekudté alongé áde déemaá', ábē akud nkòṅsen ri Dyöb.

4

Yesue ne mmwaád a Samaria

¹ Yesue ambíi aa Befarisia béwóge nén bán mókude ekud é bembapēe tómaa ne Jone, módusan-ne bó. ² (Kénéé Yesue mwén éedusannaá bad, ábē bembapēe bóo bédúsannaá bad). ³ Awóg áde Befarisia bēnwógkē nē dēmbēl Yesue anhidé á mbwóg e Judeya átim ámbíd á mbwóg e Galilia. ⁴ Byánán ápe á Galilia antǎṅgén néé ápóó á mbwóg e Samaria. ⁵ A mbwóg e Samaria wē ampē á dyad áde béchégeé bán Sika. Adén dyad dēmbē benben ne ndóob eché Jakóbe ámbéé mwán Josebe se e'boód. ⁶ Ayále ene ndóob echóg éche bélimé éche bébwéle'áá mendíb áte émbē áhed. Echén echóg é mendíb ébédéé éche Jakóbe. Ngáne eke énkómédte Yesue andyēé á nkag mé éché echóg é mendíb. Nén ábédé dyam-éé áde kad.

⁷ Héé mmwaád a Samaria nhóg áhyédé mendíb abwel. Yesue anláá mó aa, "Hé me mwá mendíb mé amwé." ⁸ Enén pónde Yesue ábē bembapēe bēnké á dyad-té áchan ndyédé. ⁹ Héé ane mmwaád átimtanné mó aa "Ebé mod a Israel, me'-e mbé mmwaád a Samaria, échómé mé mendíb-e?" (áyále bad bé Israel ne bad bé Samaria béechemtannaá.) ¹⁰ Héé Yesue ákwentanné mó aa, "Nzé wembíi mendé mé Dyöb, ebíi'-e mod awé áhedne we mendíb, né ehédné mé mendíb. Né mbagé'-e we mendíb nime mébage alongé." ¹¹ Ane mmwaád ankwentén mó aa, "A-Sán, ké chóm éche bébwenléé mendíb weewóó'é, echóg é mendíb-pe échábé áse, héé wétédte nímé mendíb nímé mébage alongé." ¹² Echéd sáá ambáá Jakóbe mǎnlyágné sé échén echóg é mendíb. Mwén, ábē bán ne ábē e'lém é'syáál, hén-éé bémwágé'áá mendíb. Nédé éhóbe bóob wéé mótóomé Jakóbe-ye." ¹³ Yesue ankwentén aa, "Kénzéé awé amwédé nímén mendíb, píde ébē ekób mó. ¹⁴ Boṅ kénzéé awé ámwé mendíb nime mébéé mó píde éekóbpé mó mbéd. Mendíb nime mébéé mó, mébé mó áte néé n'yélé nime mééléné'. Mmé mendíb mébéé mó alongé áde déemaá'." ¹⁵ Héé ane mmwaád álánṅéé mó aa, "A-Sán, béé me nímé mendíb ábel nén píde eekóbé mémpē, meépág-ke hén ábwel mendíb ámpē."

¹⁶ Dáo Yesue álánṅéé mó aa, "Kág, éke échag awon nchóm, boṅ étim ámbíd hén." ¹⁷ Ane mmwaád antimtén Yesue aa, "Mewóó'é nchóm." ¹⁸ Dáo Yesue áhóbéé aa, "Ekalé mbále wéé móowóó'é nchóm. Ayále ekéwóṅ bechóm bétáan, ké ane mod-te awé nyúmō nyédé bóob eésaa awon nchóm. Dyam áde éhóbé áde mbále." ¹⁹ Awóg áde ane mmwaád áwóge nē dáo álánṅéé Yesue aa, "A-Sán, nnyíne nén meé edíi nkal é'dáádṅ. ²⁰ A mbóod-mín hén dáo ábéd besáá bébágé'áá Dyöb edúbé, boṅ nyé bad bé Israel nyéhóbe bán á Jerusalem dáo bétǎṅgéné Dyöb edúbé abe." ²¹ Héé Yesue álánṅéé mó aa, "A-mmwaád nén, sóntén chóm éche rilánṅéé

wé. Póndé ehúé' eché nyéebaá Titée edúbé á mbáod-mín hén ké' é á Jerusalem. ²² Nyé bad bé Samaria nyébage chòm éche nyéebíí' é edúbé. Bon sé bad bé Israel sébage mó edúbé ngáne sébíí mó áyale nén e' soosón é' huú dásó ne bad bé Israel. ²³ Bon póndé ehúé', emaa'-é ne ape, eché bad ábe bébage Titée edúbé ne nlém nhóg bébéé mó éché edúbé á Edaádan ne á mbále-té. Eché ndín é bad chóó Titée áhedeé áá bébage mó edúbé. ²⁴ Dyób ádíi Edaádan, bad-te ábe bébage mó edúbé bétángéné mó chó abe á Edaádan ne á mbále-té." ²⁵ Héé ane mmwaád álánggé Yesue áá, "Mbíí méé Ane-awé-Béwógté ápé. Póndé eché ápéé, átānléd sé mekan mésyāāl áte." ²⁶ Héé Yesue álánggé mó áá, "Me awé sóo dekale' me-éé ndé mó."

²⁷ Ene póndé chēn dóó ábē bembapeé bépédé. Yāl enkóm bó áte ányín néé ákanléé mmwaád. Bon bó modmod eesedteé mó áaken, "Cheé éhedeé?" Ké'-é "Cheé nyé ane mmwaád nyékaléé?" ²⁸ Ane mmwaád antedé apom dé mendíb, átim ámbíd á dyad-té, áke aláá bad áá, ²⁹ "Nyéhyag, nyényín mod awé álánggé me mam mésyāāl níme níkémbenlé. Nyé bán, saké Ane-awé-Béwógté awé bésinéé nēn-é?" ³⁰ Dóó ábē bad béhídté á dyad-té áke dé atán Yesue.

³¹ Ene póndé, bembapeé ábe Yesue bécháá' áá mó bán, "A-meléed dyé ndyééd." ³² Bon Yesue ankwentén bó áá, "Nwóó ndyééd é adyé eché nyéebíí' é." ³³ Héé ábē bembapeé bésedteé nhóg ne aníníi bánken, "mod múmó apiínédé mó ndyééd-é?" ³⁴ Dóó Yesue álánggé bó áá, "Echem ndyééd edíi ábel nsón níme mod awé alómé me, áhóbé áá níbel, ámad-te mó. ³⁵ Ngómé nyéyókgé ahób bán ámbíd é ngon éniin, né pónéd, átim ámbíd á dyad-té, áke nlánge nyé nēn méé nyékéled díd áte, nyényín ngáne mbote é máá mbonśén abé, ápád á nzag-té. ³⁶ Ké bāob mod awé apáde adé níme nsábe akud, alade mbote é alonggé áde déémaá', ábel nēn mod awé awéne bó mod awé apáde bó moosyāāl bébé menyinge. ³⁷ Né-óó ngan eché békaleé nēn bán, 'mod nhóg awéneé, aníníi'-é ahúú edé mbále.' ³⁸ Me-éé nlómé nyé mbote áke dé apád éche nyééwénéé. Bad bémpēe bébélé nsón, nyé'-é nyétombwan bó nsón."

Bad bé Samaria hiin bédubpe

³⁹ Bad bé Samaria hiin ábe bémbíid áde dyad béndübē Yesue áyale mam níme ane mmwaád ánlāā' é bó. Ane mmwaád anlāá bó áá, "Álánggé me mekan mésyāāl níme níkémbenlé." ⁴⁰ Né-óó, áde bad bé Samaria bépédé áwé, bēnchān mó bán ádyéé áwāb dyad. Né-óó, andyéé áwed e'pun é'be. ⁴¹ Bad hiin bémpēe béndübē mó áyale áde ayáge. ⁴² Bénlāā ane mmwaád bán, "Saké dyam áde élanggé sé dēmpēn dóó ákákó bonj sédúbé Yesue, bonj sébēn séwógné etúu, sébíi'-é bán mwēn-éé akónté Nsoode á nkóñsé abé."

Yesue achónté mwān

a mod ambáá a ngómenaá

⁴³ Ámbíd é e'pun é'be Yesue anhidé á mbwóg e Samaria, áke á mbwóg e Galilia. ⁴⁴ Yesue mwēn anhób áá, nkal é' daádan eewóó' é edúbé áwé dyad. ⁴⁵ Ade ápédé á mbwóg e Galilia, bad bēnkob mó. Bēnkob mó áyale bémbē á Ngande e Nnyíme ámín á Jerusalem, bényín-ne mam mésyāāl níme ámbenlé.

⁴⁶ Héé Yesue átimédté mbíd á Kana, wéé ántimédté mendíb míim. Ahed-te dóó mod ambáá a ngómenaá ábédé awé mwān ákónlé' áá á dyad á Kapenahum. ⁴⁷ Ade ane mod áwógé bán Yesue ábídé á mbwóg e Judeya apedé á mbwóg e Galilia, ampé áwé, achán mó áá áhood mwān, awé ámbé benben ne kwééd. ⁴⁸ Yesue anlāá mó áá, "Nyé modmod nyéedúbépéé káón né nyényíné e'chemléd né menyáké." ⁴⁹ Ane mod ambáá a ngómenaá anlāá mó áá, "A-Sán, hyág, dékag kwééd edé ehób bán chó ekóbe awem mwān." ⁵⁰ Yesue antimtén mó áá, "Kág, awonj mwān ábē á alonggé." Ane mod andúbé e'yale ábe Yesue, áké'-é. ⁵¹ Ade ane mod ádíí adé á nzii é esú dóó ábē bembaledeé bébómné mó, bonj belánggé mó bán, "awonj mwān ábē á alonggé." ⁵² Dóó ásédteé bó póndé eché ane mwān ámbootédteé bwām abé. Bénlāá mó bán, "Ahéb dēntedé mó chān á ngónj póg." ⁵³ Dóó ane mod ákámtnéé áá níme melemlém mé póndé móó Yesue ánlāā' é mó áá, "Awonj mwān ábē á alonggé." Né-óó, bóobe eche ndáb béndübē Yesue.

⁵⁴ Áhén e'chemléd bóó bémbē e'chemléd ábe é'lónténé é'be ábe Yesue ámbenlé áde ábídé á mbwóg e Judeya bonj ápé á mbwóg e Galilia.

5

Yesue achónté eped é mod

¹ Ámbíd e nímén mésyāāl, Yesue anké á Jerusalem á ngande e bad bé Israel. ² A Jerusalem wé, benben ne Nsál mé E'ké mé Ndyonj ní mbód, etonj ébédé áhed. Echén etonj béchágé' áá chó á áhób é bad bé Israel bán Betzata. Enwónj mebepé métaan. ³ A mebepé-te wé, bad bé nkole

bénkūmēn áhed, ábe békwdé ndīm, ábe bédé e'ped é' bad ne ábe békwdé eped.* ⁵ Mod nhóg abédé áhed awé akékolé á etūn é móom mé mwē meláán ne mwē waam. ⁶ Ade Yesue ápedé áhed annyín ngáne ane mod ánángé ásē, abíi-é aá nkole mbémé mós á yál. Dóó ásédte mós aáken, "Edás bwám adyēē-yē?" ⁷ Ane mod antimtén mós aá, "A-sán, meewóó'é mod awe áššléd me á eton-tē nzé mendīb mépúutéde áte. Nlédte ahób meé řsól, né mod ampée amaá asól." ⁸ Dóó Yesue álángeé mós aá, "Syás ásē, étéd échon ebúm, ékag." ⁹ Abwög-ábwög ane mod andyē bwám, ányāg échē ebúm áte, ábootéd-te ake.

Epun éche nēn dēmbēnlédte ébédéé á mbwe-mé-nkóme-áte. ¹⁰ Né-óó, anyín áde bad bémháá bé Israel bényiné ane mod awé Yesue ándidte bwám, bēnsédéd mós bánken, "Chii ádē mbwe-mé-nkóme-áte, nzé dehídé-é mbéndéd echéd, weetāngēē ebúm apēm se ébwāgne'." ¹¹ Boŋ ankwentén aá, "Mod awé adidé me bwám anláá me aá, 'Téd échon ebúm, ékag?' " ¹² Héé bésédteé mós bán, "Nzé adé ane mod awé álángé we aá, étéd échon ebúm ékag?" ¹³ Boŋ ane mod mwēn enkēnkongé Yesue abii, ngáne Yesue ámmadté asól á amute-té áde dēmbē áhed. ¹⁴ Ambíd erē Yesue annyín ane mod á Ndáb-e-Dyób. Ade ányiné mós, anláá mós aá, "Nóné', emaaá bwám adyēē. Weébēlē mbéb ámpē ésebē nē, né wētōm atag ngáne étágé'áá nē." ¹⁵ Hé dōó ane mod áhídté, boŋ áke álāngē bad bémháá bé Israel aá Yesue mós adidé mós bwám. ¹⁶ Né-óó, bad bémháá bé Israel bēmbootéd Yesue mekuu ahíd áyāle achōŋtē mod á mbwe-mé-nkóme-áte. ¹⁷ Yesue antimtén bós aá, "Echem Sán ayōgké nsón abel, me-é ámpē ntāngēné nsón abel." ¹⁸ Enén póle echē Yesue ánhōbpē, embēl yál ennábe bad bé Israel atod áte áwúu mós, áyāle saké mbéndé e mbwe-mé-nkóme-áte, chēmpen ábóó boŋ achágé Dyób aá Sáá, nédē álumte' aá bós Dyób bétáá.

Ngíne e Mwán a Dyób ehut ne Dyób

¹⁹ Né-óó, Yesue antimtén ábē bad bémháá bé Israel aá, "A mbále, nlānge nyé nēn meé, Mwán a Dyób eebēlēē dyam ké ahóg ne mós mwēn. Mekan níme ányinéé Sáá abele' mós mómpē ábeleé. Kéchēé éche Sáá ábeleé chós mómpē ábeleé. ²⁰ Ngáne édii nēn bán Sáá adás Mwán, álumte mós chóm téé éche ábeleé. Álumēd-te mós ndāle é mekan éche étómé nímén, ábel ékóméd nyé yál áte. ²¹ Ngáne Sáá ápuudteé bad boŋ abagé-é bós alongé, melemlen nē dóó Mwán mómpē ábágéé alongé wēē kēnzéé awé ádás alongé abe. ²² Melemlen-'aá Sáá éekáádtēē modmod. Abagé Mwán ngíne esyáál ákáad bad. ²³ Abelé nē ábel boŋ bēbage Mwán edúbe melemlen ngáne bēbageé Sáá. Kēnzéé awé eébage Mwán edúbe, né eébageé ké Sáá awé alómé Mwán edúbe. ²⁴ Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, kēnzéé awé awógé ábēm e'yale boŋ adúbé mod awé alómé me, akudé alongé áde déemaá', bēekáád-taá mós. Amaá atóm á kwééd, asólé á alongé. ²⁵ Ne mbále, nlānge nyé meé, pōndé ehúe', emaa'-é ape, echē bad ábe békwdé bēwōgké ehób e Mwán a Dyób, bad ábe bēwōg-ke chós bēbē á alongé. ²⁶ Ngáne alongé áhúu ne Sáá, melemlen nē dóó ábélé á alongé áhúu ne Mwán ámpē. ²⁷ Abagé-é Mwán ngíne ákáad bad áyāle Mwán adii ane awé bēchagéé bán Mwán-a-Moonyon. ²⁸ Nēn déekōmtē nyé yál áte; pōndé ehúe' echē bad bēsyáál ábe békwdé bēwōgké échē ehób, ²⁹ bēbid-te á son-tē: Bad ábe bēbēlé mboŋ, bēpuú ábē á alongé, ábe bós-é bēbēlé mbéb bēpuú békud nkógen.

Mbón ayāl wēē Yesue

³⁰ "Dyamdyam déesaá áde řhēle mbēl ne mmēn. Ngáne echem Sán álángé me aá řkáad nē dóó řkáadteé, né-óó mbakú echēm etyéémé. Etyéémé áyāle meekáádtēē ngáne mmēn řdás, boŋ nkáadte' ngáne mod awé alómé me áhedēē.

³¹ "Nzé mbídé echem yál mbón né ene mbón echē mbídéé eékobnedéé. ³² Boŋ mod ampée adé awé abíde me mbón, mbíi-é nēn meé, mbón echē ábídéé me ekōbnédé. ³³ Nyēnlóm bad wēē Jone, mós-aá abídé mbón tāngene mbále. ³⁴ Eesaá nēn bán, moonyon atāngēné me mbón abíd. Boŋ nlāngé nyé tāngene mbón eche Jone, ábel nyédúbe me, nyéked e'sooson. ³⁵ Jone abédéé nēē etrúkáné éche échodne', épenté-é ekíde. Nyéméle menyinge áhíd ábē e'nyínen bé ekíde áyāle esón é pōndé. ³⁶ Boŋ nwóó mbón echē étómé ké mbón echē Jone ámbídtē. Nsón níme echem Sán ábágé me aá říbel římad, mmēn mbídé mbón nēn bán echem Sán mós alómé me. ³⁷ Echem Sán awé alómé me mwēn ámpē abíde me mbón. Nyéewógéé mós ehób, nyéenyíné-'aá mós mbéd. ³⁸ Nyéedúbpeé ane awé alómé, né-óó nyéemwagké bán échē eyale édyēē nyé á nlém-tē. ³⁹ Nyékidte' Eyale é Dyób áhed áte áyāle nyéwēmtan bán nyéékud alongé áde déemaá' áwēd-te. Echēn Eyale chēn-éé ehóbe ayāl echēm. ⁴⁰ Ké nē, nyééhēdēē ape áwēm ábel boŋ nyéked alongé áde déemaá'.

⁴¹ "Saké edúbe é baányon řhēdēé. ⁴² Boŋ mbíi nyaa é bad éche nyédii, mbíi-é meé nyéewōŋneé Dyób edānge á nlém-tē. ⁴³ Mpedé á řín áde echem Sán, nyéekobéé me, boŋ nzé

* 5:3 Donje á kálag ábádé nchoo 3b-4: Ábē bad bé nkole bēmbē áhed ásin bán mendīb mépúuted áte. 4 Ebédé nēn bán, pōndé-té ángel eche Sánwēé ehyaáá asud á eton-tē wē épuutéé chós áte. Nzé émbēnléd-te nē, mod á nkole ké ahéé awé ansébé asól áwēd-te nkole nímáá'áá mós.

mod ampée apedé á dín adé dën, nyéëkob mós. ⁴⁴ Nzé nyékene' nhóg ne aníníí, nyéwōgē bwām, bon nyéebēlē ngáne Dyōb dën dékenné nyé. Chán-nō nyédúbēē me? ⁴⁵ Ké nē nyéekobēē me, nyéewém tán bán, me-éē mēlāā echem Sān meē nyéekobēē me. Mosēē awē nyélyágé nlem awē mwēn-nēē akōjté ane abé awē āhōb áá, nyébelé mbéb. ⁴⁶ Nzé nyēnkōn Mosēē adúbe né nyédúbē me, áyāle nēn, áyāl echēm dōō āntenlé mam nīme átélé. ⁴⁷ Bon nēē nyéedúbēē mekan nīme átélé, chán nyédúbēē ābēm e'yale?"

6

Yesue adídté ndun e mod

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹ Ambíd e nīmén mésyāā, Yesue ne ābē bembapēē bēnchabé edib é Galilia éche bēchagēē bán edib é Tiberia. ² Ndun e mod ehidé'áá mó áyāle bényíné'áá menyáké nīme ābélé'áá ngáne áchóójté'áá bad bé nkole. ³ Héē Yesue ne ābē bembapēē békíí á ekone-mín bon bēdyēē ášē. ⁴ Pōndé e Ngande e Nnyīme-āmín e bad bé Israel embē benben. ⁵ Asad áde Yesue ásadé díd annyín ngáne ndun e mod ehúé'é mó benben. Dōō ásedtēē Filibē aaken, "Héē déchanné ndyééd echē débēē ābén bad ádyé?" ⁶ Ansedéd mó nē ākag mó áyāle mwēn ammad abii chōm éche ābenlé. ⁷ Filibē ankwentén áá, "Etēd tōmaa ne mbwōkel é kábpe ébe áchan ndyééd éche ékwognéd ābén bad bésyāā adyē ābel bon mod téē ádyé mwātiid." ⁸ Dōō Yesue awē mbapēē ampēē, Andrea, Simōn Petro mwānyar āhōbēē áá, ⁹ "Mwā kōdemod adé hēn awē awánlé e'wēle é'tāan ābe bēbnlé ngun é bāli, awánlé-é sūu ébe, bon chán enén ndyééd éhelelé-é ékwōg enén ndun e mod?" ¹⁰ Dōō Yesue álangēē ābe bembapēē áá, "Nyéláa ābē bad, bēdyēē ášē." Nkākāē ambud abé á ped e ádē abwōg a hōm. Né-ōō, ābē bad bésyāā bēndyēē ášē. A amute-tē wē, baachōm bēbédé dyam e'kāl é'tāan. ¹¹ Héē Yesue átédé ābē e'wēle, āsāgnān Dyōb, bon ābē bembapēē bēkáp bad. Ambēl melemlen ne échē sūu. Mod-téē andyē ngáne áhédé'áá. ¹² Ade bó moosyāā bémáá akód, Yesue anláá ābē bembapēē áá, "Nyélad ndyééd echē elyágé ášē. Ndyééd ké pōg eebébé'." ¹³ Né-ōō, áde bémáá adyē bēnlād ndyééd echē enlyāg ášē, enlōn e'lōn dyōm ne é'be. ¹⁴ Anyín áde ābē bad bényíné nīmén menyáké nīme Yesue ābélé bēnhōb ngun "Ne mbāle, nkal e'dāōdān awē bēnhōbpē bán āpē á nkōjśé mó nēn." ¹⁵ Yesue ambíí áá bēhēde mó akób ānyágéd mó ābē kōn. Né-ōō, antīm āmbíd á ekone-mín.

Yesue akil á mendib mín

(Mat 14.22-33; Mak 6.45-52)

¹⁶ Ngukél, bembapēē ábe Yesue bēnkē á edib. ¹⁷ Bēnsól á bōle-tē, bēchappé edib, bētímnād á Kapenahum. Ehíntén émmād apē áde Yesue éépédéé wēle bēdíí. ¹⁸ Enén pōndé epub é ngine étómé'áá, épúutád-te mendib áte. ¹⁹ Bōōb-pōō bembapēē bēmmād akē ké máyl mēlāán ké'ē mēniin, dōō bényíné Yesue akag á mendib mín, átímnād benben ne ābab bōle. Mbwōg ní ngine ménkōb bō. ²⁰ Bon anláá bó áá, "Me-éē ndé, nyéebáá'." ²¹ Héē bétédé mó á bōle-tē ne menyīngē, ábwōg-ábwōg bēpēēn-ne bōle á nkin wēle bēkágé'áá.

Yesue mō adé ewele éche ebage' alongé

²² Néē bīn é'sāngé, ndun e mod echē enlyāg á múde mé edib nīmíníí wēle Yesue ne ābē bembapēē bēmbídtē, bēnchem bán, ngukél echē entóm, bōle e'hóg bēnpen bōō bēmbē áhed. Bēmbīl-é bán Yesue enkēnsōnlé áwēd-te ne ābē bembapēē. Bēmbīl bán ābē bembapēē bēnpen bōō bēnkē. ²³ Myōlē mémpēe nīme mēmbíd á dyad á Tiberia mémpēe á nkin mé edib benben ne hōm áde ene ndun e mod éndyēē e'wēle āmbíd echē Sāngwéé ámáá Dyōb asāgnēn. ²⁴ Ade ene ndun e mod ényíné nēn bán, Yesue ne ābē bembapēē bēesaá áhed, bēnsól á myōle-tē wē, bēké á Kapenahum, áke dé áhed Yesue.

²⁵ Ade ābē bad bēpédé á ped e edib eníníí, bényín Yesue. Bēnsédéd mó bán, "A-melēed, pōndé ehéé épédé hēn?" ²⁶ Yesue ankwentén bó áá, "Ne mbāle, nlāngē nyé nēn meē, saké menyáké nīmē nībélé ríkás bon nyéhédé me. Nyéhēde me áyāle e'wēle ābe nyédyédé bon nyékód-te. ²⁷ Nyéewāg ntū áyāle ndyééd echē ebōode', bon nyéwāg ntū áyāle ndyééd echē ebāg abé ne abé á alongé áde déemaá', chō-'áá ebage alongé áde déemaá'. Ene ndyééd chōō Mwān-a-Moonyon ābē. Mōō Dyōb Titēē áhédé e'chem áá ābel nē." ²⁸ Dōō ābē bad bēnsédéd Yesue bánken, "Cheé sētāngéné ābel, ābel bon sébel mekan nīme Dyōb áhédé áá, sébel?" ²⁹ Yesue ankwentén áá, "Dyam áde Dyōb áhédéé áá nyébel ádíí adúbe me awē álómé." ³⁰ Bēntímtén Yesue bán, "Menyáké méhéé wēbenlé nīme sényīnnē bon sédúbé wē. Cheé mmōn wēkōngé ābel? ³¹ Abēd betaa bēndyē mána á ehýāngē ngáne étēnlédé á kálag e Dyōb nēn bán, 'Ambag bó e'wēle ābe é'bídé ádyōb áá bēdyé.' " ³² Yesue anhōb áá, "Ne mbāle, nlāngē nyé nēn meē, saké Mosēē móōmbē nyé ewele éche ehúú ádyōb, bon echem Sān móōmbē nyé ewele éche ehúú ádyōb. ³³ Áyāle me-éē ndé échē ewele éche Dyōb ábágé, échē ehúú ádyōb, echē ábágé baányon bé nkōjśé alongé áde déemaá'."

³⁴ Dóo beláŋgeé Yesue bán, “A-Sán, bagé sé échén ewele pónéd ésyāāl.” ³⁵ Yesue anláá bó aá, “Me-éé ndé ewele éche ébage alongé áde déemaá’. Kéńzéé awé apedé áwēm, nzaa éekóbpé mós ámpē. Kéńzéé awé adúbpé me, píd éekóbpé mós ámpē. ³⁶ Nláŋgé nyé nén meé nyényíné me boŋ nyéedúbpéé me. ³⁷ Bad bésyāāl ábe echem Sán ábágé me, bépé áwēm. Kéńzéé awé apedé áwēm, méebáŋgé mós akob. ³⁸ Ayāle meebídeé ádyōb ábel ngáne ébónnéde me. Mpedé ábel ngáne ébónnéde echem Sán awé alómé me. ³⁹ Boŋ nén ádii mewēmten míme ane awé alómé me, aá áfínté bad bésyāāl ábe ábágé me, meebóde ké nhóg, boŋ aá nípuud bós moosyāāl á epun é asóg. ⁴⁰ Echém Sán ahe de aá moosyāāl awé anyíné mwān, adúbé-é mós, ákud alongé áde déemaá’. Mēpuúd-te bós á epun é asóg.”

⁴¹ Abé bad bé Israel bēmbóotéd anyoo áte tñŋene Yesue, ahób áde áhóbé aá, “Meé ndé ewele éche ébidé ádyōb.” ⁴² Hē dóo béhóbéé bánken, “Saá Yesue, mwān awé Josebe nén-e? Ngómé debíi sáá ne nyan? Chán-nō áhele se áhábé aá móbíde ádyōb?” ⁴³ Yesue anláá bós aá, “Nyésóg anyoo áte. ⁴⁴ Modmod éhēlē-ē se ápe áwēm, ésebán Titée awé alómé me apééné mós áwēm. Mēpuúd-te mós á epun é asóg. ⁴⁵ Eténlédé ngáne bekal bé’daádāŋ béhóbé nén bán ‘Dyōb déyāgéd bós moosyāāl.’ Kéńzéé awé awóge’, áyāgkē-é wée Titée, apag áwēm. ⁴⁶ Eesaá nén bán, mod ké nhóg akényín Titée. Ane awé abíde wée Dyōb mwēmpen mós akényín Titée. ⁴⁷ Ne mbále, nláŋge nyé nén meé, kéńzéé awé adúbpé me ákud alongé áde déemaá’. ⁴⁸ Me-éé ndé ewele éche ébage alongé. ⁴⁹ Abēn betaa bēndyē mána á ehyanŋe, boŋ ké nē, bēnwē. ⁵⁰ Boŋ ewele éche ébidé ádyōb édé nyaa eché kéńzéé awé adyédé chós éewáá. ⁵¹ Me-éé ndé ewele éche ébage alongé éche ébidé ádyōb. Kéńzéé awé adyédé échē ewele, ábē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Echén ewele éche mébéé nyé édií echem yāl eché mébéé ábel boŋ níkōde alongé dé nkōrsé.”

⁵² Áde abé bad béwógé nē, bēnlīŋ, bēn ne bēn bébootéd-te mpenten ní ngáne, bésédte bánken, “Chán anén mod áhele atéd eche yāl, ábe syānē aá dédyág?” ⁵³ Yesue anláá bós aá, “Ne mbále, nláŋge nyé nén meé, nzé nyéedyéde yāl e Mwān-a-Moonyon nyēmwe-é nímé mekií, nyéekudté alongé áde déemaá’. ⁵⁴ Kéńzéé awé adyédé echem yāl, amwé-é nímém mekií, ákud alongé áde déemaá’, mēpuúd-te mós á epun é asóg. ⁵⁵ Ayāle echem yāl chós ekōŋté ndyééd abé, nímém mekií-é mékoŋ mmítéd abé. ⁵⁶ Kéńzéé awé adyédé echem yāl, amwé-é nímém mekií, alyágé adé ne me, me-é nlyágé ndé ne mós. ⁵⁷ Titée awé akā boŋ bad bébé á alongé, mós alómé me, mós akā-é boŋ mbé á alongé. Melemlem nēe kéńzéé awé adyédé echem yāl, mébenlé abé á alongé. ⁵⁸ Né-óó, me-éé ndé ewele eche ébidé ádyōb. Meesaá nāŋgáne ewele éche abēn betaa bēndyē, boŋ ké nē béwé. Boŋ kéńzéé awé ádyē echem yāl ábē á alongé á ngíndé ne ngíndé.”

⁵⁹ Yesue anhób nímén mésyāāl áde áyágté’áá á ndáb e mekáne e bad bé Israel á Kape-nahum.

E'yale ábe Yesue é'pene' alongé áde déemaá'

⁶⁰ Áde bad hiin ábe béhíde’áá Yesue béwógé nímén mekan bénhōb bán, “Adén ayáge álélé ahíd. Nzéé áhele ákob ene ndín e dyam?” ⁶¹ Yesue ambíí aá, bényonŋe áte ayāl eché, né-óó anláá bós aá, “Né áwag nyé á yál-e?” ⁶² Chán-nō nyéhābpé áde nyényínne Mwān-a-Moonyon apumme’ ámbíd amín wée ámbídté! ⁶³ Edáádāŋ é Dyōb chós ébage’ alongé. Ekob é yāl éesaá dyamdyam. E’yale ábe nláŋgé nyé é’dií edáádāŋ ne alongé. ⁶⁴ Boŋ ké nē, nyé donŋe á bad nyéedúbpéé.” (Bootyá á pónéd éche Yesue ábóótédé ayáged, ambíí bad ábe béedúbé, abíí-é mod awé ášóm mós.) ⁶⁵ Ambáb ahób aá, “Nén dóo akáós boŋ nláá nyé meé modmod éhēlē-ē se ápe awēm káŋ né echem Sán abelé boŋ ápē áwēm.”

⁶⁶ Bootyá ene pónéd nē dēnkāŋ bad ábe béhíde’áá Yesue bésóg mós ahíd, bétim-me ámbíd. ⁶⁷ Hēe Yesue ásedteé ábē bembapēe dyóm ne bébe aá, “Nyémpé nyéhede atim ámbíd-e?”

⁶⁸ Simōn Petro ankwentén mós aá, “A-Sán, wée nzéé sékéé? We-éé ewóó e’yale ábe é’kōa’ boŋ mod ákud alongé áde déemaá’. ⁶⁹ Sédúbpé sébíí-é bán, we-éé edé Ane-awé-Asáá awé abíde wée Dyōb.” ⁷⁰ Hēe Yesue ákwentanné bós aá, “Eesaá mbále bán mpwédé nyé bad dyóm ne bébe-yé? Boŋ ké nē, nyé mod nhóg adii mod a Satan.” ⁷¹ Judase, mwān a Simōn Iskariōde mós Yesue áhóbé’áá. Kéńéé ámbēē mbapēe nhóg áfínté e bembapēe dyóm ne bébe, mós anké Yesue ntúré.

7

Yesue ne badnyanŋ

¹ Ámbíd e nímén mésyāāl, Yesue akagé’áá mebwóg ne mebwóg á mbwóg e Galilia. Enkēndāŋgé aké á mbwóg e Judeya ayāle bad bé Israel béhédé’áá mós awúu. ² Bōōb-pōó, Ngande e E’bem * e bad bé Israel embé benben. ³ Hēe Yesue baányanŋ beláŋgeé mós bán, “Etāŋgéné adén abwóg á hōm ahíde, éké á mbwóg e Judeya ábel bad ábe béhíde we bényín

* 7:2 Ngande e E’bem: ebédéé ngande eché bad bé Israel bébélé’áá ákamten pónéd eché ábāb betaa bédyéé’áá á e’bem-te áde bébédé á ehyanŋe, áde béhídté á Egipto.

menyáké níme ébeleé. ⁴ Mod eébélē nsón á e'konéd-te, nzé ahede aá móbýēn. Ngáne ébeleé mímén mekan mésyāal ébel nkònsé nísyāal móbii wē." ⁵ (Ké Yesue baányan bénkéndúbéé mós.) ⁶ Héé Yesue álangéé bós aá, "Echem póndé eépédéé. Bonj ne nyé, echem póndé edé póndé ésyāal. ⁷ Nkònsé méehelée-se níkās nyé. Bonj níkás me áyale mpanlad bós nímāb mewusé áte. ⁸ Nyébós nyékag á ngande. Méekaá áwed áyale echem póndé eépédéé." ⁹ Yesue amaa'-aá ahób nê, abé abé á Galilia.

Yesue akii Ngande e E'bem á Jerusalem

¹⁰ Ambid e póndé áde Yesue baányan bémáá ake á Ngande e E'bem, mómpē ankē áwed. Bonj enkēnlúmedté yāl. Ankē nyaa eché bad bénkēmbíí'ē ndin e mod eché ádíí. ¹¹ Benkamlēne bé Israel béhédé'áá mós á ngande-té, bésedté bánken, "Héé múmós ádíí?" ¹² Áfinté e ndun e mod eché embé á ngande-té wē, donje á bad béhóbé'áá bán, "Ádíí mod a bwām," ábiníí'-é bán, "Aáy, adoge bad dogén." ¹³ Bonj bós modmod bénkēmbídédé yāl áwed áyale bebáá'áá bad bémáá bé Israel.

¹⁴ Áde ngande ékwógé ape áfinté, Yesue ankē asól á Ndáb-e-Dyób, ábootéd ayáged. ¹⁵ Yāl enkóm benkamlēne áte bwāmbwam tǎngene áde ayáge. Né-ós, bēnsedé bánken, "Chán anán mod ámwédé mímén mam mésyāal abii áde éekii'é á esukéle é mbéndé?" ¹⁶ Héé Yesue ákwentanné bós aá, "Ayáged áde ní'yágté déesaá ádēm. Ádíí áde mod awé alómé me. ¹⁷ Kénzéé awé awémténé ábel ngáne Dyób áhedeé, ábii ké ádēm ayáge ahúú ne Dyób ké'ē ahúú ne mmén. ¹⁸ Kénzéé awé ahóbne eché kunze, abele nê áhede eche yāl edúbé. Bonj mod awé ahédte' mod awé alómé mós edúbé, asáá nlem á abum, eesaá mod a metóm. ¹⁹ Eesaá mbále nén bán, Mosee abagé nyé mbéndé-ye? Ké nê, nyé modmod eehidéé mbéndé éched. Cheé ékás bonj nyéhedeé me awúú?" ²⁰ Dós ene ndun e mod ékwentanné mós bán, "Edásáde é mbé edé wē áte. Benzébadé béhede wē awúú?" ²¹ Yesue ankwentén bós aá, "Nsón nhóg níme níbále, níkámte nyé moosyāal yāl áte. ²² Mosee ambé nyé mbéndé áa, nyéyage áben bán (kénéé édíí bán, saké Mosee móombootéd. Abēn betaa bós bēmbóotéd). Né-ós, nyéyage bad á Mbwe-mé-nkóme-áte. ²³ Nzé báyagé mod á mbwe-mé-nkóme-áte, ábel béébō' mbéndé e Mosee, cheé ékás bonj nyélinje me áyale nídíde mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte. ²⁴ Nyéekááde dyam áde níbélé ngáne nyényiné, nyékáad ngáne éhēdnadte."

Bán Yesue módé Ane awé bésinécé-ye?

²⁵ Héé dós donje á bad bé Jerusalem béhóbéé bánken, "Saá mod awé béhedeé awúú mós nén-ε? ²⁶ Nyénóné', akanle bad á tál e ékwéε, bad bémáá béesaá'-aá mós dyamdyam aláa. Kapóg bebíí bán ne mbále, módé Ane-awé-Béwógté-yōól! ²⁷ Bonj éehelée-se ébē nē, áyale debíí bán póndé eché Ane-awé-Béwógté ápeé, modmod eebíí'ē wée ábidé. Debíí wée anén mod ábidé." ²⁸ Yesue ambé ayágté' á Ndáb-e-Dyób. Ade ayágtéé dós áchógté ehób ámín aá, "Éε, nyébíí me bwām, nyébíí'-ε wée níbidé. Meépedéé hén ne mmén. Ane awé alómé me adé mbále. Nyéebíí'é mós, ²⁹ bonj me pen mbíí mós áyale awé dós mbíde, mós'-aá alómé me." ³⁰ Ade áhóbé nê, béhédé'áá mós akób, bonj modmod enkēmbánné mós ké ekáá á yāl, áyale eche póndé enkēmpáá. ³¹ Ké nê bad hiin áfinté ene ndun e mod béndúbé mós. Béhóbé'áá bánken, "Ade Ane-awé-Béwógté ápeé, ábēl e'chemléd bé menyáké, níme nítóme níme anén mod ábélé-ye?"

Befarisa bélómé bad akób Yesue

³² Befarisa bēnwōg nēε bad bényonjeé áte, béhóbéé mímén mekan tǎngene Yesue. Né-ós bósbe beprise bémáá bēnlōm bēmbádeé akób mós. ³³ Héé Yesue áhóbéé aá, "Ndií ndé ne nyé, bonj mwámpín ní póndé mós ámbid wée ane awé alómé me. ³⁴ Ambid enē, nyéehéd me, bonj nyééyinné, wée mébēē'-ε nyéehnlé ape áhed." ³⁵ Nê dēmbēl benkamlēne bésedté nhóg ne anííí bánken, "Héé anén mod múmós áhedeé ake, wée syáné déehenlé mós anyín? Ahede ake á alonj á Grikia wée ábed bad bédíí á ebwóg ayáged bad bé Grikia-ye? ³⁶ Ahóbé' aá dééhéd mós bonj déenyinné mós. Aá déehenlé'-ε ape wée mébēē. Cheé nê álúmtécé?"

E'dib bé mendib mé alongé áde déemad'

³⁷ Epun é asóg é ngande éche ntómtén etógnén abé áyale ene ngande émpē. Yesue antyéém ámín, dós áchógté ehób ámín, áhóbé aá, "kénzéé awé píde ékóbé áhyag áwēm áhyε ámwé mendib. ³⁸ Kénzéé awé adúbpe me, Kálag e Dyób ehóbe aá, 'e'dib bé mendib mé alongé bēbídē mós áte é'sobpe.'" ³⁹ Edásáde éche Esáá chós Yesue áhóbé'áá. Chós bad ábe béndúbé mós bēntǎngēnné akud. Ene póndé né Edásáde éche Esáá eépédéé wée ábē bad áyale ene póndé ne Dyób déélúmtēé ehúmé éche Yesue.

Bad békabné áte á atón áde Yesue

⁴⁰ Donje á bad áfinté ene ndun e mod ábe bēnwōg nēε Yesue áhóbéé mímén mekan bēnhób bán, "Ne mbále, anén mod ádíí nkal é'edásáde awé ápē." ⁴¹ Bad bēmpēé béhóbé'áá bán, "Módé Ane-awé-Béwógté awé ápē." Ké nê, bēmpēé béhóbé'áá bán, "Ane-awé-Béwógté éehēlē-se ábid á Galilia. ⁴² Eténlédé á Kálag e Dyób nén bán, Ane-awé-Béwógté ábid á túmbé

e Dabid á dyad á Betelhem wée Dabide ámbidte." 43 Né-òò, bad bèn kabén áte á atón áde Yesue. 44 Donje á bad béhédé'áá mó akób bonj modmod enkembánné mó ké ekáá á yál.

Badmbáá bé Israel béekwentené Yesue adube

45 Kóónne ássg bembalede bé Ndáb-e-Dyòb bëntim wée beprise bémbáá ne Befarisia. Héé beprise bémbáá ne Befarisia bésedteé bó bánken, "Cheé ékóá bonj nyépeene mó hén?" 46 Héé ábè bembalede béhóbeé bán, "Modmod eéhóbeé ndín é mam éche anén mod áhóbeé." 47 Dó Befarisia bésedteé bó bánken, "Nédé ane mod adogé kóónne nyémpé-ye? 48 Nyékényin néé mod ambáá ké é Farisia nhóg adúbpé mó? Ké nhóg eédúbpéé mó. 49 Enén ndun e mod eebii' é mbéndé e Mose. Né-òò ebómán édé ne bó." 50 Farisia nhóg awè béchágé'áá bán Nikodemuse awè ansébé Yesue ake dé anyin, anláá bó áá, 51 "Eche syáné mbéndé eébageé kuzem nén dékógsen mod áde déekáadteé mó, áwóglen dyam áde ábélé." 52 Ade áhóbeé nê, bëntimtén mó bánken, "We ámpé ebidé á Galilia-ye? Héd áte á Kálag e Dyòb, wényin nén wè nkal é' dáádán eebidéé á Galilia."

Mmwaád awè akábé asón

53 Ámbid ené moosyoál ansú áwe ndáb.

8

1 Yesue pen anké á Ekone é Menzab. 2 Néé bín é'sángé mbwembwe, antim ámbid á Ndáb-e-Dyòb. Ndun e mod emp' áwé. Andyéé áse ábootéd bó ayáged. 3 Bemeléde bé mbéndé ne Befarisia bémpeén mmwaád nhóg áwé, awè békóbeé néé akábéé asón á ndáb e e'wóngé. Béntim ane mmwaád áfinté echáb, 4 bonj belángé Yesue bán, "A-meléed, békóbeé anén mmwaád néé akábéé asón á ndáb e e'wóngé. 5 A mbéndé eche syáné, Moseé anhób áá, anén ndín e mmwaád belúm chó meláá kóón áwé, chán-nò we-é éhóbeé" 6 Bénsedéd mó nê áhii mó melám, ábél nén békóben mó awusé. Bonj Yesue anwúlén áwé, ábootéd bwém atel á ndóob-té ne ábè e'mii. 7 Ade bébádnéné mó aseded, antii yál ámín, aláá bó áá, "Nyé ké ahéé awè eébéle mbéb ábè mod a'só álúm mó meláá." 8 Anwúlén mó áse ámpé átelé' ábè bwém á ndóob-té. 9 Ade ábè bad béwóge nê bémbootéd ahide nhógé-nhógé. Bad bémbáá bóó bénsébé ake, bonj bésad béhidé'. Kóón ne á asóg Yesue mwempen anlyág, ane mmwaád-te abé atyéém áhed. 10 Ade Yesue áfídeé yál ámín, dóó ásedteé ane mmwaád áá, "A-mmwaád nén, héé bad ábe bépééné we hén bédii? Modmod eélyagéé hén awè áhóbeé áá béwúu we-ye?" 11 Ane mmwaád ankwentén áá, "A Sánj modmod." Héé Yesue álanggéé mó áá, "Né mëmpé méehóbpé méé béwúu we. Kág we, bonj weébélé mbéb ámpé."*

Yesue móde e'nyinen bé ekide bé nkójsé

12 Yesue anláá ábè bad ámpé áá, "Mée ndé e'nyinen bé ekide é' bad bé nkójsé. Kénzéé awè ahíde me, éekaá á ehintén-té, bonj áküd e'nyinen bé ekide ábe é'bage' alongé." 13 Dó Befarisia belángéé mó bán, "Ebidé echoj yál mbónj, né-òò mbónj echón eékobnedéé." 14 Yesue ankwentén áá, "Kénéé mmén mbídeé echem yál mbónj, echem mbónj edé mbále, áyale mbíí wée mbíde, mbíí-é wée nkagké, bonj nyé, nyéebii' é wée mbíde, nyéebii'-áa wée nkagké. 15 Nyékáadte bad á nyaa e moonyonj. Meekáádtéé modmod. 16 Ké menkáádté ké káádtén, echém mbakú edé mbále, áyale meekáádtéé ne mmén, bonj nkáadte, ne ane awè alómé me. 17 Néé béhúde ké nê áte, á mbéndé echén, étenléde nén bán nzé bad bébe bébidé dyam mbónj, bonj béhóbeé melemlem mé dyam, né ene mbónj edé áhed, múmó ahéde yál awúu-ye?" 18 Nyéebii'-òò nén bán nwóó mbónj ébe, mmén ne mod awè alómé me, awè adé echem Sánj." 19 Héé dóó Befarisia bésedteé mó bán, "Héé sóó ádíí?" Ankwentén bó áá, "Nyéebii' é me, nyéebii'-áa ké echem Sánj. Nzé nyémbii' me, né nyéebii' kóónne echem Sánj."

20 Yesue anhób ábén e'yale áde ayágtéé á Ndáb-e-Dyòb-te, benben ne wée békonjgeé móné. Bonj modmod enkénkóbpé mó, áyale eche pónde éché békóbeé mó enkémpáá.

21 Yesue anláá ábè bad ámpé áá, "Méké, nzé mmaá'-e ake, nyééhéd me, bonj nyéenyinné, né-òò nyééwé áwen mbéb-te. Wée mébēē, nyéehenlé ape áhed." 22 Héé bad bémbáá bé Israel bésedteé bán, "Ahóbe' áá, wée mókéé áá syáné déehenlé ape áhed. 23 Anláá bó áá, "Nyéebii' bad ábe bébidé áse wén, bonj me pen, mbídeé ámín. Nyéebídeé á nkójsé wén, me pen, meebídeé á nkójsé wén." 24 Nê dóó ákóá bonj nílanggéé nyé méé, "Nyééwé áwen mbéb-te. Nzé nyéédubpé bán, 'Ndií Mod Awé Ndií,' né nyééwé'-e áwen mbéb-te." 25 Héé bésedteé mó bánken, "Nzé-móde édíí?" Dóó ákwentanné bó áá, "Nyaa e mod eché nílanggéé nyé se á mbootéd méé ndé chóó nídíí. 26 Nwóó mam híin ahób tǎngene nyé, ne ákáad nyé. Bonj mod awé alómé me adii mod á mbále, mekan nímé nílanggéé-áa nyé hén á nkójsé médíí mekan nímé níwóge áwé." 27 Ade Yesue áhóbeé nê, bénkénsójténné bán Sáa awé adé ábén móó áhóbeé. 28 Héé Yesue álanggéé bó áá, "Pónde éché nyémádté Mwán-a-Moonyonj abane ámín, dóó nyéebii' é bán, 'Nde mod awé níhóbeé méé ndé.' Nyéebii'-e bán, meebéleé dyamdyam

* 8:11 Ekud e kálag é'só éewóó é'échén eped (7.53-8.11).

ne kunze echēm, boŋ dyam áde ríhóbéé ádíi dyam áde echem Sánj áyágté me. ²⁹ Ane awé alómé me, adé-ε ne me, eétdtéé mmēmpen, áyále mbále' mekan nímé mébóŋnéé mós." ³⁰ Bad hiin ábe bēnwōg nēe Yesue áhóbéé nímén mekan, bēndübē mós.

Nzéé adé sáá awé bad bé Israel?

³¹ Hēe Yesue álāngéé bad bé Israel ábe bēndübē mós áá, "Nzé nyédii nyéhíde' ádēm ayáge, né nyékōŋté ábēm bembapēe abé. ³² Né nyéēbīi mbále, né ene mbále éhūd-te nyé á mehan-tē." ³³ Bēnkwentén bán, "Sédii nchyaátén níme Abrahamē. Séébédéé-áa ntān á mod mbéd. Chán-nō éhele éhōbē wéé séebáá á mehan-tē?" ³⁴ Yesue ankwentén bó áá, "Ne mbále, nlānge nyé méé, kénzéé awé abele mbéb adii ntān á mbéb. ³⁵ Ntān eebágkē á túmbé-te abé ne abé, boŋ mwān á túmbé, adii mwān á túmbé pōndé ésyāē. ³⁶ Né-ōō, nzé Mwān ahúde nyé á mehan-tē, né dyamdyam déetédte nyé ntān ámpē. ³⁷ Mbii méé nyédii nchyaátén níme Abrahamē, boŋ ké nē, nyéhede me awúu, áyále nyééhedeé ádēm ayáge ahíd. ³⁸ Nlānge nyé mekan níme echem Sánj álúmté me. Nyé-ε nyébele mekan níme echen sánj álāngéé nyé."

³⁹ Bēnkwentén mós bán, "Abrahamē adii eched sánj." Yesue anláá bó áá, "Nzé nyénkōŋ bán ábe Abrahamē abé, né nyébele' mekan níme Abrahamē ábél'áá. ⁴⁰ Mekan mésyāēl níme ríkēmbēnlé nídii áláa nyé mbále eché ríwógé wéé Dyōb. Kénē, nyéhede me awúu. Abrahamē eébele'áá, enén ndin e dyam. ⁴¹ Nyébele mekan níme echen sánj ábeleé." Bēnkwentén mós bán, "Dyōb dēmpen-εé séwóó nēe eched Sánj, bēéchyáa-áa sé á asón." ⁴² Dóó Yesue álāngéé bó áá, "Nzé Dyōb dēnkōŋ echen Sánj abé, né nyédáó me, áyále mbíde wéé Dyōb ndé-ε hén bóob. Meépēdeé ne mmēn, boŋ mós alómé me. ⁴³ Nzom eché ekáó boŋ nyééhēde' me ehób awóg, edii nyééhēdeé ábēm e'yale awóg. ⁴⁴ Nyédii bán ábe echen sánj, Satane, níme mewēmten mós-áá nyédáó ahíd. Se á mbooted, adii ane awé awúe' bad, eékwógnédéé mbále mbéd, áyále mbále eésáá mós áte. Nzé akale metóm, né abele níme nsón áyále adii nkal á metóm, abé-ε sáá á metóm. ⁴⁵ Nyéedúbpēé me, áyále nkanle nyé mbále. ⁴⁶ Nyé ahéé ahele alúmed áá, mbelé mbéb? Nzé nkanle nyé mbále, cheé-ō ekáó boŋ nyéedúbpē me? ⁴⁷ Kénzéé awé ahúu ne Dyōb, awóge eyale é Dyōb. Nzom eché ekáó boŋ nyéewóglán edii, nyéesáá bán bé Dyōb."

Bad bé Israel béekobéé ayáge áde Yesue

⁴⁸ Hēe ábē bad bé Israel bétimanné Yesue bánken, "Eesaa mbále bán, sēnkál mbále áde séhóbé bán, edii mod á Samaria, edáóđan é mbéb edé-ε we áte-ye?" ⁴⁹ Ankwentén bó áá, "Edáóđan é mbéb eésáá me áte. Mbage echem Sánj edúbé, boŋ nyépen nyéēbāgēē me edúbé. ⁵⁰ Mmēn meéhēdteé yál edúbé, boŋ mod adé awé ahede' áá ríkud edúbé, mós-áá, abage mbakú eché etāngéné. ⁵¹ Ne mbále, nlānge nyé méé, kénzéé awé abele' chóm-éé n'yágtéé, éewáá mbéd." ⁵² Dóó ábē bad belāngéé mós bán, "Bóob dóó sébīi bán, edáóđan é mbéb edé we áte. Abrahamē anwé, bekal bédáóđan bómpē bēnwē. Boŋ bóob éhōbē wéé mod awé adúbpē we, éewáá mbéd. ⁵³ Eched sánj Abrahamē anwé. Ewémtené wéé mótoŋmē mós-ye? Bekal-bé-e'dáóđan bómpē bēnwē. Nzé-módé wewe éwémwanné wéé móde?" ⁵⁴ Hēe Yesue ákwentanné bó áá, "Nzé nhēdte echem yál edúbé, né eché edúbé eésáá dyamdyam. Echem Sánj awé nyéhóbéé bán mós adé nyé sáá, mós abage me edúbé. ⁵⁵ Nyéēbīi' é mós mbéd, boŋ mbīi mós. Nzé nhóbé méé meebīi' é mós, né ndé nkal á metóm nēe nyé. Boŋ mbīi mós, mbēle-ε mam níme áhóbéé. ⁵⁶ Echen sánj Abrahamē ambé menyinge áá, mōnyīn epun éche mēpēé, annyīn nme chō, abé-ε menyinge bwāmbwam." ⁵⁷ Dóó bésēdteé mós bán, "Ade wéepēdēē móom mé mwé métáan, wéé mōnyīn Abrahamē-ye?" ⁵⁸ Yesue ankwentén bó áá, "Ne mbále, nlānge nyé nén méé, byánán béchyāā Abrahamē, 'Ndé.'" ⁵⁹ Ade ábē bad bēwógé nē, dóó bēbóótédé meláá ahed, álum mós. Boŋ Yesue ansóom, abíd-te á Ndáb-e-Dyōb.

9

Yesue achōŋté mod awé béchyáané ndim

¹ Ade Yesue átóméé, dóó ányīne mod awé béchyáané ndim. ² Dóó ábē bembapēe bésēdteé mós bán, "A-meléed, mbéb níme nzéé ríkás boŋ béchyáá anén mod ne ndim? Mbéb níme mwēn-ε, káa níme sáá bó nyan?" ³ Yesue ankwentén bó áá, "Saké níme mbéb ríkás, saá-kaá níme sáá bó nyan. Boŋ nén ábēnlédé ábel ngine e Dyōb ébíd áwed awé yál. ⁴ Ngáne bīn é'dii ényīnneé ámin, detāngénéé débēl nsón níme ane awé alómé me. Ehintén ékwógé ape áde mod éehenlé nsón ábē. ⁵ Bóob áde nídii á nkōŋsé, me-éé ndé e'nyīnne bé ekide bé nkōŋsé." ⁶ Ade Yesue ámáá ahób nē, ansob aléed á ndóob, atób dó boŋ áwōgtē ane mod á ndim á mīd, ⁷ álāngē mós áá, "Kág, éwobe e'só á etonj é Silom" (ádē dīn adé nén bán, "Bélómé"). Né-ōō, ane mod ankē, awōbē-ε mīd. Antīm ámbid, ányīnne'.

⁸ Hēe bad ábe bēmbīi mós ne bad ábe bēnyīnāá ngáne áchóméé bwēm, bésēdteé bán, "Sáá anén mod ayógkē adyēe ásé, áchómē bwēm-ε?" ⁹ Donje dénhōb bán, "Módé," ábīnī-ε bán, "Aáy! Awágne mós wágnēn." Boŋ ane mod mwēn anhób áá, "Mmēn-éé ndé." ¹⁰ Dóó bésēdteé mós bán, "Chán-nō émwédeé bootēd dé anyīnen?" ¹¹ Ankwentén bó áá, "Mod awé béchāgēé bán, Yesue, antób elóob, awógéd me chō á mīd, aláá-ε me áá ríke á etonj é Silom, ríke ríwobe

mîd. Né-òó, menkĕ. Awobe áde níwòbpé mîd, míbootéd-te anyínen.”¹² Bênsedéd mós bán, “Héé ane mod adíí?” Ankwentén bó aá, “Meebíí’é.”

Befarisia behédé áte anyínen

Yesue áchòjté mod a ndim

¹³ Bènkéén ane mod awé ankwé ndim wéé Befarisia. ¹⁴ Epun éche Yesue ántòbpe elòob ànèdè-’e ane mod mîd áte, ébédéé Mbwe-mé-nkóme-áte. ¹⁵ Befarisia bênsedéd ane mod awé ankwé ndim ámpé bánken, “Chán émwéde ábootéd dé anyínen.” Héé álangéé bó aá, “Antòb elòob awógédé me á mîd. Ade níwòbpé e’so, míbootéd-te anyínen.” ¹⁶ Hè dáo donge á Befarisia behóbéé nén bán, “Anén mod awé abelé ádén dyam, eéhèlè-’e abé mod awé Dyòb álómé, áyàle eékonjéé mbéndé e Mbwe-mé-nkóme-áte.” Boj ábíníí-’e behóbé’áá bánken, “Chán mod a mbéb áhèlese ábelé’ échén ndin e menyáké?” Nén dèmpéén nkabén áfínté echáb. ¹⁷ Né-òó, Befarisia bênsedéd ane mod ámpé bánken, “Ngáne éhóbé wéé móbelé boj ényínne’, cheé éwóó ahób á yál eché?” Héé ane mod ákwentanné bó aá, “Adii nkal é’ dáòdaj.”

¹⁸ Ké nê, bad bé Israel bènkwéndúbéé bán, ane mod ansébé ndim akwe. Nê dèmbèl bènchélè sáá bó nyan. ¹⁹ Bênsedéd bó bánken, “Nyéé nyéchyáá anén mod awé nyéhóbé bán, béchyáá ne ndim-e? Chán-nwé ébénlédé boj ányínné bòob?” ²⁰ Dáo sáá bó nyan békwentanné bán, “Sébií bán awed mwán móde, sébií-’e bán bènchyáá mós ne ndim. ²¹ Boj séekoo’ é abii ngáne ámwéde anyínen, séebii-’áa mod awé abelé boj ányínné’. Nyésedte mós, eésáá mwéndem, mwén áhób.” ²² Bènhób nê áyàle bebáá’áá bad bé Israel. Bad bé Israel bènchób bán, kénzèé awé adúbé aá Yesue móde Ane-awé-Béwógté, bénan mós á ndáb e mekáne. ²³ Nê dáo dènkaj boj sáá bó nyan behób bán, “Nyésedte mós, eésáá mwéndem, mwén áhób.”

²⁴ Héé ábè bad bé Israel béchènleé ane mod awé Yesue ándidte bwám ngen éché élónténé ébe, boj bélangé mós bán, “Kál echoj mbále á dín á Dyòb. Sébií bán anén mod awé achòjté wé adii mod a mbéb.” ²⁵ Dáo ane mod átimtanné bó aá, “Meebíí’é me ké adé mod a mbéb ké’ e eésáa. Dyam ahóg áde mbíí, áde nén, menkwé ndim boj bòob nnyínné’.” ²⁶ Héé bésedteé mós bánken, “Cheé ámbenlé boj ébootéd anyínen?” ²⁷ Ankwentén bó aá, “Mmaá nyé aláa boj kéné, nyéedúbéé me. Cheé nyéhèdeé bán nílaa nyé ámpé? Nyémpé nyéhède’ ábè bembapee abé-ye?” ²⁸ Héé bésyáá’ é mós, behóbé bán, “Wé-’e edé mbapee awé ane mod. Sédií bembapee ábe Mosee. ²⁹ Sébií bán, Dyòb dénhób wéé Mosee, boj séebii’ é wéé anén mod pen ábidé.” ³⁰ Ane mod ankwentén aá, “Nén áde nkómten ní yál áte. Nyéebii’ é wéé ábidé, boj kéné abelé nnyínné’.” ³¹ Debii bán, Dyòb déekwentanné mekáne mé bad bé mbéb, boj akwentan mekáne níme bad ábe bébage mós edúbé, bebélé-’e mam níme áhedeé. ³² Taase nkònsé míbootad mod eéwógéé mbéd, bán mod abelé mod awé béchyááané ndim anyínné’. ³³ Nzé anén mod awé achòjté me enkèmbé mod a Dyòb, né eéhèlè’áa-’e ábel enén ndin e dyam.” ³⁴ Dáo ábè bad békwentanné mós bán, “Béchyáá wé á mbéb-te, ékwóg-ke á mbéb-te, boj bòob éhedeé sé ayáged-’e?” Héé dáo bebíidte mós á ndáb e mekáne.

Ndim e edáòdaj

³⁵ Ade Yesue áwógé bán bebíidte ane mod awé ánchòódté á ndáb e mekáne, anhed mós. Ade ányiné mós, ansedéd mós aaken, “Edúbé Mwán-a-Moonyon-’e?” ³⁶ Ane mod ántimtén mós aá, “A-Sáj nzéé adé Mwán-a-Moonyon, láá mé ábel nén nídube mós?” ³⁷ Yesue anláá mós aá, “Emaá mós anyín, nyúm-’aá nyékale’ nén.” ³⁸ Héé ane mod áhóbéé aá, “A-sáj, ndúbépé!” Abwóg-ke mebóbój ábe mós edúbé. ³⁹ Yesue anhób aá, “Mpedé á nkònsé wén, ákáad bad ábel nén bad ábe békweé ndim bényínen, ábe bó-’e bényínné’, békwe ndim.”

⁴⁰ Ade donge á Befarisia ábe bòobe Yesue bémbé áhed béwógé nê, bênsedéd mós bánken, “Sédúbé bán, weehóbéé wéé sémpé sékwedé ndim?” ⁴¹ Yesue anláá bó aá, “Nzé nyénkwé ndim, né mbéb méesaá nyé á yál. Boj bòob áde nyéhóbéé bán nyényínne’, mbéb nídíí níde nyé á yál.”

10

Ngan e Nnon a nídyon ní mbód

ne éche mbód

¹ Yesue anhób aá, “Ne mbále, nílange nyé meé, kénzèé awé eépoó á mmwe mé abem á mbód, boj átim achágé ped empée, adii nchíb, abé-’e mod e ewúén. ² Mod awé apoo’ á mmwe mé abem móde Nnon a nídyon ní mbód. ³ Mod awé anone abem adibnad mós ekob. Achage mbód téé ne dín, ábidné-’e chós. ⁴ Abidné-’aá chós, atómén chós, chós-’e éhíde mós, áyàle ébii éche ehób. ⁵ Boj éché mbód éehídeé nken mbéd. Ebelé’ ébāā’ mós á yál báán, áyàle éecheméé éche ehób.” ⁶ Yesue ankalé bó enén ngan boj bènkwénsójténné.

Yesue aá móó móde

Nnon a nídyon ní mbód a bwám

⁷ Né-ɔɔ, Yesue ambád ámpē áá, “Ne mbále, nláŋge nyé nén me-éé, méé ndé mmwe mé ekob wée mbód époó’é. ⁸ Byánán mɛpɛ, bad bésyāāl ábe bésébpé ape béhédeé bechíb ne bad bé ewúen, boŋ mbód éekênwógénné bó. ⁹ Me-éé ndé ekob. Kénzée awē apoo áwēm, ákūd e’sooson. Asl, abíd-te ésebán mod atagte mó. Akud-te kéchéé éche áhedeé. ¹⁰ Nchíb apag dás áchíb, áwúu ne ábébed. Mpedé ábel boŋ békud alongé áde álóné mbon. ¹¹ Me-éé ndé nnan-a-mbód á bwám. Nnan-a-mbód á bwám adé mboŋsén áwé á nló míme éche mbód. ¹² Mod awē bétéde á nsón tédén, ánon mbód, áde mwén éesaa nnan-a-mbód, áde éesaa-’áá nwóó-mbód, ányíné nyínán nées nga ehúe’é, áchēnē mbód, atóm mehlé. Ene pónde dáo ngá ésogeé mbód, échíní-’é épáníté áte. ¹³ Ane mod atóme mehlé áyale adii mod awē bétéde á nsón tédén, eewōŋné éché mbód pónde. ¹⁴ Méé ndé nnan-a-mbód á bwám. Mbíí échem mbód, échem mbód-te ébíí me. ¹⁵ Melemlem nē dáo Titée ábíí me, me-’é mbíí mó. Mbōŋséné-’é áwé á nló míme échem mbód. ¹⁶ Nwóó-’é mbód émpēe éche éesé á abem-té wén, ntáŋgéné chímpé apēen, chímpé éwōg échem ehób, né-ɔɔ, abem débē ahóg, nnan-a-mbód-te nhóg. ¹⁷ Titée adaá me, áyale mbōŋséné áwé ábel ríkud adēm alongé ámbíd ámpē. ¹⁸ Modmod éekobnéé me adēm alongé, boŋ mbage dó ne mmēn. Nwóó ngine ábe adēm alongé, nwóó-’é ngine átéd dó ámpē. Nén dáo Titée áláŋgé me áá mbél.”

¹⁹ Abén e’yale ábe Yesue bémpēén nkabén áttinté e bad bé Israel ámpē. ²⁰ Bó bad híin behóbé’áá nén bán, “Edáádāŋ é mbéb édé mó áte, apedá mīn. Chán nyéhele nyéwōglān mó?” ²¹ Boŋ bémpēe behóbé’áá bán, “Mod awē edáádāŋ é mbéb édíí áte eehóbéé échén ndín e mekan. Edáádāŋ é mbéb éhele ébél mod awē akwedé ndīm anyínen-’e?”

Bad bé Israel bébaá Yesue á yál

²² Ngande e Nnamed í Ndáb-e-Dyób ékóbté’áá á Jerusalem. Nén ábédé á pondé éche ahéb ábáŋké bwámbwam. ²³ Yesue ahyómmé’áá á abepé á Ndáb-e-Dyób áde béchágé’áá bán Abepé áde Solomoné. ²⁴ Bad bé Israel bēnlāŋnéd mó, bésédté mó bán, “Pónde ehéé wewe wésōgkē sé abane á edibelóné-’te? Nzé we-éé edé Ane-awē-Béwōgté, épanléd sé áte.” ²⁵ Yesue ankwentén áá, “Mmaa nyé aláa, boŋ nyéedúbpē. Nsón míme mbéléé á dín áde awēm Titée, mēn mbíde me mbóŋ. ²⁶ Boŋ nyéedúbpē áyale nyéesaa échēm mbód. ²⁷ Echem mbód éwōge échēm ehób. Mbíí chó, chó-’áá éhíde me. ²⁸ Mbage bó alongé áde déemaá’, béewáá-’áá mbéd. Modmod ééhēlē-se ásoŋ bó áwēm mekáá. ²⁹ Chōm eché awēm Titée ábágé me étómé chōm ésyāāl, * modmod ééhēlē-se ásoŋ bó á mekáá míme Titée. ³⁰ Sé Tité sédíí mod nhóg.”

³¹ Bad bé Israel béntéd meláá ámpē álum Yesue. ³² Boŋ anláá bó áá, “Nlúmté nyé ekud é nsón mí bwám éche ébíde ne echem Sáj. Nyéhede me meláá álum, áwúu me. Mmē nsón níhéé nyéhedeé me meláá álumén.” ³³ Dáo békwentanné bán, “Sééhēdēē we meláá álum áyale nsón mí bwám míme ébélé. Boŋ sélúme we meláá áyale esyáá Dyób.” ³⁴ Yesue anláá bó áá, “Ngómé éténlédé áwen Kálag e Mbéndé nén bán, Dyób áhóbé áá, ‘Nyédíí myób.’ ³⁵ Debíí nén bán, eyale é Dyób éekwagké. Dyób dēnchāŋ bad ábe ánlómēnné éché eyale áá bédíí myób. ³⁶ Me-éé Dyób ánámté boŋ álóm-me á nkōŋsé, chán-nō nyéhele nyéhábē bán, nsyáá Dyób áyale ntúmé ahób meé ndíi Mwán á Dyób? ³⁷ Nzé meébēlé nsón míme Titée, nyéedúbpē me. ³⁸ Boŋ nzé édé nén bán mbele mó, nyédúbé míme nsón ké nyéedúbpē mmēn, ábel nén nyébíí nyésōŋten-ne ngen póg ne ésyāāl nén bán, Titée adé me áte, me-’é mbé mó áte ngen póg ne ngen ésyāāl.”

³⁹ Mmēn mam míme ánhōbpē mēmbél bēnwanén mó akób ámpē, boŋ ambíd bó á mekáá. ⁴⁰ Ambíd ené, Yesue antīm ámbíd á ped e edib é Jodan eníníí, á abwóg á hōm wée Jone, Ndusene ádúsánnáá bad, ádyēē áhed. ⁴¹ Ndun e mod epagé’áá áwē. Abé bad behóbé’áá bán, “Jone, Ndusene eébele’áá menyáké boŋ kéchéé éche áhóbé tāŋgene anén mod édé mbále.” ⁴² Né-ɔɔ, ndun e mod eché embé áhed, endúbé Yesue.

11

Kwééd eche Lazarose

¹ Mod nhóg ambé awē béchágé’áá bán Lazarose, akónlé’áá. Lazarose ne baányan bé bebaád, Maria ne Mataa bédýsé’áá á dyad á Betani. ² Anén Maria awē mwányan Lazarose ákónlé’áá, mó anwógéd Yesue dyōŋ dé elod é bwám á mekuu, boŋ apínnéd éché esid. ³ Né-ɔɔ, Maria bó Mataa bó bēnlōm nsal wée Yesue bán, “A-Sáj, awoŋ nsón á nlem ákonle’.” ⁴ Ade Yesue áwógé nímén nlebtéd anhób áá, “Mmēn nkole méesōgké ne kwééd. Nén ábénlédé ábe Dyób ehúmé, ábel boŋ Mwán á Dyób ákud edúbé.” ⁵ Yesue andāŋ Mataa, Maria ne Lazarose. ⁶ Ké nē, áde áwógé bán, Lazarose akonle andíi ambé wée ámbēē e’pun é’be. ⁷ Héé áláŋgéé ábe bembapee áá, “Détim ámbíd á Judeya.” ⁸ Dáo ábe bembapee belāŋgéé mó bán “A-meléed, kíne saá áwed dáo bad behédé’áá we meláá awúen súútāŋ’e?” ⁹ Yesue ankwentén bó áá,

* **10:29** Chōm eché awēm Titée ábágé me étómé chōm ésyāāl: donŋe á kálag dé’só áwóó Titée awē abagé me bó, atómé chōm ésyāāl.

“Eesaá mbále bán müte níwóó dyóm á háwa ne ébe-ye? Bad ábe békag müte béekwagké áyále bédé ne ane awé adé e'nyínen bé ekíde bé nkòjse. ¹⁰ Bon nze békag nkuu, dso békwagké áyále e'nyínen bé ekíde béesaá.” ¹¹ Ade Yesue ámáá ahób nén ambád ámpē áá, “Awéd nsón Lazarose akúne, bon nkağ mó anyem áse.” ¹² Abē bembapee bénlāá mó bán, “A-Sán, nze akúne né ádyéé bwám.” ¹³ Yesue ahóbé'áá nén áyále ambíí áá, Lazarose awédé, bon abē bembapee bēnwēmten bán, ahóbe áá, akúne kúnén. ¹⁴ Né-óó, Yesue ampanléd bó áte áá, “Lazarose awédé, ¹⁵ bon á yál echên, ndé menyinje nén meé meebédéé áhed ábel bon nyédúbe. Syánē dékag-koó awéd boob.” ¹⁶ Hē dso Tomase (awé bēnchuu'é bán, Nhéd) álángeé baab bembapee áá, “Syánē ámpē dékag awéd ábel bon nze kwééd chó edé déwē ne Meléede.”

Yesue mó adé mpuu ne alonjé

¹⁷ Boob-poó, áde Yesue ápedé á Betani, antán nēe bémáá Lazarose alime. Ene pónde né nímē ndim níkébē á son-tē e'pun é'niin. ¹⁸ Bootya á Betani ápe á Jerusalem ábédé dyam máyl mébe. ¹⁹ Ekud é bad bé Israel énhýé wēe Mataa bó Maria áwenned bó áyále kwééd eche awab mwányan. ²⁰ Ade Mataa áwógé bán, Yesue ahúe', anké mó abomen á nzii, bon Maria anlyóg á ndáb. ²¹ Dso Mataa álángeé Yesue áá, “A-Sán, nze wembé hén né mwānned eewédeé. ²² Bon ké nē, mbíí meé ké boob kéchéé éche ésédte Dyób, Dyób débē we.” ²³ Yesue anláá mó áá, “Mwānyon ábē á alonjé ámpē.” ²⁴ Mataa antimtén mó áá, “Mbíí meé ápuú á pónde e mpuu mbwe mé asóg.” ²⁵ Dso Yesue álángeé mó áá, “Me-éé ndé mpuu né alonjé. Nze mod adubpé me, ké anwē, ábē abé á alonjé. ²⁶ Kénzéé awé adé á alonjé bon adubé-é me, eewáá mbéd. Edúbpé né-ye?” ²⁷ Héé Mataa ákwentanné áá, “Ee, A-Sán, ndúbpé meé we-éé edé Ane-awé-Béwógté, Mwán á Dyób awé Dyób ahóbé áá, ápe á nkòjse.”

Yesue achii

²⁸ Ade Mataa ahóbé nē, antím ámbíd, áké áchag mwányan Maria kun, aláá mó áá, “Meléede adé hén, asekte-é we.” ²⁹ Ade Maria áwógé nē, anhidé áse mehélé, áke atán Yesue. ³⁰ Boob-poó, Yesue enkempaá asól á dyad-tē, andii ambé wēe Mataa ántānnē mó. ³¹ Ade bad bé Israel ábe bēbédé á ndáb-te ne Maria áwenned mó, bényíné nēe ábidé á ndáb-te ne mehélé, anyagte á son, bēnwēmten bán, akag achii. Né-óó, bēnhíd mó.

³² Ade Maria ápedé wēe Yesue ámbēē bon anyín mó, ankwé mó á mekuu, ahób áá, “A-Sán, nze wembé hén, né mwānned eewédeé.” ³³ Anyín áde Yesue ányíné nēe Maria áchýe'é, anyín-ne nēe bad ábe bēnhíd mó béchýe'é, ngal enkonné mó, átāg-ke áte á nlem-tē bwám bwam. ³⁴ Ansedéé aaken, “Héé nyélimmé mó?” Bēnkwentén bán, “A-Sán, hyé ényín.” ³⁵ Yesue anchii. ³⁶ Héé bad bé Israel bēhóbeé bán, “Nédé ankòj mó adon-óó!” ³⁷ Bon bó donje á bad bēnhób bán, “Ngómē ámbēl mod awé ankwe ndim ányinne. Eéhele'áá-se ábel Lazarose eewág-é?”

Yesue apuúdté Lazarose

³⁸ Ngal enkonné Yesue á nlem ámpē. Né-óó, anké á son. Ene son ebédéé son eché bēpwógé aláá áte, bon békútén chó nsel ne aláá. ³⁹ Héé Yesue álángeé ábē bad áá, “Nyéhúđ adé aláá.” Dso Mataa, mod awé awédé mwányan ahóbéé áá, “A-Sán, ndim mímáđ abooted dé achum boob áyále níkidémbe á son-tē boob e'pun é'niin.” ⁴⁰ Dso Yesue álángeé mó áá “Meelángeé we meé nze edúbpé né wēnyín Ngum e Dyób-é?” ⁴¹ Né-óó, ábē bad bēnhúđ adé aláá á nsel ní son. Dso Yesue ánóné ámín bon ahóbé áá, “A-Tē, nságnéne we áyále éwógé me mekáne. ⁴² Mbíí meé eyógké me mekáne awóg, bon nhóbe nén ábel bon ábén bad ábe bédé hén bédúbe bán, we-éé elómé me.” ⁴³ Ade ámáá ahób nē dso áchágté ehób ámín bon áchēnlē Lazarose áá, “A-Lazaros, bíđ awéd!” ⁴⁴ Ane mod awé ammáđ awé ábid-te awéd. Mbóm eche bēnkaánné mó mekuu ne mekáá ne tumbé eché bēnkaánné mó e'só, émbē ébē mó á yál. Yesue anláá bó áá, “Nyéhune mó ábē bwēm á yál, ákag.”

Béhagke Yesue

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Bad bé Israel ábe bēnkē Maria á mewenned bényín mekan níme Yesue ámbēnlé, bēndúbē-é Yesue. ⁴⁶ Bon bó donje á bad bēnkē Befarisia atán, beláá mó mam níme Yesue ábélé. ⁴⁷ Héé beprise bémáá ne Befarisia béchénlé mbom ní kaánsel. Bēnhób bán, “Chéé débēnlé boob? Detánjéne dyam ábel áyále anén mod ábele menyáké bwám bwam! ⁴⁸ Nze detédté bán, ákeene nímén mekan á'só né moosyáál ádúbé mó. Nze moosyáál adúbpé-é mó, né bad bé Roma bépé, békòbēn-ne syánē echéd Ndáb-e-Dyób, békòbēn-ne syánē áđəd alonjé.” ⁴⁹ Dso mod nhóg áfínté echáb awé béchágé'áá bán Kaifase, awé ábédé híse ambáámbáa nímé mwē, ahóbéé áá, “Nyéebíí'é dyamdyam. ⁵⁰ Nyéenyínéé nén bán ébóó bán, mod nhóg áwé á nló ní moosyáál tómaa alonjé ásyáál ábóó?” ⁵¹ Kénéé ahóbé'áá nē, saké nímé mewēmten mēn móó ahóbné'áá nē. Ngáne ábédé prise ambáámbáa nímé mwē, ahóbé'áá dyam áde débenléd, á'só é' pónde, áá Yesue áwē á nló ní bad bé Israel. ⁵² Saá-kaá á nló ní bad bé Israel

bénpen, bonj kàhne àlad bad bé Dyòb bésyāā abe bémáá ahented áte hòm ahóg, àbel béhè mod nhóg.

⁵³ Bootya échè epun bad bémáá bé Israel bémbootéd Yesue ahage, áwúu mós. ⁵⁴ Nén dèmbèl Yesue eebide'áá á nhéné àmpè áfinté e bad bé Israel. Bóòbe àbè bembapæe bènhiðé bèké á dyad áde béchagèé bán Efrem, bédyèè-'è áwed. Adé dyad ábédé benben ne ehyanje. ⁵⁵ Póndé e ngande e Nnyíme-ámín embé benben. Né-òó, bad híin bémbíð myad ne myad, bèké á akuu á Jerusalem áwobe échab yāl ngáne mbéndé e Mosèe éhédé'áá, àbonjen ngande e Nnyíme-ámín. ⁵⁶ Abè bad bé Israel bémbe' béhédé Yesue. Ade beládné á Ndábe-Dyòb bésédte'áá, nhóg ne aníní bánken, "Chán nyéwémtené, nyédúbpè bán, àhye ngande-ye?" ⁵⁷ Beprise bémáá ne Befarisia béntómèd ehángé bán, kénzèé awè anyíné Yesue àhye álaa bós, àbel bonj békòb mós.

12

Béwógté Yesue á Betani

(Mat 26.6-13; Mak 14.3-9)

¹ Ade ngande e Nnyíme-ámín élyágé e'pun ntóób, Yesue ankè á Betani wée Lazarose awè àmpuúdté ádyéé'áá. ² Bèmbèlè Yesue ndyééd áhed. Mataa mós antómèd ene ndyééd. Lazarose ambé nhóg áfinté e bad ábe bóòbe Yesue bébédé á tébelé ádyé ndyééd. ³ Héé Maria átédé epom é dyóg dé elod á bwám áde álélé nkun bwámbwam. Adé dyóg bébènlé dós nád.* Anwógéd Yesue á mekuu, apíné-'è mós mekuu ne échè esid é nló. Elod é bwám énlóg ndáb áte esyāā. ⁴ Dóó Judas Iskariode, mbapæe nhóg awè émbèé bán mós ásom Yesue áhóbeé áá, ⁵ "Cheé bénkènsómme áden dyóg, bétéd mímén mone bèké bèbè betóótókè bé bad? Béhélé'áá-se bésóm adé dyóg dyam-èe áde nsábe ní mwè nhóg." ⁶ Judase anhób nè, saké áyāle abédé betóótókè bé bad ngal, bonj áyāle abédéè nchíb. Ngáne abédé mod awè awánlādtaá bóbóo ekwe é mone, ayógké'áá mone atéd ámbíð. ⁷ Bonj Yesue anhób áá, "Tédé mós, ákoo áde ályágé áse àbel bonj ábenled dós mbwè nime béliimèè me. ⁸ Betóótókè bé bad bédé ne nyé póndé téé bonj me pen méebáá ne nyé póndé ésyāā."

Béhagke Lazarose

⁹ Ene póndé-òó, bad bé Israel híin bènwóg bán, Yesue adé á Betani. Né-òó, bénkè áwed. Saké Yesue mwèmpen mós ankèh bonj bèké áwed, bonj bénkè Lazarose anyín awè Yesue àmpuúdté. ¹⁰ Né-òó, Beprise bémáá béhágké'áá kóhne Lazarose áwúu mós, ¹¹ áyāle bad bé Israel bétédte'áá bós, bédúbpè Yesue. Béndúbè Yesue áyāle dyam áde dèmbenléd ne Lazarose.

Yesue asólé á Jerusalem née kàh

(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹² Néé bín é'sángé, ndun e mod echè enhyè á Ngande e Nnyíme-ámín bènwóg bán Yesue apag á Jerusalem. ¹³ Héé dóó bésélé é'kikag é' mii bonj bèkág mós abomen á nzii. Béhágé'áá é'saad bán, "Hosána! Nnam núbè ne ane awè apedé á ðin áde Sàngwéé. Nnam núbè ne kàh e bad bé Israel!"

¹⁴ Yesue anküd etum é ésel, áðíí-'è chós. Nén dèmbenléd ngáne éténlédé á kálag e Dyòb nèn bán,

¹⁵ "A-bad bé Zayon, nyéebáá', nyénone' echen kàh ehúé', ediidé-'è etum é ésel."

¹⁶ Á póndé echè mímén mekan mébènlédé, bembapæe ábe Yesue bénkènsónténné. Bonj áde Yesue àmpuúé ne ehúmé é Dyòb, dóó bènchemmé bán mam nime mébènlédé tãngene Yesue móo mëntenléd, á yāl echè.

¹⁷ Ndun e mod echè embé ne Yesue áde áchénlé Lazarose á son-tè bonj àpuúdté mós, embé ékalé' mímé nkalañ. ¹⁸ Né-òó ndun e mod enké Yesue abomen áyāle ábén e'chemléd bé menyáké ábe ámbenléd. ¹⁹ Héé Befarisia belánjeé nhóg ne aníní bán, "Nyénone! Kàhne bóòb deéhéléé dyamdyam àbel. Nkòhse' rísyāā ríhíde mós."

Bad bé Grikia béhede Yesue

²⁰ Donge á bad bé Grikia bémbe' áfinté e bad ábe bénkè ngande e Nnyíme-ámín á Jerusalem, áke dé abe Dyòb edúbé. ²¹ Bèmpè wée Filibe. Filibe awè ámbíð á dyad á Betsaida á mbwóg e Galilia. Bènlāá mós bán, "A-Sán, séðáá Yesue anyín." ²² Filibe ankè Andreyá álaa. Dóó bós bad bèbe békí Yesue álaa. ²³ Yesue ankwentén bós áá, "Póndé epedé echè ehúmé e Mwán-a-Moonyonj ényínèdté. ²⁴ Ne mbále, nlánje nyé nèn mæé, mbum e ngun póg edii mbum e ngun póg, kóhñ né béwéné chós á ndóòb-tè bonj ewé. Ewág-káa, bonj echyáá mbum é ngun èmpèe éche ébúú áte. ²⁵ Mod awè adáá áde alongé, ábòd dós. Mod awè mós-'è akóó áde

* 12:3 Nád: Nád edii mbonja echè ewóó elod é bwám eche bébenléé móg mé elod é bwám.

alongé, á nkõjsé-te wén, ákás dós á alongé áde déemaá'. ²⁶ Kénzée awè abenle me, atàngéné awém mbáledé abé. Ké héé-é wée rídíí, awém mbáledé atàngéné abé áhed. Echem Sánj ábè-é kénzée awè abenle me edúbé.

Yesue ahóbé tãngene eche kwééd

²⁷ “Bóob-póó, nlém rítage me áte. Cheé-ó méhõbpé? Nhõb meé, ‘A-Tê, weémwãg-se metake nime méhúé’ métán me-ye?” Aáy, méehõbpé nê, áyale enán pónde e metake chõ ekáá bonj rípag wén. ²⁸ A-Tê, lúméd echõn ngum.” Héé ehõb ébidéé á Dyõb nén bán, “Nlúmte echém ngum, mèlùméd-te chõ ámpé.” ²⁹ Ene ndun e mod eché embé áhed enwóg éché ehõb. Bénhõb bán dyõb dós ákúmé áte. Bad bémpéé bénhõb bán, ángel chõ ehóbé awé. ³⁰ Yesue anláá bõ aá, “Áyale echén dós échén ehõb ébidé, saké áyál echém. ³¹ Pónde epedé eché Dyõb dékáádté nímén nkõjsé. Nkamlen nime nkamlene á nkõjsé mékwé bõob. ³² Bonj áde bémadté me anyen ámín, médõl bad bésyáál áwém.” ³³ Yesue anhõb nê áluméd ndin e kwééd eché áwéé. ³⁴ Ndun e mod eché embé áhed enkwentén mós bán, “Séwógé á mbéndé-te bán Ane-awé-Béwógté ábè á ngindé ne á ngindé. Chán-nõ éhõbéé wéé ‘Bétàngéné bényen Mwán-a-Moonyonj ámín.’ Nzéé adé anén ‘Mwán-a-Moonyonj?’” ³⁵ Dós Yesue álángeé bõ aá, “E’nyinen bé ekide bébè ne nyé á esón e pónde ngén. Nyékg bõob áde e’nyinen bé ekide é’díí é’díí, ábel bonj ehintén éékõbè nyé. Mod awé akag á ehintén-té eebýééé wéé ákagké. ³⁶ Nyédúbe e’nyinen bé ekide bõob áde é’díí ne nyé, ábel nén nyéhé bán bé e’nyinen bé ekide.”

Bad bé Israel béedii béedubpéé Yesue

Áde Yesue amáá nímén mekan mésyáál ahób, antédé bõ, áke ásómm wéé béenyinné mós. ³⁷ Kénéé ene ndun e mod ényinné ábén e’chemléd bé menyáké é’syáál ábe Yesue ámbenlé, bénkéndúbéé mós. ³⁸ Nén démbenléd álóned e’yale ábe nkal é dááðan Yesayaa ánhõbpé aá, “A-Sánj, nzéé adúbpe eyale eche sékálé, nzéé-módé akidényín ngum echõn áchém-me chõ?” ³⁹ Né-óó, béehelé áá-se bédúbe. Yesayaa ahóbé hóm démpéé aá, ⁴⁰ “Dyõb ákwidé bõ ndím, ábè-é bõ nlém mé aláá, ábel nén nímab míd méényinné”, béésõjtánne.

Nzé bébélé-é nê, né bétimén me, né méchoód-te bõ.”

⁴¹ Yesayaa anhõb nén áyale annyín ehúmé éche Yesue, anhõb-pe áyál eché. ⁴² Ké nê, bad híin béndúbé Yesue, káõjje donje á bad bémháá. Bonj ngáne béháá’áá Befarisia, bénkénlúmédte yál, ábán nén bán béébidé bõ á ndáb é mekáne. ⁴³ Bébélé’áá nê áyale béndõnj mekenag me baányonj tómaa mé Dyõb.

E’yale ábe Yesue békáad bad

⁴⁴ Héé Yesue áchágté ehõb ámín ahóbé aá, “Kénzée awé adúbpe me, eedúbpeé mmèmpen, adúbpe káõjje ane awé alómé me. ⁴⁵ Kénzée-é awé anyiné me, anyiné ane awé alómé me. ⁴⁶ Mpedé á nkõjsé nées e’nyinen bé ekide, ábel bonj kénzée awé adúbpe me, eélyáge á ehintén-té. ⁴⁷ Kénzée awé awógé ábém e’yale, bonj eékonje bõ, saké me nkáadte mós. Meekáádté mós áyale meepedé ákaad nkõjsé bonj mpedé áson bad bé nkõjsé. ⁴⁸ Kénzée awé abáá me á yál bonj eékobe-é ábém e’yale, awóó mod awé ákáad mós. Ábém e’yale bèn bõ békáad mós á mbwe mé asóg. ⁴⁹ Ebè nê, áyale meehõbéé nímén mésyáál ne echém kunze. Bonj Titée awé alómé me, álánge me chõm éche rítàngéné ahób. ⁵⁰ Mbíí meé kéchéé éché álánge me aá ríhõb épeene alongé áde déemaá’. Né-óó, kéchéé éche ríhõbéé, nhõbè’ chõ ngáne Titée álánge me.”

13

Yesue awõbpé abè bembapée mekuu

¹ Epun é ngande e Nnyime-ámín énylãg nées chãn. Yesue ambíí aá eche pónde emáá ape eché mótangéné nkõjsé áte, áke wéé eche Sánj. Andõnj bad bé nkõjsé ábe béndúbé mós, alúméd-te éché edõnge káõjje á asóg.

² Yesue ne ábè bembapée bédýágé’áá ndyééd ngukél, Satane-é ammãd Judas Iskariõde mwán awé Simõne mewémten mé mbéb ásóled áte ásom Yesue. ³ Yesue ambíí aá eche Sánj abagé mekan mésyáál áwe mekáá. Ambíí-é aá mõhúú wéé Dyõb mótime-é ámbíí wéé Dyõb. ⁴ Áde bédýágké ndyééd nê, Yesue anhidé áse, ahúd nkob á yál, atád tábèle á nkog. ⁵ Héé áhédé mendíí á kúmbe-té, bonj ábootéd ábè bembapée mekuu awobe, ápínnãd tábèle awé ánwãá’é á nkog. ⁶ Áde ápédé wéé Simõn Petro dós Simõne ásedteé mós aá, “A-Sánj, ehede me mekuu awobe-ye?” ⁷ Yesue ankwentén mós aá, “Weéhéléé-se esõjtén dyam áde nìbèleé bõob, bonj ámbíí e nímén mésyáál dós wésõjtènné.” ⁸ Héé Petro áhõbéé aá, “Aáy, weéwõbpéé me mekuu mbéd.” Yesue antímtén mós aá, “Nzé meéwõbpe we mekuu né wéewóngé dyamdyam abelen ne me.” ⁹ Simõn Petro anláá mós aá, “A-Sánj, né saké mekuu mëmpen-éé wéwõbéé me. Wéwõbé me káõjje mekáá ne nló!” ¹⁰ Yesue ankwentén aá, “Mod awé amáá mendíí awóg,

yál esyáál emaa mó asán, eetánngenéé mendíib awóg ámpē, étóméé áwobe mekuu.* Nyémaá asán, bonj saké nyé moosyáál nyésáál.”¹¹ Yesue ammad abii mod awé àsóm mó. Néé dēnkān bonj ahób aá saké moosyáál asáá.

¹² Ade amáá bó mekuu awobe, anhé nímē nkob á yál, átím ámbíd awé e'dii. Héé ásedtēé bó aaken, “Nyésóntáné dyam áde mbénlé nyé-ye?”¹³ Nyéchége me Meléede, nyéchége-é me Sāngwéé. Nyétánngené, áyale nē dēn dōo rídíí. ¹⁴ Né-óó, nzé me awé ndé nyé Sāngwéé mbé-é nyé Meléede nwóbpé nyé mekuu, né nyémpē nyétánngené nhóg ne aníníí mekuu awobe. ¹⁵ Nlúmté nyé elānsén éche nyétánngené ahíd ábel nēn nyémpē nyébel ngáne mbénlé nyé. ¹⁶ Ne mbále nlānge nyé nēn meé, mbáledé eetóméé eche sán, mod awé bélómé-é eetóméé mod awé alómé mó. ¹⁷ Bóob áde nyébíí nímén mam, nnam mébē ne nyé nzé nyébele mó.

¹⁸ “Meehóbéé nyé moosyáál. Mbíí bad ábe nīpwédé. Bonj e'yale ábe é'ténléde á Kálag e Dyób é'tánngené alón. Eténléde nēn bán, 'Mod awé sūmō sedyág ndyéed akūnnáné me yál.' ¹⁹ Nlānge nyé nēn bóob, áde éēbenlédeé ábel nēn nzé ébénléde, nyédúbe nēn bán, 'Ndíí mó Awé Ndíí.' ²⁰ Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, kénzée awé akobé mod awé rúlómé, akobé me. Kénzée-é awé akobé me né akobé ane awé alómé me.”

Yesue ahóbé d'só é' pónde ad bésóm mó

(Mat 26.20-25; Mak 14.17-21; Luk 22.21-23)

²¹ Ade Yesue amáá nímén mekan ahób ndutul enlóg mó á nlém-tē, ápanléd-te ábē bembapēe áte aá, “Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekóyí.”²² Héé ábē bembapēe bēnšnné á mesó, áyale bēnkēmbíí' é mod awé áhóbéé. ²³ Mbapēe nhóg, awé Yesue ándāngé, andyē mó á aké. ²⁴ Dóo Simōn Petro ápebtanné ane mbapēe mīd, áhóbé aá, “Sedéd mó mod awé áhóbéé.”²⁵ Dóo ane mbapēe ásidtē Yesue á yál-tē, ásedtē mó aaken, “A-Sán, nzéé éhóbéé?”²⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Mod awé métodéé ewele á díse-tē bonj mībē mó, mó adé ane mod.” Héé átédé ewele, átdtē á díse-tē, ábagé Judase, mwān awé Simōn Iskarióde. ²⁷ Akob áde Judase ákobé éché ewele, Satane ansól mó áte. Dóo Yesue álāngéé mó aá, “Dyam áde éhedeé ábel bēl dō á mehéle-te.”²⁸ Bonj mod ké nhóg awé bóbōó bēdyágé' aá ndyéed enkēnsóntēnné chōm-éé ékás bonj Yesue aláá Judase nē. ²⁹ Ngáne édíí bán Judase mó akōngé' aá ekwe é mōné, donje á bembapēe bēnwēmten bán Yesue álānge mó aá áke áchan bwēm ábe bēbenléde á ngande, ké' e chōm éche bēbēé betóótókē bé bad. ³⁰ Ade Judase ákobé ewele éche Yesue ábágé mó kobén, ámbíd ebwóg. Ehíntén ēnkwē.

Yesue abagé mbéndé e ekóólé

³¹ Ade Judase amáá abíd dōo Yesue áhóbéé aá, “Bóob-póó ehúmé e Mwān-a-Moonyonj ényínnédé. Ehúmé é Dyób-pe ámpē ényínnēd mbwiined ne mwān. ³² Nzé Dyób ákudé ehúmé ámbíd e Mwān, né Dyób dēn ámpē débēl ehúmé é Mwān ényínnēd. Ábēl-le nē ábwōg-ábwōg. ³³ A-baányan, echem pónde ábē ne nyé, edé esón. Nyééhēd me, bonj ngáne ménlāá' é bad bé Israel, melemlem nē dōo rílāngéé nyé bóob, meé, 'Wéé ríkagké, nyéehenlé ape áhed.' ³⁴ Mbage nyé mbéndé ekóólé bóob, nēn nyédān nhóg ne aníníí. Ngáne rídás nyé, nyémpē nyédān nhóg ne aníníí. ³⁵ Nzé nyédás nhóg ne aníníí, né mod téé ábfií aá nyédíí ábēm bembapēe.”

Yesue ahóbé ngáne Petro dbāngē mó á yál

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Luk 22.31-34)

³⁶ Simōn Petro ansedéd Yesue aaken, “A-Sán, héé éhedeé ake?” Yesue antimtén mó aá, “Wééhēlē-se ehíd me bóob wéé ríkagké, bonj ámbíd e pónde wēhíd me.”³⁷ Petro ansedéd mó aá, “A-Sán, cheé ékás bonj meéhēlē se nhíd we bóob? Mbōnséné awé á nló nímōn.”³⁸ Héé Yesue ákwentanné mó aá, “Ekoó abonjen dé awé á nló nímēm-é? Ne mbále, nlānge we meé, nchóm-a-kúb adéhób aá mótdō, wēbān me á yál ngen éláán.”

14

Yesue mó adé Nzii e mbale eché epēne alongé

¹ Dóo Yesue ábádeé ábē bembapēe aláa aá, “Nyéetagté nlem á abum. Nyésúm nlem wéé Dyób, nyésúm-me káájne áwēm. ² Tonj ébuú áte á ndáb eché echem Sán. Nkag-ke áwed ábonjen nyé hōm. Nzé énkémbé nē, né menkēnláá' é nyé meé nkag nyé hōm abonjen. ³ Nzé nkii'-é nyé hōm abonjen, mētím ámbíd, ríhye ntéd nyé ábē ne me, ábel nyémpē nyébē hōm áde rídíí. ⁴ Nyébíí nzii eché etime' wéé ríkagké.”⁵ Héé Tomase álāngéé mó aá, “A-Sán, séebíí' é wéé ékagké. Chán-nō sébwéé nzii abii eché etime áwed?”⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Mée ndé

* 13:10 Donje á kálag dé'só déewóó' é étóméé áwobe mekuu.

nzii eché ekag wée echem Sánj, mbále ehúe' ne me, me-'aá mbage alongé. Modmod eéhelé-se ápe wée echem Sánj, ésebán abwedé awém." ⁷ Hée Yesue álángéé ábē bembapee aá, "Boob áde nyébbí me, nyéébbí kááñne echem Sánj.* Bootya boob nyényíné mó, nyébbí-'e mó."

⁸ Filibe anláá mó aá, "A-Sánj, lúméd-te sé Titée. Chóm ésyāāl éche séhedéé éetóméé nē." ⁹ Yesue ankwentén aá, "A-Filib, nkémbē ne nyé á etún é pónde, chán-nō éheléé-se ehób wée móbbí'í me? Kézzéé awé anyiné me né anyiné Titée. Chán-nō éheléé-se ehób wée 'Luméd sé Titée?" ¹⁰ Weedúbpeé wée echem Sánj adfi me áte, me-'e mbé mó áte-ye?" Hée Yesue álángéé ábē bembapee aá, "Mam níme rílangéé nyé méebídeé áwém dēn. Bonj echem Sánj awé adé me áte mó abele nímé nsón. ¹¹ Nyédúbe me ngáne ríhóbé meé echem Sánj adii me áte, me-'e mbé mó áte. Nzé nyeedúbpe nē, nyédúbé ké áyāle mam mé menyáké níme mbéleé. ¹² Ne mbále, nlánge nyé nēn meé, kézzéé awé adúbpe me, ábēl mam nímé mbéleé. Ábēl-le kááñne mekan níme métómé nímēn áyāle nkag wée Titée. ¹³ Mēbēl-le kéchéé éche nyésédté á dīn ádēm ábēl nēn ngum eché Titée ényínned ámbid e Mwān. ¹⁴ Nzé nyésédté me kéchéé á dīn ádēm, mēbēl chō."

Yesue aá mōālōm Edāādāñ éche Esáá

¹⁵ Yesue ambád ahób aá, "Nzé nyedāā me, né nyééhíd échem mbéndé. ¹⁶ Mēlāā Titée, ábē-'e nyé Nwōngene ampée, awé ábē ne nyé á ngindé ne á ngindé. ¹⁷ Ane Nwōngene mó adé Edāādāñ eché ébidte' mbále áwed tāngene Dyób. Bad bé nkōñsé béeheléé-se békob mó, áyāle béényínēé mó, béébbí-'aá mó. Bonj nyébbí mó áyāle adé ne nyé, ábē-'e nyé áte.† ¹⁸ Nzé nkíi, méetédéé nyé menyuu. Mēřm ámbid áwēn. ¹⁹ Mwāmpīn ní pónde, nkōñsé méenyínné me ámpē. Bonj nyépen nyéenyín me. Ngáne mébēē á alongé, nyémpē nyéēbē. ²⁰ Nzé eché epun épédé, nyéébbí bán ndé echem Sánj áte, nyé-'e nyébé me áte, melelem ngáne me-'e rídíi nyé áte. ²¹ Kézzéé awé akobé échem mbéndé, áhídē-'e chō, mó adé mod awé adāā me. Kézzéé awé adāā-'e me, echem Sánj mó-'e ádāñ mó. Mēmpē mēdāñ mó nluméd-te mó yāl." ²² Dō Judase (saké Judas Iskariōde) áhóbéé aá, "Bonj A-Sánj, chán wélumédte sé yāl bonj weelúmté nkōñsé pen?" ²³ Yesue ankwentén aá, "Nzé mod adāā me, áhíd bēm e'yale. Echem Sánj ádāñ mó, sé echem Sánj-'e séēpē áwé, sédyēē-'e ne mó. ²⁴ Nzé mod eedāā me, eehídéé ádēm ayāge. Adēn ayāge áde nyéwógé déesaa ádēm. Adii áde Titée awé alómé me.

²⁵ "Nlángé nyé nímēn mésyāāl áde rídíi ndé ne nyé. ²⁶ Nwōngene, Edāādāñ éche Esáá awé Titée álōmmé á dīn ádēm, áyāged nyé mekan mésyāāl ábēl-le nyékamtān mekan mésyāāl níme rílangéé nyé. ²⁷ Nsanj móo rílyāgnédé nyé. Mmēm nsanj móo níbageé nyé. Meebāgēē nyé mó ngáne nkōñsé níbageé. Nyéetagte nlem á abum, nyéewógé mbwōg. ²⁸ Nyénwóg nēé ríhóbé meé 'Mētedé nyé bonj mēřm ámbid áwēn.' Nzé nyéndāñ me né nyéēwóg menyínge bán nkag wée Titée áyāle Titée atómé me. ²⁹ Nlángé nyé nēn boob áde éēbēndēē, ábēl nēn nzé ébēnlédé, nyédúbe. ³⁰ Syāné déebudte pónde awónj ákal ámpē, áyāle nkamlēne á nkōñsé ahúe'. Eewóó'ē ngine ké pōg ámīn echēm. ³¹ Bonj kéné mēchennédé mó yāl nímēl ngáne echem Sánj áhóbé aá mbēl, ábēl bonj nkōñsé nímēn nēn bán, ndāā echem Sánj. Né-'aá ákās bonj níméle kéchéé éche áhóbé aá mbēl.

"Nyéhyag syāné déhide hén.

15

Yesue mó akoó alín dé epum á bwel abé

¹ "Me-éé ndé alín dé epum é bwel, alín dé epum é bwel dēn dēn. Echem Sánj-'e abé mbelē-nzag. ² Ahúde' ngen ké ehéé eché edé me á yāl, eché eechyáá' e'pum, ápagké-'e ké ehéé eché echyáa' e'pum, ábēl bonj ébonj yāl ébude-'e achyáa. ³ Ayāge áde ní'yágté nyé ábélé nyēmaā asánj. ⁴ Nyélyāg nyébē ne me, mémpē mēlyāg mbé ne nyé. Ngen chēn eéheléé-se echyáá e'pum áde éesaa á alín á bwel. Melelem nēé nyémpē nyéeheléé-se nyéchyáá e'pum ésebán nyédé ne me.

⁵ "Me-éé ndé alín dé epum é bwel, nyé-'e nyébé ngen. Nzé mod adii adé ne me bonj me-'e ndé ne mó áchyāā e'pum bwāmbwam. Nyééheléé-se nyébēl dyamdyam ésebé ne me. ⁶ Nzé mod eesē ne me, bēhūd mó nēé ngen. Ene ngen ebelé ekintéd. Bēladéé eché ndín é ngen áte, bēbwém chō á muu-te, éhyāñ-'e. ⁷ Nzé nyédíi nyédé ne me, bonj ádēm ayāge-'e adii áde nyé áte, kéchéé éche nyésédté, nyéēkūd. ⁸ Edúbé éche echem Sánj ényínned nzé nyébudé e'pum achyáa, nē-'aá débēl nyébé ábēm bembapee. ⁹ Ngáne echem Sánj ádāā me, melelem nēé mēmpē rídāā nyé. Né-ōō nyédíi nyébē ne me ábēl bonj nímēl rídāñ nyé. ¹⁰ Nzé nyéhídé echēm mbéndé, né mēbē rídāñ nyé. Melelem nē dōo ríhídéé mbéndé eché echem Sánj, adii adāā-'e me. ¹¹ Nlánge nyé nímēn mésyāāl ábēl nēn nyémpē nyéwógé nyaa e menyinge eché ríwogéé, nímēn menyínge mélōn-ne mbon. ¹² Echem mbéndé edii nēn, nyédāñ nhōg

* **14:7** Boob áde nyébbí me, nyéébbí kááñne echem Sánj; donje á kálag dé'só áwóó nzé nyēnkōñ me abii, né nyéébbí kááñne echem Sánj. † **14:17** Ábē-'e nyé áte; donje á kálag dé'só áwóó adé-'e nyé áte.

ne aníní melemlem nêngáne rídáá nyé. ¹³ Nzé mod awédé á nló ní baáb, né alúmté edãnge éche étómténé achab amín. ¹⁴ Nzé nyébele' mekan níme rílangé nyé meé nyébel né nyédii ábêm besón. ¹⁵ Meéchãgëé nyé bembaledé ámpë, áyãle bembaledé béébyëé' é mam níme echab sãñ ábelé. Boñ ríhãgëé nyé meé ábêm besón áyãle nlangé nyé mam mésyãl níme echem Sãñ álangé me. ¹⁶ Nyéëpwedé me, boñ me-éé mpwedé nyé, nlóm-me nyé ábel mekan níme méchyáa e'pum é' bwãm. Nyaa é mekan éché ébë abé ne abé. Nzé nyébelé-'e nê, echem Sãñ ábë nyé kéchéé éche nyésédte á ðín ádêm. ¹⁷ Mmën mam mésyãl níme rílangéé nyé-óó, méðii nén meé, nyédãñ nhóg ne aníní."

Bad bé nkõjsé békóó nyé

¹⁸ Yesue ambád ábë bembapëe aláa aá, "Nzé nkõjsé ríkóó nyé, nyébii nén bán meé bésébpé akáó. ¹⁹ Nzé nyémbé nêngáne bad bé nkõjsé, né nkõjsé méféd nyé nêngáne ábë bad. Boñ mpwedé nyé áfínté e bad bé nkõjsé. Nyééaa bad bé nkõjsé. Né-'aa akáá boñ nkõjsé ríkóó nyé. ²⁰ Nyéwëmtën ehãb éche ménlãá' é nyé meé 'Mbaledé eotóméé eche sãñ.' Nzé bémbané me á metake-té né bébané nyémpë á metake-té. Nzé bénhíd ádêm ayãge né béhíd-te áðen ámpë. ²¹ Bébel nyé nímén mekan mésyãl á yál á ðín ádêm, áyãle béebii' é ane awé alómé me. ²² Nzé menkëmpë boñ nláá bó nímén mam, né nímab mbéb méenyínnedé. Boñ bõob, béewóó' é nzom ké póg áyãle nímab mbéb. ²³ Kéznéé awé akáó me, akáó kóáñne echem Sãñ. ²⁴ Nzé menkëmbel ndín é mam áfínté echãb éche mod ampée éébééé mbéd, né nímab mbéb méenyínnedé. Boñ bõob bényíné mekan mésyãl níme mbéle, ké nê béðii békóó me, békóó-'é echem Sãñ. ²⁵ Nén áde álóned e'yale ábe é'ténlédé á mbéndé echãb bán, 'Nzom ké póg enkëmbáa éche békóóné me.' ²⁶ Nwõngene ábid wée Titée. Adii Edááðãñ éche ébele' boñ bad bésõntén mbále. Adé mébéé ne Titée mëlómé nyé mó, mó-'aa álãá nyé mam tãngene me. ²⁷ Nyémpë nyééhõb mam tãngene me áyãle nyédé ne me se á mbooted.

16

¹ "Nlãnge nyé nímén mésyãl ábel boñ nyéetímné mbíd. ² Bébidéd nyé á ndáb é mekáne. A mbále pónde ehúe' eche kéznéé awé áwúú nyé áwëmtënné aá móbenle Dyõb. ³ Bébel nímén mam áyãle béebii' é echem Sãñ béebii-'aa me. ⁴ Nlãngé nyé nímén mam mésyãl ábel boñ nzé pónde epedé éché nímén mekan mébenladdé, nyéekamtén bán menlãá' nyé.

Nsón níme Edááðãñ ébenle

"Menkënláá' é nyé nímén mekan á mbooted, áyãle membé ne nyé. ⁵ Boñ bõob, nkag wée mod awé alómé me. Ké nê, nyé modmod nyéesdteé me bánken 'Heé ékagké?' ⁶ Aláa áde rílangé nyé nímén mekan ábelé ndutul elógé nyé á nlém-té. ⁷ Ne mbále, nlãnge nyé nén meé, éde mboñ nén bán ríke. Áyãle nzé meékii, né Nwõngene éepaa áwën. Boñ nzé nkii, mëlómé nyé mó. ⁸ Ade ápéé, álúmed bad bé nkõjsé nén aá nímab nsõnten níme béwánlé tãngene abel dé mbé ne ábel mekan níme mésáá méetãngeneé. Béésõnteneé-'e nyaa eché Dyõb akáadteé. ⁹ Mmab nsõnten méetãngeneé tãngene mbéb, áyãle béedúbpéé me. ¹⁰ Méetãngeneé tãngene abel dé mekan níme mésáá, áyãle nkag wée Titée, nyéenyín-naa me ámpë. ¹¹ Méetãngeneé tãngene nyaa eché Dyõb akáadteé, áyãle amaá nkamlene á nkõjsé akáad.

¹² "Ndií nwóó ekud é mekan álãa nyé boñ nímé mekan métom nyé áte. ¹³ Boñ áde Edááðãñ é mbále épéé, ábël nyébii mbále esyãl. Eehóbënné eché kunze chën. Dyam áde bélãá' é mó dõó áhõbpé, álãá-'é nyé mam níme mëbenléd pónde éché ehúe' á' só. ¹⁴ Achãgëd échëm edúbé amín áyãle kéchéé éche áwógé áwëm chõó mó-'é álãá' é nyé. ¹⁵ Kéchéé éche echem Sãñ áwóó éðii échëm. Nê dõó akáá boñ ríhõbë meé Edááðãñ étéd kéchéé éche ríhóbé, éláá nyé."

Ndutul éttim menyinje

¹⁶ Héé Yesue ábádeé aá, "Mwãmpín ní pónde nyéenyínné me ámpë, mwãmpín ní pónde-'é ámbíd ené nyéenyín me." ¹⁷ Dõó donje dé bembapëe bésédteé nhóg ne aníní bánken, "Cheé áwëmténé ahõb, álãa syãné aá, 'Mwãmpín ní pónde nyéenyínné me ámpë, mwãmpín ní pónde-'é ámbíd e nê nyéenyín me?' Ahõb-pe ámpë aá, 'Áyãle nkag wée Titée.'" ¹⁸ Bémbë bésédte bánken, "Cheé áwëmténé ahõb, ahõb aá, 'Mwãmpín ní pónde?' Séesõnteneé dyam áde áhõbé."

¹⁹ Yesue ammád abii aá, béhede mó dyam aseded. Né-óó, anláá bó aá, "Dyam áde ríhóbé meé, 'Mwãmpín ní pónde nyéenyínné me ámpë, mwãmpín ní pónde-'é ámbíd e nê, nyéenyín me,' dõó nyéesdteé nhóg ne aníní-ye?' ²⁰ Ne mbále, nlãnge nyé meé, nyééchií, nyéleb-pe, boñ nkõjsé méwõg menyinje. Nyéésudén, boñ nímé nsuden méttim menyinje. ²¹ Mmwaád awé ahede achyáa ábelé ásudén áyãle eche pónde e metake epedé. Boñ nzé amaá achyáa ábelé awóg menyinje, áyãle moonyon achyáádté á nkõjsé. ²² Nê dõó éðii ne nyé. Nyésúdné bõob, boñ mënyín nyémpë. Ene pónde nímén nlém mëlõn ne menyinje, modmod éehenlé-'aa nyé nímé menyinje akoben. ²³ Ade éché epun épéé, nyéesédédte me dyamdyam. Ne

mbále, nlanje nyé nén mæé Titée ábê nyé kéchéé éché nyésédte á ðin ádém.* ²⁴ Κάθηνε βοοβ nyééhēdnēé mó chómchóm á ðin ádém. Nyéhēden má, nyéékūd ábel nén nímēn menyinge melóg mbon.”

Yesue atómé nkõjsé áte

²⁵ Yesue ambád ábê bembapeε aláa aá, “Mbēnlédé ngan aláa nyé ekud é mekan. Póndé ehúe’ échē méebenlédte ngan. Mēláa-ε nyé mekan tōngene Titée, nyaa echē nyēsōtēnnē.

²⁶ Echē epun, nyééhēden mó kéchéé á ðin ádém. Méetāgēn-naá mó aláa mēé áwōngēn nyé, ²⁷ áyale Titée mwēn adáó nyé. Adáó nyé áyale nyédáó me, nyédúbpe-’é bán mbíde áwe.

²⁸ Membíd wée Titée, nípē á nkõjsé-te, βοοβ-pe ntēde nkõjsé, ntime ámbíd wée Titée.”

²⁹ Hée ábê bembapeε béhóbeé bán, “Ehóbe βοοβ ngáne sēsōtēnnē, weēbenlédte ngan.

³⁰ Sēbíi βοοβ bán ebíi mekan mēsýāál, éehēdnád-taá bán modmod áseded we dyamdyam. Nén ábélé sēdúbpe bán ebíde wée Dyōb.” ³¹ Dóo Yesue ákwētanné bó aá, “Nyédúbpe βοοβ-ε? ³² Nyénane! Póndé ehúe’, emaa-’ε ape, áde nyépāntēdtē áte. Mod téé atóm mehéle wée ábídé, nyétēdē mmēmpēn. Boj kē nē, meésaa mmēmpēn, Titée adé ne me. ³³ Nlanje nyé nímēn mekan ábel nén nyééhēden nsa abé ádē nyédíi ne me. Nyéékūd metake á nkõjsé-te boj nyéwēd nlem á abum. Ntómé nkõjsé áte.”

17

Yesue akánnédé eche yál

¹ Ade Yesue ámáá nímēn mekan mēsýāál ahób, dōo ánóné ámín boj áhábē aá, “A-Tē, póndé emaa ape. Lúméd bad ehúmé échē awōn Mwān, ábel nén awōn Mwān mómpē álúmed ehúmé échōn. ² Ebágé mó kunze ákamlen moosýāál, ábel nén ábe bad bésýāál ábe ebágé mó alongé áde déemaá’. ³ Alongé áde déemaá’ ádíi nén bēbíi we, mmōn awé edé Dyōb á mbále, ne ábíi Yesu Krístāa, awé élómé. ⁴ Mbídté échōn ehúmé áwed á nkõjsé amad áde nímádé nsón níme ebágé me. ⁵ Βοοβ-ποό a-Sāj, bídéd échēm ehúmé áwed, wée mmōn édíi. Melemlem mé edúbé níme ménwōngē ne we, nkõjsé rídé ahób bán mbootad.

Yesue akánnédé ábē bembapeε

⁶ “Mbelé bad bé nkõjsé ábe ebágé me bēbíi we. Bébédéé ábōn, wembē me bó, bēbélé-’ε ngáne ehóbé wéé bēbél. ⁷ Bēbíi βοοβ bán kéchéé éche ebágé me, ébídé áwōn. ⁸ Nlanjé bó mam mēsýāál níme élanjé me wéé ríláa bó, bédúbpe-’ε nímé mam. Bēbíi ne mbále bán áwōn dōo mbíde, bédúbpe-’ε bán we-εé elómé me. ⁹ Nkánnad bó. Meekánnádté bad bé nkõjsé.

Boj nkánnad bad ábe ebágé me, áyale bēdíi ábōn. ¹⁰ Bad bésýāál ábe bédé ábēm bēdíi ábōn, ábōn-’ε bésýāál bēdíi ábēm, bēbídté-’ε échēm ehúmé áwed. ¹¹ Βοοβ-ποό, mwāmpín ní póndé méebáá á nkõjsé-te ámpē. Boj bēdíi bédé á nkõjsé-te. Nhyag áwōn. Titée awé Asáá, káó bó á ngine e ðin ádōn, ðin áde ebágé mé. Ngine echē ebágé me ábel nén bēbē mod nhóg, melemlem ngáne sóo-’ε ámpē dēdíi mod nhóg. ¹² Ade mbédé ne bó, menkáó bó á ngine e ðin ádōn, ðin áde wēmbéé me.* Nkǎngé bó, bó mod ké nhóg-ke eebóó’é étóméé mod awé émmádté abé bán ábōo ábel boj ébenled ngáne éténlédé á kálag e Dyōb. ¹³ Βοοβ-ποό, nhyag áwōn. Nhóbe-’ε nímēn mekan ngáne ndíi rídé á nkõjsé ábel boj nímāb menyinge melón mbon, melemlem ngáne nímēm-me melóné mbon. ¹⁴ Nlanjé bó mam mēsýāál níme élanjé me wéé ríláa bó. Βοοβ-ποό bad bé nkõjsé békóó bó áyale béesaá bad bé nkõjsé ámpē, melemlem ngáne me ámpē méesaá mod á nkõjsé. ¹⁵ Meehóbéé meé éhúd bó á nkõjsé-te, boj nhóbe’ meé ékǎo’ bó ábel boj Mod e Ebébtéd eebélé’ bó mbéb. ¹⁶ Béesaá bad bé nkõjsé melemlem nēngáne méesaá mod á nkõjsé. ¹⁷ Benléd echōn mbále ábel boj bēhēl we ábele. Echōn eyale edé mbále. ¹⁸ Nlómé bó á nkõjsé-te melemlem nēngáne wēmpē wénlómme me á nkõjsé-te. ¹⁹ A etútú écháb membē echem yál ábele we ábel boj bómpē bóbe εchab yál ábel boj békōn we ábele.

Yesue akánnédé bad ábē bēdúbé mó bésýāál

²⁰ “Meekánnádté ábēm bembapeε bēnpēn boj nkánnad káōhne bad ábe bédúbpe me áyale mam níme béwógé áwāb. ²¹ Nkǎnne’ meé bó mó moosýāál bēbē mod nhóg. A-Tē, bó moosýāál bēbē mod nhóg ne sóo, melemlem nēngáne édíi ne me, me-’ε mbé ne we. Bēbē mod nhóg ábel nén nkõjsé rídúbe bán we-εé elómé me. ²² Ehúmé éche ebágé me, me-’ε mbagé bó. Mbagé bó ábel boj bēbē mod nhóg melemlem nēngáne sóo dēdíi mod nhóg. ²³ Ndé mod nhóg ne bó, we-’ε edé mod nhóg ne me. Nén débél békōn mod nhóg abé. Békōn mod nhóg abé ábel boj nkõjsé nímíi bán we-εé elómé me, bēbíi-’ε bán edáó bó melemlem nēngáne édáó me. ²⁴ A-Tē, ebagé me bó, bēbē wéé rídíi, ábel boj bényín echēm ehúmé. Wembē me ehúmé áyale wēndj me se á mbooted mé nkõjsé. ²⁵ A-Tē, we-εé ebele mam nímé méesaá. Nkõjsé méebíí’ε

* **16:23** Titée ábê nyé kéchéé éché nyésédte á ðin ádém: donje á kálag áwóó Nzé nyésédte Titée kéchéé, ábê nyé chó á ðin ádém. * **17:12** Menkáó bó á ngine e ðin áde wēmbéé me: donje á kálag áwóó á ngine e ðin ádōn ménkáó bad ábē ebágé me.

wε, boŋ mbíí wε, ábén-ne ámpē bēbíí bán wε-εé elómé mε. ²⁶ Mbélé bēbíí wε, mēbēl-le ámpē ábel nēn edaŋge éché édáá mε ébē bō áte, mε-ε ámpē mbē ne bō.”

18

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Luk 22.47-53)

¹ Ade Yesue amáá akáne, bōobe ábē bembapeε bēnhidé, béchābē mwā edib á Kidron ámín. Nzag embé áhed, bénsǎl áwéd-te. ² Judase, ntúré awé Yesue ambíí adē abwóg á hóm, áyāle Yesue ne ábē bembapeε bēmmentén aladen áhed. ³ Né-óó, Judase antómén ehoŋ é sánze ne bembáledε bé Ndáb-e-Dyób ábe beprise bémháá ne Befarisia bēnlómme, béké wée Yesue abédé. Ábē bad bēnhód e'kag, bēwálé e'trúkáŋ ne bwēm é' nzum. ⁴ Yesue amháad mam mésyáal míme mēbenléd ne mō abíí, ké nē, ambídéd yǎl áwed, ásedéd bō aáken, “Nzé nyéhedeé?” ⁵ Bēnkwentén mō bán, “séhede Yesue, mod á dyad á Nazaret.” Yesue ankwentén bō aá, “Mε-εé ndé mō.” Judase ntúré awé Yesue ambé áhed ne ábē bad. ⁶ Ade Yesue áhóbé aá, “Mε-εé ndé mō,” bēntimén mbíd, békwē áse. ⁷ Hé dōo Yesue ásedteé bō ámpē aáken, “Nzé nyéhedeé?” Bēnkwentén bán, “Yesue á dyad á Nazaret.” ⁸ Héε Yesue ákwentanné bō aá, “Nlángé nyé mεé, mε-εé ndé mō. Né-óó, nzé nyéhede mε, nyétédé ábén bad ábe bédé ne mε, békag.” ⁹ Nēn dēmbenléd álóned e'yale ábe ánhōbpē aá, “A-Sán, áftinté e bad ábe wēmbéε mε, meebódéé ké nhóg.” ¹⁰ Simón Petro anwálé nkwaté. Héε ádólé mímé nkwaté boŋ átomtē', áselé etúú é ekáá é mbáá é mbáledε awé prise ambáámháa. Ane mbáledε abédé dín bán, Malkuse. ¹¹ Yesue anláá Petro aá, “Timéd nkwaté á abám. Nédē, meetēŋgencéé metuné míme echem Sán áttínédé mε akud-ε?”

Békééé Yesue wée Anase

¹² Héε éché ehoŋ é sánze ne awáb mod ambáá nchoo ne bembáledε bé bad bé Israel békóbé Yesue béhanj mō. ¹³ Bénsēbē mō akεen wée Anase. Anase abédéé sánj-kálé awé Kaifase awé abédé prise ambáámháa mímé mwé. ¹⁴ Kaifase ne, mō ambē bad bémháá bé Israel elébé aá ébóó bán mod nhóg áwé á nló ní bad bésyáal.

Petro abáá Yesue á yǎl

(Mat 26.69-70; Mak 14.66-68; Luk 22.55-57)

¹⁵ Simón Petro ne mbapeε ampée behídé'áá Yesue. Prise ambáámháa ambíí ane mbapeε, né-óó ane mbapeε ansól eyáde éche prise ambáámháa wée bénsǎlenné Yesue. ¹⁶ Petro pen anlyǎg á mmwε mé e'ké. Dōo ane mbapeε awé prise ambáámháa ambíí' é áttímé ámbíd á mmwε, ákálán ngondére éché enoné'áá mmwε boŋ ássíté Petro á eyáde-té. ¹⁷ Ene ngondére ánsédé Petro aáken “Kíné wēmpē weésáá mbapeε nhóg awé ane mod-ε?” Petro ankwentén mō aá, “Aáy, meésáá.” ¹⁸ Bōob-póó, ahéb dēmbē. Né-óó, bembáledε ábe prise ambáámháa ne bembáledε bé Ndáb-e-Dyób bēnkonéd muú bétyéém áhed bēwále'. Petro mómpē ambé áhed, atyéém áwále muú.

Prise ambáámháa akáadte Yesue

(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Luk 22.66-71)

¹⁹ Prise ambáámháa esédte'áá Yesue tēngene ábē bembapeε ne adē ayáge. ²⁰ Yesue ankwentén mō aá, “Mam mésyáal míme nílángé'áá bad nhóbé'áá mō á nhéné. Ayáged ádém ásyáal-ε, ábédé á Ndáb é mekáne ne á Ndáb-e-Dyób wée bad bé Israel bésyáal bēladnéé. Meéhóbéé-ε dyamdyam á kun-té. ²¹ Cheé-óó ésedteé mε ámpē. Sedéd bad ábe bēnwōg mam míme nílángé bō. Bēbíí mam míme nílóbé.” ²² Ade Yesue áhóbé nē, mbáledε nhóg ambóm mō abén áhóbé aá, “Chán éhele éhóbē' nē wée prise ambáámháa?” ²³ Yesue antimtén mō aá, “Nzé nhóbé dyam áde déetēŋgencε, ehób dō moosyáal áwóg. Boŋ nzé édé bán nhóbé dyam áde áttēŋgéné, cheé ékáá boŋ ébómé mε?” ²⁴ Dōo Anase áhóbé aá, békεen Yesue wée Kaifase, prise ambáámháa. Yesue ambé abé á mehanj.

Petro abáá Yesue á yǎl ámpē

(Mat 26.71-75; Mak 14.69-72; Luk 22.58-62)

²⁵ Bōob-póó, Simón Petro ambé atyéém áhed áwále muú. Héε bad ábe bēmbē áhed bésedteé mō bán, “Kíné wēmpē weésáá mbapeε nhóg awé ane mod-ε?” Petro antánj aá, “Aáy, meésáá.” ²⁶ Mbáledε awé prise ambáámháa nhóg, mwānyanj mō Petro ánsēnlé etúú, anchógéd ehób ámín, aláá Petro aá, “Kíné meenyínéé nyúmō á nzag-té-yε?” ²⁷ Petro antánj ámpē. Abwōg-ábwōg, nchóm á kúb antónj.

Payledε akáádté Yesue

(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸ Bad bé Israel bēnhidné Yesue á ndáb wée Kaifase békēen mō á eyáde e nkamlεne ambáá. Nēn ábédé epog é mbwembwε. Bēn bēnkénsónlé á ndáb-te ábán nēn béenyinnáad

mbinde á'sò é' Dyöb * ábel bédyê Ngande e Nnyíme-ámín. ²⁹ Né-òò, Paylede nkamlene ambáá a bad bé Roma, ambíd e ebwóg áke atán bò, ásedtè bín aaken, "Awusé áhéé nyéhóbé bán anén mod abelè?" ³⁰ Bènkwentén mós bán, "Nzé anén mod enkèmbé ebébtéd é mod, né séébagéé mós áwòñ mekáá." ³¹ Paylede anláá bós áá, "Nyé bèn nyétéd mós, nyébenled mbéndé echèn nyékáad mós." Hée bad bé Israel beláñgèé mós bán, "Séewóó' é kunze áwúu mod." ³² Nén dèmbenléd álóned é'yale ábe Yesue ánhòbpè álúmed nyaa e kwédé eche áwèè. ³³ Paylede ansól á ndáb-te ámpè, áchāg Yesue, ásedéd mós áá, "Wé-éé edé kñ e bad bé Israel-le?" ³⁴ Yesue ankwentén áá, "Mmòñ-éé ehóbe nê ngé bad bémpèe bós beláñgè wé mam á yál echèm?" ³⁵ Paylede ankwentén áá, "Ndé mod a Israel-le? Abòñ bad ne beprise bémbáá bós bébágé wé áwèw mekáá. Cheé ébélé?" ³⁶ Yesue ankwentén áá, "Mmèm nkamlen méesaá á nkòñsé wén. Nzé nímèm nkamlen mémbe á nkòñsé wén, né ábèm bembòledé béwán, ábel nén bad béébagé me á mekáá mé bad bé Israel. Boñ nímèm nkamlen méesaá mé nkòñsé." ³⁷ Dòo Paylede ásedtèé mós áá, "Nédé edé kñ-e?" Yesue ankwentén áá, "Wé-éé ehóbe wéé ndé kñ. Nzom eché ekáá boñ béchyáa me, mpe á nkòñsé wén, edí ábid mbóñ e mbále. Mod ké ahéé awé adé mod a mbále awóglan me." ³⁸ Paylede ansédéd mós áá, "Cheé edé mbále?"

Bán Yesue atáñgéné awé

(Mat 27.15-31; Mak 15.6-20; Luk 23.13-25)

Ade Paylede amáá mós áseded nén, ambíd á ebwóg ámpè áke atán bad bé Israel, anláá bós áá, "Meekóbnéé anén mod awusé ké ahóg áde méhòbpè meé béwúu mós. ³⁹ Boñ nyéwóó elem nén bán, ntáñgéné nyé mod a mbwog nhóg ábíted á pòndé e Ngande e Nnyíme-ámín. Nyédáá bán mbíted nyé kñ e bad bé Israel-le?" ⁴⁰ Bènkwentén mós ne e'saad bán, "Aáy! Séehédèé mós. Bídtéd sé Barabasc." (Barabasc abéde-'e nchíb ambáá.)

19

¹ Dòo Paylede áhóbé áá béke bébòm Yesue. ² Sánze éntèd ngen é mechá belón ekóté éche émbé néé ekóté é kñ, béhé mós chós á nló, béhé-'e mós mengombe níme méyáge' á yál, nímé méwágné mengombe mé kñ. ³ Bésídté'áá mós benben, béhóbé bán, "A kñ e bad bé Israel, edúbé ébè ne we." Bébómé'áá mós káñne mebén. ⁴ Paylede ambíd á ebwóg ámpè, aláá ábé bad áá, "Nyénone", mbítdaad nyé mós á ebwóg, ábel nén nyébii bán, meekóbnéé mós awusé ké ahóg." ⁵ Né-òò, Yesue ambíd á ebwóg ne ekóté e mechá á nló, megombe nímé méyáge' mós é méhé mós á yál. Hée Paylede áláñgèé bós áá, "Nyénone' awedé mod-e neni!" ⁶ Ade beprise bémbáá ne bembòledé bé Ndáb-e-Dyöb bényíné mós, bémbòotéd abón bán, "Bomé mós á awóg! Bomé mós á awóg!" Paylede anláá bós áá, "Nyé bèn nyétéd mós, nyébome mós á awóg, áyale meekóbnéé mós awusé ké ahóg." ⁷ Abé bad béntimtén Paylede bán, "Séewóó' mbéndé eché ehóbe nén bán atáñgéné awé áyale áhóbé áá módií Mwán a Dyöb."

⁸ Ade Paylede áwógé nén, mbwóg ménnabé mós akób. ⁹ Antím ambíd á eyáde-té ámpè, ásedéd Yesue áá, "Héé ébíde?" Boñ Yesue enkènkadénné mós. ¹⁰ Né-òò, Paylede anláá mós áá, "Weehédèé me akwenten-e? Weebii' é nén wéé nwóò kunze áhób meé béchene we, nwóñ-'e kunze áhób meé bébome wé á awóg-e?" ¹¹ Yesue ankwentén mós áá, "Weewóó' kunze ké póg ámín echèm ésebán Dyöb ábágé wé ene kunze. Né-òò, mod awé abagé me áwòñ mekáá abelè mbéb níme ntómtné achab ámín." ¹² Ade Paylede áwógé nê anhéd nzii áde Yesue, boñ ábé bad béñhè e'saad bán, "Nzé etédte anén mod né weesaá nsón awé Kaisèe. Kénzèé awé áhóbé áá, módié kñ né atáñgan Kaisèe."

¹³ Ade Paylede áwógé nén, ambídén Yesue á ebwóg, ádyèè atii dé nkamlen. Adé hòm wéé ándyèé' é béchagé'áá dós bán, Eyáde éche benábnédé Meláá. A ehób é Hibru béchage bán, Gabata. ¹⁴ Bòob-pòò, nén ábéde á epun é mboñsén é Ngande e Nnyíme-ámín, dyam kád. Paylede anláá ábé bad bé Israel áá, "Echen kñ chós neni!" ¹⁵ Abé bad béñhè e'saad bán, "Wúú mós! Wúú mós! Bomé mós á awóg!" Hée Paylede ásedtèé bós áá, "Mbome echen kñ á awóg-e?" Beprise bémbáá bènkwentén mós bán, "Séewóó' é kñ empée étóméé Kaisèe." ¹⁶ Dòo Paylede ábágé Yesue áwab mekáá ábome mós á awóg.

Bébómme Yesue á awóg

(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Luk 23.26-43)

Né-òò, béñhidnéé Yesue. ¹⁷ Yesue mwén ampém áde awóg bootya á dyad-té ákèñ dós hòm áde béchagéé bán, "Hòm dé Ebóngél é Nló," áde béchagéé á ehób é Hibru bán Golgota. ¹⁸ Áhed-táá bémbóméé mós á awóg. Bémbómé bad bébé bémpèe á awóg áhed, nhóg ped póg, aníní-'e ped eníní, Yesue abé áfnté.

¹⁹ Paylede antél á abámbé áá, "Yesue, mod a dyad á Nazaret, kñ e bad bé Israel," abádé á awóg á nló-mín wéé Yesue. ²⁰ Wéé bémbóméé Yesue á awóg démbè benben ne Jerusalem.

* **18:28** Bad bé Israel béndúbé nén bán nzé mod asólé á ndáb e mod awé eesé mod a Israel, né awóté yál mbinde. Ne bós, enén ndin e mod ebágáá mbinde á'sò é' Dyöb epun saámbé. Enén pòndé esyaál ehele'áá-se adyé Ngande e Nnyíme-ámín.

Né-ɔɔ, bad hiin bénlāŋ chōm éche bēntēnlé. Chōm éche āntēnlé, antel chō á ehób é Hibru, átēl é ehób é Latin, ne é ehób é Grikiá. ²¹ Bepriše bēmbáá bēnlāā Paylede bán, “Wéētēlē wéé ‘Kōŋ e bad bé Israel,’ tēl wéé, ‘Anén mod ahóbé aá, me-éé ndé kōŋ e bad bé Israel.’” ²² Paylede anláá bō aá, “Chōm éche ítélé mmaá atel.”

²³ Ade sánze emáá Yesue abome á awōg, bēntēd éche mbóté, békabté chō áte monje méniin, bō mod té atéd akab ahóg. Bēntēd kóŋne mbóté eche béhágkē áte. Ene mbóté bēnkēmbaá’ é chō hōmhōm. Embé bootya ámīn ápe áse enkēnwōŋgé mbom. ²⁴ Héé bélāŋgéé nhóg ne aníní bán, “Syáné deésalé chō. Désid mbambú ányín mod awé átéd chō.” Nén dēmbēnléd álōned e’yale ábe é’ténlédé á Kálag e Dyōb nén bán, “Bēn ne bēn bēnkáb échēm mbóté.

Bēnsid-te mbambú ákab nímēm nsob.”

Né-ɔɔ, nē dōo échē sánze émbeñlé. ²⁵ Yesue nyaá, nyaá mwānyāŋ, Maria awé abédé Klopase mwaad ne Maria Magdalene béntyēēm benben ne á awōg áde Yesue. ²⁶ Ade Yesue ányiné nyaá ne mbapee awé ádás bétyémé áhed, anláá nyaá aá, “A-nyāŋ, mwān wē ne.” ²⁷ Héé álāŋgéé ane mbapee mómpé aá, “Nyoó ne.” Bootya ene pónde ane mbapee antéd Yesue nyaá, átmēn mó awé ndáb.

Yesue awédé

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Luk 23.44-49)

²⁸ Ámbid e nē, Yesue annyín aá mekan mésyāl mémáá. Alōned-te ngáne éténlédé á Kálag e Dyōb anhób aá “Pid ekóbé me.” ²⁹ Kūmbe embé áhed, ebéntéd é mīm énlōg áwēd-te. Né-ɔɔ bēntédé kuchá á ebéntéd é mīm-tē wē, bēsōm á ntōŋ ní ngen e hísoḅ, béhē mó á nsal. ³⁰ Ade Yesue ámwédé ebéntéd é mīm chē, anhób aá, “Emáá.” Héé ámōgé nlo, awé-ε.

Bésóo Yesue akōŋ á aheb

³¹ Bōob-pōo, échē epun ebédé Mbwe mé mboŋsén mé mbwe-mé-nkóme-áte. Bad bé Israel-é béehéde’á bán ndim níbé níbé á awōg á mbwe-mé-nkóme-áte, tange ngáne échē epun é nkóme áte étōmtēnnē edúbé abé. Né-ɔɔ bēntān Paylede bán, ábe bō kunze ábóg bad ábe bébómme á awōg mekuu ne áhúd bō á awōg. ³² Né-ɔɔ, échē sánze énkē ébóg mekuu níme bad ábe bēmbóméé bōobe Yesue á awōg. Bēnsēbē níme nhóg abóg, bébóg-ke níme aníní. ³³ Bōŋ áde bēpédé wéé Yesue bēntān nēé amáá awé. Né-ɔɔ, bēnkētōgēnné mó mekuu abóg. ³⁴ Ké nē, sánze póg ensoŋ mó akōŋ á aheb. Abwōg-ábwōg mekií ne mendib bēmbid. ³⁵ Mod awé annyín nēé nímén mekan mébēnlédé, abidé mbōŋ, eche mbōŋ edé-ε mbále. Abíí nén aá, mókale’ mbále, ahóbe-ε nímén mam ábel nén nyémpē nyédúbe. ³⁶ Mmēn mam mébēnlédé álōned e’yale ábe é’ténlédé á Kálag e Dyōb nén bán, “Béehógkē ehid échē ké ehóg.” ³⁷ Eténlédé á kálag e Dyōb ámpē nén bán, “Bēnōn ane awé bēsóo akōŋ.”

Bélimmé Yesue

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Luk 23.50-56)

³⁸ Ámbid enē, Josebe awé ámbid á dyad á Arimatia, anláá Paylede aá, ábe mó kunze áted ndim níme Yesue. Josebe abédé áhed, antán nēé béhúdé aláá áde bēnkōlēnnē nsal ní soŋ. ² Héé átómé mehélé, bōŋ áke atán Simōn Petro ne mbapee ampée awé búmō bébédé. Ane mbapee abédé mbapee awé Yesue ándāŋgé. Dōo Maria álāŋgéé bō aá, “Béhúdé Sāŋgwéé ndim á soŋ-tē, séebii-áa wéé bébánné mó.” ³ Dōo Petro bō ane mbapee behidte bō bekág á soŋ. ⁴ Bō moosyāēl bényágté’áa, bōŋ mbapee aníní anyágté’áa tómaa Petro. Né-ɔɔ, ansébé ape á soŋ. ⁵ Anwúlén áse ásad did á soŋ-tē, ányín mbóm éche bēnkaánné Yesue, bōŋ enkēnsónlé á soŋ-tē. ⁶ Simōne ahúé’áa mó ámbid, apedé-áa pēén asól-le á soŋ-tē. Antán mbóm éche bēnkaánné

20

Yesue apuíde

(Mat 28.1-8; Mak 16.1-8; Luk 24.1-12)

¹ A Sōndé, epōg é mbwēmbwe, áde ehintén émbēē ébē, Maria Magdalene anké á soŋ wéé bēnlīmēē Yesue. Ade ápédé áhed, antán nēé béhúdé aláá áde bēnkōlēnnē nsal ní soŋ. ² Héé átómé mehélé, bōŋ áke atán Simōn Petro ne mbapee ampée awé búmō bébédé. Ane mbapee abédé mbapee awé Yesue ándāŋgé. Dōo Maria álāŋgéé bō aá, “Béhúdé Sāŋgwéé ndim á soŋ-tē, séebii-áa wéé bébánné mó.” ³ Dōo Petro bō ane mbapee behidte bō bekág á soŋ. ⁴ Bō moosyāēl bényágté’áa, bōŋ mbapee aníní anyágté’áa tómaa Petro. Né-ɔɔ, ansébé ape á soŋ. ⁵ Anwúlén áse ásad did á soŋ-tē, ányín mbóm éche bēnkaánné Yesue, bōŋ enkēnsónlé á soŋ-tē. ⁶ Simōne ahúé’áa mó ámbid, apedé-áa pēén asól-le á soŋ-tē. Antán mbóm éche bēnkaánné

* 19:39 Albs: Abédé mekúle níme bēbēnládtáá á nabned ndim.

Yesue áhed. ⁷ Antán-ne abad áde bënkaánné Yesue nló. Adé abad déébédeé höm ahóg ne mbóm, déndaän áte ped póg. ⁸ Héé anínií mbapée awé ansébé ape á sonj mómpé ásolé áwéd-te. Annyín ábē bwēm, adubé-é. ⁹ Ké nē, bēnkénsónténné chóm éche éténlédé á Kálag e Dyób nēn bán Yesue atánjéné apuu. ¹⁰ Ambíd é nē, ábē bembapée bēntim ambíd á ndáb.

Yesue alúmté Maria Magdalene yál

(Mat 28.9-10; Mak 16.9-11)

¹¹ Bóob-póó Maria anlyóg á nsól ní sonj, áchycé'. Ade áchycé' é nē dōo áwúnlé ásé, bonj ásadé díd á sonj-tē. ¹² Asad áde ásadé díd, annyín ángel ébe. Eché ángel énhē e'púpe é' mbóté, édyéé wée bēnnaádté ndim nime Yesue. Nhóg andycé á ped e nló, anínií-é á ped e mekuu. ¹³ Eché ángel énsedéd Maria bán, "A-mmwaád, cheé échycé'?" Anláá bó áá, "Nchycé' áyále bétédé ndim nime awem Sánjwée, meebii-áa wée bébánné mó." ¹⁴ Ade ámáá ahób nē, ankunnéd, anyín nēé mod átyéémé áhed. Ane mod abédéé Yesue bonj enkembíí' é áá Yesue mó adé. ¹⁵ Yesue asedéd mó áá, "A-mmwaád, cheé échycé'? Nzéé éhédéé?" Maria anwémfín áá mod awé abele nsón á nzag-tē wē mó adé. Né-óó, anláá mó áá, "A-sánj, nzé wē-éé etédé mó ndim, éláá me wée ébánné, ábel bonj ríke rítéd mó." ¹⁶ Héé Yesue áchagéé mó áá, "A-Maria!" Dōo Maria ákúnné yál áwē bonj áhóbé á ehób é Hibru áá, "Rabóni!" (awé adé nēn bán, "Meléede"). ¹⁷ Yesue anláá mó áá, "Weésítan me, áyále meétiméé ámbíd wée Tité. Bonj kág wée ábēm bembapée, ábēm baányan, éláá bó wée, ntime' ámbíd wée echem Sánj, awé adé káájne echen Sánj. Mó adé Dyób ádēm, abé-é ádēm." ¹⁸ Né-óó, Maria Magdalene anké, aláá bembapée áá, mónyínē Sánjwée. Anláá-é bó mam mésyāal nime álangé mó.

Yesue alúmté abē bembapée yál

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Luk 24.36-49)

¹⁹ Eché epun é Sündé chēn, ngukél, bembapée ábe Yesue bēnladén áte á ndáb-te bēpēn-ne ekob áyále bebáá'áá bad bé Israel. Yesue ampē, atyéém áfínté echáb, aláá bó áá, "Nsanj mbē ne nyé." ²⁰ Ade ámáá ahób nē, anlúmed bó mímé mekáá, alúmed-te bó aheb. Bembapée bebédé menyínge bwámbwam ányín Sánjwée. ²¹ Dōo Yesue álangéé bó ámpē áá, "Nsanj mbē ne nyé. Ngáne Titéé álómé me, melemlen nē dōo mémpē rílóomé nyé." ²² Ade ámáá ahób nē, anhébé bó peme, aláá-é bó áá, "Nyékob Edáádaj éche Esáá. ²³ Kénzéé awé nyélagééné mbéh, né nime mbéh ríkudé alagsen. Kénzéé-é awé nyélagééné nímé mbéh, né méekudé alagsen."

Yesue alúmté Tōmase yál

²⁴ Tōmase mbapée nhóg áfínté e bembapée dyóm ne bébe ábe Yesue, awé béchágé'áá bán Nhéd, enkembáá ne baáb áde Yesue ápedé. ²⁵ Né-óó, áde ahúú baáb bēnláá mó bán, "Sényíne Sánjwée." Bonj anláá bó áá, "Esebán rúnyíne mebanj nime bēmboméé mó tōne á mekáá bonj rísóm-me e'mii á mebanj-tē áwēd, mbíd-te ekáá áwē aheb, méedúbéé mbéd."

²⁶ Ambíd e e'pun waam, bembapée bēnladén áte á ndáb-te ámpē. Tōmase mómpē ámbé áhed. Bēmpēn e'kob, bonj Yesue ampē, atyéém áfínté echáb. Anláá bó áá, "Nsanj mbē ne nyé." ²⁷ Héé álangéé Tōmase áá, "Sóm e'mii á mebanj hén. Noné' me mekáá, éhyne-é ekáá, ébid me chó á aheb. Sóg mod abé awé eedúbpe', dúbé!" ²⁸ Tōmase ankwentén mó áá, "A-Sáá awēm, a-Dyób ádēm." ²⁹ Yesue anláá mó áá, "Saá áyále ényíne me dōo édúbpe'-ye? Nnam ne bad ábe béenyíne bonj kénē, bédúbe."

Nzom eché ekáá bonj bétéle' enén kálag

³⁰ Yesue ambél ekud é menyáké émpēe éche ábē bembapée bēmbēé ásé éche béeteleé á kálag-tē wén. ³¹ Bonj nímén mésyāal méténlédé ábel nēn nyédúbe* bán, Yesue mó adé Ane-awé-Béwógté, Mwán a Dyób. Nzé nyédúbpe'-é mó, né nyékudé alongé áde déémaá' á dín áde.

21

Yesue alúmté abē bembapée yál ámpē

¹ Ambíd e nímén mésyāal, anlúmed ábē bembapée yál ámpē á nkin mé edib é Tiberia. Nyaa eché anlúmedtē bó yál ebédéé nēn, ² epun ehóg Simón Petro, Tōmase (awé béchágé'áá Nhéd), Nataniéle (awé ambíd á dyad á Kana á mbwóg e Galilia), bán ábe Zebédie, ne bembapée ábe Yesue bēmpēe bébe, bēnladén höm ahóg. ³ Héé Simón Petro álangéé bó áá, "Nkag súu akób." Bēntimén mó bán, "Sémpé sééhíd wē." Né-óó, bēnhidé béke bésól á bōle-té. Bonj nímé nkou rísyāal bēnkéncóbpé chómchóm.

⁴ Ade bín é'boótédé akéle, Yesue antyéém á nkin mé edib. Bonj ábē bembapée bēnkémbíí' é bán mó adé. ⁵ Dōo Yesue ásedtēé bó áá, "A-béd, nyéékóbēé chómchóm-é?" Bēnkwentén mó bán, "Aáy, séékóbēé." ⁶ Anláá bó áá, "Nyébwēm mbinzé á ped e ekáá é mbáá é bōle, nyéékób."

* **20:31** Nyédúbe; donge á Kálag dé e'só awóó nyébē nyédúbe.

Né-óó, bémbwēm mbínzé ene pɛd. Bénkénhenlé ene mbínzé adol áyāle sūu émbē áwēd-te bwāmbwam. ⁷ Dóó mbapɛɛ awē Yesue ándangé áhóbéé áá, “Sángwéé mó adé!” Awóg áde Simōn Petro áwógé bán, Sàngwéé mó adé, anhé megombe á yāl (áyāle anhūd bwēm á yāl). Dóó áhébé á edib-te. ⁸ Boŋ ábiníí bembapɛɛ bɛmpɛ á nkin á bǎle-té, bédolé mbínzé. Ene mbínzé enlón ne sūu. Wéé bémbídēnnē bǎle ápe á nkin dénkénchabpé, ábédé dyam mbwǎkel e méta póg. ⁹ Ade bépédé á nkin béntān muú mé mekǎŋled. Sūu ébédé áwed ámín ne ewele. ¹⁰ Yesue anláá bó áá, “Nyéhyeene’ donje á sūu áde nyékóóbé bǎob.” ¹¹ Né-óó, Simōn Petro ansól á bǎle-té, ádol ene mbínzé á nkin. Sūu émbáá énlón ene mbínzé áte. Ebédé mbwǎkel móom métaān ne élaān. Kénéé éché sūu émbuú’ é áte, ene mbínzé enkénsaléé. ¹² Yesue anláá bó áá, “Nyéhye nyédyé ndyééd.” Abē bembapɛɛ bó modmod enkénchu’ é mó aseded aāken, “Nzé-módé édíí?” Bémbíí bán, Sàngwéé mó adé. ¹³ Dóó Yesue átédé ewele boŋ ábagé bó. Ambēl melelem ne sūu. ¹⁴ Nén ábédé ngen éché élonťéné élaān, éché Yesue áluťté abē bembapɛɛ yāl á pónđé éché ámáá apuu.

Yesue asēdté Petro ké adóó mó

¹⁵ Ade bémaá ndyééd adyé, Yesue asedéd Simōn Petro áá, “A-Simōn, mwān a Jon, edáó me tómaa ábén bembapɛɛ-ye?” Simōne ankwentén áá, “Ee, a-Sán, ebíí wéé ndáó wɛ.” Yesue anláá mó áá, “Tógén ábém bán bé rídyoŋ ní mbód.” ¹⁶ Yesue ansedéd mó ngen éché élonťéné ébe áá, “A-Simōn, mwān a Jon, edáó me-ye?” Petro antimťén mó áá, “Ee, a-Sán, ebíí wéé ndáó wɛ.” Yesue anláá mó áá, “Tógén nímmém rídyoŋ ní mbód.” ¹⁷ Yesue asedéd mó ngen éché élonťéné élaān áá, “A-Simōn, Mwān é Jon edáó me-ye?” Yāl enhóó Petro áte áde Yesue ásédte mó ngen éché élonťéné élaān aāken, “Edáó me-ye?” Né-óó, anláá Yesue áá, “A-Sán, ebíí mam mésyāāl. Ebíí wéé ndáó wɛ.” Yesue anláá mó áá “Tógén nímmém rídyoŋ ní mbód. ¹⁸ Ne mbáale, nlangje wɛ nén meé, áde ébédé etum, mmōn epúde’áá abad, ékǎg-ke kéhéé wéé édáá. Boŋ áde wéchunné wēsád mekáá, mod ampée awáád wɛ abad, ákēēn-ne wɛ wéé wéedáá’ é ake.” ¹⁹ (Yesue anhób né áluťmed nyaa e kwééd éché Petro áwēē, áluťmed ehúmé é Dyób.) Ambíd e né dóó Yesue álangjéé mó áá, “Hídé me.”

Yesue ne mbapɛɛ awē adóó

²⁰ Dóó Petro ánóné ámbíd boŋ ányíne’ néé mbapɛɛ ampée áhídeé bó. Ane mbapɛɛ abédéé mbapɛɛ awē Yesue ándangé. Móó andyéé Yesue á akéá á pónđé éché bédyágé’áá ndyééd ngukél, boŋ ásedéd Yesue áá ken, nzé-módé ášóm mó. ²¹ Anyín áde Petro ányíne’-áá mó, anhób áá, “A-Sán, chán-náa anén mod?” ²² Yesue ankwentén mó áá, “Nzé nhede meé ábē á alongé kááŋne pónđé éché mépéé, chán né ánóné wɛ? Hídé me.” ²³ Né-óó, énkánléd áťnté e bad ábe behídé’áá Yesue hóm ásyāāl nén bán ane mbapɛɛ éewáá, kénéé Yesue énkénhóbpé áá, éewáá. Anhób dásó áá, “Nzé nhede meé ábē á alongé kááŋne pónđé éché mépéé, chán né ánóné wɛ?”

²⁴ Ane mbapɛɛ mó abíde mbóŋ áyāl e nímmém mekan, mó-áá atelé mó ášé. Debíí-é bán, kéchéé éché áhóbé éde mbáale.

Asóg á kálag éché Jonc

²⁵ Ekud é mam émpée éde éché Yesue ábélé. Nzé bénhób bán bétele’ mésyāāl ášé, ahóg ámbíd e ádíníí, nwémtan meé né nkóŋsé méekwogké éché kálag ahé áte.

Kálag e Mbɛltéd níme bembapɛɛ bé nlomag Ndibned ní kálag

Mod awe atelé kálag e Lukase mós atelé-’e kálag e Mbɛltéd. Mekan níme enén kálag mékoo’é alúmed áte médíí aláa bad ngáne Edáádɛɛn éche Esáá énwōngɛnné bad ábe behídé’áá Yesue ákal nkalanj ní bwám tɛngene Yesue á Jerusalem, á mbwóg é Judeya ne Samaria ne á mesóg mé nkōnsé. Elúmté ngáne adúbe á bad bé Krísto ábédé álóned chóm éche bad bé Israel béndúbɛɛ. Enén kálag elúmté ngáne adúbe á bad bé Krísto ábóótédé á Jerusalem ámbíd e mpume níme Krístæ ne ngáne ákíí mebwóg mémpɛe. Atón áde ádè etógnén áde enén kálag elúmté ámpɛ ádíí nsón níme Edáádɛɛn éche Esáá ébɛléé. Empɛ ne ngine ámín e bad ábe bédúbɛɛ á mbwé ní Pentekos.

Nkabté ní kálag

Abonɛn bad ábe békale nkalanj ní bwám 1.1-26

a. Póle e asóg eche Yesue ne ábɛ Bembapɛɛ 1.1-14

b. Mod awé atédé Judase éché etól nɛngáne mbapɛɛ 1.15-26

Nkalanj níme Yesue níkálté á Jerusalem 2.1-8.3

Nkalanj níme Yesue níkálté á Judeya ne á Samaria 8.4-12.25

Nsón níme Paale 13.1-28.31

a. Eke é’só áke dé abel nsón 13.1-14.28

b. Mbom níme bembapɛɛ bé nlomag ne belyáged bé mwembé á Jerusalem 15.1-35

c. Meke níme mélónténé mébé áke dé abel nsón 15.36-18.22

d. Meke níme mélónténé méláán áke dé abel nsón 18.23-21.6

e. Paale adé á mbwóg á Jerusalem, á Kaisaria ne á Roma 21.17-28.31

Titɛ Dyòbe áá mósólóm

Edáádɛɛn éche Esáá

¹ A-Tiofilos, mod a edúbé, á kálag eché rísébpé atel, mentél mekan ásé níme Yesue ámbɛnlé ne níme áyágté’áá bad. Ámbél nímén mekan bootya á pónéd eché ámbóótédé níme nsón, ² kóónne, á pónéd eche Dyòb dɛmbɛnlé bonj ápúmɛ. Byánán ápumé, ámbɛnléd ngine e Edáádɛɛn éche Esáá, aláa bad ábe ámpwédé nɛngáne ábɛ bembapɛɛ bé nlomag mekan níme bétángéné abel. ³ Bootya áde Yesue áwédé, ápe móom mé e’pun méniin, anlúmed ábɛ bembapɛɛ bé nlomag yál ngen ne ngen, álúmed nén áá ne mbále módé á alongé. Bénýinnáá mó díd ákanlé-’e bó tɛngene nkamlen ní Dyòb. ⁴ Pónéd póg áde bóóbóó bédýágbé ndyééd, ánsím bó etúu áte aláá bó áá, “Nyééhídté á dyad á Jerusalem. Nyésine’ nde eché Titɛ awém álángé nyé áá móhóbé áá móóbé nyé. Ene nde chóó ménláá’é nyé. ⁵ Jone adúsánnáá bad ne mendíb, bonj ámbíd e nguse e e’pun bóób, bédusén nyé ne Edáádɛɛn éche Esáá.”

Yesue apúmme

(Mak 16.19-20; Luk 24.50-53)

⁶ Pónéd póg bembapɛɛ bé nlomag bóobe Yesue bɛnladén hóm ahóg. Héé bésédteé mó bánken, “Á-Sán, láá sé. Mmén mesú dóó wɛbɛnlé bonj bad bé Israel bɛwónj ngine ámpɛ ákamlen echab yál-’e?” ⁷ Héé Yesue átímtanné bó áá, “Titɛ mó abɛnlad eche ngine áttí pónéd ne mekag níme kéchéé ébɛnlédte. Nyéewóo’é kunze ábíí pónéd eche nímén mekan mébɛnlédte. ⁸ Bonj áde Edáádɛɛn éche Esáá épií’é nyé nyéékúd ngíne, hé-’áá nyékanléé bad mekan níme nyényíné tɛngene me á dyad á Jerusalem, á mbwóg é Judeya, ne e Samaria ésyáál kóónj nyépe á metóngé mé nkōnsé mésyáál.” ⁹ Yesue amaá-’áá bó aláa nɛ, dóó Dyòb ábélé bonj ápúmɛ ámín. Áde bédíí bɛnɔnéé mó nɛ, mbag énkütɛn mó, bɛnkɛnnýin-naá mó ámpɛ. ¹⁰ Bembapɛɛ bémbɛ bétáné míd áte bɛnɔné’ ngáne Yesue ákagké ámín, dóó bad bébe ábe behédé mbóté eche épúbe’ bɛbíde taléd, bétýéém bó á nkag. ¹¹ Héé ábɛ bad bébe bésédteé bó bánken “Á-bad bé Galilia, cheé nyétyéémé hén, nyénɔnéé ámín? Anén Yesue awé Dyòb ábélé bonj áhídé áttínté echɛn, ápúmɛ ámín, áttím ámbíd melelem ngáne nyényíné akag ámín.”

Matiasɛ atédé etól éche Judase

¹² Héé bembapɛɛ bé nlomag behídté á Ekone é Menzab, bétím ámbíd á Jerusalem. Eché eke ébédé dyam epɛd é Máyl ehóg. ¹³ Áde bésílé á dyad-tɛ, bɛnkɛ bésál á tonj eche bédýéé’áá áte. Ene tonj ebédé á esón é ndáb éche édé ámín. Ábɛ bembapɛɛ bé nlomag bɛbédéé Petro, Jone, Jemse ne Andreyá, Filibe ne Tómasɛ, Batolomyo ne Matyo, Jemse, mwán awe Alfose ne

Simone awë anwón kón e alon, ne Judase mwän awë Jemse. ¹⁴ Abén bembapee béyógké'áa aladen áte höm ahóg ákáne nchoo ne bebaád, Maria, Yesue nyaa, ne Yesue baányan.

¹⁵ Mmë mesú mën, bad ábe béndübë Yesue bënladén áte. Bébédé dyam mbwókel ne móom mé bad mébe. Héé Petro átyéémé ámin áfínté echáb bonj áhóbé áá, ¹⁶ "A-baányan, mekan níme meténlédé á kálag e Dyöb métánjéné alón. Edáádaj éche Esáá énhöb á'só é pónde á nsal níme Dabide tãngene Judase awë antómén bad ábe bënké Yesue akób. ¹⁷ Judase abédé nhóg áfínté e syánë. Yesue ampwëd mó ábel nímén nsón melemlen nêngáne ampwëdté syánë. ¹⁸ (Móné níme ánkudté áyále ebébtéd éche ámbenlé, anchanén mó etúú. A etúú-te wê dën-naá ánsongé dúu, awé-'é, abum ákán mó, mmii níbid-te mó áwed. ¹⁹ Bad béyáál á Jerusalem bënwög ádén akan, né-óó bënchág ádë höm áwab ehób-te bán Akeldama, nédë, 'Ndöob e mekií.')" ²⁰ Petro ambád ahób áá, "Nén ábénlédé ngáne éténlédé a kálag e ngase é Dyöb nén bán,

'Ade höm átim e'bwógen

modmod eelóó' áhed.'

Eténlédé-'é nén bán,

'Mod ampée átéd eche etál é nsón.'

²¹ "Né-óó, éhedne" nén bán dépweđ mod nhóg. Ane mod atánjéné abé mod awë abágáa ne syánë pónde esyáál eche echad Sáj Yesue ne syánë dékágé'áa mebwóg ne mebwóg, ²² bootyaa á pónde echë Jone ádúsánnaá bad ápe á pónde echë Dyöb dëmbenlé bonj Yesue ápuümë. Mómpë atánjéné abé mod awë ambé mbóñ áde Yesue ámpuú'é."

²³ Hé dso bépweđé bad bébe, Josebe awë bépwanjannáa bán Basabase (béchágé'áa mómpë bán Justuse) bó Matiasse. ²⁴ Dso békánneé bán, "A-Sáj ebíí mod asyáál nlém áte. Lúmed sé mod awë épweđé áfínté e ábén bad bébe, ²⁵ átéd etál néé mod a nlomag, éche Judase átédté bonj mwën átimé' éche epeđ éche ébonjéné mó." ²⁶ Né-óó, bënslđ mbambú álúmed bó mod awë bépweđté. Dso mbambú élúmté bó ápweđ Matiasse. Né-óó, bémvád Matiasse á mesongé mé bembapee bé nlomag ábíníí dyóm ne nhóg.

2

Epe éche Edáádaj éche Esáá

¹ Ade ngande e Pentekos épéde, bad ábe bédübpé Krístäa béyáál bënladén áte höm ahóg.

* ² Abwög-abwóg esaád émbid ámin. Ebédé néé ekukud é ngíne éche étóme'. Echë esaád énlón ene ndáb esyáál áte echë ábë bad ábe bédübpé bémbeé áte. ³ Hé dso bényíné bwëm nêngáne muú nímë nwágné néé e'chéh ntyéémé mod-téé á nló-mín. ⁴ Edáádaj éche Esáá émpíí bó moosyáál, mod-téé ábootéđ mehób mé bad bémpee ahób nímë béesebpeé ayáge. Edáádaj chóó élyágté'áa bó ahób kéchéé éche béhóbé'áa.

⁵ Enén pónde bad bé Israel ábe békánnaá Dyöb bébédé á Jerusalem. Abén bad bémbid mebwóg ne mebwóg á nkójsé. ⁶ Awóg áde bégwógé échén esaád, ndun e mod enladén áte wéé ábë bad ábe bédübpé bébédé. Yál enkóm bó áte bwámbwam áyale ngáne bad ábe bédübpé béhóbé'áa ábíníí bad bó mod-téé ácheme' éché ehób. ⁷ Ne nkómtén ní yál áte, bënseđéđ bán, "Kíné saá á mbwóg e Galilia ábén bad béyáál bébídé-ye?" ⁸ Chán-nó ébénlédé bonj syáa mod-téé áwögé' ngáne béhóbéé éche ehób. ⁹ Áfínté e syánë, baahóg bébídé á melonj mé Patia, Medía ne Elam; melonj mé Mesopotemia, Judeya ne Kapadosia; melonj mé Ponto ne mé Esia, ¹⁰ melonj mé Frigia ne Pamfilia, alonj á Egipto ne mebwóg mé alonj á Libia, benben ne Sirine syánë bad behóg debídé á dyad á Roma. ¹¹ Áfínté e ábén bad béyáál donje achyáádté ne bad bé Israel, ábíníí-'é bad ábe béese' bad bé Israel ábe béhíde' adúbe á bad bé Israel. Syánë bad behóg debídé á alonj á Kret ne á alonj dé Arabia bonj kéné, syánë mod téé áwógé ngáne béhóbéé áwe ehób-te ndale é mekan éche Dyöb ábélé." ¹² Yál enkóm bó áte bényáge-ke bwámbwam, bésédté nhóg ne aníníí bánken, "Chán nén ádíí-ye?" ¹³ Kénê, donje á bad bégwélé'áa bad ábe bédübpé, béhóbé bán bémáá mím amwé.

Póle éche Petro

¹⁴ Héé Petro átyéémé ámin áfínté e ábíníí bembapee bé nlomag dyóm ne nhóg, áchágté ehób, álãngé ndun e mod echë embé áhed áá, "A-baányanj bé Israel ne nyé baasyáál ábe nyédyee á Jerusalem, nyelám metúu rílaa nyé ngáne nén ádíí. ¹⁵ Abén bad béemwédeé mím ngáne nyéwémanné. Bín é'díi böob ngán abog é mbwëmbwë ngén. ¹⁶ Bonj nén ábénlédé ntíined ne e'yale ábe nkal é edáádaj Joel ánhöbpe áá,

¹⁷ Dyöb áhóbé nén áá,

'A e'pun bé asóg,

mélóm échéh Edáádaj éche Esáá épíí moosyáál.

* 2:1 Nzé móom mé e'pun métaan méntóm ámbid e ngande e Nnyíme-ámin dso enén ngande ébágáa. Echë epun chóo bad bé Israel bédyáge'áa ngande e mpád ní bwëm.

Áben bán bé bebaád ne bé baachóm béhšbē mam níme mébenléd á'sō é pónéd.
Echén kódébad ényinē ndóg éche éhuú ne me,
ábən bechun bé bad-te bēnangé nló.

¹⁸ Nē dēn-éé mébenlé.

Mélóm échēm Edəəđəŋ nímé mesú, épíú ké ábēm bembəledε, bebaád ne baachóm,
boŋ béhšbē mam níme ríhuú ne me, níme mébenléd á'sō é' pónéd.

¹⁹ Mēlūméd menyáké ádyób
nlúmed-te e'chemléd á nkōŋsé.

Mekíú mésyogé, muú ríchodən, mwěntud-te mbíde'.

²⁰ Etondeε ákwε ehíntén,
ngən-ne éyag nēε mekií.

Mmén mekan mébenléd epun embáá é ehúmé é Sánjú édéhób bán épag.

²¹ Ene pónéd kénzée awé akwənténé aá Yesue adé mó Sánjwéeé ákūd e'soosəŋ.' "

²² Petro ambád ámpē aá, "A-bad bé Israel, nyélám metuú nyéwóglen chóm éche ríhedeé
ahšb. Dyób dēmběl Yesue mod a Nazaret ábēl ndale é mekan mé menyáké ne e'chemléd
álúmed nyé nén aá mó mwēn-neé mólómé mó. Nyébēn nyébíú nē bwám áyale nén átínté
echēn dšo nē dēmbenlédte. ²³ Dyób dēmmad abíú, ámad-te atíú nén aá nyéewūú Yesue abe
áde nyēmbε mó á mekáá mé bad bé ekoyí, boŋ bēbómē-ε mó á awog. ²⁴ Boŋ kénē, Dyób
dēmpuud mó, ahúd mó á metuné mé kwééd, áyale kwééd eéhele'aá-se éhan mó. ²⁵ Dabide
anhób tənŋene mó aá,

'Nnyíné'áá Sánjwéeé áwēm á'sō-te pónéd ésyāal.

Adé mé á ekáá embáá, né-ōó, meétāgēē áte.

²⁶ Nē ábélé nlóné ne menyinŋe
nkale-ε póle ne menyinŋe mésyāal.

Echem yāl-le ámpē éwālε e'lyág bé nlém abé áde rídíú á alonggé.

²⁷ Ayāle wéemwaa-se edəəđəŋ échēm émāānéd á mbwóg e kwééd,
wéemwaa-ε wē ndim níme awōŋ mbalede mbōó á soŋ-té.

²⁸ Elúmté me menzii níme nīpεene' alonggé, abé áde wébēē-ε me á akéb mébē menyinŋe.' "

²⁹ Petro ambád ámpē aá, "A-baányan, nlánŋe nyé ne aláa dēn nén meé Dabide awesyānē
sáá ambáá, anwé. Bénlimé mó, eché soŋ edé-ε hén káŋŋe chii. ³⁰ Dabide abédeε nkal
é'đəəđəŋ, ambíú-ε chóm éche Dyób dēnhšbpē aá móšbε mó. Dyób dēmmwē melē nén aá
móštéd mwān á mbyaa níme Dabide móbel mó kōŋ melemlen nēŋgāne Dabide ámbēē kōŋ.

³¹ Dabide ammād anyín á'sō é' pónéd, dyam áde Dyób dēbenlé, né-ōó, anhób mam tənŋene
mpuu níme Ane-awē-Béwōgté. Anhób aá,

'Dyób dēnkēmmwaa aá ámaaned á mbwóg e kwééd,
ndim ménkēmbōó-aá mó á soŋ-té.'

³² Ane Yesue mó-aá Dyób ápuúdté, sé moosyāal séde-ε mbōŋ bán apuúde. ³³ Dyób ábagé
mó atíú dé edúbé áwe ekáá embáá. Abagé-ε mó Edəəđəŋ éche Esáá éche ánhšbpē aá móšbē
mó. Yesue mó-ε ábagé sé échē Edəəđəŋ, chó-aá ekás boŋ nyényíné', nyéwōgē-ε kéchéé échē
ébenlad chii. ³⁴ Debíú nén bán Dabide enkēmpumée, boŋ kénē anhób aá,

'Sánj Dyōbe anláá awem Sánjwéeé aá,

Dyēé áwēm ekáá embáá,

³⁵ káŋŋe á pónéd eché mébenlé boŋ ékōgtéd ábōŋ bad bé ekoyí ámín ne mekuu.' "

³⁶ Petro ambád ahób aá, "Né-ōó, nyé bad bé Israel bésyāal nyékoŋ abíú nén bán anén
Yesue awé nyébómmé á awog mwēn-naá Dyób dēmbenlé ábē Sánjwéeé mó-aá adé Ane-awē-
Béwōgté."

³⁷ Awóg áde ábē bad béwógé póle eche Petro, entagéd bó á mewēmten-té bwāmbwam.
Hēε béseđteε Petro ne abíníú bembapεε bé nlomag bánken, "A-baányan, cheé-ōó sētāŋŋéne
abel?"

³⁸ Petro antimén bó aá, "Nyémod-téeé nyétimen Dyób, nyéte de alonggé dé mbé boŋ nyékuđ
edusen á dín áde Yesu Krístəə, ábēl nén Dyób álagsen nyé mbé boŋ dēbē-ε nyé eché ndε,
Edəəđəŋ éche Esáá. ³⁹ Nyébíú nén bán chóm eche Dyób áhóbé aá móšbε nyé édíú áyāl echēn
ne áben bán ébē-ε ké áyāl e bad ábe bédé nchabnede. Edé ne moosyāal awé Sánjwéeé ádeđ
Dyób, áchénlé ábē ne mó."

⁴⁰ Petro anléb bó, aláá-ε bó mekan mémpēe híin. Ansím bó etíú áte ahób aá, "Mod-téeé
ásoŋ áde alonggé, ésehé nē, né Dyób dékōgsen nyé melemlen ngāne ákōgsannē enén nyongel
e ebébtəd." ⁴¹ Bad híin béndúbē dyam áde Petro ánhšbpē bédusen-ne bó. Mmé mbwε
mesongé mé bad níme mémbād ámín e bad ábe béndúbē, mébéde dyam e'kále é'láán.
⁴² Bēmbané nlem áyáŋe mekan níme bembapεε bé nlomag béyágté'áá bó, bēbē-ε nlatén ne
bad ábe bédúbé Krístəə. Bōšbōó békānnē, bēdyāg-ke ndyéed hóm ahóg.

Nlatén m bad ábe bédúbé

⁴³ Bembapεε bé nlomag bébélé'áá menyáké, bélümté-'ε e'chemléd híin. Kénzéé awé annyin antágé nsał áte. ⁴⁴ Bad bésyāāl ábe béndübē Yesue bémbē békεεne' nlatén á'sō. Chōm-té-'ε éche mod awñōngē ébédé é moosyāāl. ⁴⁵ Bésómáá-'áá bwēm, békāb ne mod-té ngáne ántōgnēnē. ⁴⁶ Bényókgé'áá aladēn hōm ahóg epun-té á Ndáb-e-Dyōb ákáne. Bédyágé'áá ndyééd hōm ahóg awāb mendāb ne nlém nhóg ne menyīngε mésyāāl. ⁴⁷ Békéné'áá Dyōb, bad bésyāāl béwōón-ne bō nlém ní bwām. Epun-té-'ε Dyōb ábádáá bad ábe békídé e'soosōn ámīn e mesōngé mé bad ábe bédübpε.

3

Petro achōnté mod awé awédé epεd

¹ Mbwε nhóg Petro bō Jōn békágé'áá á Ndáb-e-Dyōb. Nén ábédé á ngāñ éláán é müte, pōndé echē bad bényókgé'áá akε á mekáne. ² Mod nhóg mō-'ε ambé á mmwε mé eyáde é Ndáb-e-Dyōb. Béchágé'áá nímē mmwε bán, Mmwε nīme Mbóó. Ane mod anwé epεd se áde béchyáá mō. Epun-té bépémé'áá mō, bēbānē mō á mmwε hē, áchōmē mōnē wée bad ábe békágé'áá á Ndáb-e-Dyōb. ³ Anyīn áde anyīné Petro bō Jōn bésále' á Ndáb-e-Dyōb-te, anchōm bō ndε. ⁴ Dōo bēnōnēé mō chōóñ, boñ Petro áhōbē aá, "Nōné' sé!" ⁵ Héε ane mod ánóné bō ne mewēmten nēn aá mōókūd chōm áwāb. ⁶ Dōo Petro áhōbēé aá, "Meewóó' é mané ké nhóg boñ chōm éche níwóó chōo mébēé wε. A dīn áde Yesu Krīstōa á Nazaret, hidé ásē, ékag!" ⁷ Dōo Petro áchōngé ane mod ekáá émbáá, boñ áwōngān mō átyéem ámīn. Abwōg-ábwōg mekuu ne mekáge nīmē ane mod ménwēdned. ⁸ Anhēb, atyéem ámīn, ábootéd-te akε. Ansól á Ndáb-e-Dyōb ne Petro bō Jōn, ákag, áhebb' ámīn, ábagé-'ε Dyōb mekenag. ⁹ Bad bésyāāl ábe bēbédé áhed bényīn néε ákagké ákēmté-'ε Dyōb. ¹⁰ Bēnchem mō bán mō abédé mod awé adyεé'áá á Mmwε nīme Mbóó ní Ndáb-e-Dyōb áchōmē bwēm. Yāl enkōm bō áte, bēbē-'ε menyáké ne dyam áde ábēnlédé ne mō.

Póle eche Petro áhōbé á Ndáb-e-Dyōb

¹¹ Yāl enkōm bad bésyāāl áte ábe bēmbē á Ndáb-e-Dyōb. Né-ōó bēnyōgéd békε betān Petro bō Jōn á abebpé á Ndáb-e-Dyōb áde bēchágé'áá bán Abebpé áde Solomonε. Ene pōndé ane mod awé Petro bō Jōn bēnchōódté, ambé áhídé bō. ¹² Ade Petro anyīné ábē bad, anláá bō aá, "A-bānno bé Israel, cheé ékás boñ nēn ákōmté' nyé yāl áte? Chán-nō nyēnōnēé sé nē? Nyēwēmtan nēn bán échēd ngīne chēn, ké'ε asāñ áde sésáá á'sō é' Dyōb dōo ákás boñ sébel anén mod ábootéd akε-yε? ¹³ Dyōb áde Abrahamε, Aisige ne Jakōbε bēhēnléé, nádé Dyōb áde ábēd betaa, álúmté ehúmé éche awe mbaledε Yesue. Nyēmbε mō á mekáá mé benkamlene, nyēbāñ-'ε mō áyāl á'sō wée Payledε. Ké áde Payledε ánwēmtēnnē mō atede, nyēmbé nyēbāñ mō áyāl. ¹⁴ Abédé mod awé asáá, abé-'ε ane awé ábēl mekan nīme métāngéné, boñ nyēmbāñ mō áyāl. Nyēntīm nyécháā' Payledε bán áchenned nyé mod awé awúe' bad. ¹⁵ Né-ōó nyēnkāñ bēwúú mod awé apiānd bad alōngé á mbále, boñ Dyōb démpuú mō. Sébēn sēnyīnné nīmē mekan dīd. ¹⁶ Anén mod awé nyényīnéé nēn, awé nyēbī-'ε bwām, ngīne echē dīn áde Yesue áwóó ne adūbe áde áwóó ne adūbe áde áwānlé áyāle áde dīn, dōo ábágé anén mod awé anwé epεd ngīne, ádíd-te mō bwām. Nyé bēn nyényīné-'ε.

¹⁷ "Bōō-pōó, a-baányan mbīi nēn mēé, kéchéé éche nyāábe áben belyáged nyēmbēnlé Yesue, nyēmbēl chō áyāle nyēnkēmbīf' é chōm éche nyébalé. ¹⁸ Kénzéé ébēnlédé-'áá nē, Dyōb dēn dōo álónté ábē e'yale se' bōóđ áde ánlāā' é bekal bé'daádāñ bésyāāl aá bēhōb bán Ane-awé-Béwōgté ákūd metake. ¹⁹ Né-ōó, nyétede áden abé dé mbé, nyétimen Dyōb ábel boñ ábódede nyé mbéb. ²⁰ Nzé nyébalé nē, né pōndé épē echē Sāngwéé áhóódté nyé nlém. Ene pōndé-'áá álómēé nyé Ane-awé-Béwōgté, nádé Yesue, awé ápwédé nyé. ²¹ Yesue atāngéné asébe dé adyεε ádyōb kāsñ pōndé épε echē Dyōb déhāñlēnné mekan mésyāāl boñ métim ekóóle. Nén dōo Dyōb démbēnlé se' bōóđ aá bekal bé'daádāñ ábe bésáá bēláa bad. ²² Mosε mwēn anhōb aá, 'Sāngwéé awé adé áden Dyōb ápwédé nyé nkal é'daádāñ áttínté e ábēn bad melemem néε me. Nyébel chōm ésyāāl éche álángé nyé aá nyébalé. ²³ Kénzéé awé ewōngé ane nkal é'daádāñ, Dyōb déhūd mō áttínté e bad bé Dyōb abódedé-te mō.' ²⁴ Bekal bé'daádāñ ábīnīí ámpē bootya Samwεle ne ábe bēmpé ámbīd echē, bō moosyāāl bēnwālē nlébtéd, bēhōb-pe mekan nīme mébēnléd nīmēn mesú. ²⁵ Dyam áde Dyōb dénhōbpe mbwiined ne bekal bé'daádāñ ábédéé áyāl echēn, nyémpē nyéwóó-'ε akab áyāle melé nīme Dyōb démmwēé ne ábēn betaa. Dyōb dénlāā Abrahamε aá, 'Mēnaméd moonyon asyāál á nkōjsé mbwiined ne nīmōñ nchyáátén.' ²⁶ Né-ōó, Dyōb démpwéd awé mbaledε. Ade ápwédé mō, áwēn dōo ánsēbēé mō álóm ánamed nyé ábel áde ábēnlé boñ nyétedé nīmēn mbeltéd mé mbéb."

4

Kóte ekáádté Petro b́ Jón

¹ Petro b́ Jón bédii békánlé'áá bad mekan, d́o nguse é beprise ne mod ambáá a plúse a Ndáb-e-Dyób, ne nguse e Besadusia bépédé wée bémbēē. ² Bēnlīn áyale ábē bembapēē bé nlómag bébē béyágté'áá bad bán Yesue apuúdé, éche éltúte nén bán bad ábe béwédé bébē á alongé ámpē. ³ Bénkōb Petro b́ Jōne béhé b́ á mbwōg. Ngáne b́n bēmmadté ahín, bémbē áhed káān ne mbwēmbwē. ⁴ Kénēē bénkōbpē Petro b́ Jōne, ndun e mod eche enwóg mam nime békánlé'áá b́, endúbe. Mesōngé mé bad ábe bédúbpé ménehāgē mépē dyam e'kálé é' bad é'táan.

⁵ Néē b́n é'sāngé, benkamlēne bé Israel, bad bémbáá bé dyad ne bemelēede bé mbéndé bēnladén áte á Jerusalem. ⁶ Anase awē abédé prise ambáámbáa ambé áhed, ne Kaifase, Jōne, Alesandaa ne bad bēmpēe ábe bédé á túmbé echē Prise Ambáámbáa. ⁷ Bēntī Petro b́ Jōne áwab e'só-te, bōn bésēdté b́ bánken "Chán nyémwédé anén mod awē anwē epēd bwām adid? Ngíne ne d́n áde nzéé nyébēnlédé?" ⁸ Héē Edāōdān éche Esáá épídé Petro, élón-ne mó áte. D́o áhóbēé áá, "A-benkamlēne ne bad bémbáá bé dyad, ⁹ nyēchāgē sé hén chii ákáad sé áyale mbon nime sébēnlé anén mod awē anwē epēd ne ngáne ámwédé bwām adyēē. ¹⁰ Nyé bad bé Israel nyébii-ōó nén bán anén mod awē atyéémé nyé á'só-te adyēé bwām á ngíne e d́n áde Yesu Krístā, mod a Nazaret. Nyēmbomé mó á awōg bōn Dyób dēmpuúdté mó. ¹¹ Mó adé ane awē étēnlédé á kálag e Dyób áyāl echē nén bán, 'Aláá áde belōn bé ndáb bēnchenéé d́o átimé aláá dé etógnén.'

¹² "E'soosōn béesaá ne mod ampēe éetóméé Yesue, áyale d́n dēmpēe déesaá á nkōšsē-te wén áde Dyób ábágé moonyon áde átāngéné syāné asōn."

¹³ Βοῶβ-ρῶό, yāl enkóm bad bé kóte áte ányín nén bán Petro b́ Jōne béhóbé ésebán mbwóg ké nhóg rídé b́ áte. Bēnsōtēn-ne nén bán bédii bad bé ngēn ábe béeyágté kálag embáá. D́o béchéme nén bán b́o bébágé'áá pónde ésyāal ne Yesue. ¹⁴ Bōn ngáne bēnyínné néē mod awē Petro b́ Jōne bēnchoódté átyéémé áhed ne b́, dyam dénkēmbōngé b́ ahób. ¹⁵ Né-ōó, bēnlāá b́ bán bēbíd á ndáb e kóte. Bēbídé-áá b́, bēn ne bēn bébootéd akal, ¹⁶ bésēdté bánken, "Chán débenlé ábén bad? Moosyāal á Jerusalem abii áá b́o bébélé anén ndale e menyáké. Deéhēlē-se dehób bán béebēléé. ¹⁷ Bōn detāngéné ábén bad etúu asim áte nén bán bésōg bad akale tāngene Yesue, ábel bōn nímén nkalan méekanlád se nkag á'só." ¹⁸ D́o béchénlé b́ ámbíd ámpē bōn bésímé b́ etúu áte bán béehēdéé awōg ámpē mbéd néē béhóbéé ké'ē béyágté á d́n áde Yesue. ¹⁹ Bōn Petro b́ Jón bēntimntén b́ bán, "Nyé bēn nyéhób chóm-ēé étāngéné á'só é' Dyób. Awógen nyé káa awógen Dyób? ²⁰ Áyale sé pēn séehēlē-se sédīb nsāl bán séekanlé mam nime sé bēn sényínné d́d séwógén-ne etúu." ²¹ Bad bé kóte bēnlyāg bésím b́ etúu áte ngíne ngíne. Ámbíd enē bēnchené b́, áyale bēnkényínné nzii echē béhele békógsén b́ áyale bad bésyāal békémte'áá Dyób tāngene dyam áde ábēnlédé. ²² Mod awē menyáké mēmbēnlédte áyāl bōn ádyēē bwām antóm móom mé mwē méniin.

*Bad ábe bédúbpé békānne bán**Dyób ábe b́ e'wédé b́ ním*

²³ Ade bad bé kóte bétédte Petro b́ Jōne, bēnkē ehoj é bad bé Krísto atán, bēláá b́ mam nime beprise bémbáá ne bad bémbáá bé kóte bēlāngé b́. ²⁴ Ade ábē bad bé Krísto béwógé nē, bēnlād nsāl ákáne. Bēnlāá Dyób bán, "Titéē, wē awē ehāgē nkoj mí mín ne rí sé, edib é nkwē ne bwēm é'syāal ábe é'dé b́ áte, ²⁵ wenlóm Edāōdān éche Esáá wēē eched sán ambáá Dabide, awōn mbāledē wēē ébel áhób ábén e'yale nén áá, 'Cheé ékás bōn bad ábe béesē bad bé Israel bēlie' bwāmbwam? Cheé ékás-ē bōn bad bébélé e'haké ngēn?

²⁶ Kān é nkōšsē élade yāl,

benkamlēne-ē ámpē békóbe mbom

átāngēn Sāj Dyóbe ne Ane-awē-Áwógté.'

²⁷ Ebēnlédé nē dēn. Herode b́ Pontus Payledē bēnkōb mbom á dyad-té hén ne bad ábe béesē bad bé Israel ne belyáged bé bad bé Israel. Bēmbēl nē áhage Yesue awōn mbāledē awē Asáá awē Ewógté. ²⁸ Bēnkōb mbom ábel mam nime mmōn wēmmadté atii ne ehoj ngíne á'só é' pónde mébēnléd. ²⁹ A-Sāj, βοῶβ-ρῶό, mmōn énon akím áde békíméé, ébe sé ábōn bēmbāledē ním akal échōn eyale ésebán séwóge mbwóg. ³⁰ Lúmed ehoj ngíne édide bad bwām. Ebēl-ē séhel e'chemléd ne menyáké ábel á d́n áde Yesue, awōn mbāledē awē asáá." ³¹ Bémáá-áá akáne, hóm áde bēnladénné áte ánanēd. B́o moosyāal bēnlōn ne Edāōdān éche Esáá bébootéd-te eyale é Dyób akal ésebán mbwóg rídé b́ áte.

Bad ábe bédúbpé bébele mekan néē mod nhóg

³² Bad bésyāāl ábe bédúbpé bénwōŋ nlém nhóg ne mewēmten mehóg. Modmod eehábe'áá áá móó mówōō échéń ké'ε échíníıı bon bwēm é'syāāl bémbē bó ntéd. ³³ Bembapεε bé nlomag bémbē békálé' ne ngíne esyāāl nén bán bédé mbón nén bán Dyōb ápuúdté Sǎngú Yesue. Dyōb-pe démbād bó nsimé abe ámín e nsimé. ³⁴ Modmod eetóge'áá chóm áfnté echáb. Póndé ne póndé té bad ábē bénwōŋ e'túú ké'ε ndáb bésómé'áá chós, bépēn ríme mōné, ³⁵ bēbē bembapεε bé nlomag, bó-ε bétédé'áá békáb ne mod-téé ngáne ántōgnēnē. ³⁶ Nē dōó Josebe, mod a túmbé e Levi awē béchyáá á alon á Sayprus ámbenlé. Bembapεε bé nlomag béchágé'áá mó bán Banabase, (nédē mod awē awéde bad nlém á abum.) ³⁷ Ansóm etúú, atéd ríme mōné, ábe wée bembapεε bé nlomag.

5

Ananiase ne Safiraa

¹ Mod nhóg abédé bán Ananiase, mwaád-te bán Safiraa. Bómpē bénsóm donje á bwēm ádáb. ² Bon ankoó donje á mōné ámbíd, mwaád-te ámpē ámbíıı. Ananiase ampeén mōné ríme mēnlýág ásé wée bembapεε bé nlomag. ³ Héε Petro álangéé mó nén áá, "A-Ananiase, cheé ékás bon ehé Satane etál wée ásol wε á nlém-té. Bōō-pōó, abelé wε ekánlé Edáádāŋ éche Esáá metóm akoo áde ékóngé epeđ é mōné ríme ésomné bwēm. ⁴ Edēhób wē mósómé' etúú ébédéé echon, áde émáá-ε chós asóm ámpē, mōné rímed mbédéé rímōŋ. Cheé ékás bon etíıı áwōŋ nlém-té wée móbel enén ndín e akan? Saké moonyon ekánlé metóm bon Dyōb dōó ekánlé metóm!" ⁵ Awóg áde Ananiase áwógé nén, anhún ásē, awé'-ε. Mbwóg rí ngíne ménkōb bad bésyāāl ábe bénwōg ádén dyam. ⁶ Kódébad émpē áhed, bétéd mó ndim, békāŋ mó béke bélıme.

⁷ Dyam háwa éláán ámbíd enē, Ananiase mwaád ampē, enkēmbíıı'ε pen dyam áde ábēnlédé. ⁸ Petro ansedéd mó áá, "Láá me, mōné rísyāāl mén ríme nyékúdé áyāl e etúú éche nyé awon nchóm nyénsōmmē-ye?" Safiraa ankwentén mó áá, "Éε, rísyāāl mē." ⁹ Dōó Petro álangéé mó áá, "Cheé ékás bon nyékágé' Edáádāŋ éche Sǎngwéé? Nōné", bad ábe bélımmé awon nchóm bōó bédé á mmwe níńıı, bétéd-te wémpē ndim hē bōō." ¹⁰ Ábwōg-ábwōg ane mmwaád anhún ásē á'sō-te wée Petro, awé'-ε. Echē kódébad énsāl á ndáb-te bényín bán amaá awē. Dōó bēbídné mó ndim á ebwōg béke bélım é á nkag rí son wée nchóm. ¹¹ Mbwóg rí ngíne ménkōb mwembé rísyāāl ne bad bésyāāl ábe bénwōg ádén dyam.

Bad bé nlomag bēbélé menyáké híın

¹² Bembapεε bé nlomag bēbélé'áá e'chemléd ne menyáké híın áfnté e bad. Bad ábe bédúbpé-ε báyógkē'áá abom néε mod nhóg á Abepé á Solomonε á Ndáb-e-Dyōb. ¹³ Kénéε bad béchágé'áá bó đın á bwám, bédııı bēbáá'áá bó alaten. ¹⁴ Bon kéné, ekud é bebaád ne baachóm ábe bédúbpé Sǎngú Yesue, bésólé'áá áwáb nlatén, mesongé mé bad ábe bédúbpé ríchágke'. ¹⁵ Mekan ríme bembapεε bé nlomag bēbélé'áá ménkāŋ bad bépēmé bad bé nkole bēbanné' bó á nkag rí nzııı á menōŋ ne á e'bum mın. Bēbélé'áá nē ne mewēmten nén bán, nzé Petro atómé' ké tómén échē edáádāŋ ehún bó á yál bedyēε bwám. ¹⁶ Ekud é bad émbíd káŋŋe á myad ríme médé benben ne dyad á Jerusalem. Bénwālē ábáb bad bé nkole áyāl ne bad ábe e'dáádāŋ bé mbéé é'tágté'áá. Bembapεε bé nlomag bēndıđ moosyāāl bwám.

Béhédé bembapεε bé nlomag á mbwōg

¹⁷ Ene póndé-óó prıse ambáámbáa ne échē echon é bad nédē, bad bé epepé é Besadusia bémbē kónjíıı bwám bwam ne bembapεε bé nlomag. ¹⁸ Bénkōb bembapεε bé nlomag, bēhé bó á ndáb e mbwōg ríme rídé á dyad té. ¹⁹ Bon ríme nkuu, ángel e Sǎngú enhyé ekob é mbwōg adıbe ebıdéd-te bó. Enláá bó áá, ²⁰ "Nyékgé á ndáb e Dyōb, nyéláŋge' bad mam mésyāāl tāŋgene ádén alongé dékōólē." ²¹ Bembapεε bé nlomag bénwōgēn ene ángel. Bın é'sáŋgé-'áá, béke bésál á Ndáb-e-Dyōb, bébootéd bad áyágé.

Ene póndé-'áá prıse ambáámbáa ne échē echon é bad, bēnchélē mbom rı mbwóg ríme mēnlád belyágéd bé Israel bésyāāl. A mbom hē dōó belómé nlébtéd á mbwōg nén bán bépēen bembapεε bé nlomag áwāb. ²² Bon áde sánze épédé á ndáb e mbwōg, bēnkéntánné bembapεε bé nlomag áwēd-te. Né-óó bēntııı ámbíd, béke beláá ábē bad á mbom bán, ²³ "Sépedé á ndáb e mbwōg, sétáne ngáne bépéné chós hóm ásyāāl. Bad ábe bēnōne' mbwōg-ke bó moosyāál bédé wée mod-té ánoéé mmwe mé e'ké. Bon áde séđıbpé ekob, sétáneé mod ké nhóg áwēd-te." ²⁴ Ade mod ambáá a plúse é ndáb e Dyōb ne beprıse bémbáá bēwógé nē, bényāg, bánken "Chán nén ádíıı?" ²⁵ Hé dōó mod nhóg ápédé áhed bon álangē bó áá, "Nyébııı nén bán bad ábe nyénhēε á mbwōg, bédé á Ndáb-e-Dyōb báyágte' bad." ²⁶ Dōó mod ambáá a plúse é Ndáb-e-Dyōb ábíde ne ábē bad, bon béke békōbē' bembapεε bé nlomag, bépēené' bó. Bon pen bēnkēnkóbēnné bó ewāŋge áyāle bēbáá'áá bán bad ábe bémbē áhed belúm bó meláá.

²⁷ Bénsālēn bó á ndáb-te, bétııı bó á'sō é' mbwōg. Hé dōó prıse ambáámbáa ábóótédé bó akáad, álangé bó nén áá, ²⁸ "Sēnsım nyé etúú áte nén bán nyéekēené' áyáge áde anén mod

á'sō ámpē. Bōob-pōó, Nyénone' chōm-ée nyébéle. Nyébéle moosyáál á Jerusalem awógé ádén ayáge. Nyéhe-de-é kwééd eché abán áwéd nló." ²⁹ Héé Petro ne ábíní bembapēé bé nlómag bétimanné bō bán "Dyōb dōó sētāngéné awógen, saké baányon. ³⁰ Ade nyémáá Yesue abome á awóg, nyéwúú-é mós, Dyōb áde ábéd betaa, dēmpuúid mós. ³¹ Dyōb dénehágéd mós, ábānē-é mós á ekáá é mbáá néé Nlyáged ne Nsoode. Ambēl nē ábel bon álúmed bad bé Israel nzii eche béchenéé ádab abé dé mbébb bon Dyōb álagsén bós. ³² Sébbn sényinné mímén mekan díd. Edáádān eche Esáá chōmpē ébide' mbōn. Chō-áá édé nde eché Dyōb ábagéé bad ábe béwógne mós."

Elébé eche Gamaliéle

³³ Ade mbwóg eche endyēé ásé éwógé nē, bēnlīn bwāmbwam kááñ béhéde-é bán béwúu bembapēé bé nlómag. ³⁴ Bon mod á mbwóg nhóg áfinté echáb, awé béchágé'áá bán Gamaliéle antyéém amín. Anén mod abédéé Farisia, abé-é meléede á mbéndé awé bad bésyāál béhágé'áá edúbe bwāmbwam. Anhób áá bésébe bébiden ábē bembapēé bé nlómag á ebwóg. ³⁵ Dōó álāngēé bad bé mbwóg áá, "A-baányan bé Israel, nyétéd pónde ne chōm-éé nyéhe-deé ábén bad ábel. ³⁶ Echébbēé áte áde mod awé béchágé'áá bán Tiodase ábídáá dúu, ákumē' ekáá á tál áá módé mod. Bad ábe bēnhíd mós ámbíd bébéde dyam mbwókél éniin. Bon kááñ ne á asóg bēnwúú mós, ábē bad-te bépántéd áte, éché epepé chō-é ébōó. ³⁷ Ámbíd e pónde, mod awe béchágé'áá bán Judase mod á Galilia mómpē ámbíd á pónde e tóngé. Ámbēl ndun e mod enhíd mómpē bon kááñne á asóg bēnwúú mós, ábē bad-te bépántéd áte. ³⁸ Bōob-pōó, áyāle ádén dyam, nlānge nyé nén mēé nyéte-de ábén bad békag, nyéébéle bō dyam. Áyāle nzé édé nén bán mímén ntíi ké' é ádén dyam áhúú ne moonyon, né dēn dékwé. ³⁹ Bon nzé édé bán áhúú ne Dyōb, né nyéehēnlé bō dyam ábel, né kááñne á asóg nyéēnyīn bán Dyōb dōó nyétānganné."

Bad bé mbwóg bēnkōb elébé eche Gamaliéle ⁴⁰ Héé béchénlé bembapēé bé nlómag bán bésál á ndáb. Bēnkūdē bō, bésim-mē bō etúu áte bán béehēdeé awóg ámpē néé bétúbéé díñ áde Yesue. Dōó bétédte bō bán békag. ⁴¹ Bembapēé bé nlómag bēnsyās á'sō é' mbwóg. Bēmbē menyīnge ányīn nén Dyōb ányíne áá békwógnéde ákud akwáké á díñ áde Yesue. ⁴² Epun ne epun-té békágé'áá á ndáb e Dyōb ne á ndáb é bad, bēyāgtē bad, békale-é nkalan míme Yesue, Ane-awé-Béwógtē.

6

Mwembé mépwéde bad saámbe áwōngēn

¹ Bōob-pōó, ngáne mesongé mé bad ábe bédúbpé méchágké'áá acháge ne acháge, nswan̄ten mémbíd áfinté e bad bé Israel ábe béhóbé'áá ehób é Grikia ne ábe béhóbé'áá ehób é dyad. Bad ábe béhóbé'áá ehób é Grikia béhóbé'áá bán ábāb bekúd békudéé akab á mōné áde békáábpáá bekúd epun-té. ² Héé bembapēé bé nlómag dyóm ne bébe béladéé bad ábe bédúbpé bésyāál áte bon bélāngé bō bán, "Eeboo' é nén bán sētēde akal dé eyale é Dyōb ábel bon séhíde nkabtdé m mōné ámbíd. ³ Né-óó, a-baányan nyépwed bad saámbe áfinté echēn, ábe bēwóó edúbe, ábe Edáádān eche Esáá élyágtéé, bēbii-é akan, ábel nén sébane mímén ntíi áwab mekáá. ⁴ Ene pónde séébbē echēd yál esyāál ákáne ne ákal nkalan m bwám." ⁵ Moosyáál anwóg menyīnge ne dyam áde bembapēé bé nlómag bēnhōbpē. Né-óó, bēmpwéd Stefanuse. Abédéé mod awé andúbé bwāmbwam. Edáádān eche Esáá-é élyágté mós. Bēmpwéd kááñne Filibe, Prokorose, Nikanōó, Timōne, Pamenase ne Nikolause. Nikolause abédéé mod awé ámbíd á dyad á Antyog, eebédéé mod á Israel bon antimén adúbe á bad bé Israel. ⁶ Bēmpēén ábén bad á'sō wéé bembapēé bé nlómag. Bembapēé bé nlómag bēnkānnéd bō bēbán-ne bō mekáá á nló. ⁷ Né-óó, eyale é Dyōb émbē ékanlád mbwóg áte esyāál ékág á'sō. Mesongé mé bad ábe bēndúbé á Jerusalem méchágké'áá acháge ne acháge. Ekud é beprisē chōmpē émbóotéd nkalan m bwám ahid.

Békóbé Stefanuse

⁸ Bōob-pōó Stefanuse abédé-éé mod awé áde alongé álúmté'áá nsimé ní Dyōb bwāmbwam. Awōn ngíne ábel ndāle é mekan é menyáké áfinté e bad. ⁹ Bon baahóg bēmbóotéd mós apentēn. Abé bad bēbédeé bad ábe bēmbíd á ehoñ é bad eche émmētēn aké á ndáb e mekáne eche béchágé'áá bán ndáb e mekáne e betān ábe bēnkēmbé betān ámpē. Abé bad bēbédeé bad bé Israel ábe bēmbíd á myad mé Sirine ne Alexandria. Bōobe bad bé Israel bēmpēé ábe bēmbíd á mbwóg e Silisia ne e Asia, bēmbóotéd aswan̄ten ne Stefanuse. ¹⁰ Bon Edáádān eche Esáá émbē mós nyaa e debyéé eche nzé anhób dyam, béehēle'áá dō apēle. ¹¹ Né-óó bēnsál baahóg áte bán bēhōb nén bán "Séwógé néé Stefanuse ásyāá é Mosee, ásyāá-é Dyōb." ¹² Né-áá bēmbēnlé bon békón bad bé dyad, békón bad bēmbáá bé dyad ne bēmeléede bé mbéndé. Héé békóbé Stefanuse bon békēené mós á'sō é' bad bé mbwóg. ¹³ Hé-áá bēpééné bad ábíd mós mbōn é metóm. Abé bad bēnhōb nén bán, "Anén mod ahóbe' mekan mé mbébb pónde ésyāál tāngēne Ndáb-e-Dyōb eché esáá ne tāngēne mbéndé eche Dyōb ábágé syáne.

14 Sêwógé nêe áhóbéé áá ane Yesue, mod a Nazaret, ápān Ndáb-e-Dyöb áhənlén-ne e'lem ábe Mosée ályágnédé syānē." 15 Bad bésyāal ábē bebédé á ndáb e mbom bənsūm mūd wée Stefanuse. Bényīn nēe e'só é'penēé mós nēe e'só é' ángel.

7

Stefanuse abēnlédé myanǵo m bad bé Israel ákka

1 Prise ambáambáa anesédé Stefanuse aáken, "Mmén mekan mēsýāal níme ábén bad béhóbé wē áyāl, mēdé mbále-ye?" 2 Dóo Stefanuse ábóótédé bad bé káansel póle akale. Anhób áá, "A-baányan ne besáá ábēm, nyélám metúu. Dyöb dé ehúmé dēmpíi echē sāj Abrahamē áde ábédé á mbwóg e Mesopotemia, adéhób áá mókag adyēe á dyad á Haran. 3 Dyöb dénlāá mós áá 'Tēdé echoj túmbé, étēde-'e ádōj alonj ékag á ndōob eche mēlūmēdtē wē.' 4 Né-ōō, Abrahamē antēdé ndōob e Kaldeya áhye ádyē á dyad á Haran. Ambid e kwēéd eche Abrahamē sáá, Dyöb démbēl Abrahamē áke ádyē á ndōob eche nyédíi áhed nēn bōob. 5 Ene pōndé Dyöb dénkēmbáá Abrahamē ké abēn á ndōob eche ándāāsēnnē mós. Bon pen Dyöb dénhób nēn áá ene ndōob ēsuunéd bós níme mbyaa. Pōndé eche Dyöb dénlāá-'é Abrahamē nē, eenkēnwálēé mwān ké nhóg. 6 Dyöb dénlāá mós nēn áá, 'Mmōj mbyaa mēbē beken á alonj á bad bēmpēe. Awed-taá bēbēē betān, békūd-tē metuné etūn é pōndé éche édé dýam mbwókēl é mwē éniin. 7 Bon mēkōgsēn áde alonj á bad áde bēbenlēé nēe betān. Ambid enē, nímōj mbyaa mēbíd á alonj-tē wē, bēfīm áyāl e ádēn abwóg á hōm, békānnē á dīn ádēm áhed.' 8 Hēe Dyöb ábēlé bon Abrahamē ápē á nchemten ne mós tǵngene ngáne bēyagé bad, nēngáne e'chemléd bé melē níme Dyöb ámwédé ne ábē bad. Né-ōō, Abrahamē an'yāg awe mwān Aisige ámbid e e'pun saámbé áde béchyáá mós. Aisige mós-'e an'yāg awe mwān Jakōbe, Jakōbe mós-'e áyāg ábe bān dyōm ne bēbē ábe bédé ábēd betaa.

9 "Ábē betaa bēnwōōn mwānyan nhóg, Josebe kōnjí á nlem-tē. Né-ōō, bēnsōm mós nēngáne ntān. Bad ábe bēnsōmmē mós áwāb, bēnkeēn mós á alonj á Egipto. Bon Dyöb démbē mós ámbid, 10 ábēl-lē atóm metake mēsýāal áte. Dyöb démbēl Farao kǵn e Egipto anwōgēn Josebe menyinge ábē-'e Josebe debyéé, áde ápédé áwe á'sō. Nēn démbēl Farao ambē Josebe atii á ngōmenaa ámīn e alonj ne ámīn e ábē bwēm é'syāal. 11 Ambid enē, nzaa e ngīne empē á alonj á Egipto ne á alonj á Kanahan. Ene nzaa empēēn metake mé ngīne, ábēd betaa bēnkēnwōj-'aa ndyēéd eche bēdyāgkē. 12 Né-ōō, áde Jakōbe áwógé bān ndyēéd edé á Egipto, anlóm ábe bān áwed. Nēdé ábēd betaa. Nē dóo ábédé bós ngen e'só áke áwed. 13 Ade bān ábe Jakōbe békíi á Egipto ngen eche élóntēné ébe, Josebe ampalé yāl áte wēe baányan. Hē dóo Farao ásojntēné tǵngene túmbé echē Josebe. 14 Né-ōō, Josebe anlyágtēn baányan áá bēlāa sáá Jakōbe, áhyag ne eche túmbé esyāal á Egipto. Bós moosýāal bebédé móom mé mod saámbé ne bētaan. 15 Dóo Jakōbe bós moosýāal békíi á Egipto. Awed-taá mós ne ábe bān, betaa ábe syáne bēndyēé'é kǵnj bēwē-'e. 16 Ambid e nē, bēntéd bós ndim bēstēn ámbid á dyad á Shekem, bēlímé mós áwed á ndōob echē Abrahamē áchanēnnē mōné wēe bān bé túmbé e Hamō.

17 "Ade pōndé ékwógé apē echē Dyöb délōnēdtē dýam áde ánlāá'ē Abrahamē áá mōōbēl, mesōjge níme ábēd bad ábe bebédé á Egipto mēmāād acháge bwāmbwam. 18 Kǵnjne á asōj, kǵnj empēe echē enkēmbíi myanǵo níme Josebe, empē á nkamlēn. 19 Anwōj akwáb tǵngene ábēd betaa átagtē-'e bós. Ankǵnj bētēdé ábab bān á ebwóg, ábēl bon bēwē. 20 Mmē mesú dóo bēchyáá Mosēe. Ábēéē mwān awē ambōj bwāmbwam. Bēntōgēn mós á ndáb wēe sáá á etūn e ngōn éláan. 21 Ambid enē dóo bētēdtē mós á ebwóg-te. Hēe mwān á mmwāād awē Farao ádíbté mós, átéddé mós ngáne awē mwān, átoǵnē-'e mós kǵnj ákwógé'. 22 Bēn'yāgēd Mosēe debyéé á bad bé Egipto ásyāal kǵnj abē ndāle e mod á nhóbtéd ne á mbeltéd.

23 "Ade Mosēe ápédé móom mé mwē ménīn, mewēmten mēmpíi mós áke dényfn baányan bé Israel. 24 Antān ngáne mod a Egipto átagtēé mwānyan nhóg. Dóo ákíi áhed átimten. Anwōgēn mós áwúé-'e ane mod a Egipto. 25 Mosēe anwēmten áá ábē bad bēchem nēn bān Dyöb áhēde mós abenled áhúd bós á mekáá mé bad bé Egipto, bon bēnkēnyinnē nē. 26 Epun éche ébádtēné, antān ábē bad bé Israel bēbe bēn ne bēn bēwane'. Anhēd nzii eche áyālē bós ákōm nsaj. Dóo álángeé bós áá, 'Eesaá mbále bān baányan bós nyédíi-ye? Chān-nō nyé mod-tē áhēdéé waáb alōgen?' 27 Bon ane mod awē áhēdé'á waáb alōgen nē, antíndé Mosēe á nkag ásedtē mós aáken, 'Nzé-módé abagé kunze áá ékamlan ne ákáad sé? 28 Ehēde mēmpē awúu ngáne éwúú mod a Egipto chān-'e?' 29 Awógé áde Mosēe áwógé nē, ansōb ákē á mbwóg e bad bé Midian. Awed-taá ádyéé kǵnj bon áchyāá ábe bān bé baachóm bēbe.

30 "Ambid e móom mé mwē ménīn dóo ángel épíidé Mosēe á ehyānge. Empíi mós a muú-te, nímé ménkōbēn mwā bwel. Nēn ábédé benben ne mbōod e Sinai. 31 Ade Mosēe ányīné ádēn akan, menyáké ménkōb mós. Ansidé benben áá mótōj anōn bwām, dóo áwógé ehób éche Sǵngwēé nēn áá, 32 'Mēe ndé Dyöb áde ábōj betaa, Dyöb áde Abrahamē, Aisige ne Jakōbe bebēnlē'áá.' Ne mbwóg nī ngīne Mosēe enkēnchu' é anōn áhed. 33 Hēe Sǵngwēé álángeé mós áá

'Húd metámbé á mekuu áyále abwóg á hóm áde étyéémé nén ádíi hóm áde asáá. ³⁴ Nnyíné ngáne ábém bad ábe bédé á alonj á Egipto békudéé metake bwámbwam. Nwógé ngáne béwennadté dso nhyédéé b́ awónḡen. B́ab-ṕab hyág, mēlōm wε á Egipto.' ³⁵ Anén Moseε ḿab bad bé Israel bémbāḡgē á yāl bonj b́esédté ḿab b́anken, 'Nzε-módé abagé wε kunze ákamlen ne ákád sé?' Ḿab-áá Dyōb dénlōmmē ákamlen ne ásonj ábē bad. Nén dēmbenléd áde ángel émpíí' é ḿab áde bwel b́enkōbpé muú. ³⁶ Moseε awed ḿab ambidén bad bé Israel á Egipto. Ambēl ne e'chemléd áwed ne á Eyake é edib é nkwx. Ambēl-le menyáké ne e'chemléd áde b́ebédé á ehyanḡe á etún é móom mé mwε méniin. ³⁷ Anén Moseε ḿab anláá bad bé Israel áá, 'Dyōb délōmē nyé nkal é'dáádān awē ábid áttinté echēn melemlem nēḡngáne álómé me.'
³⁸ Melemlem mé Moseε ḿab bédé nlatén ne ábēd bad á ehyanḡe. Abédé áwed ne ábēd betaa áde ángel eche Dyōb dénlōmēnnē nlébtéd á Mb́ab e Sinai énhōbpé áwáb. Mḿen nlébtéd míme Moseε ánkudté ẃεe ángel ḿab syánē dédíi déhidé.

³⁹ "Ábēd betaa b́enkénwógénné Moseε, bonj bémbāḡ ḿab á yāl, b́etímé béwēmtān átim ámbid á Egipto. ⁴⁰ Ade Moseε alyágé adé á mb́ab e Sinai dso bad bé Israel b́élanḡéé mwānyan Arōne bán, 'Belé sé bwēm ábe b́ebē nēḡngáne myōb ábe b́élyāḡéd sé áyále séb́íí' é dyam áde ábénlédé ne Moseε awē ambidéd sé á Egipto.' ⁴¹ Héε b́ebélé chōm éche éwáḡné mwán á nyag bonj bébootéd e'lém awúu ábe chō mendé. B́embel ḱáḡne ngande, áwóg menyinḡe ne chōm éche b́ebénlé nímab mekáá. ⁴² Dso Dyōb ákkunnédé b́ab mbid bonj áchenné' b́ab ákánndé ngume éche édé ámín. Eb́enlédé ngáne éténlédé á kálag e bekal b́é'dáádān nén bán,

'A-bad bé Israel, áde nyémbēé á ehyanḡe á etún é móom mé mwε méniin saké meé nyékwénlé'áá ḱaa nyétúmmé'áá e'lém ábe mendé. ⁴³ Téndé eché dyōb áde b́échḡéé bán Molek ḿab nyémpēmē.

Ediindinḡe-ε éche tintine á dyōb áde b́échḡéé bán Refan chōs nyéhyómnaá.

Mḿen myōb ḿab nyébénlé mekáá bonj nyébwōḡké mebóbónj.

Né-óó, ḿebén nyé, nlóm nyé hóm áde áchábndéé tómaa alonj á Babilón. "

⁴⁴ Stefanuse ambé abád ámpé áá, "Áde ábēd betaa b́ebédé á ehyanḡe b́énwōḡ Ebem é Dyōb éché éltúmte nén bán Dyōb áde ne b́ab. B́enlōḡ chō nyaa eché Dyōb dénláá' é Moseε áá álōḡ chō. Nsáaned míme Dyōb délmédte Moseε ḿab ánhídté. ⁴⁵ Ámbid e pónde ábēd betaa b́enkōb ene ténde á mekáá míme ábab besáá. B́enwále chō áyál áde b́abε Josua b́ekōbné melonj ndab eché Dyōb dēnnanéé b́ab bad áte. Ene ténde embé ebé áhed ḱáḡne á pónde eché Dabide. ⁴⁶ Nsimé ní Dyōb ŕhídé'áá Dabide. Né-óó, anchánj Dyōb áá ábe ḿab kunze ḿalōo Dyōb áde Jakōbe ábénlé'áá ndáb. ⁴⁷ Bonj Solomone, Dabide mwán, ḿab antím Dyōb ene ndáb alóo. ⁴⁸ Bonj ḱéné Dyōb á Ngum éedyéé' é á ndáb eché baányonj b́elōḡné mekáá. Édé nén ngáne nkal é'dáádān nhóg áhóbé áá Dyōb áhóbé áá,

⁴⁹ 'Nkonj nímín ḿab ŕdédé ádem atii dé nkamlen,

nkōḡsé-ε nábé ẃεe nábannéé mekuu.

Nyaa e ndáb eché nyéhele-se nyélóo me?

K'é éhé mekōmméé áte?

⁵⁰ Mḿen meémaa' é ábén bwēm abel-e? "

⁵¹ Stefanuse ambád áhób áá, "Nyédíi bad ábe béwúú nló áte. Nyélelé nlém á abum. Nyékolé metúu áyál e eyale é Dyōb. Nyédíi melemlem nēḡngáne ábēn betaa, nyétāḡgan Edáádān éche Esáá. ⁵² Nkal é'dáádān ké nhóg alyágé áse awē enkénkud metake á mekáá míme áben betaa-yε? B́enwúú méésénze mé Dyōb mésyáál míme se' b́ab mēmbēl ehāḡgé áyál e epe éche Ane awē ábele mekan míme métāḡné. Nyé-ε b́ab nyésómé ḿab, nyéwúú-ε ḿab. ⁵³ Nyé b́en-naá nyékudé mbéndé éche Dyōb álómé mbwiined ne éche ángel bonj ḱéné nyéhidéé chō."

Bélúme Stefanuse meláá

⁵⁴ Ade bad bé mbwógé b́ewógé mekan míme Stefanuse áhóbé, b́enlīḡ bwámbwam ḱáḡ yāl ésoḡé b́ab áte. ⁵⁵ Stefanuse-ε Edáádān éche Esáá énlōn ḿab áte. Néε áónné ámín ányíné' ehúmé é Dyōb, ányíné' Yesue ngáne átyéémé Dyōb á ekáá émbáá. ⁵⁶ Dso áhóbéé áá, "Nyéōne', nnyine' néε dyōb ánédnéde, Mwán-a-Moonyonj átyéémé Dyōb é ekáá émbáá." ⁵⁷ Héε bad bé mbwógé b́ehédé esaád é ngine b́ekútén-ne metúu ne mekáá bonj b́ab moosyáál b́ebōnlád ḿab. ⁵⁸ B́éndol ḿab b́ésyāḡnéd ḿab á dyad-té, bébootéd ḿab meláá alúm. Bad ábe b́entyēem mbónj ákōḡsen Stefanuse b́énhūd nímáb nkob áyál b́éke b́ebānē á'sō-te ẃεe ḱodemod pág bán Sōle ánoe b́ab. * ⁵⁹ Ade b́elúmeé Stefanuse meláá nē, ankáné áá, "A-Sánḡú Yesu, mmōḡ ḱób échém edáádān." ⁶⁰ Dso ábwógé mebóbónj bonj ákanté ehób ámín áá, "A-Sánj, lagsén b́ab nímén mbéb míme b́ebeléé." Amaá-áá áhób nē, awé-ε.

* 7:58 Áttinté e bad bé Israel émbé nén bán ábe b́ebidé mbónj bán mod abelé awusé b́ab b́ebágé'áá bad b́é'só alúm ḿab meláá.

8

¹ Soolé abédé ásé ákwentén-ne aá bėwúu Stefanuse.

Metuné mēbélé Ebese epántéd áte

Echē epun chēn mwembé mé Jerusalem mēmbootéd metake mé ngine akud á mekáá mé bad bé Israel. Bad ábe bėdúbpé bėsyāāl bėmpāntéd áte á mbwóg e Judeya né e Samaria ésyāāl. Bon bembapere bé nlomag bēnpēn-éé bēnyāg. ² Nguse é bad ábe bēmbané nīmab nlém rısyāāl ábele Dyōb bēnlīmē Stefanuse. Bėchyee, bēlebē-é mós. ³ Bon Soolé mós-é ahedáá mwembé abóded. Ahúé-áá enén ndáb átımé enínií, ábidtē bós á ebwóg, bebaád ne baachóm, ahág-ke bós á mbwóg.

Filibé akalé nkalanı nı bwám á Samaria

⁴ Bad ábe bėdúbpé bėmpāntéd áte, bėkag bėkalé nkalanı nı bwám. ⁵ Filibé mós ankē á dyad ambáá á mbwóg e Samaria ákanlé bad tǎngene Ane-awē-Bėwógté. ⁶ Ade ndun e mod éwógé mam nıme Filibé áhóbéé bėnyın-ne e'chemléd bé menyáké ábe ábélé, bėntōn metúu atále áte áwóg dyam áde áhóbéé. ⁷ Filibé ambél e'daádān bé mbéb é'syngé-áá ekud é bad áte ne e'saad é' ngine, ekud é bad-te ábe yāl énwēē eped ne ábe bėsyāgté-áá bėndyēé bwám. ⁸ Nén dēmbēl bad bėsyāāl á dyad-tē wē bėwóg menyıngē bwám.

⁹ Bōb-pōó, mod nhóg abédé áde dyad áte bán Simōne, akumé-áá nğan eche ekómté-áá bad bé Samaria yāl áte bwám. Akumé-áá ekáá á tál aá modmod eépedéé mós. ¹⁰ Bad bėsyāāl á dyad, ndale é bad ne bekwēkwē bé bad bēmbané nlém áwē, bēhōbē-é bán, "Anén mod adii ngumē e Dyōb echē bėchágéé bán, Ngum embáá." ¹¹ Bēmbané nlém áwē áyale á etún é pónde ankōn bad yāl akómé áte ne echē nğan echē akumé-áá. ¹² Bon áde bėdúbpé nkalanı nıme Filibé ánkaleé bós tǎngene nkalanı nı bwám mé nkamlē nı Dyōb ne tǎngene Yesu Křıstā, bėnkūd edusen, bebaád ne baachóm. ¹³ Simōne mwēn ámpē andúbé, ákūd-te edusen. Ambootéd Filibé ahíd kėhéé áde ákágé-áá. Yāl enkóm mós áte áde ányıne mbeltéd nmé menyáké nıme Filibé ábélé-áá.

¹⁴ Bembapere bé nlomag bėwóg á Jerusalem bán bad bé Samaria bėkóbé eyale é Dyōb, hée bėlómé Petro bós Jōne áwed. ¹⁵ Ade bėpédé áwed bėnkānēd bad ábe bėdúbpé nēn bán bėkūd Edaádān eche Esáá. ¹⁶ Bėnkānēd bós áyale bėnkēmpáá Edaádān eche Esáá akud. Bėndusen bós dásó á dın áde Sǎngú Yesue. ¹⁷ Dósó Petro bós Jōne bėbáné bós mekáá á nló bós-é bėkūd Edaádān eche Esáá. ¹⁸ Ade Simōne ányıne aá nzé bembapere bé nlomag bėbáné mod ekáá á nló akudē Edaádān eche Esáá, ambídéd mōné ábe Petro bós Jōn, ¹⁹ áhóbé aá, "Nyėbag mēmpē enén ngine ábel bon kėnzéé awē mbáné ekáá á nló akud Edaádān eche Esáá." ²⁰ Petro antımtén mós aá, "Nzé ewémténé wēé mōhele-se mōchānēn nde e Dyōb mōné, nyáabe nımōn mōné nyėkag á dū-á-muú. ²¹ Weewóé akab kė ahóg áyāl e nımed nsōn áyale nımōn nlém mēeboo-é áte á'só é' Dyōb. ²² Kunnéd-te mbíd étimen Dyōb, áyale nımén mewēmtēn mé mbéb nıme éwóó áte, ékane' wēé Sǎngwéé álagšen wē áyale awēmtēn áde ewémténé enén ndın e akan. ²³ Mmaá anyın nēn mēé, kán emaa wē akób áte, mbéb-pe rıhédé wē á mehanğé-te." ²⁴ Hée Simōne álanğéé Petro bós Jōn aá, "Són, nyėkānēd mē wēé Sǎngwéé, ábel bon nımén mēsyāāl nıme nyėhóbé kė ahóg déebenlād ne mē."

²⁵ Ade Petro bós Jōn bėmáá mam mēsyāāl ahób tǎngene Yesue, bėmād-te nkalanı nıme Sǎngwéé akal, bėntım ambíd á Jerusalem. A nzii á esú bėkalé-áá nkalanı nı bwám nıme Yesue á myad mé mbwóg e Samaria híın.

Filibé bós mod e alon de Etoopia

²⁶ Mmınıí mbwe ángel e Sǎngú enláá Filibé aá, "Ladé yāl, ékag á ped e mbān wēé nzii echē ebıde á Jerusalem áke á Gaza étóméé" Bėebenlādte enén nzii ámpē. ²⁷ Filibé abōnséné-áá ákág-ke. Hée ábomné son e mod á nzii ngáne ásué-é áwē alon. Anén mod abédéé ndale e mod awē akamlánáá, ánoné-é ngáb eche Kandese, mmwaád awē akamlánáá alon de Etoopia. Ane mod ankē á Jerusalem. ²⁸ A ehúu ámbíd echē, andyēé á ebambam. Ngáne ákágé-áá, áláá-áá kálag echē nkal é'daádān Yesayaa. ²⁹ Hée Edaádān eche Esáá élanğéé Filibé aá, "Kág á ebambam hē, ébē chós benben." ³⁰ Filibé annyāgéd áhed, dós áwógé ngáne ane mod áláá-é kálag e nkal é'daádān Yesayaa. Dós ásdteé mós aaken "Esōntan chōm eche éláá-é-ye?" ³¹ Ane mod antımén mós aá "Chán mēmweé asōntēn áde mod éētānledéé mē áte?" Né-óó, anchélé Filibé aá ácháge á ebambam, bōmō bėdyēē áhed. ³² Eped eche ane mod ákóó-áá alān ébédéé nén,

"Abédéé nēngáne řıdyōn nı mbód nıme bėkagké awúu, ambé-é ngáne mwān á řıdyōn nı mbód awē bėseleé nyon bon eéchyē", enkēnhōbpé dyamdyam.

³³ "Bėnsudéd mós edúbé, bėkōbēn-ne mós kunze.

Nzé-módé átüb nıme nchyáátén dın áde éđıı bán bėnhūd mós ámın á nkōnsé."

³⁴ Ane mod ansedéd Filibe aaken, “Nzé-módé ane nkal é’ dǎǎdǎj áhǒbée, eche yǎl chǎne ké’ é mod ampée?” ³⁵ Héé Filibe álangéé mó nkalaj ní bwám níme Yesue, átǎnlǎd mó mekan áte, mbooted ne échén eped. ³⁶ Ade békagké nǎ, bǎmpǎ hǒm áde mendíb médíí. Héé ane mod áhǒbée aá, “Mendíb móǎ mén. Weédūsánnǎ me ngen pǎg-ε?”* ³⁸ Ane mod anhǒb aá bǎtíi ebambam. Dǎǎ bǎ Filibe bésúdé áǎǎ bésál á mendíb-te boj Filibe ádusán mó. ³⁹ Bǎbídé- aá á mendíb-te bídén, Edǎǎdǎj é Sǎngú ékǎǎn-ne Filibe. Ane mod eenyíne’ aá mó ámpǎ boj ambé ákǎg, alón-ne ne menyíngǎ. ⁴⁰ Filibe annyín yǎl á dyad á Azotus ábooted-te ake dyad ne dyad té, ákalé’ nkalaj ní bwám, kǎǎj ápe á dyad á Kaisaria.

9

Sǎǎle atimé Yesue adúbe (Mbel 22.6-16; 26.12-18)

¹ Bǎǎb-pǎǎ Sǎǎle ambé ákímǎ’ áwúu bembapǎǎ ábe Sǎngwǎé. Ankǎ wǎé prise ambáámbáa, ² aláá mó aá átel kǎlag échǎ ábǎé belyǎged bé ndáb é mekáne é Damaskǎs, ábel nǎn áwǒj kunze échǎ nzé anyíné bad ké béhéé ábe behíde’ nzii e Yesue áwed, áhan bǎ, ken bebaád-ε ké’ é baachóm, akób bǎ, ákǎǎn bǎ á Jerusalem. ³ Dǎǎ Sǎǎle áhídte boj ákag. A nzii e Damaskǎs wǎé, áde ádíí benben ne dyad, emwedmwed émbíd ádyǒb, épen mó yǎl esyǎǎl. ⁴ Anhún á ndǎǎb. Dǎǎ áwǒgé ehǒb élangǎ mó aá, “A-Sǎǎl, á-Sǎǎl, cheé ékǎǎ boj étágté me?” ⁵ Sǎǎle ansedéd aaken, “A-Sǎj, nzé-módé ne?” Dǎǎ échǎ ehǒb étimannǎ mó aá, “Me-éé ndé Yesue awǎ étágtǎé. ⁶ Bǎǎb-pǎǎ, hidé áǎé, ékag á dyad-tǎ, áhed dǎǎ bǎláǎ-é we chǒm éche étǎngǎné ábel.” ⁷ Bad ábe bǎǎbe Sǎǎle bǎnwǒj bǎntyéem, dyam déeboo bǎ áhǒb. Bǎnwǒg ehǒb boj bǎnkǎnyínnǎ mod awǎ áhǒbe’. ⁸ Sǎǎle anhídé áǎé, ánéde mǎd áte, boj eenyíne’ aá ekíde. Né-ǎǎ, bǎnchǎǎ mó é ekáá, békǎǎn mó á dyad-tǎ á Damaskǎs. ⁹ Andyéé e’pun é’láán áde eenyíne’ ekíde. Ene pǎndé esyǎǎl-le eemwǎéé, eedyéde- áa chǒmchǒm.

¹⁰ A Damaskǎs mod abédé awǎ andúbé Yesue, béchǎgé’ aá mó bán, Ananiase. Annyín ndǒg. A ndǒg-te wǎé, Sǎngú Yesue anchag mó aá, “A-Ananias.” Ananiase ankwentén aá “Me nǎn, a-Sǎj.” ¹¹ Dǎǎ Sǎngwǎé álangéé mó aá, “Bojǎn, éke á nkoj ní nzii níme béchǎgéé bán Ntyéémé. Wǎǎpǎ á ndáb wǎé Judase. Nzé epedé áhed, éseded mod awǎ abídé á dyad á Tasus, béchǎge mó bán Sǎǎle. Adé áhed bǎǎb akǎnne’, ¹² anyíné-ε ndǒg. A ndǒg-te wǎé, anyíné mod awǎ béchǎgéé bán Ananiase, abáné mó mekáá á nlǒ ábel boj ányínen ámpǎ.” ¹³ Ananiase antimtén mó aá “A-Sǎj, nkǎnwǒg ane mod dúu bwámbwam ne nhel ní mekan níme ákébenlé áboj bad áyál á Jerusalem. ¹⁴ Apedé-ε á Damaskǎs hén ne ngíne échǎ beprise bǎmbáá bǎbágé mó ákób bad bǎsyǎǎl ábe békǎnne’ á dín ádǒj.” ¹⁵ Boj Sǎngwǎé anláá Ananiase aá, “Kǎg, áyǎle nǎn mpwedé anén mod ábele me. Mó ábǎl bad ábe béésé bad bé Israel, échab kǎj é bad, ne bad bé Israel bǎbíí me. ¹⁶ Mmǎn mélúmǎd-te mó metake níme ákudte áyál échǎm.” ¹⁷ Né-ǎǎ, Ananiase ankǎ, asǎl á ndáb échǎ Sǎǎle ámbǎé áte, abán mó mekáá á nlǒ, álangǎ mó aá, “A-mwǎnned Sǎǎl, Sǎngwǎé mó alómé me, nǎde, Yesue mwǎn awǎ ampíi wǎé á pǎndé eche éhyagké wǎn. Alómé me áwǒj ábel nǎn ényínen ámpǎ élon-ne ne Edǎǎdǎj éche Esáá.” ¹⁸ Abwǒg-ábwǒg bwǎm bǎmbíd Sǎǎle á mǎd ábe bǎde nǎngǎne e’kíd é’ súu, ábooted-te anyínen. Héé ápádté áǎé boj bǎdusán-ne mó. ¹⁹ Andyéé ndyééé, amáá- aá ndyééé adyǎ boj yǎl étimé mó áte.

Sǎǎle akalé eyale é Dyǒb á Damaskǎs

Sǎǎle andyéé á Damaskǎs nguse é e’pun ne bad ábe bǎndúbé Yesue. ²⁰ Ankǎ á ndáb é mekáne ésebán abéte pǎndé ákanle bad tǎngene Yesue, aá mó adé Mwǎn á Dyǒb. ²¹ Yǎl enkóm mod téé áte awǎ anwǒg mó póle á nsǎl. Bǎsǎdté bǎnken, “Saa anén mod mó awǎé’ aá bad ábe bǎtúbé’ aá dín áde Yesue á Jerusalem-ε? Eesaá mbǎle nǎn nzǎm échǎ ápǎénnǎ hén edíi ákób bǎ átimǎn-ne bǎ ámbíd wǎé beprise bǎmbáá-ye?” ²² Boj Sǎǎle ambé ákalé’ níme nkalaj ákǎg á’ sǒ ngíne ngíne. Metate níme ámbéé álúmed nǎn bán Yesue mó adé Ane-awǎ-Béwǒgté, méntǎngǎn nyaa échǎ bad bé Israel ábe bǎbédé á Damaskǎs bǎnkǎnwǒgǎ dyamdyam áhǒb. ²³ Ámbíd e e’pun híin bad bé Israel bǎnládén áte áhǎge Sǎǎle ngǎne bǎwúú-é mó. ²⁴ Boj Sǎǎle anwǒg ntíi níme bǎbélé. Bǎnǎné’ aá mmwǎe mé e’ké ní dyad nkuu ne mǎte ábel bǎwúú mó. ²⁵ Boj nkuu nhǒg Sǎǎle ábǎ bembapǎǎe bǎntǎd mó, béhé mó á elǒj-tǎ, bǎbídéd mó á épen é eséd bé e’ké ábe bǎnlǎned dyad, boj bǎsúdéd mó ámbíd e ebwǒg.

Sǎǎle atimé ámbíd á Jerusalem

²⁶ Sǎǎle ankǎ á Jerusalem. Ade ápédé áwed, anwanén aá móbǎe ne bad ábe bǎdúbpǎ Yesue boj ábǎ bad bǎbáá’ aá mó áyǎle bǎnkǎndúbéé bán mómpǎe adúbpǎ Yesue. ²⁷ Héé Banabase áchǎngǎ mó á ekáá boj ákeéné mó wǎé bembapǎǎe bé nlómag. Anchémtdé bǎ áte ngǎne Sǎǎle ányíné Sǎngwǎé á ndǒg-te á nzii ne chǒm éche Sǎngwǎé álangǎ mó. Anláá-ε bǎ ngǎne Sǎǎle

* 8:36 Dǎngǎ á kǎlag dé’ sǎ abádé nchoo 37: Filibe anláá mó aá, “Nhele nídúsen we, nzése edúbpǎ Yesue ne nlem nhǒg.” Ane mod ankwentén aá, “Ndúbpǎ nǎn meé Yesu Krístǎe adíi Mwǎn á Dyǒb.”

áláŋgé'áá bad mam tãŋgene Yesue á Damaskos ésebán abáa' dyamdyam. ²⁸Né-óó, Soale ambé ne bõ, ákag mebwóg mésyáál á Jerusalem ákalé' nkalanj m' bwám á ðin áde Sáŋgwéé ésebán abáa' dyamdyam. ²⁹Akánlé'áá káŋŋne bad bé Israel ábe béhóbbé'áá ehóbb é Grikia áswanjtán-ne ne bõ. Dõó bébóótédé nzii ahed áwúu mós. ³⁰Ade bad ábe bédúbpé Yesue bésóŋjténé bán béhede Soale awúu, béntéd mós bésyognéd mós á dyad á Kaisaria bonj bëlómé mós á dyad á Tasus.

³¹Né-óó, ene pónde esyáál bad ábe béndúbe Yesue á mbwóg é Judeya esyáál, á Galilia ne á Samaria bémbé ne nsanj, béwón-'é mbwóg ní Dyóbb áte nê ábél béwúu áte, Edáádãŋ éche Esáá éwõŋgã-ne bõ.

Petro akii a myad mé Lida ne Jopa

³²Petro akagé'áá mbwóg áte esyáál. Ebédé pónde póg eche akíi bad bé Dyóbb ábe bébédé á dyad á Lida áleled. ³³Ade ápédé áwed, antán mod awé béchágéé bán Aniesé. Esõŋ é mekuu énwé mós, áttimën ndáb mwé waam. ³⁴Petro anláá mós áá, "A-Aniesé, Yesu Krístáá áðíð wé bwám hén bõob. Pádé ášé é nabe ádon anõn." Ábwóg-ábwóg Aniesé ampádé ášé. ³⁵Ade bad bésyáál ábe bédyéé'áá á Lida ne Sharõn bényíné nêé ane mod ádyéé bwám, bémbootéd Sáŋgú Yesue adúbe.

³⁶Mwaád nhóg abédé á dyad á Jopa awé béchágé'áá bán Tabitaa, andúbe Yesue. (Ðín á Tabitaa á ehóbb é Grikia áðii bán Ðakase néde e'sél.) A alongé áde ásyáál mbonj mós ne mós ábéláá áwõŋgã-ne betóótóké bé bad. ³⁷Mmê mesú-óó, ankwé nkole awé-'é. Bènwobé mós ndim bédé mós bébané á tonj e ndáb eché ebédé ámin. ³⁸Bõob-põó dyad á Jopa dénkénchabnéde dyad á Lida áyál. Né-óó, áde bad ábe bédúbpé Yesue béwógé bán Petro adé á Lida, bènloím bad bébe áwé, ne mecháŋgé nén bán, "Són hyág á mehélé-te." ³⁹Né-óó Petro ambonjsén, bõõbõó béké-'é. Ade ápédé áwed, bènchagnéd mós á tonj e ndáb eche ebédé ámin. Bekúd bé bebaad bélanjné mós, béchyeé', bélumtè-'é mós mbóté ne nkobe míme Ðakase ámbanjnéde bõ áde abédé á alongé. ⁴⁰Petro ambíde bõ moosyáál á ebwóg, akóg mebobõŋ ábootéd-te akáne. Dõó ákúnné yál á ndim bonj áhóbbé áá, "A-Tabita, páde ášé!" Tabitaa andibe mid áte. Anyín áde anyiné Petro, ampádé ášé. ⁴¹Petro ansád ekáá, áwõŋgén ányen mós ášé. Dõó áchénlé bad ábe béndúbe Yesue, ne bekúd bé bebaad ábe bémbé áhed, bonj álumtè bõ Tabitaa áde áðíí á alongé. ⁴²Mmén nkalanj mènkanlé á dyad á Jopa áte ásyáál a etún é pónde, ekud é bad édúbbé-'é Sáŋgú Yesue. ⁴³Petro andyécé á Jopa nguse é e'pun. Andyécé á ndáb é mod awé ábélé'áá nsón mé e'kob é' nyam, awé béchágé'áá bán Simone.

10

Petro akii wéé mod awé eesé mod a Israel

¹Mod a Roma nhóg abédé á dyad á Kaisaria bán Kõneliosé. Akámlánnáá ehoŋ é mbwókel e sánze eché béchágé'áá bán, "Ehoŋ é mbwókel e sánze é Italia." ²Kõneliosé abédé mod awé ahíde'áá mekan mé Dyóbb ámbíð. Mwën ne eche ndáb esyáál bébénlé'áá Dyóbb. Ansálé ekáá áte, áwõŋgã betóótóké bé bad bé Israel, ákanné-'é pónde esyáál. ³Ebédé dyam ngãŋ élaán müte nhóg, anyín ndóg. A ndóg-te wé ankõŋ ángel é Dyóbb anyín. Enchág mós áá, "A-Kõnelios." ⁴Anõn ángel ne chóõŋ, ne mbwóg, bonj ásedté nén áá, "A-Sánj, cheé éde?" Ángel enkwentén mós áá "Dyóbb áwógé nímoŋ mekáne, anyíné-'é ábõŋ e'bonj bé nlém. Adé-'é mbonjsén ákwenten wé mekáne. ⁵Bõob-põó, lóm bad á Jopa, béké béchéle mod nhóg awé ðín áðíí mós bán Simone awé béchágéé bán Petro. ⁶Adé nken á ndáb é mod nhóg awé akínté' e'kob é' nyam awe béchágéé bán, Simone. Simone ne adyécé' á nkag mé edíé é nkwe." ⁷Dõó ángel eched ehídté, bonj Kõneliosé áchénlé ábè bembáede bé ndáb bébe, ne sánze póg eché chõmpé ehíde'áá mekan mé Dyóbb ámbíð, ebé-'é sánze eché enoné'áá Kõneliosé. ⁸Áláŋgé-'áá bõ dyam áde ábénléde, alóm-mé bõ á Jopa.

⁹Ade békagké, nêé bñn é'sáŋgé, áde békwógé ape á Jopa, Petro anchágé á ndáb mín akáne. Nê ábédé dyam kãd. ¹⁰Nzaa enkób mós, áðãŋ-'é ndyéed ádyé. Ade bébonjsanné ndyéed, anyín ndóg. ¹¹Anyín ngáne ngob é dyóbb énéndéde. Chõm émbíð nêngáne sãŋkalaa á abad, ebé nêé béchõŋgé dós mekéb méniin, bésudté dós ášé. ¹²A abad-té wé, ndín é nyam esyáál émbé áwéde-te; éche ékéne' mekuu méniin, éche édole abum ášé ne menõn mé ahín. ¹³Héé áwógé ehóbb éláŋge mós nén "A-Petro, syáá ášé, éwúu échén nyam, édyág." ¹⁴Bonj Petro anhóbb áá, "A-Sánj, meéhéléé se mbél ene ndín é dyam. Meedyédeé chõmchõm mbéd éche mbéndé éhóbbé áá béédyág, ké'é éche éesáa á'só' é' Dyóbb." * ¹⁵Eché ehóbb émbád mós aláa nín áá, "Weetédé chõm ké ehóbb éche Dyóbb áhóbbé áá éesáa, wéé éesáa'é." ¹⁶Nén dëmbenléd ngen élaán. Dõó bétimné áde abad ámbíð ádyóbb. ¹⁷Petro adolé'áá áte ábii chõm éche ene ndóg élumtèé. Ene pónde dõó bad ábe Kõneliosé ánlõmmé bédíbté wéé ndáb eche Simone edíí. Bentyéem á

* 10:14 Bad bé Israel bënwoŋ mbéndé éche énkëmbé bõ kunze ádyé donge á bwëm.

mmwe mé e'ké. ¹⁸ Hée bélebpée ehóv bánken, “Nken adé áte wé awé béchagée Simón Petroye?” ¹⁹ Ade Petro ádíi adólé áte ásoŋten chóm éche ndóg élúmtéé dáo Edaádánj éche Esáá elánggée mó aá, “Wóglén! Bad beláán bépédé, béhede we. ²⁰ Né-óó lād yāl, ésud á ndáb mīn, weebáá bó ahíd ayāle mēé nlómé bó.” ²¹ Né-óó, Petro ansūd áse, áke atán ábē bad, álánggē bó aá, “Mēé ndé ane mod awé nyéhedeé. Chee épídé nyé hén?” ²² Béntimtén mó bán, “Mod ambáá á sánze, Kóneliose mó alómé sé. Adii mod á bwám awé abenle Dyób. Bad bé Israel bésyāāl-le bébage mó edúbé éche échábé ámīn. Angel e Dyób elánggē mó nén aá álebe we áwē ndáb, ábel nén áwóg dyam ádē étánjéné mó aláa.” ²³ Petro awógé-áá nē, asóléd bó á ndáb, ábē-’e bó e’noŋ.† Bonj Petro ansóléd ábē bad á ndáb kénée béébédeé bad bé Israel. Née bīn é’sánggē, Petro anlād yāl, ahíd ábē bad. Nguse é bad ábe bédúbpé Yesue á Jopa bómpé bēnwoón bó. ²⁴ Epun ehóg ámbíd e nē, Petro bēmpē á Kaisaria. Kóneliose mwēn, ádē abum á ndáb, ne ábē besón bé ehoŋ ábe ánlēbēē, bésíné-áá Petro bó. ²⁵ Ade Petro áhedeé asól á ndáb, Kóneliose anké mó atán, ákwē mó á mekuu, ábwāām-me áse ábē mó edúbé. ²⁶ Bonj Petro annyen mó áse ahób áá, “Tyém ámīn. Mémpū ndii moonoyŋ ngēn.” ²⁷ Petro ámbé ákanlé Kóneliose ádē bésóléé á ndáb-te. Antán née ndun e mod éládné á ndáb-te. ²⁸ Hée álánggēé bó nén aá, “Nyé bēn nyébií bwám nén bán edé mod á Israel mbéndé áwoon mod awé eesé mod á Israel ké’ē asól áwē ndáb. Bonj Dyób álúmtéé me nén aá meéchāgē modmod mēé adé mod awé eesáa ké’ē nēé mod awé adé mbinde á’só é’ Dyób. ²⁹ Né-óó, ádē élómé me achag mempádé áse ábwōg-ábwwōg, menkēnhóbpé mēé méehyáá. Bóob-póó, nsēdte we, chee ékásá bonj élómé me achag?” ³⁰ Hée Kóneliose ákwentanné mó aá, “Sú éláán chíi, née bóob, nkánné-áá áwēm ndáb-te á ngŋj éláán é’ mūte. Dáo mod awé awáá mesanj mímé mémwaa’ áte átyéémé me á’só-te talé. ³¹ Bonj áhóbé áá, ‘Á-Kónelios, Dyób áwógé we mekáne, ányíné-’é ábōŋ e’bonj bé nlém. ³² Lóm mod á Jopa, áke áchéle Simōne awé béchagēé bán Petro. Adé nken á ndáb wēe mod nhóg awé akínte’ e’kob é’ nyam awé béchagēé bán Simōne. Simōne ne adyee’ á nkag mé edib é nkwé.’ ³³ Né-óó menlóm we atéd ábwōg-ábwwōg. Ebélé-’é bwám ngāne epédé. Bóob-póó sé moosyāál sédē hén, Dyób ádē-’e ne syāné. Sēsine’ áwóg dyam ké ahéé ádē Sāŋ Dyóbe álánggē we áá éláa sé.”

Petro akánlé Kóneliose nkalanj ní bwám

³⁴ Dáo Petro áhedeé pōle á nsāl aá, “Bóob dáo mībī mēé Dyób átédé moosyāál nyaa póg. ³⁵ Akobe kénzēé awé abage mó edúbé awé abele-’e mekan mīme metánjéné, ké alonj áhéé ane mod ábídte. ³⁶ Nyébií nkalanj níme Dyób dénlómēē bad bé Israel. Mímé nkalanj níbédeé tǎŋgene ákal nkalanj ní bwám mé nsanj níme mǎpédé mbwiined ne Yesu Krístaa. Mó adé Sǎŋgwéé á moosyāál. ³⁷ Nyébií-’e dyam ádē démbenléd mbwóg e Judeya áte esyāál mbooted ne á Galilia. Nén démbē ádē Joné ámáá bad aláa tǎŋgene edusen. ³⁸ Nyébií nén bán Dyób dénwōgdé Yesue, mod á Nazaret, ábē mó Edaádánj éche Esáá ábē-’e mó ngīne. Yesue akagé áá hóm téé ábelé mboŋ. Ngāne Dyób démbēē-’áá ne mó, adidé’áá bad bésyāál ábe bēmbē áse e ngīne e Satan bwám. ³⁹ Sé bēn sényinné mekan mēsýāál níme ámbenléd á alonj á bad bé Israel ne á Jerusalem díd. Bēnwūl mó, abome ádē bēmbomeé mó á awōg. ⁴⁰ Bonj Dyób démpuúd mó ámbíd e e’pun é’láán, ábel-le bad bényín mó. ⁴¹ Saké bad bésyāál bēnyín-ne mó. Bad ábe Dyób démmadte apwēd, bós bényín mó. Nédé sé ábe sēndyē ndyédé sémwé-’e mmíftéd ne mó. ⁴² Anlyógtén sé áá sékanle bad nkalanj ní bwám, sébide-’e mbōŋ nén bán móó módē Ane awé Dyób ápwédé, ákaad bad ábe bédé á alongé ne ábe bēwédé. ⁴³ Bekal bé’daádánj bésyāál bēnhób tǎŋgene mó bán, mod ké ahéé awé adúbpé mó, Dyób délagсэн mó mbéb. Nén débenléd á ngīne e ádē díŋ.”

⁴⁴ Ade Petro ádíi áhóbéé nē, Edaádánj éche Esáá énsūd áse, épfi moosyāál awé áwóglánnáá mímé nkalanj. ⁴⁵ Bad bé Israel ábe bēndúbé Yesue, ábe bóobe Petro bēmbíd á Jopa bēmbē menyáké bwám bwám ányin nén bán Dyób ábágé eché nde e Edaádánj éche Esáá káŋŋe wēe bad ábe bēesé bad bé Israel. ⁴⁶ Bēnwōg ngāne bēhóbéé mehób mēmpēe, bēbage-’e Dyób ehúmé. Dáo Petro áhóbéé áá, ⁴⁷ “Ábén bad békúidé Edaádánj éche Esáá melemlem ngāne sēmpē sēnkudté. Né-óó, nzé-módé ahēle-se ahób áá bēedusán bó ne mendib?” ⁴⁸ Hé-’áá áhóbé áá bēdusen bó á díŋ á Yesu Krístaa. Dáo ábē bad belánggē mó bán ádyee ne bó nguse é e’pun.

11

Petro áhóbé tǎŋgene chóm éche ábélé

¹ Bēmpaēé bé nlomag ne bad bēmpēe ábe bédúbpé Yesue á mbwóg e Judeya-tē esyāál, bēnwōg bán bad ábe bēesé bad bé Israel bómpé békóbe eyale é Dyób. ² Ade Petro átimé ámbíd á Jerusalem, bad ábe bēhóbé’áá bán bétánjéné bad ábe bēesé bad bé Israel ayag, bēmbootéd mó ahób bán, ³ “Chee ékásá bonj ékág wēe bad ábe bēesé bad bé Israel, bad ábe béeyagēé bonj nyáábō nyédyāg-ke káŋŋe ndyédé hóm ahóg?” ⁴ Hé-’áá Petro áhedeé nkalanj á

† **10:23** Bad bé Israel bēesílte-áá mod awé eesé mod á Israel áwab ndáb.

nsəl, aláá bō mekan mēsýāāl ngáne mēmbenlédte se á mbooted. ⁵“Mbédé á mekáne á dyad á Jopa boj rnyínē ndóg. Chōm émbíd á ádyōb nēngáne sājkalaa á abad, ébē néē béchóngé dō mekéb méniin, bésudté dō ásē. Bēnsudéd dō áwēm e’sō-te. ⁶Ade rínóné áwéd-te menyín nyam éche édé á abad-tē, nyam é mehín, nyam éche éđole abum, ne menōn mé ahín. ⁷Hēē ríwógé ehōb élanje me nēn aá, ‘A-Petro, syāō ásē, éwúē’ échēn nyam, édyág.’ ⁸Boj me-ē menhōb meē, ‘A-Sāj meéhēlēē-se mbēl ene ndín e dyam. Chōmchōm éche mbéndé ehōbē áá béedyág ké ēche éesáa á’sō é’ Dyōb éēsōlēē me á nsəl mbéd.’ ⁹Ehōb émbíd ádyōb ámpē nēn ‘Weetédé’ chōm ké ehóg éche Dyōb áhóbē áá esáá, wēé éesāa’é.’ ¹⁰Nēn dēmbenléd ngen élaán. Dōo bétímnē chōm ésyāāl ádyōb. ¹¹Ene pōndé chēn dōo bad beláán ábe bébidé á dyad á Kaisaria ábe belómé áwēm, bēpédé á ndáb echē rídyé’áá áte. ¹²Edáōđān éche Esáá énlāā me áá syāābōo sékag, áá meebáá bō ahíd. Abē bad ntóob ábe bédúbpē Krístāe ábe bébidé á Jopa bāmpē bēnhíd me á Kaisaria. Syāābōo moosýāāl sēnkē sēsól á ndáb wēē Kōneliōse. ¹³Kōneliōse anláá sé ngáne anyínē ángel etyéémé áwe ndáb boj ene ángel eláá mō aá, ‘Lóm mod á Jopa áke áchag mod awē mīn mēsýāāl médíí bán Simōn Petro. ¹⁴Nzé apedé álāā nyé póle eche ebēl boj Dyōb ásdōn áđōn alonjé, ásdōn-ē áđōn abum á ndáb.’ ¹⁵Ambíd enē, mbootédé-áá dyam ahób, Edáōđān éche Esáá épiidé bō melemlēm nēngáne émpíí’ sé á mbooted. ¹⁶Dōo ríkámtánē dyam áde Sāngwēé ánhōbpē. Anhób aá, ‘Jōne adūsánnáá bad ne mendīb boj bédusén nyé ne Edáōđān éche Esáá.’ ¹⁷Enyínnad nēn bán Dyōb ábágé ábēn bad ábe béesē bad bé Israel melemlēm me nde ríme ámbēé syānē áde dédúbpē Sāngú Yesu Krístāe. Nzé-ē rídíí ákōn ntíí rí Dyōb?” ¹⁸Ade bēwógé nē, bēnsōg Petro mekan ahób áyāl, bēbootéd Dyōb akēn. Béhóbé’áá bán, “Dyōb ábágé káōjne bad ábe béesē bad bé Israel étál áte de rímab mbēb átiimē Dyōb, ákud-te alonjé áde déemaá’.”

Mwembé mbóótédé á dyad á Antýog

¹⁹Bōob-pōō, áde bēwúú Stefanuse, bad ábe bēmpāntēd áte áyāle metake ríme békúdāá, bō donje á bad bēnkē káōjse á Fōnisia, donje ákē á Sairprus, ábíníí-ē bēké á Antýog. Békágé’áá, bēkanlé dāsō bad bé Israel bēnpēn nkalan rí bwām. ²⁰Boj bad bēmpēe ábe bēndūbē Yesue ábe bēmbíd á myad mé Sairprus ne Sirine, bēnkē á Antýog, bēkanlé káōjne bad bé Grikia, bēlanjē-ē bō nkalan rí bwām tāngene Sāngú Yesue. ²¹Ngine e Sāngú embē ne bō. Ndun e mod endūbe, étímēn-ne Sāngwēé. ²²Mmē myanjó mémpē á metúu mé bad bé mwembé rí Jerusalem. Né-ōō, bēnlōm Banabase á dyad á Antýog áke dényín bō áwed. ²³Ade apédé áwed boj anyín ngáne Dyōb ánámté bad, anwóg menyínje, ambē-ē bō elébé áá bēhíde’ Sāngwēé ne nlēm nhóg. ²⁴Banabase abédēē mod a bwām, Edáōđān éche Esáá émbē ne mō, adūbe dénwūū-ē mō áte bwāmbwam, ekud é bad-te éndūbē. ²⁵Dōo Banabase ákíí á dyad á Tasus áhed Sōole. ²⁶Ade anyíné mō, ampēén mō á Antýog. Né-ōō á etūn é mwē nhóg, bō bad bēbē bēbómé’áá ne bad bé mwembé. Bēn’yágēd-te ndun e mod. A Antýog wē dōo bēsélpē bad ábe bédúbpē Yesue dīn achuu bán Bad bé Krísto.

²⁷Mmē mesú dēn, donje á bekal bē’dāōđān bēnhídé á Jerusalem bēke á Antýog. ²⁸Bō mod nhóg awē béchágé’áá bán Agabuse antýéém ámín. A ngine e Edáōđān echē Esáá, anhób aá, “Nzaa e ngine ekwógé apē, ébē-ē nkōnsé-te rísyāāl.” Nēn dēmbenléd-á á pōndé eche Kladios ábédé á nkamlēn. ²⁹Bembapēē bēntíí nēn bán bō mod téé bēlómē nwōngēn wēē bad ábe bédúbpē Yesue á mbwōg e Judeya ngáne bō mod téé áhenlé akud. ³⁰Nē dēn-naá bēmbenléd. Bēnlād mōné, bēlómēn Banabase bō Sōol ábe wēē belyágēd bé mwembé.

12

Herōde adli apiinad bad ábe bédúbpē metake

¹Bēnben ne ene pōndé chēn, kōj Herōde ambootéd donje á bad bé mwembé ahé á mesēb. ²Ambēl bēnkōb Jemse, Jōne mwānyan, bēwúēn mō nkwáté. ³Ade anyínē nēn áá nē áwógté bad bé Israel menyínje, anké á’sō, ábel békōb Petro. Nēn dēmbenléd á pōndé e Ngande e Ewele é Ngēn. ⁴Ade bémáá Petro akób, anlóm mō á mbwōg. Bēmbané e’chōj é’ sánze é’niin ánon mō. Echoj téé énwōj sánze éniin. Herōde anwōj mewēmtēn ákād mō á’sō é’ mbwōg nzé Ngande e Nnyíme ámín etómé. ⁵Né-ōō bēmbane Petro á mbwōg. Boj bad békánné’áá Dyōb ngine ngine áyāl echē.

Ángel ebídté Petro á mbwōg

⁶Herōde ahedé’áá Petro apēen á’sō é’ bad mbwēmbwē. Mmē nkuu mēn ríme Herōde ánwōngē mewēmtēn apēen Petro á’sō é’ bad chān ábíníí, Petro akúné’áá áfíntē e sánze ébē. Bēnhē mō bengobéngōbē ped ébē, sánze émpēe ébē énoné mmwē rí ndáb e mbwōg. ⁷Dōo ángel e Sāngú ebídté taléd, ndáb e mbwōg épené áte. Ángel ne enságéd Petro á ekagél, ényem mō ásē, élanjē mō aá, “Pádé ásē á mehélé-te.” Ábwōg-ábwōg bengobéngōbē bēnhunnéd mō á mekáá. ⁸Dōo ángel élanjēé mō aá, “Wéd ngóó atád, étád-te nkōod mé metámbe.” Petro ambēl áned. Dōo ángel élanjēé mō aá, “Hé mbóté á yāl, éhíde me.” ⁹Petro anhíd chō, bēbíd á ndáb e mbwōg. Boj kēné enkēmbíí’ ké dyam áde ángel ébeleé dēn ákoo abēnled. Anwēmtēn áá

mónyíne' ndóg. ¹⁰ Béntòm ehoṅ e sánze é'só amín, bétòm-me eche élónténé é'be kááṅ ne á asóg bémpe á mmwe mé e'ké bé e'kii nímé mbídé'áá á dyad-té. Nsal mé e'ké méndibnéd ne mós mwén. Héé bébidé boṅ béhidé nzii. Ade békagké nê dên dso ángel ne étédte Petro ábwóg-ábwóg. ¹¹ Héé debyéé ápédé Petro boṅ áhóbé aá, "Boob dso mbíí meé dyam dên dso ákoo' abenled. Sán gwéé alómé eche ángel, asoó-'e me á mekáá níme Herode, abelé-'e mbídé mekan mésyāal áte níme bad bé Israel bēnwēmtenne me abel." ¹² Achémé'áá dyam áde ábenlad ne mós, dso ákíí á ndáb wée Maria, awé achyáá Jón Makose. Ndun e mod enladén áhed békáñne'. ¹³ Ade Petro ápédé ankúm ekob eche édé á ebwóg-te boṅ mbaledé á mmwaad nhóg bán Rodaa, áhye áñóné mod awé akume ekob. ¹⁴ Anchem Petro ehób. Dó-'áá ne menyinge mésyāal áchādtené ekob adibe, atóm mehlé ámbíd á ndáb-te boṅ áke aláá bad aá, "Petro atyéémé á ebwóg-te." ¹⁵ Bénlāá mós bán, "Epag mñ!" Boṅ ambé álangé bó aá chóm eche móhóbéé édé mbále. Dso béhóbéé bán, "Né eche ángel chó edé." ¹⁶ Ade nímén mésyāal mébenladte Petro ambé akumé' ekob. Kááñne á asóg béndibé ekob. Bényiné-'áá mós, yál ekóm bó áte bwámbwam. ¹⁷ Ampebtén bó ekáá aá bélám ehób, boṅ álúmté bó áte ngáne Sán gwéé ábidté mós á mbwóg. Anláá bó aá, "Nyéláa Jemse ne bad ábíníí ábe bómpe bédúbpé Yesue nímén mekan." Dso átédte bó boṅ ákag hóm démpée.

¹⁸ Ade dñ é'sángé, sánze eche éñóné'áá Petro émputed á mewémten bwámbwam áyale bēnkēmbíí' é chóm eche ébénlédé Petro. ¹⁹ Herode anlóm bad aá béhd mós boṅ bēnkēñhēnlé mós anyín. Héé ákáádté éché sánze boṅ ábagé mbakú aá béwúú bó. Ade nímén mésyāal métómé Herode ansyáá á Judeya áke ádyéé á Kaisaria á esón é pónde.

Herode awédé

²⁰ Ene pónde Herode anwóón bad bé myad mé Tiré ne Sidón melingá níme méchábé amín. Né-óó, bad bēmbíd nímé myad mébe áke dényín mós. Mod awé bēnsēbēé áke détan ábel bóóbe kñh bétim áse abédéé Blastuse. Blastuse abédéé mbaledé á ndáb e kñh. Bēmbel nê áyale á alon wée Herode dso nímab medyé mébidé'áá. ²¹ Epun eche Herode ántí' é épédé-'áá áte, awáá megombe mé kñh, ádyéé atii dé nkamlen boṅ ábootéd bó mam aláa. ²² Ade amáá ahób, ábē bad bēmbóotéd abón bán, "Dyób dên dso áhóbe' saké moonyon." ²³ Ábwóg-ábwóg ángel é Sán gú embēl Herode ankwē nkole áyale enkēmbaá Dyób edúbé. E'ken bé abum bēndyē mós áte, awé-'e.

²⁴ Eyale é Dyób chó-'e embē ékanláád ékag á'só.

²⁵ Banabase bó Sool bēmmád nímab nsón béhidé-'e á Jerusalem. Ade béhidté, bēnwálé Jón Makose áyál.

13

Edáádāṅ eche Esáá épwédé, bélómé-'e Banabase bó Paale

¹ A mwembé mé Antyóg, donge dé bekal bé'dáádāṅ ne bemeléede bēbédé áwed. Abé bad bēbédé Banabase, Simione (awe béchágé'áá bán Ehíndé), Lusiose (awe ambíd á Sirine), Manahene (awe bó Ngómēnaa Herode békwógé hóm ahóg) ne Soolé. ² A pónde éché bébenléé Sán gwéé bēdídé-'e yál nzaa á mekáñne-té, dso Edáádāṅ eche Esáá élangéé bó nén aá, "Nyébanned me Banabase bó Sool ábel boṅ bébele me nsón níme nípwédé bó meé bēbél." ³ Abé bekal bé'dáádāṅ ne bemeléede bēnkāñe, bēfid-te yál nzaa á mekáñne-té, bēbán Banabase bó Sool mekáá á nló boṅ bēlómé bó bán békag.

Banabase bó Paal bétáne nkum-é-ngāṅ, Elimase

⁴ Né-óó, Edáádāṅ eche Esáá énlóm Banabase bó Paale. Dso békíí á dyad á Selusia. Ahed-táá bésyángé boṅ békág á mbwóg e Saiprus eche mendib meláñnéde. ⁵ Ade bépédé á dyad á Salamis, békálé'áá eyale é Dyób á ndáb é mekáñne. Bēnwálé Jón Makose áyál áwóngen bó. ⁶ Bēnké áde alon áte áde mendib meláñnéde káñh bēpe á dyad á Pafos. Ade bépédé áhed, bēntān mod á ngāṅ nhóg awé béchágé'áá bán Báá Yesu. Abédéé mod á Israel awé anchag yál aá módíí nkal é'dáádāṅ á Dyób. ⁷ Báá Yesue abédéé nsón á ehoṅ awé Segyus Pauluse. Segyus Pauluse mós abédé nkamlene á ene mbwóg éché mendib ménlāñnédté. Abédéé mod awé anwóṅ debyéé bwámbwam. Ane ngómēnaa anchélé Banabase bó Sool áyale ahédé'áá eyale é Dyób awóg. ⁸ Boṅ anén mod awé dñ démbēé á ehób é Grikiá bán Elimase enkēñháá bó etál. Ahédé'áá aá nkamlene á mbwóg eedúbpe nkalan m bwám. ⁹ Dso Soolé awé béchágé'áá ámpé bán Paale, ngáne áñlónné ne Edáádāṅ eche Esáá, áñóné ane mod á ngāṅ á mīd-te, ¹⁰ boṅ áhóbé aá, "A-mwān á Satan! Ekóó dyam ké ahéé áde áde áwam. Mwane mé mbéb mwén ne mwén-éé nílóné we áte. Pónde ésyāal ebelé éhedé wée móhāñlen mbále eche Sán gwéé mótimed chó metóm. ¹¹ Sán gú Dyóbe ákōgsēn we boob nēn dēn. Wēkwē ndim, wēnyínēñné-'e á esón é pónde." Ábwóg-ábwóg Elimase anwóg nāngáne mbag ékwédé mós á mīd-te, ábootéd-te ahyám áhed mod awe áchāá mós á ekáá. ¹² Ade ngómēnaa ányiné dyam áde

ábénlédé, andúbé Yesue. Yál enkóm mós áte bwámbwam áyál e ayáge áde Paale bós Banabase béyágté'áá tângene Sàngú Yesue.

Paale bós Banabase bépédé

á dyad á Antyog

¹³ Paale bósbae baáb bénsól a Stúma a Pafos béke kááj bépé á dyad á Pega á mbwóg e Pamfilia. Bonj Jón Makose anlyág bós áwed asú mós ámbíd á Jerusalem. ¹⁴ Bènsyáá á Pega bépé á dyad á Antyog á alonj á Pisidia. A mbwé-mé-nkóme-áte, bénkè á ndáb e mekáne bédyéé ásé. ¹⁵ Bénwóg néé beláá eped á kálag e mbéndé eche Mosee ne á kálag e metelag mé bekal bé' daádaj. Ade bémáá aláj dós belyáged bé ndáb e mekáne belébpéé Paale bós Banabase nén bán, "A-baányan, nzé nyéwóó pólé eché eéwéd bad nlém á abum, nyéhób chós." ¹⁶ Dós Paale átyéémé ámín, apebtán bós ekáá áá belám ehób, bonj abootéd dyam ahób.

Anhób áá, "A-baányan bé Israel ne bad bémpée ábe nyédé hén bós ábe nyébenle Dyób, nyéwóglén me. ¹⁷ Dyób á bad bé Israel dèmpwéd ábéd betaa ábél-le ábè bad bébū áte á pónké eche bébédé néé beken á alonj á Egipto. Ámbíd ené, ambenléd eche ngine eché echabé ámín ábided bós á Egipto. ¹⁸ A etún é móom mé mwé méniin, anwesén bós á ehyánge. ¹⁹ Dyób dèmbéd melonj saámbe á ndóob e Kanahan, ábè-'e echáb ndóob wéé ábè bad. ²⁰ Mmén mésyáál mèmbehléd á etún é dyam mbwókel e mwé éniin ne móom mé mwé métáan. Ámbíd enén, Dyób dèmbé bós bad ábe békáadté káájne á pónké eché nkal é' daádaj Samwele. ²¹ Ade béhédé káj, Dyób dèmbé bós Soolé, mwán awe Kishé. Ámbíd á túmbé e Benjamin, ábédé káj á etún e móom mé mwé méniin. ²² Dós Dyób áhúde Soolé á atii. Áhúde-'áá mós, átfiméd Dabide. Anhób tângene Dabide áá, 'Nkudé nyaa e mod eche rídáá, Dabide, mwán awe Jese. Adii mod awé ábél mam mésyáál níme níhédéé meé ábél.' ²³ Yesue mós-'e awé ábided á nchyaátén níme Dabide mós Dyób dèmbenlé Nsoode á bad bé Israel, ngáne ánhóbpé áá mósáál. ²⁴ Byánán Yesue ábootéd níme nsón, Jone álangé'áá bad bé Israel áá békunnéd mbíd, bétede nímbab mbéb, békud-te edusen. ²⁵ Ade jone ákwógé níme nsón amad, ansedéd bad áaken, 'Nzé-módlé nyéwémnténe bán ndé. Saké me ndé ane awé nyésinéé. Nyénoné, Áhúé' ámbíd echém, mmén meékwoonedé áhune mós metámbé á mekuu. "

²⁶ Paale ámbád áhób áá, "A-baányan bé mbyaa níme Abraham ne bad ábe bébenle Dyób hén bós, syáné-éé belómme nímén nkalanj mé e'soosoj. ²⁷ Bad ábe bédyéé'áá á Jerusalem ne ábab belyáged bénkémbíí' é bán Yesue mós adé Nsoode. Bénkénsójtén-naa metelag mé bekal bé' daádaj níme beláá'áá á mbwé-mé-nkóme-áte téé. Kéné bémbél mekan níme bekal bé' daádaj bénhóbpé ménlón, ahób áde bénhóbpé bán béwúu Yesue. ²⁸ Kéné bénkénkudté nzóm eché bétómédte mbakú nén bán atángéné awé, bendláá Payledé bán ábel béwúu Yesue. ²⁹ Ade bémáá mekan mésyáál ábel ngáne meténlédé á kálag e Dyób tângene mós, bénsudéd mós á awóg, bébāné mós á sonj-té. ³⁰ Bonj Dyób dèmpuud mós. Ámbíd e nē, ³¹ anlúmed yál ngen ne ngen wéé bad ábe bósbae bènwonj bootya á Galilia ápe á Jerusalem. Bós ábè bad bós békānlé' bad bé Israel dyam áde bényinné. ³² Bósbae mímén nkalanj ní bwám mós sépiinédé nyé. Mmē nkalanj nídi nén bán dyam áde Dyób dénhóbpé áá mósáál ábéd betaa alónté dós ne syāné. ³³ Alónté dyam áde ánhóbpé ne syāné awé dedé nchyaátén nímbā, apuud áde ápuúdté Yesue. Né-'áá éténlédé á kálag e Ngāse e Dyób eché elchónténe ébe bán, 'Edii awem mwán, chii ndii Sós.'

³⁴ Dyób dèmpuud mós éseban atime ámbíd á ndóob se ábós. Dyób dénhób tângene nē áá, 'Mébé we nnam ní ngəngú, níme méehidté ásé, níme ménhóbpé meé mébè káj Dabide.'

³⁵ Né-'áá áhóbé ped empée wéé éténlédé bán,

'Wéekwenténné wéé awónj mbaledé awé abenle wé ne nlém nhóg ábós á sonj-té.'

³⁶ Debíi nén bán áde kááj Dabide ábédé á alonjé, abénlé'áá Dyób ngáne Dyób áhédé'áá. Ámbíd e nē, anwé, bélimé mós wéé bēnlímēé ábè betaa, ábós-'e. ³⁷ Bonj ane awé Dyób dèmpuúdté, enkémboó-'e. ³⁸ Bósbae, a-baányan, nyétángéné abii bwám nén bán, Yesue mós akáá bonj békānlé nyé bán Dyób álagsan bad mbéb. ³⁹ Nyébii-'e nén bán kénzéé awé adúbpe mós akóbnédé á'só é' Dyób néé mod awé atángéné. Mbéndé e Mose eéhele'áá-se ébel ákóbnéd. ⁴⁰ Né-ós, nyétéd pónké ábel bonj dyam dé ebébtéd áde bekal bé' daádaj bénhóbpé déebenláad ne nyé. Bénhób bán,

⁴¹ 'Nóné', nyé bad ábe nyéwele Dyób! Yál ékóm nyé áte, nyéwé-'e,

áyāle nén, dyam áde mébenlé nímén mesú,

ádií dyam áde nyéedúbéé ké mod anlúmed nyé áte. "

⁴² Pónké eché Paale bós Banabase bébídé á ndáb e mekáne, bad bendláá bós bán bépé ámpé á mbwé-mé-nkóme-áte níme níhúé' áhye déláá bós níme mekan ámpé. ⁴³ Ade bad bémáá ahíde á mekáne, bad bé Israel híin ne bad híin bémpée ábe bēnwōnj adúbe á bad bé Israel bénhíd Paale bós Banabase. Paale bós Banabase bēnkānlé ábè bad, béwéd-te bós nlém á abum bán bébè békude nímén nsimé níme Dyób ábáge bós.

⁴⁴ A mbwε-me-nkóme-áte míme mémvádten, benben ne baásyāāl ábe bébéde á dyad-té wε, bémmaá ámbíd, áhye déwóg eyale éche Sǎngwéé. ⁴⁵ Ade bad bé Israel bényiné ene ndun e mod, kónjí embé bó áte bwámbwam. Dyam téé áde Paale áhóbé'áá, béhóbé'áá bán ádíj metóm, béhóbé-ε mós mekan mé mbéb á yāl. ⁴⁶ Paale bós Banabase bémbē béhóbē bōb ésebán bébáa' dyamdyam. Béhóbé'áá nén bán, “Nyé bad bé Israel nyéé séntǎngǎnnē eyale é Dyōb asébe dé akale. Bōj ngáne nyébáá chō áyāl, nyééte-de-áá yāl nēe bad ábe békwógnédé ákud alongé áde déemaá', né-óó, séétedé nyé, séké wéε bad ábe béese bad bé Israel. ⁴⁷ Dyam áde Dyōb áhóbé áá débēl ádíi, nén,

'Mbánné wε nēe e'nyinen bé ekíde é' bad ábe béese bad bé Israel
ábel bōj bad bé nkōjsé bésyāāl békud e'soosōj áwoj mbíd.' ”

⁴⁸ Ade bad ábe béébéde bad bé Israel béwógé nē, bémbē menyinge, békené-ε nkalan míme Sǎngwéé. Bad ábe bépwédnédé nén bán békúd alongé áde déemaá' béndübē Sǎngú Yesue. ⁴⁹ Bōj bad bé Israel bénkōn baámbáá bé dyad ne bebaád bémbáá ábe bébénlé'áá Dyōb. Béchódé-áá Paale bós Banabase yāl áte, bēnán-ne bós áwab mbwóg. ⁵¹ Ade béhedeé áke, bēnkūd ebumbú á mekuu álúmed ábē bad nén bán nkógšen ne bós. Ade bémaá ábel nē bēnké á dyad á Ekoniom. ⁵² Bad ábe béndübē Yesue á dyad á Antyōg bēnlōn ne menyinge bēlōn-ne ne Edaádan éche Esáá.

14

Nkalan mí bwám mpédé á dyad dé Ekoniom

¹ Ade Paale bós Banabase bépédé á Ekoniom, bēnké á ndáb e mekáne. Bēnkāl nkalan míme Yesue áwed, nyaa eché bad híin bé Israel ne ábe bébéde bad bé Israel béndübē Yesue. ² Bōj bad bé Israel ábe bēnkēnkobé adúbe, bēnkōn bad ábe béese bad bé Israel, béhé bós mewémten mé mbéb áte tǎngene bad ábe béndübē Yesue. ³ Paale bós Banabase bémbēm áhed, békále nkalan tǎngene dyam á bwám áde Dyōb ábénlé bad ésebán bébáa' dyamdyam. Sǎngú Yesue ambél bēnlúmēd e'chemléd, bébél-le menyáke híin, álúmed nén bán mam mímé ábe bembapeé békále'áá tǎngene míme nsímé médé mbále. ⁴ Nkabén mémbeé áfínté e bad bé dyad. Donje á bad bēntimén bad bé Israel ábíní-ε bētfímen bembapeε bé nlomag. ⁵ Dóo bad ábe béese bad bé Israel ne bad bé Israel nchoo ne ábáb benkamlene bētfídé bán bētagéd Paale bós Banabase bán bēlúm-me bós meláá. ⁶ Ade Paale bésójténé nē, bēnsób béké á mbwóg e Likonia bésól á myad mé Lистра ne Debe ne abwóg áde ábédé benben. ⁷ Békále'áá nkalan mí bwám míme mebwóg mésyāāl.

Mam míme mébénlédé ne Paale bós Banabase

⁸ Mod abédé á dyad á Lистра, mekuu ménwε mós. Nē dóo bēnchyāá'é mós, eékíi-áa mbéd. ⁹ Ade Paale ákaleé nkalan mí bwám, ambé áhed áwōglán. Paale annyín áam awó adúbe áa móhele módyēé bwám, dóo Paale ánóné mós chōón, ¹⁰ bōj áchǎgté ehób ámín áa “Syáé áse, étyéem ámín.” Ane mod ahebé-áa ámín, ábootéd-te áke. ¹¹ Ade ndun e mod eché ebédé áhed ényiné dyam áde Paale ábélé, bēnhē e'saad á ehób é Likonia bán, “Myōb mēsúdé áse métfímé baányōj, áhye dé awōngēn sé.” ¹² Bēnchǎg Banabase bán mós adé dyōb áde bēchǎgeé bán Zeuse bēchǎg-ke Paale bán mós adé dyōb áde bēchǎgeé bán Hemeε áyale mós ahóbpé'áá búmō. ¹³ Abón áde bébénlé'áá dyōb áde bēchǎgeé bán Zeuse áte ábédé ámbíd e dyad. Né-óó, prise awé Zeuse ampéén nyag ne mbonja á mmwe mé e'ké é' dyad. Ambél nē, áyale bósbe ene ndun e mod béhédé'áá Paale bós Banabase mende ábe. ¹⁴ Ade Banabase bós Paale béwógé dyam áde ábē bad béhedeé ábel, bēnsaldé mbóté á yāl, bēnyágéd bésól áfínté e ene ndun e mod bébōné béhóbē bán, ¹⁵ “Cheé ékás bōj nyébélé nén? Sémpē sédíi baányōj melemlem ngáne nyéé nyédíi. Sépedé hén, ákale nyé nkalan mí bwám míme Yesue, ábel bōj nyéche ne ábén bwēm ábe béese dyam dé ábelen, nyéhíde Dyōb dé alongé áde áhágé nkoj mí mín, ní sé ne edíe e nkweé ne bwēm é'syāl ábe é'dé áwed-te. ¹⁶ Bósó Dyōb déntédé bad bésyāāl ábel kéchéé éche bédás. ¹⁷ Bōj kénē, álúmte e'chemléd nén áa módé, ábel áde ábeleé mekan mé bwám. Alómme nyé mbúú eché ebídé ádyōb, ábagé-ε nyé mbote á pónde eche etǎngéné. Abage nyé medyé, áwōgtē-ε nyé menyinge.” ¹⁸ Ké nēngáne Paale bós Banabase bēnhōbpē míim mekan mésyāāl, éebédeé bós mwán e akan ákōj bad ábe mende míme béhédé'áá ábe.

¹⁹ Donje á bad bé Israel bēmbíd á dyad á Antyōg á mbwóg e Pisidia, bēbíd-te á dyad á Ekoniom bēpé á Lистра. Béntéd ene ndun e mod nlém á abum, bósō bēlúm Paale meláá, bédol mós áse, bēbídé mós á dyad-té ne mewémten nén bán awédé. ²⁰ Bōj áde bad ábe bédúbpe bépédé bōj bēlǎnjé mós, anhidé áse áfím ámbíd á dyad-té. Nēe híin é'sǎngé, dóo bós Banabase békíi á dyad á Debe.

Paale bós Banabase bētfímé ámbíd á Antyōg

²¹ Paale bós Banabase bēnkāl nkalan mí bwám á dyad á Debe, bēmbél bad híin bētfím bēbé bembapeε ábe Yesue. Ámbíd ené, bēntím ámbíd á myad mé Lистра, Ekoniom ne Antyōg á

mbwóg e Pisidia. ²²Höm ké áhéé áde bēmpéé, bēyágté'áá bad ábe bédúbpé Yesue bēwéde-é bō nlém á abum, ábel bētyéem á adúbe-tē. Bēyágté'áá bō bán "Detáγγéné metake akud bon deéssl á nkamlen ní Dyób." ²³Mwembé ké ríhéé míme bēmpéé, bēpwédáá bad ábe bēlyágté' míme mwembé. Nzé bēnkānē, bēdíđ-te yāl nzaa á mekáne-tē, bēbē belyáged á mekáá míme Sāγγwéé awē bēsúmē nlém á yāl.

²⁴Ade bémádé mbwóg e Pisidia áte, bēmpē á mbwóg e Pamflia. ²⁵Bēnkāl eyale é Dyób á dyad á Pēga, bon bēsyógkē á dyad á Atalia. ²⁶Ahed-taá bēsyáγγé bon bēchabpé edib, betimé ámbld á Antyóg, wēe bēnkānnēdté bō bán nsimé ní Dyób rlyáged bō áyale nsón míme bémádé bōob. ²⁷Ade bēpédé á Antyóg, bēnlād bad bé mwembé áte, bēláá bō mekan mēsyāal míme Dyób ábélé mbwiined ne bō. Bēnlāā-é bō ngáne Dyób ánēdté nzii echē bad ábe bēesē bad bé Israel bédúbpé Yesue. ²⁸Bēnkoód-te mwā adyēe áwed ne bad ábe bédúbpé Yesue.

15

Mbom ríkóbté á Jerusalem

ámad ehób á mwembé-te

¹Bad behóg bēmbld á mbwóg e Judeya bēpē á Antyóg. Bēmbootéd bad ayáged nēn bán, "Nzé bēeyage mod ngáne mbéndé e Mose éhēdeé, né éekudté e'soosoj." ²Nēn dēmbēl Paale bō Banabae bēsawāntānāá ngine ngine kóáγγ bōsbōo bētíí bán Paale bō Banabae ne nguse é bad émpēe bēke á Jerusalem, bēke bēnyín bembapēe bé nlomag ne belyáged bé mwembé tāγγene áde atón. ³Bad bé mwembé bēnyáged bō á nzii. Bēmbwē á mbwóg é Fonisia ne Samaria bēláγγé bad ngáne bad ábe bēesē bad bé Israel bédúbpé Dyób. Mmēn nkalanj mēnwógēd bad ábe bédúbpé Yesue menyīγγe. ⁴Ade Paale bō Banabae bēpédé á Jerusalem, mwembé míme méde áwed, bembapēe bé nlomag ne belyáged bé mwembé bēnkob bō nken. Paale bō Banabae bēnlāā bō mekan míme Dyób ábélé mbwiined ne bō. ⁵Bon donje á bad ábe bédúbpé Yesue ábe bēmbē epepé éche Befarisia bēntyēem ámín, bēhób bán, "Bétáγγéné bad ábe bēesē bad bé Israel ábe bédúbpé Yesue ayag, bēláá-é bō bán bétáγγéné mbéndé éche Mosee ahíd."

⁶Dōo bembapēe bé nlomag ne belyáged bé mwembé békóbé mbom ánon áde akan áte. ⁷Ade bēlébé asawāntēn dōo Petro átyéémé ámín bon áhōbē áá, "A-baányan, édē etún é pōndé bōob áde Dyób ápwédé me áfínté echēn, ákale bad ábe bēesē bad bé Israel nkalanj mī bwām ábel nēn bēwóg mō bédúbe-é. ⁸Dyób áde ábíí-é moosyāal nlém áte, álúmté áá mbāgē bad ábe bēesē bad bé Israel kunze ádube, abe áde ábágé bō Edāsdāγγ éche Esáá melemlem ngáne ábágé syānē ámpē. ⁹Dyób dēnkēntēdté bō áá bédé nħāγγlēn ne syānē ké mwāmpīn. Anlāgsēn bō mbēb áyāle ádube áde bēnwālēē. ¹⁰Bōob-pōo, cheé ekás bon nyéhādé' Dyób akag, ápémēd bad ábe bédúbpé Yesue nted míme ábēd betaa bēnkēnħēnle apēm míme ké syānē déehēleé apēm? ¹¹Eeboó'ē nē! Dedúbpé dekadé-é e'soosoj mbwiined ne nsimé míme Sāγγú Yesue, melemlem ngáne bōmpē békúdé."

¹²Moosyāal anlām ehób bēwōγγlān Banabae bō Paal. Banabae bō Paal bēkanlé'áá bō e'chemléd ne menyáké míme Dyób ábélé mbwiined ne bō áfínté e bad ábe bēesē bad bé Israel. ¹³Ade bémádné, dōo Jemse áhōbēé áá, "A-baányan, nyéwōγγlen me! ¹⁴Simōne álúmté syānē áte hēn bōob ngáne Dyób ábootédé ábē e'bonj bé nlém alúmed wēe bad ábe bēesē bad bé Israel, átéd áde átédé bad áfínté echāb ábē ábē bad. ¹⁵Nēn dēn ábélé e'yale ábē nkāl é'dāsdāγγ é'lóné. Etēnlédé nēn bán,

¹⁶'Me Sāγγwéé nħōbē meé, nzé nēn ámáá atóm, mēpē ámpē,

mēlōγγ ndáb echē Dabide ámpē echē empáa.

Mēlōγγ chōm ésyāal éche émpāγγtēd áte nřímēd-te chō ngáne énsēbēē abé.

¹⁷Nē débēl bad bé nkōňsé bēsyāal bēpē áwēm,

nřpwēdē bad ábe bēesē bad bé Israel ábē ábēm bad. Me Sāγγwéé meé nħōbe.

¹⁸Mēe mbelē bon mímēn mekan mébyēēn se' bōód.'"

¹⁹Dōo Jemse ákagkē á'sō áá, "Ne me, mímēm mewēmtēn méde nēn meé deetagté bad ábe bēesē bad bé Israel ábe bētímmē Dyób. ²⁰Chōm éche dētáγγéné ábel edii átele bō kálag nēn bán bēedyāγγ medyé míme bēbágé nyōb mēmpēe née mende, áyāle nímē medyé mēesáá'ē, bēékābē mesón, bēedyāγγ nyam echē bēesēlēē nkāγγ, bēedyāγγ-ke mekií. ²¹Debíí nēn bán se' bōód bēláá'á mbéndé éche Mosee á ndáb é mekáne á mbwē-mē-nkōme-áte. Bēkale-é ábe e'yale dyad ne dyad tēé."

Bētēnlé bad ábe bēesē bad bé Israel kálag

²²Dōo bembapēe bé nlomag ne belyáged bé mwembé, ne bad bé mwembé bēsyāal bēnyíné nēn bán ébōó bán bēpwēd bad áfínté echāb, bēlóm bō á Antyóg nħoo ne Paale bō Banabae. Bēmpwēd Judase awē bēchágé'áá bán Basabae bō Sailas, bō bad bēbe ábe bēlyágté'áá áfínté echāb. ²³Kálag eche bēnlōmēnnē bō á Antyóg, ebédé nēn, "Sé bembapēe bé nlomag, ne belyáged bé mwembé, áben baányan, sēlōmme nyé melentēn. Nyé ábe nyédé bānnēd ábe

nyéēs̄ bad bé Israel. Nyé ábe nyédyεε á dyad á Antyog ne á mbwóg é Siria ne Silisia. ²⁴ Sēsónténé nén bán bad behóg ábe bébidé áwēd, bēmpē áwēn, bēpuatád nyé nló áte ne mam míme béhóbé'áá. Bonj nyébii nén bán sēnkēmbagkē bō kunze ábel nē. ²⁵ Né-ōó, sēdyεé ášē moosyáál sētíídé nén bán ébóó sēpwēd donje á bad álóm bō áwēn. Béwoón Paale bō Banabase ábe sēdás bwāmbwam. ²⁶ Bō bad bébe bébagé yāl ábele eched Sān Jesu Krístā ésebán bebáa' kwééd. ²⁷ Né-ōó, sēlómme nyé Judase bō Sailas, bēláā nyé melemlem mé mekan míme sēténlé nyé. ²⁸ Edáádān éche Esáá élyágté sé átti nén sēetagté nyé ne mekan mémpēe étóméé nímén mekan míme médé etognén. ²⁹ Nyéedyág medyé míme bébágé myōb mémpēe néε mende, nyéedyág mekií, nyéedyág nyam ké póg echē béēs̄léé nkān, nyéékābē-ε mesón. Nzé nyéébēlē mímén mekan né ébōn. DényInne' ámpē."

³⁰ Ade bémáá ene kálag atel, bēnlyāgēd ábē bad á nzii, béke-ε á Antyog. Ade bēpédé áwēd, bēnlād bad ábe bēdúbpē Yesue bēsýāāl áte bonj bébe bō kálag. ³¹ Ade ábē bad bēláá ene kálag, bēmbē menyīngē bwāmbwam áyale nkalanj mé e'wēd bé nlém míme mbédé áwēd-te. ³² Judase bō Sailas bébédéé bekal bé'dáádān, bēnkālén-ne bō áyāle e etún é pónéd, bēnhōdēd bō mewēmtēn bēwēd-te bō nlém á abum. ³³ Ade bēlébé mwā adyεε áwēd, bad ábe bēdúbpē Yesue bēnlyāgēd bō ne nsān bonj bētīm ámbíd wēε bad ábe bēnlōm bō. ³⁵ Paale bō Banabase bēndyεé á Antyog mwā etún é pónéd. Bēyāgté, bēkalé-ε eyale éche Sāngwéé nlatén ne ekud é bad émpēe.

Paale bō Banabase bēkábné áte

³⁶ Eebeméé áte ámbíd enē, dōó Paale álanjeé Banabase áá, "Détim ámbíd, déke dénon ábēd baányān bé Krísto dyad-té áde dékálé nkalanj míme Sāngwéé, bonj déhed-te áte ngáne mekan mékééneé bō." ³⁷ Banabase anwōn mewēmtēn áwále Jon Makōse áyāl, ³⁸ bonj Paale annyín áá éetānjené, áyāle Jon Makōse ansébé bō achene á nzii áde béēpídēē nsón á asóg. Antéde bō á dyad á Pamfilia áttim ámbíd. ³⁹ Mpentēn í ngine mémpē áttinté echān káān bēkábné áte. Banabase antéd Makōse bēchābē edib bēké á alonj a Saiprus. ⁴⁰ Paale ámpē ampwēd Sailase. Baányān bé Krísto bēnkānnēd bō bán nsimé míme Sāngwéé nlyágté bō. ⁴¹ Paale ambwēén Sailase á mbwóg e Siria ne Silisia bēkag bēwēdē mwembé áte.

16

Timotie awōrhé Paale bō Sailas

¹ Paale bēnkē á myad mé Debe ne Listra. Mod nhóg abédé áwēd awē bēchágé'áá bán Timotie. Nyáá abédéé mmwáád á Israel, mōmpē andúbé Yesue, bonj sáá abédéé mod á Grikia. ² Bad ábe bēdúbpē Krístā á myad mé Listra ne Ekōnióm bēsýāāl bēnhōb mam mé bwām tāngene Timotie. ³ Ngáne Paale áhédé'áá Timotie awále áyāl, an'yag mó. Ambel nē áyāle bad bé Israel ábe bēbédé míme mebwóg bēmbīl bán Timotie sáá adii mod á Grikia. ⁴ Paale bō Timoti bēkágé'áá myad ne myad bēlāngē bad ábe bēdúbpē Krístā mekan míme bembapēε bé nlómag ne belyāged bé mwembé bé Jerusalem bētíídé, bēlanje-ε bō bán behíde míme mekan. ⁵ Né-ōó, mwembé nisyāāl mēmbootéd awúu áte á adúbe-té mesongé mé bad-te méchāgkē epun-téé.

Paale anyiné ndóg

⁶ Paale bōōbe baáb bēmbwē á mbwóg e Frigia ne Galesia áyāle Edáádān éche Esáá énkēnkwenténne áá bēkal nkalanj mī bwām á mbwóg e Esia. ⁷ Ade bēpédé á nchii mī mbwóg e Misia bēnwanén asól á mbwóg e Bitinia, bonj Edáádān éche Yesue énkēmwwáád áá bēsól. ⁸ Né-ōó, bēntōm á Misia, bēsýōgē káān bēpē á dyad á Troas. ⁹ Mmē nkuu Paale annyín ndóg. Á ndóg-te wē, mod á mbwóg e Masēdonia antyéém ácháā mó áá, "Hyág, á Masēdonia, éhyε éwōngēn sé." ¹⁰ Paale amaá-áá ndóg anyín, dōó sēládé yāl áke á Masēdonia áyāle sēndól áte nén bán Dyōb áchénlé sé ákal nkalanj mī bwām áwāb.

Mmwáád nhóg awē bēchágé

bán Lidia adúbpē

¹¹ Sēsól á Stíma á Troas, séké á Samotras ésebán sētyéeme á nzii. Néε bīn é'sāngé sētímé' á Niopoli. ¹² Sébidé-áá áhed, séke á Filipi. Filipi adii dyad ámbáá á mbwóg e Masēdonia. Abédé káānne dyad áde mbéndé é Roma chēmpēn chōó bēbēnládtáá. Sēdyεé áhed nguse é e'pun. ¹³ Á Mbwe-mé-nkōme-áte, sēnsyāó á dyad-té séké á nkin mé edib. Sēnwēmtēn bán sētān abwóg á hóm áhed wēε bad bé Israel bēkānnēε. Sēndyεé áhed ne bebaád ábe sētānné néε bēládné áhed, syāābōó sékale'. ¹⁴ Áttinté é abē bebaád mmwáád nhóg abédé áhed awē bēchágé'áá bán Lidia awē ámbíd á dyad á Tiatira. Akábé'áá nyongé, ásōmē' mebad míme méyāge' míme mélélé nkun. Ane mmwáád abēnlé'áá Dyōb. Sāngwéé ankeléd-te mó nlém á abum áwōglēn chōm éche Paale áhóbéé. ¹⁵ Bēndusēn mwēn ne eche ndáb esyāál.

* **15:33** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 34: 'Bonj Sailase pen antii áá mólyōg áhed.'

Ambíd ené, anlábé sé áwe ndáb. Anhób aá, “Nzé edé bán nyétédé me nêngáne mod awé akoó Yesue adúbe, nyéhye nyédyéé áwém ndáb.” Ambádnén sé kóón séké-’e.

Béhédé Paale bó Sailas á mbwóg

¹⁶ Epun ehóg-kóó, sènké á abwóg dé mekáne, dóo ngòndéré e ntán póg étané sé. Edáádán é mbéb émbé mó áte, ébélé’áá álāngé bad mam níme mébenléd á’só é pónde. Ene ngan éché ákumé’áá embél bad ábe bēnchan m’ó ntán békudé ndun e m’óné. ¹⁷ Héé ábótédé syáábe Paale ahíd, ábōné aá, “Abén bad bédii bembáede ábe Dyób á Ngum. Béhyédé nyé aláa ngáne nyémwéé e’sóoson akud.” ¹⁸ Ene ngòndéré elébé abel nē, epun ne epun-té. Káónne á asóg Paale anlín, dóo ákúnnédé bonj álāngé’ éché edáádán éche émbé ene ngòndéré aá, “Á ðín á Yesu Krístəə, nkamlan we nén meé, bíd enén ngòndéré áte!” Abwóg-ábwóg éché edáádán émbíd mó áte. ¹⁹ Ade bad ábe bēnchán ene ngòndéré ntán, bényíne bán nzii e ngáb ekánlédé bō, bēntl Paale bō Sailas bédóle bō, békēen bō wéé benkamlene ábe bēbédé áfínté e dyad. ²⁰ Bēmpēén bō wéé benkamlene bé Roma, bēlāngé bō bán, “Abén bad bédii bad bé Israel, bonj bēpédé áwéd hén, bēpēéné mpongé. ²¹ Bēyágte bad e’lem bé mbéb ábe mbéndé éche syáné éhédeé. Syáné bēn dedii bad bé Roma, né-’óó, deéhēlēē-se dékob nē, deéhēlēē-’e-se dehid nē.” ²² Amute dāmpé dēnsl áte ábónléd Paale bō Sailas. Dóo benkamlene bé Roma bésáltédé bō mbóté bēhúd-te bō ch’ó á yál. Dóo bēlómé bad bán bēswádted bō e’tangú. ²³ Bémáá-’aá bō awanən bwám bonj bēhāg bō á mbwóg, bēláá-’e nnóné mbwóg bán eehúdé bō ðid á yál. ²⁴ Bēlāngé-’aá nnóné mbwóg nē, ahé bō á tonj e ndáb e meláá éché edé áte. Anhé bō e’pwóg á mekuu.

²⁵ Dyam melúde mé nkuu, Paale bō Sailas békánné’áá békānné-’e Dyób ngəse. Bad bé mbwóg ábíní bésyāál bēwóglānnáá bō. ²⁶ Abwóg-ábwóg dóo ndəəb énáñnéde áse ngíne-ngíne. Ndáb e mbwóg énáñnéde sé á mekon. Melemlem m’ó pónde e’kob e’syāál bēndíbnéd, bengəbēngəbē ábe bēmbé bad bésyāál áyál bēnhunnéd. ²⁷ Ade nnóné mbwóg ápádté áse bonj anyín ngáne e’kob e’syāál é’nédnéde, anwémtn aá bad bé mbwóg bésyāál bémáá asob. Héé átédé páá áá m’soos’ yál. ²⁸ Dóo Paale áchágté ehób ámín bonj álebpe’ aá, “Weewúé yál! Sé moosyáál sédé hén!” ²⁹ Héé nnóné mbwóg áhóbé aá bēpiined m’ó etrukán, asól á ndáb-te, ákwé Paale bō Sailas á mekuu ánəə’ ne mbwóg rí ngíne. ³⁰ Dóo ábídne bō á abwóg bonj áseádté bō aáken, “Á besán, cheé rítāngéné abel ákud e’sóoson?” ³¹ Bēnlāá mó bán “Dúbé Sāngú Yesue, bonj ékud e’sóoson, ádónj abum á ndáb dāmpé dékúd.” ³² Bēnkálé mó ne moosyāál awé ambé mó á ndáb nkalanj rí bwám níme Sāngwéé. ³³ Ene pónde chēn, mímé nkuu, ane nnóné mbwóg antéd bō, áwōbē bō sii áte. Hē ðen bēndusén mó ne eche ndáb esyāál. ³⁴ Dóo ásonléd Paale bō Banabase á ndáb-te bonj ábagé bō ndyéed. Mwēn ne áde abum á ndáb bēmbé menyenge áyale adúbe.

³⁵ Néé bín é’sāngé, benkamlene bēnlóm plúse ne nlébtéd nén bán, “Nyéchene ábē bad békag.” ³⁶ Héé nnóné mbwóg álāngé Paale aá, “Benkamlene bēlómé nlébtéd nén bán béchene nyé Sailas. Né-’óó, nyébid nyekag ne nsan.” ³⁷ Dóo Paale álāngé éché plúse nén aá, “Bēswádtédé sé e’tangú á nhéné áde séebeléé dyamdyam, áde sédíi-’aá bad bé alonj á Roma, bēhé-’e sé á mbwóg. Bonj bəəb bēhéde sé abíde á mesəəm-té-ye? Eeheléé-se ébé nē. Ábe benkamlene bé Roma bēn bētāngéné ape bēhye bēbídé sé.” ³⁸ Plúse énké benkamlene bé Roma aláa ngáne Paale áhóbé. Ade ábē benkamlene bēwógé bán Paale bō Sailas bédii bad bé Roma, mbwóg menkób bō. ³⁹ Né-’óó, bēnké Paale bō Sailas achán, bēbídéd bō á mbwóg bēláá-’e bō bán ébonj bán bésyāə áwāb dyad. ⁴⁰ Paale bō Sailas bēmbíd á ndáb e mbwóg, béké á ndáb wéé Lidia. Ade bēpédé áhed, bēntān bad ábe bēdúbpé Krístəə. Paale bō Sailas bēnlāá ábē bad e’yale ábe é’wéde bō nlém á abum. Bémáá-’aá bō aláa bonj bésyāngé.

17

Paale bō Sailas békíí á Tesalonika

¹ Paale bō Sailas bēmpōñj á myad mé Amfipolis ne Apolonia, bēpē á dyad á Tesalonika. Ndáb e mekáne e bad bé Israel émbé áhed. ² Paale ammentén aké á ndáb e mekáne, né-’óó anké áwed. Andyéé áwed sōndé éláán. Á Mbwé mé Nkóme áte téé, akánléd’áá bad nkalanj ngáne mbídé á kálag e Dyób. ³ Atógnádtáá bō mam níme ákánléd’áá bō, álúmté-’e bō áte nén aá Ane-awé-Béwógté atāngéné néé ákúde metake ápuū-’e ámbíd e kwéed. Álāngé’áá bō aá “Anén Yesue awé ríāngéé nyé nén, mó adé Ane-awé-Béwógté.” ⁴ Donje á bad bēndúbé bán chōm éche Paale áhóbé éde mbále, né-’óó, bēntimén Paale bō Sailas. Bad bé Grikia híin ábe bēndúbé Dyób ne ndále é bebaád bé dyad híin bāmpé bēntimén Paale bō Sailas. ⁵ Bonj donje á bad bé Israel bēsídéd’áá Paale bō Sailas. Né-’óó, bēnlád donje á bad bé mpongé áte, ábe bēbédé á dyad-té. Bēmbuú áte bēpēen-ne etəgké é ngíne. Bēmpēén eputédyad áte ásyāál, bēból á ndáb wéé Jasene ábel bonj békób Paale bō Sailas bēbídén bō á tál e ékwéé. ⁶ Bonj áde bēnóné Paale bō Sailas bonj bēenyíne bō, bēndól Jasene ne bad bēmpēe ábe bēdúbpé Yesue, bēpēen bō á’só é benkamlene bé dyad. Bēbóné’áá bán, “Abén bad bēpēéné

epuutéd hóm ásyāāl. Bōob-pōō, bépédé káōñne áwe syánē dyad. ⁷ Jasene ákōō-’e bó áwe ndáb. Bébóo’ mbéndé eche Kaisē. Béhóbe nén bán kñj empée edé éché béchagéé bán Yesue.”
⁸ Mmén mekan níme bēnhōbpē mēmbēl ene ndun e mod ne benkamlene bé dyad bépuuted.
⁹ Benkamlene bé dyad bēmbēl Jasene ne bad ábe bédúbpé ábe bēnkōbpē, bōōbō bēsábé mōné ábel bétede bó, boj bétedé bó.

Paale bōobe baab békúde metake á Beria

¹⁰ Bín é híné-’áá hínin, bad ábe bédúbpé Yesue bélóm Paale bó Sailas á Beria. Ade bépédé áwed bēnkē á ndáb e mekáne. ¹¹ Bad bé Beria bēnwōñ nlém áwōglen eyale é Dyōb tómaa bad bé Tesalonika. Epun-té, bēláá’áá kálag e Dyōb ásoñten ányin ké mekan níme Paale bó Sailas bēhōb’áá médé mbále. ¹² Ekud é bad éndúbē. Ndále é bebaád bé Grikia híin ne baachóm bé Grikia híin bōmpē bēndúbē. ¹³ Boj áde bad bé Israel bé Tesalonika bēwóge bán Paale akalé eyale é Dyōb káōñne á Beria, bēmpē áwed, bēbōōtéd ekud é bad asl áte ápēen epuutéd. ¹⁴ Ábwōg-ábwwōg dōo bad ábe bédúbpé Yesue bélómé Paale á nkin mé edib é nkwe, boj Sailas bó Timoti pen bēnylōg á Beria. ¹⁵ Bad ábe bēnkē Paale alýáged, bēnkēén mō káñj bēpēén mō á dyad á Atens boj bétimé ámbid á Beria. Ade bétimé ámbid, Paale anlyógtén bó áá bēláa Sailase bó Timoti nén bán béhye bētán mō á Atens ésebán bēbēbte pōndé.

Paale akanlé bad bé Atens

¹⁶ Paale andyē á Atens ásiné’áá bó, nlém mēmbēb mō á abum bwámbwam áyāle annyin nén áá myōb mēmpēe níme bēbageé edúbé melóné dyad áte ásyāāl. ¹⁷ Né-ōō ankē á ndáb é mekáne ákanlé bad bé Israel ne bad ábe béese bad bé Israel ábe bēbage Dyōb edúbé. Akagé’áá káōñne áfnté e dyad epun téé ákanlé kēnzéé awē ampē áhed. ¹⁸ Bōobe bad ábe bēbédé á e’pepé ábe bēchagé’áá bán Epikurian ne Stoik bōmpē bēpētánnáá. Donje ásdédté’áá bán, “Cheé anén mod awē abide díu múmō áhōbēé áde éebíi’ é dyamdyam?” Bēmpēe bēhōb’áá bán “Edé kabyánán ahōbe tñngene myōb mēmpēe.” Bēhōb’áá nē, áyāle álángé’áá bó tñngene Yesue ne mpuu. ¹⁹ Dōo bétédé Paale bēkēen mō á káánsel e mbwōg eche bēchagé’áá bán Ariopagus.* Bēnhōb bán “Sédáá adén ayáge dékōōlé áde élanjéé bad ásoñten. ²⁰ Donje á mam áde éhōbēé áde sé nken á etúu, séédñ-’e mō ásoñten.” ²¹ Bad bé Atens bēsyāāl ne beken ábe bēbédé áwed, bēbēbté’áá echab pōndé esyāāl ákal ne áwōglen nkalan tñngene dyam dékōōlé-té.

²² Dōo Paale átyéémé ámín á’sō é káánsel é Ariopagus boj áhōbē nén áá, “A-bad bé Atens nnyine’ nén meé, nyēbage myōb edúbé bwámbwam. ²³ Nhōbe nén áyāle áde rítóméé nyé á dyad-té, nnōné mebón níme nyēbageé myōb edúbé. Nnyine abwōg ahōg áde nyétélé áhed nén bán, ‘Hóm áde dyōb áde déebyeene.’ Adé dyōb áde nyēbageé edúbé kénéé nyéebíi’ é dō, dōo rílanjéé nyé bōob. ²⁴ Dyōb áde áhágé nkōñsé ne chōm ésyāāl éche edé áwed-te, mō adé Sāngwéé á nkonj mī mīn ne rísé. Eedyēē’ é á ndáb é myōb éche baányonj bēlōñné mekáá, ²⁵ eéhedē-’áá chōmchōm éche déhale débe mō abele áde débenléé mō. Ngáne edíi nén bán mwēn-éé abage alongé, ábagé pemē ne kéchéé éche déhedéé. ²⁶ Mod nhōg mōō ánsēbēē ahag boj metumbé mé nkōñsé mésyāāl mébid mbwiined ne ane mod nhōg. Abelé bēdyē-’e nkōñsé áte rísyāāl. Adéhób áá mōhage bó ammad pōndé atii ne mebwōg wéé bēdyé-’é. ²⁷ Ambel nén, ábel boj bēhed mō, nze bēhédé-’e mō béhele-se bényin mō awōg áde bēwóge mō áyāl. Kénē, Dyōb déechabnedéé syánē modmod áyāl. ²⁸ Edé nēngáne mod nhōg áhōbē áá,

‘Abé áde dedíi ne mō, dedé á alongé, deka,

dedé-’e chōm éche dedíi.’

Edé-’e ámpē ngáne bekal bé ngan bēhōbē bán,

‘Syánē ámpē dedíi ábe bán.’

²⁹ Ngáne dedíi-’áá bán bé Dyōb, deetñngeneé néé dékamtanné nén bán Dyōb ádíi nēngáne chōm éche bēbnlé gól, sílva ké’e aláá áde baányonj bēbnlédeé ádab debyéé boj bēlōón mekáá. ³⁰ A pōndé eche bad bēnkēmbíi’ é Dyōb, Dyōb dénkéntédé mbēb nímab nēngáne dyam. Boj bōob álángé’ moosyāāl hóm-té áá bétede nímab mbeltéd mé mbēb. ³¹ Amaá-’e epun é bín atii, éche ákáádté mod-téé nkōñsé áte rísyāāl nyaa eché etángéné. Apwedé mod awē ákáádté nímé nkáá. Alúmté-’e moosyāál áá ane mod akwōgnéde, apuud áde apúúdté mō á kwéed.”

³² Ade ábē bad bēwóge Paale ahōbē tñngene mpuu, donje á bad bēwéláá mō boj bó donje á bad bēnhōb bán, “Sēhede bán ékale sé nímē nkalanj ámpē.” ³³ Ámbid e nē, Paale anhidé áfnté echáb. ³⁴ Káōñ ne á asóg, nguse é bad éntimén Paale bédúbé-’e Yesue. Áfnté e áhé bad, mod abédé áhed awē bēchagé’áá bán Diñnesiōse. Abédéé mod á káánsel e Ariopagus. Mmwaád ámpē abédé áhed awē bēchagé’áá bán Damarise ne bad bēmpēe.

* **17:19** Ariopagus: Abédéé káánsel e mbwōg á dyad á Atens.

18

Paale akil á dyad á Kōrinto

¹ Ambid enê, Paale anhidé á dyad á Athens ákē á dyad á Kōrinto. ² Ade apédé áwed antán mod á Israel nhóg awê béchágé'áá bán Akwilaa. Bénchyaá mós á Pontus. Mmê mesú mên dós bós mwaád, Prisilia bémbidé á Italia. Bémbid á Italia áyale Kaisere á Roma, Kladiose atóméd ehángé'áá bad bé Israel bésyáál bésyáá á dyad á Roma. Paale anké Akwilaa bós mwaád anyín. ³ Andyeén bós bósóó bébele nsón. Bómpē, béléó'áá ténde ákud mone nímé bétognanné yál melemlem nēngáne mómpē ábélé'áá. ⁴ Mbwe mé Nkóme áte téé, Paale akagé'áá á ndáb e mekáne, ákanlé bad bé Israel ne bad bé Grikia ábel bédúbe mam níme áhóbeé.

⁵ Ade Sailase bós Timoti bébidé á Masedonia bonj bétán Paale, ambē eche yál esyáál ákal nkalaj ní bwám. Alúmté'áá bad bé Israel áte áá Yesue mós adé Ane-awé-Béwógté. ⁶ Bonj bépantáaná mós, béhōbē-'é mós mekan mé mbéb áyál. Nê dēmbēl Paale ankūd ebumbú á yál álúmed bós nēn áá nkógsen ní Dyób rísine' bós, aláá-'é bós áá, "Nzé nyébóó, né nyébēn-'é nyébéle. Meesaá me áte. Bootya bōob, nkag nkalaj ní bwám akal wēe bad ábe béese bad bé Israel." ⁷ Né-óó Paale antédé bós áke ádyéé' wēe mod nhóg awé béchágé'áá bán Titus Justuse. Tituse abagé'áá Dyób edubé, ndáb embé-'é mós benben ne ndáb e mekáne e bad bé Israel. ⁸ Krispuse awé alyágté'áá ndáb e mekáne mómpē andúbé Sāngwéé nchoo ne áde abum á ndáb ásyáál. Bad híin-ne ábe bémbē á dyad á Kōrinto, bēnwōg nímé nkalaj, bédúbe, békūd-te edusen.

⁹ Ebédé nkuu nhóg Paale annyín ndóg. A ndóg-te wē, Sāngwéé anláá mós áá "Weebáá", kanlé bós ékag á'só, weétinné mbíd. ¹⁰ Bifí nēn wēé ndé ne wē, modmod éhéleē wē dyamdyam ábel, áyale ábēm bad híin bédé á dyad-té hén." ¹¹ Né-óó, Paale andyécé áwed mwé nhóg ne eped, áyágté bad eyale é Dyób.

¹² Ade Kaisere ábélé Galio nkamlene ambáá á mbwóg e Akaya, bad bé Israel ábe bémbē áwed bēnladén, békób Paale, békēen mós á kóte. ¹³ Bēnhōb nēn bán "Anén mod atéde bad nlém á abum áá bēbenle Dyób, nyaa eché eetāngene ngáne mbéndé éhóbeé." ¹⁴ Ade Paale áhóbe áá móhōb dyam, dós nkamlene Galio álāngéé bad bé Israel áá, "Nzé ádén akan dēmbē née awusé ké'e dyam dé ebébtéd áde mod ábélé, né nwóó nzom áwóglē nyé bad bé Israel. ¹⁵ Bonj ngáne édí bán ádí dyam dé mpenten tāngene e'yale, mīn ne échen mbéndé, nyébēn nyémad dós. Meekáádtéé éché ndín é mehób." ¹⁶ Nēn dēmbēl Galio anan bós á ndáb e kóte. ¹⁷ Héé bós mósyáál bétólé mod awé alyágté'áá ndáb e mekáne awé béchágé'áá bán Sostene, bonj bēbómé mós á'só é kóte. Bonj nēn dēnkēmbenlé Galio dyamdyam.

Paale atimé ámbid á Antyóg

¹⁸ Paale ankoód mwá adyee á Kōrinto ne bad ábe bédúbpé Krístē. Dós átédé bós, bonj asól á stíma, áchabpé edib é nkweé ákág á mbwóg e Siria. Adéké, anké ne Prisilia bós Akwilaa. Adéhidé á dyad á Senkria, ankān nlo áyale melé níme ámmwē. * ¹⁹ Bēmpé á Efesus. Ade bépédé áwed, Paale antédé Prisilia bós Akwilaa, ákē á ndáb e mekáne bósbe bad bé Israel békale'. ²⁰ Abē bad bēnlāá mós bán bósóó békood mwá adyee ámpē, bonj enkēnkwentēnné. ²¹ Bonj adé áhídté, anláá bós áá "Nzé ntii ní Dyób mós ndé, né mētīm ámbid áwēn." Né-óó, ansól á stíma áhíde-'é á Efesus. ²² Ade apédé á dyad á Kaisaria, anké á Jerusalem, áke áléled bad bé mwembé, bonj ákág á Antyóg. ²³ Ade ákēlēbpē mwá adyee áwed, anhidé, áke á mbwóg e Galesia ne Frigia ábage bad ábe bédúbpé Yesue bésyáál elébé áwéd bós nlém á abum.

Apolose akalé eyale é Dyób á myad mé Efesus ne Kōrinto

²⁴ Ambid enê, mod á Israel nhóg awé béchágé'áá bán Apolose awé bēnchyaá' é á dyad dé Alexandria ampé á Efesus. Anén mod abyéé'áá dyam áhób bwámbwam, ansóntēn-ne kálag e Dyób bwám. ²⁵ An'yágé mekan mé nzii e Sāngú. Akalé'áá, áyágtē-'é bad mekan níme Yesue nyaa eche etāngéné ne kán esyáál. Bonj pen edusen éche jone chēmpen chós ámbil' é. ²⁶ Ambootéd pále akal á ndáb e mekáne éseban abáá' dyamdyam. Ade Prisilia bós Akwilaa bēwógé mekan níme áhóbeé, bēntéd mós, békēen mós wēe bēdyéé'áá. Hé-'áá bēlúmté mós mekan mé nzii e Dyób áte nyaa eché etāngéné. ²⁷ Apolose antíi áá mókag á alonj á Akaya. Né-óó, bad ábe bēndúbé á Efesus bēnwōngēn mós. Bēntelé bad ábe bédúbpé Yesue á Akaya anén bán nzé apedé, békób mós nken. Ade apédé áwed, anwōngēn bad bwámbwam ábe bēndúbé Yesue áyale nsimé ní Dyób níme békúdé. ²⁸ Ne mpenten ngine, antóm bad bé Israel áte áfinté e bad. Abēnlád metón níme mébidé á kálag e Dyób álúmed nēn bán Yesue mós adé Ane-awé-Béwógté.

* 18:18 Bad bé Israel bēnwōngēn nēn bán, nzé mod amwédé melé bonj alógté nímé melé atāngéné née ákánné nlo.

19

Paale akii á Efesus

¹ Apolose ambé abé á Kōrinto, dō Paale ápóó ene ped e mbwóg áte bonj ápag á Efesus. Antán nguse é bad áwed abé bédúbpé Yesue. ² Dōó ásedeté bō áá “Áde nyéndúbéē nyēnkūd Edaádān eche Esáá-ye?” Béntimtén mó bán, “Aáy, séewōgēē ké wógén bán chōm édé éche béchāgēé bán Edaádān eche Esáá.” ³ Paale ansdéd bō aáken, “Nyaa e edusen ehéé-’s nyēnkudté?” Bēnkwenntén bán, “Nyaa e edusen eché Jōne áhóbé’áá.” ⁴ Paale anláá bō áá, “Nyaa edusen eché Jōne áhóbé’áá ebédéé ayāle bad ábe bétédte abel dé mbéb, Jōne álāngē-’é bad bé Israel áá bédúbe ane awé āpē ámbíd eché, nédé Yesue.” ⁵ Ade abé bad bēwógé chōm eche Paale áhóbé, bēndusen bō á dīn áde Sāngú Yesue. ⁶ Paale ambán bō mekáá á nló, Edaádān eche Esáá épfi-’é bō. Dōó bēbóótédé mehōb mēmpēe ahōb nīme bad bēesōntāne, bēkalé-’é nkalanj ní Dyōb. ⁷ Abé bad bēbédé dyam dyóm ne bēbe.

⁸ Paale andyē áwed dyam ngān eláán. Póndé-té akagé’áá á ndáb e mekáne, ákanlé bō ésebán abáa’ dyaamyam. Bōbōó bēpéntánáá, áwané-’é áte ábel bédúbe nén bán chōm eche áhóbéé tāngene nkamen ní Dyōb édé mbále. ⁹ Bonj bō donje á bad bēnwūlō nló áte, bēekoppe adúbe, bēhābē-’é mekan mé mbéb tāngene Nzii e Sāngú á’só é bad bēsýāal. Né-’ó, Paale antedé bō, ákēen bad ábe bédúbpé. Epun-té* bōbōó bēpéntánáá á ndáb e ayáge eché meléede Tiranuse. ¹⁰ Paale ambel nén á etūn é mwé nībe. Nē dēmbēl bad bé Israel ne bad ábe bēesē bad bé Israel ábe bēdyé’áá á mbwóg e Esia bēnwóg eyale é Dyōb.

Bán ábe Skeva bēwánné ábided bad e’daádān bé mbéb áte

¹¹ Dyōb dēmbēl Paale ábelé mam mé menyáké nīme bad bēnkēmmenténné anyín. ¹² Bad bétédé’áá ké betumbe ké’é bewāngese ábe Paale ábēnlédé, bēkēen wēe bad bé nkole, bēbenlād bō ámad bō nkole, bēbīdtē-’é bō e’daádān bé mbéb áte. ¹³ Donje á bad bé Israel ábe bōmpē bēkágé’áá mebwóg ne mebwóg bēbīdté bad e’daádān bé mbéb áte, bōmpē bēnwānē ábenled dīn áde Sāngú Yesue ábel nīmēn nsōn. Bēlāngē’áá e’daádān bé mbéb bán, “Nkamlan nyé á dīn áde Yesue awé Paale ákanléé bad, nén meé nyébīd ane mod áte.” ¹⁴ Prisē ambáábáa á bad bé Israel nhóg abédé awé bēchāgé’áá bán Skeva. Anchyáá bán bé baachóm saámbé. Abé bán bōó bēbélé’áá nē. ¹⁵ Bonj póndé póg, edaádān é mbéb énlāá bō nén áá “Mbīi Yesue, mbīf-’é Paale, benzéé nyé-’é nyédīi?” ¹⁶ Héé ane mod awé edaádān é mbéb ebédé áte, ábónlédé bō ne ngīne esýāal, atóm-me bō áte. Bédēhōb bán bétóme mehélé né amaá bō alógen, ámad-te bō mbóté anyabted. ¹⁷ Bad bé Israel ne bad ábe bēesē bad bé Israel ábe bēdyé’áá á Efesus bēnwóg ádén dyam. Ade bēwógé dō, mbwóg mēnkōb bō bwāmbwam. Dīn áde Sāngú Yesue dō-’é dēnkūd edúbe eche échábé ámin. ¹⁸ Bad híin ábe bēndúbē, bēmpē á nhéné, bēpanlé yāl áte, bēhōbē’ mekan mé mbéb nīme bēkēbenlé. ¹⁹ Bad híin ábe bēkúmé’áá ngān bēntēd échab kálag eche bēbēnládtáá ákum ngān, bēpēen chō, bēhyaád chō á nhéné. Kálag esýāal eche bēnhyáádté éhéláá-se ébe nkun dyam móom mé mlīon metáan. ²⁰ Mmén mekan mésyāal nīme mébenládtáá mēnkān bad híin bēndúbē eyale eche Sāngwéé, nīmē nkalanj nīkanlād-te ngīne ngīne.

Mpongé ntpédé á dyad dé Efesus

²¹ Ade nīmén mekan mémáá ábenled, Paale ammād awé nlém-té áá mōsōpōn á mbwóg é Masēdonia ne á Akaya bonj ákag á Jerusalem. Dōó áhóbéé áá, “Nzé mbídé á Jerusalem ntāngéné áke á Roma.” ²² Né-’ó, anlóm bad bēbe ábe bēwóngánnáá mó, Timotie bō Erastus á Masēdonia, mwēn-ne ályag á mbwóg e Esia, ádyēē ámpē mwá esōj é póndé.

²³ Enén póndé chēn dōó mpuuté d ní ngīne nībédé á Efesus tāngene Nzii e Sāngú eché bad bēhídé’áá. ²⁴ Mod nhóg abédé bán Demētruse. Alúé’áá bwēm bé e’kii. Abelé’áá bwēm ábe bēnwāgēn bwēm é’ ndáb e dyōb áde bēchāgé’áá bán Atēmise. Mmēn nsōn nīpīnádtáá ábe bad bé nsōn nsyān nīme nīchábé ámin. ²⁵ Anlād ábe bad bé nsōn áte ne bad ábe bōmpē bēbélé’áá ene ndin e nsōn, álāngē bō áá, “Amúé, nyébīi nén bán nīme syāné nhōn nīsyāal rīhúú ne nīmēn nsōn nīme débēléé nén. ²⁶ Bōob-pōó, nyēbēn nyēnyīne’, nyéwōge-’é chōm eche anén Paale ábeléé. Áhōbe nén áa myōb nīme bēbēnlé mekáá méesaá myōb ne abé dēn. Abelé-’é bad híin ábe bédé á Efesus ne á mbwóg esýāal e Esia, bédúbpé bán mam nīme áhóbéé méde mbále. ²⁷ Né-’ó mbáa’ nén meé, nyongé eche syāné ébēb dīn. Saá-kaá nē dēmpen, mbáa’ meé kōāne ndáb e ndāle e dyōb, Atēmise chōmpē éebáá dyam dé abelen ámpē. Bad bēenyinné mó ámpē nēe dyam, áde édīf-’áá bán adii dyōb áde bad bé Esia bēsýāal ne bad bé nkōnjé bēsýāal bēbenléé.”

²⁸ Ade ene ndun e mod éwógé nē bēnlij bwāmbwam, bēbootéd-te abón bán, “Atēmise, dyōb dé Efesus adé ngum tómaa myōb mésyāal.” ²⁹ Mmē mpuuté d mēnkonnéd dyad áte

* 19:9 Donje á kálag dé’só ábádé nchoo bootya dyóm á ngān ne póg e’ mbwembwe ápe ngān éniin é’ ngukél.

ásyāāl. Ene ndun e mod entāl Gayōse bō Aristakuse ábe bémbíd á Masedonia ábe bōobe Paale bēnwōñ. Béntōmēn bō mehélē, békēēn bō á ndáb e mbom e bad bé dyad. ³⁰ Paale mwēn amboñsén ábíd ene ndun e mod á sō, boñ bad ábe bédúbpē Yesue bēnkēnkwenténnē. ³¹ Nguse é bad ábe bēhōbpáá mbwóg ábe bōobe Paale bēwóó'áá, bōmpē bēnlōmē mó nlébtéd, ne mechángé nēn bán eékāgē' áá mōkag bad atyéem á sō wēe beládnē.

³² Ene pōndé, epuutéd émpē á mbom-tē. Donje á bad bēbōnē' áyāle dyam ahóg, ábíníí-ē bēbōnē áyāle ádíníí, áyāle bō bad híin bēnkēmbíí' é ké atón áde áládé bō áhed. ³³ Ngáne édíí nēn bán Alesandaa mó bad bé Israel bēntōmédte á sō, bad behóg belángé'áá mó bán mó atōñgēné bad mekan áluméd áte. Héē Alesandaa álúmté ekáá á bad belám ehób. Ahedé'áá bad áluméd áte nēn áá saké bōobe ábē bad békásó boñ mpuuted mbé. ³⁴ Boñ áde bad bēchémé nēn bán Alesandaa adíi mod á Israel, bō moosyāál bēmbōotéd abón bán, "Atemise, dyōb dé Efesus adé ngum tómaa myōb mésyāāl." Bēmbōn nēn áyāle háwa ébe. ³⁵ Kósñ ne á asóg, mod á mbwóg nhóg mó ambéd bad áte. Ahób áá, "A-bañanyñ bé Efesus, moosyāál abíi áá dyad dé Efesus dōo ánone ndáb e mekáne eche Atemise, eche syáné ndale e dyōb. Moosyāál abíi-ē áá ádén dyad dōo anōne kósñne aláá á ngəñgú áde ábídé ámín. ³⁶ Ngáne nyé moosyāál nyébíí-áá nēn bán modmod eéhlēē-se ahé mímén mekan nswañ, éeboo' é bán nyéēēn mpongé ké nhóg. ³⁷ Ké nāñgáne nyééééné ábén bad hén, bēéchíbeé chómchóm á ndáb é myōb, bēéhóbeé-ē ádéd dyōb mekan mé mbéb áyāl. ³⁸ Né-ōó, nzé Demetruse ne ábē bad bé nsón bēwōñné mod mehób, bēbíi nēn bán e'pun é' kóte é' dé, bad bé mbwóg-ke bédé ábe békáadte. Bēhele-se bésómén ane mod áhed. ³⁹ Nzé-ē chóm émpēe édé éche nyékoó' é ahead né mbom m bad bé dyad, mó mēyālē, ngáne mbéndé ékalé. ⁴⁰ Nhóbe nēn áyāle dyam áde ábēnlédé chíi, ngómēnaa á Roma áhāb áá syáné depēénnē mpongé. Nzom ké póg eesáá eché débēléé mímén mpuuted rísyāāl. Nzom e bwám ké póg-ke eesáá eché dehele débē bō áyāle mímén mpuuted." ⁴¹ Ade ámáá ahób nē anláá bad áá mod téé asúe' áwe ndáb.

20

Paale akii á Masedonia ne á Grikia

¹ Ade mpuuted mímáá boñ ekide émad ahóo áte, Paale anlād bad ábe bédúbpē Yesue áte, ályágtān bō ne e'yale ábe é'wéde bō nlēm á abum. Ade ámáá bō alyágtēn dōo áhídté, boñ ákág á Masedonia. ² Akagé'áá eché mbwóg, álāngē bad nkalan híin mme ríwéde bō nlēm á abum. Dōo ápédé á Akaya. ³ Andyé-ē áhed á etún e ngəñ éláán. Abōñsánnáá áke á alonj á Siria, dōo ásonjténé áá bad bé Israel bēhəgke mó áwúu mó. Héē áttíde áá móstīm ámbíd móbwē á Masedonia. ⁴ Bad híin bēnwoón mó. Bēbédéē Sopataa, mwán awe Piiruse awē ámbíd á Beria, Aristakuse bō Sekundus ábe bémbíd á dyad á Tesalonika. Gayōse awē ámbíd á dyad á Debe, Timotie, ne Tikikuse bō Trofimus ábe bémbíd á mbwóg e Esia. ⁵ Abén bad bēnké' á sō, bésiné' sé á dyad á Troas. ⁶ Ade Ngande e Ewēle é Ngēn étómé, sēnsól bōle á dyad á Filipi, boñ ámbíd e e'pun étáan séntán bō á Troas.

Paale adímténé áke á Troas

⁷ A Satedé ngukél,* sēnladén áte hōm ahóg ádyé ndyééd áluméd edəñge é Sáñgú. Paale akánlé'áá bō póle. Akaláá akal ne akal, kósñne melúde mé nkuu, ngáne édíí nēn bán antōñgēn áke néē bín é'sáñgé. ⁸ Bēnchód e'trúkáñ híin á tonj ámín wēe sēnladénnē. ⁹ Kódemod póg ébédé eché bēchágé'áá bán Yutikuse andyéé á wíndē, e'chó é'kééne'áá mó mwátíid tíid ngáne e'chó bēmbēé mó á díid. Achabed áde Paale áñchabédte póle áte, dēnkāñ ansól á e'chó-te bwāmbwam. Dōo ápódté á tonj ámín á ndágke eláán, ahún á ndōob. Békíí-áá mó atéd, bētānē amaa awē. ¹⁰ Paale ansúd á ndáb mín wē, akúdén mó ámín boñ áseb mó. Dōo álāngéé bad áá "Nyéētāgē áte, eewédeé, adíi adé á alonjé." ¹¹ Dōo Paale áttímé ámbíd á ndáb mín, ásál ewele áte boñ bōobe bad ábe bédúbpē Krístəə bēdyāg. Bōsbō bēnkoód adyéē, bēkalé' póle kósñ bín é'sáa, boñ ákag. ¹² Bényāgēd ene kódemod á ndáb áde mwēn adíi alonjé. Abē bad bēmbē menyñge bwāmbwam.

Paale bēsýñgé á Troas, békii á Miletus

¹³ Sēmbé á sō sēsól á stíma-tē, sépōñ á edíib é nkwe, séké á dyad á Asos. Awed dōo séntāñgēnnē Paale apém. Anhób áá sébē á sō áyāle nzii e dyad-tē chōo ánkéénnē. ¹⁴ Ade átáné sé á dyad á Asos, sēmpém mó á stíma-tē boñ syáábōo sékág á dyad á Mitilene. ¹⁵ Sēhídté-áá hē boñ néē bín é'sáñgé sékag kósñ sépág á nkin rí dyad á Kíəs. Bín bán bésáā ámpē é'sáñné sé á nkin rí dyad á Samos, epun éche émbātēn sépág á nkin rí dyad á Miletus. ¹⁶ Paale antíi nēn áá sétóm dyad dé Efesus ámín ábel boñ séebébté pōndé á mbwóg e Esia. Ahedé'áá áá mówāmsen ape á Jerusalem epun é Pentekos édēhób bán chō épag áte.

Paale alyágténé belyáged bé mwembé bé Efesus

* 20:7 Donje á kálag áhéde nēn bán: á epun é'só é sēndé.

¹⁷ Ade sépédé á dyad á Miletus, Paale anlóm nsól wée belyágéd bé mwembé bé Efesus, áá bétán mó á Miletus. ¹⁸ Bépédé-'áá bonj álángé bó nén áá "Nyébèn nyébíí ngáne mbédé ne nyé bootya epun é'só áde rísúmé mekuu á mbwóg e Esia. ¹⁹ Mbénl'é-áá Sánjwéé ne asuded á yál ásyáál, níkudé ndutul ne mekásgen áyale ahage áde bad bé Israel béhágk'é-áá me. ²⁰ Nyébèn nyébíí bán áde ríkanlé-'áá nyé nkalaj ní bwám, rí'yágté-'é nyé á nhéné, ne áwem mendáb, menkênkonédété nyé dyamdyam áde déntāngēn nyé awōngēn. ²¹ Melemlem nēngáne ménsimmé bad bé Israel etúu áte nē dó-'áá ménsimmé bad ábe béesé bad bé Israel meé bétéde ádáb ábel dé mbéb, bétimēn Dyób, bédúbé-'é awed Sánjwéé, Yesue. ²² Bóob-póó, Edáádaj éche Esáá élúmtē me áte áá ntāngéne áke á Jerusalem, meebíi-'áá chóm éche ébenlé ne me áwed. ²³ Mbíí pēn nēn meé dyad-té áde ríkgaké Edáádaj éche Esáá émáá me etúu asím áte nēn áá mbwóg ne ndutul bóó bésine me. ²⁴ Bonj meetédeé ádēm alonjé néē dyam, nhéde meé nípid nímmēn nsón á asóg, nímad-tē nsón níme Sánjú Yesue ábágé me áte. Mímēn nsón nídíi ákal nkalaj ní bwám tāngene nsimé níme Dyób álúmtéé baányonj.

²⁵ "Mbédé áfínté echēn, ríkanlé nyé nkalaj tāngene nkamlen ní Dyób. Bóob-póó mbíí nēn meé nyé modmod nyéenyinné me ámpē. ²⁶ Né-óó, nkoo' nyé aláa chíi nēn meé, nzé nyé mod ké ahéé abódé áde alonjé, nyébíí nēn bán meesáá me áte, ²⁷ áyale nēn dyamdyam déesáá áde mbáá nyé aláa tāngene mekan mésyáál níme Dyób áfífidé áá móóbél. ²⁸ Nyétédēn yál pónde, nyénonē-'é abem á bad áde Edáádaj éche Esáá ébánné áse echēn, bwám. Nyébē néē benon bé mbód ánon bad bé Dyób. Ábelé níme mwembé níde níme, mbwíined ne kwééd eché Mwán awédé á awóg. ²⁹ Mbíí nēn meé, nzé mmaá áke, bad bépé áfínté echēn melemlem nēngáne esob ésóléé á abem á mbód. Béehidé-'áá áde béébébtéé nyé mwembé. ³⁰ Pónde épé áde bad bébídte áfínté echēn dēn, bēnabpé metóm, ábel bad ábe bédúbpe Yesue béhíde bó. ³¹ Né-óó, nyétéd pónde nyékamtan-ne nēn bán rí'yágté-'áá nyé moosyáál nkuu ne múte á etún é mwé nílaán á metake-té. ³² Bóob-póó, nlyáge nyé á mekáá mé Dyób meé mwēn ánōne nyé. Nkalaj níme nílángé nyé tāngene nsimé ní Dyób méwōngēn nyé. Nwóó ngine áwéd nyé áte, mēbē-'é nyé nsimé níme Dyób akónjédé ábe bad. ³³ Menkēnwōngé nlem áte áted mod sílva, ké-'é gól ké-'é mbóté. ³⁴ Nyébèn nyébíí bán nímmēn mekáá mēn móó mbénlé nsón bonj níkud ngáb éche syáábe ábēm bad ábe sébelé-'áá nsón séchánné-'áá kéchéé éche séntōgnēnē. ³⁵ Nlúmté nyé á menzii mésyáál nēn meé nyéwéd yál áte ábel nsón ngáne mbélé-'áá, ábel bonj nyéwōngan bad bé nkole, nyékamtan-ne e'yale ábe Sánjú Yesu ánhōbpē áá, 'Edé nnam mod ábe tómaa ákob.' "

³⁶ Paale amaá-'áá ahób nē, bóobe ábē bad bébwóg meóbónj békáne. ³⁷ Bó baásyáál béchyé-'áá áde bóóbóó béhéneé tál bésōmnē-'é ályágtēn mó. ³⁸ Chóm éche émbud bó ndutul awógéd ébédéé ahób áde Paale ánhōbpē áá béenyínné mó ámpē mbéd. Dóó békíí mó ályágéd á stíma.

21

Paale akii á Jerusalem

¹ Sényágtēn bó sékē-'é. Sēnsál á stíma. Sēnchabé edib ésebán setyéeme hōmhōm kóáj sépē á dyad á Kos. Néē bīn é'sángé, sémpē á dyad á Rodēs. Sēsýāngé-'áá hē, sékag á dyad á Patara. ² Awed dóó sétáné stíma eché ekag á Fonisia. Sésólé-'áá bonj sébwōgk'é eke. ³ Sémpē á abwóg á hōm áde sényínáá alonj á Saiprus áde áde á mendíb-te. Sēmbamé dóó sēsýōgk'é á mbānj sétimé á mbwóg e Siria. Sēnsúd á dyad á Tíre áyale áhed dóó stíma éntāngēnēn nted asuded. ⁴ Sēntán donje á bad áwed ábe bédúbpe Yesue, sēmbé-'é ne bó áyale e'pun saámbé. Edáádaj éche Esáá ényāgéd bó beláá Paale bán eékāg á Jerusalem. ⁵ Bonj áde echad pónde émáá áte séntéde bó séké. Ábē bad bésýáál, ne ábab bebaád bóobe bán bēnhýe sé ályágéd kóáj syáábóó sébíd á dyad-té, sépē á nkin mé edib. Syáábóó moosýáál sēmbwóg meóbónj, sékánne'. ⁶ Sēmaá-'áá akáne dóó syáábóó selyágténé, séssle á stíma bonj bó-'é bétimé ámbíd á ndáb.

⁷ Sēnhidé á dyad á Tíre, sékéneé echēd eke á'só, sépē á dyad á Tolēma. Ade sépédé áwed, sēnléled bad ábe bédúbpe Yesue, sédyēē-'é ne bó epun ehóg. ⁸ Néē bīn é'sángé sēnhíde á Tolēma séké á dyad á Kaisaria. Ade sépédé áwed sēnké á ndáb eché nk'al-é nkalaj ní bwám nhóg awé béchágé-'áá bán Filibe, sédyēē áhed. Filibe abédé nhóg áfínté e bad saámbé ábe bēmpwēdté néē benwōngēne á mwembé ní Jerusalem. ⁹ Anchyáá bán bé bebaád bēniin ábe bēnkēmbíi mwēnchóm. Béhóbé-'áá mam níme níhúu ne Dyób. ¹⁰ Ade sédíí áwed, dóó nkal é edáádaj nhóg awé béchágé-'áá bán Akabusé ábídé á mbwóg e Judeya bonj ápe. ¹¹ Apedé-'áá wée sēmbēē bonj átedé ngás awé Paale, átdānē nímmē mekuu ne mekáá bonj áhóbē áá, "Edáádaj éche Esáá éhóbé áá, nēn dóó bad bé Israel bétádté mod awe awóó anén ngás á Jerusalem, bēbē-'é mó á mekáá mé bad ábe béesé bad bé Israel." ¹² Ade séwógé nēn, syáábe bad bēmpēe sēnchānj Paale bán eékāg á Jerusalem. ¹³ Dóó Paale áhóbéé áá, "Cheé nyébéléé nē,

nyéebii' é bán nze nyéchyé' nyéhúnte me nlem á abum-é? Saké átád me á Jerusalem dempen-éé mbónséné, mbónséné ké awé, abele áde mbenléé Sàngú Yesue." ¹⁴ Sènkèhènlé mó nlem ahànjen á abum, né-òò sènchené sèhòb bán, "Ebenled ngáne Dyòb átíidé."

¹⁵ Sèndyèé á Kaisaria nguse é e'pun, dáo séládé yál bon sèkág á Jerusalem. ¹⁶ Donge á bad ábe bédúbpé Yesue ábe bèbidé á Kaisaria bómpé bènwoón sé. Bènkeén sé á ndáb e mod nhóg wée séntàngènné adyèe. Béchágé'áá ane mod bán Naasine. Ambíd á dyad á Saiprus, abédé-'e nhóg awé anlyóg Krístæ adúbe.

Paale akil Jemse anyin

¹⁷ Ade sèpédé á Jerusalem, bad bé Krísto ábe bédé áwed bènkob sé nken ne menyinge. ¹⁸ Née bin é'sàngé syáabe Paale sènke Jemse anyin. Belygéed bómwebé bèbidé áhed. ¹⁹ Paale anledé bó. Ade amáá bó aleled, anhidé bó chóm ésyáál éche Dyòb ábelé áfinté e bad ábe béésé bad bé Israel mbwiined ne nsón míme mó Paale ábelé. ²⁰ Ade bémáá chóm éche Paale áhòbè awóg, bènken Dyòb. Dáo bélàngéé Paale bán, "Mmòñ enyíne' née mekan médíí á Jerusalem hén. E'kálé ne e'kálé é' bad bé Israel bédúbpé Dyòb bóob. Béhíde-'e mbéndé e Mosee ne kán ésyáál. ²¹ Bélàngé-'e bó nén bán eyágte bad bé Israel bésyáál ábe bédé melon mémpèe nén wé béhíde mbéndé e Mosee. Bán elänge bó wée béeyagé ábab bán, wée bééhíde-'e elem éche syáné. ²² Bétàngéné-'e awóg bán epedé. Chán-nó débenlé bóob? ²³ Né-òò, éhid ngáne séláá' é wé. Bad bédé hén bèniin ábe bémwédé melé mé Dyòb. ²⁴ Wéhíd bó nyáábò nyéke á nwobe, ésabned-te bó kéchéé éche béhédné bó. Ene pónde dáo béhele békāan nló. Nén débél moosyáál ábíl áá dyam ké áhéé áde béhòbè wé á yál déesáá mbále. Bébíl-'e bán mmòñ ámpé ebele mekan ngáne mbéndé eche Mosee éhedeé. ²⁵ Bon pen sèlómme bad ábe béésé bad bé Israel ábe bédúbpé Krístæ kálag nén bán béedyág ndyéed eché bébágé myòb mémpèe née mende, bémwág mekií, béedyág nyam eche béésinné nkāñ, béékābe-'e mesón." ²⁶ Né-òò, née bin é'sàngé Paale antéd ábè bad, bóobò béké á nwobe. Dáo ásslé á Ndáb-e-Dyòb, áhòb e'pun é'tāñ nwobe métédté bó. Ambíd ené-'e dáo bébéé mende á nló míme bó mod-té.

Bekóbe Paale

²⁷ Ade e'pun saámbé bé nwobe é'kwógé ape á asóg, dáo nguse é bad bé Israel ábe bémbid á mbwóg e Asia bényíné Paale á Ndáb-e-Dyòb. Héé bépééné mpuutéed bon bésilé bad áte, békòbè Paale. ²⁸ Bémbootéd abón bán, "A-bad bé Israel nyéhyag sé hén-ee! Anén mod mó akag hóm-té áyágté bad áa bad bé Israel, mbéndé éche Mosee, bóobe Ndáb-e-Dyòb, béesaá chómchóm. Ké bóob dén apééné donge á bad ábe béésé bad bé Israel á Ndáb-e-Dyòb-te, né ábélé-'e enén ndáb e Dyòb éesáá' é ámpé." ²⁹ (Chóm éche énkāñ bon béhòbè né édíí ayāle bényín Trofimuse, mod á dyad dé Efesus bó Paal bówóó á dyad-té. Né-òò, bènwmētān nén bán Paale asónlé mó á Ndáb-e-Dyòb.)

³⁰ Dyad ásyáál dempuutéed áte, bad bésyáál bèbid áwed béhé Paale abum ámin, bédolé mó kāsñ bèbidén mó á Ndáb-e-Dyòb. Abwóg-ábwóg bédíib-pe ekob é Ndáb-e-Dyòb. ³¹ Ade ábè bad béhédeé Paale awúu né, dáo bad behóg békíí mod ambáá á sánze á Roma aláa bán mpuutéed ndé dyad á Jerusalem áte ásyáál. ³² Abwóg-ábwóg mod ambáá á sánze eebébtéé pónde. Ampwéd sánze émbáá ne esad ásyógnéd bó á dyad té wée bad bènkaánné. Bad bényíné-'áá ahúene sánze dáo bésógé Paale ábómted. ³³ Dáo mod ambáá á sánze asídté wée Paale ábédé akób mó, áhòb áá béhaan mó bengóbéngóbè bébé. Héé ásedteé áaken, "Nzé-móde nén? Cheé ábélé?" ³⁴ Bad bémbootéd abón. Baahóg béhòbè échén, ábíníí béhòbè échíníí. Mpuutéed mbédé nyaa eche mod ambáá á sánze énkèhènlé chóm éche ékóó abenled áhed áte. Né-òò, anláá ábè bad áá békēen Paale á ndáb e meláá. ³⁵ Bènkeén mó kāsñ bépēen mó wée mbwóg ébédé á mmwe ní ndáb e meláá. Bon áde bépédé ássl, bémpeem mó ámin pémén áyāle amute demmád ayóg. ³⁶ Abè bad bésyáál béhíde'áá bó ámbíd, bébōné bán, "Béwúu mó!"

Paale alúmté áte áá mókwedéé nkáá

³⁷ Ade béhòbè bán békēene Paale á ndáb e meláá, dáo álàngéé mod ambáá á sánze nén áá mówóó mwā dyam aláa mó. Dáo ane mod á mbáá á sánze áhòbèé áá, "Nédé ehòbè ehòb é Grikia? ³⁸ Nédé saké wé edé ane mod á Egipto awé ampé hén pónde póg bon ábootéd mpuutéed. Anlád e'kálé é sánze é'niin, bad bé ewúen, ákēēn bó á ehyanje." ³⁹ Héé Paale álàngéé mó áá, "Ndíí mod á Israel awé abídé á dyad á Tasus á mbwóg e Silisia. Mod awé abídé á dyad áde áde etógnén. Són émwē níláa ábén bad akan." ⁴⁰ Mod ambáá á sánze ambe mó kunze áá áhòb akan. Né-òò, Paale antyéém á'sō é' ndáb, alúmed ekáá, ekíde énhōó baámm! Dáo ábóótédé bó akalen á ehòb é Hibru.

22

¹ "A-besāñ ne baányāñ ábēm, nyéwóglēn me. Nheede nyé alúmed áte nén meé meékwedéé nkáá." ² Awóg áde béwógé née Paale áhòbné bó ehòb é Hibru, béntōñ metúu atāle áte. Héé

Paale ákagké á'sō áhōbē aá, ³ "Ndii mod a Israel. Béchyáá me á dyad á Tasus á mbwóg e Silisia, bonj á dyad á Jerusalem hén dōo ríkwógé. Mbédé mwān a esukéle awē Gamalia. Awe mekáá dōo rítóo mekan mé mbéndé nime ábēd betaa béhidé'áá ayáge. Mémpē mbenláá Dyōb ne kán esyáál melemlem ngáne nyémpē nyébenléé mó. ⁴ Bad ábe béhidé'áá Nzii é Křisto menhé bō á meséb, káŋj donje áwāg. Nkóbé'áá bebaád ne baachóm ríhāg-ke bō á mbwōg. ⁵ Priŋe ambáámháa ne káánsel e bad bémbáá esyáál béhele bébid me mbōj bán mbáale chōo ríkaleé. Menkob kálag áwāb echē béténlé bánned bé Israel ábe bédé á dyad á Damaskōs. Né-ōó, menkē áwed ákób ábē bad, áhanj bō, ápeen-ne bō ámbíd á Jerusalem ábel békōgsen bō.

*Paale ahōbē ngáne ámwéde Yesue adube
(Mbel 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ "Ade ríkagké, néé nípédé benben ne dyad á Damaskōs, emwēdmwēd é ngine émbíd ámín táled, epēn me yál esyáál. Nēn dēmbenléd dyam kád é' mūte. ⁷ Dōo ríhúné á ndōob bonj ríwōgē ehōb élanje me áá 'A-Sōol, á-Sōol, cheé ékásá bonj étagté me?" ⁸ Dōo rísedtée mó meé ken 'Nzée édíí A-Sánj?' Bonj áhōbē aá, 'Me-éé ndé Yesue á Nazaret awē étagté, awē éhédé á meséb.' ⁹ Bad ábe syáábōo sébédé bēnnýn éché emwēdmwēd bonj bēnkēnwógké ehōb éche mod awē ahōbē'áá áwēm. ¹⁰ Dōo rísedtée meé, 'A-Sánj cheé rítāngéné abel?' Dōo Sāngwéé álanjeé me áá, 'Hidé áse ékag á dyad té á Damaskōs. Nzé epedé áwed béláa we chōm ésyáál éche Dyōb áttíde aá ébel.' ¹¹ Echē emwēdmwēd é ngine émbēl meéhele'áá anyínen. Né-ōó, bad ábe syáábōo sébédé bēnchāa me á ekáá békēen me á dyad té á Damaskōs.

¹² "Mod abédé á Damaskōs awē béchógé'áá bán Ananiase. Abédéé mod awē abēnlé'áá Dyōb, áhíde-é mbéndé éche syáné bad bé Israel. Anwōj edúbé bwámwam áftinté e bad bé Israel ábe bédé á Damaskōs. ¹³ Ananiase ampē áwēm, atyéem me á nkāg, bonj áhōbē aá, 'A-mwānned Sōol, bootéd anyínen ámpē.' Ábwōg-ábwōg membootéd anyínen ámpē, rínāné-é mó. ¹⁴ Anhōb áá, 'Dyōb áde ábēd betaa ápwéde we ábíi nime ntí, ányín awē mbáledé awē ábele mekan nime méttāngéné, áwóg-ke ane mbáledé ehōb á a nsel. ¹⁵ We-éé wēbíid mó mbōj áláa bad bésyáál chōm éche ényíné ne éche éwógé. ¹⁶ Bōob-pōó, cheé-ō ésinéé? Pádé áse, ékwentén weé Yesue mó adé we Sāngwéé bédusen we. Nēn débēl Dyōb déwobé rímōj mbēb.'

*Paale áá Dyōb álómé mó wée
bad ábe béesē bad bé Israel*

¹⁷ "Mentím ámbíd á Jerusalem. Ade ríkánneé á Ndáb-e-Dyōb mennýn ndóg. ¹⁸ A ndóg-te wē mennýn Sāngwéé. Anláá me áá, 'Belé mehélé éwamsen ahíde á Jerusalem áyale bad ábe bédé á Jerusalem hén béekōbpé chōm éche wēhōbpé tāngene me.' ¹⁹ Dōo me-é ríkwentanné Sāngwéé nēn meé, 'A-Sánj ábén bad bébíi bwám nēn bán nkagé'áá á ndáb é mekáne ríkōbē, ríwānné-é bad ábe bédúbpé we. ²⁰ A pōndé eche béwúé'é Stefanuse awē ahōbē'áá mam tāngene we, mmēn membé áhed, ríkwentén meé béwúu mó, me-áá menwálé nkobe mímé bad ábe bēnwúu mó.' ²¹ Dōo Sāngwéé álanjeé me áá, 'Kāg, áyale mēlōm we nchabnede, wée bad ábe béesē bad bé Israel.' "

²² Abē bad bémbē bwōglan Paale káŋj ne á pōndé eche áttúbé dín aá mókag wée bad ábe béesē bad bé Israel. Hé dōo ábē bad bébōótédé abón bán "Nyémaden mó! Nyéwúu mó! Eékwognedéé ábē á alongé." ²³ Bébóné'áá bépebté mbóté ámín, bēpumté-é ebumbú ámín. ²⁴ Héé mod ambáá a sánze álanjeé éche sánze aá bétéd Paale békēen mó á ndáb e meláá. Anláá-é bō aá béswádted mó e'tāngú ábel bonj áhōb nzm echē ekásá bonj bad bé Israel bétōgké mó. ²⁵ Bonj áde béháá mó ábel béswádted mó e'tāngú, dōo Paale ásedtée sánze echē embé mó benben aaken, "Mbéndé ebage kunze nēn bán béswádted mod awē mbéndé e Roma ébéle mó mod a Roma e'tāngú áde béekáadtée mó-ye?" ²⁶ Ade ene sánze éwógé nē, anké wée mod ambáá a sánze ásedtée mó aaken, "Cheé wewe ébeléé? Ane mod adii mod a Roma." ²⁷ Dōo ane mod ambáá a sánze ákíí wée Paale bonj ásedtée mó aaken, "Láa me, mod a Roma móó édíí-ye?" Dōo Paale ákwentanné aá, "Ée." ²⁸ Héé mod ambáá a sánze áhōbēé aá, "Nsábpé nkúú ní moné bonj ngōmenaa a Roma ákwentén aá mbē mod a Roma." Dōo Paale áhōbēé aá, "Me pen ndé mod a Roma se á nchyaátén." ²⁹ Ade bad ábe béhédé'áá Paale awanen béwógé nē, ábwōg-ábwōg bēntédé mó, bésíde ámbíd. Mbwóg ménkōb ane mod ambáá a sánze áde ádíbté nēn aá Paale adii mod a Roma aá móhēde-é mó á mehanj áde mónkéntāngéné.

Paale atyéémé á nkáásé d'so é' káánsel

³⁰ Mod ambáá a sánze ahédé'áá akōj dé ahéd áte ásonjten chōm éche bad bé Israel béhōbē bán Paale ábelé. Né-ōó, néé bín é'sāngé, anhōb aá béhúud Paale bengōbēngōbē á mekáá, anlábé-é beprise bémbáá ne káánsel esyáál aá bōsōo békōb mbom. Dōo áttédé Paale bonj áttíde mó á'sō ábāb.

23

¹ Paale annòn ábê bad bé káánsel á mǐd mé mbòm, bonj áhòbê aá “A-baányan, kóǵne e’chii, nlém rísáá me á abum bwámbwam nyaa echê ádém alongé ádíí á’sò é’ Dyòb.” ² Hée prise ambáámháa, Ananiase, álángé bad ábe bebédé benben ne Paale aá bebòm mó abén á nsəl. ³ Dó Paale áhòbê aá, “Dyòb ámpê débòm wé. Ehóhó é chòm chén! Edyèé hê ebenlad mbéndé ákád me, bonj ké nê, mmòn ebóó’ mbéndé ahób áde ehób wéé bebòm me.” ⁴ Hée bad ábe bémbê benben ne Paale belángéé mó nén bán, “Esyóá’ prise ambáámháa a Dyòb.” ⁵ Paale ankwentén bó nén aá, “A-baányan, menkembíí’ é meé mó adé prise ambáámháa. Eyale e Dyòb ehóbê aá, ‘Mod eetàngeneé mod awé akamlan bad mekan mé mbéb ahób áyál.’”

⁶ Ade Paale anyiné aá áttínté e echon é bad éche ebédé áhed, baahóg bédé bad bé epepé é Sadusia ábíníí-’é bédé bad bé epepé é Farisia, anchágéd ehób aláa bad bé káánsel aá, “A-baányan, ndii mod a epepé é Farisia mbé-’é mwán a mod a epepé é Farisia. Ndé á nkáásé hén áyále nsum nlém nén meé bad ábe béwédé bépuú ámpé.” ⁷ Ahób áde ahóbé nê, bad bé epepé é Farisia ne bé epepé é Sadusia bémbootéd aselen. Echon é bad éche ebédé áhed énkabén áte. ⁸ (Nén dëmbenléd áyále bad bé epepé é Sadusia bëndübê nén bán nzé mod awédé eépuudéé ámpé, bédúbé bán ángel éesaá, bédúbé-’é nén bán e’daádán béesaá. Bonj Befarisia pen bëndübê bán nímén metón mésyáál meláán médé.) ⁹ Ehób émbê échágké ábê bad ngine ngine dóo donge dé bemeléede bé mbéndé ábe bémbê á epepé é Befarisia bétýéémé ámín, bébootéd abón ngine ngine bán, “Séenyínneé anén mod awusé ké ahóg. Kapóg né edáádán ké’ é ángel ekoó mó dyam aláa!” ¹⁰ Mmê mpentén ménchágé nyaa echê nlém ríhúné’ áá ane mod ambáá a sánze aá béhale bényáb Paale áte. Né-óó, anláá éche sánze aá béke á amute-á té wê, béhüd Paale á mekáá níme ábê bad bonj békeén mó á ndáb e meláá.

¹¹ Mmê nkuu dën, Sàngwéé antyéém Paale á nkæg, aláa mó aá, “Weebáá, ngáne ébíde me mbónj á Jerusalem, wébid me mbónj ámpé á Roma.”

Béhógké Paale

¹² Néé bín é’sángé mbwembwe, nguse é bad bé Israel bémbòm bébel ntii, bémwé melé nén bán béedyáá chómchóm, béemwáá-’áá chómchóm kóǵ ne béwúú Paale. ¹³ Bó bad ábe bémbel mímén ntii béntóm móom méniin. ¹⁴ Dóo békíí wéé beprise bémbáá ne belyágéd bé dyad bonj belángéé bó nén bán, “Sémwédé melé ne amwé dën nén bán séeháá chómchóm á nsəl kóǵ né séwúú Paale. ¹⁵ Né-óó, nyáabe bad bé káánsel nyélóme mod ambáá a sánze a bad bé Roma nsəl nén bán ápiined nyé Paale. Nyébámtan nén bán nyékoo’ mam mémpéé áhed áte áyál echê. Bonj sé pen séébé mbonjén áwúú mó adéhób aá mǐpag hén.” ¹⁶ Bonj Paale mwányan a mmwáád mwán anwóg ntii níme bébélé áwúú Paale. Né-óó, anké á ndáb e meláá áke aláa mó. ¹⁷ Dóo Paale áchagéé sánze póg bonj álángéé chó aá, “Kéene’ enén kódemod wéé mod ambáá a sánze awóó dyam aláa mó.” ¹⁸ Hée ene sánze étédé ene kódemod bonj ákéene’ mó wéé mod ambáá a sánze. Hée ene sánze élangéé mod a mbáá a sánze aá, “Paale awé adé á mbwag mó achagé me áá nípéen enén kódemod áwónj áyále enén kódemod ewóó dyam aláa wé.” ¹⁹ Dóo ane mod ambáá a sánze áchángéé mó á ekáá bonj ásídnád mó á nkæg áseédté mó aá “Cheé éhedeé me aláa?” ²⁰ Dóo ene kódemod élangéé mó aá, “Bad bémbáá bé Israel bétíde nén bán beláá wé bán épeen Paale á’sò é’ káánsel, ne mbámtan nén bán káánsel ehede mam mémpéé atój dé áhed áte tángene Paale. ²¹ Bonj weewóglán bó áyále bad bédé tómaa móom méniin ábe bésóóm ásin mó. Bémwédé melé nén bán béedyáá chómchóm béemwáá-’áá chómchóm kóǵ né béwúú mó. Bémáá abonjén, bésine-’é chóm éche wéhóbpé.” ²² Dóo ane mod ambáá a sánze álángéé mó aá, “Weelángéé modmod wéé mólángé me ádén dyam.” Amaá-’áá ahób nê dóo álángéé ene kódemod aá ákag.

Békééné Paale wéé nkamlene, Feligse

²³ Dóo ane mod ambáá a sánze áchénléé éche sánze émbáá émpéé ébe bonj álángéé bó nén aá, “Nyétédé mbwókel é sánze ébe, nyébonjén chó áke á Kaisaria nchoo ne sánze móom saámbe éche ékéene hóse ne mbwókel é sánze ébe éche éwanne mekonj. Nyáábóo nyébonjén nyéhíde dyam ngánj abog nkuu. ²⁴ Nyéhede-’é Paale hóse eche ékéén mó. Nyélyágéd mó nyépeen mó wéé nkamlene Feligse ésebán dyam dé mbéb ábenlédé mó.” ²⁵ Bédéké antel kálag eche bénwáléé echê ehóbe nén aá,

²⁶ “Me, Kladios Lisiasé me-éé ntenle wé, nkamlene a edúbé ambáá, Feligse. Nlěnté wé. ²⁷ Bad bé Israel bénkòb anén mod béhedé-’é mó awúú. Nsónténé-’áá meé adii mod a Roma, dóo syáabe échém sánze sékíí mó ahúd áwab mekáá. ²⁸ Nhedé’áá meé níbíí chóm éche béhóbé bán abelé. Né-óó, menkeén mó á káánsel. ²⁹ Nhedé áte nnyíné nén meé eébéleé dyam áde álúmte nén bán atángéné awé ké’ é atángéné áke á mbwag. Mam mésyáál níme béhóbé bán abelé médíí mam níme ménone échab mbéndé. ³⁰ Belángé-’áá me bán bad bé Israel béhógké mó áwúú mó, dóo nílómé mó áwónj ábwóg-ábwwóg. Nlángé-’é bad ábe béhíde mó mekuu meé, béhýe beláa wé chóm éche béhóbé bán abelé.”

³¹ Eché sánze êmbël ngáne bénlāā' é bō bán bēbel. Béntéd Paale békēēn mō nkou ne nkou káōñ bēpēēn mō á dyad á Antipatris. ³² Néē bīn é'sángé, sánze éche ékéénáá mekuu êntīm ámbíd á ndáb e meláá, bétédé sánze éche ékééné'áá hōse ákēēn Paale. ³³ Bēnkēēn mō á dyad á Kaisaria. Ade bēpédé bēmbē nkamlēne ene kálag bēbē' ē Paale áwe mekáá. ³⁴ Ade ane nkamlēne áláá ene kálag ansēdéd Paale áaken mbwōg ehéé ábíde. Ade ásoñténé áá Paale ábíde á mbwōg e Silisia, ³⁵ anháb áá, "Mēwōg kéchéé éche éwóó ahōb nzé bad ábe bēhíde wē mekuu bēpédé." Héē álángé sánze áá békēēn Paale á ndáb e kñ eche kñ Herode ánlōngē, bēnone' ē mō áhed.

24

Paale atyéémé á nkáásé á'sō wēē Feligse

¹ Ámbíd e e'pun é'taan, príse ambáámbáa Ananiase, ankē á Kaisaria nchoo ne donje á bad bēmbáá bé dyad ne mod á mbéndé nhóg awē bēchágé'áá bán Tetuluse. Bēmpē á'sō wēē nkamlēne Feligse, bēhób mekan níme bēhóbé bán Paale ábelé. ² Dōó bēchágé Tetuluse boñ ábootéd Paale mekan ahób á yāl, áá, "A-nkamlēn Feligs, wē awē edúbé échábé ámīn. Debyéé áde ébenladté ákamlēn ápéénédé syánē nsaj á etūn é pōndé. Ebelé' ē nħāññ hīn níme nípééné mboñ áwēd alon-tē. ³ Sēkóbé' ē nē hōm ásyāāl ne pōndé ésyāāl. Sēságnan- ne wē bwāmbwam. ⁴ Meéhēdēē nēn meé nībud wē pōndé ábēbed boñ pen ndáá achāñ nēn meé ébenled áboñ e'boñ bé nlēm, éhē sé mwā etāl, éwóglen mwā dyam awē séwóó ahób. ⁵ Sēnyíné nēn bán anēn mod adé ekun é mbéb áfnté e bad. Apēéné epuutéd áfnté e bad bé Israel nkōñsé áte rīsyāāl, adé' ē nlyáged nhóg á epepé e Naazarin. ⁶ Aponé edúbé é ndáb e Dyōb asuded, dōó sēkóbé mō. ⁷ Nzé esēdté mō, mekan níme áláā' ē wē mmōñ wēnyīn nēn wēé chōm éche sēhóbéé édé mbále." ⁸ Nzé ésdé mō, mekan níme áláā' ē wē mmōñ wēnyīn nēn wēé chōm éche sēhóbéé édé mbále." ⁹ Bad bé Israel ábe bēmbé áhed, bōmpē bēnsīl áte bēhób bán mekan níme Tetuluse áhóbéé médé mbále.

Paale akáádé nkáá á'sō wēē Feligse

¹⁰ Héē dōó nkamlēne, Feligse ábágé Paale etāl áá áhōb akan, boñ Paale ábootéd ahób áá, "A-sāj, mbīī nēn meé ekékāād nkáásé á alon té hén á etūn é pōndé, né-ōó ndé menyīnge ákáá nīmēm nkáá áwoñ e'sō. ¹¹ Nzé ehedé áte, mmōñ wēnyīn nēn wēé éetōmēē dyōm dé e'pun ne é'be áde ríkíí á Jerusalem ábe Dyōb edúbé. ¹² Ké epun bad bé Israel bēetánéé néē sé mod sépentanné á Ndáb-e-Dyōb, bēētāne' áá néē nīpuutadté bad, ken á ndáb e mekáne ké' ē kéhéé á dyad té. ¹³ Bēewóó' é chōmchōm éche éluṁte nēn bán mam níme bēhóbé bán mbélé médé mbále. ¹⁴ Boñ nkwantan pen nēn meé, mbenle Dyōb áde ábēd betaa bēbēnlé' áá, ahíd áde nħídeé Nzii eché etāngēné. Ndúbpē káōñ ne mam mésyāāl níme méténlédé á mbéndé e Mosēe ne á kálag é bekal bé' dáōdāj. ¹⁵ Mēmpē nsumé nlēm ne Dyōb melemlem néē ábēn bad bēn ámpē, nēn meé bad bēsyāāl bēpuú, bé bwām ne bé mbéb. ¹⁶ Nē dō'-áá akáō boñ rīwané áte pōndé ésyāāl ábel boñ nlēm rīsāj me á abum á'sō é' Dyōb ne á'sō é baānyōñ. ¹⁷ Mensyōg áke á Jerusalem nguse é mwē, né-ōó menké áwed áwānled ábēm bad mwā mōné ne ábe Dyōb mende. ¹⁸ Ade nħídeé nīmēm mekan ámbíd, dōó ábēn bad bētāné me á Ndáb-e-Dyōb, áde nīmáá mekūn mé nwobe amad. Ndun e mod eebédéé áhed, mpuutéd-te ménkēmbáá. ¹⁹ Boñ bad bé Israel bēhóbéé áhed ábe bēmbíd á mbwōg e Asia. Ké bad bēhágé' áá bēpāj áwōñ áláá wē dyam áde nībélé né bōó bēntāngēn ape, nze émbē nēn bán membēl dyam. ²⁰ Ké' ē ábēn bad ábe bédé hēn, bēn bēláá wē dyam dé mbéb áde mēmbēnlé áde bēnkāádté nīmēm nkáá á'sō é' káānsel, ²¹ éetōmēē dyam ahóg áde mēmbēnlé. Menchágéd ehōb nēn meé 'Békáadte me chíi nēn áyāle ndúbpē nēn meé bad ábe bēwédé bēpuú."

²² Feligse abédéē mod awē ammād Nzii e mbále ásoñten. Dō'-áá áhúdé nkáásé áse. Anláá bō áá, "Nzé nkamlēne Lisias: apedé, dōó mébídēdté nīmēm nkáá mbakú." ²³ Hé'-áá álángé sánze e mbáá eché enoné' áá Paale áá átéd Paale, ábē ánoné mō. Áá, boñ pen ábe mō mwā kunze áhé' ē etāl nēn besōñ ábe Paale bēhyenad mō kéchéé éche átógéné.

Paale atyéémé á'sō wēē Feligse bō Drusilia

²⁴ Nguse é e'pun ámbíd enē, Feligse ampeēn mwaád Drusilia. Drusilia abédéē mwān á Israel. Feligse anlóm Paale achég, áwóglen nkalan níme Paale álángéé mō tñngēne adúbe á Yesu Krístāe. ²⁵ Paale ábootédé'-áá mō akale, álángé mō ngáne mod átāngēné abé á bwām awále, ngáne mod átāngēné yāl achōb bwām, ne Epun é nkáá eche éhúe'. Dōó mbwōg ríkóbé Feligse. Héē áhóbéé áá "Sébé ekag bōob. Nzé nkudé etāl ámpē mēchēlē wē." ²⁶ Mewēmten mébédé mō ámpē áá Paale ábe mō mwā mōné ámbíd-ámbíd, nēn dēmbēl álómé' áá mō achag pōndé té ákanlé mō.

²⁷ Nēn dēmbēnléd áyāle mwē mēbe, dōó Pokus Festuse átédé etāl éche Feligse néē nkamlēne. Ngáne Feligse áhédé' áá áá bad bé Israel bēwógen mō bwām, antédé Paale á mbwōg.

* **24:6** Donje á kálag dé'sō ébádé nchoo 6b-8a: Sēntíí bán sēkádte mō ngáne eched mbéndé éhóbéé. 7 Boñ mod ambáá á sánze, Lisiasē, ámpē ákōbēn sé mō ne epame. 8 Dōó Lisiasē áhóbéé áá bad ábe bēwógné mō dyam bēpe áwōñ e'sō.

25

Paale aá Kaisere múmó ákádá mós

¹ Festuse ampé á mbwóg e Kaisaria átéd atii dé nkamlen. E'pun é'láán ámbíd enê, ámbíd á mbwóg e Kaisaria áké á Jerusalem. ² A Jerusalem wê, beprise bémáá ne bad bémáá bé Israel bēnlāá Festuse mekan níme bēhóbé bán Paale abelé. Bēnchān Festuse ³ bán áwōngēn bós ábel bēpēen Paale á Jerusalem. Bēnlāá mós nē áyāle bēnhag áwúu mós á nzii. ⁴ Festuse antimtén bós áá, "Paale adé á mbwóg á Kaisaria, mmēn-ne mētim ámbíd áwēd mwāmpin ní pónde. ⁵ Né-ós, nzé édé nēn bán Paale abelé dyaam dé mbéb, ábēn bad bémáá bēhíd me á Kaisaria, bēsómēn mós."

⁶ Festuse andyēé á Jerusalem ampē dyaam e'pun waam ké'ε dyóm boj átimé' á Kaisaria. Néε bīn é'sángé, andyēé ásé ákádá nkáá. Anhób aá bēpēen Paale á kóte. ⁷ Ade bēpēné Paale, bad bé Israel ábe bēmbíd á Jerusalem bēntyēēm mós bēnben bēbootéd e'bēbtéd é' mekan ahób, ábe bēhóbé bán abelé, boj bēnkēnhenlé alúmed nēn bán akoó mímé mekan abel. ⁸ Paale anhób aá mekan níme bēhóbéé mós áyāl méesaá mbále. Anhób aá, "Meébeleé dyaamdyaam áde álúmté bán ntāngēn mbéndé e bad bé Israel, ké'ε Ndáb-e-Dyób ké'ε Kaisere a Roma." ⁹ Festuse ahedé'áá aá mókud dīn á bwām á'só é' bad bé Israel. Né-ós, ansedéd Paale aá, "Ebōngēné ake á Jerusalem ábel nēn níkádá we áwēd tāngēne nímén mam níme bēhóbéé wε á yāl-ε?" ¹⁰ Paale anhób aá, "A kóte eche Kaisere a Roma dós nítyéémé nēn, áhed dós-áá bētāngēné me ákádá. Meébeleé bad bé Israel dyaam dé mbéb ké ahóg, mmōn ampē ebíí nē bwām. ¹¹ Nzé édé nēn bán mbóó mbéndé eché ekwōgnédé mbakú e kwééd, né nkwēténé awé. Boj nzé édé nēn bán mam níme bēhóbéé me áyāl méesaá mbále, né modmod eewóó'ε kunze ábe me áwab mekáá. Né-ós, nhóbe nēn meé Kaisere múmó ákádá me." ¹² Dós Festuse álāngténé nló ne ábē bad ábe belébé mós, boj ákwentán aá, "Ngáne émáá ahób wē Kaisere móskāád we, etāngēné ake wēε Kaisere."

Festuse alúmté kōn Agripa nkáá níme Paale áte

¹³ Nguse é e'pun ámbíd enê, kōn Agripa bós Benise, bēmpé á Kaisaria ákob Festuse nken. ¹⁴ Ade bēmadé áwēd nguse é e'pun, Festuse anlúmed kōn Agripa ehób éche Paale áte. Anláá mós aá, "Mod adé hēn awé Feligse ánchenéé á mbwóg. ¹⁵ Ade nípédé'ε á Jerusalem, beprise bémáá bé Israel ne bad bémáá bé dyad bēnhōb mam níme bēhóbé bán abelé, bēchān-ε me bán nkwid mós nkáá. ¹⁶ Boj me-ε menláá bós meé bad bé Roma bēwóó elem nēn, bēcheléé-ε bēbidéd mbakú nēn bán mod akwedé nkáá, ésebán asēbpé akáádé níme nkáá á'só wēε bad ábe bēsómé mós. Bētāngēné mós etál ábe ákáá níme nkáá. ¹⁷ Né-ós, áde bēpédé hēn, menkēmbébedté pónde. Néε bīn é'sángé sángēn, mendyēé ásé á kóte nhób-pe meé bēpēen mós. ¹⁸ Bad ábe bēsómé mós bēntyēēm ámīn áhób mam níme ábelé, boj bēnkēnhópé bán abelé dyaam dé mbéb ké ahóg áde ménwēmtēnné meé bēhōb bán abelé. ¹⁹ Ehób ésyāál ébédéε nswaj níme bēnwōngē ne Paale tāngēne adúbe ádāb ne dīn á mod nhóg wé bēchagēé bán Yesue awé amaá awé boj Paale ahóbe aá adé á alongé. ²⁰ Menkēnkonggé abii ngáne níhéláá-se níhéd nímén mekan áte, né-ós, mensedéd Paale nzé ádān ake á Jerusalem ábel boj békádá mós áwēd tāngēne mekan níme bēhóbé bán abelé. ²¹ Boj Paale anhób aá bēbē bēbane mós á mbwóg kāsāj ne á pónde eche Kaisere ábidédte níme nkáá mbakú. Né-ós, menhób meé sánze ébē énoε mós kāsāj ne á pónde eche mēlōmmē mós wē Kaisere." ²² Héε kōn Agripa álānggé Festuse aá, "Mmēn mēdān anén mod awōglēn." Festuse antimtén mós aá, "Wēwōglēn mós chān."

²³ Néε bīn é'sángé, Agripa bós mwānyaj Benise bēmpé ne edúbé ésyāāl ne esimo. Bēnsíl á ndāb eche mbwóg éládné'áá nchoo ne sánze é mbáámbáa ne bad bémáá bé dyad. Festuse anhób aá bēké bētéd Paale bēpēen mós. ²⁴ Dós Festuse áhóbéé aá, "A-kōn Agripa ne bad bēsyāāl ábe syāábō sēdē hēn. Anén mod awé nyényinéé hēn nēn, adii mod awé bad bé Israel, ábe bédé wén ne ábe bédé á Jerusalem bēpēné ehób áwēm bán ábele mekan me mbéb. Bēhāg e'saad nēn bán eetāngēnéé abé á alongé. ²⁵ Boj mmēn meenyinéé dyaamdyaam áde anén mod ábélé áde átāngēné kwééd. Ngáne edii-áá bán mwēn-εé anhób aá Kaisere mwēn-εé ákádá níme nkáá, né-ós, nhóbe meé mēlōm mós áwēd. ²⁶ Ké nē, meekoo'ε dyaam awōn áde mēteléé Kaisere áyāl eché. Né-ós, mpeéné mós hēn á'só é' bad, bwāmbwam á'só ábōn, a-kōn Agripa, ábel boj nzé mmaá éche ehób áhed áte, níwōn chōm éche métenlé. ²⁷ Ayāle nēn éebáá bwām me álóm mod á mbwóg ésebán níltēte áte bwām dyaam áde ákóó abel."

26

Paale akáádé níme nkáá á'só wēε kōn Agripa

¹ Dós kōn Agripa álānggé Paale aá, "Ewóó kunze bōōb áhób dyaam." Paale ansálé ekáá áte, boj ábootéd akáá. Anhób aá, ² "A-kōn Agripa, ntédé nēn meé yāl eboó me áte ányīn nēn ntyéémé áwōn é'só chii ákáá áhúd mekan mésyāāl áyāl níme ábēn bad bé Israel bēhóbéé bán mbelé. ³ Nhóbe nē áyāle nēn, mbíí nēn meé edii mod awé asōngténé e'lem é' bad bé Israel,

ne wée nswan̄ten mbídeé b́o. Né-óó ncháa we nén mée éched yál, éwóglen me. ⁴ Abém bad bé Israel bébii alongé adém se á mwéndemé áde mbédé á Jerusalem. ⁵ Bélyógé me abii. Nzé bédás-’é, né b́en béhélé bébid mbón̄ nén bán se á mbooted, mbédé mod á epepé éche éhíde’ míméd mekan mé Dyòb ámbíd nyaa eché ewúú áte. Nhíde’ ngáne mod á epepé é Befarisia átáŋgéné abel. ⁶ Bóob-’póó, nzé ntyéémé á nkáásé hén chii, né edii áyále e’lyág bé nlém ábe ríwóó nén mée Dyòb débélé ábéd betaa chóm éche ánhóbpé áá mósbelé b́o. ⁷ Adén dyam d́o-’aa míméd metúmbé dyóm ne mébe mésúmé nlém áyál bán békúd, abe áde bébagéé Dyòb edúbé nkuu ne míte. Bon̄ abén e’lyág bé nlém b́en-naá é’kás bon̄ bad bé Israel béhóbe’ me mam mé mbéb á yál, a-k̄āŋ. ⁸ Cheé ékás bon̄ nyé bad bé Israel nyééhélé adúbe nén bán Dyòb ápuudte bad ámbíd e kwééd? ⁹ Mmèn ámpē menwémtén mée ntáŋgéné née ríhédé nzii ésyáál áb́ebéd d́n áde Yesue, mod á Nazaret. ¹⁰ Né-’aa mēm̄benlé á Jerusalem. Menkúd kunze wée beprise bémbáá, nhé-’é bad bé Dyòb híin á mbwóg. Nzé bémbíded-te mbakú nén bán bétáŋgéné awé, mémpē nkwētánnaá. ¹¹ Memmentén b́o akógsen á ndáb é mekáne ésyáál, ríhédé nén mée béhób Yesue mam mé mbéb áyál. Ekan̄ énkób me áte áyál echáb nyaa eché ríkágé’áá á myad mé melon̄ mémpēe átaged b́o.

Paale ahóbe ngáne ámwéde Yesue atimen

(Mbel 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Enén nzom ch́oo ekás bon̄ ríkág á Damaskos ne kunze ne ekag éche beprise bémbáá bémbéé me. ¹³ A-k̄āŋ, á nzii wé, dyam kád, d́o-’aa rínyiné e’nyinen bé ekíde ábe é’pene’ tómaa enyen, é’bídé amín é’lānéd me ne bad ábe syáábó sēnwón̄. ¹⁴ Sé moosyáál sēnhún áse. Héé ríwógé ehób élan̄ge me á ehób é Hibru aa, ‘A-Sool, á-Sool, cheé ékás bon̄ ehé me á meséb. Nzum eché éwannéé me edii nēŋgáne mwán ákwaglé abii ányan̄. Eché yál ch́en-éé ábeleé mbéb.’ ¹⁵ D́oo rísd́té ḿo mée ‘A-Sán, Nzé-módé edii?’ D́oo Sán̄gwéé átimanné me aa, ‘Me-éé ndé Yesue awé ehágké á meséb. ¹⁶ Bóob-’póó, híde áse étyeem amín. Mpiídé we ápwéd we nēŋgáne áwém mbáledé. We-éé wélāá bad ábe bélyógé áse chóm éche ényiné chii ne éche melúumédte we á pónde eché ehúe’ á’so. ¹⁷ Mēsón̄ adón̄ alongé á mekáá mé bad bé Israel ne á mekáá mé bad ábe béesé bad bé Israel ábe melóm̄mē we áwab. ¹⁸ We-éé ẃenedé b́o míd ábel béhíde á ehíntén-te, békud e’nyinen bé ekíde, béhíde-’é áse e nkamlen rí Satan bétim á nkamlen rí Dyòb. Nē débél békúd alagsen dé mbéb, bébē-’é hóm ahóg ne bad ábe Dyòb ásánté ne adúbe áde bédúbpé me.’

Paale ahóbe chóm éche ékás

bon̄ bad bé Israel bésómén ḿo

¹⁹ “Né-óó, a-k̄āŋ Agripa, ndóg eché ményínné eché ehúú ádyòb, menkém̄báŋgé ch́o ahíd. ²⁰ Bootya h́e, membootéd nkalan̄ ní bwám akal, membootéd á dyad á Damaskos, ríke á Jerusalem bon̄ rítimé’ á mbwóg e Israel esyáál, ne á mbwóg e bad ábe béesé bad bé Israel. Nkánlé’áá b́o mée b́ete de mímāb mbéb bétimen Dyòb, bébele-’é mekan míme melúumte’ nén bán bétédte mímab mbéb. ²¹ Akal áde ríkálé’áá mímén nkalan̄ d́oo d́enkāŋ bon̄ bad bé Israel békób me áde mbédé á Ndáb-e-Dyòb bépōn-ne me awúú. ²² Bon̄ káŋne bóob, Dyòb d́en d́oo ákwōŋŋen me. Né-óó, ntyéémé hén ákale nyé moosyáál mbále. Ken bad ábe bédé etógnén ké’é ábe béesé etógnén. Mekan míme ríhóbeé médii melemlen mé mekan míme bekal b́e’daádāŋ ne Mosee b́enhóbpé bán mēbenléd. ²³ B́enhób bán Ane-awé-Béwógté átáŋgéné ákúd metake, abé-’é mod á’so ápuu. Akalé bad áá e’nyinen bé ekíde é’pente’ ábéd bad bé Israel ekíde bóob é’pente-’é bad ábe béesé bad bé Israel.”

²⁴ Nyaa eche Paale ánkāá’ é embél Festuse ankané ḿo áte aa, “A-Paal weesáá’-ye? Adón̄ ayáge ámbáá áhede we ḿn apid-é?” ²⁵ Paale ankwentén aa, “A-k̄āŋ e edúbé, meépagké ḿn. Chóm éche ríhóbeé édé mbále nhóbné-’é debyéé. ²⁶ Mēpanléd k̄āŋ mímén mekan mésyáál áte áyále mbii mée asóŋténé mímén mekan. Ndúbpé nén mée mwēn asóŋténé akan téé áde ábenlédé, áyále dyam áde ábenlédé déebenlédéé á e’kon̄éd-te. ²⁷ A-k̄āŋ Agripa, edúbpé mekan míme bekal b́e’daádāŋ bétélé áse-ye? Mbii mée edúbpé ḿo.” ²⁸ Agripa antim̄tén Paale aa, “Áyál e anén mwá esón̄ á pónde d́oo éwémténé wée móhele móbel rítimén adúbé á Krístáa?” ²⁹ Paale ankwentén aa, “Ebé ké á esón̄ é pónde ké’é pónde eche echabé áte, nkánne’ Dyòb nén mée, we ne moosyáál awé awóglan me, ábē ngáne rídii. Bon̄ pen meekánnéé mée béhé nyé bengóbngób ngáne b́ehédé me nén.”

³⁰ D́oo k̄āŋ, nkamlen Festuse, mwānyan̄ á k̄āŋ, Benise ne bad bésyáál ábe b́ebédé áhed béhídté áse áke. ³¹ Bémáá-’aa abíd, áde békagké nē d́oo béhóótédé akal nén bán, “Anén mod ebeleéé dyamdyam áde ákwógnédé áhób bán béwúu ḿo ké’é béhé ḿo á mbwóg.” ³² Héé Agripa álan̄geé Festuse aa, “Nhéláá-se rítédé anén mod nzé enkénhób aa Kaisée móóm̄ míme nkáá.”

¹ Ade bémáá atii bán sésél á stíma áke á alon á Italia, bembě Paale ne bad bé mbwóg bempée á mekáá wée mod á mbáá á sánze awě béchágé'áá bán Julíose. Julíose akamlánnáá echorj é sánze éche béchágé'áá bán "Echorj é sánze é Kaisée." ² Sénsól stíma á dyad á Adramitium. Ene stíma emmád aborjēn áke á nkin mé edib é nkwe á mbwóg e Esia. Dóo sébwógké eke. Sédé ake sēnwálé Aristakuse. Aristakuse abédée mod á mbwóg á Masēdonia, awě ambíd á dyad á Tesalonika. ³ Néē bīn é'sángé, sēmpé á dyad á Sidon. Julíose amboón Paale nlém. Antedé áá áke ányīn baáb, bēbe mó kéchéé éche átógnéné. ⁴ Sēnhidé hē, sébwógké eke. Bonj ngáne edīf bán epub é ngīne échómmé'áá sé á'sō-te, sēmbamé epub, sébwē benben ne mbwóg e Saiprus pēd eche epub énkēmbáá ngīne. Saiprus abédée mbwóg echē mendib mēnlānjédte. ⁵ Héē sētédte nkin á pēd e mbwóg e Silisia ne mbwóg e Pamfilia bonj sésél á edib é nkwe-te sēpāg á dyad á Mira á mbwóg e Lisia. ⁶ Awed mod ambáá á sánze annyīn stíma eche ebídé á Alēsandria etime' á Italia dóo áhédé sé áwēd-te. ⁷ Bootya hē, stíma ekeéné sé mwālānjēn e'pun hīn bō-ē é'tóme' sēdēhōb bán sēpāg á dyad á Sinidus. Ngáne edīf bán epub échómmé'áá sé á'sō-te, sēnkēhnlé ake á'sō ene pēd. Né-ōó sēmbamé sēpōj á pēd e mbōj wée epub éebude'áá atóm. Sēntóm á Kep Salmōn sēpē á mbwóg e Krēt echē mendib mēlānjédte. ⁸ Sēmbamé nkag mé edib mēn ne mēn, sēdēhōb bán sēpāg á hōm áde béchágéé bán Sef Habos. Adē hōm déechabnedéé dyad á Lasi āyāl.

⁹ Sēndyēé áwēd hwāmbwam kōāj ēnyīnnéd nēn bán nzé sékūi á'sō né dyam dé mbēb áhele ábenléd sé, āyāle ene pōndé mwē mēmmād ape á asóg, Epub é ngande e abe dé mēnde mé Alagsēn dé mbēb chō-ē emmad atóm. Né-ōó, Paale ambē bō élébé áá, ¹⁰ "Amūē, nnyīne nēn méē bootya hēn bōob éhele ébēēn syānē ebēbtéd ákēen échēn eke á'sō. Nted mēbēb bwāmbwam, stíma ebēb, nló mī bad-te nīhele rītóm." ¹¹ Bonj ane mod á mbáá á sánze andūbē dāsō chōm éche mod ambáá á stíma ne mod awě awóó stíma bēnhōbpē, enkēndúbéé chōm eche Paale ánhābpē. ¹² Adē abwóg á hōm áde stíma émbēé áhed, dénkēmbáá hōm áde mod áhele ádyēē á pōndé echē ekukud étóméé. Né-ōó, bad ábe bēndōj nēn bán bēkag á'sō bēwanen bēpē á dyad á Fonis bōo bēmbuú áte. Fonis abédée hōm áde bēbanneé stíma á mbwóg e Krēt áde ánonē' á akuu ne á mbōj. Áhed-tāá bēhélé'áá-sē bēdyē á pōndé e ahēb á ngīne.

Ekukud étané Paale bō á edib é nkwe-te

¹³ Mwā epub awě abídé á mbōj ambootéd atóm. Dóo ábē bad bēkámtné bán bēhele bēkēēn nīmab ntīi á'sō. Né-ōó, bēnhūd ekii éche bēbwōgné stíma, bonj bēbammé' nkin mé edib mī mbwóg e Krēt. ¹⁴ Bonj bēpedeé ké ake bonj epub é ngīne éche béchágéé bán "Epub é pēd e akuu" ébídán ekukud á Krēt ébootéd atóm ne ngīne. ¹⁵ Echē epub éntīnéd stíma. Nzīi enkēmbáá áke á'sō wée epub ébídéé. Né-ōó, sēnsóg yāl awaned áte ákēen stíma á'sō, sētédé nēn bán epub cháchá ékēene' chō pēd eche édás chō ákēen. ¹⁶ Ade sēpóó á pēd e mbōj e mwā dyad awě adé á mendīb-te awě béchágéé bán Kauda, sēnkūd mwā étāl wēē epub éebude'áá atóm. Áhed dóo séwánné kōāj bonj sēnabpē bōle ábe sédólé'áá ámbíd e'dii, ábel bonj bēesanlé áte. Sédé amād ábel nē chōm émāá sé á yāl. ¹⁷ Bēndōl bōle, bēsóléd bō á stímatē, bēbíd-te nkōod á stíma séwéd bō atád. Bēbáá'áá nēn bán bēhele bētómén nló, bēhún á nsí-te á nkin mé edib á alon á Libia, né-ōó, bēnsudéd abad* áse áde ábele bonj stíma ékag mehélé, bētādē bán epub chō ne chō ékēen stíma. ¹⁸ Ekukud émbē étómnē' ngīne. Bīn é'sángé-áá bonj bēbootéd donje dé nted ahúd bēbwēmē' á mendīb-te. ¹⁹ Néē bīn é'sángé ámpē, bēbootéd donje á bwēm atéd ábe bēbēnlé'áá ádol stíma, bēbwēmē á edīb-te. Bēn bēnkōj ábel nē. ²⁰ E'pun hīn bēntóm ésebán sēnyīne' enyēn ké'ē betintine, epub-pe émbē étóme' ne ngīne esyāál. Kōāj ne á asóg, sēnhūd yāl nlém bán sēmádné.

²¹ Sēmadé e'pun hīn ésebán mod áhele ké ndyēéd adyē. Hé dóo Paale átyéémé ámīn ántīnté e bad bēsýāál bonj áhōbe áá, "A-baányan, nyēmbē nyēwógnan me áde nīhōbé méē deéhidte á Krēt. Nzé nyēnwógēn me, né deékudeé nīmēn metake ne enlēn mbólōn echē dékúmé nēn bōob. ²² Bōob-pōó, ncháa nyē nēn méē nyēwēd nlém á abum, nló mī mod méetóméé, stíma chēmpēn chōó ébēb. ²³ Nhōbe nē áyāle nēn nkūu nīme rītómé nēn ángēl e Dyōb áde áwóó me áde nībenle-áa empī me, eláá me áá, ²⁴ 'A-Paal, weewógé' mbwóg, étānjéné atyēem á'sō wēē Kaisēe. Nlém mī bwām nīme Dyōb áwōjnē-áá wē, nībélé asoó alongé á bad bēsýāál ábe nyāábō nyédé.' ²⁵ Né-ōó, a-baányan, nyēwēd nlém á abum, áyāle nēn ndūbpē méē mekan mēsýāál mēbenléd ngáne bēlāngē me. ²⁶ Epub étānjéné nēē étīnté syānē á nkin."

²⁷ Ámbíd e e'pun dyōm ne é'niin nkūu, áde sédīi sédīí á edib é nkwe é Adria, dóo dyam melúde mé nkūu, bad ábe bédole stíma bēkámtné bán kapōj syāábō sékwogé abíd á nkin. ²⁸ Héē bētédé nkōod mīme bētádē chōm eche édélé āyāl bonj bēbwēmē á edīb-te ányīn ngáne edib épédé achab áse. Dóo bēdībte bán e'che bé edib áse é'dé móom mé méta mēniin. Mwāmpīn mī pōndé ámbíd e nē, bēmbwēm ámpē, bēnyīn bán e'che bé edib áse édé móom

* 27:17 Donje á kálag dé'só áwóó, ekii éche ébwogke stíma á mendīb-te.

mé méta meláán. ²⁹Béwógé'áá mbwóg nén bán stíma êke ebúl á meláa-tê, né-òó, béntèd e'kii ábe bébwognadté stíma é'niin, béhünéd bó ámbíd bon bébootéd akáne nén bán bín é'sáa mehélé. ³⁰Héé bad ábe bédole' stíma, bébóótédé nzii ahed ásob. Bênsudéd bôle á mendíb-te, bébamtán bán békag ekii eche bébwognadté stíma asuded á'só é' stíma. ³¹Dóo Paale álángéé mod ambáá á sánze ne sánze eche élyágé ásē áá, "Nzé ábén bad ábe bédole stíma béesé á stíma-tê hén, nyéelyágé nlém nén bán nyéēbē á alongé." ³²Né-òó, échē sánze énsēl nímé nkòod níme ménchāā bôle bétēdē bó é'hóo'.

³³Ade bín é'kwógé asáa, Paale anchán bó moosyáál áá bédyē mwá ndyééd. Anláá bó áá, "Nyékédyē bôob, dyóm dé e'pun ne é'niin, ene pónde esyáál-le nyéedyēdēē chómchóm. ³⁴Ncháa-òó nyé nén mēé nyédyē ndyééd. Moonyon atángéné ndyééd adyē ábē ámín. Ké mbum e esid póg éebóó'ē." ³⁵Ade Paale ámáá ahób nén, antéd ewele á'só wēe bó moosyáál, aságnén Dyób, ásál áte bon ábootéd adyē. ³⁶Nén dénwdē bó nlém á abum, bó mod-téé adyē-ē mwá ndyééd. ³⁷Mesongé mé bad bésyáál ábe sébédé á stíma-tê, mibédé mbwókel ébe móom saámbe ne ntóob.† ³⁸Ade moosyáál ámáá akód, bēnsyóg ngun éche ébédé á stíma-tê á edíb-te ábel bon stíma éhéle áte.

Stíma epángé áte

³⁹Ade bín é'kénlē, bad ábe bédole' stíma bénkénchemmē nkag mé edíb wēe bēbédé. Bon bényin nkin wēe stíma éhele etyéem. Dóo bétíidē nén bán nzé stíma ehele apē áhed, né bēbēl áke áson yál áhed. ⁴⁰Bénsēl nkòod níme ménchāā e'kii ábe bébwognéé stíma, béhünéd bó á mendíb-te, béhünē-ē besánkalaa bé e'ped bé mebámbe ábe é'hyómte stíma. Héé bépódté abad áte á ped e'só e stíma ábel bon epub éfínte stíma á'só. Héé sébóótédé áke á nkin. ⁴¹Bon áde sékagké nē, dóo stíma ébómé yál á akúd dé nsíí á mendíb sé. Atyág áde ped e'só e stíma étyágé-áá nē, stíma enkénhenlé áke ámpē, bon ped e mbíd embootéd apántéd áte áyāle mendíb méhuéné'áá ngine mébómé yál áhed. ⁴²Sánze émbel ntii bán bēwūū bad bé mbwóg bésyáál, ábel nén bó modmod bēnyalé' á nkin se bésob. ⁴³Bon mod á mbáá á sánze ahedé'áá áá mósōn Paale alongé, né-òó, anláá sánze áá éebelé nē. Antím aláá moosyáál áá bad ábe béhele anyal bóbó bēbēle bēbēle á edíb-te bényal békag á nkin. ⁴⁴Áá ábe bō-ē belyágé ásē, bēchānēd e'ped é' stíma bēhíde bó ámbíd. Né-áá, sébélé bon sé moosyáál sépē á nkin ésebán dyamdyam ábele sé modmod.

28

Paale bédyēé á Malta

¹Ade sémáá ape á nkin ésebán dyam dé mbéb ábélé sé modmod, dóo sésōnténē nén bán ene mbwóg échē edé á edíb-te wēe sébédé, bēchágéé chō bán Malta. ²Bad bé dyad ábe sétáné áhed bēnwōngēn sé. Mbúú embootéd achó, ahéb-pe ábē, né-òó, bēnkonéd muú bán séwāle', békōb-pe sé nken. ³Paale anlād ngen é lōn áte á mbág. Ade áhágkē chō á dù, dóo píí e nyā ébidé á mbág ní lōn-tē áde muú rínáné chō, bon ekób mō á ekáá etyág-ke áhed. ⁴Ade ábē bad bé dyad bényíné ene nyā ekénlénē Paale á ekáá dóo bēlángéé nhóg ne aníiní bán, "Anén mod adii mod awé awúe' bad. Aponé kwééd á edíb-te bon kēnē nkáásē ní Dyób níidí nkóbé mō." ⁵Bon Paale answág ekáá ahúnéd ene nyā á dū-te ésebán ene nyā ébēle mō dyamdyam. ⁶Bésíné'áá bán ábootéd achíd, ké'ē áhūn ásē mpátépém áwē. Bon néē békésinné kóān ésebán dyamdyam ábenlad mō, dóo bēhānjénē mewémten bon bétimé ahób bán, "Anén mod adii dyób."

⁷Nzag ébédé benben ne wēe sémbēē nē. Mod awé anwōj échē nzag bēchágé'áá mō bán Publíose. Mō abédé nkamlēne ambáá á ene mbwóg échē ebédé á edíb-te. Ankob sé nken achágéd-te sé bwám. ⁸Publíose sáá abédé á anōj dé nkole, ahéb dēnsog mō, ekwaglēne-ē akób mō. Paale ankē áwle ton-tē, akáne', abán mō mekáá á nló, áfid-tē mō bwám. ⁹Ade bad béwógé né bad bé nkole bēmpēe ábe bēbédé á dyad-tē wē, bēmpē wēe Paale áfid-tē bó bwám. ¹⁰Bēmbē sé ndē híin. Ade sébwógké eke, bēnhīí sé bwēm á stíma-tē ábe sébenlédte á nzii.

Paale bēbidé á Malta bēpédé á Roma

¹¹Sémadé á mbwóg e Malta ngōn éláán bon sēsōlē stíma échē embíd á Aleksandria. Bēchágé'áá ene stíma bán, "Myōb níme médé Nhéd." Sédé asyáá né ene stíma ekédyēé ádē hōm ene pónde e ahéb á ngine esyáál. ¹²Sēnkē, sépē á dyad á Sirakus. Sēmmád áwed e'pun éláán. ¹³Bootyā hē dóo sékíí bon sépág á dyad ámbáá á Regium. Néē bín é'sángé epub embootéd abíd á ped e mbān. Ámbíd e e'pun é'be sēmpē á dyad á Putioli. ¹⁴Sēndibéd bad áwed ábe bēdúbpē Krístāē. Bēnlāā sé bán sébē ne bó sāndé póg. Néē sékíí bon sépág á Roma. ¹⁵Bānned ábe bēdúbpē Krístāē bēnwōg bán séhúe', né-òó, bēmpē kóānse á hōm

† 27:37 Donje á kálag dé'só áwóó mbwókel ébe móom saámbe ne ntóob, donje-ē móom saámbe ne ntóob donje-ē áwóó mbwókel ébe móom saámbe ne rítáán.

áde béchágé'áá bán Dyōn á Apīos, donje-'ε βésiné sé hōm áde béchágé'áá bán Ndáb é Beken Eláán. Ade Paale ányiné bós, ansánǵn Dyōb, nlém ríwédnéd-te mó á abum.

Paale apedé á Roma

¹⁶ Ade sēpédé á dyad á Roma bēntēdē Paale bán ábē ne mó mwēn boŋ bēmbané sǵnze bán énane mó.

¹⁷ Ambīd e e'pun é'láán Paale anchélé bad bēmbáá bé Israel ábe bédé á dyad-tē wē á mbom. Ade bēpédé anláá bós áá, "A-baányan bé Israel, menkēmbenlē ábēd bad dyam dé mbéb ké ahóg, menkēmbēl-laá dyam dé mbéb ké ahóg tǵngene e'lem ábe ábesyānē betaa belyógkē syānē. Boŋ kēnē, ábēd bad bēnkōb me á Jerusalem bēbē-'ε me á mekáá me benkamlenē bé Roma. Né-ōó ndé hén néε mod a mbwōg. ¹⁸ Ade benkamlenē bé Roma bēmbáá me akáad, bēhédé'áá me achene, áyāle bēnkēnkudtē nzm ké póg echē elūmte nēn bán ntǵngénē kwééd. ¹⁹ Boŋ bad bé Israel bēnkēnkewētēnnē bán bētēde me, né-ōó, menhōb meé Kaisēe mósmād mímēm nkáá. Kēnē-'ε ménkēnwóngé dyamdyam dé mbéb áhōb tǵngene ábēm bad. ²⁰ Nén dós-'áá ákásá boŋ ríchēnlē nyé ábel boŋ syānē dékal. A mbále ndāō meé nyébīi nēn bán nzé bengobéngōbē bédé mé á mekáá, né édíi áyāle mod awē bad bé Israel bēsúme áyāl bán ápē." ²¹ Héε ábē belyógged bēlǵngéé Paale bán, "Séekūdēē kálag ké póg echē ebídé á Judeya áyāl echōŋ. Mod awe syānē ké nhóg-ke eébidēē áwed se ápēēn nlébtéd ké nhóg ké'ε ehōb é mbéb áyāl echōŋ. ²² Boŋ séēdǵn rímōŋ mewēmten awōg, áyāle sēbīi nēn bán hōm-téé bad bēhōbe mam mé mbéb tǵngene echēn epepé éche édíi áte."

²³ Né-ōó, bōōbe Paale bēntīi akag áde béhyē mó awōglen. Echē epun épédé-'áá ndun e mod épē-'ε wēε Paale ádyéé'áá. Paale ambootéd bós mekan mé nkamlen rí Dyōb akale bootya mbwēmbwē kásŋ ne ngukél. Anwanén ábel bédúbe Yesue. Abēnládtáá e'pēd ábe é'bidé á kálag e mbéndé e Mose ne á metelag mé bekal bé'dāōdǵn ábel bédúbe nēn bán Yesue mó adé Krístāe. ²⁴ Bós donje á bad bēndūbē mó, boŋ donje dénkéndūbēé bán chōm éche áhōbēé édé mbále. ²⁵ Né-ōó, bēmbbootéd apenten áde békagkē. Bédēkē, Paale anláá bós áá, "Edāōdǵn éche Esáá éntǵngēn áde élǵngē nkal é'dāōdǵn Yesayaa mekan áá áláa ábēn betaa áá,

²⁶ 'Kǵg, éláa ábē bad wéé,

nyéēwōg nyéwōg-ke ámpē boŋ nyéēsōŋtēnnē mbéd,

nyéēnǵn nyénǵn-ne ámpē boŋ nyéenyínnē mbéd.

²⁷ Nhōbe nē áyāle ábēn bad bēlélé nlém á abum,

békálé rímab metúu,

bédíbe-'ε rímab mīd.

Nzé enkēmbé nē, né rímab mīd ményíinne'

rímab metúu méwōgne'

rímab nlém-me rísōŋten.

Né bétimēn me

né mēchoód-te bós.' "

²⁸ Héε Paale ásoŋtēé nēn áá, "Nyébīi-ōó nēn bán nkalanj mé e'choóchoŋ míme Dyōb álómé, álómé mó bōōb wéε bad ábe bēesē bad bé Israel. Bēwōglēn-ne mó." * ³⁰ Paale andyēé áwed mwē mbē á ndáb echē mwēn ásápé'áá. Bad bēsýāl ábe bēhyágé'áá áwē akobé'áá-'ε bós nken.

³¹ Akalé'áá nkalanj mé nkamlen rí Dyōb áyāgtē-'ε bad tǵngene Sǵngú Yesu Krístāe éseban abáa' dyamdyam, modmod enkēnkǵn-'áá mó áhōb dyam.

* **28:28** Donje á kálag dé'só ábádē nchoo 29: Ade Paale áhōbē nēn bán bé Israel ábe bēbédé áhed, bēnhidé bēn ne bēn, bēbootéd-te apenten bwāmbwam.

Kálag echê Paalε áténlé Baá Roma Ndibned ní kálag

Kálag echê Paalε áténlé bad bé Roma ebédée ábonſen bós áyál e epe éche ántíí'é ápe á mwembé níme rídé áwed. Enén kálag elúmte chóm eche adúbe á Krísto ne ngáne alongé á bad bé Krísto átángéné abé. Paale akoo ahób áwédte aá, "Nkalanj m'bwám rílúmte nyaa eche Dyób ábeléé bonj bad békobnéd áwe e'só. Adúbe dós ákæá bonj bad békobnéd á'só é' Dyób" (1.17).

Paale alúmté áte aá éhédnad bán bad bésyáál békobnad á'só é' Dyób áyále bós moosyáál bédé áse e ngíne e mbéb. Aá mbwiined ne adúbe áde bédúbpé Yesu Krístæá dós nê ábenladté.

Paale alúmté áte ámpé aá mod akude alongé dékôsílé abé áde ádíí mod nhóg ne Krístæá. Ene ndín e mod abelé abé nsanj ne Dyób, Edæádænj é Dyób-pe ébelé éhúd mós áse e ngíne e mbéb ne e kwééd. Asógté ne elébé éche ábágé bad ne mekenag níme ábágé Dyób.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ne atón áde kálag ékoo'é ahób 1.1-17

E'soosoj é'hédnad ne moosyáál 1.18-3.20

Nzii e Dyób ákud e'soosoj 3.21-4.25

Alongé dékôsílé abé ne Krístæá 5.1-8.39

Bad bé Israel ne ntíí ní Dyób 9.1-11.36

Abé á mod a Krísto 12.1-15.13

Nsógten ne melenten 15.14-16.27

Paale alómé melenten

¹ Me, Paale, mbæde awé Yesu Krístæá, me-éé ntelé enén kálag. Dyób ápwédé me ábé awé mbapee a nlómag, ábē-ε me nsón ákal níme nkalanj m'bwám.

² Mmē nkalanj mós Dyób dénhšbpé á'só é' pónde aá mósóbé abé bad. Anláá bekal bé' dæádænj mam tângene níme nkalanj ngáne bétélé mós áse á Kálag e echê Esáá. ³ Mmén nkalanj rídíí tângene awe Mwán. A nyaa e moonyonj, ane Mwán anchyáád á mbyaa níme Dabide. ⁴ A nyaa e Edæádænj, Dyób dénlúméd á ngíne e Edæádænj éche Esáá aá mós adé Mwán a Dyób, apuud áde ámpuúdté mós. Ane Mwán adíí awéd Sánjwéé, Yesu Krístæá. ⁵ A dín adé dós Dyób ábágé me nsímé ábél-le me mbapee a nlómag ábel bonj bad ábe béesé bad bé Israel bédúbe, bétwógne-ε Krístæá. Nén débél áde dín déwōnj edúbé. ⁶ Nyémpé ábe nyédé á alonj á Roma, nyédé ántínté e bad ábe Dyób ápwédé aá bēbē bad ábe Yesu Krístæá.

⁷ Né-ós, ntenle nyé moosyáál awé adé á Roma. Nyédíí bad ábe Dyób ádáá, apwédé-ε nyé, ábē ábē bad.

Nsímé ne nsanj níme ríhúú ne Dyób, Titéε awéd ne Sánjgú Yesu Krístæá níbē ne nyé.

Paale aságnan Dyób

⁸ Dyam dé'só, nságnan ádem Dyób áyále nyé moosyáál á dín áde Yesu Krístæá. Nságnan mós áyále adúbe áde nyédúbpé Yesue ákanlaad nkōnsé áte nšyáál. ⁹ Dyób áde níbenléé ne nlém nhóg ákal áde ríkaleé nkalanj m'bwám tângene awe Mwán, áde me mbōnj nén aá nkamtan nyé akamtan ne akamtan, ¹⁰ pónde tée nzé nkánne'. Nkánne' nén meé Dyób ábel níhél nyé áhye dényín, nzé nê ábōnjédé mós. ¹¹ Ndæá bwámbwam meé rínyín nyé ábel bonj nzé mpedé, ríwéd nyé áte ne nnam níme Edæádænj é Dyób ébágé me. ¹² Dyam áde níhóbeé ádíí nén meé, syáné mod-té áwéd nhóg ne aníníí nlém á abum. Adúbe ádēn áwéd me nlém á abum, ádem-me ámpé áwéd nyé.

¹³ A-baányanj, ndæá meé nyébíí bán nkénwōnj mewémten ngen ne ngen áhye dényín nyé, bonj kááj ne bōb nzíí eénédnédéé. Ndæá meé mpe wē ábel nsón ántínté echén míme méchyáá e'pun melemlem ngáne níbélé ántínté e bad ábe béesé bad bé Israel bémpeé. ¹⁴ Nsón míme ríwóó rídíí ákale bad bésyáál nkalanj m'bwám, ken bad bé dyad-ε, ké'ε bad bé ahín. Ntángéné mós ákal wéε bad ábe bétwóó debyéé ne ábe bétwóó. ¹⁵ Nê dós-áá ákáá bonj nwōnj nlém bwámbwam ákale nyémpé ábe nyédé á Roma nkalanj m'bwám.

Nkalanj m'bwám ríwóó ngíne

¹⁶ Meekwágéé ákal nkalanj m'bwám áyále mós rídé ngíne e Dyób echê epiínédé moosyáál awé adúbpé mós e'soosoj mbooted ne bad bé Israel átimé' wéε bad ábe béesé bad bé Israel. ¹⁷ Mmén nkalanj m'bwám rílúmte' syáné nyaa eche Dyób ábeléé bonj bad békobnéd áwe e'só. Bad békobnad á'só é' Dyób adúbe áde bédúbpé. Adúbe dós ákæá' bonj bad békobnéd á'só é' Dyób. Nén áde ne ngáne étenlédé á kálag e Dyób nén bán, "Mod awé akōbnédé á'só é' Dyób adúbe áde adúbpé, ábē á alongé."

Moonyoy asyaál abelé mbéb á'sò é' Dyòb

¹⁸ Dyòb álúmte' nímé melingá. Mébídé ádyòb tǎngene mbeltéd mé mbéb níme bad bébeleé ne e'bébtéd é' mekan ábe bad bébeleé. Mmé mbeltéd mé mbéb níkáá' bad áhíd mbále. ¹⁹ Dyòb álúmte' b́ó nímé melingá áyale nén bébíí mam méсыāā níme bad bétǎngéné abíí tǎngene Dyòb bwám áyale Dyòb dèn álúmte b́ó. ²⁰ Se á mbooted áde Dyòb dènhǎgké nkònsé, bwém ábe áhágé é'lúmte bad bwám nén bán mam mé Dyòb níme mod éenyinnē díd mēde ne mbále. Enyinnad-te nén bán eché ngum edé á ngíndé ne á ngíndé, adé-é amín e bwém ésyāā. Né-óó béewóó' é mbámten ké nhóg ákud alagsen. ²¹ Kénée bébíí bán Dyòb áde, béebagéé mó edúbé néé Dyòb, béésagnān-naa mó. Boj pen nítab mewēmten mēmbooted mam níme méesé dyamdyam akamten, ehintén ékáá-é b́ó mewēmten. ²² Béhábe bán b́ewóó debyéé, boj b́etímé e'yókél é' bad. ²³ Bésóbé Dyòb áde áde á ngíndé ne á ngíndé edúbé abe, b́etímé bébage bwém ábe bad b́ehágné mekáá á nwágén ní bwém ábe é'wág, bwém néé moonyoy, menon, nyam ké' é nyá.

²⁴ Né-óó, Dyòb átédte áá esíí é mekan mé ekob é yál ékamlan b́ó ábel mbinde é mekan éche ésudte b́ó edúbé. ²⁵ Bétédte mbále éche edé tǎngene Dyòb b́ehíde' metóm. Bétédte ábe Dyòb áde áhágé bwém ésyāā edúbé, b́etímé bébage bwém ábe áhágé. Dyòb d́ó-áá b́etǎngéné mekenag abe á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē. ²⁶ Né-óó, Dyòb áhúde b́ó míd áyāl, atédte b́ó áá b́ehíde echab esíí ábel mekan mé mbinde. Bebaád b́elyáge' bechóm ananed, b́enanad baachóm b́empēe, áde b́etǎngeneé abel nē. ²⁷ Baachóm b́ompē b́elyáge' bebaád ananed ngáne étǎngéné abé, b́ewóó' esíí é ngine ánaned baáb baachóm. Baachóm bébele mekan mé e'són ne baachóm b́empēe. Nē ábele' b́ekudtad yál nkògsen níme b́etǎngéné akud áyāle nímén mekan níme bébeleé.

²⁸ Ngáne édíí-áá nén bán ábén bad béewóóneé Dyòb pónde á alongé ádāb, Dyòb áhúde b́ó míd áyāl áá békeene nítab mewēmten mé mbéb á'sò, bébele mam níme b́etǎngeneé abel. ²⁹ Mbeltéd mé mbéb nísyāā níkáá b́ó nlém áte. B́ebébé nlém, b́edé ngoód, b́elúmte e'béb b́é nlém, b́edé kónjí, b́ewúe bad, b́edáá kókoo, b́edáá edogké, b́edé akwáb, b́edáá bad ahób ámbíd. ³⁰ Bédáá b́ewúe mam ahób á yál áb́ehéd b́ó d́ín, b́ékós Dyòb, b́esyāā bad, b́edé epame, b́edé kúmbe, b́edáa' ebébtéd ahag, b́éewóóneé ábab besáá ne benyaa. ³¹ B́edé eyókél, b́éelontē akag, b́ewóó' é edǎnge á nlém-té, b́ewóó-áa nlém ní ngal. ³² Bébíí nén bán Dyòb áhóbé nén áá bad ábe bébele' éché ndín é mekan b́etǎngéné awé, boj kéné b́edíí bébele nímé mekan. Saá-kaá nē d́empēn, b́ékēmtē bad ábe bébele éché ndín é mekan kááne kémtn.

2*Bad bé Israel béehdē mbéndé*

¹ Né-óó, nyé mod ké ahéé awé akáadte bad b́empēe, áb́é kénzéé, eewóó' é mbámten ké nhóg ákud alagsen. Áyale nén nzé ékaadte bad áde mmón ámpé ébeleé melemlem mé akan níme ékáadteé b́ó, né ekwíde' kááne echon yál nkáá. ² Debíí nén bán mbakú eché Dyòb ábídteé tǎngene bad ábe bébele' éché ndín é mekan étǎngéné. ³ B́oob-póó, nzé nyé mod ké ahéé abidte mbakú áyāl e mod ampée, boj mwén ábele melemlem mé akan, awémténé áá móhale móbíd mbakú e Dyòb áte-ye? ⁴ Ké' é aboj áde Dyòb ábóó nlém bwámbwam, áchábtédé nyé e'kad áte, áwesén-ne nyé, nyéetédéé d́ó néé dyam. Nyébíí nén bán e'boj b́é nlém ábe Dyòb áwánlé áyāl echén, é'díí ábe nyé etál áte de áden abé dé mbéb. ⁵ Nyélelé nlém á abum, nyééhédē-áá Dyòb atimēn, né-óó, nyéladte yál nkògsen ní Dyòb áte. Akògsen-ne nyé á Epun é nkáásé. Eché Epun Dyòb délúméd nímé melingá, alúméd-te áá mókáadte' nyaa eché étǎngéné. ⁶ Asábē mod téé nchoo ne nsón níme ábélé. ⁷ Bad ábe b́epéné mekuu ábel mam níme mé tǎngéné ne áhed ehúmé ne edúbé, b́ebē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Eché ndín é bad Dyòb débe b́ó alongé áde déemaá'. ⁸ Bad b́empēe-é b́edé ábe b́etóntan dásó échab yál, bébeleé mam níme mé tǎngéné, b́etímé bébele dásó e'bébtéd é' mekan. Eché ndín é bad, Dyòb délúméd b́ó nímé melingá akògsen-ne b́ó. ⁹ Baasyāā abe bébele mbéb, Dyòb déb́é b́etǎg bwámbwam, b́ewóg-ke ndutul, mbooted ne bad bé Israel átime' ẃéé bad ábe béesé bad bé Israel. ¹⁰ Boj ne bad ábe bébele bwám, Dyòb débe b́ó ehúmé, edúbé ne nsaj, mbooted ne bad bé Israel átime' ẃéé bad ábe béesé bad bé Israel. ¹¹ Nyébíí nén bán Dyòb déekwognádté modmod.

¹² Bad ábe béewóó mbéndé é Mosee, bébele mbéb. Dyòb dékáād-te b́ó ésebán abenlad mbéndé, b́ebáá' é. Bad bé Israel-le, b́ó ábe b́ewóó mbéndé é Mose, bébele mbéb, Dyòb débenléd mbéndé ákáad b́ó. ¹³ Saké awóg áde mod áwógé mbéndé dásó ákəə' boj ákobnéd á'sò é' Dyòb, áhíd áde mod áhídeé éché mbéndé dásó ákəə' boj ákobnéd á'sò é' Dyòb. ¹⁴ Bad ábe béesé bad bé Israel, béewóó' é mbéndé, boj pónde ké ehéé eché b́ebénlédé nítab mewēmten boj b́ebel chóm éche mbéndé éhóbé, né b́elúmte nén bán kénéé béewóó' é mbéndé, áwab nlém-té b́ebíí nhǎnlén ántínté e mboj ne mbéb. ¹⁵ Mmāb mbeltéd nlúmte nén bán chóm éche mbéndé éhedéé éténlédé b́ó á nlém-té, b́ebíí-é nén bán nítab nlém nílanje

bó bán edé nê. Mmab nlém rílumte bó ké dyam áde bébélé adé mbébé ké'ε ábóó. ¹⁶ Né-óó, á Epun é nkáásé, Dyób dékáád bad bésyāal nchoo ne chòm éche békámténé ké'ε éche bébélé ké á kun-té. Abé Yesue ene kunze ákáad bad. Adén akan dōó rílanḡeé bad nzé nkale' nkanlaj ní bwám.

Bad bé Israel ne échab mbéndé

¹⁷ Bōob-pōó, nyé áde nyéchéḡe yāl bán bad bé Israel, nyésumé nlém áyāl e mbéndé éche Mosee, nyékumé-ε ekáá á tál bán Dyób ádíí áden Dyób. ¹⁸ Nyébíí chòm éche Dyób áhedeé áá nyébel, nyébíí-ε nén bán nyétánḡéné néε nyéhíde chòm éche étánḡéné, ngáne nyéyáḡké mbéndé. ¹⁹ Nyétédé yāl nén bán nyéε nyélyáḡte bad ábe békwdé ndím abíí áde béebíí'ε Dyób, nyéúbpé bán nyéε nyéde néε etrukán éche bad ábe bédé á ehintén-té. ²⁰ Nyétédé yāl néε bad ábe bélébe' e'yókél é' bad. Bán nyé-'aa nyéyáḡte' bad ábe béebíí dyaamyam. Nyétédé yāl nê áyale nyéwémntan bán ngáne nyébíí mbéndé é Dyób bwám, nyébíí mekan mésyāal, nyébíí-ε mbále. ²¹ Bōob-pōó, ngáne édíí bán nyéε nyéyáḡte bad bémpéε, cheé ékás bon nyéyáḡté échen yál? Nyékanle bad bán bééchébē', nyé bēn nyéechíbéé-ye? ²² Nyé ábe nyélanḡe bad bán béékábé mesón á ndáb e e'wóngé, nyébēn nyéekábéé mesón-ε? Nyékoó abele á myób mémpéε, bon nyéékáḡké á mebón mé myób nyéchébē bwēm-ε? ²³ Nyékume ekáá á tál bán nyéwóó mbéndé é Mose, bon nyésudte Dyób edúbé abóó áde nyéboó'ε éche mbéndé. ²⁴ Eténlédé á kálag e Dyób nén bán, "Bad ábe béésé bad bé Israel béhóbe' Dyób mam mé mbé á yāl áyale mekan níme nyébeléé."

²⁵ Nzé nyéhíde' mbéndé, né ayag áde béyagéé nyé, déesaá dyaamyam. ²⁶ Bōob-pōó, nzé edé bán mod awé béyagéé abele ngáne mbéndé éhedeé, né Dyób dékob má néε mod awé béyagé. ²⁷ Né-óó, bad ábe béhíde mbéndé kénéε béyagéé bó, béléumte nyé bad bé Israel bán mekan níme nyébeléé méétánḡené. Béyagé nyé, nyéwóó-ε mbéndé éche éténlédé á kálag, bon nyéehídeé ch. ²⁸ Nyébíí-óó nén bán, saké bad ábe bétómte' mekún álúmed nén bán bédé bad bé Dyób bóó békóó bad bé Israel abé. Saá-kaá ayag áde béyagé mod á ekob é yāl éche ényínnad dōó ákəə' bon mod ákōn mod á Israel abé. ²⁹ Bon mod awé akōnté mod á Israel abé ádíí mod awé adé mod á Israel á nlém-té, néde, mod awé béyagé á nlém-té. Edaádan é Dyób ch-áá ébele nímén nsón, saké ahíd áde mod áhíde mbéndé éche bételé áse. Dyób dōó ákəne' ene ndín e mod, saké baányon.

3

Dyób abele ngáne dhóbe

¹ Nsyān ríhée-5 ríde ábe mod á Israel? Ké-ε nyaa e nsyān ehéé edé áyag mod álúmed bán adé mod á Dyób? ² Nsyān ríde bwám bwam. Dyaam dé'só, áwab mekáá dōó Dyób démbeéé éché eyale. ³ Ngáne édíí bán bó bad bhḡg béebéle'aa ngáne Dyób dénhōbpé áá bébel, néde Dyób dāmpé déebēnlé chòm éche ánhōbpé áá mōōbel-ε? ⁴ Eesaá nê. Kénéε moonyon asyāal ádíí nkal á metóm, Dyób adé mbále pōndé ésyāal. Eténlédé á kálag e Dyób nén bán, "Nzé ehóbe dyaam, bad bétánḡéné anyín nén bán dyaam áde éhóbe adé mbále. Nzé békáadte wε, ekáa nyaa eché étánḡéné."

⁵ Bon nzé edé nén bán mam mé mbéb níme débéléé mélumte bwám bán Dyób déekwognádté modmod, chán-nō déhōbpé? Néde dehele dehōb nén bán Dyób ábélé awusé ákōsən syāné áyale mbéb níme débélé-ye? (Debyéé á moonyon dōó ríhōbnéé nén.) ⁶ Eesaá nê. Nzé émbē nén bán nyaa eche Dyób ákáadteé edé awusé, né chán-nō áhele akáád nkōnsé? ⁷ Bon nzé edé nén bán dyaam dé metóm áde ríkalé álumte ngáne Dyób ápéde mbále abé nyaa eché bad bébage-'aa mō ehúmé, né cheé-5 ékás bon Dyób abé ákáádté mε néε mod awé abelé mbéb? ⁸ Cheé-5 syāné déehōbēε nén bán, "Syāné débél mbéb ábel bon mbon rínyínned?" Donḡe á bad béhóbe syāné mam mé mbéb áyāl bán dehóbe adé akan. Dyób dékōsən abé bad ábe béhóbe nê nyaa éche étánḡéné.

Modmod eébélēε ngáne Dyób áhedeé áá débél

⁹ Chán-nō syāné déhōbpé? Nyéwémnténé bán syāné bad bé Israel detómé bad ábe béésé bad bé Israel-le? Eesaá nê. Mmaa álúmed nén meé ngine e mbéb ekamlan bad bé Israel ne bad ábe béésé bad bé Israel nyaa pōḡ. ¹⁰ Eténlédé á kálag e Dyób nén bán, "Modmod eesaá áwe abele ngáne Dyób áhedeé. Mod ké nhōḡ eesaá.

¹¹ Mod eesaá awé asónténé mbále tánḡene Dyób, modmod eesaá-'aa awé awane áte ábíí Dyób.

¹² Moosyāal abáá Dyób á yāl.

Bó moosyāal bétímé béwóó abé dé mbéb.

Bó modmod eébélēε dyaam áde átánḡéné. Bó mod ké nhōḡ mwēn eesaá.

* 2:22 Mebón níme bad bé' bōsd mébédéε ndáb éche énwōn bwēm áte ábe é'lélé nkun.

¹³ E'yale ábe é'bíde bó á nsal é'dii néε sonj eché béékútenéε.

Bébenlad échab echém é nsal ádog bad. E'yale ábe é'bíde bó á nsal é'dii néε kem e píí e nyá.

¹⁴ Mbon é mehób ne e'bébtéd bé mehób bèn ne bèn bóó é'bíde bó á nsal.

¹⁵ Mekuu méhènle bó ásé ásyog mekií.

¹⁶ Kéhéé áde bétóméε ebébtéd ne metake bóó bélyágéé.

¹⁷ Béébií'ε nsaj.

¹⁸ Bééwóo-áa mbwóg rí Dyöb ké nhóg áte."

¹⁹ Bóob-póó, debíí nèn bán mekan míme bétélé á kálag e mbéndé, ménone bad béesyāā ábe hémbeé éché mbéndé. Né-óó modmod ééhēlēε-se ádlbē nsal áte áhób áá mósúu nzom. Ken mod a Israel, ké'ε mod awé eésē mod a Israel. Moosyāā́l átyēēm á'sō é' Dyöb. ²⁰ Nyébií nèn bán modmod ééhēlēε-se ákóbnéd á'sō é' Dyöb áyāle áhídéε mam míme mbéndé éhóbéε. Mbéndé edii dāsō álúmed bad bán bébéle mbéb.

Adúbe dāo akāa boŋ bad békobnād á'sō é' Dyöb

²¹ Boŋ bóob dāo Dyöb álúmté syānē nzii eché bad békobnadté áwe e'sō. Ene nzii eewóó'ε dyamdyam ábel ne mbéndé é Mose. Eché mbéndé ne bekal bé'dāóðəŋ béhóbé mam təŋgene ene nzii se' bóóð. ²² Ene nzii edii nèn, mod ké ahéé awé adúbpé Yesu Krístāa, mō akobnād á'sō é' Dyöb. Nhəŋlén ké nhóg méesaá ken mod adé mod a Israel-le, ken mod eesaá. ²³ Moosyāā́l ábelé mbéb, modmod eékwognedéé ákud ehúmé é Dyöb. ²⁴ Nsimé rí Dyöb ntbéle Dyöb átebe bad néε bad ábe békóbnédé áwe e'sō. Abagé mímé nsimé ngén. Abelé nē akade áde Yesu Krístāa ákódté bad ábe bédúbpé mō. ²⁵ Dyöb dēmbē mō néε mende áá áwē áwen nló. Bad békūd-tε alagsen dé mbéb áyāle bédúbpé mō. Dyöb ábéle nē, ákoŋ bad béesyāā́l álúmed nèn áá móbēle mekan nyaa eché etəŋgéné. Ngen e'sō Dyöb awésánnáá bad, eekógsan-naá bad ábe bébéle'áá mbéb. ²⁶ Bóob-póó enén pónde, álúmté bad áá móbēle' mekan nyaa eché etəŋgéné, álúmté-ε bad áá mōkób kenzéé awé adúbpé Yesue.

²⁷ Ngáne edíí-'áá nē, cheé-ə dékumneé ekáá á təl? Nē déehədnéé. Mbéndé ehéé ehóbé nē? Dekume' ekáá á təl áyāle déhídéε mbéndé-ye? Aáy. Deékumneé ekáá á təl áyāle nèn, adúbe áde dēdúbpé Yesue dāo akāa boŋ dēkūd e'soosəŋ. ²⁸ Syānē denyine nèn bán mod akobnād á'sō é' Dyöb adúbe áde adúbpé Yesu Krístāa saké áyāle ahíd áde áhídéε mbéndé. ²⁹ Ké-ε nyéwəmtan nèn bán Dyöb ádii Dyöb á bad bé Israel dēmpen-ε? Saá mō adé káəŋne Dyöb á bad ábe béesé bad bé Israel-le? Eε, mō adé kəŋne Dyöb á bad ábe béesé bad bé Israel. ³⁰ Dyöb ádii ahóg. Né-óó, átəd bad ábe béyágé néε bad ábe békóbnédé áwe e'sō nzé bédúbpé Yesu Krístāa. Melemlem néε átədté bad ábe béeyagéé nzé bómpé bédúbpé Yesu Krístāa. ³¹ Chán-nō déhōbpé bóob? Nédé dehóbe nèn bán atéd áde Dyöb átédé bad néε bad ábe békóbnédé áwe e'sō, adúbe áde bédúbpé Yesu Krístāa álúmté nèn bán bad bééhídé mbéndé ámpé-ye? Aáy, éesaá nē. Boŋ pen chōm éche mbéndé éhóbéε chōs syānē débānéε mekáá.

4

Adúbe dāo dēnkəŋ boŋ Dyöb akob Abrahamε

¹ Chán-nō déhōbpé təŋgene taa awəd, Abrahamε? Cheé émbenléd á pónde eché? ² Nzé ankóbnéd á'sō é' Dyöb áyāle mekan míme ámbenlé, né awónŋ dyam áde ákumneé ekáá á təl. Boŋ eéhele'áa-se awónŋ dyam ké ahóg áde ákumneé ekáá á təl á'sō é' Dyöb. ³ Eéhele'áa ábel nē. Kálag e Dyöb ehóbé nèn áá "Abrahamε andúbé Dyöb, né-óó, Dyöb déntéd mō néε mod awé akóbnédé áwe e'sō." ⁴ Nzé mod ábelé nsón, bébéle bésábé mō áyāle nsón míme ábéle. Mmē nsábe méébāgkē nde. Ndii chōm éche átəŋgéné akud áyāle ebábé éche ásálté. ⁵ Boŋ nzé mod eébéle nsón boŋ asumé nlém nèn áá adúbe áde módtúbpé Dyöb dāo débél boŋ mōkóbnéd á'sō é' Dyöb, né Dyöb áde ábēle boŋ bad ábe bébéle mbéb békobnéd áwe e'sō, détdéd mō néε mod awé akóbnédé áwe e'sō adúbe áde adúbpé mō. ⁶ Melemlem nē dāo Dabidε ánhōbpé təŋgene nnam míme rídé ne bad ábe Dyöb átédé áá békóbnédé áwe e'sō, kénéε edíí bán béébeleε nsón ké nhóg. ⁷ Dabidε anhób áá, "Nnam ne bad ábe Dyöb álagésné nímab mewusé boŋ abódtéd nímab mbéb. ⁸ Nnam ne mod awé Sáj Dyöbe éetúbpé nímé mbéb dín ámpé."

⁹ Nédé bad ábe béyágé bənpen bóó békūd nímé nnam míme Dabidε áhóbé, ngé bad ábe béeyagéé bómpé békud mō? Demáá ahób nèn bán kálag e Dyöb ehóbe áá, "Abrahamε andúbé Dyöb, né-óó, Dyöb déntéd mō néε mod awé akóbnédé áwe e'sō." ¹⁰ Pónde ehéé Dyöb dēnchəgkē mō áá adé mod awé akóbnédé áwe e'sō? Ade béeyagéε mō, ngé áde bémáá mō ayag? Nē dēmbenléd áde béeyagéε mō. ¹¹ Bēn'yag mō áde Dyöb ámáá mō akob. Ayag áde bēn'yagkē mō dēmbē e'chemléd ábe é'sógtan nèn bán akóbnédé á'sō é' Dyöb adúbe áde adúbpé, kénéε edíí bán áde ánkobnédte á'sō é' Dyöb bēnkēn'yagkē mō. Nē ábédé ábel boŋ Abrahamε ábē sáá a bad béesyāā́l ábe béeyagéé, ábe békóbnédé á'sō e' Dyöb adúbe áde bédúbpé Dyöb. ¹² Nē ábédé ámpé ábel ábē-ε sáá a bad ábe béyágé ábe bómpé bédúbpé Dyöb melemlem ngáne Abrahamε eché sáj andúbéε á pónde eche béeyagéε mō.

*Adube dɔɔ akɔɔ' boŋ mod
akud chɔm ɛche Dyɔb ahɔbɛ*

¹³ Dyam dɛmpɛe ɔde dɛbii ɔdii nɛn bɔn, se' bɔɔd Dyɔb dɛnlɛɛ Abrahamɛ ne nime nchyaɔtɛn ɔa mɔɔbɛ nkɔnsɛ awab mekɔa. Dyɔb dɛnkɛnhɔbpɛ nɛn ɔyɛle Abrahamɛ ahidɛ' ɔa ɛche mbɛndɛ. Dyɔb dɛnhɔb nɛ ɔyɛle Abrahamɛ andubɛ mɔ, Dyɔb ɔtɛd-te mɔ nɛe mod awɛ akɔbnɛdɛ ɔwe e'so. ¹⁴ Nzɛ ɛmbɛ nɛn bɔn bad ɔbe bɛhɛde mbɛndɛ bɔɔ bɛkɔd chɔm ɛche Dyɔb ahɔbɛ ɔa mɔɔbɛ, nɛ adube ɔde bad bɛdubɛpɛ Dyɔb ɔdɛ ngɛn. Nɛ chɔm ɛche Dyɔb ahɔbɛ-ɛ ɔa mɔɔbɛ ɛɛsaɔ dyamdyam. ¹⁵ Chɔm ɛche mbɛndɛ ɛbeleɛ ɛdii dɔɔ ɔpiined bad melɔŋɔ mɛ Dyɔb. Boŋ nzɛ mbɛndɛ ɛɛɛ, ɔbɔɔ ɔ mbɛndɛ dɛɛbagkɛ. ¹⁶ Nɛ dɔ'-ɔa ɔkɔɔ boŋ Dyɔb ɔlɔŋgɛ dɔɔ bad ɔbe bɛdubɛpɛ mɔ ɔa mɔɔbɛl dyam ɔde mɔhɔbɛ. ɔbelɛ nɛ ɔbel boŋ ɛnyɛndɛ nɛn bɔn nɛmɛ nsimɛ mɔɔ nɔkɔɔ boŋ ɔlɔŋgɛ nchyaɔtɛn nime Abrahamɛ ngen pɔg ne ngen ɛsyɔɔl ɔa mɔɔbelɛ bɔ dyam ɔde mɔhɔbɛ. Sakɛ bad ɔbe bɛhɛde mbɛndɛ bɛnpɛn bɔɔ ɔmbɛɛ akag. Ambe kɔɔŋne bad bɛsyɔɔl ɔbe bɛdubɛpɛ Dyɔb ngɛne Abrahamɛ andubɛɛ. Abrahamɛ ɔdii sɔa awɛ syɔnɛ moosyɔɔl. ¹⁷ Etɛnlɛdɛ ɔ kalag e Dyɔb nɛn bɔn Dyɔb dɛnlɛɛ Abrahamɛ ɔa, "Mbelɛ we sɔa ɔ meloŋ hiin." Nɛ-ɔɔ, Abrahamɛ mɔ ɔdɛ syɔnɛ sɔa ɔ'so ɛ' Dyɔb. Dyɔb ɔde Abrahamɛ ɔdubɛpɛ dɔɔ ɔdɛ Dyɔb ɔde ɔbage bad ɔbe bɛwɛdɛ ɔlɔŋgɛ, dɔ'-ɔa ahɔbɛ' boŋ mekan nime mɛɛɛ mɛbɛ. ¹⁸ Abrahamɛ andubɛ Dyɔb ɔsɔm-mɛ nime nlem awɛ, kɛnɛɛ ɛdii bɔn ɔ mɛd mɛ moonyoŋ, nzɔm kɛ pɔg ɛnkɛmbɔa ɛchɛ ɛlɔmte bɔn mam nime Dyɔb dɛnhɔbɛpɛ ɔa mɛbɛnlɛd mɛbɛnlɛd-te. Andubɛ ɔa mɔɔbɛ "Sɔa ɔ meloŋ hiin" ngɛne Dyɔb dɛnlɛɛ' ɔ mɔ ɔa, "Mmɔŋ nchyaɔtɛn mɛbuu ɔte nɛɛ betintine." ¹⁹ Ade Dyɔb ɔlɔŋgɛ Abrahamɛ nɛ, ɔmbɛ dyam mbwɔkel e mwɛ. Ambii ɔa mɔɔlyɔgɛɛ moonyoŋ ɔmpɛ, ɔbiɛ-ɛ ɔa mwaad Sɛraa ɔdɛ ekɔm. Boŋ kɛ nɛ, adube dɛnkɛnsudɛ mɛ. ²⁰ Nlem mɛɛhɔnɛ' ɔa mɔ tɔŋgene dyam ɔde Dyɔb dɛnhɔbɛpɛ ɔa mɔɔbelɛ mɔ, boŋ adube dɛnwɛd mɔ ɔte, ɔbagɛ Dyɔb ɛhɔmɛ. ²¹ Ammɔd ɔwe nlem-tɛ nɛn ɔa Dyɔb dɛbɛl chɔm ɛche ahɔbɛ ɔa mɔɔbɛl. ²² Nɛ-ɔɔ, adube ɔde Abrahamɛ dɛnkɛŋ Dyɔb dɛntɛd mɔ nɛɛ mod awɛ abele mekan ngɛne Dyɔb ɔhedɛɛ. ²³ Bɔɔb-pɔɔ, e'yale ɔbe ɛ'tɛnlɛdɛ nɛn bɔn, "Dyɔb dɛntɛd mɔ nɛɛ mod awɛ abele mekan ngɛne ɔhedɛɛ" bɛɛsaɔ ɔyɛle Abrahamɛ mwɛmpɛn. ²⁴ ɔbɛ e'yale ɛ'dɛ ɔyɛl e syɔnɛ ɔmpɛ. Dyɔb ɛtɛd syɔnɛ ɔmpɛ ɔbe dɛdubɛpɛ nɛɛ ɔbe bad, mɔ apuudɛtɛ Yesu Krɛstɔa, Sɔngwɛɛ awɛd. ²⁵ Krɛstɔa mɔɔ Dyɔb dɛmbɛɛ ɔa awɛ ɔyɛle mbɛb nɛmɛd. Dyɔb ɔpuudɛtɛ mɔ ɔbel boŋ dɛkud nzii ɔkɔbnɛd ɔ'so ɛ' Dyɔb.

5

Depɛdɛ ɔ nchemtɛn ne Dyɔb

¹ Nɛ-ɔɔ, ngɛne ɛdii bɔn adube ɔde dɛdubɛpɛ ɔbelɛ Dyɔb ɔtɛdɛ syɔnɛ nɛɛ bad ɔbe bɛkɔbnɛdɛ ɔwe e'so, syɔnɛ dɛdɛ nsɔŋ ne Dyɔb. Echɛd Sɔŋ, Yesu Krɛstɔa mɔ ɔkɔɔ boŋ dɛbɛ nsɔŋ ne Dyɔb. ² Mɔ'-ɔa ɔdɛbnɛdɛ syɔnɛ nzii ɛchɛ adube ɔde dɛdubɛpɛ ɔbelɛ boŋ syɔnɛ dɛbii nsimɛ nɛ Dyɔb. Nɛ-ɔɔ, dɛdɛ menyɛŋgɛ bwɔmbwɔm ɔyɛle dɛsumɛ nlem nɛn bɔn dɛɛkɔd ɛhɔmɛ ɛ Dyɔb. ³ Dɛdɛ menyɛŋgɛ ɔmpɛ ɔyɛl e metake nime dɛkudɛɛ, dɛbii nɛn bɔn metake mɛpɛɛne' e'wɛd bɛ nlem. ⁴ E'wɛd bɛ nlem-mɛ ɛ'bele dɛwɔŋ ɔbe ɔde ɔkɔbnɛd ne Dyɔb. ɔdɛ ɔkɔbnɛd ɔde dɛkɔbnɛdɛ-ɛ ɔ'so ɛ' Dyɔb dɔ'-ɔa ɔbele boŋ dɛwɔŋ e'lyɔg bɛ nlem nɛn bɔn Dyɔb dɛbɛl chɔm ɛche ahɔbɛ ɔa mɔɔbelɛ syɔnɛ. ⁵ Nzɛ dɛlyɔgɛ-ɛ nlem, dɛɛbidɛtɛ mekɔa mɛ ngɛn ɔyɛle nɛn, Dyɔb ɔlɔmɛtɛ syɔnɛ ngɛne ɔpɛdɛ syɔnɛ ɔdɔŋ ɔbel ɔde ɔbelɛ boŋ ɛchɛ ɛdɔŋgɛ ɛsɔl syɔnɛ ɔ nlem-tɛ. ɔbelɛ nɛn ɔbe ɔde ɔbagɛ syɔnɛ ɛchɛ Edɔɔdɔŋ ɛche ɛsɔa.

⁶ Ade dɛnkɛnwɔŋgɛ ngɛne kɛ pɔg ɔwɔŋgɛn ɛche syɔnɛ yɔl, Krɛstɔa anwɛ ɔ nlo nɛmɛd, bɛbel bɛ mbɛb ɔ pɔndɛ ɛche Dyɔb dɛntɛl' ɛ. ⁷ ɛlɛlɛ ɔte mod awɛ ɔ nlo nɛ mod awɛ abelɛ' mekan nime mɛtɔŋgɛnɛ ɔ'so ɛ' Dyɔb. Kapɔg-kɛ mod ɔhɛle ɔkwɛntɛn awɛ ɔ nlo nɛ mod ɔa bwɔm. ⁸ Boŋ Dyɔb ɔlɔmɛtɛ syɔnɛ ɔa mɔɔɔ syɔnɛ ɔyɛle nɛn ɔmbɛl ɔa Krɛstɔa awɛ ɔ nlo nɛmɛd ɔde dɛdii dɛbɛdɛ bɛbel bɛ mbɛb. ⁹ Dekɔbnɛdɛ ɔ'so ɛ' Dyɔb ɔyɛle mekii nime Yesue nime mɛsyɔgkɛ ɔ nlo nɛmɛd. Nzɛ mekii nime Yesue nime mɛsyɔgkɛ ɔ nlo nɛmɛd mɛbɛlɛ dekɔbnɛdɛ ɔ'so ɛ' Dyɔb, nɛn dɛɛlɔmɛtɛ syɔnɛ bɔn Krɛstɔa ɔtɔm syɔnɛ ɔson nɛ ɔsɛ e melɔŋɔ mɛ Dyɔb-ɛ? ¹⁰ Ade dɛbɛdɛ bad bɛ ɛkɔyi bɛ Dyɔb, kwɛɛd ɛchɛ awe Mwɔn ɔwɛdɛ ɛmbɛl dɛpɛ ɔ nchemtɛn ne mɔ. Ngɛne ɛdii-ɔa bɔn dɛpɛdɛ ɔ nchemtɛn ne Dyɔb, ɔbɛ ɔde awe Mwɔn ɔdii ɔ lɔŋgɛ, ɔ ɔsɔg, ɔson syɔnɛ. ¹¹ Sɔa-kaɔ nɛ dɛmpɛn, boŋ dɛwɔgɛ menyɛŋgɛ ɔyɛle Dyɔb ɔbelɛ syɔnɛ dɛdɛ ɔbɛ bad, mbwɔined ne echɛd Sɔŋ Yesu Krɛstɔa, mɔ awɛ ɔkɔɔ boŋ dɛbɛ ɔ nchemtɛn ne Dyɔb.

Nhaŋlɛn nime nɛdɛ tɔntɛ e Adamɛ bɔ Krɛstɔa

¹² Mod nhɔg mɔ ɔmbɛl boŋ mbɛb nɛpɛ ɔ nkɔnsɛ-te, mbɛb mɔ'-ɔa nɛpɛnɛ kwɛɛd. Nɛ-ɔɔ, moosyɔl awɔg ɔyɛle moonyoŋ ɔsyɔl ɔbelɛ mbɛb. ¹³ Dyɔb ɔdɛhɔb ɔa mɔbage bad mbɛndɛ, nɛ bad bɛbele mbɛb ɔ nkɔnsɛ-te. Boŋ kɛhɛɛ wɛɛ mbɛndɛ ɛɛsaɔ, modmod ɛɛhɛlɛɛ-sɛ ahɔb ɔa mod ɔbɔɔ mbɛndɛ. ¹⁴ Boŋ kɛnɛ, bootya ɔ pɔndɛ ɛche Adamɛ ɔpɛ ɔ pɔndɛ ɛche Mosɛɛ, pɔndɛ ɛche Dyɔb ɔbagɛ mbɛndɛ, kwɛɛd ɛnwɔŋ ngɛne ɔmɛn e moonyoŋ ɔsyɔl. Bad bɛwɔgɔɔ kɛnɛ bɛnkɛmbɔɔ' ɛ mbɛndɛ e Dyɔb melemlem ngɛne Adamɛ ɔmbɔɔ' ɛ.

Adame abedé á nwágén níme ane awé antánǵén ape, nédé Krístæ. ¹⁵ Abé bad bébe béesaá nyaa póg, áyale nén nde eché Dyöb ábágé bad ngên, eche Yesu Krístæ ápééné, eesaá melemlen nǵngáne dyam áde mbéb níme Adame mǵmpeénné. Edé mbále bán bad híin béwédé áyale mbéb níme mod nhóg ábélé. Boñ nsimé rí Dyöb ríchábé ámín bwámbwam tómaa nímé mbéb. Bad híin békudé nde e Dyöb ngên nyaa eché echabé ámín, ámbíd e mod nhóg, Yesu Krístæ. ¹⁶ Nde e Dyöb-pe ámpé eesaá melemlen nǵe dyam áde mbéb níme Adame ámbenlé démpéénné. Mmé mbéb nhóg níme Adame ríkáá moosyáál akwedé nkáá á'só é' Dyöb. Boñ ene nde ekaá Dyöb átédé bad née bad ábe békóbnédé awé e'só, kénéé édíí bán bad bébele mbéb ábel ne ábel. ¹⁷ Edé mbále bán mbéb níme mod nhóg Adame ámbenlé, mbélé bad bésyáál bédé áse e ngine e kwééd. Boñ akan áde anííú mod nhóg, Yesu Krístæ ábélé, átomténé ngine abé. Nén débél bad bésyáál ábe békudé nsimé rí Dyöb níme ríchábé ámín békobnéd-te áwe e'só békud alongé áde déemaá', béwón ngine ámín e chóm ésyáál. ¹⁸ Né-óó, nímé mbéb nhóg níme Adame ámbenlé, mémbéí Dyöb dénkwíd baásyáál nkáá. Melemlen nǵe dǵo dyam á bwám ahóg áde Krístæ ábélé débmenlé bad bésyáál békobnéd á'só é' Dyöb, békud-te alongé. ¹⁹ Awógen áde mod nhóg, Adame, énkénwógénné Dyöb débmenlé moonyon asyáál ambé mod a mbéb. Melemlen nǵe dǵo awógen áde mod nhóg, Krístæ áwógné Dyöb, ábélé bad híin békóbnédé á'só é' Dyöb. ²⁰ Dyöb démpéén mbéndé ábel ábel dé mbéb ákag á'só. Boñ kéhéé wéé ábel dé mbéb ákagké á'só, nsimé rí Dyöb mbélé ríkag á'só tómaa nǵe. ²¹ Né-óó, ngáne mbéb ríwóó ngine ápen kwééd, nǵe dǵo nsimé rí Dyöb mǵmpé ríwóó ngine ábel boñ bad békobnéd á'só é' Dyöb, békud alongé áde déemaá' mbwiined ne Yesu Krístæ, Sǵngwéé awéd.

6

Mbéb ríwúú syané boñ Yesu: apuúdté syané

¹ Chán-nǵ déhǵbpé bǵb? Edé bán débé débete mbéb ábel boñ nsimé rí Dyöb ríchágke-ε? ² Aáy eesaá nǵe. Syáá dewédé, deewóó'ε dyamdyam ábel ne mbéb ámpé. Chán-nǵ débete debé débélé' mbéb? ³ Nyéebíí' é nén bán áde dékudé edusen boñ debé mod nhóg ne Krístæ denwé ne mǵ-ye? ⁴ Edusen eche syané dénkuúdté, éútmte' bán syané dewédé, bélimé-ε syané ne mǵ. Nén débmenléd ábel boñ déwón abé dékǵǵlé. Nén áde melemlen ne ngáne Títéé apuúdté Krístæ ne eche ehúmé á alongé dékǵǵlé. ⁵ Nzé syané dedé nhóg ne mǵ áyál e eche kwééd né syané débé nhóg ámpé ne mǵ áde apuú' é. ⁶ Debíí bán áde bémboméé Krístæ á awog, bémbomnéd mǵ abé áde dénwóngé bǵód. Ábel boñ ngine eché áde abé dé' bǵód áde ábélitáá syané mbéb ébǵo ne abǵo ásyáál. Nén débél mbéb méetédte syané ntǵn ámpé. ⁷ Nzé mod awédé, mbéb méekamlánné mǵ ámpé. ⁸ Bǵb-pǵó, ngáne dewédé ne Krístæ, dedúbpé bán débé á alongé ne mǵ. ⁹ Syané dedúbpé nǵe áyale debíí bán Krístæ apuúdté, éewaá'-aa ámpé. Kwééd eewóó'-aa ngine ké póg ámín eché ámpé. ¹⁰ Awé áde awédé, mbéb méewóó'ε dyam ké ahóg ábel ne mǵ ámpé. Alongé áde ádíí-ε áte bǵb ádíí alongé áde ádíí ne Dyöb. ¹¹ Melemlen nǵe dǵo nyǵmpé nyétǵngéné yál anyín née bad ábe béwédé, ábel boñ mbéb méekamlán nyé ámpé. Nyényín-ne yál née bad ábe bédé á alongé ne Dyöb mbwiined ne Yesu Krístæ.

¹² Né-óó, nyéémwág se mbéb ríkamlán echen yál e moonyon eché éwág. Nǵe débél nyéehídé mekan mé esíí mé ekob é yál ámpé. ¹³ Nyéetǵngeneé-ε née nyéétédte echén pad e yál ké póg á mbéb-te se nyébenléd chǵ ábel mekan mé mbéb. Boñ pen, nyébe yál wéé Dyöb née bad ábe bébídte á kwééd-te, boñ bébe bó alongé dékǵǵlé. Nyébe echen yál esyáál á mekáá mé Dyöb ábel boñ ábenlad nyé ábel mekan níme métǵngéné á'só é' Dyöb. ¹⁴ Mbéb méetǵngeneé née ríkáméné nyé. Nyéesaá áse e mbéndé boñ nyédé áse e nsimé rí Dyöb.

Débé betǵn ábel mekan ngáne Dyöb áhedéé

¹⁵ Chán-nǵ déhǵbpé bǵb? Ngáne dédíí áse e nsimé rí Dyöb, nédé débé débete mbéb áyale déesaá áse e mbéndé ámpé-ye? Aáy, eesaá nǵe. ¹⁶ Nyéebíí' é bán nzé mod abagé yál nǵe ntǵn áse e mod ampée, ábel kéchéé eche ane mod áhǵbéé, né ádíí ntǵn awé ane mod-ε? Bad ábe bébágé yál ábel mekan mé mbéb, chóm eche békudéé édíí kwééd. Boñ mod awé abagé yál ábel ngáne Dyöb áhedéé, abág mod awé ábele mekan níme métǵngéné á'só é' Dyöb. ¹⁷ Nsǵngén mbé ne Dyöb. Nyé ábe nyémbé betǵn áse e mbéb, nyétíme nyéhíde mbále e mekan mésyáál níme béyǵgté nyé ne nlém nhóg. ¹⁸ Bǵb-pe áde Dyöb áhúde nyé áse e ngine e mbéb nyétíme betǵn, ábel mekan ngáne Dyöb áhedéé. ¹⁹ Nhóbe nímén mésyáál á nyaa e moonyon áyale nén nyé nǵngáne baányon, nsǵnten méechabéé nyé ámín. Ngen e'só, nyémbé echen yál esyáál née betǵn, nyébelé mbinde é mekan ne e'bébtéd é mekan, nyébelé-ε ebébtéd chén ne chén, nyékag á'só. Bǵb-pǵó nyétǵngéné echen yál esyáál abe née betǵn, ábel mekan ngáne Dyöb áhedéé, nén débél alongé áden désǵn. ²⁰ Ngen e'só áde nyébéde betǵn áse e mbéb, nyéenkénwóngé dyam ábelen mekan níme Dyöb áhedéé aa nyébel. ²¹ Nsyǵn ríhéé nyénkuúdté áde nyébéláa mekan níme mékwágte nyé bǵb. Chóm eche nímé mekan

mépɛɛnɛɛ édií kwééd. ²²Boɲ ɓɔɔb, Dyɔɔb áhúdé nyé ásé e ngine e mbéb, betáɲ bé Dyɔɔb-páá nyédíí. Nsyáɲ níme nyékudeɛ rídii nén bán Dyɔɔb ábélé nyésáá ngáne abé bad betáɲgéné asáɲ. Nê débɛl nyéekúð alongé áde déemaá'. ²³Nyébbii nén bán nsábe níme mbéb nípɛɛnɛɛ rídii kwééd. Boɲ nde eché Dyɔɔb ábagéɛ bad ngên edii alongé áde déemaá'. Dekude dɔ, abé áde dédíí ne Yesu Krístæ, Sáɲgwéé awéd.

7

Bad bé Kristo béesaá ásé e mbéndé ámpɛ

¹A-baányan, nyédii bad ábe bébii mbéndé. Nyéebii'ɛ bán mbéndé ekamlan mod dásɔ á pónde eche adíí á alongé-ye? ²Détèd eláɲsén áyál e ehóɓ é e'wóngé. Nzé mmwaád awóó nchóm, mbéndé ehóbe nén bán atáɲgéné abé ne nchóm pónde esyáál eche nchóm adíí á alongé. Boɲ nzé nchóm awédé, mbéndé e e'wóngé eekóɓɛɛ mɔ ámpɛ. ³Né-ɔɔ, nzé adyɛɛné mod ámpée áde nchóm adíí adíí á alongé né béchag mɔ bán adii nkáb-a-mesón. Boɲ nzé nchóm awédé né awóó kunze á'sɔ é' mbéndé, nzé awóó-ɛ nchóm ámpée, ene pónde, né eekáɓɛɛ asón. ⁴A-baányan, né dɔɔ édií ne nyémpɛ. Mbéndé eekamlánné nyé ámpɛ áyále awé áde Yesuɛ áwédé, nyémpɛ nyéwédé. ɓɔɔb-pɔɔ, nyédii bad ábe mod ámpɛ, Yesuɛ awé Dyɔɔb ápuúdté, ábel boɲ nyéɓele Dyɔɔb bwám. ⁵Áyále á pónde eche áded abé á moonyon ákamlánnáá syáné, mbéndé epuúdté'áá syáné esíí é mekan mé ekob é yál áte. Nén ábéláá débélé' mekan mé mbéb níme mépɛɛne' kwééd. ⁶Boɲ ɓɔɔb dehídté áse e mbéndé, awé áde déwédé. Né-ɔɔ, mbéndé eché ekámlánnáá syáné néɛ betáɲ eekamlánné ne syáné ámpɛ. Nén ábélé dehíde dásɔ nzii ekóólé ɓɔɔb áɓele Dyɔɔb. Debɛnle mɔ nyaa eché Edáádɔɲ é Dyɔɔb élaɲgɛɛ syáné, saké nhídtɛn ne mbéndé eche betélé áse.

Mbéndé e Dyɔɔb chɔ elúmtɛ' syáné nímɛd mbéb

⁷Chán-nɔ déhɔɓpɛ ɓɔɔb? Nédé déhɔɓ bán mbéndé edé mbéb-ɛ? Aáy, deéhɛɛɛ-se dehɔɓ nê. Boɲ mbéndé chɔ ekáá boɲ mbíí chóm éche mbéb rídii. Nzé mbéndé enkénhɔɓ áá mod eesíídé chóm é mod, né meebii'ɛ nén meé ásii chóm é mod áde mbéb. ⁸Boɲ ene mbéndé ennyèm me mewemɛn me mbéb áse, ébel níbootéd bwém é' bad asii nyaa ne nyaa. Nzé mbéndé eesé, né mbéb méesaá dyamdyam. ⁹Pónde ebédé eché ménkembíí'ɛ mbéndé. Boɲ á pónde eché mbíí mbéndé, esíí é abel dé mbéb émpuú me áte, nwé-ɛ. ¹⁰Mbéndé eche Dyɔɔb ábágé áá chɔɔ epɛɛne alongé chɔchɔ éfím me awúu. ¹¹Mbéb ménkud etál ámbíd e mbéndé, rídóg me, níbel mbéb. Né-ɔɔ mbéb mɔɔ níwúú me.

¹²Né-ɔɔ, denyíne nén bán mbéndé chɛn esáá, chóm-ɛɛ mbéndé ehóɓɛɛ esáá, étaɲgéné, édé-ɛ bwám. ¹³Nédé nê álúmtɛ nén bán chóm éche édé bwám éfím me nê kwééd apiined-ɛ? Aáy, eesaa nê. Saké mbéndé chɔ epíínédé me kwééd, mbéb mɔɔ nípɔɔ ámbíd e mbéndé, chóm eché édé bwám, ápiined me kwééd. Nén démbɛnléd ábel nén bad bényín ngáne mbéb rídii. Né-ɔɔ, mbéndé e Dyɔɔb ebele' mbéb nílúmtɛ eche ngine bwámbwam.

Nzum eché ewante' moonyon áte

¹⁴Debíí nén bán mbéndé eche déhóɓɛɛ edii chóm é edáádɔɲ. Boɲ ndii moonyon á ekob. Ndií néɛ mod awé bésómé áse e mbéb néɛ ntán. ¹⁵Meesóɲtánné mbeltéd nímmém. Mam níme níhedeɛ abel, meéɛɛɛ mɔ. Mam níme níkɔɔ mɔɔ nítimeɛ abel. ¹⁶ɓɔɔb-pɔɔ, abel áde níbeleɛ chóm éche méehédéɛ abel, nén álúmtɛ bán nkwénténé meé mbéndé edé bwám. ¹⁷Boɲ á mbále saké mmén nkoo' abel, mbéb níme rídé me áte mɔɔ níbelte me nê. ¹⁸Mbíí meé dyam á bwám ké ahóg déesaá me áte, nédé, ne nlém ní moonyon níme níwóó, kénéɛ édií bán nlém rídé me áte ábel dyam á bwám, meéɛɛɛ dɔ abel. ¹⁹Meéɛɛɛ dyam á bwám áde rídáá abel, boɲ dyam dé mbéb áde méehédéɛ abel, dɔɔ nítimeɛ abel. ²⁰ɓɔɔb-pɔɔ abel áde mbéleɛ dyam áde méehédéɛ abel, nén álúmtɛ nén bán saké mmén nkoo' nímmé mam abel ámpɛ. Boɲ mbéb níme rídé me áte mɔɔ níbelte me mɔ.

²¹Né-ɔɔ, nnyíne nén meé mbéndé edé eché ekamlan me. Pónde téé áde níhedeɛ dyam á bwám abel, mbéb mɔɔ níwámsan me ekáá apɛ. ²²Áwém nlém-té, mbéndé e Dyɔɔb chɔɔ rídás ahíd ne nlém nísyáál. ²³Boɲ nnyíne nén meé mbéndé empée edé eché ekamlan échém ekob é yál, eché ewane nzum ne mbéndé eché nímmém nlém rídás. Ene mbéndé ehaá me, ebelé-ɛ ndé ntán á mbéb. Mmé mbéb mɔ-'áá nkamlan échém ekob é yál. ²⁴Ebál é etyag éche étáné me! Nzé-módé áson me á mekáá mé échém ekob é yál, eché épiinad me kwééd? ²⁵Nságnɛn níbê ne Dyɔɔb. Asóó ádém alongé mbwiined ne Mwán, awéd Sáɲgwéé, Yesu Krístæ. Né-ɔɔ, mmémpɛn ndé mbíd ébe, nímmém nlém nílaɲge me ahíd mbéndé é Dyɔɔb boɲ échém ekob é yál éhíde mbéb níme rídé me áte.

8

Alongé áde Edáádɔɲ é Dyɔɔb ébagéɛ

¹ Bɔɔb-pɔɔ, Dyɔb déekwidéé modmod nkáá awé adé nhóg ne Yesu Krístæ. ² Mbéndé e Edaðadɔn eché epinad syáné alongé, abé áde dédíí ne Yesu Krístæ, ehúde me á mehan mé mbéndé e mbéb ne á mekáá mé kwééd. ³ Mbéndé enkênhenlé mbéb amad áyale nén baányon békênwóngé ngíne ahíd chɔ. Né-ɔɔ, Dyɔb ábélé dyam áde mbéndé enkênhenlé abel. Anlóm awe Mwán ne ekob é yál e moonyon éche ébele mbéb, ábɔded ngíne e mbéb. Abel áde Dyɔb dèmbenlé nén dèmbɔdèd ngíne e mbéb amín e moonyon á ekob. ⁴ Dyɔb dèmbel nê ábel boɔ bad ábe bééhídē mam ne ngíne e moonyon boɔ bétimé' béhídē mekan ne ngíne e Edaðadɔn é Dyɔb, bébel mekan nyaa eché etánjéné melemlem ngáne mbéndé ehóbeé aá bébel. ⁵ Bad ábe bébele mekan ngáne échab ekob é yál élanjéé bó, bébelé bésun nímab nlém áyál e mekan mé ekob é yál. Boɔ bad ábe bébele mekan ngáne Edaðadɔn é Dyɔb élanjéé bó, bébelé bésun nímab nlém áyál e Edaðadɔn é Dyɔb. ⁶ Nzé mod asúmé nlém áyál e mekan mé ekob é yál, né áwē. Boɔ nzé mod asúmé nlém áyál e mekan mé Edaðadɔn né Dyɔb débe mɔ alongé áde déemaá' ne nsan. ⁷ Nzé mekan mé ekob é yál mékamlan mod, ane mod abelé ákɔɔ Dyɔb áyale eehídéé mbéndé é Dyɔb, eéhele-'aá chɔ ahíd ne ahíd éche. ⁸ Nén álumte bán bad ábe béhíde échab esíí e mekan mé ekob é yál, béeheléé Dyɔb menyinge awóged.

⁹ Boɔ ne nyé, nyéebélē mekan ngáne ekob é yál éhedeé aá nyébel. Nyébele' dasɔ ngáne Edaðadɔn éhedeé aá nyébel, nzé édé bán ne mbále Edaðadɔn é Dyɔb édé nyé áte. Kénzéé awé Edaðadɔn éche Krístæ éesaá áte, né éesaá ne Krístæ. ¹⁰ Boɔ nzé Krístæ adé nyé áte, nyéde á alongé áyale Krístæ abelé nyékòbnédé á'sɔ é' Dyɔb kénzéé edíí bán échēn ekob é yál éwē áyale mbéb níme nyébelé. ¹¹ Nzé Edaðadɔn éche Dyɔb áde dèmpuúid Yesu e édé nyé áte, né ké échēn ekob é yál éche éwág émmad awé, né Dyɔb áde ápuúúdté Krístæ dépuúú chɔ. Abel nén á ngíne e Edaðadɔn éche édé nyé áte.

¹² Né-ɔɔ, A-baányan, dyam áde áde détánjéné ahíd déesaá dyam dé ekob é yál, saké ábe ngáne ekob é yál éhedeé. ¹³ Áyale nzé nyébele ngáne ekob é yál éhedeé né nyéewē. Boɔ nzé á ngíne e Edaðadɔn é Dyɔb nyéwúú mbeltéd mé mbéb níme nyébeleé, né nyéékúid alongé. ¹⁴ Dyam áde áde ádíí nén, bad bésyál ábe Edaðadɔn é Dyɔb élyágté, bedíí bán bé Dyɔb. ¹⁵ Edaðadɔn éche Dyɔb ábágé nyé éebeleé-se nyébé néé betán, nyébé á mbwóg-te. Boɔ pen Edaðadɔn é Dyɔb ébelé nyékoó bán bé Dyɔb abé. Ngíne eché éché Edaðadɔn chɔ-'aá ekáá boɔ déléppe Dyɔb bán, "A-Tè! Echem Sán!" ¹⁶ Edaðadɔn é Dyɔb ébelé syáné debíí á nlém-té nén bán dedíí bán bé Dyɔb. ¹⁷ Bɔɔb-pɔɔ, ngáne dédíí ábe bán, deékúid nnam níme Dyɔb ákòjnédé ábē bán, syáné deékúid-te bwēm ábe Dyɔb ákòjnédé mɔ, nzé ne mbále syáné dekwénténé átag ne Krístæ ábel syáné ámpé dékud ehúmé éche Dyɔb débeé mɔ.

Ehúmé éche bad bé Dyɔb békudté

¹⁸ Nnyíne' nén meé, metake níme dékudeé bɔɔb méesaá dyamdyam nzé béhagténé mɔ ne ehúmé éche bélumédte syáné á pónde eché ehúe á'sɔ. ¹⁹ Bwēm ábe Dyɔb áhágé á nkònsé é'sine' ne e'lyág bé nlém, pónde eché Dyɔb délumtēnnē ábe bán. Abel nê ne ehúmé ésyáál. ²⁰ Embē nén bán bwēm ábe béhágé é'díí ehóhó ngēn. Saké ábe bwēm bēn bɔɔ bēntíí bán ébē nē boɔ Dyɔb dɔɔ déntíí. Ambel nē ne e'lyág bé nlém aá epun epé éche ²¹ mɔhúdté ábe bwēm bēn á mehan mé ngíne eché ebɔɔde bwēm, bɔmpé békúid-te kunze ákud melemlem mé ehúmé éche Dyɔb ábágé ábē bán. ²² Debíí nén bán káán ne' bɔɔb, bwēm é'syáál é'kane' ne e'wē ábe bēwógéé ábe é'dé nēngáne e'wē bé achád. ²³ Boɔ saké nhagtéd mwēmpen ríkane'. Syáné bēn awé dewóo Edaðadɔn éche Dyɔb ábágé syáné nēngáne nde e'sɔ, syáné ámpé dekáne' á nlém-té. Debánné nlém nisyáál ásin pónde eché Dyɔb débēlé boɔ dékón ábe bán abé, ahúd syáné yál esyáál á mehan-tē, ábe syáné yál ékɔɔlē. ²⁴ Taase dekude e'sooson delyágé nlém bán deékúid chóm éche Dyɔb áhóbé aá mɔɔbēl. Boɔ pen nzé denyíne chóm éche delyágé nlém bán deékúid, né saké e'lyág bé nlém bɔɔ é'kóó abé nē. Nzé-módé ahele alyág nlém áyál e chóm éche amáá akud? ²⁵ Boɔ, dechedé yál ásin chóm éche déenyínē, dekoó-'e chɔ ásin.

²⁶ Melemlem nē dɔɔ Edaðadɔn é Dyɔb éwóngané syáné áyale deewóo'é ngíne. Deebíí' ngáne détánjéné akáne boɔ Edaðadɔn chēn chɔó ékánad syáné ne nheemed níme rítómé e'yale bé nsál. ²⁷ Dyɔb ánoe syáné nlém áte, abíí-'e mewēmten ne Edaðadɔn áyale Edaðadɔn ékánad bad bé Dyɔb nyaa eche áhedeé. ²⁸ Debíí nén bán dyam-té áde ábenlad Dyɔb ábele dɔ á mboɔ ní bad ábe bédáá mɔ,* ábe áchénlé ábel ngáne áhedeé. ²⁹ Dyɔb démmad atíí nén aá bad ábe mómmadte apwéd ádáb abé ábē nēngáne abé áde awe Mwán ábel boɔ ane Mwán ábē Mwán á'sɔ áfinté e baányan. ³⁰ Né-ɔɔ, bad ábe Dyɔb démmadte apwéd, anchélé bó ábē ábe bad. Ábe áchénlé-'e ahóbé aá békòbnédé áwe e'sɔ, ábe bó-'e békòbnédé áwe e'sɔ, abágé bó éche ehúmé.

Dyɔb ádáá syáné mbwiined ne Yesu Krístæ

* 8:28 Dyam-té áde ábenlad Dyɔb ábele dɔ á mboɔ ní bad ábe bédáá mɔ; donje á kálag áwóó mam mésyáál mébenlad á mboɔ níme bad ábe bédáá Dyɔb.

³¹ Nzé denoné nímén mekan mésyāāl áte, cheé déhale dehób? Nzé Dyób áde ne syánē, né nzé ahele atāngēn syánē? ³² Née Dyób déebāngēé ké awe Mwān. Antéd mó, ábe mó áá áwē á nló níme syánē moosyāāl, né éebaá syánē kéchéé émpēe éche déhédné mó-yé? ³³ Nzé-módé áhōb áá bad ábe Dyób ápwéde békúwéde nkáá? Dyób dēn dāo áhōbē nēn áá dedii bad ábe békóbnéde áwē e' só. ³⁴ Nzé-módé-ō áhōb áá dekwéde nkáá? Yesu Krístā awéde, ápuu, adyé-é á ekáá émbáá é Dyób, áhed-tāá ákánndatē syánē. ³⁵ Nzé-ō áhele ábēl bonj Krístāe asóg syánē adān? Mekan níme mélénlédé syánē áte, ké' é ndutul, káa ahé áde bad béhāgkē syánē á meséb? Nzāa, káa awónj áde déwōo' é mbáté? Nzé-é akíme áde bad békímméé syánē? Ké' é awúu áde bad béhédeé syánē awúu? ³⁶ Kálag e Dyób ehóbé áá, “Póndé téé bad béwúe sé áyāl echón.

Bényíne sé nēngāne rídyonj ní mbódné mé békagké awúu.”

³⁷ Mmén mekan mésyāāl mébenlad bonj detómé mó áte, mbwiined ne Krístāe, mó awé adāó syánē bonj áwōngān-ne syánē. ³⁸ Mbíi bwām nēn méé chómchóm éesaá éche éhele-se epánj edānge éche Krístāe ádáó syánē. Ken kwéed-é, ké' é alongé. Ken ángel-é, ké' é benkamlene, ké' é ngíne éche édé ádyób. Ken póndé éche dédíi áte nēn, ké' é póndé éche ehúe. ³⁹ Ké ngíne e nkonj nímín, ké' é e nkonj nísé, chómchóm éesaá áfínté e nhāgtéd nísyāāl éche éhele epánj edānge éche Dyób áwónjné syánē mbwiined ne Yesu Krístāe, awéd Sāngwéé.

9

Dyób ne ábē bad bé Israel

¹ Nkale' mbále nēngāne mod awé adúbpé Krístāe, meékālē metóm. Mmém nlém níme Edāódnj éche Esáá élyāgtéé, rílange me nēn áá chóm éche nīhóbéé édé mbále. ² Ndul e ngíne ne metake mé ngíne bédé me á nlém-té ³ áyāl e ábēm bad, ábēm baányan ábe syāābō séde mekii mehóg. Áyāl echāb nhēde' nēn méé né Dyób dēmbē me ebómán, ábēl-le meebāg ne Krístāe. ⁴ Ábēm bad bēdíi bad bé Israel. Dyób áhōb áá mótdéé bó nēe ábē bán, álúmté-é bó éche ehúmé. Dyób dēmpé á nchemten ne bó, ábe-é bó mbéndé. Anlúmed bó ngāne bētāngéné mó edúbé ábe, bó-áá ánlāá' é áá móšbelé chóm éche ánhōbpē áá móšbēl. ⁵ Bēdíi bad bé mbyaa níme ábēd betaa ábe bēmbē se á mbooted. Ade Krístāe áchyáádté-áá, mómpé nēe moonyonj, áwāb mbyaa dāo ámbídtē. Mekēnag mébē ne Dyób á ngíndé ne á ngíndé, mó awé ákamlan chóm ásyāāl. Ebē nē.

⁶ Meehóbéé nēn méé Dyób déebenlé chóm éche ánhōbpē áá móšbēl. Edé bán saké bad bésyāāl ábe bēbíde á mbyaa ní Israel bédé bad bé Dyób. ⁷ Saá-kaá bán bésyāāl ábe Abrahamé bédé bán bé Dyób. Dyób dénlāá Abrahamé áá, “Á mbyaa níme awonj mwān Aisige dāo bán ábe nīhóbé méé mébē wē bēbídtē.” ⁸ Nēn álúmtē nēn bán bán ábe béchyáá á nyaa e moonyonj béesaá bán bé Dyób. Bonj bán ábe bēnchyāā' é nhídtēn ne ngāne Dyób dénlāá' é Abrahamé áá móšbēl, bó békoo' é atōn nēngāne bán bé mbyaa níme Abrahamé. ⁹ Ade Dyób dénlāá' é Abrahamé áá móšbelé mó dyam áde móhóbé, Dyób dénhōb áá, “Mētím ámbíd á póndé éche ríftíde. Ene póndé Seraa áwālé mwān á mwēnchóm.” ¹⁰ Saá-kaá nē dēmpēn. Sáá nhóg mó Rebekaa ábe bán bé baachóm bēbe bēnwōngē. Ane sáá ábédéé awesyánē taa, Aisige. ¹¹⁻¹² Á póndé éche béechyāā' é ábē bán, áde bēbēl' é ábel dé mbéb ké' é mbonj, Dyób dénlāá Rebekaa áá, “Mwān ámbáá ábē mbālede awe mwān asad.” Dyób dēmbel nēn ábel ényíndē nēn bán níme mewēntēn móš ámbenlédé ábel mwān nhóg ábe áse e aníní. Embonjéd mó ápwed mod awé ádáó ápwed, saké áyāle dyam áde ane mod ábélé. ¹³ Eténlédé á kálag e Dyób ngāne Dyób áhōbé áá, “Mendānj Jakōbe bonj nīkōō Esao.”

¹⁴ Chán-nō déhōbpē bōob? Nédé dééhōb bán Dyób ákwognad baahóg-e? Ááy, éesaá nē. ¹⁵ Se' bōód, Dyób dénlāá Mosēe áá, “Mēwōg kénzéé ngol awé rídás ngol awóg, mēlūmēd-te e' bonj bé nlém wēe kénzéé awé rídás álúmed.” ¹⁶ Né-ōó, mpwēdtéd ní Dyób méewóo' é dyamdyam ábel ne chóm éche bad béhédeé bán ébenled ké' é éche bēbēlé. Dyób dāo ábenlad ábē e' bonj bé nlém ábel kéchéé éche áwémtené ábel. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyób nēn bán Dyób dénlāá Farao áá, “Mpwēde wē kánj ábel bonj nībenled wē álúmed echem ngíne ne ábel bonj ádēm dīn ákanled nkōnjé áte nísyāāl.” ¹⁸ Né-ōó, Dyób álúmtē' ábe e' bonj bé nlém wēe kénzéé awé ápwéde, áwēde-é kénzéé nló áte awé ápwéde áá áwúu nló áte.

Melíngá mé Dyób ne e' bonj bé nlém é' Dyób

¹⁹ Kapóg nyé mod nhóg nyéésdédé me bánken, “Nzé nē dāo édíi, cheé ékás bonj Dyób ábē áhōbē' áá bad bēbélé mewusé? Debíi bán modmod ééhēlé-se áhób áá móšbenlé dyam áde Dyób áhóbé áá ábel.” ²⁰ Bonj wē moonyonj, nzé-módé édíi áseded Dyób dyam? Mbeé e mag ééhēlé-se ésedte' mod awé ábelé chó áá, “Cheé ékás bonj éhāgé me nyaa eché éhāgé me?” ²¹ Nyébíi nēn bán ntumé-mbeé, awóó kunze ábēlen hyag ábe ábenléé mbeé nyaa eché ádáó. Nzé adāó, áhelese atéd hyōg ábēlēn mbeé ébe; póg ebé mbeé e edúbé, eníní-é ebé mbeé eché bēbenladté póndé ésyāāl.

²² Kapóg Dyöb áhéde'áá nímē melingá alúmed, áhéde'-ε áá bad bényín eche ngíne. Boj anched yál bwámbwam áwésen bad ábe bēmbēl boj álin. Abe bad bēntāngēn-ne nkógsen akud. ²³ Kapóg-ke Dyöb dénwēmtēn-ne álúmed éche ehúmé é ngíne ámín e bad ábe álúmté e'boj bé nlem. Amaá ábē bad aboñsen ákud éche ehúmé. ²⁴ Syánē dedé'-ε áfinté e ábē bad ábe áchénlé. Saá-kaá áfinté e bad bé Israel dēmpen dso áchénlé syánē. Achénlé syánē donje á bad káónē áfinté e bad ábe béesē bad bé Israel. ²⁵ A kálag e Hoseya, Dyöb áhóbē nēn áá, "Bad ábe bēnkēmbé ábēm bad, mēchəg bó mēé bédé 'Ábēm bad.'

Alonj áde ménkēndəngé mēchəg dso mēé ádíi 'Alonj áde rídás.'

²⁶ Melemlem mé hōm wēé ménlāá-'áá bó mēé 'Nyéesaá ábēm bad', áhed-taá mēchəgkē bó mēé bédíi ábēm bán, bán bé Dyöb áde ábage' alonjé."

²⁷ Nkal é' dāəđəñ Yesayaa anhósd tāngene bad bé Israel áá, "Ké mesongé mé bad bé Israel mēmbuú áte nēé nsíi nímē rídé á nkəwé mé edib é nkəwé, nguse chēmpen chso ékūd e'sooson.

²⁸ Sāngwéé éebébédté pónde ábel mekan mésyāal nímē átomté mbakú áá msoñsé."

²⁹ Nēn áde nēngāne Yesayaa anhōbpé áá, "Nzé Sāñ Dyöb á Ngumē enkēnyágnéd syánē donje dé nchyaátén, né debágáá nēé myad mé Sodom ne Gomora."

Paale akánnédé bad bé Israel

³⁰ Chán-nō déhōbpé boəb? Bad ábe béesē bad bé Israel bétimé békóbnédé á'só é' Dyöb mbwiinede ne adúbe áde bédúbpé Krístəá, kénéé edíi bán béewane'áá áte ákobned á'só é' Dyöb. ³¹ Boj bad bé Israel bēwáné'áá áte bēhéde bán bēhíd mbédé ábel boj békobned á'só é' Dyöb, boj bēnkēnhēnlé. ³² Cheé ékás boj bēnkēnhēl? Bēnkēnhēnlé áyale nēn bēwáné'áá áte ákobned á'só é' Dyöb áyale nsón nímē bēn bēbéle saké áyale adúbe áde bédúbpé Dyöb. Bēnkōd ekuu á aláá áde bad békōdé ekuu, békəwé'-ε. ³³ Eténlédé á kálag e Dyöb tāngene nē, nēn bán,

"Nyénəne', mbanne aláá á Zayəñ

áde débēl boj bad békōdé ekuu,

aláá áde débēl boj bad békəwəg.

Boj kénéé awé adúbpé mó éehúú' é ne mekáá mé ngēn."

10

¹ A-baányəñ, ndəə ne nímēm nlem rísyāal nēn mēé ábēm bad bé Israel békud e'sooson, nkánnad-ε bó mēé nē abenled. ² Mbíde bó mbōñ nēn mēé bédás Dyöb abele ne nlem rísyāal. Boj béekoo' é asōñtēn ngāne bétāngéné mó abele. ³ Béēsōñtēnēē ngāne Dyöb ábeleé boj bad békobned áwe e'só. Bétimé bēhéde nzii echáb chēn eché ébēl boj békobned á'só é' Dyöb. Né-ə, bēesudtéé yál áhíd nzii eché Dyöb áttíde ábel bad békobned áwé e'só. ⁴ Krístəá abelé nsón nímē mbéndé éntāngēné abel, né-ə, kénéé awé adúbpé mó, ákobned á'só é' Dyöb.

E'sooson é' bāgnédé ne metúmbé mésyāal

⁵ Se' boəd, Mosee antēl tāngene ákobned áde mod ákobnadté á'só e' Dyöb áyale áhídeé mbéndé. Anhōb áá, "Kénéé awé abele chōm ésyāal éche mbéndé éhóbéé, ákūd alonjé áde déemaá'." ⁶ Boj eténlédé á kálag e Dyöb bán nyaa eche adúbe ábeleé boj mod ákobned á'só é' Dyöb edíi, "Weehóbé awonj nlem-tē nēn wéé, nzé-módé ákē ámín, ádyöb." (Néde, áhúd Krístəá ámín, ásuded mó ásé.) ⁷ Ké'-ε "Nzé-módé ákē ásé á echóg éche éewoo asóg?" (Néde áhúd Krístəá á echóg éche éewoo asóg ápeen mó ámbíd á alonjé.) ⁸ Chōm-éé kálag e Dyöb éhóbé edíi nēn áá "Eyale é Dyöb edé wē bēnben. Edé ekale chō, éde'-ε wē á nlem-tē." Mmē nkalanj nđii nkalanj nímē sékaleé nēn bán nyétāngéné adúbe awōñ. ⁹ Nzé ehóbné nsal nēn wéé, Yesue adii Sāngwéé, edúbpé'-ε awōñ nlem-tē nēn wē Dyöb dēmpuú mó, né wékūd e'sooson. ¹⁰ Áyale nēn nzé edúbpé á nlem-tē, Dyöb ábele' ékobned áwe e'só. Nzé ehóbné nsal ne wéé módubpé, ebelé ékūd e'sooson. ¹¹ Kálag e Dyöb ehóbé nēn áá "Kénéé awé adúbpé mó, éehúú' é ne mekáá mé ngēn." ¹² Nēn áde ne moosyāal, ken mod adúbe á Israel, ken mod eesaá mod á Israel. Dyöb ádíi Sāngwéé á moosyāal nyaa póg, abude'-ε kénéé anamed awé ahēdné mó nwōñgen. ¹³ Kálag e Dyöb ehóbe áá, "Kénéé awé achəgé đin áde Sāngwéé áá ásonj mó, ákūd e'sooson."

¹⁴ Boj chán bēhele bēchəg mó bán ásonj ádāb alonjé áde bédúbpéé mó? Chán-ne bēhele bédúbe mó, nzé béewóge nímē nkalanj? Chán-nō bēhele bēwóg nímē nkalanj nzé bad béekanle bó mó? ¹⁵ Chán-ne bad bēhele bēké bēkanlé bad nímē nkalanj áde mod éelóméé bó? Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, "Nzé mod apēné nkalanj mí bwām, ébelé épēen enyinjə." ¹⁶ Boj saké moosyāal ákobé nkalanj mí bwām. Nkal é' dāəđəñ Yesayaa mwēn anhōb tāngene nē áá, "A-Sāñ, bó ahéé adúbpé nkalanj nímē sékále?" ¹⁷ Né-ə, adúbe ápag ne awóg áde mod áwógé nkalanj, bad bétāngéné'-ε nkalanj nímē Krístəá akal boj bad bédúbe mó. ¹⁸ Boj ndás asēded nēn mēé ken, edé mbále nēn bán bēnkēnwógkē nímē nkalanj-ε? Bēnwóg mó bwām. Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán,

“Ehóḥ éche bad ábe békálé'áá nímé nkalaj énwōgnēd nkōḥsé áte rísyāal.

Abāb e'yale bēmpē mesóg mé nkōḥsé áte mésyāal.”

¹⁹ Ndā́ aseded nén meé ken, bad bé Israel bēnkēnsōḥtēnné nímé nkalaj-ε? Mosεε mó asēbpé ahóḥ nén aá Dyōb áhóḥé aá,

“Mēnaméd bad ábe béekoo alon abé, ábel bon nyéwóon bó kónji.

Méénaméd bad ábe bédé eyókél ábel bon nyélinj.”

²⁰ Nkal é'dā́sdaj Yesayaa mómpē ankwentén ahóḥ ngáne Dyōb dénhābpē. Anhóḥ á tál e ékwéé aá,

“Bad ábe béehede'aá me bényiné me.

Menlúméd yál wéε bad ábe béesēdte'aá me.”

²¹ Bon Yesayaa anhóḥ tǎḡene bad bé Israel aá Dyōb áhóḥé aá, “Bootya mbwambwε kásh ne ngukél, nlyágé mekáá meé ábēm bad bétim ámbíd áwēm, bon béwúú nló áte, bééwógné-'aá me.”

11

Dyōb déebáa'ε abé bad bé

Israel á yál ne abān ásyāal

¹ Bōob-pōó, ndā́ aseded nén meéken, Dyōb ábáá ábē bad áyāl-ε? Eesaá nē. Mmēn ndii mod a Israel awé abíde á mbyaa níme Abrahamε, á túmbé e Benjamin. ² Dyōb déebáa'ε abé bad áyāl. Bédii bad ábe ápwédé se á mbooted. Nyébíí chōm éche éténlédé á kálag e Dyōb ngáne Elaijaa ácháá'áá Dyōb, álangē mó mekan níme bad bé Israel bébélé'áá. ³ Anláá Dyōb aá, “A-Sánj, ábén bad béwúú ábon bekal bé'dā́sdaj bésyāal, bépánjtéd-te nímōḥ menyán mé mende. Mmēmpen-εé nlyágé, béhede-ε mémpē awúú.” ⁴ Chán Dyōb dénkwenténné mó? Ankwentén mó aá, “Mbānné bad ekálé saámbe ábē ábēm bad. Bédii bad ábe béebagé Baale, dyōb dé metóm, edúbé.” ⁵ Nē dā́o édíí kásh ne bōob. Nguse é bad bé Israel édíí édé ábe Dyōb ápwédé ne nímé nsimé. ⁶ Apwéd áde ápwédé bó ádíí áyāle nímé nsimé saké áyāle mekan níme bébélé. Nzé émbē nén bán dyam áde bad bébélé dā́o ákǎe bon Dyōb ápwéd bó, nédē né saké nsimé móó ápwédné bó. ⁷ Cheé-ō nén álúmteé? Bad bé Israel bēnkēnkudté chōm éche békóó áhed. Bad ábe Dyōb ápwédé bēnkūd chōm éche béhédé'áá, bon ábiníí, nlém menlél bó á abum. ⁸ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán

“Dyōb démbel bó edimdim.

Káshne e'chii, béēnyinnēε, béewógné-'aá.”

⁹ Dabide mómpē anhóḥ aá,

“Nkánne' nén meé ébel bwēm ábe é'wógte bó menyinje, bóḥó é'bē bó néε melám.

Nkánne nén meé, békwe, Dyōb ákógsen-ne bó, áyāle mekan níme bébeleé.

¹⁰ Nkánne nén meé Dyōb ákwid bó ndim ábel bon béehelé anyinén.

Nkánne nén meé ápēmte-d-te bó nted níme rídélé níme ményag bó mbíd pónde ésyāal.”

¹¹ Né-ōó, nse-dte nén meé ken áde bad bé Israel bēnkōdté ekuu bon békwe, bēnkwe ne akwe ásyāal-ε? Aáy éesaá nē. Abel áde bēmbenlé mbéb démbél Dyōb démbé bad ábe béésé bad bé Israel etál ákud e'sooson, ábel bon bad bé Israel bébē kónji. ¹² Akwe áde bad bé Israel bēnkweé, ápiínédé bad bé nkōḥsé ábiníí bésyāal nsimé híin. Abé-ε áde bad bé Israel bēmbēé atóg áyāl e mekan mé edā́sdaj démpiínéd bad ábe béésé bad bé Israel nsimé rí Dyōb. Nzé Dyōb áhele ápe bad ábe béésé bad bé Israel anamed nē, áde bad bé Israel bébélé mbéb, né chán-nō nnam mépéé abé níme ábēé áde bad bé Israel bésyāal békudté e'sooson.

Bad ábe béésé bad bé Israel

béebāg kúmbe áyāle békúdé e'sooson

¹³ Chōm éche níhedeé ahóḥ nén bōob, nyé bad ábe nyéésé bad bé Israel, nyéé nílangéé. Ndií mbapεε a nlómag a bad ábe béésé bad bé Israel, né-ōó mbage' nímēm nsón edubé ésyāal.

¹⁴ Kapóg nhélé mbél bānned bé Israel bébē kónji bó donje á bad bómpé békud e'sooson.

¹⁵ Abān áde Dyōb démbāngē bad bé Israel á yál démbél Dyōb déntim ásé ne bad bé nkōḥsé bésyāal. Bōob-pōó, chán-nō ébēε áde Dyōb dékoppé bad bé Israel ámbíd ámpé néε ábē bad? Ebé byánán bad ábe béwédé bépúúde ámbíd. ¹⁶ Nzé bébágé Dyōb eped é ewele é'sō néε mende, nē álúmte bán éché ewele ésyāal édíí éché. Nzé bébágé-ε Dyōb nkan ní bwel, né ngen chōmpé edii éché.

¹⁷ Bépágké donje á ngen á bwel é menzab ábe béwéné, bébādté á ngen é bwel é menzab ábe é'kwoge' á ahín-té. Nyé bad ábe nyéésé bad bé Israel nyédii nēngáne éché ngen é bwel bé ahín éche chōmpé ekude mendib níme mébídé á nkan ní bwel é'bwām. ¹⁸ Ngáne édíí-'aá nē, nyéetāngeneé néε nyédii kúmbe se nyénōné échíníí ngen éche bésélé, nkōḥjtéd. Nzé nyédé kúmbe nyééchatán nén bán saké nyé nyéchéngé nkan bon nkan móó níchéngé nyé. ¹⁹ Nyéhele nyékume' ekáá á tál bán béhúdé éché ngen ábel bon bébāde nyé áhed. ²⁰ Nē áde mbāle. Béhúdé bó áhed áyāle bēnkēndúbéé, nyé-ε bétímté nyé áhed áyāle nyédúbé. Bon

nyéebág kúmbe. Boŋ pen nyébê mbwóg. ²¹Néé Dyöb dénkémbáŋgé bad bé Israel akógsen, bó ábe bédé nêŋgáne ngen éche énsébê abé, nyewémtan bán ábāŋ nyé akógsen-ne? ²²Nyényine nén bán, ped póg Dyöb ábóó nlém, ped eníníí-’é alelé áte. Alelé áte wée bad ábe bépáné nzii boŋ aböŋné nyé nlém nze nyédé nyéhíde’ eche nzii. Boŋ nze nyéehíde’ chá, né áhūd nyémpé. ²³Nzé bad bé Israel ámpê bétédte ábab e’wúu bé nló áte boŋ bétúmné Dyöb, Dyöb déted bó ámbid ámpê. Awóó ngine ábel nê. ²⁴Nyé bad ábe béesé bad bé Israel, nyé ábe nyédé nêŋgáne ngen e bwel bé ahín-té, néé Dyöb áhélé nyé ahúd á bwel bé ahín-té, abádé nyé á bwel ábe bewarté, nyewémtan bán ééhéleé-se atéd bad bé Israel áttimed bó ámbid áhed ámpé-ye? Bad bé Israel bóo bédé nêŋgáne ngen e bwel eché ensébê abé áyál e ábê bwel.

Dyöb áwóge’ moosyáál ngól

²⁵A-baányan, nhe de meé nyésöŋten dyam áde kóŋne boöb modmod éésöŋtenéé, ábel boŋ nyéewémtan bán nyétómténé debyéé awóŋ. Nhe de meé nyésöŋten bán e’lél bé nlém á abum ábe donge á bad bé Israel bébê kóŋ né bad ábe béesé bad bé Israel ábe bédúbé bésyáál, bédúbé. ²⁶Nén débenléd ábel boŋ bad bé Israel bésyáál békud e’sooson. Eténléd á kálag e Dyöb nén bán, “Nsode ábíd a Zayon.

Abödéd abé dé mbéb áde mbyaa níme Jaköbe níwóó.

²⁷A pónde eché mébödédte nímbab mbéb dáo mépéé á nchemten ne bó.”

²⁸Bad bé Israel bédé bad bé ekoyí bé Dyöb boöb áyale bédúbpeé nkalaní ní bwám, nén ábenléd ábel boŋ nyé bad ábe nyéesé bad bé Israel nyékud e’sooson. Kénéé edíí nê Dyöb ápwédé bad bé Israel, adíí adáá-’é bó áyale melé níme ámmwéé ne ábāb betaa. ²⁹Nén áde áyale nze Dyöb ápwédé mod boŋ anámté mó, né ápwedé, anámté-’é mó. ³⁰Bóód, nyéé nyénwúén Dyöb nló áte, boŋ boöb awúén áde bad bé Israel bewarté Dyöb nló áte, ábélé Dyöb áwóge’ nyé ngól, awóŋgen-ne nyé áwógen mó. ³¹Né-óó boöb, bad bé Israel híin bewarté Dyöb nló áte. Dyöb déwóg bó ngól, awóŋgen-ne bó áwógen mámpé. Ábel nê ábel boŋ áwóg bómpé ngól melemlem ngáne ánwógkê nyé bad ábe béesé bad bé Israel. ³²Dyöb ábélé e’wúu bé nló áte e’ bad é’dé é’hédé bó á mbwóg ábel boŋ áwóg bó baasyáál ngól.

Bad bēbe Dyöb mekenag

³³Nyénone’ ngáne Dyöb ápédé nŋon abé! Nyénone’ ngáne ábíí mam mésyáál, awóŋ-’é debyéé áde áchábé ámín. Modmod ééhéleé-se asóŋtén ngáne Dyöb ábeleé mam. Modmod ééhéleé-se asóŋtén-ne nyaa eche Dyöb ábeleé mam. ³⁴Eténléd á kálag e Dyöb nén bán “Nzé-módé ahele se abíí mewémten mé Dyöb.

Nzé-módé ahele aléb Dyöb.

³⁵Nzé-módé akébé Dyöb chóm

ábel boŋ Dyöb ásábe mó ámbíd.”

³⁶Dyöb dáo áhágé bwém ésyáál. Mó akáá boŋ ábê bwém e’syáál é’bé. Mó-aá awóó ábê bwém e’syáál. Ehúmé ébê ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.

12

Nyaa eché éhednadte bán

alongé á bad bé Kristo ábê

¹Né-óó, a-baányan, ngáne Dyöb áwóge’ syáné ngól bwámbwam, ncháa’ nyé meé nyébê néé mende níme méné á alongé. Mmê mende méšan, mékobned-te ne Dyöb. Nén dáo áde nyaa eché éhednadte bán nyébage Dyöb edúbé. ²Nyéehíde’ mbeléd ní bad bé nkóŋsé. Boŋ nyémwe Dyöb áhāŋlen nyé nlém á abum, ábel nén nyéwóŋ abé dékásále. Nê débél nyéésöŋten nyéhíde’-’é mam ngáne Dyöb áhedeé. Nyéébbí mboŋ, nyébbíí mam níme méwógte Dyöb menyinge, nyébbíí-’é mam níme métaŋgéné.

³Ne nsimé níme Dyöb ábágé me, nlāŋge nyé nén meé, nyé modmod eenyíné yál áá mátoŋtené abé tómaa ngáne mádíí. Boŋ mod-té anyín yál ngáne ákóó abé. Mod-té anyín yál nchoo ne nde eché Dyöb ábágé mó néé mod awé adúbpe. ⁴Yál e moonyon edíí póg, ewóó pág ne pág, pág téé-’é ewóó níme nsón. ⁵Melemlem nê dáo edíí ne syáá bad bé Kristo. Debuú áte boŋ dedíí yál póg ne Kristaa, syáá modmod eesaa ne mó mwén. ⁶Dyöb ábenlé níme nsimé ábe syáné mod té eché nde, ékabné-’é áte. Nze Dyöb ábágé mod nde áhób mekan á díin á Dyöb, ane mod áhóbé’ níme mekan nchoo ne adúbe áde awóó. ⁷Nze mod awóó nde ábele bad, ábenle bó. Mod awe mó-’é awóó nde áyáged, áyágte bad. ⁸Mod awé awóó nde áwéd bad nlém á abum, áwéde bó nlém á abum. Mod awé awóó nde ábided chóm á ekáá áwóŋgen bad, áwóŋgan bad, eéñāné ámbid. Awé awóó nde ályáged bad, ályágte bad nyaa eché etāŋgéné. Mod awé mó-’é awóó nde áwóg bad ngól, áwóge bad ngól ne menyinge.

⁹Mod téé ákōŋ bad adāŋ. Mod téé ákōá ebébtéd. Mod téé ásum mekuu ábel dyam á bwám. ¹⁰Mod téé ádāŋ mwānyan ne nlém nísyáál. Mod téé ábage waáb edúbé tómaa ngáne ábágeé eche yál. ¹¹Mod échéde yál ábel nsón. Mod téé áwéd mekáá áte, ábenle-’é Sáŋgwéé ne nlém

ńsýāāl. ¹² E'lyóg bé nlem ábe mod téé awóó ábéen bó menyinge. Mod téé áched yál á metake-tè. Mod téé áwēsēn-ne á mekáne-tè. ¹³ Afintè e nyé bad bé Krísto, nzé nyé mod nhóg atógé chòm, waáb awé awóó ch́ awóngén ḿ. Kéńzée awé apedé áwēn, nyékōb ḿ nken bwám.

¹⁴ Nyékānne nēn bán Dyōb ánamed bad ábe béhédé nyé á meséb. Nyéekānné nēn bán békud ebómán, nyékānne dásó bán Dyōb ánamed b́. ¹⁵ Nyéwóg menyinge ne bad ábe béwóge menyinge, nyéleb-pe ne bad ábe bélebe'. ¹⁶ Nyébē nsal nhóg ne nhóg ne aníní. Nyéenyēnē dúu ámin. Nyébē echoŋ ne bad ábe béesē dyamdyam. Mod eewémtán áá mótómtēnē debyéé awōŋ.

¹⁷ Nzé mod abelé wē mbéb weétimtán ḿ mbéb. Boŋ pen etángéné éwémtán ábel mboŋ á'sō é' bad bésýāāl. ¹⁸ Mod téé áhed nzii ábé nsaŋ ne moosýāāl. ¹⁹ A-baányan, nzé mod abelé nyé dyam dé mbéb, nyé bēn nyéētimtán ḿ. Nyééde Dyōb dēn ákōgsen ḿ. Nhóbe nēn áyāle, éténlédé á kálag e Dyōb nēn bán, Dyōb áhābē áá, "Me-éé ntímtan mbéb ké ríhée mímé mod ábélé. Me Sǎngwéé me-éé nhóbe'." ²⁰ Eténlédé á kálag e Dyōb hóm démpēe pen bán, "Nzé nzaa ewag ábōŋ bad bé ekoyí, ehé bó ndyééd, nze píđ ekóbé b́, ébe bó chóm éche bémwákē. Nzé ebelé nē, ekwágte b́, béhéde'-e nzii eche béhəŋlanné." ²¹ Mod eémwāg-se mbéb ríkamlán ḿ. Boŋ nímēn mboŋ rítóm mbéb áte.

13

Nyébage benkamlenē edúbé

¹ Mod téé áwógne benkamlenē ábe békamlan ḿ. Ayāle nkamlan ké nhóg méesaá níme Dyōb dééttídeé. Dyōb d́-áá ábánné benkamlenē bésýāāl á atii. ² Né-óó, kéńzée awé eewógné' mod awé akamlan ḿ, né eewógnéé ntii rí Dyōb. Bad ábe bébele nē, béhēde yál nkōgsen. ³ Bad ábe bébele bwám, bééwówéē benkamlenē mbwóg. Boŋ bad ábe bébele ebébtéd b́ó béwóge benkamlenē mbwóg. Nzé weéhēdē wēé móbán nkamlenē, ébelé mekan mé bwám. Nzé ebelé nē, né ákēmté wē. ⁴ Nkamlenē adii mbaledé a Dyōb awé Dyōb ábánné áwōŋgen wē. Boŋ nzé ebele mekan mé mbéb étángéné ḿ abán, áyāle ngine eché áwóó ákōgsen bad eesaa ngén. Adii mbaledé a Dyōb awé Dyōb ábánné ákōgsen bad ábe bébele mekan mé mbéb. ⁵ Né-óó, mod atángéné benkamlenē awógen, saké áyāle ábáá' é nkōgsen dēmpēn, boŋ káŋŋe áyāle ábii nēn áá níme nlem rílangé ḿ áá mótāŋgēnē ábel nē.

⁶ Né-áá, nyétāŋgéné tááse ámpē asaa, áyāle Dyōb d́ó bad ábe bésante tááse bébenléé. ⁷ Nyésápe mod téé chóm éche nyétāŋgéné ḿ asábe. Ken tááse-ye, ké'e mōné ké ríhée níme bélāŋgé nyé bán nyésábe áyāle bwēm ábe nyéwóó. Nyébáa bad ábe nyétāŋgéné abán, nyébage-é bad edúbé ábe nyétāŋgéné edúbé ábe.

Nyéđəŋ nhóg ne aníní

⁸ Mod eewánlé modmod alúm. Alúm áde nyé mod téé átāŋgéné awále adii áđəŋ nhóg ne aníní. Kéńzée awé adaá waáb, né alónté mbéndé esýāāl. ⁹ Mbéndé édé nēn bán, "Mod eekábé asón á ndáb e e'wóngé. Mod eewúé mod, mod eechíbé. Mod eesídé chóm é mod." Echén mbéndé ne échíníí esýāāl ch́óó éladné boŋ ébé mbéndé póg. Ene mbéndé edii nēn bán, "Đəŋ mwānyoŋ ngáne éđás echoŋ yál." ¹⁰ Nzé mod adaá mwānyan eébélēé ḿ mbéb. Né-óó, edəŋge élonte mbéndé esýāāl.

¹¹ Ngáne nyébíí'-e nēn bán pónde emaa ape eché nyétāŋgéné akábned, nyétāŋgéné akábned, áyāle pónde e e'soosŋ eche syánē edé benben tómaa ngáne énsēbēē ábé áde dédúbé Krístāa dúbpen. ¹² Ehíntén emaa ape, bin é'kwóge asaa. Né-óó, déteke mbéltéd mé mbéb níme débélé'áá. Déwáa bwēm é' nzum áwan nzum e e'nyinen bé ekíde. ¹³ Déwále abé á bwám nēe bad ábe bédé á e'nyinen bé ekíde. Nyéekāg á ngande éche bad bémwákē mím boŋ mékōbē bó, nyéekábé mesón. Nyéebēlē-é e'toŋgé é' mekan. Nyéēsēnlé', nyéebāg-ke kónjí. ¹⁴ Boŋ nyéwōŋ abé áde Sǎngú Yesu Krístāa. Nyéebāgē mekan mé esíí mé ekob é yál etál, nyéebēlē ngáne échēn ekob é yál éche ébelte nyé mbéb éhédeé áá nyébel.

14

Mod eekáadté waab

¹ Nyékobe bad ábe ádab adúbe déewúú'é áte. Nyéēpēntán-ne tāŋgene mam níme béwémtánē nēn bán bétāŋgéné ábel, ké'e béetāŋgenéé ábel. ² Adúbe áde donge á bad ábágé bó etál ádyé kéchéé boŋ bad ábe adúbe déewúú'é áte, béedyáké donge á bwēm. ³ Bad ábe bédýāg kéchéé béenyínē bad ábe bédýāg donge á bwēm nkóŋtéd. Bad ábe b́-é bédýāg donge á bwēm béekáadté bad ábe bédýāg kéchéé áyāle bó moosýāāl békóbnédé ne Dyōb. ⁴ Nzé-módé edii ákád mbaledé a mod ampée? Eche Sǎŋ chēn ch́óó etāŋgéné áhób áá dyam áde ábélé áde bwám ké'e déesaá bwám. Boŋ Sǎngwéé eche ngine éwōŋgēn ane mbaledé ábel dyam á bwám. ⁵ Bad behóg bétédé donge dé e'pun bán áde etógnén tómaa ábíníí e'pun. Bad behóg-ke bétédé nēn bán e'pun é'sýāāl é'dii nyaa póg. Mod-té átéd nēn áá kéchéé éche ḿwémtáné, étāŋgéné ne ḿ. ⁶ Bad ábe bétédé bán epun ehóg édé etógnén tómaa ábíníí

e'pun, bébele nê ábe Sǎngwéé edúbé. Bad ábe bǎ-ε ámpé bédyág kéchéé, bómpé bébele nê ábe Sǎngwéé edúbé áyale béságnan Dyöb áyál e ene ndyééd. Bad ábe bǎ-ε béedyág donge á bwēm, bómpé bébele nê ábe Sǎngwéé edúbé, béságnan-ne Dyöb. ⁷ Syáné modmod eesáá á alonggé ne mó mwèn, modmod eewág-kaá ne mó mwèn. ⁸ Nzé dedé á alonggé, né dedé á alonggé ábel ngáne Sǎngwéé áhedeé. Nzé dewédé-ε né dewédé áwóged Sǎngwéé menyinge. Né-óó, ken dedé á alonggé, ké'ε dewédé, á mekáá míme Sǎngwéé dǎo dédíí. ⁹ Nzam eché ekáá bon Krístæ awé, ápuú-ε, abé á alonggé, edíí ábel bon ábê Sǎngwéé awé bad ábe bédwéde ne ábe bédé á alonggé. ¹⁰ Cheé-ó ekáá bon ékáadté mwányon? Ké'ε, cheé ekáá bon ényíné' mwányon nkóntéd? Ebii nén weé syáné moosyáál deétyēēm á nkáásé á'só é' Dyöb. ¹¹ Eténlédé á kálag e Dyöb bán,

“Dyöb áhóbé aá, ngáne rídíí á alonggé, moosyáál atǎngéné me mebóbón abwóge, moosyáál ákēnē-ε me aá me-ε ndé Dyöb.”

¹² Né-óó, syáné mod té deétyēēm á'só é' Dyöb, álaa mó chöm té eche débélé.

Mod eébelte mwányan mbéb

¹³ Né-óó, syáné modmod eekáadté waáb, bon pen mod téé ámad awé nlém-té áa móótǎngeneé dyam ábel mbéd áde débél bon mwányan ákōd ekuu káa ahún á mbéb-te. ¹⁴ Abé áde rídíí mod nhóg ne Sǎngú Yesue, ábélé nkoó abíí nén meé ndyééd ké póg eesáá eché eesáá á'só é' Dyöb. Bon nzé mod adúbpé áa ndyééd eché eesáá á'só é' Dyöb, eedyág chǎ. ¹⁵ Nzé edyág chöm ké éhéé bon nê ábele' mwányon aníníí ebébtéd, né weewánlneé mwányon edǎnge. Weémwāg-se chöm éche édyágkē ebébéed alonggé áde mod awé Krístæ áwédé awé nló. ¹⁶ Weémwāg-se kunze eche éwóó néε mod awe adúbe áwúú áte, ébél mod ábel mbéb, ábel bon bad béhǎbē' we mekan mé mbéb áyál. ¹⁷ Saké ádyé á ndyééd ne amwé á mím dǎo áde etógnén á nkamlen íí Dyöb. Mekan míme méde etógnén médíí áwón abé áde átǎngéné á'só é' Dyöb, ábé nsan ne ábé menyinge míme íhúú ne Edáódan éche Esáá. ¹⁸ Kénzéé awé abenle Krístæ nê, akobnad á'só é' Dyöb, bad ámpé bébelé béhób bán abele dyam á bwām.

¹⁹ Né-óó syáné dewéd yál áte débéle mekan míme méréεne nsan, ne míme méwón gan syáné áwéd nhóg ne aníníí áte. ²⁰ Ehób é ndyééd eébelé-se nyébébéed nsón míme Dyöb ábélé. Ndyééd ésyáál eesáá á'só é' Dyöb. Bon édé awusé ádyé kéchéé eche ébél bon mod ampée ákwε. ²¹ Ebóó mod eébéle' chöm éche éhele-se ébél bon mwányan ákōd ekuu. Ken ádyé nyam-ε, ké'ε ámwé mím, ké'ε ádyé kéchéé émpēe. ²² Kéchéé éche edúbpé tǎngene mímén mekan, edíí áfínté e nyé Dyöb. Nnam ne mod awé abíí áa móóbeleé dyam áde áde mbéb tǎngene dyam áde amáá alúmed áá ábóó. ²³ Bon kénzéé awé nlém níkogladté á abum nén áa móótǎngeneé nyaa e ndyééd póg ádyé bon átim chǎ adyé, né Dyöb déhǎb áa ábelé mbéb áyale eébenledeé áde adúbe ábel chöm éche átǎngéné ábel. Nzé mod ábelé dyam áde nlém níkogladté mó á abum áa átǎngéné káa déetǎngeneé, né ábelé mbéb.

15

Awoged bad menyinge, saké echéd yál

¹ Syáné awe adúbe áwúú áte, detǎngéné néε déwón géné bad ábe adúbe déewúú'ε áte. Deébéle mekan dásǎ nyaa eché ebóǎnédeé syáné bēn. ² Syáné mod téé atǎngéné néε ábeleé mam nyaa eché ewógte mwányan menyinge, áwéd mó adúbe áte. ³ Ké Krístæ mwèn eébele'áa mam dásǎ nyaa eché ewógte' mwèn menyinge. Bon ábelé'áa ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán “Nzyán ésyáál éche bad bésyáá'áa we, étímnédé me.” ⁴ Mam mésyáál míme béntenlé á kálag e Dyöb se' bóóó, béntel mó áyáged syáné. Nê démbē ábel déwón e'lyág bé nlém ábe é'húú ne eyale é Dyöb éche ébele bon déwésán, ewéde-ε syáné nlém á abum. ⁵ Nkánne nén meé Dyöb áde ábele bon déwésán, áde áwéde-ε syáné nlém á abum, ábel nyébē á nchemten ne nhóg ne aníníí ngáne nyéhídeé Yesu Krístæ, ⁶ ábel bon nlatén míme nyédíí mbél nyébē nsál nhóg áken Dyöb, Sáá awé awéd Sǎngú Yesu Krístæ.

Nyékob nhóg ne aníntí

⁷ Né-óó nyékob nhóg ne aníníí melemlem ngáne Krístæ ákóbé nyé ábel bon bad békene Dyöb. ⁸ Nlǎnge nyé nén meé Krístæ átim mbáledé a bad bé Israel, ábel bon áloned akag áde Dyöb démbéé betaa. Nê dénlúméd-te nén bán Dyöb ákale mbále. ⁹ Ampē-ε ábel bon bad ábe béeseé bad bé Israel, bébe Dyöb meknag áyale ngól eche awógé bǎ. Né-áa éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Né-óó mǎkēn we áfínté e bad ábe béeseé bad bé Israel, mǎkēn-ne nkǎngé áken ádon dǎn.”

¹⁰ Eténlédé ámpé nén bán,

“Nyé bad ábe nyéeseé bad bé Israel, nyéwógen bad bé Dyöb menyinge.”

¹¹ Eténlédé-ε ámpé bán,

“Nyé bad ábe nyéēsē bad bé Israel, nyékene’ Dyöb, bad bé nkõñsé bésyāāl-le békene mó.”

¹² Nkal é daádān Yesayaa mómpē ahóbé ngáne éténlédé bán,

“Mod ábid á nchyaátén míme Jese

awé ápē ákamlen bad ábe béēsē bad bé Israel.

Awē-’á bad ábe béēsē bad bé Israel bésummé nlém.”

¹³ Nkánne nén meé, Dyöb áde ábage’ e’lyág bé nlém ábel nyélón ne menyinge mésyāāl nyébé-’e nsan áyāle adúbe áde nyédúbpé. Nē débēl ngíne e Edáádān éche Esáá ébēl áden adúbe dékwogé’ akwog ne akwog.

Nzom echē ekāā boj Paale átél’ enén kálag

¹⁴ A-baányan, mmén mbíi bwám nén meé nyé bēn nyēwóó nlém ní bwám ábel mam míme Dyöb áhedeé áá nyébel, nyésóñténé-’e mam bwám, nyékwognéd-te áyáged nhóg ne aníní.

¹⁵ Boñ kēnē, donje á mekan áde áde nténlé nyé á kálag-tē wén. Ntelé mó, ákamten nyé mímén mekan mésyāāl ésebán mbáa’ dyamdyam. Nsimé míme Dyöb ábágé me móó mbéle boj ítelé mímén mekan. ¹⁶ Dyöb ábágé me míme nsimé ábe mbaledé awe Yesu Krístā, ákale bad ábe béēsē bad bé Israel nkalan ní bwám. Mbele mímén nsón nēe prise ákal nkalan ní bwám míme ríhúú ne Dyöb, ábel nén bad ábe béēsē bad bé Israel bébé mendé míme ríbagé boj mékobnéd á’só é’ Dyöb. Dyöb dékob bō áyāle Edáádān éche Esáá ébéle bésáá á’só é’ Dyöb. ¹⁷ Né-óó, ngáne rídíi ne Yesu Krístā, nwóó nzom ákum ekáá á tál áyāle nsón míme mbenléé Dyöb.

¹⁸ Mēehlēē-se nhób dyamdyam démpēe éetóméé áhób tñngene nsón míme Krístā ábéle boj ríhel ábel, ábel bad ábe béēsē bad bé Israel bébele ngáne Dyöb áhedeé áá bébel. Mekan míme ríhóbé ne míme mbéle mó médé mekan míme bétáñgéné áhób míme bétáñgéné-’e ábel. ¹⁹ Membēl mímé mam á ngíne e e’chemléd ne menyáké, ne á ngíne e Edáádān é Dyöb. Nén débēl menkál Nkalan ní Bwám míme Krístā bwám ngáne ríkágé’áá bootya á Jerusalem ápe á mbwóg e Ilirikum. ²⁰ Nkénwōñ nlém ákal Nkalan ní Bwám mebwóg míme modmod éépédēē mbéd átúb dín áde Krístā. Membel nē ábel boj meékág wēe mod ampēe ámaa nsón abooted. ²¹ Nén áde ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Bad ábe béewógé nēe béhóbé áyāl echē, bényín, ábe bō-’e béewógé áyāl echē mbéd, bésóñtēn.”

Paale abelē ntii áke á dyad á Roma

²² Mmén meke míme ríkágé’áá móó mékás boj meéhēlē ape áwēn. ²³ Boñ bōób, ngáne mmádé nsón échēn ped é mbwóg, nwóó nlém áte bwámbwam ápe áwēn, ngáne ríkénwōñgē mwē ne mwē. ²⁴ Mēbwē áwēn nzé nkag á alonj á Spen. Nwóó mewēmten meé mēnyín nyé nzé nkag, meé nyéwōñgēn-ne me áke áwed. Boñ pen, mēdyéé ne nyé mwámpín, dehdédé nhóg ne aníní nlém, boj ríkag. ²⁵ Boñ bōób, ndé á nzii áke á Jerusalem áke déwōñgen bad bé Dyöb ábe bédé áwed. ²⁶ Bad bé Krístō ábe bédé á mbwóg e Masdonia ne á mbwóg e Akaya bényíné nén bán ébōñ bán belad moné belóme betóótōkē bé bad ábe bédé átínté e bad bé Dyöb ábe bédé á Jerusalem. ²⁷ Bényíné nén bán ébóó bébel nē, bán bétáñgéné bō áwōñgen. Ngáne édíi bán nnam míme Dyöb ábágé bad bé Israel, bébenlad mó ne bad ábe béēsē bad bé Israel, ébóó bán bad ábe béēsē bad bé Israel bómpē béwōñgen bad bé Israel bwēm nēngáne medyé, moné ne mbóté. ²⁸ Nzé nímadé mímén nsón á Jerusalem, áde nímadé bō moné ábe míme beládté bō, mēhídé áke á alonj á Spen. Ene pónné dō-’áá métyēmmē ányín nyé. ²⁹ Mbíi-’e meé nzé mpedé, échēm epe ébēl nyéékūd nnam míme Krístā míme ríloné mbon.

³⁰ A-bānned, á dín áde Sánjú Yesu Krístā, ne áyāle edānge éche éhúú ne échē Edáádān, ncháá nyé nén meé syáné délad mekáá déwéd me akānned nén bán Dyöb áwōñgen me.

³¹ Nyékánne nén bán Dyöb ánon me ábel nén bad ábe béédúbpé Krístā béebelé me dyam dé mbéb ké ahóg nzé ndé á Judeya. Nyékánne-’e nén bán moné míme mékiínédte betóótōkē bé bad átínté e bad bé Dyöb á Jerusalem, békob mó. ³² Ambid enē dōó mépēé áwēn ne menyinge, nzé Dyöb áhede áá ébē áned, ábel boj ríkóme áte nzé ndé ne nyé. ³³ Dyöb dé nsan ábē ne nyé moosyāāl. Ebē nē.

16

Paale alómmé baab melenten

¹ Ndáó meé nyébíi bán awe syánē mwānyan á mmwáad Fibii, awé awōñgan ábel nsón á mwembé míme ndé á dyad á Senkria, ábele nsón ní bwám. ² Nzé apedé áwēn nyékob mó nken á dín á Sánjú ngáne bad bé Dyöb bétáñgéné ábel. Nyébe-’e mó nwōñgen ké ríhée míme áhédné nyé. Nyébíi bán mómpē akéwōñgen ekud é bad, awōñgēn-ne me ámpē.

³ Nyéénted me Priskaa bō nchóm Akwílaa ábe syáábōó sébelé’ nsón míme Yesu Krístā. ⁴ Bēnkwentén awé á nló rímēm. Nságnan bō. Saá-kaá mwēmpen nságnan bō, boj kóñne

mwembé nímé bad ábe béesɛ bad bé Israel nísyáál, bóm̄pē béságnan bó. ⁵ Nyé̄lented me kááɲne bad bé mwembé nímé ríboṃe' áwab ndáb.

Nyé̄lented me awem nsón-a-nlém, Epanetuse, adii mod awé abédé mod a' só ádube Krístæ á mbwóg e Esia. ⁶ Nyé̄lented me Maria, akébel nsón bwámbwam áfinté echên. ⁷ Nyé̄lented me kááɲne Androníkuse bó Julia, ábe syáábōō sédé bad bé Israel, bémbē-ɛ á mbwóg ne me. Bébyé̄néé bwám áfinté e bembapɛ bé nlomag, béndūbē-ɛ Krístæ boɲ médube.

⁸ Nyé̄lented me Amplatuse, adii mod awé adé awem nsón-a-nlém awé rídáá á dīn á Sǎngú. ⁹ Nyé̄lented me kááɲne Ubanuse awé syáábōō sēbenle' Krístæ nsón. Nyé̄lented me kááɲne Stakise, awem nsón-a-nlém. ¹⁰ Nyé̄lented me Apelese, awé nímé mbeltéd ní bwám nínýinnédé nén bán ríkóbnédé ne Krístæ. Nyé̄lented me kááɲne bad bé abum á ndáb áde Aristobuluse. ¹¹ Nyé̄lented me Herodyone, awé adé awem mwáɲɲaɲ a Israel. Bad ábe bédé abum á ndáb áde Nasisuse ábe bédūbpé Krístæ, nyé̄lented me bó á dīn á Sǎngú. ¹² Nyé̄lented me Trifane bó Trifosa, bebaád ábe bēbenle' Sǎngwéé nsón. Nyé̄lented me Pesise awem nsón-a-nlém, awé akébel nsón bwámbwam á dīn áde Sǎngwéé. ¹³ Nyé̄lented me Rufuse, awé Sǎngwéé ápwédé ábele mó. Nyé̄lented me kááɲne nyaá, atédé me née awe mwán. ¹⁴ Nyé̄lented me Asinkrituse, Flegone, Hemese, Patrobase, Hemase, bǎnned bé Krísto ábe bōōbōō bēbome'. ¹⁵ Nyé̄lented me Filologuse bó Julia. Nyé̄lented-te me bǎnned bé Krísto bé baachóm, Olimpase bó Neriuse ne mwáɲɲaɲ a mmwaád ne bad bé Dyōb bésyáál ábe bédé ne bó.

¹⁶ Nyéhê nhóg ne aníní tǎl ne edǎɲge é Krístæ. Mwembé nísyáál rílómmé nyé melentɛn.

Nbyágtɛn mé asóg

¹⁷ A-baáɲɲaɲ, ncháa nyé me-ɛé nyétéd pónde ne bad ábe bépɛene' nkabén áfinté echên, ábe bépante bad nzii. Bényágte nyé ayáge áde ápentan ayáge áde nyénsēbēɛ ayáge. Nyéehídé ábē bad. ¹⁸ Nyéehídé bó áyǎle saké awed Sǎngú Krístæ bēbenléé boɲ pen mam nímé mébóɲnédé bēn mó bēbeléé. Bényinte' nsal áte, bēhóbé-ɛ mekan átéd bad ábe béēsōɲtǎn bwám nímé á abum. ¹⁹ Bad bésyáál bēwógé nyaa eche nyésúmé mekuu áhíd nkalaɲ ní bwám. Né-óó, mbéénéé nyé menyinɲge. Boɲ nheɛe nén meé nyébbii ábel mekan mé bwám, ríhédé-ɛ nén meé nyéebíí' dyamdyam tǎɲgene abel dé mbéb. ²⁰ Dyōb dé nsaj ákwógé Satane ahintɛn áwɛn ekuu-sé. Nsimé nímé awed Sǎngwéé, Yesu Krístæ nǎbē ne nyé.

²¹ Timotie awé súmō sébele nsón, alómmé nyé melentɛn. Lusise, Jasene, ne Sosipataa, bǎnned bé Israel bóm̄pē bélómmé nyé melentɛn. ²² Me, Tetiuse awé ntenle' Paale enén kálag, mémpē nlómme' nyé melentɛn née awɛn mwáɲɲaɲ a Krísto. ²³ Gayose alómmé nyé melentɛn. Awe ndáb dōó sédíi, áhed-taá mwembé ríboṃeé. Erastuse, nkoó-mǎné á dyad, ne Kwatuse, awed mwáɲɲaɲ bóm̄pē bélénté nyé. *

Mekáne mé asóg

²⁵ Syáné débe Dyōb ehúmé áyǎle nén áwóó ngíne áwéd nyé adúbe áte. Nê dō-áá ménláá' é nyé áde ríkánlé nyé Nkalaɲ ní Bwám tǎɲgene Yesu Krístæ. Mmē nkalaɲ rídii mbále eché Dyōb dēnkoó' é se etún, ekénlúmédte bad. ²⁶ Boɲ bōōb alúmté syáné. Abídté mó áwed bōōb ne mekan nímé bekal bé' dǎáɲɲaɲ bēntenlé á kálag e Dyōb. Abelé nê ábel boɲ bad bé meloɲ mésyáál bēwógne mó. Nén ábenlédé ngáne Dyōb dénhōbpé áá ébenléd. Mó adé á ngíndé ne á ngíndé. ²⁷ Dyōb dēmpɛn dōó áwóó debyéé ásyáál. Débe mó mekenag áyǎle chóm éche Yesu Krístæ ábélé, á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.†

* **16:23** Donje á kálag dé' só abádé nchoo 24: Nê, nsimé nímé awed Sǎngú Yesu Krístæ nǎbē ne nyé baásyáál. Ebê nê. Kálag émpéé ébádé nímén nchoo ámbid e nchoo 27. † **16:27** Donje á kálag áwóó nchoo 25-27 hén ne ámbid e nchoo 14.23; émpéé éwóó mó ámbid e nímén nchoo mwémpɛn 14.23; donje áwóó mó ámbid e nchoo 15.33.

Kálag e'só echë Paale áténlé Baá Kōrinto Ndibned n kálag

Kálag e'só eche Paale átélé, bad bé Krísto ábe bédé á mwembé n Kōrinto bóo ánteléé chō. Paale átélé enén kálag tãngene ndutul éche bad bé mwembé békúdáá á alonjé ádab, békudé-ε ndutul tãngene ádab adúbe. Póndé echë Paale átélé enén kálag, dyad á Kōrinto dōo ábédé nló n dyad á mbwóg e Akaya á póndé e nkamlen e bad bé Roma. Adé dyad démbyēēn bwámbwam áyāl e mekan nãngáne nyonggé echë etómnádtáá áwed, mekan mé mbwóg nímáb bémbēēn mō kúmbe, abel dé mekan mé mbinde déntōm áte áwed, bébēnlé'áá-ε nyōb híin.

Mekan níme Paale ákóó awéd áte médii nkabén ne mbinde e mekan éche édé á mwembé-te. Ahóbe káñne tãngene nyaa echë bad bēnānēé e'wóngé, nlém níme bad bētãngéné awōñ átti ké dyam ábóó káa déeboó'é, nyaa echë Edāsdāñ éche Esáá ébageé bad nde ne tãngene mpuu. Akoó alúmed áte chōm éche nkalañ n bwám nkábēé tãngene nímēn mekan.

A eped dyóm ne e'láán Paale ahóbe tãngene edāñge. Echë eped chō-'áá bad bétómténé abii áttinté e enén kálag esyāól.

Nkabted n kálag

Ndibned 1.1-9

Nkabén níme ridé a mwembé-te 1.10-4.21

Mekan mé mbinde ne alonjé á túmbé 5.1-7.40

Mbáltéd n Bad bé Krísto ne bad ábe bēedúbpe Krístā 8.1-11.1

Alonjé á mwembé ne abele á Dyōb 11.2-14.40

Mpuu níme Krístā ne n bad bé Krísto 15.1-58

Nde eche beládté bad bé Krísto bé Jerusalem 16.1-4

Mekan níme ménone bad bēn ne nsógtēn 16.5-24

¹ Mē Paale, awé Dyōb ápwédé ábē mbapēe a nlómag awé Yesu Krístā ngáne Yesu Krístā apwédé mē ábē awé mbapēe ngáne Dyōb déntí'íé, mē ne Sōstēne, awe syánē mwányañ, sēé sēténlé nyé enén kálag. ² Mwembé n bad bé Dyōb ábe bédé á dyad á Kōrinto, nyēé rítenléé enén kálag. Dyōb áchēnlé nyé ábē ábē bad ábe bēsáá. Asánté-ε nyé abé áde nyédii ne Yesu Krístā. Melemlem nē dōo ápwédé bad bēmpēe ábe bédé hōm-téé, ábe bébenlad dīn áde awe syánē Sāngwéé, Yesu Krístā. Adii awab Sāngwéé, abé-ε awe syánē. ³ Nsimé ne nsañ níme rihúu ne Dyōb, Títē awéd ne níme Sāngú Yesu Krístā, nímē ne nyé.

*Paale aságnan Dyōb áyāl e
mwembé n Kōrinto*

⁴ Nságnan Dyōb póndé téé áyāl echēn, áyāle nsimé níme ábágé nyé mbwiined ne Yesu Krístā. ⁵ Abé áde nyédii mod nhóg ne Yesu Krístā ábélé Dyōb ábágé nyé chōm esyāól nyaa echë elóné mbon. Abelé nyékale nímē nkalañ nyaa eche ehēdnad, nyēsójténé-ε mam mēsýāól bwám tãngene nímē mekan. ⁶ Nēn álúmte bán nkalañ tãngene Yesu Krístā níme sékánlé nyé ríkóó nyé asól á nlém-té. ⁷ Né-ōó, nyéetógéé nde ké póg ábele Dyōb, ngáne nyésinēé póndé eche Sāngú Yesu Krístā álúmedté yāl. ⁸ Sāngú Yesu Krístā mwēn-εé ábēl adúbe áwúú nyé áte káñne á asóg dé nkōñsé ábel nēn á epun éche ápēé ákáad bad, bad bééhōbē bán dyam dé mbéb ké ahóg áde áde nyébélé. ⁹ Dyōb ábele' ngáne áhóbé áá mósbēl, mō apwédé-ε nyé ábē mod nhóg ne awe Mwān, Yesu Krístā.

*Paale áá nkabén méebāg
átinté e bad bé Dyōb*

¹⁰ A-baányañ, ncháa' nyé á dīn áde Sāngú Yesu Krístā nēn mēé, nyé moosýāól nyépe á nchemten áyāl e kéchéé éche nyéhóbēé ábel boñ nkabén méebāg áttinté echēn. Boñ pen nyébē mod nhóg á mewēmten ne áyāl e kéchéé éche nyéhóbē bán nyébēle'. ¹¹ A-baányañ, nhóbe nēn áyāle bad ábe Kloo belángé mē bán nyé bēn ne bēn nyēsēnle'. ¹² Chōm éche rihóbē édíi nēn, áttinté echēn, baahóg béhóbē' bán "Ndi mod awé ahíde ayáge áde Paale", donje bán, "Ndi mod awé ahíde ayáge áde Apolose", ábinii bán, "Nhíde ayáge áde Petro", bēmpēe-ε bán "Ndi mod awé ahíde ayáge áde Krístā." ¹³ Nédē nyéhēde ahób bán Krístā akábné áte-ye? Mē Paale-εé bémbomēé á awóg á nló nímān'ε? Ké'ε á dīn ádēm, mē Paale, dōo bēndusēnné nyé? ¹⁴ Nságnan Dyōb nēn mēé menkēndusēnné nyé modmod éetómēé Krispuse bó Gayōs. ¹⁵ Né-ōó, nyé modmod nyééhēlēē se nyéhób bán nyékudé edusen á dīn ádēm. ¹⁶ (Mendusēn káñne abum á ndáb áde Stefanuse. Méékāmtānnē pen mē ndūsēné mod ampēe.) ¹⁷ Krístā enkēnlómme mē ádusen bad. Boñ pen anlóm mē ákal nkalañ n bwám, menkál-le mō ésebán mbēnlad e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyon. Nzé

membenlád e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyoŋ né nkalaj tãŋgene kwééd eche Yesu awéde á awog, méebáa dyamdyam.

Paale ad Krístaa adii ngine ne debyéé á Dyob

¹⁸ Dyam áde ríhóbe é adii nén, nkalaj tãŋgene kwééd eche Krístaa awéde á awog rídii chóm éche éde eyókéł wée bad ábe béké á dũ á muú. Boŋ ne syánē bad ábe ákũd e'sooson, nímé nkalaj rídii ngine e Dyob. ¹⁹ Eténládé á kálag e Dyob nén bán Dyob áhóbe áa, "Mēbel debyéé áde bad ábe bēwēmtan bán bēwóo debyéé ánylñnēd nén déesaa dyamdyam, mēlúmēd-te nén mēé bad ábe bēwēmtan bán bēbíí dyam, bēébíí' é dyamdyam."

²⁰ Né-ò, é'lúmté nén bán mod a debyéé eesaa dyamdyam, meléede a mbéndé a bad bé Israel eesaa dyamdyam. Bad ábe belãŋge bad mekan ne debyéé enén pónde béesaa dyamdyam. Dyob álúmté aa debyéé dé nkõnsé adii eyókéł ngēn.

²¹ Ngáne édíí bán Dyob ábenládé áde debyéé ábel boŋ bad bé nkõnsé béebenlád ádab debyéé ábii mó, mó Dyob amaá atii aa móõsõŋ alongé á bad ngáne bédúbpé nkalaj níme sékaleé tãŋgene Krístaa. Kénée bad ábe bēébíí Dyob bétéde nén bán póle e e'yókéł é' bad chío sékaleé. ²² Bad bé Israel bédáa bán bényin e'chemléd é' menyáké boŋ bédúbe, bad bé Grikia- 'é bēhēde debyéé áde áchábé ámín. ²³ Boŋ sé pen, sékale nén bán Krístaa, Ane-awē-Béwógté, anwé á awog. Ne bad bé Israel, nímé nkalaj rídii dyam áde bēnkēndãŋgé awóg ne awóg dēn, ne bad ábe bō- 'é béesé bad bé Israel, nímé nkalaj rídii eyókéł ngēn. ²⁴ Boŋ Dyob áchénlé donge á bad ábe ábē bad. Bó donge á bad bédíí bad bé Israel, ábíníí- 'é bad bé Grikia. Ne ábén bad nímé nkalaj níme sékaleé rídii Krístaa, mó adé ngine e Dyob, mó- 'aa adé debyéé á Dyob. ²⁵ Chóm éche ényinnad nēe eyókéł é Dyob étómé debyéé á moonyoŋ. Eche chō- 'é ényinnad nēe ewãm wãm é Dyob, étómé ngine e moonyoŋ.

²⁶ A-baányan, nyékamtan nyaa é bad éche nyébéde á pónde eche Dyob áchénlé nyé ábē ábē bad. Bad bé nkõnsé bényin nyé nguse é bad nēe bad ábe bēwóo debyéé. Nyé nguse é bad nyébéde benkamlene. Nyé nguse é bad nyémbíd á túmbé é benkamlene. ²⁷ Boŋ Dyob ápwéde bad ábe bad bé nkõnsé bēntēdtē nēe e'yókéł é' bad. Abelé nē ákwáged bad ábe bēchágé yál á nkõnsé-te nén bán bēwóo debyéé. Dyob démpwēd-te bad ábe nkõnsé ményinnē nēe bad ábe béesé etógnén. Ambel nē ákwáged benkamlene. ²⁸ Dyob démpwēd bad ábe bad bé nkõnsé bényinnē bán bēde nkõnté, ápwēd ábe bényinnē bán béesaa dyamdyam, bad ábe bényinnē bán béesaa dyam dé abelen. Dyob démbel nē álúmed nén aa mam níme bad bé nkõnsé bényin é bán méde etógnén, méesaa chómchóm. ²⁹ Ambēl nē ábel boŋ modmod eékũmē' ekáá á tál á'só é' Dyob. ³⁰ Chóm éche ábenlé nyé chío ékás boŋ nyébé mod nhóg ne Yesu Krístaa. Mekan níme Yesu Krístaa ámbenlé, ne syánē, debíí bán adii debyéé á Dyob. Nédé, Yesu Krístaa mó abelé boŋ syánē débelé mekan níme métãŋgéné, debé bad ábe bésaa, mó- 'aa akódté syánē á mbēb-te. ³¹ Né-ò, éténládé á kálag e Dyob nén bán "Kénzée awé akume ekáá á tál, ákume' ekáá á tál dásó áyale dyam áde Sáŋgwéé ábenlé mó."

2

Paale abēnlédé ngine e Dyob

ákal nkalaj tãŋgene kwééd eche Yesu

¹ A-baányan, áde nípédé áwēn ákale nyé nkalaj níme ríhóbe mam tãŋgene Dyob,* méebenlád-taa e'yale é'mbáa ké' é debyéé ámbáa. ² Membel nén áyale áde níbédé áfnté echēn memmáá á nlem-té nén mēé méebenlé dyam démpēe éetóméé ákal nkalaj tãŋgene Yesu Krístaa ne kwééd eché áwéde á awog. ³ Ade níbédé ne nyé menkēnkwoŋnédté mmēn ábel nsón, mbwóg níbédé me áte, nlem ríhūnē- 'é me á abum. ⁴ Ade n'yágté áa nyé, ríkanlé- 'é nyé, póle eché rílangé'áa nyé eebédeé póle eché etéde bad nlem á abum eché éde debyéé ámbáa áte. Meékanle'áa- 'é nyé ne debyéé ámbáa ábel nén nyédúbe chóm éche rílangéé nyé. Boŋ pen áde ríkanlé'áa nyé nkalaj rí Dyob, mekan níme ríhóbe'áa mēlúmté'áa bán ngine e Edáádãŋ é Dyob edé áwēd-te. ⁵ Meéhēde'áa mēé nyédúbe nkalaj rí Dyob áyale mod ábenládé debyéé ámbáa ákale nyé mó. Boŋ nhedáa mēé nyédúbe nímé nkalaj ngáne Dyob dēn ábenládé eche ngine ábel nyédúbe.

Debyéé áde dhúí ne Dyob

⁶ Kénē- 'é ámpē, nzé séde ne bad ábe bémáa awúu áte á adúbe-té, sébelé sébenlád debyéé nzé sékanle bō póle. Adé debyéé pen déebãgkē debyéé áde mod a nkõnsé ábenladté. Déesaa- 'aa debyéé áde ké benkamlene bé nkõnsé bé' chii bébenladté. Abē benkamlene bédii bad ábe nímab nkamlen mébēé á eson é pónde. ⁷ Debyéé áde sébenladté adii debyéé áde Dyob ábágé sé. Sékale ntíí rí kun níme Dyob ábenládé adé debyéé ábel. Ngen e'só Dyob dénkēnlúmdé modmod nímēn ntíí áte. Mmēn ntíí níme Dyob átífidé áhóbe áa syánē ámpē dēbē áse e

* 2:1 Mam tãŋgene Dyob; donge á kálag dé'só áwóo: mam tãŋgene mekan mé e'konjéd mé Dyob.

éche ehúmé á pónde éché ehúé'. Dyöb déntíí áá mósbelé syánē nē se áde éēhāgēē nkōñsé. ⁸ Nkamlene á nkōñsé ké nhóg enkēnsōñtēnné ádén debyéé á Dyöb. Ayāle nzé bénsōñtēn chōm éche Dyöb ábéláá, né bēnkēnwúú'é Sāngwéé á edúbé abome áde bēmboméé mós á awōg. ⁹ Bon kēnē-é ámpē, étēnlédé á kálag e Dyöb nēn bán,

"Mam nīme Dyöb ábōñséné ábele ábē bad ábe bédás mós, médíi mam nīme modmod éēnyīnē mbéd,

nīmē modmod éēwōgēē mbéd,

nīme modmod éékāmtēnēē-áá áwe nlém-té mbéd."

¹⁰ Mmēn mekan mós Dyöb álúmté syánē. Echē edáádāñ chós ánlōmmē álúmed syánē nīmēn mekan. Edáádāñ éñone mekan mésyāál áte, ébīí-é mekan mésyāál, káññe mekan mé Dyöb nīme mod éēhēlé-é se awāmsēn asōñtēn. ¹¹ Modmod eebýéé'é mewēmtēn mé mod ámpē. Edáádāñ éche édé mod áte chós ébyéé' nīmē mewēmtēn. Melemlem nē dós modmod éébīí'é mewēmtēn mé Dyöb, étóméé Edáádāñ é Dyöb. ¹² Edáádāñ éche syánē déwóó éhúú ne Dyöb. Deewóó'é edáádāñ é nkōñsé. Dyöb ábágé syánē échēn Edáádāñ ábel désōñtēn mam mésyāál nīme ábéséné syánē nīmē nsimé.

¹³ Né-ós, séēbēnládté e'yale ábe moonyon ábēnládté áde debyéé áyāged bad. Bon sébēnládté e'yale ábe Edáádāñ é Dyöb élyāgté sé áhób. Sébēnládté e'yale ábe Edáádāñ élyāgté sé tāñgene nīmē mekan. ¹⁴ Mod awé eewóó Edáádāñ é Dyöb áte eedúbpéé mekan nīme Edáádāñ é Dyöb élyāgté bad áyāle anyīne mós eyákl. Éēhēlé-é mós asōñtēn áyāle Edáádāñ éche Esáá chēmpēn chós éwōñgan bad ádol mekan mé Dyöb áte bwām. ¹⁵ Mod awé awóó Edáádāñ áte ádol mekan mésyāál áte bwām. Bon modmod éēhēlé-é se asōñtēn mewēmtēn nīme ane mod.

¹⁶ Edé nēn ngāne étēnlédé á kálag e Dyöb nēn bán,

"Nzé-módé ábīí mewēmtēn nīme Sāngwéé'?

Nzé-módé áhele se aléb-pe mós?"

Bon syánē dewóó mewēmtēn nīme Krístā.

3

Paale áá bembáledé bé Dyöb bós bós moosyāál bédíi

¹ A-baanyāñ bé Krísto, meéhele'áá sé nláá nyé mekan ngāne nīlāngéé bad ábe adúbe ádāb áwúú áte áyāl e mekan mé Dyöb. Bon nīlāngé'áá nyé mam ngāne nīlāngéé bad ábe bēwóó mewēmtēn mé moonyon á ekob. Nyébédé nēé nkáál, mentéd nyé nēé bad ábe bēmbootéd ábē mod nhóg ne Krístā. ² Abīí dós nkáál nīmwáá'é, eedyāgkē ndyédé échē elélé. Né-áá me-é mēmbbootédé nyé mam nīme méelēle áte tāñgene nkalan nī Dyöb áyāged. Menkényāgédé nyé mam nīme méwúú áte, áyāle ene pónde nyēnkēnkwoḡké ákob mós. Ké bōob-pe nyéekwōgēé ákob mós. ³ Ayāle nyédíi nyéhíde' mekan mé ekob é yāl, nyēwānléné nhóg ne aníníi kōñjī, nyé bēn ne bēn nyēswanjān-ne. Bōob áde nyédíi nyébeléé nīmēn mekan éélúmtēē bán nyédíi nyéhíde échēn esíí é mekan mé ekob é yāl-é? A mbále, nyébéléé nēé bad ábe bēwóó dás nsōñtēn nī moonyon. ⁴ Chōm éche ékás bon ríhābē nēn edíi nēn, áttnté échēn bad behóg bēhōbe bán, "Ndíi mod awé ahíde áyāge áde Paale," ábíníí-é bán, "Ndíi mod awé ahíde áyāge áde Apolose." Enén ndín e mbeltéd elúmté' bán nyéwóó dás nsōñtēn nī moonyon.

⁵ Bōob-pós, nzéé Apolose ádíí? Nzéé me, Paale-é rídíí? Bembáledé bé Dyöb ngēn bós sédíi. Séwōngéné nyé adúbe Krístā. Sé mod téé ábele nsón nīme Sāngwéé ábágé mós áá ábel. ⁶ Ndíi mod awé awéné mbál-e-bū, Apolose-é mós adé mod awé asyōg'áá ene mbál mendīb áyāl, bon Dyöb dós dēmbél bon mbál ríkwoḡe' saké sé. ⁷ Né-ós, mod awé awéné ne mod awé asyōg'áá mendīb bós modmod béesaá etógnén. Mod awé adé etógnén adíi Dyöb. Mós ábele bon mbál ríkwoḡe'. ⁸ Mod awé awéné ne mod awé asyōg'áá mendīb bēbéléé nsón nhóg, Dyöb désābē-é bós mod téé nchoo ne nsón nīme ábélé. ⁹ Bembáledé bé Dyöb ábe bébele nsón nhóg bós sédíi. Nyé bad ábe nyédúbpe-é nyédíi nēngāne nzag échē Dyöb áwóó. Nhele ríhāgtēn-ne nyémpē ábē nēngāne ndáb échē Dyöb álóó'é.

¹⁰ Mbēnlédé nsimé nīme Dyöb ábágé me ábel nsón nēngāne nlóó-ndáb awé awóó debyéé álōñ ndáb. Mensáá nsón nī Dyöb áttnté échēn, bembáledé bēmpēe bēkēwéé nsón nīme rísáádé á'sō. Bon kēnzéé awé álóó' atōngéné átéd pónde ngāne álóó'é ámín e nsón nīme bémáá asáá. ¹¹ Ayāle modmod éēhēlé-é se ábel nsáaned mēmpēe étóméé nīme nīmáá ábel. Mmē nsáaned ndíi áyāge áde nī'yágté nyé tāñgene Yesu Krístā nēn meé, Dyöb ásoo' áded alongé mbwiined ne Yesu Krístā. ¹² Donḡe dé bembáledé bēbēnládté bwēm nēngāne gól, sílva ne meláá mé etógnén ákēen nīmē nsón á'sō. Bembáledé bēmpēe-é bēbēnládté bwēm bē nsón bēmpēe ábe é'bidé áyāl e mel, ne ábe é'dé byáá, ákēen nsón á'sō nīme bésáádé. ¹³ Pónde épē échē moosyāál anyīnnē nyaa e nsón échē mod téé ápédé ábel. Ayāle á epun éche Yesue ápéé ábídéd mam mésyāál áwed. Ebē nēngāne mod awé ahédé bwēm á dú, bon muú nībēl anyīn éche éhele-se éhyāñ ne eche éēhēlé-é éhyāñ. ¹⁴ Nzé nsón nīme mbáledé ábélé ámín e nsón

níme bémáá asáa méehyáa, né ákud nsábe. ¹⁵ Boŋ nzé nsón níme mbáledé ábélé ámín e nsón níme bémáá asáa rhyáá, ane mbáledé éekudté chómchóm, boŋ kénê, mwên ádíi abé mod nhóg ne Krístáa. Boŋ pen ábê nêngáne mod awé abídné mehélé á ndáb-te echê ehyaá. Adii abé á alongé boŋ chóm ésyáál eché áwóó émad ahyañ.

¹⁶ Ndúbpé meé nyébíi bán nyédii abón áde Dyób ádyéé' é áte. Edáádəŋ é Dyób édé áftinté echên. ¹⁷ Kénzéé awé abéhte abón á Dyób, Dyób débédé ane mod, áyale nén wée Dyób ádyéé' é ádíi hóm áde áde ngəŋgú. Nyébên-naa nyédé áde hóm áde áde ngəŋgú.

¹⁸ Modmod eédogé yál. Kénzéé awé awémténé áftinté echên áá mówóó debyéé á nkónsə-te wén, átimed yál eyóké é mod ábel boŋ ákoŋ debyéé awón. ¹⁹ Nlənge nyé nén áyale, dyam áde bad bé nkónsə bényíneé bán áde debyéé dáo Dyób ányíneé nées eyóké é akan. Debíi bán nén áde mbále áyale éténlédé á kálag e Dyób nén bán, “Bad bəwəmtan bán bəwóó debyéé boŋ Dyób ábenlad ádab debyéé dən ákób ádab akwáb.” ²⁰ Eténlédé ámpé nén bán, “Səŋgwéé abíi áá bad ábe bəwəmtan bán bəwóó debyéé ádab debyéé déesaá dyamdyam.” ²¹ Né-óó, modmod eékünné baányən ekáá á tál, áyale nyéé Dyób ábágé bwém é'syáál. ²² Dyób álómé me, Apolose ne Petro áwóngeŋ nyé. Bwém é'syáál ábe Dyób áhágé á nkónsə, abagé nyé bó ábenled. Ké nyébé á alongé ké' é nyéwé, Dyób ábélé nê á mboŋ nímən. Mekan-ne níme mébenlad ne nyé bəob ne níme mébenléd ne nyé á pónde eche ehúé' á'só, médií á mboŋ nímən. Abén bad bəsyáál ne abén bwém é'syáál Dyób ábágé nyé bó. ²³ Nyédii bad ábe Krístáa, Krístáa mós-é abé ane awé Dyób áwóó.

4

Paale ad Dyób apwédé bó ábele Krístáa

¹ Nyétéd sé nêngáne bad ábe bébenle Krístáa, ábe Dyób ábélé áá belánge bad mekan mé e'koŋned. ² Chóm eché éhadnad bán eché ndín é bembáledé bébel edii ábel nsón bwám níme echab sən ábágé bó áá bébel. ³ Boŋ me meewóó' é pónde ábel ne kéchéé eché nyé ké' é mod ampée áwóó áhób təngeŋe nsón níme Dyób ábágé me áá mbel. Ké mmən meehóbéé təngeŋe nsón níme mbeléé, ké mbóó ké' é mééboo' é. ⁴ Meenyíneé awusé ké ahóg áyál e nsón níme mbeléé boŋ né déélümté nén bán chóm ésyáál eché mbeléé étángeŋé. Səŋgwéé mwəmpən mó abíi nsón níme mbeléé, ké ntángeŋé ké' é méétəngeŋé. ⁵ Né-óó, nyéehóbé bán mod ábelé nsón ní bwám ké' é ábelé nsón mé mbéb áde pónde éepédéé ábel nê. Ene pónde épé áde Səngú Yesu Krístáa ápéé. Ade ápéé, ábidéd bwém ábe é'bedé á ehíntén-té á e'nyínen bé ekíde abíded-te bad mewəmtən áwed níme modmod énkəmbíí' é. Ene pónde dós-áá Dyób dékenné mod téé ngáne ápédé nsón ábel.

⁶ A-baányən bé Krísto, nhóbe' nímən mésyáál áyál echəm ne Apolose áwóngeŋ nyé ásoŋteŋ. Ntédé sé bad bébe nêngáne elánsən ábel nyéyáge e'yale ábe béhóbéé nén bán “Mod ábele dásó mekan níme meténlédé.” Modmod eekunné mod nhóg ekáá á tál se ányíne anííi nkónjéd. ⁷ Dyób áhágé mod nhóg etógnən tómaa anííi-ye? Cheé mod ádíi eché Dyób déebeleé boŋ abé? Cheé-ó mod ákuménne ekáá á tál, áde edii bán kéchéé eché mod ádíi Dyób dáo ábélé mó?

⁸ Bəob nén nyélümte byánan nyéwóó chóm ésyáál eché nyétógnéne. Nyélümte byánan nyésudé nhən. Nyétédte sé bembáledé, nyé bən nyéwəmtan bán nyédii kən. Məndəŋ nén meé nyékoŋ kən abé ábel boŋ sémpé sékamlan ne nyé. ⁹ Nwəmtan nén meé Dyób ábélé áá sé bəmpəe bé nlomag sébê nêngáne bad ábe béesé etógnən áftinté e bad. Sédií nêngáne bad ábe bétómté mbakú bán bəwé. Nhóbe nén áyale bad bəsyáál bənəne sé ányín chóm eché ébenlad ne sé. Sáá-kaá bad bənpen boŋ kəŋ ne ángel énoŋe sé. ¹⁰ Bad bényíne sé nées e'yóké é' bad áyale sébenléé Krístáa. Boŋ nyépen nyéwəmtan bán nyéwóó debyéé áyale nyédii nhóg ne Krístáa. Bad bəwəmtan bán séwóó' é ngine ábel dyamdyam boŋ nyéwəmtan bán nyéwóó ngine eché ehúú ne Dyób. Bad béebagéé sé edubé boŋ bébage nyé edubé. ¹¹ Káŋne ne bəob, séewóó' é chóm eché sédyáŋké ne eché sémwáŋké. Séewóó' é mbaté eché ékwógé sé ahé. Séyáŋké mbéte akud á mekáá mé bad. Séewóó' é wée sédyéé' é. ¹² Sébele ntú ní ngine ábel boŋ sékud chóm eché séwóngeŋné éched yál. Nzé bad bəsyáál sé selánge bó bán mekan mébéen bó bwám. Nzé bad bébele sékude metake, séwesən. ¹³ Nzé bad béhóbe sé mekan mé mbéb áyál, séhóbe bə mekan mé bwám áyál. Ké bəob bad bédii bényíne sé mbinde awab did-te. Séesaá dyam dé ábelən áwáb.

¹⁴ Ntele nən saké áwóged nyé e'són boŋ ntenle nyé áléb nyé təngeŋe mekan níme nyétángeŋé abii. Áyale nyédii nêngáne ábəm bán ábe ndáá. ¹⁵ Kénéé edii bán nyéwóó bemelédé bé Krísto híin, mod nhóg mwəmpən mó adé nêngáne sáá awən. Apeen áde npiínédé nyé nkalan ní bwám ábélé ndii nêngáne sáá awən á Krístáa. ¹⁶ Né-óó, ncháa nyé nén meé nyébele mekan níme mémpé mbeléé. ¹⁷ Nén dáo ákás boŋ nílomé Timotie áwən. Adii nêngáne awem mwán á dín á Səngú. Ndaá mó, ayáŋké-é mekan ábel ngáne éhadnadte. Nzé apédé ákamtén nyé nyaa e alongé eche níwóó nêngáne mod á Krísto. Ene nyaa e alongé edé

nchoo ne chōm éche ní'yágtéé mwembé ké ríhée níkagké áte áyáged. ¹⁸Nyé donje á bad nyédé kúmbe, nyéwémntán bán méepaá áwēn. ¹⁹Boj nze Sàngwéé akwēnténé, nkwogé ape áwēn. Ene pónde-'aá méhédte áte ábii chōm éche ábē bad ábe bédé kúmbe békoo' é abel. Mébii ké békoytē ngine awōj echē ehúu ne Dyōb ké'ε nsal ngēn máo bébele' é áte. ²⁰Nkamlen ní Dyōb méesaá chōm éche édé á nhóbtéd, boj rídií ngine echē elúmte' á mbeltéd. ²¹Ahéé abōjnédé nyé, nyédaá bán nze mpedé áwēn níkōgsan nyé áyál e kúmbe eche nyédíí ké'ε nyédaá bán nze mpedé nílúmed nyé nlém mé edānje, ríchedne nyé yál?

5

Paale ahóbé tǎngene akáb dé mesón á mwembé ní Kōrinto

¹Nwógé nēn bán mod nhóg áfinté echēn akábe asón, nyaa e asón echē ké bad ábe béebii Dyōb béehelée se békáb. Chōm éche ríhóbeé edíí nēn mēé, mod nhóg áfinté echēn akábe asón ne saá mwaad. ²Chán-nō nyéhale nyébé kúmbe áde edíí bán ane mod níímé mbéb rítǎngéné nyé dáss ndutul awóged. Mō awé abele enén ndín e dyam, nyétǎngéné nēe nyénané mō áfinté echēn. ³Nhóbe mēé nyébel nē áyále kénée méesaá ne nyé, nkamtan nyé pónde téé. Nhóbe byánán ndé ne nyé nēn mēé mmaa mbakú atómed, ⁴ne kunze eche Sàngú Yesu Křístāe ábágé me, nhóbe nēn mēé nyékōgsen ane mod awé abelé níímé mbéb. Nze nyéládné, ébē byánán ndé ne nyé, awed Sàngú Yesu Křístāe ábe nyé ngine ábel kéchéé eche nyéwémnténe abel. ⁵Nhēde mēé nyébe ane mod á mekáá nme Satane ábel boj Satane ábēbed échē ekob é yál. Kénée edíí bán Satane ábēbed échē ekob é yál, Yesue ášōj échē edádañ á epun eche ápeé ákáad.

⁶Nyéetǎngeneé kúmbe abé. Nyébii nēn bán mbumé ní ngun risonle' nze béhédé mwá esulten áwéd-te, melemlem nē dōo ane mod awé abelé níímé mbéb áhale ábel bad bémpee bébel mbéb. ⁷Nyéhúd esulten é nchun ésyāal, ábel boj nyébé nēngáne mbumé mékōsōlē nime méewóo esulten, nē-'aá nyékóó abé. Nyédé nēn áyále Křístāe anwé á nló níímēd. Mō ambé nēe Mwán-a-Ndyōj ní mbód awé bēmbéé nēe mende mé ngande e Nnyíme-ámín, áyál e mbéb ní bad. ⁸Né-ōó, nyéwóg menyinge ne ane ngande, esulten é nchun ébāng ámpē. Abé áféd ábē pónde ésyāal nēngáne abé á bad bé Dyōb, deébéle e'bébtéd é' mekan, deebébé-'ε nlém á abum. Boj pen déwōj abé dékōsōle, déhíde Křístāe ne nlém nhóg, dékale-'ε mbále.

⁹Kálag echē mēnteleé nyé menláá nyé mēé nyééhojné' bad ábe békabe mesón. ¹⁰Saké bad ábe bēdúbbe Dyōb bōo ríhóbaá, kénée edíí bán bō donje á bad békábe mesón, bédé ngoód, bédé bechib, donje ábenlé-'ε myōb mé metóm. Weéhēē-se ebāj échēn ndín é bad á yál káśj né ehídté á nkōjsé. ¹¹Boj bad ábe mēnteleé nyé mēé nyééhojné bédii bad ábe béchágé yál bán bédii bad bé Křisto boj békábē mesón, bēbé ngoód, bébágé myōb mé metóm edúbé, bēhōbē bad mekan mé mbéb á yál, bémwāg mím bwámwam mékōbē bō, bēbé-'ε bad ábe béchibe'. Nyéedyág ké ndyééd ne échēn ndín é bad. ¹²Meewóo'ε kunze ké pōg áhób mēé békōgsen bad ábe béesé bad bé Dyōb. Bad ábe bédé á mwembé-te bōo nyétǎngéné akōgsen. ¹³Dyōb dōo dékáad bad ábe béesé á mwembé-te. Eténlédé á kálag e Dyōb nēn bán, "Nyéhúd mod awé abele mbéb áfinté echēn."

6

Mod eesōmné mwányan wée bad ábe bēdúbbe Křístāe

¹Nze nyé mod ké ahéé awánléné mwányan á Křisto dyam, éékāg wée mod awé eedúbbe Křístāe aá ákáad bō. Boj pen áke wée bad bé Dyōb ábel bétimed bō áse. ²Nyébii nēn bán bad bé Dyōb bōo békāad bad bé nkōjsé. Né-ōó, ngáne edíí bán nyéekāad bad bé nkōjsé, nyétǎngéné nēe nyékāadteé mpintéd mé mekan. ³Nyébii bán syáné-éé dékáad ángel. Nēe edíí-'aá nē, chán-nō déehelée baá mam ábe bétoge mbóté echēn mbcw-tée amad? ⁴Né-ōó, nze échē ndín é mam épédé áfinté echēn, nyéētím chō nēe atéd, nyékēēn wée bad ábe mwembé méētédēē nēe dyam bán bōbō bémade nyé chō-ye? ⁵E'són ne nyé. Nédē modmod eesaá áfinté echēn awé awóó debyéé ákōm nsaj áfinté e mod bō mwányan ábe bēwánléné-ye? ⁶Boj mod atime mwányan akēen á kóte, bad ábe bēdúbbe Dyōb békāadte-'ε búmā.

⁷Asómen áde nyésōmnéé nhóg ne aníníí á kóte álúmte bán nyékwédé ne akwε dēn. Edé mboj mwányan ápanen wε tómaa wε ákēen mō á kóte. ⁸Boj nyétíme nyépanne, nyédoge-'ε nhóg ne aníníí, nyébele nē káśjne wée baányonj bé Křisto. ⁹Nyébii nēn bán bad ábe bébele e'bébtéd é' mekan bēbáá á nkamlen ní Dyōb. Modmod eédōgē nyé. Bad ábe békábe mesón, bad ábe bēbenle myōb mé metóm, bad ábe békábe mesón á ndáb e e'wónggé, baachóm ábe bēnāñnad baáb baachóm bémpee, ábēn bad bésyāal bō modmod bēbáá á nkamlen ní Dyōb. ¹⁰Bad ábe béchibe', bad ábe bédé ngoód, bad ábe bēbágé yál á amwé á mím, bad ábe bēhōbe bad mekan mé mbéb á yál ne bad ábe bēdumne bad bwēm bō modmod bēbáá á nkamlen

rí Dyöb. ¹¹ Nyé donje á bad nyébeláá échén ndín é mekan. Bon á dín áde Sǎngú Yesu Křístæ ne á Edǎádǎn éche ádéd Dyöb, béhúdí nyé mímén mbébé á yǎl, nyéde bad ábe bésáá, Dyöb ábánné nyé néé bad ábe bésáá, nyéköbnédé-’é á’só é’ Dyöb.

Nyébenlad échen yǎl ábe Dyöb edúbe

¹² Nyé mod nhóg ahele ahób aá, “Nwóó kunze ábel kéchéé éche rídásá abel.” Nê áde mbále. Bon pen saké chóm ésyǎl éche mod ábeleé éwónǎn. Mod ahele ahób aá “Nwóó kunze ábel kéchéé éche rídásá abel.” Bon chóm ké éhéé éetǎngeneé néé étedéé me ntǎn. ¹³ Mod ampée ahele ahób aá “Bébélé ndyééd áyǎle abum, bébél-le abum áyǎle ndyééd.” Nê áde mbále. Bon Dyöb débél ábè bwém bépé á asóg. Dyöb déebeléé alongé á moonyon aá bébenle mbinde é mekan bon abelé dó á bébenle Sǎngwéé, Sǎngwéé mós-’áa atǎgne yǎl e moonyon. ¹⁴ Dyöb dempuúd Sǎngwéé, nê dós-’áa ábénlédé eche ngine ápuud syáné. ¹⁵ Nyéebii’ é nén bán échen yǎl chósó édé pág éche ébélé yǎl eche Yesue-ye? Né-ós, nhele ntéd pág é yǎl éche Křístæ bon ríke rilatén ne yǎl e akwale-ye? Eetǎngeneé abé nê mbéd! ¹⁶ Ké’ é nyéebii’ é bán mod awé atédé eche yǎl bon alátén yǎl e akwale abelé búmós bétimé yǎl pág-é? Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Eché yǎl ébe étim yǎl pág.” ¹⁷ Bon mod awé mós-’é adé nhóg ne Sǎngwéé abele átm mod nhóg ne mós á edǎádǎn. ¹⁸ Nyéewóó’ é dyan dé abel ne mbinde é mekan. Mbébé ké ríhéé mémpée míme mod ábeleé méenanéé eche yǎl. Mod awé akábé asón abelé mbébé tǎngene eche yǎl. ¹⁹ Nyéebii’ é bán échen yǎl édií abón áde Edǎádǎn éche Esáá édye’ é áte-ye? Dyöb dós abágé nyé échen yǎl. Saké nyé nyéwóó chós, Dyöb dós áwóó nyé. ²⁰ Dyöb ácháné nyé ne nkun míme ríchábé ámín. Né-ós, nyébenled échen yǎl ábe Dyöb edúbe.

7

Paale alébe bad tǎngene e’wónǎ

¹ Bóob-pós, mǎláá nyé tǎngene mekan míme nyétélé á kálag eché nyéténlé me. Ebóó bán mod eewóó’ mmwáád.* ² Bon ngáne édií bán akáb dé mesón ábúú áte bwámbwam, ébóó bán mwénchóm téé áwón awé mmwáád, mmwáád téé-’é awón awe nchóm. ³ Mwénchóm téé atǎngéné ábelé’ mekan míme mwénchóm atǎngéné mwaád abele, mmwáád téé-’é atǎngéné ábelé mekan míme mmwáád atǎngéné nchóm abele. ⁴ Mmwáád mwén eékamlánné eche yǎl, nchóm mós akamlan mós, melemlem nê dós mwénchóm eékamlánné eche yǎl, mwaád mós akamlan mós. ⁵ Nyé ábe nyéwónné, mod ké nhóg eebǎnné waáb e’non é’sé, éetóméé né nyé bèn nyéchémténé bán nyébel nê á esón é pónde, ábel bon nyéwón pónde e bwám ákáne. Bon pen ámbíd e nê nyétǎngéné abé ampé ngáne nyénsébéé abé, ábel bon Satane eépiínád nyé mekǎgsen ákáb asón. ⁶ Meehóbéé nén meé nnyágte nyé ábel nê, bon nhóbe meé nê dós ébóó bán nyébel. ⁷ Mendǎn pen meé bad bésyǎl bébé áde béewónnéé néé me. Bon mod téé awóó nde eche Dyöb abágé mós. Abelé donje á bad aá béwón mewémten áwón mmwáád ké’ é nchóm, ábel-le ábíníí aá béewóó’.

⁸ Bóob-pós nlǎnge nyé bad ábe béewóó bebaád ké’ é bechóm ne ábe bédé bekúd meé, ébóó bán nyéewóó bebaád ké’ é bechóm ngáne me-’é méewóó’ é. ⁹ Bon pen, nzé nyéehel yǎl akób, mod-téé awón mmwáád ké’ é nchóm. Nhóbe nén áyǎle édé mbon mod áwón mmwáád ké’ é mmwáád áwón nchóm, tómaa áwón esíí é ngine áte wéé né móswnón áde wéewóó’ é.

¹⁰ Bóob-pós, ne bad ábe béwóó bebaád ké’ é bechóm, saké me nhóbe’ pen, Sǎngú Yesue mós ahóbe’. Ahóbe nén aá mmwáád eetǎngeneé nchóm atede. ¹¹ Bon nzé édé bán atédé nchóm, atǎngéné adyee ésebán awóó’ nchóm ampée, ké’ é bós nchóm bétm áse. Mwénchóm me eetǎngeneé néé anáné mwaád á e’wónǎ.

¹² Bóob-pós, ne nyé bad ábe nyélyagé áse, me-éé nhóbe’ saké Sǎngú Yesue. Nhóbe nén meé, mod awé adúbpé awé awóó mmwáád awé eedúbpé bon ákwentén aá búmós bédyee, ane mod eénané’ ene ndín e mmwáád á e’wónǎ. ¹³ Nzé mmwáád, awé mós-’é adúbpé awóó mod awé eedúbpé awé ákwenténé mós awón, ane mmwáád eetǎngeneé ane mod atede. ¹⁴ Nhóbe nê áyǎle nzé mod awé eedúbpé awóó mmwáád awé adúbpé, ákobnéd á’só é’ Dyöb, abé áde ádií mod nhóg ne mmwáád awé adúbpé. Melemlem, nzé mmwáád awé eedúbpé awóó mod awé adúbpé, ane mmwáád ákobnéd á’só é’ Dyöb abé áde ádií nhóg ne mod awé adúbpé. Nzé énkémbé nê, nê bán ábe ábén bad béchyáa’ é béekobnádté á’só é’ Dyöb. Bon éde nén bán békobnad á’só é’ Dyöb. ¹⁵ Bon pen nzé mod awé adúbpé awóó mod awé eedúbpé, bon awé eedúbpé ahóbe aá e’wónǎ é’maa nyétédé, é’maa. Nzé nê ábénlédé, mod awé adúbpé awóó kunze ádyee nê ésebán benyágte mós ádyee á ndáb e’wónǎ. Dyöb áhede aá syáne débé nsan ne nhóg ne aníníí. ¹⁶ We, mmwáád awé adúbpé Yesue, kapóg ehele esón alongé áde awón nchóm awé eedúbpé. Melemlem ne we mwénchóm awé edúbpé, kapóg ehele esón alongé áde awón mmwáád awé eedúbpé.

Paale ad bad bébé ngáne Dyöb dempwe dté bós

* **7:1** Eewóó’ mmwáád, donje á kálag áwóó: eénaǎnáád mmwáád.

¹⁷ Bonj pen Sǎngú Yesue amaa atii ngáne alongé áde syánē mod té átǎngéné abé. Né-ɔ́, syánē mod téé ábē nyaa echē ámbēē áde Dyöb dēmpwēdté syánē aa débē ábē bad. Adén dyam dóo rilǎngéé mwembé té. ¹⁸ Nzé edé mod awē bēmmdaté ayag bonj ámbíd e pónké Dyöb ápwēd wē, weéftimē e'chemléd ahúd ábē é'lúmte nén bán bēn'yǎg wē. Melemlem, nzé edé mod awē bénkēn'yagké bonj Dyöb ápwēd wē, weémwāg-se bēyāg wē. ¹⁹ Ké béyagé mod ké'ε béeyagéé mós, nē déesaá etógnén. Chöm éche edé etógnén edii áhíd mbéndé é Dyöb. ²⁰ Mod téé ábē nyaa echē ámbēē áde Dyöb dēmpwēdté mós. ²¹ Nzé wembé ntǎn á pónké echē Dyöb dēmpwēdté wē, nén déetagté wē. Bonj nzé echonj sǎn ahóbé aa wéebáá ntǎn ámpē, ékób aned. ²² Mod awē ambé ntǎn Dyöb ádéhób aa mópwēde mós adii nēe kunze áyāle Sǎngú Yesue ahúde mós á mehanj. Melemlem ne mod awē enkēmbé ntǎn Dyöb ádéhób aa mópwēde mós. Apwed áde Dyöb ápwéde mós ábélé adii ntǎn awē Krístəə. ²³ Dyöb ácháné nyé ne nkun nime nchábé ámín. Né-ɔ́, nyéewóglán bad ábē belǎnge nyé mekan nime nyétǎngéné abel. ²⁴ A-baányan, nhede mēé mod téé áwōñ alongé áde ánwōñgē áde Dyöb ápwéde mós.

*Paale ahóbé tǎngene bekúd
ne bad ábe béewóo bebaád ké'ε bechóm*

²⁵ Bɔɔb-pɔɔ, tǎngene bad ábe béewóo bebaád ké'ε bechóm, Sǎngú Yesue eelǎngéé me chöm éche ntǎngéné nyé aláa tǎngene adén atón. Bonj ké nē, awōngēn áde Sǎngwéé áwōngéné me ábē mod awē bad bésúmeé nlém áyāl, mēlǎā nyé dyam áde nǐbíí mēé átǎngéné. ²⁶ Nnyíné nén mēé ngáne ndutul edii enén pónké, ébóó bán mod adyēē ésebán awóo' mmwaád ké'ε nchóm. ²⁷ Nzé mod amaa mmwaád awónj, éétdté mós. Nzé mod eewóo mmwaád, eéhdé mmwaád awē áwóo'ε. ²⁸ Bonj nzé mod awóo mmwaád, eébeleé mbéb. Nzé mmwaád-te awóo nchóm eébeleé mbéb. Ké nē-ε bad ábe béwóo bebaád ne bebaád ábe béwóo bechóm bekúde metake hiin á alongé ádáb. Nzom eché ekaá bonj rǎhšbē nē edii, nhede mēé béekúde mímén metake.

²⁹ A-baányan, chöm éche rǐwémtné nyé aláa edii nén, pónké echē déwóo á nkōñsē edé esónj. Né-ɔ́, bootya bɔɔb mod awē awóo mmwaád ábíí nén aa mmwaád eesaá chöm éche étómténé etógnén abé áwē alongé. ³⁰ Melemlem ne bad ábe bésudne', bēétédé nē nēe dyam áde átómténé etógnén abé. Abe bós-ε bédé menyinge, bēétdé nē nēe dyam áde átómténé etógnén abé. Bad ábe béchane bwēm bēétdé bán bwēm ábe béchaneé bós étómténé etógnén abé á alongé ádáb. ³¹ Bad ábe behíde mekan mé nkōñsē ámbíd, béebanné nlém á yǎl e nímé mekan. Áyāle mekan mésyāāl nime débéléé á nkōñsē-te chii, mēpē á asóg. ³² Nhede mēé dyamdyam déetagté nyé nlém á abum. Mod awē eewóo mmwaád, Sǎngwéé mós ákamtanné pónké ésyāāl, ngáne ábenlé-'ε bonj awóged Sǎngwéé menyinge. ³³ Bonj mod awē awóo mmwaád mekan mé nkōñsē mwēn ne mwēn mós ákamtanné pónké ésyāāl. Pónké téé ákamtan ngáne átǎngéné mwaád menyinge awóged. ³⁴ Né-ɔ́, akamtan mekan mébe akamtan ahóg. Mmwaád-te awē eewóo nchóm, ké'ε mwán a mwaád awē eébíí mwenchóm, Sǎngwéé mós ákamtanné ne ngáne ábeléé mós. Mekan mésyāāl nime ábeléé nime nlém rǐsyāāl nǐbǎg áhed ábel ásǎn á'só é' Dyöb. Bonj mmwaád awē awóo nchóm mekan mé nkōñsē mwēn ne mwēn mós ákamtanné. Pónké téé ákamtan ngáne átǎngéné nchóm menyinge awóged. ³⁵ Nhóbe nímén mekan mésyāāl ábel bonj méwōngēn nyé. Meehóbéé mēé nyétǎngéné mós ahíd. Bonj nhede mēé rǐwōngēn nyé áhíd chöm éche étǎngéné ábel bonj nyébenle Sǎngwéé ne nlém nhóg.

³⁶ Nzé mod anyiné aa móschenlé yǎl akób ásin káññ mósōñj mmwaád awē áhóbé aa mósōñ', ákag á'só áwōñ mós ngáne nímé mewémten melǎngé mós. Nē déesaá mbéb. ³⁷ Bonj nzé mod amaa atii áwe nlém-té, áde béēnyǎgtéé mós bonj akóbé yǎl, amadé-'ε á nlém-té aa mósōwongé ane mmwaád awē áhóbé aa mósōwōñ, né abelé dyam áde áde bwám. ³⁸ Né-ɔ́, nzé mod awóo mmwaád né abelé dyam á bwám. Mod awē mós-ε akóbé yǎl bonj eewóo mmwaád abelé dyam áde ábóó bwámaban.

³⁹ Mmwaád awē awóo nchóm átǎngéné abé ne nchóm á alongé áde ásyāāl. Bonj pen nzé nchóm awéde, awóo kunze áwōñ mod awē ádás. Ane mod pen átǎngéné abé mod awē adúbpé Sǎngwéé. ⁴⁰ Bonj ne me, nnyíné mēé mmwaád awē nchóm awéde, ábē menyinge nzé adyēé nē áde éewóo'ε nchóm ámpēe. Mbíí nén mēé Edəəðəñ é' Dyöb chós élyǎgte me áhóbé mímén mekan.

8

*Paale ahóbé tǎngene medyé
nime bébagéé e'diidinge*

¹ Bɔɔb-pɔɔ, nhóbe tǎngene medyé nime bad bébagéé e'diidinge nēe mende. Edé mbále ngáne éhóbnédé nén bán "Syáné moosyāāl debíí dyam." Ene ndin e' b'íí bé akan ebele mod abág kúmbe. Bonj edǎnge éwéde syáné áte. ² Nzé mod awémtan aa mósíí dyam, ane mod eébíí'ε dyam ngáne átǎngéné abíí. ³ Bonj nzé mod adəə Dyöb, Dyöb ábelé abíí mós.

⁴ Bɔɔb-pɔɔ, n̄hɔb t̄ngene adyɛ dé medyɛ n̄me bébageɛ ediiḍiḅḅe n̄ee mende. Debii n̄n bán e' diiḍiḅḅe, n̄d̄e myɔb n̄me bébénl̄e mekáá, méesaá dyamdyam. Dyɔb ahɔg d̄emp̄en d̄ɔɔ ád̄e. ⁵ Bad béhɔbe bán myɔb mém̄p̄ee n̄me béchaḡeɛ bán myɔb medé á n̄kon ní mín ké'ɛ á n̄kon n̄sé. Edé-'ɛ mb̄ale bán myɔb n̄me bad b̄en bébénl̄e mekáá ne bes̄angw̄éé bé nkɔḅsé hiin b̄edé. ⁶ Boḅ k̄en̄e debii bán Dyɔb ahɔg d̄ɔɔ ád̄e. M̄ɔ adé Tit̄e aw̄e ahaḡe ch̄ɔm̄ esȳs̄al, m̄ɔ akaá-'ɛ boḅ debé á abonḡe. S̄angw̄éé nh̄ɔg mw̄emp̄en-naá adé. M̄ɔ adé Yesu Kr̄ist̄aa. Mbwiined ne m̄ɔ d̄ɔɔ béchaḡe ch̄ɔm̄ esȳs̄al. Mbwiined ne m̄ɔ d̄ɔ-'aa dédíí á nkɔḅsé. ⁷ Boḅ saké moosȳs̄al abii n̄m̄én mekan. Donḅe á bad p̄en b̄ém̄ént̄éné áb̄e e' diiḍiḅḅe edubé abe nyaa eche k̄ɔḅḅ̄ ne chii n̄z̄e b̄edyáḡ medyɛ, b̄edii b̄ew̄emtan bán b̄ébage n̄m̄e myɔb edubé. Nl̄em méew̄úú' é b̄ɔ á abum, né-ɔɔ b̄ew̄emtan bán n̄m̄e medyɛ mébele b̄éés̄áá' é á' s̄ɔ' é' Dyɔb. ⁸ Ndyééd̄ ééh̄l̄éé-se éb̄el bad b̄és̄an̄ á' s̄ɔ' é' Dyɔb. Deéh̄l̄éé-se debé bad bé mb̄éb̄ n̄z̄e d̄edyédé ch̄ɔ ké'ɛ debé bad bé bw̄am̄ ád̄e déedyédé ch̄ɔ. ⁹ Nyét̄éd̄ p̄ondé p̄en nḡáne nyé̄b̄enl̄ad̄t̄e kunze ech̄é eb̄agn̄éd̄e nyé bad bé Kr̄isto. Nyé̄b̄enl̄ad̄ ch̄ɔ nyaa eche nyé̄b̄enl̄e se áben baánȳan̄ bé Kr̄isto ábe n̄m̄ab̄ n̄l̄em méew̄úú' é abum b̄éhún á mb̄éb̄-te. ¹⁰ N̄z̄e mod aw̄e n̄l̄em méew̄úú' é á abum anȳiné nyé ábe nyé̄h̄ób̄e bán nyé̄bii akan nyédyáḡ medyɛ á abón ád̄e n̄m̄e myɔb, nyé̄ebii' é bán n̄n̄ d̄ét̄éd̄ m̄ɔ n̄l̄em á abum ádyɛ medyɛ n̄me b̄ébaḡe áb̄e e' diiḍiḅḅe n̄ee mende-ye? ¹¹ Né-ɔɔ, w̄e aw̄e echaḡe ȳal w̄éé mod aw̄e abii akan, eh̄ede w̄éé mw̄anȳon̄ aw̄e Kr̄ist̄aa áw̄edé áwe nl̄ɔ áw̄e áȳale áb̄on e' bii bé akan-ɛ? ¹² N̄z̄e eb̄el̄e mb̄éb̄ w̄éé mw̄anȳon̄, né Kr̄ist̄aa m̄ɔ éb̄el̄e mb̄éb̄ áȳale eb̄el̄e mw̄anȳon̄ a Kr̄isto eb̄ébt̄éd̄, eb̄ébt̄é-' é m̄ɔ n̄l̄em á abum. ¹³ Né-ɔɔ, n̄z̄e ndyééd̄ eche n̄dyáḡk̄e eb̄ele mw̄anned̄ a Kr̄isto ah̄úne' á mb̄éb̄-te, né méedyáá ene ndyééd̄ ámp̄e mb̄éb̄, áb̄el boḅ, ééh̄l̄e se mw̄anned̄ ah̄ún á mb̄éb̄-te.

9

Kunze e bembapeɛ bé nlomag ne nsón n̄me b̄ét̄anḡéné ab̄el

¹ M̄e, Paale ndii mod aw̄e awóó kunze n̄nḡáne bad b̄emp̄ee ábe b̄edub̄p̄e. Ndii mbapeɛ a nlomag. Nnyíné Yesue, S̄angw̄éé aw̄ed̄. Nyéé nyédé n̄nḡáne mbakú áȳal e nsón n̄me S̄angw̄éé áb̄el̄e mbwiined ne me. ² Ké bad b̄emp̄ee béenyín̄e me n̄nḡáne mbapeɛ a nlomag, nyépen nyé̄kób̄e me n̄n̄ bán ndii mbapeɛ a nlomag. Ab̄e ád̄e nyédíí ne S̄angw̄éé nyé b̄en nyédé n̄ee e'chem ábe é' l̄umte bán ndii mbapeɛ a nlomag.

³ Mekan n̄me n̄bel̄e r̄ilanḡe bad ábe béh̄obe me mam áȳal médíí n̄n̄: ⁴ Séewóó' é kunze bad ábe sé ndyéd̄e ne mm̄ít̄éd̄ áȳal e nsón n̄me sébele-ye? ⁵ Séewóó' é kunze át̄éd̄ mm̄waád̄ aw̄e adub̄p̄e Kr̄ist̄aa áhoon sé áke meke melemlem nḡáne ab̄inii bembapeɛ bé nlomag bébele-ye? Saá n̄e d̄ɔɔ S̄angw̄éé baánȳan̄ ne Petro bébele-ye? ⁶ Sé Banabase b̄enpen-éé s̄ét̄anḡéné nsón ab̄el át̄oḡen ech̄ed̄ ȳal-le? ⁷ S̄ánze eh̄éé éb̄el̄e nsón boḅ mw̄en̄ át̄agn̄e eche ȳal? N̄z̄e-módé áw̄on̄ z̄aḡe e besabé boḅ eedyáḡ ké epum é sabé eh̄ɔg? N̄z̄e-módé adé aw̄e ab̄onḅe nyaḡ ésebán amin̄e' ch̄ɔ mebií akud̄ míl̄ig?

⁸ Saké á ns̄on̄ten ní moon̄on̄ d̄emp̄en n̄h̄ób̄eé n̄m̄én mam, mb̄éndé e Mose ch̄omp̄e eh̄ób̄e melemlem. ⁹ Eh̄obe n̄n̄ áá, "Weet̄ad̄e nyaḡ ns̄al eche es̄álte ngun." Bɔɔb-pɔɔ, n̄n̄ álumte n̄n̄ bán Dyɔb át̄édé nyaḡ et̄oḡn̄n̄-ɛ? ¹⁰ Saá sȳan̄é b̄en-éé akont̄eé ah̄ób̄-ɛ? Sȳan̄é b̄en-éé dekaá boḅ át̄él̄e n̄e. Mod aw̄e akw̄ale n̄zaḡ abele áá m̄ɔk̄ud̄ mbote, mod aw̄e m̄ɔ-ɛ as̄álte ngun abele nsón áá m̄ɔk̄ud̄ ngun. ¹¹ Sé bembapeɛ bé nlomag séw̄éné mekan mé e' d̄áɔd̄an̄ át̄int̄é ech̄ên. Edé mb̄éb̄ n̄z̄e séh̄éd̄né nyé mekan mé nkɔḅsé-ye? ¹² N̄z̄e bad b̄emp̄ee b̄ewóó kunze áh̄eden nyé bw̄em, né séwóó' é kunze áh̄eden nyé bw̄em tómaa b̄ɔ-ye?

Boḅ sé̄benl̄ed̄e en̄n̄ kunze. Sékw̄ent̄éné metake mésȳs̄al, áb̄el boḅ n̄n̄ déék̄áá' akal dé nkalan̄ ní bw̄am̄ n̄me sékaleé t̄anḡene Kr̄ist̄aa. ¹³ Nyé̄bii bw̄am̄ bán bad ábe bébele nsón á Nd̄áb̄-e-Dyɔb, áhed̄ d̄ɔɔ b̄ɔ-'ɛ b̄ékud̄e echab̄ ndyééd̄. Melemlem n̄e d̄ɔɔ bad ábe bébele nsón ábe mende á menyán mé mende, áhed̄ d̄ɔɔ bébel̄e b̄ékud̄ akab dé mende. ¹⁴ Melemlem n̄e d̄ɔɔ S̄angw̄éé áh̄ób̄e áá bad ábe b̄ékale nkalan̄ ní bw̄am̄ b̄ékud̄ nt̄oḡn̄ w̄éé bad ábe b̄ékanl̄e n̄m̄e nkalan̄.

¹⁵ K̄én̄e edii n̄e, meé̄benl̄ed̄e en̄n̄ kunze ké p̄óg. Saá-kaá n̄e ákás̄ boḅ n̄tel̄e' en̄n̄ kálaḡ áb̄el boḅ b̄ébenle me n̄m̄én mésȳs̄al. M̄ékw̄ent̄én̄ áw̄e tómaa mod áb̄el meewóó' n̄z̄om̄ ákum ekáá á t̄al t̄anḡene n̄m̄én nsón. ¹⁶ Meewóó' é kunze ákum ekáá á t̄al áȳale nkalan̄ ní bw̄am̄ n̄me r̄ikaléé. Dyɔb d̄en̄ d̄ɔɔ áh̄ób̄e áá n̄bel̄e n̄m̄én nsón. Medim ne me n̄z̄e meékale nkalan̄ ní bw̄am̄. ¹⁷ N̄z̄e mm̄én-éé memp̄w̄éd̄ n̄m̄én nsón n̄me n̄bel̄eé, né nsine nsábe. Boḅ nḡáne méep̄w̄edeé m̄ɔ, Dyɔb d̄en̄ d̄ɔɔ áb̄áḡe me m̄ɔ áá n̄bel̄. ¹⁸ Nsábe r̄ih̄éé-' ɔ r̄ikud̄eé? Nsábe n̄me r̄ikud̄eé r̄idii n̄n̄, n̄z̄e nkale nkalan̄ ní bw̄am̄ meé̄h̄éd̄né bad nsábe, meé̄b̄enl̄ad̄t̄e kunze ech̄é r̄it̄anḡéné ab̄enl̄ed̄ akal ád̄e r̄ikaléé nkalan̄ ní bw̄am̄.

¹⁹ Ndé ne mm̄én, meésaa áse e mod. Boḅ m̄bel̄e ȳal nt̄an̄ a bad b̄esȳs̄al áb̄el boḅ bad hiin b̄étim bad ábe Kr̄isto. ²⁰ Ade n̄bel̄eé nsón ne bad bé Israel, m̄bele mam née mod a Israel áb̄el boḅ b̄étim bad bé Kr̄isto. K̄én̄e edii bán mm̄én meésaa áse e mb̄éndé éche Mose, ndé

byánán nhíde ch́ó áde mbéleé nsón áfinté e bad ábe behíde ch́ó. Mbele nén ábel bonj bétimen Krístaa. ²¹ Melemlen nze mbéle nsón áfinté e bad ábe béeseé áse e mbéndé é Mose, mbelé mbéle' mam née b́ó. Mbele nén ábel bonj bétimen Krístaa. Nén deesaa bán meehídeé mbéndé é Dyób. Mḿen nkoo abé áse e mbéndé é Krísto. ²² Nzé ndé ne bad ábe ádab adúbe déewúu' é áte, mbéle mbé néhé ábel bonj bétimen Krístaa. Né-óó, ntíme abé ngáne ébonjnédté mod téé. Mbénlad nzii ké eché ábel bonj nson alongé áde b́ó donje á bad.

²³ Mbele mímén mesýaál áyale nhede meé nkalanj ḿ bwám nikanlad, ábel bonj ríkud nnam míme mímé nkalanj ḿpeneé. ²⁴ Nyébií bán bad híin bényagte mehélé bonj mod nhóg abelé atóm baáb, ákúd-te nsábe. Né-óó, nyényagte ábel bonj nyékud nsábe. ²⁵ Mod ké ahéé awé abonjan ányaged mehélé abelé ásuédé yál. Abele nén ábel bonj béwáad ḿ ekóté é edúbé é mbonja. Eché ekóté éebemeé, éb́eb. Bonj nsón míme sébeleé, sébele ḿ ákud nsábe míme méb́e á ngíndé ne á ngíndé. ²⁶ Ńe ákás meényagteé kéchán, meeluméé-é ab́em e'chog kéchán. ²⁷ Né-óó, nwéde yál áte, nsudte-é ch́ó ábel bonj ébel kéchéé éche ŕhedeé me ébel. Mbele nén ábel bonj meemáa bad bémpée nkalanj ḿ bwám akale bonj mḿen meékúde nsábe.

10

Paale aá bad béebenlád myób mé metóm

¹ A-baányan, ndáa meé nyékamten áb́ed betaa ábe Mosee ályagte'áa áde bébidé á Egipto. Dyób dénlómé b́ó mbag eché elyagte'áa b́ó. B́ó moosýaál bémpónj á edib é nkwe te éseban béhóo'. ² Apónj áde bémpongé á edib é nkwe-te ne abé áde bémbéé áse e mbag démbél bénkúde edusen, béhíde-é Mosee. ³ B́ó moosýaál b́endýe ndyéed e edáádánj eche Dyób dénlómé b́ó mbwiined ne menyáké. ⁴ Melemlen bémmwé-é mmítédé mé edáádánj míme Dyób dénlómé b́ó mbwiined ne menyáké. Bémmwé mendib míme Dyób démbenlé bonj mébid á ndim e aláa-te eché embé ne b́ó. Ene ndim e aláa ebédéé Krístaa. * ⁵ Bonj kéné Dyób dénkénwogénné b́ó bad híin menyinje. Né dénkánj anwúu b́ó, ndim ŕhentéd b́ó áte á ehyánje.

⁶ B́oob-póó, mímén mekan mesýaál médií ńngáne elánsén ásim syáné etúu áte, nén deewóo nlém ábel mbéng ngáne bébélé'áa. ⁷ Nyéébenlé myób mémpée ngáne b́ó donje á bad bébenlé'áa. Eténlédé á kálag e Dyób nén bán, "Abé bad b́endýeé áse, b́edýag bwé, b́emwag mím, bébelé-é mbinde é mekan." ⁸ Syáné deekábé mesón ngáne b́ó donje á bad bébélé'áa. Nén démbél Dyób dénkagsen b́ó, b́ó bad móom mé e'kálé mébe ne e'kálé é'láán béwé epun ehóg. ⁹ Syáné deekágé Sánjwéé ngáne áb́ed betaa bémbenlé bonj nyé ewúu b́ó. ¹⁰ Syáné deenyonjád Dyób áte ngáne b́ó donje á bad bébélé'áa. Dyób dénlóm ángel e kwéed ewúu b́ó. ¹¹ Mḿen mam mesýaál mémbenlé ábel méb́e ńngáne elánsén wéé bad bémpée, béntélle ḿ áse ásim syáné etúu áte. Syáné dedé b́oob á pónde eché nkónsé ŕkwógé ape á asóg. ¹² Né-óó, mod á Krísto ké ahéé awé awémténeé aá mótyéemé á adúbe-té átéd pónde ábel bonj eékwág. ¹³ Mekagsen ké méhéé míme métáné wé, médií nyaa e mekagsen eché etáne bad bémpée. Bonj Dyób áwóo nlém míme bad béhale-se b́esum ḿó nlém á yál, éemwaa'áa-é aá ékud mekagsen míme métómé wé. Pónde eché mekagsen mépéé, ábel ebíd ḿó áte, abé áde áb́eé wé ngáne átóm ḿó áte.

Paale aá bad béetánjengeé ake á ngáne é myób mémpée

¹⁴ Né-óó, a-baányan, nyéébenlé myób mé metóm. ¹⁵ Nhóbe áwén née bad ábe mbíí meé béwóo debyéé. Nyében nyédol áte ch́óm éche ńlángéé nyé. ¹⁶ Pónde eche syáné ábe dedúbé démiideé mbwendé ḿ míim nhóg, debage Dyób nságnén míme Krístaa. Melemlen ne ewele éche débélé déladné ádyé, débélé dedýé yál eché Krístaa. ¹⁷ Ngáne edíí bán ewele edíí ehóg, kénéé syáné débúu áte, dedíí yál póg, áyale melemlen mé ewele ḿóo dedýágké. ¹⁸ Nyénone bad bé Israel, bad ábe b́edýag medýé míme b́ebágé ńngáne mendé á menyán, b́ómpé b́elatan á menyán mé mendé ábe Dyób edúbé. ¹⁹ Cheé ríkoo' é ahób h́en? Nhóbe meé e'diíngé ábe bad b́ebagéé mendé, ne míme mendé míme b́ebagéé, b́edé dýam-é? ²⁰ Aáy, ch́óm éche ŕhóbeé edíí nén meé, mendé míme b́ebagéé á menyán míme bad ábe béedúbpe Dyób, saké Dyób d́óo b́ebagéé ḿó, e'dáádánj bé mbé b́óo b́ebagéé. Meéhédéé meé nyéwónj dýamdýam abel ne e'dáádánj bé mbé. ²¹ Nyééhéé-se nyémídeé mbwendé míme Sánjwéé nyémíde-é míme e'dáádánj bé mbé. Nyééhéé-se nyéladné' ádyé ndyéed á menyán mé mendé míme Sánjwéé, nyéladné-é ádyé á menyán mé e'dáádánj bé mbé. ²² Dehede Dyób kónj ahé áte-ye? Dewémtan bán dedé ngíne tómaa ḿó-ye?

Kéchéé éche débélé débél ch́ó ábe Dyób edúbé

* **10:4** Ene ndim e aláa ebédéé Krístaa: Bad bé Israel bémbíí bán ndim e aláa embé ne b́ó ngáne bekágé'áa á ehyánje. Paale aá ene ndim e aláa ebédéé Krístaa, Krístaa-é abédé ne b́ó.

²³ Bad béhóbe nén bán “Dewóó kunze ábel kéchéé éche dédáá abel.” Nê adé mbále, boŋ saké chóm ésyāāl ébóó abel. “Dewóó kunze ábel kéchéé éche dédáá abel”, boŋ saké chóm ésyāāl épeene nsyāŋ. ²⁴ Nyé modmod eéhédē chóm éche épiinad mwěmpen bwām boŋ nyéhede chóm éche éwōŋgan bad bémpée. ²⁵ Nyéwóó kunze ádyé kéchéé éche nyéchané á dyan-té áde nyéesedteé dyam áde débēl boŋ nlém ríkogléd nyé á abum tǎngene éche chóm éche nyéchané. ²⁶ Eténlédé á kálage Dyōb nén bán, “Nkōŋsē ne chóm ésyāāl éche édyé áwēde bédii ábe Sǎŋgwéé.” ²⁷ Nzé mod awé eedúbpe Dyōb alébpé wé áhyé dé ádyé ndyééd, boŋ etíídé wéé mókag, edyé kéchéé éche ábágé wé ésebán esedte mó dyamdyam tǎngene ene ndyééd. Nlém méekoglád wé á abum áseded dyam tǎngene ene ndyééd. ²⁸ Boŋ nzé mod alǎngé wé áá “Enén ndyééd bēmbē chō nēe mende wéé e’diidinge,” weedyág chō áyāl echē ne ábel boŋ nlém méekoglád modmod á abum. ²⁹ Nédē, saké ngáne nē débēnlé boŋ nlém ríkogléd wé á abum boŋ bwāmbwam ngáne nē débēnlé boŋ aníní mod átagé áte á nlém-té. Cheé ékǎŋ boŋ nlém nímé ríkoglad mod ampée á abum mbel boŋ meébēnlad kunze eché ebágnédé me? ³⁰ Nzé mbagé Dyōb meságnen áyāle ndyééd eché ábágé me, chán édí bán mod ampée ahele áhōbē me mam mé mbéb áyāl, áyāle mbágé meságnen. ³¹ Né-óó, kéchéé éche mod ábeléé, ké ádyág ké ámwág, ábele chō ésyāāl nyaa eché ebage Dyōb edúbé. ³² Nyébele chóm téé nyaa eché épeénné mpuutéé, ken wéé bad bé Israel, bad ábe béeesē bad bé Israel, ké’ e mwembé ní Dyōb. ³³ Nyébele mam melemlem ngáne mbeléé. Nwane áte áwóged mod asyāāl menyinge áyāl e chóm téé éche mbeléé. Meébēlēē chóm éche ébōŋnédé me boŋ mbele chóm éche ébōŋnédé moosyāāl, ábel boŋ Dyōb áson alongé á moosyāāl.

11

¹ Né-óó, nyéhíde’ nímēm mbeltéd ngáne me-’e ríhídeé mbeltéd nímé Krístā.

Paale ahóbe tǎngene akúten dé nló á mwembé-te

² Bōob-póó, nkene nyé áyāle nyékamtan me pónde ésyāāl, nyéhíde-’e elem éche mén’yagédte nyé. ³ Boŋ ndáá meé nyésōŋten nén bán Krístā mó adé nló ámín e baachóm ésyāāl, mwēnchóm-me abé nló ámín e mwaád. Dyōb dó-’aa adé nló ámín e Krístā. ⁴ Mwēnchóm ké ahéé awé akánne’ ké’ e ahóbe mekan á dín á Dyōb boŋ akútén nló, awógte Krístā awé adé nló ámín eché e’són. ⁵ Mmwaád-te awé akánne’ ké’ e ahóbe mekan á dín á Dyōb boŋ eekútene nló, awógte nchóm awé adé nló ámín eché e’són. Nhǎŋlén ké nhóg méesaá áfnté ene ndín e mmwaád ne mmwaád awé akǎŋné nló. ⁶ Mmwaád awé eekútán nló, émbē mboŋ né ankarŋ mó ngen póg. Ngáne édí-’aa dyam dé akwágké mmwaád ákǎen nló ké’ e áseŋen nyōŋ, bebaád békútan nímab nló. ⁷ Mwēnchóm eetǎngeneé nló akúten ngáne édí bán ahág áde Dyōb áhágé mó á nwágén nímé álúmte éche edúbé. Boŋ ahágé mmwaád álúmmed edúbé é mwēnchóm. ⁸ Dyōb dénkēnhágēnné mwēnchóm mmwaád, boŋ anhágén mmwaád mwēnchóm. ⁹ Saá-kaá mmwaád ankǎŋ boŋ Dyōb áhágé mwēnchóm boŋ mwēnchóm mó ankǎŋ boŋ Dyōb áhágé mmwaád. ¹⁰ Ayāl e enén nzoŋ mmwaád átǎngéné néé áwóó e’chem á nló ábel boŋ áŋgel ényín. ¹¹ Kénē-’e, ngáne dédí nhóg ne Sǎŋgwéé, mmwaád éhéleē-se abé ésebán mwēnchóm, mwēnchóm-me éhéleē-se abé ésebán mmwaád. ¹² Edé nē áyāle Dyōb dénhágén mmwaád mwēnchóm, nē dó-’aa mmwaád-te áchyááé mwēnchóm. Boŋ bwēm é’syāāl é’húú ne Dyōb. ¹³ Nyébēn nyēnōn áte, mmwaád átǎngéné akáne á elad é bad bé Dyōb áde éékuteneé nló-ye? ¹⁴ Nyaa eche Dyōb áhágé bad chēn eelúmtéé nén bán edé akwágké mwēnchóm átede esid ékwog mó á nló bwāmbwam-e? ¹⁵ Boŋ nzé esid échábé mmwaád ébele áboŋ. Dyōb ábágé mó esid néé ekúten é nló. ¹⁶ Nzé mod ahele ádén dyam apenten, chóm ésyāāl éche ríwóó ahób édí nén meé, syāné ne mwembé ní Dyōb rísyāāl, deewóó’ é nyaa empée eche débēléé nímén mekan, mwembé ní Dyōb-pe méewóó’ é.

Ndyéed e Sǎŋgú

(Mat 26.26-29; Mak 14.22-25; Luk 22.14-20)

¹⁷ Boŋ tǎngene nímén mekan nímé ríŋŋeé nyé bōob, mééhēlēē-se ríkené nyé áyāle nzé nyébómé ábele Dyōb, mekan mé mbéb móó nyébeleé saké mé bwām. ¹⁸ Dyam dé’só, nwógé bán nzé nyébómé néé mwembé, nkabén mbelé mbé áfnté echēn, ndúbpe-’e nén meé kapóg nē adé mbále. ¹⁹ Nkabén rítǎngéné abé áfnté echēn pen, ábel boŋ bad ábe békoo Dyōb ahíd bényinned. ²⁰ Né-óó nzé nyébómé nēngáne elad é bad bé Dyōb, saké Ndyééd e Sǎŋgú nyédyágké. ²¹ Áyāle nzé nyébómé ádyé Ndyééd e Sǎŋgú, mod téé ádyág eche ndyééd ésebán asine waab, nē ábele baahóg bébág nzaa, ábíní-’e mím mékób bō. ²² Nédé edé nén bán nyéewóó’ é nímén mendáb nímé nyétǎngéné medyé ádyé nyémwág-ke mím áte-ye? Ké’ e nyényine’ bán mwembé ní Dyōb méesaá dyamdyam, nyékwágtē-’e bad ábe béewóó chóm éche bédyágké? Cheé nyéhedeé bán rílaa nyé tǎngene ádén akan? Nyéhede bán ríkene nyé-ye? Meéhēlēē-se mbel nē.

²³ Nhóbe nén áyale chóm éche Sǎngwéé án'yǎgéd̄tē me chós me-’e rilángé nyé nén, nímé nkuu d̄en áde békíi Sǎngú Yesue ntúr̄é, antéd ewele, ²⁴ asǎgnén Dyób, ákáb chós áte, áhóbē aá, “Echem yǎl nén, ebǎgnédé áyál ech̄n. Nyébele nén ákamten me.” ²⁵ Ade bémáá ndyééd adyé amb̄l̄ melelem ne mbwendé ní m̄im. Anhób aá, “Mm̄en mbwendé ní m̄im ndii mel̄é mék̄ōōl̄é mé Dyób níme ním̄em mekii m̄esógt̄éné. Nyébele nén p̄ondé t̄éé ákamten me.” ²⁶ Nén álumte nén bán p̄ondé t̄éé ech̄é nyédyákḡé ech̄en ewele nyémwǎg-ke ním̄én m̄im, nyékale kwééd eche Sǎngwéé k̄óōn̄ ne á p̄ondé eche áp̄é.

²⁷ Né-ōó, kenzéé awé adyág ech̄én ewele, ámwǎg-ke ním̄én m̄im nyaa eche éebǎḡé Sǎngwéé edubé né abel̄é mbéb̄ tǎngene yǎl ne mekii níme Sǎngwéé. ²⁸ Né-ōó, mod t̄éé ásebe ásimen yǎl bon̄ adyé ewele, ámwé-’e m̄im níme Sǎngwéé. ²⁹ Nyébel̄ n̄é áyale kenzéé awé adyág ech̄é ewele ámwǎg-ke ním̄é m̄im, bon̄ eékoo ahé á nlém-t̄é aá yǎl eche Sǎngwéé chós edé, ákudtéd̄ yǎl nkógs̄en adyé áde adyákḡé ech̄é ewele, ámwǎg-ke ním̄é m̄im. ³⁰ N̄é d̄óo ákás bon̄ nyé bad hiin nyéchiit̄é, nyékonl̄é-’e, donje-’e béwédé. ³¹ Bon̄ nzé syán̄ desebp̄é yál akáad, né Dyób déekógs̄enné syán̄. ³² Bon̄ Sǎngwéé akáadte, akógs̄an-ne syán̄é áyale mewulé níme débélé ábel̄ bon̄ eebáá syán̄é áyál áde akáad̄tē nkóōns̄é. ³³ Né-ōó, a-baányan, nzé nyel̄ádn̄é adyé ndyééd e Sǎngú, désin̄é nhóg ne anin̄í. ³⁴ Nyé ké ahéé awé nzaa ékóbé, adyé ndyééd á ndáb, ábel̄ bon̄ nzé nyel̄ádn̄é weéb̄l̄é akan áde déb̄l̄ bon̄ Dyób akáad̄ we. T̄ǎnḡene mekan mémp̄ee, nzé mp̄edé, d̄óo m̄éláá’é nyé ngáne nyétǎnḡéné abel̄.

12

Nde éche éhúú ne Edǎǎd̄an̄ éche Esáá

¹ B̄oob-p̄oó a-baányan, ndás̄ m̄eé nyébii mbále tǎngene nde éche Edǎǎd̄an̄ éche Esáá ébageé. ² Nyébii nén bán áde nyenk̄mbii’-é Dyób, b̄entéd̄ nyé nlém á ábum, b̄epán̄ed̄ nyé nzii ábele myób níme méeh̄ōōb̄é akan. ³ Né-ōó, ndás̄ m̄eé nyébii nén bán modmod awé Edǎǎd̄an̄ é Dyób élyágt̄é, éeh̄l̄é-’e se ahób aá, “Ebómán̄ ne Yesue.” N̄é d̄ó-’aá modmod éeh̄l̄é-’e se ahób aá, “Yesue adii Sǎngwéé,” étóm̄eé n̄é Edǎǎd̄an̄ éche Esáá élyágt̄é m̄ó.

⁴ Nde edé nyaa ne nyaa, bon̄ melelem mé Edǎǎd̄an̄ m̄ó mébage ech̄é nde. ⁵ Nyaa éche déhele déb̄el̄ ns̄ón̄ ní Dyób edé nyaa ne nyaa, bon̄ melelem mé Dyób m̄óo bébenl̄é. ⁶ Ngude eche déb̄enl̄é ns̄ón̄ edé nyaa ne nyaa, bon̄ melelem mé Dyób m̄óo déb̄enl̄ad̄t̄é ad̄é deb̄yéé ábel̄ ns̄ón̄. ⁷ Mod-t̄éé akudé chóm éche Edǎǎd̄an̄ élyágt̄é m̄ó abel̄, n̄é ad̄é-’e á mbon̄ ní moosyáál. ⁸ Edǎǎd̄an̄ élyágt̄é mod nhóg áhób d̄yam ne deb̄yéé, melelem mé Edǎǎd̄an̄ mélyágt̄é anin̄í mod áyáged̄ bad ne deb̄yéé. ⁹ Melelem mé Edǎǎd̄an̄ níme mébele bon̄ mod nhóg awóŋ adúbe aá Dyób déb̄el̄ d̄yam áde áhóbé aá ábel̄ b̄oob̄ ábel̄-’e d̄ó, ním̄é melelem mé Edǎǎd̄an̄ m̄óo mébage anin̄í mod ngine áchood bad. ¹⁰ Ech̄é Edǎǎd̄an̄ ébage mod nhóg ngine ábel̄ mekan mé menyáké, ábel̄-le anin̄í álǎnḡé bad mekan á d̄in̄ á Dyób. Chós ebágé-’e bad b̄emp̄ee deb̄yéé ásoŋten̄ ké chóm éche mod áhóbéé ké-’e ábel̄é éhúú ne Edǎǎd̄an̄ é Dyób ké-’e éehúú’-e. Melelem mé Edǎǎd̄an̄ mébage mod nhóg deb̄yéé áhób mehób mémp̄ee, áb̄-’e anin̄í deb̄yéé átóge mehób níme áb̄é bad b̄éh̄ōōb̄é. ¹¹ Melelem mé Edǎǎd̄an̄ m̄óo mébele ním̄én mekan m̄esyáál, abage mod t̄éé ech̄é nde ngáne ádáá.

Elad é bad bé Dyób edii n̄é

yǎl póg eche ewóó pág hiin

¹² Yǎl edii póg bon̄ ewóó pág hiin. Kénéé edii-’aá bán yǎl edé pág ne pág, edii yǎl póg. Melelem n̄é d̄óo edii ne Kr̄ist̄aa. ¹³ Melelem n̄é d̄óo syán̄é moosyáál, bad bé Israel̄ ne bad ábe bées̄é bad bé Israel̄, betǎn̄ ne kunze, Edǎǎd̄an̄ ehóg eb̄el̄é dekudé edusen bon̄ deb̄é pág éche eb̄el̄é ene yǎl póg. Dyób áhédé-’e syán̄é melelem mé Edǎǎd̄an̄ á nlém-t̄é.

¹⁴ Saké pág póg chós eb̄el̄é yǎl e moonyon̄, bon̄ pág hiin. ¹⁵ Nzé ekuu éhele-se éhób aá, “Áyale n̄én meesáá ekáá, meesáá á yál e moonyon̄,” n̄én déel̄úm̄t̄é bán eesáá á yál e moonyon̄. ¹⁶ Nzé etúú-’e éhele-se éhób aá “Áyale meesáá d̄id̄, meesáá á yál e moonyon̄,” n̄én déeh̄el̄é-’e álum̄éd̄ bán eesáá áyál e ene yǎl. ¹⁷ Nzé yǎl esyáál emb̄é d̄id̄ d̄emp̄en, né chán̄ ámwákḡé d̄yam awóg? Nzé yǎl esyáál emb̄é etúú ch̄emp̄en, né chán̄ ámwákḡé chóm elod awóg? ¹⁸ Bon̄ edé n̄én bán Dyób ábánné pág t̄éé á yál e moonyon̄ ngáne ádáá. ¹⁹ Nzé pág póg chós yǎl e moonyon̄ émb̄éé, né beech̄ákḡé chós bán yál. ²⁰ Edé n̄én bán pág edé hiin bon̄ yǎl póg chós ewóó chós. ²¹ Né-ōó, d̄id̄ déeh̄el̄é-’e áláá ekáá aá, “Meetógn̄en̄é we.” Nl̄ó-’e méeh̄el̄é-’e riláá mekuu aá, “Meetógn̄en̄é we.” ²² Etim̄é anyínned̄ pen n̄én bán pág é yǎl éche dényín̄éé bán eesáá d̄yamd̄yam chós étómt̄éné etógn̄én̄ abé. ²³ Pág é yál-le éche dényín̄éé bán éewóó’-é edubé chós déb̄ageé edubé bwámbwam. Eche dényín̄éé-’e bán éebo’-é álum̄ten, chós dékoo’-é anón. ²⁴ Pág ech̄é ebóó álum̄ten chós-’e éetógn̄en̄éé ech̄én pág. Dyób ábél̄é yál e moonyon̄ nyaa ech̄é pág éche ényínnad̄ byánán̄ eesáá etógn̄én̄, chós déb̄ageé edubé bwámbwam. ²⁵ Abel̄é n̄é ábel̄ bon̄ nkab̄én̄ méeb̄aḡ á yál e moonyon̄, bon̄ pen pág t̄éé éwóŋgan̄ waáb. ²⁶ Nzé pág e yǎl póg etage, éch̄in̄í esyáál chómp̄é eb̄el̄é étage’. Nzé pág póg ekudé mekenag, éch̄in̄í ámp̄é eb̄el̄é éwóŋgen̄ m̄ó menyín̄ge.

²⁷ Né-óó, nyé moosyáál nyédii yál eché Krístəə, nyé mod tée'-e nyédii pág eché ene yál. ²⁸ Dyöb ábágé bad nsón á mwembé-te nyaa ne nyaa. Asébpé abelé baahóg bembapεε bé nlómag, ámbíd ené, ápwédé bekal bé'dáádəŋ boŋ apwédé-ε bemeléede. Ampwéd-te bad ábe ámbéé ngíne ábel menyáké, ápwéd bad ábe ábágé ngíne áhood bad, ápwéd bad ábe béwónŋan bad, ápwéd bad ábe ábágé debyéé ályáged bad, ápwéd-te bad ábe ábágé debyéé áhób mehób mé bad bémpee. ²⁹ Saké bad bésyáál bédé bembapεε bé nlómag, saké bad bésyáál bédé bekal bé'dáádəŋ, saké bad bésyáál bédé bemeléede, saké bad bésyáál bédé bebél bé menyáké. ³⁰ Saké bad bésyáál Dyöb ábágé ngíne áhood bad, saké bad bésyáál Dyöb ábágé debyéé áhób mehób mémpée. Saké bad bésyáál Dyöb ábágé debyéé átóge mehób mémpée. ³¹ Nyébane nlém áyál e ndé éche étómténé etógnén abé.

Kénε-ε meédii nlúméd nyé nzii empée eché etómténé abon tómaa échíníí.

13

Edé etógnén ádəŋ bad

¹ Nzé nhóbe mehób mé baányon ne mé ángel boŋ meédəə baányon, ehób échəm édií néé nkán níme níbele ntagag ké'e ngón eché békumée. ² Nzé mbyéε' nkaləŋ ní Dyöb akal, nzé nsóŋtan mekan mé e'konéd mésyáál, nwóó debyéé ásyáál, nwóó-ε adúbe áde níhele-se nhób méé mbəəd éhəŋlən e'dii, boŋ meédəə bad, né meésaá dyaŋdyam. ³ Nzé mbage bad chóm ésyáál éche níwóó, nkwénténé-ε ábe echem yál méé béhyád, áde meédəə' é baányon, bwám é'hee nē ábelé me? ⁴ Mod awé adəə bad, abelé áwəsán, álúmté-ε e'boŋ bé nlém. Eesífidé bad, eésaá kúmbé. ⁵ Mod awé adəə bad, eebágké ewange, eéhdéte eche yál chémpan bwám, eewámsánné alíŋ, eékonjéé-ε mekan mé mbéb á nlém-té. ⁶ Mod awé adəə bad, eewógnéé mekan mé mbéb menyínge, mekan níme métónŋéné mó awógnéé menyínge. ⁷ Mod awé adəə bad, akobe mekan mésyáál, adúbpe mekan mésyáál, awóó' e'lyág bé nlém pónde ésyáál, ákaá-ε nlém pónde ésyáál. ⁸ Edəŋge éewóó' é asóg. Áhób dé mehób á dín á Dyöb dépé á asóg, áhób dé mehób mémpée, ámaa, debyéé-ε áde mod áwóó' é, ápé á asóg. ⁹ E'bií bé akan ábesyáné béélónéé mbon, akal áde sékaléé nkaləŋ ní Dyöb, séelónéé mbon. ¹⁰ Boŋ áde mekan níme mólónéé mbon mépéé, mekan níme méelone mbon mépé á asóg. ¹¹ Ade níbédé mwéndem nhóbé'áá nē mwéndem, nímm meewémtən mémbéε meewémtən mé mwéndem, ndolé-ε akan áte néé mwéndem. Boŋ bəəb áde nídií mod ambáá, ntédte abé á mwéndem. ¹² Denyíne chóm bəəb nēŋgáne á ebudbud-té á dyənε-te. Boŋ ámbíd e pónde, syáné déŋnyín Dyöb, syáné ne mó dénné-ε e'só ne e'só. Meébudé Dyöb asóŋtan bəəb bwám, boŋ pónde eche ehúé' mésoŋtən mó melemlen ngáne mómpé asóŋtənné me bwám. ¹³ Né-óó, metate meláán médé; áwón adúbe, áwón e'lyág bé nlém ne áwón edəŋge. Boŋ atote áde étómténé etógnén abé áfínté e nímmé meláán, ádií áwón edəŋge.

14

Nde empée éche éhúú ne Edəəđəŋ

¹ Nyéwan áte ádəŋ bad, nyéwón-ε nlém áte ákud mende níme Edəəđəŋ ébageé nyé, bwámwam aláa bad mekan á dín á Dyöb. ² Mod awé ahóbe mehób mémpée eehóbéé wéε bad boŋ wéε Dyöb dóo áhóbéé. A mbále, modmod eesóŋtánné dyaŋ áde áhóbéé. Kénéε ngíne e Edəəđəŋ élyágtéé mó áhób mekan, bad ábe álanŋgéé nímmé mekan, ne bó, nímmé mekan médií mekan níme mod éesóŋtánné. ³ Mod awé ahóbe mekan á dín á Dyöb, ahóbe mó áwónŋen bad áwúú áte, áwéd bad nlém á abum ne áhóded bad nlém á abum. ⁴ Bad ábe behóbe mehób mémpée béwónŋan échab yál boŋ bad ábe behóbe mekan á dín á Dyöb behóbe mó áwónŋen mwembé nísyáál. ⁵ Ndəə méé nyé moosyáál nyéhóbe mehób mémpée, boŋ métoŋtən ádəŋ méé nyéhóbe mekan á dín á Dyöb. Mod awé ahóbe mekan á dín á Dyöb, atómé mod awé ahóbe mehób mémpée, éetóméé né atóŋke' chóm éche áhóbéé ábel boŋ áwónŋen mwembé.

⁶ Né-óó, a-baányan, nzé mpedé áwən boŋ nhóbe mehób mémpée, né chán méwóŋgənné nyé? Meéhléε-se nwóŋŋén nyé ké mwátíí, nzé meépεene dyaŋ áde Dyöb álúmté me, ké'ε dyaŋ áde níbií, ké'ε áhób mekan á dín á Dyöb, ké'ε dyaŋ áde méyágdéte nyé.

⁷ Détdé elon ne ndingé, bwəm ábe béesé á alonŋé ábe bébenladté ákum mesíke. Chán mod ahele se abíí nkánŋé níme békónéé nzé béekumé mó bwám. ⁸ Nzé mod ahele elon atón éche élad bad áke á bel, boŋ eétoó chó bwám, né chán áhele ábel boŋ bébónsən áke á bel? ⁹ Né dóo édií ne nyé ámpé. Nzé nyéhede mehób mémpée ahób boŋ nyéhóbe mekan níme méewóo nsóŋten, nzé mod eebii dyaŋ áde nyéhóbeé, né nyéhóbe nēŋgáne epub éche étóme'. ¹⁰ Mehób médé á nkónsε-te nyaa ne nyaa, ké ehóg-ke éesáá éche éewóo nsóŋten. ¹¹ Boŋ nzé meebii ehób éche mod áhóbéé, mod awé ahóbe chó ábe nken áwəm, me-ε mbé nken áwé. ¹² Ngáne nyéhedeé bán nyébele mekan níme Edəəđəŋ é Dyöb élyágtéé nyé abel, nyéwane áte nyébele' níme mébele boŋ mwembé níkwogé bwám.

¹³ Né-ɔɔ, mod awě ahóbe mehóɔ mémpée atáŋgéné akáne ábel boŋ Dyóɔ ábel mɔ atóge chóm éche áhóɔɔ. ¹⁴ Ayále nzé nkánne' ne ehóɔ émpée, échém edáádəŋ chɔɔ ékánne, boŋ mmén meebyéé' é chóm éche ríhóɔɔ. ¹⁵ Chee-ɔ rítáŋgéné ábel? Ntáŋgéné akáne ne échém edáádəŋ, nkáné-'é ne nímém nlém. Měkōnē nkáŋgé ne échém edáádəŋ, ríkōnē-'é ne nímém nlém. ¹⁶ Nzé ebənlad échóŋ edáádəŋ ábe Dyóɔ mekenag, chán mod a ngén awě adé áse, áhóɔpé aá, "éhé nē" áde éhóŋtənē dyam áde éhóɔɔ. ¹⁷ Ehele-se ékéné Dyóɔ bwám boŋ dyam áde éhóɔɔ déewōŋgān mod awě alyáge áse ne awóŋgen dēn. ¹⁸ Nságnan Dyóɔ nēn mēé nhóbe mehóɔ mémpée tómaa nyé bad bésyāal, ¹⁹ boŋ kénē, nzé dedé á mwembé-te, mēdāŋ mēé ríhóɔ metote metáan níme mēwōŋ nsóŋten, ábel boŋ bad báyage, tómaa áhóɔ metote ekálé dyóm níme mēwōo nsóŋten.

²⁰ A-baányan, nyéewóó' mewémten mé bēndem. Nyébē pen nēé bēndem ábe béébií chóm éche mbéb rídí. Boŋ á mewémten nyébē nēé bad ábe békwógé. ²¹ Eténlédé á kálag e Dyóɔ nēn bán me Sāŋgwéé nhóbe nēn mēé,

"Mēbelén bad ábe bēhóbe mehóɔ mémpée áhóɔ wée ábēm bad.

Mēbelén e' bēb é' beken bé bad, boŋ ké ábēm bad béewógénné me."

²² Né-ɔɔ, ahóɔ dé mehóɔ mémpée ádíi e' chemléd ne bad ábe béédúbpe, saké ne bad ábe bédúbpe. Ahóɔ-pe mekan á dín á Dyóɔ ádíi e' chemléd ne bad ábe bédúbpe, saké ne bad ábe béédúbpe. ²³ Nzé bad bésyāal bēhóbe mehóɔ mémpée áde bédíi á mwembé-te, boŋ donje á bad ábe béesóŋtəne mekan mé Dyóɔ ké' é bad ábe béédúbpe Krístəá bésólé, béehóɔpé bán nyépag mīn-é? ²⁴ Boŋ nzé bad bésyāal bēhóbe mekan á dín á Dyóɔ, boŋ donje á bad ábe béesóŋtəne chóm éche bēhóɔɔ ké' é bad ábe béédúbpe Krístəá bésólé, awóg áde bēwōgkē nkalan rí Dyóɔ, débēl bēbií bán bēbele mbéb, békwédé nkáá á' sɔ é Dyóɔ. ²⁵ Mmē nkalan mēhūd bó mekan níme bēnkoo' é á nlém-té. Békwe-'é áse, bēbagé Dyóɔ edúbé bēhóɔ nēn bán, "Ne mbále, Dyóɔ adé áfinté echēn."

Paale aá mpuutéɔ mébag á mwembé-te

²⁶ A-baányan, chóm éche ríkoo' é ahóɔ édíi nēn, nzé nyéládné á mwembé-te, mod nhóɔ ábelé awóŋ nkáŋgé, ampée-'é awóŋ chóm éche áyágté, ampée awóŋ dyam áde Dyóɔ álúmté mɔ, ampée awóŋ dyam áde áhóɔpé á ehóɔ émpée, ampée-'é abé awě atóge mehóɔ mémpée. Nyébele nímén mēsýāal áwóŋgen mwembé. ²⁷ Nzé bad bēhóbe mehóɔ mémpée, bad béehóɔɔ tómaa bēláán, bó mod téé áhóbe ámbíd eche waáb ámáá ahóɔ. Mod-te atáŋgéné abé awě atóge chóm éche bēhóɔɔ. ²⁸ Boŋ nzé mod eesé awě atóge', mod awě ahóbe mehóɔ mémpée, atáŋgéné nēé ádíbe nsal, áhóbe áwe nlém-té ne wée Dyóɔ. ²⁹ Ade bad bēbe ké' é bēláán bēláŋgé bad mekan á dín á Dyóɔ, ábínií bad bétáŋgéné bēwōglān ábíi ké chóm éche bēhóɔɔ étáŋgéné. ³⁰ Boŋ nzé mod adé á mwembé-te awě akudé nkalan níme Dyóɔ álúmté mɔ, mod awě ahóbe akan ásóg ahóɔ. ³¹ Nyé moosýāal nyéláŋge bad mekan á dín á Dyóɔ nhóge-nhóge ábel boŋ mod téé áyágté, né áwéde-'é mod téé nlém á abum. ³² Nde eché Edáádəŋ ébage bad áláa bad mekan á dín á Dyóɔ, edíi nde éche mod awě ahóbe nímé mekan áhelese ákamlen. ³³ Dyóɔ déesaá Dyóɔ áde ápeene mpuutéɔ, nsan mɔ ápeeneé.

A mwembé mɔ bad bē Dyóɔ rísyāal, ³⁴ bebaád bédib nsal nzé bédé á mwembé-te, bétáŋgéné abé áse e baachóm ngáne mbéndé e Mose éhóɔɔ. ³⁵ Nzé dyam adé áde bédás ábíi, bésédéd ábab bechóm á ndáb. Ayále edé akwágkē mmwaád áhóɔ dyam á mwembé-te. ³⁶ Nyé bad bē Korinto, áwēn dɔɔ eyale é Dyóɔ émbídté-ye? Áwēn dēmpen-éé eyale é Dyóɔ émpéé-ye?

³⁷ Nzé mod anyíne yál aá móde mod awě aláŋge bad mekan á dín á Dyóɔ, ké' é aá mɔwóo nde eché ehúú ne Edáádəŋ, atáŋgéné ábíi aá dyam áde rítenléé nyé ádíi dyam áde Sāŋgwéé áhóɔɔ aá nyébel. ³⁸ Boŋ nzé ahóbe aá móhídté nímén mekan nyéhúd mɔ mīd áyál. ³⁹ Né-ɔɔ, a-baányan, nyébane nlém áláa bad mekan á dín á Dyóɔ, boŋ nyéekás bad áhóɔ mehóɔ mémpée. ⁴⁰ Nyébele mekan mēsýāal bwám, nyébele-'é mɔ nyaa eché étáŋgéné.

15

Mpuu níme Yesu Krístəá

¹ Bɔɔb-ɔɔɔ, a-baányan, nkamtan nyé nkalan rí bwám níme mēnkáléé nyé. Nyénkob mɔ, mbélé-'é nyésúmnédé áyál e adúbe áde nyéwóo. ² Nzé nyédíi nyéchéŋnédé áyál e nímé nkalan níme edíi bán mɔɔ mpeene e' sooson, né nyéékūd e' sooson, éetóméé né adúbe áde nyédúbpe Krístəá, dɔ-'é adé ngén. ³ Menkalé nyé nkalan níme mēnkudté, mɔ-'aá rítómténé etógnēn abé. Mmē nkalan, rídé nēn bán Krístəá anwé á nló níméd ngáne éténlédé á kálag e Dyóɔ. ⁴ Eténlédé nēn bán bēnlímé mɔ, ápuū ámbíd e' p'un é'láán. ⁵ Anlúmed Petro yál, boŋ ámbíd e' pónde anlúmed-te ábínií bembapee yál. ⁶ Ámbíd ené, tómaa mbwókel é bad étáan ábe bēhídé'áá mɔ anlúmed bó yál alúmed ahóg. Abé bad híin bédíi bédé á alonje chíi, donje-'é bémáá awě. ⁷ Ámbíd e' pónde anlúmed Jemse yál, boŋ alúmed-te ábínií bembapee bé nlomag bésýāal yál. ⁸ Kóŋne á ásóg anlúmed mémpé yál, kénéé edíi bán ndíi mod awě bēnchyáá' é á pónde eché bad bēnkēmbíí' é bán bēchyáa. ⁹ Nhóbe nēn áyále áfinté e

bembapεε bé nlomag bésyāā, mée ndé mbapεε awé éesē etógnén. Meékwoɗnedéé áchəgned ké nεε mbapεε a nlogam áyale menhé bad bé mwembé ní Dyōb á mesé. ¹⁰ Boɗ nsimé ní Dyōb mbéle ndé chōm éche rídí. Mmε nsimé níme Dyōb ábagé-ε me, méesaá ngén. Boɗ pen mbéle nsón tōmaa ábiníi bembapεε bé nlomag, kénéε edíi bán saké mmén mbéle'áá níme nsón, nsimé ní Dyōb móo mbédé ne me. ¹¹ Né-óó, ké émbē bán meé nkanlé nyé nímmén nkanal, ké'ε bembapεε bé nlomag ábiníi bāo békálé má, chōm ehóg chāo syāābāo moosyāl sékaleé, mó-'áá nyédūbpé.

Paale ad ngáne Dyōb dempuudté Krístā,
bad bé Krísto bōmpē bépuu

¹² Bōob áde sékale-'áa nén bán Krístā apuudé, chán-nō nyé donje á bad nyéhele nyéhōbē bán bad ábe béwédé bépuu'í? ¹³ Nzé áhōb áde nyéhōbēé nén bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd áde mbále, né éluṃte bán Krístā enkēmpuu'ε. ¹⁴ Nzé Krístā enkēmpuu'ε, né nkanal níme sékanléé nyé méesaá dyaṃdyaṃ, né áden adúbe ámpē déesaá dyaṃdyaṃ. ¹⁵ Né nē áluṃte nén bán sékale Dyōb metóm áyāl áhōb áde séhōbēé bán apuudté Krístā. Boɗ nzé edé mbále nén bán bad bépuudéé nzé béwédé, né Dyōb dēnkēmpuudté Krístā. ¹⁶ Nzé bad ábe béwédé bépuudé, né kááɗne Krístā eépuudé. ¹⁷ Nzé Dyōb dēnkēmpuudté Krístā, né adúbe áden déesaá dyaṃdyaṃ, né nyédíi nyédé-ε á mbéb te. ¹⁸ Né éluṃmed-te bán bad ábe bédūbpé Krístā ábe béwédé, bēbōó-ε. ¹⁹ Nzé e'lyág bé nlém ábe séwóó áyāl wéε Krístā e'sógé áyāl e áden alongé dempen, né bad bétángéné se ngal atómten dé awóg tōmaa nyaa eché béhele bēwóg bad bēmpēe.

²⁰ Boɗ edé mbále nén bán Dyōb apuudté Krístā. Mó abédé mod a'só apuu áfinté e bad ábe béwédé. ²¹ Dyaṃ áde mod nhóg ábélé dāo akáá boɗ bad bēwāg. Melemlem nē dāo dyaṃ áde mod nhóg ábélé akáá boɗ bad bépuudé'. ²² Bad bésyāāl bēwé abé áde bédíi mod nhóg ne Adame, melemlem nē dāo Dyōb dēbenlé bad bésyāāl bépuu abé áde bédíi mod nhóg ne Krístā. ²³ Mod téé apuú eche pōndé eché átángéné apuu. Krístā, mó awé adé mod a'só apuu, áde ápéé ámpē, bad ábe bédé ábe Krísto bōmpē bépuu. ²⁴ Ámbíd enē, asóg dépē. Ene pōndé e'dáádāɗ ábe é'kamlan, benkamlene ne ngine é nkónsē, Krístā ámad echab ngine. Dó-'áá ábēé nkamlen wéε Dyōb Títé. ²⁵ Krístā ábē á nkamlen kááɗ Dyōb ábel atóm ábe bad bé ekáýi áte, ábānē-ε bō ásē eché. ²⁶ Mod a ekáýi awé ádimténné atóm áte adíi kwééd. ²⁷ Edé nēngáne éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, "Dyōb ábánné mekan mésyāāl áse eché." Éluṃte bwám pen nén bán mekan mésyāāl níme Dyōb áhōbē áá móbánné áse e Krístā, Dyōb dēn déesaá áwed-te. ²⁸ Ade bwēm ésyāāl bēmadté abé áse e nkamlen níme Krístā, mwēn-ne Mwān a Dyōb, ábē áse e Dyōb. Dyōb dó-'áá ábánné bwēm é'syāāl áse eché, ábel boɗ mwēn Dyōb-pe ákamlen bwēm é'syāāl ngen póg ne ngen ésyāāl.

²⁹ Bōob-pōó, chán-nō déhōbpé áyāl e bad ábe békúidé edusan á nló ní bad ábe bémáá awé? Nzé bad ábe béwédé béetogné apuu, cheé ekáá boɗ bédusan bad á nló ní bad ábe bémáá awé? ³⁰ Cheé-ε ekáá boɗ sébāg á nsāl ní kwééd pōndé téé? ³¹ A-baányan, mbāg á nsāl ní kwééd epun téé. Kúmbe eche mbééné nyé abé áde dédíi mod nhóg ne Yesu Krístā, Sāɗgwéé awéd, chō ekáá boɗ níhōbē nén. ³² Nzé nnóné chō á nyaa e moonyon, nsyāɗ ké nhóg méesaá né nzum éche syāábe e'loo nyam séwánáá á Efesus. Boɗ nzé edé nén bán bad ábe béwédé bépuu'ε, né dēhōb bán, "Dédyág, démwāg-ke, áyale chán mod áwē."

³³ Nyéedōgnād, "E'choɗ bé mbéb e'bébte abé á bwám." ³⁴ Nyéewóó mewēmten ámpē nēε e'yókéi é' bad, nyésóg-ke mbéb ábel. Nyé donje á bad nyéebíi'ε Dyōb. Ngáne níhōbēé nén, nén átángéné nyé akwágé akóbed.

Ngáne bad ábe béwédé bépuu'ε

³⁵ Boɗ mod ásedéd aaken, "Chán Dyōb áhele apuud bad ábe bémáá awé? Yāl éhéé bēwōngé?" ³⁶ Eyókéi é chōm, nzé ewené mbál-e-bū éébbālé-se ewé boɗ ekág-e? ³⁷ Chōm éche bēhágké á ndāob edíi mbál ngén, saké alín á bwel ásyāāl áde ákwoge' bēwéneé, boɗ mbum, kapóg mbum e ngun ké'ε mbum empé. ³⁸ Dyōb dēn dāo ábele' ngáne ádās boɗ mbál téé níwōɗ yāl eche níwóó. Abage mbál téé yāl eche etángéné. ³⁹ Yāl é bwēm é'syāāl ábe é'dé á alongé éesaá nyaa póg. Baányon bēwóó echab ndin e yāl, nyam éwóó echáb, menon méwóó echáb, súu-ε éwóó echáb. ⁴⁰ Bwēm é'dé ábe é'dé á nkoɗ nímmén, é'bē-ε ábe é'dé á nkoɗ níse. Bwém bé nkoɗ ní mín é'wóó ábāb e'boɗ ábe bwēm bé nkoɗ níse bēwóó'ε. Bwém bé nkoɗ nsé-ε é'wóó ábāb e'boɗ ábe bwēm bé nkoɗ ní mín bēwóó'ε. ⁴¹ Etondeε awóó ábē e'boɗ, ngon ewóó ábē, betintine-ε bēwóó echáb nyaa e'boɗ. Kááɗne áfinté e betintine, e'boɗ ábe bēwóó é'dé nyaa ne nyaa.

⁴² Nén dāo ébēε ne bad ábe bépuu. Yāl eché bélimméé edíi yāl eche ebébe', eché Dyōb apuudté edíi yāl eché eebébe' ámpē. ⁴³ Yāl eche bélimméé eebágké elóon, eewúε-'áá áte. Nzé Dyōb apuudté chō eboo' elóon bwámbwam, ewúε-ε áte. ⁴⁴ Ade bélimméé chō ebágké yāl e ekob, boɗ nzé Dyōb apuudté chō ebágké yāl e edáádāɗ. Yāl e ekob edé, yāl e edáádāɗ-ε ámpē edé. ⁴⁵ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán "Mod a e'só, Adame, Dyōb dēnhag mó abé

nhəgtéd nıme nıwóo alonjé.” Bon Adame a ndimten adii Edəəđəŋ éche ébage alonjé. ⁴⁶ Saké mod a edəəđəŋ mó asébpé abé. Mod a ekob mó asébpé abé bon mod a edəəđəŋ mó-’é ábág. ⁴⁷ Mod a’ só ambíd á nkòŋsé, bənhəgén mó ndəob. Awe mó-’é ampé ampé, ádyób dáo ábidé. ⁴⁸ Bad ábe bédé á nkòŋsé te, bédé nēŋgáne Adame awé bənhəgənné ndəob. Abe bó-’é bédé bé dyób, bédé nēŋgáne ane awé abídé ádyób. ⁴⁹ Ngáne déwagné mod awé bəhəgné ndəob, melemlem nē dáo déwəgənné ane awé abídé ádyób.

⁵⁰ A-baányan, chóm éche nıhóbé édíi nén, chóm éche édé á nhəgtéd ní yál e ekob ne mekii éehelée-se éküd bwēm bé nkamlen ní Dyób. Eche chó-’é éebé abé ne abé éehelée-se éküd bwēm ábe bəbē abé ne abé. ⁵¹ Nyélám metúu nyéwóg dyam áde nıləŋgée nyé áde bad béebíi’é. Syáné bad bésyáal déewáá’, bon pen Dyób déhanlén syáné baasyáal ⁵² á esón é pónde. Mmē nhanlén mēbē á mehélé-te, nēŋgáne mod áhelése ápēbəd díd. Nén débēnléd áde bétōŋgē elon é asóg. Ade bétōŋgē elon, bad ábe bəwédé bəpuú, bəewáá ampé, Dyób déhanlén-ne syáné baasyáal. ⁵³ Ene yál eche ebəəde’ étım yál eche éebəó ampé, yál eche chó-’é ewág étım yál eche ewág ampé. ⁵⁴ Pónde eche yál eché ebəəde’ étimmé yál eché éebəóde’, ne áde yál eche ewág étimmé yál eché ewág, élōn ngáne éténlédé á kálag e Dyób nén bán, “Kwééd eesaa ampé ne abé dən, Dyób átómé chó áte.”

⁵⁵ “A-kwééd, héé echoŋ ngíne átóm mod áte édíí? A-kwééd, héé echoŋ ngíne áwóged mod e’we édíí?”

⁵⁶ Mbéb móo ríkáá bon kwééd ewón ngíne áwóged mod e’we, ngíne e mbéb-pe ehúú ne mbéndé. ⁵⁷ Bon séságnan Dyób, mó abelé bon sétóm mbéb áte mbwiined ne eched Sán, Yesu Krístə.

⁵⁸ Né-əó, a-baányan bé edəŋge, nyésumen bwám, dyamdyam déehəbte nyé mekuu ásé. Nyébē nyékeene nsón nıme nyébenléé Səŋgwée á’só. Nyébíi nén bán nsón nıme nyébenléé Səŋgwée ké nhóg méesaa ngen.

16

Bésəŋgé mənə áwónŋen bad

¹ Bəob-pəó, nıláa nyé təŋgene mənə nıme nyénladtə áwónŋen bad bé Dyób. Ngáne ménlāá’é mwembé nıme nıde á Galesia mēé bəbəl, melemlem nē dáo nyémpé nyétəŋgéné abel. ² Səndé tée nyé mod tée áhúd mwá mənə ákoo. Nén ábē nchoo ne mod tée nımē nkudág. Nzé nyébélé nén, nē débəl nzé mpedé, nyéetəgənné mənə asaa ampé. ³ Nzé mpedé, bad ábe nyépwədə, mēlōmən bó kálag ákeen nımē mənə nıme nyéládé á Jerusalem. ⁴ Nzé ébóó bán mēmpé rıke, né bəwoón mē.

Ntii nıme Paale abéle

⁵ Mēpé áwēn nzé mmaá átóm á mbwóg e Masədonia, áyāle nwoó mewēmten átóm á mbwóg e Masədonia. ⁶ Kapóg mēdyéé ne nyé, nhele mbé-’é ne nyé pónde esyáal eché ahéb ábágke ngíne, ábel bon nyéwónŋen mē ákeen échém eke á’só hóm ké ahéé áde rıkagké. ⁷ Meədəə’é mēé dényínen ámın-ámın. Nwoó mewēmten ábē ne nyé mwá etún é pónde nzé Səŋgwée akwənténé. ⁸ Mēdyéé á Efesus hán kəóŋ ne á pónde é ngande e Pentekəs. ⁹ Nzii enédnéde mē hén ábel kəse e nsón, kénéé édíi bán bad híin bédé ábe bétəŋŋan mē.

¹⁰ Nzé Timotie apedé áwēn, nyényín bán nyékobé mó nken áyāle melemlem mé nsón nıme Səŋgwée nıme ábélé, móo mēmpé nıbélé. ¹¹ Modmod eenyíné mó nkòŋtéd. Nyéwónŋen mó ákeen éché eke á’só ne nsan ábel bon bəobə bad bé Krısto bəmpēe ábe nısiné, bétán mē hén.

¹² Bəob-pəó, təŋgene awesyáné mwānyan Apolose, menwéd mó nlem á abum bwāmbwam áhye dé anən nyé nchoo ne bad bé Krısto bəmpēe, bon pen eewóó’é nlem ápe bəob. Nzé etál ébágnédé mó, ápe.

Melenten mé asóg

¹³ Nyétéd pónde, nyésumen á adúbe-té. Nyéwúu nlem á abum, nyéwúu áte. ¹⁴ Kéchéé éche nyébéléé, nyélúmed bán nyéđəá nhóg ne anınıí.

¹⁵ Bəob-pəó a-baányan, nyébíi nén bán abum á ndáb áde Stefanuse dáo ábédé dé’só á mbwóg e Akaya ádúbe Krıstə, bəbágé-’é echab yál ábele bad bé Dyób. Nchaa nyé nén mēé, ¹⁶ nyébē áse e ndín é bad nēé échén, ne áse é mod ké ahéé ampée awé abele nsón nēé nımén.

¹⁷ Ndé menyíŋge ne epe éche Stefanase, Fatunatusə ne Akaiikuse. Bépédé áyāle bəbélé nsón nıme nyétəŋgənné abel. ¹⁸ Bəwédé mē nlem á abum ngáne bənwədtə nyémpé nlem á abum. Kéchéé éche échén ndín é bad éhóbéé, nyétəŋgéné bó edúbé abe. ¹⁹ Mwembé nıme nıde á mbwóg e Esia nılómme nyé melenten. Akwilaa bó Prısilia ne mwembé nıme nıbome áwab ndáb, bəlómme nyé melenten ne nlem nhóg á dın áde Səŋgwée. ²⁰ Abed baányan bé Krısto ábe bédé hén bəlómme nyé melenten.

Nyéhē nhóg ne anınıí tál. ²¹ Mē Paale, mbenlad échém ekáá átele nyé nımén melenten. ²² Kénzée awé eədəə Səŋgwée ebómán ne mó. A-Səŋgú awəd, hyág! ²³ Nsimé nıme Səŋgú Yesue nıbē ne nyé. ²⁴ Ndəá nyé bad bésyáal á dın áde Yesu Krıstə.

Kálag echê elónténé ébε echê Paale áténlé

Baá Kōrinto

Ndibned ní kálag

Enén kálag chó edé kálag echê elónténé ébε, echê Paale áténlé bad bé dyad á Kōrinto áde ábédé á Masēdonia. Paale antél chó á pónde echê mam méekage'áá bōōbe mwembé nímé mbédé á Kōrinto. Bad behóg áfinté e nímé mwembé bēnhōb Paale mekan mé mbéb á yāl, bonj kénê Paale anwōnj nlem bwāmbwam áá bōōbō bétim ásé. Ade bēntimmé'-ε ásé, Paale anwóg menyinge bwāmbwam. A kálag-té wén, Paale ahóbé ngáne bōōbe bad bé mwembé bé Kōrinto bēmbēē. Awēd-te ahóbé nzwam echê ekáá bonj átelé' enén kálag ne e'yale ábe é'wúú áte tǎngene nzyōj éche ákúdé ne atyéemān áde baahóg áfinté e mwembé bétyéemánnáá mós. Alúmté'-ε nímé menyinge ngáne nyaa echê átélé enén kálag, ébélé bad bétédte ábel dé mbéb bonj bōōbō bétim-me ásé. Acháa'-ε mwembé áá bésaa moné ne nlem nhóg áwōngēn betóótóké bé bad bé Kōrinto ábe bēbédé á mbwóg e Judeya. A kálag-té wé ámpē, Paale ahóbe mekan álúmed áá móbédé mbapεε á nlómag á mbále awé Yesu Kōristā. Ambel nén áyāle nguse é bad ébédé á Kōrinto échê énhag yāl bán bembapεε bé nlómag bé mbále ábe Kōristā, bán Paale'-ε adé mbapεε á nlómag á metóm.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-11

Paale ne mwembé ní dyad á Kōrinto 1.12-7.16

Asanjed bad bé Kōristo á mbwóg e Judeya moné 8.1-9.15

Paale mbapεε á nlómag á mbále awé Kōristā 10.1-13.10

Melentēn mé asóg 13.11-13

¹ Mε Paale, mbapεε á nlómag awé Yesu Kōristā ngáne Dyōb áfídé, me-éé ntelé enén kálag. Mε ne awed mwányan á Kōristo, Timotié, sélómme' nyé elad e bad bé Dyōb ábe bédé á dyad á Kōrinto ne bad bé Dyōb bésyāal ábe bédé á mbwóg e Akaya, melentēn. ² Nsimé ne nsanj ní Dyōb Tité awēd ne Sǎngú Yesu Kōristā, mbé ne nyé.

Dyōb áwéde' moosyāal nlem á abum

³ Syáné déken Dyōb, Sáá awé awed Sǎngwéé, Yesu Kōristā. Mós adé Tité awé awóge moosyāal ngól, abé'-ε Dyōb áde áwéde' moosyāal nlem á abum. ⁴ Áwéde' syáné nlem á abum áyāle ndutul ésyāal eche dékudé, ábel bonj syáné ámpē déhel bad nlem awéd á abum ábe bōmpē békude nyaa e ndutul ké ehéé. Déwēd bō nlem á abum melemlem ngáne Dyōb áwédeé syáné nlem á abum. ⁵ Ngáne Kōristā ákúdé'áá metake, néε syáné ámpē dékudéé metake áyāl echê. Né-ōō, abé áde dédíí ne Yesu Kōristā, Dyōb déwēd syáné ámpē nlem á abum bwāmbwam. ⁶ Nzé sékude metake édíí áwéd nyé nlem á abum ne áwōngēn nyé ákud e'soosōj. Nzé sékudé e'wéd bé nlem á abum né nyémpē nyéékud e'wéd bé nlem á abum, nyékūd-te ngine áwēsen melemlem mé metake ne e'kanj bé nlem ngáne sémpē séwéséné. ⁷ Sésúme nlem áwēn bwāmbwam. Sēbíí nén bán nzé nyékudé' metake melemlem ngáne sémpē sékudéé, Dyōb déwēd nyé nlem á abum melemlem ngáne áwéde'-ε sé.

⁸ A-baányan, sédás bán nyésōjtēn nyaa e metake echê sékudé á mbwóg e Esia. Metake nímé sēnkudté mēndenléd sé nyaa echê sēnwēmtnēn bán séebáá á alongé. ⁹ Sēnwēmtnēn nén bán bēbídte mbakú bán bēwúú sé. Bonj sékudé'áá nímén metake ábel séésūmē' nlem áwéd yāl, bonj pen sésúme wéε Dyōb, mós awé apuudte bad. ¹⁰ Kénéε édíí bán sémbé á nsal ní kwééd, ansōj sé. Nzé séd é ndutul-té, Dyōb débē ásonj sé. Sésúme'-ε nlem nén bán ábē ásonj sé pónde téé eche sébēē á ndutul ámpē. ¹¹ Ásonj sé akánned áde nyékánnadte sé. Bad híin bálad mekáá akánned sé, Dyōb-pe dénaméd sé. Nén débél bad híin béságnēn Dyōb ásonj áde ásoó sé.

Paale ahúdé ekε áse

¹² Dyam áde áde ábélé sédé kúmbe. Nlem níkenlé sé á abum nén bán, abé áde séwóó á nkōnsé-te wén, tange nyaa eche sédíí ne nyé, ne nlem nímé nísaá ne nlem nhóg, ádíí nyaa eche Dyōb ábélé áá ébē. Adén abé dénkēmbáá ne debyéé á moonyonj bonj démbē ne nsimé ní Dyōb. ¹³ Chóm éche sétenléé nyé édíí éche nyéhēnlé alán, nyésōjtēn-ne. Nsumé nlem méé nyésōjtēn nímén mekan pónde ésyāal. ¹⁴ Ngáne nyé máá donje á mekan tǎngene sé ásonjtēn, ndúbpē nén méé nyéékōj sé ásonjtēn bwám. Nén débél á pónde eche Sǎngú Yesuε ápéé, nyééhēl ahób bán nyédé kúmbe ne sé melemlem ngáne sémpē séhēnlé ahób bán sédé kúmbe ne nyé.

¹⁵ Adúbe áde mēndūbēé méé nén áde mbále mentíí méé mésebhē apε áwēn ábel bonj nyétombwen ngen éche elónténé ébε. ¹⁶ Mentíí méé méhyé áwēn nzé nkag á mbwóg e Masēdonia, mentíí'-ε ámpē méé á ehúu métyeēm áwēn ábel bonj nyéwōngēn me áke á mbwóg

e Judeya. ¹⁷ Ade mêmbernlé nímén ntii, énkêmbáá éche riheláá-se rihənlén nlém á abum. Meébéleé nímém ntii á nyaa e moonyoŋ. Meésaa née mod awə akwntan aa, “Ée, mébəl.” Boŋ ámbíd e pónde átím ahób aa, “Aáy, méebenlé.” ¹⁸ A’só é’ Dyób áde ábele ngáne áhóbé aa mósəbəl, nzé səlángé nyé bán sébəl dyam, sébelé sébəl-le dó. ¹⁹ Nzəm eché ekáá boŋ nén ábe edii áyale nkaləŋ m’ bwám təŋgene Mwán a Dyób, Yesu Krístəə, níme me, Sailase ne Timotie sékánlé’áá nyé. Yesue eehóbéé aa mósəbəl dyam boŋ eéftimé dó abel. Yesu Krístəə abele dyam áde áhóbé aa mósəbəl. ²⁰ Chóm ésyəəl éche Dyób áhóbé aa mósəbəl, abelé mébenlad abel áde ábélé boŋ debé ne Krístəə. Nén dáo ákás boŋ áyale mekan níme Yesue ábeleé syané déhóbé bán, “Ebē nē” ábel boŋ Dyób ákud edúbé. ²¹ Dyób dáo ábélé boŋ syané debé dedúbpə Krístəə. Dyób dən dáo áwógté syané ábē ne Krístəə. ²² Ahédé-’e syané ábē e’chem ábe é’lúmte bán syané dedé ábē bad, ahé-’e syané éche Edəsədan éche Esáá á nlém-té álúmed nén bán déékúđ bwəm é’syəl ábe áhóbé aa mósəbē syané.

²³ Dyób áde me mbóŋ nén aa chóm éche rihóbéé édé mbále. Nzəm eché enkəŋ boŋ menkəntim ámbíd á dyad á Kərinto, edii áyale meéhede’áá meé ríwóged nyé ndutul. ²⁴ Sééhədēé bán ébē byánán sényágté nyé ádúbe kéchéé. Boŋ pen sébele nsón ne nyé, ábel boŋ nyébē menyinje áyale nyésúmné á adúbe-té.

2

¹ Né-óó, memmáđ á nlém-té nén meé méehyaa nyé anyin ámpē. Nzé mempē nwógté’áá nyé ndutul. ² Nzé nwógté nyé ndutul, mod éebáá awé áwóged me menyinje, áyale nwógté bad ndutul ábe bémbē béwógté’ me menyinje. ³ Nén dáo dēnkəŋ boŋ rítélé nyé enén ndin e kálag. Meéhe’áá meé nze mpedé áwən, nyé bad ábe nyéwógté’ me menyinje, nyéwóged me ndutul. Ndúbpé nén meé nze ndé menyinje, né nyé moosyáál nyéēbē menyinje. ⁴ Nténlé nyé enén kálag nyaa eche rítélé áyale membé ndutul, metake mébē me á nlém-té, rítélé-’e chó ne mésođ. Menkənteléé nyé chó ábel boŋ nyéwóđ ndutul, boŋ mentelé nyé chó ábel nyébii ngáne rídás nyé bwám bwam.

*Paale ad bad bé Kərinto
bélagsən mod awé abelé mbéb*

⁵ Nzé mod abelé dyam áde áwógté bad ndutul, saké áwəm dēmpən dáo ábélé dó, né abelé dó wéé nyé moosyáál ámpē. Boŋ ádén dyam ádíí dyam áde mééhəbēé bwám bwam. ⁶ Nkógsən níme bad híin áftinté echən bébágé ene ndin e mod, ríkwoğnéđ mós. ⁷ Boŋ nyətəngéné néé nyélágséné mós nyéwéd-te mós nlém á abum, ábel ndutul eche ákúde eetómtán mós adenled. ⁸ Né-óó, ncháa nyé meé nyélúmed mós bán nyéđii nyéđás mós. ⁹ Nzəm eché enkəŋ boŋ rítélé nyé enén kálag edii ábii nze nyéēbəl mam mésyáál níme rihóbé meé nyébəl. ¹⁰ Kénzéé awé nyélágséné, mémpé nlágséné mós. Dyam áde nlágséné, nze édé bán nlágséné dó, né nlagšan dó áyál echən. Krístəə abelé abii-’e aa nlágséné dó. ¹¹ Debele nē ábel boŋ Satane eetómé’ syané áte, éesaá bán syané deebii-’e mwane níme Satane.

Békale nkaləŋ təŋgene melē mékəālē

¹² Ade mípédé á dyad á Troas, ákal nkaləŋ m’ bwám níme Krístəə, Dyób dēnnednéđ me nzii ábel níme nsón. ¹³ Boŋ nlém menkəmbáá me bwám á abum áyale menkəntánne Tituse, mwánned a Krístəə awé súmós sébele nsón. Né-óó, menlyágtén bó, ríkəg-ke me á mbwóg e Masedonia.

¹⁴ Nságnan Dyób áyale ayóğké abel syáá dehele’ níme nkaləŋ akal. Abé áde déđii ne Krístəə ábélé dedé nēngáne bad ábe Dyób ákóbé boŋ ályágté áke dé akal nkaləŋ m’ bwám mebwóg mésyáál. Dyób ábélé bad bébyéé Yesu Krístəə áyale nímé nkaləŋ níme syáá dékaleé. Mmē nkaləŋ ríkag áftinté e bad ngáne elod é bwám. ¹⁵ Elod é bwám, elod é Krísto, chós déđii á’só é’ Dyób. Nzé dekalé nkaləŋ təŋgene Krístəə, bad bésyáál ábe bédúbpé nímé nkaləŋ níme dékálé, Dyób ásoo’ adáb alonje. Boŋ bad bésyáál ábe bédúbpé nímé nkaləŋ, Dyób déesoó’ adáb alonje. ¹⁶ Ne bad ábe bédé á nzii eché epágnéđ Dyób á yál, nkaləŋ m’ bwám níme syáá dékanléé bó rídé áwáb nēngáne ebébtéd é elod éche éwúe’ bó. Abiníí-’e ábe bédé á nzii áke wéé Dyób nkaləŋ m’ bwám níme syáá dékanléé bó, rídii nēngáne elod é bwám áyale syáá delánje bó bán bébē á alonje ne Dyób á ngindé ne á ngindé. Nzé-óó adé awé ahelese ábel enén nyaa e nsón? ¹⁷ Séesaá ngáne bad ábiníí híin ábe békale eyale é Dyób ábel boŋ békud nsyən. Ne sé séébēléé nē, áyale Dyób álómé sé ákal nkaləŋ m’ bwám, nímé nkaləŋ sékale’ mós ne nlém nhóg abé áde séđii mod nhóg ne Krístəə, debii-’e nén bán Dyób dáo álómé syané ábel níme nsón.

3

Bekal bé nkaləŋ mé melē mékəālē

¹ Nyéwémténé bán séhóbe’ mekan mé bwám təŋgene éched yál ámpē-ye? Nyéwémténé bán séébe nyé kálag ké’ e séhəd kálag áwən, álúmed nén bán sékwognéde ábel nsón áftinté

echên, ngáne bad bémpée bébélée-ye? Séebenlé nê. ²Nyédii sé á nlém-tê nêngáne kálag eché bétélé bonj bad bésyáál beláá ábii chóm éche édé áwéd-te. ³Nyelúmte' bán nyédii kálag eché Krístáa átélé bonj alómén sé. Enén kálag eésaa kálag eché béténlé ínke bonj edii eché Edáádán é Dyöb áde ábage alongé étélé. Bénkentenlé enén kálag á meláa mín, níme métánlé, bonj béntel chó á nlém ní baányon. ⁴Séhóbe nén áyale sésuné nlém ne Dyöb abé áde sédíi ne Krístáa. ⁵Sé bèn séehélée-se sébél mín nson. Sé bèn séehélée-se sébél mós. Dyöb dáo ábélé bonj séhél mós abel. ⁶Abelé sékwógnédé ákal nímé nkalaj mé melé mékóólé. Méesaá nkalaj áhid mbéndé é melé mé nchun. Bad ábe behíde ene mbéndé béwág, béebág-kaa ne Dyöb. Nkalaj áhid melé mékóólé níme séyágté, ríde nén bán Dyöb ábage bad Edáádán éche Esáá, ébele-'e bébê ne mós á ngíndé ne á ngíndé.

⁷Bóob-póó, Mosee an'yágéd bad áhid mbéndé é Dyöb é melé mé nchun. Dyöb déntél échén mbéndé amín e meláa níme métánlé bonj ábe Mosee áá áyágté bad. Ade Dyöb dembéé Mosee éché mbéndé, ambél e'só é'pené' Mosee féréd, álúmed bán éché mbéndé edii éché. E'só é'pené'áá Mosee nyaa eché bad bé Israel béehéle'áá mós anón á'só. Bonj kénéé é'pené'áá bwámbwam, nímé mwayé mēmbóotéd asud mwámpín mpín. Bad ábe bēnhíd melé mé nchun bēnwē, bēnkēmbáá-'áá ne Dyöb. ⁸Né-óó, nzé séyágté bad nkalaj tǎngene Edáádán é Dyöb, Dyöb délmúmed bad nén áá nímé nkalaj rítómténé etógnén abé á alongé á bad. ⁹Dyöb dénlúméd áá módé ngum áde ámbéé Mosee mbéndé. Eché mbéndé émbél bad bébii bán ákósgsén bó áyale mbēb níme bébélé. Bonj anappé eché ngum álúmed abel áde ábélé bonj sékalé' nímé nkalaj níme rílúmte ngáne bad békobnadté áwe e'só. ¹⁰Mbéndé éche Mosee áyágté'áá bad bóód áhid mbéndé é Dyöb émbē etógnén. Áyáged áde séyágté bad bóob bán Dyöb délagсэн bó mbéé, bébelé-'e ngáne áhedeé, dáo átómténé etógnén abé. ¹¹Kénéé edii bán Dyöb dénlúméd ngáne ádíi etógnén áde ábélé melé mé nchun, melé níme mémbē á esón é pónde, álúmté áá mótómtēnē etógnén abé abel áde ábélé melé méékóólé. Mmén melé méékóólé mós méhánléné alongé á bad, mébē-'e abé ne abé.

¹²Né-óó ngáne sésuné nlém bán nkalaj níme sékalé ríde etógnén bwámbwam, sékale mós éseban sébáa'. ¹³Séesaá nêngáne Mosee. Mosee ankúdtén e'só ábel bonj bad bé Israel béenyíné ngáne e'só ábe é'pené'áá mós é'dimeé. ¹⁴Bonj bēnkēnsóntēnné. A mbále, bootyaa ene pónde ápe chíi, béehelée asóntén nén bán apen áde e'só é'pené'áá Mosee, nímé mpentéd rísudé. Pónde ké ehéé nzé bad béwógé mod aláá kálag e melé mé nchun, béesóntānné chóm éche béwógé. Edé nêngáne abad ákúténé bó mewémten. Nzé mod adé ne Krístáa dempen dáo asóntānné. ¹⁵A mbále, bootyaa ene pónde ápe chíi, pónde ké ehéé eché beláá mbéndé é Mosee, ébelé ébé byánán abad ákúténé bó nsóntén nyaa eche béehelée chóm éche beláa' abii. ¹⁶Bonj nzé bó ké ehéé adúbpe Sǎngú Yesue, chóm éche ébág nêngáne abad éche ékutan bó nsóntén ébelé éhíde. ¹⁷Bóob-póó, Sǎngwéé adii Edáádán. Kéhéé áde Edáádán éche Sǎngwéé edii, bad béebággé á mehan-tê. ¹⁸Syáné ábe Dyöb áhúde abad áde dénkúten syáné e'só, abé ádéd ábele' bad bébii ngáne ehúmé éche Sǎngwéé épéde abé. Bényíne' bán abelé syáné ngáne bad ábe ébele ngáne Dyöb áhedeé. Edáádán éche Esáá éhǎnjan syáné hǎnjan ne áhǎnjan abé ngáne Yesue ábel bad bényín ngáne ápéde ngíne abé. Sǎngwéé, mós awé adé Edáádán, mós abele nímén mekan.

4

Yesue álúmté syáné ngáne Dyöb ápéde abé

¹Ngól eché Dyöb adii chó ekáó bonj sékalé' nímén nkalaj. Né-óó, séedonlé mekuu ámbíd ákal mós. ²Séebenlé mekan mé e'són níme bad bébelé á mesóom-té. Séédógnéé nyé ehób é nsal, séehǎnjan-naa eyale é Dyöb ádog nyé. Bonj pen, séyágté' bad eyale é Dyöb nyaa eché bad bésóntēnné chós. Ngáne séyágté eyale é Dyöb ne nlém nhóg, modmod éehélée-se ahób á nlém-té áá sédoge mós. Sébii bán Dyöb abii kéchéé éche sébélé. ³Nzé donje á bad béehéle nkalaj ní bwám níme séyágté asóntén, né edii wée ábē bad béedúbpeé mós. Ngáne béedúbpeé Dyöb béebáá ne mós. ⁴Satane, nkamlene á nkóhse, akamlan mewémten níme bad ábe béedúbpe Krístáa. Béehelée-se bésóntén bán nkalaj ní bwám rílúmte ngáne Krístáa ápéde etógnén abé. Krístáa adii néé Dyöb dén. ⁵Né dáo ákás bonj séekalé tǎngene éched yál. Bonj sékanle nyé bán Yesue mós adé Sǎngwéé. Sédíi bēmbóledé ábēn áyál e Yesue. ⁶Dyöb áde dénhób áá, "E'nyínen bé ekíde é'bē wée ehintén énsébēé abé," mós abelé nímé nkalaj tǎngene Yesue ábe nêngáne e'nyínen bé ekíde ábe é'pene' syáné á nlém-té. Syáné baasyáál ábe dedúbpe Yesue bóó Dyöb ábénlé nê. Dyöb ábélé nê ábel bonj bad bébii nén bán móde etógnén abii áde bad bébii' é bán Yesu Krístáa adii néé mós.

⁷Bonj nkalaj níme Dyöb ábágé sé ákal, rídii chóm éche étómténé etógnén abé. Sédíi nêngáne mbéé e móg eché chóm edii áte. Nén ábénléde ábel bonj bad bébii nén bán ngíne eché echabé amín ehúú ne Dyöb saké ne sé. ⁸Sékude nyaa é ndutul híin bonj séelyággé áwéd-te. Donje á pónde séebyéé' é dyam áde sébeléé, bonj séehóbéé nén bán Dyöb

déelúmédté se chóm éche sétàngéné abel. ⁹ Bad bétagte se pónde té bon Dyöb déetedté sé. Bélógne sé, bon Dyöb déekwentánné áá béwúu sé. ¹⁰ Kéhéé áde sékagké ákal nkalaj ní bwám sehédé á nlém-té nén bán bad béhede' sé awúu ngáne bénwúu-'é Yesue, bon bad bébí bán Yesue adé á alongé, mó-'áá ahág sé ngíne áte abé áde sédíí á alongé. ¹¹ Sébíí nén bán kénéé sédíí á alongé bəob, séde benben ne kwééd pónde té áyale sébenle Yesue. Nén adé ábel bon bébí bán Yesue adé á alongé, mó-'áá ahág sé ngíne áte abé áde sédíí á alongé. ¹² Né-óó, sékwénténé kwééd ábel bon nyékud alongé áde deemaá'.

¹³ Sédíí melelem ngáne mod awé ahóbe ngáne éténléde á kálag e Dyöb nén bán "Ndúbpé we, né-óó, nkale' tângene we." Melelem ngáne ane mod ándübé Dyöb, sémpé sédúbpé Dyöb, sémpé sédíí sékale-'é tângene mó. ¹⁴ Sébíí bán Dyöb áde ápuúdté Sàngú Yesue dépuúdté sémpé ábe á alongé ámpé ne Yesue. Dyöb dépéén-ne sé ne nyé wée ádíí. ¹⁵ Metake mésyáál níme sékudeé médíí áwóngen nyé, ábel bon nzé bad híin béwógé eyale é Dyöb, nsimé ní Dyöb mébél békud alagsen dé mbé, bébúd-te mó aságnén. Nén débél bad híin békéné' Dyöb.

¹⁶ Né-óó, séedonlé mekuu ámbíd ákal nkalaj ní bwám, kénéé edíí bán ngíne esude' sé á yál, kéné Dyöb áwede' sé nlém á abum, áhág-ke sé ngíne áte mbwé té. ¹⁷ Baá metake ábe sékudeé bəob béesaá ábe sétagtéé nlém á abum. Sékude metake bəob bon ehúmé éche ébē ne sé échāb ámín nyaa éché sékamténné metake níme sékudé á nkónsé wén, ébē-'é ne sé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁸ Né dáo ákásá bon séenyíné' metake níme sékudeé bəob néé dyam. Bon sébānné nlém áyāl e bwēm ábe Dyöb ákónnéde sé, kénéé edíí bán séenyínéé bə. Bwēm ábe sényínéé bəob é'dé dásó áyāl e esón é pónde, bon bwēm ábe séehéé-é sényín bəob, bébē á ngíndé ne á ngíndé.

5

Dékúd yál ékōlē ádyöb

¹ Sébíí nén bán échēd yál éche sébééné á nkónsé edíí néé e'bem ábe sédyéé' áte. Nzé bépáá ábe e'bem, sébíí nén bán séwóó ndāb ádyöb échē moonoyon éelóó' é. Dyöb dáo álóó' chā, ébē-'é á ngíndé ne á ngíndé. ² Sékōmad áte bəob á ebem-té wén, séwane áte bán ene ndāb échē ebíde' ádyöb ékúten sé ngáne mbóté ékúttanné mod. ³ Nzé séde ene ndāb áte, séebáá nēngáne mod awé adé nsób. ⁴ Abéén áde sébééné enén yál á nkónsé te wén, sékōmad áte adenléde áde nén ádenléde sé. Eesaá nén bán séhede enén yál e nkónsé ahú, bon séhede yál ékōlē éche edé ádyöb, ábel enén yál e nkónsé échē ewāg émaa, étim yál échē ébē á alongé. ⁵ Dyöb dáo ábónséné syáné ákud nímén nhājlén alómmé-'é syáné échē Edāádān éche Esáá álúmed nén áá áden akan débenléd.

⁶ Né-óó, pónde téé desume' nlém nén bán abé áde dédíí ne échén yál á nkónsé, deesaá hóm ahóg ne Sàngwéé. ⁷ Séde á alongé á nkónsé ne échén yál, áyale sédúbpé mó saké ngáne sényínéé mó. ⁸ Sésumé nlém nén bán ábe syáné yál ékōlē, séhede-'é échēd yál é nkónsé atede áke débe ne Sàngú Yesue. ⁹ Né-óó, níméd nlém nisyáál nítàngéné abé áwógé Yesue menyínge áyāl e kéchéé éche débeléé, ké ébē bán séde ne échēd yál á nkónsé, ké' é séesaá ne chā. ¹⁰ Syáné mod téé átyeém á nkáásé á'só ábe Yesu Krístāá epun éche ákādité moosyáál, tângene mekan níme ábélé á pónde échē ábédé á nkónsé. Mod té ákud nsábe tângene mekan mé bwám ké' e mé mbéé níme ábélé.

Abé á nchemten ne Dyöb

¹¹ Ngáne sébíí bán Sàngwéé ákāād bad, sébagé-'é mó edubé, séwane' áte nén bán bad bésónen nén bán nkalaj níme sékaleé ndé mbále. Dyöb ábíí nyaa é bad éche sédíí, mbíí-'é méé nyémpé nyébíí nyaa é bad éche sédíí, ndúbpé-'é méé nyébíí-'é bán sékale mbále. ¹² Séehóbéé mekan mé bwám tângene échēd yál ámpé. Bon pen séhede bán nyéwón nzám ábēén sé kúmbe, ábel bon nyéwón dyam álāa bad ábe bédé kúmbe áyāl e mekan níme bébélé níme bad bénýínéé, saké áyāl e mekan níme méde bə á nlém-té. ¹³ Donge á bad béhóbe bán séhóbe mekan néé bad ábe nló méésáá' é áte. Nzé nē adé mbále, né Dyöb dáo sébageé edubé. Nzé séhóbe mekan néé bad ábe nló nsáá áte, né áwóngen nyé dáo séhóbé. ¹⁴ Edānge éche Krístāá chāó étédé sé nlém á abum ábel mekan níme sébéléé, áyale sémadé á nlém-té nén bán Krístāá awédé á nló m moosyáál. Né-óó, edé nēngáne moosyáál awédé. ¹⁵ Anwé á nló m moosyáál ábel bon bad ábe bédé á alongé, alongé ádāb déelúmté bán bédé á alongé áyāl échāb démpen. Bon pen bédé á alongé áyāl e Krístāá, mó awé anwé, bon Dyöb ápuúdté mó á nló nímāb.

¹⁶ Né-óó, bootya bəob, déénōné mod nyaa éche moonoyon ánānéé. Kénéé edíí bán sénōné' áá Krístāá á nyaa e moonoyon, séénōnéé mó nē ámpé. ¹⁷ Né-óó, kénzéé awé adé mod nhóg ne Krístāá, ádíí nhāgtéd mékōlē. Mmē mbéltéd mé nchun nisyáál nímáá atóm awóó-'é mbéltéd mékōlē nisyáál bəob. ¹⁸ Mmén mbéltéd mékōlē níhúú ne Dyöb. Abélé syáné detimé áse ne Krístāá, abagé-'é syáné nsón ákale bad nén bán béhale bébē nsān ne Dyöb. ¹⁹ Chóm éche

ríhóbe' édíi áyál e kwééd eché Krístə́ awédé á awəg. Dyöb ábélé bad bépédé á nchemten ne má. Dyöb déétoó'áa mbé́b níme bad bébélé, abagé-'e syáné nsón ákale bad nén bán béhele bébê nsaŋ ne Dyöb. ²⁰ Aláa áde Dyöb álánge' sé mekan áláa bad sédíi bad ábe béhóbpe Krístə́. Sésíme nyé etúu áte á ðín á Krístə́ nén nyépe' á nchemten ne Dyöb. ²¹ Dyöb démpwéd Yesu'e átag áyál e mbé́b rísyáál níme syáné débélé. Yesu'e enkembenlé mbé́b ké nhóg, boŋ kéné ankwenén atag áwə nló. Dyöb álágséné syáné mbé́b ahóbe-'e aá déébélé mbé́b ámpē melemlen ngáne mómpē éebélé' mbé́b.

6

¹ Né-óó, sé ábe sébele' nsón rí Dyöb ne Dyöb, sécháa nyé nén bán nsimé rí Dyöb níme nyékude' méebag ngên. ² Dyöb ahóbe' ngáne étenléde nén aá, "Áde pónde' épédé eché etánge'ne, menwóg chöm éche nyéhóbé. Ade epun é e'sooson-'e épédé, menwóngén nyé."

Nyénəne' pónde' nén boob eché etánge'ne, eche nyétánge'ne nsimé rí Dyöb akud. Nyénəne', epun épédé éche nyéhele nyékud e'sooson.

³ Séekáás'é modmod nzii, ábel boŋ awusé déenyínnád áyál e nsón níme sébeleé. ⁴ Boŋ pen, nēngáne bembalede bé Dyöb, sélúmte' yál nyaa ésyáál ábē bad ábe bébele' mekan níme métánge'ne. Séwánlé e'kaŋ bé nlém é' ngíne tǎngene metake níme sékudeé, tǎngene alongé áde álenlad sé áte, ne ndutul éche étáne sé. ⁵ Sékude mbéte, béhág sé á mbwəg, ndun e mod empə́n epuutéd béchodé sé yál áte, sébele ntú rí ngíne, sénange' e'pin, sédyé-'e nzaa. ⁶ Sélúmte' ámpē bán sédíi bembalede bé Dyöb ábel áde sébeleé mekan mé bwám ne e'sán bé nlém, abe áde Dyöb abagé sé nsónəten ábíi alongé áde sétánge'ne awón, awesən áde séwesanné, ne awóon áde séwóŋné bad bémpēe nlém rí bwám. Edásəŋ éche Esáá chóó élyágte sé, sédaás-'e moosyáál ne nlém nhóg. ⁷ Nkalan níme sékaléé rídií nkalan rí mbále, ngíne e Dyöb chó-'aá sébenladtē ákal má. Ábel áde sébeleé mekan níme métánge'ne ábélé bad béewóó'é dyam dé mbé́b ké ahóg abán sé á yál. ⁸ Séébe' sébenlé Dyöb ké béken sé, ké'ε béekne' sé. Ké bad béhóbé sé mekan má mbé́b áyál ké'ε mekan mé bwám. Bad béhóbé bán sélúmté bán séde ndín é bad éche séesaá, boŋ sédíi bad ábe séhóbé bán séde. ⁹ Bad bébíi sé bwám boŋ bémpēe bényine' sé bán sédíi bad ábe béesé dyam dé abelen. Bad béwəmtan bán séebaá á alongé boŋ kéné sédíi séde á alongé. Sékude metake á mekáá mé bad boŋ kéné, béewóó' sé. ¹⁰ Séde á ndutul té, boŋ kéné, séwóge menyinge pónde' ésyáál. Kénéé édíi bán séebudeé chöm awón, boŋ kéné nsón níme sébeleé ríbéle bad híin bédúbpé Dyöb. Né-óó nē ábélé hébúde' hwəm awón boob. Kénéé séewóó' é chómchóm, nhən rí Dyöb rídií níməd.

¹¹ A-bad bé dyad á Korinto, séténlé nyé chöm ésyáál ésebán sékoŋnad nyé dyamdyam. Sélúmte-'e ngáne nlém rídií sé áte áyál echən. ¹² Sédaás' nyé, séebaá-'aá alúmed bán sédaás' nyé. Nyé pen nyélúmte sé nén nyéedaás' sé. ¹³ Nhóbe awən boob nēe ábəm bán. Nyémpē nyédəŋ sé ngáne sémpē sédaás' nyé.

Nyéébélé' mekan níme bad ábe bédúbpé Krístə́ bébeleé

¹⁴ Nyéebag nlatén ne bad ábe bédúbpé Krístə́. Nhóbe nén áyále bad ábe betánge'ne á'só é' Dyöb, béewóó'é dyam abelen mekan níme e'bébtéd é' bad bébeleé. E'nyínen bé e'kide béewóó'é dyam abelen ehintén. ¹⁵ Krístə́ eewóó'é dyam ábel ne Satanə. Mod awé adúbpé Krístə́ eewóó'é dyam dé abelen mod awé eedúbpé. ¹⁶ Ndáb-e-Dyöb eewóó'é dyam dé abelen ndáb eché bad bébenléé myöb mémpēe. Nhóbe nén áyále dedii ndáb e Dyöb, Dyöb áde áde á alongé. Edé nén ngáne étenléde bán Dyöb ahóbe' aá, "Mébē ne ábəm bad, rídyé-'e áwāb.

Bébéle' mē nēngáne ádad Dyöb, mē-'e mētéd bó nēngáne ábəm bad."

¹⁷ Sǎngwéé alánge ábē bad aá,

"Né-óó, nyéte, nyéebag-kə ne bad ábe bédúbpé mē.

Nyéewóó' dyam ábel ne e'bébtéd é mekan níme bébeleé.

Mǎkób-pe nyé nēe ábəm bán.

¹⁸ Mébē nyé sáá,

nyé-'e nyéébe' ábəm bán.

Mē Dyöb á Ngum mē-éé nhóbe'."

7

¹ A-baányan bé edənge, ngáne Dyöb ahóbe' aá módií awesyáné Sáa, syáné-'e debé ábe bán, déte' de mekan níme méwógte syáné mbinde á ekob é yál ne á edásəŋ. Syáné débe Dyöb edúbé, déwón-'e alongé áde ásaá, nē débél débage Dyöb edúbé ngáne éhədnadté.

Paale adé menyinge

² Nhede meé nyédəŋ sé ne nlém rísyāál. Séəpānnēē modmod, séēbeltēē modmod mbéb, séédōgēē-ε modmod. ³ Meehóbéé nēn áhób nyé. Mensébé nyé atele nēn meé, sédāó nyé bwámbwam, ké á kwééd ké'ε á alongé, dēbē debé mod nhóg. ⁴ Nkumne nyé ekáá á tál. Mbééné nyé kúmbe. Nyéwédé me nlém á abum bwámbwam nyaa eché rítómténé menyinge abé kénéε sékudéé metake bwámbwam.

⁵ Ade sépédé á mbwóg e Masedonia, sēnkēnkóméé áte. Sékudé'áá metake nyaa ne nyaa. Bad bépéntánnáa ne sé mbwóg-ke mbé sé áte áyale sékámántánnáa nyé. ⁶ Boŋ Dyób áde áwéde bad ábe bééwóo e'lyág bé nlém, nlém á abum, dénwéd syáné nlém á abum alóm áde ánlómme Tituse awesyáne. ⁷ Saá-kaá échē epe chēmpen embel séwóg menyinge, boŋ awéd áde nyénwédte mó nlém á abum dénwógéd sé menyinge. Anláá sé ngáne nyédáá me anyín bwámbwam, aláá-ε sé ngáne nyénwógkē pél áyale ndutul eche ebédé nyé á nlém-té ngáne nyénkēnwógédte me menyinge. Anláá-ε me ngáne nyéwóo nlém áte ábē me ámbíd. Ade Tituse álangé sé mímén mekan, membé menyinge bwámbwam.

⁸ Kénéε edíí bán ene kálag eché mēntelēé nyé enwógéd nyé ndutul, meésáa ngəl nēn me nténlé nyé chó. Kénéε edíí nēn bán membé ngəl atel áde mēntenlé chó, nnyíné nēn meé echem kálag eché ríténlé nyé ewiidé nyé nē á esón é pónde. ⁹ Boŋ bəəb ndé menyinge, saké áyale ménwógédte nyé ndutul, boŋ áyale ndutul eche nyénwógkē ebélé nyéhānléné áden abé dé mbéb nyébele' ngáne Dyób áhedeé. Nyénwóg ndutul ngáne Dyób áhede'áá áa nyéwóg. Né-óó, ndutul ké ehéé eché sēmbenlé boŋ nyéwóg, enkēmbébénné nyé. ¹⁰ Nzé ndutul edé mod á nlém-té ngáne Dyób áhedeé, ane mod abelé ahanlén áde abé dé mbéb ábelé' ngáne Dyób áhedeé. Nēn ábele' ane mod ákud e'sooson, nē déewiidéé modmod ámpē. Boŋ bad ábe bédúbpé Dyób, ndutul eché edé bó á nlém-té áyale bédíí baányon ebele' bēwág á edəədan. ¹¹ Boŋ ndutul embé nyé á nlém-té ngáne Dyób áhedeé áa ébē. Né-óó, nyéəne' chóm éche nē ápínédé nyé. Nyéhede'áá bán mbíí nēn meé nyéwane áte álúmed bad nēn bán nyéebāléé awusé ké ahóg bəəb. Melingá membé nyé áte nēn bán ábē bad bēbéle awusé á etún é pónde nyédé ahób bán nyélange bó bán bésóg mbéb abel. Nyénwóg mbwóg nēn bán Dyób dékōgsən nyé nzé nyédé nyébele échén ndín é mekan. Nyéndəŋ me anyín bwámbwam, nyénwón nlém ábē me ámbíd, nyékōgsən-ne bad ábe bēbele mbéb. Abel áde nyébéle mímén mésyāál, álúmté sé nēn bán nyéebāléé mekan mé mbéb. ¹² Né-óó, kénéε rítélé ene kálag, menkēntenlé chó áyale mod awé abelé epandé ké'ε mod awé bépánné boŋ ntelé chó ábel boŋ nyébíí á'só é' Dyób nēn bán nyékoó sé adəŋ. ¹³ Nē dáo ákás boŋ nyéwédé sé nlém á abum.

Saá-kaá e'wéd bé nlém á abum bēnpən, boŋ sēmbé menyinge bwámbwam anyín áde sennyinné Tituse adé menyinge áde ápédé. Anláá sé ngáne nyébéle boŋ asóg atag áte. ¹⁴ Membé kúmbe aláa Tituse ngáne nyédíí bad bé bwám, nyénkēnwógéd-taa me e'són áyale nyénlúmed nēn bán mekan míme ménlāá'ε mó médé mbále, ngáne mekan mésyāál míme sénlāá'ε nyé médíí mbále. ¹⁵ Nē ábelé míme nlém rítíme' áwən tómaa ké ngen e'só, akamten áde akamtanné ngáne nyé moosyāál nyénwóngē nlém ábel mekan míme anlāá'ε nyé áa nyébel. Nlém rítíme mó áwən ámpē nzé akámtnéé ngáne nyénkōbpé mó ne edúbe, nyéwóngén-ne mó ne nlém nhóg. ¹⁶ Ndé menyinge áyale nsumé nlém rísyāál áwən.

8

Bad bé Krísto bétógnéné bad ábe bétógnéné awóngen

¹ Bəəb-pəó a-baanyan, séhede bán nyébíí nēn bán Dyób ábágé mímé nsimé wéε bad bé Dyób ábe bédé á mwembé míme rídé á mbwóg e Masedonia ábel boŋ bésále ekáá áte. ² Békúde metake mé ngáne míme mékəge bó áte bwámbwam. Kénéε edíí bán bédé atóg bwámbwam, bésánlé ekáá áte bwámbwam, bédé-ε menyinge. ³ Ndé mbón nēn meé, bēmbē chóm éche bēnwóngē, bēntómtén-ne abe tómaa chóm éche bēmbēé bəbage'. Bəbágé'áá-ε ngáne nlém mímáb ménlāá'ε bó. ⁴ Bēnchāŋ syáné bwámbwam ábē menyinge áwóngen bad bé Dyób bé Jerusalem ngáne bōmpē bēbélé. ⁵ Bēmbél tómaa ngáne sēnwēmtenné. Bēnsébé ádáb alongé abe á mekáá míme Sāngwéé. Ámbíd ené bēmbē ádáb alongé áwed mekáá ngáne Dyób áhedeé áa bēbel. ⁶ Né-óó, sécháa' Tituse awé ambootéd mímén nsón ne nyé nēn bán ádíí áwóngan nyé, mímén nsón míme nyésánlé ekáá áte, nyébāgē-ε bad kéchéé éche bétógnéné ne nlém nhóg, nyépid mó á asóg. ⁷ Bəəb-pəó, nyébele bwám á menzii mésyāál. Adúbe áwúú nyé áte. Nyékale' nkaləŋ mí bwám, nyébíí mekan mé Dyób, nyéwóo nlém áwóngen bad nyédáá-ε sé bwámbwam. Né-óó, séhede bán nyébele bwám, káəŋne ásale ekáá áte, nyébage-ε bad kéchéé éche bétógnéné.

⁸ Meékamlánné nyé ábel nēn. Boŋ ngáne rínyíné bad ábe bédúbpé bēwóngan bad bēmpēe, nhede meé nyémpē nyélúmed ngáne nyédáá bad bēmpēe. ⁹ Nyébíí ngáne echəd Sáj, Yesu Krístəə áwónganné nyé ásale ekáá áte. Kéchéé éche Dyób áwóo mó awóé. Boŋ

kénê á etútú échēn antedé nímē nhōn nīsyāāl ádyōb apē á nkōhsé abé nēe ntógétōke ní mod. Ambēl nē ábel boŋ nyékud nnam nīme Dyōb ábageé bad.

¹⁰ Mbage nyé elébé nēn mēé, mwē nīme nítómé nyēmbé bad bé e'só áwōŋ nlem áwōŋgen bad, nyēmbé-é bad bé e'só ábooted bad áwōŋgen. ¹¹ Bōob-pōó, nyētāŋgénē nsōn nīme nyébóótédé amad. Nē débēl bad bébīl nēn bán nyédé mboŋsēn ábe ngāne nyéwóó ápid-te nē á asóg melemlen ngāne nyēmbōsēnné ábooted nē. ¹² Nzé ewóó nímē nlem ábe mod chōm ngāne éwóó chō, ébélé ékōbnéd ne Dyōb. Dyōb déehedéé áá mod ábe tómaa chōm éche áwóó.

¹³ Meehóbéé mēé nwōŋgen nīme nyébageé bad n̄wōŋgen bó boŋ nyé bēn nyébē á metake-tē, boŋ nhede mēé nyé moosyāāl melemlen, nyéwōŋ chōm éche ékwógnédé nyé mod-téé. ¹⁴ Bōob-pōó abud áde nyébúdé bwēm awōŋ, nyéwōŋgan bad ábe bédii béhede', ábel boŋ á pōndé eche nyémpē nyétōgnēnné bōmpē béwōŋgen nyé. Nē débēl mod téé áwōŋ. ¹⁵ Etēnlédé á kálag e Dyōb nēn bán, "Mod awē ambud awōŋ, enkēnwōŋgé tómaa ngāne ántōgnēnné, awe mō-é enkēmbud awōŋ, andii anwōŋ ngāne ántōgnēnné."

Bélomé Tituse bó á Korinto

¹⁶ Nságnan Dyōb ábe áde ábágé Tituse ámpē nlem áwōŋgen nyé melemlen ngāne ábágé mē. ¹⁷ Tituse eépáŋkē áwēn áyāle sēlāŋgē mō bán ape, boŋ apag káŋŋ ne áyāle awóó nímē nlem ápe, apag áyāle mwēn adáó ape. ¹⁸ Sēlōmne mō mwānned á Krīsto ampée. Anēn mwānned á Krīsto, abyééné áttinté e mwembé nīsyāāl akal áde ákalé nkalaní mī bwām. ¹⁹ Saké alóm áde sēlóméé mō dēmpen, mwembé mēmpwed nē áhōon sé ngāne sébélé sēlómé áwōŋgen bad ábel boŋ edúbé éche Sāŋgwéé ényínned ne álúmed nēn bán sēwóó nímē nlem áwōŋgen bó.

²⁰ Sēhēdēē bán modmod áhōb dyam dé mbéb tāŋgene nímēn nsōn mé asále dé ekáá áte nīme sébélé. ²¹ Sēwóó nlem ábel dyam áde átāŋgéné saké á'só ábe Sāŋgwéé dēmpen boŋ káŋŋne á'só é' baányōŋ.

²² Sēlómē' mwānned á Krīsto áwēn nchoo ne Tituse bó. Alúmté sé á menzii hīn áá mōwóó nlem áte áwōŋgen nyé. Bōob-pe áde ályágé nlem áwēn, anābpe nlem awōŋ áwōŋgen nyé. ²³ Tituse mō ne mō ayōgkē mē áhōon ábel nsōn áwōŋgen nyé. Abiníí bānned bé Krīsto ábe békag ne Tituse bédii bad ábe mwembé mélómé á dīn ádáb, kéhéé-é wēe békíí mam nīme bébéléé mépiinad Krīstāá edúbé. ²⁴ Né-óó, nyélúmed ábēn bad nēn bán nyédáá bó. Ábel áde nyébenl nē, mwembé nīme rílómé bó mēsōŋtēn nēn bán nēn dāó ákás boŋ sékumné nyé ekáá á tál.

9

Békag bad bé Krīsto bé

Jerusalem mōné asāŋned

¹ Bōob-pōó, éesaá etōŋne mē átele nyé tāŋgene nsōn nīme sēwōŋganné bad bé Dyōb. ² Mbíí nlem nīme nyéwóó áte áwōŋgen bó, mbééné-é nyé kúmbe awōŋ áde nyéwóó nlem áwōŋgen bad ábe bédé á mbwōg e Masēdonia. Menlāá bó nēn mēé, "Nyé ábe nyédé á mbwōg e Akaya, nyēmbé mboŋsēn se mpú-mwē ábe bó mōné." Nlem nīme nyéwóó áwōŋgen bad rítédé bó bad hīn nlem á abum ábel melemlen. ³ Bōob-pōó, nlómē' ábēn bānned bé Krīsto áwēn, ábel boŋ ahōb áde séhóbéé bán sékumne nyé ekáá á tál déebāg bán sékale metóm. Boŋ ébē bán ngāne rílāŋgé bó mēé nyéēbē mboŋsēn ábe bó mōné, nyéēbē-é nē dēn. ⁴ Né-óó, nzé mpedé áde bad bé Masēdonia bépédé ne mē boŋ ntáné nyé áde nyéēbōsēnéé, séēkwāg bwāmbwam, nyé-é ámpē nyékwāg. ⁵ Né-óó, nē dāó ákás boŋ n̄dōl áte nēn mēé édé etōgnēn álóm ábēd bānned bé Krīsto á'só, ábel nyémad nwōŋgen nīme ríchábé ámīn nīme nyéhóbé bán nyéēbē bó, aboŋsen. Nzé nyébelé nē, né nwōŋgen nīsyāāl mébē mboŋsēn nzé mpedé. Nēn délúmed nēn bán nyébage ne nlem nhóg saké áyāle sényágté nyé.

⁶ Nyéhíí nēn bán mod awē éébude awēn, éebudté ahúd, awe mō-é abudé awēn ábūd-te ahúd. ⁷ Nyé mod té ábe mōné ngāne nīme nlem rílāŋgé mō. Mod éebāgē sé nlem ríkōglád mō á abum ké' ébē byánán bēnyágté mod. Dyōb ádás mod awē abage ne e'sāŋ bé nlem. ⁸ Dyōb débē nyé kéchéé éche nyétōgnēn ábel boŋ nyéwōŋ chōm ésyāāl éche ékwógnédé nyé ásale ekáá áte ábe bad bēmpē. Nēn débēl nyéēbude' bad mekan mé bwām ábele. ⁹ Etēnlédé á kálag e Dyōb nēn bán,

"Asánlé ekáá áte ábe betóótōkē bad bad nwōŋgen, bad bēechatēnné ábē e'boŋ bé nlem."

¹⁰ Dyōb dāó ábage bad bwēm ábe bēwēnéé, ábage-é bad chōm éche bēdyákē. Ábe nyé bwēm ésyāāl ábe nyétōgnēn áwēn, ábēl é'kwōg é'chyaá mbote eche ebuú áte bwāmbwam. Ábel nēn áyāl e e'boŋ bé nlem ábe nyéwóó. ¹¹ Dyōb débēl nyébē nhōn áyāl e chōm ésyāāl, ábel boŋ nyésále ekáá áte. Nēn débēl bad hīn bēsāgnēn Dyōb áyāle nwōŋgen nīme nyébageé bó nīme ríhútu ne sé. ¹² Ábel áde nyébelé nēn, déesaá áwōŋgen bad bé Dyōb dēmpen, boŋ

áde kóŋne álúmede bán bad híin béságnan Dyöb bwámbwam. ¹³ Mekan míme mímén nsón míme nyébeleé nén mbéldédte áwed, mébél bad híin bébagé Dyöb edúbé áyale nyébele ngáne nkalanj ní bwám míme Krístæ ríhóbeé, nyélúmte-é ábén e'boŋ bé nlém wée bad bé Dyöb ábe bédé á Jerusalem, nyélúmte-é wée bad bé Dyöb bémpée. ¹⁴ Bèwóó nlém ányín nyé, békánnád-te nyé áyale nsímé ní Dyöb rídé ne nyé. Mmè nsímé ríchábé ámín bwámbwam. ¹⁵ Nságnan mbê ne Dyöb áyale abagé syáné nsímé míme rílélé aháŋten.

10

Paale aláŋgé bad bé Kòrinto
ad míme nsón ntáŋgéne

¹ Me Paale, me awé mpwíltédé nsudte-é yál nēŋgáne Krístæ, ncháa nyé. Baahóg béhóbe' nén bán nze ndé ne nyé mbelé níwógé mbwóg. Bán boŋ nze meésé ne nyé, mbelé ítenlé nyé kálag éche éwúú áte. ² Ncháa nyé nén meé nyéébéle' ngáne ábè bad bébeleé ábel boŋ nze mpedé áwēn, ríhóben nyé ésebán mbáa' dyamdyam. Bad ábe méhóbené bédii bad ábe béhóbe bán sébele nsón ngáne bad bé nkóŋsé bébeleé. ³ Kénéé edíi bán sédé á nkóŋsé-te, sééwānē nzum ngáne bad bé nkóŋsé bēwaneé. ⁴ Bwēm ábe séwānē nzum béesaá melemlem ngáne ábe bad bé nkóŋsé bēwaneé. Boŋ bwēm é' nzum é' ngine é' Dyöb bō sébenladte ábēbed mebwóg mé ngine míme ábēd bad bé ekóyí. Ábén bwēm é' nzum bō sébenladte ásuded mpenten ké ríhéé míme bad bēpēneé míme meésé mbále. ⁵ Sébenlad bō ámpē ámad mehób mé kúmbe míme béhóbeé míme mébele' boŋ bad béébyē' Dyöb. Sébele' bad béhəŋlan mítab mewēmten ábel mítab mewēmten mésyāal mébē nyaa éche Krístæ áhēdeé áá mébē. ⁶ A pónde échē nyébenlé ngáne Krístæ áhēdeé ne nlém rísyāal, dōo séboŋsénne ákóŋsen kénzéé awé álúmté áá móbēnlé ngáne Krístæ áhēdeé.

⁷ Nyēnəne' chóm éche edé nyé á'so-te. Mod ké ahéé awé asumé nlém ne Krístæ ábíi áá ngáne módíi, nē dōo sémpē sédíi ne Krístæ. ⁸ Ké menkūm ké ekáá á tál áyale ngine eche Sāŋgwéé ábágé me tómaa ngáne ríkumeé bōob, méewógké e'són. Abagé me ene ngine áwéd nyé áte saké ásudé nyé adúbe. ⁹ Meéhēdeé meé ényíned nén bán kálag éche ítenléé nyé edii áwóged nyé mbwóg. ¹⁰ Nhóbe nén áyale bad béhóbe bán kálag éche ítenléé nyé éwúú áte, éwóó-é, e'yale bé mbéb áte. Béhóbe-é ámpē bán boŋ nze mmén ndé, meewóó'é ngine, kéchéé éche nhóbeé-é éewóó'é ngine ké póg. ¹¹ Bad ábe béhóbe nē bēbíi nén bán kéchéé éche ítenléé á kálag, nze meésé ne nyé, mébel chō nze ndé ne nyé.

¹² Séhēléé-se séhób mbéd bán séhəŋtan yál, ké' sé bán sédé nyaa póg ne bad ábe béhóbe' mekan mé bwám áyál echáb. Boŋ ngáne bēn ne bēn béhəŋtanné yál, béhóbe-é bán bēn ne bēn bētómne, bédé eyóké. ¹³ Boŋ sé pen séékūmē ekáá á tál tómaa ngáne sétáŋgéné akum. Hóm áde Dyöb álómé sé áá sébel nsón dōo sébéneé kúmbe. Nsón míme sébeleé áftinté echēn mómpē rídé nsón míme sébéneé kúmbe. ¹⁴ Séékūmē ekáá á tál ábel nsón hóm áde Dyöb dénkēnlómme sé nsón ábel. Sé-'áá sébédé bad bé'sō ábid nchabnede áhye dé akale nyé nkalanj ní bwám míme Krístæ. ¹⁵ Séékūmē ekáá á tál tómaa ngáne sétáŋgéné akum, nédé séékūmē ekáá á tál áyál é nsón míme bad bémpē bébélé. Boŋ pen sésumé nlém nén bán ngáne áden adúbe ákwogéé, nē dōo nsón míme sébeleé mékwogéé bwámbwam mebwóg míme sébeleé nsón. ¹⁶ Nén débél séékāg mebwóg mémpēe míme méchābnédé, sékale' Nkalanj ní bwám, ésebán sékume' ekáá á tál áyale nsón míme bad bémpēe bébélé mebwóg mémpēe.

¹⁷ Etenlédeé á kálag é Dyöb nén bán, "Kénzéé awé akume' ekáá á tál, atáŋgéné akum ekáá á tál, áyale chóm éche Sāŋgwéé ábēnlé mó." ¹⁸ Saké ahób áde mod áhóbeé yál mekan mé bwám á yál dōo álúmté' bán akóbnédé nēe mbapēe á nlómag, boŋ mod á mbále awé Dyöb áhóbeé mekan mé bwám á yál mó adé mod awé akóbnédé.

11

Paale ne bembapēe bé nlómag bé metóm

¹ Ncháa nyé nén meé nyémwee ríláa nyé mwá á akan ké nnyínnéd ké eyóké. Nyébán metúu. ² Nsúide' nyé nyaa échē Dyöb áhele ásíi nyé. Nyédii nēngane ngon é mmwaad échē eebíi mwēnchóm. Ane mmwaad mó ríhóbe meé mod nhóg áwōŋ, ane mod adii-é Yesu Krístæ. ³ Boŋ ké nē, ndé mbwóg nén meé ngáne Satane ámpoŋgé Ife nló áte ne míme mwane, melemlem nē dōo bēpoŋgé nyémpē nló áte nyaa échē nyéesummé mímen nlém rísyāal ámpē wée Yesu Krístæ nyéébelé-é mó ne nlém rísyāal. ⁴ Nhóbe nén áyale nze mod apedé boŋ akánlé nyé nkalanj míme meésé nkalanj míme Yesue míme sēnkáléé nyé, nyébelé nyésēbēn mó tál. Ké' nze akánlé nyé tēngene edəəđəŋ éche éesé edəəđəŋ éche sēnkáléé nyé, nyébelé nyékob. Ké-'é nze mod akánlé nyé nkalanj ní bwám míme meésé nkalanj ní bwám míme sékánlé nyé, nyébelé nyékōbēn mó mekáá mébē.

⁵ Meedúpēé meé ábén bad ábe béchágé yál bán bédé bembapēe bé nlómag bémáá bétómé me áyál é nsón míme bébeleé, nze nhəŋténé syáábō. ⁶ Nhele se meebýéé' dyam ahób

átínté e bad ngáne béhóbéé, bon nwóó nsóhnten tãngene dyam áde ríhóbéé. Sèkéluméd nyé nímén mekan áte híin níme sébéléé.

⁷ Ade ríkánlé'áá nyé nkalaj ní bwám níme ríhúú ne Dyòb, menkénhóbpé meé nyésábe me. Mensudéd echem yál ábel bon nyéwónj edúbé. Ade mémbeñlé nén, dyam dé mbéb dso mémbeñlé-ye? ⁸ Mbèñlé'áá nyé, mwembé mémpèe mészápè me, né-òó, ébédéé byánán ndoge' níme mwembé áwónngen nyé. ⁹ Ade mémbeñlé-é ne nyé donje á pónde meewóo'áá chómchóm bon meetagte'áá nyé, áyále kéchéé éche méntógnènné ábè mbaányaj bé Krísto ábe bémbíid á Masedonia bébágé'áá me. Ngáne ménkèntagédte nyé ngen e'só, méetagéd-táá nyé pónde ké póg. ¹⁰ Ngáne ríkaleé mbále néé mod a Krísto, modmod á mbwóg e Akaya eéhéñlé-se ábel se nsóg ekáá akum á tál akob áde méekobéé nsábe áwèn. ¹¹ Nyéwémtné bán ahób áde ríhóbé meé méetagédte nyé ákob chóm áwèn ádíi áyále méedáé'nyé-ye? Dyòb ábíi áá ndáé nyé.

¹² Adén akan áde níbeleé boob, mēbē níbelé dó, ábel bon méébágé bembapèe bé nlomag bé metóm etál áwónj nzo m akum ekáá á tál áhób nén bán bébele nsón melemlem ngáne sémpé sébéléé. ¹³ Eché ndín é bad éche ékume' ekáá á tál, bédii bembapèe bé nlomag bé metóm. Bédoge bad áyál é nsón níme bébéléé, alúmed áde belúmtéé yál byánán bédii bembapèe bé nlomag ábe Krístáa. ¹⁴ Nén déékómtéé me yál áte, áyále nén ké Satane mómpé alúmté yál byánán adii ángel e Dyòb eché esáá. ¹⁵ Né-òó, éesáá me menyáké nzé bembalede ábe Satane bómpé belúmté yál byánán bédii bembalede ábe béyógte' bad ábel mekan níme métãngéné ngáne Dyòb áhédeé. Kásñje á asóg, nkógsen níme békudté métãngèñ nímáb mbéldé.

*Metake níme Paale ákúde
néé Mbapèe a nlomag*

¹⁶ Nhóbe ámpé nén meé, modmod eewémtnán áá ndé eyóké. Bon nzé nyéwémtné bán ndé eyóké, nyéwóg-kóó chóm éche rílangéé nyé ábel bon mémpé níkum ekáá á tál mwámpín. ¹⁷ Kéchéé éche ríhóbéé boob éesáa chóm éche Sãngwéé áhóbe áá ríhób. Nzé nkume' ekáá á tál áhób kéchéé boob, né nhóbe nēngáne eyóké é mod. ¹⁸ Ngáne édíi bán bad híin békume ekáá á tál néé bad bé nkójsé, mémpé mēbēl melemlem. ¹⁹ Nyébèn nyéhóbéé bán debyéé dènéé nyékúde, né ábéle nyékobe ne menyíngé kéchéé éche e'yóké é' bad éhóbéé. ²⁰ Ké mod átimté' nyé nēngáne ntán, ké ádyág nyé bwēm áyál, ké'ε ádogé nyé, ké'ε áchãgté yál ámín, ké'ε ábóm nyé ábén á'só, nyékobe mó. ²¹ Akwágké ákóbe me nén, sènkénwóngé ene ndín e nlém ábel nyé éché ndín é mekan á yál.

Nhóbe boob nēngáne eyóké é mod. Mēbē kúmbé, níkumé-é ekáá á tál áyál e mekan níme níbeleé melemlem nēngáne bembapèe bé nlomag bé metóm bébéléé. ²² Bèlángé nyé bán bédii bad bé Hibru bèn, mémpé ndii mod a Hibru. Béhóbe bán bédii bad bé Israel, mod a Israel móó mémpé rídii. Béhóbe bán bédii bad bé mbyaa níme Abrahame, mod a mbyaa níme Abrahame móó mémpé rídii. ²³ Béhóbe bán bédii bembalede ábe Yesu Krístáa, mémpé nlangje nyé meé mbelé nsón tómaa bó. Nhóbe' boob nēngáne mod awé nló méésáa' é áte. Mbélé ntú ní ngíne tómaa bó, nkénké á mbwóg ngen ne ngen tómaa bó, nkénkú mbéle é ngíne tómaa bó, nkémbé-é á nsál ní soj ngen ne ngen tómaa bó. ²⁴ Bad bé Israel békébo m me e'tangú móom meláán ne abog, ngen étáan. ²⁵ Bad bé Roma békébo m mē nton ngen eláán. Ngen póg bad bémpé békébo m mē meláá kásñ bépōn me awúu. Stíma ékékunnéd sé á edib é nkwe-te ngen eláán. Pónde póg nhóó'áá á edib é nkwe, nén dèmbenléd áyál e epun ehóg ésyáál, nkuu ne múte. ²⁶ Nkénké meke bwámbwam. A meke-té wé, e'dib é kèpōn me ahóod. Mponé alongé abód á mekáá mé bechib, á mekáá níme ábè m bad bé Israel né á mekáá níme bad ábe béesé bad bé Israel. Mponé alongé abód á dyad á mbáá, nípōn alongé abód á ehyángé, nípōn alongé abód á edib é nkwe te, nípōn-ne alongé abód á mekáá mé bad ábe béhóbe bán bédé bad bé Krísto áde béesáa. ²⁷ Mbélé ntú ní ngíne, nnãngé epin ngen ne ngen. Donje á pónde meewóo'áá chóm éche rídyágké ké'ε ké chóm éche mímwágké, meéyógke'áá-é pónde awónj ádyé ndyééd. Donje á pónde ahéb ábágáá me á yál bwámbwam meewóo'áá-é chóm éche ríhágké á yál. ²⁸ Amín e mímén méésyáál, nwóó níme nlém áte mbwe-té ánon mwembé rísyáál níme rídé ásé échém bwám. ²⁹ Nzé mod eewúu áte áyál e mekan mé Dyòb, mbélé nwóg yál áte melemlem ngáne mómpé áwógéé. Nzé bébélté mod mbéb, mbélé nwóg ndutul bwámbwam.

³⁰ Nzé rítãngéné ekáá akum á tál, né chóm éche rítãngéné ekáá akumen á tál édíi mekan níme mébéle' bon bad bényín me nēngáne mod awé eewóo ngíne. ³¹ Dyòb, Sáá awé Sãngú Yesue, ábíi áá meékáléé metóm. Mekè nag mébè ne mó á ngíndé ne á ngíndé. ³² Ade mbédé á dyad á Damaskos, nkamlene awé ambé ásé e kãñ Arstase ambané sãnze ánon nsál mé e'ké ní dyad rísyáál ábel bon békób me. ³³ Bad bénhè me á elón-té, bébíidé me á wínde eché mbédé á séd éche éñlãñéd dyad, bésúded me á ndáob, dso rínyágté bon ríké-é.

12

Dyöb álúmté Paalé mekan á ndög-te

¹ Měbē nkumé ekáá á tál. Kénée edíi ban nē déewōngannē. Boñ mēkē á'sō aláa nyé tǎngene ndóg eché rnyíné ne mekan níme Sǎngwéé álúmté mē. ² Mbíí dyaam áde dēmbenléd ne mod awé adúbpé Krístæə nhóg. Dyóm á mwé ne rniin áde átómé ámbíí, Dyöb dēnsog mó ákēēn mó ádyöb á ndágke eché etómtánē achab ámín. Meebii' é ké anké áwed á ekob é yál ké' é á edáədan, Dyöb dáo ábíí. ³ Mbíí-é chóm eché ébénlédé ane mod áwed, kénée méebii' é ké á ekob é yál dáo ábédé ké' é á edáədan, Dyöb dáo ábíí. ⁴ Krístæə ansog mó, ákēēn mó á Paradis. Áhed Dyöb dénláá mó mekan níme éemwagké áá moonyoñ a ekob é yál áhób wéé bad bémpéé. ⁵ Áyál é ene ndín é mod dáo mékummé ekáá á tál saké áyál echém chēn. Chóm eché mékuménne ekáá á tál edíi mekan níme mélúmté' bán nwóó yál é moonyoñ. ⁶ Boñ ké mendǎñ ké ekáá akum á tál, méenyínédte nēe eyóké é mod áyale mbáale cháo mékanlé. Méekuménne échē ndín é mekan ekáá á tál ábel boñ nyéébagé mē edúbé áyale échē ndín é mekan. Boñ pen ndás mēé nyétéd mē ngáne ríííí áyál é mekan níme mbéle é ne níme rí'yágte é nyé. ⁷ Boñ ábel boñ meebág kúmbé áyál é mímé mekan mé menyáké níme Dyöb álúmté mē, boñ ábél-le nwóg, Dyöb dēmbél áá ríwōñ nkole á yál níme mbéle' áá mē ríwógé e' wē bwámwam. Mmēn nkole mbédée nēe mēsénze níme Satane álómé átaged mē ábel boñ meebág kúmbé. ⁸ Nkánne wéé Sǎngwéé ngen éláán, rícháá mó mēé ákobēn mē rímén metake. ⁹ Boñ chóm eché anláá' é mē ébédéé áá, "Nsimé níme mbágé wē ríkwógé wē. Nwédé wē áte nyaa eché étóméé metake mésyáál áte níme éwóó. Áyale á pónde eché ngine éebákgé mod áte dáo echem ngine éwōnganné mó áwéd mó áte." Bóob-póó, mēbē menyínge ákum ekáá á tál áyál é mekan níme mélúmté' bán ndíi moonyoñ a ekob, ábel boñ bad bényín nēn bán ngine eché Krístæə édé mē áte, chó-áá ewéde mē áte. ¹⁰ Né-óó, á yál é Krísto, mbelé mbé menyínge ké áde méewúú' é áte, ké áde bad bésyáá' é mē, ké áde mekan mélénlédé mē áte, ké áde bad bétagte é mē ké' é áde ríííí á ndutul tē. Nhóbe nēn áyale pónde ké ehéé áde mééwóó' é ngine, Krístæə ábelé ábē mē ngine.

Paalé atóñtan mwembé níme ndé á Korinto

¹¹ Nhóbe nēe eyóké é mod boñ nyéé nyékáá boñ ríhábē nē. Nyēmbé nēe nyéhóbe é mē mekan mé bwám áyál. Ké émbē bán meesáa dyaam, boñ pen bad ábe nyéchége é bán bembapēé bé nlómag bémbáá, béétóméé mē áyál é chómchóm. ¹² Ade mbédé ne nyé, menwesén álúmed nyé e' chemléd ne ábel menyáké mé ngine álúmed nēn bán ndii mbapēé a nlómag awé Dyöb álómé. ¹³ Etóméé ábele áde mbénlédé nyé boñ meékwentene mē nyésábe mē, nyélláa mē nyaa empée eché rítédé bad bé mwembé rímíníí mēé bédé mē etógné tómaa nyé. Nzé édé nēn bán nē ádé awusé, nyélagśn mē.

¹⁴ Bóob ndé mboñśn ápe áwēn ngen eché éloténé éláán boñ pen méetagédte nyé. Méepákgé ábel boñ nyébage mē bwēm boñ nyébēn-éé nyékáá boñ rípag. Nyétǎngéné abii nēn bán besáa né benyaa' é bán bóó bétǎngéné ábab bán atógen saké bán bétógné benyaa ne besáa. ¹⁵ Měbē menyínge ábenléd kéchéé eché ríwóó kááñne yál echém, áwōngēn nyé. Nzé ndás nyé bwámwam, nédé nyémpé nyéetǎngēnéé mē adǎñ bwámwam-é? ¹⁶ Nyébēn nyébíí nēn bán menkéntagédte nyé, boñ mod ampée ahábé áá mambé akwáb, rídogné-é nyé metóm. ¹⁷ Chán méndogké nyé? Bad ábe ménlóméé áwēn menláá bó mēé bédog nyé-ye? ¹⁸ Mencháñ Tituse mēé ápe áwēn, nlómén-ne mó aníníí mwánned á Krísto. Nédé nyéñháb bán áde Tituse ápédé áwēn, andog nyé-ye? Eesaa mbáale nēn bán sé Titus séwóó mewēmten mehóg-é?

¹⁹ Kapóg enén pónde esyáál nyéwēmtan bán séhede échēd yál nzoñ asuud ahób áde séhábéé bán sékánlé nyé mbáale. Eesaa nē, kéchéé eché sélǎnggé nyé sélǎnge nyé chó nēe bad ábe Krístæə ályágte, Dyöb-pe áwógé' chóm eché séhábéé. A-baányañ bé edǎnge, kéchéé eché sébéléé, sébele chí áwéd nyé áte. ²⁰ Mbáa' nēn mēé áde mépéé áwēn méñān nēe nyébeleé mekan níme méedáə' é, mē-é ámpē mébél mekan níme nyéedǎngé. Mbáa' nēn mēé áde mépéé, méñān ngáne nyébēn ne bēn nyésenléé, nyésíídeé nhóg ne aníníí, nyélinnéé nhóg ne aníníí, nēe nyéedáə' é bán mod ampée awōñ edúbé, nēe nyésyáñnéé, nyéhóbeé nhóg ne aníníí ámbíí, nēe nyédíí kúmbé, nēe nyébéléé-é mam mé epuutéd. ²¹ Mbáa' nēn mēé áde mépéé áwēn ámpē, Dyöb déwógéd mē e'són áwēn é'sō. Mēsudén-ne áyale bad híin áttínté echēn bédíí bébele' mekan mé mbéb níme bébéle' áá bóob, ésebán béhañlan ádab abé dé mbéb ábel ngáne Dyöb áhedeé. Bébele' mekan mé mbinde, békábe mesón, bébele-é mekan níme mbinde níme mēwógte bó e'són.

13

Paalé abagé elébé é asóg

¹ Nēn délōntēn ngen éláán áde rípagké áwēn. Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, "Nzé békáadte mod bétǎngéné awóg wéé mbōñ ébe ké' é éláán." ² Ade mémpéé áwēn ngen eché

énlöntən ébe, menláá nyé meé mékəgsən bad ábe bébele' mbéb átínté echên. Ndií nlánge-^ε bó bəəb, nlánge-^ε bad bəmpē ábe bəmpē bébele' mbéb, ké bəəb áde méesaá ne nyé. Áde mépēé ámpē, méewógké modmod ngəl. ³ Ene póndé dɔɔ nyébíí' é bán kéchéé éche ríhóbéé éhúú ne Krístəə. Eesaá nən bán Krístəə eewúú' é áte áyál e chòm ésyāəl eche ábeléé, bonj alúmte' eche ngíne átínté echên. ⁴ Edé mbále nən bán Krístəə nənngáne moonyon, enkəwóngé ngíne áde bəmboméé mɔ́ á awog. Bonj kənê, adé á alongé bəəb, áyale Dyób dēmbenléé eche ngíne ábane mɔ́ á alongé ámpē. Abé áde sédíí mod nhóg ne Krístəə, sémpē nənngáne baányon séewúú' é áte. Bonj sémpē séēbē á alongé ne Krístəə á ngíne e Dyób, sébēlé-^ε nyé chòm ésyāəl éche sétəngéné nyé ábele.

⁵ Nyé mod téé mwən átón yəl asimen, ábíí ké alongé ádēn adé nənngáne alongé á bad ábe bédúbpé. Ndúbpé meé nyé mod téé abíí nən aá Yesu Krístəə adé mɔ́ áte. Nzé nyé mod téé asímné yəl né nyéebíí nən bán á mbále nyédé ne Krístəə. ⁶ Ndúbpé meé nyéchemé nən bán nsón míme sébeleé rílúmte nən bán sédíí bembapēé bé nlomag bé mbále. ⁷ Sékánne Dyób nən bán nyéebēlé' awusé ké ahóg. Séekánnéé nē ábel bonj bad bényín bán sédíí bembapēé bé nlomag ábe bébele rímab nsón bwám. Bonj pən, sékánne' nən bán, nyébele mekan nyaa echē etəngéné kénéé edíí bán donje á bad bēhōb bán séelúmteé chòmchòm éche élúmte' bán sédíí bembapēé bé nlomag ábe bébele nsón bwám. ⁸ Edé nən áyale séēhēléé-se sébēl dyamdyam áde átəngan nkalanj ní bwám ní mbále. Bonj pən chòm éche sébeleé edíí áwōngən bad ábíí ne ábel ngáne nkalanj ní bwám ríhóbéé. ⁹ Sébélé sébē menyínge nzé sényíné nyébele mekan míme mélúmte nən bán adúbe áwúú nyé áte, ké sépən sényínnéd bán séewúú' é áte áyale séenyinéé nzəm ké pág ákəgsen nyé. Sékánne' nən bán Dyób áwōngən nyé rímēn mbeltéd ríbbé bwám ne abé dēn. ¹⁰ Nən dɔɔ ákás bonj rítelé' rímēn mekan, kénéé edíí bán meesaá ne nyé. Ntenle nyé ábel bonj nzé mpedé áwēn meebēnlād ngíne eche Səngwéé ábágé mē ákáne nyé áte. Kunze eche Səngwéé ábágé mē edíí ábel bonj ríwōngən nyé áwéd nyé áte saké ábel bonj ríbenléd chɔ́ ásuded nyé.

Melenten mé asóg

¹¹ Asóged enén kálag, a-baányan, nyébē menyínge. Nlánge nyé meé nyéhənjən, ádēn abé ábē bwám ne abé dēn. Nhəde meé nyéwóg échēm elébé. Nyéwōnj mewēmten mehóg. Nyébē nsan ne nhóg ne aníníí. Nzé nyébelé rímēn mekan mésyāəl, Dyób áde ábélé bonj nyédəən, nyébē-^ε nsan ne nhóg ne aníníí, dénaméd nyé. ¹² Nyéhē nhóg ne aníníí tál á dín á Yesu. Bad bé Dyób bésyāəl bəlómme nyé melenten.

¹³ Nkánne' nən meé nsimé míme Səngú Yesu Krístəə, edənge é Dyób, ne nlatén míme Edəədənj éche Esáá épənēé, bēbē ne nyé.

Kálag echê Paale áténlé Baá Galesia Ndibned ní kálag

Békálé'áá nkalanj ní bwám tângene Yesue áfinté e bad ábe béese bad bé Israel, bad bénkòb-pe mó. Atáte démbíd áyál e nímén nkalanj áde áhòbe ké mod atángéné mbéndé e Mosee ahíd ábel bonj ákonj mod a Krísto abé. Paale alúmté áte nén aá chòm éche ékəə' bonj mod ákud alongé áde Krístəə ábagéé édíi adúbe áde áwóó. Bonj áfinté e mwembé níme níbéde á dyad á Galesia, dyad á mbwóg e Roma e Esia Maino, bad bébéde ábe bétángánáá ayáge áde Paale, béhòbè nén bán mod atángéné ahíd mbéndé e Mosee ábel bonj ákobned á'só é' Dyób.

Kálag echê Paale áténlé mwembé ní Galesia ebédé ábel bonj bad ábe béhídé'áá adúbe áde déetángene bétim ámbíd béhíde adúbe á mbále.

Paale aboótédé enén kálag áluméd bad áte kunze echê awóó ábè mbapεε a nlómag awé Yesu Krístəə. Alúmté áte nén aá abé áde módíi mbapεε a nlómag áhúú ne Dyób saké ne moonjon. Alúmté-'ε áte nén aá níme nsón menkonj ábel nsón áfinté e bad bé Israel. Ahóbé-'ε ámpé nén aá adúbe démpen dáo ákəə' bonj bad békobned á'só é' Dyób. Asóged enén kálag, Paale alúmté áte nén aá abé á mod a Krísto ákag ne edange éche ehúú mó á nlém té, adúbe áde adúbpé Krístəə.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-10

Kunze echê Paale áwóó ábè mbapεε a nlómag 1.11-2.21

Nkalanj ní bwám mé nsimé ní Dyób 3.1-4.31

Kunze e mod a Krísto ne chòm éche átángéné ábel 5.1-6.10

Nsógten 6.11-18

Paale alómé melenten

¹ Me Paale, mbapεε a nlómag nhóg, me-εé ntelé enén kálag. Saké baányonj bépwédé me ábè mbapεε a nlómag. Meéhenlád-taá kunze e moonjonj. Bonj nímén mpwédédé ríhúú ne Yesu Krístəə bó Dyób Titée, awé apuúdté mó. ² Mmén ne bad bé Krísto bésyáál ábe bédé ne me hén, sélómme' mwembé rísyáál níme rídé á Galesia melenten. ³ Nsimé ne nsanj ní Dyób Titée awéd bó Sángú Yesu Krístəə mbé ne nyé. ⁴ Nyébíi bán Yesu Krístəə ábagé eche yál áwé áyál e nímed mbéde ábel bonj áhúd syáné á mbéltéd mé mbéde níme rídé á nkònsé-te chii. Abelé né áyále né dáo Dyób Titée ántíí. ⁵ Mekenag mébè ne Dyób á ngíndé ne á ngíndé. Ebè nê.

Nkalanj ní bwám mémpεε méesaá

⁶ Dyób ápwédé nyé ábè ábè bad ámbíd e nsimé níme Yesu Krístəə ábénlé nyé. Bonj éde me e'kómten é' yál-áte ányín nén bán nyéwámséné Dyób atede, nyéhíde ayáge démpée áde nyéwémtné bán áde nkalanj ní bwám. ⁷ Nkalanj ní bwám mémpεε méesaá. Baahóg bédé ábe bépuutad nyé. Béhede nkalanj ní bwám níme Yesu Krístəə ahənjən. ⁸ Bonj rílaa nyé nén meé, nzé ké sé, ké'ε ángel ehúú ádyób bonj ekánlé nyé nkalanj ní bwám níme rídé nhənjən ne níme sənkaléé nyé, e'dim é'bè ne mó. ⁹ Sémháad nyé aláa, nlánge-'ε nyémpé meé, kénzéé awé akánlé nyé nkalanj ní bwám níme rídé nhənjən ne níme sənkaléé nyé, bonj nyékòb-pe, e'dim é'bè ne ane mod. ¹⁰ Ngáne ríhóbéé nén, nyéewémtnán nén bán nhede' meé baányonj béchəge' me dín á bwám. Meéhédéé nê. Dyób dáo ríhédéé meé áchəge' me dín á bwám. Nzé émbè nén bán ndii nhede meé baányonj béchəge' me dín á bwám, né meesaá mbaledé awé Krístəə.

Nkalanj níme Paale ríhúú ne Krístəə

¹¹ A-baányan, nhede' meé nyébíi nén bán nkalanj ní bwám níme níkánlé nyé, méehúú'ε ne moonjonj. ¹² Moonjonj ké nhóg eelángeé me níme nkalanj, modmod eeyágté'áa me. Bonj Yesu Krístəə mwén móo alúmté me níme mekan áte. ¹³ Nyéwógé ngáne ádem alongé démbéé ngen e'só áde ríhídé'áá mbéltéd ní bad bé Israel. Nyéwógé nén bán ntagté'áá bad bé Krísto ne nhel rísyáál. Nhédé'áá meé níme ane Mwán. ¹⁴ Nhídé'áá ayáge á bad bé Israel tómaa béd bésyáál ábe syáábəó sébédé kád. Menwónj-'ε kán áte bwámbwam áhíd elem éche ábəd betaa. ¹⁵ Bonj kénéé ebédé nê, Dyób démmád me apwəd né bééchyáá'ε me. Anchélé me ne níme nsimé, ábele mó. ¹⁶ Anlúmed me awe Mwán ábel bonj ríkanle bad ábe béese bad bé Israel nkalanj ní bwám níme ane Mwán. Ade ábélé nê, menkénánné modmod meé ayáged me dyam áde rítángéné ábel. ¹⁷ Bonj ábwóg-ábwóg menké á mbwóg e Arebia. Ámbíd e pónde, mentim ámbíd á dyad á Damaskos. Menkénkaá-'áá ké á Jerusalem áke dényín bad ábe bénsébè bembapεε bé nlómag abé. ¹⁸ Ámbíd e mwé rílaán dáo nkíí á Jerusalem ányín Petro.*

* 1:18 Petro: Kálag é'só éwóó Sepase. Adé dín ádíi melemlem nêé Petro.

Membé ne mó áwed dyóm dé e'pun ne é'taan. ¹⁹ Menkényinné mbapεε a nlómag ampée ké nhóg ésebé Jemse, Sánjú Yesue mwányan. ²⁰ Mam níme rítenlé nyé médé mbále. Dyób ábíí aá saké metóm móó nkálé. ²¹ Ade ríhúú á Jerusalem, menkē á mbwóg e Siria ne á mbwóg e Silisia. ²² Ene pónde né bad bé Krísto bé mwembé mé myad mé mbwóg e Judeya béébbíí é me. ²³ Béwógé'áá wógén bán, “mod awé ahagé'áá bad bé Krísto á meséb mwén atímé bōob akanle bad áá bad bédúbe Yesu Krístaa, melemlem mé adúbe níme áhédé'áá abóded.” ²⁴ Dyam áde Dyób ábenlé me dēmbēl békéné'áá Dyób.

2

Bembapεε bé nlómag abinií béchéme nsón níme Paale

¹ Ambíd e dyóm á mwē ne níniin, menkē á Jerusalem ámpē. Ene pónde menkē áwed ne Banabase, menwálé-'ε Tituse áyāl. ² Menkē áwed áyale Dyób dénhōb aá níke. Ade rúbédé áwed, syáabe belyáged bé mwembé sēnkē kun. Mentánléd bō nkalanj ní bwám níme ménkalé bad ábe béesē bad bé Israel. Membel nē ábán nēn nsón níme rúbélé, ne níme rídií mbele', méebōō' ngēn. ³ Bēnkōb dyam áde ménlāá' é bō. Ké Tituse awé ambé mod a lonj á Grikia awé abédé ne me, bēnkényágédté mó nēn bán bētāngéné mó ayag. ⁴ Kénē, donje á bad bé metóm ábe bēnsāl áfinté e bad bé Krísto byánán bōmpé bédé bad bé Krísto béhédé'áá bán béyag mó. Ábē bad bēnsāl áfinté echéd á mesōom-tē ábel bényin ngáne débeleé mekan ne kunze esyāl áyale syáne dedé ne Yesue. Béhédé'áá bán déhē betānj, déhíde' mbéndé e bad bé Israel. ⁵ Bonj sēnkēnháá bō etāl ké mwāmpin, áyale séhedé'áá nēn bán nyébē nyébbí ngáne mbále e nkalanj ní bwám ékóó ábē.

⁶ Bad-te ámpē ábe bébédé áhed nēe belyáged bé mwembé, bēnkénwóngé dyamdyam ábád ámín e mam níme ní'yágté. Ké né-'ε, ábē áde bēmbēē belyáged dénkénwóngé dyamdyam ábel ne me áyale moosyāl adii nyaa póg á'só é' Dyób. ⁷ Bonj bēntim anyín nēn bán Dyób ábágé me ekag ákale bad ábe béesē bad bé Israel nkalanj ní bwám. ⁸ Edé nēn bán, Dyób áde ápwédé Petro ábē mbapεε a nlómag wée bad bé Israel, dō-'áá ápwédé mémpē ábē mbapεε a nlómag wée bad ábe béesē bad bé Israel. ⁹ Ade Jemse, Petro ne jōne ábe bad bēmbíí' é nēe mekon mé mwembé bényíné bán Dyób ábágé me nímē nsimé ábē mbapεε a nlómag, bēnhē sé Banabase ekáá-áte, álúmed nēn bán békóbé sé nēe bad ábe bōbōo bebele' nsón nhóg. Syáábōo sēntíi nēn bán, sébē sékanle bad ábe béesē bad bé Israel nkalanj ní bwám, bō-'ε bébē bēkanle bad bé Israel. ¹⁰ Bēnlāá sé pen bán, séchatán betōótōkē hé bad awōngēn. Nē dō-'áá ábédé dyam áde mēndānj' é ábel bwāmbwam.

Paale akánné Petro áte á dyad á Antyog

¹¹ Ade Petro ápédé á Antyog, menkáné mó áte áfinté e bad áyale ábelé'áá dyam áde déebo. ¹² Ade ápédé áwed pēēn, ámmētēn ndyééd adyē ne bad bé Krísto ábe béesē bad bé Israel. Bonj áde donje á bad bé Israel bébidé wée Jemse á Jerusalem bonj bépe á Antyog, Petro ambootéd mekuu adol ámbíd. Eedyáge'áá ndyééd ámpē ne ábē bad ábe béesē bad bé Israel. Ámbel nē áyale ábáá'áá epepé é bad ábe béhóbé'áá bán bētāngéné bad ábe béesē bad bé Israel ayag. ¹³ Nē dēmbēl bad bé Israel ábe bēmbē bad bé Krísto bōmpé bēmbōotéd mekuu adol ámbíd. Káájne Banabase mómpē anhíd bō ábel áde awusé. ¹⁴ Ade rúnyíné nēn méé béebeleé mam ngáne nkalanj ní bwám ríhōbéé aá bébel, ménlāá Petro á'só wée bō moosyāl méé, “Kénéé édií mod a Israel, etédté mbeltéd ní bad bé Israel, ebele mam bōob nēe bad ábe béesē bad bé Israel. Chán-nā éhele ényágté' bad ábe béesē bad bé Israel áhíd mbeltéd ní bad bé Israel?”

¹⁵ Sóo bēn awé dedé bán bé Israel se á nchyáátén, deesaá nēe bad ábe béesē bad bé Israel ábe débíi nēn bán béébbíí' é mbéndé é Dyób. ¹⁶ Bonj kénē, debíi nēn bán Dyób déekobéé mod nēe mod awé asáá áyale áhídeé mbéndé. Adúbe áde mod ádúbpé Yesu Krístaa dōo ábele' bonj Dyób ákōb mod. Né-ōó ké syáne ámpē dedúbpé Yesu Krístaa ábel bonj Dyób ákōb syáne áyale adúbe áde dedúbpé Yesue saké áyale dehíde mbéndé. Dyób déekobéé modmod áyale áhídeé mbéndé. ¹⁷ Áhed áde déhēdeé bán désānj á'só é' Dyób áyale adúbe áde dedúbpé Krístaa, ábele donje á bad bé Israel bényíné' syáne nēe bebel bé mbēb áyale deehídeé mbéndé é bad bé Israel ámpē. Nédé élúmté' bán Krístaa móo ábelte' syáne mbēb-ε? Aáy, nē déehéleé-se ábē. ¹⁸ Bonj nzé ntimé ámbíd ámpē bonj nhíde' mbéndé éche mémmadté atēde, né nkwedé mbéndé. ¹⁹ Nzé béhíde mbéndé chó ne chó, né nwédé. Né mbéndé chēn-naa ewúú me. Bonj Yesu Krístaa anhúd me á mbéndé-te, ábel níhel Dyób ábele. ²⁰ Awé áde Yesue ánwēē á awōg áde nēn bán mémpē menwé. Meesaá á alongé ámpē. Krístaa mó adé me áte. Né-ōó, kéchéé éche mbéleé á nkōjnsé-te wén bōob, mbele' chó ne adúbe áde rídúbpé Mwān á Dyób awé adáa me, bonj awé-'ε á nló nímēm. ²¹ Meesaá nhóg awé áhele áhōb nēn aá nsimé ní Dyób méesaá dyamdyam. Áyale nēn, nzé émbē nēn bán Dyób áhelese ákōb mod áyale áhídeé mbéndé, nédé né Yesue awédé á awōg ngēn.

3

Mbéndé kaa adúbe

¹ E'yókél é' bad bé Galesia. Nlem áhéé adyéde nyé nén? Nyéekamtánné ngáne mendlúmédít nyé áte nén meé, Yesue awéde á awog á nló míme nyé moosyáál-é? ² Ndáó meé ríseded nyé dyam ahóg. Póndé eché nyékúde Edáádəŋ éche Esáá, áyále nyéhíde'áá mbéndé e bad bé Israel dáo nyénkudté chó-ye? Ngé áyále nyéndúbéé nkaləŋ m' bwám míme nyénwógkə? ³ Chán nyédíí eyókél nén? Néé nyémaá abooted dé abel ngáne Edáádəŋ é Dyóɓ éhédeé, mbeltéd mímēn ríhédé atim á asóg hén ɓɓɓ ngáne mewémten mé baányon ríhédé-ye? ⁴ Nyékúde metake áde nyédúbpé Krístəə. Nédé mímē metake méde ngən-é? ⁵ Dyóɓ dēmbē nyé Edáádəŋ éche Esáá, ábēl-le menyáké átínté echēn. Áyále nyéhíde'áá mbéndé dáo dēnkəŋ ɓon ábél né-ye? Aáy, saké nē dēnkəŋ. Nkaləŋ m' bwám míme nyéndúbéé máo mēnkəŋ ɓon ábél nē. ⁶ Nyénane mod néé Abrahamé. Eténlédé nén bán, “Andúbé Dyóɓ. Nē dēmbēl, Dyóɓ dēnkob mó néé mod awé asáá.” ⁷ Nyésəŋten-naó nén bán bad bésyáál ábe bédúbpé Dyóɓ ngáne Abrahamé ándúbéé ɓóó békóó bán ábe Abrahamé abé. ⁸ Eyale é Dyóɓ énhəb á'só e' pónde nén bán Dyóɓ dékób bad ábe béesé bad bé Israel néé ábē bad áyále bédúbpé máo. Nén dēmbýēn bootya pónde eche Dyóɓ dénláá-é Abrahamé áá, “Mēenaméd melon mé nkəŋsé mésyáál ámbíd echón.” ⁹ Né-óó Dyóɓ dénaméd moosyáál awé adúbpé máo melemlem ngáne ánnamédte Abrahamé. ¹⁰ Nyébií-é nén bán e'dim é'dé ne baasyáál ábe bébánné nlem nén bán ahíd á mbéndé dáo dēbēl ɓon Dyóɓ ákob ɓó. Eténlédé á kálag e Dyóɓ nén bán, “E'dim ne kénzée awé eehídé' mbéndé ésyáál éche eténlédé á kálag e Dyóɓ.” ¹¹ ɓɓɓ-ɓóó élmte nén bán modmod eekobnadté á'só é' Dyóɓ áyále áhídeé chóm-éé mbéndé éhédeé. Nhóbe nē áyále eténlédé nén bán, “Bad ábe békóbnédé á'só é' Dyóɓ áyále bédúbpé, békúd alongé áde déemaá.” ¹² Mbéndé eewóó-é dyamdyam ábél ne adúbe. Eténlédé á kálag e Dyóɓ nén bán, “Nzé mod ahíde' mbéndé ákud alongé, átəŋgéné mbéndé ésyáál ahíd.” ¹³ ɓon Krístəə ahúde syánē á e'dim ábe dékúde á mbéndé-te. Eténlédé á kálag e Dyóɓ nén bán, “E'dim ne kénzée awe bébómmé á awog.” Né-óó, áde bébómmé Krístəə á awog, ampém e'dim áyále mbéb mímēd. ¹⁴ Yesu Krístəə ampém e'dim ábél nén, bad ábe béesé bad bé Israel békud nnam míme Dyóɓ dénhəbpé áá, Abrahamé ákud. Né ákás adúbe áde dédúbpé máo, ábélé syánē ámpé dékúde Edáádəŋ éche ánhəbpé áá mósəbē syánē.

Mbéndé ne dyam áde Dyóɓ dénhəbpé áá mósəbēl

¹⁵ A-baányan, ndáó meé rítéd nhəgtén ne mekan míme mébenlad epun téé. Nzé bad bébe bétéde nsəl, ɓon bétúde dyam, bépédé-é á nchemten, modmod éēhēlé-se ahúd dó áse. ¹⁶ Dyóɓ dēmbē Abrahamé ne mwán akag. Kálag e Dyóɓ eehóbeé nén áá, “bán” byánán bad bébúú áte. Ehóbe nén áá “mwán.” Krístəə mós-áá adé ane Mwán. ¹⁷ Chóm éche ríkoo-é ahób édíí nén Dyóɓ démwē melé ne Abrahamé Dyóɓ áhəb-ɓe áá mósəlóned áde akag. Mbwákel é mwē éniin ne móom mé mwē meláán, ámbíd e nē, dáo Dyóɓ ábagé Moseé mbéndé. Eché mbéndé éehelée-se ébóó mímē melé, se éhúd dyam áde Dyóɓ áhəb áse. ¹⁸ Nzé émbē nén bán, Dyóɓ ábagé' nyé kéchéé éche átəŋgéné ábē bán ábe áyále nyéhídeé mbéndé, né mímē nnam míme ábagéé nyé méesaá ámpé áyále dyam áde ánhəbpé áá mósəbelé Abrahamé. ¹⁹ Cheé-ɓ émbē nɓom eché Dyóɓ ábágné mbéndé? Ambé chó áluméd bad chóm-éé abel dé mbéb ákóó abé. Ene mbéndé entəŋgéné-ne abé káŋ ne pónde eche mwán a mbyaa míme Abrahamé awé Dyóɓ dēmbéénné akag ántəŋgéné aɓe. Dyóɓ dēmbē mbéndé wée ángel ábe Moseé. Moseé mó abédé mod-a-tínté á baányon ne Dyóɓ. ²⁰ ɓɓɓ-ɓóó mod-a-tínté áhədnad nzé bad bédé mbíd ébe. ɓon Dyóɓ dēmbē Abrahamé akag ne mó mwēn, áde mod-a-tínté éesaá.

Nsán míme mbéndé éwóó

²¹ Nédé nén álúmte bán mbéndé epentan akag á Dyóɓ-é? Aáy, éesaá nē mbéd. Nzé émbē nén bán mbéndé émbé eché ebage alongé áde déemaá', né desáá á'só é' Dyóɓ ahíd áde déhídeé chó. ²² ɓon kálag e Dyóɓ ehóbe nén áá, mbéb ríháá nkəŋsé rísyáál. Né-óó nde eché Dyóɓ dénhəbpé áá mósəbē, ábagé chó wée bad ábe bédúbpé Yesu Krístəə. ²³ A pónde eche Krístəə éépédéé, mbéndé enhan syánē, dēmbé-é áse e mbéndé káŋ ne á pónde eche Dyóɓ dénlumédte nén áá bad bésom nlem wée Krístəə. ²⁴ Né-óó mbéndé ché énané'áá sé káŋ ne pónde eche Krístəə ápédé ábél nén Dyóɓ ákob sé áyále adúbe áde sédúbpé Krístəə. ²⁵ ɓɓɓ áde pónde épédé eché déntəŋgéné nlem asum wée Krístəə, chóm éəŋgené abé éche énané' sémpé. ²⁶ Nyé moosyáál nyédíí bán bé Dyóɓ áyále adúbe áde nyédúbpé Yesu Krístəə. ²⁷ Nyékúde edusen, né-óó, nyéde mod nhóg ɓɓɓ ne Krístəə, nyéwóó-é kunze ɓɓɓ néé mó. ²⁸ Né-óó nhəŋlén méesaá ken mod adé mod a Israel, ken mod éesaá mod a Israel, ken mod adé ntəŋ ké' é kunze, ken mmwaád-é ké' é mwenchóm. Nyé moosyáál nyédíí mod nhóg áyále nyédúbpé Yesu Krístəə. ²⁹ Ngáne nyédíí bad bé Krísto, nyédíí bán ábe Abrahamé, nyéékúdt-ten nnam míme Dyóɓ dénhəbpé áá mósəbē Abrahamé.

4

¹ Chöm-ée ríhóbeé édé nén, mwän awè sáá átíídé aá mósdyé eche mbwóg, nzé adii adé mwëndem, abelé abé née mbáledé, kénéé edíí nén bán mós akoó ene mbwóg awón. ² Ene pónké, abelé awón bad ábe belyágnédé mós ne ábe bénanne' mós ene mbwóg kááj né pónké eche sáá átíídé epedé. ³ Melemlem nê dós syáné démbéé née béndem áde Krístáa éepedé. Pónké eched, ngíne é nkójsé eténd syáné ntán. ⁴ Bonj áde pónké eche Dyób déntíí é épédé, Dyób dénlóm awe Mwän á nkójsé-te. Ane Mwän ambíd á bumé mmwaád, ákwóg-ke áse e mbéndé. ⁵ Dyób dénlóm mós ákóde syáné á mehanj mé mbéndé, ábel bonj syáné détim bán bé Dyób. ⁶ Abé áde nyédíí-'aá bán bé Dyób, abelé Dyób álómé Edáádán é Mwän awesyáne nlém-té. Eché Edáádán ébéle bób, dechage Dyób bán, "A-Tê." ⁷ Né-ós nyéésáá betán ámpé. Nyédíí bán bé Dyób. Abé áde nyédíí-'aá bán bé Dyób, Dyób débè nyé kéchéé eche átánjéne ábe bán abe.

⁸ Ngen e'ós, áde nyénkémbíí' é Dyób, nyébédé betán áse e myób níme méésé dyamdiam. ⁹ Bonj bób áde nyébíí Dyób, ké' é ríhób méé bób áde Dyób abíí nyé, cheé ekás bonj nyéhédé mbíd átimen ábè betán ámpé áse é ngíne é nkójsé? ¹⁰ Nyéhíde donje é e'pun néé bín é' mbáá, nyéhíde-'e donje á ngon, donje á pónké áyále mwé, ne donje á mwé née bín é' mbáá byánán Dyób dós nyé benlé. ¹¹ Nê ábele' ndé mbwóg nén méé mbébté pónké áyále nsón rísyáál níme mbéle áyále echén.

¹² A-baányan, ncháa' nyé méé, nyébè née me, áyále mémpé ndé bób née nyé. Meésáá áse e mbéndé ámpé. Nyéébeleé-'e me dyam dé mbéb ké ahóg. ¹³ Nyébíí nén bán áde rísebpé nyé nkalan ní bwám akale, ndyééné-'aá nyé áyále menkényéé' é bwám. ¹⁴ Kénéé nímmem nkole ríhélé-'aá mbél nyébánj me áyál, nyéekémbánj' é me áyál, nyéekénnán-naa me. Nyénkób me byánán ángel e Dyób chós rídíí, ké' é byánán Yesu Krístáa rídíí. ¹⁵ Ene pónké nyébé menyínje bwámbwam. Héé níme menyínje médíí bób? Mmèn mbide nyé mbónj nén méé, á pónké eched, nyéndánj me nyaa eché, nzé émbé nén bán mod áhelé-'aá-se ahúy míd ábe waáb, á ábenlad, né nyénhúd nímen míd nyébé me. ¹⁶ Nédé ntimé mod á ekóyí awe nyé bób áyále níkánlé nyé mbále tánjene nkalan ní bwám-e? ¹⁷ Abé bad ábe béyágte nyé áyáge démpé, béwóó nlém nén bán nyétimen bós, bonj béewónj néé nyé nlém ní bwám. Béhede bán nyéebág ne me ábel bonj nyéwónj nlém ábè ne bós. ¹⁸ Ebóó áwónj nlém ábel dyam, nzése níme nlém rídé ábel dyam á bwám. Ebóó áwónj nlém ábel dyam pónké ésyáál, saké nzé nyédé ne me dèmpen. ¹⁹ A-bán bé nlém ábém, nwóge' e'we bób áyál echén, melemlem ngáne mmwaád áwógeé e'we bé achád. Mééwóg-ke ábè e'we kááj né abé á Krísto ásolé nyé áte bwám. ²⁰ Mendánj méé mbé ne nyé bób ábel mbíí ngáne ríhóbeé áwen áyále nyéhóódté me yál áte.

Elánsén éche Hagaa ne Seraa

²¹ Nyé ábe nyéhede abé áse e mbéndé, ndáá nyé aseded mééken nyébíí chöm-ée mbéndé ékoo' é ahób-e? ²² Eténlédé á kálag e Dyób nén bán Abrahame anchyáá bán bé baachóm bébé, nhóg ne mmwaád á ntán, aníníí-'e ne mmwaád á kunze. ²³ Mwän awé mmwaád á ntán ánychyáá' é, anchyáá mós nyaa eche moonyonj áchyáá' é mwän. Bonj akag áde Dyób démbéé Abrahame dós dénkánj bonj mmwaád á kunze achyáá mwän. ²⁴ Abén bebaád bébe, dehéle déhagtén bós ne melé mé Dyób mébe. Hagaa adé nhagtén ne melé níme Dyób démwéé ne bad bé Israel á mbóod e Sinai á pónké eche ábágé Mosé mbéndé. Bad bésyáál ábe bédé áse é níme melé bédíí betán. ²⁵ Hagaa adii nêngáne melé níme Dyób démwéé ne Mosé á mbóod e Sinai, á alonj á Arebia. Bad bé Jerusalem bómpé bédíí bób née Hagaa áyále bós moosyáál bédíí betán. ²⁶ Bonj mmwaád á kunze, adé nhagtén ne Jerusalem awé adé ámín. Ane mmwaád mós-'aá adé nyaá awesyáne. ²⁷ Eténlédé á kálag e Dyób nén bán, "A-ekóm é mmwaád, we awé weechyáá', hé esaád é menyínje. We awé weéwógé e'we é' mwän mbéd, wóg menyínje áyále, we awé awonj nchóm ántedéé, echyáá bán bób tómaa mmwaád awé nchóm ádíí á ndáb."

²⁸ Bób-pós a-baányan, akag áde Dyób démbéé Abrahame ábéle bób nyédíí bán bé Dyób melemlem née Aisige. ²⁹ Ene pónké, ébédé nén bán, mwän awe bénchyáá' é nyaa eché moonyonj áchyáá' é, átágté-'aá mwän awé bénchyáá á ngíne e Edáádán é Dyób. Melemlem nê dós edíí kááj ne chíí. ³⁰ Bonj chán kálag e Dyób éhóbé tánjene nê? Kálag e Dyób éhóbé' nén áá, "Nán mmwaád á ntán bós mwän. Mwän awé mmwaád á ntán áchyáá eetánjéneé mbwóg eche sáá adyé nchoo ne mwän awé mmwaád á kunze áchyáá." ³¹ Né-ós a-baányan, deésáá bán bé mmwaád á ntán. Dédíí bán bé mmwaád á kunze.

5

¹ A mehan-tê dso Krístaa áhúdé syáné ábel boŋ syáné deebág nêe betan ampê. Né-óó nyéwéd mekuu áásé, nyéemwäg-ke se modmod ahé nyé á mehan-tê ampê.

² Nyéwóglen me. Me Paale, nlanŋe nyé nén meé nze nyéwémtné nén bán nze býagé nyé, né nê débél Dyób ákob nyé nêe bad ábe básáá, né nsón míme Krístaa ábélé méehelée-se ríwóngén nyé mbéd. ³ Nsimé nyé etúu áte ampê nén meé, kénzée awé akwénténé aa býag mós ábel boŋ Dyób ákob mós, atánŋéné mbéndé esyáál ahíd. ⁴ Nyé ké ahéé awé awémtné aa mótanŋéné mbéndé ahíd ábel boŋ Dyób ákob mós, asénlédé ne Yesue, ahúde-é yál á nsimé rí Dyób-te. ⁵ Sé ne sé, Edaádán é Dyób ébélé selyágé nlém nén bán Dyób dékob sé nŋngáne bad ábe básáá áyale sédúbpé Krístaa. ⁶ Ken býagé mod-é, ken béeyagé mod-é, nê déewóó' é dyamdyam ábel ne abé áde dédíí ne Yesu Krístaa. Chóm éche édé etógnén édíí, ádube Krístaa. Adé adúbe átánŋéné anyínned ne edanŋe éche déwónné nhóg ne aníníí.

⁷ Ngen e'só, nyékeéné'áá mekan bwám. Nzé-módé ahánléné nyé nlém á abum aa nyéehíde' mbále e nkalaní ní bwám ampê? ⁸ Ahánlén áde nyéhánléné nlém á abum déehelée-se áhúu né Dyób, áyále Dyób dên dso ápwédé nyé ábe ábe bán. ⁹ Mod nhóg awé adé mbéb áfínté echén, mós abébe' baáb ábíníí básyáál, nŋngáne mbumé rí ngun rísonléé nze béhédé mwá esulten áwéd-te. ¹⁰ Boŋ pen ndúbpé nén meé, Dyób débél nyéehídté ayáge á bad bémpée boŋ nyééhídté adém. Dyób dékósgén mod ké ahéé awé apuutad nyé, ábe kénzée.

¹¹ A-baányan, nze émbé nén bán ndíí nkale nén meé betánŋéné mod ayag boŋ Dyób dékob mós nêe mod awé asáá ngáne baá Israel bédúbpé, né chee ékás boŋ béhé me á meséb? Nzé nkale'áá nén meé betánŋéné bad ayag boŋ meékale'áá kwééd eche Krístaa áwédé á awóg, né nê déelíngéé bad bé Israel. ¹² Ndás nén meé ábe bad ábe bépuutad nyé nló áte, békag á'só, béke básélen yál e mwénchóm esyáál.

¹³ A-baányan Dyób dénehléé nyé áhíde á mehan-tê. Boŋ abé áde nyéesaá á mehan-tê ampê déebageé nyé kunze ábel kéchéé éche échén ekob é yál éhedeé. Boŋ pen, nyémod-téé ábenle waáb á edanŋe-tê. ¹⁴ Nyébele' nê áyale nze béladé mbéndé esyáál, chóm éche éhóbéé édíí nén, "Edán mwányan ngáne édás echoŋ yál." ¹⁵ Boŋ nze nyéitimé nyékwaglan, nyéwanne-é nhóg ne aníníí nêe nyam é mehín, nyétéd pónde. Nzé nyéetéde pónde, ne nyéewúú nhóg ne aníníí ne awúú ásyáál.

Edaádán é Dyób ne ekob é yál

¹⁶ Né-óó, nlébe nyé nén meé nyémwe Edaádán é Dyób élyágte nyé. Nê débél nyéebeléeé mekan me mbéb míme ekob é yál éhedeé. ¹⁷ Mam míme ekob é yál édás, méekagké ne mam míme Edaádán édás. Mam-me míme Edaádán édás méekagké ne mam míme ekob é yál édás. Echén ngine ébe éwane'. Nê ábele' nyéehéleé dyam ábel áde nyédás ábel. ¹⁸ Boŋ pen nze Edaádán é Dyób élyágte nyé, né nyéesaá áse e mbéndé ampê.

¹⁹ Mbeltéd mé ekob é yál méeyágtádtéd. Ndíí mbeltéd nêe akáb dé mesón, ábel dé mekan mé mbinde, akáb dé akwaleé. ²⁰ Abele á myób mémpée, alem, ekoyí, nselag, kónjí, melingá, abun dé e'tál, ngabén, nkabén, ²¹ asii á bad, sóké e mím, epuutéé ne mbeltéd mé mbéb mémpée nêe nímén. Nsimé nyé etúu áte ngáne ménsím-maá bósd nén meé, bad ábe bébele' éché ndín é mekan béekudté nnam mé nkamlen rí Dyób.

²² Boŋ nze Edaádán éche Esáá édé mod áte, chós ébele boŋ ábelé mam ne edanŋe, ne menyinŋe, ne nsan, ne nwešen, ne e'boŋ bé nlém, ne abé á bwám, abé-é mod awé bad béhèle básum nlém ayál. ²³ Edaádán chs'-aa ébele' boŋ mod ásudté yál, achós-é yál bwám. Mbéndé éewóó' é dyam ábelén nén. ²⁴ Bad ábe bédé ne Yesu Krístaa béesaá áse e nkamlen mí mam mé ekob é yál ampê. Ebelé ebé byánán bébómmé échab esíí é mam mé ekob é yál á awóg, éwédé-é áhed. ²⁵ Ngáne Edaádán é Dyób ébágé syáné alongé dékóóó, démwé éché Edaádán chén élyágte syáné áyale chóm ké ehéé éche débéléé. ²⁶ Déenyéné yál ámín, déelíngéé nhóg ne aníníí, deesífidé-é nhóg ne aníníí.

6

Kéchée éche mod awéne chós áhúdté

¹ A-baányan, nze nyé mod nhóg nyéhúné á mbéb-te, nyé ábe nyédíí nyébele' mekan míme Edaádán é Dyób éhedeé, nyétánŋéné nêe nyéwóngéné mós áhúdté mós á mbéb-te. Nzé nyéwóngan mós, nyéchédén mós yál. Boŋ pen, nyétéd pónde ábel nén nyébén ampê nyéhúné' á mekósgén-té ábel nímé mbéb. ² Nyéwóngan nhóg ne aníníí áhíde á ndutul-té. Nzé nyébele nê, ne nyéhíde' ngáne mbéndé e Krístaa éhedeé. ³ Kénzée awé awémtné aa mótómténé abé, adoge yál. Ene ndín e mod éesaá dyamdyam. ⁴ Mod téé átón yál asimén. Nzé mod ábelé nsón mí bwám, né áwógén yál menyinŋe. Né éehagtán-aa yál ne bad bémpée. ⁵ Nhóbe nê áyale mbeltéd nímé mod téé rínone' mên.

⁶ Kénzée awé býágtéé Eyale é Dyób, atánŋéné nêe áhágké mod awé ayágté' mós chóm é bwám ké ehéé éche áwóó, áwóngén mós.

⁷ Mod eédōgē yāl. Mod eewémtán-ne aá mōhale mōdog Dyōb. Kéchée éche mod áwéné, chōó áhūdtē. ⁸ Kénzée awē abele mam mé mbéb nūme ekob é yāl éhēdeé, ábii aá nūmé mam mēn mépiinéd mō kwééd. Boŋ kénzée awe mō-'é abele' mekan mé bwām ngáne Edə́ədəŋ é Dyōb éhēdeé, ábii aá nūmé mam mébēl mōskūd alongé áde déemaá'. ⁹ Deekómé bwām abel. Nzé deétdnede ábel bwām, né deékūd nnam á pónde echē etáŋgéné. ¹⁰ Né-óó pónde téé eche etál ébágnédé syáne ábel bwām, débél bwām wéé moosyáál, tanŋe wéé bánned bé Krísto.

Elébé ne melentn mé asóg

¹¹ Nyébēn nyényín mbōŋ mé e'yale ábē mbēnléde átele nyé enén kálag ne échēm ekáá. ¹² Bad ábe béhede nyé anyáged nén bán bétáŋgéné nyé ayag, bébele nē álúmtēn yāl, ábel boŋ békud dīn á bwām á'só é' bad. Bébáa' bán bad béehāg bō á meséb nén bán bétúmé akal nén bán, kwééd eche Yesuē áwédé á awōg chēnpen chōó ekəə boŋ mod ákūd e'choóchoŋ. ¹³ Ké bad ábe béyágé bēn béehídēē mbéndé, boŋ béhede bán béyag nyé ábel békume ekáá á tál nén bán nyékwēnténé nén bán béyag nyé. ¹⁴ Dyam áde me pen mékuménne ekáá á tál ádíi kwééd echē awesyánē Sāŋgwéé, Yesu Krístəə áwédé á awōg áwəd nló. Eche kwééd ebélé mam mé nkōŋsé méesaá me dyamdyam á díd-te, meewóo'-áa dyam ábeleŋ nkōŋsé. ¹⁵ Ken béyágé mod, ken béeyagēé mod-ε, nē déewóo' é dyamdyam ábel. Dyam áde áde etógnén ádíi Dyōb átimeđ mod ekóólé. ¹⁶ Nsaŋ ne ngəl e Dyōb ébē ne bad bésyáál ábe béhíde ádén ayáge. Ábē bad bōó bédé bad ábe Dyōb ápwéde.

¹⁷ Asóged enén kálag, nlāŋge nyé nén meé, modmod eétagtán me nūmén mekan áyāle mebaŋ mēde me á yāl hēn nūme mélúmtē nén bán mbēnle Yesuē.

¹⁸ A-baányan, nsimé nūme Sāŋgú Yesu Krístəə nūbē ne nyé moosyáál. Ebē nē.

Kálag echê Paale áténlé Baá Efesus Ndibned ní kálag

Kálag echê Paale áténlé bad bé Efesus ehóbe' tângene ntii ní Dyòb, àpæen nímé nhægtéd nýsyaál, nímé rídé á nkònsé ne nímé rídé ámín hóm ahóg. Krístæ mós-áa adé nló ámín e nímé nhægtéd nýsyaál (1.10). Ehóbe-'e ámpè ngáne bad bé Dyòb bétàngéné abé nêngáne mod nhóg abé áde bédíí ne Yesu Krístæ.

A mbooted, enén kálag ehóbe' tângene abé áde bad bé Dyòb bétàngéné abé nêngáne mod nhóg. Ngáne Dyòb ápwédé abé bad, álagsén bós, ahúd-te bós á mbéb-te, mbwiined ne awe Mwán Yesu Krístæ. Ehóbe-'e ámpè ngáne Edáádaj éche Esáá élúmtéé aá dyam áde Dyòb áhóbé aá mósòbél, débenléd. Asóged, Paale alébé bad bé Dyòb bé Efesus ngáne abé ádáb átàngéné abé nêngáne bad abé bédé mod nhóg á òn á Krísto. Paale abénlédé ngan híin álúmed ngáne bad bé Dyòb bétàngéné abe abé áde bédíí mod nhóg ne Krístæ.

Nkabtéð ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Krístæ ne mwembé mí bad bé Krísto 1.3-3.21

Alonjé dékòlè abé ne Krístæ 4.1-6.20

Nsógten 6.21-24

Paale alómme' bad melenten

¹ Me Paale, mbapæe a nlómag awê Yesu Krístæ ngáne Dyòb áhédé'áa, me-éé ntenle nyé enén kálag. Ntenle nyé bad bé Dyòb ábe nyédé á dyad dé Efesus. Nyédé mod nhóg ne Yesu Krístæ nyéhíde-'e mós ne nlém nhóg. ² Nsimé ne nsanj ní Dyòb Titéé awéd ne nímé Sàngú Yesu Krístæ mbê ne nyé.

Nnam níme bad ábe bédé nhóg ne Krístæ békudé

³ Débe Dyòb mekenag. Mós adé Dyòb áde awéd Sàngwéé, Yesu Krístæ, abé-'e mós Sáa. Dyòb dós ánámte syáné abe áde ábágé syáné bwém é'syáál ábe é'bidé áwé nkamlæn mí mín. Abelé nén abé áde dédíí mod nhóg ne Krístæ. ⁴ Byánán Dyòb déhæg nkònsé, ampwéd syáné abé abé bad, abel áde ámbenlé bonj desán, deewóó-'e atón dé mbéb ké ahóg áwe é'só. Adaj áde Dyòb ádáá syáné, ⁵ dèmbél antíí se' bósó aá débê ábe bán mbwiined ne nsón nímé Yesu Krístæ ámbeléléé syáné. Dyòb dèmbél nén áyále nén dós ántíí é aá mósòbél ngáne ébòngédé mós. ⁶ Abelé aá débê ábe bán ábel bonj dékene mós áyále mekan mé bwám nímé ábélé. Abagé syáné eché ndale e nsimé ngén. Dekudé nímé nsimé abé áde dédíí mod nhóg ne awe Mwán awé ádáá bwámbwam. ⁷ Abé áde dédíí mod nhóg ne Krístæ ne asyóg áde ásyógé nímé mekíí áwesyané nló, dós ákás bonj ákádé syáné alagsen áde álagsené syáné mbél. Abelé áde Dyòb ábélé nén álúmté syáné bán nímé nsimé rídé kase e nsimé. ⁸ Abagé-'e syáné mós nyaa eché elóné mbon, ábúd-te syáné debyéé abe, ábél-le desòntæn mekan mésyáál. ⁹ Abelé mekan mésyáál ngáne áhédé'áa aá móbél. Abelé syáné debíí mekan nímé kááj ne bós modmod éesònténéé. Mmén mekan médíí mekan nímé ámbenlé mbwiined ne Krístæ. ¹⁰ Dyòb áttíde aá mósòbél nímén mekan mésyáál á pónde eché etàngéné. Ene pónde álad bwém é'syáál ábe é'dé á nkonj mí mín ne rísé, bébé ásé e Yesu Krístæ mós awé adé nêngáne nló. ¹¹ Dyòb ápwédé sé abé abé bad abel áde ábélé bonj debé mod nhóg ne Krístæ. Ambel nén áyále ammad atíí se' bósó. Abele mam mésyáál mébenlad ngáne áttíde. ¹² Ambel nén ábel sé ábe sébédé bad bé é'só ásum nlém wæe Yesu Krístæ séwále abé áde dékáj bonj bad bémpeé békæn mós áyál e eché ngumé eché echabé ámín. ¹³ Nyèmpè nyénwóg nkalanj ní mbále. Mímé nkalanj ní mbále rídíí nkalanj mí bwám nímé nípíinédé nyé é'sósonj. Nyéndúbé Krístæ, nyébé-'e mod nhóg ne mós. Nén dèmbél Dyòb dèmbé nyé Edáádaj éche Esáá éche ánhòpè aá mósòbél abé bad. Eché Edáádaj édíí nêngáne e'chem ábe é'lúmté bán nyédíí bad bé Dyòb. ¹⁴ Eché Edáádaj chós élúmté syáné nén bán déékud bwém ábe Dyòb áhóbé aá mósòbél syáné. Déékud ábén bwém á pónde eché Dyòb déhúdté syáné ábe dedé ábe bad á mehanj-té. Nén débél bad békéné Dyòb áyále eché ngumé echabé ámín.

Mekáne nímé Paale

¹⁵ Nwógé bán nyédúbpé Sàngú Yesu, nwógé-'e bán nyédáó bad bé Dyòb bésyáál. Né-óó, ¹⁶ nságnan Dyòb pónde téé áyál echén, nzé nkánnad nyé. ¹⁷ Nkánne-'e meé, Dyòb áde echéd Sán, Yesu Krístæ, Titéé a ehúmé ábe nyé Edáádaj é debyéé ne é nsòntæn mé mekan mé e'konjéd ábel bonj nyébíí mós bwám. ¹⁸ Nkánne-'e ámpè nén Dyòb ákéled nyé nlém á abum, ábel nén nyébíí bwém é' bwám ábe nyésummé nlém áyál, áyále apwédé nyé. Nkánne-'e nén

meé nyésóŋten ngáne nnam míme áhóbé áá mósóbé ábē bad nípedé achab ámín. ¹⁹ Nkánnadete nyémpē nén meé nyébíi eche ngíne. Ene ngíne etómé bwēm é'syāál, chó-'áá ewóŋgan syánē ábe dedúbpé mós. Mmén melemlem mé ngíne eche echabé ámín, ²⁰ chós ámbenlédíté áde ámpuúdté Yesue, ábel-é ádyēē mós á ekáá émbáá áwē nkamlēn ní mín. ²¹ Ahed-táá Krístāá akamlanné ngumē ne benkamlēne bésyāāl. Ade dín-ne áde ngíne tómaa mín mé benkamlēne bésyāāl, ábe bédé bōob ne ábe bēbē á póndé eché ehúe'. ²² Dyób ábágé Krístāá nkamlēn ámín é chóm ésyāāl, ábelé-'e mós awē akamlan chóm ésyāāl, ábē nló, mé elad é bad ábe bédúbpé. ²³ Eché elad é bad ábe bédúbpé bédíi nēē yāl eché Krístāá. Eché elad é bad élsigte Krístāá mbom, Krístāá mós-'áá alóigte chóm ésyāāl eche édé kéhéé mbom.

2

Dedé á alongé abé áde dedíi mod nhóg ne Krístāá

¹ Ngen e e'só, nyémbé nēngáne bad ábe bēwédé áyāle nyéēbele-'áá mekan míme Dyób áhóbé-'áá áá nyébel, nyébeláá-'e mbéb. ² Ene póndé nyéhíde-'áá mbéltédé mé mbéb ní bad bé nkóŋsé. Nyéwógné-'áá nkamlēne awē akamlan e'daádāŋ bé mbéb ábe é'dé á pemete. Káŋne chíi eché edaádāŋ edíi élyágte' bad ábe bēebélé' ngáne Dyób áhedéé. ³ Syánē moosyāál debédé nēē bós, dékódté esíí é mekan mé ekob é yāl. Debelé-'áá ngáne mekan mé mbéb mé ekob é yāl méhéde-'áá áá débél, déhíde-'e mekan míme mewémten meláŋgé-'áá syánē áá débél. Mmén mbéb míme débélé-'áá mēmbél Dyób déntāŋgēn syánē ámpé akóŋsen melemlem ngáne ántāŋgēnné moosyāál akóŋsen. ⁴ Bon ngáne Dyób átómténé ngól abé ádāŋ-'e syánē bwāmbwam, ⁵ ábelé syánē dedé á alongé abé áde dedíi ne Krístāá, kénéé edíi bán dembé nēē bad ábe bēwédé áyāle deébele-'áá mekan míme Dyób dénhōbpe áá débél. Nsimé ní Dyób mós níkáá bon nyékúd e'sooson, ⁶ Abé áde dedíi-'áá ne Krístāá, Dyób ápuúdté syánē ne mós, adídé-'e syánē hóm ahóg ne Krístāá á nkoŋ ní mín. ⁷ Ambel nén álumēd syánē ábē e'bon bé nlém mbwíined ne Yesue Krístāá ábel bon á póndé eché ehúe', bad bényín ngáne míme nsimé nípedé nhōn abé nítom-me chóm ésyāāl. ⁸ Nsimé ní Dyób mós níkáá bon nyékúd e'sooson. Adúbe áde nyédúbpé Krístāá dós ákáá bon nyékúd abé e'sooson. Saké mekan míme nyébélé mékáá bon nyékúd e'sooson. E'sooson ábe nyékúde é'díi nde e Dyób. ⁹ Saké mekan mé bwām míme nyébélé mékáá bon nyékúd e'sooson. Né-ós, nzam ké póg eésáá eche mod átāŋgéné ekáá akum átāl. ¹⁰ Syánē dedíi ekáá é nsón é Dyób. Abé áde dedíi mod nhóg ne Yesu Krístāá, ábágé syánē alongé ábel bon débēle mekan mé bwām. Nén dós Dyób déntíí' se' bósó áá déwóŋ ene nyaa e abé á alongé.

Abé nhóg ne Krístāá

¹¹ Nyé ábe nyéēsé bad bé Israel nyéēchatán ngáne nyémbēē bósó. Bad bé Israel ábe béchágé yāl bán, "bad ábe bēyágé," béchage nyé bán, "bad ábe bēeyagéé." Bon mímén meyagag mé ekob é yāl médíi chóm éche moonyon ábenléé mekáá. ¹² Nyéēchatán bán ene póndé nyénkēmbíí' é Krístāá. Nyénkēmbáá nlatén ne ehoŋ é bad bé Israel, bad ábe Dyób ápwéde. Nyénkēnwóŋgé dyam ábel ne melé míme Dyób démmwēē níme nílúmtē' chóm éche Dyób dénhōbpe áá mósóbél. Abé áde nyémbēē á nkóŋsé-te, nyénkēnwóŋgé e'lyágé mé nlém hómhóm, nyénkēmbíi-'áá Dyób. ¹³ Bósó nyénchabnéd Dyób á yāl. Bon bósó abé áde nyédíi nhóg ne Yesu Krístāá, apééné nyé benben ne Dyób asyóg áde ásyógé mímé mekií áwēn nló. ¹⁴ Krístāá mwēn mós apíinédé syánē nsan. Ábelé bad bé Israel ne bad ábe bēesé bad bé Israel bédé mod nhóg. Kwééd eche áwéde ehúde ekoyí eche ébédé áfínté echéd. Eché ekoyí ébédéé nēē ekāŋned eche énkab syánē áte. ¹⁵ Ábelé mbéndé é bad bé Israel énkēnwóŋgé ngíne ámpē. Ambel nén ábel bon álad bad bé Israel ne bad ábe bēesé bad bé Israel bēbē nēē mod ekósíle nhóg awē bósóbō bēbē mod nhóg ne mós mwēn Krístāá. Né-ós, ábel áde ábélé nén apééné nsan áfínté e bad bé Israel ne bad ábe bēesé bad bé Israel. ¹⁶ Awé áde áwéde á awóg, ábélé syánē dedé mod nhóg ne Dyób, áfínté-'e syánē áse ne Dyób. Né-ós, amadé ekoyí eche ébédé áfínté e' syánē. ¹⁷ Krístāá ámpé ákanlé nyé ábe nyéēsé bad bé Israel, nyé ábe nyénchabnéd Dyób á yāl nkaŋné mé nsan, ankalé-'e bad bé Israel, bós ábe bēmbē Dyób benben. ¹⁸ Mekan míme Krístāá ábélé, mébélé syánē moosyāál dekadé nzii ápe: á'só wēé Títéé. Melemlem mé Edaádāŋ ehóg chós ewóŋgan syánē ábel nē. ¹⁹ Né-ós, nyé bad ábe bēesé bad bé Israel nyéésáá beken ámpē nyéésáá-'áá bad ábe bēbídé etún. Bon pen nyáábe bad bé Dyób nyédíi bad ábe bēbídé hóm ahóg. Nyé moosyāál nyédíi nēē bad ábe bédé á túmbé e Dyób. ²⁰ Nyédíi nēē bwēm ábe bēlōŋnéé ndáb. Bembape né bémag ne bekal bé é'daádāŋ bósó bédé nsáaned ní ndáb. Yesu Krístāá mwēn-naa adé akon dé nchóméé. ²¹ Mós akáá bon ene ndáb etyéem, ékwogé', épe-'e ndáb eche Esáá eche Sāŋgwéé. ²² Abé áde nyédíi mod nhóg ne Krístāá, aladé nyé ne bad bé Krísto bēmpēe. Abé áde nyédíi-'áá bōob nyédíi nēē ndáb eché Dyób ádyéé' áte. Dyób áde áde nēngáne Edaádāŋ.

3

*Paale akänlé bad ábe
béesé bad bé Israel nkalaŋ ní bwám*

¹ Enén nzom chò ekáá boŋ ríkännáá nyé. Ábele áde níbenléé Yesu Krístæ ne akale áde ríkanléé nyé dáo ákásá boŋ mbé mod a mbwóg. ² Ndúbpé mæé nyéwógé bán Dyöb ápwédé mæ ákale nyé nkalaŋ ní bwám tãngene nímbé nsimé. ³ Dyöb ábágé mæ nsòŋŋten mé mekan mé e'kòŋéd níme níbélé mbíí mekan níme kááŋne bóaab modmod éesòŋŋtænæé. Mmaá nyé nguse é e'yale atele tãngene nén. ⁴ Nzé nyeláá mam níme níbélé, nyééchém nímbém nsòŋŋten áyál e mekan níme kááŋne bóaab modmod éesòŋŋténéé tãngene Krístæ. ⁵ Bóóó, Dyöb dénkénlúmédte baányoŋ nímbén mekan níme kááŋne bóaab modmod éesòŋŋténéé. Boŋ bóaab abénléde éché Edáádãŋ álúmed bekal bé'dáádãŋ ne bembapææ bé nlómag ábe bédé ábele Dyöb, nímbén mekan. ⁶ Mmén mekan níme moonyoŋ enkémbíí'é médíí nén: Bad ábe béesé bad bé Israel, bómpé békúdé nnam níme Dyöb áhóbé áá mósóbé melemlem nêŋgáne bad bé Israel békúdé. Bad bé Israel ne bad ábe béesé bad bé Israel bédé mod nhóg. Dyam-mæ áde Dyöb áhóbé áá mósóbé bad bé Israel, bad ábe béesé bad bé Israel bómpé bétombwén dós áyále bédé mod nhóg ne Yesu Krístæ. Nkalaŋ ní bwám mósó ríkásá boŋ nímbén mekan méesyáál mébenléd. ⁷ Mmén nkalaŋ ní bwám mósó ríkaleé. Dyöb abénléde nímbé nsimé, abagé mæ nímbén nsón. Mbæle mósó á nwòŋgen mé eche ngíne. ⁸ Kénéé méetógneé etóggnén abé áfínté e bad bé Dyöb, Dyöb démbé mæ nímbén nsimé, ákale bad ábe béesé bad bé Israel tãngene nnam níme Krístæ ábágéé. Moonyoŋ eéhléé-se abíí ngáne nímbén nnam rídíí. ⁹ Dyöb démbél mentánléd bad béesyáál nyaa eché ápidé níme ntíí mé mekan á asóg níme kááŋne bóaab modmod éesòŋŋténéé. Dyöb áde áhógé chóm ésyáál, dénkénlúmédte modmod nímbén ntíí bóóó. ¹⁰ Dyöb démbél nê, ábel nén benkamlene ne ngume eché édé á nkoŋ nímbén, bényín ngáne ápidé debyéé áwóg áyál e chóm ésyáál éché ábéléé bóaab, mbwiined ne elad é bad bé Dyöb. ¹¹ Se' bóóó, byánán Dyöb déhóg nkòŋsé, ammad atíí áá nímbén mekan mósó mósóbenlé. Bóaab-pe, abelé nímbén mekan mébenléde mbwiined ne mam níme Yesu Krístæ, eché Sãŋ ábélé. ¹² Adúbe áde dédúbpé Krístæ debé'-é mod nhóg ne mósó, dáo ádíbnéde syáné nzii ápé benben ne Dyöb ne e'sum bé nímbén é'syáál ésebán debáá' dyamdyam. ¹³ Né-óó, ncháá' nyé nén mæé nyéétimné mbíí áyále metake níme ríkudéé áyál echén, médíí níme nípiinad nyé bwám.

Paale akännéde bad bé Efesus

¹⁴ Enén nzom chósó ekáá boŋ níbwógé' mebóbóŋ á'só wée Titéé ákännéd nyé. ¹⁵ Mósó adé Titéé a metúmbé méesyáál, áwé dáo mún mé metúmbé mé nkoŋ ríse ne mé nkoŋ ní mún mébíde. ¹⁶ Ngáne nímbé nhón níme ákòŋnéde nyé ríchábé ámín, nkánne nén mæé éché Edáádãŋ ébe nyé ngíne ábel boŋ nímbén ríwúu nyé á abum. ¹⁷ Nkánne-é ámpé ábel nén adúbe áde nyédúbpé Krístæ ábel ásumen nyé á nímbén-té. Nkánne-é mæé nyédãŋ Dyöb, nyédãŋ-é nhóg ne anííí. Nzé nyébele nê, né nyéébé nêŋgáne alín á bwel áde níme nkan ríkíí áse bwám, nyébé'-é nêé ndáb éché esúmnéde áse bwám. ¹⁸ Nkánne' nén mæé nyé ne bad bé Dyöb béesyáál nyébíí bán Krístæ adáás syáné bwámbwam, éché edãŋge éewóó'-áá asóg. ¹⁹ Nkánne' ámpé nén mæé kénéé édíí bán modmod eéhléé-se ákòŋ abíí ngáne Krístæ ápidé nyé adãŋ, Dyöb ábel nyésòŋŋten. Nkánne' nê ábel boŋ abé áden ábé nêé áde Dyöb.

²⁰ Dyöb áwóó ngíne ábel mekan níme méchábé ámín bwámbwam tómaa mekan níme déhédné mósó. Ábele mekan tómaa ké ngáne déhele dewémtén bán ábél. Eche ngíne eche éde'-é syáné áte chósó ábenladte ábel nímbén mekan. ²¹ Mekenag mébê ne mósó áyále ndále é mekan éché ábélé, éché ényínnéde áfínté e elad é bad bé Dyöb, ényínnéde-tæ áyál e mekan níme Krístæ ábélé. Mekenag mébê ne mósó pónde ésyáál, á ngíndé ne á ngíndé. Ebé nê.

4

*Bad ábe bédúbpé Krístæ
bédé mod nhóg ne mósó*

¹ Né-óó, mæ nêŋgáne mod a mbwóg áyále nsón níme níbenléé Sãŋgwéé, ncháá' nén mæé, abé áden ábé abé á bwám ngáne Dyöb áhédéé, apwæd áde ápwédéé nyé. ² Kéchéé éché nyébéléé nyésuded yál, nyébé bad ábe bepíwíídtéde, nyéwesann-ne nhóg ne anííí. Nyélúmed edãŋge awesæn áde nyéwesanné nhóg ne anííí. ³ Edáádãŋ éché Esáá ébéle nyéde mod nhóg. Né-óó, nyéwan áte ábé nsaŋ ne nhóg ne anííí, ábel nén nyédíí nyébé mod nhóg. ⁴ Syáné baasyáál dedíí yál póg, melemlem mé Edáádãŋ ehóg chósó syáné dékúdé. E'lyág bé nímbén e'hóg bó'-áá déwóó áyál e melemlem mé nnam níme Dyöb dénhábpé áá mósóbe syáné áde ámpwædté syáné. ⁵ Sãŋgwéé nhóg mósó syáné baasyáál déwóó'. Adúbe ahóg dós syáá baasyáál déwóó dékúd-te melemlem mé edusen. ⁶ Dyöb ahóg dós syáné baasyáál débenléé, mósó-áá adé Titéé awe syáné moosyáál. Mósó akamlan syáné baasyáál. Ábele' syáné moosyáál debæle kéchéé éché áhédéé áá débéle, adé'-é syáné moosyáál áte ne éché Edáádãŋ.

⁷ Syánē mod té dekadé nsimé á nhəgtéd nime Krístəə ábágé. Boŋ nímé nsimé méesaa nyaa póg. ⁸ Nē dōo ákáá boŋ étenléd á kálag e Dyöb nén bán, “Ankē á hōm áde áchábé ámín.

Áde ákagké, ankéén ábē bad bé ekoyí ábe ántōmmé áte, ábē-’é ábē bad eché ndé.”

⁹ Ngáne étenlédé nén bán, “Ankē á hōm áde áchábé ámín.” Chán nē ádíí? Nē alúmte nén bán ansebé apɛ a hōm áde áde se ásē, nédē á nkōŋsé wén. ¹⁰ Mō awē ampɛ a nkōŋsé mō adé melemlem mɛ mod awē ankē á hōm áde áchábé ámín tōmaa mebwóg mésyāāl. Ankē ámín ábel chōm ésyāāl elōn mbom. ¹¹ Mō mwén mō abagé bad ndé. Abelé donge á bad ábē bembapɛ bé nlomag, donge ábē bekal bé’daádəŋ, ábēl donge ákal nkalan ní bwám, ábēl donge ábē belyágéd bé bad ábe bédúbɛpɛ, ábēl-le donge ábē bemeléede áyágéd bad ábe bédúbɛpɛ. ¹² Ambé ábē bad échén ndé áboŋsen bad bé Dyöb ábele mō. Ambel nē ábel boŋ bad ábe bédúbɛpɛ bō ábe bédé nēngáne yāl eche Krístəə béwúu áte. ¹³ Nén débē káŋŋe á pónde eche syánē débē mod nhóg, adúbe áde dédúbɛ Mwan a Dyöb, debíí-’é mō. Nzé dedé nē, nē débēl déélōn mbon, debé nēngáne Krístəə awē alóné mbon. ¹⁴ Né déebáá nēngáne bēndem ámpɛ. Nén débēl bad bé akwáb ábe bəyágte’ áyáge dé metóm, bēehenlé syánē adog, bēehēl-laá abel se dedúbé mekan nime méetāŋgene. Déebáá nēngáne bōle ábe epub é ngine éhueneé pɛd e mendíi póg étimné’ eníní. ¹⁵ Déebáá nē, boŋ pɛn dékale mbále délúmte-’e éduŋge ne nhóg ne aníní. Débēle nē ábel boŋ dékwog á menzii mésyāāl débē nēngáne Yesu Krístəə awē adé nló. ¹⁶ Krístəə aladé ábē bad hōm ahóg, ngáne meboŋ mé yāl meládeé yāl e moonoyon. Nzé pɛd e yāl téé ebele nime nsón ngáne étāŋgéné abel, ne yāl esyāāl ékwogé’, ewúu-’e áte. Nē dōo édíí káŋŋe á elad é bad bé Dyöb, nzé mod-té adáá mwānyan.

Alongé dékōlè á mod á Krísto

¹⁷ Né-’ó, nkoo’ nyé aláa á dín á Sánjú nén meé abé ádēn déebāg nēngáne abé áde bad ábe béebíi Dyöb. Mekan nime békamtanné médíi mekan nime méesé dyam dé abelen, méehelélé-’e se méwōŋgín bō. ¹⁸ Ayále nímab mewēmten méde mewēmten mé mbéb, béhídēē nyaa e Dyöb. Béewoo’é alongé áde Dyöb ábágé ayále béwúu nló áte béebíi-’áa nyaa e Dyöb. ¹⁹ Nzé bébélé dyam dé mbéb, akwágké déekóbéé bō. Bébágé yāl ábel mekan nime échāb ekob é yāl éhedeé. Béwóo nlem áte pónde ésyāāl ábel mekan mé mbinde. ²⁰ Boŋ nyé, áde bēn’yágédte nyé tāŋgene Krístəə, saké ene ndin e abé bēnlāá-’e nyé bán nyétāŋgéné awōŋ. ²¹ Ndúbɛpɛ nén meé nyénwóg mam mé mbále tāŋgene Yesu. Ábē áde nyémbē-’e mod nhóg ne mō bēnlāá nyé mam ayāl eché. ²² Bēn’yágéd nyé bán nyéte de abé dé nchun áde nyénsébéē awōŋ. Ene pónde ádēn alongé démbéb ayále nyénwōŋ nlem dāsō ábel mekan mé mbéb. Mímé nlem nime nyéwóo’áá-’e ábel mekan mé mbéb nípánté’áá nyé nzii. ²³ Bēn’yágéd nyé nén bán nyémwe Dyöb áhəŋlen nyé nlem á abum ábel boŋ nyéwōŋ mewēmten mékōsile. ²⁴ Dyöb ábágé nyé abé dékōlè áde áde nēngáne áde abé. Né-’ó, abé ádēn ábē nēngáne áde abé dékōlè. Adén abé dékōlè ádíí abé dékōlè á mbále ngáne Dyöb áhedeé ásāŋ-’e.

²⁵ Né-’ó, modmod eekālé metóm ámpɛ. Syánē mod-té ákanle mwānyan mbále, ayále syánē moosyāāl dedíi nēe bad ábe beládné boŋ bébēl yāl póg. ²⁶ Nzé nyéllí, nyéemwāg-se melingá mébéléd nyé mbéb. Nyéemwāg-se nímēn melingá métom epun é bín. ²⁷ Nyéebāgē Satané yāl adog nyé. ²⁸ Bad ábe béchibe’ bésóg achíb. Boŋ pɛn bēbenlad nímab mekáá ábel nsón ne nlem nhóg ábel boŋ békud chōm, bēwōŋgen-ne betóótōkē bé bad. ²⁹ Eyale é ebébtéd ké ehóg éebíde modmod á nsəl. Boŋ pɛn nyébenlad e’yale é’ bwám ábe bēwōŋgɛn bad áwúu áte á adúbe tē. Nyébenlad e’yale á pónde eche ehednad, ábel é’wōŋgen bad ábe bēwōŋlan nyé. ³⁰ Nyéebélé mam nime méwōgéd Edáádəŋ éche Esáá ndutul. Edáádəŋ éche Esáá chōo éde nēngáne e’chem ábe Dyöb áhédé nyé ásin pónde eche ákódéé nyé ne akode ásyāāl. ³¹ Nyéhúud mewēmten mé mbéb mésyāāl á nlem-té, nyéehene-’e ekaj é ngine ne melingá. Nyéēsénlé’, nyéesyáá-’e bad ahób áde nyéhóbéé bō mekan á yāl. Nyéelúmté’ e’béb bé nlem wéé modmod. ³² Nyéélúmed e’boŋ bé nlem wéé nhóg ne aníní, nyéwōŋ-ge nlem ní ngol. Nyélagan nhóg ne aníní melemlem ngáne Dyöb álágséné nyé ayále Krístəə.

5

Abé áde bad bé Krísto bétāŋgéné awōŋ

¹ Nyéwále abé áde áde nēngáne abé á Dyöb, ayále nyédíi ábe bán ábe ádáá bwámbam. ² Nyédəŋ bad bémpeé, melemlem ngáne Krístəə ádáá nyé boŋ awé-’e á nló nime syánē. Ambé yāl wéé Dyöb nēe mende ne nde eché enwógéd Dyöb menyíŋge bwámbam. ³ Ngáne édíí bán nyédíi bad bé Dyöb, éebo’ é bán nyékábe’ mesón, ké’ é nyébele mekan mé mbinde ké’ é nyébé ngoód. Echén ndin é mekan éebo’ é ké awógnéd áftnté échén. ⁴ Eebo’ é bán nyéhábe’ mbinde ne e’nyágléd bé mehób, ké’ é nyébele’ e’kúku bé ngwél. Boŋ pɛn nyéságnan Dyöb. ⁵ Nyébíi nén bán kénzéé awé akábe mesón ké’ é awé abele mbinde é mekan ké’ é awé adé

ngood, éesónlè á nkamlen míme Krístàa ne míme Dyòb, éekud-taa bwèm é' bwám ábe Dyòb áhóbè áá mósòbè. Mod awè adé ngood adii néε mod awè abenle' myòb mémpee.

⁶ Nyéémwág-se mod ádògèn nyé e'yòkél é' mehób. Dyòb dékògsèn bad ábe béebelé' ngáne áhedeé bonj bébelé échéen ndín é e'bébtéd é' mekan. ⁷ Né-òó, nyéelatán ne bad ábe bébele' échéen ndín é e'bébtéd é' mekan. ⁸ Ngen e'só nyémbé á ehintén-tè, bonj baob abé áde nyédíí ne Sàngwéé ábélè nyédé á e'nyínen bé ekíde té. Né-òó, abé ádén ábè ngáne abé á bad ábe bédé á e'nyínen bé ekíde. ⁹ Nhòbe nén áyale bad ábe bédé á e'nyínen bé ekíde té bébele mekan mé bwám, bébelé mekan míme métànggéné ne mekan míme médé mbále. ¹⁰ Né-òó, nyéwanen ábíi mekan míme méwógte Sàngwéé bwám. ¹¹ Nyéewóó dyam ábel ne mbéltéd míme mééboo míme bad ábe bédé á ehintén té bébeleé. Bonj pen nyélümed bad nén bán éché ndín é mbéltéd ééboo'è. ¹² Edé e'són átúb éché ndín é mekan òn éche bad bémpèe bébeleé á mesom-té. ¹³ Nzé mod abídté éché ndín é mekan áwed bad bényín ngáne mèn mékóó abé. ¹⁴ E'nyínen bé ekíde bóó é'koo mekan mé mbéb abided áwed. Né dóó ákásá bonj éhòbnéd nén bán,

“Wε awè ekúne' kábnéd,
puú, weebág néε mod awè awédé.

E'nyínen bé ekíde ábe Krístàa-ε é'pen wε á yál.”

¹⁵ Né-òó, nyéttéd pónéd ne nyaa e abé échè nyéwoo'è. Aden abé déébág nēngáne abé áde e'yòkél é' bad bonj ábè nēngáne abé áde bad ábe béwóó debyéé. ¹⁶ Pónéd ké ehéé eche etál ébágnédé nyé ábel bwám, nyébel. Ayále mbéb ítómé áte enén pónéd. ¹⁷ Né-òó, nyéebág nēngáne bad ábe bédé eyòkél. Bonj pen nyésònten chòm éche Sàngwéé áhedeé áá nyébel, nyébel-le chò. ¹⁸ Nyéemwág mím se mékòbè nyé áyale nén nē áwógte mod e'són. Bonj pen Edáádəŋ éche Esáá cháchá ébè nyé áte. ¹⁹ Nyékónne' nhóg ne anínií ngase é Dyòb áwéd nhóg ne anínií nlém á abum. Nyékóne' ngase éche ébídé á kálag e Dyòb, nyékóne' ngase éche ékene Dyòb ne Krístàa, nyékóne-ε nkāngé ké ríhée míme ríhuú ne Edáádəŋ Eche Esáá, áken Dyòb. ²⁰ Nyéságnan Dyòb, Títéε awéd pónéd ésyáal áyál e kéchéé éche ébenlad. Nyéságnan mós á òn áde echen Sáj Yesu Krístàa.

Paale alébe' baachóm ne ábab bebaád

²¹ Mod téé abele ngáne waáb áhedeé áyale edúbé éche nyébageé Krístàa. ²² Mmwaád-téé áwógne nchóm melemlen ngáne áwógneé Sàngwéé. ²³ Mwenchóm té awóó nkamlen ámín e mmwaád, melemlen ngáne Krístàa áwóó nkamlen ámín e elad é bad bé Dyòb. Chó-áá édé nēngáne eche yál m-áá abage chò e'sooson. ²⁴ Né-òó, mmwaád-téé atāngéné áwógne nchóm áyál e mam mésyáal, melemlen ngáne elad é bad bé Dyòb éwógneé Krístàa. ²⁵ Nyé baachóm ábe béwóó bebaád, mod téé ádəŋ mwaád, melemlen ngáne Krístàa ádáá elad é bad bé Dyòb bonj ábè-ε ádè alonjé áwé áwab nló. ²⁶ Anwé á nló rímáb ábel bonj básán. Ambenléd mendíb ne éche eyale ásaád bó. ²⁷ Ambel nén ábel bonj elad é bad ébonj áwe e'só. Áhedé áá áá mópεen éché elad é bad áwé, ésebán atón á mbinde ké ehóg, ké'ε abanj, ké'ε dyam dé mbéb ábág bó áyál. Bonj pen básán, béewóo-ε dyam dé mbéb ké ahóg áde mod ahele ahób bó áyál. ²⁸ Melemlen nē dóó baachóm bétāngéné ábab bebaád adəŋ ngáne bédás échab yál. Mwenchóm kéhéé awé adás mwaád, adás eche yál. ²⁹ Modmod eékəə'ε yál, bonj abelé átgne chò ánoné-ε chò bwám. Melemlen nē dóó Krístàa ábeleé elad é bad bé Dyòb. ³⁰ Syané dedé bad ábe bébelé eche yál. ³¹ Eténlédé á kálag e Dyòb nén bán, “Enén nzóm chò ekás bonj mwenchóm átedé sáá ne nyan, abé ne mwaád, bonj búmᵑ bad bébe bétím mod nhóg.” ³² Adén dyam ádii ndəle e dyam eche modmod ééhéleε-se asònten. Bonj ndúbpe méé mímén mekan méhòbe təngene Krístàa ne elad é bad bé Dyòb. ³³ Né-òó, mwenchóm téé awé awóó mmwaád, adəŋ mwaád ngáne ádáá eche yál. Mmwaád a nchóm téé-ε atāngéné nchóm edúbé abe.

6

Paale alébe' bānbān ne ábab besáá ne benyaa

¹ Nyé bānbān, nyéwógne' áben besáá ne benyaa ngáne bad ábe bédé ne Sàngwéé bétāngéné abel. ² Eténlédé á kálag e Dyòb nén bán, “Nyéwógne' áben besáá ne benyaa.” Átínté e mbéndé éche Dyòb ábágé, enén mbéndé chò ebédé mbéndé e'só eche Dyòb dénhòbenné dyam. ³ Dyam áde ánhòbpé ádii nén bán, “Nzé nyéwógne' áben besáá ne benyaa, né mekan mébēen nyé bwám, né alonjé ádén-ne déchááb áte.”

⁴ Besáá bé bán-ne, nyéelinjsé áben bán. Bonj pen nyénəne bó, nyélebe bó, nyéyogte-ε bó nyaa eche Sàngwéé áhedeé.

Paale alébe betān ne bewónj bé betān

⁵ Nyé betān nyéwógne' áben bewónj. Nyébage bó edúbé nyéwógne-ε bó ne nlém nhóg, melemlen ngáne nyéwógneé Krístàa. ⁶ Nyéébenlé bó dáá á pónéd éché bényinéé nyé ábel

békémed nyé. Boŋ nyé, nêŋgáne betāŋ ábe Krīstəə, abele áde nyébenléé Dyöb ábíđ nyé á nłém-tē. ⁷ Nsón ké ríhée nıme nyébeleé, nyébel mó ne kán esyaál. Nyébele mó byánán Dyöb dáo nyébenléé saké baányon. ⁸ Nyébiı nén bán mod téé ákud nsábe áyāle nsón mí bwām ké ríhée nıme ábélé. Abé ké ntāŋ ké'ε kunze.

⁹ Nyé bad-te ábe nyéwóó betāŋ ásē echēn, nyéchéə áben betāŋ bwām. Nyéékımmé bó bán bétāg. Nyébiı nén bán nyáábəə moosyaál nyédé ásē e Sāŋgwéé, nhög awē adé ámın, eékwoğnād-taá modmod.

Ngáne bad abe bédúbpe

bétāŋgéné Satanε atāŋgen

¹⁰ Asóged, nłāŋge nyé nén mezé; Nyébē nyébē ne Sāŋgwéé ábel boŋ eche ngıne eche ewúú áte ewéd nyé nłém á abum. ¹¹ Nyétéd bwēm é' nzum é'syaál ábe Dyöb ábágé nyé ábel boŋ nyéhel akwáb áde Satanε atóm áte. ¹² Nzum echē déwanéé eesaá nzum eche déwanéé ne baányon. Boŋ ngume, ngıne, ábāb benkamlenε ábe békamlan nkōŋsé mé ehıntén ne ngıne é ebébtéd éche edé ámın, bəə déwannéé nzum. ¹³ Né-əó, nyétéd bwēm é' nzum é'syaál ábe Dyöb ábágé nyé ábel boŋ nze póndé e ebébtéd epedé, nyéhel bó atyéemε. Nyéewān nzum nyépid á asóg nyélyəg nyésūmēn ngáne nyémbēé.

¹⁴ Né-əó, nyébonsen nyékale mbále póndé esyaál. Nzé nyébelé nē, ébē nēŋgáne mod awē awáá ngós á nkog awē abōŋséné ábel dyam. Nyébele mam nıme métāŋgené, áyāle ábel mekan nıme métāŋgené áđii nēŋgáne mod awē ahédé mbóté eche bébēnlé e'kii ákúten yāl á póndé e nzum. ¹⁵ Nyébē nyékale' nkalanı mí bwām. Mós nıpeene' nsaŋ. Nzé nyébelé nē, né ébē byánán nyéhédé metámbe á mekuu, mébēl nyésūmēn bwām. ¹⁶ Amın e nımēn mēsyaál, nyébē nyédúbpe Yesu Krīstəə. Adúbe áđēn débē nēŋgáne ekōŋgé éche ékəə nyé ábel boŋ mekon mé muú nıme Satanε álómmeé nyé méebelé nyé dyamdyam. ¹⁷ Nzé nyékag awan nyébiı nén bán nyékudé e'sooson á mekáá mé Dyöb, modmod éehēl-laá nyé dyamdyam ábel. Nyéēbē nēŋgáne nwan-é nzum awē ahédé ekóté éche bébēnlé ekii. Nzé nyékag-ke nyétāŋgené nēe nyéwánlé nkwaté nıme Edəəđəŋ éche Esáá ébágé nyé. Mmē nkwaté ndé nēŋgáne eyale é Dyöb. ¹⁸ Nyékānne' póndé esyaál ngáne Edəəđəŋ éche Esáá élyágtéé nyé. Nyéláa Dyöb bán áwōŋgan nyé áyāl e kéchéé éche nyébeleé. Nyétéd póndé, nyékānne' póndé esyaál ésebán nyékóme'. Nyékānnad-te bad bé Dyöb bésyaál. ¹⁹ Nyékānnad mémpē, nén bán póndé kéhéé nzé nhóbé mezé nhóbe dyam, Dyöb débē me e'yale ábe é'tāŋgené. Nén débēl méhēl bad nkalanı mí bwām nıme bad bēnkēnsōŋtēnné aláa, ésebán mbáa' dyamdyam. ²⁰ Yesu Krīstəə apwedé me ábē nıme mēsénze, ákal nımēn nkalanı mí bwām, ene nzəm chə-áa ekəə boŋ mbé bəəb nēe mod á mbwəg. Né-əó nyékānnad me nén bán Dyöb áwéd me nłém á abum rıkal nımēn nkalanı mí bwām ésebán mbáa dyamdyam.

Paalε ad Dyöb ánamed bad abe bédúbpe

²¹ Tikikuse, awesyánē mwānyaŋ á Krīsto awē déđəə, abenle Sāŋgwéé ne nłém nhög. Mó áláa nyé mekan tāŋgene me. Nén débēl nyébiı ngáne nıdıı ne chōm éche mbéleé. ²² Nłóme mó áwēn ábel boŋ aláa nyé mam nıme mébenlad ne sé, áwéd-te nyé nłém á abum.

²³ Nsaŋ nıme Dyöb Titée awēđ, ne echəd Sāŋ Yesu Krīstəə, nıbē ne nyé, bad ábe bédúbpe. Bébel nyébē nyéđəŋ nhög ne anıńı, nyébē nyédúbe-ε Krīstəə. ²⁴ Dyöb álumed nımē nsimé ne moosyaál awē adəə awəd Sāŋgú Yesu Krīstəə, edəŋge éche ébē abé ne abé.

Kálag echê Paale áténlé Baá Filipi Ndibned ní kálag

Paale mós áténlé mwembé níme rídé á Filipi enén kálag áde ábédé á mbwɔg. Ábédé ndutul ne ayáge áde déetàngene áde bad bémpée béyágté'áá. Kénéé nímén mekan mébénládtaa, Paale ambé menyinje, ásúm-me nlem áyál e adúbe áde adúbpé Yesu Krístáa.

Nzom eche ekáá bon Paale átél enén kálag edii áságnen bad bé Krísto bé Filipi áyale nwónngen níme bémbéé mós á pónde eche ántógnènnè nwónngen. Awédé bó nlem á abum, aláá-'é bó áá bébè bésúm mekuu. Acháa bó áá béwón asuded á yál áde Yesue, ésebán bémwag bán mekan mé esíí mé ekob é yál mékamlan bó. Akamtan bó áá abé áde bédíí mod nhóg ne Krístáa ádíí nsimé ní Dyòb, áá Dyòb débél-le bébé menyinje bébé-'é nsan ábe áde bédíí mod nhóg ne Krístáa.

Nkabted ní kálag

Paale alénté, aságnéné, akánnéd-te mwembé ní Filipi 1.1-11

Paale áá ábè á nkònsé ádíí ábele Krístáa, áwé-'é débohnéd mós 1.12-30

Paale áá abé á bad bé Krísto ábè ngáne áde Krístáa 2.1-11

Paale áá bad bé Krísto bébé á nkònsé néé tintinè 2.12-18

Paale ákené Timotie bó Epafroditus 2.19-30

Paale áá mod awé adúbpé Krístáa ákobnéd á'sò é' Dyòb 3.1-11

Paale áá mod téé áwan áte ápid mam á asóg bwám 3.12-21

Paale alébe bad bé Krísto 4.1-9

Paale aságnan mwembé ní Filipi 4.10-20

Melenten mé asóg 4.21-23

Paale alómmé bad melenten

¹ Me Paale, nchoo ne Timotie, me-éé ntenle nyé enén kálag. Sédii bembáledé ábe Yesu Krístáa. Ntenle bad bé Dyòb, bad ábe bédé mod nhóg ne Yesu Krístáa ábe bédé á Filipi, nchoo ne belyáged ne bad ábe béwónghan ákeen nsón ní Dyòb á'sò. ² Nsimé ne nsan níme ríhúú ne Dyòb awéd Titéé, ne Sángú Yesu Krístáa mbé ne nyé.

Meságnen ne mekáne níme Paale

³ Nságnan Dyòb áde mbènléé, pónde téé nzé nkámténé nyé. ⁴ Mbelé mbé menyinje pónde téé nzé nkánnad nyé moosyáál. ⁵ Mbelé níbagé nságnen áyale nwónngen níme nyékébéé me ákal nkalan ní bwám, bootya á pónde eché nyéwógé mós, bon nyédúbe-'é, ápe baáb. ⁶ Ndúbpé meé Dyòb áde ábóótédé nímén nsón ní bwám áfínté echèn, dékéén mós á'sò káán ápèen mós á asóg á Epun éche Yesu Krístáa ápéé. ⁷ Ntángéné enén ndín e mewémten awón áyál e nyé baásyáál áyale nyédé me á nlem-té. Ké áde rídíí á mbwɔg, ne áde ríhóbeé mam tângene nkalan ní bwám, nhóbe meé nímén nkalan méesaá metóm, rídé mbále. Dyòb álúmté syáné moosyáál níme nsimé ngáne débènléé mós. ⁸ Dyòb áde me mbón nén áá nlem níme ríwónné nyé áte, rídé melemem ne nlem níme Yesu Krístáa áwóhné nyé. ⁹ Nkánne-'é nén meé, edáñge éche nyéwónné Dyòb ne éche nyéwóó ne nhóg ne aníníí ébè ékag á'sò. Nkánne-'é meé nyébíí mekan mé Dyòb, nyésóhnten-ne nhəjlen áfínté e mekan mé bwám ne mekan níme méesé mekan mé bwám. ¹⁰ Nén débél nyééhél mekan níme metómténé abon abii. Nén débél nyéésāñ-'é á'sò é' Dyòb, béekóbán-naa nyé awusé ké ahóg á Epun éche Krístáa ápéé ámpé. ¹¹ Nén débél abé á bwám ádèn áde áhúú ne Yesu Krístáa dényínnéd áyál e mekan mé bwám mésyáál níme nyébeleé, ábel bon Dyòb ákud ehúmé ne mekáng.

Paale áá ábè á nkònsé ádíí ábele Krístáa, áwé-'é débohnéd mós

¹² A-baányan, ndáá meé nyébíí nén bán mekan níme mébénlédé ne me hén, ríkóó awónngen ábel bon nkalan ní bwám ríkanlad ríkag á'sò. ¹³ Nén ábélé sánze ésyáál éche énone eyáde éche mod ambáá ne bad bémpée bésyáál hén, bébíí nén bán ndé á mbwɔg áyale rídíí mbáledé awé Krístáa. ¹⁴ Abé adé rídíí-'é á mbwɔg, áwédé ekud é bad ábe bédúbpé nlem á abum, benábpé nlem awón ákal eyale é Dyòb ésebán bébáa' dyamdyam.

¹⁵ Edé mbále nén bán bó baahóg-béwóhné me kónjí, béhede-'é áluméd bán bédé etógnén tómaa me. Bon pen, bó baahóg-ke békale níme nkalan ne mewémten mé bwám. ¹⁶ Bad ábe békale mós ne mewémten mé bwám, békale mós áyale bédás me, bébíí-'é nén bán Dyòb ákwénténé áá níbè á mbwɔg hén ábel bon ríhób meé nkalan ní bwám méesaá metóm, rídé mbále. ¹⁷ Abé ábe béwóhné me kónjí béekaléé nkalan ní bwám ne mewémten mé bwám,

békale mó áhede échab yál chên bwëm. Bébele nê, ne mewëmten nén bán ríwóg ndutul abé áde rídii á mbwóg.

¹⁸ Boñ nén déewóó' é dyam dé abel. Ayál e mímé menzii méesyāā, nkalanj níme Krístāa móo békaleé, ké bébenlād mewëmten mé bwām, ké' e mewëmten mé mbéb, ákal mó. Né-óó, áyāle nê, mēbē menyinge. ¹⁹ Mēbē mbé menyinge áyāle mbíí nén meé mekáne níme nyékānnadté me ne nwōngan níme Edāādāñ éche Yesu Krístāa ébageé me, bēbēl ríkúd e'soosōj. ²⁰ Nwóó nímé áte ne menyinge méesyāā, nlyágé-'e nímé meé méewógké e'són, boñ mēwōñ e'wéd bé nímé á abum pónde ésyāā, tanje bōob, ábel boñ kéchéé éche mibeléé ébel ehumé éche Krístāa ényínned, ké ndé á alongé ké' e nwéde. ²¹ Ne me, abé áde rídii á alongé ádii ábele Krístāa, nzé nwéde-'e ébonnéd me. ²² Nzé éde bán ndé á alongé mēbē mibelé nsón níme ndé etógnén. Bōob-pōo, meebíí' e ped eche rítāngéné atéd. ²³ Mmēn mekan mébe métyéémé me á'sō-te, étomé me áte éche rítāngéné apwēd. Ndāó meé rítede hén mbē ne Krístāa, áyāle nén ábóó tōmaa ábé á nkōñsé wén. ²⁴ Boñ áyāl echēn, éde etógnén bán rídii mbē á alongé. ²⁵ Ndúbpé nén, mbíí-'e meé mēbē mbé á alongé, mēbē mbé-'e ne nyé moosyāāl ábel boñ adúbe áde nyédúbpé Krístāa ákwōge, nyébé-'e menyinge áyāle nyédúbpé mó. ²⁶ Nén débēl abé áde mēbē ne nyé ámpē, nyéēnabé nzom awōñ ábe Krístāa mekenag áyāl echēm.

²⁷ Bōob-pōo, abé áden átāngéné ábe ngāne Krístāa áhóbé é awē nkalanj ní bwām. Nén débēl ké mpedé anyín nyé ké' e meépede, mēbíí nén meé nyésumé mekuu nēngāne mod nhóg, nyéwóó-'e mewëmten mehóg áwan áte ákēā chōm éche nyédúbpé. ²⁸ Nyéebāá' bad ábe bētāngan nyé. Nímé ríwúu nyé á abum pónde ésyāā. Nén délūmēd nén bán béekudté e'soosōj boñ nyéékūd. Dyōb dō-'aá átíide mímén méesyāā. ²⁹ Dyōb ábēnléde ábe 'e'boñ bé nímé áwēn, saké ádúbe Krístāa dēmpēn, boñ kōāñ ne ákud metake áyāl e Krístāa. ³⁰ Syāné dewane nzum á yāl e nkalanj ní bwām bōob. Melemlēm mé nzum níme nyénnínnē nwane' móo rídii ríwaneé bōob.

2

Paale ad abé adēd abē nēngāne áde Krístāa

¹ Abé áde nyédii nhóg ne Krístāa áwéde nyé nímé á abum, éché edānge-'e épwiitad nyé nímé á abum. Nyéde nlatén ne Edāādāñ éche Esáá. Nyélūmte' e'boñ bé nímé, nyéwóó-'e nímé ní ngól ne nhóg ne aníníí. ² Mmēm menyinge mēlōn mbon nzé nyéwóó mewëmten mehóg, nyélūmté melemlēm mé edānge ne nhóg ne aníníí, nyéwóó nímé nhóg, nyéde-'e nēngāne mod nhóg áyāl e kéchéé éche nyébeleé. ³ Nyéebēle mekan níme mēlūmte bán échen yāl chên chōo nyéhēdté bwām. Nyéebēle mekan níme mēlūmte nén bán nyéde kúmbe. Boñ ne asuded á yāl, nyényín bad bēmpēe etógnén tōmaa échen yāl. ⁴ Nyéebēle mekan níme mépiinad nyé bēn pēn nsyāñ, boñ pēn nyébele kōāñne mekan níme mēwōngan kōāñne bad bēmpēe. ⁵ Mewëmten mímēn mébē nēngāne níme Yesu Krístāa mēmbēē.

⁶ Abéde nyaa eche Dyōb ádii, boñ kēnē, enkēnwōngé mewëmten nén aá móchāgned nén móó bō Dyōb bētáá.

⁷ Enkēntédté yāl etógnén, boñ ambēl eche yāl nēngāne mbālede, bēnchyāā-'e mó nēe moonoyōj.

⁸ Ade ábédé nēe moonoyōj, ansudéd eche yāl, ákwēntén-ne awé.

Ankwentén áwé kōāñ ne kwéed e awōg.

⁹ Né-óó, Dyōb dēmbē mó etál éche étómténé achab ámín,

ábē-'e mó dīn áde átómé mīn méesyāā.

¹⁰ Dyōb dēmbēl nén ábel boñ á dīn áde Yesu,

nhāgtéd rísyāāl níbwóg mebóbōj,

ké nhāgtéd níme rídé á nkōñ mímín, á nkōñ rísé, ké' e á mbwóg e baásē.

¹¹ Moosyāāl áhōb aá Yesu Krístāa mó adé Sāngwéé,

ábel Dyōb Titéé ákud edúbé.

Nyébé átínté e bad ngāne tintine

¹² A-baányan bé edānge, ngāne nyéyógké' aá mekan abel níme Dyōb áhóbé aá nyébele áde mbédé ne nyé, éde etógnén bwāmbwam bán nyébele mekan níme áhóbé aá nyébele, bōob áde méesaá ne nyé. Nyéwōñ mbwóg ní Dyōb áte nyésuded-te yāl á'sō é' Dyōb. Nyéwan áte bwāmbwam ábel mekan níme Dyōb áhēdeé, ábel boñ e'soosōj ábe nyékúdé, é'lōn mbon. ¹³ Nyébele nē áyāle Dyōb áde ne nyé pónde ésyāā, ábel nyéwōñ nímé ábel mekan mé bwām nímé áhēdeé aá nyébele, nyébenle-'e mó. ¹⁴ Nyébele' chōm ésyāāl éseban nyényōnge áte, nyépentan-ne. ¹⁵ Nyébele nén ábel boñ modmod eehóbé' aá nyéwóó atón dé mbéb ké á hóg á yāl, nyésāñ-'e. Nén débēl nyéēbē bán bé Dyōb ábe béewóó atón dé mbéb ké á hóg á yāl, ábe bédé átínté e bad bé mbéb ábe bébele mbéb pónde ésyāā. Nyéde átínté echáb á nkōñsé-te nēngāne betintine ábe bēpēne'. ¹⁶ Nyébele nén akal áde nyékaleé nkalanj nímé mīpēne'

alongé áde déemaá'. Nzé nyèbele nèn mēbē kúmbe ne nyé á epun éche Krístæ ápéé áyále nèn dēlūméd bán awan áde ríwáné'áá áte ne ntú míme mībélé, béébó'é. ¹⁷ Mēbē nēngáne nzom e mīn echē bésyógé ámīn e nsón míme nyébeleé, nēngáne mende, áyále adúbe áde nyédúbpé. Nhalé-se ríkud metake, nwé-'é áyále nkale' nkalaní mī bwám melemlem ngáne nyémpé áyále nyédúbpé míme nkalaní mī bwám. Bon kénē ndé menyīnge mēwōgēn-ne nyé moosyáal menyīnge. ¹⁸ Melemlem nē dōo nyémpé nyétāngéné menyīnge awóg, nyéwōgēn-ne mémpé menyīnge.

Paale atelé tāngene Timotie bō Epafroditus

¹⁹ Nzé édé á ntii míme Sāngú Yesue, nwóo nlem álóm Timotie áwēn mwāmpín mī pónde, ábel bon póle éche mēwōgkē áyál echēn, éwéd me nlem á abum. ²⁰ Meewóo'é modmod ampéé nēe mō awē akoó míme nlem awón ádan dé ábii ngáne nyédíí. ²¹ Nhábe nēn áyále bad ábe bélyágé ásē échab yál chōo bétōntanné, béebeléé ngáne Yesu Krístæ áhedeé áá bébel. ²² Nyé bēn nyébíí ngáne Timotie álúmté áá móbele nsón bwám. Ábelé nsón ne me ákal nkalaní mī bwám ngáne mwān ábeléé nsón ne sáá. ²³ Né-óó, nlyágé nlem méé mēlóm mō áwēn áde ményīnné ngáne mekan mēbēnné me.

²⁴ Ndúbpé-'é nēn méé Sāngwéé ábēl mwāmpín mī pónde mmēn ampé mēpé áwēn.

²⁵ Nnyíne nēn méé édé etógnén me álóm awed mwānyā Epafroditus áwēn. Abele nsón míme Krístæ ne me, awōngan-ne átāngen bad ábe bētāngan nkalaní mī bwám, mō-'áá abédé nēngáne mēsēnze míme nyélómé áwōngēn me. ²⁶ Awóo nlem áte bwāmbwam ányīn nyé moosyáal, anwóg-ke ndutul áde áwógé bán nyéwógé bán mōnkolé. ²⁷ Edé mbále bán ankolé, ápōn-ne kásē ne awé. Bon Dyōb dénwōg mō ngal, sá-kaá mwēmpēn, Dyōb dénwōg mémpé ngal. Enkēnkwēntēnné áá áwē ábel bon meénabpé abé á ndutul-té. ²⁸ Né-óó, nwóo nlem áte bwāmbwam álóm mō áwēn ábel bon nyéwōg menyīnge ányīn mō ampé, me-'é ampé meébūdē atag áte áyál echēn. ²⁹ Né-óó, nyébé menyīnge ákob mō nken áyále adúbpé Sāngwéé ngáne nyémpé nyédúbpé, nyébage-'é bad nēngáne mō edúbé. ³⁰ Nyébage mō edúbé áyále ampon awé, abé-'é á nsal nī son ábele áde ábenléé Krístæ. Ambel nēn ábel bon áwōngēn me ábel nsón míme nyébēn nyéhele'áá-se nyébel.

3

Bad ábe bédúbpé Yesue

bōo bēkobnad á'sō é' Dyōb

¹ Asóged a-baányān, nyébé menyīnge abé áde nyédíí mod nhóg ne Sāngwéé. Eetagtéé me átele nyé mekan míme ménsēbēē nyé atele. Nēn ádíí ákæ nyé. ² Nyétéd pónde ne ábē e'bébtéd é' bad. Echē mbwé, bad ábe béhóbe bán bētāngéné mod ayag. ³ Syāné-éé béyágé nyaa echē etāngéné. Edaádān éwōngan syāné ábe Dyōb edúbé ngáne débenléé mō. Syāné dedé menyīnge ngáne dédíí ne Yesu Krístæ. Debíí bán baányōn béehaléé-se bēwōngēn syāné. ⁴ Kénē mmēn nwóo nzom ályág nlem á yál e mekan mé moonyōn. Kénzéé áttinté echēn awé awémténé áá mōwóo nzom ásum nlem á yál e mekan mé moonyōn né nwóo nzom tómaa nē. ⁵ Ade béchyáá me bēn'yāg me ámbíd e epun saámbé. Ndíí mod á Israel awé ábídé á túmbé e Benjamin. Echem sāj ne nyān bébébéé bad bé Hibru. Mbédéé mod a Farisia, ríhídé mbéndé ngáne éhóbéé. ⁶ Menwōn kán áte bwāmbwam nyaa echē nē dēmbenléé rítagté elad é bad bé Krísto. Modmod eéhele'áá-se ahób áá nwóo atón dé mbéb ké ahóg áyál, áyále nhídé'áá mbéndé é bad bé Israel ésyāal. ⁷ Bon ábē bwēm é'syāal ábe rínyíné'áá nēe nsyāj béesaá dyam dé abelen bōob, áyále chōm éche Krístæ ábénlé me. ⁸ Saké nē dēmpēn, nnyíne chōm ésyāal méé éesaá dyamdyam nzé nhāgténé chō ne ndále e dyam echē edé ábii Yesu Krístæ, awem Sāngwéé. Áyál echē chōm ésyāal éesaá dyam dé abelen, nnyíne-'é chō nēngáne mbinde ábel bon mbíí Krístæ, ⁹ mībē-'é mod nhóg ne mō. Saké áhíd á mbéndé dōo ákós bon ríkobnéd á'sō é' Dyōb. Bon nkōbnédé á'sō é' Dyōb áyále ndúbpé Krístæ. Dyōb-paá ábélé bon ríkobnéd áwe e'sō áyále ndúbpé Krístæ. ¹⁰ Ndáá méé mbíí Krístæ ríwōn-'é ngíne echē ánwōngé áde ámpuú'é. Ndáá méé mībē ríkude metake melemlem ngáne ánkudté. Ndáá-'é méé ríkud metake ngáne ánkudté kásē bēwúu me ngáne bēnwúú'é mō. ¹¹ Nlyágé nlem nēn méé nímén méesyāal mébenlé ábel bon Dyōb ápuud me ányíd e kwééd echēm.

Paale áá mōwane áte

ápid mam á asóg bwám

¹² Meehóbéé nēn méé mmaá nímén mekan amad ké'é méé mmaá atyéem á menzii méesyāal. Bon ndíí nwane áte ábē nyaa e mod echē Yesu Krístæ áhédé'áá áá mībē áde ápwédé me. ¹³ A-baányān, meehóbéé nēn méé mmadé chōm ésyāal. Bon dyam ahóg áde mībélé ádíí, áchatēn mekan míme métómé ámbíd ne áwan áte áhíd mekan míme méhúe' á'sō. ¹⁴ Ndíí nwane áte áke á'sō kásē nīpe wéé rítāngéné asóg ábel bon ríkud nsábe míme Dyōb ábánnédé me ádyōb. Achēnle me áá ríke ádyōb mbwiined ne Yesu Krístæ.

¹⁵ Syánē moosyáál awē demaá akwóg á adúbe tē déwále nímén melemlem mé mewēmten tângene nímén mekan. Boŋ nzé édé bán nyéwóó mewēmten mémpēe tângene nímén mekan, né Dyöb déwōŋgēn nyé ásoŋŋten mó bwám. ¹⁶ Kénē-’ε detǎngéné déhídé mekan níme syáné demaá abii.

¹⁷ A-baányan, nyeladten nyébē nyéhíde nímém mekuu, nyénəne-’ε bad ábe bébele ngáne nyényinnē ngáne sébéláá. ¹⁸ Nkánlé’áá nyé ngen ne ngen, baəb-pe ámpē nlange nyé ne mésođ tângene bad híin ábe nímāb mbeltéd ríúmtéé nēn bán bédé bad bé ekoyí tângene nkalan níme ríhobe kwééd eche Krístəə áwééd á awóg. ¹⁹ Echén ndín é bad ádab asóg ádíi dū á muú. Chōm éche ékamlan bó édíi mekan mé esíi mé ekob é yál. Bédáá ábel mekan níme bétǎngéné békwaŋne. Mekan mé nkōŋsé mēmpēn-naá békamtanné. ²⁰ Boŋ syánē pen dedii bad ábe echab mbwóg édíi ádyöb. Desine-’ε awesyánē Nsoode, Sǎngú Yesu Krístəə bán ábíd ádyöb átim ámbíd á nkōŋsé. ²¹ Abenléd eche ngíne eche ábenladtē ákamlən chōm ésyáál, áhanlən échesyánē yál é nkōŋsé, yál éche éewóó ngíne, ábel boŋ dékud ndale é yál ngáne ánkudtē áde Dyöb démpuúdté mó.

4

Paale abagé elébé

¹ A-baányan, ndáá nyé anyín ámpē áyale ndáá nyé bwāmbwam. Nyébelé ndé menyinge nyéde-’ε nēŋgane nsábe nímém áyál e nsón níme mbélé. Né-óó, a-baányan bé edəŋge, nyébē nyésum mekuu tângene adúbe áde nyédúbpé Sǎngwéé.

² Ncháa nēn mēé Yudia bó Sintikē bēbē á nchemten áyale bó bad bébe bēdíi baányan bé Krísto. ³ Nlange wēmpē, awem nsón a nsón awē rílyágé nlém áyál, nhede méé éwōŋgen ábén bebaád ábē nsan. Abén bebaád bēbe, Klēmene ne bad bé nsón bēmpēe bēbédé mē benben. Syáábəó sébélé ntú ábel boŋ ríhəl nkalan ní bwám akal. Mmab mīn mésyáál mēdé á kálag e alongé. ⁴ Nyébē menyinge pónde ésyáál áyale nyédii bad ábe Sǎngwéé. Nhəbe ámpē, nyébē menyinge. ⁵ Abé ádēn álumed á’só é’ bad bésyáál nēn bán nyéchedne bad yál. Sǎngwéé akwogé ape. ⁶ Nyéētágē áte áyál e dyamdyam. Boŋ pen áyál e kéchéé éche étané nyé nyékánne Dyöb nēn bán ábe nyé chōm éche nyétógnéné. Nzé nyékánne-’ε nyésāgnān mó. ⁷ Nzé nyébelé-’ε nē, Dyöb débēl nyébe nsan, nsan níme ríchábé ámīn tómaa ngáne baányan béhele bésōŋten. Mmēn nsan méwōŋgēn nyé ábel boŋ nyéētágē áte abé áde nyédii bad ábe Yesu Krístəə.

⁸ Asóged a-baányan, nyékamtan ábén bwēm pónde ésyáál. Nyékamtan kéchéé éche éde mbále, kéchéé éche ékwógnédé chōm éche ebóó, kéchéé éche étǎngéné, kéchéé éche éewóó atón dé mbéb áyál, kéchéé éche bad bétǎngéné adəŋ ne kéchéé éche nyényíné bán ébōŋnéde nyé. Nyékamtan mekan níme mébóó bwāmbwam ne níme bad bēhəbéé bán mébóó. Echén ndín é mam chōw nyétǎngéné ahé á mewēmten-tē pónde ésyáál. ⁹ Kéchéé éche n’ýágté nyé boŋ nyékōb-pe ne kéchéé éche nyéwógé áwēm ne éche nyényíné nēé mbélé, nyébele chō. Nzé nyébele nēn, Dyöb, mó awē abage nsan, ábē ne nyé.

Paale aságnéné nwōŋgen níme akudé

¹⁰ Abé áde rídii mod awe Sǎngwéé, ábélé ndé menyinge bwāmbwam, áyale káŋne á asóg nyélúmté bán nyébōŋge mē. Mbíi nēn mēé nyéwóó mewēmten ábóo mē pónde ésyáál, boŋ etál éebagnedeé nyé ábel áned. ¹¹ Meehóbéé nēn áyale ntóge’ chōm. N’ýággé ákob kéchéé éche étané mē á alongé. ¹² Mbíi ngáne mod ábággé ésebán awóó chōm éche átógnéné, mbíi-’ε ngáne ébággé mod ábud dé awōŋ chōm éche átógnéné. Mmēnténé ákob kéchéé éche étané mē. Mmēnténé abé áde mbúde chōm éche rídyággé awōŋ, mīmentén-ne ádyəe nzaa. Mmēnténé abé áde ríwóó tómaa ngáne rítógnéné, nímēntén-ne abé áde méewóó’ε chōm éche rítógnéné. ¹³ Kéchéé éche étané mē, ngíne eche Krístəə ábagéé mē ébēl métōm chō áte.

¹⁴ Nyébelé bwám áwōŋgen mē áyál e nímém metake. ¹⁵ Nyé bad bé Filipi nyébii bwám nēn bán áde mbóótédé nkalan ní bwám akal áde mbíde á Masedonia, nyé bēnpēn-éé nyébédé mwembé níme ménwōŋgēn mē. ¹⁶ Ké áde mémbēē á dyad á Tesalonika, nyénlómé mē nwōŋgen ngen ne ngen. ¹⁷ Meehóbéé nēn áyale nhede méé nyélómme mē nde. Boŋ nhede méé nínine’ ngáne Dyöb ánamtēé nyé anamed ne anamed. ¹⁸ Nkudé chōm ésyáál éche nyékélómēē mē, ríkūd-te ké tómaa nē. Epafrōdituse ampiinéd mē bwēm ábe nyénlómēē mē. Edii byánán nyébagé Dyöb nde eche ewóó elod é bwám. Dyöb ákóbé nímé mende, mébōŋnéde-’ε mó. ¹⁹ Adēm Dyöb débē-’ε nyé kéchéé éche nyétógnéné átínté e nímē nkúú mé nhən, mbwiined ne Yesu Krístəə. ²⁰ Ehúmé ébē ne ádéd Dyöb, awēd Titée á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.

Melentsn mé asóg

²¹ Nyéleled bad bé Dyöb bésyáál ábe bédúbpé Yesu Krístəə. Abesyánē baányan ábe bédé ne mē belómme nyé melentsn. ²² Bad bé Krísto bésyáál belómme nyé melentsn,

bwámbwam abum á ndáb áde Kaisεε. ²³ Nsimé níme Sánjú Yesu Krístæ níbê ne nyé moosyæál.

Kálag echê Paale áténlé Baá Kolose Ndibned ní kálag

Paale, mbapere a nlómag nhóg awe Yesu Krístæ mós antél enén kálag áde adíí á mbwóg á dyad á Roma. Antelé bad bé dyad á Kolose. Saké Paale andibé mwembé níme ríbéde á Kolose. Epafrase mós andibé mwembé níme ríbéde áwed. Epafrase ambé á dyad á Efesus. Anwóg eyale é Dyób áwed, adúbe-’e Yesu Krístæ. Anhidnéd échê eyale, áke ákal chós á Kolose, ádíbe-’e mwembé áwed. Ambíd e pónde, Paale anwóg nén bán bemeléede bé metóm bépééné ayáge áde déeboo á mwembé-te wê. Abé bemeléede béyágté’áá nén bán, kenzéé awé ahéde’ Dyób abíí, awé ahéde-’e e’soóson akud, atánjéne nêe ábageé ngíne ne benkamlene bé nkónsè edúbé. Bán mod atánjéne-’e nêe áhídeé mbéndé nêe áyag mod ne áhíd mbéndé émpée tângene ndyéed échê mod éétánjéneé adyé, ne ekud é mam émpée. Mmén mekan mésyáál-lós mós ménkân bon Paale áténlé bad bé mwembé mé Kolose enén kálag, áleb bós ábel bébii mbále tângene Yesu Krístæ ákamlan bad bésyáál ne ákamlan ngíne é nkón rísé ne nímin. Mwênpen-naa ahele ahúd syáné á mbéb-te.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-8

Nsón níme Krístæ 1.9-2.19

Alongé dékóólé ábe ne Krístæ 2.20-4.6

Nsógten 4.7-18

Paale alómmé bad melenten

¹ Me Paale, mbapere a nlómag nhóg awé Yesu Krístæ, ngáne Dyób átíidé me-éé ntenlé nyé enén kálag. Se Timoti, awesyáné mwányan a Krísto, sélómme nyé melenten. ² Ntenle nyé bad bé Dyób ábe nyéde á dyad á Kolose. Nyéde ne Krístæ, nyéhíde-’e mós ne nlém nhóg. Nsimé ne nsan ní Dyób Titíe awéd mbé ne nyé.

Paale aságné Dyób á mekáne-te

³ Pónde téé sékánna nyé, séságnān Dyób, Sáá awé awed Sánjwéé, Yesu Krístæ. ⁴ Séságnan Dyób áyale séwógé bán nyédúbpé Yesu Krístæ, nyédaá-’e bad bé Dyób bésyáál. ⁵ Sébii nén bán nyébele’ nê áyale nyésuné nlém nén bán nyéékúd nnam níme Dyób ákónnéde nyé ámln. Nyémmád mam awóg tângene mímé nnam áde bésébpé nyé nkalan ní bwám ní mbále akale. ⁶ Mmén nkalan ní bwám mé nsimé ní Dyób ríkanlad mebwóg ne mebwóg ríkaq á’só. Epun e é’só éche nyéwógé nyénsóntén bán Dyób ákónté nlém ní bwám awón ne bad bé mbéb. ⁷ Epafrase, mbáledé awe Yesu Krístæ mós ankalé nyé nímmé nkalan. Adíí mod awé syáábós sébele’ nsón, sédaá-’e mós bwámbwam. Abenle’ Yesu Krístæ ne nlém nhóg. Abé áde adíí-’e ne nyé, nsón níme séntánjénné ábel mós ábeléé. ⁸ Mós alánjé-’e sé áá Edáádān é Dyób ébélé nyédaá bad bé Dyób.

⁹ Né-óó, bootya pónde échê séwógé nímmé nām, sékánna nyé pónde téé. Sékánne nén bán Dyób ábel nyékon chóm éche áhédeé áá nyébel asóntēn. Sékánne nén bán Dyób ábe nyé debyéé ne nsóntēn ábel nyésóntēn mam mé Edáádān bwám. ¹⁰ Nê débél ádēn alongé débē ngáne alongé áde bad bé Dyób átánjéne abé. Nyéébele’ mam nímmé méwógte mós menyinge. Mekan mé bwám mós ne mós-éé nyébeléé. Nyaa échê nyésóntēn-naa Dyób, échāgkē acháge ne acháge. ¹¹ Sékánne-’e émpé nén bán, Dyób áhé awéd nyé áte ne échē ngum échē echabé ámln, ábel nén nyéhel awesen, nyékan nlém, nyébe-’e menyinge áyāl e mam mésyáál. ¹² Nyééságnān Titíe áyale chóm ésyáál. Mós-áá ábelé bon nyékwognéd ábe bad ábe békobe akab á bwém ábe ákónnéde ábe bad hóm áde e’nyínen bé ekíde é’díí. ¹³ Ahúde syáné áse e ngíne e nkamlene a ehíntēn, apééné syáné áse e nkamlen nime awe Mwán ne nlém. ¹⁴ Dyób álágséne syáné nímmé mbéb akode áde ákódté syáné ne mekií níme awe Mwán ásyógé á awóg.

¹⁵ Modmod eenyinnéé Dyób díí. Bon bad bénsóntēn ngáne Dyób adíí áde bényíne Krístæ áyale adíí nwágén ní Dyób. ¹⁶ Edé nê áyale, mbwiined ne Krístæ dáó Dyób áhágé bwém é’syáál á nkon ní mín ne rísé. Ahágé bwém ábe bényínnéé díí ne ábē béenyínnéé díí. Mós ahágé benkamlene, ne ngíne ésyáál. Dyób áhágé bwém é’syáál mbwiined ne mós, mós-áá Dyób áhágkē ábe bwém é’syáál. ¹⁷ Bédéhób bán beháge’ kéchéé á nkónsè-te né Krístæ adé alongé. Mós-áá akáó bon bwém é’syáál ébē á e’díí. ¹⁸ Mós adé nló níme bad ábe bédúbpé mós, bós-áá bédé nēngáne eche yál. Mós abage ábe bad alongé áyale mós adé mod a’só awé Dyób ápuúdté awé ábē-’e abé ne abé. Nén dēmbēnléd ábel nén ábē nkamlene ámln mekan mésyáál. ¹⁹ Mmén mekan méde nê áyale nén Dyób dēn-éé áde. ²⁰ Dyób dēmbēl nén áá chóm ésyáál étim áse ne mós Dyób mbwiined ne Krístæ. Abén bwém é’bédé bwém bé nkon rísé ne bwém bé nkon ní

mín áyale asyag adé awe Mwān asyágé mekií á awag. Bɔɔb-pɔɔ, chòm ésyāal éhale ébē nšan ne Dyōb.

²¹ Nyé ne nyé nyēmbé nchabned ne Dyōb, nyáabe Dyōb nyéebédeé áyale mewēm̄ten mé mbéb nime nyénwōŋ'é ne mbéleté mé mbéb nime nyébéle'áá. ²² Boŋ bɔɔb, Dyōb ábélé nyétimé áse ne mós, awé áde awe Mwān Krístə awé abéde moonyonj áwéde á awag. Dyōb dēmbēl nē ábel nēn nyébē wéé módíí, nyébē bad ábe bésáá, nyéwóó atón dé mbék ké ahóg á yāl, béékóbne-é nyé awusé ké ahóg. ²³ Ebē nēn bán áden adúbe adii awúú áte nyéehúde-é mekuu áse ne asum áde nyésumé nlém áyāl e nkalanj ní bwām nime nyéwógé. Mmē nkalanj ní bwām nime nyémáá awóg, rídii nkalanj nime níkánlédé nkòŋsé áte ísyāal mós-áá mē Paale, rítimé mbaledé á Dyōb ákal.

Nsón nime Paale

²⁴ Ndé menyinje bɔɔb ne metake nime ríkudeé áyāl echēn. Ngáne ríkudeé nímén metake, mmade metake nime Yesue nímé rítánjéné abé, áyāl eche yāl, nédé bad ábe bédúbpé mós. ²⁵ Dyōb ábélé mé mbaledé ábele bad ábe bédúbpé Krístə. Alómé mē áá ríkōŋ nyé echē eyale akale bwām. ²⁶ Bɔɔd, echē eyale émbē dyam adé bad bēnkənsōŋténne. Boŋ bɔɔb abele abē bad bēbíí chós. ²⁷ Dyōb áhede' nēn áá abē bad bēbíí nēn bán nħon ne ehúmé eche Krístə édé káŋne ne bad ábe béesē bad bé Israel. Kun echē édé áwéd-te edii nēn bán, nyésum nlém nēn bán nyéekúd ehúmé eche Dyōb áhóbé áá mósɔbē abē bad. ²⁸ Né-áá akásá boŋ sélanjē bad tŋngene Krístə kéhéé wéé sékagké. Sélébe', séyāgtē-é bós ne debyéé ásyāal áde Dyōb ábágé sé. Séhale nē áyale séhede nēn bán békobned á'só é' Dyōb nēŋgáne bad ábe mekuu mémáá awédned áse á adúbe-té. ²⁹ Boŋ nwane áte bwāmbwam. Ngum echē Krístə eche édé mē áte, chós-é ebage mē ngine áwan áte.

2

¹ Ndás mēé nyébíí ngáne ríkempéé awan áte áyāl echēn, ne áyāl e bad bé dyad á Laudesia, nyébíí-é ngáne ríkempéé awan áte áyāl e bad bēmpée abé béenyinnē mē díd. ² Mbele nē áwéd bós nlém á abum ábel boŋ edāŋge eche édé áttínté echēn ébel nyébē mod nhóg. Nhede mē nyáábɔ nyésum nlém ne asum ásyāal nēé bad ábe bēsōŋténé dyam á Dyōb áde bad bēnkənsōŋténne. Adé dyam-mē adii Krístə mwēn. ³ Krístə mós ahele ábel boŋ nyéwōŋj debyéé ásoŋtēn mekan mé Dyōb. Mmē mekan mēdé etógnēn bwāmbwam. ⁴ Nlanje nyé nēn ábel boŋ mod eédogné nyé e'nyin bé nsal áte se nyéwēmtén nēn bán dyam áde álāŋgé nyé átāŋjéné. ⁵ Ndás mēé nyébíí nēn bán kénéé mmēn méesaa' ne nyé, ndé ne nyé é edáádāŋ. Kénéé méesaa'-áá ne nyé, ndé menyinje nēn adúbe áde nyédúbpé Krístə ályágé adé ngine.

Bad bé Krísto béesaa' sé

e mbéndé é nkòŋsé ámpé

⁶ Né-ɔɔ, ngáne nyékóbé Krístə nēé Sāŋwéé awēn, nyébē nyébele' ngáne áhedeé. ⁷ Adúbe áde nyédúbpé chóm-éé ábēn bemeléede báyágté nyé édé mbále. Nyéságnan-ne Dyōb póndé té áyale chóm ésyāal. ⁸ Nyéémwāg-se mod atéd nyé ntāŋ áhíd e'hóhó bé áyáge dé metóm áde báyágté. Áyáge adé báyágté nyé adii áyáge adé békóbé wéé ábāb betaa ne áde áhíde mbéndé é mekan mé nkòŋsé. Adé áyáge adii áyáge adé áhúú ne baányonj ngēn dééhúú'é ne Krístə. ⁹ Nyéémwāg-se ábē bemeléede bé metóm bédog nyé áyale nēn ngine ne abé á Dyōb áde yāl e moonyonj echē Krístə áte. ¹⁰ Né-ɔɔ, nyélóné mbon áyale nēn nyédé ne Krístə, Mós-áá akalanj ngine ne benkamlene bésyāal. ¹¹ Abé adé nyédíí ne Krístə, Krístə ayagé nyé. Eesaa nēŋgáne moonyonj áyagéé mod. Krístə mós ayagé nyé é edáádāŋ-té. Ahúde áden abé dé mbéb. ¹² Ade bēndusénné nyé, édé nēé nyénwé, bélímé nyé, Dyōb apúúdté nyé ne Krístə. Nēn dēmbēnléd ne nyé áyale nyéndúbé nēn bán ngine e Dyōb echē epuúdté Krístə epuúdté nyémpé. ¹³ Ngen e'só nyémbé byánán nyéwédé áyale nyéboó'áá mbéndé é Dyōb. Ene póndé-é né Krístə ééhúdéé nyé abé dé mbéb áyāl. Boŋ bɔɔb, Dyōb ábágé nyé alonjé dékásále apuú áde apúúdté syáné ne Krístə. Aláŋséné syáné níméd mēnéd ísyāal. ¹⁴ Edé nēŋgáne apínné mbéb nime syáné wéé ántenlé mós. Nédé nímé mbéb méesaa' ámpé. Dyōb ábómmé nímé mbéb á awag abome áde bēbómmé Krístə á awag boŋ awé-é. ¹⁵ Dyōb déntóm ngine ne benkamlene bé nkòŋsé áte. Atóm áde ántómmé bós, dényínnéd ne moosyāal ne awé áde Krístə ánwéé á awag.

¹⁶ Né-ɔɔ, nyéémwāg-se bad bēlanjē nyé bán nyébelé awusé áyale nyédyáŋké donje dé medyé, ké'é áyale nyémwāŋké donje dé mmítéd, ké'é áyale nyéebāŋké donje á ngande áse, ké'é ngande echē ebág nzé ngōn étúbé túbēn, ké'é ngande e Epun é Nkóme áte. ¹⁷ Echē mbéndé ésyāal ébédé-é nēé e'díidinjē abé é'lúmté'áá mam mé bwām nime Dyōb déntāŋjēnné alóm. Krístə mós-áá alónté nímé mam mésyāal. ¹⁸ Nyéémwāg-se mod anyágéd nyé áá nyétāŋjéné yāl asuded. Nyéémwāg-ke se mod anyágéd nyé nēn áá nyétāŋjéné áŋgel edúbé abe ngáne ábágéé. Nzé nyébelé nē né nyéebád nde echē Dyōb áhóbé áá mósɔbē nyé. Kénzéé awé áyágté' nē, áhóbé' áá mónyíné á ndóg-te. Ene ndin e mod edé kúmbé ngēn ne

mekan mé mbéb níme mbíde' mós á nlém-té, bonj eewóó' é nzóm ké póg ábé. ¹⁹ Ene ndín e mod esógé Krístæ awé adé nló mí bad ábe bédúbpé adúbe. Ngáne nló nkamlanné yál esyáál, melemlen nê dso Krístæ ákamlanné bad ábe bédúbpé mós bésyáál ábel bébê mod nhóg. Ngáne nsid nladéé mebón mé yál mé mod bonj abé mod nhóg, nê dso Krístæ áladéé bad ábe bédúbpé mós ábé mod nhóg ásé eché. Mmê nlatén níkwoge-é ngáne Dyöb áttíde.

Awé ne ábé á alongé ne Krístæ

²⁰ Edé boob byánán awé áde Krístæ áwédé, nyéwédé ne mós. Né-óó nyéesaá ásé e mbéndé é nkónsé ámpé. Cheé-5 ékáá bonj nyébé nyéhíde' éché mbéndé byánán nkónsé nídíí nkamlan nyé? ²¹ Abé bemeléede bé metóm béléngé nyé nén bán, "Nyéechángé échén, nyéewóglán échíníí á nsal, nyéesítan éché." ²² Eché mbéndé esyáál énonne' bwém ábè béébáag dyamdyam ámpé nzé mod amaaá bós abenled. Eché mbéndé édíí mbéndé ne ayáge áde bad bèn béhágne nló. ²³ Eché mbéndé ébelé ényínnáad byánán édé debyéé áte bwámbwam áyale nén, éyágte bad nán bán bèn betángéné nêe bwéwóó nlém ábel mekan níme mékámé ábel, álúmed nén bán békoo Dyöb ahíd. Éyágte bad bán bésuded yál, bébane-é yál á metake-té bwámbwam. Bonj ké bad bénhüü éché mbéndé ahíd, éeheléé bós awóngeen ásóog mewémten mé mbéb awónj.

3

¹ Edé boob byánán apuud áde Dyöb apúúdté Krístæ, nyémpé nyépuúde ne mós. Né-óó, nyébê nyóngé áyál e mam mé mún, wée Krístæ ádíí á nkamlan á ekáá émbáá é Dyöb. ² Nyébê nyésúm nlém áyál e mam mé mún, nyéesúme nlém áyál e mam mé nkónsé. ³ Nyébíí nén bán, awé áde Krístæ áwédé, édé nêngáne nyémpé nyéwédé. ⁴ Krístæ mós adé alongé ádéd, áde ápéé-é á nkónsé-té wén nyémpé nyéébé ne mós ne ehúmé esyáál.

Alongé dé nchun ne alongé dékóólé

⁵ Né-óó, nyéhúd mekan mé ekob é yál nlém ne ahúd ásyáál. Nyéhúd nlém áyál e mam nêngáne, akáb dé mesón, mbinde é mekan, esíí é mam mé ekob é yál, áwónj mewémten mé mbéb ne ngóod. Nzé nyédé ngóod né édé nêngáne nyébage Dyöb démpée edúbe. ⁶ Dyöb dékóósgen bad bésyáál ábè bébele' échén ndín e mekan. Echén ndín é mekan élinje' Dyöb, né-óó, ákóósgen bad ábe bébele chí héén. ⁷ Echén ndín é mekan chíó nyébéláá ngen e e'ós, áde esíí é mekan mé nkónsé ékámlánáá nyé. ⁸ Bonj boob mekan nêngáne melingá, péll, ekoyí, ábébed mod dín, ne ábéb nsal áte, nyétángéné mós asóg dé ábel. ⁹ Nyéekanlé' nhóg ne aníníí metóm. Nyéébéle' mímén mekan ngáne édíí bán nyémaá áden abé dé mbélté mé mbéb atede. ¹⁰ Boob-pós nyémaá nkob mékóólé ahé. Dyöb áhéde nyé áden alongé dékóólé áte, akwogte-é dós ábel nyébê néé mós, nyékonj-é mós awé ahegé nyé abíí bwám. Awónj áde nyéwóó áden alongé dékóólé ábélé ¹¹ nhánlén méesaá áttinté e mod awé adé mod á Israel ne awé eesé, ké' é mod awé béyagé ne awé béeyagéé. Ken mod adé mod á nken-é, ken mod e ahín-té-ye, ken ntán-é, ken kunze-ye. Krístæ mós adé dyan ásyáál adé-é bós mod ásyáál áte.

¹² Né-óó, nyétángéné nlém ní ngól awónj, nyétángéné nlém abonj, nyétángéné-é yál asuded. Nyétángéné apwiited, nyétángéné-é awesen. ¹³ Nyétángéné nhóg ne aníníí awesen. Nzé mod bós waáb békúú waáb álágsén mós. Ngáne Sánjwéé álágséné nyé, nyémpé nyétángéné nyélagсэн nhóg ne aníníí. ¹⁴ Amín e mímén mésyáál, nyédan nhóg ne aníníí. Edáge chíó élade' chíóm esyáál. ¹⁵ Krístæ abelé nyédé nsanj ne nhóg ne aníníí. Né-óó níímê nsanj níítángéné chíóm esyáál éché nyébeleé alyáged. Nyétángéné nyéságnen-ne Dyöb póndeé esyáál. ¹⁶ Eyale éche Krístæ ébê nyé á nlém-té bwám abé ne abé. Nyébenlad éché eyale ne debyéé ásyáál áyáged ne áléh nhóg ne aníníí. Nyékónne' Dyöb ngáse éche édé á kálag e Dyöb. Nyékónne' Dyöb ngáse éche ékémté' Dyöb ne Krístæ, ne nkángé ké níhéé níme nípíidé nyé ákémed Dyöb. Nyékónne' mós ásanjen mós ne nlém rísyáál. ¹⁷ Kéchéé éché nyéhábéé, ké' é éché nyébeleé, nyébele chíó á dín áde Sánjú Yesue. Nyéságnan Dyöb Titée á dín á Yesu.

Alongé dékóólé áde nyétángéné awónj

¹⁸ Nyé bebaad bé bechóm, nyéwógne áben bechóm. Nê dso bad ábè bédúbpé Sánjwéé betángéné ábel. ¹⁹ Nyé baachóm ábe nyéwóó bebaad, nyédan áben bebaad, nyéetagté-é bós ngén.

²⁰ Nyé bánbán, nyéwógne áben bésáá ne benyaa áyál e kéchéé éché nyébeleé. Nê dso Sánjwéé ádáá aá nyébel. ²¹ Nyé bésáá bé bán, nyéekanjé áben bán. Nzé nyékanjé' bós, né nyésúnte bós yál áte. ²² Nyé betán, nyéwógne áben bewónj póndeé esyáál. Nyéébenlé bós nsón dáss póndeé éché bényíneé nyé ábel békémed nyé. Bonj nyébenle bós ne nlém nhóg áyale nén Sánjwéé mós nyébageé edúbe. ²³ Nsón ké níhéé níímé nyébeleé, nyébele' mós ne nlém rísyáál. Nyébele mós, nyébíí-é nén bán Dyöb dso nyébenléé saké baányonj. ²⁴ Nyébíí nén bán nyéékúú nsábe níme Sánjwéé ákónnédeé ábè bad. Krístæ mós adé mod awé nyékoo' é ábele. ²⁵ Dyöb dékóósgen kénzéé awé ábelé mbéb áyál e mbéb níme ábélé. Dyöb déekwognádté modmod.

4

¹ Nyé bad ábe nyêwóó betán ásê echên nyéwále áben betán nyaa echê Dyôb áhedeé, nyéchéá-é bô bwám. Nyébíí nén bán nyémpê nyêwóó mod ámín awê nyédíí ásê echê.

Paale awéde' bad nlém á abum

² Nyébê nyéwêd yál áte á mekáne-tê. Nzé nyékánne-é nyébānê nlém ne kéchéé éche nyélāngéé Dyôb, nyésāgnēn-ne mós. ³ Nyékānned-te sémpê ábel nén Dyôb ánedned sé nzii ákal nkalan tângene Krístā níme bad békēnsōntēnné bōôd. Mmê nkalan níme ríkaleé mós ríkás boŋ mbé á mbwog. ⁴ Nyékānne' nén bán ríkale mós bwám nyaa echê rítāngēné abel. ⁵ Nyébíí ngáne nyébeleé mekan nzé nyédé ne bad ábe béédúbpe Krístā. Póndé téé eche etál éhāgné ne nyé, nyébenle' bós mekan me bwám. ⁶ Nzé nyáābōō nyékale', nyéched ehób á nsal, nyékale póle éche ébonŋte bad nlém á abum. Nzé nyébele' nê, né nyéēbíí ngáne nyékwēntanné kénzēé awê asēdté nyé dyam.

Melenten mé asóg

⁷ Tikikuse, mwānned a nlém a Krísto áláā nyé mam níme mébenlad ne me hén. Mómpe adii mbālede awê abenle Sāngwéé ne nlém nhóg nchoo ne me. ⁸ Nlôme' mós áwēn ábel boŋ áláā nyé ngáne sédíí, áwêd-te nyé nlém á abum. ⁹ Nlōmē' bós Onesimus. Onesimuse mómpe adii mwānned a Krísto awesyānē awê dédás. Mómpe abenle Krístā ne nlém nhóg. Adii mod awê abidé áwēn dyad. Bós Tikikuse bēláā nyé mam níme mébenlad hén.

¹⁰ Aristakuse awê sūmō bedé á mbwog hén alēnté nyé. Banabase mwānyan mómpe alēnté nyé. Memād nyé aláā tângene Makōse. Nzé apedé, nyékob mós nken. ¹¹ Yesu awê béchégeé bán Justuse, mómpe alente' nyé. Áben bad bēláān bēnpen bōō bédé bad bé Israel ábe bédúbpe Krístā, ábe syāābōō debele' nsón ákal nkalan tângene nkamlen ní Dyôb. Békéwêd me nlém abum bwāmbwam. ¹² Epafrase mómpe alēnté nyé. Mómpe adii mod awê abidé áwēn dyad, abé-é mbālede awe Yesu Krístā. Akānnad nyé póndé téé. Áá Dyôb dēn ábel nyékoŋ chōm éche áhedeé áá nyébel abii, nyébel-le chós. ¹³ Mmēn mbíde' mós mbōŋ nén meé abelē nsón bwāmbwam áyāle echên ne áyāl e bad bé Krísto ábe bédé á Laudesia ne á Hirapōlis. ¹⁴ Lukase, dógte awê dédás bós Demase, bómpe bēlōmmé nyé melenten. ¹⁵ Nyélentēd me bānned bé Krísto ábe bédé á Laudesia. Nyélentēd-te me Nimfaa, ne bad ábe bédúbpe bésyāal ábe bēbome' áwe ndáb. ¹⁶ Nzé nyēmaá enén kálag alán, nyélóm chós á Laudesia ábel bómpe belāŋ chós. Nyémpê nyényín nén bán nyéláá kálag echê rílómmé bad bé Laudesia. ¹⁷ Nyéláā Achipuse bán ányín nén áá mómadé nsón níme Sāngwéé ábágé mós áá ábel.

¹⁸ Me Paale mmēn-éé mbēnlédé échēm ekáá átele nyé mímén melenten. Nyééchatán nén bán ndé á mbwog. Nsimé ní Dyôb nībê ne nyé.

Kálag e'só eché Paalε áténlé Baá Tesalonika Ndibned ní kálag

Dyad á Tesalonika dǎǎ ábédé nló mé alonj á mbwóg e Masedonia. Ade Paale ábídé á dyad á Filipi, anké á Tesalonika ádíbē mwembé áwed. Ambíd e pǎndé, Paale anhidé á Tesalonika áké á dyad á Beria. Anhidé áwed ámpē áké á dyad á Kǎrinto, áwed-taá ákúdé kálag eché mod awé búmǎ bébele nsón, Timotie, álómmé mó, áláa mó tǎngene mekan níme mébenlad á mwembé níme rídé á Tesalonika.

Paale antelé mwembé níme ndé á Tesalonika, enén kálag e'só áwéd bó nlém á abum tǎngene adúbe áde bédúbpé Sǎngwéé bédǎǎ-ε mó. Awéd-te, ankamtén bó nyaa e alongé eché ánwǎngé áde ábédé ne bó, ákǎǎ-ε bó mekan alúmed áte tǎngene epe éche Krístǎǎ ápeé ámpē, éche émpéén mpuutéǎ áfinté e mwembé níme ndé á Tesalonika. Anlúmed bó áte ngáne áwóó nlém áte átim ámbíd áwáb ábel bonj áwéd bó nlém á abum tǎngene mam mémpéé níme ménǎne' ádab adúbe. Anláá bó mekan níme bétǎngéné ábel áwóged Dyǎb menyinge ne ngáne alongé ádáǎ átǎngéné ábe asin áde básinéé epe éche Sǎngwéé.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1

Meságnen ne mekenag 1.2-3.13

Elébé tǎngene abé á bad bé Krísto 4.1-12

Elébé tǎngene epe éche Krístǎǎ 4.13-5.11

Elébé é asóg 5.12-22

Nsógten ní kálag 5.23-28

¹ Me Paale, nchoo ne Sailase bó Timotie, me-éé ntenle' nyé enén kálag. Ntenle nyé bad ábe bédé á mwembé níme rídé á dyad á Tesalonika, nyé ábe nyédé bad ábe Dyǎb Titéε, nyébé-ε bad ábe Sǎngú Yesu Krístǎǎ.

Nsimé ne nsaj níme Dyǎb mbé ne nyé.

*Paale aságnan áyǎle adúbe
áde bad bé Tesalonika béwóó*

² Séságnan Dyǎb áyǎl e nyé moosyáǎl pǎndé té, séhǎg nyé á mekáne pǎndé-té nézé sékáǎne'. ³ Nzé sékáǎne' áded Dyǎb echéd Sǎǎ, sébéle sékamtǎn nsón níme nyébéleé áyǎle adúbe áde nyédúbpé. Sékamtǎn ngáne edǎnge éche nyéwǎǎné bad bémpéé ébéle nyébele ntú áwǎǎǎ bó, nǎngáne alyág áde nyélyógé nlém áyǎl e epe éche awesyáné Sǎngwéé, Yesu Krístǎǎ, ábéle mekuu mewúú nyé ásé. ⁴ A-baányǎǎ, sébíí nǎn bán Dyǎb ádáǎ nyé apwédé-ε nyé ábé ábé bad. ⁵ Sébíí nǎn áyǎle áde sémpéé áwǎn bonj sékanlé nyé nkalanj ní bwám, saké e'yale bǎǎǎn bó sémpéénné. Bonj ngáne e Edǎǎǎǎ éche Esáá chó embǎl bonj sékalé nkalanj ne ngáne, sǎnkǎǎ-ε adúbe nǎn bán kéchéé éche séhǎbéé édé mbále. Nyébíí ngáne abé áded démbǎé áde sémbǎé ne nyé. Chǎm éche énkǎǎ bonj ábé nǎ édíí áwǎǎǎ nyé. ⁶ Ne nyé, nyéhídé'áá nyaa e abé eché sǎnwǎǎǎ, nyéhídé-ε abé áde Sǎngwéé. Edǎǎǎǎ éche Esáá émbǎl nyéwóg menyinge akob áde nyénkobpé nkalanj níme sémpéénné áwǎn. ⁷ Né-ǎǎ, abé ádǎn démbǎé nǎngáne elǎǎǎǎ áfinté e bad ábe bédúbpé, ábe bédé á mbwóg é Masedonia ne Akaya. ⁸ Nyéé nyékǎǎ bonj nkalanj níme Sǎngwéé níwǎǎǎ mébwógé mebwógé. Saké á mbwógé Masedonia ne á Akaya démpǎn-ε níwǎǎǎ. Bonj adúbe áde nyédúbpé Dyǎb dǎmpé áwǎǎǎ dé hǎm ásyǎǎl. Né-ǎǎ, nzǎm ké pǎg éesáá eché séhǎbéé ádǎn akan ámpé tǎngene nyé. ⁹ Abé bad bǎn bóǎ bétíme áhǎb ngáne nyénkobpé sé nken áde sépédé áwǎn. Béhǎbé-ε ngáne nyétímmé Dyǎb, nyétéde-ε ábele á nyǎb mé metóm bonj nyébenlé Dyǎb dǎn áde áde á alongé. ¹⁰ Béhǎbé-ε ngáne nyésinéé epe éche Mwǎn á Dyǎb awé abíde ádyǎb. Ane Mwǎn á Dyǎb, Yesue, awé asoo' syǎné ásé e nkǎǎǎ ní Dyǎb níme níhú', mǎǎ Dyǎb démpuúdté.

2

Paale ábelé nsón á Tesalonika

¹ A-baányǎǎ, nyé bǎn nyébíí bán epe éche sémpéé áwǎn, énkémbáá ngǎn. ² Nyé bǎn nyébíí ngáne sǎnkudté metake béwógéd-te sé e'són á dyad á Filipi. Bonj ádesyǎné Dyǎb dǎnwéd sé nlém á abum, ákale nyé níme Nkalanj ní bwám. Sékalé'áá mó kénéé édíí bán bad híin bétyéémǎnnáá sé bwámbwam áyǎle béhéde'áá bán sékale mó. ³ Chǎm éche sélǎngé'áá nyé bán nyébel, énkémbáá nǎn bán sǎnwǎǎ mewǎmten mé mbéǎ, káa bán ébédé chǎm éche sǎnkǎǎǎǎǎ abel ké-ε ádog nyé. ⁴ Bonj pǎn sélǎngé'áá nyé mó, néε bad ábe Dyǎb ápwédé ákwogndé dé akal nímmé nkalanj. Né-ǎǎ, sékale nímmé nkalanj ní bwám saké áwóged moonyonj menyinge bonj áwóged Dyǎb áde ábíí sé nlém áte menyinge. ⁵ Nyébíí bán áde sémbǎé ne nyé

séebonje'áa nsál áte, ngoód-te eebédeé sé áte. Dyöb adé sé mbón áyäl e nê. ⁶ Séehede'áa nân bán nyé ké'ε bad bémpée békεne' sé. ⁷ Kénεε édíi bán sé nēngáne bembapεε bé nlomag ábe Kristáε, sēnwōŋ kunze ápémed nyé nted, sēnkémpémtédé nyé, bon pēn sēmpwiitéd áfnté echēn ngáne nyé-εmwān átágnεé ábe bán. ⁸ Sédáás nyé bwāmbwam, saké ákale nyé nkalan ní bwām ní Dyöb mēmpen, bon káŋne ábel nyaa eché séhεle séwōngén nyé, áyāle sédás nyé bwāmbwam. ⁹ A-baányan, bé Kristo, ndúbpe méε nyékamtan nsón ne ntú ní ngine míme sébelé. Ade sékanlé'áá nyé Nkalan ní bwām ní Dyöb, sébelé'áá nsón nkuu ne müte ábel bon séétagté nyé modmod.

¹⁰ Nyédé sé mbón, Dyöb-pe ámpé adé sé mbón nēn, áde sébedé áfnté echēn, nyé ábe nyédúbpe, ábe dénsān sé, sébelé'áá mekan míme méntāngéne, sēnkēnwōŋ-áá awusé ké ahóg á yāl. ¹¹ Nyébíi nēn bán sēnchás nyé mod téε ngáne sáa-a-mwān áchāngεé ábe bán. ¹² Séwédé'áá nyé nlém á abum, séslímé-ε nyé etúu áte áwōŋ abé áde áwōgte Dyöb menyinge. Dyöb dōó áchēnlé nyé ábe áfnté e ábe bad ábe ákamlanné ne ábe áse e éche ehúmé.

¹³ Nzom empée edé eché ekáás bon sébagé Dyöb mesāgnen pōndé ésyāál. Ade sēmpéenné eyale é Dyöb áwēn, nyēnwóg chō, nyékōb-pe chō. Nyēnkēnkōbpe chō nēngáne eyale éche éhúu ne moonyon bon nyēnkōb chō nēngáne eyale éche éhúu ne Dyöb, ngáne chēn-ne ékōnté abé. Eché eyale chō-áá Dyöb ábenladdé áfnté echēn, nyé ábe nyédúbpe, áwōngēn nyé. ¹⁴ A-baányan, melemlem mé mam míme mémbenléd ne mwembé ní bad bé Dyöb ábe bédúbpe Yesu Kristáε ábe bédé á Judeya, mās mébēnlédé ne nyémpé. Nyékudé metake á mekáá míme ábēn bad melemlem ngáne bōmpé bēnkudté metake á mekáá mé bad bé Israel. ¹⁵ Ábe bad bé Israel bō donje bēnwū Sāngú Yesue, bémpée-ε béwúu bekal bé'dásáŋ. Ábe bad bé Israel-ε bō donje-áá bēnnān sé áwāb dyad-té. Béewōgtéé Dyöb menyinge, bétyéeman-ne moosyāál. ¹⁶ Bébele nē ábel bon séekanlé bad ábe béese bad bé Israel eyale é Dyöb, ábel bon béekudé e'soosōŋ. Bébadé mbéb ámín e mbéb pōndé ésyāál, káŋne á asóg-ke, Dyöb átāngéné bō akōgsen.

*Paale awóó nlém áte ányin
bad bé Dyöb bé Tesalonika*

¹⁷ A-baányan, séhōbe nēn bán sépāgnédé nyé á yāl á esōŋ é pōndé. Kénεε séesaá hōm ahóg ne nyé, sédíi sékamtan nyé. Ngáne sēnwōngē mewēmten bwāmbwam ányin nyé, sēnwān áte bwāmbwam ányin nyé ámpé. ¹⁸ Nēn ábedé áyāle séhede'áá ape áwēn. Mmēn Paale, nwané áte ngen ne ngen ápe bon Satanε enkēnháá sé etāl. ¹⁹ Nyéε nyékaás bon séwōŋ e'lyóg bé nlém, nyéε nyékaás bon sébé menyinge, nyéε nyékaás-ε bon sékumé ekáá á tāl, áyāle nsābe míme sēnonéé á'so ákud á pōndé eché Sāngú Yesue ápéε. Nyébēn-εε nyékaás. ²⁰ Ne mbāle, nyéε nyékaás bon sékumé' ekáá á tāl, bon sébē-ε menyinge.

3

¹ Né-óó, áde sēnkēhēnlé adyεε ésebān sédē ne nyé, sēntíi nēn bán séēdyé ne sé bēn á dyad á Atens. ² Sēnlóm Timotiε, awesyānē mwānyan áwēn. Syāābōó sébele nsón ní Dyöb ákal nkalan ní bwām tāngene Kristáε. Sēnlóm mō áwēn áwōngēn nyé áwéd nyé áte á adúbe-té ne áwéd nyé nlém á abum. ³ Séhede bán áwéd nyé nlém á abum ábel bon nímnēn metake méebelé'-se nyétfimēn mbid. Nyébēn nyébíi bwām nēn bán Dyöb ámáá atíi nēn áá syāá baasyāál déékūd nímnēn metake míme nyékudé. ⁴ Nyébíi nēn bán áde sébedé ne nyé, sēnláá nyé á'so é' pōndé nēn bán séékūd metake. Nyé bēn nyébíi-ε bán nēn dēn-εε ébēnlédé. ⁵ Nēn dōó dēnkāŋ bon nlóm Timotiε. Menkēhēnlé nlém akan ámpé, né-óó, menlóm mō áhye dé ahed áte ngáne adúbe ádíi nyé. Membel nē áyāle mbáá'áá méé ane awé ábele' bon bad bēhún á mekagsen-té, ahele ahúnéd nyé á mekagsen-té. Nēn délūméd bán sébelé nsón ngēn.

⁶ Bōob-pōó, Timotiε abidé áwēn apedé ámbid áwéd, alāngé-ε sé kase e nkalan, áá nyédii nyédúbpe, nyédii nyédás-ε nhóg ne aníní. Alāngé-ε sé áá nyédii nyékamtan sé ne nlém ní bwām, áá nyédii nyédás sé anyin ngáne sēmpé sédás nyé anyin. ⁷ Né-óó, a-baányan, áfnté e échēd ndutul ne metake mésyāál, nlém níwúú sé á abum áyāl echēn. Aden adúbe dōó áwédé sé nlém á abum. ⁸ Bōob-pōó, séébe menyinge abé áde sédíi ámín, ngáne mekuu méwúu nyé áse áyāle adúbe áde nyédúbpe Sāngwéé. ⁹ Bōob séhεle sēsāgnēn Dyöb áyāl echēn. Sēsāgnan mō áyāle menyinge míme sédíi áyāl echēn áwe e'so. ¹⁰ Sékánne' nkuu ne müte, bwāmbwam nēn bán séhel ape áwēn ámpé, ábel bon dényínēn, séwōngēn-ne nyé ábel adúbe áwúu nyé áte.

¹¹ Nhede méε ádesyānē Dyöb, Titée ne awesyānē Sāngú Yesue bélūmed syānē nzii séhel ape áwēn ámpé. ¹² Nhédé méε Sāngwéé ábel edāŋge éche nyéwōŋné nhóg ne aníní ne bad bémpée ékwōg akwōg ne akwōg melemlem ngáne edāŋge éche séwōŋné nyé ékwōgεé akwōg ne akwōg. ¹³ Sékánne' nēn ábel bon Sāngwéé áwéd nyé nlém á abum ábel nēn nyéewóó' atōn dé mbéb ké ahóg á yāl, nyésāŋ-ε á'so ábe ádesyānē Dyöb Titée, áde awesyānē Sāngú Yesue ápéε ne ábe bad.

4

Nyéwón abé áde áwógte Dyòb menyinje

¹ A-baányan sêhóbe ámpè nén bán, nyén'yágé áwéd nyaa e abé echè nyétàngéné awón, ábel bon nyéwóged Dyòb menyinje. Enén ndín e abé chù'-aa nyéwóó. Bòob-pòó, sécháa', sélánje-'e nyé á dín á Sàngú Yesu nén bán, nyébè nyékeene' enén ndín e abé á'só. ² Nyébèn nyébíí mam níme sén'yágédte nyé, sé nēngáne bad ábe Sàngú Yesue ábágé kunze. ³ Dyòb áhede aa nyébè nēngáne bad ábe bésáá. Nyéekabé mesón. ⁴ Nyé mod-té ábíi ngáne akóbeé eche yál.* Nyébele nē nyaa echè etàngéné, ne nyaa echè nē débéé nyé edúbé áfinté e bad. ⁵ Yál échên éébāg yál éche éwóó' esíí bwāmbwam áyál e mekan mé ekob é yál ngáne bad ábe béebíi Dyòb béwóó' é. ⁶ Ayále adén dyam, modmod éébēnlē mwānyan epandé atéd-te chòm éche éde échē. Sēnláá nyé mīmēn mekan ngen e'só sēsím-me nyé etuu áte nén bán Dyòb dékōgsēn bad ábe bébele nē. ⁷ Dyòb dénkēmpwēdté syánē áwón abé á mbinde, bon ampwéd syánē áwón abé áde ásáá. ⁸ Kénzēé awé eékobe ayáge áde séyágté mó, saké moonyon móó ábáá á yál, bon Dyòb dōó ábáá á yál. Dyòb dō-'e ábage' nyé échē Edáádān éche Esáá. ⁹ Nzóm ké póg éesáá echè ntenléé nyé ngáne nyé mod téé átàngéné mwānyan adān, áyále Dyòb dēn ámáá nyé ayáged nyé mod téé átàngéné mwānyan adān. ¹⁰ A mbále nē dēn-naa nyédásá áben baányan bé Křisto bésyāā́ abe bédé á mbwóg e Masēdonia esyāā́. Kénē, a-baányan, sécháa nyé nén bán nyédān bō tómaa nē pōndé esyāā́. ¹¹ Sécháa nyé ámpè nén bán mod téé áwón alongé áde ápwítédé, modmod eēnōnē chòm éche waáb ábeléé, mod téé ábele-'e níme nsón. Nén dōó sēnláá' é nyé bán nyébele'. ¹² Abel áde nyébenlé nén, bad ábe béédúbpe, bébéé nyé edúbé, nyé mod téé ábōngē-'e eche yál.

Sāngwéé ápē taléd

¹³ A-baányan, sēhede bán nyébíi mbále tāngene bad ábe béwédé, ábel bon nyéelēbē nēngáne bad ábe béewóó e'lyág bé nlem. ¹⁴ Ngáne sēdúbpe nén bán Yesue anwé, ápuu-'e, sēbíi nén bán áde Yesue ápēé, Dyòb débēl bad ábe bédúbpe ábe béwédé, bēpuu, bēbé ne Yesue.

¹⁵ Ayáge áde séyágtéé nyé bōob ádíi ayáge áde Sāngwéé. Adē ayáge ádíi nén bán, syánē ábe déēbē á alongé epun éche Sāngwéé ápēé, déebáá á'só se bad ábe béwédé bēbé ámbíd. ¹⁶ Sāngwéé mwēn ábíd ámín, esaád é ngine éwōgnéd, ehób éche ángel embáá éwōgnéd, esaád é elon é Dyòb-pe éwōgnéd. Ene pōndé dyam dé'só, bad ábe bēndúbē Křistāā, bēpuu. ¹⁷ Ámbíd enē syāā́ abe dedé á alongé ábe dedé á nkōnsé, deálatén ne bō, déké ámín á mbag-té átān Sāngwéé á pemē-tē. Né-'aa débēē ne Sāngwéé á ngindé ne á ngindé. ¹⁸ Né-óó, nyébenlé adén ayáge áwéd nhóg ne aníníi nlem á abum.

5

Nyébé mboñsén áyál e epē éche Sāngwéé

¹ Bòob-pòó a-baányan bé Křisto, nzóm ké póg éesáá átele nyé aláa nyé pōndé ne epun echè mīmēn mekan mébenlédté. ² Ayále nyé bēn nyébíi bwām nén bán epun éche Sāngwéé ápagké, ápē taléd, melemlem nēngáne nchíb ápagké nkuu áde mod éesinléé mó. ³ Ade bad bēhóbeé nén bán, "Nsanj rídé, dyamdyam déesáá áde sébáá' é," dōó ebébtéd épíi' é bō taléd. Ebē melemlem ngáne e'we bé achád é'piidéé mmwāād awé adé nkgō. Modmod éebíd-tāā échén ebébtéd áte. ⁴ Bon a-baányan, nyé pēn nyéesáá bad bé mbēb ngáne bad ábe bédé á ehíntē-tē. Né-óó, epun éche Sāngwéé ápagké éetanē nyé taléd melemlem ngáne nchíb ápagké taléd. ⁵ Nyé baásyāā́ nyédíi bad bé e'nyinēn bé ekíde, nyébē bad bé bín ábe é'kēnlé. Syánē déesáá bad bé nkuu ké'ē bad bé ehíntēn. ⁶ Né-óó, deebāg nēé bad ábe bédé nēngáne békūne'. Bon syánē détd pōndé décháa-'e éche syánē yál. ⁷ Nkuu dōó bad békūnéé, bad ábe mīm mó-'e mékóbeé, nkuu dōó bēmwákē mīm bon mékōbē bō. ⁸ Bon ngáne syánē dédíi bad bé bín ábe é'kēnlé, syánē décháa échēd yál. Adúbē ne edānge éche éde syánē áte bēbē nēngáne mod ahédé mbóté echē bēbēnlé e'kii ákūtēn tál á pōndé e nzum. E'lyág bé nlem-'e ábe nyéwóó áyál e'soóson ábe nyékudté é'bē nēngáne mod awé ahédé ekóté éche bēbēnlé e'kii. ⁹ Dyòb déntíi áá móōsōn syánē mbwiined ne awesyánē Sāngwéé, Yesu Křistāā. Enkēntíi' é áá mīmē melingá mépii syánē. ¹⁰ Yesue anwé á nló mīmēd ábel bon ké nzé éde bán syánē dedé á alongé, ké'ē dewédé, débē ne mó. ¹¹ Né-óó, nyéwéd nhóg ne aníníi nlem á abum, nyéwéd-te nhóg ne aníníi áte ngáne nyébélé'áá bōód.

Elébé ne melentēn mé asóg

¹² A-baányan, sécháa nyé ábe edúbé bwāmbwam wēé bad ábe bēwōngan nyé. Bōó bēlyágte nyé, bēyágtē-'e nyé ngáne alongé adēn átàngéné abé nēngáne bad bé Křisto. ¹³ Nyécháa bō ne edúbé éche échábé ámín, nyédān-'e bō áyále nsón níme bébeleé. Nyébē nsanj

* 4:4 Nyé mod-té ábíi ngáne akóbeé eche yál; Donge á kálag áwóó Nyé mod té ábíi ngáne áchāngéé mwaād.

ne nhóg ne aníníí. ¹⁴ A-baányan, sêlânge nyé nén bán, nyélêb bad ábe béebelé chômchôm. Nyéwêd bad ábe béwóó mbwóg áte, nlém á abum. Nyéwôhgeen bad ábe béewúu áte, nyéwesen-ne nhóg ne aníníí. ¹⁵ Nyényín nén bán modmod éētímtēē mbéb áyāl e mbéb. Boŋ pen nyéwane áte póndé ésyāāl áwóŋ nlém mbwám wée nhóg ne aníníí ne wée bad bésyāāl.

¹⁶ Nyébág menyínge póndé ésyāāl. ¹⁷ Nyékánne' póndé ésyāāl. ¹⁸ Kéchéé éche ébénlédé ne nyé, nyéságnan Dyöb. Mmén mekan mós Dyöb áhedéé áá nyébele' abé áde nyédíí mod nhóg ne Yesu Krístæ. ¹⁹ Nyéētímtē Edæádæn éche Esáá áte áyāle nsón níme ébeléé. ²⁰ Nyéebáá' nkalan á yāl níme Dyöb áhóbé áá nyékal. ²¹ Boŋ pen nyékag mam mésyāāl níme béhóbéé. Nyéchêhned mam níme béhóbéé níme métângeŋe. ²² Nyéewóó' dyam ábel ne mam níme béhóbéé níme méetângeŋe.

²³ Dyöb dên, mós awé abage syánē nsan ábel nyésân áyāl e mam mésyāāl. Nyébane edæádæn ne yāl échên ésyāāl bwám, éewóó' atón dé mbéb ké ahóg á yāl káŋne á póndé echê awesyánē Sánjú Yesu Krístæ ápéé. ²⁴ Dyöb áde áchénlé nyé ábele' ngáne áhóbé, ábêl-le áned.

²⁵ A-baányan, nyékánnad sé.

²⁶ Nyélentad sé ábesyánē baányan bésyāāl, nyéhê bó tál.

²⁷ Nlânge nyé á ðin áde Sánjwéé nén méé nyélân enén kálag wée ábesyánē baányan bésyāāl.

²⁸ Nsimé níme awesyánē Sánjwéé, Yesu Krístæ mbê ne nyé.

Kálag echë elónténé ébε echë Paalε áténlé Baá Tesalonika Ndibned ní kálag

Kálag echë elónténé ébε echë Paalε ántelélé bad bé mwembé míme nídé á Tesalonika, ehóbe tǎngene adúbe áde bad bǎnwǒngē nǎn bǎn epe éche Krístǎa ápeé ámpē, émáá ape áte. Paale antelé bad bé Krístó enén kálag átíi bǒ nsǒngten míme bǎnwǒngē tǎngene nímén mekan. Mímén mewémten míme baahóg á mwembé-te bǎnwǒngē, mǎmbǎl bǒ donge á bad bǎnkwǎn mekáá áte, bǎnkéntéd-taá e'boŋ bé nlém ábe donge á bad bé Krístó belúmté'áá néε dyam. Paale anlúmed bǒ áte nǎn áá, Krístǎa ádǎhǒb áá mǒpag ámpē, ebébtéd ne mod-e-ebébtéd bǒb bésébé ape. Ane mod e ebébtéd mǒ átǎngǎn Krístǎa, alúmed-te kǎǒngne lúmtén áá mǒ mwén-εé mǒdē Dyǒb. Paale ansím bǒ etúu áte áá bédii béwéd ádab adúbe áte kénεε békudéé ndutul ne metake. Ansím-me bǒ etúu áte ámpē áá béékwǎnē mekáá áte boŋ bǒ mod téé ábele nsǒn ábel boŋ áhel eche yǎl atǒgen, melemlem ngáne mǒ Paale ne bad ábe bǒbǒo bébele nsǒn.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Mekǎnag ne e'wéd bé nlém á abum 1.3-12

Elébé tǎngene epe éche Krístǎa 2.1-17

Elébé tǎngene abé á bad bé Krístó 3.1-15

Nsǒgten ní kálag 3.16-18

¹ Mε Paale, nchoo ne Sailase bǒ Timotiε, mε-εé ntenle' nyé enén kálag. Ntenle nyé bad ábe bédé á mwembé míme nídé á dyad á Tesalonika, nyé ábe nyédé bad ábe Dyǒb Titée awéd, nyébé-ε bad ábe Sǎngú Yesu Krístǎa. ² Nsimé ne nsǎŋ míme Dyǒb Titée ne míme Sǎngú Yesu Krístǎa níbé ne nyé.

Dyǒb dékáad bad nyaa echë etǎngéné

³ A-baányar sǎtǎngéné néε sésǎgnanné Dyǒb áyǎl echǎn pǒndé téé. Etǎngéné bǎn sébel né áyǎle adúbe ádǎn ákwǒge, akwǒg ne akwǒg, edǎnge-ε éche nyéwǒnné nhóg ne aníníi chǒ-ε ékwǒge'. ⁴ Né-ǒǒ, áfínté e mwembé ní Dyǒb, sébǎn sékumne nyé ekáá á tǎl tǎngene awesen áde nyéwéséné ne adúbe áde nyéwóó, ataged áde bétagteé nyé ne metake mésyǎal míme nyékudéé.

⁵ Mímén mekan mésyǎal mǎlúmté' nǎn bǎn nyaa eche Dyǒb ákáadteé etǎngéné. Mímén mésyǎal mǒ-áá mékǎŋ boŋ Dyǒb átéd nyé néε bad ábe békwoǓgnédé ábe áwé nkamlen. Mmé nkamlen mǒo níkáás boŋ nyékudéé metake. ⁶ Dyǒb ábele mekan nyaa echë etǎngéné. Bad ábe bébele' boŋ nyékudéé' metake, Dyǒb dépiiné bǒ metake. ⁷ Dyǒb débél nyéekudéé metake ámpē, ábǎl-le sé-ε ámpē séekudté. Nǎn débenléd áde Sǎngú Yesuε ábidté ádyǒb ne éche ángel ε ngíne, muú míme níchodne-ε mǎlǎgnéd bǒ. ⁸ Akǒgsǎn bad ábe bǎbáá Dyǒb á yǎl bǎbǎŋ-ε áhíd nkalaní mǒ bǎm míme níhóbe tǎngene awesyǎnē Sǎngú Yesuε. ⁹ Akǒgsǎn bǒ ne metake míme mébē á ngíndé ne á ngíndé. Béebáá wεε Sǎngwéé ádíi, béenyín-naa ngáne éche ehúmé épédé achab ámín. ¹⁰ Ade ápeé échē epun, bad bé Dyǒb bébe mǒ mekǎnag, bad ábe béédúbpe bésyǎal-le, bényǎg bwǎmbwam. Nyémpē nyéébe áfínté e ábén bad áyǎle nyéndúbé nkalaní míme sénlǎá'ε nyé.

¹¹ Abé áde nímén mekan mésyǎal médii sé á nlém-té dǒo ákáás boŋ sékǎnnád nyé. Sékǎnne bǎn ádǎd Dyǒb ábel nyékwognéd ákud bwǎm é' bwǎm ábē áhedeé nyé ábele apwéd áde ápwédé nyé ábē ábē bad. Sékǎnne-ε bǎn ábenled eche ngíne ábel boŋ mekan mé bwǎm mésyǎal míme nyéheéé, adúbe áde nyédúbpe Krístǎa nyékud mǒ. ¹² Sékǎnne nǎn ábel boŋ dín áde awesyǎnē Sǎngú Yesu Krístǎa áwǒŋ edúbé áfínté echǎn, nyé-ε ámpē nyéékudé edúbé áyǎl echē. Nsimé míme ádǎd Dyǒb ne míme Sǎngú Yesu Krístǎa, mǒo mébǎl boŋ nǎn ábenled.

2

Mod-e-ebébtéd ápē

¹ Bǒb-pǒo a-baányar, sǎtenle nyé tǎngene epe éche awesyǎnē Sǎngwéé, Yesu Krístǎa ápeé ámpē ne aladén áde déladnéε ábē ne mǒ. Ncháa nyé nǎn meé, ² nyéewámsán apuudted á mewémten, kéε nyéetédnád áte áhǒb áde bad béhǒbεé bǎn Epun éche Sǎngwéé émáá ape. Kapóg bad béwémten bǎn sénhǒb ádǎn akan áde séhǒbε'áá mam míme Edǎdǎŋ élyǎgté'áá sé áá séhǒb, kéε áde sékánlé'áá nyé nkalaní mǒ bwǎm kéε bǎn séntelé nyé mǒ á kálag-té. Boŋ sénkǎmbǎnlé nē. ³ Nyéémwǎg-se mod ábenléd nzii ké póg ádog nyé. Ayǎle Epun éche Sǎngwéé ápeé éepaa kǎǒngne á pǒndé echë mpuutéd ní ngíne mépéé á nkǒŋsé, mod awé mǒ-ε adé ebébtéd anyínned. Dyǒb ámáá atíi áá ane mod ákē á ehýán é muú. ⁴ Atyéemǎn kéchéé éche bad béchǎgεé bǎn dyǒb kéε kéchéé éche bad bébageé edúbé, ábanē-ε eche

yäl amín echáb. Asäl, ádyēē-’e asē káshne á ndáb e Dyöb, áchagē-’e yäl aá mós módē Dyöb. ⁵ Nyéechatán nén bán áde mbédé ne nyé menláa nyé mímén mekan. ⁶ Nyébíi dyam áde áchángé ane mod bonj eépédé bōab. Adé dyam áchángé mós ábel ápe á pónidé echē etángéné. ⁷ Mekan mé’ ekoñéd mé ebébtéd mémáá abooted dé abenled. Ane awē achángé mímén mekan abel bonj méebenlád bōab, mós ábē achás mós káshne á pónidé echē Dyöb débenle bonj áhíde. ⁸ Ene pónidé-’aá mod a ebébtéd anyinnédte. Adii mod awē Sǎngú Yesuē áwūū’ē ne echē pemē e nsal, abébéd-te mós apen áde yäl épenné mós áde ápē. ⁹ Mod-e-ebébtéd ápē ne ngíne eche Satane. Abelé nsón mé edogké álúmed eche ngíne, ábelé’ e’chemléd ne menyáké nyaa ne nyaa. ¹⁰ Abenléd-te medogké mé ebébtéd nyaa ne nyaa wēe bad ábe ádáb alongé débōō’ē. Adáb alongé débōō’ ayále bémbán mbále akob, ábel bonj békud e’soosoj. ¹¹ Né-ōó, Dyöb démbël bēwōñ mewēmten mé mewusé mé ngíne ábel bonj bédúbe metóm. ¹² Nén débël bad ábe bédúppe mbále bonj bétimé’ bēwógé menyinge ábel mbéb, békud nkōgsen.

Dyöb ápwedé nyé ákud e’soosoj

¹³ A-baányan, nyé ábe Sǎngú Yesuē ádóó, sētángéné séságnán Dyöb pónidé téé ayäl echên. Séságnan mós ayále apwedé nyé bad bé Tesalonika ábē bad bé’só ákud e’soosoj á ngíne e Edaádanj eche Esáá ábel bonj nyébê ábē bad ábe bésáá. Ambël-le nyékud e’soosoj adúbe áde nyédúppé mbále. ¹⁴ Apwedé nyé ákud e’soosoj mbwiined ne nkalanj ní bwám míme sékánlé nyé. Abelé nén ábel bonj nyémpē nyébē asē e ehúmé eche awesyánē Sǎngú Yesu Krístā. ¹⁵ Né-ōó, a-baányan, mekuu méwúu nyé asē nyéhíde-’e ayáge áde sékudé, bonj sémpē séyáged nyé. Séyágté-’áá nyé akale áde sékánlé-’áá nyé ne atele áde séténlé-’áá nyé kálag. ¹⁶ Awesyánē Sǎngwéé, Yesu Krístā mwèn ne Dyöb Titēe awéd, mós awē adáá syánē abēnlédé míme nsimé ábē syánē e’wéd bé nlém á abum ábe béemaá’, ábē-’e syánē e’lyág bé nlém ályág nlém ayäl e mam mé bwám. ¹⁷ Awéd nyé nlém á abum awéd-te nyé áte pónidé ésyāäl ábel ne áhób mekan mé bwám.

3

Paale aá bad bé Krísto békannad bó

¹ A-baányan, tǎngene mekan mémpēe, nhóbe nén meé nyébê nyékannad sé nén bán nkalanj ní bwám míme Sǎngwéé mbê nkanlad átínté e bad bémppē níka g’áso, bad békobpe mós ne edúbé melemlen ngáne émbēē ne nyé. ² Nyékánne-’e ámpē nén bán Dyöb ásonj sé á mekáá mé bad ábe bēbēbé nlém ne á mekáá mé e’ebébtéd é’ bad, ayále saké bad bésyāäl ábe bēwóge nkalanj ní bwám bédúppe mós. ³ Bonj Sǎngwéé abele’ ngáne áhóbé aá mósábl, áwéd nyé áte ákōō-’e nyé ábel bonj Satane éébēlé nyé ebébtéd. ⁴ Sésümé nlém nén bán Sǎngwéé ábël nyébël kéchéé eche selángé nyé bán nyébäl, nyéēbē nyébēlé-’e chō. ⁵ Sǎngú Yesu Krístā mwèn ábel nyésōñten ngáne Dyöb ápédé nyé adāñ, nyéwēsēn-ne melemlen ngáne ánwesénné.

Paale aá mod atángéné nsón abel

⁶ A-baányan, sésime nyé etúu áte á dñn áde Sǎngú Yesu Krístā, nén bán nyéedölē bad bé Krísto á yäl ábe békwané mekáá áte bééhíde-’e ayáge áde séyágté nyé. ⁷ Nyé bēn nyébíi bán séē nyétángéné ahāñten. Sēnkēnkwané mekáá áte áde sébédé ne nyé. ⁸ Sēnkēndyáá chóm é mod eche séésápēé, bonj pen sébélé-’áá nsón ne ntú ní ngíne, nkuu ne müte ábel bonj séētágté nyé modmod. ⁹ Sébélé-’áá nén saké nén bán sēnkēnwóngé kunze áláa nyé nén bán nyéwōñgen sé. Bonj sébélé-’áá ábel bonj kéchéé eche sébélé ébē nēngáne eláñsen eche nyémpē nyétángéné ahíd. ¹⁰ Ade sébédé ne nyé, séyōgkē-’áá nyé etúu asím áte nén bán, “Mod awē abáá nsón abel, bēebagé mós chóm eche ádyēē.” ¹¹ Séhóbe nén ayále séwógé nén bán donje á bad bédé átínté echên ábe békwané mekáá áte, bēebélé chómchóm, bēhāg-ke nsal ayäl e mekan mé bad. ¹² Echén ndín é bad sésime bó etúu áte, selänge-’e bó á dñn áde Sǎngú Yesu Krístā nén bán bēbwāg yäl, bēbele mímb nsón ákud ndyééd e epun é bñ. ¹³ A-baányan, nyéekómé’ ábel mbonj. ¹⁴ Nzé mod abáá chóm eche sétélé á kálag-tē wén ahíd, nyébane mós mñd á yäl. Nyéewóó’ dyam ábel ne mós ábel bonj ákwág. ¹⁵ Kéné, nyéetédé mós néē mod a ekóyí. Bonj pen nēngáne awen mwányan a Krísto, nyéláa mós bán átéd pónidé.

Melenten mé asój

¹⁶ Sǎngú Yesuē mwèn, mós awē abage syánē nsanj, ábē nyé nsanj pónidé ésyāäl ne á menzii mésyāäl. Sékánne-’e bán mwèn ábē ne nyé moosyáäl.

¹⁷ Me Paale, mmñēn-’e ntelé mímén melenten ne échēm ekáá. Nén dōo áde nēngáne e’chem ayäl e échēm kálag ésyāäl. Nē dōo nteléé kálag. ¹⁸ Nsimé míme awesyánē Sǎngwéé, Yesu Krístā, mbē ne nyé moosyáäl.

Kálag e'só echê Paale áténlé Timotiε Ndibned ní kálag

Timotiε abédé kódemod echê endúbé Krístaa. Ambíd á Esia Maino. Nyaá abédéε mmwaád á Israel, sáá-'ε mod á Grikia. Ahóhñé'áá Paale ábelé-'ε nsón ní Dyób ne mó. Kálag e'só echê Paale áténlé Timotiε ekoo' metón meláán ahób.

Dyam dé'só, ene kálag esime bad etúu áte átéd pónde ne ayáge dé metóm áde abédé á mwembé-te. Adén ayáge dendladtén mekan níme bad bé Israel béhídé'áá ne níme bad ábe béesé bad bé Israel béhídé'áá. Adé ayáge abédé nén bán nkóhse níme bad bédíí áte ríde ebébtéd, bán nze mod ákúd-te e'soosonj atáhgéné abíí mekan mé e'kojnéd ábelé-'ε mekan nēhgáne ákii donje á ndyéed ne ádyεε ésebán mod awóo' mmwaád ké'ε mmwaád awóo' nchóm. Enén kálag ehóbe ámpé ngáne bad bétáhgéné mwembé alyáged, ngáne bétáhgéné Dyób edubé abe, ne nyaa e abé echê bad ábe belyágte mwembé ne ábe béwónjan á mwembé-te bétáhgéné awón. Asóged, Paale alébe Timotiε ngáne átáhgéné mbalede awe Yesu Krístaa á bwám abé ne nsón níme átáhgéné abel áfínté e bad ábe bédúbpé Krístaa.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Elébé tǎngene mwembé ne bad ábe belyágte mó 1.3-3.16

Timotiε akudé elébé tǎngene níme nsón 4.1-6.21

Paale alómmé Timotiε melenten

¹ Me Paale, me-εé ntelé enén kálag. Ndíi mbapεε á nlómag awé Yesu Krístaa. Ndake echê níkudé ábel níme nsón ehúú ne Dyób, mó awé asoo syáné áyál e mbéb, ehúú-'ε ne Yesu Krístaa, mó awé adé syáné e'lyág bé nlém. ² A-Timoti, we-εé ntenlé enén kálag. Edíi nēhgáne awem mwán mwén, adúbe áde édúbpé Krístaa. Nsimé, ngól ne nsaj níme níhúú ne Dyób Títé awêd ne Yesu Krístaa, Sǎngwéé awêd níbê ne we.

Paale alébe Timotiε tǎngene

bemeléede bé metóm

³ Ade níkáge'áá á mbwóg e Masedonia menláá we meé élyág hê á dyad dé Efesus ábel bonj weémwág weé donje á bad belyágte' ayáge áde déetǎngene. ⁴ Weémwág-ke-se ábê bad béhébté pónde ákal póle éche éesé mbále ne póle éche ehóbe tǎngene ábáb betaa ábe mod éehelé-se atón. Nze belyágte échê ndín é póle épεene mpenten, éewónjanné bad áwón alongé áde álúmté bán bédúbpé Dyób. ⁵ Nzóm echê enkǎj bonj nláá we meé éyágte bad ayáge áde átáhgéné edíi ábel bonj bad bédǎj nhóg ne aníníí. Etáhgéné edǎnge awón éche ébídé' á nlém níme nísáá, nlém níme níbíí dyam áde átáhgéné ne áde déetǎngene, mbíí-'ε adúbe áde adé mbále. ⁶ Donje á bad béhídéε nímmén mekan, nē ábelé bépáné nzii ahób áde béhóbe e'kúkú é' mekan. ⁷ Abé bad béwóo nlém áte ábe bemeléede ábe belyágte mbéndé é Dyób bonj béesónjtenéε mekan níme bélǎnggé bad, béesónjtenéε-'ε mekan níme béhóbeé bán békóo abíí.

⁸ Debíí nén bán mbéndé eboó nze bad bébenlad chó ngáne éhednad-té. ⁹ Debíí'ε nén bán Dyób déebeléé mbéndé áyále bad ábe bébele' ngáne áhedeé. Bonj Dyób ábelé mbéndé áyále bad ábe bééhídé mbéndé ne bad ábe béebelé' ngáne áhedeé. Ábelé mbéndé áyále bad ábe béewóo Edaédǎj é Dyób áte, ne bad ábe bébele mbéb. Bébelé mbéndé áyále bad ábe béewóo mbwóg ní Dyób áte, ne ábe béhóbe Dyób mekan mé mbéb áyál. Dyób ábelé mbéndé áyále bad ábe béwúte' ábab besáá ne benyaa, ne bad ábe béwúte' bad bémpée. ¹⁰ Bébelé mbéndé áyále bad ábe békábe mesón, baachóm ábe benajnad baachóm bémpée, bad ábe békóbe bad bonj bésóm bó néε betǎj, bad ábe békale metóm, bad ábe bémwág melé mé metóm á pónde é nkáásé ne bad ábe bébele' kéchéé éche éesé nchoo ne ngáne ayáge á bwám áhóbeé. ¹¹ Adé ayáge adé nchoo ne nkalanj ní bwám níme Dyób ábágé me ákale bad. Mmé nkalanj ní bwám níhúú ne Dyób dé ehúmé áde bad békeneé.

Nságnen áyále ngól e Dyób

¹² Nságnan Yesu Krístaa, Sǎngwéé awêd, mó abage me ngíne ábel nímmén nsón. Nságnan mó áyále anyín áde anyíné áá mēbēl mó nyaa eche etáhgéné, ápwed-te me ábele mó. ¹³ Ambel né, kénéε edíi bán ngen e'só nhóbe'áá mó mam mé mbéb áyál, nítagté bad ábe bédúbpé mó, níbenlad-te e'yale bé mbéb áyál echê. Bonj Yesu Krístaa anwóg me ngól áyále menkempaá adúbe awón, menkembíí-'áá chóm éche níbeleé. ¹⁴ Sǎngwéé ambé me nímmé nsimé níme méesé ahágtén, ábēl ndúbé Krístaa, ábēl-'ε áá nílúmed bad bémpée edǎnge áyále dedé nhóg ne Yesu Krístaa. ¹⁵ Yesu Krístaa ámpé á nkóhse ásonj bebelé bé mbéb. Mmēn-ne mbédé mod

awê atómtánnáá mbéɓ abel tómaa moosyáál. Enén póle edé mbále detàngéné-’e chí akonj dé adúbe. ¹⁶ Bonj Dyób dénwóg me ngól áyále ahedé’áá aá Yesu Krístaa álúmed aá nímē nwēsen méewóo’é asóg áyál e me awê ntómtánnáá mbéɓ abel tómaa moosyáál. Nén dēmbenléd nēngáne elánsén wée bad ábe bédúbē, békúd-te alongé áde déemaá’. ¹⁷ Ehúmé ne edúbé bēbē ne Dyób á ngíndé ne á ngíndé. Mós adé kǎn eché edé á ngíndé ne á ngíndé. Mós-’aá adé ane awê bad bényínnē díd awê eewág-ke. Mwēmpen-éé áde Dyób. Ebê né.

¹⁸ A awem mwán Timoti, mekan níme rílangéé we meé ébel, médií mekan níme Dyób dénláá’é bad aá béhób bán mébenléd áyál echón. Abé e’yale é’wéd we áte. Abenled áde ébenladte ayáge á mbále é’bel we ébē nēngáne mod awê awane nzum bwám. ¹⁹ Enyín-ne nén wée móchǎjnēdē ne adúbe áde édúbpé Krístaa, ébele-’e mekan bwám ngáne nlém rílangé we. Donge á bad béebeléé ngáne nímab nlém nlangé bó. Nén ákás béchénné ádab adúbe béebíi’é wée békagké. ²⁰ Afnté e bad ábe ríhóbeé nē, nhóg adé bán Himenose, anínií-’e bán Alesandaa. Abén bad ntédte bó á mekáá níme Satane abel bonj bēbii nén bán éebo’é áhób Dyób mekan mé mbéɓ á yál.

2

Elébé tǎngene ábe Dyób edúbé

¹ Dyam dé’só, nwéde we aláa nén meé nyékánnad moosyáál. Nyékánnad bad bēmpēe. Nyékánnē nén bán Dyób álómē nyé bwēm ábe nyétógné, nyéságnan-ne mó áyále mbonj níme ábenléé nyé ne bad bésyáál. ² Nyékánnad kǎn é bad ne bad bésyáál ábe bédé á nkamlēn. Nén débēl alongé áde syánē débē nsaj ésebán mehób méde, débélé ngáne Dyób áhedeé, débagé-’e mó edúbé á menzii mésyáál. ³ Akánned bad ábóó. Nén áwógte Dyób áde ásóó syánē menyínge. ⁴ Dyób áhede aá moosyáál ákud e’sóosoj bésórtēn-ne mbále eché Eyale é Dyób ékaleé. ⁵ Ebyééné nén bán Dyób ahóg dēmpen dós áde. Mod nhóg mwēmpen-naa adé awê apēne Dyób ne baányonj á nchemtēn. Ane mod adii Yesu Krístaa. ⁶ Ambé áde alongé áwé á nló ní moosyáál. Ene kwéed eché awédé a nló ní moosyáál enlúmed á pónde eché etǎngéné nén bán Dyób áhede aá moosyáál ákud e’sóosoj. ⁷ Áyále nén dós ákás bonj Krístaa álómē me nēe mbapēe a nlómag áke dé akal nímē nkalanj tǎngene adúbe á Krísto ne mbále, wée bad ábe béesé bad bé Israél. Dyam áde ríhóbeé áde mbále. Meékálēe metóm.

⁸ Né-’ó hóm ké áhéé adé bad bé Krísto bēladnéé, nhede nén meé baachóm ábe bēbágé échab yál ábele Dyób bényene mekáá ámín bēbage mekáne. Abé bad béetǎngeneé melingá ahé á nlém káa béetǎngeneé bad abé ábe bésenle’. ⁹ Nhede-’e ámpē nén meé bebaád bēhág mesanj nímé bad bényínnē nén bán métǎngéné. Mmáb mesanj métǎngéné bó yál akúten bwám ésebán métēde baachóm nlém á abum. Béenappé esid é nló nyaa eché etómé áte, bēehág bwēm é’ gól, bēewaa’ nsáj níme bēbēnlé bán bé meláá mé etógné, bēehág-ke mbóté éche etómténé nkun abé. ¹⁰ Bonj pen nímáb mbeltéd ní bwám rílúmed nén bán bēdií bebaád ábe bébenle Dyób. ¹¹ Mmwaád atǎngéné ádyēē piíb, ásúded yál bonj áwóglan ngáne baachóm bēyágtē. ¹² Meehóbeé nén meé mmwaád awóó kunze áyáged káa ákamlen baachóm. Mmwaád atǎngéné ádyēē piíb. ¹³ Nhóbe nén áyále Dyób dénsēbē Adame ahag bonj áhagé’ Ife. ¹⁴ Ebyééné-’e nén bán mmwaád móo Satane ándogké bonj abóó mbéndé, saké Adame. Né-’ó mmwaád móo ambóó mbéndé. ¹⁵ Bonj Dyób désónj alongé dé mmwaád á pónde e achád nzé adii asumé nlém wée Krístaa álúmté-’e edǎnge ne bad bēmpēe, eewóo-’e atón dé mbéɓ ké ahóg áyál.

3

Paale atēnlé Timotie tǎngene belyáged bé mwembé

¹ Nzé mod áhede aá móbē nlyáged a mwembé, né apwédé kase e nsón. Enén póle edé mbále. ² Bóob-póó, mod awe alyágte mwembé, atǎngéné abé mod awé bad bēéhóbēē mekan mé mbéɓ á yál, atǎngéné-’e dásó mmwaád nhóg awonj.* Abé mod awé akóbe yál, abé mod awé adole dyam áte bwám, abé mod awé adélté yál áte, abé mod awé akobe beken, abé-’e mod awé abíe bad ayáged. ³ Eebág mod awé abagé yál á awmé á mím, káa mod awé apēne epuutéd. Bonj ábē mod awé apwiítédé, ábē-’e mod awé eésēnlé’. Eebág mod awé atómténé mǎné adanj. ⁴ Atǎngéné abé mod awé achǎngé eche ndáb bwám, ábǎngē-’e ábe bán nyaa eché bēwógnéé mó bēbagé-’e mó edúbé á menzii mésyáál. ⁵ Nhóbe nē áyále nzé mod eéhele eche ndáb akamlēn, chán-nó áhenlé mwembé ní Dyób akamlēn? ⁶ Eetǎngeneé se abé mod awé adúbpé Krístaa ekóólé ekóólé. Esebé nē, né ábē kúmbe, chí ébēl ákwe, ákúd-te nkógsen melemlēn ngáne Satane ánkweé bonj ákúd-te nkógsen. ⁷ Abád ámpē, ane mod atǎngéné abé

* **3:2** Atǎngéné-’e dásó mmwaád nhóg awónj káa atǎngéné dásó mwaád awonj ngen póg ne ngen ésyáál káa mod atǎngéné dásó mwaád mwēmpen ananjēn.

mod awê kááŋne bad ábe béese á mwembé bébage edúbé. Nén débël éekudté akwágké éehún-naá melám míme Satane áhínédé mǎ.

⁸ Bad ábe béwǒŋgan ábel nsón á mwembé, éhê melemlen née bǎ. Bétáŋgené abé á bwám awǒŋ, bébé-é bad ábe béhǎbe dyan ne nlém nhǒg. Béetáŋgené bad ábe ábê bébágé yǎl á ámwé á míŋ, káa bad ábe bédé metǒg áyale mǎné. ⁹ Bétáŋgené béhíd mbále echê Dyǒb ábelé boŋ bad bébǎi táŋgene mewemten míme áhedeé aá béwǒŋ ne abé áde áhedeé aá béwǒŋ. Bétáŋgené bébel nê ne nlém míme míbǎi chǒm éche étáŋgené. ¹⁰ Belyáged bédêhǒb bán bépwede bad ábe béwǒŋgan á mwembé-te, bétáŋgené bad ábe béhedeé apwed asebe dé asimen. Nzé bényíne nén bán mod awê bésímné eewóo-é awusé ké ahǒg á yǎl nê ane mod akwǒgnédé ábel míme nsón. ¹¹ Kááŋne ábáb bebaád bétáŋgené abé á bwám awǒŋ. Béebǎg bebaád ábe béhǎbe bad ámbíd, bébé bebaád ábe békóbe yǎl, bébé-é bebaád ábe bad béhele-se bésúm nlém á yǎl ne kéchéé éche bébelé. ¹² Mod awê awǒŋgan ábel nsón á mwembé atáŋgené dásǎ mmwaád nhǒg awǒŋ. Atáŋgené abé mod awê abǒŋge ábe bán ne bad bémpé abé bédé áwe ndáb bwám. ¹³ Nhǎbe nê áyale nzé bad ábe béwǒŋgan ábel nsón á mwembé bébele nsón bwám, bad bébe bǎ edúbé. Nén débël béwǒŋ nlém áhǒb táŋgene adúbe áde béwóo ne Yesu Krístǎ.

Dyan dé e'koŋné áde déntím abyǎn

¹⁴ Á Timoti, kéneé edíí bán nwóo nlém ápe áwǒŋ mwámpǎn pǒndé, ndíi ntenle we enén kálag. ¹⁵ Ntenle we míme mekan míme étáŋgené ábel ábel nén ké meelyoge ape, ehale ebíí nyaa e abé echê bad bé Dyǒb bétáŋgené awále. Bad bé Dyǒb bǎ bédé mwembé ní Dyǒb, Dyǒb áde-é á alonǵé. Mmê mwembé mǎo níde nǎŋgáne akon ne nsáned míme níchǎŋgé mbále Eyale é Dyǒb bwám. Ahed dǎ-aá ene mbále ébwǒgnédé. ¹⁶ Dyǒb ábélé syáá debíí nén bán míme nkalan ndé etógnén bwámbwam. Ndé nén bán: Krístǎ ampé, abé-é moonyon, Edáádǎŋ éche Esáá énlúméd sé nén bán adíí Mwán a Dyǒb, áŋgel-le ényíŋ mǎ. Bénkale bad bé nkǒŋsé bésyáal, béndúbê-é mǎ. Dyǒb démpuúđ mǎ ákê-é ádyǒb ne ehúmé ésyáal.

4

Paale alébé Timotie táŋgene bemeléde bé metóm

¹ Edáádǎŋ éche Esáá énhǎb bwám nén aá, míme mesú donǵe á bad bétédé adúbe á mbále ádáb, bédúbpê bad ábe béyáŋte ayáŋge dé metóm. Adén ayáŋge dǎo e'dáádǎŋ bé mbéé é'hedeé aá bédúbe. ² Abén bad bébele' byánán békale mbále boŋ metóm mǎo békaleé. Nzé béyáŋte chǒm éche étáŋgene bélúmte nén bán bébǎi' é nhǎŋlén áfínté chǒm éche étáŋgené ne éche étáŋgene. ³ Abén bemeléde bé metóm, béyáŋte bad bán béewǒŋné, bán bad béedyáŋ-ke donǵe dé medyé. Dyǒb dénhǎg míme medyé ábel nén bad bédyáŋ mǎ. Bad ábe bébǎi nkalan ní bwám, bédúbpé mǎ, bésáŋganne Dyǒb áyale míme medyé. ⁴ Abé bemeléde béetáŋgené, áyale kéchéé éche Dyǒb áhǎge ébǎo. Nzǎm ké pǒg eesaá ábǎŋ donǵe dé medyé. Né-ǎo, désáŋne Dyǒb akud áde dékudeé ábén bwém. ⁵ Mod eéklé ndyééd, áyale Eyale é Dyǒb ne mekáne bébele chǒ éboŋ adyé.

Paale alǎŋgé Timotie ngáne atáŋgené mbáledé a bwám awe Krístǎ abé

⁶ Nzé eyáŋte bad ábe bédúbpé Yesu e míme mekan né wêbê mbáledé a bwám awe Yesu Krístǎ. Wéwédnêd-te áte á edáádǎŋ-tê áyál e nkalan míme edúbpé ne áyale ayáŋge dé eyale é Dyǒb áde éhídeé ámbíd. ⁷ Weewóo dyan dé abelen ne pále éche élúmte bán bad bédúbpé Dyǒb, ne e'yáklé é' pále. Boŋ pen éyáŋke' pǒndé té ábel ngáne Dyǒb áhedeé aá ébel. ⁸ Edé etógnén mod áyáŋge yǎl e nkǒŋsé, áwéd chǒ áte. Boŋ etómténé etógnén abé nzé mod awédé yǎl áte ábel ngáne Dyǒb áhedeé áyál e chǒm ésyáal. Débel ngáne Dyǒb áhedeé áyale, Dyǒb áhǎbé aá mǎbǎ syáné alonǵé áde déemaá', bǎob ne á pǒndé echê ehúe'. ⁹ Adén dyan áde níhǎbé nén áde mbále. Nyétáŋgené dǎ adúbe. ¹⁰ Né-ǎo, nén dǎo ákás boŋ dényǎde, déwanté-é yǎl áte áyale delyáŋgé nlém ne Dyǒb áde áde á alonǵé. Mǎ abage baasyáal e'sooson, bwámbwam bad ábe bédúbpé mǎ.

¹¹ Nyín nén wéé mǎlǎŋgé bad ábe bédúbpé míme mekan, wéé mǎyáŋtê-é bǎ mǎ. ¹² Weémwǎg-se modmod anyín we nkǒŋtéd áyale edíí kódemod. Boŋ pen lúmed bad ábe bédúbpé abé a bwám ábel boŋ bǎmpê bébel melemlen. Nyaa echê éhǎbé dyan, abé áde éwóo, nyaa echê édás bad, nyaa éche edúbpé Dyǒb ne abel áde wéebeléé mekan mé mbinde ábê née elǎŋsén wéé bad ábe bédúbpé. ¹³ Enyín nén wéé mǎlǎa' Eyale é Dyǒb nzé bad béléádné á mwembé-te. Elǎŋge bǎ chǒm éche échê Eyale é Dyǒb éhǎbéé, éyáŋte-é bǎ kááŋ né mpedé. ¹⁴ Weétédte nsón míme Dyǒb ábágé we née nde, áláa bad mekan míme Dyǒb dénhǎbǎpé aá éláa

bó á pónđe eche belyáged bé mwembé bémbännē wε mekáá á nló. ¹⁵ Belé nímén mekan ne nlem nhóg ábel boŋ baásyāl bényín nén bán ebele mó bwám, ekεεne-ε mó á'sō. ¹⁶ Etōŋ yāl acháá bwám ne kéchéé éche éyágté bad. Kεεné' nē á'sō, ábel boŋ Dyōb áson wε alongé, áson-ε alongé á bad ábe éyágté.

5

Paale aláŋgé Timotiε ngáne átáŋgéné donje á bad acháá á mwembé-te

¹ Weekánné mod a mbáá áte. Chás mó melelem ngáne ehεle-se echás sóó mwēn. Chás bad ábe béepede wε kōd néε baányon bé baachóm. ² Chás bebaád bémbáá nēŋgáne ehεlé-se echás nyoo mwēn. Echáa-ε ngōndéré néε baányon bé bebaád. Weewōŋné bó mekan mé mesón á mewēmten.

³ Bekúd ábe béewoo bad ábe bēnōne bó éwōŋgan bó. ⁴ Boŋ nzé nkúd achyáá bán káa bán ábe ábē bán, betáŋgéné mó atōgen. Nén áde dyam dé'só áde bad ábe bébele ngáne Dyōb áhedéé betáŋgéné ábel. Abáb benyáá ne besáá bēntōgén bó, bómpē betáŋgéné bó atōgen. Nén áwōgte Dyōb menyinje. ⁵ Nkúd awé áde mwēmpen boŋ ewoo mod awé awōŋgan mó, wεé Dyōb dēmpen dōo ályágeé nlem. Abé ákánne', áhedne-ε mó nwōŋgen nkūu ne mūte. ⁶ Boŋ nkúd awé asólté yāl á mekan mé nkōŋsé, awédé á edásdāŋ, kénéé ádíí á alongé. ⁷ Láá bad bé mwembé mímén mekan ábel boŋ mod eehóbé bó mekan mé mbéb á yāl. ⁸ Nzé mod a Krísto eétoŋné bad bé túmbé ábē, bwámbwam áde abum á ndáb, né álumte nén áá móódúbpeé Krístáa. Ene ndín e mod míme mbéltéd nímte nén bán ádíí mod awé abelé mbéb tómaa mod awé eedúbpe Krístáa.

⁹ Nkúd awé ehεle-se etōŋ wεé átáŋgéné nwōŋgen akud, ádíí nkúd awé atómé móom mé mwē ntóob. Átáŋgéné abé-ε nkúd awé á nwōŋ nchóm nhóg mwēmpen. ¹⁰ Ane nkúd átáŋgéné abé mmwáád awé bad bényíné bán míme mbéltéd mbóó. Átáŋgéné abé mmwáád awé apeéné bán ámín bwám, abé mmwáád awé akobe beken awe ndáb bwám, abé mmwáád awé asudte yāl, ábenlé bad bé Dyōb nyaa eché áwóbpé'áá bó mekuu. Átáŋgéné mmwáád abé awé awōŋgéné bad ábe bémbé á ndutul-té, abé-ε eche yāl ábel mekan mé bwám. ¹¹ Boŋ weetóó bekúd ábe bédé etum nēŋgáne bekúd ábe békud nwōŋgen. Weetóó bó áyále nzé béwóó esíí áwōŋ bechóm ámpē béebeléé Krístáa ngáne éhednadté. ¹² Nzé béwóó-ε bechóm bémpē né békwoŋnéde ákud nkōŋsen, áyále béelónté akag áde bēnhēē nén bán bébelé Krístáa. ¹³ Saá-kaá nē dēmpen, béwóó abé áde béebeléé chōm, béhyóme ndáb ne ndáb. Ámín enē béhóbe bad ámbíd, béhāg nsāl áyāl e mekan mé bad, béhóbe-ε mekan míme bēnkētáŋgéné ahób. ¹⁴ Né-óó, ndás méé e'tum bé bekúd béwōŋ bechóm, béchyáa bán, bébōŋge-ε échab ndáb. Nén débēl béebeléé mekan nímé bad ábe békós syáné béhóbe syáné mekan mé mbéb á yāl. ¹⁵ Nhóbe nén áyále áben bekúd donje bébóótédé mekan abé míme Satane áhedéé áá bébel. ¹⁶ Mmwáád ké ahéé awé adúbpeé Krístáa awé awóó bekúd áwē abum á ndáb, átáŋgéné bó atōgen, saké nén bán ápēmtdé mwembé mímé nted. Nén débē mwembé etál ábóó bekúd ábe béewoo bad ábe bébōŋge bó.

¹⁷ Mwembé míbe bad bémbáá ábe belyágte bó bwám edúbé ne nsábe, bwámbwam ábe belyáged ábe bébele nsón mé akal ne áyáged Eyale é Dyōb. ¹⁸ Edé né áyále éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Weetádé nyag nsāl eche esálte ngun.” Eténlédé ámpē nén bán, “Bebel bé nsón betáŋgéné nímab nsábe akúd.” ¹⁹ Weedúbpeé mekan míme bad béhóbeé belyáged bé mwembé áyāl, éetóméé né mbōŋ ébe káa élaán étyéémé nén bán nē áde mbále. ²⁰ Nzé mod ámbáá a mwembé abelé mbéb, káné mó áte á'sō é' mwembé ábel boŋ bad bémbáá bémpēé bébāŋ mbéb ábel. ²¹ Nláŋge wε á'sō é Dyōb ne Yesu Krístáa ne á'sō é áŋgel éche épwédnéde méé ébel chōm eche étáŋgéné ábel, ésebán ekwognad modmod. Weétime-ε modmod ámbíd. ²² Weewámsán mod mekáá abán á yāl áwóged mó mod a mbáá a mwembé. Nzé ebelé nē boŋ ane mod atímé mbéb ábel, ne wēmpē ebelé mbéb. Mmōŋ weébéle mekan mé mbinde. ²³ Weemwág mendíb mwēmpen ámpē. Mwág mwá mím ábel nén abum áde ákwaglan wε áte pónđe ésyāál ámaa.

²⁴ Donje á bad bébele mbéb á nhéné míme moosyáál ábíí, békāād-te bó. Abíníí-ε bébele mbéb á mesōm-té míme bad bébíí'é káŋj né béhéde áte. ²⁵ Melelem nē dōo donje á bad bébeléé mboŋ míme nūbyééné ne moosyáál. Bémpēe-ε bébele mboŋ a mesōm-té míme bad bébíí'é káŋj né béhéde áte.

6

¹ Bad ábe bédé betāŋ bésyāál betáŋgéné bébage bad ábe bédíí ásé échab edúbé ábel boŋ modmod eehóbé Dyōb mekan mé mbéb áyāl, eehóbé-ε ayáge ádēd mam mé mbéb áyāl. ² Betāŋ ábe bédé ásé e bad ábe bédúbpeé Krístáa béewēmtdān bán ngáne ábab besáá bédíí bad ábe bédúbpeé, béetáŋgenéé bó edúbé abe. Bétáŋgéné bó abele tómaa ngáne béhéle'áá-se

bébelé bad ábe béedúbpé Krístæ. Bétáŋgéné abel nê áyale ábab besáá ábe bébenléé bédii bad ábe bédúbpé Krístæ bébé-ε bad ábe ábab bembæde bédáá-ε.

Paale ahóbe tãŋgene ayáge dé metóm ne nhon nime ntãŋgéné

Eyágte bad nímén mekan éwéd-te bó nlém á abum áhíd mó. ³ Donje á bad bédé ábe béyágte' ayáge áde déetãŋgene. Adab ayáge déesáá melemlem ne ayáge áde awed Sáŋgú Yesu Krístæ áde ayágte bad ábel ngáne Dyöb áhedéé. ⁴ Abé bad belóné ne kúmbe, béebii-'áa dyamdyam. Nyaa eché ábè bad bédáá mpentem mé e'yale ne nselag edii bó néε nkole. Nén ápeene kónjí áfinté echáb, ápeene mehób áfinté echáb, bad béhóbé-ε baáb mehób mé mbéb áyál, béwõñnē nhóg ne aníni mewémten mé mbéb. ⁵ Nén ábele-ε bépentan pónde té nyaa eché béehelé-ε bébii chóm éche étãŋgéné. Béehelé-ε bésõŋtén chóm éche édé mbále ne éche éesé mbále. Béwémten bán nzé bébenle Dyöb, né bébé nhon. ⁶ Boŋ mod ábē menyĩŋge bwámbwam nzé abele' ngáne Dyöb áhedéé nzé atéde-ε áá kéchéé éche mówóó ékwógnédé mó. ⁷ Depedé á nkõŋsé, deépeeneé chõmchõm, nzé dewédé-ε, déeswéénné chõmchõm. ⁸ Né-õõ, nzé dewóó ndyéde eche dédyáŋkē ne chóm éche déhãgkē á yál, né nē ákwógnédé syáné. ⁹ Boŋ bad ábe béhede nhon asud, bébelé béhún á mekægsen-té, bébé ngáne bad ábe békúwédé melám. Bébelé béhedé mekan abel híin nime mééboo ne mekan híin nime mééboŋne bó. Nén ábele bétage bwámbwam. ¹⁰ Mod ké ahéé awé awóó nlém áte bwámbwam ábud mone awõŋ, abelé ábelé' e'bébtéd é' mekan ákud nímé mone. Nē ábelé donje á bad bétédé adúbe Krístæ, békúdé-ε ndutul híin á nlém té.

Paale abagé Timotié elébé

¹¹ Boŋ we, á-Timoti, mod a Dyöb, bán ábè e'bébtéd é' mekan. Nané mekan ámbíd nime métãŋgéné á'só é' Dyöb, édãŋ bad, ewesan pónde ésyáál, épwiited-te. ¹² Wéd yál áte ébē ésum nlém wéε Dyöb ébenle-ε mó. Alongé áde déemaá' áde Dyöb ábágé we, wéd dõ achãŋned. Dyöb démbē we áde alongé áde wénhõbpé á'só é' bad híin wéε módübpé Krístæ. ¹³ Á'só é' Dyöb, mó awé abage bwém ésyáál alongé, ne á'só ábe Yesu Krístæ, mó awé ankal mbále á'só wéε Pontus Paylede, nlãŋge we nén meé, ¹⁴ ébele chóm ésyáál ngáne Dyöb áhóbé áá ébel, kãŋne pónde eche awed Sáŋgwéé, Yesu Krístæ ápeé. ¹⁵ Apé á epun éche Dyöb Titéé áfíidé áá ápe, Dyöb ane awé ábè bad bébagéé mekenag. Mwẽmpen-naá adé Nkamlene a mbáá a nkõŋsé nisyáál. Mó adé Kãŋ e kãŋ ésyáál abé-ε Sáŋgwéé a besãŋgwéé bésyáál. ¹⁶ Mwẽmpen-éé awóó ngáne ábè á alongé á ngíndé ne á ngíndé, adé-ε á e'nyinen bé ekide ábe é'pene bwámbwam nyaa eché modmod éehelé-ε ápe benben. Mó adé ane awé modmod éenyínéé mbéd, modmod éehéle-ε-se anyín mó. Edúbé ébē ne mó, ábē-ε á nkamlen á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.

¹⁷ Síim bad ábe bédé nhon etúu áte nén wéé béekumé ekáá á tál, béesumé-ε nlém áyál e nímáb nhon, bwém ábe é'maa', boŋ bésun nímáb nlém wéε Dyöb. Mó adé ane awé abage syáné chóm é'syáál éche détõgnéné ábel boŋ débē menyĩŋge. ¹⁸ Láá bó wéé bébele mboŋ áwõŋgen bad, ngáne bad ábe bébúdé mone awõŋ bébãgkē nhon, mekan mé bwám nime bébeléé nímē nímáb nhon, béwõŋ-ε nlém áwõŋgen bad ne kéchéé éche Dyöb ábágé bó. ¹⁹ Nzé bad bébele nén ébē nẽngáne békõŋge nímáb nhon ádyöb. Nén débē nẽngáne nsáaned nime nísúmnédé bwám ábel boŋ nísõgten mekan nime méhúé' á'só ábel békud alongé dën áde ákõŋté alongé abé.

²⁰ A-Timoti, nsón nime Dyöb ábágé we tõŋ mó acháá. Weewóó pónde ne mehób nime bad béhóbéé nime méewõŋgãŋ ábe Dyöb edúbé, ne mehób nime donje á bad béhóbéé bán chóm ehóg édé mbále, bad bẽmpē-ε béhóbé bán chóm émpēe chõó édé mbále. Boŋ bó moosyáál bébele awusé nzé béhóbe bán, "Me-éé ndé mod awe abii." ²¹ Donje á bad ábe béwémten bán bébii mam nime médé, boŋ bën béekoó' adúbe áde Dyöb á mbále ahíd.

Nsimé ní Dyöb nímē ne nyé moosyáál.

Kálag eche elónténé ébε echε Paale áténlé Timotiε Ndibned ní kálag

Kálag eche Paale áténlé Timotiε eche elónténé ébε éhóbe bwámbwam tângene elébé éche ábagεé Timotiε née mod awé búmō bébele nsón ní Dyóh ne awé awóhngan mós. Dyam áde Paale ákóó ahób awéd-te adíi nwεsεn. Alébe Timotiε awéde-ε mós nlém á abum aá ábε ábenle' Yesu Krístæ ne nlém nhóg. Paale akoo Timotiε etúu asím áte aá átéd pónéd ne mpentεn mé eyókél níme mééwóhngán bad boŋ rítímé nípuutád bad. Amín e mímén mésyāál Paale akamtan Timotiε áyāl e ádé alongé, mós Paale nyaa eche ádúbpé Krístæ, awεsεn áde áwesanné, edáŋge éche álúmté wεε bad ne metake níme ákudεé akal áde ákaléé Eyaale é Dyóh.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Mekεnag ne elébé 1.3-2.13

Elébé ne asím dé etúu áte 2.14-4.5

Paale ahóbé tângene eche nyaa 4.6-18

Nsógteŋ 4.19-22

Paale alómmé Timotiε melεnten

¹ Mε Paale, mbapεε a nlómag awé Yesu Krístæ me-εé ntelé enén kálag. Dyóh áhede aá níkal nkalan tângene alongé áde áhóbé aá dekadé abé áde dédíí nhóg ne Yesu Krístæ.

² A-Timoti, wε-εé rítenléé enén kálag. Edíi awem mwán a nlém. Nsimé, e'boŋ bé nlém ne nsan níme níhúú ne Dyóh Titεε ne Yesu Krístæ awesyáné Sáŋgwéé, mbê ne nyé.

Paale aságnéné Dyóh, awéde-ε Timotiε nlém á abum

³ Nságnan Dyóh áde mbεnléé ne nlém nhóg melemlεm ngáne ábεm betaa bébénlé' áá mós. Nságnan mós pónéd té áyāl echóŋ nzé nkánne', nkuu ne múte. ⁴ Nzé nkámténé ngáne wεnsudénné boŋ échií, mbélé nídāŋ wε anyín bwámbwam, ábel boŋ nílon ne menyinge. ⁵ Nkamtan nén meé ekoó Yesu Krístæ adúbe, níme melemlεm mé adúbe mós nyoo ámbáá, Loise, ne nyoo, Yunise, bómpé bεnwóhngé. Bóob-póó, mbíí meé ádé adúbe dós wémpé éwóó. ⁶ Enén nzom chós ekáó boŋ níkamtán wε nén meé nde eché Dyóh démbéé wε áde mémbánné wε mekáá á nló, ébε ébenlad chós. ⁷ Dyóh débeleé aá syáné déwóŋ mbwóg áte ábele mós. Boŋ pen éché Edáádan ébage syáné ngine ábele mós, ébele delúmtε bad edáŋge, ébele-ε dechāŋge échesyáné yál.

⁸ Né-óó, weewógé e'són aláa bad tângene awesyáné Sáŋgwéé, Yesu Krístæ. Weewógé-ε e'són áyāl echém kénεε nídíí mod a mbwóg áyāl eché Krístæ. Boŋ pen ne ngine eché Dyóh ábágé wε, kwentén ákud metake ne me akal áde dékaléé nkalan ní bwám. ⁹ Dyóh dós ásóó syáné, achéle-ε syáné ábε ábε bad. Abelé nén saké áyále dyam áde débélé boŋ áyále níme ntíi mēn níme ámbenlé nkóŋsé nídéhób bán níbootad. Abage syáné níme nsimé alóm áde alómé Yesu Krístæ á nkóŋsé áyāl e syáné. ¹⁰ Bóob-pe, Dyóh álúmté syáné nsimé ape adé Yesu Krístæ, Nsoode awéd ápédé. Abódté ngine e kwééd, abénlédé-ε nkalan ní bwám álúmed syáné alongé áde déemaá'.

¹¹ Dyóh ápwéde me nēngáne mbapεε a nlómag ne meléede ákal níme nkalan ní bwám. ¹² Enén nzom chós' áá ekáó boŋ níkudé nímén metake. Boŋ meewógéé akwágké ké ahóg áyále mbíí ane awé nísumé nlém áyāl. Mbíí-ε nén meé ákóó chóm éche ábágé áwēm mekáá kááŋne á epun é nkáásé. ¹³ Ayáge áde átāŋgéné áde ní'yógté wε, ékon dós acháá. Ábε nēngáne elāŋsén éche étāŋgéné ahíd. Edúbe Yesu Krístæ, édāŋ-ε bad bεmpεe abé áde edíí mod nhóg ne Yesu Krístæ. ¹⁴ Edáádan éche Esáá édé syáné áte, chós éwóhngan wε ábel boŋ nkalan ní bwám níme Dyóh ábágé áwóŋ mekáá écháá mós bwám.

¹⁵ Ebíí wéé bad bé Krísto bésyāál bεmbāŋ me á yál áde mbédé á mbwóg e Esia. Faygeduse bó Hemogenes bómpé bεmbē áfínté e bad ábe bεmbāŋ me á yál. ¹⁶ Nkánne' nén meé Dyóh álúmed ndáb eché Onesiforuse ábε e'boŋ bé nlém áyále awéde' áá me nlém á abum pónéd té. Enkēnwágénné me aá ndé á mbwóg. ¹⁷ Ade ápédé á Roma pēén, ambootéd me ahed kááŋ anyín-ne me. ¹⁸ Nkánne meé Dyóh álúmed mós ábε e'boŋ bé nlém á Epun é nkáásé. Mmóŋ ebíí-ε bwám nwóhngan níme ábágé' áá me á dyad dé Efesus.

2

*Paale aá Timotiε atāŋgéné
ábε sánze e bwám eche Yesu Krístæ*

¹ Bɔɔb-pɔɔ á awem mwán Timoti, nsimé nime Yesu Krístaa ábágé we, nábê níwede we áte. ² Mekan nime wénwógkè néé ní'yágtéé ekud é bad tǎngene Krístaa, wémpè yágéd bad mó ábe bédé bad ábe bǎmpè béhele béyágéd bad bémpeé. Bébê bad ábe béyágéd-te bǎ. ³ Wémpè ékwɛntɛn ákud metake, ébê ngáne sánze eche Yesu Krístaa. ⁴ Sánze echê edé á nsón, ebelé éhédé áá mǔwóged awé mod ambáá menyinge, né-ɔ́ eesóléé mekan áte nime bad ábe béeesé sánze bébeleé. ⁵ Nyaa empée eche éhele ébêlè Krístaa edé nǎngáne mod awé anyagte mehélé ne bad bémpeé. Eéhélè-*se* ákud nsábe éetóméé né ahídé mbéndé éche bétífidé ányaged mehélé. ⁶ Mbélé-nzag awé abelé ntú mǔo atǎngéné mod á e'só abé ákud mbote. ⁷ Dól mekan áte nime níhóbé áyale Sǎngwéé ábêl esóntén mǔ mésyāāl.

⁸ Kamtén nén wéé Yesu Krístaa ambíd á mbyaa nime Dabidè, Dyób dǎmpuú-d-*te* mó áde awédé. Mmén nkalanj ní bwám mǔo níkanléé bad. ⁹ Akal áde níkaléé nímén nkalanj ní bwám dǔo ákás boj níkudé metake kǎnj béhǎg-*ke* mé á mehanj nǎngáne mod awe abóó mbéndé. Boj modmod ééhélè-*se* ahé Eyale é Dyób bengobéngǔbē. ¹⁰ Né-ɔ́, nwéséné metake nime níkudé ábêl bad ábe Dyób ápwédé, bǎmpè békud é'soosoj ábe Yesu Krístaa ábêl bǎ, bēbē-*ε* ásé e ehúmé éche ébê á ngíndé né á ngíndé. ¹¹ Enén póle edé mbále, edé nén bán, "Nzé syáné dewédé ne Krístaa, né syáné dēébē-*ε* á alongé, ne mó.

¹² Nzé dedé dewesan mekan ne mó, dēékamlén ne mó, nzé debáá mó á yǎl né mó-*ε* ábānj syáné áyāl.

¹³ Nzé déébēl' ngáne Krístaa áhedeé áá débēl, mǔspen ábē ábēl chǔm ésyāāl éche áhóbé áá mǔbēl, áyale ééhélè-*se* abānj eche yǎl á yǎl."

Paale ad Timoti: ábê mbelé-nsón á bwám

¹⁴ Ebê ébele bad ábe bédúbpé békamtan nímén mekan. Esím bǔo etúu áte á'só é' Dyób wéé béepentán nhǔg ne aníní tǎngene e'yale. Ene ndín e ntǎntén eewóngánné boj pen ebébe adúbe áde bad ábe bǎwólanj. ¹⁵ Wéd yǎl áte ábēl Dyób ányín nén áá edé mod á nsón awé eékúwágé ábēl nsón nime ábeleé, ébē-*ε* mod awé ayágte nkalanj ní mbále nyaa echê etǎngéné. ¹⁶ Weewóó dyam ábēl ne e'kúku' é' mehób, ne mehób nime méeesé etóggnén áyale nzé bad bēhóbé echê ndín é mehób, né débēl bǎnabpé mekan abel nime Dyób déehedeé áá bēbēl. ¹⁷ Donje á bad ábe bēhóbé echén ndín é mehób bédii Himenose bǔo Filetus. Mmab mehób médii nǎngáne sii eche edyág mod áte ésebán emaa'. ¹⁸ Bétédte adúbe áde atǎngéné, bétímé béyágte bán syáné ábe dedúbpé, Dyób ámáá syáné apuud. Enén ndín e ayáge ebébe donje á bad adúbe. ¹⁹ Boj kéné, mekan nime Dyób ámáá anabe, méehǎnlánné. Áwedé mín-naa e'yale éténlédé nén bán, "Sǎngwéé abíi bad ábe bédé ábē bad," éténlédé-*ε* nén bán, "Bad bésyāal ábe bēhóbé bán bédé ne Sǎngwéé, bétǎngéné bésóg mbéb abel."

²⁰ A ndáb e mod ambáá, donje á míse áde áde bēbénlé gól, donje sílva, donje-*ε* áde áde bépóde ne áde bēbénlé hyág. Bēbenlad donje nzé dyam dé edúbé áde, donje-*ε* bēbenlad pónde kéhéé. ²¹ Nzé mod ké ahéé asógé mekan mé mbinde abel, ábē nǎngáne míse nime bēbenladté nzé dyam dé edúbé áde. Ane mod abelé asán, eche Sǎnj-*ε* abenlad mó. Ane mod abág mbojnsén ábēl dyam á bwám ké áhéé.

²² A-Timoti, weébēlè mekan mó mbéb nime kǔdēbad ébeleé. Boj pen éwane áte ébele mekan nime métǎngéné, ébê edúbe Krístaa, édǎnj bad bémpeé, ébē-*ε* nsanj ne bad. Ehíde nímén mekan nchoo ne bad bémpeé ábe békánné Dyób ne nlém nhǔg. ²³ Weewóó dyam ábēl ne e'yókél bǎmpentén mmé méewóo-*ε* nwǔwǔgen ké nhǔg áyāl e mod. Ebíi wéé mpentén nǔpene nselag. ²⁴ Syáné ábe dedé-*ε* bembáledé bē Dyób déesnlé. Boj pen, detǎngéné débǔnj nlém ne mod ké ahéé, detǎngéné déyágté bad bwám déwesán-ne bad. ²⁵ Déyágté bad ábe bétyéeman syáné ábēl boj bēbii bán mam nime bēhóbé syáné á yǎl méesaá mbále. Décheden bǔo yǎl nzé debele nē. Délyág nlém nén bán Dyób débēl bēchém ádáb awusé bēhǎnlén, bésóntén-ne mbále eche eyale é Dyób ékaléé. ²⁶ Nén débēl debyéé dépē bǔo á nló-te, bēbíd-te Devále á melám tē. Devále ammad bǔo akób ádogé-*ε* bǔo ábēl mekan nime áhédé'áá áá bēbēl.

3

Paale ahóbé tǎngene ebébtéd éche ébē á e'pun bé asóg

¹ A-Timoti, nhede meé ebíi nén wéé á e'pun bé asóg, mekan mébē ebébtéd. ² Ene pónde bad bēbē ábe bédás chǔm, ábe bédás mǎné, ábe bédé kúmbe, ábe bédé epame, ábe bēbēbé nsl áte, ábe béewógné ábab besáá ne benyaa, ábe béebagé meságnen áyāl e chǔmchǔm, ábe béebelé ngáne Dyób áhedeé. ³ Bad bēbē-*ε* ábe béelúmté bad bémpeé edǎnje, ábe béewóó

nlém rí ngól, ábe békale bad metóm áyál, ábe béehelé yál akób, ábe bédé ekan, ábe béedəə bwám. ⁴ Bébē ábe békag bad nturé, ábe béwóó ehóhó é abé, ábe béwəmtan bán bétómténé abé, bēbē ábe bédás menyinge mé nkòñsé, béedəə' Dyòb. ⁵ Bad bēbē ábe bélúmté byánán bēbele ngáne Dyòb áhédéé bon béemwaá bán ngíne e Dyòb éhəŋlən ádáb alongé. Weékag échén ndín é bad benben. ⁶ Abén bad donje ádé áde ádoge bad, bésól áwab mendáb bédoge bebaad ábe béewóó debyéé ábe bédyee áwəd-te. Abé bebaad bēbélé mbéb bwámbwam nyaa eche nímé mbéb rídénlédé bó nées nted. Mewəmtən mé mbéb mó ne móó ríkamlan bó. ⁷ Béwóglan meyáge nyaa ne nyaa bon béeheléé ayáge á Dyòb á mbále abii. ⁸ Ngáne Janese bó Jambres bəntəŋgənné Mosee bóod, melemlem nē dso ábē bemeléede bé metóm bétəŋgənné ayáge á mbále. Mewəmtən mé mbéb móó béwóó. Dyòb ábáá bó á yál áyále béetəgneé adúbe awonj. ⁹ Bon bédóg bad dásó á esón é pónde áyále bad bēchəm échab edimdim, melemlem ngáne émbənlédte ne Janese bó Jambres.

Paale adii alébe' Timotie

¹⁰ Bon we a-Timoti, ehidé ayáge áde rí'yágté bad bwám, ehidé abé áde ríwóó, ehidé-é chòm éche ríhédéé abel áwəm alongé. Ebíí weé ndúbpé Dyòb, ebíí awesen áde ríwesanné, edəŋge éche rílúmtéé bad. Ebíí ngáne ríkáá nlém áyál e nsón níme ríbeleé. ¹¹ Ebíí ngáne bad bétagteé me, ebíí-é metake níme ríkudéé áyál ené. Ebíí ndín é mekan éche ebénlédé me á myad mé Antyoŋ, Ekonioŋ ne á Listra. Ebíí ngáne mēnkangé nlém áyál e metake níme mēnkudté áwəd. Bon Sánjú Yesue ansónj ádəm alongé ásé e nímé metake mēsyáál. ¹² Ne mbále mod ké ahéé awé abele mekan ngáne Dyòb áhédéé abé áde ádíí ne Yesu Krístəə, átəŋgéné ákud metake á mekáá mé bad. ¹³ Bon e'bébtéd é' bad ne bad ábe bédoge' échab yál, bēnəbpe mekan abel níme metómténé ebébtéd abé, bédogé bad, bad bəmpēe-é bédogé bó. ¹⁴ We pen a-Timoti, ebé ébele mekan níme éyáŋké níme ebíí-é nén weé medé mbále, áyále ebíí bad ábe bəyágté we mó. ¹⁵ Ebíí-é weé se ámwəndemé móbfi chòm éche eyale é Dyòb edíí. Echén eyale é Dyòb chso ébáge we debyéé ásonjten nén weé Dyòb ásoó we áyále edúbpé Yesu Krístəə. ¹⁶ Chóm ésyáál éche bétélé á kálag e Dyòb ehúú ne Dyòb. Ewónŋan áyáged bad, éwónŋan áláa bad nímab mewusé, éwónŋan bad átií mewusé níme bēbélé, élanŋe-é bad ábel mekan níme metəŋgéné. ¹⁷ Eyale é Dyòb éwónŋan ábel bon mod awé abenle Dyòb ábē mbonŋən ákwogned-te ábel nsón rí bwám rísyáál.

4

¹ A-Timoti, á'só é' Dyòb ne Yesu Krístəə, mó awé ákáad bad ábe béwédé ne ábe bédé á alongé, á dín áde mó awé əpə ámbíd abé-é nkamlene a moosyáál, nkoó we nímén mekan áláa mæ: ² Ekale' nkaləŋ rí bwám ké áde bad bédás mó awól ké' é áde béedəə' é. Ebel bēbii bán chòm éche éhóbéé édé mbále, ébel bésóg mewusé abel, éwéde-é bó nlém á abum, éyáŋte-é bad mímén mekan ne nwesen rísyáál. ³ Pónde əpə eché bad béehédte bán béwóg ayáge áde átəŋgéné, bon pen bēbelé' mekan níme nímab nlém rílanŋé bó aá bēbel. Bemeléede-é ábe bédás bán bēlanŋe bó mekan níme bédás awóŋlen bēn ne bēn-naa béwóglənné. ⁴ Bad bēbanj mbále e Dyòb awóŋlen, bēbáŋ metúú áwóg pále é metóm. ⁵ Bon we a-Timoti, échəə echonj yál bwám pónde ésyáál. Ewesen metake, ébele nsón rí mod awé akanle bad eyale é Dyòb ébele-é nsón rísyáál níme Dyòb ábáge we aá ébel.

⁶ Me pen, pónde emaa mé ape eché bēbéé me ngáne nde, pónde emaa mé abé benben áte de ádén alongé. ⁷ Néé mod a nsón awé Krístəə, nwané nzum e bwám, mmadé nsón níme Krístəə ámbéé me aá ríbele mó. Nhíde-é adúbe nyaa eché etəŋgéné. ⁸ Bəob-pe, nsábe rísin me, níme rílúmté nén bán mbele nsón níme rítəŋgéné ngáne Dyòb áhédéé. Mmē nsábe móó Sánŋwéé, mó awé ákáadte bad nyaa eché etəŋgéné ábéé me á epun é nkáásé. Saá-kaá mməmpən ábē mó bon ábē káŋne bad bésyáál ábe bésine' éché epe.

Paale alébe Timotie

⁹ A-Timoti, éwan áte éwámsen ape áwəm. ¹⁰ Nhóbe nén áyále Demase abáá me áyál akii á dyad á Tesalonika áyále adəó mekan mé nkòñsé. Kresense akii á mbwóg e Galesia, Tituse mó-é áké á dyad á Dalmatia. ¹¹ Lukase mwəmpən mó adé ne me. Nzé epag, épəŋ Makose áyále áwónŋən me áyál e nsón níme ríwóó. ¹² Nlómé Tikikuse á Efesus. ¹³ Nzé epag, épiinéd me echem kóte. Mentédé chó á dyad a Troas á ndáb wéé Kaapuse. Épiinéd-te me nhíbe rí kálag, bwámbwam rí ngob é nyam. ¹⁴ Alesandaa awe alúe e'kii abelé me ebébtéd bwámbwam. Sánjú Yesue ákòŋŋən mó áyále mbéb níme ábélé. ¹⁵ Wəmpé étédən mó pónde áyále antyéémén sé bwámbwam áyále nkaləŋ níme sékalé.

¹⁶ Ngen e'só eche rítyéémé a nkáásé modmod enkənkwoŋnéde me. Moosyáál ambánj me á yál. Nkánne nén meé Dyòb álagsen bó. ¹⁷ Kéné Sánŋwéé abel ne me, ábē-é me ngíne. Nén dēmbəl menhəl nkaləŋ rí bwám akal nyaa eché bad ábe béesé bad bé Israel bēnwóŋké mó. Sánŋwéé anhúd-te me á nsól rí ngii. ¹⁸ Sánŋwéé ásonj me alongé áyál e ebébtéd ké ehéé éche étán me ákəén-ne me áwé nkamlən mí nín ne nsan. Edúbé ébē ne mó á ngíndé ne á ngíndé.

Melentɛn mé asóg

¹⁹ Lɛntéd mɛ Priskaa bó Akwilaa, éɛnted-tɛ mɛ abum á ndáb áde Onesiforuse. ²⁰ Erastuse anlyǵ á dyad á Kōrinto, rítǵdē-’ɛ Trofimuse á dyad á Miletus, áyǵle akōnlé’áá. ²¹ Ewan áte ényǵn nɛn wɛé mǵpedé áwɛm, ahéb á ngine ádǵhób bán ápag. Yubuluse, Pudɛnse, Laynuse, Klodia ne bǵnned bé Krǵsto ábiníí bésyǵǵl bélénté wɛ.

²² Sǵngwéé ábê ne wɛ. Nsimé rí Dyǵb mbê ne wɛ.

Kálag eche Paale áténlé Tituse Ndibned ní kálag

Tituse eebédeé mod a Israel bon antim mod a Krísto, áwõngan Paale, búmō bēbelé nsón ní Dyõb. Paale antelé Tituse enén kálag alyág áde ányákgē mō á mbwóg é Kret anan nsón ní mwembé. Enén kálag ekoo' metote méláan anan á díd.

Dyam dé'só, Paale akamtan Tituse nyaa e abé eché belyáged bé mwembé bétáŋgéné awõn, tanje ngáne bad bé Kret bēnwõngē abe dé mbéb. Paale alébe-'e Tituse ngáne átáŋgéné bad nyaa ne nyaa aléb á mwembé-te. Abén bad bēdii bechun bé bad, kódébad ne ngandére, ne betánj. Asóged, Paale alébe Tituse ngáne abé á mod a Krísto átáŋgéné abé bwámbwam ábē nsaŋ ne nhóg ne aníní, ábel ekoyí éébāg, mpentēn méébāg, nkabén-ne méébāg á mwembé-te.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-4

Belyáged bé mwembé 1.5-16

Nsón míme bad téé bétáŋgéné abel á mwembé te 2.1-15

Elébé ne asím dé etúu áte 3.1-11

Nsógten 3.12-15

Paale alómmé Tituse melēten

¹ Mē Paale, mbáledē a Dyõb ne mbapee a nlómag awē Yesu Krístəə, mē-éé ntelé enén kálag.

Yesue ampwéd mē, alóm-mē mē ábel bon adúbe áde bad ábe Dyõb ápwédé ákag á'só ne ábel bon bēbii mbále tãŋgene Yesue, bēbele' ngáne Dyõb áhedéé. ² Nén ábele bad bé Krísto bēwõn e'lyág bé nlém ákud alongé áde déemaá', dōo Dyõb, mō awē eékálē metóm ánhõbpē aá mōsbē, nkõŋsē rídēhõb bán mbóotad. ³ A pónde eche etáŋgéné-'e Dyõb dēmbel aá bad bēbii mímé nkalanj. Dyõb dēmbé mímé nkalanj áwēm mekáá, mē-'e nkál mō ne kunze eche mō Dyõb, awesyánē Nsoode ámbéé mē.

⁴ Ntenle wē, Tituse, awem mwán a mbále á adúbe áde syánē moosyáál déwóó. Nsimé ne nsaŋ míme ríhúú ne Dyõb Titée ne Yesu Krístəə awéd Nsoode, míbē ne wē.

Paale ahóbé tãŋgene nsón míme Tituse

ábenlé á mbwóg e Kret

⁵ Mentadé wē á Kret, mbwóg eche mendib méláŋnéde ábel bon étii mekan míme méhednad abel, épweɗ belyáged bé mwembé dyad té. Ekamtan ngáne ménláá'ē wē mēé ébel. ⁶ Nlyáged átáŋgéné abé mod awē bēheléé sé békóbén awusé. Atáŋgéné awõn dāsō mūwaaɗ nhóg, ábe bán-ne bétáŋgéné bédúbé Yesue. Bétáŋgéné abé awõn áde modmod éhēlēē-se ahób aá bēwúú nló áte ké'ē aá bédé epuutéd. ⁷ Nlyáged a mwembé nēŋgáne mod awē ahíde nsón ní Dyõb ámbíd, eetáŋgenéé nēé áwóó awusé á yál. Eetáŋgenéé epame abé, ké'ē abé mod awē awámsan alinj. Eetáŋgenéé-se abé mod awē abagé yál á amwé á mím káa mod awē apēene epuutéd. Eetáŋgenéé-'e se abé metóg. ⁸ Bon pen atáŋgéné abé mod awē akobe beken abé-'e mod awē adáá akan á bwám. Atáŋgéné abé mod awē abíe' dyam abel, abé mod awē abele mekan míme metáŋgéné, abé mod awē asáá, abé-'e mod awē akóbe eche yál. ⁹ Atáŋgéné abé mod awē akoó nkalanj ní bwám, nkalanj míme bad bétáŋgéné nlém asum áyál adúbe ngáne bēyágté mō mō. Nén débēl áhēl bad bēmpēe ahébe áhíd nkalanj ní bwám nyaa eche etáŋgéné áhēl-le mewusé míme bad ábe bétáŋgan mímé nkalanj abided áwed.

¹⁰ Nhóbe nén áyale bad híin bēekwentenēé áhíd nkamēn míme belyáged bé mwembé. Bēdii bad ábe bēhóbe e'yale ábe bēewóó nsõŋten bédoge-'e bad. Bad híin ábe bēyágte enén ndín e ayáge bēdii bad ábe bédé á epepé éche éhóbe nén bán bétáŋgéné bad ayag. ¹¹ Weémwāg se abé bad bēyágte áyale bēbēbte bad bé Krísto híin ndáb áte ayáged áde bēyágtéé mekan míme bēewóó'ē kunze ayáged. Bēyágte' échē ndín e mekan ábel békud mōné. ¹² Mod nhóg awē ámbíd á Kret se' bōod awē abédé mod a debyéé, anhób aá, "Bad bé Kret békale metóm pónde ésyāal. Bēbēbé nlém á abum, bēdii bad ábe bēehēle nsón, bēdyāg-ke ndyééd bwámbwam." ¹³ Abé e'yale ábe ane mod ánhõbpē áyál e abé bad é' dé mbále. Né-ōó, bad ábe bédúbé Yesue bon bēhíde ádē ayáge dé metóm, ékõŋ bō mímb mewusé aláa ábel bédúbe ayáge áde átáŋgéné. ¹⁴ Nén débēl bēedúbéé póle é metóm éche bad bé Israel, bēehíd-taá mekan míme bad ábe bēbáá ayáge á mbále áyál bēhóbeé. ¹⁵ Ne mod awē asáá, chõm ésyāal éśáá bon ne mod awē eekēnle áte ne awē eedúbpe, chõmchõm áyale mímb mewēmtēn ne nlém méekēnleé áte. ¹⁶ Bad ábe bēyágte ádē ayáge dé metóm bēhóbe nén bán bēbii Dyõb, bon mímb mbēléd rílmte nén bán bēbii'ē mō. Bēbele mam míme bad békós, bēebeléé-'e ngáne Dyõb áhedéé, bēheléé dyam á bwám ké ahóg abel.

2

Paale ad Tituse ayágte ayáge dde átángéné

¹ A-Titus, éyágte bad ayáge áde átángéné. ² Eyáged baachóm bémbáá wée béchyáa échab yál bwám, bébele mam nyaa eché bad bébagéé bō edúbé béhê-’ε bad ábe bébyéε’ mam abel. Békag á’sō bédúbpe Krístaa, békag á’sō bédəə bad bémpée, békag-ke á’sō béwəsan metake níme békudeé áyāl e adúbe áde bédúbpe. ³ Eyáged-te bebaad bémbáá wée nímab mbeltéd rílumed nén bán bébagé Dyöb edúbé. Eláa bō wée béhšbē nhóg ne aníníí mam áyāl ábēbed bō đín, béebagé-’ε échab yál á amwé á mím. Boŋ eláa bō wée béyágte bad mam níme métángéné. ⁴ Bébele nímén mekan ábel boŋ béhel e’tum é’ bebaad ayáged ngáne betángéné ábab bechóm ne ábab bán adəŋ. ⁵ Béyáged bō bán bébē bebaad bé e’wóngé bé bwám. Bésum ním wée ábab bechóm bēnpen, béyáged-te bō nyaa eche betángéné nímab mendáb abóo bwám, nyaa eche bébēε bebaad ábe bésúdté yál ášē e ábab bechóm. Nzé bebaad bébele nímén mekan mésyāāl, bad béehšbpé nkalan níme Dyöb ábágé bad dyam dé mbéb áyāl.

⁶ Melemlem ébel kódébad échəə yál. ⁷ Á mbeltéd nímōŋ-’ε nisyāāl, ébele mekan mé bwám nyaa eche bad béhšdte nímōŋ mekuu. Nzé eyágte, chóm éche éyágteé étángéné ébē mbále, ébē-’ε mod awé ahíde mekan ámbíd bwám. ⁸ Enyín nén wée ayáge ádōŋ átángéné ngáne bad béekudté etál áhób wε mam mé mbéb áyāl. Nén débēl bad ábe betángan wε békwaŋ áyāle nén béekudté nzii áhób syánē dyam dé mbéb á yál.

⁹ Eyáged betánŋ nén wée béwógne ábab besáá á menzii mésyāāl, bébele-’ε mam níme méwōgte bō menyinge. Béetángeneé nēε bépentanné bō. ¹⁰ Béechlbnē-’ε bō. Boŋ pen betángéné alúmed bán ábab besáá bébele bésūm bō ním áyāl. Nén débēl bad béwōŋ mewēmten mé bwám tǎŋgene nkalan níme Dyöb, awesyánē Nsoode, níme déyágteé.

¹¹ Dyöb álómé nímé nsimé áftnté e syánē abel áde ábélē nzii eche moosyāāl áhale ákūd e’soosōŋ. ¹² Abē e’boŋ bé nímé é’ Dyöb é’yágte syánē áchene mekan níme Dyöb déehédéé áá débēl ne ášóg esíí awōŋ ábel mekan níme bad bé nkōŋsé ábe béebii Dyöb bébeleé. Eyágte syánē ábel mekan nēŋgáne bad ábe bébyéε’ mam abel, ábel mekan níme métángéné ne ábel mekan níme Dyöb áhédéé á nkōŋsé wén. ¹³ Debēle nén ngáne désimé ne e’lyág bé nímé mam níme mápē éché epun áde ádəd Dyöb, mó awé adé Ngum ne awéd Nsoode, Yesu Krístaa ápéé ne éche ehúmé. ¹⁴ Yesue ambē eche yál ákōde syánē ášē e mbéb nisyāāl ábēl-le syánē debé bad ábe besáá, debé-’ε abē bad bēnpen, ábe béwóó nímé áte ábel mekan mé bwám. ¹⁵ Eyágte bad nímén mekan. Ebnlad kunze eche Dyöb ábágé wε, áwéd bad nímé á abum ne áláa bad nímab mewusé ábel béhəŋlen. Weémwāŋ-se modmod anyín wε nkōŋtéđ.

3

*Paale ahóbé ngáne**abé á bad bé Krísto átángéné abé*

¹ Nlǎŋge wε meé ékamten bad ábe éyágteé wée bésudéd yál ášē e benkamlene ne ášē e bad bémbáá. Wée béwógne bō bébē-’ε mboŋsén ábel dyam a bwám ké áhéé. ² Eláa bō wée béehšbē modmod dyam dé mbéb á yál, bébáa’ mpenten, bépwiited, bécheden-ne moosyāāl yál. ³ Ngen e’só syánē bēn ámpé debédé eyókél, deewógne áá Dyöb, dempan nzii, debédéé nēε betánŋ awōŋ áde déwóó’ áá esíí áyāl e mekan mé nkōŋsé, déhédé-’ε menyinge mé nkōŋsé. Dekónáá bad, désíídē-’ε bad alonŋé ádəd ásyāāl. Bad bēnkóó syánē, syánē bēn-ne dékóó nhóg ne aníníí. ⁴ Boŋ Dyöb, awéd Nsoode, anlúmed syánē abē e’boŋ bé nímé ne éché edəŋge. ⁵ Ansōŋ ádesyánē alonŋé. Saké nsón ní bwám níme syánē dēmbenlé mbēbēl boŋ ábēl nē, boŋ ambel nē áyāle níme nímé ní ngəl. Anlóm Edəədəŋ éche Esáá áwobe syánē mbéb ábel nén déchyáad ekóólé. ⁶ Dyöb ábúdé syánē Edəədəŋ éche Esáá abe mbwiined ne Yesu Krístaa, awesyánē Nsoode. ⁷ Dyöb abélé nē, ábel boŋ nímé nsimé nímél dékobned áwe e’só boŋ syánē ámpé déwōŋ e’lyág bé nímé nén bán déékūd alonŋé áde deemaá’. ⁸ Enén pále eché ríhšbēé edé mbále.

Nhede meé ríkon nyé nímén mekan aláa ábel boŋ bad ábe bédúbpe Dyöb bébii ngáne bébeleé mekan mé bwám. Nén dōó ébóó bán débēle’, nē dō-’áá dépiined moosyāāl nisyán. ⁹ Boŋ nyétedé e’kúkú bé mpenten, akal á póle tǎŋgene ngáne mbayaa mémbóotédte. Nyétedé-’ε ngabén ne ntǎŋten tǎŋgene mbéndé é bad bé Israel. Abén bwém béepeneé nisyán, béesaá-’áá dyam dé abelen. ¹⁰ Mod té awé apene ngabén áftnté e bad bé Krísto, nzé ebagé mó elébé ngen póg ne ngen ébe boŋ eewóge wε, weewóó dyam ábel ne mó. ¹¹ Ebii nén wée ene ndín e mod abébé abele-’ε mbéb. Mbéb níme ábélé rílúmed bán akwíde eche yál nkáásé.

Elébé ne melenten mé asóg

¹² Nzé nlómé Atemase ké’ε Tikikuse bō mod nhóg áwōŋ, éwān áte áhye dányín me á dyad á Nikopolis áyāle áwéd dōó nítídé meé mēbē á pónde e ahéb á ngine. ¹³ Ewan áte ábel boŋ Zenase, mod a mbéndé bō Apolos béhide áke eke éche béhedeé áke. Nyín nén wée mšwōŋgéné bō nyaa eche béetóŋké chómchóm éche bébenlédté áke. ¹⁴ Ebel-le ábesóo bad béyáge ábel

mekan mé bwám. Bévôŋgen ábel mekan níme méhedne bán mod ábel. Béebelé mekan níme méesě dyaŋ dé abelen.

¹⁵Bad ábe bédé ne me bésyāāl bélénté we. Lentéd me ábesyānē baányan bé Krīsto bésyāāl ábe bédās sé.

Nsimé ní Dyōb nŋbê ne nyé moosyāāl.

Kálag eché Paale áténlé Filemɔne Ndibned ní kálag

Filemɔne abédé mod awé andúbé Krístæ abé-ε mod awé awóó edúbé bwámbwam á mwembé-te. Kapóg abédé á mwembé níme rídé á Kolose. Anwón ntán awé béchágé'áá bán Onesimuse. Ane ntán ansób wée Filemɔne dó-áá ámbid e pónde ábómné Paale. Paale abédé á mbwóg ene pónde. Paale mós ankəŋ bonj Onesimuse abé mod a Krísto. Kálag eché Paale áténlé Filemɔne, antel chós áá Filemɔne bós awe ntánj bétim ásé, áá mós Paale mólóme' awe ntánj ámbid, nén Filemɔne akob mós ámbid saké áyále ádíí awe ntánj dèmpɛn bonj ákob mós nɛŋgáne mwányanj á Krísto.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1-3

Paale akené Filemɔne 4-7

Paale acháá' Filemɔne átéd Onesimuse ámbid 8-22

Nsógɛn 23-25

Paale alómme bad melɛntɛn

¹ Mɛ Paale, awé adé á mbwóg á díŋ á Yesu Krístæ, mɛ-éé ntelé enén kálag. Sé Timoti, mwányanj a Krísto awéd, sélómme nyé melɛntɛn. Sélente' wɛ Filemɔne, nsón e echonj awéd awé mómpé abelɛ' nsón níme sébelɛ. ² Sélente' kóəŋne Afia, awéd mwányanj a mmwaád a Krísto. Sélente' Achipuse awé mómpé akale' nkalanj ní bwám ne ngíne esyáál ngáne sémpé sékalé. Sélente'-ε bänned bé mwembé ábe bébome' áwonj ndáb. ³ Nsimé ne nsanj ní Dyób Titée awéd ne Sánjú Yesu Krístæ, mbê ne nyé.

Edəŋge ne adúbe ade Filemɔne

⁴ A-Filemɔn pónde téé nzé nkánne', mbelé ríságnān Dyób áyál echónj. ⁵ Nságnan Dyób áyále nwógé nén bán edáá bad bé Dyób bésyáál, esumé-ε nlém wée Sánjú Yesu Krístæ. ⁶ Nkánne' nén mɛé, nlatén níme syáné déwóó nɛŋgáne bad ábe bédúbpé Krístæ, mbél nyékonj mekan mé bwám mésyáál nímé Dyób ábágé syáné asónɛn. Nén débél ehúmé éche Krístæ ényínned. ⁷ A-mwányanj, edəŋge éche éwónjné bad ábe bédúbpé Krístæ, éwógté mɛ menyinje bwámbwam éwéde-ε mɛ nlém á abum. Éwógté bad bé Dyób menyinje.

Paale áá Filemɔne ákob Onesimuse

⁸ Né-óó, kénée édíí bán nwóó kunze ákamɛn wɛ á díŋ á Krísto ábel dyaam áde étəŋgéné abel, ⁹ edəŋge éche ríwánléné wɛ ébélé ncháa' wɛ cháán. Mɛ Paale, nhóbe nén nɛŋgáne nchun ní mod níme rídé-ε á mbwóg bəəb á díŋ á Krísto. ¹⁰ Ncháa wɛ á nló níme Onesimuse. Adíí bəəb nɛŋgáne awem mwán. Mɛ-éé nkəə bonj adúbé Krístæ adé abédé á mbwóg hén ne mɛ. ¹¹ Ngen e'só, enkəmbáá wɛ etógnén. Bonj bəəb adé sóo etógnén. ¹² Nlómé' mós ámbid áwónj bəəb, adíí mod awé rídáá bwámbwam. ¹³ Məndəŋ mɛé ábê abé ne mɛ ábel bonj áwónɛn mɛ á etál échónj bəəb áde rídíí á mbwóg hén á díŋ dé nkalanj ní bwám. ¹⁴ Kénê, meédəə' mɛé rínyáged wɛ áwógen mɛ. Bonj pɛn mɛdəŋ mɛé éwónɛn mɛ áyále mmón edáá mɛ awónɛn. Né-óó, meéhélɛ-ε mbél dyaam dyaam ésebán mmón ekwɛnténé. ¹⁵ Kapóg Dyób dəə dɛmbél áá Onesimuse ápágned wɛ á yál é esón é pónde, ábel bonj nzé atimé ámbid áwónj ábê ne wɛ ne abé ásyáál. ¹⁶ Bootya bəəb, saké ntánj ngén adíí. Adíí awéd mwánned a Krísto. Ndáá mós bwámbwam, wɛ-ε ámpé étəŋgéné mós adəŋ ké tómaa ngáne rídáá mós. Etəŋgéné mós adəŋ ngáne ntánj awónj, édəŋ-ε mós née awonj mwányanj a Krísto.

¹⁷ Né-óó, nzé etédé mɛ nɛŋgáne mod awé nyúmō nyébele nsón, étəŋgéné mós akob melemlem nɛŋgáne wékobpé mɛ. ¹⁸ Nzé édé nén bán abénlé wɛ epandé, ké'ε awánlé wɛ alúm, né mɛsábé wɛ. ¹⁹ Mɛ Paale, mmɛn-éé ntelé nén ne échəm ekáá. Mɛsábé wɛ. Bonj pɛn, weechatán nén wɛé abel áde mbélé bonj ékud alongé dékəəl, édé nɛŋgáne wémpé ewanlé mɛ alúm. ²⁰ Né-óó, a-mwányanj, ncháa' nén mɛé éwónɛn mɛ á díŋ á Sánjú. Wógéd mɛ menyinje á díŋ á Krísto.

²¹ Atel áde rítélé enén kálag ábélé nsumé nlém nén mɛé, wəbélé mɛ kéchéé éche rílangé wɛ mɛé ébele mɛ. Mbíí mɛé wəbél-ɛ ké tómaa ngáne ríhóbé mɛé ébel. ²² Dyaam dèmpéé áde ríhóbé mɛé ríláa wɛ adíí nén mɛé, énaabned mɛ tonj áwonj ndáb áyále ndúbpé nén mɛé Dyób déwóg nyé mekáne, abidéd mɛ á mbwóg, ntán nyé ámpé.

²³ Epafraze, awé súmō sédé á mbwóg á díŋ á Yesu Krísto, mómpé alómme nyé melɛntɛn. ²⁴ Kóəŋne Makose, Aristakuse, Demase, ne Lukase ábe syáábəə sébele nsón bómpé bélénté nyé.

²⁵ Nsimé níme Yesu Krístæ mbê ne nyé moosyáál.

Kálag e Hibru Ndibned n kálag

Mod awé atelé enén kálag antel chó áwéd bad bé Krísto nlém a abum áyál e metake níme bó donje á bad békúdé'áá adúbe áde béndübēē Yesue. Alúmté áte nén aá melē níme Yesue ápééné métómé melē níme ménsébé abé. Alúmté-'e áte ámpé nén aá bééhünté nlém nén bán Dyób déelónédte akag áde ábágé. A melē mé'só níme Dyób démwēē ne ábē bad mbwiined ne Mosee, beprise bóó bébágé'áá Dyób mendē á nló ní bad. Bon bōōb, Yesue mó adé mod a tñnté a bad ne Dyób abé-'e prise ámbáámbáa awe atómé bekal bé'dáádəŋ bé' bōōd, atóm ángel, atóm-me káəŋne Mosee, áyale eche yál chən chōó ámbéé néē mendē, ngen póg ne ngen ésyāāl. Hōm áde ádíí Atómténé Asāŋ tómaa hōm áde beprise bé' bōōd bébágé'áá mendē á nló ní bad, mendē níme ábágé-'e mékwógnédé.

Nkabtéd n kálag

Krístəə mó alúmté bad ngáne Dyób ákóó abé 1.1-3

Krístəə atómé ángel 1.4-2.18

Krístəə atómé Mosee bó Josua 3.1-4.13

Krístəə adé prise awé atómé beprise ésyāāl á mbyaa níme Levi 4.14-7.28

Melē níme Krístəə rítómé melē mé'só 8.1-9.28

Mendē níme Krístəə ábágé rítómé mendē níme beprise bébágé'áá bōōd 10.1-39

Adúbe atómé chóm ésyāāl 11.1-12.29

Abé áde áwógte Dyób menyĩŋe 13.1-19

Mekáne mé asóg 13.20-21

Meləntən mé asóg 13.22-25

Dyób áhóbé wée bad mbwiined ne Mwán

¹ Se' bōōd, Dyób dénhōb wée ábēd betaa, anláá bekal bé'dáádəŋ mam áláa bó. Anhób áwāb ngen ne ngen, ábenléd-te menzii híin áhób áwāb. ² Bon á e'pun bé asóg hén, ahóbe wée syánē, álanğe awe Mwán mam áláa syánē. Wée ane Mwán dōó Dyób ápóó bon áhəgē' nkonŋ ní mín ne ní sé. Mó-'áá Dyób átúíde aá mó awóó nhəgtéd rísyāāl. ³ Ane mwán móo adé e'kin-áte bé ehumé é Dyób, mó-'áá alúmté syánē ngáne Dyób ákóó abé. Adíí melemlen néē Dyób-pe ádíí. Ngíne e eyale é nsal échē ane Mwán ebelé mekan mésyāāl mékag á'só ngáne métəŋgéné abé. Ahúd áde áhúdé syánē á mbēb-te, abelé syánē moosyāāl desáá. Ambld e nē, andyēé Dyób á Ngum é ekáá é mbáá ádyób.

Mwán a Dyób atómé ángel

⁴ Né-ōō, Mwán a Dyób atómé ángel. Melemlen nē dōó đĩn áde Dyób áchəgē mó aá, "Mwán" atómé đĩn ádāb á "áŋgel." ⁵ Dyób dééhōbēē wée ángel ké póg mbéd aá, "Edíí awem Mwán, chíi, ndíi sóó."

Dyób dééhōbē'áá wée ángel ké póg aá,

"Mēbē Sáá,

mó-'e abé awem Mwán."

⁶ Bon Dyób ádēhōb aá mólōme' awe Mwán a'só á nkōŋsé-te, anhób ámpé aá,

"Ángel échēm ésyāāl étəŋgéné mó edúbé abe."

⁷ Anhób təŋgene ángel pen aá,

"Abelé eche ángel édé néē epub.

Eché Ángel eche édé ábē bembəledē,

abelé edíí néē muú níme ríchodne'."

⁸ Bon Dyób dénhōb təŋgene Mwán aá,

"A-Dyób,

wéékamlén á ngíndé ne á ngíndé.

Wéékamlén ábōŋ bad nyaa echē étəŋgéné.

⁹ Edəá mam níme métəŋgéné, ékōō-'e mam níme mééboo.

Né-'áá ákóó bon Dyób, ádonŋ Dyób,

ápwəd we ábē etógnén tómaa baásyāāl ábe nyáábō nyédé,

ápwəd-te we ábē etógnén tómaa baásyāāl ábe nyáábō nyédé."

¹⁰ Dyób áhóbé ámpé aá,

"A-Sāŋ we-éé ehəgē nkōŋsé se á mbooted,

nkonŋ ní mín-ne ndíi abwóg áde éhəgné échon ekáá.

¹¹ Abé bwēm é'syāāl bépé á asóg, bon we pen wéébé abé ne abé.

Abê bwëm é'syāāl bémaā ášē néε mbóté.

¹² Wεényāg bó áte ngáne bényāgεé mbóté, wεéħəŋlén-ne bó áte ngáne béħəŋlanné mbóté. Boŋ we pɛn wəb̄ε ebé melemlem, áđōŋ alonǵé-ε déewōŋǵé asóg."

¹³ Dyōb déélangēē áŋgel ké póg mbéd aá, "Dyεé me é ekáá émbáá hén káōŋ ne á pónǵé eche mēbɛnlé boŋ ékōǵtéd ábōŋ bad bé ekōyí ámín ne mekuu."

¹⁴ Chee-ō áŋgel éđíí? Edii e'đáđəŋ ábē é'benle Dyōb. Dyōb álóme-ε bó áwōŋǵen bad ábe békūd e'soóson.

2

¹ Né-ōó ngáne débíí nímén mekan, detǵŋǵéné kéchéé éche déwóǵé nlém asum áyāl ábel boŋ déépanē' nzií. ² Mekan níme Dyōb dénlāā'ε áŋgel aá élaa ábəd betaa ménwōŋ ngíne. Bad bésyāāl ábe bénkēnhíd nímé mekan, ábe bénkēmbēl-le ngáne nímé mekan méhóbé'áá, bénkūd nkōǵsen níme béntǵŋǵenné akud. ³ Chán-nō nyéwémǵéné bán dehele debíd nímén nkōǵsen áte nzé deewōŋne nkaləŋ mí bwām pónǵé? Mmē nkaləŋ mós-áá nǵpɛene' enén ndín e e'soóson. Sǵŋgú Yesue mwén mós asébpé bad akale tǵŋǵene ábén e'soóson. Bad ábe bēnwōg-ke mam nímé ánhōbpē, bēmbēl syánē denyín nén bán méde mbále. ⁴ Dyōb dǵmpē dénlūméd syánē áte nén aá nímé nkaləŋ nídé mbále. Ambel nē álūmed áde álūmté e'chemléd, mekan mé menyáké ne menyáké híin. Anlūméd nē ámpē ne mekan nímé bad bébélé'áá á ngíne e Edáđəŋ éche Esáá éche Dyōb démbéé bō. Dyōb démbē bad Edáđəŋ éche Esáá ngáne ébōŋnéde mós.

Ane awé alyǵte syánē akud e'soóson

⁵ Saké áŋgel chíó Dyōb ábánné aá ékamlén nkōŋsé mékōōlé nímé séhóbéé bán mépē. ⁶ Boŋ éténléde hōm ahóg á kálag e Dyōb pɛn nén bán,

"A-Dyōb, chee moonyoŋ ádíí awé éwōŋné pónǵé?

Chee mwán a moonyoŋ ádíí éche ékás boŋ énoné mós?

⁷ Ayāl e esōŋ é pónǵé, wembēl enkēmpaá áŋgel. Wembané mós á atii dé ehúmé ne edúbé.

⁸ Wembē mós ngíne ákamlén chōm ésyāāl."

Abé adé ébágé mós ngíne ákamlén chōm ésyāāl, álūmte' bán chōmchōm éesaá éche éesē ášē e nkamlén nímé. Kénéé édíí-'aá nē, deenyínéé bōōb nén bán chōm ésyāāl éde ášē echē. ⁹ Boŋ denyíne' ngáne Yesue ádíí. Ayāle esōŋ é pónǵé Dyōb démbēl enkēmpaá áŋgel. Bōōb, Dyōb ábágé mós ehúmé ne edúbé néε kǵŋ áyāle metake níme ákūdé ne kwééd eche áwéde. Dyōb álūmté syánē nímé nsimé awé áde Yesue áwéde á nló mí bad bésyāāl.

¹⁰ Bwēm é'syāāl é'díí é' Dyōb, mós-'aá anone' bō. Ngáne édíí nén bán Dyōb áhede' aá bad híin békud etál ábē ábe bán, békud-te ehúmé, émbē mboŋ nén bán ábel mod awé ásalé bó nzií akud metake. Nē débēl ákwognéd ábē mod awé ábēl boŋ bad békūd e'soóson. ¹¹ Yesue awé ábele' boŋ bad bésǵŋ, ne bad ábe bésáá, bó moosyāál bédíí bán bé Sáá nhóg. Né-'aá ákás boŋ Yesue eekwágé' áchag bó aá baányan. ¹² Eténléde nén bán anláá Dyōb aá, "Mεéllāā ábēm baányan ngáne ádoŋ dín ápédé abé.

Mεkēŋ we nzé syāábōō séládné hōm ahóg."

¹³ Anhób ámpē aá,

"Mεésúm nímém nlém ne Dyōb."

Anhób-pɛ ámpē aá,

"Me nén, syáábe bán ábe Dyōb ábágé me."

¹⁴ Ngáne édíí nén bán ábē bán bé Dyōb bédíí baányan ábe bēwóó ekob é yāl ne mekií, Yesue ámpé antéd yāl e moonyoŋ néε bō. Ambel nē ábel boŋ kwééd eche ánwεē ébóded ngíne eche Satanε awé ábele' boŋ bad bēwág. ¹⁵ Awé áde ánwεē áhúdé bad á mehan ábe bēmbē betǵŋ á alonǵé áđāb ásyāāl áyāle mbwóg ní kwééd. ¹⁶ Enyínnéde bwām nén bán saké áŋgel ánhyeé awōŋǵen. Boŋ ámpē áwōŋǵen bad bé mbyaa níme Abrahamε. ¹⁷ Né-ōó éhédnátáá nén bán Yesue ábē melemlem néε baányan á menzii mésyāāl ábel boŋ ábē prise ambáámbáa awé awóó nlém ní ngól, abé-'ε mod awé béhele bésúm nlém áyāl. Ábele áde ábenléé Dyōb, ábélé Dyōb álagsan bad mbéb. ¹⁸ Ngáne édíí-'aá bán mwén antǵ, ákūd-te mekǵsen, awōŋǵan bad nzé bédé á mekǵsen-té.

3

Yesue atómé Moseε

¹ Né-ōó a-baányan, nyé ábe Dyōb áchénlé ábē ábē bad, nyénone' Yesue. Mós adé mbapeε awé Dyōb álómé, abé-'ε Prise ambáámbáa a mekan níme séhóbé bán sédúbpé. ² Dyōb dǵmpwéd mós, ábenlé-'ε Dyōb ne nlém nhóg melemlem ngáne Moseε ábénlé'áá Dyōb ne nlém

nhóg á abum á ndáb á Dyöb. ³ Mod awë alóo ndáb, bébelé bébe mós edúbé tómaa ndáb eche álóo. Melemlem nê dáo Yesuε ákwógnédé ákud edúbé éche étómé edúbé éche Mosεε. ⁴ Ndáb téé ewóo mod awë alóo chós. Bon Dyöb dáo álóo chóm ésyāā. ⁵ Mosεε abédé mbæledε á abum á ndáb á Dyöb, awë abēnlé'áá Dyöb ne nlém nhóg, álúmté' bad mam á'sō é' pónidé míme Dyöb débēnlé. ⁶ Yesu Křistæ pēn abédéε Mwān a Dyöb, ákamlán-ne abum á ndáb á Dyöb ne nlém nhóg. Syāné ámpē dedii bad bé abum á ndáb á Dyöb nzé édé nēn bán dedé déchāgnédé, desumé-'ε nlém ne chóm éche débēéné kúmbe, éche désúmé-'ε nlém áyāl.

Elébé ne bad abe béedúbpe

⁷ Né-óó, nyéwóg chóm-éε Edáádaŋ éche Esáá éhóbé. Ehóbé áá,
“Chii nēn nzé nyéwógé ehób é Dyöb,

⁸ nyéewúéné' Dyöb nló áte ngáne ábēn betaa bēnwūēnnē Dyöb nló áte á pónidé echē bēnkunnēnnē Dyöb yāl.

Bēnkunnēn mós yāl
á pónidé eche békágé mós é ehyaŋge.

⁹ A ehyaŋge wē, bēnkāg mε,
bényin-ne mam míme mbéle é etún é móom mé mwē méniin.

¹⁰ Nē dáo dēnkāŋ bon rīlīn ene nyonŋel e bad bon nhób meé,
'Awab nlém-tē, bétamnad,
bééhídē-'áá nzii echēm.'

¹¹ Né-óó, menlīŋ, mmwé-'ε melē meé
'Béésónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbéd.'

¹² A-baanyaŋ nyéted pónidé ábel nyé modmod nyéewóo nlém mé mbéb míme méedúbpe' Dyöb, ábel bon nyéētēdté Dyöb áde áde á alongé. ¹³ Bon pēn nyéwéde' nhóg ne aníníí nlém á abum epun téé, ngáne échē epun échāgnédé bán “Chii”, ábel bon mbéb méedogé nyé modmod áwúēn Dyöb nló-áte. ¹⁴ Syāné dedii mod nhóg ne Yesu Křistæ, nzése delyāgé dechāgnédé káāŋ ne á asóg ne mekan míme désébpé adúbe tāŋgene Dyöb. ¹⁵ Demaa anyīn nēn bán éténlédé á kálag e Dyöb nēn bán,

“Nzé nyéwógé ehób é Dyöb,
nyéewúéné' Dyöb nló áte
ngáne ábēn betaa bēnwūēnnē Dyöb nló áte á pónidé eche bēnkunnēnnē Dyöb yāl.”

¹⁶ Benzébadé bēnwóg ehób é Dyöb bon bēkunnēn Dyöb yāl? Abé bad bésyāā, saá bad ábe Mosεε ámbidēnnē á Egipto bēbédé-ye? ¹⁷ Benzébadé Dyöb dēnliīn-naa é etún e móom mé mwé méniin? Saá bad ábe bēmbel mbéb bós bēnnaá ndim é ehyaŋge-ye? ¹⁸ Benzébadé Dyöb dēmweē melē áá béésónlé áwe abwóg dé nkóme-áte mbéd? Saá bad ábe békēmbēl ngáne áhédé'áá-ye? ¹⁹ Né-óó, denyīne' nēn bán, bēnkēhēnlé asól áyāle bēnkēndúbéé Dyöb.

4

Nkóme áte míme bad bé Dyöb bēkudté

¹ Ahób áde Dyöb dénhōbpē áá syāné dēsōl áwe abwóg dé nkóme-áte ádíi étyéémé. Né-óó détdé pónidé ábel bon nyé modmod eebós' asól áhed. ² Syāné ámpē dowógé nkalaŋ ní bwām melemlem ngáne hōmpē bēnwōgkē. Bēnwóg míme nkalaŋ ní bwām bon ménkēnwōgnēnnē bós ne awōŋgen dēn áyāle nēn, bēnkēndúbéé mós. ³ Bōōb-óó, syāné ábe dedúbpe míme nkalaŋ, desóle' áde abwóg dé nkóme-áte. Bon ne bad ábe béedúbpe pēn, Dyöb dénhōb áá,
“Menlīŋ, mmwé-'ε melē nēn meé,

'Béésónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbéd.'

Anhób nē, kénéε édíi bán ammād míme nsón amad se áde áhágé nkōŋsé, abwóg dé nkóme áte dēmmād-te abé. ⁴ Eténlédé á kálag e Dyöb tāŋgene epun éche élónténe epun saámbé nēn bán, “Dyöb dēmmād míme nsón. Né-óó ankómé áte epun éche élónténe epun saámbé.”

⁵ Eténlédé á kálag-tē wē ámpē bán Dyöb áhóbé áá,
“Béésónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbéd.”

⁶ Né-óó, etál édíi ebāgnédé donje á bad asól á hōm dé nkóme-áte. Bon bad ábe bēnwóg nkalaŋ ní bwām se' bōōd, bēnkēhēnlé asól, áyāle nēn bēkēmbēnlé mekan míme Dyöb dēnlāá' é bós áá bébel. ⁷ Nē dēmbēl, Dyöb dēmpwēd epun émpēe, áchōg-ke chós áá “Chii.” Anhób nē etún é pónidé ámbid echē ábēd betaa bēnkēmbēnlé ngáne ánhōbpē áá bébel. Anhób nē mbwiined ne e'yale ábe Dabidε ábe nímaá nyé atele nēn meé,
“Chii nzé nyéwógé ehób é Dyöb,
nyéewúéné' Dyöb nló-áte.”

⁸ Nzé émbē nēn bán hōm áde Josua ánkēénnē bad dáo dēnkōŋ hōm dé nkóme-áte abé, né ámbid e pónidé Dyöb dēnkēnhōbpē tāŋgene epun émpēe. ⁹ Né-óó hōm dé nkóme-áte áde áde nāngáne nkóme-áte míme Dyöb dēnkōmēē áte áde amáá nkōŋsé ahāg ályágé ásine ábē bad. ¹⁰ Kénzéé awé asólé á abwóg dé nkóme-áte á Dyöb, akómme áte áyāle amadé míme nsón,

melemlem ngáne Dyöb dénkāmēē áte áde ámáá nkōñsé ahəg. ¹¹ Né-ōó syánē déwan áte désəl ádē abwóg dé nkáme-áte, ábel bon syánē modmod deebás asəl áhed. Deehídé' mekuu níme bad ábe bēnkēmbēl ngáne Dyöb dénhōbpē. ¹² Debíi nēn bán Eyale éche éhúú ne Dyöb, édē alongé, édē-é ngine. Ekóbpe' tómaa páá e nsəl mbē. Esšle' mod áte káñ se á mbom ní ngob e yəl ne edásdāñ. Esšle-é mod káñ se á mebōñ mé yəl ne á e'hid-tē. Echē eyale écheme' mewēmtē mé mod ne kéchéé éche mod áhēdēé ábel. ¹³ A e'so' Dyöb, chōmchōm éesáá á e'koñnéd. Chōm ésyāəl édē á təl e ékwē. Dyöb dō-áá déťāñgéné mekan mésyāəl nímē débēléé aláa.

Yesue adii ndāle e prise ambáambáa

¹⁴ Né-ōó, ngáne déwóó Prise Ambáambáa, Yesue Mwān a Dyöb, awē akii ámin á'so' é' Dyöb, déchāñned adúbe áde désúmé nlem áyāl. ¹⁵ Awesyánē Prise Ambáambáa asōñtēné mechiné nímēd, áyale nēn mōmpē ankūd melemlem mé mekəgsen níme dékudēé á menzii mésyāəl, bon kēñē, enkēnbenlé mbéb. ¹⁶ Né-ōó ne e'sum bé nlem déside benben ne atii dé nkamlēn á Dyöb áde ábage nsimē. Deewógé mbwóg ké nhóg. Débēl nē ábel bon Dyöb áwóg syánē ngəl, ábāg-ke syánē nsimē nímē méwōñgān syánē pōndé tēé eche déťōgnéné nwōñgen.

5

¹ Prise ambáambáa tēé awē Dyöb ápwēdé átínté e bad, ápwēde mō ábēle mō á dīn áde ábē bad. Ane prise mō akobe' mēndē wēé bad bon ábagé mō wēé Dyöb nēe nde ne mēndē ábel bon Dyöb álagsen bad mbéb. ² Ahele bad yəl acheden ábe bépane' nzii áyāle béēbii' é chōm éche bébēléé áyāle nēn mwēñ ámpē adii moonyon awē awóó mechiné mé ngob e yəl. ³ Nē ábēlé átāñgéné nēe ábageé mēndē káñne áyāl e níme mbéb mēñ, ábagé-é áyāle mbéb ní bad. ⁴ Modmod mwēñ eéhēlē-se ábe yəl edúbé é prise ambáambáa. Dyöb dōó ápwēde' mod ábē prise, melemlem ngáne ámpwēdté Arōne.

⁵ Melemlem nē dō-áá Krístā mwēñ enkēnchágēdté yəl ábē prise ambáambáa. Dyöb dōó démpwēd mō. Dyöb dénlāá mō áá,

“Edii awem Mwān.

Chii ndii Sóó.”

⁶ Nē ádē á kálag e Dyöb hōm démpēe bán Dyöb dénlāá mō áá

“Wēēbē prise ábe ne abé,
nēe Melkizēdege.”

⁷ Ade Yesue ábédé á nkōñsé, akánné'áá, áchāā Dyöb, áchyeé' awē á ngine, mēsəd mébidē' mō á mīd. Akánné'áá wēé mod awē ahele ásoñ alongé ádē. Dyöb dénwōg mō mekáne áyāle anwōñ mbwóg ní Dyöb áte. ⁸ Kénéé ábédé Mwān a Dyöb, an'yágé áwógen Dyöb mbwiined ne metake níme ánkudtē. ⁹ Dyöb démbēl ankwognéd abé-é prise ambáambáa awē akwōgnédé, ábel bad ábe bēwógne mō békud e'soosōñ ábe é'dé á ngindé ne á ngindé. ¹⁰ Dyöb démbānē mō á atii áá mō ádē prise ambáambáa nēe Melkizēdege.

Elébē ábel mod eéťēdté adúbe

¹¹ Nwóó mam híin áhōb tāñgene ádēn atōn. Elēnlé me áte ngáne mébenlé bon nyēsōñtēn mō, áyāle nēn nyéewāmsánné dyam asōñten. ¹² Nhóbe nēn áyāle nēn nyētāñgēn bad ábē bōob ábe bēyágtē' bad bēmpēe. Bon nyēdii nyéhēdnad ámpē bán mod áyáged nyé mam níme nyēmmadté abii tāñgene nkalañ ní Dyöb. Nyēdii nyédé nēe bán bé nkáál ábe bēhēdnad abii saké ndyééd. ¹³ Kénzēé awē adii amwáá' abii, ádii nēe nkáál. Eēbii' é mbon ne mbéb. ¹⁴ Ndyééd pen edii áyāle bad ábe bémáá akwog. Mod ambáá adii mod awē áyákgé, awē amēnténé-é mbon ne mbéb abii.

6

¹ Né-ōó dékéene adúbe á'so' nēñgáne bad ábe bémáá dyam abii. Deetāñgeneé nēe détédeé pōndé ámpē áyáge mam níme bēn'yāgēdtē syánē tāñgene Krístā se á mbooted. Demmād áyáge, debíi-é nēn bán bad bētāñgéné békúné mbíd, bēťēdē ábel dé mekan mé mbéb níme mépēene' kwééd. Demmād-te abii nēn bán bētāñgéné Dyöb adúbe, ² bēyágtē bad tāñgene edusen* ne tāñgene abán á bad mekáá á nló. Debíi-é nēn bán bētāñgéné bad ayáged tāñgene mpuu ne tāñgene mbakú e nkáásé echē ēbē ábe ne abé. ³ Deéťēdté nímēn mekan. Dékag á'so nze Dyöb ábáge etál.

⁴ Nhóbe nēn áyāle nze bad bēťēdté ádab adúbe, mod eēhēlē-se ápēen bó ámbíd ámpē, bēťēdē nímab mbéb bētimen Dyöb. Nhóbe bad ábe bēnkūd e'nyinen bé ekide, bēwóglēn nnam ní Dyöb, békūd-te Edásdāñ éche Esáá nēe bad bēmpēe. ⁵ Bēwógléné e'bon bé eyale é Dyöb, bényin-ne ngine echē ēbē á pōndé eche Dyöb dékamlēnné. ⁶ Nzé ábē bad bémáá-é

* 6:2 Edusen: echē edusen enkēmbáá edusen echē bédúsánnáá bad ábe bédúbpē Krístā bēnpen. Bad bé Israel bōmpē bēnwōñ elem éche bédúsánnáá bad, bédúsān-ne bwēm bēmpēe.

nímê mekan anyín boŋ bétíme bétédte ádab adúbe, mod eéhelé-*se* ápēēn bó ámbíd ámpē átede mbébb áhíd Dyób. Abán áde bēbáa'ē Mwán a Dyób áyāl, ébelé ébē byánán bēbomme' mós á awóg ámpē, békwaŋtē-'e mós á'sō é' bad bēmpēe. ⁷ Ndóob eche mbúú éyógkē achóoted boŋ mendíb mēsól áse, ebele bwēm é'kwog bwám. Abē bwēm é'belé é'wōngān bad ábe bēwéné bō. Nē álúmtē bán Dyób ánamte' ene ndóob. ⁸ Boŋ nzé ene ndóob ekwogte' mekód ne e'sum bé mbēb bēmpēe, né eesaá dyam de abelen. Né káŋ ne á asóg bēhyaād-te chō.

⁹ A-baányan, kénēe rílangēe nyé nēn, ndúbpē nēn mēe nyébele' mekan nyaa eche nyékudté mekan mé bwám mé e'sooson. ¹⁰ Dyób ábele' nímē mekan nyaa echē etāngéné. Eéchatánnē nsón ké nhóg níme mod ábélé, échatán-naa edange eche mod álúmté mós ngáne nyédii nyébanlé bad bé Dyób bēmpēe. ¹¹ Mmēd nlém rídii nēn bán nyé mod téé nyébbē nyéwōŋ ene kán káŋ ne á asóg ábel boŋ nyékude' chōm ésyāal éche nyésúmmé nlém áyāl bán Dyób débe nyé. ¹² Sééhēdēe bán nyébbē bad ábe bēehédē chōmchōm ábel. Boŋ séhede' bán nyébbē bad ábe bēhíde' mekuu níme bad ábe bēwesān áyāle bédúbpē Dyób. Echē ndín é bad ékūd chōm ésyāal éche Dyób áhóbē áá móbbē bō.

Dyam áde Dyób áhóbē déehidté áse

¹³ Se' bósd áde Dyób dénhōbpē áá móbbelē Abrahame dyam, ammwē melē áá mótāngēnē áde akag alóned. Ade dīn dēn dōo ámmwēennē melē áyāle nēn modmod eebédēe awē atómé mós awē áhélé' áá-*se* amwē melē áwe dīn. ¹⁴ Anhób áá,

“Nhóbē nēn mēe, ntāngéné we anamed,

mēbbēl-le nímōŋ mbyaa ríbūū áte bwāmbwam.”

¹⁵ Abraham anwesēn ásum-me nlém, né-*so* ankūd chōm éche Dyób dēmbēennē mós akag. ¹⁶ Nzé mod amwág melē abenlad dīn áde mod awē atómé mós. Mpentēn ké ríhēe-'e nímē bad bēwōó'ē, melē mós méyānle'. ¹⁷ Dyób áhédé'áá ábē bad ábe ámbēe akag álúmed áte nēn áá, móchúdté dyam áde móhóbē áse. Né-*so* amwē melē ásoŋten akag áde ábágē. ¹⁸ Né-*so* Dyób ábágē syāné mekan mébe nímē méehāŋlān áyāle Dyób déehelē-*se* ákal metóm. Abagé syāné akag, amwē-'e melē. Abelē nē ábel syāné awē dekií awē ábel ákəə syāné, déwōŋ e'wéd bé nlém, désum-me nlém ne mekan níme áhóbē áá móbbē syāné. ¹⁹ Abē e'lyóg bé nlém é'dii née chōm éche ébelé alonŋé ádēd ásumnédé, ákorŋed-te. Ebē e'lyóg bé nlém bóo békāŋ boŋ detóm abad dé mmwē ámīn, dépe á abwóg á hōm áde ásaá wēe Dyób ádíí. ²⁰ Yesue mós asebpe asól áhed á nló níme syāné áboŋsen syāné e'dii. Bóob atimé prise ambáámbáa awēd awē áde á ngindé melemlem née Melkizēdege.

7

Melkizēdege abédē Prise

¹ Melkizēdege abédē kēl e dyad á Salem, abē-'e prise a Dyób á Ngum. Ambomén Abrahame áde Abrahame áhúe' é á bē ábe ánwū'ē kāŋ é bad, ánamēd-te Abrahame. ² Abrahame-'e ábe mós akab á bwēm ahóg áfíntē mekab mé bwēm dyóm níme ánhūēnnē á bel. Dyam dé'sō, dīn á Melkizēdege á ehób é Hibru ádíí bán, “Kāŋ eche ebele mam níme rítāngéné.” Atón áde álónténé mébe ádíí bán “Kāŋ e Salem,” awē áde “Kāŋ e nsan.” ³ Eetenledēe hōmhōm nēn bán Melkizēdege anwōŋ sáá, ké'e mbyaa. Béetele-'áa ngáne bēchyáá mós, ké'e ngáne áwédé. Ádíí prise á ngindé ne á ngindé melemlem née Mwán a Moonyon ádíí Prise á ngindé ne á ngindé.

⁴ Nyénane-*so* nyaa e ndāle e mod echē Melkizēdege abédé. Abrahame, sáá ambáá awēd, ambē mós akab ahóg áfíntē e mekab mé bwēm dyóm níme ánhūēnnē á bel. ⁵ Mbéndé e Mosee ebagé kunze nēn bán bad bé mbyaa níme Levi ábe bédé beprise békobe' akab á bwēm ahóg áfíntē e mekab dyóm téé, wēe ábāb bad bé Israel, kénēe émbēē bán bómpē bēbédēe mbyaa níme Abrahame. ⁶ Melkizēdege enkēmbídté á mbyaa níme Levi, boŋ kéné ankób akab á bwēm ahóg áfíntē e mekab dyóm wēe Abrahame. Annamed-te Abrahame, Abrahame awē Dyób démmadté akag ábe. ⁷ Ebyénnē nēn bán mod awē anamte' mod atómé mod awē ánámté. ⁸ Bóob-*so*, prise éche ébíde á mbyaa níme Levi ábe békobe' akab ahóg áfíntē e mekab mé bwēm dyóm, bésyāal bédii baányon ábe bēwág. Boŋ Melkizēdege awē ankób akab ahóg áfíntē e mekab dyóm, ádíí mod awē eewéde, ngáne kálag e Dyób éltúmtē. ⁹ Dehele dehób bán Levi awē akobé'áá mekab wēe bad mwēn ámpē abagé akab wēe Melkizēdege mbwiined ne sáá ambáá Abrahame. ¹⁰ Dehele dehób nē áyāle nēn, áde Melkizēdege ákíí Abrahame abomen, né bēechyāā'ē Levi.

¹¹ Dyób dēmbē bad bé Israel éche mbéndé á pónde echē bad bé túmbé e Levi bēbédé beprise á alon á Israel. Nzé nsón níme ábē beprise bēbélé'áá ménkwognéd ábel bad békobned á'sō é' Dyób, né nzom enkēmbáá echē prise ampée ábídeé née Melkizēdege awē eebíde á mbyaa níme Arōne.* ¹² Nzé mpwēdtéd mé beprise ríhāŋléné túmbé, né mbéndé chōmpē etāngéné ahāŋlen. ¹³ Mod awē ríhóbēe nímēn mekan áyāl, ambíd á túmbé empēe.

* 7:11 Arōne: Arōne ambíd á tumbé e Levi. Mós abédé prise ambáámbáa e'só e bad bé Israel.

Modmod eébidé-'aá awe túmbé mbéd awé abelé nsón níme prise. ¹⁴ Ebyééné bwám nén bán Sánḡwéé awéd ambíd á túmbé e Juda. Mosε enkéntúbpé dín nén aá beprise bébid á túmbé e Juda.

Yesue adii néε Melkizεδεε

¹⁵ Dyam adé déhóbé tǎḡḡene ahǎḡḡen á mbéndé ábúde anyínned ne abíd áde prise ampée ábidé néε Melkizεδεε. ¹⁶ Saké mbéndé é baányon chǎǎ émbēl bonj abé prise. Bonj adé prise áyāle awóó ḡḡine ábē á alongé abé ne abé. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyób nén bán,

"Edii prise á ḡḡíndé ne á ḡḡíndé,
melemlem néε Melkizεδεε."

¹⁸ Nzé denǎné ped pǎḡ, Dyób ásidtǎ mbéndé é' bǎǎd á nkǎḡ, áyāle énkénwúú' é áte, énkénkwǎḡnéd-taá. ¹⁹ Debíí nén bán mbéndé eébélē-εε chǎmchǎm ébē ḡḡáne étǎḡḡéné abé. Nzé denǎné-ε ped eníníí, chǎm é bwám épédé éché ékáǎ bonj dewǎḡ e'lyǎḡ bé nlem. Chǎ-'aá épεne syǎné benben ne Dyób.

²⁰ Dyam démpée áde débíí ádíí nén, Dyób démwē melé aá Krístǎǎ ábē prise abé ne abé. Bonj áde bémḡwédte beprise bémḡée, Dyób dénkémwáá melé ké nhǎḡ. ²¹ Bonj áde Dyób ápwédé Yesue prise, anhǎǎ,

"Sánḡwéé amwédé melé,
ééhúd-taá nímé melé áse,

aá,

'Edii prise á ḡḡíndé ne á ḡḡíndé.' "

²² Mmē melé melúmte nén bán Yesue mó adé e'chemléd ábē é'lúmte syǎné nén bán melé níme Dyób ámwédé méehídté áse. ²³ Beprise bé' bǎǎd bémḡuú áte áyāle nén kwééd ebélé'áá béehelé'áá nsón akεen á'sǎ. ²⁴ Bonj ḡḡáne Yesue ádíí á alongé abé ne abé, ábē prise á ḡḡíndé ne á ḡḡíndé. ²⁵ Né-ǎǎ, Yesue akwǎḡnédé ásonj alongé á bad ábe bépḡ wēε Dyób áwe mbíd. Akwǎḡnédé ásonj bǎ ne asonj ásyǎǎl áyāle nén, adé á alongé pǎndé ésyǎǎl ákánned bǎ.

²⁶ Ehédnǎdtǎá nén bán dewǎḡ ene ndín e prise ambáámbáa awé asáá, mod eéhélē-εε se ahǎb mó awusé ké hǎḡ áyǎl, eewóó' é atǎn á mbinde ké hǎḡ á yǎl, awé apǎḡnédé bad bé mbéb áyǎl, bébané-ε mó amín e atii dé nkamlen ámbáá. ²⁷ Eesaá néε beprise ábíníí ábe hétǎḡḡéné bébage mende epun-té. Ábē beprise bésébpε mende abe áyāle nímab mbéb, bonj bébagé mende áyāle mbéb mí bad bémḡée. Bonj Yesue ambε yǎl néε mende áyāle mbéb mí bad. Ambél-le nē ngen pǎḡ ne ngen ésyǎǎl. ²⁸ Mbéndé epwεde baányonj ábē beprise bémáámbáa. Baányonj bébéle' mewusé. Bonj Dyób démpwéd awe Mwǎn ne melé áde amáá mbéndé abe. Abelé-ε ane Mwǎn akǎbndé á ḡḡíndé ne á ḡḡíndé.

8

Yesue mó adé syǎné prise

ambáámbáa a melé mékáǎle

¹ Atǎn áde sékoó' é ahǎb ádíí nén; dewóó ene ndín e prise ambáámbáa awé adyε é ekáá émbáá é atii dé nkamlen á Dyób á Ngum amín. ² Abenle' Dyób wéε bwēm abé é'sáá é'díí á hǎm áde akóó ebem é Dyób abé. Sǎḡ Dyóbε mwēm móǎ alóó éché ebem, saké baányonj.

³ Bépwεde prise ambáámbáa téé ábe Dyób ndε ne mende mé elém. Né-ǎǎ, anén prise ambáámbáa mómpē atǎḡḡéné chǎm awǎḡ éche ábεε Dyób. ⁴ Bǎǎb-pǎǎ, nzé émbē nén bán ambé á nkǎḡsé, né éebáá prise ne abé dǎn, áyāle nén beprise bédé ábe bébage Dyób mende ḡḡáne mbéndé éhédeé. ⁵ Nsón níme ábē beprise bébéleé rídii néε e'chemléd ne edíidḡε é' mekan níme méde ádyób. Debíí né áyāle nén, áde Mosε áhǎb éá mólóo' ebem é Dyób, Dyób dénsím mó etúú áte aá, "Nyín nén wéε mólóo chǎm ésyǎǎl á yǎl e éché ebem nyaa e nlǎḡtéd eche nílúmté wε á mbǎǎd mǎn." ⁶ Bonj bǎǎb, nsón níme prise níme bébagé Yesue rítómé nsón níme ábē beprise bé' bǎǎd. Melemlem nē dǎǎ nchemtǎn níme Yesue apééné áfínté e Dyób ne ábē bad, rítómé nchemten mé'sǎ níme bémḡénné, áyāle nén, Dyób ábágé bad akag aá mǎǎbē bǎ bwēm é' bwám.

⁷ Nzé émbē nén bán melé mé'sǎ mǎnkwǎḡnéd ábel bad békobned á'sǎ é' Dyób, melé mémpée mééhǎdnad-taá. ⁸ Bonj Dyób dénnýín awusé ne ábē bad, anhǎb-pe aá,

"Me Sánḡwéé nhǎbe' nén meé e'pun é' bín é'húe

áde mǎmwēε melé mékáǎle

ne bad bé Israel

ne bad bé Juda.

⁹ Mmē melé méebáá néε melé níme mémwēε

ne ábáb betaa

áde ríchǎḡé bǎ á ekáá

bonj mbídén bǎ á alonj á Egipto.

Bénkênhídté nímê melê.

Né-óó, menhúd bô díđ áyāl.

¹⁰ Dyôb áhóbé ámpê aá,

Me Sánḡwéé me-éé nhóbe'.

Bôab-pôó melê níme mémwēē ne bad bé Israel

á pónđé echê ehúe' á'sô médii nén:

Mâbêl bébii échêm mbéndé,

béwôḡ-ē nlém áhíd ch́.

Mēbē áđab Dyôb,

bô-ē bébē ábêm bad.

¹¹ Bô modmod éeyágédté waáb,

modmod éeláá-áá mwányan nén aá ábii Dyôb,

áyāle bô moosyā́l bébii me,

bootya bésad, kááj ne bémbáá.

¹² Mēélagsén nímab mbéb,

méekamtén-naá nímāb mewusé."

¹³ Ahób áde Dyôb áhóbéé tǎḡene melê mékǎ́le, álúmté' nén bán abelé melê mé nchun rítómé pónđé. Chǎm kéhéé éche étóme pónđé, éche échune-ē, mwāmpin ní pónđé éebáá ámpê ne abé dēn.

9

*Abele á Dyôb dé ekob é yāl
ne abele á Dyôb dé Edáádaj*

¹ Bôab-pôó, kááj ne melê mé'sô ménwôḡ mbéndé éche béhídé'áá ábele Dyôb, bénwôḡ-ḡe abwóg á hǎm á nkǎ́se wēe bébénlé'áá Dyôb. ² Bénlǎḡ ebem éche énwôḡ toḡ ébe. Toḡ echê embé á'sô béchágé'áá ch́ bán Hǎm áde Asáá. Atii dé etrukǎḡ ábédé áwēd-te, tébele abé, ne ewele éche bébágé Dyôb mende. ³ Abad démbē áde ákábé toḡ e'só ne toḡ embíd áte. Ene toḡ eche ebédé ámbíd e abad béchágé'áá ch́ bán Hǎm áde Atómténé Asáj. ⁴ A toḡ-tê wê, menyán níme bébénlé gól níme béhyǎnté'áá e'twé ámin ábe Dyôb edubé mébédé áhed. Ntyág níme béchágé'áá bán ntyág mé melê mómpê mbédé áhed. Mmê ntyág bénkútēn mó ped ésyā́l ne gól. A ntyág-te wê, apom á gól áde ábédé mána áte abédé áwēd-te. Ntǎḡ níme Arone níme ménkǎḡ byaa, mbédé áwēd-te. E'ped é' meláá é'be ábe bēntenlé mbéndé áyāl bǎmpê é'bedé áwēd-te. ⁵ A ntyág mǎn wê, bwēm é'bedé é'be, ábe bébélé á nwágēn ní ángel, ábe é'lúmté'áá ehúmé é Dyôb. Mepab níme ábē bwēm ménkútēn ebéd é ntyág wēe ábédé hǎm dé alagsen dé mbéb. Boḡ ábē bwēm é'syā́l deéhēlē-se dékoḡ bô ahób bôab.

⁶ Bémáá'áá chǎm ésyā́l anabe boḡ, beprise bésle á toḡ e'só epun-té bébélé' nímab nsón. ⁷ Boḡ prise Ambáámbáa mwēmpen móó asóle á toḡ echê edé áte. Asóle áhed mwē-té ngen pǎḡ. Eeslǎé mbédé áde éewanalé mekii mé nyam ábe Dyôb mende áyāl e mbédé mímé ne ní bad bémpēe, níme bébélé ésebán bébii bán bébélé mbéb. ⁸ Edáádaj éche Esáá ébele mímēn mam álúmede syā́nē áte nén aá, abenled áde dédii débenladtē ebem é nkǎ́se, ábélé nzii eesaá syā́nē ápe á Ebem éche Esáá wēe Dyôb ádíí. ⁹ Echê ebem élúmté mekan níme mébenlad chíi. Elúmté syā́nē nén bán nde ne mende mé nyam níme bad bébágé'áá Dyôb, méehelēē-se mébel nlém níme mod awē abage mende se ríkélé á abum. ¹⁰ Mmēn mbeltéd rǎsyā́l nǎne' dásǎ adyé á ndyééd, amwé á mǎm ne nyaa é mekan émpēe hiin échê bad bébélé'áá ásaad yāl. Mmê mbeltéd rǎdii mbéndé e ekob é yāl ngǎn, éche émaá á pónđé eche Dyôb dénbáéé mam mésyā́l.

Mekii níme Yesue móó méđé nde echê esáá

¹¹ Krǎstæ amaá ape. Móó adé Prise Ambáámbáa á mekan mé bwām níme mémáá ape. Abele níme nsón á ebem éche étómé ebem é nkǎ́se, élon-ne mbom tómaa ebem é nkǎ́se. Saké baányoḡ béléó échê ebem. Eesaá ebem éche edé á nkǎ́se. ¹² Ade Yesue ásolé á ebem-té wê, ansól áđé Hǎm áde Atómténé Asáj ngen pǎḡ ne ngen ésyā́l. Saké mekii mé mbód ne mé nyag ánkéénné áwēd-te ábe mende. Boḡ mímē mekii mēn móó ántédté. Ambenléd mó ákóde syā́nē á mbéb-te ábel débē á alongé á ngíndé ne á ngíndé. ¹³ Ngen e'só, bétédé'áá mekii mé mbód ne mé nyag, bétéd-te mbúbú é etum é nyag éche béhyǎnté, bémwagtáád bad á yāl ábe béesaá á'sô é' Dyôb, ábel bésán. ¹⁴ Nzé edé nén bán mekii mé nyam méhele méwôḡ ngine ábel bad bésán, né élúmté nén bán mekii níme Krǎstæ méwóó ngine bwāmbwam, eche ehele esáád bad. Abagé eche yāl eche eewóó mbéb ké nhóg née mende, ákóde syā́nē moosyā́l. Ambel nén á ngine e Edáádaj éche Esáá éche edé á ngíndé ne á ngíndé. Mmē mekii móó méśǎḡte syā́nē nlém á abum ábel nén deébélē mekan mé mbéb níme mépiinéd syā́nē kwééd. Boḡ pen detǎḡné Dyôb dé alongé ábele.

¹⁵ Né-'aá ákásá bonj Krístəə abé mod atínté a melġ mékəšələ əbel nén bad əbe Dyöb əpwédé békud nnam nime mébē abé ne abé. Mmē nnam məs Dyöb əhəbē aá məšbġ əbe bad. Kwééd echē Krístəə əwédé chə ekəsá bonj nén əbenlad. Eche kwééd ekšdté bad əsə e mbéb nime bēmbenlə əde melġ mé nchun médii mékəmlánnaá bə. ¹⁶ Bəəb-pəš, melġ médii nēə nlyəge. Pónđé ké ehéé əde mod əlyəgkē, étəngéné alúmed nén bən mod awē əbele nímē nlyəge amaá awē bonj bēhídē chəm ehē əlyəgkē. ¹⁷ Nén ədē əyələ nən, á pónđé echē mod əwédé dəə nime nlyəge mbəgkē ngine. Mēəbəgkē ngine á pónđé eche mod awe əbelé nímē nlyəge ádíí ədē á alonġé. ¹⁸ Nē dəə ákásá bonj ké melġ mé'sə nime Dyöb démmwēē ne baányonj mēnkēnwōnj ngine əsebən mekií mēsyoġke. ¹⁹ Se' bəšd, Mosēə anláá bad mbéndé əsyəəl əche Dyöb dēnhəbpē aá bad bēhíd. Ade əmáá bə aláa, antéd mekií mé nyag ne mé mbód, ákumtén ne mendīb. Ambenléd ngen e bwel é' hīsəb ne nyonj é mbód əche əyəge', əmwagtéd nímē mekií á kálag eche mbéndé əbédé əte, əmwagtéd-te bad á yəl. ²⁰ Ade əmáá nímē mekií əmwagted, ənhəb aá, "Mmēn mekií məs mēlúmtē' nén bən melġ mé Dyöb mēehənlánne." ²¹ Melemlem nē dəə Mosēə əmmwagtédte nímē mekií əmln e ebem é mende, ne əmln e bwēm é'syəəl əbe bēbēnládtáá əbe mende. ²² A mbále, əmbē nén bən á mbéndé, chəm ké ehéé əche bēmwagtédte mekií əyəl chəə bad bétédé' aá bən əsá. Mbéb-pe mēewō' é əlagnen əsebən mekií mēsyoġkē.

*Krístəə eche yəl echē əbáge
nēə ndē chəə ehúde mbéb*

²³ Né-əš, nén dəə dēnkənj bonj ebem é nkōnjse né bwēm é'syəəl əbe é'dé əwēd-te bəsəntē bə ne mekií mə e'lém. Abē bwēm é'syəəl é'bédēə nwəgen mé mekan nime mēde əmln nime mékōjté abé. Bonj əbē bwēm əbe é'dé əmln, bēntənjēn nēə bēsəntēé bə ne mekií nime mētómē mekií mé e'lém. ²⁴ Krístəə enkēnsónlə Hōm əde Asáá əde baányonj bəbə bēbélē, əde ədē á nwágēn á hōm əde əkōjté abé. Ədyöb dēn dəə ənkēə əsəl. Ankē'-e əwēd nēngəne mod awē əhəbpē' syánē wēə Dyöb. ²⁵ Enkēnkaá-'aá əwēd əbe yəl nēə mende ngen ne ngen. Enkēnkáa nēngəne priše əmbáámáa ákəgkē mwē téé á Hōm əde Atómténé Asənj əbe mende mé mekií mə e'lém. ²⁶ Nzé nēə əmbēē, né Krístəə antənjén nēə átəgeé ngen ne ngen taase nkōnjse mbootad. Bonj chə'-e enkēmbáa nē. Krístəə əmpē ngen pəg ne ngen əsyəəl bəəb əde nkōnjse nkəgkē əpē á əsəg. Ambē eche yəl nēngəne mende əhúd mbéb nī baəsyəəl. ²⁷ Nē dəə moonyonj əsyəəl átəngéné awē ngen pəg, bonj əmbíd e pónđé ákud nkáásé nī Dyöb. ²⁸ Melemlem nē dəə Krístəə əbáge eche yəl ngen pəg ne ngen əsyəəl əhúd mbéb nī bad hīin. Apē'-e ngen eche əlóténé əbe, saké əhúd mbéb nī bad, bonj əpē əsonj alonġé á bad əbe bésine mə.

10

*Krístəə əbáge eche yəl
ngen pəg ne ngen əsyəəl*

¹ Mbéndé eche Dyöb dēmbēé bad bé Israel əbédēə ngen nēngəne nwágén mé mekan mé bwām nime mēhúe' á'sə. Echē mbéndé əehelēé-se ekonj syánē alúmed ngəne nímē mekan mēbēē. Bepriše bēbage' Dyöb mende əbe ne əbe, mwē ne mwē-té. Chán-nə echē ndín é mbéndé eche bēbageé echē ndín e mende əhele əbəl bad əbe bédé benben ne Dyöb bəsənj? Eehelēé. ² Nzé əmbē nén bən bēhélé' aá, né bēnkēnsōġkē Dyöb mende əbe-ye? Né bēnsōġ əyələ nén né bad əbe bēbage Dyöb mende bəsáá' aá ngen pəg ne ngen əsyəəl, né bēetage' aá- 'e əte bən bēbélē mbéb. ³ Bonj nímē mende mēn-əé mētímé mékamtan bad mwē ne mwē téé nén bən bēbélē mbéb, ⁴ əyələ nén mekií mé nyag ne mé mbód mēehelēé se mēhúd mbéb nī bad mbéd.

⁵ Nén dš-'aá dēnkənj bonj əde Krístəə əpédé á nkōnjse-te aláa Dyöb aá, "Saké mende ne ndē əhedēé.

Ebōnjšené mə yəl e moonyonj echē mēbēé wē nēə mende.

⁶ E'lém əbe bēhyənté á menyán, mende-'e əmpē nime bad bēbageé wē əhúd mbéb nī bad, bēəwōgtēē wē menyinjē.

⁷ Dš-'aá nīhəbēé məé,

'Mē nén A-Sənj,

mbōnjšené əbəl ngəne əhedēé

melemlem ngəne étēnlédé əyəl echēm á kálag echōnj: "

⁸ Ansébé əhəb aá, "Saké mende ne ndē əhedēé saá-kaá e'lém əbe bēhyənté á menyán əhúd mbéb nī bad é'wōgte wē menyinjē" kēnē édíí nén bən bad bēbélé' aá nímēn mekan ngəne mbéndé e Mosēə əhedēé. ⁹ Ambē əmbád aá, "Mē nén A-Sənj, mbōnjšené əbəl ngəne əhedēé." Né-əš, Dyöb əsídte mende mé' bəšd á nkəg əbəl bonj átímed mende nime Krístəə. ¹⁰ Akwənten

áde Yesu Krístæ ákwénténé abel ngáne Dyöb áhedeé bonj ábe eche yäl nêngáne mende, ábelé syáné desáá á'sõ é' Dyöb ngen póg ne ngen ésyääl.

¹¹ Nsón míme beprise bé Israel rídii átyéem ábe Dyöb mende mehóg ne mehóg epun téé. Mmñ mende mó'-é méheléé se méhúd mbéb mí bad mbéd. ¹² Bonj Krístæ pen abagé mende mehóg míme méwóó ngine áhúd mbéb mí bad ngen póg ne ngen ésyääl. Ambíd ené, andyéé Dyöb á ekáá émbáá. ¹³ Áhed-taá ádyéé ásin pónidé eché Dyöb débenlé bonj ákógtéd ábè bad bé ekoyí ámín ne mekuu. ¹⁴ Áyále mende mehóg mwémpen míme ábágé, abelé bad ábe áhúdé mítab mbéb bésáá nyaa eche elóné mbon.

¹⁵ Edáádaj eche Esáá chómpé élúmté syáné áte nén bán nê ádé mbále. Enhób aá,

¹⁶ “Sángwéé ahóbé aá

‘Mmñ melé móó syáábõ sémwēē

á pónidé eché ehúé' á'sõ.

Mébél bébii échém mbéndé,

míbel-le ngáne béechaténne chó mbéd.’ ”

¹⁷ Anhób ámpé aá,

“Méekamtén-naá mbéb

ne mewusé mítab ámpé.”

¹⁸ Dyöb ámáá bad mbéb alagsen. Mende ké mehóg méesaá ámpé míme bad betángéné abe ákud alagsen dé mbéb.

Syáné dépe benben ne Dyöb

¹⁹ Né-õ, a-baányaj dewóó kunze ásól ádé abwóg á Höm áde Atómténé Asáj. ²⁰ Yesu adíbnédé syáné nzii e ekóólé eché epeene' alongé abe áde ábágé eche yäl. Eche yäl edé nêngáne abad áde dénkaj syáné ápe wéé Dyöb ádíí. ²¹ Syáné dewóó ndale e prise awé anone' bad bé Ndáb e Dyöb. ²² Né-õ, syáné désíde benben ne Dyöb ne nlém nhóg, désum-me nlém rísyääl áwé. Nén ádé áyále mekií míme Yesu ésyógé á awóg, mébéle nlém ríkénlé syáné á abum, awóbpé'-é syáné ne mendíb míme mésáá áte. ²³ Déwéd adúbe áde dédúbpé achájned, désum-me nlém áhed, áyále dedúbpé nén bán Dyöb áde ábele dyam áde áhóbé aá móšbél, eche ehób ééhünē á ndáob. ²⁴ Dénon ngáne déhele dewéd nhóg ne aníní nlém á abum, ábel dédæan débēle-'é mekan mé bwám. ²⁵ Deebág bán deébómēē pónidé ésyääl ngáne donje á bad bébéleé. Bonj pen débé déwéde' nhóg ne aníní nlém á abum, tanje hãob áde nyényinéé bán Epun eche Sängwéé ápeé edé benben.

²⁶ Nzé dedii dekoó' mekan mé mbéb abel áde demáá mbále abii, né mende ké mehóg méesaá ámpé míme méhúd mímbé mbéb. ²⁷ Bonj nzé mod adii akoo' mbéb abel, né mbwóg móó mébé mó áte nén áa Dyöb dékwid mó nkáá é Epun é Nkáásé. Béhyáad mó á ebonde é muú é ngine eché éhyáad bad ábe betángan Dyöb. ²⁸ Kénzéé awé eehidé' mbéndé eche Moseé, bonj bad béhé ké' é beláan bébid mbón nén bán eehidéé mbéndé, bébéle béwúú mó, bééwógēē-é mó ngól. ²⁹ Nzé mod-te eetéde Mwán a Dyöb néé dyam, eetéde mekií mé melé mé Dyöb míme mébéle bonj asáj néé dyam, ásyäā-é káájne Edáádaj eche epeene nsimé, né chán nkógsen míme ene ndín e mod ríhele míbé? ³⁰ Debíí mod awé anhób aá, “Mékógsen bad. Mētímtén bú áyále mbéb míme bébéle.” Anhób-pe ámpé aá, “Sángwéé ákáad ábe bad.” ³¹ Edé ebébtéd ne kénzéé awé ahúné á mekáá mé Dyöb dé alongé ákud nkógsen.

³² Bonj nyéechatán ngáne nyémbē-se á mbootéd áde nyékudé e'nyínen bé ekíde. Ene pónidé, kénéé nyénkudté metake mé ngine, nyénkanj nlém. ³³ Pónidé ebéde eché bad béwógté' áa nyé e'són á'sõ é' bad, bétagté'-é nyé. Donje á pónidé ámpé nyébágé' áa ne bad ábe békudé eché ndín é metake. ³⁴ Nyéwénnádtáá bad ábe bémbē á mbwóg. Ké áde béndummé nyé bwém, nyémbé nyébé menyínje, áyále nyémbii nén bán nyéwóó bwém ábe é'tómé né ábe bébé abé ne abé. ³⁵ Né-õ, nyébé nyéwéd nlém á abum, áyále nén Dyöb ábage nyé nsábe míme ríchábé ámín. ³⁶ Nyétángéné awesen ábel nén nyébel ngáne Dyöb áhedeé, nyékud-te chóm eche Dyöb áhóbé aá móšbē nyé. ³⁷ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Mwámpín mí pónidé,

mod awé atángéné ape, ápe,

éebébed-taá pónidé.

³⁸ Abém bad ábe bébele mekan míme métángéné

bébé á alongé áyále bédúbpé ábém e'yale.

Bonj pen kénzéé awé atímné mbíd,

méewógénne mó menyínje.”

³⁹ Syáné pen deesaá nyaa é bad eche étímen mbíd ébóó'-é. Dedii bad ábe bédúbpé Dyöb, békudé-é e'sóoson.

¹ Adúbe ádíi áwōŋ nlém wée móskūd chōm éche mósumé nlém áyāl. Amad nén wée chōm éche mónyinnē did ékóó abé. ² Adúbe áde bad bé' boód béndübēē Dyōb dōo dēnkāŋ boŋ Dyōb abéén bó menyinge.

³ Adúbe dōo ákás boŋ desōŋtén nén bán eyale é nsal chōo Dyōb áhagné nkōŋsé. Né-óó, bwēm ábe dényinnē did é' hūu ne chōm éche dényinnē did.

⁴ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ Abele ábe Dyōb mende mé bwām níme méntōm níme Keene ámbéē Dyōb. Adé adúbe dōo dēmbēl boŋ Dyōb abéén mó menyinge née mod awē abele mekan níme métāŋgéné. Nén dényinnēd ne akob áde Dyōb dēnkobpé mende níme Abele. Adúbe dō-áá ákás boŋ, kénēe amáá awē, abé álāŋgē bad mam.

⁵ Adúbe áde Enōge dōo dēnkāŋ boŋ eenyinne' kwééd did. Boŋ pen Dyōb dēnkēén mó ámín, bēnkēnyín-naa mó ámpē. Eténlédé nén bán, byánán Dyōb dékéén mó ámín, abelé'áá mekan níme méwógté'áá Dyōb menyinge. ⁶ Modmod eéhēē-se awógéd Dyōb menyinge áde éedúbpēē Dyōb. Nén áde áyale kenzéé awē ahede ape benben ne Dyōb, atāŋgéné adúbe nén áá Dyōb áde, adúbe-é áá Dyōb désābē bad ábe bēhede mó abii.

⁷ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ Noa awógén Dyōb áde Dyōb dénlāā' é mó mam níme mébenléd á'só é' pónde. Kénēe édíí bán pónde eched enkēnyínēnné nímé mekan did, ambēl ngáne Dyōb dénlāā' é mó. Anlōŋ bōle é'mbáambáa. Awéd-te dōo bōobe áde abum á ndáb bēnsānlé békūd-te e'soosōŋ áde mendib ménlōnnē nkōŋsé áte rísyāal boŋ chōm ésyāal éhó. Abel áde Noa ámbenlé nē, dénlūméd bán mbéltéd ní bad bé nkōŋsé rídé mbéb. Adúbe pen áde Noa ánwōŋgē dēmbēl Dyōb déntéd mó née mod awē abele mekan níme métāŋgéné.

⁸ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ Abrahamē awógén Dyōb áde Dyōb dénlāā' é mó áá áhide á dyad wée ábédé, áke hōm démpēe á mbwóg eche Dyōb dēmbōŋsénné mó abe. Anwógén Dyōb ákē-é, kénēe énkēmbíí' é wée ákágé. ⁹ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ áke ádyēē á mbwóg echē Dyōb dénlāā' é mó áá móhōbē móó móobe mó. Ambé áwed née nken. Aisige bó Jakōb bōmpē bédyēé'áá á e'bem-tē. Dyōb dénlāā' bōmpē melelem ngáne ánlāā' é Abrahamē. ¹⁰ Abrahamē adyēé'áá á e'bem-tē wē ášine' pónde eche ádyēé' á dyad ámbáá áde ásummáde, áde Dyōb dēn áttíde boŋ alón-é. ¹¹ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ Serāa áde nkog kénēe ámmatde kōd e achád atóm. Andúbé nē áyale andúbé áá, nzé Dyōb áhóbé áá mósbēl dyam, abelé alóned dō. ¹² Né-óó, kénēe Abrahamē ámmatde achun bwāmbwam nyaa echē eehēle'áa-se achyáá mwān, nchyáátén rísyāal ménhūū ne mó. Mmē nchyáátén mēmbuū áte nēŋgáne betintine ábe bédé ámín, mbūū-é áte nēŋgáne nsíí níme rídé á nkog mé edib é nkwe, níme bēehelēē-se bétōŋ.

¹³ Abé bad bé' boód, bēnwōŋ adúbe kásŋne á kwééd. Kénēe bēn bēnkēnkudtē chōm éche Dyōb dénlāā' é bó áá móhōbē móó móobe bó, boŋ bēnyín abé bwēm nchabnede bēwógén-ne bó menyinge. Bēnkēmbāŋ-gāá ahōb bán bēdíi beken ábe bēewóo hōm áde bédyēé' á nkōŋsé-te. ¹⁴ Bad ábe bēhōbe echē ndín é mekan bélumte nén bán bēhede hōm áde bēchagké ádáb. ¹⁵ Nzé bēdíi békám tánnáá wée bēmbídtē, né bēnhēd nzii átim ámbí. ¹⁶ Boŋ bēntim bēhede dāsō mbwóg éche eboó, nēdē mbwóg e ekombe é mīn. Né-óó, Dyōb déékwaŋnē bó nzé bēchagé mó bán ádáb Dyōb, áyale amáá bó echab mbwóg abōŋsen.

¹⁷ Kénēe édíí nén bán Abrahamē móó Dyōb dénlāā' é áá bán bēbuú mó áte, adúbe dōo dēnkāŋ boŋ abé mboŋsén ábe Aisige awē abédé nímé mpōm ní mwān née mende áde Dyōb ákágé mó. ¹⁸ Aisige móó Dyōb dénlāā' é Abrahamē áá, "Mbween ne Aisige dōo ncháátén níme rílangé wē meé wēkūd mébídtē." ¹⁹ Abrahamē andúbé áá Dyōb áwóó ngine ápuud ké mod awē amáá awē. Né-óó, dehele dehób bán Abrahamē ankūd Aisige ámbí áde ápuúde. ²⁰ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ Aisige ahób áá Jakōbe bó Esao békūd nnam pónde éche ehúe' á'só. ²¹ Ade Jakōbe ádíí benben ne kwééd adúbe dōo dēnkāŋ boŋ ánaméd mwān-téé awē Josebe. Anwúlén á ntōŋ níme áttōmneé, ábe Dyōb edúbé. ²² Ade Josebe ádíí benben ne kwééd, adúbe dōo dēnkāŋ boŋ ahób á'só é' pónde áá bad bé Israel bēbí á Egipto. Dō-áá dēnkāŋ boŋ alágtén ngáne bētāŋgéné nímé ndim abel.

²³ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ Mosēe sáá bó nyar békōó mó á etún é ngōn éláán áde bémáá mó achyáa. Bēnyín nén bán Mosēe aboó elōon bwāmbwam, bēnkēmbāŋ-gāá áboó mbéndé éche kāŋ éntōmedtē.* ²⁴ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ áde Mosēe amáá akwog, enkēnkwtén áá bēchage mó bán mwān awē mwān a mmwáad awe kāŋ e Egipto. ²⁵ Ankwēntén ákud metake ne bad bé Israel tōmaa áwóg bwām á mbéltéd mé mbéb-te á esón é pónde. ²⁶ Ne mó, annyín nén áá ákud akwágké á nló níme Ane-awē-Bésineé, áde nsábe níme rítómé nhōn ní Egipto rísyāal. Ambel nē áyale asiné'áá nsábe níme Dyōb débēé mó á pónde echē ehúe'.

²⁷ Adúbe dōo dēnkāŋ boŋ Mosēe áhíde á Egipto ésebán abáa' meliŋgá níme kāŋ e Egipto. Ankaŋ nlém abé áke nēŋgáne mod awē anyine Dyōb áde mod éenyinnē did. ²⁸ Adúbe dōo

* 11:23 Kāŋ e Egipto éntóméd mbéndé áá bēwúu bán bé baachóm bésyāal ábe bēchyáá ekóólé ábe bédé mwē ríbe átimé áse.

dɛnkɔŋ boŋ atii Ngande e Nnyime-amin. Anlaa bad aa bɛmwaged mekii a mmwe me e'kob abel boŋ nze angl e Dyob epede awuu ban bes'o, eewu'e ban bes'o be bad be Israel.

²⁹ Adube dɔɔ dɛnkɔŋ boŋ bad be Israel bechabe edib e nkwe eche bechagɛe ban Edib e nkwe eche Eyage'. Benchabe cho byanan bekag a ndaab min. Boŋ ade bad be Egipto behobe ban bompɛ bechabe, benho. ³⁰ Adube a bad be Israel dɔɔ dɛnkɔŋ boŋ e'ke abe benlɔŋned dyad a Jeriko e'kwe ade bad be Israel behyomnedɛ bo epun saambe. ³¹ Adube dɔɔ dɛnkɔŋ boŋ akwale awɛ bechagɛe aa ban Rahabe enkɛnwɛ ade bad be benwuɛn Dyob nlɔ ate benwee. Nen dembenledɛ ayale ankob bad be Israel nken awe ndab, ade belome bo ahye de anan dyad ate a mesoam-te.

³² Mbɛ rikag a'so-ye? Ponde eesa eche rihele nlaa nyɛ mam ayale bad nɛŋgane Gidione, Barage, Saamsine, Jeftaa, Dabide, Samwele ne bekal be edaadan besyael? ³³ Adube ade abe bad dɔɔ dɛnkɔŋ boŋ betom meloŋ ate nime bɔɔbɔɔ benwan bel. Belyagte'aa bad abe bebede ase echab nyaa eche etangene. Benkud-te bwem abe Dyob denhbɔpɛ aa mɔɔbe bo. Benkan nsal ri ngii. ³⁴ Bendimɛd e'bonde e' muu. Bembid a mekaa me bad abe behede'aa bo pa a awun. Kene a mbooted benkenwongɛ ngine boŋ Dyob dembe bo ngine, behede sɔnze e ngine bewanne' sɔnze e meloŋ mɛmpɛe, eche sɔnze etome' mehɛle. ³⁵ Adube dɔɔ dɛnkɔŋ boŋ donge de bebaad anyin nee abab bad abe bɛmmad awɛ betime ambid a alongɛ.

Donge a bad pen benkud mbete kɔaŋ bewɛ. Benkenkwentenne Dyob aban a yal abel betede bo. Bembel ne ayale bembi ban bepuu bekud alongɛ ade adɛ bwam tomaa de nkɔnsɛ. ³⁶ Donge dempɛe denkud metake, awl ade bad bewelaa bo, bebome'-e bo. Benhan donge behɛ'-e bo a mbwog. ³⁷ Donge abede ade benwuennɛ melaa, bɛmpɛe'-e besel bo ate e'son e'be. Benwuɛn bɛmpɛe pa a. Abɛ bad bewaa'aa e'kob e'mbod behyomne'. Bebedɛe betootokɛ be bad, bekude' metake, bekude'-e ndutul a mekaa me bad be ekoyi. ³⁸ Eehɛdnad-taa ban bad be bwam nee bo bebɛ a nkɔnsɛ me mbɛb wen. Betamnadaa a ehyanɛ ne a mboad min, bɛdyɛ' a e'laa-te ne a e'lom-te.

³⁹ Adube ade abe bad besyael dɛnkɔŋ Dyob abɛn bo menyinge. Boŋ ke ne, benkenkudte chom eche Dyob denhbɔpɛ aa mɔɔbe abe bad. ⁴⁰ Nen dembe ayale Dyob demmad atii aa mɔɔbe syane chom eche etome chom eche anhbɔpɛ aa mɔɔbe bo. Antii nen aa, nchoo ne syane dɔɔ abe bad bekwoɛnedɛ awe e'so.

12

Dyob dɔɔ adɛ syane Saa

¹ Ngane edii-'aa ban enen ndun e mod elɔŋnedɛ syane ede'-e mbɔŋ, tɔŋgene adube ade dewoo, detangene desidɛde keche eche ekɔa syane nzii a nkag, detede'-e mbɛb nime rhaa syane. Detangene nee dekaa nlem anyaged mehɛle nime Dyob ahobe aa denyaged. ² Detangene nee desume mid wee Yesue mwɛn, ayale mo alyagte syane awon adube. Mwen-naa awongɛn syane kɔaŋ depid-te do a asog. Ankwentɛn awe kwɛed e e'son a awog, enkentɛd-taa adɛ akwagke nee dyam abel nen akud menyinge nime Dyob akɔŋnedɛ mo. Ne abele'-e boob, adyɛe a ekaa e mbaa a atii de nkamlen a Dyob.

³ Nyekamten ngane Yesue ankwentenne metake akud a mekaa me bad be mbɛb abe benkoɔ mo. Nyekamten nime metake abel boŋ nyekome', nyeedule'-e mekuu ambid.

⁴ Nzum eche nyewanɛe aboded mbɛb, eepedeɛ ndagke eche nlɔ nimɛn rihele ritom.

⁵ Nyechatan e'yale abe Dyob dembenledɛ awed nyɛ nlem a abum, achag ade anchagke nyɛ aa abe ban. Anhob aa,

“A-mwan, nze Dyob akanne we ate ayale mbɛb nime ebɛle,

eted nimɛ nkane ate nee dyam den.

Nze Dyob akɔgsɛnɛ we, yal eehoo' we ate.

⁶ Biɛ nen weɛ mod awɛ Dyob adaa, mo akanneɛ ate.

Mod awɛ atede nee awe mwan, mo akogsanne.”

⁷ Ne-ɔ nyewesen nime nkɔgsɛn ayale nen, nluɛte nen ban Dyob atede nyɛ nee abe ban. Mwan ahɛe adɛ awɛ saa eekogsanne ayale awuse ade abele? ⁸ Nze nyekude nkɔgsɛn ayale mbɛb nime nyɛbelɛ ngane ban be Dyob besyael bekudee, ne ne aluɛte' nen ban nyekoo'e ban be Dyob abe. Ne nyedii ban abe bechyaa a ason. ⁹ Nze abad besaa be nkɔnsɛ behɛle bekɔgsɛn syane ayale mbɛb nime debɛle, debage'-e bo edube, ne detangene Saa awɛd awɛ adɛ amin edube abe tomaa ne, abel debɛ a alongɛ. ¹⁰ A eson e ponde dɔɔ abad besaa be nkɔnsɛ bekɔgsannɛ syane, kechan ade ebɔŋnedɛ'-e bo dɔɔ bebeleɛ. Dyob pen akɔgsɛn syane awongɛn syane abel nen debɛ bad abe besaa ngane mwɛn ampɛ asaa. ¹¹ A ponde eche dekude nkɔgsɛn, dewoge mbɛb ate, deewogee bwam. Boŋ ambid e ponde, kenzee awɛ nime nkɔgsɛn ri'yagte debyee, abelɛ abe nsan, abele'-e mekan nime metangene.

¹² Né-óó, mekáá níme mémmad nyé achii áte, nyéwéd mó áte. Nyéēm̄wāg-ke se mekuu mészágé nyé ásé. ¹³ Nyébhé nyéhídé' nzii eché etyéémé ábel nén bad ábe bésyagte', éekunped eped atim, boŋ bédyéεε bwám.

Elébé áwógen Dyób

¹⁴ Nyéwan áte ábé nsan ne moosyáál. Nyéwan-ne áte ámpé áwón abé áde ásáá, áyále ésebán mod asáá, eéheléε-se anyín Sängwéé. ¹⁵ Nyényín nén bán nyé modmod nyéebóó' nsimé ní Dyób akud. Nyényín-ne nén bán nyé modmod nyéesaá nēngáne mbál mé mbébé níme nze níkwógé mbéle mpēn ndutul, mbébéde-te mbál mémpee. ¹⁶ Nyényín-ne nén bán nyéekábéé mesón, nyéébélé-ε mam néε bad ábe bééwōŋne Dyób pónde ngáne Esao ámbenlé. Esao ansóm kunze eché ánwōŋgé néε mwán a'só á etútú é ebwog é ndyééd ehóg. ¹⁷ Nyébhí nén bán, ámbíd e nē, Esao ahedé' áá áá sáá ánamed mó, boŋ sáá ámbánj mó ánamed. Kéneε ánchíí' é bwámbwam, nzii enkénbáá áhāŋŋen dyam áde dēmbenléd.

¹⁸ Nyékamten nén bán hóm áde nyétyéémé bōob ádíi á'só é' Dyób. Nyéetyééméε nēngáne bad bé Israel bentyéémé benben ne mbōod e Sinai e nkōŋsé eché muú ní ngine mbíde' áá ámín. Adé bentyéémé áhed, ngāŋŋen e ehíntén embé áhed, bín é'sūdén áte, éekubd e ngine-ε é'tóme'. ¹⁹ Bénwōg esaád é elon, bēwōg-ke ehób. Mbwōg ní ngine ménkōb bó. Bēnchāŋ Dyób nén bán eehóbé' ámpé. ²⁰ Bēnchāŋ Dyób nē, áyále dyam áde ánlāá' é bó áá bébel dénwōgéd bó mbwōg bwámbwam. Anhób áá, "Chōmchōm éekídtán enén mbōod. Nzé ké nyam ekídténé chō, bélúm chō meláá káŋŋ ewé." ²¹ Mekan nímé bényínne ménkōbéd bó mbwōg bwámbwam. Mbwōg ménkōb káŋŋne Mosεε. Anhób áá, "Mbwōg rínāŋte me." ²² Boŋ nyépen, nyépedé benben ne mbōod e Zayon. Nyépedé bōob á dyad áde Dyób dé alonjé. Adé dyad ádíi Jerusalem awé adé ámín. Áwéd-te, ángel bíbī, éladné áte ne menyinge. ²³ Nyémpé nyépedé á nlatén m'bán bésó bé Dyób ábe Dyób átélé m'bán ádyób. Nyépedé wéε Dyób áde ákáadte' moosyáál. Nyépedé áfnté e e'dáodāŋ ábe bad bé bwám ábe Dyób ábélé békwoŋnéde. ²⁴ Nyépedé wéε Yesuε awé adé mod áfnté a bad ne Dyób á melé mékōsílé. Nyépedé bōob wéε Yesuε ámwágtédé nyé nímé mekií. Mmé mekií mébágé syáné nsimé tómaa mekií níme Abele. *

²⁵ Nyényín nén bán nyéekōnleé Dyób metuú tāŋgene dyam áde álāŋgé nyé. Bad ábe bēnkēnwōgēn mod awé Dyób dēmbanéé á nkōŋsé-te áléb bad, bēnkūd nkōŋsen. Ngáne bēnkudté nkōŋsen, syáné ámpé detāŋgéné nkōŋsen akud nze deewōge elébé éche ébídé ádyób. ²⁶ Bōód áde ánhōbpé akan, nkōŋsé ménsāgnéd ásé. Bōob-pe ahóbé nén áá, "Mábel nkōŋsé rísāgnéd ámpé. Saá-kaá nkōŋsé mwēmpen ménsāgnéd, mébel káŋŋne ekombe é m'ín chōmpé ésāgnéd." ²⁷ Ahób áde ahóbé áá, "Ámpé" álūmte' syáné nén bán Dyób déhūd bwēm ésyáál ábe bésāgnéd ásé. Abé bwēm é'díi bwēm ábe áhágé. Abél nē ábel boŋ bwēm ábe bésāgnéd é'lyāg.

²⁸ Né-óó, désāgnen Dyób áyále nén abagé syáné mbwōg eché mod éeheléε-se aságéd ásé. Désāgnen Dyób, débage-ε mó edúbé nyaa eché éwōgéd mó menyinge. Débele-ε nē ne mbwōg ne edúbé ésyáál. ²⁹ Ne mbále, Dyób ádéd ádíi néε muú níme níhāŋte chōm ésyáál.

13

Abé áde áwógte Dyób menyinge

¹ Edāŋge é Bad bé Krísto ébhé ékag á'só áfnté echén. ² Nyéebág bán nyéékobéé bad beken pónde ésyáál. Donge á bad békékōb ángel nken, áde béébhí' é bán ángel chōó édé. ³ Nyékamten bad ábe bédé á mbwōg. Ebé byánán nyáábōó nyédé áwed. Nyékamten-ne bad ábe békude metake ásé e bad bēmpé. Ebé byánán nyémpé nyékude' nímé metake.

⁴ Mod-téé awé adé á ndáb e'wōngé ábage e'wōngé edúbé. Mod eekábé mesón á ebwōg. Nyéechatán nén bán Dyób dékáad bad ábe bébele' e'tonjé é' mekan ne ábe békábe mesón. ⁵ Nyéésúmé nlem áyále edāŋge é mōné, nyébé-ε menyinge ne kéchéé éche nyéwóó áyále nén Dyób áhóbé áá, "Méechenéé nyé mbéd, méebāŋ-áá nyé áyál." ⁶ Né-óó, dehele dehób ne nlem rísyáál nén bán,

"Dyób dōó áde nwōŋgene awēm,
méebāŋgé dyamdyam,
cheé moonyon áhele ábél me?"

⁷ Nyékamten bad ábe belyágté' áá nyé bōód, ábe bēnkálé nyé eyale é Dyób. Nyényín nsón níme abé ádāb ábélé. Nyéhíd nímāb mekuu, nyédúbe ngáne bōmpé bēndūbē. ⁸ Yesu Krístāá adé melemlen pónde ésyáál. Ngáne ámbēē chān, nē dōó ádíi chíi, nē dō-áá ábēé abé ne abé. ⁹ Nyéēm̄wāg-se ayáge ké áhéé áde ádél nhāŋŋen áhāŋŋen nyé nlem á abum. Ebóó nén bán nsimé ní Dyób múmó níwéde nyé áte saké mbéndé tāŋgene adyé dé medyé. Eché mbéndé éewōŋgānné bad ábe béhíde chō.

* 12:24 Mekii níme Abele méhedé' metuuten, boŋ mekií níme Yesuε mépēne dásō alagsen.

¹⁰ Dewóó menyán mé mendε níme beprise ábe bébage mendε á ebem é Dyöb béewóó'ε kunze ádyé chóm áhed. ¹¹ Prise ambáambáa, abage Dyöb mendε áyale mbéb n̄ bad. Abélé atéd mekií mé nyam é mendε asólen mós á Hóm áde Átómténé Asán. Bébéle bétéd ndim ní nyam pen, bébidén ámbid e eyáde béhyáád mós. ¹² Nê dós dênkân bon Yesue ámpē átag, awé ámbid e e'ké é' dyad ábel bon nímē mekií mébel bad bésán. ¹³ Né-ós syánē ámpē déke détán mós ámbid e eyáde ábel bon syánē ámpē dékud e'són ábe ánkudté. ¹⁴ Déke détán mós áhed áyale nén deewóó'ε dyad áde ásúmnédé á nkõsε-te wén. Bon desumé nlém ábē á dyad áde áhúε' á'só. ¹⁵ Né-ós, débē dékene Dyöb mbwiined ne Yesue. Mmēd mekenag mébē n̄ngáne mendε níme débageé Dyöb. Dékag dékale' nén bán mósó adé Sán̄gwéé. ¹⁶ Nyéechatán nén bán, nyétán̄géné bwám ábel wés bad bémpēe. Kéchéé éche mod áwóó'-aá, áwõngan nhõg ne aniní. Eché ndin é mendε chósó éwõgte Dyöb menyinge.

¹⁷ Nyéwõgne bad ábe bélyágte nyé, nyésudε-te yál áse e nkamlen nímáb áyale bósó bénõne nyé. Bétyēm-mε á'só é' Dyöb áláa mós ngáne bénóné'áá nyé. Nyéwõgne bós ábel bon bébē menyinge ánõn nyé. Esehé nē, né béwõg ndutul ánõn nyé. Né nē déewõngén-naa nyé.

¹⁸ Nyékánnad sé. Sébíí nén bán nlém ríkénlé sé á abum áyale chõm ésyāäl éche sébéle. Séhedé'áá bán sébel chõm ésyāäl nyaa echē etán̄géné. ¹⁹ Mbáde nyé achán nén mēé nyékánnad sé ábel nén Dyöb ábel níwámsen atim ámbid ábē ne nyé ámpē.

Mekáne mé asóg

²⁰ Dyöb dósó ábage' bad nsan, dós'-aá ápúúdté Yesue, Sán̄gwéé awéd. Bõb-põs, Yesue adii n̄εε ndale á Nnõn-a-mbód awé bébénlédé nímē mekií ábel nchemt̄en n̄bē á ngindé ne á ngindé, áf̄inté e Dyöb, ne éche mbód. ²¹ Nkánne nén mēé, Dyöb ábel nyébē mbon̄sén ábel chõm-té éche áhedéé áá nyébel, nyébē-ε nyõngé ábel mam níme métán̄géné. Yesue áwõngan nyé ábel mam níme méwõgte Dyöb menyinge. Ehúmé ébē ne Yesu Kr̄istæ abé ne abé. Ebē nē.

E'yale bé asóg

²² A-bánned, ncháa nyé mēé, nyékon̄ échén elébé awóg. Enén kálag echē ríténlé nyé eéchabéé áte. ²³ Ndós mēé nyébíí nén bán bébidté mwányan awéd, Timotie, á mbwõg. Nzé awámséné mε atán, né súmõ s̄εp̄é áwēn.

²⁴ Nyélentε mε bad ábe bélyágte nyé bésyāäl, nyéled-te bad bé Dyöb bésyāäl. Bad bé Dyöb bémpēe ábe bébidé á Italia, bõmpē bélómmé nyé melentεn.

²⁵ Nsimé ní Dyöb n̄bē ne nyé moosyāäl. Ebē nē.

Kálag eche Jemse Ndibned ní kálag

Kálag echë Jemse átélé ehóbë tângene mekan míme bad bé Krísto bétáŋgéné abel pónde ésyāāl á alongé adáb. Bad bé Dyób ábe bépáŋtédé áte nkòŋsé áte rísyāāl bōo Jemse ántelée chō. Abēnlédé ngan híin áléb bad bé Krísto tângene metón híin. Mmē metón médii, ábé nhon ne ábé atóg, mekágsen, abé á bwám, ànōn bad nkòŋtéd, adúbe ne mbeltéd, ngáne bad bé Krísto bétáŋgéné echém abenled, áwōŋ debyéé, nselag, kúmbe ne asuded á yāl, ábíded mbakú á yāl e bad, ákum ekáá á tál, áwēsēn, ne ákáne.

Jemse awédé áte á kálag tē wē nēn áá mbeltéd níkag ekuu ehóg ne adúbe.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1

Adúbe ne áwōŋ debyéé 1.2-8

Abé atóg ne ábé nhon 1.9-11

Akag ne ákud mekágsen 1.12-18

Áwōg ne ábel 1.19-27

Ngabēn eéhēdnádté 2.1-13

Adúbe ne mbeltéd 2.14-26

Ngáne mod a Krísto ábenladtē echém 3.1-18

Mod a Krísto ne mekan mé nkòŋsé 4.1-5.6

Elébé émpēe 5.7-20

¹ Mē Jemse, mbaledé a Dyób ne awē Sāŋgú Yesu Krístāā, mē-éé ntenle nyé enén kálag. Nlente nyé metúmbé dyóm ne mébe mé bad bé Israel níme mēpáŋtédé áte nkòŋsé áte rísyāāl.

Jemse ad bad bédúbe Krístāā

béwōŋ-’é debyéé

² A-baányan, pónde ké ehéé echē nyaa e mekágsen ké ehéé étáné nyé, nyétéd nē e’boŋ é yāl áte. ³ Nyēbíí nēn bán nímén mekágsen míme nyékudéé áyāl e adúbe áde nyéwōó, méwéde nyé nlém á abum. ⁴ Nlém níwúu nyé á abum káŋŋ á asóg ábel boŋ mbeltéd nímen nítyéem bwám nílōn-ne mbon, ábel boŋ nyéewōó’ abé dé mbébé ké ahóg á alongé ádēn.

⁵ Nyé ké ahéé awē atóge’ debyéé, áchāŋ Dyób áá ábe mō. Dyób dōo ábage moosyāāl debyéé ne nlém nhóg, ésebān akwognad modmod, ábe-’é mō. ⁶ Boŋ pen nzé nyéchéáa Dyób nyédúbé bán ábe nyé chōm éche nyésédté mō ésebān nlém níkáadté nyé á abum. Mod awē nlém níkáadté á abum ádíi nēé edíé é nkwē éche éhode’, epub éhúene’ mendííb pēd enén étíme eníníí. ⁷ Ene ndín e mod eewémtán áá mōskūd chōm wēé Sāŋgwéé. ⁸ Adíi mod awē awóó nlém níbe, eechāŋnád-taá hōm ahóg áyāl e kéchéé éche ábeléé.

Betóótókē bé bad ne behon bé bad

⁹ Mod a Krísto awē eesé etógnén á’ sō é’ bad bémpēe atáŋgéné abé kúmbe nzé Dyób áchágté mō ámín. ¹⁰ Mod a Krísto awē adé etógnén á’ sō é’ bad bémpēe atáŋgéné abé kúmbe nzé Dyób ásuúdté mō. Nhóbe nēn áyāle ámaá melemlem ngáne ébéenléé mbonja e nkáákāā awē adé á ahín-tē. ¹¹ Nzé enyen épene ne ngíne ábe e’hyé bé ekíde é’belé é’hyáád ane nkáákāā, éche mbonja-’é ébelé ésoo, e’boŋ é’bāb-pe é’balé é’maa. Melemlem nē dōo behon bé bad bámaá’ é anan áde bēnaneé nímbān nhon ámbíd.

Jemse ad mekágsen méhūu’ é wēé Dyób

¹² Nnam ne kénzée awē awēséné mekágsen, áyāle nzé atómé nímé mekágsen áte, Dyób débe mō nsábe níme níde alongé áde áhóbé áá mōóbē bad ábe bédáá mō. ¹³ Nzé mod akudé mekágsen eētáŋgēnéé ahób áá, “Mmén mekágsen méhūu’ wēé Dyób.” Mod eéhēléé-se ákag Dyób ne ebébtéd, melemlem ngáne Dyób-pe déekagéé mod ábel mbébé. ¹⁴ Mewémten mé mbébé mé mod mwēn mōo mékāā boŋ ahún á mekágsen-tē, ene pónde-’áá nímé mekágsen métédeé mō nlém á abum boŋ mehan mō. ¹⁵ Mmē mewémten níme mébāg mod áte mō-’áá mépēene mbébé, nzé nímé mbébé-pe níkwógé mod áte, nípiinad mō kwééd.

¹⁶ A-baányan bé edāŋge nyéédōgnād. ¹⁷ Nde e bwám ké ehéé ne kéchéé éche élóné mbon éhúu ne Titée awē adé ámín. Titée mō ahagé bwēm é’syāāl ábe é’pene ámín. Abén bwēm é’pene-’é nhāŋlén ne nhāŋlén, boŋ Dyób pen déehāŋlānné. ¹⁸ Dyób démbel nííí ábe syāné alongé dékāālē ábe áde ámbéé syāné éché eyale é mbále. Ámbel nē ábel boŋ áfnté e níme nhágtéd rísyāāl, syāné débé ngáne mbote e’ sō eché bēbagéé mō nēé mende.

*Jemse ad bad bé Dyób bébele
ngáne eyale é Dyób éhóbéé*

¹⁹ A-baányan bé edange, nyébii nímén mekan. Mod téé ábê mehél áwóg dyam áde mod ampée áhóbéé, mod eewámsán dyam ahób pen, mod eewámsán-ne alin. ²⁰ Melingá mé mod méemwagké-se ábél mekan níme Dyöb áhedeé áá ábél. ²¹ Né-óó nyétede mekan mé mbinde ne mekan mé ebébtéd mésyáál níme nyébeleé. Ne asuded á yál ásyáál, nyékob eyale éche Dyöb áwéné nyé á nlém-té. Echê eyale chóo Dyöb ábenladté áson adén alongé.

²² Nyébele ngáne eyale éhóbéé. Nyéédögé yál se nyéwógé chó wógen. ²³ Kénzéé awé awóge' eyale é Dyöb, ésebán abele' ngáne éhóbéé, adii néé mod awé anone' ábe e'só á dyéne. ²⁴ Amaá eche yál anyín, bon ake áde ákagké, abelé áchatén ngáne e'só é'dii mó. ²⁵ Bon bad ábe békoo' mbéndé echê etángéné anón áte, mbéndé eche ehúde' bad á mehan, nzé behíde chó ngáne éhédnadté saké bán bélaá' chó bon béchatén-ne, bon pen, behíde chóm éche éhóbéé, Dyöb dénaméd bó áyál e kéchéé éche bébeleé.

²⁶ Mod ké ahéé awé awémténé áá móbele' ngáne Dyöb áhedeé bon eekóbe éche echém, ene ndín e mod adoge eche yál, áde abele á Dyöb-pe, áde ngén. ²⁷ Abele Dyöb nyaa eche esáá ne eche etángéné á'só é' Dyöb Titée, adii anan menyuu ne bekúd ábe bétage', ne ácháa yál bwám ésebán mekan mé mbinde mé nkòñsé méwóge mod áyál.

2

Jemse ad béetede baahóg etógnén ábinií-'e nkòntéd

¹ A-baányan, nyé nēngáne bad ábe bédúbpé echéd Sán, Yesu Krístaa, Sāngwéé awé éche edúbe échábé amín, nyéetāngeneé néé nyényíné mod á did-te se nyéted mó etógnén ké-'e nkòntéd. ² Détéd bán mod asólé wéé nyéládné, ahédé nzéd é gól, ahédé-'e kase é mbóté, ntógétóke ní mod mómpé rísólé, ahédé mbóté é mbinde. ³ Nzé nyébage' mod awé ahédé kase é mbóté edúbe bon nyélangé mó bán, “Hyé édyee enén kase e e'dii,” bon nyélangé-'e ntógétóke ní mod bán, “Tyéém hē,” ké-'e bán, “Dyee á ndoob té hē,” ⁴ né nyélúmté bán baahóg betómé ábinií, né nyékaadte-'e bad ne mewémten mé mbéb.

⁵ A-baányan bé edange, nyéwóglan. Eesaá mbále nén bán Dyöb ápwéde betóótókē bé bad á nkòñsé te áá bédúbe Krístaa-ye? Adé adúbe dō-áá áde nímáb nhon, apwéde-'e bó ábē bad ábe bébē awé nkamlen. Mmē nkamlen móo áhóbé áá móóbē bad ábe bédáá mó. ⁶ Bon nyéetédéé betóótókē bé bad néé dyam. Saá behon bé bad bōo bétagte nyé-ye? Eesaá mbále bán bōo békene nyé á kóte-ye? ⁷ Eesaá mbále bán bōo behóbe dín dé edúbe áde ane awé akamlan nyé mekan mé mbéb áyál-'e?

⁸ Nyéébēl dyam áde átāngéné nzé nyékoo' mbéndé e nkamlen eche Krístaa ahíd eche éténlédé nén bán, “Edān mwānyon ngáne édáá ehoñ yál.” ⁹ Bon nzé nyétede baahóg etógnén ábinií-'e nkòntéd, né nyébele mbéb, né mbéndé e Dyöb-pe ekóbe nyé néé bad ábe bébóó mbéndé. ¹⁰ Kénzéé awé ahide mbéndé bon abóó mbéndé póg, né abóó mbéndé ésyáál. ¹¹ Mod awé ahóbé áá, “Nyéekábé mesón á ndáb e e'wóngé,” mó ahóbé ámpē áá, “Nyéewúé' bad.” Né-óó, nzé mod eekábé mesón bon awúe' bad, né abóó mbéndé. ¹² Nyéhóbe dyam, nyébele-'e mekan néé bad ábe bebíí bán Dyöb dékáad bō, nchoo ne eche mbéndé éche ehúde bad á mehan-té. ¹³ Mod awé eewóge mod ampée ngól, Dyöb-pe déewógké mó ngól nzé akáadte bad. Bon mod awé awóge bad bémpēe ngól, éewógké mbwóg mbwé níme Dyöb akáadteé bad.

Jemse ad nzé adúbe déekii ne mbéltéd né áwédé

¹⁴ A-baányan, nzé mod ahóbé áá módúbpé Krístaa bon eebēl mekan níme melúmté bán awó adúbe, bwám é'héé é'dé áhede? Adé adúbe áhale áson áde alongé-ye? ¹⁵ Détéd nén bán mwānyon a Krístoo' é chóm éche áhāgkē á yál, eewóo-áa ndyééd e epun é bín. ¹⁶ Bon nyé mod nhóg alāngé mó áá, “Ekag bwám, ékud chóm éche éhāgkē, ékud-te ndyééd éche édyāgkē.” Nzé nyélangé mó nē ésebán nyébage mó chóm éche átógnéné, né bwám é'héé nyébélé mó? ¹⁷ Melemlem né dōo édíí ne adúbe. Nzé mod awóó adúbe áde éebeléé ngáne áde adúbe áhóbéé, né áde adúbe áwédé.

¹⁸ Mod nhóg álāá me áá, “Mod nhóg awóó adúbe, anínií-'e abele mekan mé bwám,” me-'e mētimtén mó meé, “Lúmed me ngáne mod áhale awóñ adúbe ésebán abele mekan mé bwám, melúmed we ádém adúbe áyál e mekan mé bwám níme mbéleé.” ¹⁹ Edúbpé nén wéé Dyöb ádii ahóg. Nē áde bwám. Kóñne e'dáádāñ bé mbéb bōmpē é'dúbpé nē, é'nā-'e ne mbwóg. ²⁰ A-eyókéí é mod, ehede wéé belúmed we nén bán nzé mod awóó adúbe bon eebēl ngáne áde adúbe áhóbéé, né áde adúbe déesaá dyamdyam-'e? ²¹ Cheé énkāñ bon Abrahamé, awesyān sáá ambáá, ákobnéd á'só é' Dyöb néé mod awé abele' mam níme Dyöb áhóbé? Saá akwenten áde ánkwenténné ábe awe mwān Aisige néé mende-ye? ²² Nyényíné nén bán adúbe áde Abrahamé ne nímē mbéltéd békágé' áá ekuu ehóg, nímē mbéltéd-te mēnkāñ áde adúbe álón mbon. ²³ Nén dēmbēl eyale é Dyöb énnýinnéd mbále ngáne éténlédé nén bán, “Abrahamé andúbé Dyöb. Nén dēmbēl Dyöb dēnkob mó nēngáne mod awé abele mekan

níme métàngéné.” Né-ò, bad bēnchāg Abrahamē bán nsón a Dyòb. ²⁴ Nyēnyíne nēn bán mbeltéd ní mod mbēle bon mod ákobnéd á’só é’ Dyòb nēe mod awé abele’ mekan níme métàngéné, saké adúbe dēmpen. ²⁵ Melemlem nē dōó émbēē ne akwalēē awé béchágé’ áá bán Rahabē. Ankobnéd á’só é’ Dyòb áyāle bad bé Israel ábe bēnlōmmē bán béhye bēnon dyad áte á mesoam-tē. Ankōb bō nken, abidéd-te bō á dyad-tē, nzii empée á mesoam-tē. ²⁶ Ngāne yāl e moonyonj echē eewóo edāsdāj éwédé, melemlem nē dōó adúbe áde déekāg ne mbeltéd áwédé.

3

Jemse áá mod-té ákamlan échē echēm

¹ A-baányan, nyé bad hīn nyéebāg bemeléede bé eyale é Dyòb. Nyébii bán Dyòb dékād se bemeléede tómaa ngāne ákáádté ábiníí bad. ² Syānē baasyāal debele mewusé á rihóbtéd. Kénzēé awé éēbēlé awusé á rihóbtéd adii mod awé áde abé átyéémé, ahele-’e eche yāl akób ábel bon eēbēlé awusé. ³ Détéd elānsēn ne hōse. Nzé mod ahede áá hōse ébel ngāne áhedéé, abelé ahé chō chóm á nsāl-tē. Echē chóm chō-’áá ábenladté ályáged ene hōse kéhéé wēé áhedéé áá éke. ⁴ Ké’ē déted elānsēn ámpē ne bōle é’mbáá ábe é’dé á edib é nkwe-te. Kénzēé edii bán é’kálé bwāmbwam, epub é ngīne chō-’áá ékēne bō, mod awé adole’ ábē bōle mwā abámbe mōó ábenladté ákēn bō kéhéé áde ádás. ⁵ Melemlem nē dōó edii ne echēm. Kénzēé edii bán edé mwāmpin á yāl e moonyonj, edé kúmbe bwāmbwam áyāl e níme mbeltéd.

Nyenyín ngāne mwā muú ahele se ahyáád ahín ámbáá. ⁶ Echēm ámpē edii nēngāne muú. Edii pēd e yāl e moonyonj póg, ébele’ mbéb ní kamlan yāl e moonyonj esyāal. Ebele’ alongé á moonyonj ásyāal ábe nēngāne ákóbne muú, muú níme níbidé á dū-á-muú, níme méedímē’. ⁷ Moonyonj akamlan nyaa é nyam esyāal. Akamlan nyam é mehín, ákamlan menon, ákamlan nyam éche édole abum ásē, ákamlán-ne nyam esyāal éche edé á edib é nkwe-te, ambootéd-te chō akamlan se á mbootéd. ⁸ Bon modmod eēhēlē-se ákamlán echēm. Echēm edii chóm é mbéché modmod éehelēé-se ákamlan, élóné-’e ne e’we bé mbéché abe é’pene’ kwéed. ⁹ Chōó débēnladte áken Sāngú Dyòbe, awéd Títē, chō-’áá débēnladte ábe moonyonj ebómán. Moonyonj mō-’áá Dyòb áhágé áwágen mō. ¹⁰ A melemlem mé nsāl dōó e’yale bé mekanag ne ebómán bébidéé. A-baányan, éetàngēneé abé nē. ¹¹ N’yélé mé edib nhóg méehelēé-se mébidté mendib níme mesáá ne mé mbinde abided ahóg. ¹² A-baányan, alín dé asáá déehelēé-se áchyáá e’pum é píe. Ké’ē alín á sabé déehelēé-se áchyáá e’pum é’ mesáá. Edib-pe éche ébidte mendib mé nkwe, éehelēé-se ébidéd mendib níme mesáá.

Debyéé áde áhúú ne Dyòb

¹³ Mod adé áfinté echēn awé awóo debyéé awón-’e nsòntēn-’e? Alúmed nē ne alongé á bwám áde awóo, áyāl e kéchéé eche ábeléé. Abel nē ne asudé á yāl áde debyéé áde awóo ábélé bon awón. ¹⁴ Bon nzé nyéwóo kán áte eche edé mbéb, nyetòntan-ne dásó échen yāl, nyéebēnlád debyéé áde nyéwóo ábel mbéb tāngene ayóge á mbále, akum áde nyékumēé ekáá á tál, ¹⁵ ene ndin e debyéé eehúé’ē ne Dyòb. Edii debyéé áde áhúú ne bad bé nkònsé. Adii debyéé áde áhúú ne bad ábe béewóo Edāsdāj é Dyòb, debyéé dé edāsdāj é mbéb. ¹⁶ Kéhéé wēé bad béwóo kán áte echē edé mbéb, bétòntān-ne dásó échab yāl, mpuuted mbéle mbé, nyaa e ebébtéd ké ehéé-’e ebág áhed. ¹⁷ Bon debyéé áde áhúú ne Dyòb áde nhānlén. Kénzēé awé awóo áde debyéé eewóo’é atón dé mbéb ké ahóg áyāl. Ene ndin e mod adā nsan, apwiitad, achede yāl áwóglan bad bēmpēe, awóo ngól bwāmbwam. Abenle bad mekan mé bwám éseban akwagnad modmod, abele-’e nē ne nlém nhóg. ¹⁸ Nzé bekóm bé nsan bébele nsón níme nípene’ nsan áfinté e bad, nē débēl bad bébelé mekan níme Dyòb áhedéé.

4

Jemse áá bad bésuded yāl, Dyòb ákamlan bō

¹ Cheé épene nzum ne nsēlag áfinté echēn? Eesaá mbále bán esí é awón á bwēm éche éwane nyé nzum áte, chōó ékəə’ bon nyébelé nēn-’e? ² Ehede chóm bon weékudéé chō, nē ábélé ewúú mod. Ewóó esí áte bwāmbwam ákud chóm bon weehelēé chō akud. Nē ábélé nyēsēne, nyéwanne-’e nhóg ne aniníí nzum. Nyéékudēē chóm éche nyéhedeé áyāle nyéēádtē Dyòb chō. ³ Nzé nyéhedne Dyòb chóm, nyéékudēē chō áyāle nyéhedne chō mewémtēn mé mbéb. Nyéhede bwēm dásó áwóged échen yāl menyinge. ⁴ Nyéde nēngāne bad ábe bédé á ndáb é mewóngé, bon bébé békābē mesón. Nyéebii’ bán ábane nlém ne mekan mé nkònsé ábele nyé bad bé ekoyí bé Dyòb-’e? Né-ò kénzēé awé adāó nlém abane ne mekan mé nkònsé, abelé eche yāl mod-a-ekoyí a Dyòb. ⁵ Nyéwémtēn bán ngēn-’e étenlédé á kálag e Dyòb nēn bán, “Dyòb ábánné nlém áá edāsdāj éche móhédé syānē áte, ébē échē, adé-’e kónj ne chō-ye?” ⁶ Bon Dyòb ábage syānē nsimé abe ne abe. Nē dō-’áá ákásó bon étenlédé á kálag e Dyòb nēn bán, “Bad ábe bédé kúmbe, Dyòb ákunnad bō yāl, bon ne bad ábe bésúdté yāl, Dyòb ábage bō nsimé.”

⁷ Né-óó, nyésuded yál á'só é' Dyöb. Nyéwúen Satane nló áte. Nzé nyébelé nê, mós'-é ätöm mehelé. ⁸ Nyépe Dyöb benben, mómpé äpé nyé benben. Nyé bad bé mbéb, nyésög mbéb abel. Bad-te ábe béwóó nlém ríbe, nyébane nimen nlém ábel mekan níme mésáá. ⁹ Nyésuden áyál e nimen mbéb. Nyélebe', nyéchyé-'é. Nyésög awóó, nyélebe' lebén, nyésög menyinge awóg, nyésuden sudnén. ¹⁰ Nyésuded yál á'só ábe Sängwéé. Nzé nyébelé nê, ächägéd nyé.

Jemse ad mod eekáadté mwányan

¹¹ A-baányan, nyéehóbe nhóg ne aníní mam mé mbéb á yál. Kénzéé awé ahóbe mwányan mam mé mbéb á yál, ké'ε akáadte mó, né ahóbe mbéndé e Dyöb mam mé mbéb áyál, né ahóbe-'ε áá ene mbéndé eéboo'é. Nzé ehóbe wεε mbéndé e Dyöb eéboo'é né weébélεε chöm éche mbéndé éhóbe áá bébel. Boñ né etédé etál éché éésé échón ábε mod awé akáadte. ¹² Mod nhóg mwémpen-εε adé awé abage' mbéndé, mwémpen-naá akáadte bad. Mwémpen-εε ahele áson alongé á bad, mwémpen-naá ahele abébéd dó. Boñ wε, nzé-módé édíí ákáad mwányon?

Jemse ad mod eebág kúmbe

¹³ Bóob-póó, nyéwóglan, nyé bad ábe nyéhóbe bán, “chii ké'ε chän, sééké dyad dekalengome, séédyéé áwed mwé nhóg, sékábé nyongé, sékudé-'ε nsýñ.” ¹⁴ Nyébíí dyam áde débénléd chän-ε? Chán nyébíí bán alongé áden adé? Alongé áden ádíí nêngáne mbag. Ebág á esón é pónde, ámbíd ené, weenyínéé chó ámpé. ¹⁵ Chöm éche nyétángéné ahób édíí nén, “Nzé Dyöb ákwénténe, né séébe á alongé, sébél-le áden dyam ké'ε ádííí.” ¹⁶ Boñ bóob, nyétímé nyékume ekáá á tál ne kúmbe esyáál. Enén ndín e akum dé ekáá á tál etáñgεnéé. ¹⁷ Né-óó, kénzéé awé abíí dyam á bwám áde átángéné abel, boñ eébele dó, abelé mbéb á'só é' Dyöb.

5

Jemse ad behon bé bad bétéd pónde

¹ Nyé behon bé bad, nyéwóglan me! Nyéchyé', nyéhágke e'saad áyál e metake níme mépií nyé. ² Mmén nñon níme nyékúme nímáá abóó, síi-'ε émáá nyé asañ adyé. ³ Echen gól ne sílva éche nyéíímé áse, émáá ngag akób. Ene ngag eche ekóbé ábε bwém, cháó ébél boñ Dyöb ákógsén nyé, émad-te nyé áse née muú. Nyékúmmé yál nñon enén pónde éché edé benben ne e'pun bé asóg. ⁴ Nóné', weesábpεé bad ábe bebénlé wε nsón á nzag-té. Etímé edogé bó dogén. Nén ábelé ábε bad ábe weesábpεé ádab awé áwógnad á'só wée Titée, Dyöb á Ngum. ⁵ Ábε áde nyédíí á nkóñsε hén ádíí áchog alongé, nyébele-'ε kéchéé éche nyédáá. Nyékódté nimen mewémten, kénéé nyébíí bán epun éche Dyöb dékógsénné ábε bad bé ekoyí ékwógé ape. ⁶ Nyéhóbe bán bad ábe bébele mekan níme métángéné á'só é' Dyöb bédé bad bé mbéb, nyéwúí-'ε bó. Béeheléé nyé atyéemen.

Jemse ad bad béwesén metake

⁷ Né-óó a-baányan, nyéwesén káón Sängwéé ápe. Nyétéd eláñsén ne mod awé ábele nzag. Abelé ásin káón ne pónde éché ápádté mbote é bwám. Awesán káón ne á pónde eche mbúú e'só ébootadté achó, ne áde édímtanné achó. ⁸ Nyémpé nyéwesén, nyéwéd-te nlém á abum, nyésine' epe éche Sängwéé, édé benben. ⁹ A-baányan, nyéényongé áte tángene nhóg ne aníní ábel boñ Dyöb dééhóbe áá nyédé bad bé mbéb. Nyébíí nén bán mod awé akáadte' adé nyé benben. ¹⁰ A-baányan, nyétéde e'chemléd ne bekal bé'dáádñ. Békálé'áá nkalñ á díñ áde Sängwéé, békudé metake, béwesán-ne níme metake. ¹¹ Ne mbále, syáá dechäge bad ábe béweséne bán bad ábe békudé nnam. Nyéwógé ngáne Jobe ánwesénné áde ákudé metake, nyényín-ne ngáne Dyöb débénlé mó bwám á asóg. Sängwéé abóó nlém bwámbwam awóó-'ε nlém rí ngól.

¹² Amin e nímén mésyáál, a-baányan, nyéébénlád díñ dé nkon nímín, ké'ε dé nkóñ ríse, ké'ε chöm émpéé ámwé melé. Boñ pen, nzé ehóbe'“Eε” abé εε, nzé ehóbe-'ε “Aáy” abé aáy. Nzé nyébelé nén, né Dyöb déékógsénné nyé.

¹³ Kénzéé awé adé á metake té, ákánne. Kénzéé awé awóge menyinge, ákóne ákené-'ε Dyöb. ¹⁴ Kénzéé awé eédyεε bwám, áchäg belyáged bé mwembé, békánned mó. Nzé békánnad mó béwógté mó dyóg á díñ áde Sängwéé. ¹⁵ Nzé édé bán békánnéde mó ne nlém nhóg, né Dyöb déwóg bó mekáne, né débél-le mod á nkole ádyééé bwám. Sängwéé ábél áhídé á anoj dé nkole, ádyééé bwám, ké mbéb-pe móó ámbénlé Dyöb délágsén mó. ¹⁶ Né-óó, nyépale mbéb áte wée nhóg ne aníní, mod téé ákánned-te mwányan, ábel boñ nyédyεε bwám. Mekáne níme mod awé ábele mam níme métángéné á'só e' Dyöb, méde ngáne bwámbwam, mébele-'ε nsón. ¹⁷ Elaijaa abédeé moonyon melemlem ngáne syáné. Pónde pág ankáné bwámbwam áá mbúú eechóg, mbúú enkénchó-'áá á etún é mwé rílán ne epeé. ¹⁸ Ámbíd ené ankáné ámpé, Dyöb ábél mbúú échó, bwém é'bootéd-te akwog.

¹⁹ A-baányan, nzé nyé ké ahéé atědté áhíd nzii e mbále e Dyöb, boŋ mod ampée abelé atĩnné mbíd, ²⁰ ábii nén aá, kénzěé awě abelé boŋ mod awě abelé mbéb asóg mbéb abel, né asoó alongé áde mod awě abelé mbéb. Nén dǎbǎl-le mbéb híin nĩme ane mod ákébenlé, Dyöb déenǎnné mǎ á díd.

Kálag e'só eche Petro Ndibned ní kálag

Kálag e'só eche Petro ántenlé, bad bé Krísto bɔ́o ántelélé chɔ́. A kálag-té wê achagé bó aá, “Bad ábe Dyöb ápwédé.” Abén bad bémpántéd áte á pɛd e akuu á mbwóg e eché béchágé'áá bán Esia Maino. Nzom eché enkəŋ boŋ átel enén kálag, ebédéé áwéd bad bé Dyöb nlém á abum áyále metake níme békúdé'áá ne adúbe áde bénwōngē. Áwéd-te, abage bó e'lyóg bé nlém ábe nkalaŋ ní bwám níme Yesu Krístəə nɔ́bageé bó. Mmē nkalaŋ ní bwám ríhóbe tǎngene, kwédé, mpuu ne epe éche Yesue ápéé ámpē. Alúmed-te bó áte aá békwenɛnɛn metake ne e'lyóg bé nlém. Anlúmed bó áte aá bébii nén bán nímē metake médii mekəgsɛn ányín nzé adúbe áde bəwánlé áde adúbe á mbále. Bébii-'e nén bán békúd nsábe á “Epun éche Yesue Krístəə ápéé.” Anlúmed-te bó áte ámpē aá alonjé ádáb átǎngéné abé ngáne alonjé á bad ábe béhíde Krístəə.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Dyöb dɔ́o ábage e'soosoj 1.3-12

Elébé ábel mekan níme mésáá 1.13-2.10

Mekan níme bad bé Krísto bétǎngéné ábel á pónidé e metake 2.11-4.19

Asuded á yǎl ne ábele Dyöb néé mod á Krísto 5.1-11

Nsógɛn 5.12-14

¹ Me Petro, mbapɛɛ a nlomag awé Yesu Krístəə, ntenle nyé bad ábe Dyöb ápwédé, ábe bépántédé áte boŋ bébé beken á mbwóg é Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia ne Bitinia. ² A ntii nímē Dyöb Titée, ammad nyé apwɛd. Eché Edəádəŋ-'e ébélé nyédé bad ábe bésáá. Abelé nē ábel nyébele mekan níme Yesu Krístəə álǎngé nyé aá nyébel. Abelé nē, ábel nímē mekií níme mésyógké á awog mébel nyékud alagsɛn dé mbéb. Nsimé ne nsaj ní Dyöb mbê ne nyé abé ne abé.

Dewóó e'lyóg bé nlém

³ Mekɛnag mébê ne Dyöb áde áde Sáá awé awɛd Sǎngwéé, Yesu Krístəə. Apuúdté Yesu Krístəə. Né-ɔ́o dekadé alonjé dékɔ́sɛ. Ábel áde ábélé nē, ábágé syáné e'lyóg bé nlém bé alonjé áde déemaá'. ⁴ Desine' kásəŋne nhən níme Dyöb ákóŋnéde ábe bad. Akóŋnéde nyé mɔ́ ádyöb. Ahed-te méebɔ́'é, méebéb-paá. ⁵ Dyöb ábenlad eché ngum ákəə nyé adúbe áde nyédúbpé mɔ́, kásəŋ né nyékudé e'soosoj. Abé e'soosoj bényínnéd á epun é asóg. ⁶ Nyédii nyébé menyinje ne nē, kénéé édíí nén bán nyéékúd metake nyaa ne nyaa é esoj é pónidé. ⁷ Mmē metake mápē ákəŋ nyé adúbe, álúmed nén bán adúbe áwúú nyé áte ne mbále. Gól ehle ebéb, boŋ ké nē, bébélé béhé chɔ́ á dú ásaád chɔ́. Nzé béhele bébél nē ne gól, né bétǎngéné áden adúbe dɔ́mpē akəŋ ábel nén áwúú áte áyále áden adúbe átómé gól. Nzé áden adúbe átómé mekəgsɛn áte, né Dyöb déken nyé, ábe nyé ehúmé ne edúbé áde Yesue álúmedté bad bé nkóŋsé bésyáál yǎl. ⁸ Nyédəá mɔ́ kénéé nyéenyínɛɛ mɔ́. Nyédúbpé-'e mɔ́ kénéé nyéenyínɛɛ mɔ́ bɔ́ob. Ké bɔ́ob-pe nyétómténé menyinje abé nyaa eché mod éehélé-ɛ-ɛ ahəb. ⁹ Chóm eché nyékudté áyále adúbe áde nyédúbpé mɔ́ édíí e'soosoj ábe áben e'dáádəŋ békudté.

¹⁰ Bekal bé'dáádəŋ bənhəb mam á'só é' pónidé tǎngene ábe e'soosoj ábe Dyöb débéé nyé néé nsimé. Béntōŋ ábe e'soosoj ahed áte ábel bésóŋɛn bó. ¹¹ Edəádəŋ éche Krístəə émbē bó áte áláa bó á e'só é' pónidé ngáne Krístəə átagké ne ehúmé éché ákudté ámbíd e pónidé, boŋ bəmbē béhéde áte. Béhéde'áá áte ábii pónidé eché nímē mam mébenlédté ne wéé mod awé mébenlédté. ¹² Dyöb dénlúmed ábe bekal bé'dáádəŋ áte aá nsón nímē bébéléé méesaá nsón níme bən békudté nsyǎŋ áhed, boŋ rídii nsón nimenye. Dyöb dénlómé bad Edəádəŋ éche Esáá éché ébíde ádyöb. Eché Edəádəŋ chɔ́o émbél boŋ baahóg békálé Nkalaŋ ní Bwám nímē nyéwógéé bɔ́ob. Mmén mam mɔ́o bekal bé'dáádəŋ béhóbé'áá. Kásəŋne ángel édáá nímén mekan asóŋɛn.

Mbɛltéd nímən rísaj

¹³ Né-ɔ́o, nyépúd abad, nyébé mboŋsén ábel nsón níme Dyöb áhedéé. Nyétéd pónidé nyésúm-mɛ nlém rísyáál áyál e nsimé níme Dyöb débéé nyé á pónidé eché Yesue ápéé ámpē alúmed-te nyé yǎl. ¹⁴ Ngáne édíí bán nyédii bad ábe bébele mekan níme Dyöb áhedéé, nyéemwág-ɛ mam mé mbéb nímē nyébélé'áá bɔ́ob mébé mékamlán áden alonjé. ¹⁵ Dyöb áde apwédé nyé asáá. Né-ɔ́o nyémpē nyétǎngéné asáj á mbɛltéd nímən rísyáál. ¹⁶ Eténléde á kálag e Dyöb nén bán, “Mbɛltéd nímən rísaj áyále mbɛltéd níməm rísáá.”

¹⁷ Dyöb akáadte' moosyaál nyaa póg. Eékwognáádté modmod. Nzé nyékâne-'é áwē, nyéchage mós bán Titée. Né-óó, nyéwōŋ mbwóg ní Dyöb áte á alongé ádēn ásyāál á nkōŋsé-te wén wée nyédíí beken. ¹⁸ Nyébíí nēn bán Dyöb akódté nyé á ekúkú é abé-te. Ekúkú é abé éché ábēn betaa bēnlyāgnēdté nyé saké chōm nēe gól ké-'é sílva éché ébébe' chōo ánkōdnēdté nyé. ¹⁹ Ndāle é mekií echē Yesu Krístāe chōo ánkōdnēdté nyé. Krístāe awē adé nēe rídyōŋ ní mbód míme mééwōo awusé ké ahóg á yāl. ²⁰ Nkōŋsé rídēhōb bán mbootad, Dyöb démámóó mós apwēd. Boŋ bōob á asóg hēn alúmté yāl wée bad bé nkōŋsé. Abelé nē áyāle nyé. ²¹ Krístāe akāo nyédúbpé Dyöb. Nyéhēle-se nyédúbé Dyöb nyésūm-me nlem rísyāál áwē, áyāle apuúdté Krístāe abídté-'é éché ehúme áwēd.

²² Abel áde nyébeléé mekan mé mbāle ábélé nyésāá. Nē ábélé-'é nyāābe bad bēmpēe ábe bédúbpé Yesue nyédāŋné. Né-óó nyédāŋ nhóg ne aníní ne nlem rísyāál. ²³ Nyébíí nēn bán Dyöb ábágé nyé alongé dékōōlē mbwiined ne éché eyale. Echē eyale épēné alongé éesaá-'aa chōm éche ébébe'. Ebē abé ne abé. Dyöb áde adé á ngíndé ne á ngíndé dōo ábágé nyé adé alongé saké moonyōŋ. ²⁴ Eténlédé á kálag é Dyöb nēn bán, "Moonyōŋ adíí nēe nkāákāa,

ábē e'boŋ-'é é'dé nēŋāne mbonja éché ékwoge á ahín-té.
Nkāákāa ayēnle', mbonja-'é ésoode.

²⁵ Boŋ eyale é Dyöb ébé abé ne abé."

Eché eyale édíí nkalāŋ ní bwām míme békánlé nyé.

2

Nyédíí meláá mé alongé

¹ Né-óó, nyétede nímen mbeltéd mé mbéb rísyāál. Nyéekālē metóm, nyéelúmté' á díd-te ngēn nēn bán nyébele bwām áde nyébeléé, mod eesíídé waáb, e'yale bé mbéb béebíde-'é nyé á nsāl. ² Nyétāŋgéné awan áte ákud ndyééd é edāādāŋ echē esáá, melemlen ngāne bán bé nkāál béchyeé' é abíí, ábel nēn nzé nyédyédé ene ndyééd, nyékwog áwám adé e'soosōŋ. ³ Nyéwóglēné ene ndyééd, nyébíí-'é bōob ngāne Sāŋgwéé ábeleé mekan mé búm. ⁴ Nyéhyag wée Sāŋgwéé, mós adé nēe aláá dé alongé áde belōŋ bé ndáb bēnchenéé, boŋ Dyöb anyín dōo áá ákwōgnédé, apwēd, ákōō-'é dō. ⁵ Nyéhyag-kōo nyébē nēe meláá mé alongé míme Dyöb ábenladté alōŋ eche ndáb é edāādāŋ. Awēd-te-'aa nyébenléé mós. Nyéēbē beprise ábe besáá, nyébagé mós mende mé edāādāŋ míme mékōbnédé áwe e'só mbwiined ne Yesu Krístāe.

⁶ Eténlédé á kálag é Dyöb nēn bán,

"Ntédé aláá dé etógnén

nsumé á Zayōn.

Kéznzé awē adúbpé mós éekwágké."

⁷ Adēn aláá-óó adé etógnén ne nyé awē nyédúbpé mós boŋ ne bad ábe bédúbpé mós adíí nēŋāne

"Aláá áde belōŋ bé ndáb bēmbāŋgē abenled,

dōo átíímé aláá dé etógnén abé."

⁸ Eténlédé ámpē nēn bán,

"Mós adé aláá áde bad bēlúmeé ámín

abé-'é ndim é aláá echē ebele bad békweg.

Bad békweg áyāle bééwōgnē Dyöb. Nē dōo Dyöb átíídé áá ébenled ne bós."

⁹ Boŋ nyé, nyéesaá nē. Nyédíí bad ábe Dyöb ápwédé, beprise bé Dyöb adé adé kāŋ. Nyédíí alōŋ áde asáá, Dyöb dēn-naa áwóó nyé ábel nēn nyélúmed bad bēmpēe ngāne apédé bwām abé. Dyöb áhúdé nyé á ehíntēn-té, apēné nyé á e'nyínen bé ekíde. ¹⁰ Ngen e'só nyéenkēmbáá bad boŋ bōob nyéenyédé bad bé Dyöb. Ngen e'só ngōl é Dyöb enkēmpāá áwēn boŋ bōob Dyöb áwógé nyé ngōl.

Nyébé betāŋ bé Dyöb

¹¹ A-bānēd nhede méé nyésōŋten nēn bán nyédíí beken, nyétome-'é á nkōŋsé wén tómēn. Né-óó nyéebānēd nlem ne mekan mé ekob é yāl áyāle nēn nē áwanne ábēn e'dāādāŋ bēn nzum. ¹² Nyéwāle alongé á bwām átínté e bad ábe bédúbpé Dyöb, ábel boŋ ké bēnhōb bán nyédíí bad bé mbéb, bēnyín mímen mbeltéd ní mbām. Nē dékāŋ bébe Dyöb edúbé mbwe míme Dyöb dépēé á epun é asóg.

¹³ A dīn á Sāŋgú, nyéwōgne bad bé nkōŋsé ábe bédé á nkamlēn, ken nkamlēn ambáámbáa, ¹⁴ ké é kāŋ éché édé áse é nkamlēn ambáámbáa, echē álómé ákōgsen bebel bé mbéb ne ákēmed bad ábe bébele' bwām. ¹⁵ Dyöb áhede nēn áa mekan mé bwām míme nyébeléé mékúdtēn mehōb míme ábē e'yákél é' bad bēhōbéé nyé áyāl, míme béebíí'é. ¹⁶ Nyéesaá betāŋ, nyédíí kunze. Boŋ pēn nē déebageé nyé nzōm ábel mbéb. Nyébē nēe bembāledé bé Dyöb. ¹⁷ Nyébage moosyaál edúbé. Nyédāŋ-'é bad bēmpēe ábe bōmpē bédúbpé Krístāe. Nyébāa Dyöb. Nyébage kāŋ Embáámbáa edúbé.

Metake níme Krístəə mbéə syáné e'chemléd

¹⁸ Nyé bad ábe nyéde bembalede, nyésuded yál ásé e bad ábe nyébenléé ne edúbé ésyāal. Nē déebāg ne ábe bebóó nlém bēnpen, boŋ nē ábē ne káŋne ábe bebébé nlém. ¹⁹ Dyöb débē menyinge ne nyé nzé nyéweséné e'wε é' metake níme nyénkembáá nyékude áyāl eché. ²⁰ Nzé ebélé mbéb, boŋ ewéséné mbéte áyāle nímé mbéb, ne nsyāŋ ríhée wékudté? Boŋ nzé ewéséné metake ké áyāle dyam á bwām áde ébélé, né Dyöb débē menyinge ne wε. ²¹ Mmēn metake mébōŋnéde nyé awé Dyöb ápwédé, áyāle nēn Krístəə mwēn antāg á nló nímēn. Anlyágé-ε nyé elansén ábel nyéhíd nímé mekuu. ²² Enkēmbenlé mbéb ké nhóg, modmod enkēnwóg-kaá mós eyale é mbéb á nsāl. ²³ Ade bad bésyáá mós, enkētímténné bós. Ade bétágté'áá mós, enkénsídté bós. Boŋ ambé mésyāal á mekáá mé Dyöb áde ákáadte bad bésyāal nyaa póg. ²⁴ Krístəə mwēn ampém níméd mbéb áwe yál á awog ábel nēn deewóó dyamdyam ábel ne mbéb, débele-ε mekan níme Dyöb áhedéé, á alongé ádéd. Eché sii ébélé nyékudé e'choochon. ²⁵ Nyémbé néé rdyāŋ ní mbód níme mbósó boŋ bōob Dyöb ápéséné nyé ámbíd áhíd mod awé anone nyé ngáne nnōn-a-mbód ánōnéé éche mbód.

3

Bebaád ne ábab bechóm

¹ Nyé bebaád bé bechóm-me nyéwógne áben bechóm ábel boŋ ké émbē nēn bán bééhídē eyale é Dyöb, nímēn mbeltéd ní bwām mbél bōmpé bétímmé Dyöb, bédúbé-ε mós. Ké nyéetagne bós dyamdyam aláa, ² bēnyín áden abé á bwām áde asáa. ³ Nyéesúme nlém nēn bán áben e'boŋ é'bíde dásó áyāle ekāŋ é mbíd ebwóg néé anabe dé esíd, ahé á bwēm nēngáne e'bóŋ, nsāŋ, ne e'bése ké'ε kase é mbóté. ⁴ Boŋ bebíi nyé dásó ne e'boŋ ábe é'bíde nyé áte. Abé e'boŋ béehŋlānné áyāle é'bíde ne edáádāŋ éché épwiítédé éché étagtāŋ-ne. Abé e'boŋ bós Dyöb ányínéé áá é'dé etógnēn. ⁵ Nē dós bebaád ábe bésáá bé' bōód ábe bēnsūm nlém ne Dyöb bebélé'áá boŋ é'bāb e'boŋ é'bíd áwed. Bévógné'áá ábab bechóm. ⁶ Seraa mwēn ambé nē. Awógné'áá Abrahamé áchagé-ε mós áá asāŋ. Nzé nyébele' mam mé bwām ésebān nyébāa dyamdyam, né nyédií Seraa ábe bán. ⁷ Nyé baachóm-me ábe nyéwóó bebaád, nyétāŋgéné áben bebaád edúbé abe. Mod téé ábē ne awé mwaád, ánōne mós bwām. Béepedéé nyé e'wúu áte, boŋ nyáábōó nyéékúd alongé nyaa póg. Adé alongé ádií nsímé níme Dyöb ábageé. Nzé nyéewānle bós ngáne éhednéé, né Dyöb déewógké nyé mekáne.

Nyébele bwām ké nyékudé metake

⁸ Asóged, nyé moosyāal nyébé mod nhóg, nyéwōŋ nlém níme nípwíítédé, nyésudéd-te yál. ⁹ Nyéetímté mbéb áyāle mbéb. Nzé mod ahóbé nyé dyam dé mbéb áyāl, nyémpé nyééhóbé mós dyam dé mbéb á yál, nyékáne kánnēn bán Dyöb ánamed mós, áyāle nnam mós Dyöb dénhābpé áá mósōbē nyé áde ámpwdté nyé. ¹⁰ Eténlédé nēn bán, "Kéznéé awe ahéde alongé dé menyinge, áhedé-ε áá mōnyín e'pun é' bín é' bwām, eehóbé' mekan mé mbéb, eékālē-ε metóm.

¹¹ Asóg mbéb ábel, ábele mekan mé bwām.

Awanen ábé nsāŋ ne moosyāal.

¹² Áyāle Dyöb anōné bad ábe bébele mekan mé bwām awoge-ε bós mekáne.

Boŋ akunnan bad yál ábē bébele mbéb."

¹³ Nzé-ε ahele ádāŋ nyé mbéb ábel nzé nyéwóó nlém áte ábel mekan mé bwām? ¹⁴ Boŋ ké nyétāg-ke ké tagén ábel mekan níme Dyöb áhedéé, né Dyöb dé naméd nyé. Nyéewógé mbwóg, nyéētāgē-ε áte. ¹⁵ Boŋ pen nyébe Krístəə edúbé, nēn mósóde Sāngwéé á alongé ádēn. Nyébé mboŋsén pōndé ésyāal áttímtēn kéznéé awé asédté nyé dyam tāŋgēne nlém níme nyésūmē wéε Krístəə. ¹⁶ Nyékéled nlém á abum. Nzé nyébele nē, nyésudéd yál ne edúbé ésyāal, nyékéled-te nlém á abum wéε bad ábe béhóbe nyé mekan me mbéb áyāl, áyāle nyéhídeé Krístəə. Békwāg nzé bēnyíné áden abé á bwām. ¹⁷ Nyébii nēn bán edé bwām mod ákud metake áyāle dyam á bwām áde ábélé, nzé nē áde á ntii rí Dyöb, tómaa ákud metake áyāle dyam dé mbéb. ¹⁸ Krístəə mómpē ankúd metake awé-ε áyāle níméd mbéb ngen póg ne ngen ésyāal. Abédéé mod awé ábele mekan níme Dyöb áhedéé, boŋ anwé á nló níme bebel bé mbéb. Ámbel nē, ábel dépe wéε Dyöb. Bad bēnwūu mós boŋ éché ekob é yál chōó énwē. Dyöb démbél éché edáádāŋ émbē ébē á alongé. ¹⁹ Eché edáádāŋ chō-'áá ánkéénné á mbwōg áke dé akale e'dáádāŋ eyale é Dyöb. ²⁰ Abēn e'dáádāŋ é'bédéé e'dáádāŋ ábe bēnkēnwógēn Dyöb se' bōód áde Dyöb dénchabtédte bós e'kād áte ábel bétede nímab mbéb á pōndé éché Noa álóó'áá bōle é' mbáá. Bad waam bēnpen bós bēmbē á bōle-tē. Bēnkūd e'soósōŋ áyāle mendíb. ²¹ Nēn áde melemlen nēngáne edusen. Eché edusen chōó ébele bōob boŋ bad békūd e'soósōŋ á ngine e mpuu níme Yesu Krístəə. Edusen éesaá awobe á yál áhúd mbinde boŋ

édii ákwentɛn dé abele Dyöb ne nlém míme ísáá. ²² Krístæ akii ádyöb, áwed-taá ádyéé Dyöb á káá é mbáá boŋ ákamláán ángel ésyáál, benkamlæne ne ngíne échê édé ámín.

4

*Alongé á bad abe bédúbpe
ábê ngáne Dyöb áhedeé*

¹ Né-óó ngáne édii bán Krístæ anküd metake é ekob é yál, nyémpé nyétáŋgéné nyébê mboŋsén áwón melemlem mé mewémten nêngáne ánwöŋgê. Ayále, kénzéé awé atagé é ekob é yál, asógé mbéb abel. ² Ngáne édii-áá nê, alongé áðen á nkõŋsé wén ábê ngáne Dyöb áhedeé saké bán mpúlé mé nkõŋsé múmó níkamlan nyé. ³ Mekan nímê bad ábe béebíi Dyöb bédáá'ê abel móo nyémpé nyébélé'áá. Ene pónde emaa atóm, ekmwógnéde'-e. Nyékábé'áá mesón, nyéwón nlém áte ábel mam mé mbéb, nyémwágé'áá mím mékóbê nyé, nyéchagé'áá ngande échê bad bémwágé'áá mím mékóbê bó, bébelé'-e e'tongé é' mekan, nyé benlé'-e myöb mémpé, dyam áde déebo. ⁴ Bën ábe nyaábóo nyébeláá nímén mbeltéd mé mbéb bóód, bédé menyáké bóob ányin nyéesaa ne bó ámpé ábel epuutéd ne e'kúku é' mekan. Né-áá ákásá boŋ bésyáá nyé. ⁵ Boŋ bétýeëm á nkáá á'só é' Dyöb áde ábõŋsén ákáad moosyáál. Akáad ábe bédé alongé ne ábe bédé. ⁶ Nén dóo dékãŋ boŋ nkalan ní bwám níkanléd káŋŋ ne wé bad ábe bédé, ábel boŋ kénéé békãádté bó áde bédii á nkõŋsé-te, bédé'-e ngáne moosyáál áwágkê, béhele-se bébê á alongé ngáne Dyöb ádíi.

Nyébenlad nde éche Dyöb ábágé nyé bwám

⁷ Asóg dé mekan mésyáál áde benben. Né-óó nyébwoŋ yál nyétéd-te pónde ábel nén nyéhel akáne. ⁸ Amín e nímén mésyáál, nyédãŋ nhóg ne aníní ne nlém ísyáál. Nyédãŋ nhóg ne aníní, áyále edãŋge ékúdtan mbéb híin. ⁹ Nyékob nhóg ne aníní nken ésebãŋ nyényonje áte. ¹⁰ Dyöb áwóó nde híin, abagé'-e mod téé échê nde. Nyébê bembaledé bé bwám nyébenlad-te échên nde áwõŋgen nhóg ne aníní. ¹¹ Ane awé abíe' dyan ahób, ahóbé dó nêe nhóg awé akale' e'yale ábê é'bidé wé Dyöb dên. Ké nzéé'-e awé áwõŋgan baáb, ábele' nê ne ngíne esyáál échê Dyöb ábágé mó. Nê débidéd ehúmé é Dyöb áwed á yál e mekan mésyáál mbwiined ne Yesu Krístæ. Ehúmé ne ngíne esyáál bebágnéde mó á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.

Metake nímê bad bé Krísto békudéé

¹² A-baányan, nyéebág menyáké ne mekãgsen mé ngíne míme mépiide nyé bóob. Nén déebág nyé nken. ¹³ Nyébê menyãŋge pen nén, nyékudé' metake melemlem ngáne Krístæ ákúde'áá, ábel nén nyélón ne menyãŋge á pónde échê Dyöb délumédte ehúmé éche Krístæ. ¹⁴ Nzé bad bésyáá nyé áyále nyédii bad ábe béhíde Krístæ, né yál eboó nyé áte, áyále ehúmé é Edásãŋ é Dyöb édé ne nyé. ¹⁵ Boŋ pen nzé nyékudé metake éebãŋ nén bán nyékudé nímê metake áyále nyéwútu bad, ké' é áyále nyéchébê, ké' é áyále nyédii bad bé ebébtéd, ké' é áyále nyésólé' mam mé bad áte míme méenóné nyé. ¹⁶ Ké né'-e, nzé nyékudé metake áyále nyédii bad ábe béhíde Krístæ, nê déekwãgté nyé. Nyésãŋgen Dyöb sãŋn nén bán béchágé nyé bán bad bé Krísto. ¹⁷ Ayále pónde edé échê Dyöb débootédte bad akáad, ábootéd-te ne ábe bad. Nzé Dyöb áhele ábootéd-te ne syáné awé dedé bad bé Krísto, chán-nõ ébënnê bad ábe béebelé' mam ngáne nkalan ní bwám ní Dyöb níhedeé. ¹⁸ Eténlédé'-e á kálag e Dyöb nén bán, "Nzé éhele élenléd káŋŋne mod awé abele ngáne Dyöb áhedeé áte ákud e'soosõŋ, né chán-nõ ébënnê bebél bé mbéb ne bad ábe bédúbpe Dyöb?" ¹⁹ Né-óó, bad ábe bétage' ngáne Dyöb áttíde, bebê bébele mekan mé bwám, bébe'-e yál á mekáá mé Dyöb áde áhágé bó, mó awé ábele kéchéé échê áhóbê.

5

Petro alébe bad ábe belyágte mwembé

¹ Me nêe nhóg awé alyágte', ndás méé nibe bad ábe belyágte' áttinté echên elébé. Ndé nhóg awé ambé metake míme Yesue ásê. Ehúmé échê Dyöb débéé Krístæ épé awém ámpé. Nlíbé' nyé nén méé, ² nyénõne bad ábe Dyöb ábánné ásê echên melemlem nêngáne nnõn-a-mbód ánonéé éche mbód. Nyénõne bó áyále nyédáá bó anõn. Nyéenõnê bó byánán benyágté nyé anõn bó. Nyébele' nímê nsõn saké é etútú é nsyáãŋ, boŋ ébê bán nyéwóó nlém ábel mó. ³ Nyéekamlán bad ábe bédé ásê echên ne ngíne. Nyébê bad ábe béhídté mekuu nímáb. ⁴ Ade kãŋ e benõn-bé-mbód épéé, ábê nyé nsábe míme níchábé ámín. Mmê nsábe mébê á ngíndé ne á ngíndé.

⁵ Nyémpé ábe nyédé ásê e bad ábe belyágte', nyésuded yál, nyésuded-te yál nzé nyéwõŋgan nhóg ne aníní. Ayále eténlédé á kálag e Dyöb nén bán Dyöb ákunnan bad ábe bédé kúmbe yál, boŋ abage bad ábe bésúdté yál nsímé. ⁶ Né-óó nyésuded yál ásê e ngíne e

Dyöb ábɛl boŋ mwɛn ácháged nyé á pón dé echê eböŋné dé mó. ⁷ Nyé chene mekan mé syāál ní me métagte nyé áwe mekáá, áyāle atédé mam ní me métagte' nyé néε ní mē.

⁸ Nyékób yāl, nyétéd-te pón dé. Mod a ekoyí awên, Satane, ahõŋge néε ngii echê edume áte, ahede mod awê ányabéé áte. ⁹ Nyé emwāg-se atóm nyé áte. Aden adúbe déesudé'. Nyébíí nén bán bad bémpēe ábe bédúbpé néε nyé nkõŋsé áte rí syāál bómpē békude metake ní mē nyémpē nyékudé. ¹⁰ Nyékude' metake boŋ ní mē metake méechabpé áte. Ambí d e nê, Dyöb áde ábage' nsimé rí syāál dên débê nyé kéchéé éche nyébódé. Abêl nyésümēn, awéd-te nyé áte. Adii Dyöb áde nsimé ní mē ríkwógné dé moosyāál, ní bē'-ε pón dé é syāál. Mó apwédé nyé ákud éche ehúmé echê ébē á ngíndé ne á ngíndé. Nyéékü-d-te chõ áyāle nyédé ne Krístā. ¹¹ Ngíne esyāál edii echê á ngíndé ne á ngíndé. Ebê ne.

Melenten mé asóg

¹² Sailase mó awõŋgéné me átel anén mwā kálag. Adii me néε mwānned mbānné'-ε mó nlém á yāl. Ntenle nyé enén kálag áwéd nyé nlém á abum, áláa'-ε nyé nén meé ní mēn mam ní me ríténlé nyé médíi nsimé ní Dyöb mí mbále. Nyé ehúde mekuu áhed. ¹³ Baányõŋ bé mwembé ní Babilõn ábe Dyöb ápwédé néε nyé, bélómmé nyé melenten. Awem mwān awê ríkwógté á adúbe-tê, Makõse mómpē alómmé nyé melenten. ¹⁴ Nyéhê nhóg ne aníní tál álúmed edõŋge. Nsanj ní bē ne nyé bad bé Krístõ bésyāál.

Kálag eche elónténé ébe eche Petro Ndibned ní kálag

Kálag eché elónténé ébe eché Petro ántenlé, bad bé Krísto bé'só bésyāal bōo ántelée ch́. Ene pónde bad bébedé ábe béyágté'áa bad ayáged dé metóm ábélé'áa bad bébelé e'tongé é' mekan. Né-óó, Petro antél ene kálag álu-med áa míme mekan mééboo'é. Anlúmed b́ó áte nén áa béétāngeneé éché ndín é mekan ahíd. Áa dyam áde bétāngéné abel ádíi, ábíi mbále tāngene mam mé Dyōb ne Sāngú Yesu Krístāa ne ádúbe b́ó ne nlém nhóg. Bad ábe bényínné Yesue béwóg-ke mekan míme áyágté'áa, b́ó bébelé bonj ábén bad bébíi míme mekan. Atón ahóg áde Petro ánkongé anón áte ábedé tāngene bad behóg ábe bélúmté'áa bán Yesu Krístāa éepáa ámpē. Anlúmed b́ó áte nén áa atoo áde Krístāa átongeé ápe, ádíi áyāle Dyōb déehedeé áa modmod ábōd alongé, bonj áhede' áa bad bésyāal bétēde abel dé mbé, behíde Krístāa.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Mpwēdtéd ní mod a Krísto 1.3-21

Bemelēede bé metóm 2.1-22

Epe e asóg éche Krístāa 3.1-18

¹ Mē, Simōn Petro, mbālede ne mbapēe a nlomag awē Yesu Krístāa, ntenle nyé bad ábe nyédúbpé Yesu Krístāa melemlen ngāne sémpē sédúbpé ḿ. Yesu Krístāa ádíi syāné Dyōb abé-'e Nsoode. Abele' mekan míme métāngéné. Mwēn-naá akaá bonj syāné moosyāal dedúbé ḿ. ² Nsimé ne nsanj ní Dyōb núbād mbé ne nyé abíi áde nyébíi Dyōb, nyébíi-'e Yesue, awesyāné Sāngwéé.

Nyēbele' mekan míme mélúmté'

nén bán Dyōb d́o apwédé nyé

³ Ngine e Dyōb ebagé syāné mam mésyāal míme déhedeé á alongé, ebelé-'e syāné debele' ngāne Dyōb áhedeé. Nén abénlédé áyāle debíi ḿ. Abénlédé eché ngum ne ábē e'bonj bé nlém ápwēd syāné ábē ábē bad. ⁴ Eche ehúme ne ábē e'bonj bé nlém é'belé ahóbé áa ḿóóbelé syāné ndale é mekan é bwām. Abelé mímén mésyāal ábel bonj nyéwóó' tmbeltéd mé mbé mé nkōnsé áte. Esíi é mekan mé ekob é yāl ch́óó ébelte' bad éché ndín é mekan. Nzé nē abénlédé né abé ádēn désānj née abé á Dyōb. ⁵ Né-óó, b́oob áde édíi nē, nyéwan áte ábel mekan mé bwām. Saá-kaa nē dēmpen. Nyétāngéné awan áte ámpē ábē bad ábe bébenlad debyéé ábel mekan. ⁶ Abád ámín e debyéé, nyébíi ngāne nyékóbeé échen yāl. Saá-kaa akób á yāl dēmpen. Nyébē bad ábe békaa' nlém. Ámín e e'kanj bé nlém, abé ádēn átāngéné ábē ngāne abé á bad bé Dyōb átāngéné abé. ⁷ Saá-kaa ábel mam míme Dyōb áhedeé dēmpen. Edānge ébē áfínté echén nyé Bad bé Krísto. Saá-kaa edānge áfínté e nyé Bad bé Krísto bēnpen, bonj nyédānj moosyāal. ⁸ Nzé ádē abé ákwogé-'e nyé áte, né debyéé áde nyéwóó tāngene Saá awéd, Yesu Krístāa, déebáá ngēn, bonj débēl nyéchyáá' e'pum. ⁹ Bonj kénzéé awē ádē abé déesaá áte, adé nēngāne mod awē échābē' anyínen, ké'e awē akwedé ndím. Acháténé-'e áa Dyōb áwóbpé ḿ, álagsén-ne ḿ mbé.

¹⁰ Né-óó, a-baányan nyénabe awan áte álu-med nén bán Dyōb d́o áchénlé nyé, ápwēd-te nyé ábē ábē bad. Nhóbe nén áyāle nzé nyébelé nē, né nyéehúnné á mbé-te mbéd. ¹¹ Nén débēl-le Dyōb débē nyé kunze esyāal ásíi ne ábē á nkamlen mímín wéé Saá ne Nsoode awéd, Yesu Krístāa ákamlanne née kāj á ngíndé ne á ngíndé.

¹² Né-óó, ké nēe nyemáá mímén mekan mésyāal abíi bonj nyédúbé-'e mbále eché edé áwēd-te, mébē níkamtén nyé ḿ. ¹³ Nnyíné-'e nén méé, b́oob áde ndíi ndé á alongé, éhēdnad nén bán níkamtan nyé mímén mekan pónde téé ábel bonj nyékwand. ¹⁴ Mbíi méé nkwogé mímén nkōnsé atēde. Sāngwéé awéd, Yesu Krístāa abelé mbíi nē. ¹⁵ Nwane-'e áte aláa nyé míme mekan ábel bonj ké nwé ké wēén, nyéhel ḿ akamtēn pónde téé.

Mbōj édé éche ényínné

ehúme éche Yesue díd

¹⁶ Saké póle éche bad bēn bēnābpé sékánlé'áa nyé áde sénhābpé bán Yesu Krístāa ápē ámpē ne ngum. Sébēn sényínné éche ehúme díd. ¹⁷ Sébedé áhed áde Dyōb Titée ábagé ḿ edúbé ne ehúme. Ehób émbíd ámín éche Dyōb á Ngum álangéé ḿ áa, "Awem mwán a nlém ḿ nén, ḿ awógte' mē menyínge." ¹⁸ Sébēn sénwóg éché ehób áde syābōó débédé á mbōod eché esáá.

¹⁹ Né-óó syāné dekoó adúbe nén bán e'yale ábē bekal-bé-e'dáádānj bēnhābpé é'dé mbále. Ebonj nén bán nyétōnj b́ó awóglēn. E'díi née etrukānj éche échodne' á ehínten-té kááj né Epun

épedé éché b̄in bésāā'ē boŋ Krīstəə, tintine a mbwembwē, əpən nyé á nlém-té. ²⁰ Am̄in e n̄m̄n m̄esyāā, nyétāngéné asōŋten n̄n b̄an modmod eéh̄ēē-se əbenléd əde deb̄yēé átóge mekan n̄ime bekal-bé-e' d̄əəd̄əŋ b̄énh̄əbp̄ē ngáne éténlédé á kálag e Dyōb. ²¹ E'yale əbe bekal-bé-e' d̄əəd̄əŋ b̄énh̄əbp̄ē b̄énk̄embāá á n̄ii m̄ moonyon, boŋ Ed̄əəd̄əŋ éche Esáá ch̄ó əlyágté' áá bad əbe b̄énh̄əb̄ əb̄e e'yale. Əb̄e e'yale b̄énh̄ūe ne Dyōb.

2

Bemeléede bé metóm ne ebébtéd éche b̄ékuđtē

¹ Se' boód bekal-bé-e' d̄əəd̄əŋ bé metóm b̄émb̄id̄ át̄inté e bad. Melemlem n̄e d̄óo bemeléede bé metóm b̄ébid̄tē át̄inté ech̄ēn. B̄ébenléd mwane əp̄eən ayáge dé metóm. Ad̄e ayáge déb̄ēb̄ēd̄ bad əbe b̄édūbp̄é d̄ó. Əb̄e bemeléede bé metóm b̄éban̄ S̄əngw̄éé aw̄e ahúde b̄ó á mb̄éb-te á ȳəl. N̄én d̄ék̄əŋ b̄ēn b̄éw̄əms̄ēn ȳəl ebébtéd akude. ² Bad h̄iin b̄éh̄id̄ échāb̄ mb̄inde é mekan. Mb̄eltéd n̄ime əb̄e bad m̄éb̄ēl bad b̄émp̄ēe b̄éh̄əb̄ē' mam m̄e mb̄éb t̄əŋgene Nzii e mb̄ále. ³ Ad̄əŋ á ch̄óm əde əb̄e bemeléede bé metóm d̄éb̄ēl b̄ékanl̄e nyé p̄ále éche b̄ēn b̄énābp̄é əb̄el b̄ékob̄en nyé bw̄ēm. Dyōb d̄ém̄m̄ād̄ mbakú ab̄ided se' boód aá m̄ósk̄əgs̄ēn b̄ó. M̄m̄e nk̄əgs̄ēn n̄isine-ē b̄ó. Ech̄e ebébtéd ed̄é-ē b̄ó á nzii.

⁴ Dyōb d̄énk̄ēnchen̄éé əŋgel éche əmb̄ēl mb̄éb, boŋ ambw̄ēm b̄ó á eh̄yāŋ é muú, əhed-taá b̄éd̄ii á mehaŋ é eh̄int̄ēn-t̄e, b̄ésine' Epun é nk̄aásé. ⁵ Dyōb d̄énk̄ēnlaḡs̄ēn-naa bad b̄é' boód. Amb̄ēl mb̄úú ench̄ó k̄āŋ mend̄ib̄ m̄ēnl̄ōne, m̄éh̄óód bad b̄esyāā əbe b̄énk̄ēnw̄ōŋ ab̄e á bad b̄é Dyōb. Noa aw̄e alāŋgé'áá bad aá b̄ébele' mekan n̄ime m̄étāŋḡéné mw̄ēmp̄ēn-ēé Dyōb d̄ēnsonḡe alongé, nchoo ne bad saamb̄é b̄émp̄ēe. ⁶ Amb̄id̄ e n̄e, Dyōb d̄énk̄əgs̄ēn myad m̄e Sodom ne Gomora. Anhyáád m̄ó m̄étim mb̄úmb̄ú, álúmed ch̄óm éche əbenléd ne bad əbe b̄éew̄óo ab̄e á bad b̄é Dyōb. ⁷ Dyōb d̄énk̄əgs̄ēn n̄im̄e myad boŋ ansōŋ alongé əde L̄ote, əyale L̄ote ab̄éd̄e mod a bw̄ām aw̄e enk̄ēnd̄əŋ mb̄inde é mb̄eltéd éche əb̄e bad b̄é mb̄éb b̄éb̄élé'áá. ⁸ Ane mod a bw̄ām ad̄yēé'áá h̄ōm ah̄og ne əb̄e bad b̄é mb̄éb. Epun ne epun t̄éé anyin̄é'áá, əw̄oḡe-ē e' b̄ébtéd é' mekan əbe əb̄e bad b̄éb̄élé'áá ne əbe b̄éh̄əb̄ē'áá. M̄m̄e mekan m̄éb̄ébt̄é'áá m̄ó nlém á abum əyale ab̄éd̄e mod a bw̄ām. ⁹ Né-óó, S̄əngw̄éé ab̄ii ngáne ah̄úde bad əbe b̄éw̄óo ab̄e á bad b̄é Dyōb á mek̄əgs̄ēn-t̄e. Boŋ əb̄e ak̄əgs̄ēn bad b̄é mb̄éb k̄āŋ ne é Epun éche ak̄āādt̄e bad b̄esyāā. ¹⁰ Əb̄e ak̄əgs̄ēn bad, t̄əŋge bad əbe b̄ékódt̄e es̄ii é mekan m̄e ekob é ȳəl, əbe b̄ékob̄é'-ē nkaml̄en.

Əb̄e bemeléede bé metóm b̄éd̄e k̄úmbe, b̄éb̄e'-ē epame. B̄éebaḡe-'áá ngume éche ed̄e am̄in ed̄ub̄é ké eh̄og. B̄esyāā' éch̄ē ngume k̄āŋne syāŋ əsebān b̄éwóge' mbwóg ké nhóg. ¹¹ Ké əŋgel éche ew̄óo nḡine eb̄ē'-ē ngum tómaa əb̄e bemeléede bé metóm, eéh̄əb̄ēē éch̄ē ngume éche ed̄e am̄in mekan m̄e mb̄éb əȳəl á'so w̄eē S̄əngw̄éé mb̄ēd̄. ¹² Boŋ əb̄e bemeléede bé metóm b̄ébele' mekan n̄eē nyam é meh̄in. Ech̄yāādt̄e-ē əb̄el b̄ékob̄ ch̄ó b̄éw̄úu. B̄ébele' kéchéé éche ep̄id̄é b̄ó á nlém-t̄e. Əb̄e bemeléede bé metóm b̄éh̄əb̄ē' d̄yam t̄éé əde b̄eəsōŋten̄eé mam m̄e mb̄éb á ȳəl. Né-óó, Dyōb déb̄ōd̄ēd̄ b̄ó melemlem n̄ēngáne bad b̄éw̄úu-ē éch̄ē nyam. ¹³ Dyōb d̄éb̄ēl b̄etāg bw̄āmbwam əyale b̄etāgt̄e bad b̄émp̄ēe. B̄éd̄əə' échāb̄ es̄ii é ekob é ȳəl akóded. B̄éekw̄ágé-'áá əb̄el n̄e ké m̄üte. B̄éwóge' bw̄ām əb̄el éch̄ē nd̄in é mekan əde b̄edyāgk̄e nd̄yēéd h̄ōm ah̄og ne nyé. Né-óó, b̄éb̄ēbte nyé d̄in, b̄épiin̄āád-te nyé akw̄ágk̄e. ¹⁴ Ns̄ón n̄imāb̄ n̄is̄yāāl̄ n̄id̄ii akāb̄ mes̄on ne k̄enz̄éé aw̄e b̄ényin̄e. Ech̄əb̄ es̄ii əb̄el mb̄éb ēemaá'ē mb̄ēd̄. B̄édoge' bad əbe ad̄ube d̄éew̄úu-ē áte, b̄éh̄ūnt̄e' b̄ó á mb̄éb-te. Ngoód ed̄e b̄ó á mekií-te bw̄āmbwam. B̄éd̄ii bad əbe Dyōb ab̄ágé eb̄ómán. ¹⁵ B̄ét̄éd̄t̄e nzii ech̄ē t̄əŋḡéné, b̄éh̄id̄ē' nzii emp̄ēe. B̄éh̄id̄ē' mb̄eltéd n̄ime Balame,* mwān aw̄e B̄eo. Balame and̄əŋ man̄e n̄ime b̄ésāb̄ē m̄ó əb̄el mb̄éb. ¹⁶ Boŋ Dyōb d̄émb̄ēl es̄el éche Balame énh̄əb̄ w̄eē Balame. Es̄el, nyam ech̄ē eeh̄əb̄ē' akan, énh̄əb̄ w̄eē Balame ne eh̄əb̄ é moonyon, ekáné m̄ó áte. N̄én d̄émb̄ēl n̄im̄e mb̄eltéd m̄e mp̄:m̄in̄e n̄ime ane nkal é d̄əəd̄əŋ Balame m̄ēns̄oḡ.

¹⁷ Əb̄ēn bad b̄éd̄ii n̄eē n'ȳlé n̄im̄e n̄l̄éné. B̄éd̄ii n̄eē mb̄embag éche epub ek̄ēn̄é. Nd̄ib e eh̄int̄ēn ech̄ē Dyōb ab̄ānn̄éd̄ē b̄ó esine b̄ó. ¹⁸ B̄éb̄óo' ns̄əl áte nḡēn. B̄ébenlad̄ es̄ii é ekob é ȳəl át̄ed̄ bad nl̄ém á abum. Bad əbe b̄ét̄éd̄ē n̄l̄ém á abum b̄éd̄ii bad əbe b̄énb̄lad̄é mekuu ah̄úde á ech̄on̄ é bad b̄é mb̄éb. ¹⁹ B̄élāŋge' bad b̄án n̄z̄e b̄éh̄id̄é ad̄ab ayáge né b̄éebāá á mehaŋ-t̄e, né b̄éh̄e'le' b̄ébele' kéchéé éche b̄éd̄ás, əde ed̄ii n̄n b̄án mb̄éb n̄h̄áá b̄ēn. Mb̄éb n̄h̄áá b̄ēn əyale n̄n d̄yam ké ah̄éé əde akamlan mod, ane mod əb̄el əb̄e nt̄āŋ əs̄e é ad̄é d̄yam. ²⁰ N̄z̄e mod ad̄úbp̄é S̄əngú Yesu Krīstəə, Nsoode, né amaá alongé dé mb̄éb dé nk̄əŋsé ah̄ide áte. N̄z̄e amaá'-ē d̄ó ah̄ide áte boŋ at̄im̄e amb̄id̄ əw̄ēd-te əmp̄ē, ad̄e alongé at̄éd̄é-ē m̄ó nt̄āŋ, né nyaa ech̄ē ad̄ii b̄əəb̄ ed̄e mb̄éb tómaa ngáne əns̄ēb̄ēē ab̄é. ²¹ Né əmb̄ē m̄boŋ n̄z̄e b̄énk̄ēntoḡēn nzii e mb̄ále ab̄ii tómaa əmad̄ ch̄ó ab̄ii boŋ b̄étim̄e' b̄ébāā' mb̄énd̄é é Dyōb éche esáá á ȳəl. Alyágned̄ d̄óo b̄ényāgn̄ēd̄t̄e b̄ó éch̄ē mb̄énd̄é. ²² N̄én əbele' ngan eche b̄ékálé n̄n b̄án, "Mb̄w̄é

* 2:15 Balame: Balame amb̄e nyōŋgé bw̄āmbwam akud ns̄ábe n̄ime k̄āŋ Balage əs̄áb̄ēē m̄ó nyaa ech̄ē amb̄ēē m̄boŋs̄ēn ké əb̄el bad b̄é Israel mb̄ēb. N̄én ad̄e á kálag e (Nom 22.4-35).

edyág ábē e'chó," ne eche békálé nén bán, "Ké chán bénwōgēdtē nguū mendīb eéchatánne eləəb," édē mbále.

3

Epun échē Sāngwéé ápéé ámpé

¹ A-baányan, enén kálag chō elónténé kálag ébe eche rítenléé nyé. Afíntē échē kálag, nkámnténé nyé mam níme nyemáá abíi ábel boŋ nzé nyéwémnténé mekan níme rítélé, méwōngan nyé áwōŋ mewémnten níme métáŋgéné. ² Nhede meé nyékamnten mekan níme bekal bé d'əədəŋ bé Dyōb bēnhōbpé se' b'əəd bán mébenléd. Nyékamnten-ne chōm-éé Sāngwéé, Nsoode awéd ánlāá'é bembapεε bé nlomag aá béléa nyé.

³ Dyam dé'só, nyétáŋgéné asōŋten nén bán á e'pun bé asóg, donge á bad débíd ábe esíí é mekan mé ekob é yál ékamlané adāb alongé. Bēwelé nyé, ⁴ bēhōbē bánken, "Anhōb aá mós'pé ámpé, héé-5 adíi b'əəb? Abēd besáá bēwéde b'əəb échábé áte, boŋ k'əəŋne' b'əəb mam médíi méde melemlem ngáne mémbēē se á mbooted mé nkōŋsé." ⁵ Bēn békoo' ahúd á mewémnten nén bán Dyōb dēmbenléd échē eyale é nsəl áhəg nkoŋ ní mīn ne ní sé. Ambēl nkōŋsé níbid á mendīb-te, ambenléd-te mendīb áde áhágé nkōŋsé. ⁶ Mendīb mwēn-naá ámbenlédté ábēbed nkōŋsé mé' b'əəd. Anlóm mbúú. Ene mbúú enchó k'əəŋ mendīb melóné nkōŋsé áte rísyāál, chōm ésyāál éhó. ⁷ Melemlem mé eyale níme Dyōb dēmbenlédté áhəg nkoŋ ní mīn ne ní sé, mós' abénléde ákəə mós' ábel boŋ ábēbed mós' ne muú. Asinne' nkoŋ ní mīn ne ní sé mé' chíi epun é nkáásé. Echē epun d'əəd áb'əədēdtē bad ábe bēewōo abé á bad bé Dyōb.

⁸ Boŋ a-baányan, nyééchatán dyam ahóg. Nyééchatán nén bán ne Sāngwéé, nhəŋlén méesaá afínté e epun ehóg ne ekálé é mwē. ⁹ Sāngwéé eétoŋgéé álóned áde akag. Donge á bad bēwémntan pen bán atonŋe'. Boŋ awēséné nyé áyāle eéhēdēē aá modmod áb'əəd alongé. Ahede' aá bad bésyāál békuned mbíd bēte de abel dé mbéb. ¹⁰ Boŋ epun échē Sāngwéé ápéé, ápé táléd, melemlem nēngáne nchíb apagké. Echē epun, abobe dényōŋ ne esaád é ngine, chōm ésyāál échē édē ádyōb éhyāŋ, ényōŋ'-é. Nkōŋsé ne chōm ésyāál échē édē áwēd-te éhyāŋ, ényōŋ'-é. ¹¹ Ngáne édíi bán chōm ésyāál étáŋgéné anyōŋ, nyaa é bad éhéé-5 nyétáŋgéné abé? Abé adēn átáŋgéné asāŋ, nyéwōŋ'-é abé á bad bé Dyōb. ¹² Nyéwáale adēn abé ngáne nyésineé epun échē Dyōb átíídé aá Krístəə ápé. Nyéwan-ne áte ábel éwámsen ape. Echē epun muú méhyāād abobe ámīn, muú ményáméd chōm ésyāál-le échē édē áwēd-mīn. ¹³ Boŋ desine' akag áde Dyōb ábágé syáné aá mós'bēl abobe dék'əəl ne nkōŋsé mé ék'əəl. Bad bésyāál ábe bēbē á nkōŋsé mék'əəl bēbelé' mekan níme rítáŋgéné.

¹⁴ Né-ə, a-baányan b'əəb áde nyésineé échē Epun, nyébel ngáne Dyōb dényinné nyé néé bad ábe bésáá, nyébel-le ngáne éehōbpé aá nyébele mekan mé mbéb. Nyébē'-é nsan ne mós. ¹⁵ Nyébíi nén bán atoo áde Sāngwéé awéd átonŋe' ápe, adíi ábel boŋ ábe bad pónde ákud e'sooson. Nén d'əəd Paale ámpé ámbenlédté debyéé áde Dyōb ábágé mós, átele nyé kálag. ¹⁶ Atelé adēn atón á kálag échē ésyāál. Donge a mekan áde áwe kálag-té áde álélé asōŋten. Echē ndín é mekan ch'əəd bad ábe bēewōo nsōŋten, ábe adúbe-é déetyéeméé bēhəŋlané nsōŋten níme rídé áwēd-te nyaa échē eetāŋgεne. Melemlem nē d'əəd bēhəŋlané e'ped bēmpéé á kálag e Dyōb-te. Abel áde bēbele'-áa nē dék'əəl bēb'əəd adāb alongé.

¹⁷ Boŋ a-baányan, nyé pen nyémaá mímén mekan abíi. Né-ə, nyétéd pónde ábel boŋ bad ábe bēéhíde' mbéndé é Dyōb, bēéhunte nyé ne mewusé níme bēyágtéé nyé. Nzé nyéhíde nímáb mewusé, né adúbe adēn déetyéémmé. ¹⁸ Boŋ pen nyébē nyéwōŋ abé áde Sāngwéé, Nsoode awéd, Yesuε Krístəə, ábadé nyé níme nsimé abe. Edúbé ébē ne mós bootya b'əəb ne á ngíndé. Ebē nē.

Kálag e'só eche Jone Ndibned n kálag

Metote médé mébe níme mékás bon Jone átél kálag e 'só. Atote dé e'só adii áwéd bad ábe áténlé chó ním a abum ábel bébê mod nhóg ne Dyöb ne awe Mwän, Yesu Krístæ.

Metote níme melónnténé mébe médii, Jone alänge bad ábe áténlé chó aá bétéd pónéd ne ayáge dé metóm ayále débébed abé áde bédíi mod nhóg ne Dyöb ne Yesu Krístæ. Adé ayáge dé metóm áhóbe nén bán ebébtéd épag ne abé áde moonyon abágkê á nkõjsé tē, bán né-ó, Yesue, Mwän a Dyöb eéhele' aá-se ákõj moonyon abé. Abé bemeléede bé metóm behóbe nén bán nzé mod áküd e'soosõj, atángxéné née ábáa mekan mé nkõjsé á yál. Bényógte ámpē nén bán e'soosõj béewóo' é dyamdyam ábel ne abé á bwám ne áwõj edänge ne nhóg ne aníníi.

Alúmed aá áde ayáge déetángxené Jone alúmté á kálag tē wén aá Yesue ankõj moonyon abé akod'-e alúmed áte nén aá bad ábe bédúbpé Yesue bon bédãj'-e Dyöb bétángxéné née bédás nhóg ne aníníi.

Nkabtéd n kálag

Ndibned 1.1-4

E'nyinén bé ekíde ne ehintén 1.5-2.29

Bán bé Dyöb ne bán bé Satané 3.1-24

Mbále ne awusé 4.1-6

Chõm éche edänge édíi 4.7-21

Adúbe áde átómé mekan mésyãl áte 5.1-21

Eyale é alongé

¹ Ntenle' nyé tángxene ane awé adé Eyale é Dyöb éche épeene' alongé. Abéde se á mbooted, sènwóg mam tángxene mós, sènnýinén mós míd, sèmbán mós díd áyál, sèmbán-ne mós ekaa á yál. ² Mós awé apeene' alongé antím moonyon awé bényinnéé díd, dennýin-ne mós. Sébide' mós mbónj, sélángxé'-e nyé mam tángxene mós awé abage' alongé áde déemaá', mós awé ambé ne Titée, bon átm abyéén ántinté echéd. ³ Chõm éche sényiné, éche séwógé'-e, chõs sélángxéé nyé, ábel bon nyébé nlatén ne sé. Mméd nlatén-ne rídii nlatén níme déwóó ne Titée ne awe Mwän Yesu Krístæ. ⁴ Sételé enén kálag, ábel bon níméd menyinge melón mbon.

Alongé á bad ábe bédé á e'nyinén bé ekíde

⁵ Bãb-pãs, pále eché séwógé á nsal wés Yesu Krístæ bon sélángxé'-e nyé edii nén, Dyöb adii e'nyinén bé ekíde. Atón dé mbéb ké ahóg déesaá mós á yál. ⁶ Nzé dehóbé bán dedé nlatén ne mós áde alongé ádeé adii adii alongé dé ehintén, né dekale metóm né níme syánē mbéltéd-te mééhídēē mbále. ⁷ Bon nzé dewóó alongé dé e'nyinén bé ekíde ngáne Mwän-ne ámpē áwóó, né syánē déēbē nlatén ne nhóg ne aníníi, mekií níme Yesue awe Mwän, mós-e méwobé nimesyánē mbéb nisyãl.

⁸ Nzé dehóbé bán deewóó' atón dé mbéb ké ahóg á yál, né dedoge' éched yál, né mbále'-e eesaá syánē áte. ⁹ Nzé depanle' nimesyánē mbéb áte, né ábel ngáne áhóbé, ábél-le chós nyaa eché etángxéné. Alagsén syánē mbéb, áwóbē'-e nimesyánē mbéb nisyãl. ¹⁰ Nzé dehóbé bán deébeleé mbéb, né dehóbē' bán Dyöb adii nkal a metóm, né eyale é Dyöb eesaá'-aá syánē áte.

2

Jone ad Krístæ mós adé awesyánē Nwõjgene

¹ Nyé ábe nyédé nēngáne ábēm bán, ntenle nyé enén kálag, ábel bon nyéebélē mbéb. Bon nzé mod abelé mbéb, syánē dewóó mod awé ábele' mekan níme metángxéné, Yesu Krístæ. Mós achángxé' syánē Titée. ² Krístæ mwän-éé ambé nēngáne nde eché Dyöb dēmbenlédte ákõde syánē áyál e mbéb níme dēmbenlé. Ambel né ábel dékud alagsen. Saá-kaá mbéb nimesyánē mēmpen, bon mbéb níme bad bé nkõjsé bésyãl.

³ Nzé ehíde' mbéndé é Dyöb né édé mbále bán debíi mós. ⁴ Kénzée awé áhóbé aá móbfi mós, bon ehíde' éche mbéndé, né ene ndin e mod adii nkal a metóm, né mbále ké póg eesaá'-áa mós áte. ⁵ Bon kénzée awé ábele' ngáne eyale é Dyöb éhóbēé, edänge éche ene ndin e mod ádáó Dyöb élónē' mbon. Nén dáó ábele' bon debíi ne mbále bán dedé ne Dyöb. ⁶ Kénzée awé áhóbé aá móde ne Dyöb, áde alongé atángxéné abé nēngáne alongé áde Yesu Krístæ.

Mbéndé e ekóólé

⁷ A-baanyaj bé edänge, enén mbéndé eché rítenléé nyé eesaá mbéndé e ekóólé, edii mbéndé e nchun eché nyénwõjgē se á mbooted. Enén mbéndé e nchun edii nkalaj mí

bwám níme nyémaá awóg. ⁸Boj kéné, mbéndé e ekóólé chós rítenlé é nyé bɔɔb, mbále eché edé-é á mbéndé-te wé, enyínnédé á alonjé áde Krístæ, enyínnéd-te á alonjé áden, áyale nén ehíntén ébóótédé amaa, e'nyínen bé ekíde é' mbále é' máá abooted dé apen.

⁹Kéznzé awé ahóbé aá módé á e'nyínen bé ekíde boj akóō mwányan, ene ndín e mod adii adé á ehíntén-té. ¹⁰Kéznzé awé adaō mwányan adé á e'nyínen bé ekíde-té. Né-óó, ene ndín e mod éebélēē dyamdam áde ábelte' bad bémpée mbéb. ¹¹Boj kéznzé awé akóō mwányan, awóō alonjé dé ehíntén. Ene ndín e mod akag á ehíntén-té eebyéé-áa wéé akagké áyale ehíntén ébélé adé néé mod awé akwedé ndím.

¹²Nyé ábe nyédé nāngāne ábēm bān, ntenle nyé áyale Dyōb álágsēné nyé mbéb á dín áde Yesu Krístæ. ¹³A-besān, ntenle nyé áyale nyébíí ane awé adé se á mbooted. A-kódebad, ntenle nyé, áyale nyétómé ane awé adé ébēbtéd áte.

¹⁴A-bānbān, ntenle' nyé áyale nyébíí Titée. A-besān, ntenle nyé, áyale nyébíí ane awé adé se á mbooted. A-kódebad ntenle nyé, áyale nyéwúú áte, eyale é Dyōb édé nyé áte nyétómé-é ane awe adé ébēbtéd áte.

¹⁵Nyéedāē' nkōnsé ké'ε bwēm ábe é'dé áwēd-te. Nzé mod adaō nkōnsé, né eedāē' Titée. ¹⁶Bwēm é'syāl ábe é'dé á nkōnsé te, nédē bwēm ábe moonyon á ekob áwóó'é esíí áte, bwēm ábe mīd médāē' é anyín ne bwēm ábe bad békumnéé ekáá á tál, béehúú' é ne Titée, é'dii bwēm bé nkōnsé. ¹⁷Nkōnsé ne ábe bwēm é'syāl ábe baányon bēwóó'é esíí áte áyál echáb, rítóme tómén, boj mod awé ábele' ngāne Dyōb áhēdēé, abág ne Dyōb á ngíndé ne á ngíndé.

Jone ad nyétéd pónde ne bad ábe bétāngan Krístæ

¹⁸A-bānbān, asóg ákwógé ape. Bénlāá nyé bān Mod á Ekoyí awé Krístæ āpē, bɔɔb-pe bad bé ekoyí híin ábe Krístæ bémáá ape. Né-óó, debíí bān asóg ákwógé ape. ¹⁹Abé bad bēnkēnkongé bad abé ábe bédé mimesyānē nlatén, né-áa dēnkān boj bētēdē syānē. Nzé bēmbē bad ábe bédé áwesyānē nlatén, né bēmbē bēbé ne syānē, boj bēnchené syānē ábel boj ényínned ne mbále nén bān bēnkēnkongé abé ne syānē. ²⁰Boj ne nyé, Ane-awé-Béwógté abagé nyé Edāádān éche Esáá. Né-óó, nyé moosyāl nyébíí mbále. ²¹Meētēnlēē nyé enén kálag áyale nyēebíí' é mbále, boj ntenle' nyé chó áyale nyébíí mbále, nyébíí-ε nén bān metóm ké mehóg méebíidēē á mbále-té. ²²Nzéé-5 adé nkal á metóm? Nkal á metóm adii kéznzé awé ahóbé aá, Yesu eesáá Ane awé Dyōb Áwógté. Ene ndín e mod chó edé Mod á Ekoyí awe Krístæ, abáa' Titée á yál, ábāā-ε Mwān. ²³Mod éehēlēē-se abān Mwān á Dyōb á yál se abé ne Titée. Kéznzé awe akobé Mwān á Dyōb, akobé káōnne Titée. ²⁴Nyényín nén bān nkalan níme nyéwógé se á mbooted rídé nyé áte. Nzé nkalan níme nyéwógé, rídii rídé nyé áte, né nyémpē nyēēbē ne Mwān á Dyōb nyébē-ε ne Titée. ²⁵Chōm éche Krístæ áhóbé aá mósōbē syānē edii alonjé áde déemaá'.

²⁶Ntenle nyé nímén mam áyale bad bédé ábe bēhēde nyé adog. ²⁷Boj ne nyé, Krístæ abagé nyé Edāádān éche Esáá. Abé áde échē Edāádān edii nyé áte, nyéetógneé modmod áyáged nyé. Echē edāádān éyágte nyé mam mésyāl, mam níme éyágte-áa nyé méde mbále, méesaá metóm. Né-óó, nyébē nyébē ne Krístæ ngāne Edāádān éche Esáá éyágte nyé.

²⁸Bɔɔb-póó, a-bānbān, nyébē mod nhóg ne mós, ábel boj epun éche ápéé, nlem ríwúu syānē á abum, deewógé-ε e'són átyéem mós á'só. ²⁹Nyébíí bān Krístæ ábele mekan níme métāngéné á'só é' Dyōb, né-óó, nyébíí bān kéznzé awé ábele' mekan níme métāngéné, adii mwān á Dyōb.

3

Jone ahóbé ngāne alonjé áde bān bé Dyōb átāngéné abé

¹Nyényín ndín e edānge eché Titée ádásy syānē. Echē edānge échábé amín káōn bēchāge syānē bān bān bé Dyōb, bēn-naá dékóó abé. Nzom echē ekáō boj bad bé nkōnsé béebíí syānē edii áyale béesebpeé Titée abíí. ²A-baányan bé edānge, syānē dedii bān bé Dyōb bɔɔb. Eebyéēnēē bwám pen chōm-ēē syānē débēē. Boj debíí bān pónde échē Krístæ ápéé, syānē déēbē nēngāne mós, áyale nén déenyín mós ngāne ádíí. ³Kéznzé awé asumé nlem wéé Krístæ átāngéné néé asánté eche yál ngāne Krístæ mwēn āmpē ázáá.

⁴Kéznzé awé ábelé mbéb, akwedé nkáá áyale abóó mbéndé e Dyōb. Mbéb rídii abóó á mbéndé e Dyōb. ⁵Nyébíí bān epe éche Krístæ āmpēé á nkōnsé ébédēé āmad mbéb. Krístæ mwēn-ne eewóó'é mbéb ké nhóg á yál. ⁶Kéznzé awé adé ne Krístæ éebēlēē mbéb. Kéznzé awé ábele mbéb, eenyínéé Krístæ eebíí-áa mós.

⁷A-bānbān, nyéemwāg se mod ádog nyé. Kéznzé awé ábele mekan níme métāngéné adii mod awé ábele mekan níme métāngéné á'só é' Dyōb, ngāne Krístæ ábeléé mekan níme métāngéné. ⁸Kéznzé awé ábele mbéb, adii mwān awé Devalē áyale Devalē ambootéd mbéb ábel sé á mbooted. Nzom echē enkān boj Mwān á Dyōb ápē á nkōnsé, ebédēé ábēbed nsón

níme Devæle ábélé. ⁹ Kénzéé awë adé mwän a Dyöb, éēbēlēē mbéb, áyæle abé á Dyöb adé mós áte, éēhēlēē-ε-se ábélé mbéb áyæle Dyöb dós adé mós Sáá. ¹⁰ Chóm éche ékoo' syané alúmed bad ábe bédé bán bé Dyöb ne ábe bédé bán bé Satan édii nén bán, bad ábe béebélé' mam níme metángéné ne bad ábe béedæ baányaj bé Krísto, béesaá bán bé Dyöb.

Jone ad bad bédaj nhóg ne aninii

¹¹ Nkalaní ní bwám níme nyénwökgē se á mbooted níbedéé nén bán, dédaj nhóg ne aninii. ¹² Deebág néé Keene. Keene abedéé mod awë Satane, anwúú-ε mwányaj. Cheé ênkāj boj Keene awúú mwányaj? Anwúú mós áyæle mekan níme mwēn ábélé'áá mébedé mam mé mbéb boj níme mwányaj méntāngēn á'sō é' Dyöb. ¹³ Né-ós, a-baányaj, nyéebág menyáké ngáne bad bé nkōjsé békós nyé. ¹⁴ Dedæá bānned bé Krísto bémpēe, nē dós ábélé boj debíí bán dehidté ásē e ngíne e kwééd dekudé alongé áde déemaá'. Kénzéé awë eédæ bānned bé Krísto bémpēe, alyagé adé ásē e ngíne e kwééd. ¹⁵ Kénzéé awë akós mwányaj a Krísto, adii mod a ewúen, nyébíí-ε nén bán alongé áde déemaá' déesaá mod a ewúen ké nhóg áte. ¹⁶ Krístæ ambē adé alongé á nló nímēd. Nén dós ábélé boj debíí chóm éche edānge édii. Né-ós, syané ámpē detāngéné néé débágé ádēd alongé á nló níme bānned bé Krísto bémpēe. ¹⁷ Nzé mod adé awë adé nhōn, boj anyíné mwányaj awë atóge' boj eewóo nlem ní bwám áwōngēn mós, chán áhelese ahób áá módæá Dyöb? ¹⁸ A-bānbān, edānge éche déwánléné nhóg ne aninii, éetāngēné abé dāsō á nsal-tē ne á póle boj étāngéné abé á mbeltéd ne á mbále-tē.

Jone ahóbé chóm éche ébele'

boj deewógé mbwóg á'sō é' Dyöb

¹⁹ Nzé delúmté nhóg ne aninii edānge, né debíí bán dedé bad bé mbále ne debíí-ε bán nlem méwúú syané á abum á'sō e' Dyöb. ²⁰ Póndé ké ehéé echē nímēd mewēmtēn mélangé syané bán debélé mbéb, debíí bán Dyöb ábíí mam mésyāal tómaa ngáne syané débíí. ²¹ A-baányaj bé edānge, nzé nímesyānē mewēmtēn méēlangē syané bán dedíí bebelé bé mbéb, deewógé mbwóg ké nhóg nzé dekanne' á'sō é' Dyöb. ²² Dekude kéchéé éche désédte mós áyæle dehidé' éche mbéndé débélé-ε mam níme mewógté mós menyíngē. ²³ Mbéndé echē ábágé, edii nén, dédúbe á dín áde awe Mwän Yesu Krístæ, dédaj-ε nhóg ne aninii. Melemlem mé mbéndé mós Krístæ mómpē ámbéé syané. ²⁴ Kénzéé-ε awë ahíde' mbéndé é Dyöb, abāg mod nhóg ne Dyöb, Dyöb-pe ábē mod nhóg ne mós. Nén dós-áá débélé boj debíí bán Dyöb adé ne syané. Debíí aned áyæle Edæádaj éche ábágé syané.

4

Jone ahóbé ad bad bétéd

póndé ne e'dæádaj bé metóm

¹ A-baányaj bé edānge, nyéedúbpé bad bésyāal ábe behóbe' bán béwóó Edæádaj é Dyöb. Boj pen, nyékæg bós ábíí nzé edæádaj éche édé bós áte éhuú ne Dyöb. Nyékæg bós áyæle ekudé bekal bé'dæádaj bé metóm bépedé á nkōjsé-te. ² Chóm éche wēbenlé boj ebíí mod awë Edæádaj é Dyöb édii áte édíí; kénzéé awë ahóbé áá Yesu Krístæ apedé á nkōjsé néé moonoyon, né ane mod awóó Edæádaj é Dyöb. ³ Boj kénzéé awë ahóbé áá Yesu eepedé á nkōjsé néé moonoyon, eewóó' Edæádaj é Dyöb áte. Edæádaj éche ene ndín e mod áwóó áte édii edæádaj éche éhuú ne Mod a Ebétdé. Nyénwóg bán échēn edæádaj epē, bōab-pe émáá ape á nkōjsé-te.

⁴ A-bānbān nyédii bad bé Dyöb, nyétómé-ε ábē bekal bé'dæádaj bé metóm áte, áyæle Edæádaj éche édé nyé áte édé ngíne tómaa Satane awë akamlan bad bé nkōjsé. ⁵ Abé bekal bé'dæádaj bé metóm bédii bad bé nkōjsé, né-ós, mekan níme behóbe' médii mekan mé nkōjsé, bad bé nkōjsé-ε béwóglan bós. ⁶ Syané dedii bad bé Dyöb. Kénzéé awë abíí Dyöb awóglan syané, kénzéé-ε awë eesē mod a Dyöb, eewóglanné syané. Né-ós, nén dós mod áhele abíí nhānlén áttintē e Edæádaj é mbále ne edæádaj é metóm.

Jone ad Dyöb dāsó syané

⁷ A-baányaj bé edānge, dédaj nhóg ne aninii áyæle nén edānge éhuú ne Dyöb. Kénzéé-ε awë adæá mwányaj a Krísto adii mwán a Dyöb, abíí-ε Dyöb. ⁸ Kénzéé awë eédæ baányaj bé Krísto, eebíí' Dyöb, áyæle kéchéé éche Dyöb ábélé élúmtē' edānge éche áwōngé bad. ⁹ Dyöb alúmté syané edānge ne nén, alómé níme mpōm ní Mwän á nkōjsé-te ábel boj dékud alongé áde déemaá' mbwíined ne mós. ¹⁰ Chóm éche édé edānge édii nén, saké bán syané dedæá Dyöb, boj nén Dyöb ádāsó syané, anlóm-mē awe Mwän ákōde syané áyæl e mbéb níme débélé.

¹¹ A-baányaj bé edānge, ngáne édii bán Dyöb átómténé syané adaj, syané ámpē detāngéné dédaj nhóg ne aninii. ¹² Mod eényínēē Dyöb mbéd. Nzé dedæá nhóg ne aninii, né Dyöb débē ne syané, échē edānge-ε éche ádāsó syané éllōn mbon.

¹³ Nén dós-’aá débēl bonj débíi bán syánē dedé ne Dyöb, Dyöb-pe ádé ne syánē, áyāle abage syánē échē Edáádaj. ¹⁴ Syánē denyíné, delänge-’ε bad bémpēe nén bán Titēe alomé awe Mwān ábe Nsoode a nkõjsé. ¹⁵ Bad ábe béhóbe’ bán Yesue adii Mwān a Dyöb, Dyöb ádé ne bõ, bõ-’ε bédé ne Dyöb. ¹⁶ Né-’õ, syánē debíi, dedúbpé-’ε edange éche Dyöb ádáá syánē.

Kéchéé éche Dyöb ábeléé élümte edange éche áwõñné bad, bad-te ábe edange edii áte, bédé ne Dyöb. Dyöb-pe ádé ne bõ. ¹⁷ Edange éche édé syánē áte, éloné mbon ne nén, nlém méwũũ syánē áte á mbwε mé nkáásé, áyāle nén dedé mod nhõg ne Dyöb á nkõjsé-te hén melemlen ngáne Krístæ ámbēē ne mós. ¹⁸ Mod awē Dyöb ádáá eewõgēé mbwõg. Edange éche éloné mbon émane mbwõg rísyāāl. Abáj dé nkõgsén dõó ápēene mbwõg. Né-’õ, kénzēé awē mbwõg rídii áte, edange éelonéé mós mbon áte. ¹⁹ Delúmte’ edange áyāle Dyöb ásébpé syánē edange alúmed. ²⁰ Nzé mod ahóbé áá módáá Dyöb bonj akáá mwānyaj a Krístõ, ane mod akale metóm, áyāle mod awē eedáá mwānyaj awē ányínéé, ééhēlēē-se ádaj Dyöb áde éenyínēē. ²¹ Né-’õ, enén mbéndé chõó bébágé syánē; kénzēé awē adáá Dyöb ádaj káájne mwānyaj.

5

Jone ad bad ábe bédúbpé Krístæa bétómé nkõjsé áte

¹ Kénzēé awē adúbpé áá Yesue mós adé Ane awē Dyöb Áwõgté, adii mwān a Dyöb. Kénzēé-’ε awē adáá sáá-a-mwān adáá’ káájne mwān. ² Nyaa eché débíe-’ε bán dedáá bán bé Dyöb edii nén bán syánē dedáá Dyöb, dekonje-’ε échē mbéndé. ³ Adaj Dyöb ádii áhíd éche mbéndé, éche mbéndé-’ε éetómtēneé awíu áte syánē áhíd chõ. ⁴ Kénzēé awē adé mwān a Dyöb atómé nkõjsé áte. Nzom eché atómé nkõjsé áte, edii nén, dedúbpé bán Yesue mós adé Ane awē Dyöb Áwõgté. ⁵ Modmod ampēe eesáá awē atóme nkõjsé áte éetómé mod awē adúbpé áá Yesue adii Mwān a Dyöb.

Jone ahóbé bwēm é’láán ábe é’bide Yesue mbõj

⁶ Yesu Krístæa ampé á nkõjsé. Bëndusñ mós ne mendíb bonj ámbíd e póndé eché áwédé á awõg nímé mekií mēnsyõgé. Saké edusen é mendíb chēmpen émbenléd ne mós, bonj áde áwédé nímé mekií mēnsyõgé. Edáádaj éche Esáá chõó élümte syánē áá nén ádé mbále, áyāle Edáádaj éche Esáá éekaléé metóm. ⁷ Nyaa édé éláán ábíi mbále tãngene Yesue. ⁸ Debíi mbále tãngene Yesue áyāle Edáádaj élangé syánē, bëndusén mós ne mendíb, ansyõg-ke nímé mekií áde áwédé. Echén nyaa éláán ésyāāl élümte syánē bán Yesue adii Mwān a Dyöb. ⁹ Ngáne dedúbpé mekan níme bad béhõbēé, kéchéé éche Dyöb álangéé syánē étómténé etõgnén abé tómaa mekan níme bad bélangéé syánē. Nén ádé áyāle Dyöb dēn dõó álangéé syánē, tãngene awe Mwān. ¹⁰ Kénzēé awē adúbpé Mwān a Dyöb, abíi nén áá nímén mekan mēsyāāl médé mbále. Bonj kénzēé awē eedúbpé Dyöb, edii nēngáne ahóbé’ áá Dyöb adii nkal a metóm, áyāle eedúbpé mekan níme Dyöb áhóbé tãngene awe Mwān. ¹¹ Chõm éche Dyöb álangéé syánē edii nén; abelé syánē dekadé alongé áde déemaá’. Adén alongé adii alongé áde awe Mwān abageé. ¹² Kénzēé awē adé nhõg ne Mwān a Dyöb akudé ádé alongé, kénzēé-’ε awē eesē nhõg ne Mwān a Dyöb, eekudéé ádé alongé.

Dewõngen nhõg ne anitñi ákud alongé áde déemaá’

¹³ Ntenle’ nyé ábe nyédúbpé á dñn á Mwān a Dyöb, ábel bonj nyébii bán nyékudé alongé áde déemaá’. ¹⁴ Desumé nlém nén bán, kéchéé éche déhédné Dyöb ngáne ébõñnéde mós, abelé awõg syánē mekáne. ¹⁵ Ngáne débíi-’ε bán awõge’ syánē áyāl e kéchéé éche déhédné mós, detãngéné abii bán abage syánē kéchéé éche déhédné mós.

¹⁶ Nzé mod anyíné mwānyaj abele mbéb níme méepiinéd mós kwééd, atãngéné akánnéd mós. Dyöb débē ane mod alongé. Bad ábe ríhóbēé mēé nyékánnéd bédii bad ábe mbéb nímáb méebeléé bonj échāb edáádaj éwé. Mbéb ndé níme nímāle bonj edáádaj éwé. Nzé mod abelé ene ndén e mbéb meehóbēé mēé nyékánnéd ane mod. ¹⁷ Mewusé mēsyāāl médii mbéb, bonj donje dé mbéb áde áde déebelé bonj edáádaj éwé.

¹⁸ Debíi nén bán kénzēé awē adé mwān a Dyöb eebēlēē mbéb, áyāle Mwān a Dyöb akãnge mós, Ane awē adé Ebébtéd éehēlēē-’ε-se ábel mós mbéb. ¹⁹ Debíi bán dedii bán bé Dyöb debíi-’ε nén bán Ane awē adé Ebébtéd akamlan bad bésyāāl ábe béebii Dyöb. ²⁰ Debíi nén bán Mwān a Dyöb apedé á nkõjsé-te abagé-’ε syánē nsõñten ábíi Dyöb á mbále. Dedé-’ε mod nhõg ne mós áyāle dedé mod nhõg ne awe Mwān, Yesu Krístæ. Mwēnpēn-naá adé Dyöb, mwēn-naá abage bad alongé áde déemaá’. ²¹ A-bānbān, nyéewõ’ dyamdyam ábel ne myõb mé metóm.

Kálag echë elónténé ébε eche

JONE

Ndibned n kálag

Kálag echë Jone echë elónténé ébε elúmte bán, “Nlyáged a mwembé” mó aténlé “Mmwaád nhóg ne ábe bán.” Ane nlyáged a mwembé awë atelé enén kálag adii Jone, mmwaád awë áténlé chò ne ábe bán bédii bad ábe bédé á mwembé-te. Chòm éche Jone átélé á kálag-té wén édé nén bán bad bédəη nhóg ne aníníí, bétéd-te pónké ne bemeléede bé metóm, ne ádab ayáge.

Nkabted n kálag

Ndibned 1-3

Edəηge étómé chòm ésyāāl 4-6

Elébé təηεne ayáge dé metóm 7-11

Nsógteη 12-13

Melenten

¹ Mε, nēηgáne nlyáged a mwembé, mε-εé ntelé enén kálag. Ntenle, wε mmwaád awë Dyöb ápwédé, ne ábōη bán. Ndáá wε ne mbále, saá-kaá mmēmpεη ndáá nyé, boη káəηne bad ábe bēbii mbále bédáá nyé. ² Ndáá nyé ayále mbále echë syánē débii, débii-ε chò á ngindé ne á ngindé.

³ Dyöb Titée ne Yesu Krístəə, Mwän awë Titée bēbē syánē nsimé, bélúmed syánē ngəl, bēbē-ε syánē nsaη. Abén bwēm é'syāāl bēbē ábe syánē ngáne débεléé mekan mé mbále adəη áde dédáá nhóg ne aníníí.

Jone ad dédəη nhóg ne aníníí dédəη-ε mbále

⁴ Mbédé menyinge bwāmbwam áwóg bán donge á bán ábōη bēhíde' mbále melemlem ngáne Titée ahóbé áá syánē déhíd. ⁵ Né-óó, a mwän a mmwaád, ncháa wε nén mεé dédəη nhóg ne aníníí. Enén mbéndé echë ntenléé wε, eésáá mbéndé e ekóólé. Edii mbéndé eche ebédé ne syánē se á mbooted. ⁶ Echén edəηge éche nhóbcé edii nén bán syánē detəηgéné dehíd mbéndé e Dyöb. Ene mbéndé ngáne nyémoosyāāl nyéwógé se á mbooted, edii nén, nyétəηgéné nyédəη nhóg ne aníníí.

⁷ Bad bé medogké hiin bédé a nkōηsé-te chii. Bédii bad ábe bēekwεntεne nén bán Yesu Krístəə achyáádté á nkōηsé nεε moonoyη. Abé bad bédii bad bé medogké ne bad ábe bétəηgan Krístəə. ⁸ Nyétéd pónké ábel boη ntú nímēn méébōs' ngən, boη pεη, nyékud nsábe nime nloné mbon.

⁹ Kénzéé awë atēdté áhíd ayáge áde Krístəə boη atimé ahíde' ayáge démpēe, eésáá ne Dyöb. Boη kénzéé awë ahíde' ayáge áde Krístəə, adé ne Titée adé-ε ne Mwän. ¹⁰ Né-óó, kénzéé awë apedé áwēη boη ápēēη ayáge áde déehúu ne Krístəə, nyéēkōbē mó áwēη mendáb, nyéēlenté-ε mó ké lentén nεε mod á Krísto. ¹¹ Nhóbcé nén ayále kénzéé awë alēnté mó, aládténé mó ábel e'bébtéd é' mekan ábe ábeléé.

Jone ahóbé e'yale bé asóg

¹² Nwóó mam hiin áláa wε boη meéhēdēē wε mó atele á kálag-té. Boη pεη nwóó nlém áte ápe wē ábel boη dényínεn e'só ne e'só, ábel nimesyánē menyinge mélón mbon. ¹³ Bán ábe mwānyoη á mmwaád awë Dyöb ápwédé, bélómme nyé melenten.

Kálag eché elónténé élaán eche

Jone

Ndibned ní kálag

Kálag eche Jone eché elónténé élaán elúmté bán Jone, “Nlyáged a mwembé” mós átelé chós. Gayóse nlyáged a mwembé ampée mós átenlé chós. Awēd-te Jone akene' Gayóse áyale nwónge níme ábageé bad bé Krísto bémpee, alángo-é mwembé aá bétéd pónde ne mod awé béchagéé bán Diotrefese. Jone akene'-é Demetruse áyale nsón ní bwám níme ábélé.

Nkabted ní kálag

Ndibned 1-4

Békéné Gayóse 5-8

Béchagé Diotrefese dín dé mbéb 9-10

Béchagé Demetruse dín á bwám 11-12

Nsógten 13-15

Jone alente Gayóse

¹ Me nēngáne nlyáged a mwembé, me-éé ntenle' wé Gayóse, enén kálag. Ndáá wé ne mbále. ² A-mwányan a edänge, nkánne' nén meé mam mésyāā níme ébeleé mékēen wé bwám, mmōn-é ámpē édyē bwám, melemem ngáne edáádān échōn ámpē édyē bwám. ³ Menwóg menyinge bwám bwám áde donge ábesyānē baányan bé Krísto bépédé hén bonj béhōb ngáne ne mbále ébeleé mekan níme Dyōb álúmté syānē aá débele', mbíí-é nén meé elyagé ebale' nímé mekan. ⁴ Chōmchōm éēwōgtēē me menyinge tómaa áwóg bán bad ábe bédé ngáne ábēm bán bébele ngáne Dyōb áhedeé.

Jone ad bad bēwōngan bad bé

Krístō ábe bébele nsón ní Dyōb

⁵ A-mwányan a edänge, ébele mekan ne nlém nhóg áwōngēn ábesyānē baányan bé Krísto, kénéé wénkēmbíí' é bō donge á bad. ⁶ Belángoé mwembé níme ndé hén edänge éche élúmté bō. Nheđe meé éwōngēn ábēn bad nzé bétédte nyé áke hōm démpēe. Ebel áned áyale nē dō Dyōb áhedeé. ⁷ Abén bad békágé' áá mebwóg ne mebwóg ábele Yesu Krístā, bénkēnkwenēn-naá ákob nwōngēn ké nhóg níme mbíídé wēe bad ábe bédédūpe Krístā. ⁸ Né-ōó, syānē ábe dedūbpē Krístā detāngēné dewōngēn ábē bad ábel bonj syāá ne bō débele nsón álāa bad nkalanj ní mbále.

Jone achogé Diotrefese dín dé

mbéb akēn-ne Demetruse

⁹ Mentelé mwembé níme ridé áwōn dyad kálag, bonj Diotrefese eékwenēnéé ábel chōm éche rítelé áyale áhede' aá móbē nlyáged a mwembé. ¹⁰ Né-ōó, áde mépēé mélaā bad bé mwembé bésyāāl mam níme Diotrefese ábeleé. Akaltad sé metóm áyāl. Byánán nē déekwōgnedéé, abāa' bānned bé Krísto nken akob, ákāā-é bad bémpee ákob bō nken, ánané-é bō á mwembé-te.

¹¹ A-mwányan a edänge, weehántán abé á bad ábe bébele mbéltéd mé mbéb, bonj éhántan abé á bad ábe bébele' mbéltéd ní bwám. Kénzéé awé abele mbéltéd ní bwám adíi mwán a Dyōb. Kénzéé-é awé abele mbéltéd mé mbéb, eebíí' é Dyōb. ¹² Baásyāāl béhōbe Demetruse mam mé bwám á yāl. Abele mekan mé bwám níme mélúmté' bán adíi mod a bwám. Me-é ámpē nhōbe' mós mekan mé bwám á yāl, nyébíí'-é nén bán kéchéé éche ríhōbē édé mbále.

Jone ahóbé e'yale bé asóg

¹³ Nwóó mam híin álāa wé, bonj mééhēdēē meé rítel mós áse. ¹⁴ Nwóó nlém áte ányín wé mwámpín ní pónde, me pónde-áá dényínēnē e'só ne e'só, bonj dékal. ¹⁵ Nsaj mbé ne wé. Bēn bésyāāl bélómmé wé melentēn. Lentéd me bēd bésyāāl, nhóg ne nhóg téé.

Kálag eche Judε Nɔibned n kálag

Kálag eche Judε ántenlé, antel chɔ átāngen bemeléede bé metóm ábe bélúmté'áá bán bédé bad ábe bédúbpé Krístáa. Enén kálag eéchabéé áte. Chómpé ewágné kálag eché elónténé ébe eché Petro átélé (2 Petro). Judε awéde' Bad bé Krísto nlem, áá bésuum mekuu ámbíd e mbále e nkalanj ní bwám. Áá nímé nkalanj ní bwám méehanjlánné. Áá Dyób dēmbé mó wée ábē bad ngen póg ne ngen ésyāāl.

Nkabtéd n kálag

Nɔibned n kálag 1-2

Abé ne ayáged dé bemeléede bé metóm ne ebómán eche békudté 3-16

Bélébe bad áwúu áte á adúbe tē 17-23

Nnamed mé asóg 24-25

Judε alómé melɛnten

¹ Mε Judε, ndii mbáledé awe Yesu Krístáa, mbé-'ε Jemse mwānyaj. Mε-εé ntenle' nyé bad ábe Dyób ápwédé enén kálag. Nyébii nén bán Dyób Titée adáa nyé, Yesu Krístáa-'ε anone' nyé. ² Ngál e Dyób, nsanj ní Dyób ne edānge é Dyób ébád abé ne nyé.

Bad bé metóm

³ A-baányaj, nkénwanén nyé atele bwámbwam tāngene e'soosoj ábe Dyób ábágé syáné mbwiined ne Yesu Krístáa. Boj bɔɔb nnyiné meé ébóó bán rítele nyé tāngene mekan mémpée. Nwéde nyé nlem á abum nén meé, nyésuum mekuu ámbíd e nkalanj ní bwám. Mmén nkalanj ní bwám méehanjlánné. Dyób dēmbé mó wée ábē bad ngen póg ne ngen ésyāāl. ⁴ Nhóbe' nén áyále bad ábe béewóo abé á bad bé Dyób bésólé áfinté echén á mesoam-té. Abé bad bēhóbe' nén bán nsimé nime Dyób ábágé syáné ne alagsen áde álagsanné syáné mbé, ábágé syáné kunze ábel mbinde é mekan. Dyób dēmmád nkógsen nime abé bad békúdé atii se' bɔɔd. Abé bad béekobéé Yesu Krístáa áde edíi-'áá bán Yesue mwēmpen móo adé syáné Sáá abé-'ε Nkamlene.

⁵ Kénéé nyébíi nímén mekan mesyāāl, ndáa meé nkamten nyé ngáne Sāngwée ánhúdté bad bé Israel á mekáá mé bad bé Egipto boj ámbíd e pónde abóded alongé a bad ábe bēnkensuum nlem áwē. ⁶ Nyékamten-ne ángel ámpé éché énkéndyéé hóm áde Dyób dēnnabnédté bɔ, boj bēnhidé áde abwóg á hóm wée bēntāngēnné abé. Dyób ábánné bɔ á mehanj á mbwog mé ehintén wée bēbēé abé ne abé ké ámbíd e Epun émbáá é nkáásé. ⁷ Ndáa meé nyékamten kóáñne myad mé Sodom ne Gomora ne myad nime mébédé bɔ benben. Bad ábe bēbédé nime myad, békábé'áá mesón, bēhídé-'ε mekan mé esíi mé ekob é yál nime moonoyoj éetāngēnéé ábel. Békúdé nkógsen ní muu nime méédímé'. Mmén nkógsen rídé álúmed bad bēmpée bán nén áhelese ábenléd ne bɔ.

⁸ Boj kéné, ábē bad ábe bésólé áfinté echén bómpé bédii bēnānge nló bán nkamlen rídé áwāb mekáá. Mmé nló níbele' bēbele' mbinde é mekan, bēenyínēē nkamlen ní Dyób néé dyam, bésyāa-'ε ngume eche édé ámín. ⁹ Boj ké Maikéle, ángel émbáá enkēntédte ne mó mwén ásyāñ Satane áde búmɔ bēpéntánnáá tāngene mod awe áted ndim nime Mosé. Anláá mó dásó áá, "Sāngwée ákógsen we." ¹⁰ Boj ábē bad ábe bésólé áfinté echén pen, kéchéé eche bēesóñtēnéé bēhóbe chɔ mam mé mbéb áyál. Kéchéé eche épédé bɔ á mewēmtēn chɔo bēbélé. Bēbéléé néé nyam é mehín. Mmé mekan mēn móo mépiinad bɔ kwééd. ¹¹ Medim ne bɔ. Bómpé bēbele' ngáne Keene awé anwúu mwānyaj ámbenlé. A etútú é mone, bēhale bēbél kéchéé, ngáne Balame. E'wúu bé nló-áte ábāb bēbél bómpé bēwē melemlem nēngáne Koraa ánwēé áyále anwúún Dyób nló áte. ¹² Abé bad béekwāgēé, né-óó nzé nyáábɔo nyeládné ádyé ndyééd álúmed edānge eche Sāngwée, bēbélé bēbē nēngáne mbinde áfinté echén. Echab yál chén chɔo bétóñtanné. Bédii néé mbag éché epub ékéeneé éché éldúmté' bán mbúú échó, áde éechó'é. Bédii nēngáne mel nime méechyāá' e'pum ké á pónde éché mel méchyāá'é. Bénábpé awé nēngáne bwel ábe bēwúbné nkanj áse. ¹³ Bédii nēngáne edib é nkwe eche éhode' ne ngine. Ahod áde éhodeé ébítte' mbinde á nkin. Nē dɔo ádāb abé dé mbéb ábídéé áwed. Bédii néé betintine ábe bétamnad. Nɔib e ehintén eché Dyób ákóñnéde bɔ esine bɔ, ébē-'ε abé ne abé.

¹⁴ Enoge awé anlóntén nyonjel saámbe á mbyaa nime Adame, anhób se' bɔɔd á'só' é' pónde tāngene ábén bad. Anhób áá, "Nyénone", Sāngwée ápēñ e'kálé ne e'kálé é' ángel eche esáá. ¹⁵ Akáad bad bé nkóñsé bésyāāl. Akwíd bad bésyāāl ábe ádab abé déesaa néé abé á bad bé Dyób nkáá, ákógsen-ne bad bé mbéb ábe béewóo mbwóg ní Dyób. Ákógsen bɔ áyále mam mé

mbéb míme béhóbéé tângene mó.”¹⁶ Abén bad béyogke’ anyoo áte béyogké-’e bad ahób ngên. Bébéle’ dyam dé mbéb ké áhéé áde bédásá abel. Békume ekáá á tál, bényinte-’e nsal áte ábel békud bwám.

Nyébê nyékene’ adúbe á mbale á’só

¹⁷ Boŋ a-baányan, nyé pen nyékamten mam míme bembape bé nlomag ábe Sáá awed, Yesu Krístáa bénlää’ é nyé. ¹⁸ Bénlää nyé bán “Áde e’pun bé asóg bépéé, bad bépé, bēwēlé nyé, béhídé’ échab esíí é mekan mé ekob é yál.” ¹⁹ Echén ndín é bad chóo épeene’ nkabén áfinté e bad bé Dyób. Esíí é mekan mé mbéb mé nkõrsé ékamlan bós, béewóo-’áa Edásádan é Dyób áte. ²⁰ Boŋ a-baányan, adúbe áde ásáá áde nyéwóó ábê ákwoge’ ákag á’só. Nyékáanne’, ngine e Edásádan éche Esáá élyágte’ nyé. ²¹ Nyékene’ alongé áden á’só nyaa eche nyéchemlédté nén bán Dyób adás nyé. Nyésine’, nyélyág nlém nén bán Sáá awéd Yesu Krístáa ápě, ábenléd míme nlém ní ngól, nyékud alongé áde déemaá’. Abel nén áyale adás nyé.

²² Nyéwõn nlém ní ngól wée bad ábe béédúbpe ne nlém nhóg. ²³ Nyéseŋ alongé a bad bémpée. Nyéhüd bós á dù á muú mehélé. Bémpée bédé ábe nyétángéné nlém ní ngól awánlen, boŋ pen nyétéden bós pónde. Nyétángéné kóõne échab mbóté akoo byánán esíí é mekan mé mbéb mé ekob é yál ékóbté chó mbinde.

Mekáne mé mekenag

²⁴ Ehúmé ébê ne Dyób áde ábele’ boŋ nyéehúné á mbéb-te. Mwên-aá apene’ nyé abwóg á hõm wée mwên adíí ne ehúmé. Ápéén nyé áhed ésebán atón dé mbéb ké ahóg áde nyé á yál, nyéébe-’e menyinge. ²⁵ Edúbé ésyáál ébê ne mó. Mwẽmpen mó adé Dyób áde ásóó alongé ádéd mbwiined ne chó-m-éé Yesu Krístáa Sáŋgwée awéd ábélé. Ehúmé, edúbé, ngum, ne nkamlen nisyáál nídíí nímē, se á mbooted, bõõb, ne á ngíndé. Ebê nê.

Kálag e Mam nime mébenléd Ndibned ní kálag

Ndibned ní kálag e mam nime mébenléd nime Dyöb álúmté Jone. Jone mós atelé chós á pónde eche bad ábe béndübé Krístæ békúdé'áá metake áyále adúbe áde béndübé nén bán Yesu Krístæ adii Sánjwéé. Atote áde Jone ákóó ahób á kálag té wén adii ábe bad ábe áténlé chós e'lyóg bé nlém ne áwéd bós nlém á abum. Mekan nime Jone ábúdé atel á kálag té wén médii mekan nime Dyöb dénlümédte mós á ndög-te aá mébenléd.

Kénéé edii bán mewémten mébúú áte tǎngene nsóhten nime rídé á kálag té wén, atón áde dén ákóó abé áwéd-te adii nén; kááh ne á asóg, Dyöb déttóm ábe bad bé ekoyí ne Satane áte. Dyöb débé nén mbwiined ne Sánjwéé, Yesu Krístæ. Dyöb désábé ábe bad ábe bédúbépé mós ne nlém nhóg, anamed áde ánamédte bós ábe á nkoj ní mín mékǎsílé ne nkoj ní sé mé ekóólé.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned 1.1-8

Ndóg e'só ne kálag eche béténlé mwembé saámbé 1.9-3.22

Nhíbe ní kálag nime ríwóó e'diben saámbé 4.1-8.1

E'loj saámbé 8.2-11.19

Dragoné ne nyam ébe 12.1-13.18

Ndóg hiin 14.1-15.8

E'bwag hé meliŋgá mé Dyöb saámbé 16.1-21

Dyöb ábébté Dyad á Babilón, nyam ekwedé nzum, nkal e'dáádánj a metóm, ne Devæle 17.1-20.10

Mbakú e asóg 20.11-15

Nkoj ní mín mékǎsílé, nkoj rísé mékǎsílé, Jerusalem a ekóólé 21.1-22.5

Nsógten 22.6-21

¹ Enén kálag ehóbe mekan nime mébenléd nime Yesu Krístæ ábéle boj mébyéen. Dyöb démbé mós nímén mekan aá mébyéen ábel boj álúmed ábe bembáledé mam nime mékwógé abenléd. Krístæ ambél awé mbáledé, Jone abii nímén mekan alóm áde ánlómmé ángel awé. ² Jone mós-'e anhób mam mésyáál ngáne ányínñé. Mmén mam mós ánhóbpé tǎngene nkalaj nime níhúú ne Dyöb, ne mbóh eché ámbídté Yesu Krístæ. ³ Nnam mbé ne kénzée awé aláa' enén kálag ábel boj bad bémpéé béwógé nímén nkalaj tǎngene mekan nime mébenléd. Nnam mbé-'e ne kénzée awé awógé nímé nkalaj boj ahíd-te mam nime méténlédé á kálag-té wén. Pónde emaa abé benben eché nímén mekan mésyáál mébenlédte.

Jone alómmé mwembé saámbé melenten

⁴ Me Jone, ntenle mwembé saámbé nime rídé á mbwóg e Esia. Nsimé ne nsanj ní Dyöb mbé ne nyé. Dyöb áde áde, áde démbé, ne áde débé, ne e'dáádánj saámbé bélómmé nyé nsimé ne nsanj. Abé e'dáádánj é'dé á'só bé atii dé nkamlen ádyöb. ⁵ Yesu Krístæ mósmpé alómmé nyé nsimé ne nsanj. Mós adé ane awé ahóbe mbále tǎngene Dyöb nyaa eché débii bán edé mbále. Mós abédé mod á'só awé ansébé apuu, abé-'e nkamlene á kǎh é nkóhsé.

Adáá syáné, abelé-'e mbéle méekamlánné syáné ámpé, asyóg áde ásyógé nímé mekii á nló níméd. ⁶ Abelé syáné néé beprise ábe bébenle Dyöb eche Sáj awé akamlan bós. Eche ehúmé ne nímé nkamlen mbé abé ne abé. Ebé nê.

⁷ Nyénane', áhūē' ne mbag, mod-té-'e ányín mós, kááhne bad ábe bémbéil boj awé, abome áde bémoméé mós á awóg. Metúmbé mé nkóhsé mésyáál-le meléb mós. Nê dén dáó ébéé, ébé nê.

⁸ Sáj Dyöb á Ngume ahóbe aá, "Me-éé ndé Alfaa mbé-'e Oméga." Mós adé Dyöb áde áde, áde démbé ne áde débé.

Jone anyiné Krístæ á ndög-te

⁹ Ndii Jone, awen mwányanj. Ndé nhóg awé mósmpé adé melemlen ngáne nyé ákan nlém áweseen metake nime mépiide bad ábe bédé á nkamlen nime Yesu Krístæ. Bémabané me á mbwóg eché mendib melánédé eche béchégeé bán Patmós áyále menkál Eyale é Dyöb rílaá-'e bad mekan nime rínyiné tǎngene Yesu. ¹⁰ Edáádánj eche Esáá émpii me á Epun é Sánjú.* Menwóg ehób é ngíne ébíde me ámbíd, émbé néé esaad é eloj. ¹¹ Enhób aá "Mam nímé ényiné, tel mós á kálag-té, élóme nímén mwembé saámbé nime rídé á Efesus, á Semaina, á Pegamum, á Tiatira, á Sadis, á Filadelfia ne á Laudesia."

* 1:10 Epun é Sánjú ébédeé melemlen nǎngáne mbwe ní Sándé.

¹² Dóo ríkúnné ányin ehób eche éhóbé'áá áwēm, boŋ rínyiné metii nĩme bébánné etrukáŋ ámín saámbé mé gól. ¹³ Átínté e nímé metii saámbé dóo rínyiné mod awě awágné moonoyon. Anhé mengombe nĩme méchábé kóŋŋ mépē mós á mekuu-sé, awáá-'é etúd é gól á tál. ¹⁴ Esid é nló épúbé'áá mós féréd néé mbám, mĩd méchodné mós áte néé muú. ¹⁵ Mekuu mémbē mós néé ekii éche béchagéé bán bróns eche béhéde á dũ boŋ ébē byánán épeŋe' áte, ehób-pe édumé mós áte néé mendĩ nĩme mésobpe'. ¹⁶ Betintine saámbé bémbē mós á ekáá émbáá, páá e nsal nĩbe echē ekóbpe bwámbwam ebíd mós á nsal-té, e'só-'é é'pēné mós néé enyen éche étómtan apēn.

¹⁷ Ade rínyiné mós, menkwě mós á mekuu, mbé néé mod awě awédé. Dóo ábáné me éche ekáá émbáá á yál boŋ áhóbē áá "Weebáá", me-éé ndé Mod a Mbooted mbé-'é Mod a Asóg. ¹⁸ Me-éé ndé ane awě adé alongé. Menwé boŋ bōob ndé á alongé abé ne abé. Nwóó nkamlēn ámín e kwééd nwón-ge ámín e mbwóg e kwééd. ¹⁹ Bōob-póó tēl mekan ášē nĩme ényínéé, nĩme mēbenlad bōob ne nĩme mēbenléd. ²⁰ Kun e e'koŋné echē edé tãŋŋene betintine saámbé ábe bédé me á ekáá émbáá ne metii mé etrukáŋ saámbé me gól edii nēn: Betintine saámbé bédii ángel é mwembé saámbé, metii mé etrukáŋ saámbé-'é médii nímé mwembé saámbé."

2

Jōne alómmé mwembé mé Efesus póle

¹ Ane awě anwágēn moonoyon anláá me nēn áá "Telé ángel echē edé á mwembé nĩme rídé á Efesus nēn wéé, Mod awě awánlé betintine saámbé áwe ekáá émbáá awě akag áfínté é metii mé etrukáŋ saámbé mé gól mós alómé enēn póle. ² Mbíi mekan nĩme nyébélé. Mbíi méé nyétédé ntú bwámbwam, mbíi-'é méé nyékaá nlém áwēsēn. Mbíi ngáne nyéehelé é'bébtéd é' bad akob, mbíi-'é ngáne nyébélé boŋ nyéchēm bad ábe béchágé yál bán bédé bembapeé bé nlómag áde béesaá, boŋ nyéđibed-te bán bédii bekal bé'dáádāŋ bé metóm. ³ Mbíi méé nyéwesan ne e'kan bé nlém, nyékude-'é metake á đín ádēm, boŋ kénē nlém rílyágé ríwúú nyé ábum ngáne nyéhídéé me. ⁴ Boŋ nhóbe áyál echēn nēn méé, nyéēdāé me bōob ngáne nyénsēbēē me adāŋ. ⁵ Bōob-póó, nyébēn nyékoŋ anyín nyaa echē nyépédé akwe. Nyéete de áden abé dé mbéb nyébele mekan nĩme nyébélé'áá áde nyébóótédé Yesue ahíd. Nzé nyéētēdte áden abé dé mbéb, né mēpě áwēn nhúd áden atii dé etrukáŋ á e'dii. ⁶ Boŋ dyam á bwám áde nyébeleé ádii, nyéētímtéé mĩd áyál wéé mam nímé bad bé epepé ábe Nikolausé ábe mémpē méetímtéé mĩd áyál. ⁷ Kénzéeé awě awóó metúu, áwóge chóm éche Edáádāŋ élanžéé mwembé. Kénzéeé awě atómé mekan mé ebébtéd áte, mēbe mós kunze ádyé epum é bwel éche ébele bad bébé á alongé á ngíndé, éche é'kwoge á Paradis."

Jōne alómmé mwembé nĩme rídé á Semaina póle

⁸ Anláá-'é me ámpē áá, "Telé-'é ángel echē edé á mwembé nĩme rídé á Semaina nēn wéé, "Mod awě adé mod á'só abé-'é mod awě adé mod á ndímtēn, awě anwé boŋ abé á alongé ámpē, mós alómé enēn póle. ⁹ Mbíi nímēn metake mbíi-'é méé nyédii betóótókē bé bad, boŋ kénē nyédii behan bé bad. Mbíi e'bébtéd é' mam ábe bad ábe béhóbe bán bédé bad bé Israel kénēé béesaá, béhóbeé nyé áyál. Bédii bad ábe bédé bad ábe Satane ké' é bad ábe bédé awě echoŋ. ¹⁰ Nyéebáá' metake nĩme méhúe' nyé á'só. Nlanže nyé méé, Satane ábēl béhē nyé donje á bad á mbwóg, wéé nyékudtē metuné áyál e epun dyóm. Abel nē ákag áden adúbe. Ké nyéwág ké wúēn, nyébē nyédúbe me. Nzé nyébélé nē, né me-'é mēbe nyé alongé áde déemaá' nēngáne nsábe ní mod awě atómbwéné. ¹¹ Kénzéeé awě awóó metúu áwóge' chóm éche Edáádāŋ élanžéé mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte béewáá kwééd e edáádāŋ."

Jōne alómmé mwembé nĩme rídé á Pēgamum póle

¹² Anláá-'é me ámpē áá "Telé ángel echē edé á mwembé nĩme rídé á Pēgamum. "Ane awě awánlé páá e nsal nĩbe echē ekóbpe', mós alómmé nyé enēn póle. ¹³ Mbíi wéé nyédyé' é, wéé Satane nĩme nkamlēn rídii. Nyébē nyésūm nlém áwēm. Nyémbé nyédúbé me ne nlém nhóg ké á pónde echē Antipase. Antipase ambíd me mbóŋ e mbále, bēnwúú' é mós áfínté echēn wéé Satane ádyéé' é. ¹⁴ Boŋ nwóó nguse e mam áhób nyé áyál. Baahóg bédé áfínté echēn ábe béhíde ayáge áde Balame. Balame mós anlúméd Balage ngáne ášólēdtē bad bé Israel á mbéb-te ádyé áde bédýágé'áá medýé nĩme bébágé'áá myób mémpēe néé mende, ambēl-le békábē mesón. ¹⁵ Chóm émpēe éche ríwónné nyé edii nēn bán, baahóg bédé áfínté echēn ábe béhíde adúbe áde Nikolausé áyágtéé. ¹⁶ Né-óó, nyéete de áden abé dé mbéb. Nzé nyéētēdte, né mēwāmsēn ape áwanēn ábē bad, mbēnléd páá echē ebídé me á nsal áwanēn ábē bad. ¹⁷ Kénzéeé awě awóó metúu áwóge' chóm éche Edáádāŋ élanžéé mwembé. Bad ábe bétómé mbéb áte, mēbe bós mána nĩme ríkóŋnéde bós, mēbē-'é bós aláá áde ápúbe'. Ámín e áde aláá, bétélé đín dékóšlē áde modmod éebíi' é étóméé mod awě bébéé áde aláá."

*Jone alómmé mwembé
nime ridé á Tiatira pôle*

¹⁸ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel echē edé á mwembé nime ridé á Tiatira nēn wēé,
“Me Mwān a Dyōb awē mīd méchodnēé áte nēé muú, mekuu-’e mébé mó nēé ekii éche
béchagēé bán brōns bonj ébē byánán echodnē’. ¹⁹ Mbíí nsón nime nyébelēé. Mbíí edānge
éche nyéwánlénē me, mbíí-’e adúbe áde nyédúbpē me. Mbíí abēle áde nyébanlēé me, ne
nlém nime nyékáá awesen áde nyéwésénē. Mbíí-’e nēn meé, nsón nime nyébelēé bōob, rítómé
nime nyénsēbēē abel. ²⁰ Bonj chōm éche rñhōbēé nyé áyāl édíi nēn meé, nyéwēsen mmwaađ
awē béchagēé bán Jesebēle. Achāge yāl aá módii nkal é’ dāóđan a Dyōb. Ayōgte’, ádogné ábēm
bembalede áde adúbe ákáb mesón ne ádyé medyé nime bébágé myōb mémpēe nēé mende.
²¹ Mbagé mó pōndé meé áte de nímē mbeltéd mé mbéb bonj eēhēdēē akáb dé mesón atēde.
²² Nyénone’, mébwēm mó ne bad ábe ákábneé mesón á anoj dé nkole, békūd-te metuné mé
ngine. Mēbel nēm nzé béésoge nímē mekan mé mbéb abel ne ane mmwaađ. ²³ Mēwū bad
ábe bhíde chōm éche ayōgteé, mwembé rñsyāal-le mébīl nēn bán me-’éé ndé ane awē abíí
mewēmten ne nlém ní moosyāal áte. Mod ké ahéé awē abelē mbéb né-’aá mékōsgēnnē mó.
²⁴ “Bonj nlānge nyé bad ábe nyélyagē áse á Tiatira, ábe nyéehídé áden ayāge, nyé ábe
nyéeyāgkē mekan nime béchagēé mekan mé kun mé Satan, meēhēdēē meé rítaged nyé ámpē.
²⁵ Bonj pen, nyébē nyésun nlém áwēm kōānne áde mépēé. ²⁶ Bad ábe bétómé mekan mé
mbéb áte bonj bébelé-’e mam nime rílangé bó meé bébel, kōān ne á asóg dé ádāb alongé á
nkōnsē te wēn, mēbe bó kunze ákamlen meloj mésyāal. ²⁷ Békamlén bad bé nímē meloj ne
ekáá éche éhyédé, békōgtéd-te bó áte ngāne mod ákōtadté mbeé é mōg áte. ²⁸ Melemlem
ngāne echem Sān ábágé me ngine, nēé mémpē mébéé ngine wéke bad ábe bétómé mekan mé
mbéb áte. Né-’ó, áyāle bétómé mekan mé mbéb áte, mēbē bó tintine a mbwēmbwe. ²⁹ Kénzēé
awē awóó metúu, áwōge’ chōm éche Edāóđan élangēé mwembé.”

3

*Jone alómmé mwembé
nime ridé á Sadis pôle*

¹ Ane mod awē anwágēn moonoyon anláá me ámpē aá, “Telé ángel eche edé á mwembé
nime ridé á Sadis nēn wēé,
“Me awē nwánlé e’ dāóđan é’ Dyōb saámbé, nwalé-’e betintine saámbé, me-’éé nlómmé nyé
enén pōle. Mbíí nsón nime nyébelēé. Bad béhōbe nēn bán nyédé á alongé, bonj nyéēsaá á
alongé. ² Nyékábned. Nyéhēde nímēm nsón asóg dé abel, bonj bōob nyéwéd yāl áte nyébel
mó bwām, áyāle nnyínē nēn meé nímēn nsón méekwōgnedēé á’sō abe ádēm Dyōb. ³ Né-
’ó, nyékamtan chōm éche nyéēngēé ne eche nyēnwōgkē, nyékoó chō, nyéēde-’e áden abé
dé mbéb. Bonj nzé nyéekábne de, né mēpē nēngāne nchīb, nyéebíí-’é pōndé echē mépēé.
⁴ Nyéwóó nguse é bad á dyad á Sadis ábe béēwōgté échab mbóté mbinde. Bébē ne me,
béhé mbóté éche épúbe’ áyāle békwōgnédé. ⁵ Né-’ó, kénzēé awē atómé mekan mé mbéb
áte, mómpē áwāá mbóté échē épúbe, melemlem ngāne bó, mééhúd-taá mó đín á kálag e
alongé. Mēhōb á’sō ábe echem Sān ne á’sō ábe éche ángel nēn meé bédii ábēm. ⁶ Kénzēé awē
awóó metúu áwōge chōm éche Edāóđan élangēé mwembé.”

*Jone alómmé mwembé
nime ridé á Filadelfia pôle*

⁷ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel e mwembé nime ridé á Filadelfia nēn wēé,
“Mod awē asáá abé-’e mod a mbále, mó alómé enén pōle. Awóó ngine ákamlen nāngāne
Dabide ákamlánáá. Nzé adībpē modmod eēhēlēē adib, nzé adibé-’e modmod eēhēlēē adibe.
⁸ Mbíí nsón nime nyébelēé. Nōné’, ndībnedé wē ekob éche edé wē á’sō-te, modmod eēhēlēē-
’e chí adib. Mbíí meé ngine echē nyéwóó edé mwāmpīn bonj kēnē nyéhíde échēm eyale,
nyéehōbēé bán nyéebíí-’e me. ⁹ Nyénone’, bad ábe bédé echonj éche Satane, ábe béhōbe bán
bédé bad bé Israel kēnéé béesaá, bédii bad ábe békale metóm. Mēbēl bēpē áwōn, békwe wē
á mekuu. Mēbēl-le bó moosyāal bēbii bán ndāó wē. ¹⁰ Ngāne édíi bán nyéhíde échēm eyale
éche rílangé nyé meé nyékanj nlém áwēsen metake, mémpē meékaó nyé á pōndé e metake
nime mépē á nkōnsē, ákag bad bésyāal ábe bédé á nkōnsē-te. ¹¹ Nkwogé ape, nyédii nyésun
nlém áwēm ábel bonj modmod eékobné nyé nímēn nsábe. ¹² Bad ábe bétómé mekan mé
mbéb áte, mēbel bó akon á ndāb echē ádēm Dyōb, béebid-taá áwēd-te ámpē mbéd. Mētel
bó đín áde ádēm Dyōb áyāl, mētel đín á dyad áde ádēm Dyōb, Jerusalem á ekóólē awē ahúu
ne ádēm Dyōb, ámín. Mētel-le bó ádēm đín dékōólē á yāl. ¹³ Kénzēé awē awóó metúu áwōge’
chōm éche Edāóđan élangēé mwembé.”

*Jone alómmé mwembé
nime ridé a Laudesia pôle*

¹⁴ Anláá-’e me ámpē aá, “Telé ángel echē edé á mwembé nime ridé á Laudesia, nēn wēé,

“Ane awě adé Ebě nê, awě abele ngáne Dyōb áhedeé, abě mbōŋ e mbále, mbwiined ne mós-áa se á mbooted Dyōb dēnhagké chōm ésyāāl, mós alómé enén pále. ¹⁵ Mbíí nsón nĩme nyébelee. Mbíí meé nyéehósó' é nyéehūnnē-áa. Nyémbé nyéhósó' ké' é nyéhunne'. ¹⁶ Né-ós, ngáne nyédíí etané, nyéehósó' é nyéechodté-áa, mébídéd nyé áwēm nsal tē. ¹⁷ Nyéhóbe nén bán nyédé nhon, nyéwósó bwēm é'syāāl, nyé bán nyéetógéé-é chōmchōm. Boŋ nyéebíí' é bán nyédíí bad ábe bétómtan atag ábe békóbténé etyag, ábe bédé atóg, ábe békwédé ndim, bébē-é nsób. ¹⁸ Né-ós, nlébe nyé nén meé nyéchan gól áwēm eché bétómté á muu-te, ábel nén nyébē nhon. Nyéchan-ne mbóté áwēm éche épúbe nyéwáa chós, ábel boŋ e'són ábe nĩmen nsób nĩpeeneé, béēnyinnād. Nyéchan-ne dyōg áwēm áde nyéwōgēdtē á míd ábel boŋ nyényinne'. ¹⁹ Bad ábe nĩdás nkānne bós áte nĩkōgsān-ne bós. Né-ós, nyéwōŋ kán nyéede-é áden abé dé mbéb. ²⁰ Nyénone', ntyéémé á ekob nkume-é chós. Kénzée awě awógé me ehób boŋ ádíbē ekob, mēšš, ndyé ndyééd ne mós, mós-é adyé ndyééd ne me. ²¹ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mēbe bós kunze ádyēe ne me á atíí dé nkamlen, melemlen ngáne mmēn ámpē méntómmē bad bé ekoyí áte boŋ nĩdyēē ne echem Sāŋ awě atíí dé nkamlen. ²² Kénzée awě awós metúu áwógé' chōm éche Edásáŋ élanŋeé mwembé.”

4

Jone anyíné atíí dé nkamlen áde adé amín

¹ Ambíd enén dós nĩnyíné ndōg empée. Mennyín ekob ádyōb éche édíbnédé. Dós nĩwógé ehób éche ésebpé ahób áwēm, ébédé nēe elon, élanŋeé me nén áa, “Hyāg amín hén, mēlūmēd we mekan nĩme méťngéné abenled ámbíd e enén pónde.” ² Abwōg-ábwōg dós Edásáŋ é Dyōb épíídé me. Hē dós-áa nĩnyíné atíí dé nkamlen, nĩnyíne-é ngáne mod ádíídé dós. ³ Ane mod awě andíí áde atíí dé nkamlen, yāl epene'áa mós áte nēe meláa nĩme béchagéé bán jáspa ne kanélian. Ngubélen-ne ámpē enlāŋnéd atíí dé nkamlen. Ene ngubélen epene'áa áte nēe aláa áde béchagéé bán emeran. ⁴ Metíí mé nkamlen mémpēe móom mébe ne méniin ménlāŋnéd áde atíí dé nkamlen, bad bémbáa-é móom mébe ne béniin bóndíí nímé metíí mé nkamlen. Bénwāá mbóté éche épúbe béhé-é e'kóté bé nkamlen é gól á nló. ⁵ A atíí dé nkamlen hē, emwēdmwēd ébíde'áa, e'saád ébíde', dyōb-pe ákumé áte. E'kag saámbé ábe é'chodne' é'bédé á'só ábe áde atíí dé nkamlen. Abé e'kag saámbé é'díí e'dásáŋ é' Dyōb saámbé. ⁶ Chōm émpēe ébédé á'só ábe áde atíí dé nkamlen éche émbē nēe edib é nkwé éche ewágne dýnē boŋ ényínné'áa áte.

Nyam éniin énlāŋnéd áde atíí dé nkamlen ped ésyāāl éniin. Míd mébédé bós yāl ésyāāl, á'só ne ámbíd. ⁷ Nyam e'só ebédé nēe ngíí, nyam eché elónténé ébe ebédé nēe nyag, eché elónténé élaán enwōŋ e'só é' moonoyōŋ, eché chós-é elónténé éniin embé nēe mbye awě apumme'. ⁸ Eché nyam éniin tēé, enwōŋ mepab ntóób, míd-te ménlōn bós yāl ésyāāl, kásŋne á mepab-tē. Békóné'áa bwēm nkuu ne mūte ésebán békōmme áte. Békóné'áa bán, “Sāŋ Dyōb á Ngume, asáa, asáa, asáa. Mós ambé, mós adé, mós-áa ápē.”

⁹ Eché nyam éniin ékōnne ane awě adíídé atíí dé nkamlen mós awě adé á alongé abé ne abé. Békōnné mós nkōŋgé nĩme nĩbage mós ehúmé, edúbé ne meságnen. ¹⁰ Pónde eché békónéé nē, abé bad bémbáa móom mébe ne béniin bēnkwe'ásé á'só wēe ane awě adíídé atíí dé nkamlen, awě adé á alongé abé ne abé, bébage mós edúbé, bébwēm ábab e'kóté bé nkamlen á'só ábe áde atíí dé nkamlen békōné bán,

¹¹ “Awēd Sāŋwēé ne áded Dyōb, ekwōgnédé ákud ehúmé, edúbé ne ngíne, áyāle nén we-éé ehagé bwēm é'syāāl, mmōŋ-éé etíídé áhag bós ne ábel é'bē.”

5

Mwān-a-Ndyōŋ nĩ mbód mós akwōgnédé ádíbe nĩbe ní kálag

¹ Hēe nĩnyíné nĩbe ní kálag á ekáá émbáa éche ane awě adíídé atíí dé nkamlen. Mmé nĩbe ní kálag, bēntel mós bwēm áyāl ped ésyāāl ébe, bényāg bédíib-pe mós ne e'diben saámbé.* ² Dós nĩnyíné ángel e ngíne ehóbe ne ehób éche échákgké áa, “Nzé-módé akwōgnédé ábóo e'diben boŋ ádíbe-é nĩbe ní kálag áte?” ³ Boŋ ké ádyōb, ké á nkōŋsē ké' é á mbwōg e baásē, modmod eebédéé awě áhelé'áa nímé nĩbe ní kálag adibe áte ké' é ánon mós áte. ⁴ Menchíí bwāmbwam áyāle nén bēnkényínné modmod awě akwōgnédé ádíbe nímé nĩbe ní kálag áte ké' é ánon mós áte. ⁵ Dós mod ambáa nhóg álanŋeé me áa, “Wēéchyē'. Nōné', Ngíe-nyame

* 5:1 E'diben saámbé é'bédé e'twé ábe bēpénnáa nĩbe ní kálag, mod awě adíibpé'áa-é bós abédéé mod awe ene kunze embagnédé.

awě abidé á túmbé e Juda, á mbyaa nime kâñ Dabide atómé nzum áte. Ahele ahúd-te ábê e'diben saámbé, ádíbê-'e nímé nhíbe ní kálag áte."

⁶ Dóo rínyíné Mwán-a-Ndyoñ ní mbód atyéémé áfínté e atii dé nkamlen ne éché nyam éniin, bad bémbáá beláñnéde mó. Mmê rídyoñ ní mbód mémbe néé nime béwúú. Mênwōñ mesêb saámbé, ne mîd saámbé. Mmê mîd saámbé móo mēde e'daádāñ é' Dyōb saámbé ábe Dyōb álómé nkōñsé áte rísyāāl. ⁷ Ane Mwán-a-Ndyoñ ní mbód ankê nhíbe ní kálag atéd á ekáá émbáá éche ane awě andii atii dé nkamlen. ⁸ Ade átédé nê éché nyam éniin ne ábê bad bémbáá móom mébe ne béniin, bēnkwe áse 'a'só wēe ane Mwán-a-Ndyoñ ní mbód. Ábê bad bémbáá bó mod té anwálé rílendé ne kúmbe é gól, élón e'twé áte. Ábê e'twé é'dii mekáne mé bad bé Dyōb. ⁹ Bēnkōñ nkāñgé mékāsīlē nēn bān,

"Ekwōgnédé átéd nhíbe ní kálag,

ne ádíbe e'diben ábe bēndibpé.

Ekwōgnédé áyāle nēn bēnwúú wē,

ékādnéd-te bad bé Dyōb rímōñ mekií.

Ebelé bétimé bad bé Dyōb.

Bémbíd metúmbé ne metúmbé,

béhóbé mehób nyaa ne nyaa,

bébíd meloñ ne meloñ,

bébé-'e ndín é bad ésyāāl.

¹⁰ Abelé syáné beprise ábe bébenle áded Dyōb,

békamlán-ne á nkōñsé."

¹¹ Dóo rínóné ámpē boñ ríwōgē ehób é' ángel biib, éláñnéde áde abwóg dé atii dé nkamlen wēe éché nyam ne bad bémbáá bébédé. Echê ángel ébédé e'kálé ne e'kálé, e'dun ne e'dun.

¹² Bēnkōñ ne ehób éche échággkē bān,

"Mwán-a-Ndyoñ ní mbód nime bēnwúú'é

akwōgnédé ákud ngine, nhāñ, debyéé, ngum,

edúbé, ehúmé ne mekenag."

¹³ Dó-'aá ríwógé nhāgtéd rísyāāl nime rídé ádyōb ne á nkōñsé, á mbwóg e baásē, á edib é nkwē-te, bwēm ésyāāl ábe é'dé áwēd-te békōne bān,

"Mekēnag, edúbé, ehúmé ne ngum

bébé ne ane awě adíídé atii dé nkamlen,

bébé-'e ne Mwán-a-Ndyoñ ní mbód, abé ne abé."

¹⁴ Echê nyam éniin éhóbé'áá bān, "Ebê nê." Bad bémbáá-'e bēnkwe áse bébagé-'e mó edúbé.

6

*Jōne anyíné Mwán-a-Ndyoñ ní
mbód adibpé e'diben ntóób*

¹ Dóo rínyíné ane Mwán-a-Ndyoñ ní mbód adibpé ediben ehóg áfínté e e'diben saámbé. Héé ríwógé nyam pōg áfínté e éché nyam éniin éhóbé áá "Hyāg!" Ehób ébédé chō néé dyōb ákume áte. ² Héé rínóné boñ rínyíné hōse echê épúbe'. Mod awě andii chō anwálé épwese bébē-'e mó ekóté e nkamlen. Abédé mod awě ayōggkē nzum atóm áte akagé'áá-'e áke dé'tóm nzum émpēe áte éche áwanné ne bad bé ekōyí.

³ Dóo rínyíné ane Mwán-a-Ndyoñ ní mbód adibpe ediben éche élónténé é'be. Dóo ríwógé nyam echê élónténé ébe, áfínté echê nyam éniin ehóbe áá, "Hyāg!" ⁴ Héé hōse empēe, echê eyage bwāmbwam, ébídé áwēd. Bēmbē mod awě andii chō kunze bān áhúd nsāñ á nkōñsé-te ábel boñ baányoñ bēwúe' nhōg ne aníní. Bēmbē-'e mó sājkalaa a nkwáté.

⁵ Ade rínyíné ane Mwán-a-Ndyoñ ní mbód adibpe e'diben ábe é'lónténé é'láán, dóo ríwógé nyam echê élónténé éláán, áfínté e éché nyam éniin ehóbe' áá, "Hyāg!" Héé rínyíné hōse echê ehine'. Mod awě andii chō anwálé kílo á ekáá. ⁶ Dóo ríwógé ehób nēngāne ehób éche ébídé áfínté e éché nyam éniin, ehóbe nēn áá, "Asii á ngun ahóg ngēñ áyāl e nsábe mé nsōñ mé epun é bīn ne mesii mé báli meláán nime méelele nkun áyāl e nsábe mé epun é bīn. Boñ pēn mod eebébté mōl ne mīm."

⁷ Dóo ane Mwán-a-Ndyoñ ní mbód adibpé ediben éche élónténé é'niin. Héé ríwógé nyam echê élónténé éniin ehóbe' áá "Hyāg!" ⁸ Héé rínyíné hōse echê edé mbále. Mod awě andii chō béchágé' áá mó bān Kwééd, Mbwóg e kwééde-'e áhídé mó ámbíd. Bēmbē bó ngine ákamlen eped é nkōñsé ehóg áfínté e'ped éniin. Bēnhōb bān ábenlad nkwáté, nzaa, nkole ne e'loo nyam áwúene bad, á nkōñsé te.

⁹ Dóo ane Mwán-a-Ndyoñ ní mbód adibpé ediben éche élónténé é'tāan. Héé rínóné á menyán mé e'twé sé, boñ rínyíné e'daádāñ ábē bad ábe bēnwúú'é áyāle békálé'áá eyale é Dyōb béhōbē-'e mam mé mbále tñngene Dyōb nyaa eche sébii bān mbále chō edé. ¹⁰ Ábē e'daádāñ é'hóbé'áá ne ehób éche échággkē bān, "A-Sāñ Dyōb a Ngum, wē awě esáá ebé-'e

mbále, káñse pónde ehéé wékāādtē bad bé nkōñsé boñ ékūn mekiū nîmēd nîme bésyōgē?”
 11 Héé bébágé bō mod téé mengombe nîme mépúbe, béláá-é bō bán béšine mwāmpin ní pónde, káñ ne á pónde eche mesongé mé baányañ bé bembalede ne baányañ bé Krīsto mēlōnnē, ábe béwūū-é bōmpē melemlen ngāne bēnwūū-é bō.

12 Dōo ane Mwān-a-Ndyōñ ní mbōd ádíbpē ediben eche élonťéne ntóob. Héé nnyíné ngāne ndāob énáñnéde ne ngine, enyen-ne énhin bwāmbwan, ngon esyāal-le éyage’ nēe mekiū.
 13 Betintine bēnhūn á nkōñsé ngāne e’pum é’ mel é’soodēé nchōle áde epub éśágté alin á bwel. 14 Abobe dénnýōñ nēñgāne bédás nhibe ní kálag áte nîme bēnnyī-é áte. Mbōod ésyāal ne mbwōg ésyāal eche mendib mēláñnéde bēnhidē á e’dii. 15 Héé kāñ é nkōñsé, ndāle é bad, bad bēmbáá bé sánze, behōn bé bad, ngine é bad, betāñ ne kunze békōngé yāl á pwōg é meláá tē ne á meláá nîme mébédé á mbōod mīn. 16 Béchágé áá mbōod ne meláá béhābe bán “Nyéhūnted sé ámin nyékúten sé ábel boñ ane awē adé á atii dé nkamlen eenýiné sé, melingá mé Mwān-a-Ndyōñ ní mbōd-te méepiídé sé. 17 Epun é ebēbtéd eche nímāb melingá mébídēé awed émáá ape, modmod éhehnlé-áá chō atāñgen.”

7

Bembalede bé Dyōb békudé e’chem a’sō é’ mbōm

1 Ade nē atómé, mennýin ángel éniin étyéémé á metōngé mé nkōñsé méniiin. Echē ángel énkāñ metōngé mé nkōñsé méniiin nîme epub étómēé ábel boñ epub étómē’ á nkōñsé, ké-é á edib é nkwē ké-é tāngene bwel ké e’hōg. 2 Dōo nnyíné ángel empēe ebide á pēd echē enyen ebídēé, awānlé e’chem é’ Dyōb dé alonģé. Héé ene ángel ne ehōb eche échāgkē, échāgē échíníí ángel éniin eche bébágé ngine ábēbed nkōñsé ne edib é nkwē 3 boñ álāngē bō áá, “Nyéebébté nkōñsé, ké-é edib é nkwē ké-é mel, káñne á pónde echē débādēē bembalede bé Dyōb e’chem á mbōm.” 4 Dōo níwōgē mesongé mé bad nîme bēbádtē e’chem á mbōm. Bēbédé Mbwōkēl ekalé pōg, móom mé e’kálé méniiin ne e’kálé é’niin. Mmē mesongé mémbid áfintē é metúmbé mé alonģ á Israel mésyāal dyōm ne mébe. 5 Mesongé mé bad nîme bēmbādēē ábē e’chem á mbōm á túmbé é Juda mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be. 6 A túmbé é Ruben mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be, á túmbé é Gad mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be. 7 A túmbé é Ashēe mesongé mé bad mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be, á túmbé é Naftali mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be, á túmbé é Manase mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be. 8 A túmbé é Simionē mesongé mé bad mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be, á túmbé é Levi mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be, á túmbé é Isaka mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be. 9 A túmbé é Zebulōn mesongé mé bad nîme bēmbādēē e’chem á mbōm mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be, á túmbé é Josēb, mébédé dyōm dé e’kálé ne é’be, mébé-é á túmbé é Benjamin dyōm dé e’kálé ne é’be.

Nsābe nîme bad bé Dyōb békudé

9 Ade nēn atómé dōo nnyíné nkúú ní bad. Bēmbuú áte nyaa echē modmod éehale-áá bō atōñ. Bēmbid melon ne melon, bēmbid metúmbé ne metúmbé, bēbé nyaa é bad ésyāal bēhōbe-é mehōb nyaa ne nyaa. Bēntyēem á’sō bé atii dé nkamlen ne é’ Mwān-a-Ndyōñ ní mbōd. Bēnhē mengombe nîme mépúbe’ bēwālē-é e’kikag é’ mií á mekáá. 10 Bēhōbé-áá ne ehōb eche échāgkē bán, “E’soosōñ é’ baányañ é’hūe ne ádēd Dyōb, Dyōb áde ádífidé atii dé nkamlen, é’hūē-é ne awe Mwān-a-Ndyōñ ní mbōd.” 11 Bad ábe bēnlāñnéd áde atii dé nkamlen bēbédēé ángel ésyāal, bad bēmbáá, ne échē nyam éniin. Bēnkwē áse á’sō bé atii dé nkamlen bēbágē-é Dyōb edúbē. 12 Bēhōbé-áá bán, “Ebē nē! Nnam, ehúmé, debyéé, mesāgnen, edúbē, ngine, ne ngum bēbē ne ádēd Dyōb abē ne abé! Ebē nē.”

13 Dōo mod ambáá nhōg ásedťéé me áá ken, “Benzéé bēn ábe bēwáá mengombe nîme mépúbe? Héé bēbídé?” 14 Mentimťén mó mēé, “A-sāñ, wē-éé ebíí.” Dōo álāngēé me áá, “Ábēn bad bōo bétómé metake me ngine áte; bēwōbpē nímāb mengombe ne mekiū mé Mwān-a-Ndyōñ ní mbōd, bēpúbtē mó. 15 Né-áá ábélē boñ bēbé á’sō bé atii dé nkamlen á Dyōb, bēbágē-é Dyōb edúbē nkuu ne mūte áwe ndāb é mekáne. Ane awē adé á atii dé nkamlen, adé áhed pónde ésyāal āñon bō. 16 Nzaa éewáá bō ámpē mbēd, pid-te ámpē éekópē bō mbēd. Enyen éebábdéťé bō, bēwōg-kaá e’chode bé ekide é’ ngine. 17 Ayāle nēn ane Mwān-a-Ndyōñ ní mbōd awē adé áfintē é atii dé nkamlen, mwēn āñon bō. Alyāged-te bō wēé mendib nîme níbidé á n’yélé nîme níbage’ alonģé médíí. Dyōb-pe ámpē dépínē bō mēsōd mésyāal á míd.”

8

Mwān-a-Ndyōñ ní mbōd adibpē ediben eche élonťéne saámbe

¹ Dóo ane Mwän-a-Ndyon m mbód ádíbpé ediben eche élónténé saámbé. Ade ádíbpé chós, ekíde énháá áte ádyöb, dyam-ée áde eped é háwa. ² Héé rnyíné ángel saámbé eche étyéémé á'só e' Dyöb, bébágé bós e'lonj saámbé.

³ Dóo rnyíné ángel empée epedé, etyéémé á'só é' menyán mé e'twé, awánlé díse á gól áde béhyánté é'twé áte. Bémbud mós e'twé ábe bán áladten mekan mé bad bé Dyöb bésyäl ábe mendé á menyán mé gól. Mmè menyán mébéde á'só bé atii dé nkamlen. ⁴ Mwëntud ríbidé'áá áyäl e e'twé ábe ángel énwäléé, ríkág ámín ne mekáne níme ene ángel ékánádtáá bad bé Dyöb. Ene ángel entyéém á'só é' Dyöb. ⁵ Héé ene ángel étédé kúmbe eche e'twé é'béde áte, atéd muú níme mémbíd á menyán mé e'twé, alónéd áwéd-te, bonj ásyög á nkönsé. Nén dëmbel dyöb ákumé áte e'saad ébide, emwedmwed étóme, ndób-pe énañnad.

Angel etóó e'lonj bé'só é'niin

⁶ Dóo éché ángel saámbé eche énwälé e'lonj saámbé ébónséné átónj ábè e'lonj.

⁷ Angel e'só entónj éché elonj. Héé meláá mé mbúú ne muú nime meládténé ne mekií bébóótédé asoo á nkönsé. Epéd ehóg áftinté e'ped bé nkönsé é'láán émmad ahányj. Epéd é ahín é mel ehóg áftinté e'ped é'láán ne byaá é'syäl bémmad ahányj.

⁸ Angel eche élónténé ébe entónj éché elonj. Héé chóm eche éwagné néé sánkalaa a mbóod eché ehyaá' éhúné á edib é nkwe te. ⁹ Epéd e edib é nkwe ehóg áftinté e'ped é'láán, éntim mekií. Donje ahóg-ke áftinté e monje meláán mé bwëm ábe é'dé á alongé bënwe á edib é nkwe te wé. Donje á stíma ahóg-ke áftinté monje meláán eche ébéde á edib é nkwe te wé chámpe émmad abéb.

¹⁰ Ángel eché élónténé é'láán entónj éché elonj. Héé sánkalaa a tintine awé achódné'áá néé ekag ábidé ádyöb, ahún ámín e eped ehóg áftinté e'ped bé é'dib é'láán ne ámín e mendib nime mébidé' á n'yélé. ¹¹ Dín áde ane tintine ádíi "E'chaa." Epéd é mendib ehóg áftinté e'ped é'láán, é'chás'áá. Bad híin ábe bémmwé nímé mendib bënwe áyále nén méchás'áá.

¹² Ángel eché élónténé éniin entónj éché elonj. Dóo chóm ébómé eped é etondé ehóg áftinté e'ped é'láán, ébóm eped é ngón ehóg áftinté e'ped é'láán, ébóm eped é betintine ehóg áftinté e'ped é'láán. Nè dëmbél eped ehóg-téé áftinté e'ped é'láán ábe ábín bwëm bënkwé ehíntén. E'nýinén bé ekíde bénkémháá á eped é müte ehóg áftinté e'ped é'láán, bénkémháá-'áá á eped é nkúu ehóg áftinté e'ped bé nkúu é'láán.

¹³ Dóo rínóné bonj rnyíné' mbye apumme se ádyöb te álëbpé-'e ne ehób eche échágké áá, "Medim, medim, medim mébé ne bad ábe bédyéé' á nkönsé á pónde eche échíníi ángel é'láán étöngé ábáb e'lonj, ábe békwógé átónj."

9

Eloj eche élónténé é'táan

¹ Angel eché élónténé étáan entónj éché elonj. Dóo rnyíné tintine ábidé ádyöb ahún á nkönsé. Bémbe mós e'kii bé echóg éché éewóo asóg. ² Andibé nsal mé echóg éché éewóo asóg. Mwëntud mémbíd áwéd-te níme rídé nëngáne mwëntud níme ríbidé á muú rí ngine. Mmè mwëntud, mémbél enyen eche épené'áá éhelé'áá ekíde anyined. ³ Dóo bengóméé bébidé á mwëntud té wé, bésúd á nkönsé. Bémbe-'e bós ngine nëngáne bengaabobe bé mpwen ábe béde á nkönsé. ⁴ Bénlāá ábè bengóméé bán béebelé nkáákáá ké'e byaá ké'e mel ebébtéd ké ehóg. Bonj bán bébel ebébtéd dásō wée bad ábe béewóo e'chem é' Dyöb á'só é' mbóm. ⁵ Békémháá ábè bengóméé kunze áwúu ábè bad. Bonj bémbe bós kunze átaged bós á etún é ngón étáan dëmpen. Metake níme ábè bad béwöggé nzé ábè bengóméé beléde bós, mébé néé metake níme mod ákudeé nzé ngabobe a mpwen aléde mós. ⁶ A etún e éché ngón étáan, ábè bad béhéd kwéed bonj béenyinné. Bédán bán béwé, bonj kwéed ényogéd, ebanj bós áyäl.

⁷ Ábè bengóméé bémbéé néé hósé eche bébónséné ákeen á bel. Bwëm ábe é'béde bós á nló é'béde néé e'kóté bé nkamlen é' gól, e'só-'e é'bé bós néé e'só é' baányonj. ⁸ Nyon ébéde bós néé nyonj é bebaád, mesonj-'e mébé bós néé mesonj mé ngii. ⁹ E'kíd é'béde bós á tál ábe é'béde néé e'kii ábe bad béwáá' é ákúdtén tál á pónde e bel. Ntöggag níme nímáb mepab mébéle'áá mbéde néé ntöggag mé e'bambam ábè hósé híin édoleé áke á bel. ¹⁰ Bénwónj nkon béwónj-'e nsyög néé nkon rí ngabobe a mpwen. Mmè nkon mós-'áá ríwóo ngine ábel baányonj ebébtéd á etún é ngón étáan. ¹¹ Béwóo kánj eché ekamlan bós. Ene kánj edíi ángel eché enóné' echóg éché éewóo asóg. Ade dín ádíi á ehób é Hibru bán Abadane, ábé-'e á ehób é Grikia bán Apolyone (nè áde nán bán mod awé abéte).

¹² Néé medim mé'só méótómé ámbíd enén, medim mémpée mébe médíi méhúe'.

Angel etóó elonj eche élónténé ntóób

¹³ Angel eché élónténé ntóób entónj éché elonj. Dóo ríwógé néé ehób ébide á metöngé méniin mé menyán mé e'twé mé gól nime mébéde á'só é' Dyöb. ¹⁴ Eché ehób élangé ángel eché élónténé ntóób, eché ewánlé elonj nén áá, "Huné ángel éniin eche Dyöb ábánné á mehanj á edib embáá é Yufretes." ¹⁵ Ene ángel enhuné éché ángel éniin. Bémháad bós abonjen

áwúu donje ahóg áfinté e monje mé bad meláán ene pónde chēn, échē epun chēn, ene ngon chēn nímē mwē mēn. ¹⁶ Bénlāā me mesongé mé sánze éche édíídé hósē. Ebédé mbwókel é e'dun é'be. ¹⁷ Nén dōó ményinnē échē hósē ne bad ábe bédíídé chō á ndóg-te. Bad ábe bēndíí chō bēnwāā e'kii ábē bēwāā'é ákúten tál á pónde e bel. Ábē e'kii é'yágé'áá nēē muú, é'bé'-e ebəŋ nēē blúu, é'bé'-e ebəŋ nēē nsule. Nlō nímbedé échē hósē nēē nlō ní ngii, muú, mwēntud ne muú nĩme nídé ebəŋ nēē nsule bēbídé'-e chō á nsal. ¹⁸ Mmē medim meláán, nédé muú, mwēntud ne ebəŋ éche édé nēē nsule, ábe é'bídé'áá échē hósē á nsal bēnwūū donje ahóg áfinté e monje mé baanyon mé meláán. ¹⁹ Ngine edé échē hósē dāsō á nsal ebé'-e á nkon. Mmāb nkon nídé nēē nyō, ne nlō áyāl, bēbenlad-te mō ábel bad ebēbtéd.

²⁰ Moonyon aníní asyāal awē alyāgé ásē awē nímē medim mēnkēnwūū'é bēnkēntēdēé abele á myōb nĩme bēn bēbélé. Bēnkēnsógkē e'dəədəŋ bē mbéb abele, bēnkēnsóg-kaá myōb mémpēe abele, myōb nĩme bēbēnlé gól, silva, brōns, ké meláá, ké'e hyōn, myōb nĩme méēnyinnē, méēwōgnē, méēhəl'é-ε akē. ²¹ Béētēdte'-áa ádāb ábel dé mbéb átimen Dyōb. Béētēdte' awúu á bad, béētēdte' akum á ngan, béētēdte' akáb dé mesón, béētēdte'-áa echíb.

10

Jone anyine angel

echē ewānlé mwā nhĩbe ní kálag

¹ Hē dōó nĩnyine ángel e ngine epēe ebíde ádyōb, esude' ásē, mbag éləŋnéd mō, ngubēlen-ne ebé mō á nlō. E'só bēmbē mō nēē enyen, mekuu'-e mēbé mō nēē mekon mé muú. ² Anwálé mwā nhĩbe ní kálag awē bēdíbpé áte, ásūm ekuu é ekáá é mbáá á edíb é nkwe'-te, ásūm-me ekuu é ekáá é emwəd á nkin. ³ Hēē áhóbé ne ehób éche échágkē éche ewāgné ehób é ngii eché edume áte. Ade álēbpé esaád, ngin saámbe énkwentén ne ndumag. ⁴ Ade ékúme áte kumén, nhēd'é'áá chōm éche bēhóbé abooted dé atel, bon ríwōgé nēē ehób ebíde ádyōb nēn bán "Kóo mekan nĩme ngin saámbe éhóbé, mēbé kun, weétélé' mō ásē."

⁵ Dōó ángel eché ményinnē nēē ásúme ekuu ehóg á edíb é nkwe'-te bon ásūm-me échíní á nkin áfíídé ekáá é mbáá ámín ⁶ bon ámwāg melé á dín á Dyōb áde áde á alongé abé ne abé. Mō áhágé nkon ní mín ne nísé ne éhíb é nkwe' ne bwēm é'syāal ábe é'dé áwed-te. Ene ángel enhób áá "Abébed á pónde ké ahóg déebáá ámpē. ⁷ Bon áde ángel eché elónténé saámbe étōngē échē elon, Dyōb débél dyam áde ántfí' é áá mōbél áde áde á e'konéd-te. Ábél ngāne ánlāā'é ábē bembəlede, bekal bē'dəədəŋ."

⁸ Hēē ehób éche mēnwōgkē nēē ebíde ádyōb élāngēé me ámpē nēn áá, "Kág étéd nhĩbe ní kálag nĩme rídíbnédé áte nĩme nídé á ekáá é ángel eché etyéémé ne ekuu ehóg á edíb é nkwe' échíní'-e ébē á nkin." ⁹ Dōó níkíí wēē ene ángel bon rílánjé mō meé ábe me ane mwā nhĩbe ní kálag. Dōó álāngēé me áá "Kōb nēn, édyē. Achəəd me abum áte bon ányin wē á nsal nēē e'chuu." ¹⁰ Dōó níkóbé mwā nhĩbe ní kálag áwe ekáá, ndyé'-e mō. Annyin me á nsal nēē e'chuu. Bon áde nímáá mō amii, anchəəd me abum áte. ¹¹ Dōó bēlánjéé me bán, "Etāngéné mekan ahób nĩme mēbenléd ne melon híin, bad nyaa ne nyaa, mehób nyaa ne nyaa ne kāŋ é bad híin."

11

Jone anyine mbōŋ ébe

¹ Dōó bēbágé me ntōŋ nĩme nídé nēē chōm éche bēhəgnéé bwēm, bon bēlánjé me bán, "Kág ehəg ndáb e Dyōb, ehəg-ke menyán mé e'twé, étōŋ'-e bad ábe bēbáge Dyōb edubé áhed. ² Bon weehəgē' eyáde pen áyale nēn bēbágé chō wēē bad ábe bēbíbí Dyōb. Bēdyanté Dyad áde Asáá ámín á etún é móom mé ngon méniin ne ébe. ³ Mēbē échēm mbōŋ ébe kunze áhób mekan nĩme mēbenléd á pónde eché ehúe' á etún é e'pun ekálé ehóg mbwókel ébe ne móom ntóob. Bēwāā'-e mbóté é melebe." ⁴ Echén mbōŋ ébe édíí mel mel menzab mēbe ne metii mé etrukāŋ mēbe nĩme métyéémé á'sō ábe Sāngwéé awé akamal nkōŋsé. ⁵ Nzé mod awémtné'-e bō ebēbtéd ábel, muú nímíd bō á nsal nĩme ríhyāŋte ábāb bad bē ekoyí nímād-te bō ásē. Nēn dōó kēnzéé awē awémtné' bō ebēbtéd ábel bēwūū'é mō. ⁶ Abén bad bēwóó ngine ákāŋ abobe ámín ábel nēn mbúú eechóg á pónde eché bēlánjéé bad mam nĩme Dyōb áhóbé áá mēbenléd. Bēwóó'-e ngine ábel e'díb é'tim mekíí, bēwōŋ'-e ápēen medim á nkōŋsé pónde ké ehéé eché bédás.

⁷ Ade bēmād-taá mam ahób nĩme bēlómé bō ahób, ene nyam eché ebíde á echóg échē éewóo asóg étyēēmēn bō nzum, etóm bō áte ewúú'-e bō. ⁸ Mmāb ndim-me ménaá á nzii eché epoo' á dyad ámbáá tē wēē bēmboméé awab Sāngwéé á awog. Bēchəge áde dyad á ngan-té bán Sodom káa Egipto. ⁹ A etún é e'pun é'láán ne eped, bad bēbíd melon ne melon, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne bad nyaa ne nyaa bēnōn nímāb ndim ésebán bēkwēntan bán bēlíme mō. ¹⁰ Bad ábe bédé á nkōŋsé bēwōgēn ábén bad bēbe echab kwééd menyinge. Béchəg ngande, bēbāg-ke nhóg ne aníní nde álúmed menyinge. Bēbél nē

áyale ábê bekal-bé-e' daádəŋ bébe bépiínádtáá b́s metake bwámbwam áde bébédé á nkòŋsé te. ¹¹ Boŋ ámbíd e ábê e'pun é'láán ne epeɗ, peme e alongé embíd wée Dyòb esól b́s áte bépuu bétyéem-me ámín. Mbwóg ní ngine ménkòb bad ábe bényín b́s. ¹² D́so ábê bekal-bé-e' daádəŋ béwógéé ehòb échê échágkê ébidé ádyòb néé élanŋgéé b́s nén aá, "Nyéhyag ámín hén." D́so bésólé á mbag-tê béke-'é ádyòb. Abáb bad bé ekoyí bényín néé békagké. ¹³ Abwóg-ábwóg ndòob énaŋnéd ne ngine. Eped é dyad ehóg áfinté e e'ped dyòm ábe ádéd dyad ámbáá émpántəd áte. E'kálé e' bad saámbé b́nwē áde ndòob énaŋnéd né. Mbwóg ménkòb bad ábe bélyágé ásé, bébagé Dyòb á ngume, mó awé adé ámín, edúbé.

¹⁴ Medim nime mélónténé mébe méntóm. Boŋ noné! Medim nime mélónténé meláán mékwógé ape.

Angel etóó elon echê élonéne saámbe

¹⁵ Angel echê élonéne saámbe enton echê elon. D́so ehòb éche échágkê ébidé ádyòb éhòbē nén bán, "Nkamlen mé nkòŋsé nítimé nkamlen nime awed Sánŋwéé, Dyòb ne awé Krístəə, ákamlen-ne á ngindé ne á ngindé." ¹⁶ Hê d́so ábê bad b́mbáá móom mébe ne béniin ábe bédífidé metii mé nkamlen á'só é' Dyòb békwwéé ásé á'só é' Dyòb bébagé mó edúbé. ¹⁷ Béhóhé nén bán,

"Séságnéné wé a-Sán Dyòb á Ngum, we awé edé ane ne awé ambé.

Séságnéné wé áyale ebénlédé echòŋ ngum eboótédé akamlen.

¹⁸ Bad ábe bébenlé wé b́nlnŋ áyale melinŋá nímòŋ mé ngine mémpř.

Póndé epedé echê békáadté bad ábê béwéde.

Póndé epedé echê ábòŋ bembəde, bekal b́'daádəŋ,

ne bad ábe bébenle wé ábe bébage wé edúbé, bad b́esyāal,

ken bad ábe bédé etógnén-e ké' é ábe béesé etógnén, wésábēē b́s.

Ene póndé d́so wébēbédte bad ábe b́bēbte bad á nkòŋsé te!"

¹⁹ Hê d́so nínyiné ndáb e Dyòb echê edé ádyòb néé édíbnédé. A ndáb-te wē-'é, nnyín Ntyág mé Melé. Emwədmwəd étómáá, e'saad é'bide', ádyòb ákumé' áte, ndòob énaŋnád ásé, meláá mé mbúú mé ngine-'é méhúne.

12

Jəne ányiné mmwaád ne dragəne

¹ Hê d́so e'chemléd é' ngine é'bidé ámín. Mmwaád ambé awé eche mbóté émbēē enyen, ngon ch́-'é ebé mó á mekuu sé. Ekóté é nkamlen éche betintine dyòm ne bébe bédíí áyál ébédé mó á nló. ² Ambé dyēm, ákwóg-ké achyáa. E'wé ne metake mé achád nime áwógé'áá mémbēl akánéd awé ámín.

³ E'chemléd bé menyáké b́mpēe b́mbíd ámín. D́so dragon ébidé taléd. Enkāl bwámbwam, éyagé-'é. Enwòŋ nló saámbé ne meséb dyòm. Nló téé ménwāá ekóté é nkamlen. ⁴ Andolén níme nkon donŋe ahóg áfinté e monge mé betintine meláán ábe b́bédé ádyòb, abwém-me b́s á nkòŋsé-te. Ene dragon entyéem mmwaád awé ahédé'áá achyáa á'sò-te ábel nén nzé achyáá ádyé mó mwān. ⁵ D́so ane mmwaád achyáá mwān a mwənchóm awé atánŋéné melon mésyāal akamlen ne ekáá éche éhyéde. Boŋ b́ensog mwān, békēēn mó wée Dyòb ádíí ne ádéd atii dé nkamlen. ⁶ Ane mmwaád antóm mehélé á ehyánŋe wée Dyòb d́mbonŋéné aá b́etogen mó á etún é e'pun ekálé ehóg mbwókel ébe ne móom ntóób.

⁷ Hê d́so nzum ékúmmé ádyòb. Maikéle b́s éche ángel b́entyéemēn ene dragon nzum. Ene dragon ch́-'é ámpé ne éche ángel b́etyéémén b́s nzum. ⁸ Boŋ Maikéle ne éche ángel b́entóm ene dragon ne éche ángel áte. Dragone ne éche ángel b́enkənwóngé etál ádyòb ámpé. ⁹ D́so b́húnté ene sánkalaa á dragon á nkòŋsé-te. Ene dragon ch́ ebédé ene nyá e'boód echê béchəgéé bán Devəle ne Satane, awé adoge' nkòŋsé nisyāal. B́mbwēm-me éche ángel ésyāal ásé á nkòŋsé nchoo ne mó.

¹⁰ Hê d́so níwógé ehòb éche échágkê ébidé ádyòb éhòbē nén bán, "Bəob-pəó, e'sooson é' Dyòb é'pedé. Dyòb álúmté eche ngine e nkamlen néé kəŋ. Awé Krístəə álúmté echê ngine b́əob. Áyale ane awé ahóbé'áá á'só é' Dyòb nkuu ne múte aá ábesyáné baányan b́bélé mbé, b́húnté mó á nkòŋsé. Abánáá b́s mam áyál á'só é' Dyòb nkuu ne múte. ¹¹ Mekíí mé Mwān-a-Ndyon ní mbód ne mbón e mbále echê b́bidé'áá b́mbēl b́etóm Satane áte. B́enkwentén ké kwééd ákal eyale é Dyòb áyale nkalan nime békálé'áá níbédé mbále. ¹² Né-əó, míne ne ábe b́esyāal ábe bédé áwed, b́nwog menyinge. Boŋ ndutul ébē ne bad ábe bédé á nkòŋsé ne ábe bédé á edib é nkwe áyale nén Devəle asudé ásé áwən ne melinŋá mé ngine ngáne ábíí aá eche póndé edé esón."

¹³ Póndé echê ene dragon ényiné aá b́húnté mó á nkòŋsé, embootéd ane mmwaád awé anchyáá mwān a mwənchóm anan. ¹⁴ Boŋ b́mbē ane mmwaád mepab mébe nime sánkalaa a mbye, ábel nén ápume ápe hóm áde b́bónŋéné mó á ehyánŋe, hóm áde ákudté ntəgén á etún é mwé nílán né epeɗ, wée békəó' é mó wée ene nyá. ¹⁵ D́so ene nyá ésadé ane mmwaád

aléed á yál. Adé aléed dénsyógé néé edib émbáá, ábel nén éhóod ane mmwaád. ¹⁶Boŋ ndoob enwóngén ane mmwaád émíl edib éche émbld ene dragon á nsál. ¹⁷Dóo dragon élíŋné ane mmwaád, boŋ ákág ákumé' bel ne nchyaátén nime ane mmwaád rísyāal nime rílyágé ásē, bad bésyāal ábe bébele ngáne Dyöb áhedeé boŋ bébídē-é Yesue mbón. ¹⁸Dóo ene dragon étyéémé á nkin mé edib é nkwe.

13

Ŋone anyíné nyam ébe

¹Hé dóo rínyíné nyam ebíde' á edib é nkwe-te. Ene nyam enwón meséb dyóm ne nló saámbé, ewón-é e'kóté bé nkamlen dyóm áwe meséb mín. Nló téé ménwōŋ dín áde ásyáa' Dyöb. ²Ene nyam eché ményínne émbé néé ebwé é ngā, nímē mekuu-é mékál mébē-é nyon áyāl néé mekuu mé nyam e ahín eché ekaa' ewón-é nyān éche echábé eche béchagēé bán Bée. Mmē nsál mémbe néé nsál ní ngii. Drāgōne ambē ene nyam eche ngine, ábe-é chō áde atii dé nkamlen ne ngine e nkamlen. ³Ene nyam enwón nló nhōg nime mémbe byánán ríkúde sii eché empon chō awúu, boŋ sii eched étim amaa. Yál enkóm bad bé nkōŋsé bésyāal áte áyale enén nyam, bébooté-dé chō ahíd. ⁴Bad bébágé'áá dragōne edúbé áyale ambé ene nyam nímē nkamlen. Bébágé'áá ene nyam chōmpé edúbé béhóbé nén bán, "Nzé-módé adé nēngáne enén nyam? Nzé-módé ahele atyéémén chō nzum?"

⁵Bémbē ene nyam kunze áhób e'yale é' kúmbe ne e'yale ábe e'syāa' Dyöb. Bémbäg-ke chō kunze ábenled nímē nkamlen á etún é móom mé ngōn éniin ne ébe. ⁶Dóo ene nyam énédté nímē nsál áte boŋ ébootéD Dyöb asyāŋ. Ansyāŋ dín á Dyöb, asyāŋ abwóg á hóm wée Dyöb ádyeé'é, asyén-é bad bésyāal ábe bédé ádyöb. ⁷Dyöb démbē-é ene nyam kunze áwan nzum ne ábē bad, átom-me bó áte. Ambē-é mé kunze ákamlen metúmbé ne metúmbé, melon ne melon, mehób té ne bad nyaa ne nyaa. ⁸Moosyāal awé adyēe á nkōŋsé ábe chō edúbé. Bad ábe bébeé chō edúbé bédii bad ábe bétélé dín á kálag e alongé e Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód awé bēnwū'ú. Béntel bó mín se á pónde eché Dyöb dénhagké nkōŋsé. Moosyāal awé adyēe' á nkōŋsé ábe chō edúbé. Moosyāal awé béeteleé mó dín á kálag e alongé se á pónde eche Dyöb dénhagké nkōŋsé. Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód awé bēnwū'ú mó awóo enén kálag.

⁹Kénzéé awé awóo metúu áwoge'. ¹⁰Kénzéé awe edíi nén bán atāŋgéné ake á mbwōg ákē á mbwōg, kénzéé-é awé atāŋgéné awé ne nkwaté, nkwaté-áá bēnwūnnē mó. Nén áhednad bán bad bé Dyöb bewōŋ e'kanj bé nlém, béchāŋned-te ngine-ngine ne eyale é Dyöb.

¹¹Hé dóo rínyíné nyam empée ebíde á ndoob-té, enwón meséb mébe nēngáne mwān-a-rídyōŋ ní mbód, éhōbē-é dyam néé dragōne. ¹²Ebēnládtáá ngine eché nyam e'só, ébelé-é áned áwe e'só-te dēn. Abelé-é nkōŋsé ne bad ábe bédé áwēd-te adé bébage' ene nyam e'só edúbé. Ene nyam ebédéé nyam eché enwón sii eché empon chō awúu boŋ ene sii émaa. ¹³Ene nyam eché elónténé ébe émbēl mekan mé menyáké mé ngine. Émbēl muú mbíd ádyöb ríhún á nkōŋsé bad bésyāal bényín-ne. ¹⁴Andög-ke bad ábe bédé á nkōŋsé bésyāal ne nímē mekan mé menyáké nime ákúde kunze ábel. Abelé'áá-é né á'só wée ene nyam eché enkúd sii boŋ ene sii épon chō awúu. Anláá bad áá bébel edíidŋge éche bébágéé edúbé éche éwāgné nyam eché enkúd sii e nkwaté boŋ ebé ebé á alongé.

¹⁵Bémbē nyam eché elónténé ébe kunze áhébe peme e alongé á edíidŋge é nyam e'só ábel nén eché edíidŋge éhel dyam ahób éwúu-é bad bésyāal ábe béekwentene mó edúbé ábe. ¹⁶Ene nyam ennyágéd bad bésyāal, ken bad ábe bédé etógnén ké' é ábe béeseé etógnén, nhōn ne ntógétoke, ntāŋ ne kunze, áá béhē bó e'chem áwab ekáá émbáá ké' é áwab e'só é' mbom. ¹⁷Modmod eéhele'áá chōmchōm achan ké' é asóm ésebán awóo ábē e'chem. Ábē e'chem é'bédéé dín áde enén nyam ké' é eche nómbe.

¹⁸Nén áhedne debýéé. Mod ké ahéé awé awóo nsōŋten áhed áte chōm éche nómbe eché ene nyam edíi. Ene nómbe edii nómbe e dín á mod. Ane mod eche nómbe edii mbwókel ntóób ne móom ntóób ne ntóób.

14

Ŋone anyíné Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód ne ábē bad

¹Hé dóo rínóné boŋ rínyíné' Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód atyéémé á mbwōd eche béchagēé bán Zayōn. Bad bébédé ne mó mbwókel ekálé, móom mé e'kálé méniin ne é'niin ábe bēnwōŋ áde dín ne dín áde Sáá áwab mesó mé mbom. ²Ene pónde dóo ríwógé ehób ebíde ádyöb. Eché ehób ebédéé néé ntōgag mé eláá éche ésobpe, ébē-é néé ntōgag nímē mbág nzé ngin otómé. Ehób éche ménwōgké ebédéé nēngáne ntōgag ní bad ábe békume ríndē. ³Ábē bad mbwókel ekálé ne móom mé e'kálé é'niin ne é'niin bénytēem békōne' nkāŋgé mékōsē á'só bé atii dé nkamlen ne á'só é' nyam chē éniin éche édé á alongé, ne á'só é' bad bémbáá. Modmod enkēhenlé nímē nkāŋgé áyáge nzése bó bad mbwókel ekálé móom mé e'kálé méniin ne é'niin ábe Dyöb ákóté á nkōŋsé-te. ⁴Abén bad bébédéé bad ábe béewōge mbinde

e mmwaád áyāle nēn béebii' é nsób mé mmwaád. Abé bad b́óó béhíde, Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód kéhéé wéé ákágké. Abén bad b́óó békódté áftinté e baányōŋ. B́ó-'áá bédé néé e'pum b́é'só ábe bébágé Dyōb ne Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód néé mende. ⁵ Metóm ké mehóg méesaá b́ó á nsal, bééwóo-'áa awusé ké ahóg á yāl.

Angel éladn épééné nkalaj ní mbakú e Dyōb

⁶ Hē d́óó rínýiné ángel empée epumme' se ádyōb. Ene ángel empéén nkalaj ní bwám nime rídé abé ne abé. Mmē nkalaj ḿó-'áá álánge' áá bad ábe bédé á nkōŋsé, bad nyaa ne nyaa, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne melon ne melon. ⁷ Ene ángel enhób ne ehób éche échágké áá, "Nyébage Dyōb edúbé, nyébage-é ḿó mekenag áyāle nēn eche pónde e nkáásé emáá ape. Nyébage' edúbé ne ane awé ahagé ámín ne ásé, edíb é nkwe' ne n'yéle."

⁸ Ángel empée eché elónténé ébe enhíd ḿó, éhōbē nēn áá, "Ndāle e Dyad, Babilon amáá ne amaa ásyāāl! Ambél bad bé melon b́esyāāl bémmwē nime mím mé ngíne. Mmē mím mbédéé esí é nkábtéd mé akwalee."

⁹ Ángel empée eche elónténé éladn enhíd b́ó, éhōbē ne ehób éche échágké áá, "Kéznéé awé abage' ene nyam eche ebídé á edíb é nkwe'-te ne eché ediidinge edúbé bon ákūd-te ábē e'chem áwe e'só é' mbam ké' é á ekáá, ¹⁰ ḿómpé ámwē mím mímé rídé melingá mé Dyōb. B́esyógé ḿó á kōb e melingá mé Dyōb ne ngíne esyāal. Kéznéé awé abage ene nyam edúbé ane mod ákūd metuné mé muú nime ríhunne' bwámbwam á'só é' ángel éche esáá ne Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód. ¹¹ Mwéntud nime mbíde á muú nime ríhyanje' b́ó, ríchágke' ámín á ngíndé ne á ngíndé. Nkuu ne múte, nkóme áte méesaá ne bad ábe bébage ene nyam ne eché ediidinge edúbé. Né-'áá edíí ne kéznéé awé awóó e'chem é' d́ín ábe ene nyam." ¹² Nēn áhednad bán bad bé Dyōb békanj nlem. Bad ábe bébele ngáne mbéndé é Dyōb éhedéé bon bédúbe-é Yesue.

¹³ D́óó-'áá ríwógé néé ehób ebídé ádyōb éhōbē áá, "Tēl ásé nēn wéé, bootya b́óob, nnam ne bad ábe b́ewédé, áyāle bédúbpé Sāngwéé." Edáádāŋ éhōbē nēn áá "Ée, békūd nkóme áte áyāle nsón nime bébélé, békūd nsábe áyāle nsón ní bwám nime bébélé."

Jōne anyiné b́epáde' mbote á nkōŋsé

¹⁴ D́óó rínóné bon rínýinē mbag eche épúbe'. A mbag mín wē, mod andyēé awé awágné Mwān-a-Moonyōŋ. Ekóté é nkamlēn é gól ébē ḿó á nló, páá eché ekóbpe eche b́epádnéé bwēm nēŋgáne ngun, ch́ó-'é ebé ḿó ekáá. ¹⁵ Ángel empée embíd á ndáb e Dyōb-te élébpé ane awé andyēé á mbag mín ne ehób éche échágké áá, "Benléd echon páá apád mbote, áyāle pónde epedé eché b́epadéé. Mbote é nkōŋsé emáá ayag." ¹⁶ D́óó ane awé awyēé á mbag mín átómtéé páá á nkōŋsé, apád-te mbote é nkōŋsé esyāal.

¹⁷ D́óó ángel empée eché ch́ó-'é ámpē enwálé páá eché b́epádnéé bwēm nēŋgáne ngun ebídé á ndáb e Dyōb eché edé ámín.

¹⁸ Ángel empée empé eché ewóó ngíne ámín e muú, embíd á menyán mé e'twé bon álébpé ángel eché ewánlé páá eché ekóbpe ne ehób eché échágké áá, "Benléd echon páá, éladn mechāŋ mé e'pum é' mel á nzag éche edé á nkōŋsé, áyāle e'pum é'yágé." ¹⁹ D́óó ene ángel étómté eche páá á nkōŋsé bon áladé ábē bad ábwēmé b́ó wéé Dyōb álúmtéé mím melingá mé ngíne, ngáne b́eladéé e'pum é' mel bon b́ebwém á bwál bé e'pum é mel. ²⁰ B́endyāŋ ábē e'pum é' mel á bwál ábe béesé á dyad tē. Mekíí mémbúl, mébé e'che ásé dyam méta mehóg ne eped, méchāb-pe áte dyam mbwókel é máyl ébe.

15

Jōne anyiné ángel saámbé ne medim saámbé

¹ Hē d́óó rínýiné e'chemléd b́empēé ádyōb ábe b́embē ngíne, b́enkōméd me yāl áte. Menyán ángel saámbé éche ewánlé medim saámbé. Mmē medim ḿóó médé medim mé asóg áyāle ḿóó Dyōb débēnlédte álúmed mím melingá ámad-te áte.

² D́óó rínýiné ch́ōm néé edíb é nkwe' éche edé néé dyené, éche békúmténé ne muú. Menyán ne néé bad b́etyéémé á nkag mé eché ch́ōm éche ebédé néé edíb é nkwe', b́ewálé rílendé ní Dyōb. Abé bad b́ebédéé bad ábe b́éntóm ene nyam áte, ne eché ediidinge ne nómbe e d́ín áde ene nyam e'só. ³ Békóné'áá nkāŋgé nime mbaledé a Dyōb, Moséé, ne nime Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód, bán,

"A-Sáj Dyōb á Ngum,
nimōŋ mbeltéd rídé ngíne ríkómté-'é mod yāl áte.

A kāŋ e melon,* echōŋ nyaa etāŋgéné, edé-'é mbále.

⁴ A-Sáj, nzé-módé éebāŋ wé?

* 15:3 Donje á kálag dé'só áwóó: kāŋ e melon; donje-'é áwóó: kāŋ e bad bé Dyōb.

Nzé-módé eebāgē wε edúbé?

Mmōηpen-naá esáá.

Bad hé melon bésyāāl béhyē wε edúbé abε.

Mmōη mbeltéd nıme nıtāηgéné mbídé áwed.”

⁵ Ade nén átómé dóo nınyíné néε bédıbpé ebem é Dyōb á ndáb e Dyōb. ⁶ Dóo ángel ché saámbé éche énwālē medım saámbé ébídé á ndáb e Dyōb-te wē. Béhñē mbóté échē esáá éche ekine' áte, bėwáá-'ε bengásá bé gól á tál tē. ⁷ Dóo nyam póg áttınté nyam éniin, ébágé échē ángel kúmbe é gól saámbé, échē éloné ne melıngá mé ngıne mé Dyōb, mós awē adé abé ne abé. ⁸ Dóo mwēntud mé ehúmé é Dyōb ne ngıne e Dyōb bėlóné á ndáb é Dyōb-te. Modmod-te ekēnhēnlé asól á ebem tē wē káāη né medım saámbé nıme échē ángel saámbé mėpédé á asóg.

16

Kúmbe saámbé é melıngá mé ngıne mé Dyōb

¹ Dóo nıwógé néε ehób éche échágkē ébídé á ndáb e Dyōb te wē, élāηgē échē ángel saámbé aá, “Nyékag, nyésyog melıngá mé ngıne mé Dyōb nıme médé á kúmbe saámbé te á nkōηsé te.”

² Hē dóo ángel e'só ékíı ene kúmbe e melıngá mé ngıne mé Dyōb asyog á nkōηsē-te. Melóg nıme médé ebébtéd, nıme mēwag bwāmbwam mėmbıd bad á yāl. Abé bad bėbédéε bad ábe bėnwōη e'chem ábe ene nyam bėbē-'ε bad ábe bėbágé'áá échē edııdınge edúbé.

³ Dóo ángel échē elónténé ébe ésyógé ene kúmbe e melıngá mé ngıne á edıb é nkwē te. Mēntım nēηgáne mekıı mé ndım nı mod. Chōm-té éche ébédé á alongé á edıb é nkwē-te wē énwē.

⁴ Dóo ángel échē elónténé éláán ésyógé melıngá mé ngıne nıme mėbédé áwē kúmbe', á e'dıb ne á n'yélé tē. Abé e'dıb bēntım mekıı. ⁵ Dóo nıwógé ángel échē ekamlan mendıb ehóbe' aá, “Mbaku é nkaásé echōη etāηgéné. Wε awē edé, awē ambé-'ε. Wε awē Esáá.” ⁶ Mbaku échōη etāηgéné áyale bėnsyóg mekıı nıme ábōη bad ne ábōη bekal-bé-e'daádāη, né-ó ebagé bó mekıı ámwē. Mmē nkógēsēn mō-'aá bėtāηgéné akud. ⁷ Dóo nıwógé néε ehób ébídé á menyán mé e'twé ehóbē nén aá, “A-Sāη Dyōb á Ngum, mbaku echōη etāηgéné edé-'ε mbále.”

⁸ Dóo ángel échē elónténé éniin ésyógé melıngá mé ngıne nıme mėbédé áwē kúmbe-te á etondεε. Dyōb démbē Etondεε ngıne áhyáad bad néε muı. ⁹ Bad bėnhyāη ne e'chode bé ekıde é' ngıne. Héε bésyás dın á Dyōb mós awē ákamlan nımé medım. Boη bėnkēnhāηlėnné mbeltéd mé mbėb átimen Dyōb ábe mós ehúmé.

¹⁰ Dóo ángel échē elónténé étáan ésyógé melıngá mé ngıne nıme mėbédé áwē kúmbe á atıı dé nkamlēn áde ene nyam échē ébídé á edıb é nkwē-te. Hē dóo nkamlēn nıme ene nyam nıkwédé ehıntēn áte. Bad ábe bėhıdē'áá ene nyam bėláádé'áá ábab e'chém áyale e'wε ábe bėwógéε. ¹¹ Bėnsyāη Dyōb ámın áyale mewε mé melóg nıme bėwógé'áá. Boη bėnkēntεdēé nımb mbeltéd mé mbėb átimen Dyōb.

¹² Dóo ángel échē elónténé ntóób ésyógé melıngá mé ngıne nıme mėbédé áwē kúmbe-te á edıb é mbáámbáa é Yufretε. Echē edıb énlēn, áboηsēn nzıı ábel boη kāη échē ébídé wēε etondεε ábıdεé ehel átóm. ¹³ Dóo nınyíné néε e'daádāη bé mbėb é'láán ábe é'dé néε e'bıd é'bıdεé. Abé e'daádāη, ehóg émbıd á nsəl nıme dragōne, ehóg ébıd á nsəl nıme nyam échē éche émbıd á edıb é nkwē-te, échıníı-'ε ébıd á nsəl nıme nkal e'daádāη a metóm. ¹⁴ Abé e'daádāη é'dıı e'daádāη bé mbėb ábe é'bele menyáké, é'hyóme' nkōηsé áte nısyāā, bėtānē kāη é bad, bėladé bó áte, ábel bėboηsēn nzum e epun éche Dyōb á Ngum ákáádté bad. ¹⁵ Yesue ahóbé aá, “Nyénōné, mēpē á epun éche modmod éebıı'ε, ngáne nchıb ápagkε. Nnam ne ane awē adyεé epın, awálé-'ε eche mbóté áyāl ábel boη eékag nsób boη awóg akwágkε á'só é' bad.” ¹⁶ Abé e'daádāη bėnlád échē kāη áte á hōm áde bėchagεé á ehób é Hibru bán Amagadōn.

¹⁷ Dóo ángel échē elónténé saámbé chó-'ε ésyógé melıngá mé ngıne nıme mėbédé áwē kúmbe-te á pemε-té. Ehób éche échágkē émbıd á atıı dé nkamlēn á ndáb é Dyōb te, éhóbē nén aá, “Ebėnlédé.” ¹⁸ Emwēdmwēd étómé'áá, dyōb ákumé' áte, ngın-ne étóme'. Ndōob ennāηnéd ne ngıne nyaa échē éebėnlédéé ámpē taa moonyōη abág á nkōηsé. Ndōob ennāηnéd ne ngıne nyaa échē ebédé ebébtéd. ¹⁹ Hē dóo dyad á ngıne ámbáá ákábné áte moηge meláán, myad mėmbáá nıme mėbédé á melōη mėsýāāl mėmpāā. Dyōb dēnkamtēn ngıne-e-dyad, Babilōne, ábāl-le aá bad ábe bédé áde dyad bėkud nkógēsēn adėháb aá móbēl bėmwē mım nıme nımé melıngá mé ngıne. ²⁰ Dyad ké ahéé áde mendıb mėnlāηnédtté démbōo, mbōod ésyāāl-le ényōη. ²¹ Meláá mé mbúú nıme médé e'del dyam móom mé kıló mėniin ne étáan, mėbıdē'áá ámın mėhüntád baányōη ámın. Abé bad bėnsyāη Dyōb áyale ábe e'dım é' meláá-mé-mbúú bėntōmtēn ebébtéd abé.

17

Jone anyiné mmwaád awé adiídé nyam

¹ Dóo ángel póg áfínté éché ángel saámbé éche énwālē kúmbe saámbé épédé boŋ élanḡē me aá, “Hyág, níke nílúmed we nkósgen nime akwaleε ambáámbáa ákudté. Ane akwaleε adyεε’ dyad ámbáá áde ádé benben ne e’díb é’ mbáá híin. ² Mmwaád awé kân é meloŋ mé nkójsé ésyāāl énanŋnáádtáa. Bad bé nkójsé bémwágé’áá mím nime ane mmwaád mékóbé bó békábé-’ε mesón ne mós.”

³ Dóo Edásdāŋ é Dyōb épíídé me, boŋ ángel ékeεné me á ehyánḡe. Ahed dós-’aá nínyiné mmwaád nhóg. Ane mmwaád andíi nyam eché eyáge. Ene nyam enwōŋ mím nime mésyāā Dyōb yāl esyāāl. Ene nyam enwōŋ nló saámbé ne meséb dyóm. ⁴ Ane mmwaád anwáá mbóó eché eyáge’, ndin eche kân éhágkē ne eché etómánnáá ayog. Ankútāŋ yāl esyāāl ne bwēm é’ gól ne bān bé meláá mé etógnén ábē bépεne áte ne bwēm bé etógnén bémpēe. Anwálé kōb e gól á ekáá éche elóné ne mekan mé nkólonḡó ne mekan mé mbinde mé akáb dé mesón. ⁵ Dín ábédé mós á’só é’ mbōm néε kun e e’koŋné áde mod énkémbíí’ε, ábédé bān, “Babilōn, Dyad á ngine. Nyaa á bekwaleε ne mekan mé mbéb á nkójsé te.” ⁶ Dóo nínyiné ane mmwaád, mekií mé bad bé Dyōb ne mekií nime bad ábe bébele’ ngáne Yesue áhedéε, mékóbé mós néε mím.

Áde nínyiné mós, menyáké mé ngine ménkōb me. ⁷ Dóo ene Angel ésedtéε me aáken, “Cheé ékáá boŋ menyáké mékōbē we? Mēláā we kun e mmwaád ne e nyam eché ádíídé, eché ewóó nló saámbé ne meséb dyóm. ⁸ Ene nyam eché wényinnē, ekébē á alongé boŋ eésáá á alongé bōōb. Embíd á echóg éché éewóó asóg, áke wéε béwūū’ε chós. Bad ábe bédé á nkójsé, ábe Dyōb déetelēε nímbāb mím á kálag eche ewóó mím nímbé bad ábe békúdé alongé áde déemaá’ byánān áhḡg nkójsé, menyáké mékōb bó. Yāl ékōm bó áte ányin nyam eché embé á alongé boŋ eésē á alongé boŋ étim abé alongé ámpē. ⁹ Né dós debyéé ne nsōŋten béhednadté. Mím nló saámbé nime ene nyam ewóó nídíi e’kone saámbé ábe ane mmwaád ándíi’ε ámín, mbé-’ε kân saámbé. ¹⁰ Áfínté éché kân saámbé, étáan émaá awé, póg edíi edé á nkamlen, eníníi póg-ke épédéε á nkamlen. Boŋ áde épéε, édyéε á esón é pónde. ¹¹ Ene nyam eché embé boŋ eésē bōōb, chō elónténé kân waam. Eché kân saámbé chós ewóó chós, ekag-ke wéε éwēε. ¹² Meséb dyóm nime ene nyam médíi kân dyóm éche éékūdē nkamlen. Boŋ békūd ngine ákamlen néε kân nchoo ne ene nyam áyāle háwa póg. ¹³ Ntíi nhóg mós éché kân dyóm ewóó, bébage-’ε ene nyam echab ngine ne nímbāb nkamlen. ¹⁴ Béwān nzum ne Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód. Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód átom bó áte á nzum. Nén débenléd áyāle mós adé Sāngwéé a baásyāāl, abé-’ε kân e kân ésyāāl. Adé ne bad ábe Dyōb áchénlé boŋ ápwēd-te, ábe bébenle mós ne nlém nhóg.”

¹⁵ Dóo ene ángel élanḡéε me aá, “E’díb ábe ényiné wéε ane mmwaád-a-akwaleε ádyéε, é’díi bad, amute, meloŋ ne mehób. ¹⁶ Meséb dyóm nime ényiné bōōbe ene nyam békós ane akwaleε. Békobén mós chōm ésyāāl eché áwóó, bēbēl abé nsób. Bēdyē mós nyam, béhyāād-te mós á muú. ¹⁷ Bēbēl nē áyāle Dyōb áhédé bó nímbé ntíi á nlém-tē, nime áhedéε aá bébel. Dyōb áfíídé nén aá éché nyam ewōŋ ntíi nhóg, ábele mós néε mod nhóg. Bēbē ene nyam echab ngine e nkamlen káāŋne pónde éché e’yale ábe Dyōb áhóbé bēlōnnē. ¹⁸ Mmwaád awé ényiné adíi dyad ámbáá áde ákamlan kân é nkójsé.”

18

Jone anyiné ngáne Dyōb akósgéné Babilōne

¹ Áde nímbén mekan métómé dós nínyiné néε ángel empée ébíde ámín, eché ewóó nkamlen ní ngine, éche ehúmé épεné’ nkójsé áte nísyāāl. ² Dóo ákáné áte ne ehāb éche échágkē aá, “Akwedé, Babilōne, ndāle e dyad akwedé! Átimé dyad dé e’daásdāŋ bé mbéb, abón dé e’daásdāŋ ábe béésáá é’syāāl, ne abón dé menōn nime méesáa* ne nímbé bad békós. ³ Áyāle bad bé meloŋ mé nkójsé bésyāāl bēnwōŋ esíi ábel mekan mé mbéb nime ábeléε byánān abagé bó mím nime mékóbé bó. Kân é nkójsé ékábné mós asón. Esíi é ngine ábel mekan mé mbéb éche-’ε, ébélé bekáb bényonḡé bé nkójsé bésúdé nhan.”

⁴ Dóo níwógé ehób émpēe ébíde ámín nén bān, “Ábém bad, nyébíd áde dyad áte, ábel nén nyéelatán bó ábel mbéb boŋ nyéékūdē akab dé nkósgen nime békudté. ⁵ Mbéb nime níkúmné mós á yāl níde e’che se ádyōb, Dyōb-pe ákámtnéé nímbé mekan mé mbéb nime ábélé. ⁶ Bēl mós melemlem mé dyam nime mós-’ε ábélé we. Sábé mós ngen ébe áyāle mekan mé mbéb nime ábélé. Hágé mós mím ngen ébe á kōb eché áhágkē we ébe mós.

* **18:2** Mbéndé é bad bé Israel elúmté’áá nén bān donḡe dé menōn ne donḡe á nyam déesáá’ε, né-ós béedyáge’aá ábén bwēm.

7 Ewōgēd mós ndutul ne metake nıme mēdé ngen ébe ne nhǎgtéd mé ehúmé ne esíí é ngıne ábel mekan mé mbéb éche ábágé yǎl.

Ahóbe' áwe nlém-té aá,

'Ndyéé néé ndále e mmwaád, meésaa nkúd, méelēb-paá mbéd.'

8 Né-óó, medim mésyāāl mépii mós epun ehóg.

Mmé medim médi: Nkole, achii dé awé ne nzaa.

Béhyāād mós ne muú, áyāle Sárj Dyóbe, mós awé ákaād mós, awóó ngıne."

⁹ Kǎj é nkǒnsé éche ékábnáá mós mesón, bélatán-ne mós ne esíí é ngıne ábel mekan mé mbéb, béchiú bélēb-pe pónde eché bényınné mwéntud nımbıde' áde áhyáa'é. ¹⁰ Bétyēem nchabnede áyāle béwóge mbwóg bán bǒmpē békúd metake nıme ákúde. Bébōnē bán, "Etyag, etyag ne ndále e dyad, a ngıne e dyad á Babilon, á etún é háwa póg ngēn dǒó ékúde nkǒgsen nén-ε?"

¹¹ Bekáb bé nyongé bé nkǒnsé-ε béchyeé', bélebe-ε mós áyāle modmod éechanéé ábab bwēm ámpē. ¹² Bwēm é' nyongé bé é' bédéé bwēm é' gól, sílva, bán bé meláá ábe békine áte ne bán bé meláá bé etógnén. Abé bwēm é' bédé kǎşne mebad nıme melélé nkun, ahóg áde béchǎgeé línen, démpēe bán Sílíke, ne mémpēe nıme méyage', ndın éche kǎj ehággē ne nıme métoıtan ayag. Abé bwēm é' bédé mebámbé nıme mébíde áyál e mel mé e'lod é' bwām ne bwēm ábe bépóde ábe é' lélé nkun bwámbwam. Abé bwēm é' bédé kǎşne bwēm ábe bébénlé meson mé nzyog ne e'kii, brǒns ne meláá nıme mékine áte nıme béchǎgeé mábel. ¹³ Bénwōj kǎşne bwēm nēngáne sinamon, bwēm bé elod é bwām, e' twé, mía, frankinsen, mım, dyóg dé menzab, kǎse é mbumé rı ngun ne ngun éche béchǎgeé bán wıt. Bésomé'áá kǎşne nyag ne mbód, hǒse ne e' bambam, ne betán ne bad ábe békóbé. ¹⁴ Bekáb bé nyongé béhóbé'áá áwé nén bán, "Bwēm é' bwám é'syāāl ábe nyénwōngé esíí áyál, béesaá ne nyé ámpē. Ebós bwēm é' bwám é'syāāl ne bwēm bé elóon, wéekúd-taá bós ámpē." ¹⁵ Bekáb bé nyongé ábe béwóó ábén bwēm bésúde nhon ne ábe bwēm. Bétyēem nchabnede áyāle béwóge mbwóg bán bǒmpē békúd metake nıme ákúde, béchyeé' bélebe-ε. ¹⁶ Bébōnē bán, "Etyag, etyag, á ndále e dyad, we awé ewáá'áá mbóté é bwám éche bébǎjnéde kǎse e abad eche béchǎgeé bán línen, éwáa-ε áde áyage ne áde átoıtan ayag. We awé ehágáá bwēm é' gól, ábe bébénlé bán bé meláá mé etógnén ábe békine áte ne bán bé meláá bémpe ábe béléle nkun ábe béchǎgeé bán péel, ¹⁷ á etún é háwa póg ngēn nımé nhon rısyāāl nıbós."

Bad bémbáá bé stıma ne bad ábe békag ne stıma, bad ábe bébele nsón á stıma té, bad ábe békábe nyongé á edıb é nkwe te, béntyēem nchabnede, ¹⁸ anyın áde bényınné mwéntud nıbıde' áde béhyántéé mós. Bénlēb é'saad bán, "Ndále e dyad ké póg eébédeé nēngáne enén!" ¹⁹ Dǒó bésyogé e' bumbú awab nló áyāle béchyeé'áá', bélebe-ε, béhóbé bán, "Etyag, etyag, ne ndále e dyad, eché bewónj bé stıma bésúde nhon ne ábe bwēm. A etún é háwa póg ngēn ábóde chǒm ésyāāl.

²⁰ "Bweł-amıne asyāāl áwóg menyınge áyāle nkǒgsen nıme ane mmwaád ákúde. A-bad bé Dyób, bembapε bé nlómag ne bekal-bé-e'dáádǎj, nyéwóg menyınge áyāle Dyób ábıttédé nyé mbakú tǎngene mós."

²¹ Dǒó ángel e ngıne ényéné nyé ndım e aláá abwēm-me dós á edıb é nkwe te, ahóbé aá, "Nén dǒó bébwēmme ndále e dyad embáá, Babilonε, áse ne ewanje ésyāāl, bad béenyın-naá dós ámpē mbéb. ²² Ene pónde ntogag nıme bechog bé rılenε, ne bekon bé nkángé, ntogag nıme betónj bé ngombé ne betónj bé e'lon méewógnédté áwónj dyad-té ámpē. Bad bé nsón mé mekáá ábe éébeáá ámpē, ntogag ní meşın nıme mékage' bwēm méewógnédté ámpē. ²³ Awónj dyad té, etrukán éepεnné ámpē mbéd, ehób é sǒmbé bós nchóm éewógnédté ámpē mbéd. Adé dyad bébēbéd dós áyāle ábe békáb bé nyongé bós bébéde ndále é bad á nkǒnsé, bad bé melon mé nkǒnsé mésyāāl-ε bēndognéd áyál e echónj ngan."

²⁴ Dyób ákǒgsené Babilonε áyāle bad bé Babilon béwúú bekal-bé-e'dáádǎj, ne bad bémpeé ábe béwéde á nkǒnsé.

19

¹ Ade ene Angel émáá nımén mekan mésyāāl ahób, dǒó nıwógé chǒm nēngáne ehób éche échággé é ndun e mod ébíde amın, bébōnē bán "Mekenag mébē ne Dyób. E'soşon, ehúmé ne ngıne béhúú ne ádeé Dyób. ² Eché mbakú edé mbále etǎngéné-ε áyāle akáádté akwalε ambáá awé ábélte bad bé nkǒnsé bésyāāl mbéb ne áde akáb dé mesón, akuné-ε mekiú nıme ábe bembáledε nıme ane mmwaád ánsyogké." ³ Dǒó bébóné ámpē bán, "Mekenag mébē ne Dyób. Mwéntud nıme nıbıde' ngáne ene ndále e dyad éhyáa'é rıkg amın á ngındé ne á ngındé." ⁴ Abé bad bémbáá móom mébe ne benıın ne éché nyam éniın bēnkwe áse á'só é' Dyób bébagé-ε mós edubé, mós awé adııde atıı dé nkamlen, béhóbé nén bán, "Ebé nē! Mekenag mébē ne Dyób."

*Jone anyiné ngande e e'wóngé
e Mwän-a-Ndyon ní mbód*

⁵ Dóo níwógé ehób ébídé á atii dé nkamlén, éhóbé' nén áá, "Nyékene' áded Dyób. Nyé ábe nyédé ábē bembalede, nyé ábe nyébage mó edúbé, ken bad ábe bédé etógnén-é ké'ε ábe béese' etógnén." ⁶ Dóo níwógé chóm nēngáne esaad é ngine é ndun e mod, ébédé byánán mendib nime mésobpe', ébédé ámpé nēe dyób ákumé' áte ne ngine. Echē esaad éhóbē nén, "Mekenag mébē ne Dyób. Ayāle awēd Sāngwéé, Dyób á Ngum adé á nkamlén. ⁷ Syánē déwógé' menyinge bwámbwam, déhábē bán dedé menyinge dékené-'ε mó, áyāle pónké e e'wóngé eche Mwän-a-Ndyon ní mbód epedé, sómbe-'ε emaa abonşen. ⁸ Ayāle akwōgnédé, Dyób ábágé mó kunze áhē mbóté eche bébāngnéde kase e abad áde béchagéé bán línén. Apene' áte ásáá-'ε." Ene kase e mbóté édé nēngáne mekan nime bad bé Dyób bébéléé nime Dyób áhedeé.

⁹ Dóo ene ángel élanşéé me áá, "Tēl nén wε, Nnam ne ábē ábe bélebpe' á ngande e e'wóngé eche Mwän-a-Ndyon ní mbód." Anhób áwēm ámpé aláá-'ε me ámpé áá, "Abén e'yale é' mbále é'húú ne Dyób."

¹⁰ Dóo níkwédé ásé áwe e'só ábe mó edúbé. Anláá me áá, "Weébélē nē, mémpē ndii mbaledé á Dyób nēe wε, mbé nēe bad bémpēe ábe bédúbpé Krístaa, mbé-'ε nēe nhóg awé atyéémé áyāl e mbále eche Yesue áyágté. Dyób dóo nyétāngéné edúbé abe. Ene mbále eche Yesue ábídité áwed, chós ebage bad ngine ákal nkalan ní Dyób."

*Mod awé adiité hōse eche épúbe'
atómé nyam echē ebídé*

á edib é nkwe-te áte á nzum

¹¹ Menyín meé ádyób ánédnéde. Héé rínóné bon rínyínē' hōse echē épúbe', mod awé mó-'ε andii chós béchagé' áá mó bán Ane Awé Adé mbále ábelé-'ε bad ábii mbále tāngene Dyób. Akógsan bad nyaa echē etāngéné áwanné-'ε ábē bad bé ekoyí. ¹² Míd mébédé mó áte nēe muú nime ríchodne', anhé-'ε e'kóté bé nkamlén híin á nló. Anwón dín á yál áde modmod éebíi' é éetóméé mwēn. ¹³ Anwáá-'ε megombe nime béchúbé á meki-te, dín áde béchagé-'ε mó ádíi Eyale é Dyób. ¹⁴ Sánze eche édé ádyób énhē kase é mbóté eche bébāngnéde abad áde béchagéé bán línén, épúbē' esán-'ε. Bēndii hōse eche épúbe' béhídé mó. ¹⁵ Páá echē ekóbpe' bwámbwam embid mó á nsal-tē. Chós ábenléé ákógsen bad bé melon. Akamlén-ne bós ne ekáá eche éhyédé. Akógtéd bwál bé e'pum áte ábel ámín besabé ábe bébenléé mím, álúmed nime melingá mé ngine mé ébēbtéd nime Dyób á ngume. ¹⁶ Dín áde áwé mengombe ne áwé epān mún nén bán, "Kān e kān ésyāal ne Sāngwéé á besāngwéé bésyāal."

¹⁷ Dóo rínyíné ángel etyéémé á enyen-tē bon ábōnnē menon nime mépúmmé' áá ádyób ne ehób eche échápké áá "Nyéhyag nyeladen áyāle sānkalaá á ngande echē Dyób débonşenné. ¹⁸ Nyéhyag nyédyé nyam é kān, nyam é sánze émbáá, nyam é ndale é bad, nyam é hōse ne nyam é bad ábe bédíídé chós. Nyéhyag nyédyé nyam é baányon bésyāal, é kunze ne é betān, bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béese' etógnén." ¹⁹ Dóo rínyíné nyam ne kān é bad é nkōņsé ne échab sánze éladné áwan nzum ne ane awé ansébé ape ádíi hōse echē épúbe' ne eche sánze. ²⁰ Dóo békóbe ene nyam ne nkal é' dāsōdan á metóm. Ane nkal é' dāsōdan á metóm ambé chós á'sō-te, álúmté e'chemléd ádog bad ábe békúde e'chem ábe ene nyam, bébage-'ε echē edíidngé edúbé. Ade bédii á alongé, bēmbwēm bós bad bébe á edib é nzab é muú, bēnhyān ne muú nime ríhunne' bwámbwam. ²¹ Ane awé adiité hōse ambenléd páá e echē embid mó á nsal té awúú bad ábe bélyágé ásé, echē kān ne échab sánze. Menon mésyāal ménkód áde bédyéde échāb nyam.

20

Devale ábē á mehanj á etún é ekálé é mwē

¹ Ade ane mod atómé ábē bad bé ekoyí áte, dóo rínyíné nēe ángel ébídéé ádyób ésudé ásé ewalé e'kii bé echóg echē éewóo asóg, ewalé-'ε sānkalaá á ngōbēngōbē awé adelé. ² Dóo ákóbé dragōne, ene nyā e'boád echē édé Devale, ebé-'ε Satane, áhanj mó á etún é ekálé é mwē. ³ Ambwém mó á echóg echē éewóo asóg ádíi, ápēn-ne chós ábel bon eéhelē bad bé nkōņsé adog ámpé kāsōne á pónké echē ekálé é mwē emaa' é áte. Ambid enē bēnhúú mó á mehanj á esōn é pónké.

⁴ Dóo rínyíné metii mé nkamlén, bad ábe Dyób dēmbéé kunze ákamlén, bós bēndyéé áhed. Mennyín-ne e' dāsōdan é' bad ábe bēnwē. Bēnwūú bós áyāle mbón echē bēbídé' áá Yesue ne áyāle akal áde békálé' áá nkalan nime ríhúú ne Dyób. Bēnwūú bós áyāle béebage-' áá ene nyam edúbé ké'ε echē edíidngé ne áyāle akob áde bēnkēnkobpe' e'chem á mbóm ké'ε á ekáá. Bētīm ámbid á alongé, bósábe Yesu Krístaa bēbé á nkamlén á etún é ekálé é mwē. ⁵ Nén dóo débē mpuu mé e'só. Bad ábe bēnlyāg ásé ábe bēnwē bēnkēntimmé ámbid á alongé kāsōne ámbid e ekálé é mwē. ⁶ Nnam mībē ne ábē ábe bēbē mpuu mé'só áte. Bédii bad ábe bésáá. Kwééd

echě edé kwééd e edaádəŋ éwónǵé ngĩne ámĩn e bad ábe bédé mpuu mé'so áte. Bonj bėbė prise é Dyob ne echě Kristəə bėbė-’e á nkamlən ne mó á etũn é ekálé é mwě.

Jone anyině Satane akwedé nzum

⁷ Ade echě ekálé é mwě épeé á asóg, bėhũd Satane á mbwog. ⁸ Abíd áde abídté á mbwog, áke metónǵé mé nkõnsé mėniin, áđog bad bé nkõnsé. Mmėn metónǵé mé nkõnsé médiĩ Góg, ne Mágog. Satane álad bõ áwan nzum, bėbuu-’e áte nēŋgane nsĩ nĩme rídé á edib é nkwe. ⁹ Dso bėkĩ nkõnsé áte rĩsyāal, bėləŋnéd abwóg á hõm áde Dyob ádáá, wée abė bad bėdíĩ, bonj muú mėmbíd ámĩn rĩhyaād bõ baasyāal bam. ¹⁰ Devəle awě andog bõ, bėmbwēm mó á edib é nzab é muú nĩme rĩhunne’ bwāmbwam, wée ene nyam ne nkal é daádəŋ a metóm bėdíĩ. Ahead dso bėkudté metake mé ngĩne nkuu ne mũte á ngĩndé ne á ngĩndé.

Dyob akáádté bad á asóg dé nkõnsé

¹¹ Dso rĩnyině mod adíde atii dé nkamlən ámbáá áde ápube’. Ahead-taa nkõnsé ne abobe ámĩn bėnyõŋ’ é awe e’so-te bėetime abé ámpė. ¹² Hée rĩnyině bad ábe bėmáá awě, bad ábe bédé etógnén ne ábe bėesě etógnén, bėtyéémé á’so bė áde atii dé nkamlən. Kálag eche Dyob dēntenlé mĩmāb mbeltéd áte, bėndibé chõ áte, bėndibé-’e empėe áte. Ene chõ enwõŋ mĩn mé bad ábe bėbė abé ne abé ne Dyob. Dyob dəkāād bad ábe bėwédé, nchoo ne mbeltéd mĩmāb ngāne éténlédé á kálag-tě wě. ¹³ Bad ábe bėwédé á edib é nkwe-te bėnkě wée Dyob ábel bėkáad bõ. Abíníĩ bad-te ábe bėwédé ábe bédé á mbwóg e kwééd, bõmpė bėtyēem á’so é’ Dyob ábel bėkáad bõ nchoo ne mĩmāb mbeltéd. ¹⁴ Bėmbwēm Kwééd ne Mbwóg e kwééd á edib é nzab é muú. Enėn kwééd e edib é nzab chõ edé kwééd e edaádəŋ. ¹⁵ Kėnzéé awě bėnkēntenlé dĩn á kálag e alonǵé, bėmbwēm mó á edib é nzab é muú.

21

Jone anyině nkõnsé ne nkoŋ ní mĩn mé ekóólé

¹ Ade nkáásé rítómé, dso rĩnyině nkoŋ ní mĩn məkāālé ne nkõnsé mé ekóólé. Nkoŋ ní mĩn ne rĩsé mé’so bėnyõŋ, edib é nkwe-’e enkėmbáá ámpė. ² Hée rĩnyině Dyad áde Asáá, Jerusalem e ekóólé, ahúe’, ábídeé ámĩn wée Dyob. Dyob dēmbõsėn mó ngāne bebaád bėboŋsammé sómbé echě ekag á e’wónǵé. ³ Dso rĩwógé ehõb eche échəǵkė ébídé á atii dé nkamlən ehõbė nėn aá, “Nyėnone’, e’dui é’ Dyob é’dé ne baányõŋ baab! Dyob dėdyeé hõm ahõg ne bõ, bõ-’e bėbė abė bad. Dyob dėdyeé hõm ahõg ne bõ. ⁴ Apĩnė bõ mėsod mėsyaāl á mĩd. Kwééd éebáá ámpė, bad bėeelpė ámpė, bėechiĩ-’aa ámpė, bėewóg-kaá e’we ámpė. Ebė nėn áyale mam mé nchun metómé.”

⁵ Dso ane awě adíde atii dé nkamlən áhõbėe aá, “Nyėnone’, mbele’ bwēm é’syaāl ekóólé!” Anhõb ámpė aláá-’e mē aá, “Tėl nėn, áyale e’yale ábe rĩhõbėé é’dé mbále é’dé-’e ábe moosyaāl ádubėē.” ⁶ Anhõb ámpė aláá-’e mē aá, “Emáá. Mē-éé ndé Alfaa mbė-’e Omėgaa, mē-éé ndé mbooted mbė-’e asóg. Kėnzéé awě píd ekóbé, mēbe mó mendib mé nhyélé nĩme mod ámwākė bonj abé á alonǵé abé ne abé. Mēbė-’e nyé mó ngėn. ⁷ Mod awě átom metake áte, adube áde ádubpė mē, mēbe mó abėn bwēm é’syaāl. Mēbė áde Dyob mō-’e abé awem mwān. ⁸ Bonj ne bad ábe bėwóo mbwóg áte, ábe bėewóo adube, ábe bėbėle’ mbinde é mekan, bad bé ewũen, bekáb bė mesõn, bekum bė ngan, bad ábe bėbenle’ myõb mé metóm ne bekal bė metóm bėsyāal, ádab abwóg á hõm ádui edib é nzab é muú nĩmė rĩhunne’ bwāmbwam. Enėn kwééd chõ edé kwééd e edaádəŋ.”

Jone anyině Jerusalem a ekóólé

⁹ Dso ángel póg áfĩnté e ángel saámbe éche enwālė kũmbe saámbe éche éloné ne medim saámbe épédé bonj elāŋgē mē aá, “Hyāg, mēlũmėd wē sómbé, mmwaád awě Mwān-a-Ndyõŋ ní mbõd.” ¹⁰ Dso Edaádəŋ eche Esáá épĩdė mē bonj ene ángel ékėenė mē á mbõd mĩn echě echabé ámĩn bwāmbwam. Ambanė mē áwedé-mĩn alúmėd mē Jerusalem, dyad áde asáá, ngāne ábídeé ámĩn wée Dyob, ¹¹ ápené-’e ne ehúmé é Dyob. Adé dyad ákĩnáá áte nēe aláá dé etógnén áde álélé akud, ákiné áte nēe jáspa ányĩnné-’e áte. ¹² Adé dyad dēnwõŋ sánkალა a e’ké ábe é’chábé ámĩn. Bėnwõŋ nsal mé e’ké dyõm ne mēbe, ne ángel dyõm ne ébe éche énonė nĩmė nsal mé e’ké rĩsyāal. Áyál e nĩmė nsal mé e’ké, bėntěl mĩn mé metúbė dyõm ne mēbe mé bad bė Israel. ¹³ Abé e’ké bėnwõŋ pėd éniin. Pėd e á akuu enwõŋ mmwē mé e’ké rĩlāán, á mekunekune mmwē rĩlāán, á mehũlėhũlė mmwē rĩlāán á pėd e mbəŋ rĩlāán. ¹⁴ E’ké ábe bėnləŋnéd áde dyad bėsumėn ámĩn e meláá dyõm ne mēbe. Ámĩn e nĩmė meláá, bėntěl mĩn nĩme bembəpėe bė nlomag dyõm ne bėbe ábe Mwān-a-Ndyõŋ ní mbõd.

¹⁵ Ángel echě elāŋgē’áá mē nĩmėn mekan, enwálė ntõŋ rĩ gõl nĩme áhəgné’áá adé dyad, nĩmė nsal mé e’ké ne abé e’ké é’ dyad. ¹⁶ Adé dyad dēnwõŋ metónǵé mėniin, e’chab áte ne e’kal áte é’bédé nyaa póg. Ene ángel embenléd nĩmė ntõŋ áhəg adé dyad. Abédé ekálé é máyl ehõg ne mbwókel étáan. A e’chab áte, e’kal áte ne e’chab ámĩn bėbėdėe nyaa póg. ¹⁷ Ene ángel anhəg káŋŋne e’che bė e’ké, é’bédé móom mé méta ntóob ne ntóob. Ambenléd nhəgtéd

nímé bad bésyāal bébenladté. ¹⁸ Bēmbenléd jāspa álōŋ ábē e'ké. Bēmbenléd gól echē eēsē mbinde áte, éche epene áte nēe dyné álōŋ adé dyad. ¹⁹ Meláá nime bēnsumeé ábē e'ké amín, mébéde bán bé meláá ábe bēlélé nkun nyaa ne nyaa. Aláá dé nsume dé e'só, ábédéé jáspa, áde alónténé mébe, ábédéé safia, áde alónténé meláan áget, áde alónténé méniin émeral, ²⁰ áde alónténé métáan, ónis, áde alónténé ntóob kanélia, áde alónténé saambé krisolít, áde alónténé waam béril, áde alónténé abog topas, áde alónténé dyóm kaladóni, áde alónténé dyóm ne ahóg hyaśín, áde alónténé dyóm ne mébe ametís. ²¹ Mmēn mmwē dyóm ne mibe mbédéé meláá mé etógnén, mmwē nhóg téé mbédéé aláá dé etógnén ahóg. Nzii eche empōŋ á dyad té ebédéé gól echē eēsē mbinde áte echē epene' áte.

²² A dyad-tē wē, menkēnyinné ndáb e Dyōb áyāle Sāŋ Dyōb é Nguṃe ne Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód, bédii nēe ndáb e Dyōb. ²³ Adé dyad déehadnéé bán áwōŋ enyēn ké'ē ngōŋ áwēd-te áyāle ehúmé é Dyōb édii ábe e'nyīnen bé ekíde, Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód-te ápene' nēe éche etrukāŋ. ²⁴ Bad bé nkōŋsé bésyāal bébenléd ábe e'nyīnen bé ekíde ábel nímbab mam nime bētāŋgéné abel epun ké éhéé. Kāŋ é nkōŋsé épēén nímbab nħan á dyad-tē wē. ²⁵ Mmē mmwē mé e'ké dyóm ne mibe béepenné mó mbéd, áyāle nkūu méebáá áwēd-te mbéd. ²⁶ Bépēén bwēm é' bwām ne nħan ní bwēm é' bad bé nkōŋsé áwēd-te. ²⁷ Dyam á mbinde ké ahóg, ké'ē mod awē abele' e' bēbtéd é' mekan, ké'ē mod awē akale metóm ké nhóg éesónlé á dyad-tē wē. Bad ábe mín médii á kálag e alongé eche Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód bēnpen bōó bēsól áwēd-te.

22

Jōne anyine edib éche ebage alongé á ngindé ne á ngindé

¹ Dōo ene ángel élúmtéé me edib é mendib nime mébele boŋ mod abé á alongé á ngindé ne á ngindé, ényīnnē áte nēŋgāne dyené. Echē edib ebídé'áá á atii dé nkamlēn áde Dyōb ne Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód, ² époó' áfinté e nzii á dyad-tē. A nkīn mé échē edib, pēd ábe, nyaa e bwel póg eche echyáa' e'pum ábe é'bele boŋ mod abé á alongé abé ne abé ebédé áhed. Mmē mēl méchyáá'áá e'pum nyaa dyóm ne ébe, méchyáá'áá ngōŋ té. Bad bé nkōŋsé bēbenladtáá ábab byaa ákud e'choóchoŋ. ³ Chōmchōm éche Dyōb ábágé ebómán éebáá á dyad-tē wē. Atii dé nkamlēn áde Dyōb ne Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód mébédeé áwēd-te, bembaledé bé Dyōb-pe bēbagé mó edubé. ⁴ Bēnyīn Dyōb e'só ne e'só, áde dīn-ne démbē bō á mesó mé mbōm. ⁵ Nkūu méebáá ámpē, bēhēd-táá etrukāŋ káa enyēn anyīnen ekíde áyāle Sāŋ Dyōbe ábē ábab e'nyīnen bé ekíde, bēbē-ē á nkamlēn á ngindé né á ngindé.

Jōne anyine epe éche Yesue

⁶ Dōo ene ángel élāŋgéé me áá, “Abén e'yale ábe nílāŋgé nyé é'dé mbále, né-óó nyédúbe bō. Sāŋ Dyōbe awē abage bekal bé'daádāŋ échē edaádāŋ ábel boŋ békale nímé nkalan, alómé eche ángel álúmed ábē bembaledé mam nime mékwógé abenled.” ⁷ Dōo Yesue áhóbéé áá, “Nyénōne', nkwogé ape. Nnam ne bad ábe bēhíde' mekan nime bétélé á kálag-tē wēn nime mébenléd bōob ne á pōndé echē ehúe' á'sō.”

⁸ Me, Jōne nwógé nnyīn-ne nímén mekan. Ade níwógé nímén mekan nnyīn-ne mó, menkwé áse á'só é ángel echē enlúmed me nímén mekan, ábe mó edubé. ⁹ Boŋ anláá me áá, “Weébélé nē! Mēmpē ndii mbaledé a Dyōb nēe wē, ne nēe ábinií baányoŋ bé Krísto ábe bédé bekal bé'daádāŋ ne bad ábe bēhíde' chōm éche éténlédé á kálag-tē wēn. Dyōb dōo nyétāŋgéné edubé abe.” ¹⁰ Dōo álāŋgéé me ámpē áá, “Nyéékōŋnād bad mekan nime mébenléd nime méténlédé á kálag-tē wē áyāle mékwógé abenled. ¹¹ Bad ábe bébele mbéle bēbé bébele' mbéb. Abe bébele mekan mé mbinde bēbé bēbele' mekan mé mbinde. Abe bébele mekan nime métāŋgéné bēbé bébele' mekan nime métāŋgéné, ábe bō-ē bésáá bēbé bēsāŋ.”

¹² Dōo Yesue áhóbéé áá, “Nyénōne', nkwogé ape, ásaḃe mod-tē nchoo ne nsōn nime ábélé. ¹³ Me-éé ndé Alfaa mbē-ē Omégaa, awē Asébpé ne awē Adímténé, mbē-ē Mbooted ne Asóg.”

¹⁴ Nnam níbē ne ábē ábe bēwóbpé nímbāb megombe, bēwōŋ kunze ápoŋ á mmwē mé e'ké áśól á dyad-tē ábel bēdyē e'pum é' bwel ábe é'bele mod abé á alongé abé ne abé. ¹⁵ Bad ábe bēesól á dyad-tē wē, bédii bad ábe bēbélé mekan mé mbinde, bad ábe békume ngāŋ, bad ábe békábe' mesón, bad ábe bēwúe bad, bad ábe bēbēnle myōb mé metóm ne bad ábe bédás akal dé metóm ne ábe békale metóm.

¹⁶ Me Yesue, me-éé nlómé echem ángel áláa nyé ábe nyédé á mwembé-te nímén mekan. Ndií ane awē abídé á mbyaa nime kāŋ Dabíde, tintine á mbwembwē awē apene'.

¹⁷ Edaádāŋ é Dyōb ne Sómbe bēhóbe nēn bán, “Hyāg.” Kéznéé awē awógé nēn, mōmpē áhōb áá, “Hyāg.” Ane awē píđ ékóbé áhye ámwē mendib nímé mébele boŋ bad bēbé á alongé á ngindé ne á ngindé. Mod ké ahéé awē ahede' nímén mendib átéd mó ngēn.

Jōne áhóbé ehób é asóg

¹⁸ Nsime mod ké ahéé etúu áte awē awógé e'yale ábe é'ténlédé á kálag té wēn tāŋgene mekan nime mébenléd. Nzé mod abádé kéchéé á kálag té wēn, né Dyōb débādé mó medim

n̄ime bétélé á kálag tē wén. ¹⁹ Mod ké ahéé-ε awě áhūd ké eyale ám̄in e mekan n̄ime méténlédé á kálag tē wén t̄ngene mekan n̄ime mébenléd, Dyöb déhūd ádē asii dé e'pum é' m̄el é' bwel ábe é'bele bon̄ mod abé á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Dyöb déhūd-ε éche etál á Dyad áde Asáá. Mm̄én mekan méténlédé á kálag tē wén.

²⁰ Ane awě abide mbóŋ t̄ngene n̄im̄én mekan m̄esyāāl ahóbe n̄én aá, “Ne mbále, nkwogé ape.” Ebê nê, hyäg a-Sángú Yesu.

²¹ Nsimé n̄ime Sàngú Yesuε n̄ibê ne bad b̄esyāāl.*

* **22:21** Bad b̄esyāāl; donge á kálag dé'só áwóó Bad bé Dyöb káa Bad bé Dyöb b̄esyāāl.